JOANNIS BUXTORFII

LEXICON
HEBRAICUM ET CHALDAICUM

COMPLECTENS VOCES OMNIMODAS

QUAE IN SACRIS BIBLIIS EXSTANT

EXEMPLORUM BIBLICORUM COPIA

ET LOCORUM DIFFICILIUM EXPLICATIONE

EX HEBRAEORUM COMMENTARIIS DESUMPTA

AUCTUM ATQUE ILLUSTRATUM.

ACCESSERUNT

LEXICON BREVE

RABBINICO-PHILOSOPHICUM

ET INDEX LATINUS

ROMAE

TYPIS JOANNIS FERRETTI

ANNO MDCCCXLV.

דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֶל־עֵין הַקּוֹרֵא

אֵלַי סוּרוּ הַבָּחוּרִים קִרְבוּ כָל הֲנַ־ עָרִים עָרִים
נוֹפֶת תִּטּוֹפְ־ נָה שִׂפְתוֹתַי עִם אֵלֶּה הַדְּ־ בָרִים בָּרִים
כִּי הוּסָדוּ כָל־הַמִּלִּין שֶׁבֵּין כ״ד הַסְּ־ פָרִים פָּרִים
בְּאֹהֵי מוּגָּה שִׁבְעָתַיִם סָר יֵינִי מִשְּׁ־ מָרִים מָרִים
נִסְמָן עָלַי מַרְאֶה מָקוֹם מִמִּלִּין בִּסְ־ דָרִים דָּרִים
הַדְּפוּס יָפֶה מִכְלוֹל יוֹפִי לֹא סָר בֵּין הַגְּ־ זָרִים זָרִים
דַּרְכִּי יָשָׁר מִכְשׁוֹל הוּסַר תֶּחֱזוּ בוֹ מֵי־ שָׁרִים שָׁרִים
פִּי הָאִלֵּם אֶפְתַּח אֶפְקַח עֵינֵי כָל הָ־ עִבְרִים עִוְרִים
רַבִּים אַחְכִּים אִם יִשְׁמָעוּ אִם אַחַר נִמְ־ סָרִים סָרִים
אֶתֵּן לֶקַח בִּמְעַט מִקָּח אַל־מִשְׁמַעְתִּי שָׂרִים שָׂרִים׃

JOHANNIS BUXTORFII

EPITOME

RADICUM

HEBRAICARUM ET CHALDAICARUM.

אבב אָבִיב, nomen masc. *culmus*, *spica mutica*, Ex. IX. 31. *arista virens*, Lev. II. 14. Inde mensis אָבִיב, Ex. XIII. 4. id est, *Martius*, quasi mensis spicarum, quia hordeum legitur tunc fuisse spicatum, Exod. IX. 31.

אֵב, m. *viror*, *virens*, *fructus recens*, formæ קֵן cum affixo, בְּאִבּוֹ, *in virore suo*, Job. VIII. 12. plurale constructum, בְּאִבֵּי הַנָּחַל, *in virentia vallis*, Cant. VI. 11.

אִבָּא, אִנְבָּא, m. Chal. idem: aff. אִנְבֵּיהּ, *fructum ejus*, Dan. IV. 11. וְאִנְבֵּהּ, *et recens fructus ejus*, Dan. IV. 9, 11. ubi נ est loco Daghesch. Radix אֲבַב, *primum vel præcocem fructum producere*, legitur in Targum, Hos. IX. 10.

אָבַד *periit*, *interiit*: partic. Benoni אֹבֵד, *periens*, vel *perdita*, Deut. XXXII. 28. in Pathach, propter constructionem, ut Aben Esra recenset. Fut. יֹאבֵד, *peribit*, Prov. XIX. 9. in Tzere propter pausam. Chald. futur. יֵאבַדוּ, *peribunt*, Jer. X. 11. Pih. אִבַּד, *perire fecit*, *perdidit*: futurum וָאַבֶּדְךָ, *et perdidi te*, Ezech. XXVIII. 16. pro וָאֲאַבֶּדְךָ euphoniæ causa. Hiph. præter. וְהֶאֱבִיד, *et perdet*, Num. XXIV. 19. Futur. אֹבִידָה, *perdam*, Jer. XLVI. 8. א radicali abjecto, et Cholem ex forma Kal, vel certe Chaldaica, assumpto. Chald. infinit. לְהוֹבָדָה, *ad perdendum*, Dan. II. 12. et in Aleph לְהוֹבָדָא, ver. 24. Futurum, תְּהוֹבֵד, *perdes*, ver. 24. יְהוֹבְדוּן, *perderent*, ver. 18. in quibus א radicale mutatum in ו, et ה characteristicum ex Hebraismo servatum, loco א. Hophal, præter. הוּבַד, *perditum fuit*, Dan. VII. 11.

אֹבֵד m. *perditio*, Num. XXIV. 20. quibusdam tamen manet participium Kal. Est forma שֹׁרֶק.

אֲבֵדָה, f. *res perdita*, *sive amissa*, Levit. V. 22. constr. לְכָל־אֲבֵדַת אָחִיךָ, *omni rei amissæ fratris tui*, Deut. XXII. 3.

אֲבַדּוֹן, m. *perditio*, *perditionis locus*, *interitus*, Job. XXVIII. 22. Prov. XV. 11.

אֲבַדֹּה, f. idem, Prov. XXVII. 20. quod legitur אֲבַדּוֹ.

אָבְדָן, m. idem: constructum,

בְּאָבְדַן מוֹלַדְתִּי, *in perditionem cognationis meæ*, Esth. VIII. 6. juxta Aben Ezram.

אַבְדָן, m. *perditio*, *perditionis locus*, *interitus*, Esth. IX. 5. quod juxta R. D. Kimchi possit esse infinitum Pihel, cum ן paragogico et Daghesch ejecto.

אָבָה *voluit*, *acquievit:* construitur sæpe cum dat. et fere addita negatione: præt. לֹא אָבָה לִי, *non acquievit mihi*, Ps. LXXXI. 12. וְלֹא אָבוּא, *et non voluerunt*, Ies. XXVIII. 12. cum א paragog. fut. אַל תֹּבֵא, *ne acquiescito*, Prov. I. 10. ubi prima radicalis abjecta, et tertia in א mutata est.

אָב, m. *pater*, a propensa voluntate erga liberos, quasi benevolus dictus: item *auctor*, *inventor primus*, Gen. IV. 20. *doctor*, 2 Reg. II. 12. id est, רַבִּי juxta paraphrasten Chaldæum: *socer*, affinitate pater, 1 Sam. XXIV. 12. Tribuitur et regibus, principibus, heris, dominis, qui officio suis ministris, subditis aut domesticis, patrum loco sunt, ut 2 Reg. V. 13. Denique includit et avum et proavum, et pluraliter, quoslibet majores: constr. אֲבִי et bis אַב, Gen. XVII. 5. aff. אֶת־אָבִי, *cum patre meo*, Gen. XIX. 34. cum Kametz ad differentiam formæ constructæ: plurale אָבוֹת, *patres*, *majores;* constr. אֲבוֹת: aff. אֲבוֹתַי, *patres*, vel *majores mei*, Ps. XXXIX. 13. Chald. אַב: aff. אֲבוּךְ, *pater tuus*, Dan. V. 11. אֲבוּהִי, *pater ejus*, Dan. V. 2. אֲבִי, *pater meus*, ver. 13. plurale אֲבָהָתִי, *patrum meorum*, Dan. II. 23. cum Chirek loco Pathach: אֲבָהָתָךְ, *patrum tuorum*, Esr. IV. 15. אֲבָהָתַנָא, *patres nostri*, Esr. V. 12.

אֵבֶה, m. *voluntas*, *desiderium:* עִם אֳנִיּוֹת אֵבֶה, *cum navibus desiderii*, Job. IX. 26. id est, velocibus, in quibus homines cito compotes fiunt desiderii sui, perveniendo, quo volunt, et desiderant, ut explicat R. Levi Gerson, et R. David.

אֶבְיוֹן, m. *egenus*, quasi desiderans dictus: cum enim sit attenuatus et bonis destitutus, semper habere desiderat, scribit R. Sal, Ex. XXIII. 6. et Deuter. XV. 4. aff. אֶבְיוֹנְךָ, *egeni tui*, Exod. XXIII. 6. plurale אֶבְיוֹנִים et const. וְאֶבְיוֹנֵי, *egeni*, Ex. XXIII. 11. aff. אֶבְיוֹנֶיהָ, *egenos suos*, Ps. CXXXII. 15.

אֲבִיּוֹנָה, f. *appetitus*, *concupiscentia*, Eccles. XII. 5.

אֲבוֹי, *heu*, *eheu*, Prov. XXIII. 29.

אָבִי, *ah*, *O*, optandi et desiderandi affectum significans, Job. XXXIV. 36. Quibusdam, voluntas mea: pater mi.

אבח אִבְחָה, f. *cuspis*, *mucro:* const. אִבְחַת חָרֶב, *mucronem gladii*, Ez. XXI. 20. interpretes Hebræi variant: alius *terrorem*, alius *mactationem*, alius *clamorem* exponit, respiciendo ad radices נבח, טבח, בעת, per literarum commutationem.

* **אבט** אֲבַטִּחִים vide in בָּטַח.

אבך Hithpah. הִתְאַבֵּךְ, *elevari*, *elevare se:* futur. וַיִּתְאַבְּכוּ, *elevabunt se*, juxta Aben Esram, Ies. IX. 17. Quidam, *in minutissimum pulverem abibunt*, quasi ab אָבָק Caph et Koph permutatis.

אָבַל *luxit*, *in luctu fuit:* tribuitur etiam metaphorice inanimatis. Præter. אָבַל תִּירוֹשׁ, *luget mustum*, Ies. XXIV. 7. Hiph. הֶאֱבִיל, *lugere fecit*, *luctum attulit.* Præt. הֶאֱבַלְתִּי, *luctum attuli*, Ez. XXXI. 15. fut. וַיַּאֲבֶל־חֵיל, *et luctum attulit*

munitioni, Thren. II. 8. Hithp. præt. הִתְאַבֵּל, *luxit*, 1. Sam. XV. 35.

אָבֵל, m. *lugens;* at 1 Sam. VI. 18. juxta paraphrasten Chald. et R. Salomonem, ponitur pro אֶבֶן, *lapis*, ut ex ver. 15. liquet: est et proprium nomen loci a luctu sic dicti, Gen. L. 11. const. כְּאֲבֶל־אֵם, *sicut lugens matris*, Ps. XXXV. 14. plural. אֲבֵלִים, *lugentes:* const. לַאֲבֵלֵי צִיּוֹן, *lugentibus Tzionis*, Ies. LXI. 3. Fœminin. plural. אֲבֵלוֹת, Thren. I. 4.

אֵבֶל, *luctus*, Gen. XXVII. 41.

אֲבָל, *at, ast, sed, verum, verumtamen, immo.*

אוּבָל, vide in יָבַל.

אבן אֶבֶן, f. *lapis;* metonymice, *pondus*, Deut. XXV. 13. *perpendiculum, massa*, ut *lapis plumbi*, Zach. V. 8. *Lapis stanni*, Zach. IV. 10. aff. אַבְנוֹ, *lapidem suum*, 2 Reg. III. 25. Chald. אֶבֶן, *lapis*, Esr. V. 8. et forma emphatica אַבְנָא, Dan. II. 35. plur. אֲבָנִים, f. *lapides, pondera, perpendicula:* const. אַבְנֵי שֹׁהַם, *lapides onychis*, Ex. XXVIII. 9. aff. אַבְנֵיהֶם, *lapidum eorum*, Neh. III. 35. אֲבָנֶיהָ, *lapides ejus*, Deut. VIII. 9.

אָבְנָיִם, m. d. *sellæ parturientium*, Exod. I. 16. *sellæ, tabulæ figulorum*, Jer. XVIII. 3.

אַבְנֵט, m. *balteus*, Levit. VIII. 13. aff. וְאַבְנֵטְךָ, *et balteo tuo*, Ies. XXII. 21. plur. אַבְנֵטִים, Exod. XXVIII. 40.

אבס *saginare:* particip. Pahul אָבוּס, *saginatus*, Prov. XV. 17. plur. אֲבוּסִים, 1 Reg. V. 3.

אֵבוּס, m. *præsepe*, quasi saginatorium: בְּאֵין אֲלָפִים אֵבוּס בָּר, *cum non fuerint boves, præsepe mundum est*, Prov. XIV. 4. plur. cum aff. אֲבוּסֶיךָ, *præsepia tua*, Job. XXXIX. 9. quasi ab אָבוּס.

מַאֲבוּסִים, m. p. *granaria:* aff. מַאֲבֻסֶיהָ, *granaria, horrea ejus*, Jer. L. 26.

אבק אָבָק, m. *pulvis, pulvisculus:* const. אֲבַק רַגְלָיו, *pulvis pedum ejus*, Nah. I. 3. aff. אֲבָקָם, *pulvis eorum*, Ezech. XXVI. 10.

אֲבָקָה f. idem: unde const. מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל, *præ omni pulvere aromatarii*, Cant. III. 6.

נֶאֱבַק, niph. *luctari*, quod hoc in pulvere fieret, unde, *fulva luctantur arena*, apud Virgil. Et, *in arenam descendere.* Futurum וַיֵּאָבֵק, *et luctatus est*, Genes. XXXII. 25. infin. cum aff. בְּהֵאָבְקוֹ, *in luctando ipsum*, Gen. XXXII. 26.

אבר אָבִיר, m. *robustus, fortis, potens, validus:* const. אֲבִיר יַעֲקֹב, *robustus Jacobi*, Gen. XLIX. 24. אֲבִיר יִשְׂרָאֵל, *fortis Israel*, Ies. I. 24.

אַבִּיר, m. idem: כְּאַבִּיר, *ut potentissimus*, Ies. X. 13. pro כְּאַבִּיר, et juxta Masorethas legendum כַּבִּיר Plur. אַבִּירִים, *robusti:* synecdochice *tauri, juvenci, equi*, quod his robur competat, unde, *fortes invertant tauri* apud Virgil. Et, *non fortitudine equi delectatur*, Ps. CXLVII. 10. const. אַבִּירֵי בָשָׁן, *robusti juvenci Baschanis*, Psal. XXII. 13. aff. אַבִּירַי, *fortes meos*, Thren. I. 15.

אֵבֶר, m. *penna, ala*, quod in iis robur avium sit, אֵבֶר כַּיּוֹנָה, *alas quasi columbæ*, Psal. LV. 7.

אֶבְרָה, f. *penna*, *ala*, Job. XXXIX. 13. aff. אֶבְרָתוֹ, *alas suas*, Deut. XXXII. 11. plur. cum aff. אֶבְרוֹתֶיהָ, *pennæ ejus*, Psalm. LXVIII. 14.

הֶאֱבִיר, Hiph. *volare*: futurum יַאֲבֶר־נֵץ, *volabit accipiter*, Job. XXXIX. 26.

אגד **אֲגֻדָּה**, f. *fasciculus*, metaphorice; *cuneus*, *agmen militum*: constr. אֲגֻדַּת אֵזוֹב, *fasciculus hyssopi*, Exod. XII. 22. aff. וַאֲגֻדָּתוֹ, *et cuneum suum*, id est, hominum et animalium turmas, Amos IX. 6. plur. אֲגֻדּוֹת, *fasces*, *sarcinæ*, Ies. LVIII. 6.

אגוז **אֱגוֹז**, m. *nux*, juxta Hebræos Interpretes communiter, Cant. VI. 11. quidam, *tonsio*, *putatio*, *colluctatio*, quasi a גָּזַז.

אגל **אֶגֶל**, m. *gutta*: plural. constr. אֶגְלֵי טָל, *guttas roris*, Job. XXXVIII. 28.

אגם **אֲגַם**, m. *stagnum*, Ies. XXXV. 7. plur. אֲגַמִּים, *stagna*, Ies. XLII. 15. constr. וְאַגְמֵי־מָיִם, *et stagna aquarum*, Ies. XIV. 23. aff. אַגְמֵיהֶם, *stagna eorum*, Exod. VII. 19. ex quibus Daghesch euphoniæ causa ejectum est, aut sunt a forma אֲגָמִים inquit Kimchi.

אַגְמוֹן, m. *juncus*, a stagnis, in quibus crescit, Ies. LVIII. 5. *cortina*, *ahenum majus*, Job. XLI. 12. quomodo et יָם, *mare*, ad vas amplum refertur ut est suo loco.

אגן **אַגָּן**, f. *crater*, Cant. VII. 3. pl. בָּאַגָּנוֹת, *in crateribus*, Exod. XXIV. 6.

אגף **אֲגַפִּים**, masc. p. *alæ*; metaphorice, *agmina*, quomodo Latinis *alæ equitum*, *alæ legionum* dicuntur. aff. אֲגַפָּיו, *agmina ejus*, Ezech. XII. 14.

אָגַר *collegit*, *congessit*, *comportavit*: præter. אָגְרָה בַקָּצִיר, *comportat in messe*, Prov. VI. 8. partic. אֹגֵר בַּקַּיִץ, *congregans in æstate*, Prov. X. 5.

אֲגוֹרָה, vide in גרר.

אִגֶּרֶת, fœm. *epistola*, *literæ*, sic dictæ quod in ea variæ res comportentur, Neh. VI. 5. Chald. אִגְּרָא, f. *epistola*, Esr. IV. 8. emph. אִגַּרְתָּא, ver. 11. plur. אִגְּרוֹת, *epistolæ*, Neh. II. 7. aff. אִגְּרוֹתֵיהֶם, *literas suas*, Neh. VI. 17.

אֲגַרְטָל, m. *pelvis*, *pollubrum*: plur. const. אֲגַרְטְלֵי זָהָב, *pelves aureæ*, Esræ. I. 9.

ארב Hiph. הֶאֱדִיב, *cruciavit*. infin. וְלַאֲדִיב, *et ad cruciandum*, 1 Sam. II. 33. vide דָּאַב.

אָדַם *rubere*, *rubrum*, *rufum esse*: præt. אָדְמוּ, *rubebant*, Thren. IV. 7. Pyh. part. מְאָדָּם, *rubricatus*, Nahum II. 4. plur. מְאָדָּמִים, *rubricatæ*, *rubefactæ*, Ex. XXV. 5. Hiph. futurum אִם יַאְדִּימוּ, *si rubra fuerint*, Ies. I. 18. Hithp. futurum כִּי יִתְאַדָּם, *cum rubescit*, Prov. XXIII. 31.

אָדֹם, m. *ruber*, *rufus*, *rubicundus*: plur. אֲדֻמִּים, *rubentes*, 2 Reg. III. 22. fœmin אֲדֻמָּה, *rufa*, Num. XIX. 2.

אֹדֶם, m. *pyropus*, *rubinus*, lapis pretiosus, Exod. XXVIII. 17. et XXXIX. 10. Ezech. XXVIII. 13.

אָדָם, m. *homo*, quia fuit creatus עָפָר מִן הָאֲדָמָה, *pulvis ex terra*,

Gen. II. 7. Interdum generalitatem utriusque sexus significat, interdum distributive, *quisque*, ut Levit. I. 2.

אֲדָמָה, c. *terra*, culta proprie, rubri sive argillacei coloris: const. אַדְמַת קֹדֶשׁ, *terra sanctitatis*, Ex. III. 5. aff. עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע לָחֶם, *colens terram suam saturabitur pane*, Prov. XII. 11. plur. אֲדָמוֹת, *terræ*, Psalm. XLIX. 12.

אֲדַמְדָּם, *subrubidus*, Lev. XIII. 42. fœm. אֲדַמְדֶּמֶת, *subrubida*, ver. 43. plur. אֲדַמְדַּמּוֹת, Lev. XIV. 37.

אדן אֶדֶן, m. *stylobates*, *basis*, Exod. XXXVIII. 27. plur. אֲדָנִים et const. אַדְנֵי, Exod. XXVI. 37. aff. וְאַדְנֵיהֶם, *et stylobatas earum*, Exod. XXXVIII. 10. אֲדָנֶיהָ, *bases ejus*, Job. XXXVIII. 6.

אָדוֹן, m. *dominus, de deo et hominibus*, Jos. III. 11. Mich. IV. 13. aff. אֲדוֹנִי, *dominus meus*, Gen. XXIII. 15. *de Abrahamo*: plur. אֲדוֹנִים, *domini*, dicitur de uno et pluribus. *De uno Abrahamo*, Gen. XXIV. 9. *Potiphare*, Gen. XXXIX. 2. *Pharaone*, Gen. XL. 1. *Josepho*, Gen. XLII. 30. vide Jud. III. 25. 2 Sam. XX. 6. *de uno deo*, Ps. CXXXVI. 3. Mal. I. 6. const. אֲדֹנֵי, aff. אֲדֹנָיו, *domini ejus*, pro *dominus ejus*, passim. Sic אֲדֹנֶיךָ, *domini tui*, singulariter, Gen. XXIV. 51. אֲדוֹנַי, *domini mei*, cum Pathach *de hominibus*; אֲדוֹנָי cum Kametz, *de deo et angelis divinis*, et habet sensum singularem.

אֱדַיִן, Chal. *tunc*: בֵּאדַיִן, *in tunc*, per pleonasmum, Dan. II. oritur ex Hebræo אָז vel אֲזַי commutato ז in ד.

אדר Niph. part. נֶאְדָּר, *magnificus*, Exod. XV. 11. cum י paragogico, נֶאְדָּרִי, *magnificum exhibes te*, Ex. XV. 6. Hiph. הֶאְדִּיר, *magnificavit*, *magnificum reddidit*: futur. וְיַאְדִּיר, *et magnificum reddidit*, Ies. XLII. 21.

אַדִּיר, m. *magnificus*: *validus*. aff. אַדִּירוֹ, *magnificus ejus*, Jerem. XXX. 21. plur. אַדִּירִים, constr. אַדִּירֵי הַצֹּאן, *magnifici pecoris*, Jer. XXV. 34. aff. אַדִּירֶיךָ, *magnifici tui*, Nahum. III. 18.

אֶדֶר, m. *magnificentia*, Zach. II. 13. item, *toga*, *pallium magnificum*, Mich. II. 8.

אֲדָר, m. *Adar*, mensis Februario nostro respondens, Esth. III. 7. Chald. לְיַרַח אֲדָר, *mensis Adar*, Esræ VI. 15. vide 2 Machab. XV. 37.

אַדֶּרֶת, f. *magnificentia*: *toga*, Jos. VII. 21. aff. אַדַּרְתּוֹ, *togam magnificam suam*, *paludamentum suum*, Jon. III. 6. אַדַּרְתָּם, *magnificentia eorum*, Zach. II. 3.

אדר אִדְּרָא, Chald. *area*, in Targum sæpe: plur. constr. מִן אִדְּרֵי קַיִט, *ex areis æstatis*, Dan. II. 35.

אֲדַרְגָּזְרַיָּא, Chald. m. p. *senatores*, *judices*, Dan. III. 2. Sunt qui ex אַדִּיר, *magnificus* et גְּזַר, *decrevit*, compositum existimant, quasi *judices magnificos* dicas.

אַדְרַזְדָּא, Chald. *sedulo*, *diligenter*, Esth. VII. 23.

אֲדַרְכֹּן, m. *drachma*: plural, אֲדַרְכֹנִים, *drachmæ*, 1 Par. XXIX. 7. et Esræ VIII. 27.

אהב אָהַב, *amavit*, *dilexit*; partic. fœm. cum י paragogico, אֹהַבְתִּי, *amans*, Hos. X. 11. pro

אֹהֲבָת, futur. אֶהַב, *diligam*, Prov. VIII. 17. ex forma Chaldaica: תֵּאֱהָבוּ, *amabitis*, Prov. I. 22. pro תֶּאֱהָבוּ ut Aleph audiatur: quidam tamen ex Pihel esse volunt. Niph. partic. plur. הַנֶּאֱהָבִים, *amantes se*, *dilectissimi inter se*, 2 Sam. I. 23. Pihel: partic. מְאַהֲבִים, *amantes*, *amatores*: מְאַהֲבַי, *amantium me*, Zach. XIII. 6.

אֲהָבִים, m. p. *amores*, Prov. V. 19. et אֳהָבִים, Prov. VII. 18.

אַהֲבָה, f. *amor*, *dilectio*: constr. אַהֲבַת נַפְשׁוֹ, *amore animæ suæ*, 1 Sam. XX. 17. aff. אַהֲבָתִי, *amor meus*, Psalm. CIX. 4.

אֲהָהּ *ahah*, *ah*, Jud. VI. 22. Interjectio dolentis. Alias הָהּ, Ezech. XXX. 2.

אֱהִי *ubi?* Hos. XIII. 10, 14. quasi pro אַיֵּה positum. Aliis est futurum, *ero*, per apocopam pro אֶהְיֶה ab הָיָה.

אהל אֹהֶל, m. *tentorium*, Gen. IV. 20. aff. אָהֳלֹה, *tentorium ejus*, Gen. XIII. 3. cum ה in fine loco Vau: הָאָהֳלִי, *tentorii mei*, Jos. VII. 21. cum articulo ה et affixo; vide Thesaurum Buxtorfii Grammaticum, Lib. II. cap. 5. In fine: plural. אֹהָלִים et אֳהָלִים, const. אָהֳלֵי, aff. לְאֹהָלָיו, *in tentoria sua*, Jud. VII. 8. מֵאָהֳלֶיךָ, *a tentoriis tuis*, Job. XXII. 23. Cholem manente vel mutato.

אָהַל, *tentorium figere*, *tendere*, vel *movere*. futurum וַיֶּאֱהַל, *et tentoria movit*, Gen. XIII. 12. Hiph. futur. יַהֵל, *tentorium figet*, Ies. XIII. 20. pro יַאֲהֵל abjecta prima radicali: יַאֲהִיל. Vide in הלל.

אֲהָלִים, m. p. *santali*, arbores præstantissimæ, Num. XXIV. 6. cujus ligna siccata, aut fructus, odoris grati sunt, ut liquet ex Prov. VII. 17. et fœm. וַאֲהָלוֹת, *et santali*, Cant. IV. 14. et sic Ps. XLV. 9. vulgo *aloen* reddunt.

אוֹ *aut*, *vel*, *sine*: volunt quidam pro *et*, *si*, quandoque sumi, sed non necesse est.

אוֹב, m. *pytho*, qui responsa dando diabolicis artibus homines a deo avocat, Levit. XX. 27. plur. אֹבוֹת, *pythones*, Levit. XIX. 31. Item, *utres*, unde כְּאֹבוֹת, *sicut utres*, Job. XXXII. 19. Hinc pythonis significatio juxta Aben Esram, quod ex tumido ventre, quasi utre oracula depromeret.

אוד אֹדוֹת, עַל אוֹדֹת, *propter*, *causa*, *de*, semper præcedente particula עַל pro qua semel legitur אֶל, 2 Sam. XIII. 16. aff. עַל־אֹדוֹתַי, וְעַל־אוֹדוֹתֶיךָ, *mei causa*, *et tui causa*, Jos. XIV. 6.

אוּד m. *titio*, *torris*, Amos IV. 11 אוּדִים הָעֲשֵׁנִים, *titiones fumigantes*, Ies. VII. 4.

אוה Pih. *expetivit*, *concupivit desideravit*: præt. אִוִּיתִיךָ, *desidero te*, Ies. XXVI. 9. futur. תְּאַוֶּה, *desiderabit*, Deut. XII. 20. נָאוָה, נָאֲוָה, vide in נָאָה. Hith. הִתְאַוָּה, *desiderat*, Prov. XXI. 26. וְהִתְאַוִּיתֶם vide in תָּוָה.

אַו, m. *desiderium* juxta quosdam, Prov. XXXI. 4. vide et in אַיִן.

אַוָּה, *desiderium*: constr. אַוַּת נַפְשְׁךָ, *desiderium animæ tuæ*, Deut.

XII. 15. aff. בְּאַוָּתִי, *in desiderio meo*, Hos. X. 10.

תַּאֲוָה, f. idem: constr. תַּאֲוַת לִבּוֹ, *desiderium cordis ejus*, Psalm. XXI. 3. aff. תַּאֲוָתִי, *desiderium meum*, Psalm. XXXVIII. 10. vide aliam ejus significationem in תָּאָה.

מַאֲוַיִּים, m. p. idem: constr. מַאֲוַיֵּי רָשָׁע, *desideria improbi*, Ps. CXL. 8.

אוח אֹחִים, m. p. *aves ferales*, *animalia terribilia*, Ies. XIII. 21. Variant interpretes.

אוי *eheu*, *væ*, Ezech. XVII. 23. et cum ה paragogico אוֹיָה, *hei*, *heu*, Ps. CXX. 5.

אול אֻלַי אוּלַי, *fortassis*, *fortasse*, *forsitan*. Est bene sperantis potius, quam dubitantis. Inde R. Salomo Gen. L. 15. vult etiam operantis esse, idem quod, לוּ, *utinam*. Potest etiam ad אלה referri.

אוּלָם, *profecto*, *certe verumtamen*, Gen. XXVIII. 19. confirmandi particula quasi ab איל. vide et infra in אלם.

אֱוִיל, *stultus*, Proverb. XII. 15. אֱוִלִי, idem, Zach. XI. 15. plural. אֱוִלִים, *stulti*, Prov. I. 7.

אִוֶּלֶת, *stultitia*, *res stulta*; Prov. XIX. 3. aff. אִוַּלְתִּי, *stultitia mea*, Ps. XXXVIII. 6.

און אָוֶן, m. *iniquitas*, *vanitas*, *molestia*, *idolum*, a vanitate vel molestia, Ies. LXVI. 3. 1 Sam. XV. 23. aff. אוֹנֶךָ, *vanitatis*, *iniquitatis tuæ*, Jer. IV. 14. אוֹנָם, *iniquitatem ipsorum*, Psalm. XCIV. 23. Aliter mox.

אוֹן, m. *robur*, *potentia*, *vires*, *substantia*, *opes*, quomodo cum הוֹן convenit, ut D. Kimchi scribit, Hos. XII. 8. Sic autem dicuntur opes, quod vel robore, vel iniquitate aut molestia et labore parentur, aut quod homines robur suum in iis ponant. aff. אוֹנוֹ, *substantiam suam*, Job. XX. 10. אוֹנוֹ, *roboris ejus*, Job. XVIII. 7. אוֹנִי, *potentiæ meæ*, Gen. XLIX. 3. plur. אוֹנִים, *vires*, Ies. XL. 26. Ps. LXXVIII. 51. Vide et אנן.

תְּאֻנִים, m. p. *molestiæ*, Ezech. XXIV. 12.

אוץ *ursit*, *arctavit*, *pressit*, *festinavit*: præt. אָץ, *festinabat*, Jos. X. 13. אַצְתִּי, *ursi*, Jer. XVII. 16. Hiph. futur. וַיָּאִיצוּ, *et urgebant*, Gen. XIX. 15. תָּאִיצוּ, *urgebitis*, Ies. XXII. 4.

אָץ, m. *præceps*, *festinus*, *arctus*, *angustus*, Jos. XVII. 15.

אור *lucidum esse*, *illuminari*, *lucere*, *illucere*: præt. הַבֹּקֶר אוֹר, *mane illuxerat*, Genes. XLIV. 3. Niph. נָאוֹר, *lucidum fieri*, *illustrari*, *illucere*. part. נָאוֹר, *illustris factus es*, Ps. LXXVI. 5. infin. לֵאוֹר, *ut illustretur*, Job. XXXIII. 30. futurum וַיֵּאוֹר, *et illuxit*, 2 Sam. II. 32. Hiph. הֵאִיר, *lucere fecit*, *lucidum reddidit*, *illustravit*, *illuminavit*, *incendit*: et intransitive, *luxit*, *reluxit*: præter. וְהֵאִיר, *ut lux*, vel *lucidum sit*, aut *lucem præbeat*, Ex. XXV. 37.

אוֹר, m. *lux*, *lumen*: aff. אוֹרוֹ, *lucem suam*, Job. XXXVI. 30. plur. אוֹרִים, *lumina*, Ps. CXXXVI. 7. Quandoque *pluvia*, juxta Hebræos: ut, יָפִיץ עֲנַן אוֹרוֹ, *spargit nubes pluviam suam*, Job. XXXVII. 11. Sic Targum, מִטְרֵיהּ, *pluviam suam*: vide et XXXVI. 30.

אוֹרָא, f. *lux, lumen*, Esth. VIII. 15. plur. אוֹרֹת, *olera*, 2 Reg. IV. 39. Ies. XXVII. 19. sic dicta, quod suo virore oculos illustrent, ut Talmudici scribunt in Ioma fol. 18.

אוּר, m. *ignis*, a lucendo: *focus*, Ies. L. 11. plur. בָּאֻרִים, *in ignibus*, Ies. XXIV. 15. וְאֶת־הָאוּרִים, *et Urim*, Exod. XXVIII. 30. affix. תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ, *Thummim tui, et Urim tui*, Deut. XXXIII. 8. quæ qualia fuerint, non scimus, scribit Aben Esra, Exod. XXVIII. 5. Apud Talmudicos legitur, אוּרִים dicuntur שמאירין את דבריהן quia illustrant, et explicant verba ipsorum: תּוּמִּים autem שמתמימים את דבריהן, quia perficiunt verba ipsorum: Ioma VII. in fine. Vide Aben Esram dicto loco, et R. Salom. Exod. XXVIII. 30. et ibidem Targum Jonathanis.

אֻרְוֹת אֲוֵרוֹת, אֻרָוֹת, vide in אָרָה.

מָאוֹר, m. *lumen, luminare*: const. לִמְאוֹר פָּנֶיךָ, *luminis vultus tui*, Ps. XC. 8. plural. const. מְאוֹרֵי אוֹר, *luminaria lucis*, Ezech. XXXII. 8. fœm. plur. מְאוֹרוֹת, Gen. I. 16.

מְאוּרָה, f. *caverna, specus*: const. עַל מְאוּרַת צִפְעוֹנִי, *super specum viperæ*, Ies. XI. 8.

אות c. *signum*, tam nudum, quam prodigiosum. Gen. IV. 15. plur. הָאֹתֹת, *signis*, Exod. IV. 9. לְאֹתֹת, *in signa*, Gen. I. 14. aff. אֹתֹתַי, *signa mea*, Num. XIV. 22. Chald. אָת: plur. אָתִין, *signa*, Dan. VI. 28. emph. אָתַיָּא, Dan. III. 32. aff. אָתוֹהִי, *signa ejus*, ver. 33. אוֹתִיּוֹת, vide in אָתָה.

אז *tunc*: אֱזַי, idem, Ps. CXXIV. 3. מִן אָז, *a tunc, ex tunc*, id est, *a quo tempore*, *ex quo*, Ier. XLIV. 18. מֵאָז, idem, Gen. XXXIX. 5. vel *a tunc* pro, *ab æterno*, *ante ullum tempus*, Ps. XCIII. 2. Prov. VIII. 22.

אזא אֲזָה, Chald. *accendi*, *succendi*: partic. Pehil אֲזֵה, *accensa*, Dan. III. 22. pro אֲזָה vel אֲזֵי. Infinit. לְמֵזֵא, *ad accendendum*, ver. 19. aff. לְמֵזְיֵהּ, *ad accendendum eum*, ibid.

אזב אֵזוֹב, m. *hyssopus*, cujus in aspersionibus sacris erat usus, fasciculo ex eo facto, Ex XII. 22.

אזד Chald. *abiit*, *exiit*. partic. fœm. אָזְדָא, *abiit*, Dan. II. 5, 8. Juxta R. Saadiam idem est quod אֲזַל per commutationem ל et ד.

אזל *abiit*, *digressus est*, *profectus fuit*. Præter. אָזְלַת, *abiit*, *defecit*, Deut. XXXII. 36. simile vide in שׁוּב, futur. תְּאֵזְלִי, *digredieris*, Jerem. II. 36. quæ sunt ex forma Chald. Chald. præt. לְבַיְתֵהּ אֲזַל, *domum suam abiit*, Dan. II. 17. אֲזַלוּ, *profecti sunt*, Esr. IV. 23. אֲזַלְנָא, *profecti sumus*, Esr. V. 8. Imp. אֱזֶל, *abi*, ver. 15. cum Tzere loco Hateph Sægol. Pyh. partic. מְאוּזָּל, *abire factus*, *vagus*, Ezech. XXVII. 19.

אֶזֶל, m. *itio*, *abitio*, *iter*, I Sam. XX. 19.

אזן אֹזֶן, f. *auris*: aff. אָזְנוֹ, *auris ejus*, Ies. XXXIII. 15. Duale, אָזְנַיִם, *aures*, Ies. XLII. 20. const. אָזְנֵי. Ies. XXXII. 3. aff. אָזְנָיו, *aures ejus*, Ies. XI. 3. בְּאָזְנֵיכֶם, *in auribus vestris*, Deut. V. 1.

אִזֵּן, Pih. *attendit*: præt. וְאִזֵּן, *et attendit*, Eccles. XII. 9. Hiph.

הֶאֱזִין, *auribus percepit*, *aures præbuit*, *advertit*: partic. מֵזִין, Prov. XVII. 4. pro מַאֲזִין. Sic fut. אָזִין *aurem præbui*, Job. XXXII. 11. pro אַאֲזִין.

מאזנים, מֹאזְנַיִם, m. d. *lances*, *statera*, *trutina*: construct. מֹאזְנֵי מִרְמָה, *lances doli*, id est, *dolosæ*, Prov. XI. 1.

* אֲזִקִּים, vide in זָקַק.

אזר *cinxit*, *accinxit*: *accinctus fuit*: præter. אָזְרוּ, *accinguntur*, 1 Sam. II. 4. Niph. part. נֶאְזָר, *accinctus*, Psalm. LXV. 6. Pih. אִזֵּר. futur. וַתְּזְרֵנִי, *et accinges me*, 2 Sam. XXII. 40. pro וַתְּאַזְּרֵנִי ut pro eo legitur Psalm. XVIII. 40. Hithp. præt. הִתְאַזָּר, *accingit se*, Psalm. XCIII. 1. imper. הִתְאַזְּרוּ, *accingimini*, Ies. VIII. 9.

אֵזוֹר, m. *cingulum*, *cinctura*, Ies. XI. 5.

אח f. *focus*: וְאֶת הָאָח לְפָנָיו מְבֹעָרֶת, *et focus coram ipso ardebat*, Jer. XXXVI. 22. item *ah*, *heu*, Ezech. VI. 11. et XXI. 15. dolentis et gementis, quasi ab אָנַח vel pro אָהּ gutturalibus ה et ח commutatis: vide et mox in אֶחָד, et in אחה.

הֶאָח, *euge*, Psal. XXXV. 21. vox gestientis et insultantis præ lætitia, unde Chaldaeus plerumque eam vertit חֶדְוָא, *lætitia*, ut Ezech. XXXVI. 2. Job XXXIX. 25.

אֹחִים, vide supra in אוֹחַ.

אחד אֶחָד, m. *unus*, *quidam*, *primus*: per apocopam אַח, *unum*, juxta R. David, Ezech. XVIII. 10. vel est *frater*, juxta Targum ab אֲחָה ex forma Chaldaica. Per aphaeresin, חַד, Ezech. XXXIII. 30. Chald. צְלֵם חַד, *imago una*, Dan. II. 31. fœm. בִּשְׁנַת חֲדָה, *in anno primo*, Esr. V. 13. כְּשָׁעָה חֲדָא, *quasi hora una*, Dan. IV. 16. כַּחֲדָה, *simul*, *una*, *pariter*, Dan. II. 35. plur. אֲחָדִים, *uni*, id est, *iidem*, Gen. XI. 1. *pauci*, Gen. XXVII. 44. et XXIX. 20. לַאֲחָדִים, *in una*, id est, *unita*, Ezech. XXXVII. 17. fœm. אַחַת et ad accentus pausantes אֶחָת, *una*, contractum ex masc. pro אַחֶדֶת, ut docet Aben Esra, Exod. XXVI. 8. Hinc verbum in Kal pro *unire*, *adunare se*, unde possit esse fut. תֵּחַד, quod vide in יָחַד. Hithp. הִתְאַחֲדִי, *uni te*, Ezech. XXI. 21.

אֲחִידָן, vide in חוּד.

אחה אָח, m. *frater*; *propinquus*, *agnatus*, *cognatus*, et qui eadem professione, gente, moribus vel amicitia frater est. Pro *agnato*, ut Lotho, Gen. XIV. 14. qui ver. 12. dicitur fuisse filius fratris Abrahami: pro *gentili*, Lev. XXV. 46. pro *quolibet proximo*, Lev. XIX. 17. et *fratre moribus*, Prov. XVIII. 19. const. אֲחִי: aff. אָחִי, *frater meus*, Gen. XX. 5. אָחִיו, *fratrem ejus*, Gen. IV. 2. et semel cum Pathach לְאָחִיו, *fratri suo*, Num. VI. 7. plur. אַחִים, *fratres*, Gen. XIII. 8. et sic Hos. XIII. 15. ubi tamen Aben Esra et R. Sal. *pratum*, *ulvam* vel *carectum* exponunt, pro אָחוּ, de quo mox. Const. אֲחֵי, 2 Reg. X. 13. אֶחָיו, *fratres ejus*, Jer. XLIX. 10. לְאֶחָי, *fratribus meis*, Psalm. XXII. 23. אַחֶיךָ, *fratres tuos*, Genes. XLVIII. 22. אַחֵינוּ, *fratrum no-*

strorum, Gen. XXXI. 32. Chald. אַחָיךְ, *fratribus tuis*, Esr. VII. 18.

אָחוֹת, fem. *soror*, Cant. VIII. 8. const. אֲחוֹת: aff. וַאֲחוֹתִי, *et soror mea*, Job. XVII. 14. plur. אֲחָיוֹת et const. אַחְיוֹת, unde cum aff. אַחְיוֹתָיו, *sorores ejus*, Job. XLII. 11. et contracte וַאֲחוֹתַיִךְ, *et sorores tuæ*, Ezech. XVI. 55.

אַחֲוָה, *fraternitas*, II. 14.

אָחוּ, m. *ulva*, *carectum*, vel simpliciter, *gramen*, Job VIII. 11. בָּאָחוּ, *in ulva*, vel, *in gramine*, Gen. XLI. 2. אַחֲוָיָה, Chald. vide in חוה.

אחז *cepit*, *prehendit*, *apprehendit*, *comprehendit*, *tenuit*, *possedit*: *hæsit*, *cohæsit*, ut 1 Reg. VI. 6. Ezech. XLI. 6. *hærere fecit*, *adjecit*, *adjunxit*, ut 1 Reg. VI. 10. Construitur cum accus. et sæpe cum בְּ. Niph. נֶאֱחַז, *captus*, *detentus fuit*, *possessor constitutus* vel *factus fuit*. Præter. וְנֹאחֲזוּ, *et possessores fient*, Num. XXXII. 30. cum א quiescente, ut in futuro Kal. part. נֶאֱחָז, *detentus*, Gen. XXII. 13. pl. שֶׁנֶּאֱחָזִים, *qui capiuntur*, Eccles. IX. 12. Pih. partic. מְאַחֵז, *continet*, Job XXVI. 9. Hoph. partic. מָאֳחָזִים, *comprehensi*, *conjuncti*, 2 Par. IX. 18.

אֲחֻזָּה, *possessio*: constr. וַאֲחֻזַּת הָעִיר, *et possessionem urbis*, Ezech. XLV. 6. aff. וַאֲחֻזָּתְךָ, *et possessionem tuam*, Psal. II. 8.

אחל אַחֲלֵי, *utinam*, 2 Reg. V. 3. et in Pathach, אַחֲלַי, Psal. CXIX. 5. Sunt qui a חָלָה deducant, quod in Pihel præter alia etiam *precari* significat, quasi precantis et optantis vox sit.

אחם אַחְמְתָא, Chald. *arca*, *scrinium*, pro recondendis scriptis et actis regum et principum, ut Aben Esra et R. Sal. Jarchi putant, Esræ VI. 2. Quidam nomen proprium urbis esse existimant, *Achmeta*, *Ecbatana* vulgo, sic dicta quod æstivam stationem reges illic haberent, ab Hebræo חָמַם. In Targum Esther reperi, אַחְמְתִין דִנְחָשָׁא, *scrinia ærea*, Esth. I. 4. in Venetis.

אחר אַחֲרֵי, *post*, *postea*, *postquam*: וְאַחֲרֵי־כֵן, *et postea*, Genes. XV. 14. cum affixis, אַחֲרָיו, *post eum*, אַחֲרֶיךָ, *post te*, אַחֲרַי, *post me*, אַחֲרֵיכֶם, *post vos*, etc. Chald. אַחֲרֵי דְנָה, *post hæc*, *posthac*, Dan. II. 29. אַחֲרֵיהוֹן, *post eos*, Dan. VII. 24. אַחֲרֵין, *postremo*, *tandem*, Dan. IV. 5.

אַחֵר, m. *alius*, *aliter*, quasi posterior: plural. אֲחֵרִים, *alii*, quod est quasi a singulari אָחֵר; et in Nun more Chaldaico, אֲחֵרִין, Job XXXI. 10. fœminina אַחֶרֶת, *alia*, *altera*, Genes. XXVI. 21. plurale אֲחֵרוֹת, Genes. XXIX. 27. Chald. מַלְכוּ אָחֳרִי, *regnum aliud*, Dan. II. 39. in quibus apocopa literæ ת.

אָחוֹר, *retro*, *retrorsum*, *posterum*, *posterius*: *occidens*, plaga mundi posterior, respectu orientis, quae dicitur, קֶדֶם, *anterior pars*: בְּאָחוֹר, *in posteriore parte*, *pone*, Prov. XXIX. 11. מֵאָחוֹר, *a posteriore parte*, *a tergo*, 2 Sam. X. 9. לְאָחוֹר, *retrorsum*, Ps. CXIV. 3. *in posterum*, Ies. XLII. 23. plur. constr. עַל אֲחוֹרֵי, *versus posterioritates*, sive *posteriorem partem*, Ex. XXVI. 12. aff. אֲחֹרֵיהֶם, *posteriora eorum*, Ezech. VIII. 16.

אַחֲרוֹן, mas. *posterior*, *posterius*,

posterum, postremum: plur. אַחֲרוֹנִים, *posteriora*, Ies. VIII. 23. fœminina בָּאַחֲרוֹנָה, *in postremo*, i. e. *postea*, Deut. XIII. 10. לְאַחֲרֹנָה, *in posterum*, *postea*, Eccles. I. 11.

אֲחֹרַנִּית, *retrorsum*, Gen. IX. 23.

אָחֳרָן, m. Chald. *alius*, Dan. II. 11. et VII. 24.

אַחֲרִית, fœm. *posteritas, posterius, postremum, extremum, ultimum, finis, consequens*, et metonymice *merces*, ut Proverb. XXIII. 18. Chaldaice בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא, *in extremo dierum*, Dan. II. 28. aff. לְאַחֲרִיתוֹ, *posteritati ejus*, Dan. XI. 4.

אָחַר, *moratus est, tardavit, distulit*, quasi dicas, *posterioravit:* fut. וָאֵחַר, *et moratus sum*, Gen. XXXII. 5. formæ Chald. cui simile in אָזַל. Pihel præt. אִחַר, *distulit*, Genes. XXXIV. 19. אֶחֱרוּ, *differunt*, Jud. V. 28. cum Sægol ab initio loco Tzere propter sequens chateph sægol: Hiphil fut. וַיּוֹחֶר, *et sivit ut tardaret*, 2 Sam. XX. 5. cum י loco א ex Chald.

אחש אֲחַשְׁדַּרְפְּנִים, m. plur. *satrapæ*, Esth. IX. 3. construct. לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי הַמֶּלֶךְ, *satrapis regis*, Esd. VIII. 36. Chald. אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא *satrapæ*, Dan. III. 2.

אֲחַשְׁתְּרָנִים, m. p. *cursores regii*, Esth. VIII. 8. 10. juxta quosdam. R. Sal. Iarchi exponit *camelos velocissimos :* Aben Esra, *mulos*, quem plerique sequuntur.

אָטָד mas. *cynosbaton* (sentis canis, rubus caninus) vel *rhamnus*, spina summe aculeata, Psal. LVIII. 10. אֶל־הָאָטָד, *ad rhamnum* vel *cynosbaton*, Jud. IX. 14.

אטט אַט, *sensim, leniter, lente*, 1 Reg. XXI. 27. לְאַט־לִי, *leniter mihi*, 2 Sam. XVIII. 5. לְאַט, *sensim*, Ies. VIII. 6. aff. לְאִטִּי, *ad lentitudinem meam*, *lente pro commoditate mea*, Gen. XXXIII. 14. usum habet nominis.

אִטִּים, m. p. *præstigiatores, divini*, Ies. XIX. 3.

אטם אָטַם *clausit, occlusit, obturavit:* partic. אֹטֵם, *occludens*, Ies. XXXIII. 15. part. præt. אֲטוּמִים, *clausæ*, id est, *angustæ*, quasi clausæ videantur, secundum Chald. paraphrasten, vel *clausæ* sc. *vitro*, 1 Reg. VI. 4. et sic Ezech. XL. 16. Hiphil futur. יַאְטֵם, *obturabit*, Psal. LVIII. 5.

אטן אֵטוּן, m. *funis, funiculus, filum :* metonymice *linteum* ex filis contextum : אֵטוּן מִצְרָיִם, *fune Ægypti*, id est, *linteis Ægyptiacis*, quæ erant subtilissima, Prov. VII. 16. in Targum, אַטּוּנֵיהוֹן, *funes eorum*, Hebraice מֵיתְרֵיהֶם, Exod. XXXV. 18. בְּאַטּוּנָא, *fune*, Heb. בַּחֶבֶל, Jos. II. 15.

אטר אָטַר *clausit, occlusit :* futur. אַל תֶּאְטַר עָלַי, *ne occludat super me*, Psal. LXIX. 16.

אִטֵּר, masc. *præclusus :* אִטֵּר יַד יְמִינוֹ, *præclusus manu dextera sua*, Jud. III. 15. id est, *impos manu dextera*. Fuit enim שְׂמָאלִי, *scæva*, ut Kimchi scribit.

אי אִי m. *insula, regio, provincia*, Ies. XX. 6. pl. אִיִּים, Psal. LXXIX. 1. item *aves insulanæ, ululæ*, Ies. XIII. 22. הָאִיִּין, *insulæ*, Ezech. XXVI. 18. Construct. אִיֵּי, Genes. X. 5. vide etiam אַיִן et אַיֵּה.

אָיַב *inimicatus est:* præterit. וְאָיַבְתִּי אֶת־אֹיְבֶיךָ, *et inimicabor inimicos tuos*, Exod. XXIII. 22.

אֹיֵב, m. *inimicus:* aff. אֹיְבוֹ, *inimicus ejus*, 1 Sam. XXIV. 20. אֹיִבְךָ, *inimici tui*, Exod. XXIII. 4. plural. אֹיְבִים, et const. אֹיְבֵי, *inimici:* aff. וְאֹיְבַי, *et inimicos meos*, Ps. XVIII. 41.

אֹיֶבֶת, f. *inimica:* aff. אֹיַבְתִּי, *inimica mea*, Mich. VII. 8.

אֵיבָה, f. *inimicitia*, Gen. III. 15. const. אֵיבַת עוֹלָם, *inimicitia perpetua*, Ezech. XXXV. 5.

אֵיד m. *vapor; interitus, calamitas, exitium*, quod quæ evaporant, intereant et in nihilum quasi abeant. וְאֵיד, *et vapor*, Genes. II. 6. quod juxta Masoram legitur absque י. Affix. וְאֵידְכֶם, *et calamitas vestra*, Prov. I. 27. אֵידָם, *calamitas ipsorum*, Ezech. XXXV. 5.

איה אַיָּה, f. *pica*, Lev. XI. 14. *cornix*, Job XXVIII. 7. Aliis Aesalon avis perspicacissima.

אַיֵּה, *ubi?* affix. אַיֶּכָּה, *ubi tu*, scil. *es?* Genes. III. 9. אַיּוֹ, *ubi ille?* 2 Reg. XIX. 13. אַיָּם, *ubi sunt illi?* Ies. XIX. 12.

אֵי, *ubi?* Gen. IV. 9. אֵי־זֶה, *ubi ista*, scil. *sit*, 1 Sam. IX. 18. *quanam?* 1 Reg. XXII. 24. *ubinam, quonam*, Jerem. VI. 16. *qualenam, quodnam*, Eccles. II. 3. et absque Makkaph, אֵי זֶה, *quidnam*, Eccles. XI. 6. אֵי מִזֶּה תָּבוֹא. *ubi ex quo venis?* 2 Sam. I. 3. hoc est, *undenam?* אֵי מִזֶּה אַתָּה, *undenam es?* ver. 13. Jungitur etiam cum פֹּה; vide illic.

אֵיךְ *quomodo?* Genes. XXXIX. 9. אֵיכָה, idem, Deuter. I. 12. *ubinam?* Cantic. I. 7. et cum Cholem, אֵיכֹה, *ubinam?* 2. Reg. VI. 13. quasi pro אֵיפֹה, de quo in פֹּה. Et geminato Caph, אֵיכָכָה, *quomodo?* Esth. VIII. 6. Duo sunt penacuta, אֵיכָכָה, Cant. V. 3.

איל אֱיָל, m. *fortitudo, virtus:* כְּגֶבֶר אֵין אֱיָל, *sicut vir sine virtute* aut *viribus*, Ps. LXXXVIII. 5.

אֱיָלוּת, f. idem: aff. אֱיָלוּתִי, *virtus mea*, Psal. XXII. 20.

אַיִל, mas. *aries*, Num. XXVIII. 27. item *superliminare, limen*, 1 Reg. VI. 31. Ezech. XL. 14. construct. מִלְּבַד אֵיל, *præter arietem*, Num. V. 8. et absque Iod, אֶל אֻלָם, *limen vestibuli*, Ezech. XL. 48. plur. אֵילִים, *arietes*, Mich. VI. 7. לָאֵילִים, *liminibus*, Ezech. XL. 10. אֶת־אֵילִים *superliminaria*, Ezech. XL. 14. Constr. אֵילֵי, *arietes*, Genes. XXXI. 38. אֵלֵיהֵמָּה, *surperliminaribus eorum*, cum ה paragogico, pro אֵלֵיהֶם, Ezech. XL. 16. אֵילָו, *limina ejus*, ver. 24. vide et mox in אֵל.

אֵיל, m. *planities:* אֵיל פָּארָן, *planities Paran*, Gen. XIV. 6.

אֵלוֹן, m. idem: עַד אֵלוֹן מוֹרֶה, *usque ad planitiem More*, Gen. XII. 6. plur. constr. בְּאֵלוֹנֵי מַמְרֵא, *in campestribus planis Mamre*, Genes. XIV. 13. Quidam *quercetum* explicant, quasi idem cum אֵלָה, de quo in אָלָה.

אַיָּל, m. *cervus*, quasi *aries ferus vel sylvestris*, juxta quosdam, Deut. XV. 22. plur. אַיָּלִים, *cervi*, Cantic. II. 9. fœminine legitur, Psal. XLII. 2. cujus diversas causas Hebræi reddunt.

אַיָּלָה, f. *cerva*, Gen. XLIX. 21. vel אַיֶּלֶת, Prov. V. 19. עַל־אַיֶּלֶת

הַשַּׁחַר, *ad cervam auroræ*, Psalm. XXII. 1. quod alii initium alicujus Cantici, alii instrumentum musicum fuisse existimant: R. Menachem citante R. Sal. explicat מָעוֹז, *robur*. Et sic Aben Esra, כֹּחַ עֲלוֹת הַשַּׁחַר, *robur ascensus auroræ*: plur. כָּאַיָּלוֹת, *quasi cervarum*, Psal. XVIII. 34. constr. בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה, *per cervas agri*, Cant. II. 7.

אֵל, m. *fortis*: בְּיַד אֵל גּוֹיִם, *in manus fortissimi gentium*, Ezech. XXXI. 11. *Deus*, proprie fortis, et a fortitudine sic appellatus: item *potestas*, *facultas*, quando post se habet nomen יָד, unde לְאֵל יָדֶךָ, *in facultate manus tuæ*, Prov. III. 27. non est sine ל iu hoc usu: aff. אֵלִי, *Deus mi*, Psalm. XXII. 2. et LXVIII. 25. Ies. XLIV. 17. nec cum aliis affix. reperitur: plural. אֵל אֵלִים, *Deus Deorum*, Dan. XI. 36. בְּנֵי אֵלִים, *filii fortium*, Psal. XXIX. 1. defective בָּאֵלִם, *inter fortissimos*, Exod. XV. 11. constr. אֵילֵי הָאָרֶץ, *fortes terræ*, Ezech. XVII. 13. cum י in medio, et absque eo, אֵלֵי גִבּוֹרִים, *fortes potentum*, Ezech. XXXII. 21. id est, *duces potentissimi*. Vide etiam infra in אלה.

אים unde אָיֹם, m. *formidabilis*, *terribilis*, Hab. I. 7. fœmin. אֲיֻמָּה, *terrifica*, Cant. VI. 4. אֵימְתָן, Chald. m. *terribilis*, Ies. XXVIII. 16. plur. אֵימְתָנִין, Hab. I. 7. in Targum: fœm. אֶמְתָנִי, *terrifica*, Dan. VII. 7. per apocopam, pro אֶמְתָּנִית, et Sægol est loco Tzere.

אֵימָה, f. *terror*, *formido*: et cum duplicata litera foeminini generis, אֵימָתָה, *formido maxima*, Exod. XV. 16. const. אֵימַת מֶלֶךְ, *formido regis*, Prov. XX. 2. aff. וְאֵימָתוֹ, *et terror ejus*, Job IX. 34. plur. אֵימוֹת, *terrores*, Psal. LV. 5. et forma masc. אֵימִים, Job XX. 25. item *idola*, Jer. L. 38. quasi terricula dicas, quod terrorem potius quam tranquillitatem animis cultorum suorum afferant, ut Kimchi scribit hoc loco: affix. אֵימֶיךָ, *terrores tuos*, Psalm. LXXXVIII. 16. אֵמִים, *Emæi*, *gigantes*, quasi terrifici et formidabiles dicti, Deut. II. 11.

אין אַיִן, *non, nihil, nemo, nullus*: præterito et futuro nunquam jungitur: אַיִן usurpatur tantum, ubi sententiæ membrum aliquod est, ut Gen. XXX. 1. Exod. XVII. 7. Job III 9. et alibi: אַיִן in continuatione: cum præfixis servilibus, כְּאַיִן, *tanquam nihil*, Ies. XLI. 11. Id etiam elliptice usurpatur, *quasi nihil*, scil. *aberat*, hoc est, *pæne*, *fere*, Psal. LXXIII. 2. מֵאַיִן, *ex nihilo*, *præ nihilo*, *magis quam nihilum*, Ies. XLI. 24. מֵאַיִן אַתֶּם, *unde estis vos*, Gen. XXIX. 4. defect. מֵאַ.ן, quod legendum מֵאַיִן, *undenam?* 2 Reg. V. 25. quæ sunt pro מֵאָן, de quo infra iu אָן. Forma אֵין in continuatione sententiæ, ut אֵין רוֹאֶה וְאֵין יוֹדֵעַ וְאֵין מֵקִיץ, *non est videns*, *nec cognoscens*, *nec evigilans*, 1 Sam. XXVI. 12. הַאֵין, *anne?* בְּאֵין, *in non*, *dum non*, *absque*: לְאֵין, *ad non*, *ut non*: מֵאֵין, *a non*, *absque*, *eo quod non*. Hinc אֵן quod legendum אִי, per apocopam pro אֵין, Prov. XXXI. 1. al. 4. juxta Aben Esram. Quidam אֵו, *desiderium*, exponunt, ab אָוָה, *desideravit*. Semel etiam וְאִין, *et non*, 1 Sam. XXI. 8. unde per apocopam אִי,

1 Sam. IV. 21. Job XXII. 30. Sic dicitur בֵּן et בָּן, ut in בָּנָה: item רֵשׁ et רִישׁ, ut in רוּשׁ: item נִיר et נֵר, ut in נוּר. Cum aff. אֵינֶנּוּ, *non illud*, אֵינְךָ, *non tu*, אֵינֶנִּי, *non ego*, אֵינָם, *non illi*, אֵינְכֶם, *non vos*, אֵינֶנָּה, *non ipsa*, etc. ubi semper verbum substantivum subaudiendum est.

איף אֵיפָה, foemin. *epha*, Deut. XXV. 14. mensura major, tantum continens in aridis, quantum batus in liquidis, Ezech. XLV. 11. hoc est, *tres seas*, vide סאה. Et absque י juxta Masoram, הָאֵפָה, *epha*, Lev. V. 11. constructum אֵיפַת, 1 Sam. XVII. 17.

אֵיפוֹ, אֵיפֹה, vide in פֹּה.

אִישׁ m. *vir*, *mas*, *maritus*: distributive, *quisque*, *unusquisque*, *quilibet*: *aliquis*, *quidam*, *quispiam*: dicitur et de rebus inanimatis, ut, אִישׁ אֶל־אָחִיו, *viri ad fratrem suum*, id est, *unius ad alterum*, Exod. XXV. 20. אִישׁ, *quidquam*, Ies. XL. 26. אַשְׁרֵי הָאִישׁ, *beatus vir*, id est, *quilibet*, Psal. I. 1. aff. לְאִישָׁהּ, *viro suo*, Gen. III. 6. אִישֵׁךְ, *virum tuum*, ver. 16. plur. אִישִׁים, *viri*, Prov. VIII. 4. Ies. LIII. 3. Ps. CXLI. 4. אִשׁ, vide in יֵשׁ.

אִשָּׁה, f. *vira*, *fæmina*, *mulier*, *uxor*: et distributive *quæque*, *unaquæque*: אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ, *mulier ad sororem suam*, id est, *una ad alteram*, Exod. XXVI. 3. plural. אִשֹּׁת, *fæminæ*, Ezech. XXIII. 44. nec sæpius reperitur in plurali. Notant Hebræi, in אִישׁ et אִשָּׁה contineri nomen Dei יָהּ quod sit symbolum gratiosæ Dei præsentiæ, si maritus et uxor juxta Dei praecepta vivant: si ab eis decedant, et Deum recedere ab ipsis, ut utriusque nomen, excluso יה maneat אֵשׁ, *ignis*. Meminit auctor libri Zeror hammor *fasciculi myrrhæ* in Parascha שְׁמִינִי, Levit. IX. 1.

אֵשֶׁת, f. idem: affix. וְאִשְׁתּוֹ, *et uxor ejus*, Genes. III. 8. semel cum Sægol: אֶשְׁתְּךָ, *uxor tua*, Psalm. CXXVIII. 3.

אִישׁוֹן, masc. *nigrum*, *nigredo*: כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן, *ut nigrum pupillæ oculi*, Psal. XVII. 8. בְּאִישׁוֹן לַיְלָה, *in nigredine noctis*, Proverb. VII. 9. Vulgo putant אִישׁוֹן significare *pupillam*, et בַּת hoc loco *filiam*. *Pupillam*, quia in ea conspicitur צוּרַת אִישׁ, *imaguncula viri*. Si sic; quis virunculus conspicitur in nigredine noctis, quæ etiam vocatur אִישׁוֹן? deinde בַּת hic significat *pupillam*, ut est in בָּבָה, non filiam, ut putant.

אֱשׁוּן, mas. idem, Prov. XX. 20. Targum אִתּוּנָא mutato שׁ in ת.

הִתְאֹשֵׁשׁ, *virum præbuit se*: imperat. הִתְאֹשָׁשׁוּ, *viros præbete vos*, Ies. XLVI. 8. Vide etiam infra in אשׁשׁ.

אית אֵיתָן m. *fortis*, *robustus*, *validus*; metaphorice *asper*, *horridus*: et substantive, *vis*, *robur*: אֶל־נַחַל אֵיתָן, *ad vallem horridam* sive *asperam* aut *duram*, Deut. XXI. 4. בְּאֵיתָן, *in robore*, Gen. XLIX. 24. aff. לְאֵיתָנוֹ, *ad vim suam*, Exod. XIV. 27. semel absque י, אֵתָן, *forti*, scil. *dolore*, ut supplent Aben Esra et R. Levi, Job XXXIII. 19. plurale, וְאֵיתָנִים, *et validos*, Job XII. 19. et absque י, וְהָאֵתָנִים, *et robusta*, Mich. VI. 2. fuit et *Ethanim* mensis

septimi, id est, *Septembris*, nomen: ut, *in mense Ethanim*, is est *mensis septimus*, 1 Reg. VIII. 2. Ante exitum ex Ægypto hic mensis anni civilis erat primus, post exitum factus septimus anni ecclesiastici, ratione festorum, Exod. XII. 2. Inde paraphrastes Chaldæus hoc loco transfert, בְּיַרְחָא דְעַתִּיקַיָּא קְרוֹ לֵיהּ יַרְחָא קַדְמָאָה וּכְעַן הוּא יַרְחָא שְׁבִיעָאָה, *in mense, quem prisci vocarunt mensem primum, nunc est mensis septimus.* Postea anni civilis initium rediit in principium mensis Septembris, quem usque hodie vocant תִּשְׁרִי, *Tisri.*

אֵיתוֹן, vide in אָתָה.

אִית Chald. *est*, *sunt*, Hebraice יֵשׁ, et adjunctis affixis, personæ distinguuntur. In Daniele semper dicitur אִיתַי: ut, אִיתַי גְּבַר, *est vir*, Dan. V. 11. אִיתַי גֻּבְרִין, *sunt viri*, Dan. III. 12. affixa, לָא אִיתוֹהִי, *non est ipsa*, Dan. II. 11. הַאִיתָךְ, *numquid es tu*, ver. 26. אִיתֵיכוֹן, *estis vos*, Dan. III. 14. אִיתַנָא, *sumus nos*, Dan. III. 18. In Targum dicitur אִית.

אַךְ *tantum*, *tantummodo*, *dumtaxat*, *verumtamen*, *sed*, *profecto*, *certe*, *utique*, *omnino*, *sane*. In media sententia fere exclusiva est, Gen. XVIII. 32. Exod. X. 17. הֲרַק־אַךְ, *an tantum dumtaxat*, *tantummodo*, Num. XII. 2. pleonasmus, cui similem vide in כֹּל.

אָכַל *edit*, *comedit*, *consumpsit*. fut. אֹכַל, *comedam*, Gen. XXIV. 33. תאכל, *consumet*, 2 Sam. XI. 25. Chald. part. præs. fœm. אָכְלָה, *comedens erat*, Dan. VII. 7. imp. fœm. אֱכֻלִי, *comede*, ver. 5. fut. יֵאכֻל, *comedet*, Dan. IV. 30. וְתֵאכֻל, *et consumet*, Dan. VII. 23. Est et *vociferari*, *clamare*, *proclamare*, *promulgare*, *pervulgare*, *divulgare*: præter. וַאֲכַלוּ קַרְצֵיהוֹן דִּי יְהוּדָיֵא, *et proclamarunt criminationes* vel *accusationes eorum*, nempe *Judæorum*, Dan. III. 8. id est, *accusarunt*, *criminati sunt Judæos*: דִּי אֲכַלוּ קַרְצוֹהִי דִּי דָנִיֵּאל, *qui proclamaverant obtrectationes ejus*, nempe *Danielis*, Dan. VI. 25. i. e. *accusaverant Danielem.* Ita hoc verbum cum nomine קְרַץ vel קַרְצָא aut קוּרְצָא, *obtrectatio*, *delatio*, *crimen*, junctum, est *obtrectare*, *detrectare*, *criminari*, *calumniari*, *deferre*, *accusare*, ut et sequentia loca ex Targum declarant: præter. לָא אָכַל קוּרְצִין בְּלִישָּׁנֵיהּ, *non proclamans obtrectationes lingua sua*, Hebr. לֹא רָגַל, *non obtrectat*, Psal. XV. 3. partic. plurale constr. גֻּבְרֵי אָכְלֵי קוּרְצָא, *viri proclamatores detractionis*, Hebraice, אַנְשֵׁי רָכִיל, *homines detractores*, Ezech. XXII. 9. futur. לָא תֵיכוּל קוּרְצִין *non divulgabis* aut *proclamabis obtrectationes*, Hebraice, לֹא תֵלֵךְ רָכִיל, *non ambulabis ut detrectator* vel *calumniator*, Levit. XIX. 16. Hinc diabolus Syriace in Novo Testamento passim vocatur אָכַל קַרְצָא, *proclamans obtrectationem*, id est, *obtrectator*, *calumniator*, *criminator*, Matth. IV. 1. מַאכַל קַרְצָא, *delatio criminis*, *accusatio*, Joh. XVIII. 29. et absque vocabulo *obtrectationis*, partic. plur. אָכְלִין מְעִיקָךְ, *vociferantes*, *clamantes sunt*, hoc est, *clamant hostes tui*, quod Hebraice est שָׁאֲגוּ, *rugiunt*, Psal. LXXIV. 4. dicitur et אֲכְלֵי ex forma quiescentium tertia radicali; ut וַאֲכְלִי, *et vocavit*, Heb. וַיִּקְרָא, Ies. XXII. 12. partic. קָל דִמְכְלֵי, *vox clamans*, id est, קוֹל קוֹרֵא, Ies. XL. 3. imper. אַכְלִי כְּעַן, *proclama nunc*,

Jud. VII. 3. unde apparet אֲכַל et אֲכָלֵי in hac locutione eodem sensu sumi. Niph. נֶאֱכַל, *comedi*, *absumi*, *consumi*: infin. cum futuro, הֵאָכֹל יֵאָכֵל, *comedendo comedetur*, Lev. VII. 18. Pih. futur. תְּאָכְלֵהוּ, *consumet eum*, Job XX. 26. ex תְּאַכֵּל factum, pro תְּאֹכֵל, qualem formam Pohel vocant. Pyhal præter. אֻכְּלוּ, *consumptæ sunt*, Neh. II. 3. Hiphil, הֶאֱכִיל, *comedere fecit*, *comedendum dedit*, *cibavit*, *consumpsit*: infinit. לְהָכִיל, *ad comedendum*, Ezech. XXI. 33. pro לְהַאֲכִיל.

אֹכֶל, m. *cibus*, *esca*, *commeatus*, Gen. XLI. 35.

אוֹכִיל, masc. idem: וְאַשְׁקֶה אֵלָיו אוֹכִיל, *et præbebo ipsi cibum*, Hos. XI. 4.

אֲכִילָה, f. idem: בְּכֹחַ הָאֲכִילָה הַהִיא, *virtute cibi istius*, 1 Reg. XIX. 8.

מַאֲכָל, m. idem, const. מִכָּל מַאֲכַל פַּרְעֹה, *ex omni cibo Pharaonis*, Gen. XL. 17. aff. מַאֲכָלָהּ, *escam suam*, Prov. VI. 8.

מַאֲכֹלֶת, f. idem, Ies. IX. 4.

מַכֹּלֶת, f. *cibus*, *cibarium*, 1 Reg. V. 25. prima radicis deficiente.

מַאֲכֶלֶת, f. *culter*, *cibarius* proprie, et late *gladius*, a consumendo, juxta illud: *et gladius meus* תֹּאכַל, *absumet carnem*, Deut. XXXII. 42. שמכשרת את אוכל, *quia rectificat* sive *præparat cibum*, ut dicitur in Bereschit rabba, sect. 37: plurale מַאֲכָלוֹת, *cultri*, Prov. XXX. 14.

אָכֵן *certe*, *vere*, *profecto*, *utique*, *sane*, Ies. LIII. 4. quidam ad כון reducunt.

אָכַף *curvavit*, *reflexit se*, Prov. XVI. 26. idem quod כָּפַף, ut scribit R. Levi in hunc locum.

אֶכֶף, m. *manus*, a reflexione: aff. אַכְפִּי, *manus mea*, Job XXXIII. 7. idem quod כַּפִּי.

אִכָּר m. *agricola*, Jer. LI. 23. pl. אִכָּרִים, Joel. I. 11. aff. אִכָּרֵיכֶם, *agricolæ ipsorum*, Ies. LXI. 5.

אַל *ne*, *nequaquam*, dehortandi et deprecandi particula, rarissime negandi *non*. Jungitur futuro, אַל תֹּאכְלוּ, *ne comedatis*, Exod. XII. 9. אַל מָוֶת, *non mors*, id est, *immortalis*, Prov. XII. 28. simile vide in קוּם: לְאַל, *ad non*, *in nihilum*, Job XXIV. 25. speciale est אַל pro אָן, *quo?* ut Chaldæus reddit, 1 Sam. XXVII. 10. alii pro עַל מִי, *contra quem?* et sic respondet David, עַל נֶגֶב, *contra meridianum tractum*. Simile vide supra in אוד. Chald. אַל יְבַהֲלוּךְ, *ne perturbent te*, Dan. V. 10.

אֵל com. plur. *illi*, *illæ*, *isti*, *istæ*, *hi*, *hæ*, 1 Par. XX. 8. Cum ה ab initio, אֶת כָּל הָאֲרָצֹת הָאֵל, *omnes terras istas*, Gen. XXVI. 3. sic XIX. 8. sæpius est cum ה paragogico, אֵלֶּה Chal. שְׁמַיָּא אֵלֶּה, *cœlis istis*, Jer. X. 11. אֵלֶּה מָאנַיָּא, *hæc vasa*, Esr. V. 15. ubi ה juxta Masorethas redundat.

אֶל, אֱלֵי, *ad*, *apud*, *juxta*, *erga*, *versus*. Varie sumitur, interdum pro ב, *in*, pro עִם, *cum*, pro עַל, *contra*, *super*: אֶל יוֹסֵף, *ad Josephum*, Genes. XLI. 57. אֶל הָאָרֹן, *in arcam*, Exod. XXV. 16. אֶל בְּנֵי מִצְרַיִם, *cum filiis Ægypti*, Ezech. XVI. 26. אֶל אֱדוֹם,

contra Edom, Jer. XLIX. 20. Pro אֶת articulo, Psal. II. 7. Ies. XXXVIII. 19. אֱלֵי־מַיִם, *ad aquas*, Job XXIX. 19. Aff. אֵלַי, *ad me*: אֵלֶיךָ, *ad te*: אֵלָיו, *ad eum*: אֵלֶיהָ, *ad eam*: אֵלֵינוּ, *ad nos*: אֲלֵימוֹ, *ad eos*: אֲלֵיהֶם, *ad eos*: אֲלֵיהֶן, *ad eas*: אֲלֵיכֶם, *ad vos*: אֲלֵיכֶן, *ad vos* fœm. semper sub forma plurali. Kimchi haec ad radicem אָלָה refert.

אלג אֶלְגָּבִישׁ, m. *grando immanis*: אַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ, *lapides immanis grandinis*, id est, אַבְנֵי בָרָד גְּדוֹלוֹת, *lapides grandinis maximi*, R. Sal. Ezech. XIII. 11.

אַלְגּוּם, plur. אַלְגֻּמִּים, m. *ligna thyina*, species cedri præstantissimæ, 2 Par. II. 7. et literis transpositis, אַלְמֻגִּים, 1 Reg. X. 11. Hebræi communiter *corallum* putant esse, sed id non videtur competere istis operibus, ad quæ adhibebatur.

אָלָה *exsecratus est*, *juravit*, *pejeravit*: semel ex significatione chaldaica, *ejulavit*, unde imper. אֱלִי, *ejula*, Joel I. 8. Hiph. הֶאֱלָה, *adjuravit*. infin. לְהַאֲלֹתוֹ, *exsecratione adjurando eum*, 1 Reg. VIII. 31. fut. וַיֹּאֶל, *adjuratione obstrinxit*, 1 Sam. XIV. 24. per apocopam, pro וַיַּאֲלֶה, quod formam a יָאַל habet.

אָלָה, f. *exsecratio*, *adjuratio*, *jusjurandum*: aff. וּבְאָלָתוֹ, *et cum adjuratione ejus*, Deut. XXIX. 11. plur. אָלוֹת, *exsecrationes*, Deuter. XXIX. 20.

תַּאֲלָה, f. idem; aff. תַּאֲלָתְךָ, *exsecrationem tuam*, Thren. III. 65.

אַלְיָה, f. *cauda*, sed ovis aut arietis tantum juxta Eliam, cum זָנָב sit generale, Levit. VII. 3.

אֵלָה, *quercus*: תַּחַת הָאֵלָה, *subter quercum*, Jos. XXIV. 26.

אַלָּה, f. idem, Genes. XXXV. 4. plur. *querceta*, *luci quercei*: מֵאֵילִים, *propter quercus*. sive *lucos querceos*, Ies. I. 29. plene cum י quasi ab איל deductum: בָּאֵלִים, *inter lucos*, Ies. LVII. 5. אֵלֵי צֶדֶק, *quercus justitiæ*, Ies. LXI. 3. aff. אֵלֵיהֶם, *quercus ipsorum*, Ezech. XXXI. 14.

אַלּוֹן, m. idem, Ies. VI. 13. plur. כָּאַלּוֹנִים, *ut quercus*, Amos II. 9. constr. אַלּוֹנֵי, Ies. II. 13.

אֱלוֹהַּ masc. *Deus*, Hab. III. 3. Job III. 4. et IV. 9. 17. et sæpius in eo: aff. לֶאֱלֹהוֹ, *Dei sui*, Hab. I. 11. plur. אֱלֹהִים, *Dii*, *Deus*: constr. אֱלֹהֵי: cum aff. אֱלֹהָיו, *Deus ejus*, אֱלֹהֶיךָ, *Deus tuus*, אֱלֹהַי, *Deus meus*, אֱלֹהֵינוּ, *Deus noster*, etc. Habet modo *pluralem*, modo *singularem* sensum. *Pluralem*, cum dicitur de diis falsis; ut, *qui sacrificat* לָאֱלֹהִים, *Diis*, *anathema sit*, Exod. XXII. 19. et alibi passim: de angelis bonis, Psal. VIII. 6. et XCVII. 7. (qui locus adducitur ad Heb. I. 6.) Job I. 6. de Judicibus et magistratibus. Ex. XXI. 6. et XXII. 7, 8, 27. Ps. LXXXII. 1. *Singularem* sensum habet de unico et vero Deo usurpatum: de unico angelo, Jud. XIII. 22. de uno vitulo, Exod. XXXII. 31. de uno idolo, ut *Dagone*, Jud. XVI. 17. *Hastoreth*, *Chamos*, *Milchom*, 1 Reg. XI. 33. de uno Mose, Exod. IV. 16. et VII. 1. de arca, 1 Sam. IV. 7. Dicitur et de sola persona Patris, Psal. XLV. 8. Filii, Hos. I. 7. Cum de unico et vero Deo dicitur, et vocem pluralem adjunctam habet, tunc habetur ratio terminationis, non sensus: vide Gen.

XX. 13. et XXXV. 7. Jos. XXIV. 19. 1 Sam. IV. 8. 2. Sam. VII. 23. cum quo confer 1 Par. XVII. 21. Jer. X. 10. Porro *judicibus* ac *magistratibus* tribuitur, quod Dei judicantis et gubernantis vices gerant: *angelis*, quod in ipsis divina ac cælestis gloria refulgeat: *idolis*, quod pro diis habeantur a suis cultoribus. Videatur Kimchi Psal. LXXXII. 6. Cabalistice אלהים dicitur, quod אֵל הֵם, *Deus sint;* et inde י per modum mysterii expressum est in זְכוֹר בּוֹרְאֶיךָ, *recordare creatorum tuorum*, id est, *creatoris tui*, אלהים, quia אל הם: R. Bechai in principio Geneseos.

אֱלָהּ, Chald. *Deus*, Dan. II. 28. et אֱלָהָא, Esr. IV. 24. aff. אֱלָהִי, *Dei mei*, Dan. IV. 5. אֱלָהֵהּ, *Dei ipsius*, Dan. VI. 6. אֱלָהָךְ, *Deus tuus*, ver. 21. אֱלָהֲהוֹן, *Deus ipsorum*, Dan. III. 28. אֱלָהֲהֹם, *Dei eorum*, Esr. V. 5. Pl. אֱלָהִין, *Dii*, Dan. II. 47. et אֱלָהַיָּא, Jerem. X. 11. constructum, וְלֵאלָהֵי כַסְפָּא, *et Deos argenteos*, Dan. V. 23.

אִלּוּ *si*, Esth. VII. 4. Eccles. VI. 6. vox chaldaica et rabbinica, unde כְּאִלּוּ, *ac si*, *quasi*.

אֲלוּ Chald. *ecce*, Dan. II. 31. וַאֲלוּ, *et ecce*, Dan. VII. 8. idem quod אֲרוּ, de quo infra suo loco, per commutationem ר et ל.

אלח Niph. נֶאֱלַח, *fœtidus*, *putidus*, *rancidus factus fuit;* præter. נֶאֱלָחוּ, *putidi facti sunt*. Ps. XIV. 3. part. נֶאֱלָח, *fœtidus factus est* Job XV. 16.

אֵלֶּךְ Chald. m. *illi*, *isti*, nomen plur. masc. גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ, *viri isti*, Dan. III. 22.

אלל אֱלִיל, m. *nihilum*, *res nihili:* רֹפְאֵי אֱלִל, *medici nihili*, Job XIII. 4. ubi R. Levi notat esse deductum ab אַל, *non*, geminata litera Lamed, ad extremam nullitatem indicandam: וֶאֱלִיל, *et re nihili*, Jer. XIV. 14. scribitur cum ו, et legitur per י: plur. אֱלִילִים, *idola*, Levit. XXVI. 1. sic dicta, quod sint omnino nihil juxta illud apostoli « *quia nihil est idolum* ». Quidam sic dicta putant, quasi אַל אֵלִים, *non dii*. Constr. אֱלִילֵי, Ies. II. 20. affix. וְלֶאֱלִילֶיהָ, *et idolis ejus*, Ies. X. 11.

אֱלוּל, m. *Elul*, nomen mensis Augusti, Nehem. VI. 15.

אַלְלַי, vide infra in יָלַל.

אלם Niph. נֶאֱלַם, *mutus redditus fuit*, *obmutuit:* præt. נֶאֱלַמְתִּי, *obmutui*, Psalm. XXXIX. 10. futur. תֵּאָלֵם, *obmutescas*, Ezech. XXIV. 27. Pih. אִלֵּם, *ligare*, *colligare*, proprie manipulos vel fasces segetum, significatione a nomine derivato petita: part. מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים, *colligantes segetum fasces*, quasi dicas *manipulantes manipulos*, Gen. XXXVII. 7.

אֵלֶם, m. *manipulus*, id est, קָהָל, *congregatio*, *caterva*, ut Aben Esra citat, Ps. LVIII. 2. item, עַל־יוֹנַת אֵלֶם, *de oppressione manipuli*, qua scilicet justum opprimit manipulus malignus, Psalm. LVI. 1. Alii de columba obmutescentiæ.

אִלֵּם, m. *mutus*, Exod. IV. 11. plur. אִלְּמִים, Ies. LVI. 10.

אֲלֻמָּה, f. *manipulus*, *fasciculus*, *fascis*, aff. אֲלֻמָּתִי, *fascis meus*, Genes. XXXVII. 7. pl. cum aff. אֲלֻמֹּתָיו,

manipulos suos, Ps. CXXVI. 6. et forma masc. אֲלֻמִּים, Gen. XXXVII. 7.

אוּלָם, m. *porticus*, *vestibulum*, 1 Reg. VII. 6. et cum Kibbutz, אֻלָם, ver. 7. Et cum Daghesch, אֻלָּם, Ezech. XL. 39. plur. constr. וְאֵלַמֵּי, *et vestibula*, Ezech. XLI. 15.

אֵילָם, m. idem: plur. אֵילַמִּים cum aff. וְאֵילַמָּיו, *et vestibula ejus*, Ezech. XL. 21. fœm. אֵלַמּוֹת, Ezech. XL. 30.

אַלְמָן, m. *viduatus*, Jer. LI. 5.

אַלְמָנָה, f. *vidua*, Gen. XXXVIII. 11. plur. אַלְמָנוֹת, Exod. XXII. 23. aff. אַלְמְנוֹתָיו, *viduas ejus*, Ies. IX. 16. בְּאַלְמְנוֹתָיו, vide in אַרְמוֹן.

אַלְמוֹן, m. *viduitas*, Ies. XLVII. 9.

אַלְמְנוּת, f. idem, 2 Sam. XX. 3. aff. אַלְמְנוּתָהּ, *viduitatis suæ*, Gen. XXXVIII. 19. plur. אַלְמְנוּתַיִךְ, *viduitatis tuæ*, Ies. LIV. 4.

אַלְמֹנִי, *Almoni*, nomen fictitium, quo vocatur is, cujus proprium nomen reticemus, Ruth IV. 1. Dicitur et de loco innominato, 1 Sam. XXI. 3. 2 Reg. VI. 8.

אַלְמֻג, vide supra אלגום.

אֵילָן, אִילָנָא, אִילָנָה, אלן, m. Chald. *arbor*, Dan. IV. Putant quidam ad איל referendum esse, ut Iod sit radicale et ן formativum.

אִלֵּין, Chald. *illi*, *isti*, *illæ*, *istæ*: כָּל אִלֵּין מַלְכְוָתָא, *omnia ista regna*, Dan. II. 44.

אַלּוֹן, vide in אלה: et אֵלוֹן in איל.

אלף *didicit*: fut. תֶּאֱלַף, *discas*, Prov. XXII. 25. Pih. אִלֵּף, *discere fecit*, *docuit*: part. מַלְּפֵנוּ, *docens nos*, Job XXXV. 11. pro מְאַלְּפֵנוּ Hiph. vide inter nomina.

אַלּוּף, m. *doctor*: *dux*, *ductor*, qui suos de omnibus rebus docet et instruit: item *bos*, sui generis ductor, Jerem. XI. 19. aff. אַלּוּפִי, *dux meus*, Ps. LV. 14. plur. אַלּוּפִים, *duces*, Jer. XIII. 21. constr. אַלּוּפֵי, Gen. XXXVI. 15. aff. אַלּוּפֵיהֶם, *duces eorum*, Genes. XXXVI. 19. אַלּוּפֵינוּ, *boves nostri*, Ps. CXLIV. 14.

אֶלֶף, c. *mille*, *chilias*: aff. אַלְפִּי, *chilias mea*, nempe sub qua ego sum, ut explicant R. Sal. et Kimchi, Jud. VI. 15. duale, אַלְפַּיִם, *duo millia*, Num. XXXV. 5. plur. אֲלָפִים, *millia*, *milleni*; *boves*, *chiliades*: לַאֲלָפִים, *in millenos*, Deut. V. 10. וַאֲלָפִים, *et boves*, Ps. VIII. 8. constr. אַלְפֵי אִישׁ, *millia virorum*, Exod. XXXII. 28. בְּאַלְפֵי יְהוּדָה, *inter chiliadas*, vel *chiliarchias Jehudæ*, Mich. V. 1. vide Matth. II. 6. Aff. בַּאֲלָפָו, *in millia sua*, 1 Sam. XVIII. 7. הֶאֱלִיף Hiph. unde מַאֲלִיפוֹת, *millena parientes*, quasi *millefìcantes* dicas, Ps. CXLIV. 13. Chald. אֶלֶף אַלְפִים, *millies mille*, Dan. VII. 10. item אֲלַף et אַלְפָּא, Dan. V. 1. plur. אַלְפִּים, ut ante, ubi Masorethæ notant, legendum esse אַלְפִּין.

תַּלְפִּיּוֹת quod heic afferunt, vide in תלה.

אלץ Pih. *molestavit*, *moleste ursit*: futur. וַתְּאַלְצֵהוּ, *et moleste ursit eum*, Jud. XVI. 16.

אם *si*, *siquidem*, *siquando*; et interrogative, *utrum*, *an?* Jud. IX. 2. הַאִם, *an vero*, Job VI. 12. עַד־אִם, *usque dum*, Gen. XXIV. 33.

עַד אֲשֶׁר אִם, *usquequo quum*, id est, *usque dum*, per pleonasmum, Gen. XXVIII. 15. כִּי אִם, *sed*, Ps. I. 2. *quia certe*, *utique enim*, Prov. XXIII. 18. *quam quum*, *usque quum*, Gen. XXXII. 27. *quod si*, *etiamsi*, 1 Sam. XIV. 39. אִם לֹא, *si non*, *nisi*, *an non*. Denique in juramentis absolute positum, negat, Ps. LXXXIX. 36. 1 Reg. XVII. 1. addita particula negandi, affirmat, Ies. V. 9.

אֵם, vide mox infra in אמם.

אמה אָמָה f. *ancilla*, Exod. XXI. 32. aff. אֲמָתוֹ, *ancillam suam*, ver. 20. plural. אֲמָהֹת, Genes. XXXI. 33. construct. אַמְהוֹת, 2 Sam. VI. 20. aff. וְאַמְהֹתֵיהֶם, *et ancillas eorum*, Esr. II. 65.

אַמָּה, vide in אמם.

אמל אֻמְלָה, f. *languidum*, *debile*, *infirmum*, Ezech. XVI. 30. Pyh. אֻמְלַל, *languere*, *languescere*, *languefieri*. præt. וְאֻמְלַל, *et languebit*, Hos. IV. 3. אֻמְלָלוּ, *languescunt*, Thren. II. 8. אֻמְלְלָה גֶפֶן, *languescit vitis*, Ies. XXIV. 7. partic. præsens juxta quosdam, אֻמְלַל, *elanguet*, *languescit*, Ies. XVI. 8. Et in Pathach, אֻמְלַל, *languefactus*, Psalm. VI. 3.

אֲמֵלָלִים, *languidi*, Neh. III. 34.

אמם אֵם, f. *mater*, Gen. III. 20. metaphorice *bivium*, Ezech. XXI. 21. *metropolis*, 2 Sam. XX. 19. Jer. XV. 8. Aff. אִמּוֹ, *mater sua*, Gen. II. 24. plur. cum aff. אִמֹּתָם, *matres eorum*, Thren. II. 12.

לאם אום לְאֹם, m. (sicut dicitur אֵם et לְאֹם . בַּד et לְבַד,) *natio*, *populus*, ex uni quasi matre propagatus: לְאֹם מִלְאֹם, *natio præ natione*, Gen. XXV. 23. semel cum Schurek, וּלְאוּמִּי, *et natio mea*, Ies. LI. 4. plur. הָאֻמִּים, *nationes*, Ps. CXVII. 1. לְאֻמִּים, Gen. XXVII. 29. fœm. אֻמּוֹת, *nationes*, Num. XXV. 15. aff. לְאֻמֹּתָם, *per nationes suas*, Genes. XXV. 16. Chald. אֻמָּה, *natio*, Dan. III. 29. plur. אֻמַּיָּא, *nationes*, ver. 4. Esr. IV. 10.

אַמָּה, f. *cubitus*, mensura cubitalis, quæ communiter continebat quinque palmos, in sacris autem sex, ut Hebræi docent, Ezech. XL. 5. et XLIII. 13. constr. אַמַּת, Jerem. LI. 13. duale אַמָּתַיִם, *duo cubiti*, Exod. XXV. 10. plur. אַמּוֹת, *cubiti*, Ezech. XLII, 4. *postes*, Ies. VI. 4. Chald. אַמִּין, *cubiti*, Dan. III. 1. Esr. VI. 3.

אמן *nutrivit:* partic. אֹמֵן, *nutriens*, Esth. II. 7. *nutricius*, Num. XI. 12. Plur. וְאֶל־הָאֹמְנִים, *et ad eos qui nutriverant*, 2 Reg. X. 1. aff. אֹמְנַיִךְ, *nutritii tui*, Ies. XLIX. 23. fœmin. אֹמֶנֶת, *nutrix*, Ruth IV. 16. aff. אֹמַנְתּוֹ, *nutrix ejus*, 2 Sam. IV. 4. partic. Pahul plur. הָאֱמֻנִים, *qui nutriti erant*, Thren. IV. 5. infin. בְּאָמְנָה, *cum nutriretur ipsa*, Esth. II. 20. Niphal vide post Hiphil. Hiph. *credidit*, *fisus est:* præt. הֶאֱמִין, *credebat*, Gen. XLV. 26. futur. תַּאֲמִינוּ vide in יָמִין. Chald. הֵימִין, commutato א in י juxta Chald. præt. הֵימִן, *credidit*, Dan. VI. 24. part. מְהֵימַן, *fidus*, *fidelis*, Dan. II. 45. Niph, נֶאֱמָן, *firmum*, *fidum*, *fidele*, *stabile*, *statum*, *constans esse; verum esse* vel *verificari*, *confirmari*, *nutriri:* præt. וְנֶאֱמַן, *et firma erit*, 2 Sam. VII. 16. fut. ex prima significatione תֵּאָמַנָה, *nutricantur*, Ies. LX. 4. cum Pathach

sub Mem juxta Masorethas, et Daghesch ex Nun absorptum est. Participium præsens נֶאֱמָן usurpatur loco nominis, *fidus*, *fidelis*, *verus*.

אֵמוּן, m. *fides*, *veritas*, Deuter. XXXII. 20. plur. אֱמוּנִים, *fidelitates*, *veracitates*, Prov. XIV. 5. et adjective, *fideles*, Psalm. XXXI. 24. *veraces*, Ps. XII. 2. Constr. אֱמוּנֵי יִשְׂרָאֵל, *fideles Israelis*, 2 Sam. XX. 19.

אֹמֶן, m. *veritas*, Ies. XXV. 1. fœmin. אֹמְנוֹת, *antæ*, 2 Reg. XVIII. 16.

אָמוֹן, m. *nutritius*, Prov. VIII. 30. הָאָמוֹן, vide in הָמָה.

אָמֵן, *veritas*, Ies. LXV. 16. inde transit in fidentis et assentientis particulam, *amen*, Deut. XXVII. 15. quasi dicas, *firmum*, *ratum esto*, *vere fiat*. In novo Test. ubi in principio sententiæ adhibetur, transit in naturam adverbii, et notat asseverationem reique confirmationem: ut, *amen*, *amen dico vobis*, id est, *vere*, *certe*, *profecto*, *constanter*. Hinc quod Matthæus dicit ἀμὴν, id Lucas IX. 27. dicit, ἀληθῶς. Item pro ἀμὴν Matth. XXIII. 36. Lucas I. 51. dicit ναί, *certe*, *profecto*. Geminatum superlative significat, ex idiotismo Hebræorum. *Amen dico vobis*, id est, *certissime*, *verissime*. Hieronymus, Iesaiæ XXV. 1. scribit: Dominus in Evangelio sæpe hoc verbo utitur, *amen*, *amen*, id est, *vere*, *vere dico vobis*.

אָמָן, m. *artifex*, quasi artis nutritius dictus, vel quasi firmus in arte, id est, excellens, Cant. VII. 2.

אֱמוּנָה, f. *veritas*, *fides*, *firmitas*: item, *constans*, *statum munus*, *et officium*, uti 1 Par. IX. 22, 26. constr. אֱמוּנַת עִתֶּךָ, *firmitas temporis tui*, Ies. XXXIII. 6. aff. אֱמוּנָתוֹ, *veritas*, *fides ejus*, Psalm. C. 5. plural. אֱמוּנוֹת, Prov. XXVIII. 20.

אֲמָנָה, f. *firmitas*, *constitutio firma*, Neh. X. 1. *constitutio*, *pensio firma et stata*, Nehem. XI. 23.

אָמְנָה, *veritas*, sed adverbialiter usurpatur pro *vere*, *revera*, Gen. XX. 12. Jos. VII. 20.

אָמְנָם, *vere*, *revera*, *sane*, Job IX. 2. כִּי אָמְנָם, *quia vere sic est*, Ruth III. 12. הַאֻמְנָם, *an vere*, *an vero*: וְאַף־אָמְנָם, *et etiam sane*, *enimvero esto*, *sed esto sane*, Job XIX. 4.

אֱמֶת, f. *veritas*, *fides*, contractum quasi ex אֱמֶנֶת, sicut בַּת est ex בֶּנֶת, de quo in בָּנָה: aut ex אֱמוּנָה ut scribit Aben Esra, Gen. XXIV. 49. aff. אֲמִתּוֹ, *veritas* vel *fides ejus*, Ps. XCI. 4. et Daghesch est loco ejecti Nun.

אָמֵץ *robustus*, *fortis fuit*: præt. אָמְצוּ, *robusti sunt*, Ps. XVIII. 18. Pih. אִמֵּץ, *roboravit*, *fortificavit*, *obfirmavit*: præter. וְאִמֵּץ, *et obfirmavit*, Deuter. II. 30. Hiph. futur. וְיַאֲמֵץ, *et roborabit*, Ps. XXVII. 14. Hithp. הִתְאַמֵּץ, *roboravit*, *fortificavit se*, 2 Par. X. 18.

אַמִּיץ אַמִּיץ, m. *fortis*, *robustus*, 2 Sam. XV. 12.

אֹמֶץ, m. *robur*, *fortitudo*, Job XVII. 9.

אַמְצָה, f. idem, Zach. XII. 5.

אֲמֻצִּים, m. pl. *robusti*, *validi*, Zach. VI. 3. Hebræi coloris aliquam speciem significare putant, et inde Chaldæus קְטְמָנִין, *cinerei*.

מַאֲמַצִּים, m. pl. *fortificationes*, *robora*; constr. מַאֲמַצֵּי כֹחַ, *fortificationes virium*, Job XXXVI. 19.

אָמַר *dixit*, *locutus*, *elocutus*, *pro-*

locutus est: item, *cogitavit*, *statuit apud se*, quando ad cor refertur. Fut. אֹמַר, *dicam*, Ies. XLIII. 6. יֹמְרוּךָ, *dicent tibi*, Psalm. CXXXIX. 20. perdito Aleph radicali. Chald. præt. אֲמַר, *dixit*, Dan. II. 24. אַמְרֵת, *dixi*, Dan. IV. 5. cum Pathach loco Chirek: אֲמַרְנָא, *diximus*, Esr. V. 4. אֲמֶרֶת, *dixit illa*, pro אַמְרַת, propter ר, Dan. V. 10. אֲמַרוּ, *dixerunt*, Dan. IV. 23. part. אָמַר, *dicens*, Dan. IV. 4. cum Pathach loco Tzere: plur. אָמְרִין, *dicentes*, Esr. V. 3. inf. לְמֵאמַר, *dicendo*, Dan. II. 9. et absque Aleph, לְמֵמַר, Esr. V. 11. imp. אֱמַר, *dic*, Dan. II. 4. אֱמַרוּ, *dicite*, Dan. II. 9. fut. יֵאמַר, *dicet*, Dan. II. 7. תֵּאמְרוּן, *dicetis*, Jerem. X. 11. נֵאמַר, *dicemus*, Dan. II. 36. Niph. præter. נֶאֱמַר, *dicta fuit*, Dan. VIII. 26. Hiph. præt. הֶאֱמִירְךָ, *fecit dicere te*, *effecit ut promiseris et spoponderis*, *sponsionem stipulatus est a te*, Deuter. XXVI. 18. et sic, הֶאֱמַרְתָּ, *fecisti dicere*, seu, *spondere ipsum*, *sponsionem stipulatus es ab illo*, ver. 17. Vulgo *exaltare* exponunt: sed priorem probat Aben Esra ex R. Juda Levita hispano, et R. D. Kimchi in libro Radicum. Hithp. futur. יִתְאַמְּרוּ, *verbis prædicabunt*, vel *exaltabunt se*, Psalm. XCIV. 4. et א in י commutato, תִּתְיַמָּרוּ, *summe prædicabitis*, *efferetis vos*, Ies. LXI. 6.

אֹמֶר, m. *sermo*, *dictum*, Psalm. LXVIII. 12. aff. אֲמָרַי, *sermonis mei*, Job IX. 27. Et ex alia forma, אִמְרוֹ, *sermonis ejus*, Job XX. 29. plural. אֲמָרִים, *sermones*, *verba*, *dicta*, Prov. XXII. 21. constr. אִמְרֵי, ibid. aff. אֲמָרַי, *dicta mea*, Psalm. V. 2. אִמְרֵיכֶם, *sermones vestros*, Ies. XLI. 26.

אָמִיר, m. *ramus summus*, Ies. XVII. 6.

אִמְרָה, f. *sermo*, constr. אִמְרַת, Psalm. CV. 19. aff. אִמְרָתוֹ, *verbum ejus*, Psalm. CXLVII. 15. plural. אֲמָרוֹת, et constr. אִמְרוֹת, *dicta*, *eloquia*, Psalm. XII. 7.

מַאֲמָר, m. *sermo*, *oratio; edictum*, Esth. I. 15. Chald. וּבְמֵאמַר, *et (ex) sermone*, Dan. IV. 14. כְּמֵאמַר, *secundum edictum*, Esr. VI. 9.

אמר, אִמְּרָא, m. Chald. *agnus*, in Targum frequens: plur. אִמְּרִין, *agni*, Esr. VI. 9. 17.

אֶמֶשׁ *hesterna*, *præterita nocte* vel *vespera*, *heri vesperi*, Gen. XIX. 34.

* אֲמִתָּנִי, nomen Chald. vide supra in אים.

אָן *quo?* 1 Sam. X. 14. loci et temporis est: עַד־אָן, *quousque?* de tempore, Job VIII. 2. מֵאָן, *de quo*, id est, *undenam?* 2 Reg. V. 25. quod et מֵאַיִן, Gen. XXIX. 4.

אָנָה, *quo*, Psalm. CXXXIX. 7. et Deut. I. 28. quibus duobus locis est Milra; alias semper Milhel seu penacutum, ut Masorethæ notant: et Nun est cum Daghesch: אָנָה תֵלֵךְ, *quo abis*, Jud. XIX. 17. אָנָה וָאָנָה, *huc aut illuc*, 1 Reg. II. 36. עַד־אָנָה, *usquequo?* Ps. XIII. 2. item אָנָּה, *quæso*, *obsecro*, Ps. CXVI. 4. et sic sexies per ה scribitur, alias אָנָּא, Gen. L. 17. ubi Masorethæ notant, octo cum Aleph esse in fine.

אִנּוּן, Chald. *illi*, *isti*, Dan. II. 44. fœmin. אִנִּין, *istæ*, *ea*, *eæ*, Dan. VII.

17. Nun in fine ad terminationem pluralem pertinet.

* אִנְבְּא, nomen chaldaicum, vide in אבב.

אָנָה *mæstus fuit*, *luxit:* præt. וְאָנוּ, *et mærebunt*, Ies. III. 26. Pih. אִנָּה, *obvenire, occurrere fecit*, *causam* vel *occasionem præbuit veniendi*, id est, *objecit*, *impulit*, *tradidit*, Exod. XXI. 13. Pyh. futur. יְאֻנֶּה, *objicietur*, *tradetur*, Prov. XII. 21. תְּאֻנֶּה. *dabitur causa ut obveniat*, Psal. XCI. 10. Hithp. partic. מִתְאַנֶּה, *occasionem quærit* vel *fabrificatur secum*, 2 Reg. V. 7.

אֳנִי, c. *navis*, *classis*, 1 Reg. X. 11. ubi masc. et ver. 22. fœm. est. Fœmin. אֳנִיָּה, idem, Prov. XXX. 19. plur. אֳנִיּוֹת, *naves*, Ies. II. 16. aff. מֵאֳנִיּוֹתֵיהֶם, *e classibus suis*, Ezech. XXVII. 29.

אֲנִיָּה, f. *mæstitia*, *mœror*, Ies. XXIX. 2.

תַּאֲנִיָּה, f. idem, Thren. II. 5.

תֹּאֲנָה, f. *occasio*, Jud. XIV. 4.

תַּאֲנָה, f. idem aff. תַּאֲנָתָהּ, *occasionem ejus*, Jer. II. 24.

אֲנִי ,אֲנָא ,אָנָה, Chald. vide in אֲנִי.

אנח Niph. נֶאֱנַח, *suspiravit*, *gemuit*, *ingemuit*; præt. נֶאֶנְחוּ, *suspirabunt*, Ies. XXIV. 7. imp. הֵאָנַח, *suspira*, Ezech. XXI. 11.

אֲנָחָה, f. *suspirium*, *gemitus*, Ies. XXXV. 10. aff. אַנְחָתִי, *gemitus mei*, Psalm. CII. 6. plur. cum aff. אַנְחֹתַי, *gemitus mei*, Thren. I. 22.

אֲנַחְנוּ, vide in sequenti voce.

אָנִי et alia forma אָנֹכִי, c. *ego:* plur. אֲנַחְנוּ, et cum aphæresi נַחְנוּ, *nos*, quæ forma ter tantum reperitur, Genes. XLII. 11. Thren. III. 42. Numer. XXXII. 32. Semel scribitur אֲנוּ, quod juxta vocales legendum אֲנַחְנוּ, Jerem. XLII. 6. juxta literas esset אָנוּ, quæ forma Rabbinis usitata. Chald. אֲנָא, *ego*, Dan. II. 8. vel אֲנָה, ver. 23. plur. אֲנַחְנָא, *nos*, Dan. III. 16.

אַתָּה, m. *tu*, ubi נ in Daghesch conversum, quod in lingua chaldæa redit: plur. אַתֶּם, *vos*, Exod. V. 11. quinquies scribitur אַתָּ, vide Eccles. VII. 22. Masoram. Chald. אַנְתְּה, c. *tu*, Dan. II. 37. plur. אַנְתּוּן, *vos*, ver. 8.

אַתְּ, fœm. et sexies אַתִּי, *tu*. Ter per enallagen ponitur pro masculino, Num. XI. 14. Deut. V. 26. Ezech. XXII. 12. plur. אַתֵּן, אַתֵּנָה.

אֲנָךְ m. *libella*, *perpendiculum*, עַל חוֹמַת אֲנָךְ, *super murum perpendiculi*, Amos VII. 7.

אָנֹכִי, vide paulo ante in אֲנִי.

אָנַן *plangere*, *lugere*, *mæstum*, *tristem esse*, apud Rabbinos: אוֹנֵן, *plangens*, *mæstus;* אֲנִינָה, *lamentum*, *planctus*, *mœror;* אֲנִינוּת, idem, in Targum אֲנִינוּתָא, idem, Job XVIII. 12. Thren. II. 5. hinc Hebr. in Hithp. הִתְאוֹנֵן, *lamentari*, *plangere*, *quiritari*, partic. כְּמִתְאוֹנְנִים, *sicut plangentes*, *quiritantes*, Num. XI. 1. futur. יִתְאוֹנֵן, *quiritabitur*, Thren. III. 39.

אוֹן, m. *planctus*, *mœror*, *luctus*, Gen. XXXV. 18. Deut. XXVI. 14. Hos. IX. 4.

אִנּוּן, Chald. vide supra in אֲן.

אָנַס *adegit*, *coegit*, *ursit*, *exegit*, *pressit:* participium, אֵין אֹנֵס, *nemo erat urgens*, Esth. I. 8. Chald. particip. אָנֵס, *premens*, *negotium facessens*, Dan. IV. 6.

אָנַף *iratus fuit:* futur. יֶאֱנַף, *irascatur*, Psalm II. 12. Hithp. præt. הִתְאַנַּף, *ira percitus fuit*, Deut. I. 37. futur. וַיִּתְאַנַּף, *et ira percitus fuit*, Deut. IX. 8.

אַף, m. *ira; vultus*, *facies*, sic dicta quod iræ index sit, et per synecdochen *nasus*, Psal. CXV. 6. aff. בְּאַפְּךָ, *in ira tua*, Psalm. VI. 2. אַפָּהּ, *naso ejus*, Gen. XXIV. 47. מֵאַפְּכֶם, *de naso vestro*, Num. XI. 10. Daghesch est pro abjecto נ, et sic fit in בַּת, *filia*, ut est in בְּנָה. Duale אַפַּיִם, *facies*, *vultus*, *nares*, et forma dualis proprie geminas nares notat, et inde ad vultum quoque accommodatur, quod propter narium interstitium, quasi geminus videatur; unde et פָּנִים, quod quoque vultum significat, plurale tantum est. Hinc *iram* eadem forma significat: ut קְצַר אַפַּיִם יַעֲשֶׂה אִוֶּלֶת, *brevis irarum*, (id est, *cito irascens*, *præceps ira*) *facit stultitiam*, Prov. XIV. 17. אֶרֶךְ אַפַּיִם, *longus irarum*, id est, *tardus ad iram*, Exod. XXXIV. 6. de Deo. Quærunt Talmudici, quare hic dicatur אַפַּיִם forma duali, non אַף singulariter. Respondent: quia אֶרֶךְ אַפַּיִם, *longanimis* est erga justos, et erga improbos, ut utrique peccantes, per tarditatem iræ ad pœnitentiam invitentur: Sanhed. fol. 111. Bava Kama, fol. 50. Constr. אַפֵּי, aff. בְּאַפָּיו, *in nares ipsius*, Gen. II. 7. אַפֶּיךָ, *vultus tui*, Gen. III. 19. Chald. אַנְפִּין, aff. אַנְפּוֹהִי, *faciem suam*, Dan. II. 46. ubi נ redit.

אֲנָפָה, f. *ardea*, Levit. XI. 19. Talmudicis est, *milvus iracundus*.

אָנַק *clamavit*, *exclamavit*, cum gemitu proprie, ut saucii: inf. בֶּאֱנֹק, *in clamando*, *quum clamabit*, Ezech. XXVI. 15. futur. יֶאֱנֹק, *exclamabit*, Jer. LI. 52. Niph. part. וְהַנֶּאֱנָקִים, *et qui exclamant*, Ezech. IX. 4. infin. הֵאָנֵק, *clamare*, Ezech. XXIV. 17.

אֲנָקָה, f. *exclamatio*, *gemitus*, Mal. II. 13. constr. אֶנְקַת אָסִיר, *gemitus vincti*, Psal. LXXIX. 11. Item *attelabus*, locustæ species sine alis, Levit. XI. 30. diversimode redditur.

אָנַשׁ *ægrum esse*, *ægritudine affici:* futurum, וָאָנוּשָׁה, *et ægritudine afficior*, Psal. LXIX. 21. deficiente Aleph radicali, et cum Schurek loco Cholem; et He paragogico: integrum enim esset וָאֶאֱנוֹשָׁה, ut notat Kimchi in Michlol. Niph. futur. וַיֵּאָנַשׁ, *et ægritudine confectus fuit*, 2 Sam. XII. 15.

אָנוּשׁ, m. *mortiferus*, *ægerrimus*, Jer. XXX. 15. fœmin. וּמַכָּתִי אֲנוּשָׁה, *et plaga mea mortifera*, Jer. XV. 18.

אֱנוֹשׁ, m. *homo*, a mortifera ægritudine, in quam post peccatum incidit, sic dictus: plur. אֲנָשִׁים, *homines*, et specialiter *viri*, Num. XIII. 3. constr. אַנְשֵׁי, *viri*, Genes. XVII. 27. aff. אֲנָשֶׁיךָ, *viri tui*, 1 Reg. X. 8.

אֱנָשׁ, אֱנָשָׁא, אֲנָשָׁא, Chald. *homo*, Dan. VII. 4, 8. *quisquam*, Dan. II. 10. plur. אֲנָשִׁים, *viri*, Dan. IV. 14.

נָשִׁים, quod heic adducunt, vide in נָשָׁה.

* אַנְתָּה, pronomen chald. Vide in אֲנִי.

אָסָם m. *horreum:* plur. cum aff. אֲסָמֶיךָ, *horrea tua*, Prov. III. 10. Exstat et Deut. XXVIII. 8.

אסן אָסוֹן, m. *exitium*, Genes.

XLII. 4. Aben Esra. מָוֶת, *mortem* exponit.

אָסַף *congregavit, collegit, retraxit, recepit:* quomodo a קָבַץ, differat, vide illic: præt. אָסַף, *recepit*, Gen. XXX. 23. אָסְפוּ, *recipient, retrahent ad se*, Joel II. 10. particip. plural. constr. אֲסֻפֵי, *intercepti*, Ezech. XXXIV. 29. futur. תֹּסֵף, *recipies*. Psal. CIV. 29. absque א. Niph. נֶאֱסַף, *collectus, congregatus, receptus, sublatus fuit:* vel *congregavit se:* præter. נֶאֱסַף, *recipitur*, Ies. LVII. 1. Pih. particip. מְאַסֵּף, *colligens*, Jer. IX. 21. plur. cum aff. מְאַסְפָיו, *colligentes illud*, Ies. LXII. 9. Daghesch irregulariter ejecto. Pyh. præt. וְאֻסַּף, *et colligitur*. Ies. XXXIII. 4. וְאֻסְּפוּ, *et congregabuntur*, Hos. X. 10. partic. מְאֻסָּף, *receptus*, Ezech. XXXVIII. 12. Hiph. futur. אֹסִפְךָ, *tollam te*, 1 Sam. XV. 6. et contractum, אָסֵף, *recepturus sum*, Soph. I. 2, 3. quod a סוּף esse potest. Hithp. infinit. בְּהִתְאַסֵּף, *dum congregarent se*, Deut. XXXIII. 5.

אֹסֶף, m. *collectio*, Ies. XXXII. 10. plur. constructum, כְּאָסְפֵי קַיִץ, *sicut collectiones æstatis*, Mich. VII. 1.

אָסִיף, m. idem, Exod. XXXIV. 22.

אֲסֵפָה, f. idem, Ies. XXIV. 22.

אֲסֻפִּים, m. pl. *collectæ, res congregatæ*, 1 Par. XXVI. 15. cum quo confer 2 Par. XXV. 24. Constr. בַּאֲסֻפֵּי הַשְּׁעָרִים, *in congregationibus portarum*, Neh. XII. 25.

אֲסֻפּוֹת, f. p. *collectiones, collegia*, Eccles. XII. 11.

אֲסַפְסֻף, m. *collecta turba, colluvies*, unde cum Aleph quiescente, וְהָאסַפְסֻף, *et colluvies*, Num. XI. 4.

אָסְפַּרְנָא, Chald. vide in סָפַר.

אָסַר *ligavit, obligavit, vinxit*, partic. אֹסְרִי, *ligans*, Gen. XLIX. 11, cum י paragogico. Particip. præter. הַסּוּרִים, *vincti*, Eccles. IV. 14. contract. pro הָאֲסוּרִים Niph. imper. הֵאָסְרוּ, *vincti estote*, Genes. XLII. 16. futur. יֵאָסֵר, *vinciatur, vinctus esto*, ver. 19. Pyh. אֻסָּרוּ, *vincti sunt*, Ies. XXII. 3.

אִסָּר, m. *obligatio*, Num. XXX. 3.

אֱסָר, m. idem, Num. XXX. 3. plur. cum aff. וֶאֱסָרֶיהָ, *et obligationes ejus*, ver. 6.

אֵסוּר, m. *vinculum, ligamen*, Jer. XXXVII. 15. plur. אֲסוּרָיו, *vincula ejus*, Jud. XV. 14.

אָסִיר, m. *vinctus*, Psal. LXXIX. 11. plural. אֲסִירִים, *vincti*, Psal. LXVIII. 7. constr. אֲסִירֵי, Zach. IX. 12. aff. אֲסִירַיִךְ, *vinctos tuos*, ver. 11.

אַסִּיר, m. *vinctus*, Ies. XLII. 7.

מֹסֵרֶת. f. *vinculum*, Ezech. XX. 37. contracte pro מַאֲסֹרֶת. Sic מַכֹּלֶת pro מַאֲכוֹלֶת, ut est in אָכַל.

אֱסוּר, Chald. *vinculum*, Dan. IV. 12. plur. וְלֶאֱסוּרִין, *et ad vincula*, Esr. VII. 26.

אֱסָרָא, אֱסָר, Chald. *interdictum*, quasi *vinculum* dictum, Dan. VI. 8, 9.

אָעָא אע, m. Chald. *lignum*, Esr. V. 8. Dan. V. 4. idem quod hebræum עֵץ, commutato ץ in ע, quod sæpius fit.

אַף *etiam, quinetiam, quoque:* אַף־כִּי, *quanto minus*, 1 Reg. VIII. 27.

quanto magis, Prov. XI. 31. quandoque deficit כִּי, ut Job IV. 19. Chald. וְאַף, *etiamque*, Dan. VI. 23.

אָפַד *amicivit*, *accinxit*: præter. וְאָפַדְתָּ, *et accinges*, Exod. XXIX. 5. futur. וַיֶּאְפֹּד, *et accinxit*, Levit. VIII. 7.

אֵפוֹד, m. *ephod*, *cinctum*, *amiculum humerale*: certa vestis sacra fuit, de qua Exod. XXVIII. Vide Aben Esram, Exod. XXVIII. 4. et ibid. R. Salomo. Tunicæ etiam sacerdotum, de quibus Exod. XXVIII. 40. hoc nomine appellatæ sunt, 1 Sam. II. 18. et XXII. 18.

אֲפֻדָּה, f. *amictus*; constr. אֲפֻדַּת, Ies. XXX. 22. aff. אֲפֻדָּתוֹ, *amictus ejus*, Exod. XXXIX. 5.

אַפֶּדֶן, vide in פדן.

אָפָה *coxit*, proprie *panem in furno*, Genes. XIX. 3. imper. אֵפוּ, *coquite*, Exod. XVI. 23. fut. וַתֹּפֵהוּ, *et coxit eam*, 1 Sam. XXVIII. 24. quæ irregularia sunt. Niph. futur. תֵּאָפֶה, *coquetur*, Levit. VI. 10. תֵּאָפֶינָה, *coquuntor*, Lev. XXIII. 17.

אֹפֶה, m. *coquus*, *pistor*, Gen. XL. 17. aff. אֹפֵהֶם, *pistor eorum*, Hos. VII. 6. plur. הָאֹפִים, *coqui*, Genes. XL. 16. fœmin. וּלְאֹפוֹת, *et in pistrices*, 1 Sam. VIII. 13.

מַאֲפֶה, m. *coctum*, Lev. II. 4.

תֻּפִינִים, m. p. *cocturæ*: constr. תֻּפִינֵי, Levit. VI. 21. al. 14. abjecto א.

אפל אֹפֶל, m. *caligo*, Job III. 6. בְּמוֹ־אֹפֶל, *in caligine*, Ps. XI. 2.

אָפֵל, m. *caliginosus*, Amos V. 20.

אֲפֵלָה, f. *caligo*, Exod. X. 22. aff. וַאֲפֵלָתְךָ, *et caligo tua*, Ies. LVIII. 10. plur. בָּאֲפֵלוֹת, *in caliginibus*, hoc est, *summa caligine*, Ies. LIX. 9.

אֲפִילוֹת, f. pl. *obscura*, id est, *latentia*, *abscondita*, *sub terra*, Exod. IX. 32. hoc est *tarda*, *serotina semina*.

מַאֲפֵל, m. *caligo*, Jos. XXIV. 7. אֶרֶץ מַאְפֵלְיָה, *terra caliginis maximæ*, Jer. II. 31. compositum cum nomine divino יָהּ augendæ significationis causa: ut et in aliis fit; vide לָהַב.

אפן אֹפָן, m. *rota*, Ezech. I. 15. constr. אֹפַן מַרְכְּבוֹתָיו, *rotam curruum ejus*, Exod. XIV. 25. plur. אֹפַנִּים, Ezech. I. 16.

אֹפֶן, idem: metaphorice *modus*, *ratio*: plur. cum aff. דָּבָר דָּבֻר עַל אָפְנָיו, *verbum dictum juxta modos suos*, Prov. XXV. 11.

אָפֵס *desiit*, *defecit*, Gen. XLVII. 15. הֶאָפֵס, *an deficeret*, Ps. LXXVII. 9.

אֶפֶס, m. *defectus*, *finis*, *terminus*; *nihil*, *nemo*, *nullus*: item, *nisi*, *tantum*, *tantummodo*, *præter*, maxime sequente כִּי, ut Deut. XV. 15. הַאֶפֶס, *an nullus*, 2 Sam. IX. 3. מֵאֶפֶס, *præ nihilo*, id est, *minus nihilo*, Ies. XL. 17. aff. וְאַפְסִי, *et præter me*, Ies. XLVII. 8. dual. אַפְסָיִם, *tali*, Ezech. XLVII. 3. secundum Targum, et Rab. Salomo qui exponunt per קַרְסֻלַּיִם: plur. constr. אַפְסֵי אָרֶץ, Psal. II. 8.

אפע אֶפַע, m. *vipera*, juxta quosdam, Ies. XLI. 24. Targum לָא מִדַּעַם, *nihil quidquam*: Aben Esra, אַיִן, *nihilum*.

אֶפְעֶה, f. *vipera*, Ies. LIX. 5. Job XX. 16.

אָפַף *circumdedit*: אָפְפוּ עָלַי

רָעוֹת, *circumdederunt me mala*, Psal. XL. 13. אֲפָפוּנִי, *circumdederunt me*, Ps. XVIII. 5.

אפק Hithp. הִתְאַפֵּק, *confirmare, corroborare se, fortiter se continere, reprimere se*. Præter. הִתְאַפְּקוּ, *continerent se*, Ies. LXIII. 15. infin. לְהִתְאַפֵּק, *continere, reprimere se*, Gen. XLV. 1.

אָפִיק, m. *fortis, validus, robustus; torrens, alveus*, a valido aquarum decursu, Job VI. 15. plur. אֲפִיקִים, *robusti*, Job XII. 21. *alvei*, Ezech. XXXII. 6. constr. אֲפִיקֵי יָם, *alvei maris*, 2 Sam. XXII. 16. אֲפִיקֵי מָגִנִּים, *robusta scutorum*, Job XLI. 7. אֲפִיקֵי נְחוּשָׁה, *robusta æris, dura ut chalybs*, Job XL. 18. affix. אֲפִיקָיו, *alveos, validas aquas ejus*, Ies. VIII. 7.

אפר אֵפֶר, m. *cinis*, Num XIX. 9. עָפָר וָאֵפֶר, *pulvis et cinis*, Genes. XVIII. 27.

אֲפֵר, m. idem, juxta quosdam, 1 Reg. XX. 38. 41. vel *velamen*, juxta Targum et Hebræos, quasi ex פְּאֵר transpositum.

אוֹפִיר, *Ophir*, proprium nomen viri, Gen. X. 29. item regionis cujusdam Indiæ, auri pretiosi ditissimæ, 1 Reg. IX. 28. quam Josephus lib. 8. cap 2. dicit olim *Sophirum*, nunc *auream terram* appellari. Inde aurum Ophir vel Ophirium (vulgo Obrizum, quasi Ophirizum) pro auro præstantissimo sumitur, Job XXII. 24. 1 Par. XXIX. 4. Vide זָהָב.

אפת אַפְּתֹם, Chald. *thesaurus, ærarium*, Esr. IV. 13. R. Sal. *tributum*, Aben Esra *commodum annuum*, sive *reditus annuos* exponit.

אצל אֵצֶל *apud, juxta, penes, prope*: מֵאֵצֶל, *de apud*, id est, *de latere*, 1 Sam. XX. 41. aff. אֶצְלִי, *apud me*, אֶצְלָם, *apud eos*: מֵאֶצְלוֹ, *de apud eum, ab ipso*, 1 Reg. XX. 36.

אָצַל, *reponere, seponere, reservare*: præter. אָצַלְתָּ, *seposuisti*, Genes. XXVII. 36. אָצַלְתִּי, *seposui*, Eccles. II. 10. Niphal præter. נֶאֱצַל, *angustum, contractum fuit*, quasi *separatum et sepositum in se*, Ezech. XLII. 6. Hiph. futur. וַיָּאצֶל, *et seposuit*, Num. XI. 25.

אַצִּיל, m. *ala, axilla*, quasi juxta vel ad latus posita; cum ה locali, אַצִּילָה, *ad alam usque*, id est, *pteromata ædificii*, ab alarum similitudine sic dicta, Ezech. XLI. 8. plur. constr. אַצִּילֵי יָדַי, *axillis manuum mearum*, Ezech. XIII. 18. fœm. אַצִּילוֹת, Jer. XXXVIII. 12.

אֲצִילִים, m. pl. *selecti, optimates, magnates*, quasi *sepositi* dicti; constr. וְאֶל־אֲצִילֵי, *et in selectos*, Exod. XXIV. 11. aff. וּמֵאֲצִילֶיהָ, *et ex selectis* vel *optimatibus ejus*, Ies. XLI. 9.

אצר אָצַר *recondidit, reposuit in thesaurum, thesaurum collegit* vel *fecit*, præt. אָצְרוּ, *recondiderunt*, 2 Reg. XX. 17. partic. הָאֹצְרִים, *thesauros facientes*, Amos III. 10. Niph. futur. יֵאָצֵר, *in thesaurum reponetur*, Ies. XXIII. 18. Hiph. futur. וָאוֹצְרָה, *et thesaurarios constituam*, Neh. XIII. 13. pro אוֹצִירָה.

אוֹצָר, m. *thesaurus*, Mal. III. 10. constr. אוֹצַר, Jos. 19. aff. אוֹצָרוֹ, *thesaurus ejus*, Iesa. XXXIII. 6. plur. אוֹצָרוֹת, *thesauri*, Neh. XIII. 13. constr. אוֹצְרוֹת, Job XXXVIII. 22. aff. בְּאוֹצְרוֹתָיו, *in thesauris ejus*,

אקק אַקּוֹ, m. *rupicapra*, Deut. XIV. 5. R. Salomo אַשְׁטֵיינבּוֹק, id est germanice *steinboch*, *hircus sylvestris*.

ארא אֶרְאֵל, m. *valens*, *prævalidus*: aff. אֶרְאֶלָּם, *prævalidi eorum*, Ies. XXXIII. 7. idem cum אֲרִיאֵל, 2 Sam. XXIII. 20. quod ex אֲרִי, *leo*, et אֵל, *Deus*, ad auxesin, quasi *leoninus*, *leo fortissimus*. Chaldæus et Hebræi, *nuncium*, *legatum* exponunt.

ארב *insidiatus est*: construitur cum dativo et præp. אֶל, עַל. Præt. וְאָרַב, *et insidiatus fuerit*, Deut. XIX. 11. etc. Pih. part. מְאָרְבִים, *insidiantes*, Jud. IX. 25. Hiph. futur. וַיָּרֶב, *et insidias posuit*, 1 Sam. XV. 5. pro וַיַּאֲרֵב, ut Kimchio placet: R. Sal. et R. Levi a רִיב deducunt, pro, *et contendit*, id est, *pugnavit*.

אֶרֶב, m. *insidiæ*, *insidiarum locus*, *latibulum*, Job XXXVII. 8.

אֹרֶב, m. idem, aff. יָשִׂים אָרְבּוֹ, *ponit insidias suas*, Jerem. IX. 7. בְּאָרְבָּם, *in insidiis suis*, Hos. VII. 6. si essent infinitivi, ב ante affixum haberent lene.

אֲרֻבָּה, f. *specus*, *catarrhacta*, metaphorice *caminus*, *fumarium*: מֵאֲרֻבָּה, *de camino*, Hos. XIII. 3. plural. אֲרֻבּוֹת, *catarrhactæ*, *speculæ*, *fenestræ*, 2 Reg. VII. 19. aff. אֶל אֲרֻבֹּתֵיהֶם, *ad fenestras suas*, Ies. LX. 8.

אָרְבוֹת, f. p. *catarrhactæ*, sive, *obices*, Ies. XXV. 11. ex absoluta forma אֲרֻבּוֹת, et sing. אֹרֶב.

מַאֲרָב, m. *insidiæ*, Jud. IX. 35. constr. בְּמַאֲרַב, *in insidiis*, vel *insidiarum loco*, *specu*, Psalm. X. 8.

ארג *texuit*, *attexuit*: particip. אֹרֵג, *texens et textor*, Ex. XXVIII. 32. plur. אֹרְגִים חוֹרָי, *texentes albam telam*, Ies. XIX. 9. fœm. אֹרְגוֹת, *texentes*, 2 Reg. XXIII. 7.

אֶרֶג, m. *textura*, *radius textoris*, Job VII. 6. Jud. XVI. 14.

אַרְגְּוָנָא, Chald. *purpura*, Dan. V. 7. Et hebraice, אַרְגְּוָן, 2 Par. II. 6.

אַרְגָּז, m. *arca*, *capsula*: תָּשִׂימוּ בָאַרְגַּז, *ponetis in capsula*, 1 Sam. VI. 8.

אַרְגָּמָן, m. *purpura*, *purpureum*, Exod. XXV. 4. idem quod אַרְגְּוָן, quod præcedit.

ארה *carpsit*, *decerpsit*: præter. אָרִיתִי, *decerpsi*, Cant. V. 1. וְאָרוּהָ, *et carpunt eam*, Psal. LXXX. 13.

אֲרִי, m. *leo*, Prov. XXXII. 13. plur. אֲרָיִים, 1 Reg. X. 20. et אֲרָיוֹת, *leones*, ver. 19.

אַרְיֵה, m. idem, Gen. XLIX. 9. Chald. כְּאַרְיֵה, *sicut leo*, Dan. VII. 4. plur. אַרְיָוָתָא, *leones*, Dan. VI. 8. Leonum nomina plura sunt, et secundum ætatis gradus distinguuntur. Catulus vocatur גּוּר אַרְיֵה, *catulus leonis*, Gen. XLIX. 9. Jer. LI. 38. ubi dicitur non שָׁאַג, *rugire*, sed נָעוֹר, *rudere*, id est, *inconditam vocem edere*, *non verum rugitum*. Nomen primum כְּפִיר, *juvenis leo*, *leunculus*, vel כְּפִיר אֲרָיוֹת, *juvenis leonum*, *jam rugiens*, Jud. XIV. 5. dentatus ad dilacerandam prædam, Job IV. 10. Psal. LVIII. 7. tugurium relinquens, Jerem. XXV. 38. prædari discens, Ezech. XIX. 3. Amos III. 4. Nomen secundum אֲרִי vel אַרְיֵה, *leo major et adultior*, catulos habens, et pro iis prædam rapiens, Nah. II. 12. animosus, 2 Sam. XVII. 10. sese ef-

ferens, Num. XXIII. 24. Tertium שַׁחַל, Job IV. 10. Quartum שַׁחַץ, Job XXVIII. 8. quæ duo mediæ ætatis sunt, ac per *leo ferox*, explicari possunt. Quintum לָבִיא, *leo immanis*, *et annosus*, sed molares adhuc habens, Joel I. 6. quem ob ferociam nemo excitare, aut commovere audeat, Gen. XLIX. 9. Sextum לַיִשׁ, *leo vetus*, qui præcedenti subjungitur, Ies. XXX. 6. potens adhuc, Prov XXX. 30. sed qui tandem præ inopia prædæ, quam viribus destitutus consequi non valet, perit, Job IV. 11. Hæc sex a Talmudicis recensentur in Sanhedrin cap. 11. fol. 95. col. 1.

אֻרְוָה, f. *stabulum*, *præsepe*, a capiendo pabulo sic dictum, plural. אֻרְוֹת, 2 Par. XXXII. 28. constr. אֻרְוֹת, 1 Reg. V. 6. אֻרְיוֹת, 2 Par. IX. 25. Tertia radicalis ה mutata est in ו et י.

אָרוֹן, c. *arca; loculus, feretrum:* לָשֵׂאת הָאָרוֹן, *ad portandum arcam*, Exod. XXV. 14. וַיִּישֶׂם בָּאָרוֹן, *et positus fuit in loculo*, Gen. L. 26. constr. אֲרוֹן יְהוָה, *arca Domini*, 2 Par. VIII. 11.

אֲרוּ Chald. *ecce*, Dan. VII. 2. dicitur et אֲלוּ per commutationem ר et ל, scribit R. Saadias, Dan. VII. 2.

אֶרֶז m. *cedrus*, Levit. XIV. 4. affix. אַרְזָה, *cedrus ejus*, Soph. II. 14. deficiente Mappik: plur. אֲרָזִים, Psal. XXIX. 5. constr. אַרְזֵי, Jud. IX. 15. affix. אֲרָזֶיךָ, *cedri tuæ*, Jer. XXII. 7. Talmudici decem genera cedrorum numerant in Rosch Haschana, fol. 23. 1.

אֲרָזִים, m. pl. *cedrata*, *cedrinæ capsæ*, Ezech. XXVII. 24.

אָרַח *iter fecil;* præter. וְאָרַח, *et iter facturus esset?* Job XXXIV. 8.

אֹרֵחַ, m. *viator*, Jud. XIX. 17. plur. אֹרְחִים, Jer. IX. 1.

אֹרַח, f. *iter*, *via*, *semita:* metaphorice *consuetudo*, Gen. X. 11. aff. אָרְחִי, *iter meum*, Psal. CXXXIX. 3. plur. אֳרָחוֹת, *viæ*, Jud. V. 6. constr. אָרְחוֹת, Psalm. VIII. 9. אֹרְחוֹת, vide mox: affix. אֹרְחוֹתָיו, *vias ejus*, Prov. XXII. 25. sic אֹרְחוֹתֶיךָ, *semitæ tuæ*, etc. Chald. אֹרְחָתַהּ, *viæ ejus*, Dan. IV. 34. וְכָל־אֹרְחָתָךְ, *et omnes viæ tuæ*, Dan. V. 23.

אֹרְחָה, f. *comitatus*, *turma*, *cohors commeantium:* constr. אֹרְחַת, Gen. XXXVII. 25. plur. אֹרְחוֹת, *cœtus commeantes*, Ies. XXI. 13.

אֲרֻחָה, f. *viaticum*, *cibarium itineris*, quasi itinerarium dicas, Jer. XL. 5. אֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד, *cibarium ejus cibarium juge est*, Jer. LII. 34. ubi constructum et affixum est.

אָרַךְ *prolongari*, *produci*, *prorogari:* præter. אָרְכוּ לוֹ, *prorogati essent ei*, Gen. XXXI. 8. Ezech. XII. 22. futur. וַתֶּאֱרַכְנָה, *et prolongabantur*, Ezech. XXXI. 5. Hiphil, הֶאֱרִיךְ, *prolongavit*, *prorogavit*, *produxit*, *protraxit*, *distulit:* et intransitive *prolongari*, ut Deut. V. 16.

אֹרֶךְ, m. *longitudo*, Gen. VI. 15. affix. אָרְכּוֹ, *longitudo ejus*, Exod. XXV. 10. Chald. אַרְכָה, *prorogatio*, Dan. IV. 24. et VII. 12.

אֶרֶךְ, m. idem, Jer. XV. 15. et adjective אֶרֶךְ אַפַּיִם, *longus irarum*, id est, *tardus ad iram*, *longanimis*, Exod. XXXIV. 6. אֶרֶךְ רוּחַ, *longus spiritu*, *longanimis*, Eccles. VII. 8.

אֶרֶךְ הָאֵבֶר, *longa ala*, *alatissima*, Ezech. XXII. 3.

אֲרִיךְ, Chald. *decens*, *conveniens*, Esr. IV. 14.

אֲרֻכָּה, *longum*, *diuturnum*, *diutinum*, 2 Sam. III. 1.

אֲרוּכָה אֲרֻכָה, f. *sanitas*, quasi vitæ prolongatio dicta, Jer. XXX. 17. constr. אֲרֻכַת, Jerem. VIII. 22. aff. וַאֲרֻכָתְךָ, *et sanitas tua*, Ies. LVIII. 8. metaphorice, Neh. IV. 1. 2 Paral. XXIV. 13. de murorum restauratione.

אַרְכּוּבָה, nomen Chald. vide in רָכַב.

אֲרָם *Aram*, nomen proprium viri, Genes. X. 22. inde regio appellata Aramia, Syria: et nomen gentile אֲרַמִּי, *Aramæus*, *Syrus*: fœm. אֲרַמִּיָּה, *Aramœa*, *Syra*: 1 Par. VII. 14. אֲרָמִית, *aramice*, *syriace*, 2 Reg. XVIII. 26.

אַרְמוֹן, c. *palatium*, *arx*, 1 Reg: XVI. 18. Hinc הַהַרְמֹנָה, *ad palatium*, Amos IV. 3 cum ה loco א. plurale אַרְמְנוֹת, *palatia*, Amos I. 4. aff. וְאַרְמְנוֹתָיו, *et palatia ejus*, Amos VI. 8. Hinc etiam, juxta quosdam, בְּאַלְמְנוֹתָיו, *in palatiis ejus*, Ies. XIII. 22. per commutationem ר in ל, ut supra fuit in chaldaicis אֶרֶךְ et אֱלוּ: vel, *in viduatis palatiis ejus*, ut significationem habeat ab אַלְמוֹן et אַרְמוֹן.

אֹרֶן m. *ornus*, Ies. XLIV. 14. אָרוֹן, quod hinc deducunt, vide in אָרָה.

אַרְנֶבֶת, f. *lepus*, Levit. XI. 6.

ארע אַרְעָא, Chald. masc. *terra*: מֵאַרְעָא, *de terra*, Jer. X. 11. commutato צ in ע ut alias, ab heb. אֶרֶץ.

אֶרֶץ c. sed f. sæpius, *terra*, *regio*, Gen. I. 10. cum ה locali, אַרְצָה, *terram versus*, *in terram*, vel, *regionem*, Gen. XII. 5. Cum articulo ה ab initio Aleph semper est cum Kametz; ut הָאָרֶץ, aff. אַרְצוֹ, *terra ejus*, אַרְצְךָ, *terra tua*, אַרְצָם, *terra eorum*: plur. אֲרָצוֹת, *terræ*, Jer. XXVIII. 8. constr. אַרְצוֹת, Psal. CV. 44.

ארק אַרְקָא, Chald. *terra*; שְׁמַיָּא וְאַרְקָא, *cœlum et terram*, Jer. X. 11.

אָרַר *maledixit*, *exsecratus est*: construitur cum accusativo, ut Mal. II. 2. imper. אָרָה־לִּי, *maledic mihi*, Num. XXII. 6. cum dativo pleonastico: אוֹרוּ, *maledicite*, Jud. V. 23. Niph. partic. plur. נֵאָרִים, *maledicti*, Mal. III. 9. quod tamen propter Tzere potius ad נָאַר, reducendum. Pih. præter. אֵרֲרָהּ, *maledictam reddidit eam*, Genes. V. 29. partic, מְאָרְרִים, *maledictionem afferentes*, Num. V. 18. Pyh. fut. יוּאָר, *maledictus erit*, Num. XXII. 6. quod et ex Hophal esse possit.

מְאֵרָה, f. *maledictio*, Deuter. XXVIII. 20. constr. מְאֵרַת, Prov. III. 33. plur. מְאֵרוֹת, *maledictiones*, Prov. XXVIII. 27. Maledictio est subtractio et defectus benedictionis sive boni: inde Hebræi quandoque הִסָּרוֹן, *defectum*, *diminutionem*, *penuriam*, explicant, ut Deut. XXVIII. 20. Mal. III. 9. ubi et Vulgata latina reddit *penuriam*.

ארש אֲרֶשֶׁת, f. *pronunciatum*: וַאֲרֶשֶׁת שְׂפָתָיו, *et pronunciatum labiorum ejus*, Psalm. XXI. 3.

אֵרַשׂ Pih. *desponsavit*, Deut. XX. 7. אֵרַשְׂתִּי, *desponsavi*, 2 Sam.

III. 14. futur. תְּאָרֵשׂ, *desponsabis*, Deut. XXVIII. 30. Pyh. præt. אֹרָשָׂה, *desponsata*, Deut. XXII. 28. partic. מְאֹרָשָׂה, *desponsata*, ver. 23.

אֵשׁ c. sed f. sæpius, *ignis*, Gen. XV. 17. aff. אֶת־אִשׁוֹ, *ignem suum*, Deut. IV. 36. utroque genere usurpatur, Job XX. 26. אֶשָּׁא, Chald. *ignis*, Dan. VII. 11.

אִשֶּׁא, m. *ignitum*, *igne absumendum sacrificium*, Levit. VII. 5. constr. אִשַּׁה, Levit. I. 9. plur. constr. אִשֵּׁי, *ignita*, Levit. IV. 35. aff. לְאִשַּׁי, *in ignitis meis*, Num. XXVIII. 2.

אִשָּׁה, vide in איש.

אשד אֶשֶׁד, m. *effusio*, *decursus*, Num. XXI. 15. plur. אֲשֵׁדוֹת, *decursus*, *loca declivia*, quasi *declivitates* dicas, Jos. X. 40. constr. אַשְׁדֹּת, ex lingua chaldaica originem habet, in qua שְׁדָא et אֲשַׁד, ponitur pro hebræo שָׁפַךְ, *effundere*.

אַשְׁדּוֹד, *Asdod*, nomen proprium loci: inde nomen gentile, אַשְׁדּוֹדִיּוֹת, *Asdodææ*, Neh. XIII. 23. אַשְׁדּוֹדִית, *Asdodice*, *Asdodæe*, ver. 24.

אשה אָשְׁיָה, f. *fundamentum*, plur. cum aff. אָשְׁיוֹתֶיהָ, *fundamenta ejus*, Jer. L. 15. in Targum נְפָלָא אֻשְׁיָתָהָא, *ceciderunt fundamenta ejus*, Jer. L. 15.

אֶשַּׁיָּא, Chald. vide infra in אשש.

אֶשֶׁךְ masc. *testis*, *testiculus*: מְרוֹחַ אֶשֶׁךְ, *attritus teste*, Levit. XXI. 20.

אֶשֶׁל m. *nemus*, *arboretum*, Gen. XXI. 33. תַּחַת הָאֶשֶׁל, *sub arboreto*, 1 Sam. XXXI. 13. pro quo 1 Chron. X. 12. dicitur תַּחַת הָאֵלָה, *sub quercu*.

אָשַׁם *deliquit*, *reus fuit*, *reus factus* aut *peractus fuit*: item, *vastatus*, *desolatus fuit*, Ezech. VI. 6. Hos. XIV. 1. Ies. XXIV. 6. Niph. præt. נֶאְשָׁמוּ, *desolantur*, Joel I. 18. Hiph. imper. הַאֲשִׁימֵם, *reos perage eos*, vel *desolato eos tanquam reos*, Psal. V. 11.

אָשֵׁם, m. *delinquens*, *reus*, Levit. V. 2. plur. אֲשֵׁמִים, Gen. XLII. 21.

אָשָׁם, m. *delictum*, *reatus*, *oblatio pro reatu*, Gen. XXVI. 10. Levit. VII. 2. aff. אֶת־אֲשָׁמוֹ, *reatum suum*, id est, *oblationem suam pro reatu*, Levit. V. 6.

אַשְׁמָה, f. idem, 2 Par. XXVIII. 13. constr. לְאַשְׁמַת, *secundum reatum*, Lev. IV. 3. aff. אַשְׁמָתוֹ, *reatus sui*, Lev. V. 24. plur. אַשְׁמוֹת, 2 Par. XXVIII. 10. aff. וְאַשְׁמוֹתַי, *et reatus mei*, Psal. LXIX. 6.

אַשְׁמַנִּים, m. pl. *loca desolata*, juxta quosdam, Ies. LVII. 10. de quo vide etiam in שמן.

אָשַׁף masc. Chald. *astrologus*, Dan. 11. 10. plural. אָשְׁפִין, *astrologi*, Dan. V. 11. et אָשְׁפַיָּא, Dan. IV. 4. hebraice, הָאַשָּׁפִים, *astrologis*, Dan. I. 20. de quo vide etiam נָשַׁף.

אַשְׁפָּה, f. *pharetra*, Job XXXIX. 23. aff. אַשְׁפָּתוֹ, *pharetram suam*, Psal. CXXVII. 5.

אַשְׁפֹּת, f. *stercus*, *sterquilinium*, 1 Sam. II. 8. הָאַשְׁפּוֹת, *sterquilinii*, Neh. III. 14. et inde per syncopam, הַשְׁפּוֹת, ver. 13. pro הָאַשְׁפּוֹת: plur. אַשְׁפַּתּוֹת, *stercora*, Thren. IV. 5. quod possit esse a singulari אַשְׁפַּת. Ceterum Kimchi in suo Michlol refert inter nomina, quæ oriuntur ex verbis quiescentibus

tertia radicali, ut אָחוֹת, *soror*, ab אחה, et חָמוֹת, *socrus*, a חמה. Ita hoc esset à שָׁפָה, quod in lingua chaldaica significat *conterere*, *calcare*, unde *stercus* dictum אַשְׁפּוֹת quia calcatur et conteritur ab omnibus. Idem notat ad citatum locum e libro Samuelis.

אֶשְׁפָּר, m. *frustum, portio ampla*, 2 Sam. VI. 19. Prisci hebræorum sapientes explicarunt, quasi ex tribus vocabulis compositum, nempe אֶחָד מִשִּׁשָּׁה בְּפָר, *unum ex sexta bovis*, id est, *una sexta bovis*. In tot enim partes generaliores animal mactatum dissecabant, (ut hodie in quatuor) sicut scribitur in Codice Talmudico Pesachim, cap. II. fol. 26. Vide etiam שָׁפַר.

אָשַׁר *incessit:* imper. וְאִשְׁרוּ, *et incedite*, Prov. XI. 6. Pih. *incedere fecit, direxit, duxit:* item, *felicitavit, beavit*, *beatum*, *felicem prædicavit:* præt. וְאִשְּׁרוּ, *et beatos prædicabunt*, Malach. III. 12. part. מְאַשְּׁרִים, *felices prædicamus*, ver. 15. vide etiam, Ies. IX. 15. מְאַשְּׁרֶיךָ, *qui ducunt te*, Ies. III. 12. imper. וְאַשֵּׁר, *et dirige*, Prov. XXIII. 19. Pyh. partic. מְאֻשָּׁר, *beatus est*, Prov. III. 18. futur. וְאֻשַּׁר, *beatus reddetur*, Psal. XLI. 3.

אֹשֶׁר, m. *beatitudo*, *beatitas*, aff. בְּאָשְׁרִי, *cum beatitate mea est*, *beate mihi est*, Gen. XXX. 13.

אַשְׁרֵי, plurale constructum, *beatitates*, sed per adjectivum *beatus* recte exprimitur, nunc singulariter, Psal. I. nunc pluraliter, Psal. II. 12. Cum aff. אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ, *beatitates tuæ, et bonum tibi*, id est, *beatus eris* et *bene tibi erit*, *O te beatum et felicem*, Psal. CXXVIII. 2. sic, אַשְׁרֵיךְ, *beata tu*, *O te beatam*, Eccles. X. 17.

אַשְׁרֵיכֶם, *O vos beatos*, Ies. XXXII. 20. אַשְׁרֵהוּ, *beatus ipse est*, Prov. XXIX. 18. in quo deficit י nota plur. numeri: אַשְׁרָיו, idem, Prov. XVI. 20. Cum affixo primæ personæ superior forma usurpari potest, in antecedenti nomine אֹשֶׁר.

אֲשׁוּר, f. *incessus*, *gressus:* aff. בַּאֲשֻׁרוֹ, *gressum ejus*, Job XXIII. 11. plur. שֵׁן בַּת אֲשֻׁרִים, *ebur filius* (heb. *filia:* nam שֵׁן, generis communis est) *gressuum*, Ezech. XXVII. 6. id est, *gressibus tritum*, nempe quod diu in terra defossum fuit, et id solum Plinius ebur esse dicit, lib. 8. Nat. Hist. cap. 3. Hebræi hic variant. Kimchi אֲשֻׁרִים, nomen gentis esse putat. At cum gentem significat, semper cum Daghesch scribitur: aff. תִּמְעַד אֲשֻׁרָיו, *nutat ullus gressuum ejus*, Psalm. XXXVII. 31. ubi fœmininum est.

אֲשֻׁר אַשּׁוּר, f. idem: aff. תִּטֶּה אֲשֻׁרִי *declinavit gressus meus*, Job XXXI. 7. אֲשֻׁרֵנוּ, *gressum nostrum*, Psalm. XVII. 11. Hac forma etiam proprium nomen est, *Assyrius* et *Assyria terra*.

אֲשֶׁר, *qui, quæ, quod*, utriusque generis et num. et conjunct. *quod*, *quum*, Esth. III. 4. Levit. IV. 22. *si*, Deut. XI. 27. pro אִם: *quia*, 1 Sam. XV. 15. בַּאֲשֶׁר, *in quo*, sc. *loco*, id est, *ubi*, *ubicumque*, Ruth. I. 16, 17. *propterea quod*, *eo quod*, pro עַל אֲשֶׁר, vel בַּעֲבוּר אֲשֶׁר, Genes. XXXIX. 9, 23. כַּאֲשֶׁר, *quemadmodum, sicut, quomodo, quomodocunque, prout, quum, quando:* לַאֲשֶׁר, *ei qui:* מֵאֲשֶׁר, *a quo*, *de quo:* *de eo quod*, Gen. XXXI. 1. *ex quo*, Ies. XLIII. 4. item loci, pro מִמְּקוֹם אֲשֶׁר, *ex loco quo*, hoc est, *ubicunque*, vel potius, *undecunque*, Exod. V. 11.

אֲשֵׁרָה, f. *lucus*, sic dictus, quod homines beatitatem in eo, utpote sacro et religioso, quærerent, aut per antiphrasin, quasi minime beatus, ut latine *lucus* quasi minime lucidus, Deuter. XVI. 21. Plural. וַאֲשֵׁרִים, *et lucos*, 2 Reg. XVII. 10. aff. וְאֶת־אֲשֵׁרָיו, *et lucos ejus*, Exod. XXXIV. 13. et forma fœm. אֲשֵׁרוֹת, 2 Par. XXXIII. 3.

אֻשַּׁרְנָא, Chald. *murus*, quasi urbis in circuitum processus, Esr. V. 3, 9. de quo vide etiam in שׁוּר.

תְּאַשּׁוּר, f. *buxus*, Ies. XLI. 19.

אשש אָשִׁישׁ, m. *fundamentum*: plur. constr. לַאֲשִׁישֵׁי, *de fundamentis* et ל est pro עַל, juxta R. Sal. Ies. XVI. 7. Chald. אֻשַּׁיָּא, *fundamenta ipsa*, Esr. IV. 12. aff. אֻשּׁוֹהִי, *fundamenta ejus*, Esr. VI. 3. Hinc hebræi quidam deducunt ex Hithp. הִתְאֹשָׁשׁוּ, *fortes estote*, q. d. bene firmati et fundati, Ies. XLVI. 8. de quo etiam supra in אִישׁ.

אֲשִׁישָׁה, f. *lagena*, 2 Sam. VI. 19. Plur. בַּאֲשִׁישׁוֹת, *lagenis*, Cant. II. 5. Forma masc. constr. אֲשִׁישֵׁי, *lagenas*, Hos. III. 1.

* אֶשְׁתַּדּוּר, Chald. vide in שׁדר.

את verbis activis subjunctum, notat accusativum, post passiva nominativum: ut, יֵאָכֵל אֶת־הַצְּבִי, *comeditur caprea*, Deut. XII. 22 et sic passim. Ante Makkaph notatur cum Sægol אֶת־: ter etiam absque Makkaph, Psalm. XLVII. 5. LX. 2. Prov. III. 12. Sic etiam ante pronomina notat accusativum, אֶתְהֶם, *eos*, אֶתְהֶן, *eas*, אֶתְכֶם, *vos*, אֶתְכֶן, *vos*, fœm. Ante alia pronomina est cum Cholem אֹתִי, *me*, אֹתְךָ, *te*, אֹתָם, *eos*, אִתּוֹ, *cum*, etc. מֵאֵת, *de*, *e*, *ex*, Jer. II. 37. 1. Reg. VI. 33. Et ita absolute quandoque sumitur אֶת־הָעִיר, *ex civitate*, Gen. XLIV. 4. Sic Exod. IX. 29. 1 Reg. XVIII. 23. Item pro præpositione אֶל, *ad*; vel ejus vicario ל, ut אֶת־הַכֹּהֵן, *sacerdoti*, pro לְהַכֹּהֵן, Lev. XIII. 49. sic Levit. XVI. 15. Job XXVI. 4. 1 Reg. VI. 31. Est et *cum*: ut, אֶת־מִי, *cum quo*, Ies. XL. 14. XXIII. 17. et alibi sæpe. Hoc usu cum affixis pronominibus frequens est, אִתּוֹ, *cum eo*, אִתְּךָ, *tecum*, אִתִּי, *mecum*, אִתָּנוּ, *nobiscum*, etc. Hinc eleganter, מֵאִתְּךָ, *de tecum*, id est, *a te*, מֵאִתִּי, *a me*, מֵאִתּוֹ, *ab eo*, et ita deinceps. Reperias etiam אוֹתָךְ, *tecum*, Ezech. II. 1, 6. pro אִתָּךְ. Et sic מֵאוֹתִי, *a me*, pro מֵאִתִּי, Ies. LIV. 15.

אֵת, m. *ligo*: aff. וְאֵתוֹ, *et ligonem suum*, 1 Sam. XIII. 20. plural. וְלָאֵתִים, *et pro ligonibus*, ver. 21. et cum Daghesch, לְאִתִּים, *in ligones*, Ies. II. 4. aff. אִתֵּיכֶם, *ligones vestros*, Joel III. 10.

אַתְּ, אַתְּ, אַתְּ, vide in אני.

אָת, Chald. vide supra in אוֹת.

אתה *venit*, *advenit*, *accessit*, proprie chaldaicum est, unde et ejus linguæ formam imitatur: præter. אָתָנוּ, *accedimus*, Jer. III. 22. ex forma quiescentium tertia Aleph. Partic. אֹתִיּוֹת, *venientia*, *ventura*, Ies. XLIV. 7. imper. אֵתָיוּ, *venite*, Ies. XXI. 12. et cum ה loco א, הֵתָיוּ, Ies. XXI. 14. futur. וַיֵּאת, *et veniet*, Ies. XLI. 25. per apocopam: וַיֵּתֵא, *et venit*, Deut. XXXIII. 21. תֵּאתֶה, *perveniet*, Mich. IV. 8. Chald. præt. אֲתָה, Esr. V. 3. אֲתוֹ,

ingressus, Ezech. XL. 15.

אִיתוֹן, m. *ingressus*, Ezech. XL. 15.

אָתוֹן אתן, f. *asina*, Num. XXII. 23. affix. אֲתֹנוֹ, *asinæ suæ*, Genes. XLIX. 11. plur. אֲתֹנוֹת, Genes. XXXII. 16.

אַתּוּנָא אַתּוּן, m. Chald. *fornax*; לְגוֹא־אַתּוּן, *intra fornacem*, Dan. III. 11. לְמֵזֵא לְאַתּוּנָא, *succedere fornacem*, ver. 19.

אֲתַר m. Chald. *locus*, Dan. II. 35. aff. עַל אַתְרֵהּ, *in loco suo*, Esr. V. 15.

בָּאתַר, vide in בָּתַר.

venerunt, Esr. IV. 12. infin. לְמֵתֵא, *ad veniendum*, Dan. III. 2. imperat. וַאֲתוֹ, *et venite*, ver. 26. Hiphil præter. הַיְתִיו, *venire fecerunt*, *adduxerunt*, Dan. V. 3. infin. לְהַיְתָיָה, *ad adducendum*, ver. 2. Hoph. præt. וְהֵיתָיִת, *et adductus est*, Dan. VI. 18. הֵיתָיוּ, *adducti sunt*, Dan. III. 13. in quibus א more chaldaico in י commutatum est.

אוֹת ,אֹת, c. *signum*, quod eventurum aliquid portendit, vel aliquid in mentem vel memoriam venire facit; vide supra suo loco.

אָת, Chald. Vide ibidem.

ב

בֵּאֵר Pih. *declaravit*, Deut. I. 5. infin. בַּאֵר הֵיטֵב, *declarando bene*, Deut. XXVII. 8.

בְּאֵר, f. *puteus*, claram aquam continens, Gen. XVI. 14. aff. בְּאֵרֶךָ, *putei tui*, Prov. V. 15. Plur. בְּאֵרֹת, *putei*, Genes. XXVI. 15, 18. et alia forma, בֶּאֱרוֹת, Gen. XIV. 10.

בֹּאר, vide in בּוֹר.

בָּאַשׁ *putruit*, *fœtuit*, Exod. VII. 18. fut. וַיִּבְאַשׁ, *et fœtuit*, ver. 21. Niph. præter. נִבְאַשׁ, *fœtidus factus fuit*, 1 Sam. XIII. 4. נִבְאַשְׁתָּ אֶת־אָבִיךָ, *fœtidus redditus es apud patrem* vel *patri tuo*, 2 Sam. XVI. 21. נִבְאֲשׁוּ בְדָוִד, *fœtidi facti sunt Davidi*. 2 Sam. X. 6. Hiph. transitive et intransitive sumitur: præterit. הִבְאִישׁ, *fœtuit*, Exod. XVI. 24. הִבְאִישׁוּ, *putruerunt*, Ps. XXXVIII. 6. הִבְאַשְׁתֶּם, *fœtere fecistis*, Exod. V. 21. fut. יַבְאִישׁ, *fœtidum reddit*, Prov. XIII. 5. Hithp. præt. הִתְבָּאֲשׁוּ, *fœtidos reddiderunt se*, 1 Par. XIX. 6.

בְּאֹשׁ, m. *fœtor*, Amos IV. 10.

בְּאֹשׁ, m. idem: aff. בָּאְשׁוֹ, *fœtor ejus*, Joel II. 20. בָּאְשָׁם, *fœtor eorum*, Ies. XXXIV. 3.

בָּאְשָׁה, f. *vitium*, *herba vitiosa aut fœtida frugum*, Job XXXI. 40.

בְּאֻשִׁים, m. pl. *labruscæ*, *uvæ fœtentes*, Ies. V. 5.

בְּאֵשׁ בִּישׁ, Chald. *malum esse vel videri*, *displicere*: præt. שַׂגִּיא בְּאֵשׁ עֲלוֹהִי, *valde malum fuit super eum*, id est, *vehementer displicuit ei*, Dan. VI. 15. quod Aben Esra explicat, רַע בְּעֵינָיו, *malum erat in oculis ejus*, et R. Saadia מְאֹד הֵרַע לוֹ, *valde male habuit ipsum*.

בְּאוּשְׁתָּא, f. Chald. *maligna*, *pessima*, Esr. IV. 12.

בָּבָה f. *pupilla*, constr. בָּבַת עֵינוֹ, *in pupillam oculi ipsius*, Zach. II. 8. contracte כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן, *ut nigrum pupillæ oculi*, Psalm. XVII. 8. Sic בָּבְתָא, בָּבָא, *pupilla*, Chaldæis et Talmudicis usitatissimum. Ergo בַּת in hoc usu non est *filia*, ut multi putant.

בַּג m. *cibus*, et conjungitur semper cum voce פַּת, *portio, buccella*, ac si unam cum ea constituat dictionem: Kimchi tamen scribit ut duas. Constructum, בְּפַתְבַּג הַמֶּלֶךְ, *in portione cibi regis*, Dan. I. 8, 13. aff. פַּתְבָּגָם, *portionem cibi eorum*, ver. 16. פַּתְבָּגוֹ, *portionem cibi ejus*, Dan. XI. 26. לָבַג, vide in בָּזַז.

בָּגַד *prævaricatus fuit*, *perfide egit.* Construitur absolute, sæpius cum præpos. ב et מִן, quasi *perfide agere in*, vel *contra aliquem*, aut *perfidia desciscere ab aliquo.* Præter. בָּגַדְתָּ בָּהּ, *perfide agis in eam*, Mal. II. 14. particip. בֹּגֵד, *perfide agens*, *perfidiosus:* fœm. בֹּגְדָה, *perfida.*

בֶּגֶד, m. *perfidia*, Ies. XXIV. 16. Jer. XII. 1. item *vestimentum*, forte quod sit primæ hominis contra Deum perfidiæ tegumentum et testimonium, cum antea homo nudus fuerit, et tum est generis communis. *Masculinum* Levit. XIII. 47. *Fœmininum* Levit. VI. 20. Cum affixo בִּגְדוֹ, *vestimentum suum*, 2 Reg. IX. 13. plur. masc. בְּגָדִים, Levit. VI. 4. constr. בִּגְדֵי, Genes. XXVII. 15. aff. בְּגָדֶיךָ, *vestimenta tua*, 2 Reg. V. 8. fœm. cum aff. כָּל־בִּגְדֹתֶיךָ, *omnia vestimenta tua*, Ps. XLV. 9.

בָּגוֹדָה, f. *perfida*, Jerem. III. 7. cum Kametz ab initio loco Scheva.

בֹּגְדוֹת, fœm. pl. *perfidiæ*, אַנְשֵׁי בֹּגְדוֹת, *viri perfidiarum*, id est, *perfidi*, Soph. III. 4.

בַּד *linum*, *lineum*, Ex. XXVIII. 42. plur. בַּדִּים, *linea*, Ezech. IX. 2. item *vectes*, Exod. XXVII. 6. *rami*, Ezech. XVII. 6. et XIX. 14. *membra*, Job XLI. 4. Constructum, בַּדֵּי, *vectes*, Ex. XXVII. 6. aff. בַּדָּיו, *vectes ejus*, id est, *artus*, vel *ossa ejus*, quæ ceu vectes corpori inhærent, Job XVIII. 13. Alias significationes vide in duabus seqq. radicibus.

בָּדָא *effinxit*, *mentitus fuit*, 1 Reg. XII. 33. part. cum aff. בֹּדָאם, *effingis ea*, Neh. VI. 8. pro בֹּדְאָם.

בַּדִּים, m. pl. *mendacia*, *mendaces*, Ies. XLIV. 25. per quos illic intelliguntur, חֹזֵי בְּכוֹכָבִים, *inspicientes astra*, *astrologi*, juxta R. Sal. et sic intelligas Jer. L. 36. aff. בַּדֶּיךָ, *mendacia tua*, Iob XI. 3. בַּדָּיו, *mendacia ejus*, Ies. XVI. 6. et sic Jerem. XLVIII. 30. א eliso.

בָּדַד *solitarius fuit*, *solitarium egit:* particip. בּוֹדֵד, *solitarius existens*, Ies. XIV. 31. בּוֹדֵד לוֹ, *solitarius sibi*, Hos. VIII. 9.

בָּדָד, m. *solus*, sed sumitur semper adverbialiter, *seorsum*, *solitarie*, unde masculinis et fœmininis jungitur: ut, יֵשֵׁב בָּדָד, *desidet solitarie*, id est, *solitarius*, Thren. III. 28. et fœm. יָשְׁבָה בָדָד, *desidet solitarie*, hoc est, *solitaria*, Thren. I. 1. et numero plur. בָּדָד יִשְׁכֹּנוּ, *solitarie habitabunt*, Jer. XLIX. 31. et cum ל prosthetico לְבָדָד, *solitarie*, Mich. VII. 14.

בַּד, *solus;* בַּד בְּבַד יִהְיֶה, *solum cum solo esto*, Exod. XXX. 34. id est, *unumquodque solum* vel *seorsum esto*, ut Aben Esra explicat. Cum prosthesi ל adverbiascit.

לְבַד, *seorsum*, Zach. XII. 12. Se-

quente præpositione מִן est *præter*. לְבַד מִן הַשַּׂהֲרֹנִים, *præter lunulas*, Jud. VIII. 26. לְבַד מִשָּׂרֵי, *præter principes*, 1 Reg. V. 30. vel ei præfixa: ut מִלְּבַד נָשָׁיו, *præter uxores*, Gen. XLVI. 26. cum aff. est, *solus*, לְבַדִּי, *solus ego*, לְבַדְּךָ, *solus tu*, לְבַדּוֹ, *solus ipse*, לְבַדְּכֶם, *soli vos*, etc.

בדל Hiph. הִבְדִּיל, *separavit*, *disparavit*, *distinxit*, *distinctionem fecit*, *discrevit*: præt. הִבְדִּיל, *separavit*, Num. XVI. 9. etc. Hoph. part. præt. sive Puhal הַמֻּבְדָּלוֹת, *separatæ*, Jos. XVI. 9. pro מֻבְדָּלוֹת, juxta R. Sal. Et Kimchi in com. inquit, Chirek esse loco Schurek, quod sc. cum Kametz Chatuph in ea conjugatione permutatur. Niph. נִבְדַּל, *separari*, *separare se*: præt. נִבְדְּלוּ, *separaverunt se*, Esr. IX. 1. part. הַנִּבְדָּל, *separatus*, Esr. VI. 21.

בָּדָל, m. *segmentum*, *particula separata*: בְּדַל הָאֹזֶן, *particulam auris*, Amos III. 12.

בְּדִיל, m. *stannum*, Ezech. XXVII. 12. plur. cum aff. בְּדִילַיִךְ, *stanna tua*, Ies. I. 25.

בְּדֹלַח, m. *bdellion*, Genes. II. 12. Num. XI. 7. juxta quosdam ligni vel arboris nomen, de qua Plinius lib. 12. cap. 9. et Dioscorides lib. 1. *bdolchon*, et corrupte *bolchon* appellat. Hebræi communiter *crystallum* explicant, ut R. Sal. in lib. Num. et Kimchi Ies. III. 19.

בָּדַק *inquisivit*, *rimatus*, *scrutatus est*: infin. לִבְדוֹק וּלְחַזֵּק הַבָּיִת, *ad scrutandum et restaurandum domum*, 2 Par. XXXIV. 10.

בֶּדֶק, m. *rima*, *fissura*, *ruptura*, 2 Reg. XII. 6. aff. מַחֲזִיקֵי בִּדְקֵךְ, *restaurantes rupturam tuam*, Ezech. XXVII. 9.

בַּדַּר Chald. in Pahel, *sparsit*, *dispersit*: imp. וּבַדַּרוּ, *et spargite*, Dan. IV. 11. ex hebræo בָּזַר, commutato ז in ד.

בהה בֹּהוּ, m. *inanitas*, *res inanis*, Gen. I. 2. אַבְנֵי בֹהוּ, *perpendicula inanitatis* sive *inania*, Ies. XXXIV. 11.

בַּהַט m. *porphyrites*, marmoris species rubens, Esth. I. 6. Variant interpretes.

בהל Niph. נִבְהַל, *turbari*, *conturbari*, *perturbari*, *terreri*: præter. כִּי נִבְהַל, *quod perturbatus esset*, 1 Sam. XXVIII. 21. Pih. בִּהֵל, *terruit*, *turbavit*, *conturbavit*, *perturbavit*: *acceleravit*, *festinavit*, quod celeritas plerumque turbulenta est: part. מְבַהֲלִים, *turbabant*, Esr. IV. 4. infin. לְבַהֲלֵנִי, *accelerare me*, *ut accelerarem*, 2 Paral. XXXV. 21. Chald. futur. יְבַהֲלֻנַּנִי, *conturbabunt me*, Dan. IV. 2. יְבַהֲלֻנֵּהּ, *conturbassent eum*, ver. 16. יְבַהֲלָךְ, *perturbet te*, ibid. Pyh. part. מְבֹהֶלֶת, *accelerata*, Proverb. XX. 21. Hiph. præt. הִבְהִילָנִי, *perturbat me*, Job XXIII. 16. futur. וַיַּבְהִילוּ, *et accelerarunt*, Esth. VI. 14. וַיַּבְהִילוּהוּ מִשָּׁם, *et festinare fecerunt eum inde*, id est, *deturbaverunt*, 2 Paral. XXVI. 20. Hithp. Chald. מִתְבְּהַל, *conturbatus*, Dan. V. 9.

בֶּהָלָה, f. *conturbatio*, *terror*, Lev. XXVI. 16. plur. בֶּהָלוֹת, *terrores*, Jerem. XV. 8. hinc per metathesin בַּלָּהָה, Ies. XVII. 14. plur. בַּלָּהוֹת, et constr. בַּלְהוֹת, Ezech. XXVI. 21. Job XXIV. 17.

בְּהִילוּ, fœm. Chald. *celeritas*, per apocopam literæ Thau, unde בִּבְהִילוּ, *cum celeritate*, id est, *celeriter*, Esr. IV. 23.

הִתְבְּהָלָה, Chald. idem: Dan. II. 25. et cum א in fine, בְּהִתְבְּהָלָא, Dan. VI. 20.

בהם בְּהֵמָה, בְּהֶמֶת, c. *bestia*, *pecus*, *jumentum*: collectivum est, utriusque sexus, Genes. VII. 2. ubi utroque genere usurpatur: constr. בֶּהֱמַת הָאָרֶץ, *bestia terræ*, Ies. XVIII. 6. aff. בְּהֶמְתּוֹ, *pecus suum*, Gen. XXXVI. 6. Observatum est, cum affixis denotare pecus, quod est in hominis potestate. Plur. בְּהֵמוֹת, *bestiæ*, Deut. XXXII. 24. constr. בַּהֲמוֹת, Ps. VIII. 8. Porro בְּהֵמוֹת etiam singulariter capitur, pro *elephante*, propter ingentem magnitudinem, qua instar plurium est, Job XL. 18. R. Levi tamen dicit esse bestiam specialem, sic appellatam, de qua Rabbini multa nugantur.

בהן בֹּהֶן, masc. *pollex*, tam manuum, quam pedum, Exod. XXIX. 20. plur. ex alia forma, בְּהֹנוֹת, *pollices*, Jud. I. 6.

בהק בֹּהַק, m. *pustula lucida*, aut *vitiligo*, Lev. XIII. 39. Chald. בְּהַקָא a בְּהַק, *lucidum*, *clarum esse*, unde מַבְהֲקִין, *pellucent*, 2 Sam. XXII. 13. בָּהִיק, *lucens*, *illustris*, *splendidus*, Cant. VII. 3. בְּהִיקָן, *splendentes*, Cant. I. 11. Rabbinis *lentigo* est, et בּוֹהֲקָן, *lentiginosus*.

בהר בָּהִיר, m. *nitidus*, *splendidus*, *candidus*, Job XXXVII. 21.

בַּהֶרֶת, f. *papula alba*, Lev. XIII. 2. plur. בֶּהָרוֹת, ver. 38.

בּוֹא *venit*, *advenit*, *pervenit*: *ingressus*, *congressus est*: quod verecunde de congressu maritali dicitur: *ivit*, *abivit*, nempe *aliquo*: *occubuit*, de sole, quod terram et oceanum subire videatur, Genes. XXVIII. 11. quomodo et *exire* vel *prodire* dicitur, cum oritur, Gen. XIX. 23. præt. בָּנוּ, *venimus*, 1 Sam. XXV. 8. pro בָּאנוּ, ubi Masorethæ notant, novies in hoc verbo Aleph deficere, et loca enumerant, Jer. XXXIX. 16. Futur. cum ה paragogico præter morem, וְתָבוֹאָה, *et adveniat*, Ies. V. 19. et inde תְּבוֹאתָה, *veniat*, Deut. XXXIII. 16. vide Thesaurum nostrum grammaticum c. 30. ad fut. Hiph. הֵבִיא, *venire fecit*, *adduxit*, *introduxit*, *intulit*, *attulit*, *obtulit*: præt. וְהֵבֵאתִי הַשֶּׁמֶשׁ, *et occumbere faciam*, *efficiam ut occidat sol*, Amos VIII. 9. particip. absque Aleph, מֵבִי, *adduco*, 1 Reg. XXI. 21. Hoph. הוּבָא, *allatus*, *illatus*, *adductus fuit*: præt. הוּבָאתָה, *adductus fuisti*, Ezech. XL. 4. cum ה paragogico.

בא, *ingressus*, *introitus*: מְבָא, *ab ingressu*, 2 Reg. XXIII. 11. et cum aff. וּבוֹאֶךָ, *et introitum tuum*, Psal. CXXI. 8. Est infinitivus.

בִּיאָה, f. idem: בְּבִאָה, *in introitu*, Ezech. VIII. 5.

מָבוֹא, m. *aditus*, *ingressus*, *introitus*: *occasus*, de sole: constr. מְבוֹא, *occasus*, Deut. XI. 30. aff. עַד־מְבֹאוֹ, *usque ad occasum ejus*, Psalm. L. 1. plur. constr. כִּמְבוֹאֵי עִיר, *sicut per ingressus civitatis*, Ezech. XXVI. 10. plur. fœm. מְבוֹאֹת, *aditus*, Ezech. XXVII. 3.

מוֹבָא, m. idem: cum aff. מְבוֹאֶךָ, *ingressum tuum*, 2 Sam. III. 25. quod legendum, מוֹבָאֶךָ, ו et ב transpositis juxta Masorethas: plural. cum affixis וּמוֹבָאָיו, *et aditus ejus*, Ezech. XLIII. 11.

תְּבוּאָה, f. *proventus*, *reditus*, pro-

prie *venturus*: nam præteriti anni dicitur עָבוּר, ut est in עָבַר. Constructum אֶת־תְּבוּאַת, *proventum*, Lev. XXIII. 39. aff. תְּבוּאָתוֹ, *proventum suum*, Levit. XIX. 25. plur. תְּבוּאֹת, Levit. XXV. 16. affix. מִתְּבוּאֹתֵיכֶם, *ex proventibus vestris*, Jer. XII. 13.

בוב partic. Niph. נָבוּב, *vacuus, evacuatus*, Job XI. 12. et Schurek est loco Cholem, scribit Kimchi in libro Radicum: constr. נְבוּב לֻחֹת, *vacuum, cavum tabularum*, Exod. XXVII. 8. id est, *concavum ex tabulis*.

בוז *sprevit, contempsit*: præt. בָּז, *spreverit*, Zach. IV. 10. cum Pathach loco Kametz: בָּזוּ, *spernunt*, Prov. I. 7. Partic. præt. לַפִּיד בּוּז, *fax contempta*, Job XII. 5.

בּוּז, m. *contemptus, despectio*, Psal. XXXI. 19. fœmin. בּוּזָה, *despectio*, Neh. III. 36.

בוך Niph. נָבוֹךְ, *perplexum, implexum esse*: præter. נָבֹכוּ, *perplexa sunt*, Joel I. 18. fœm. נָבוֹכָה, *perplexa erat*, Esth. III. 15. partic. plurale, נְבֻכִים, *perplexi*, Exod. XIV. 3. cum Schurek sive Kibbutz loco Cholem.

מְבוּכָה, f. *perplexitas*, Ies. XXII. 5. affix. מְבוּכָתָם, *perplexitas istorum*, Mich. VII. 4.

בּוּל m. *Bul*, nomen mensis octavi, id est, *Octobris*, 1 Reg. VI. 38. Scaliger Sidoniorum et Tyriorum vocabulum esse existimat. Hebræi diversas etymologias afferunt: videantur Kimchi et R. Sal. in Com. Chaldæus respexit ad יבל, *adducere*, unde vertit, *in mense collectionis fructuum*.

בין *intellexit*: præt. בַּנְתָּה, *intelligis*, Psal. CXXXIX. 2. particip. מִמְּבִנִים, *ab intelligentibus* vel *prudentibus*, Jer. XLIX. 7. Niph. præter. נְבוּנוֹתִי, *prudentia instructus sum*, Ies. X. 13. particip. נָבוֹן, *intelligens, prudens*, Genes. XLI. 33. constr. וּנְבוֹן דָּבָר, *et intelligens rerum*, 1 Sam. XVI. 18. plural. נְבֹנִים, *prudentes*, Ies. V. 21. affix. נְבֹנָיו, *prudentum ejus*, Ies. XXIX. 14. Pih. futur. יְבוֹנְנֵהוּ, *prudentem reddidit eum, erudivit eum*, Deut. XXXII. 10. Hiph. הֵבִין, *intelligere fecit, intelligentem, prudentem effecit* vel *reddidit, erudivit*; item intransitive, *intellexit, percepit, sensit, consideravit, animadvertit, advertit*: præt. בִּינֹתִי בַּסְּפָרִים, *considerabam* vel *studebam in libris*, Dan. IX. 2. per defectum ה characteristici. Sic in imperativo, וּבִין, *et considera*, Dan. IX. 23. et cum ה paragogico, בִּינָה, *considera*, Psal. V. 2. plur. בִּינוּ, *animadvertite*, Psal. XCIV. 8. Hithp. הִתְבּוֹנֵן, *intellexit*, etc. intransitive, ut modo: futur. תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ בִּינָה, *animadvertetis eam intelligentia*, id est, *certissime intelligetis*, Jer. XXIII. 20.

בֵּין, vide infra suo loco.

בִּינָה, f. *intelligentia, prudentia, animadversio*: constr. בִּינַת אָדָם, *intelligentia hominis*, Prov. XXX. 2. affix. הֲמִבִּינָתְךָ, *num ex intelligentia tua*, Job XXXIX. 29. plural. עַם בִּינוֹת, *populus intelligentiarum*, id est, *intelligentissimus*, Ies. XXVII. 11. Chald. בִּינָה, *intelligentia*, Dan. II. 21.

תְּבוּנָה, f. idem: affix. לִתְבוּנָתוֹ, *intelligentiæ ejus*, Psal. CXLVII. 5. כִּתְבוּנָם, *secundum intellectum suum*, Hos. XIII. 2. quod contractum est,

pro בִּתְבוּנָתָם. Vide simile in גָּלָל inter nomina; plur. תְּבוּנוֹת, *prudentiæ*, *intelligentiæ*, Ies. XL. 14. aff. עַד־תְּבוּנֹתֵיכֶם, *usque ad intelligentias vestras* sive *sensa vestra*, Job XXXII. 11.

בּוּס *calcavit*, *conculcavit*, *proculcavit*: futur. וָאָבוּס, *et calcavi*, Ies. LXIII. 6. Pih. præt. בֹּסְסוּ, *conculcant*, Ies. LXIII. 18. Jer. XII. 10. Hoph. part. מוּבָס, *proculcatum*, Ies. XIV. 19. Hithp. partic. fœmin. מִתְבּוֹסֶסֶת, *conculcandam præbens te*, Ezech. XVI. 6.

בּוֹס. m. *conculcans*, nomen participiale transitivum, ut Kimchi notat in libro Rad. unde plur. בּוֹסִים, *conculcantes*, Zach. X. 5.

מְבוּסָה, f. *conculcatio*, Ies. XXII. 5.

תְּבוּסָה, f. idem: constr. תְּבוּסַת אֲחַזְיָהוּ, *proculcatio Achasiæ*, 2 Par. XXII. 7.

בּוּץ m. *byssus*, *byssinum*, 1 Par. XV. 27.

בץ, vide in בצץ.

בוק מְבוּקָה בּוּקָה, f. *vacuitas*, *evacuatio*, Nah. II. 10. Reliqua quæ hinc esse possint, vide in בָּקַק.

בּוֹר m. *fovea*, Exod. XXI. 33. *cisterna*, 2 Reg. XVIII. 31. *carcer*, proprie subterraneus, Ies. XXXVIII. 18. *sepulcrum*, Psal. XXVIII. 1. Interdum scribitur cum א in medio, מִבְּאֵר, *de cisterna*, 2 Sam. XXIII. 15, 20. plur. בֹּרוֹת, *cisternæ*, Deut. VI. 11. et בְּאֵרֹת, Jer. II. 13.

בּוֹשׁ *erubescere*, *pudefieri*, *pudore suffundi*, *pudere*: in fut. אֵבוֹשׁ, et cum ה paragogico, אֵבוֹשָׁה, *erubescam*, Psal. XXV. 2. forma hinc et a יָבֵשׁ. Pih. בֹּשֵׁשׁ, vide in בָּשַׁשׁ. Hiph. הֵבִישׁ vel הוֹבִישׁ, forma rursus a יָבֵשׁ mutuata, *pudefecit*, *pudenda commisit*, ut Hos. II. 7. Jerem. XLVIII. 20. הֱבִישׁוֹתָ, *pudefecisti*, Psalm. XLIV. 8. et הֹבַשְׁתָּ, 2 Sam. XIX. 6. Hithp. futur. יִתְבֹּשָׁשׁוּ, *erubescent*, Gen. II. 15.

בֹּשׁ, vide infra in בָּשַׁשׁ.

בּוּשָׁה, f. *pudor*, Mich. VII. 10.

בָּשְׁנָה, f. idem, Hos. X. 6. cum נ epenthetico, speciali et inusitata forma.

בֹּשֶׁת, f. idem, Psal. XXXV. 26. item, *pudendum idolum*, Jer. VII. 19. et XI. 13. et Hos. IX. 10. affix. וּבָשְׁתִּי, *et pudorem meum*, Psalm. LXIX. 20. בָּשְׁתְּכֶם, *pudor vester*, Ies. LXI. 7.

. מְבוּשׁ, m. *pudendum*: plur. cum affix. מְבֻשָׁיו, *pudenda ejus*, Deut. XXV. 11.

* בָּזָא, unde præter. בָּזְאוּ, quod vide in בָּזַז.

בָּזָה *sprevit*, *contempsit*, *despexit*; præt. בָּזִיתָ, *sprevisti*, 2 Sam. XII. 9. infin. לִבְזֹה נֶפֶשׁ, *ad contemnere anima*, Ies. XLIX. 7. per enallagen, pro לִבְזֹה, *ad eum quem contemnit anima cujusque*, id est, *quisque*; sic mox sequitur, לִמְתָעֵב גּוֹי, *ad eum quem abominatur gens*. Alii ad populum israeliticum, alii ad Christum Messiam referunt. Niph. partic. נִבְזֶה, *despectus*, *contemptus* Ies. LIII. 3. plur. נִבְזִים, *contempti*, Mal. II. 9. Hiph. infin. לְהַבְזוֹת, *ut spretos reddant*, Esth. I. 17.

בִּזָּיוֹן, m. *contemptus*, Esth. I. 18.

נִמְבְזָה, f. *contemptibilis*, 1 Sam. XV. 9. pro נִבְזָה per epenthesin literæ מ; vel est compositum ex נִבְזָה et מִבְזָה.

נְבִזְבָּה, Chald. *honorarium*, *largitio*, *profusior* proprie, Dan. II. 6. affix. וּנְבִזְבְּיָתָךְ, *et honoraria tua*, Dan. V. 17. Sic in Targum, מַתְּנָן וּנְבִזְבָּן, *dona et honoraria*, Jer. XL. 5. Videtur hinc esse ut præcedens: nam largitiones profusiores sunt quidam despectus bonorum. Inde Rabbinis בִּזְבֵּז, *profundere*, *prodigere facultates suas*.

בָּזַז *prædatus*, *deprædatus est*, *diripuit*, Ezech. XXIX. 19. Præter. irregulare, בָּזְאוּ, *diripiunt*, Ies. XVIII. 2. pro בָּזְזוּ. Niph. præt. וְנָבֹזּוּ, *et diripientur*, Amos III. 11. infin. cum futuro הִבּוֹז תִּבּוֹז, *diripiendo diripietur*, Ies. XXIV. 3. Pyh. præter. וּבְזָזוּ, *ut diripiantur*, Jer. L. 37.

בַּז, m. *præda*, Jer. X. 6. Hinc לָבַג, *in prædam*, Ezech. XXV. 7. quod Masorethæ notant legendum לָבַז per commutationem Ghimel et Zain. Sic alibi גָּה pro זָה. Rabbini id referunt ad commutationem literarum cabalisticam את בח, de qua vide Abbreviaturas nostras. Aff. בִּזָּהּ, *prædam ejus*, Ezech. XXIX. 19.

בִּזָּה, f. *præda*, *direptio*, Neh. III. 36. Esth. IX. 10.

בָּזָק m. *fulgur*; Ezech. I. 14. idem quod בָּרָק commutatis ז et ר, ut Latinis in *honos* et *honor*. Est autem בָּזַק, *dispergere* apud Rabbinos, unde quidam reddunt, *fulgur dispergens*, hoc est, *vehementissimum*.

בָּזַר *sparsit*, *dispersit*, *dissipavit*: futur. יִבְזוֹר, *disperget*, Dan. II. 24. Pih. præter. בִּזַּר, *dissipavit*, Psalm. LXVIII. 31. Convenit cum פִּזַּר.

בָּחַל *fastidivit*, *aspernatus*, *aversatus est*; præter. fœminin. בָּחֲלָה, Zach. XI. 8. Apud Talmudicos etiam est *maturescere*: et בּוֹחַל, *fructus maturus*.

בָּחַן *probavit*, *exploravit*; præt. בְּחָנַנִי, *probavit me*, Job XXIII. 10. Niph. futurum יִבָּחֵן, *probetur*, Job XXXIV. 36.

בֹּחַן, m. *probatio*, *munitio*, Ezech. XXI. 18. Ies. XXVIII. 16.

בָּחוֹן, m. *specula exploratoria*, vel juxta quosdam, *turris munita*, Jer. VI. 27. plur. cum Schurek et affixo בְּחוּנָיו, Ies. XXIII. 13.

בָּחַר *elegit*, *selegit*: fere cum præpositione ב construitur. Præter. בְּךָ בָּחַר, *te selegit*, Deut. VII. 6. Niph. præt. וְנִבְחַר, *et eligetur*, *electa erit*, Jer. VIII. 3. part. נִבְחָר, *selectum*, *lectissimum*, Prov. VIII. 10. Pyh. fut. יְבֻחַר, *eligetur*, Eccles. IX. 4. ubi juxta Masorethas legendum יְחֻבַּר, *associabitur*.

בָּחוּר, m. *lectus*, *electus*: item *juvenis*, quasi ad omnes operas selectus, Ezech. IX. 6. plur. בַּחוּרִים, Psal. CXLVIII. 12. et Pathach indicat formam daghessatam: sic quoque juxta quosdam, Ies. XLII. 22. Constr. בַּחוּרֵי, *juvenes*, Ezech. XXIII. 6. aff. בַּחוּרֵיהֶם, *juvenes eorum*, 2 Par. XXXVI. 17.

בְּחוּרִים, m. pl. *juventus*, quasi *ætas selecta*: aff. מִבְּחֻרָיו, *a juventute sua*, Num. XI. 28.

בְּחֻרוֹת, f. pl. idem: aff. בִּימֵי בְּחוּרוֹתֶיךָ, *in diebus juventutis tuæ*, Eccles. XII. 1.

בָּחִיר, m. *electus*: constr. בְּחִיר, 2 Sam. XXI. 6. aff. בְּחִירִי, *electus meus*, Ies. XLII. 1. plur. cum aff. בְּחִירָיו, *electi ejus*, Psal. CV. 6.

מִבְחוֹר, m. *delectus*, *selectum*, *lectissimum*, 2 Reg. III. 19.

מִבְחָר, m. idem: constr. מִבְחַר בַּחוּרָיו, *selectissimum juvenum ejus*, Jer. XLVIII. 15. plur. cum affixo מִבְחָרָיו, *delectuum ejus*, Dan. XI. 15.

בָּטָא *pronuntiavit*, *effutivit*: partic. בֹּטֶה, *effutiens*, Prov. XII. 18. ex forma quiescentium tertia ה: Pih. infiuit. לְבַטֵּא, *effutiendo*, et futur. יְבַטֵּא, *effutit*, Lev. V. 4.

מִבְטָא, m. *pronuntiatum, prolatio*, Num. XXX. 7.

בָּטַח *fisus est*, *confisus est*, *fiduciam habuit*. Construitur cum præpositione ב, אֶל et עַל, sæpe etiam absolute ponitur. Particip. præt. בָּטוּחַ, *confisus*, *fretus*, Ies. XXVI. 3. Psalm. CXII. 7. Hiph. præter. הִבְטַחְתָּ, *fecisti ut fiduciam poneret*, Jer. XXVIII. 15. particip. מַבְטִיחִי, *confidere faciens me*, Psal. XXII. 10. futur. יַבְטַח, *confidere faciat*, 2 Reg. XVIII. 30.

בֶּטַח, m. *fiducia*, *securitas*, *confidentia*; *secure*, *confidenter*: Levit. XXV. 18.

בִּטָּחוֹן, m. *fiducia*, Eccles. IX. 4.

בִּטְחָה, f. idem: וּבְבִטְחָה, *et in fiducia*, Ies. XXX. 15.

בַּטֻּחָה, f. idem: plur. וּבַטֻּחוֹת, *et securitates*, Job XII. 6. Vide etiam טוּחַ.

מִבְטָח, m. idem: מִבְטָח מִבְטָח כָּל קַצְוֵי אֶרֶץ, *fiducia omnibus extremitatibus terræ*, Psal. LXV. 6. affix. מִבְטָחוֹ, *fiducia ejus*, Jer. XVII. 7. מִבְטֶחָה, *fiduciæ ejus*, Prov. XXI. 22. ubi deest Mappik in He: מִבְטֶחָם, *fiducia eorum*, Jer. XLVIII. 13. quæ duo habent Segol loco Kametz, euphoniæ causa sequente alio Kametz: plural. מִבְטַחִים, *securitates*, Ies. XXXII. 18. aff. בְּמִבְטַחַיִךְ, *fiducias tuas*, Jer. II. 37.

אֲבַטִּחִים, m. pl. *pepones*, Num. XI. 5. Aben Esra scribit, ex lingua arabica esse notum vocabulum. Majemon in libro Talmudico Terumoth, capite 8. scribit " אבטיחין בערבי בטיך ובלעז מלוני, id est, *abhattichin*, *arabice* battich, *vulgo* melloni " Ergo א erit servile.

בָּטַל *cessavit*, *intermisit*; *intermissum*, *impeditum fuit*: præter. וּבָטְלוּ, *et intermittent*, Eccles. XII. 3. Chald. præter. fœm. בְּטֵלַת, *impeditum fuit*, Esr. IV. 24. partic. præsens fœm. בָּטְלָא, *impeditum mansit*, ibid. Pah. præt. בַּטִּלוּ, *cessare fecerunt*, *impediverunt*, Esr. IV. 23. infin. לְבַטָּלָא, *ad impediendum*, ver. 21.

בֶּטֶן בטן, f. *venter*, *uterus*, Num. V. 22. metaphorice *prominentia*, *projectura*, 1 Reg. VII. 20. aff. בִּטְנִי, *ventris mei*, Job XIX. 17.

בָּטְנִים, m. pl. *nuces terebinthinæ*, Gen. XLIII 11. Quidam *nuces avellanas* explicant.

בִּי *O, ah, quæso, obsecro;* particula obsecrandi juxta hebræos, Gen. XLIII. 20. Exod. IV. 10.

בֵּין *inter;* interdum habet naturam nominis, quasi *medium* vel *medietatem* dicas: בְּבֵין, *in inter*, *in medio*, Ies. XLIV. 4. ubi Veneta magna habent בְּבֵן, absque י: aff. בֵּינוֹ, *inter eum*: בֵּינִי וּבֵינֶיךָ, *inter me et inter te*, Genes. XIII. 8. בֵּינִי וּבֵינְךָ, 1 Sam. XX. 23. בֵּינֵינוּ, *inter nos*, בֵּינֵיכֶם, *inter vos;* quorum quædam habent formam pluralem masculinam. Sic fœminina terminatione אֶל־בֵּינוֹת לַגַּלְגַּל, *ad intermedietates*

6

orbium, id est, *in medium* vel *intervallum*, Ezech. X. 2. מִבֵּינוֹת לַכְּרֻבִים *e medietatibus*, *e medio*, *ex intervallo Cherubinorum*, ibidem. בֵּינוֹתָם, *inter eos*, Genes. XLII. 23. בֵּינוֹתֵינוּ, *inter nos*, Gen. XXVI. 28. Et forma duali, absque י in medio אִישׁ הַבֵּנַיִם, *vir medietatum*, 1 Samuel. XVII. 4. id est, *intermedius*, interponens se inter duo castra, duello pugnam transacturus. Huc quidam referunt לַבֵּן, *ad medianum*, scilicet cantum musicum, nempe *tenorem* ut vulgo vocant, Psal. IX. 1. de quo vide etiam in עָלַם. Chald. בֵּין, *inter*, Dan. VII. 5, בֵּינֵיהֵן, *inter ea*, ver. 8.

ביץ בֵּיצָה, f. *ovum*, apud Rabbinos: plur. בֵּיצִים, *ova*, Deuter. XXII. 6. constr. בֵּיצֵי, Jes. LIX. 5. aff. מִבֵּיצֵיהֶם, *ex ovis eorum*, ibid.

ביר בֵּיר, m. *puteus*, Jerem. VI. 7. ubi scribitur בַּוִר quasi sit בּוֹר, sed Masorethæ notant legendum בֵּיר.

בִּירָה, f. *regia*, *palatium*, *castrum*, 1 Par. XXIX. 1. Chal. בִּירְתָא, *regia*, Esr. VI. 2.

בִּירָנִיּוֹת, f. pl. *palatia*, *arces*, *basilicæ*, 2 Par. XVII. 12.

בית בַּיִת m. *domus*: *familia*: et generaliter *sedes*, *locus*, quo aliquid capitur vel continetur, ut Exod. XXV. 27. 2 Sam. XV. 17. 1 Reg. XVIII. 32. בַּיְתָה, בֵּיתָה, *ad domum*, *in domum*, *versus domum*, *intus*: Gen. XLIII. 24. Ezech. XLIV. 17. מִבַּיִת, *intrinsecus*, Exod. XXV. 11. et intercedente articulo, מֵהַבַּיִת, idem, Ezech. XL. 9. Constr. בֵּית, Gen. XXIV. 7. בֵּית־לָהּ, *intra eam*, Ezech. I. 27. sic מִבֵּית, Exod. XXVI. 33. Aff. בֵּיתוֹ, *domus ejus*, בֵּיתְךָ, *domus tua*, בֵּיתִי, *domus mea*, etc. Plur. בָּתִּים, *domus*, *sedes*, *familiæ*, Exod. I. 21. *ædiculæ*, *sacella textilia*, 1 Reg. XXIII. 7. לְבָתִּים, *pro domibus*, *in loca* vel *sedes*, Exod. XXV. 27. Constr. בָּתֵּי. Aff. בָּתֶּיךָ, *domus tuæ*, Exod. X. 6. Kametz ante Daghesch forte irregulare est. Fortasse est ob defectum literæ י: vel ad discrimen בַּתִּים *bathi*, scribit Aben Esra. Chald. בַּיְתָא דְנָה, *domum hanc*, Esr. V. 9. constr. עֲבִידַת בֵּית אֱלָהָא, *opus domus Dei*, Esr. IV. 24. aff. וּבַיְתֵהּ, *et domus ejus*, Esr. VI. 11. plur. וּבָתֵּיכוֹן, *et domus vestræ*, Dan. II. 5.

בִּיתָן, masc. *palatium*: אֶל גִּנַּת הַבִּיתָן, *ad hortum palatii*, Esth. VII. 7. constr. בִּיתַן הַמֶּלֶךְ, *palatii regis*, Esth. I. 5. Quidam, *hortum interiorem*, vertunt.

בית Chald. et inde בָּת, *pernoctavit*, Dan. VI. 19. pro hebræo לוּן sæpissime in Targum ponitur.

בכא בָּכָא m. *morus*, Ps. LXXXIV. 7. plur. מִמּוּל בְּכָאִים, *ex adverso mororum*, 2 Sam. V. 23.

בָּכָה *flevit*, *deflevit*: regit accusativum, et frequenter est cum præpositionibus עַל, אֶל et לְ. Præter. וּבָכוּ אֵלַיִךְ, *et fleverunt ad* vel *propter te*, *defleverunt te*, Ezech. XXVII. 31. Infin. בָּכוֹ, *flendo*, Jer. XXII. 10. cum ו loco ה: futur. וַיֵּבְךְּ, *et flevit*, Gen. XXVII. 38. cum apocopa tertiæ radicalis. Niph. particip. נִבְכִים; unde constructum, עַד נִבְכֵי־יָם, *usque ad fluenta*, *fluctus*, vel *profunda maris*, Job XXXVIII. 16. per metaphoram. Pih. particip. fœm. מְבַכָּה, *deflet*, Jerem. XXXI. 15. plural. מְבַכּוֹת, *deflentes*, Ezech. VIII. 14.

בָּכֶה, m. *fletus*, Esr. X. 1.

בְּכִי, m. idem, Jerem. IX. 9. aff. בִּכְיִי, *fletus mei*, Psalm. VI. 9.

בָּכוּת, f. idem, Gen. XXXV. 8.

בְּכִית, f. idem. Aff. בְּכִיתוֹ, *fletus ejus*, Gen. L. 4.

בכר בְּכוֹר, masc. *primogenitus*, *primogenitum*, Gen. XXV. 13. Deut. XXI. 17. aff. בְּכוֹרוֹ, *primogenitus ejus*, Exod. XI. 5. plural. constr. בְּכוֹרֵי, Psalm. CXXXV. 8. affix. בִּבְכוֹרֵיהֶם, *in primogenitis illorum*, Ps. CXXXVI. 10. et forma fœmin. וְאֶת־בְּכֹרוֹת, *et primogenita*, Neh. X. 37.

בְּכוֹרָה, f. *primogenitura, jus primogenitorum*, Genes. XXV. 32. aff. אֶת־בְּכֹרָתְךָ, *jus tuum primogenitorum*, ver. 34.

בְּכִירָה, f. *primogenita*, Gen. XIX. 31.

בִּכֵּר, Pih. *primogenitum proferre*, *efficere* vel *instituere*, *jus primogenituræ dare*: infinit. לְבַכֵּר, Deuter. XXI. 16. futuril. יְבַכֵּר, *primogenita profert*, Ezech. XLVII. 12. Pyh. futur. יְבֻכַּר, *primum gignetur*, Lev. XXVII. 26. Hiphil particip. fœm. כְּמַבְכִּירָה, *tanquam primipara*, Jer. IV. 31.

בִּכּוּרִים, m. pl. *primitiæ*, *primitivi fructus*, Levit. XXIII. 17. constr. בִּכּוּרֵי מַעֲשֶׂיךָ, *primitiæ operum tuorum*, Exod. XXIII. 16. aff. בִּכּוּרֶיךָ, *primitiarum tuarum*, Lev. II. 14.

בִּכּוּרָה, f. *præcox*, *primus fructus*, Mich. VII. 1. at illud כְּבִכּוּרָהּ habet Mappik redundans, Ies. XXVIII. 4. Plur. בִּכּוּרוֹת, *præcocia*, Ies. XXIV. 2. cum Pathath, ex forma חֲבוּרָה.

בִּכְרָה, f. *dromas*, Jerem. II. 23. plur. constr. בִּכְרֵי, Ies. LX. 6.

בַּל Chald. *cor*, *animus*, quasi per transpositionem literarum ab hebræo לֵב deductum, juxta Hebræos plerosque, Dan. VI. 15. Addit Aben Esra, etiam arabice *cor* dici בַּל. Kimchi in libro Radicum scribit, juxta quosdam interpretes idem esse quod מַחֲשָׁבָה, *cogitatio*, et inde arabice, אֶגְעַל בָּלְךָ, id est, שִׂים מַחְשַׁבְתְּךָ, *adhibe cogitationem tuam*.

בַּל *non*, *nequaquam*, בַּל חָלִיתִי, *non ægrotavi*, Prov. XXIII. 35. בַּל יֹאמְרוּ, *ne dicant*, Hos. VII. 2.

בְּלִי, *non: sine*, *præter*, *absque:* עַד־בְּלִי, *donec non*, Psal. LXXII. 7. עַל־בְּלִי, *eo quod non*, Gen. XXXI. 20. בִּבְלִי, *in* vel *per non*, *absque*, Deut. IV. 42. לִבְלִי־חֹק, *ad non modum*, *immodice*, Ies. V. 14. לִבְלִי־אֹכֶל, *propter non cibum*, id est, *penuria cibi*, Job XXXVIII. 41. מִבְּלִי, *eo quod non*, *quod nulli*, Thren. I. 4. מִבְּלִי לְבוּשׁ, *absque veste*, Job XXIV. 7. הֲמִבְּלִי־אֵין, *an propterea quod non ulla*, id est, *nulla prorsus*, Exod. XIV. 11. pleonasmus, cui similis in בִּלְעֲדֵי.

בִּלְתִּי, idem, habetque epenthesin literæ ת: ut, עַד בִּלְתִּי, *usque dum non*, Job XIV. 12. בִּלְתִּי אִם, *nisi*, *præter*, Gen. XLVII. 18. לְבִלְתִּי, *ad non*, quomodo frequenter cum infinitivo construitur: מִבִּלְתִּי, *propterea quod non*. Cum affix. בִּלְתִּי, *absque me*, Ies. X. 4. בִּלְתֶּךָ, *absque*, vel *præter te*, 1 Sam. II. 2. nec cum pluribus reperitur.

בְּלִימָה, *nihilum*, Job XXVI. 7. compositum ex בְּלִי, *non*, et מָה, *quid* sive *aliquid*.

בְּלִיַּעַל, vide in יעל, et in עלל.

בְּלָא Chald. *consumi*, *atteri vetustate*: Pah. בַּלָּא, *attrivit*: futur. יְבַלֵּא, *deteret*, Dan. VII. 25.

בְּלוֹ, m. *tributum provinciale*, vetus et solitum, Esr. IV. 13. Talmudici exponunt כסף גולגלתא, *tributum capitationis*, *in singula capita*.

בלג Hiph. הִבְלִיג, *recreare*, *confortare se*. Part. הַמַּבְלִיג, *qui recreat se*, Amos V. 9. fœm. cum י paragogico, מַבְלִיגִיתִי, *recreans* vel *recreatura se*, scilicet anima, Jer. VIII. 18. Juxta quosdam est nomen, *recreatio mea*. Futur. וְאַבְלִיגָה, *et recreabo me*, Job IX. 27. et X. 20.

בָּלָה *veterascere*, *vetustate teri*, *atteri*, *deteri*: præter. וְלֹא־בָלוּ, *non inveteraverunt*, Deut. XXIX. 5. infin. אַחֲרֵי בְלֹתִי, *post veterascere me*, Genes. XVIII. 12. Pih. בִּלָּה, *consumpsit*, *trivit*, *detrivit*: præt. בִּלָּה בְשָׂרִי, *terit carnem meam*, Thren. III. 4. infin. לְבַלּוֹת, *consumendo*, Psal. XLIX. 15. futur. יְבַלּוּ, *deterent*, Ies. LXV. 22.

בָּלֶה, m. *vetus*, *tritum*: plural. שַׂקִּים בָּלִים, *saccos tritos*, Jos. IX. 4. fœm. לְבָלָה, *effætæ*, Ezech. XXIII. 43. plur. נְעָלוֹת בָּלוֹת, *calcei triti*, Jos. IX. 5.

בְּלוֹיִם, m. pl. *veteramenta*: constr. בְּלוֹיֵ, Jer. XXXVIII. 11. et בְּלוֹאֵי, ver. 12.

בְּלִי, m. *consumptio*, Ies. XXXVIII. 17.

בַּלָּהָה, f. vide supra in בהל.

תַּבְלִית, f. *consumptio*, Ies. X. 25.

בָּלַל *confudit*, *perfudit*, *miscuit*, Genes. XI. 9. בַּלֹּתִי, *perfudi*, Psalm. XCII. 11. vel intransitive, *perfusus sum*. R. Sal. infinitivum facit cum affixo pro לְבַלּוֹתִי, *perfundendo me*, hoc est juxta chaldæum, רַבִּיתָא יָתִי, *inungis me oleo recenti*, id est, *constanti dominatu*, viribus et potentia me instruis, ut non peream sicut improbi, quorum instabilitatem versu præcedenti proposuit. Similem formam infinitivi vide in חָנַן. Quidam faciunt infinitum Pihel. a בלה pro בַּלּוֹתִי, *in veterascendo me*, *senescente me*, *in senectute mea*, scil. *perfundis me*, quod tunc subaudiendum. Partic. præter. בָּלוּל, *mixtum*, Exod. XXIX. 40. בְּלוּלָה, f. Levit. VII. 10. plur. בְּלוּלֹת, *mixtæ*, Levit. II. 4. Futur. וְנָבְלָה, *et confundamus*, Gen. XI. 7. pro נָבֹלָּה. Vide simile in בָּקַק. Et alia significatione, וַיָּבֶל, *et pabulum dedit*, q. d. *pabulavit*, *pabulum miscuit*, Jud. XIX. 21. a nomine quod mox sequitur. Hithp. futur. יִתְבּוֹלָל, *confundit*, *commiscet se*, Hos. VII. 8.

בְּלִיל, masc. *farrago*, *pabulum*, a miscendo, Ies. XXX. 24. aff. עַל־בְּלִילוֹ, *juxta farraginem suam*, Job VI. 5.

תֶּבֶל, m. *confusio*, Lev. XX. 12.

תְּבַלֻּל, m. *suffusio*, vitium oculi, quo visus confunditur, Levit. XXI. 20.

בָּלַם *constrinxit*: infin. לִבְלוֹם, *ad constringendum*, Psal. XXXII. 9.

בָּלַס *perquisivit*: partic. וּבוֹלֵס, *et perquirens*, Amos VII. 14. Ex chaldæo בְּלַשׁ deductum est.

בָּלַע *absorpsit*, *exsorbuit*, *deglutivit*, *devoravit*, *perdidit*; item *texit*,

operuit, juxta quosdam, Job XX. 15. Ies. IX. 15. Præter. בְּלָעָנִי, *deglutiit me*, Jer. LI. 34. Infin. עַד־בִּלְעִי, *ad deglutire me*, *dum deglutiam*, Job VII. 19. Niph. præt. וְנִבְלַע, *et absorbebitur*, Hos. VIII. 8. נִבְלְעוּ, *absorbentur*, Ies. XXVIII. 7. Pih. præt. בִּלַּע, *absorbuit*, Ies. XXV. 8. בִּלֵּעוּ, *perdunt*, Ies. III. 12. infin. כְּבַלַּע, *quum absorbent*, Num. IV. 20. Pyh. part. מְבֻלָּעִים, *perditi*, Ies. IX. 15. futur. יְבֻלַּע, *absorberetur*, Job XXXVII. 20. Hithp. futur. תִּתְבַּלַּע, *absorbeatur*, Psal. CVII. 27.

בֶּלַע, m. *absorptio*, *perditio*, *pernicies*, Psal. LII. 6. affix. אֶת־בִּלְעוֹ, *absorptum ejus*, Jer. LI. 44.

בִּלְעֲדֵי, *præter*, *præterquam*, *excepto*: בִּלְעֲדֵי אֶחֱזֶה, *præterquam quod video*, Job XXXIV. 32. vox ex duabus composita, scribit Aben Esra Genes. XLI. 16. nempe ex בַּל et עַד, vel עֲדֵי; unde et ב interdum cum Pathach notatur. Sæpius cum מ ab initio, מִבַּלְעֲדֵי, *præter*, Num. V. 20. הֲמִבַּלְעֲדֵי, *an præter*, Jer. XLIV. 19. Sic 2 Reg. XVIII. 25. et Ies. XXXVI. 10. בִּלְעֲדֵי רַק, *præter dumtaxat*, Gen. XIV. 24. cum Pathach, quod Kimchi esse existimat, quale in חַלּוֹנֵי, et similibus. Est autem pleonasmus, ut et in בַּל et אַךְ. Affix. בִּלְעָדַי, *excepto me*, Gen. XLI. 16. מִבַּלְעָדַי, *præter me*, Ies. XLIII. 11. et XLIV. 6. cum Pathach sub ב.

בלק *exinanivit*: part. וּבוֹלְקָהּ, *et exinaniturus eam*, Ies. XXIV. 1. Pyh. partic. fœmin. מְבֻלָּקָה, *exinanita*, Nah. II. 11.

* בִּלְתִּי, vide supra in בַּל.

בָּמָה f. *excelsum*, *sacellum*, *ara idolorum*: הַבָּמָתָה, *in excelsum illud*, 1 Sam. IX. 13. plur. בָּמוֹת, *excelsa*, Num. XXI. 28. aff. בָּמוֹתֶיךָ, *excelsa tua*, 2 Sam. I. 25. בָּמֹתָיו, *excelsa ejus*, 2 Reg. XVIII. 22. at de בְּמוֹתָיו, Ies. LIII. 9. interpretes variant. Et alia forma, בָּמֳתֵי אָרֶץ, *excelsa terræ*, Deut. XXXII. 13. cum Vau redundante, juxta Masorethas.

בנה בָּנָה *ædificavit*, *exstruxit*: futurum per apocopam, וַיִּבֶן, *et ædificavit*, Zach. IX. 3. Hinc *ædificare domum*, metaphorice dicitur et de liberorum procreatione: ut, אֲשֶׁר לֹא יִבְנֶה אֶת בֵּית אָחִיו, *qui non ædificaverit domum fratris sui*, Deut. XXV. 9. אֲשֶׁר בָּנוּ, *quæ exstruxerunt domum Israelis*, Ruth IV. 11. Sic in Niphal. Inde בֵּן, *filius*, quasi ædificium familiæ paternæ, quæ in eo habitat et conservatur. Chald. præt. בְּנַיְתַהּ, *ædificavi eam*, Dan. IV. 27. וּבְנוֹ, *et ædificarunt*, Esr. VI. 14. Part. præs. masc. plur. בָּנַיִן, *ædificantes*, Esr. IV. 12. partic. præt. בְּנֵה, *ædificata fuerat*, Esr. V. 11. Infinit. לְמִבְנֵא, *ædificare*, Esr. V. 2. vel מ ejecto et per Daghesch compensato לִבְּנֵא, ver. 3. cum ה paragogico, לְמִבְנְיָה, *ædificandi*, ver. 9. Futur. יִבְּנוֹן, *ædificanto*, Esr. VI. 7. Niph. præt. נִבְנָה, *ædificata fuerat*, 1 Reg. III. 2. partic. הַנִּבְנָה, *quæ ædificata fuerit*, 1 Par. XXII. 19. Infin. לְהִבָּנוֹת, *ut ædificaretur*, Hag. I. 2. Futur. אִבָּנֶה, *ædificabor*, *liberos consequar*, Genes. XVI. 2. et XXX. 3. Chald. ex Ithp. partic. מִתְבְּנֵא, *ædificatur*, Esr. V. 8. futur. יִתְבְּנֵא, *ædificabitur*, ver. 16. תִּתְבְּנֵא, *ædificabitur*, Esr. IV. 13.

בְּנִיָּה, f. *ædificium*, Ezech. XLI. 13.

בִּנְיָן, m. idem, ver. 12. Chaldaic. בִּנְיָנָא, Esr. V. 4.

מִבְנֶה, m. *structura:* constructum כְּמִבְנֵה־עִיר, *quasi structura civitatis*, Ezech. XL. 2.

תַּבְנִית, f. *structura, similitudo, exemplar, forma:* aff. תַּבְנִיתוֹ, *similitudinem illius*, 2 Reg. XVI. 10.

בֵּן, m. *filius*, late: *gener.* 1 Sam. XXIV. 17. *pullus*, Levit. XII. 6. *ramus*, Genes. XLIX. 22. Psalm. LXXX. 16. Constr. בֶּן, et quandoque בִּן, ut Deut. XXV. 2. Cum ו paragogico בְּנוֹ בְעוֹר, *filius Behoris*, Num. XXIV. 3. cui simile vide in nomine חַיָּה; aff. בְּנוֹ, *filius ejus*, בְּנִי, *filius meus*, בִּנְךָ, *filius tuus*, בְּנֵנוּ, *filius noster*, etc. plur. בָּנִים, *filii, nepotes, posteri : pulli*, Job XXXIX. 19. constr. בְּנֵי, Gen. VI. 2. aff. וּבְנֵיהֶם, *et pulli earum*, Genes. XXXII. 16. בָּנָיו, *filii ejus*, Gen. XLVI. 7. Chald. בְּנֵי, *filii*, Dan. II. 25. וּבְנֵי תוֹרִין, *et filii boum*, id est, *juvenci*, Esr. VI. 9. בְּנֵיהוֹן, *filii eorum*, Dan. VI. 25. וּבְנוֹהִי, *et filiorum ejus*, Esr. VI. 10.

בַּת, f. *filia*, quasi ex בֶּנֶת, ut Daghesch ostendit in forma affixorum, tum etiam ejus plurale: metaphorice quoque hoc nomine appellantur *oppida, pagi, villæ*, quæ sunt quasi filiæ majorum civitatum. Aff. בִּתּוֹ, *filia ejus*, Gen. XXIX. 6. plur. בָּנוֹת, *filiæ:* constr. בְּנוֹת, Gen. VI. 2. aff. וּבִבְנוֹתֶיהָ, *et in villis ejus*, Jud. XI. 26. בְּנוֹתֶיךָ, *filias tuas*, Gen. XXXI. 31. Vide etiam infra בַּת, suo loco, et בבה.

בְּנַס Chald. *irasci, indignari:* præt. בְּנַס וּקְצַף שַׂגִּיא, *indignatus fuit et efferbuit plurimum*, Dan. II. 12. Quidam volunt ב esse servile et נַס, *ira*, a נְסַס. His obstant sequentia: וּבְנַס פַּרְעֹה, *et indignatus fuit Pharao*, hebr. וַיִּקְצֹף, Genes. XL. 2. in Jonathane: בְּנַסוּ וּקְצַפוּ, *indignati sunt et efferbuerunt*, Esth. II. 21. in Venetis primæ editionis, pro quo in altera כְּנַסוּ mendose per כ: וְהָא אִנּוּן בְּנִיסִין, *et ecce illi erant indignabundi*, Genes. XL. 6. in Targum Jonathanis: אַפֵּי בְנִיסְתָא, *facies indignabundæ*, Prov. XXV. 23. ubi in Venetis prave est כ initio: nomen, עֲלַי בְּנָסָא מִתְמַלְאִין, *contra me indignatione replentur*, Job XV. 10. Addit Elias a נְסַס nullum defectivum נַס reperiri. Integrum, וּבְנָסִים סַגִּי, *et in indignatione multa*, Eccles. V. 16.

בֹּסֶר m. *omphax, uva immatura:* Jer. XXXI. 29. aff. בִּסְרוֹ, *omphacem ejus*, Job XV. 33. cujus absolutum possit esse בֶּסֶר.

בָּעָה *bullavit, bullas excitavit*, et ex usu chaldaico *petivit, quæsivit, rogavit:* imp. cum fut. אִם־תִּבְעָיוּן בְּעָיוּ, *si quæsituri estis, quærite*, Ies. XXI. 12. מַיִם תִּבְעֶה־אֵשׁ, *aquas bullat* vel *ebullire facit ignis*, Ies. LXIV. 1. Chald. præt. בְּעָה vel בְּעָא, *petiit*, Dan. II. 16, 49. דִּי בְעֵינָא, *quod quærebamus*, Dan. II. 23. וּבְעוֹ, *et quærebant*, ver. 13. Part. בָּעֵה, *orans*, Dan. VI. 12, 14. plur. בָּעַיִן, *quærebant*, ver. 5. Infinit. לְמִבְעֵא, *petendum*, Dan. II. 18. Fut. אֶבְעֵא, *quæsivi*, Dan. VII. 16. יִבְעֵא, *petierit*, Dan. VI. 8. ex Pahel futur.

יִבְעוּן, *requisiverunt*, Dan. IV. 33. Niph. præter. נִבְעוּ, *requisita sunt*, Obod. 5. part. נִבְעָה, *tumens, inflata est ut bulla*, ut Aben Esra explicat, Ies. XXX. 13.

בְּעִי, m. *postulatio*, *petitio*, Job XXX. 24. ut R. Levi Gerson explicat], de quo vide amplius in עִיָּה.

בָּעוּת, f. Chald. *petitio*: cum aff. בָּעוּתֵהּ, *petitionem suam*, Dan. VI. 14. et per apocopam, בָּעוּ, ver. 8.

אֲבַעְבֻּעוֹת, f. pl. *bullæ, pustulæ*, Exod. IX. 9.

בעט *recalcitravit*: fut. וַיִּבְעַט, *et recalcitravit*, Deuter. XXXII. 15. תִבְעֲטוּ *recalcitrabitis*, 1 Sam. II. 29.

בעל *dominatus est, dominium habuit*, *imperavit*: et ad virginem vel mulierem relatum, est *dominum, maritum ejus esse* vel *fieri*, *ducere eam in uxorem*: præter. וּבָעַל בַּת, *et duxerit filiam*, Mal. II. 11. וּבְעָלָהּ, *et maritus ejus fuerit*, Deut. XXIV. 1. וּבְעַלְתָּהּ, *duces eam, maritus ejus eris*, Deut. XXI. 13. *Dominandi* significatione construitur fere cum בְּ et לְ, ut Jer. III. 14. 1 Paral. IV. 22. vel assumit affixa, ut בְּעָלוּנוּ, *imperabunt nobis*, Ies. XXVI. 13. Particip. præt. fœm. בְּעוּלָה, *maritata*, *conjugata*, Ies. LXII. 4. constr. בְּעֻלַת בַּעַל, *maritata marito*, id est, *juncta marito*, Genes. XX. 3. Niph. futur. תִּבָּעֵל, *maritabitur*, Prov. XXX. 23.

בּוֹעֵל, m. *conjux, maritus*: plural. בֹּעֲלַיִךְ, *conjuges tui*, Ies. LIV. 5.

בַּעַל, m. *dominus, maritus, conjux*: latissime usurpatur, vide Genes. XXXVII. 19. et XIV. 13. et XLIX. 23. Exod. XXIV. 14. Prov. I. 17. et XXIX. 22. etc. Est et proprium nomen loci, et idoli, atque ita varie cum multis vocibus jungitur. Aff. בַּעְלִי, *maritus meus*, Hos. II. 18. בַּעְלָהּ, *mariti sui*, Prov. XII. 4. plur. בְּעָלִים, *Bahalimi, tutelares dii*, Jud. II. 11. Hos. XI. 2. constr. בַּעֲלֵי, *domini* Jud. IX. 2, 3. aff. בְּעָלֶיהָ, *dominos suos*, Eccles. VII. 12. Cum affixis etiam sensu singulari usurpatur, Exod. XXI. 29. et XXII. 11. et sæpius eo capite, Ies. I. 3. et alibi. Chald. בְּעֵל, *dominus*, *præses*: בְּעֵל טְעֵם, *præses consilii*, Esr. IV. 8.

בַּעֲלָה, f. *domina*: et nomen urbis, *Bahala*, Jos. XV. 9. בַּעֲלָתָה, *Bahalam versus*, 1 Paral. XIII. 6. constr. בַּעֲלַת־אוֹב, *domina pythonis, pythonissa* vel *prædita pythone*, 1 Sam. XXVIII. 7. בַּעֲלַת־הַבַּיִת, *domina domus*, 1 Reg. XVII. 17. *hera domestica*.

בער *arsit*, *exarsit*, *succensus*, *combustus fuit*: et interdum transitive, *accendit*, *exussit*, ut Psalm. LXXXIII. 15. Item *obbrutescere*, ex significatione nominis derivati, unde futur. יִבְעֲרוּ, *obbrutescent*, Jer. X. 8. et sic part. בֹּעֲרִים, *obbrutescentes*, *brutissimi*, Ps. XCIV. 8. at אֲנָשִׁים בֹּעֲרִים, *homines ardentes*, odio scilicet, id est, *infestissimi*, juxta Masoretharum notam, Ezech. XXI. 36. Niph. præter. נִבְעַר, *obbrutescit*, Jer. X. 14. נִבְעֲרוּ, *obbrutuerunt*, ver. 21. et sic Ies. XIX. 11. Pih. בִּעֵר, *ardere fecit*, *accendit*, *incendit*, *succendit*, *combussit*, *exussit*, et inde latinus, *sustulit*, *removit*, ut stipulæ ex agris exustione removentur: et sicut herbæ ab animantibus depascuntur; unde est *pavit*, *depavit*, ut Exod. XXII. 5. Ies. III. 14. Eadem significat et in Hiphil. Pyh. particip. מְבֹעֶרֶת, *succensa*, Jer. XXXVI. 22. Hiph. præt. וְהִבְעַרְתִּי, *et comburam*, Nah. II. 13.

part. מְבַעִיר, *sublaturus*, vel *remoturus sum*, 1 Reg. XVI. 3. fut. יַבְעֶר, *depaverit*, Exod. XXII. 4.

בְּעִיר, m. *brutum, jumentum, pecus:* aff. בְּעִירֹה, *pecus suum*, Exod. XXII. 4. בְּעִירָם, *bruta eorum*, Psalm. LXXVIII. 49.

בַּעַר, m. *brutus, baro, bardus*, id est, *stupidus* Psalm. LXXIII. 22. et XCII. 7.

בְּעֵרָה, f. *incendium*, Exod. XXII. 5.

תַּבְעֵרָה, f. *exarsio, combustio*, sed est ut nomen proprium loci, Num. XI. 3.

בִּעֵת Pih. *perterruit*, *perturbavit:* præter. בִּעֲתֻהוּ, *perturbant eum*, Job XVIII. 11. particip. fœmin. מְבַעִתֶּךָ, *perturbat te*, 1 Sam. XVI. 15. Niph. præter. נִבְעַת, *territus fuit*, Esth. VII. 6. נִבְעַתִּי, *conturbatus fui*, Dan. VIII. 17.

בְּעָתָה, f. *terror*, Jer. VIII. 15.

בְּעוּתִים, m. pl. *terrores, conturbationes:* constr. בִּעוּתֵי, Job VI. 4. aff. בִּעוּתֶיךָ, *conturbationes tuæ*, Ps. LXXXVIII. 17.

בָּצָל m. *cepa:* plur. וְהַבְּצָלִים, *et ceparum*, scilicet *recordamur*, Num. XI. 5.

בָּצַע *quæstum fecit*, *quæstui* vel *avaritiæ deditus fuit:* item, *divisit*, *discidit*, *concidit; concisus*, *sauciatus fuit*, *concidit se*, et ita cum פָּצַע convenit, ב et פ inter se commutatis. Particip. בֹּצֵעַ בֶּצַע רָע, *quæstuosus quæstus mali*, id est, *quæstui deditus*, q. d. *quæstuans quæstum*, Abac. II. 9. וּבְצַעַם, imper. *et divide eos*, Amos IX. 1. cum duplici Pathach præter normam. Futur. יִבְצָעוּ, *concident se*, *sauciabuntur*, Joel II. 8. Pih. בִּצַּע, *quæstum exercuit* vel *fecit*, ut Ezech. XXII. 12. item *præcidit*, *concidit*, *resecuit*, Ies. XXXVIII. 12. *perfecit*, *complevit*, Ies. X. 12. Zach. IV. 9.

בֶּצַע, m. *frustulum*, *segmentum*, Jud. V. 19. *quæstus*, *lucrum*, et in malum fere semper sumitur, Exod. XVIII. 21.

בֹּץ בִּצָּה, masc. *cœnum*, *lutum:* הָטְבְּעוּ בַבֹּץ, *demersi sunt in cœnum*, Jer. XXXVIII. 22.

בִּצָּה, f. idem, Job VIII. 11. Plurale cum א loco ו, בִּצֹּאתָו, *cœnosa ejus*, Ezech. XLVII. 11.

בָּצֵק *intumuit:* præt. בָּצֵקוּ, *intumuerunt*, Neh. IX. 21. בָּצֵקָה, *intumuit*, *inflatus est*, Deut. VIII. 4.

בָּצֵק, m. *massa farinacea*, ab intumescendo, Exod. XII. 39. affix. אֶת־בְּצֵקוֹ, *massam suam*, ver. 34.

בָּצְקַת, f. *fermentatio*, juxta quosdam; vide in יָצַק.

בָּצַר f. *præcidit; vindemiavit:* particip. loco nominis, כְּבוֹצֵר, *ut vindemiator*, Jerem. VI. 9. plural. בֹּצְרִים, *vindemiatores*, Jer. XLIX. 9. futur. יִבְצֹר, *vindemiat*, *præcidit*, Psalm. LXXVI. 13. תִּבְצֹר, *vindemiabis*, Levit. XXV. 5. In Niph. נִבְצַר, *præcidi*, id est, *averti*, *cohiberi*, *prohiberi:* futur. יִבָּצֵר, *præcideretur*, Gen. XI. 6. Job XLII. 2. In Pih. בִּצֵּר, *munivit:* infinit. לְבַצֵּר, *ad muniendum*, Ies. XXII. 10. fut. תְּבַצֵּר, *munierit*, Jer. LI. 53.

בָּצִיר, m. *vindemia*, Levit. XXVI. 5. Constr. מִבְּצִיר, *præ vindemia*, Jud. VIII. 2. aff. בְּצִירְךָ, *vindemiam tuam*, Jerem. XLVIII. 32.

בָּצוּר, m. *munitum*, fœm. חוֹמָה

בְּצוּרָה, *murus munitus*, Ies. II. 15. plur. הֶעָרִים בְּצוּרוֹת, *civitates munitæ*, Num. XIII. 28. גְּדוֹלוֹת וּבְצֻרוֹת, *magna et munita*, id est, *abstrusa*, Ierem. XXXIII. 3.

בֶּצֶר, m. *aurum lectissimum*, quasi ab igne munitum, aut quod sit hominis munimentum, Job XXII. 24. Vide זָהָב.

בְּצָר, m. idem, Job XXXVI. 19. plur. בְּצָרֶיךָ, *aura tua*, id est, *auri copia, copiosissimum aurum tuum*, Job XXII. 25. Notat autem Kimchi in libro Radicum in quibusdam exemplaribus correctis reperiri absque י quasi singulare.

בִּצָּרוֹן, m. *munitio*, Zach. IX. 12.

בַּצֹּרֶת, f. *cohibitio pluviæ*, *siccitas*, *sterilitas*: וּבִשְׁנַת בַּצֹּרֶת, *et in anno cohibitæ pluviæ*, Jer. XVII. 8. id est, *sicco et sterili*; plurale cum Kametz in medio, עַל־דִּבְרֵי הַבַּצָּרוֹת, *super rebus cohibitionum*, Jer. XIV. 1. id est, *cohibitarum pluviarum*, hoc est, *de siccitate*, quasi a בַּצָּרָה.

מִבְצָר, m. *munitio*, Num. XXXII. 36. constr. מִבְצַר, Ies. XXV. 12. plur. מִבְצָרִים, *munitiones*, Dan. XI. 24. constr. מִבְצְרֵי, Thren. II. 2. aff. מִבְצָרֶיךָ, *munitiones tuas*, Mich. V. 10.

מִבְצָרָה, f. idem: plurale, עִיר מִבְצָרוֹת, *urbem munitionum*, Dan. XI. 15.

בָּקַע *scidit*, *discidit*, *fidit*, *diffidit*, *rupit*: *disrupit*, *perrupit*: præt. בָּקַעְתָּ, *fidisti*, Psal. LXXIV. 15. inf. לְבִקְעָם, *discindere* vel *perrumpere eas*, 2 Par. XXXII. 1. Niph. præter. נִבְקַע, *fissa est*, Job XXV. 8. inf. לְהִבָּקַע, *ad disrumpendum*, Ezech. XXX. 16. Pih. præt. בִּקַּע, *discidit*, 2 Reg. XV. 16. Pyh. partic. fœm. מְבֻקָּעָה, *disrupta*, Ezech. XXVI. 10. futurum, יְבֻקָּעוּ, *diffindentur*, Hos. XIV. 1. Hiph. infin. לְהַבְקִיעַ, *ut perrumperent*, 2 Reg. III. 26. futur. וְנַבְקִיעֶנָּה, *et rumpamus eam*, Ies. VII. 6. Hoph. præt. הָבְקְעָה, *perrupta est*, Jer. XXXIX. 2. Hithp. præter. הִתְבַּקָּעוּ, *rupti sunt*, Jos. IX. 13. futur. יִתְבַּקָּעוּ, *diffindent se*, *dissilient*, Mich. I. 4.

בֶּקַע, *dissectio*, *dissectum in duas partes*, id est, *dimidium*. Sumitur autem pro *dimidio siclo*, Genes. XXIV. 22. Exod. XXXVIII. 26.

בְּקִיעִים, m. pl. *dissectiones*, *rupturæ*, Amos VI. 11. constr. בְּקִיעֵי, Ies. XXII. 9.

בִּקְעָה, f. *vallis*, *convallis*, quod a montibus utrinque dissecta sit: לְבִקְעָה, *in convallem planam* vel *planiciem*, juxta R. Sal. Ies. XL. 4. Constr. בִּקְעַת, Deuter. XXXIV. 3. Plur. בְּקָעוֹת, Ies. XLI. 18. Chald. constr. sing. בְּבִקְעַת דּוּרָא, *in convalle Dura*, Dan. III. 1.

בָּקַק *exhausit*, *vacuavit*, *evacuavit*: Præt. וּבַקֹּתִי, *et exhauriam*, Jer. XIX. 7. בְּקָקוּם, *evacuarunt*, *depopulati sunt eos*, Nah. II. 3. Partic. בּוֹקֵק, *vacua*, vel active, *evacuans*, Hos. X. 1. plur. בֹּקְקִים, *evacuatores*, *depopulatores*, Nah. II. 3. Niph. præt. וְנָבְקָה, *et exhaurietur*, Ies. XIX. 3. pro נָבְקָה, cui simile vide in סָבַב. Infin. et futur. הִבּוֹק תִּבּוֹק, *exhauriendo exhaurietur*, Ies. XXIV. 3. Pih. futur. יְבֹקְקוּ, *evacuabunt*, Jer. LI. 2.

בַּקְבּוּק, m. *lagena*, sic dicta a sono, quem inter evacuandum edit, 1 Reg. XIV. 2. Jer. XIX. 1.

בִּקֵּר Pih. *quæsivit*, *inquisivit*, *disquisivit*, *requisivit:* præt. וּבִקַּרְתִּים, *et inquiram eas*, Ezech. XXXIV. 11. Chald. præt. וּבַקַּרוּ, *et inquisiverunt*, Esr. IV. 19. infin. cum ה paragogico לְבַקָּרָה, *ad inquirendum*, Esr. VII. 14. futur. יְבַקַּר, *inquirat*, Esr. IV. 15. Hitph. futur. יִתְבַּקַּר, *perquiratur*, Esr. V. 17.

בֹּקֶר, m. *mane*, *diluculum*, a requirendo: item *tempestive*, *opportune*, ut ea sunt, quæ mane fiunt, Psal. V. 4. et XL. 6. Plur. לַבְּקָרִים, *matutinis singulis*, Psal. LXXIII. 14. Psal. CI. 8.

בָּקָר, m. *bos*, et collective *boves*, et latius *armentum*, quod peculiari inquisitore ac inquisitione hominum indigeat, Gen. XVIII. 7. Aff. בְּקָרְךָ, *armenti tui*, Deut. XII. 17. בְּקַרְכֶם, *armenti vestri*, ver. 6. Plur. בְּקָרִים, *boves*, 2 Par. IV. 3. affix. בְּקָרֵינוּ, *boum nostrorum*, Neh. X. 36.

בּוֹקֵר, m. *armentarius*, *bubulcus*, Amos VII. 14.

בַּקָּרָה, f. *inquisitio:* constr. כְּבַקָּרַת, רֹעֶה, *secundum inquisitionem pastoris*, Ezech. XXXIV. 12.

בִּקֹּרֶת, f. *flagellatio*, quod fieret loro bovino, ut scribit Aben Esra, Lev. XIX. 20.

בִּקֵּשׁ Pih. *quæsivit*, *petivit*, *postulavit*, *percunctatus est*, *consuluit:* præt. בִּקֵּשׁ, *quæsivit*, Deut. XIII. 10. Pyh. futur. יְבֻקַּשׁ, *quæratur*, Jer. L. 20. וּתְבֻקְשִׁי, *et quæreris*, Ezech. XXVI. 21.

בַּקָּשָׁה, f. *postulatio*, *petitio:* affix. אֶת־בַּקָּשָׁתִי, *petitionem meam*, Esr. V. 8.

בַּר Chald. *filius:* לְבַר, *filio*, Dan. III. 25. כְּבַר, *quasi filius*, Dan. VI. 1. בְּרֵהּ, *filius ejus*, Dan. V. 22. Et sic hebraice נַשְּׁקוּ בַר, *osculamini filium*, Psal. II. 12. affix. בְּרִי. *fili mi*, Prov. XXXI. 2. Aliam significationem vide in בָּרַר.

בָּרָא m. Chald. *ager:* חֵיוַת בָּרָא, *bestia agri*, Dan. II. 38. בְּדִתְאָא דִי בָרָא, *in herba agri*, Dan. IV. 12. Est a בַּר, *foris*, *extra*; quod in Targum ponitur pro hebræo חוּץ, et inde est *ager*, proprie incultus et sylvestris, extra limites agrorum cultorum situs; unde תּוֹר בַּר, *bos agrestis*, sive *sylvestris*.

בָּרָא *creavit*, ac proprie Deo competit, Genes. I. 1. Niph. *creari*, *recreari:* præter. נִבְרְאוּ, *creantur*, Ies. XLVIII. 7. part. נִבְרָא, *creatus* vel *recreatus*, *et renovatus*, Psal. CII. 19. futur. יִבָּרֵאוּן, *recreantur*, *renovantur*, Psalm. CIV. 30. Pih. בֵּרֵא, *præcidit*, *exscidit*, *succidit*: item, *elegit*, *selegit*, quæ ex significatione verbi בָּרַר et בָּרָה manare videntur: præt. וּבֵרֵאתָ, *et succide*, Jos. XVII. 15. בָּרֵאתוֹ, *exscindes eam*, ver. 18. infin. וּבָרֵא אוֹתְהֶן, *etiam succidendo eas*, Ezech. XXIII. 47. imperat. וְיָד בָּרֵא, *et latus selige*, Ezech. XXI. 24. Hiph. הַבְרִיא, *saginare*, ex nomine derivato בָּרִיא, *pinguis:* infinitivus, לְהַבְרִיאֲכֶם, *ut saginaretis vos*, 1 Sam. II. 29.

בָּרִיא, m. *pinguis*, *saginatus*, Jud. III. 17. plural. בְּרִאִים, *saginati*, 1 Reg. V. 3. cum defectu Jod in medio: constr. בְּרִיאֵי, Dan. I. 15. Fœmin. בְּרִיאָה, *pingue*, *opimum*, Ezech. XXXIV. 3. vel defective בְּרִאָה, Hab. I. 16. plur. בְּרִיאוֹת,

pingues, Gen. XLI. 2, 5. et substantive, בְּרִיאָה, *creatura, creatio*, Num. XVI. 30.

בִּרְיָה, f. *opima*, *pinguis*, Ezech. XXXIV. 20. ex præcedenti contractum: vide et בָּרָה.

* בַּרְבֻּרִים, vide infra in בָּרַר.

בָּרַד *grandinare*: præt. וּבָרַד בְּרֶדֶת הַיָּעַר, *et si grandinabit in descendendo sylvam*, Ies. XXXII. 19.

בָּרָד. masc. *grando*: בָּרָד כָּבֵד, *grando gravis*, Exod. IX. 18.

בָּרֹד, m. *grandinatum*, id est, *punctis notatum* quasi *grandineis*, ut *guttatum* dicitur quasi *guttis respersum*: plural. בְּרֻדִּים, *grandine guttati*, Gen. XXXI. 12.

בָּרָה *comedit*, *refecit se pastu*: item *elegit*, *selegit*: præt. בָּרָה אִתָּם, *comedit cum eis*, 2 Sam. XII. 17. imper. בְּרוּ, *seligite*, 1 Sam. XVII. 8. futur. אֶבְרֶה, *reficiam me*, 2 Sam. XIII. 6. Hiph. infin. לְהַבְרוֹת, *ut comedere facerent*, *reficerent*, 2 Sam. III. 35. futur. וְתַבְרֵנִי לֶחֶם, *et reficiat me cibo*, 2 Sam. XIII. 5.

בִּרְיָה, f. *cibus*, *edulium*, 2 Sam. XIII. 5, 7.

בָּרוּת, f. *cibus*, *alimentum*: affix. בְּבָרוּתִי, *pro alimento meo*, Psalm. LXIX. 22.

בָּרוֹת, f. idem: הָיוּ לְבָרוֹת לָמוֹ, *fuerunt in alimentum ipsis*, Thren. IV. 10. et est formæ אָחוֹת ab אָחָה, vel est infinitivus Pihel *ad comedendum*, ut Kimchi scribit.

בְּרִי, m. *serenitas*, *puritas*: אַף בְּרִי יַטְרִיחַ עָב, *etiam serenitate fatigat nubem*, Job XXXVII. 11. id est, *splendore solis huc illuc impellit et dissipat*. Forma hinc est, ut פְּרִי a פָּרָה, et similia plurima, sed significatio a בָּרַר. Inde Targum בִּבְרִירוּתָא, *claritate*, *puritate*, expressa præpositione, quæ in hebræo subintelligitur, pro בִּבְרִי. Sic Aben Esra, כְּשֶׁיִּהְיֶה הָאֲוִיר בָּרוּר, *cum fuerit aer purus*: R. Levi ait, esse ex significatione בֵּירוּר, *claritatis*. Quidam *irrigationem* explicant, quasi a רָוָה, ut ב sit servile.

בְּרִית, f. *fœdus*, *pactum*, ab *eligendo*, quasi a בָּרָה vel בָּרָא de quo in בָּרָא; quia eliguntur personæ inter quas, et res ac conditiones, propter quas fœdus initur: aut a *cædendo*, quia victimæ cædi in fœderibus pangendis solebant, ut Gen. XV. 10. quæ significatio etiam in ברא fuit. Est ergo sicut שְׁבִית a שָׁבָה. Affix. בְּרִיתִי, *fœdus meum*, Gen. IX. 15. בְּרִיתוֹ, *fœdus ejus*, Deut. IV. 13.

ברז בַּרְזֶל, m. *ferrum*: בַּרְזֶל בְּבַרְזֶל יָחַד, *ferrum ferro acuitur*, Prov. XXVII. 17. בַּרְזֶל בָּאָה נַפְשׁוֹ, *ferrum ingressum est anima ejus*, Psal. CV. 18. id est, *ferreis vinculis inclusum fuit corpus ejus*.

בָּרַח *fugit*, *aufugit*, *diffugit*, *effugit*, *profugit*, *transfugit*, *transcurrit*: præterit. כִּי בָרַח, *quod fugeret*, Genes. XXXI. 22. infin. בְּבָרְחוֹ, *quum fugeret ipse*, Psalm. III. 1. Hiph. הִבְרִיחַ, *fugere fecit*, *fugavit*: præter. הִבְרִיחוּ, *fugaverunt*, 1 Par. VIII. 13. Particip. intransitivum, מַבְרִיחַ, *transcurrens*, *transfugiens*, Exod. XXVI. 28.

בְּרִיחַ, m. *repagulum*, *vectis*, a transcurrendo, Exod. XXVI. 28. et XXXVI. 33. plur. בְּרִיחִים, *vectes*, 2 Par. XIV. 6. Alias semper scribitur בְּרִחִם defective. Constructum בְּרִיחֵי, Psal. CXLVII. 13. affix.

בְּרִיחֶיהָ, *vectes ejus*, Jer. LI. 30. Ies. XV. 5. Semel cum Kametz בָּרִיחִים, *vectes*, Ies. XLII. 14.

בָּרִחַ, m. *extensus*, *oblongus*, scil. in rectum instar vectis: nam oppositum ejus est, עֲקַלָּתוֹן, *tortuosum*, נָחָשׁ בָּרִחַ, *serpens oblongus*, Job XXVI. 13. Ies. XXVII. 1. Scribitur absque י ad differentiam præcedentis vocis, בְּרִיחִים. Vide ibidem.

מִבְרָחִים, m. pl. *profugi, fugitivi*: affix. מִבְרָחָיו, *profugi ejus*, Ezech. XVII. 21.

בָּרַךְ *benedixit : genua flexit*, honoris causa. Quatuor autem verbis Hebræi honoris cultum describunt: הִשְׁתַּחֲוָה, *corporis totius prostrationem* denotat: קָדַד, *verticis inclinationem*: כָּרַע, *demissionem capitis cum superiore corpore*: בָּרַךְ, *genuum inflexionem*, ut in singulis explicabitur. Particip. Pahul, בָּרוּךְ, *benedictus*, *laudatus*: fœm. בְּרוּכָה, *benedicta*, Ruth III. 10. Infin. לְבָרְכוֹ, *ad benedicendum ei*, 1 Sam. XIII. 10. Futurum, נִבְרְכָה, *flectamus genua*, Psal. XCV. 6. וַיִּבְרַךְ, *et flexit genua*, 2 Par. VI. 13. Chald. particip. præsens, בָּרֵךְ, *procumbens in genua*, Dan. VI. 11. Particip. Pehil בְּרִיךְ, *benedictus*, Dan. III. 28. Niph. præt. וְנִבְרְכוּ בְךָ, *et benedictæ erunt in te*, Genes. XII. 3. et XVIII. 18. Pih. בֵּרַךְ, *benedixit : salutavit, valedixit*, in accessu vel recessu usurpatum. Per euphemiam est etiam quandoque *maledixit*. Construitur cum accusativo. Præter. בֵּרַךְ אֶת־אֲדֹנִי, *benedixit domino meo*, Genes. XXIV. 35. pro *maledixit*, 1 Reg. XXI. 10, 13. Job I. 5, 11. Futur. וְכִי־יְבָרֶכְךָ אִישׁ, *et si salutaverit te aliquis*, 2 Reg. IV. 29. וַיְבָרְכוּ אֶת־רִבְקָה, *et valedixerunt Rebeccæ*, Gen. XXIV. 60. Chald. præter. בָּרֵךְ, *benedixit*, Dan. II. 19. בָּרְכֵת, *benedixi*, Dan. IV. 13. Pyh. futur. יְבֹרַךְ, *benedicetur*, Prov. XXII. 9. תְּבֹרָךְ, Prov. XX. 21. partic. מְבֹרָךְ, *benedictum*, Psal. CXIII. 2. Chald. part. מְבָרַךְ, *benedictum*, Dan. II. 10. Hiph. infin. אַבְרֵךְ, *ingeniculandum*, *genua flectenda esse*, Genes. XLI. 43. cum א loco characteristici ה, ut Jer. XXV. 3. Ies. LXIII. 3. in similibus exemplis. Esse autem infinitivum, docet verbum continuo sequens, וְנָתוֹן, *et dedisse*, sive *constituisse*; tum etiam confirmat R. Jona, ut Aben Esra citat: nempe regius præco in Josephi inauguratione ante currum proclamavit, flectenda esse genua omnibus coram Josepho; constitutum enim eum esse supremum præfectum totius Ægypti. Variant interpretes. Allegorici scribunt: אַבְרֵךְ dicitur quasi אָב בְּחָכְמָה, *pater sapientia*, וְרַךְ בְּשָׁנִים, *et tener annis*. Futurum, וַיַּבְרֵךְ, *et effecit, ut genua flecterent*, Genes. XXIV. 11. Hithp. præt. וְהִתְבָּרְכוּ, *et benedictæ erunt*, Gen. XXII. 18. Jer. IV. 2. partic. præs. cum futuro הַמִּתְבָּרֵךְ בָּאָרֶץ יִתְבָּרֵךְ בֵּאלֹהֵי אָמֵן, *qui benedicturus est sibi in terra, benedicat sibi in Deo veritatis*, Ies. LXV. 16.

בֶּרֶךְ, f. *genu*, a benedicendo et salutando. Duale בִּרְכַּיִם, *genua*, Ies. LXVI. 12. constr. בִּרְכֵּי, Gen. L. 23. affix. בִּרְכַּי, *genua mea*, Gen. XXX. 3. Chald. בִּרְכוֹהִי, *genua sua*, Dan. VI. 11.

בְּרָכָה, f. *benedictio*: item *munus*, *donum*, benedictionis symbolum, vel testimonium, Genes. XXVII. 12.

1 Sam. XXV. 27. constr. בִּרְכַּת, Gen. XXVIII. 4. aff. בִּרְכָתְךָ, *benedictionem tuam*, Genes. XXVII. 35. Plural. בְּרָכוֹת, *benedictiones*, Prov. X. 6. constr. בִּרְכוֹת, Gen. XLIX. 25.

בְּרֵכָה, f. *piscina*, 2 Reg. XVIII. 17. constr. אֶל בְּרֵכַת הַמֶּלֶךְ, *ad piscinam regis*, Neh. II. 14. Plural. בְּרֵכוֹת, *piscinæ*, Cant. VII. 5.

בְּרַם Chald. *sed*, *verum*, *verumtamen*, Dan. II. 28. Esr. V. 13.

בְּרֹמִים, m. pl. *vestes pretiosæ*, Ezech. XXVII. 24. R. Salomon Urbinas in libro Ohel Moed scribit, esse generale nomen vestium pulcrarum, quæ sic appellentur arabice. Kimchi notat se a patre suo audivisse, *vestes pulcras et honoratas* arabice dici תאב מברומא.

בָּרַק *fulguravit*: imper. בְּרוֹק בְּרָק, *fulgura fulgur*, Psal. CXLIV. 6.

בָּרָק, m. *fulgur*, *coruscatio*, *fulgor*, Ezech. XXI. 15. *gladius coruscus*, Job XX. 25. constr. בְּרַק, Hab. III. 11. plur. בְּרָקִים, *fulgura*, Exod. XIX. 16.

בָּרֶקֶת, f. *smaragdus*, vel *carbunculus*, lapis pretiosus a fulgore sic dictus, Exod. XXVIII. 17.

בָּרְקַת, f. idem, Ezech. XXVIII. 13.

בַּרְקָנִים, m. pl. *oxyacanthæ*, spinæ summe aculeatæ: *tribuli*, Jud. VIII. 7, 16.

בָּרַר *expurgavit*, *purificavit*, *declaravit*: item *elegit*, *selegit*: præter. וּבָרוֹתִי, *et seligam*, vel, *expurgabo*, Ezech. XX. 38, partic. præt. בָּרוּר *purum*, *clarum*, *nitidum*, Ies. XLIX. 2. Job XXXIII. 3. plur. בְּרוּרִים, *electi*, *selecti*, *lectissimi*, 1 Par. VII. 40. fœmin. בְּרוּרָה, *purum*, Soph. III. 9. plur. בְּרֻרוֹת, *selectæ*, Neh. V. 18. Infinit. לָבוּר, *ad declarandum*, Eccles. IX. 1. cum Schurek loco Cholem: לְבָרָם, *ad declarandum eis*, Eccles. III. 18. et Kametz primum est loco ejecti Daghesch. Niph. part. נָבָר, *purus*, vel *purificans se*, Psalm. XVIII. 27. imperat. הִבָּרוּ, *purgate vos*, Ies. LII. 11. Pih. infinit. לְבָרֵר, *ad purificandum*, Dan. XI. 35. Hiph. infin. לְהָבַר, *ad purgandum*, Jer. IV. 11. imper. הָבַרוּ, *purgate*, Jer. LI. 11. Hithp. futur. תִּתְבָּרָר, *purum te exhibes*, Psalm. XVIII. 27. pro quo irregulariter est תִּתָּבָר, 2 Sam. XXII. 27. ad analogiam quandam antecedentis et consequentis verbi ibidem, etsi alia eorum sit ratio: יִתְבָּרְרוּ, *purgabuntur*, Dan. XII. 10.

בַּר, m. *mundus*, *purus*, Job XI. 4. וּבַר לֵבָב, *et purus animo*, Psalm. XXIV. 4. plur. constructum, לְבָרֵי לֵבָב, *puris animo*, Psalm. LXXIII. 1.

בָּר, m. *frumentum*, *triticum*, a puritate, Gen. XLI. 35. כַּבָּר, *frumento*, vel ex chaldaica significatione, *in agris*, *foris*, Job XXXIX. 4. et in Pathach, פִּסַּת־בַּר, *pugillus tritici*, Psalm. LXXII. 16. Item *frumenti horreum*, Amos VIII. 5.

בֹּר, m. *puritas*, Ps. XVIII. 24. כְּבֹר, *secundum puritatem*, Ies. I. 25. Item *smegma*, sic dictum, quod purificet a sordibus, Job IX. 30.

בֹּרִית, f. *smegma*, Jerem. II. 22. וּכְבֹרִית מְכַבְּסִים, *et ut smegma fullonum*, Mal. III. 2. quasi pro בְּרִרִית.

בַּרְבֻּרִים, m. pl. *selectissima*, juxta quosdam, 1 Reg. V. 3. Kimchi scri-

bit, multos existimare esse עוֹפוֹת הַמְּסוֹרָסִים, *aves castratas*, id est, *capones*. Id petitum ex Pandectis Talmudicis, tractatu Bava Metzia, fol. 86. ubi scribitur esse *gallos*, *qui saginantur per coactionem intruso illis cibo in os*.

ברש בְּרוֹשׁ, m. *abies*, Ies. XLI. 19. plur. בְּרוֹשִׁים, *abietes*, Ies. XIV. 8. affix. בְּרוֹשָׁיו, *abietum ejus*, Ies. XXXVII. 24.

ברת בְּרוֹת, m. *bruta*, arbor, de qua Plinius lib. XII. 17. cupresso similis, quomodo quidam interpretantur: plural. בְּרוֹתִים, *brutina*, *e brutis arboribus*, *cupressina*, Cant. I. 17. Aben Esra scribit, juxta quosdam idem esse quod בְּרוֹשִׁים, *abietes*, *abiegna*, commutatis שׁ et ת.

בְּרִית, f. vide supra in בָּרָה.

בָּשַׁל *elixari*, *coqui*, *maturescere*, ut Joel IV. 13. בָּשְׁלוּ, *elixata sunt*, Ezech. XXIV. 5. Pih. præt. וּבִשַּׁלְתָּ, *et coques*, Deuteron. XVI. 7. particip. בֵּית הַמְבַשְּׁלִים, *domus coquentium*, *locus poparum*. Ezech. XLVI. 24. Pyh. præt. בֻּשָּׁלָה, *coctum fuerit*, Lev. VI. 21. particip. מְבֻשָּׁל, *coctum*, Ex. XII. 9. Hiph. הִבְשִׁילוּ, *coxerunt*, *maturarunt*, sive *maturas protulerunt*, Gen. XL. 10.

בָּשֵׁל, m. *coctile*, Exod. XII. 9.

בִּשְׁלָמִי, vide in שֶׁל.

מְבַשְּׁלוֹת, f. pl. *culinæ*, *foci*, Ezech. XLVI. 23.

בֶּשֶׂם בֹּשֶׂם, m. *aroma odoratum*, Ex. XXX. 23. aff. עִם־בְּשָׂמִי, *cum aromate meo*, Cant. V. 1. cujus forma absoluta esset בָּשָׂם: plural. בְּשָׂמִים, *aromata*, Exod. XXV. 6. aff. בְּשָׂמָיו, *aromata ejus*, Cant. IV. 16.

בָּשַׁס *conculcare*. Infin. יַעַן בּוֹשַׁסְכֶם, *propter conculcare vos*, Amos V. 11. idem quod בוּס et בּוֹסֵס. Nam שׁ est loco ס.

בָּשָׂר masc. *caro*, synecdochice nunc *homines*, nunc *animantia* comprehendit; interdum *totum*, interdum *partes* denotat; unde etiam honestatis causa de *membro pudendo* dicitur, ut Levit. XV. 3. Ezech. XVI. 26. Constr. בְּשַׂר בָּנֶיךָ, *carnem filiorum tuorum*, Deut. XXVIII. 53. aff. בְּשָׂרוֹ, *caro ejus*, 2 Reg. V. 14. Plurale semel בְּשָׂרִים, *carnes*, Prov. XIV. 30. Chald. בְּשַׂר, *caro*, Dan. VII. 5. emph. בִּשְׂרָא, Dan. II. 11.

בִּשֵּׂר Pih. *nuntiavit*, *annuntiavit*, regit accusativum personæ. בִּשַּׂר, אֶת־אָבִי, *nuntiavit patri meo*, Jer. XX. 15. vide et 2 Sam. XVIII. 20. particip. מְבַשֵּׂר, *nuntians* vel *nuntius*, 2 Sam. XVIII. 26. fœm. מְבַשֶּׂרֶת, *quæ evangelizas*, Ies. XL. 9. plur. הַמְבַשְּׂרוֹת, *eæ quæ annuntiabant*, Ps. LXVIII. 12. Hithp. futur. יִתְבַּשֵּׂר, *annuntiabitur*, 2 Sam. XVIII. 31.

בְּשׂרָה, f. *nuntium*, 2 Sam. XVIII. 22, 25. *nuntii præmium*, 2 Sam. IV. 10.

בֹּשֵׁשׁ Pih. בֹּשֵׁשׁ, *tardavit*, *distulit*, Exod. XXXII. 1. Jud. V. 28.

בּוֹשׁ, m. *tarditas*, עַד־בּוֹשׁ, *usque ad tarditatem*, id est, *diu*, *dudum*, Jud. III. 25. vide et 2 Reg. II. 17. et VIII. 11. Referunt hæc ad בּוֹשׁ.

בַּת f. *bathus*, mensura liquidorum, Ies. V. 10. plur. בַּתִּים, *bathi*, Ies. XLV. 14. Chald. בַּתִּין, *bathi*, Esr. VII. 22. Talmudici scribunt *Bath* continuisse שָׁלֹשׁ סְאִין, *tria sata*,

quæ constituerunt *Epha*, aridorum mensuram maximam, Erubhin fol. 14.

בָּת, Chald. *pernoctavit*, vide in בִּית.

בָּתָה, f. *desolatio*, Ies. V. 6. plur. הַבַּתּוֹת, *desolationes*, Ies. VII. 19.

בתל בְּתוּלָה, f. *virgo*, matura, nubilis et integra adhuc, Genes. XXIV. 16. constr. בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, *virgo Israelis*, Jer. XXXI. 4. plur. בְּתוּלֹת, *virgines*, Psalm. CXLVIII. 12.

בְּתוּלִים, m. pl. *virginitas*, Deut. XXII. 14. constr. בְּתוּלֵי הַנַּעֲרָה, *virginitates puellæ*, id est, *signa virginitatis*, Deut. XXII. 15. Affix. בְּתוּלַי, *virginitatem meam*, Jud. XI. 37.

בִּתֵּק Pih. *confodit*, *transfixit*: præter. וּבִתְּקוּךָ, *et transfigent te*, Ezech. XVI. 40.

בָּתַר *dissecuit*, Gen. XV. 10. Pih. וַיְבַתֵּר אֹתָם, *et dissecuit ea*, ibidem.

בֶּתֶר, m. *sectio*, *pars dissecta*: עַל הָרֵי בָתֶר, *in montibus sectionis*, id est, *sectis disparatis*, Cant. II. 17. Aff. בִּתְרוֹ, *partem dimidiatam ejus*, Gen. XV. 10. Plur. constr. בֵּין־בִּתְרֵי, *inter dimidiatas partes*, Jer. XXXIV. 19. Aff. בְּתָרָיו, *dimidiatas partes ejus*, ver. 18.

בָּתַר Chald. *post*; aff. וּבָתְרָךְ, *et post te*, Dan. II. 39. cum epenthesi Aleph, וּבָאתַר דְּנָה, *et post hæc*, *postea*, Dan. VII. 6. hebraice אַחַר.

ג

גָּאָה *altum*, *excelsum esse*, *extollere se*, *excellere*, *superbire*. Præt. cum inf. גָּאֹה גָּאָה, *excellendo excelluit*, Ex. XV. 1. גָּאוּ, *altæ erant*, Ezech. XLVII. 5. Futur. וְיִגְאֶה, *quum attollit se*, Job X. 16. הֲיִגְאֶה. *an attollit se*, Job VIII. 11.

גֵּאֶה, m. *excellens*, *elatus*, *superbus*, *fastuosus*, Ies. II. 12. Semel גֵּא, Ies. XVI. 6. plur. בֵּית גֵּאִים, *domum superborum*, Prov. XV. 25.

גֵּאָה, f. *fastus*, Prov. VIII. 13.

גֵּוָה, f. *superbia*, Jer. XIII. 17. cum ו loco א: *exaltatio*, Job XXII. 29. et XXXIII. 17. Aliam ejus significationem vide infra in גוה. Chald. בְּגֵוָה, *in superbia*, Dan. IV. 34.

גָּאוֹן, m. idem, Prov. VIII. 13. Constr. גְּאוֹן, Ies. XVI. 6. aff. גְּאֹנוֹ *excellentiæ ejus*, Ies. II. 10. Plur. cum aff. גְּאוֹנַיִךְ, *excellentiarum tuarum*, Ezech. XVI. 56.

גֵּאוּת, f. *elatio*, *superbia*, Ies. IX. 17. et XII. 5.

גַּאֲוָה, f. idem, Psal. XXXVI. 12. constr. גַּאֲוַת אָדָם תַּשְׁפִּילֶנּוּ, *superbia hominis deprimit eum*, Prov. XXIX. 23. aff. גַּאֲוָתוֹ, *superbiam ejus*, Ies. XXV. 11.

גַּאֲיוֹנִים, *superbi*, Psal. CXXIII. 4. compositum ex גֵּאֶה et גָּאוֹן.

גָּאַל *redemit*, *vendicavit*, *vindicavit*. Part. גֹּאֵל, *redimens, redemptor, vindex*, Num. XXXV. 19. Levit. XXV. 25. Ruth III. 12, 13. *propinquus*, *cognatus*, qui jus vindiciarum habebat, 1 Reg. XVI. 11. Niph. נִגְאַל, *vindicari, redimi, redimere se*: item *contaminari*, *pollui*: præterit. וְנִגְאָל, *et redimet ipse sese*, Levit. XXV. 49. נְגֹאֲלוּ, *contaminati sunt*, Thren. IV. 14. ex Niphal et Pyhal compositum. Part. וְנִגְאָלָה, *et contaminatæ*, Soph. III. 1. Pih. גֵּאֵל, *polluere, contaminare:* præt. גֵּאַלְנוּךָ, *polluimus te*, Mal. I. 7. Pyh. partic. מְגֹאָל. *pollutus*, ibid. Futur. וַיְגֹאֲלוּ, *et polluti sunt*, Esr. II. 62. Hiph. præter. אֶגְאָלְתִּי, *contaminavi*, Ies. LXIII. 3. ex forma chaldaica, cum א; vel ut Aben Esra scribit, est ex futuro et præterito compositum. Simile vide in חָבַר in Hithpahel. Hithp. יִתְגָּאַל, *contaminaret se*, Dan. I. 8.

גֹּאֶל, m. *pollutio*: plural. constr. גָּאֳלֵי הַכְּהֻנָּה, *pollutiones sacerdotii*, Neh. XIII. 29.

גְּאֻלָּה, f. *redemptio. jus redempturæ*, *vindiciæ*, Lev. XXV. 24. constr. גְּאֻלַּת, ver. 32. Cum affix. גְּאֻלָּתוֹ, *jus redempturæ ejus*, ver. 29.

גֶּבֶא m. *lacuna, palus*, Ies. XXX. 14. plur. גְּבָאִים; cum affixo גְּבָאָיו, *lacunæ, paludes ejus*, Ezech. XLVII. 11.

גַּב גבב, m. *gibbus, tergum, dorsum*: in genere, cujuscunque rei *faciem* sive *superficiem eminentiorem* appellant גַּב, scribit Kimchi in libro Rad. unde ad varia transfertur. גָּב, *fornix*, *excelsum*, juxta hebræos, Ezech. XVI. 24. גַּב הַמִּזְבֵּחַ, *projectura altaris*, Ezech. XLIII. 13. Aff. עַל־גַּבִּי, *super dorsum meum*, Psal. CXXIX. 3. גַּבֵּךְ, *fornicem tuum*, Ezech. XVI. 31, 39. Plural. constr. גַּבֵּי, Job XV. 26. לְגַבֵּי חֹמֶר גַּבֵּיכֶם, *eminentiis luti eminentiæ vestræ*, scil. similes sunt, id est, *quidquid in vobis excelsum est*, *tumulis luti simile est*, Job XIII. 12. וְגַבֵּיהֶם, *et apsides earum*, 1 Reg. VII. 33. et defective, וְגַבֵּהֶם, *et dorsa eorum*, Ezech. X. 12. וְגַבֵּהֶן, *et apsides earum*. Ezech. I. 18. Et forma fœminina, וְאֶת־גַּבֹּת עֵינָיו, *et supercilia oculorum ejus*, Lev. XIV. 9. Chald. עַל־גַּבַּהּ, *in dorso ejus*, Dan. VII. 6.

גֶּבָא גֹּב, vide infra in גּוֹב.

גֵּבִים, m. pl. *cantherii*, *trabes*, 1 Reg. VI. 9. Vide etiam גּוֹב.

גָּבַהּ *altum*, *elatum esse, efferre, exaltare se;* præt. גָּבַהּ לִבִּי, *extulit se animus meus*, Ps. CXXXI. 1. גָּבַהְתָּ, *exaltas te*, Ezech. XXXI. 10. Hiph. הִגְבִּיהַּ, *exaltavit se, exaltavit:* præt. הִגְבַּהְתִּי, *exalto*, Ezech. XVII. 24. part. הַמַּגְבִּיהִי, *qui exaltat habitaculum*, Psal. CXIII. 5. cum י paragogico.

גָּבֹהַּ, m. *altus, elatus, excelsus*, Ies. II. 15. constr. per crasin, גְּבַהּ לֵב, *elatus animo*, Prov. XVI. 5. plural. גְּבֹהִים. Fœm. גְּבֹהָה, *alta*, Deut. III. 5. plur. גְּבֹהוֹת, Dan. VIII. 3.

גֹּבַהּ, m. *altitudo*, *elatio*, Prov. XVI. 18. affix. גָּבְהוֹ, *altitudo ejus*, 1 Sam. XVII. 4. plur. constr. גָּבְהֵי שָׁמַיִם, *altitudines cœlorum*, Job XI. 8.

גֹּבַהּ, m. *altitudo*, 1 Sam. XVI. 7.

גַּבְהוּת, f. idem, Ies. II. 11.

גבח גִּבֵּחַ, m. *recalvaster, calvus anteriore parte capitis*, ut R. Salomon docet, Lev. XIII. 41.

גַּבַּחַת, f. *recalvatio, locus recalvus*, Lev. XIII. 42.

גָּבַל *terminavit, determinavit*: pr. אֲשֶׁר גָּבְלוּ, *quem determinarunt*, Deut. XIX. 14. futur. יִגְבּוֹל־אֹתוֹ, *terminabit eum*, Jos. XVIII. 20. Hiph. præt. וְהִגְבַּלְתָּ, *et terminabis, terminum pones*; Exod. XIX. 12. imper. הַגְבֵּל, *termina*, ver. 23.

גְּבוּל, m. *terminus*, Gen. X. 19. aff. בִּגְבֻלוֹ, *in termino ejus*, Num. XXI. 23. plur. cum aff. וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ, *et terminos ejus*, 1 Sam. V. 6.

גְּבוּלָה, f. idem; aff. גְּבֻלָתוֹ, *termino ejus*, Ies. XXVIII. 25. plural. גְּבוּלוֹת, Psalm. LXXIV. 17. Job XXIV. 2.

גַּבְלוּת, f. *terminatio*, שַׁרְשֹׁת גַּבְלֻת, *catenæ terminationis*, Exod. XXVIII. 22. id est, *æqualiter terminatæ*.

גִּבְלִי, m. *Ghiblæus*, gentile nomen, Jos. XIII. 5. גִּבְלִים, *Ghiblæi*. Hi architecturæ periti fuerunt, et inter structores templi numerantur, 1 Reg. V. 32. unde quidam illic *lapicidas, fabros murarios* reddunt. Sic Chald. אַרְגוּבְלַיָּא, quod *lapicidas* significat, 2 Reg. XII. 12.

מִגְבָּלוֹת, f. pl. *terminales, æquabiles*, Exod. XXVIII. 14.

גבן גִּבֵּן, m. *gibbosus* אוֹ גִבֵּן אוֹ דַק, *aut gibbosus aut gracilis nimis*, Levit. XXI. 20. Deducunt a גַּב quod *dorsum* et *eminentiam quamlibet* significat.

גַּבְנֹן, m. *gibbosus admodum, eminens*: plurale, הָרִים גַּבְנֻנִּים, *montes gibbosi*, id est, *gibbis seu collibus abundantes, eminentes*, Ps. LXVIII. 17.

גְּבִינָה, f. *caseus*: כַּגְּבִינָה תַּקְפִּיאֵנִי, *tamquam caseum coagulasti me*, Job X. 10.

גבע גָּבִיעַ, m. *scyphus*, Genes. XLIV. 12. constr. et aff. וְאֶת גְּבִיעִי גְּבִיעַ הַכֶּסֶף, *scyphum autem meum, scyphum argenteum*, ver. 2. Plural. גְּבִעִים, Ex. XXV. 33. aff. גְּבִיעֶיהָ, *scyphi ejus*, ver. 31.

גִּבְעָה, f. *collis*; Jer. II. 20. constr. גִּבְעַת, 1 Sam. X. 5. plural. גְּבָעוֹת, Job XV. 7. constr. גִּבְעוֹת עוֹלָם, *colles seculi*, Genes. XLIX. 26. aff. גִּבְעוֹתֶיךָ, *colles tui*, Ezech. XXXV. 8. Est et proprium nomen loci, *Ghibea*, Jud. XX. 25. unde גִּבְעָתָה, *Ghibeam versus*, 1 Sam. XXIII. 19.

מִגְבָּעוֹת, f. pl. *tiaræ*, Ex. XXIX. 9. Vide Joseph. Antiq. lib. III. cap. 8. et Aben Esram, Exod. XXVIII. 37.

גִּבְעֹל, masc. *culmus*: וְהַפִּשְׁתָּה גִּבְעֹל, *et lino erat culmus*, Exod. IX. 31.

גָּבַר *valuit, invaluit, prævaluit, validus, robustus fuit*: præt. גָּבַר, *prævalet*, Psalm. CIII. 11. גָּבְרוּ, *invaluerunt*, Gen. VII. 19. Pih. גִּבֵּר, *roboravit, corroboravit*: præt. וְגִבַּרְתִּי, *et corroborabo*, Zach. X. 6. Hiph. præt. וְהִגְבִּיר, *et corroborabit*, Dan. IX. 27. futur. נַגְבִּיר, *roborabimus*, Psalm. XII. 5. Hithp. fut. יִתְגַּבָּר, *potenter se geret*, Ies. XLII. 13. Job XV. 25. יִתְגַּבָּרוּ, *invaluerunt*, Job XXXVI. 9.

גֶּבֶר, m. *vir*, quasi validus, ut et latine a viribus, dictus. Distributive *quisque*, ut Joel II. 8. Plur. גְּבָרִים, *viri*, Jerem. XLI. 16.

גֶּבֶר, m. *vir*, Psalm. XVIII. 26. Chald. **גְּבָר**, *vir*, Dan. II. 25. Cum Kametz in Venetis magnis, at cap. 5. ver. 11. cum Pathach, quæ communis est et analoga ejus forma. Et aliter **גַּבְרָא**, unde plur. **אִיתַי גֻּבְרִין**, *sunt viri*, Dan. III. 12. **גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ**, *viri isti*, ibid.

גִּבּוֹר, m. *potens, validus, robustus, fortis:* affix. **גִּבּוֹרָם**, *fortissimum suum*, 1 Sam. XVII. 51. Plural. **גִּבּוֹרִים**, *fortissimi*, etc. constr. **גִּבּוֹרֵי חָיִל**, *potentes robore*, 1 Par. V. 24. affix. **גִּבּוֹרֶיךָ**, *potentium tuorum*, Hos. X. 13. Chald. **גְּבַר**; unde plur. constr. **גִּבָּרֵי חַיִל**, *potentibus robore*, Dan. III. 20.

גְּבִיר, m. *herus, dominus, dominio et auctoritate potens*, Genes. XXVII. 29.

גְּבִירָה, f. *augusta*, et de regina tantum dicitur, 2 Reg. X. 13. Jer. XIII. 18.

גְּבֶרֶת, fœm. *hera, domina*, Ies. XLVII. 5. affix. **גְּבִרְתִּי**, *heræ meæ*, Gen. XVIII. 8.

גְּבוּרָה, f. *virtus, potentia, robur, fortitudo*, Ex. XXXII. 18. aff. **גְּבוּרָתִי**, *potentiam meam*, Ies. XXXIII. 13. plur. **גְּבוּרוֹת**, *potentiæ*, id est, *summa potentia*, Psalm. CVI. 2. affix. **בִּגְבוּרֹתָיו**, *propter potentias ejus*, Ps. CL. 2. Chald. **גְּבוּרְתָּא**, f. *potentia*, Dan. II. 23.

גבש **גָּבִישׁ**, m. *unio*, *margarita pretiosa*, juxta R. Levi Gerson, Job XXVIII. 18.

גג **גָּג** m. *tectum*, Jos. II. 6. **הַגָּגָה**. *super tectum*, Jos. II. 6. pro **עַל הַגָּג**, ut eodem versu est: constr. **גַּג**, 2 Sam. XI. 2. affix. **אֶת־גַּגּוֹ**, *tectum ejus*, Exod. XXX. 3. plural. **גַּגּוֹת**, *tecta*, Ps. CXXIX. 6. affix. **עַל־גַּגֹּתֵיהֶם**, *super tecta sua*, Jer. XIX. 13.

גד **גַּד** m. *coriandrum*, Exod. XVI. 31. Herba est, scribunt hebræi, cui nomen **אֲלִינְדְּרִי**, *aliandre ;* semen rotundum est, color antem ejus non est albus: unde *Man* non colore, sed rotunditate ipsi comparatur. De hoc plenius disputant Talmudici in Ioma fol. 75. Aliam significationem vide in **גדד**.

גדבר **גְּדָבַר** Chald. *thesaurarius, præfectus ærario, quæstor:* alias **גִּזְבָּר** per commutationem ז et ד: plural. **גְּדָבְרַיָּא**, Dan. III. 2.

גדד **גְּדַד** Chald. *exscidit, succidit:* imper. **גֹּדּוּ**, *succidite*, Dan. IV. 11. quasi ex hebræo **גָּזַז** factum, ז et ד commutatis.

גְּדוּד, m. *turma*, Gen. XLIX. 19. proprie militum grassantium, ab exscindendo et vastando: item *sulcus*, *lira*, quasi terræ scissura. Plural. **גְּדוּדִים**, *turmæ*, 2 Reg. V. 2. constr. **גְּדוּדֵי**, 2 Reg. XXIV. 2. aff. **גְּדוּדָיו**, *turmæ ejus*, Job XIX. 12. **גְּדוּדֶיהָ**, *liras ejus*, Psal. LXV. 11.

גְּדוּדוֹת, f. pl. *cæsuræ, incisiones*, Jer. XLVIII. 37.

גָּד, m. *turma:* variant interpretes: **בָּגָד**, *venit turma*, Gen. XXX. 11. vel *cum fortuna bona*, feliciter, *advenit fortuna bona ;* ubi Kametz propter Athnach, et legendum **בָּא גָד**. Tales voces quindecim sunt, quæ scribuntur ut una, ac leguntur ut duæ, teste Masora magna: **לַגַּד**, *turmæ isti*, Ies. LXV. 11. nempe exercitus cælestis, cui divinos honores tribuebant, ut notat Aben Esra.

גָּדַד, *turmatim convenire, depopulari:* fut. **יִגֹּדּוּ**, *turmatim conveniunt*, Psal. XCIV. 21. Et ex forma quie-

scentium, גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ וְהוּא יָגֻד, *Gad turmatim populabitur eum, et ipse populabitur*, Gen. XLIX. 19. vide et Hab. III. 16. Sic quandoque defectiva et quiescentia secunda radicali formas inter se confundunt. Hithp. הִתְגּוֹדֵד, *incidere se, cæsuram sibi inducere*: part. מִתְגּוֹדְדִים, *incidentes se*, Jerem. XLI. 5. futur. תִּתְגּוֹדְדִי, *turmatim coito*, Mich. IV. 14. תִּתְגּוֹדָדִי, *cæsuram induces tibi*; Jer. XLVII. 5. יִתְגּוֹדָדוּ, *turmatim conveniunt*, Jer. V. 7.

גדה גְּדִי, m. *hædus*, Genes. XXXVIII. 20. plur. גְּדָיִים, 1 Sam. X. 3. constr. גְּדָיֵי, Gen. XXVII. 9. fœm. גְּדִיּוֹת. *capellæ*; aff. גְּדִיֹּתַיִךְ, *capellas tuas*, Cant. I. 8.

גְּדוֹת, f. pl. *ripæ*; affix. עַל כָּל גְּדוֹתָיו, *super omnes ripas suas*, Jos. III. 15.

גָּדַל *magnum esse vel fieri, crescere, educari*: הָלוֹךְ וְגָדֵל, *eundo et crescens*, id est, *crescendo*, Gen. XXVI. 13. Pih. גִּדֵּל, *crescere fecit, magnificavit, educavit*: præt. גִּדַּל vel גִּדֵּל, Jos. IV. 14. Ies. XLIX. 21. Pyh. partic. plur. מְגֻדָּלִים, *educatæ*, Psal. CXLIV. 12. Hiph. הִגְדִּיל, *magnum effecit, magnificavit, magnifica effecit*. Interdum intransitive *magnificavit se, extulit, sustulit se*, ut Job XIX. 5. Jer. XLVIII. 26. Hithp. præter. הִתְגַּדִּלְתִּי, *magnificabo me*, Ezech. XXXVIII. 23. fut. יִתְגַּדֵּל, *magnificavit se*, Ies. X. 15.

גָּדוֹל, m. *magnus, magnificus*, Ps. XXI. 6. constr. גְּדוֹל הָעֵצָה, *maximus consilio*, Jerem. XXXII. 19. גְּדָל־חָסֶד, *magnus benignitate*, Psal. CXLV. 8. affix. עַד גְּדוֹלָם, *usque ad maximum eorum*, Jer. VI. 13. plur. גְּדוֹלִים, *magni, magnates*, 1 Sam. XVII. 14. constr. אֶת־גְּדוֹלֵי הָעִיר, *magnates civitatis istius*, 2 Reg. X. 6. affix. גְּדֹלָיו, *magnates ejus*, 2 Reg. X. 11. fœmin. גְּדוֹלָה, *magna*, Genes. XXVII. 34. plural. גְּדלוֹת, Psalm. XII. 4.

גָּדֵל, m. *magnus*, et participialiter, *crescens*, ut Genes. XXVI. 13. הָלֵךְ וְגָדֵל, *iens et crescens erat*, id est, *pergebat indesinenter crescere*, 1 Sam. II. 26. plur. constr. גִּדְלֵי בָשָׂר, *magni carne*, Ezech. XVI. 26.

גֹּדֶל, m. *magnitudo*, Deut. XXXII. 3. aff. וְאֶת־גָּדְלוֹ, *et magnitudinem ejus*, Deut. V. 24. vel גָּדְלוֹ, Psalm. CL. 2.

גָּדוֹל, m. idem; Exod. XV. 16.

גְּדֻלָּה, f. *magnitudo, magnificentia, amplitudo*, Esth. VI. 3. constr. גְּדֻלַּת, Esth. X. 2. aff. וְלִגְדֻלָּתוֹ, *et amplitudinis ejus*, Psalm. CXLV. 3. plural. גְּדֻלּוֹת, *amplitudinum*, 1 Par. XVII. 19.

גְּדִלִים, m. pl. *institæ*, Deut. XXII. 12. *fasciæ*, 1 Reg. VII. 17. ex significatione chaldaica, qua גַּדֵּל, *intorquere, implicare*: תְּבָא דִמְגַדְּלָא, *catena quæ contorta est*, Eccl. IV. 12. גְּדִילָא, *funis contortus*, Ies. V. 18. et alibi. Apud Rabbinos, אִשָּׁה גוֹדֶלֶת, *mulier implicans capillos*: כְּגַדְּלָא שֵׂיעַר נְשַׁיָּא, *plicans crines mulierum*, germanice est, *zopffe machen*: גְּדִילִים, *fila contorta et duplicata*. Hinc ad *fascias* transfertur, quæ rem quasi *funibus* constringunt.

מִגְדָּל, m. *turris*, Ies. V. 2. constr. מִגְדַּל, Jud. VIII. 17. plur. מִגְדָּלִים, *turres*, Ies. XXX. 23. aff. מִגְדָּלֶיהָ, *turres ejus*, Ezech. XXVI. 4. et

fœm. מִגְדָּלוֹת, *turres*, 2 Par. XXXII. 5. Et alia significatione מִגְדָּלוֹת, *crescentes plantulæ, flores*, Cant. V. 13. Quidam tamen in prima significatione accipiunt, pro *turriculis*: aff. בְּמִגְדְּלוֹתַיִךְ, *in turribus tuis*, Ezech. XXVII. 11.

מִגְדּוֹל, m. *turris*, 2 Sam. XXII. 51. alias est nomen proprium loci, ut Exod. XIV. 2.

גדע גָּדַע *abscidit, exscidit, succidit*: præt. גָּדַע, *succidit*, Thren. II. 3. particip. præter. גְּדֻעִים, *succisi sint, exscindantur*, Ies. X. 33. Niph. præt. אֵיךְ נִגְדַּע, *quomodo succisus est*, Jer. L. 23. נִגְדַּעְתָּ, *succisus es*, Ies. XIV. 12. Pih. præt. גִּדַּע, *succidit*, Psalm. CVII. 16. futur. אֲגַדֵּעַ, *succidam*, Psal. LXXV. 11. Pyh. præter. גֻּדְּעוּ, *excisi sunt*, Ies. IX. 10.

גדף גִּדֵּף Pih. *blasphemavit, contumelia, probro affecit*: præt. וְגִדַּפְתָּ, *et blasphemasti*, 2 Reg. XIX. 22. part. מְגַדֵּף, *probro afficit*, Num. XV. 30.

גִּדּוּפִים, m. pl. *contumeliæ, convitia*, Ies. XLIII. 28. constr. גִּדּוּפֵי, Soph. II. 8.

גִּדּוּפוֹת, f. pl. idem; מִגִּדּוּפֹתָם, *a contumeliis eorum*, Ies. LI. 7.

גְּדוּפָה, f. *convitium*, Ezech. V. 15.

גדר גָּדַר *sepsit, sepem obduxit, maceriam, murum, parietem struxit*. Præt. גָּדַר בַּעֲדִי, *sepit circum me*, Thren. III. 7. וְגָדַרְתִּי אֶת־גְּדֵרָהּ, *maceriabo maceriam, obducam maceriam*, Hos. II. 8. Sic partic. גֹּדֵר גָּדֵר, *sepiens sepem*, Ezech. XXII. 30.

גֹּדֵר, m. *faber murarius, cœmentarius*: plural. וְלַגֹּדְרִים, *et cœmentariis*, 2 Reg. XII. 13.

גָּדֵר, m. *maceria, murus, paries, sepes, septum*, Prov. XXIV. 31.

גֶּדֶר, m. idem, aff. גְּדֵרוֹ, *maceria ejus*, Ies. V. 5. plur. cum aff. גְּדֵרֶיהָ, *macerias ejus*, Ps. LXXX. 13. fœmin. גְּדֵרָה, 1 Par. IV. 23. vel גֶּדֶרֶת, Ezech. XLII. 12. plur. גְּדֵרוֹת, Num. XXXII. 24. constr. גִּדְרוֹת צֹאן, *septa, caulæ gregum*, ver. 16. affix. גְּדֵרֹתָיו, *macerias ejus*, Psalmus LXXXIX. 41.

גדש גָּדִישׁ, m. *meta frumenti*, Exod. XXII. 5. metaphorice *tumulus*, Job XXI. 32.

גה גֵּה *hic*, pronomen, idem quod זֶה, Ezech. XLVII. 13. per commutationem ג et ז, ut supra fuit בַּג et בַּז, de quo in בָּזַז.

גהה גָּהָה *mederi, sanare, curare*: fut. יִגְהֶה מִכֶּם מָזוֹר, *curabit a vobis ulcus, curabit vos ab ulcere*, Hos. V. 13.

גֵּהָה, f. *medicina*, Prov. XVII. 22.

גהר גָּהַר *pronum expandere, extendere, prosternere vel abjicere se*: fut. וַיִּגְהַר אַרְצָה, *pronum se abjecit in terram*, 1 Reg. XVIII. 42. וַיִּגְהַר עָלָיו, *et pronus expandit se super eo*, 2 Reg. IV. 34.

גוּ, גֵּו, גֵּוא, Chald. vide in גוה.

גוב גּוֹב m. *locusta*: כְּגוֹב גֹּבָי, *sicut locusta locustarum*, Nahum III. 17. id est, *sicut magnæ seu prægrandes locustæ*, juxta hebræos: וְהִנֵּה יוֹצֵר גֹּבַי, *et ecce formabat locustas*, Amos VII. 1. pro גֹּבִים. Simile vide in הָרָר, in nomine defectivo הַר.

גֵּבִים, m. pl. idem, כְּמַשַּׁק גֵּבִים, *secundum discursionem locustarum*: Ies. XXXIII. 4. item *canthenii, trabes*, 1 Reg. VI. 9.

גֵּבִים, *fossa, foveæ:* עַל גֵּבִים, *ad foveas* Jerem. XIV. 3. item, 2 Reg. III. 16.

גֹּב, גּוּבָא, גֻּבָּא, m. Chald. *fovea, fossa:* לְגוֹב אַרְיָוָתָא, *in foveam leonum*, Dan. VI. 8. עַל פֻּם גֻּבָּא, *super os foveæ*, ver. 17.

* גּוּד. Quæ hinc esse possint, vide supra in גדד.

גוה גֵּו, m. *corpus*, et synecdochice *tergum*, item *medium:* מִן גֵּו, *e corpore* scilicet urbis, Job XXX. 5. לְגֵו, *corpori*, Prov. X. 13. aff. אַחֲרֵי גֵוְךָ, *post tergum tuum*, Ies. XXXVIII. 17. גֵּוִי, *corpus meum*, Ies. L. 6. גֵּוֵךְ, *corpus tuum*, Ies. LI. 23. fœm. מִגֵּוָה, *e corpore*, Job XX. 25. cujus etiam aliam significationem vide in גאה.

גַּו, m. idem: aff. אַחֲרֵי גַוְּךָ, *post tergum tuum*, 1 Reg. XIV. 9. אַחֲרֵי גַוָּם, *post tergum suum*, Nehem. IX. 26. גַּוְּךָ, *tergum tuum*, Ezech. XXIII. 35.

גַּו, גּוֹ, גּוֹא, Chald. *medium;* לְגוֹא *in medium*, Dan. III. 6. juxta Veneta magna, sed frequentius est גּוֹ, unde בְּגוֹ, *in medio*, Dan. VII. 15. בְּגַוַּהּ, *in medio ejus*, Esr. IV. 15. quod fœmininum; בְּגַוֵּהּ, *in medio ejus*, Esr. V. 7. quod est masculinum.

גְּוִיָּה, f. *corpus:* לִגְוִיָּה, *corpori*, Nah. III. 3. constr. גְּוִיַּת, 1 Sam. XXXI. 12. aff. בִּגְוִיָּתָם, *in corpore illorum*, Nah. III. 3. plur. גְּוִיֹּת, *corpora*, 1 Sam. XXXI. 12. aff. גְּוִיֹּתֵיהֶם, *corpora sua*, Ezech. I. 23. גְּוִיֹּתֵיהֶנָה, *corpora sua*, ver. 11. cum ה paragogico, pro הֶן.

* גּוּז *abscidit, abscissus fuit; abripuit, avulsit:* præt. גָּז חִישׁ, *abscissum est festine*, Ps. XC. 10. futur. וַיָּגָז, *abripuit*, Num. XI. 31. Convenit cum גָּזַז.

גּוֹזִי, m. *avulsor:* aff. גּוֹזִי, *avulsor meus*, Ps. LXXI. 6.

גוח *prodiit; prodire fecit, eduxit, edidit:* imp. וָגֹחִי, *et ede, educito*, scilicet partum, juxta Aben Esram, Mich. IV. 10. futur. וַתָּגַח, *quum prodis*, Ezech. XXXII. 2. et est in Pathach propter accentum ad penultimam retractum, sicut וַתָּנַח, Gen. VIII. 4. Hiph. particip. מֵגִיחַ מִמְּקֹמוֹ, *prodibat, erumpebat e loco suo*, Jud. XX. 33. Chald. particip. plur. מְגִיחָן, *erumpebant*, Dan. VII. 2. infin. בְּגִיחוֹ, *cum prodiret vel erumperet illud*, Job XXXVIII. 8. futur. יָגִיחַ, *prodire faciet, educet*, Job XL. 23.

גֹּחִי, m. *eductor:* aff. גֹחִי, *eductor meus*, Ps. XXII. 10.

גּוֹי m. *gens*. Sæpius dicitur de gentibus infidelibus et incredulis, a vera fide in Deum et republica Israelis alienis, quæ idcirco Deo abominationi fuerunt. Hinc Judæi appellarunt, ac etiamnum appellant Christianos, גּוֹיִם, *Gojim*, quasi *gentem abominabilem;* quinetiam (exemplo Gen. XX. 4. ubi *Goj* de solo Abimelech putant dici) virum unicum (christianum) vocant singulariter גּוֹי, *Goj*, (contra vide Aben Esram, Exod. XXI. 8.) et fœminam, גּוֹיָה, *Gojah*, affectu prorsus malitioso. Atque ita, quod ante Christum fuit generale nomen, id post Christum fecerunt speciale, et ad solos christianos restrinxerunt. Turcas enim non *Gojim*, sed יִשְׁמְעֵאלִים, *Ismaelitas: Æthiopes*, כּוּשִׁיִּים, appellant, et ita aliæ quæque gentes Christo non addictæ, speciali nomine ipsis vocantur. Ex quo autem libri ipsorum censuræ christianorum in quibusdam locis

fuere subjecti, pro גּוֹיִם, declinandæ invidiæ causa, substituerunt כּוּתִיִּים, *Cuthiim*, ut in opere Talmudico Basileæ edito; factum. *Cuthæos* autem Samaritanos olim vocarunt, quod venerint ex *Cutha*, de qua 2 Reg. XVII. 24. Aliquando tamen etiam de Judæis usurpatum est; *efficiam te patrem gentis magnæ*, Genes. XII. 2. sub quibus et *Israelitæ*: *vos eritis mihi regale sacerdotium et gens sancta*, Exod. XIX. 6. *gentes rebelles*, Ezech. II. 3. *gens maxima*, Deut. IV. 6. Hyperbolice ad *locustas* transfertur, Joel I. 6. sicut עָם, *populus* de formicis, Prov. XXX. 25. Cum aff. גֹּיִי, *gentis meæ*, Soph. II. 9. pro גּוֹיִי. Plurale, גּוֹיִם, *gentes*, Gen. XVII. 4. contracte, ut ante cum affixo, pro גּוֹיִים: constr. גּוֹיֵי הָאָרֶץ, *gentes terræ*: Gen. XXII. 18. aff. בְּגוֹיֵהֶם, *in gentibus suis*, Genes. X. 5. גֹּיִךְ, *gentes tuas*, Ezech. XXXVI. 13, 14. contracte scriptum, et legendum גּוֹיַיִךְ, ut Masorethæ notarunt.

גּוּל *exsultavit*: præt. דָּגַלְתִּי, *et exsultabo*, Ies. LXV. 19. Hiph. infin. cum futuro, גּוֹל יָגוּל, *exsultando exsultabit*, Prov. XXIII. 24. scribitur cum Vau ac si esset ex Kal, sed legitur cum Jod גִּיל יָגִיל, ex Hiph. ut Masorethæ notarunt; imper. גִּילוּ, *exsultate*, Joel II. 23. pro הָגִילוּ: futur. יָגִיל, *exsultabit*, Psalm. XXI. 2. cum י redundante, juxta Masorethas.

גִּיל, m. *exsultatio*, Hos. IX. 1. שִׂמְחָה וָגִיל, *lætitia et exsultatio*, Ies. XVI. 10. כְּגִילְכֶם, vide infra in גִּיל.

גִּילָה, f. idem, Ies. LXV. 18. Irregulare est, וְתָגֵל אַף גִּילַת, *et exsultabit etiam exsultatione*, Ies. XXXV. 2. Aben Esra supplet, גִּילַת לֵב, *exsultatione animi*. Constructum pro absoluto.

גָּוַע *exspiravit*, de agone animam agentium, quomodo in Novo Testam. de Christo est ἐξέπνευσε, Luc. XXIII. 46. Præter. כִּי גָוַע, *quod exspirasset*, Num. XX. 29. וְגֹוֵעַ, *et exspirans*, *moribundus*, Ps. LXXXVIII. 16.

גּוּף m. *corpus*, apud Rabbinos. In Bibliis fœminine גּוּפָה, unde constr. גּוּפַת שָׁאוּל, *corpus Saulis*, 1 Par. X. 12. plur. גּוּפֹת, *corpora*, ibid.

גַּף, m. idem: aff. בְּגַפּוֹ, *cum corpore suo*, id est, *solus*, *non cum uxore*, Exod. XXI. 3. quod habet formam a גָּפַף.

גּוּף Hiph. הֵגִיף, *claudere*, *occludere*: futur. יָגִיפוּ, *occludent*, Neh. VII. 3. In Targum aliquoties pro hebr. סָגַר ponitur, et inde מְגוּפָה, *operculum* apud Rabbinos.

גּוּר *peregrinatus*, *commoratus*, *diversatus fuit*, *habitavit in loco peregrino*: *timuit*, *metuit*, *formidavit*; tunc cum ל vel מִן plerumque construitur: item *congregavit*, Hab. I. 15. et intransitive, *congregare se*, *convenire*, *coire*, Psal. LVI. 7. Præt. גָּר, *peregrinatus fuit*, Jud. XIX. 1, 16. גּוֹר יָגוּר, *peregrinando peregrinabitur*, vel *congregando congregabit se*, juxta Hebræos quosdam, Ies. LIV. 15. Part. מֵעִם־גָּר, *ab habitante*, vel *accola*, Job XXVIII. 4, id est, *e loco ubi erant accolæ*, juxta R. Levi: plural. גָּרִים, *peregrinantes*, 2 Sam. IV. 3. fœmin. constr. מִגָּרַת בֵּיתָהּ, *ab habitatrice domus suæ*, Exod. III. 22. imperat. גּוּרוּ לָכֶם, *metuite vobis*, Job XIX. 29. וָגוּרוּ

מִמֶּנּוּ, *et timete ab eo*, Psal. XXII. 24. futurum אָגוּר, *metuerem*, Deut. XXXII. 27. Hithp. part. מִתְגּוֹרֵר, *commorans*, *permanens*, *hospitans*, 1 Reg. XVII. 20. Jer. XXX. 23. juxta Kimchi et R. Salomonem. Futur. יִתְגּוֹרָרוּ, *congregant se*, Hos. VII. 14.

גּוּר, m. *catulus*, Gen. XLIX. 9. Deut. XXXIII. 22. plur. cum affix. גּוּרֶיהָ, *catulos suos*, Ezech. XIX. 3.

גּוֹר, m. idem: plur. constr. כְּגוֹרֵי, *sicut catuli*, Jerem. LI. 38. et fœm. cum aff. גֹּרֹתָיו, *catulis suis*, Nah. II. 12.

גֵּר, m. *peregrinus*, *inquilinus*, *advena*, *accola*: aff. וְגֵרְךָ, *et peregrinus tuus*, Exod. XX. 10. plur. גֵּרִים, *peregrini*, Exod. XXII. 21.

גֵּרוּת. f. *hospitium*, Jer. XLI. 17.

מָגוֹר, m. *formido*, *metus*, *pavor*, Jer. VI. 25. Fœmin. מְגוֹרָה, unde constructum מְגוֹרַת רָשָׁע, *formido improbi*, Prov. X. 24.

מָגוּר, masc. *commoratio*, *habitatio*, *formido*: aff. בִּמְגוּרָם, *in commoratione ipsorum*, Psal. LV. 16. plural. constr. מְגוּרֵי אָבִיו, *peregrinationum patris sui*, Gen. XXXVII. 1. aff. בִּמְגוּרָיו, *in habitationibus suis*, Job XVIII. 19. מְגוּרַי, *formidines meas*, Thren. II. 22. Vide et מָגֹר.

מְגוּרָה, f. *granarium*, *horreum*, quia fruges in eo *congregantur et recipiuntur*, Hag. II. 19. item *formido*, unde plur. מְגוּרֹתָם, *formidines eorum*, Ies. LXVI. 4. וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי, *et ex omnibus pavoribus meis*, Psalm. XXXIV. 5.

מַמְּגֻרוֹת, f. pl. *granaria*, Joel I. 17. Vox anomala, inquit Aben Esra, aucta duplici מ formativo.

גרש m. *strigmentum*, *ramentum pulvis*: וְגִישׁ, *et ramentum*, Job VII. 5. scribitur cum י et legitur per ר. Apud Talmudicos, גזור אגושא, *condemnatus ad pulverem*.

גְּזְבָּר m. Chald. *quæstor*, *præfectus ærario*, Esr. I. 8. plur. ex alia forma, גִּזַּבְרַיָּא, *quæstores*, Esr. VII. 21.

גָּזַז *resecuit*, *abscidit*, *totondit*. Particip. כִּי גֹזֵז, *quod tonderet*, 1 Sam. XXV. 4. Plurale, גֹּזְזִים, *tondentes*, 2 Sam. XIII. 23. constr. עַל גֹּזְזֵי, *ad tonsores*, Gen. XXXVIII. 12. Niph. præt. נָגֹזּוּ, *tonsi fuissent*, Nah. I. 12.

גֵּז, m. *vellus*, *secta lana*, Deuter. XVIII. 4. וּמִגֵּז, *et de vellere*, Job XXXI. 20, item, *secta herba*, Psalm. LXXII. 6. plur. constr. גִּזֵּי, *fænisecia*, Amos VII. 1. fœmin. גִּזָּה, *vellus*, Jud. VI. 37. constr. גִּזַּת הַצֶּמֶר, *vellus lanæ*, ibid.

גָּזִית, f. *cæsura*, *cæsio*: *lapis cæsus et ferro politus*, 1 Reg. VI. 36. Sic Kimchi illud huc refert, quasi pro גְּזִית positum, ut dicitur זָלוּת a זָלַל. Alioqui magis esset a גזז deducendum. Idem in Michlol scribit, esse pro גְּזָזִית, formæ גְּפְרִית. Sic vult etiam בְּרִית esse pro בְּרְרִית. et contractum debuisse daghessari, גִּזִּית. Sed בְּרִית cum Cholem loco Daghesch.

גָּזַל *rapuit*, *abripuit*, *diripuit*: præter. גְּזֵלוֹת גָּזַל, *rapinas rapuit*, Ezech. XVIII. 12. Niph. præter. וְנִגְזְלָה, *et eripitur*, Prov. IV. 16.

גָּזֵל, m. *rapina*, Ezech. XVIII. 18.

גֵּזֶל, m. idem; וְגֵזֶל מִשְׁפָּט, *et rapina juris*, Eccles. V. 7.

גָּזֵל, m. idem, Ezech. XXII. 29.

גּוֹזָל, m. *pullus*, *avium* vel *columbarum* proprie, quod *rapinæ* sit expositus, Genes. XV. 9. plural. cum affixo

גּוֹזָלָיו, *pullos suos*, Deut. XXXII. 11.

גְּזֵלָה, f. *raptum*, *rapina*, Ezech. XVIII. 7. constr. גְּזֵלַת הֶעָנִי, *rapina pauperis*, Ies. III. 14. plur. גְּזֵלוֹת, Ezech. XVIII. 12.

גָּזָם m. *eruca*, Joel I. 4. Aben Esra a גָּזַז *tondendo* deducit, et ם servile esse vult.

גֶּזַע m. *truncus succisus*, Ies. XI. 1. affix. גִּזְעוֹ, *truncus succisus ejus*, Job XIV. 8.

גָּזַר *secuit*, *scidit*, *abscidit*: *decidit*, *decrevit*: præter. גָּזַר, *abscinderet*, scil. *hostis*, vel *abscinderetur*, Hab. III. 17. fut. וַיִּגְזֹר עַל־יָמִין, *et scindet ad dextram*, Ies. IX. 19. id est, *exscindendo undique victum colliget*: וְתִגְזַר־אֹמֶר, *et decernes sermonem*, Job XXII. 28. Niph. *exscindi*, *excidi*, *succidi*, *decerni*: præt. נִגְזַר; *decretum est*, Esth. II. 1. נִגְזָרוּ, *excisi sunt*, Psalm. LXXXVIII. 6. Chald. præterit. Ithpehal, fœmin. אִתְגְּזֶרֶת, *excisus est*, Dan. II. 45. sic, הִתְגְּזֶרֶת, ver. 34.

גֶּזֶר, m. *segmentum*, *decisum*: plur. בֵּין הַגְּזָרִים, *inter segmenta illa*, Gen. XV. 17.

גְּזֵרָה, f. *decisio*, Levit. XVI. 22. Chald. *decretum*: unde construct. בִּגְזֵרַת עִירִין, *ex decreto vigilum*, Dan. IV. 14.

גִּזְרָה, f. *decisum*, *segmentum*: *excisio*, *septum*, *structura separata*, ab alia quasi *decisa et distincta*, Ezech. XLI. 12, 13. affix. גִּזְרָתָם, *excisio eorum*, Thren. IV. 7.

גָּזְרִין, m. pl. Chald. *haruspices*, quasi *sectores* dicti, quod ex *victimis sectis* futura prædicerent, Dan. II. 27. וְגָזְרַיָּא, *et haruspices*, Dan. IV. 4.

מְגֵרָה, f. *serra*, juxta hebræos, vel juxta alios, *securis*: plural. וּבְמַגְזְרוֹת הַבַּרְזֶל, *et serris* vel *securibus ferreis*, 2 Sam. XII. 31. a secando.

גַּחֶל m. *pruna*, *carbo*: plural. גֶּחָלִים, *prunæ*, Psalm. XVIII. 9. constr. גַּחֲלֵי־אֵשׁ, *prunarum ignis*, Lev. XII. 16. affix. עַל־גֶּחָלָיו, *super prunas ejus*, Ies. XLIV. 19.

גַּחֶלֶת, f. idem, Ies. XLVII. 14. affix. אֶת־גַּחַלְתִּי, *prunam meam*, 2 Sam. XIV. 7.

גחן גָּחוֹן, m. *venter*, et de *reptilium ventre* tantum dicitur, ut R. Sal. monet: עַל־גָּחוֹן, *super ventrem*, Lev. XI. 42. cum Vau majusculo, quia Masorethæ notant, quod ea est media litera totius legis Mosis.

גיא גֶּיא, m. *vallis*: כָּל־גֶּיא יִנָּשֵׂא, *omnis vallis attolletur*, Ies. XL. 4.

גַּיְא, f. idem: הַגַּיְא, *ad vallem*, Num. XXI. 20. Hinc absque א, וְהַגַּי, *et vallis*, Jos. VIII. 11. בַּגַּי, *in valle*, Deut. XXXIV. 6. לַגַּי, *in vallem*, Mich. I. 6.

גֵּיא, f. idem: גֵּיא גְדוֹלָה, *vallis magna*, Zach. XIV. 4. absque א: גֵּי הָעֹבְרִים, *vallis transeuntium*, Ezech. XXXIX. 11. quod novies sic scribi, a Masorethis observatum. Plur. גֵּאָיוֹת, Ezech. XXXI. 12. et גֵּיאָוֹת, quod legendum גֵּאָיוֹת, 2 Reg. II. 16. sic Ezech. VI. 3. aff. וְגֵיאוֹתֶיךָ, *et valles tuæ*, Ezech. XXXV. 8. Ceterum legitur hinc גֵּי הִנֹּם, *vallis Hinnom*, vel, גֵּי בֶן הִנֹּם, *vallis filii Hinnom*. Hujus mentio, Jos.

XV. 8. in ea erat locus excelsus ædificatus, cui תֹּפֶת, *Topheth* nomen, in quo sacrificuli idololatræ immolabant liberos hominum idolo *Molech*, traducendo eos per ignem, sive comburendo eos, propterea quod Deus Abrahamo dixerat: *assume nunc filium tuum unicum Isaacum et offer eum in holocaustum*, Gen. XXII. 2. Hinc religio facta, et immanibus exemplis comprobata, Jer. VII. 31. et XIX. 2. et 2 Par. XXVIII. 3. contra expressum Dei mandatum, Lev. XVIII. 21. et XX. 2. Unde pius rex Josias istum locum polluit, 2 Reg. XXIII. 11. projiciendo illuc cadavera, fimum, stercora ac omnes res immundas, ne amplius horrendæ isti idololatriæ consecratus esset, aut religiosus haberetur, ut Kimchi hoc loco annotat. Placet hic subjicere, quæ reperi in libro Jalkut (commentarius est mysticus in universa Biblia) in Jerem. cap. 7. fol. 61. col. 4. ubi ita scriptum: » Etsi fuerint omnes domus idololatricæ in ipsa urbe Jerusalem, Moleci tamen fuit extra urbem in loco separato. Quomodo Molech erat factus? imago erat (ærea, R. Sal. Jer. VII. 31.) habens faciem vituli, manus expansas instar hominis manus aperientis, ut ab alio aliquid accipiat: intrinsecus excavata. Septem ipsi exstructa fuere sacella, ante quæ imago ista fuerat collocata. Avem sive pullum columbinum offerens, primum sacellum ingrediebatur: ovem aut agnum, secundum: arietem, tertium: vitulum, quartum: juvencum, quintum: bovem, sextum: qui denique filium proprium offerret, septimum occupabat sacellum. Hic Molecum osculabatur, juxta illud, *sacrificatores hominum vitulum osculantur*, Hos. XIII. 2. filius ante Molecum ponebatur: Molecus igne supposito succendebatur, donec ignitus fieret instar lucis. Tunc sacrificuli acceptum infantem candentibus Moleci manibus indebant, ac ne parens ejulatum ac clamorem pueri audiret, tympana pulsabant. Inde locus iste dictus fuit תֹּפֶת, *Topheth*, nempe a תֻּפִּים, *tympanis*: vallis vero הִנֹּם, *Hinnom*, quia vox pueruli erat נֹהֵם, *rugiens*: aut quod astantes sacrificuli dicerent, יֶהֱנֶה לָךְ, *utile erit tibi*, *dulce erit tibi*, *condimentum erit tibi*. » Hæc ibi; vide Kimchi, 2 Reg. XXIII. 11. R. Bechai, Levit. XVIII. scribit, parentes persuasos fuisse, reliquos liberos hoc sacrificio a morte ereptum iri, seque tota vita futuros prosperrimos. R. D. Kimchi, Ps. XXVII. 13. scribit: » Ghehinnom est locus vicinus urbi Jerusalem, contemptissimus, in quem projiciebant sordes ac cadavera, fuitque illic אֵשׁ תָּמִיד, *ignis continuus* ad comburendum cadavera, ossa ac reliquas sordes. Inde (ab horrendis istis cruciatibus et igne perpetuo) postmodum appellatum fuit judicium impiorum, sive locus in quo pœnas æternas impii sustinebunt, גֵּיהִנֹּם, *ghehinnam*, id est, γέεννα, *gehenna*. » Eo tendunt verba Christi, quando dixit εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός, *in gehennam ignis*, Matth. V. 22. Nec dubium est, quin ista gehennæ significatio tunc communis, et vulgo nota fuerit, ut antiquissimi Judæorum libri, et inter eos Talmudici testantur, in quibus legitur: » Frenduit super eos princeps gehennæ dentibus suis, » Sanhedrin cap. 7. fol. 52. et in Nedarim, cap. 4. fol. 39. » Septem res creatæ sunt ante creationem mundi, nempe *lex mosaica* et *pœnitentia*, *paradisus* et *gehenna*, *solium gloriæ* et *domus sanctuarii*, et *nomen Messiæ*, » et ita passim. Hæc cursim propter vocabulum gehennæ.

גִּיד m. *nervus*, Gen. XXXII. 32. plur. גִּידִים, Ezech. XXXVII. 6. constr. גִּידֵי, Job XL. 17.

גִּיל m. *similitudo*, *similis* aut

æqualis natura, *conditio* vel *status*: אֲשֶׁר כְּגִילְכֶם, *qui sunt secundum similitudinem vestram*, aut, *ejusdem cum vobis status et conditionis*, Dan. I. 10. Apud Talmudicos, בֶּן גִּילוֹ, id est, *filius eadem hora, et sub eodem planeta cum ipso natus*, Metzia, cap. II. fol. 27. et ita sæpe hac voce utuntur. Quidam ad גָּלַל, reducunt, quasi *revolutionem parem* significet.

גִּיר m. *calx*: כְּאַבְנֵי־גִר, *sicut lapides calcis*, Ies. XXVII. 9. cum defectu י. Chald. עַל־גִּירָא, *in calce* vel *super calcem*, id est, *in tectorio ex calce*, Dan. V. 5.

גַּלָּב masc. *tonsor*: plur. תַּעַר הַגַּלָּבִים, *novaculam tonsorum*, Ezech. V. 1.

גֶּלֶד masc. *cutis*, *pellis*: aff. עֲלֵי גִלְדִּי, *super cutem meam*, Job XVI. 15.

גָּלָה *migravit*, *deportatus*, *abductus fuit in captivitatem* vel *exsilium*: item *revelavit*, *retexit*, et intransitive, *revelare*, *retegere se*: præt. גָּלָה חָצִיר, *retexit se gramen*, id est, *prodiit*, Prov. XXVII. 25. fut. יִגֶל, *demigrat*, Job XX. 28. pro יִגְלֶה. Chald. particip. præs. גָּלֵא, *revelans*, Dan. II. 22. et גָּלָה, ver. 28. Particip. Pehil גְּלִי, *revelatum est*, Dan. II. 19. vel גֱּלִי, ver. 30. per Scheva compositum; cui simile in קְרָא. Inf. לְמִגְלָא, *revelare*, ver. 47. Niph. præter. נִגְלָה, *revelavit se*, 1 Sam. III. 21. וְנִגְלָה מִנִּי, *et transportatur a me*, Ies. XXXVIII. 12. Fut. cum apocopa, תִּגָּל, *retegetur*, Ies. XLVII. 3. Pih. גִּלָּה, *revelavit*, *retexit*, *deportavit*, Thren. IV. 22. at illud, וַתְּגַלִּי, *et retegis te*, Ies. LVII. 8. intransitive exponit Aben Esra. Pyh. præt. גֻּלְּתָה, *deportabitur*, juxta quosdam, Nah. II. 8. particip. תּוֹכַחַת מְגֻלָּה, *increpatio manifesta*, Prov. XXVII. 5. Hiph. הִגְלָה, *migrare* vel *deportari fecit*, *deportavit*, *captivum abduxit*: præter. הִגְלָה vel הֶגְלָה, *deportaverat*, Jer. XXIX. 1. Chald. præt. הַגְלִי, *abduxit*, *deportavit*, Esr. IV. 10. Hoph. præt. הָגְלָה, *deportatus fuerat*, Esth. II. 6. et fœmininum, הָגְלַת, *deportabitur*, Jer. XIII. 19. pro הָגְלְתָה, cui simile vide in רָצָה in Hiphil. Hithp. infin. בְּהִתְגַּלּוֹת, *in retegendo se*, *ut retegat se*, Prov. XVIII. 2. futurum, וַיִּתְגַּל, *et retexit se*, Gen. IX. 21. per apocopam.

גּוֹלָה, f. *migratio*, *deportatio*, *exsilium*, et metonymice, *deportata multitudo*, *deportati exsules*: כְּלֵי גוֹלָה, *instrumenta deportationis*, Jer. XLVI. 19.

גָּלוּת, f. idem, גָּלוּת שְׁלֵמָה, *deportatio perfecta*, Amos I. 9. affix. וְגָלוּתִי, *et deportationem meam*, id est, *deportatos meos*, Ies. XLV. 13. Chald. גָּלוּתָא, idem, Dan. II. 25.

גִּלָּיוֹן, vide in גָּלַל.

גִּלְיוֹנִים, m. pl. *specula*: quod objecta *revelent*, Ies. III. 23.

גִּלַּח Pih. *rasit*, *abrasit*: וְגִלַּח רֹאשׁוֹ, *et radet caput suum*, Num. VI. 9. Pyh. præt. גֻּלַּח, *abrasus fuit*, Jud. XVI. 22. אִם גֻּלַּחְתִּי, *si raderer*, ver. 17. particip. plur. constr. מְגֻלְּחֵי זָקָן, *rasi barba*, Jerem. XLI. 5. Hithp. præt. וְהִתְגַּלָּח, *et radet se*, Levit. XIII. 33. infin. הִתְגַּלְּחוֹ, *radere eum*, Num. VI. 19.

גָּלַל *volvit*, *devolvit*, *convolvit*, *vo-*

lutavit. præt. גַּלּוֹתִי, *devolvi*, Jos. V. 9. Niph. præter. וְנָגֹלּוּ, *et convolventur*, Ies. XXXIV. 4. futur. וְיִגַּל, *et devolvetur*, id est, *decurret*, *fluet*, Amos V. 24. Pih. præt. ex geminata prima radicali, וְגִלְגַּלְתִּיךָ, *et devolvam te*, Jer. LI. 25. Pyh. particip. fœmin. מְגוֹלָלָה, *volutatum*, Ies. IX. 4. Hiph. futur. וַיָּגֶל, *ut devolveret*, Genes. XXIX. 10. Hithp. præterit. הִתְגַּלְגָּלוּ, *devolvunt sese*, Job XXX. 14. particip. מִתְגּוֹלֵל, *volutabat sese*, 2 Sam. XX. 12. infinit. לְהִתְגֹּלֵל, *ut volutetur*, Gen. XLIII. 18.

גּוֹל, masc. *devolutus*, Psal. XXII. 9. Quidam loco participii præsentis גֹּלֵל positum existimant, *devolvens est*, *devolvit*, sc. vel *se* vel *res* aut *vias suas*, juxta illud: *devolve super Dominum viam tuam*, Psal. XXXVII. 5.

גַּל, m. *cumulus*, *acervus*, quasi *convolutionem* dicas, Gen. XXXI. 46. Item *scaturigo*, a revolutione aquæ, Cant. IV. 12. עַל-גַּל, *juxta scaturiginem*, Job VIII. 17. plur. גַּלִּים, *acervi*, Hos. XII. 12. 2 Reg. XIX. 25. Item *fluctus*, ab aquarum convolutione, Zach. X. 11. Constr. כְּגַלֵּי הַיָּם, *sicut fluctus maris*, Ies. XLVIII. 18. affix. גַּלֶּיךָ, *fluctuum tuorum*, Job XXXVIII. 11.

גֻּלָּה, f. *lecythus*, *lenticula*: מִימִין הַגֻּלָּה, *a dextris lecythi*, Zach. IV. 3. constr. גֻּלַּת הַזָּהָב, *lecythus auri*, Eccles. XII. 6. affix. וְגֻלָּהּ, *et lecythus ejus*, Zach. IV. 2. pro גֻּלָּתָהּ; vide simile in עֵרֹם inter nomina. Plurale גֻּלּוֹת, *scaturigines*, Jos. XV. 19. גֻּלּוֹת, *orbes*, 1 Reg. VII. 41.

גִּלָּיוֹן, m. *volumen*, *liber*, quia antiquitus in longum descriptus *convolvebatur*, ut hodie liber Legis in synagogis Judæorum: vel, si deducatur a גָּלָה, quia ignota *revelat*: גִּלָּיוֹן גָּדוֹל, *volumen magnum*, Ies. VIII. 1.

גָּלָל, m. *stercus*, a *convolutione*, 1 Reg. XIV. 10. affix. כְּגֶלְלוֹ, *sicut stercus ipsius*, Job XX. 7. plural. כַּגְּלָלִים, *veluti stercora*, Soph. I. 17. constr. תַּחַת גֶּלְלֵי הָאָדָם, *pro stercoribus humanis*, Ezech. IV. 15.

גְּלָל, m. Chald. *devolutio*: אֶבֶן גְּלָל, *lapide devolutionis*, Esr. V. 8. id est, *maximo*, quem devolvi necesse est præ gravitate. Aben Esra, R. Salomon et Elias Levita *marmor* interpretantur.

גָּלִיל, m. *limes*, *confinium*, diversorum terminorum *convolutio et concursus*: בְּאֶרֶץ הַגָּלִיל, *in terra confinii hujus*, 1 Reg. IX. 11. Et nomen proprium *Galilæa*, Jos. X. 7. forma constr. גְּלִיל הַגּוֹיִם, *Galilæa gentium*, juxta quosdam, Ies. IX. 1. Plural. גְּלִילִים, *volubiles*, *versatiles*: *orbes*, 1 Reg. VI. 34. constr. גְּלִילֵי זָהָב, *orbes aurei*, Cantic. V. 14. עַל גְּלִילֵי כֶסֶף, *ad orbes argenteos*, Esth. I. 6.

גְּלִילָה, f. *Galilæa*, juxta quosdam: Hebræi *tractum*, *terminum*, *limitem* exponunt, Ezech. XLVII. 8. plural. גְּלִילוֹת, *termini*, Joel IV. 4. Sed Jos. XVIII. 17. quibusdam nomen proprium loci est, *Gheliloth*, qui alias *Ghilgal* dicitur, Jos. XV. 7.

גִּלּוּלִים, m. pl. *idola*, *dii stercorei*, per contemptum, Ezech. XXII. 3. constr. גִּלּוּלֵי, Ezech. VIII. 10. aff. אֶת־גִּלּוּלָיו, *deos stercoreos suos*, Ezech XIV. 4.

גִּלְגָּל, m. *Ghilgal*, nomen proprium loci: item *rota*, unde constructum גַּלְגַּל עֶגְלָתוֹ, *rota plaustri sui*, Ies. XXVIII. 28.

גַּלְגַּל, masc. *orbis*, *rota*, *sphæra*: **כַּגַּלְגַּל**, *tamquam rotam*, vel *rotationem*, id est, *pulverem rotatum et circumactum a turbine*, Psal. LXXXIII. 14. et sic Ies. XVII. 13. **בַּגַּלְגַּל**, *in orbe*, Psal. LXXVII. 19. nempe *cælesti*, qui circumvolvitur, Aben Esra: **רֶכֶב וְגַלְגַּל**, *curribus et rotis*, Ezech. XXIII. 24. Quidam *essedum*, alii *carrucas* interpretantur. Plurale cum affixo, **וְגַלְגִּלָּיו**, *et rotæ ejus*, Ies. V. 28. Chald. **גַּלְגִּלּוֹהִי**, *rotæ ejus*, Dan. VII. 9.

גֻּלְגֹּלֶת, f. *calvaria*, *cranium*, *caput*, 2 Reg. IX. 35. **לַגֻּלְגֹּלֶת**, *in caput unumquodque*, Exod. XVI. 16. aff. **אֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ**, *cranium ejus*, Jud. IX. 53. plur. cum affixo **לְגֻלְגְּלוֹתָם**, *per capita sua*, Num. I. 2.

מְגִלָּה, f. *volumen*, *liber convolutus*, Jer. XXXVI. 28. constr. **מְגִלַּת־סֵפֶר**, *volumen libri*, ver. 2. Chald. **מְגִלָּה חֲדָה**, *volumen unum*, id est, *quoddam*, Esr. VI. 2.

בִּגְלַל, *propter*, *occasione*, *causa*: separatum scribitur **בִּגְלַל** cum Pathach, quasi forma constructa, Gen. XXXIX. 5. Affix. **בִּגְלָלֵךְ**, *tua causa*, *propter te*, Genes. XXX. 27. Genes. XII. 13. **בִּגְלַלְכֶם**, *propter vos*, Deut. I. 37.

גָּלַם *convolvit*, *involvit*: futur. **וַיִּגְלֹם**, *et convolvit*, 2 Reg. II. 8.

גֹּלֶם, m. *glomus*, *massa*, rudis et intricata adhuc, neque in veram formam evoluta: affix. **גָּלְמִי**, *massam rudem meam*, Psal. CXXXIX. 16.

גְּלוֹם, m. *pallium*: plural. constr. **בִּגְלוֹמֵי תְכֵלֶת**, *palliis*, vel *togis hyacinthinis*, Ezech. XXVII. 24.

גַּלְמוּד, m. *solitarius*, *rejectus et desertus*, *desolatus*, Aben Esra, Job III. 7. et XXX. 3. fœmin. **גַּלְמוּדָה**, *solitaria*, Ies. XLIX. 21. Apud Talmudicos legitur: *in civitatibus maritimis vocant menstruatam* **גלמודה**, *galmuda*. *Quid* **גלמודה**? *separata a viro suo*: Sota cap. 7. in fine.

גלע Hithp. **הִתְגַּלַּע**, *immiscere se*: infinit. **וְלִפְנֵי הִתְגַּלַּע**, *ante miscere se*, *antequam immisceat se*, Prov. XVII. 14. futur. **יִתְגַּלָּע**, *immiscet se*, Prov. XVIII. 1. Sic XX. 3. neque sæpius legitur.

גָּלַשׁ *detondit*, *deglabravit*: præt. **שֶׁגָּלְשׁוּ**, *quæ detondent*, Cant. IV. 1. et VI. 5. Hinc in Targum, **גְּלוֹשׁ**, *recalvaster*, **גְּלוֹשְׁתָּא**, *recalvatio*, Lev. XIII. 41, 42. Aben Esra, *conspicui sunt et videntur*.

גַּם *etiam*, *quoque*: repetitum in continuatione sententiæ, est *tum*, *tam*, *quam*: **וְגַם**, *quinetiam*, Genes. XLIV. 9. **הֲגַם**, *num etiam*, *etiamne?* Genes. XVI. 13. **וְאַף־גַּם**, *ac insuper etiam*, Levit. XXVI. 44 pleonasmus nec inelegans, nec in his particulis infrequens: **בְּשַׁגַּם**, *eo quod etiam*, Genes. VI. 3. compositum ex præpositione **בְּ**, et pronomine **שֶׁ**, quod cum Pathach loco Sægol notatur, et ex **גַּם**.

גָּמָא Pih. *absorpsit*, *exsorpsit*, *exhausit*: futurum **יְגַמֶּא־אֶרֶץ**, *absorbet terram*, nempe *celerrimo cursu*, ut R. Levi explicat, Job XXXIX. 24. Chaldæus, *facit foveam in terra*: sic alii, *fodit*. Hiph. imper. **הַגְמִיאִנִי**, *sorbere sine me*, *sorbendum da mihi*, Genes. XXIV. 17. In Targum **גָּמְעַן דְּמָא**, *absorbent sanguinem*, Job XXXIX. 30. **גְּמִיעָה**, *absorbitio*, apud Rabbinos.

מְגַמָּה, f. *haustus*: constr. מְגַמַּת פְּנֵיהֶם, *haustus faciei ipsorum*, Hab. I. 9. R. Salomon exponit per שְׁאִיפַת, *absorbitio*. *Haustus faciei ipsorum*, hoc est, *celerrimo suo cursu*, quo videntur terram ante se constitutam quasi *absorbere*, *tendunt orientem versus*: vel, *cursus ipsorum est celerrimus*, ut *orientalis ventus*.

גֹּמֶא, m. *juncus*, *scirpus*, sic dictus, quod aquam *sorbeat*, Job VIII. 11.

גמד גֹּמֶד, m. *cubitus*, *mensura cubiti*, Jud. III. 16. idem quod אַמָּה, de quo vide in אמם.

גַּמָּדִים, m. pl. *Gammadæi*, Ezech. XXVII. 11. populi Phæniciæ, (quorum urbem Plinius corrupte *Gamalen*, pro *Gamaden*, appellat lib. 2. cap. 91.) quasi *cubitales* vel *brachiales* dicti, quod *brachio potentes et robusti essent*, ut quibusdam placet; non quod *cubitalis staturæ fuerint*, quod loco isti non convenit.

גָּמַל *retribuit*, *rependit*, *retulit bonum* vel *malum*, et ita construitur cum accusativo, affixo vel separato, vel cum dativo, vel cum præpositione עַל: item *ablactavit*, *educavit*, *maturavit*. Præter. כִּי גָּמַל עָלָי, *quia rependit mihi*, Psalm. XIII. 6. גְּמַלְתַּנִי הַטּוֹבָה, *rependisti mihi bonum*, וַאֲנִי גְּמַלְתִּיךָ הָרָעָה, *et ego affeci te malo*, 1 Sam. XXIV. 18. Part. וּבֹסֶר גֹּמֵל, *et omphax maturescens*, Ies. XVIII. 5. part. præter. גָּמוּל, *ablactatus*, Ies. XI. 8. infin. עַד־גְּמֹלְךָ אוֹתוֹ, *donec ablactes eum*, 1 Sam. I. 23. futur. וַיִּגְמֹל שְׁקֵדִים, *et maturabat*, *educabat amygdala*, Num. XVII. 23. וַתִּגְמְלֵהוּ, *et educavit eum*, 1 Reg. XI. 20. Niph. inf. הִגָּמֵל, *ablactari*: et futur. וַיִּגָּמַל, *et ablactatus fuit*, Gen. XXI. 8. Vide et 1 Sam. I. 22.

גְּמוּל, m. *retributio*, *bona* vel *mala*, unde vel *beneficium* vel *maleficium*, et omnino *meritum* denotat: אֶת־גְּמוּלֵךְ, *retributionem tuam*, *meritum tuum*, Ps. CXXXVII. 8. aff. גְּמֻלְךָ, *retributio tua*, Obad. ver. 15. Plur. cum affixo כָּל־גְּמוּלָיו, *omnium beneficiorum tuorum*, Psalm. CIII. 2. fœm. גְּמוּלָה, 2 Sam. XIX. 37. plur. אֵל גְּמֻלוֹת, *Deus retributionum*, Jer. LI. 56.

גָּמָל, m. *camelus*, Ies. XXI. 7. plur. absolutum et construct. גְּמַלִּים מִגְּמַלֵּי אֲדֹנָיו, *camelos ex camelis domini sui*, Gen. XXIV. 10. Semel additur fœmininum ad distinguendum sexum, גְּמַלִּים מֵנִיקוֹת, *cameli lactantes*, Gen. XXXII. 15. aff. לִגְמַלֶּיךָ, *camelis tuis*, ver. 19.

תַּגְמוּל, m. *retributio*, *beneficium*, *meritum*, unde cum affixo formæ chaldaicæ, תַּגְמוּלוֹהִי, *beneficia ejus*, Psalm. CXVI. 12.

גמץ גּוּמָּץ, m. *fossa*: חֹפֵר גּוּמָּץ, *fodiens fossam*, Eccles. X. 8. Chaldaicum est: unde גּוּמָּצָא עַמִּקְתָּא, *fovea profunda*, Prov. XXII. 14. Verbum, גַּמְצַהּ, *effodit eam*, Psalm. VII. 16. in Targum.

גָּמַר *perfecit*: *defecit*, *desiit*: præter. גָּמַר חָסִיד, *desiit beneficus*, Psalm. XII. 2. et sic LXXVII. 9. particip. גֹּמֵר עָלָי, *perficientem erga me*, Psal. LVII. 3. fut. יִגְמָר־נָא, *deficiat quæso*, Psal. VII. 10. יִגְמֹר בַּעֲדִי, *perficiat pro me*, Psal. CXXXVIII. 8.

גְּמִיר, m. Chald. *perfectus*, *consummatus*, juxta quosdam; vel substantive, *perfectio*, *integritas*, Esr. VII. 12.

גָּנַב *furatus est, abduxit, subtraxit, surripuit furtim*: præt. גָּנַבְתָּ אֶת־אֱלֹהָי, *furatus es deos meos*, Genes. XXXI. 30. particip. præter. גָּנוּב, *furtivum*, Gen. XXX. 33. plur. מַיִם גְּנוּבִים, *aquæ furtivæ*, Prov. IX. 17. Fœmininum cum י paragogico juxta R. Sal. גְּנֻבְתִי, *furto sublatum*, Gen. XXXI. 39. Vide simile infra in מָלֵא. Niph. futur. יִגָּנֵב, *furto ablatum erit*, Exod. XXII. 11. Pih. particip. plural. constr. מְגַנְּבֵי, *suffuratores, qui suffurantur*, Jer. XXIII. 30. futur. וַיְגַנֵּב אֶת־לֵב, *et suffurabatur cor*, 2 Sam. XV. 6. Pyh. infin. cum præter. גֻּנֹּב גֻּנַּבְתִּי, *furando furto ablatus sum*, Gen. XL. 15. futur. וְאֵלַי דָּבָר יְגֻנָּב, *et apud me verbum erat furtivum*, Job IV. 12. *absconditum, clandestinum*. Hithp. fut. וַיִּתְגַּנֵּב, *et furtim subtraxit se*, 2 Samuelis XIX. 4.

גַּנָּב, m. *fur*: כְּבֹשֶׁת גַּנָּב, *secundum pudorem furis*, Jer. II. 26. plur. חַבְרֵי גַנָּבִים, *socii furum*, Ies. I. 23.

גְּנֵבָה, f. *furtum*, Exod. XXII. 3. aff. בִּגְנֵבָתוֹ, *cum furto suo*, ver. 2.

גֶּנֶז m. *thesaurus*: *gazæ*: plural. constr. אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ, *in thesauros regis*, Esth. III. 9. Chald. בְּבֵית גִּנְזַיָּא, *in domo gazarum* vel *thesaurorum*, Esth. V. 17.

גַּנְזַךְ, m. *gazophylacium*: plur. cum affixo, וְגַנְזַכָּיו, *et gazophylaciorum ejus*, 1 Paral. XXVIII. 11. R. Salomon scribit esse *locum, in quo thesauri sacri asservantur*: formæ אַרְגָּז.

גָּנַן *protexit, obtexit*: construitur cum עַל. Præter. וְגַנּוֹתִי עַל־הָעִיר, *et protegam supra urbem hanc*, 2 Reg. XX. 6. infin. גָּנוֹן, *protegendo*, Ies. XXXI. 5. Hiph. futur. יָגֵן עֲלֵיהֶם, *proteget eos*, Zach. IX. 15.

גַּן, m. *hortus*, quod septo *protegi* soleat, Gen. II. 8. Aff. לְגַנִּי, *in hortum meum*, Cant. V. 1. Plur. מַעְיַן גַּנִּים, *fons hortorum*, Cant. IV. 15.

גַּנָּה, גִּנָּה, f. idem, Ies. I. 30. constr. גִּנַּת, Cant. VI. 11. plur. גַּנּוֹת, *horti*, Eccles. II. 5. Affix. גַּנּוֹתֵיכֶם, *hortos vestros*, Amos IV. 9.

מָגֵן, m. *clypeus, scutum*, a *protegendo*, Gen. XV. 1. Semel reperitur fœmininum עַל הַמָּגֵן הָאֶחָת, *super scutum unum*, 1 Reg. X. 17. Aff. מָגִנִּי, *scutum meum*, Psalm. VII. 11. Plur. מָגִנִּים, *scuta*, 1 Reg. X. 17. constr. מָגִנֵּי הַזָּהָב, *scuta aurea*, 1 Reg. XIV. 26. מָגִנֵּי נְחֹשֶׁת, *scuta ærea*, ver. 27. aff. מָגִנֶּיהָ, *clypei ejus*, id est, *protectores*, Hos. IV. 18. fœmin. מָגִנּוֹת, *scuta*, 2 Par. XXIII. 9.

מְגִנָּה, f. *obtegumentum*: construct. מְגִנַּת־לֵב, *obtegumentum cordis*, id est, אוֹטֶם הַלֵּב, *obturatio cordis*, juxta R. Sal. Thren. III. 65. Confer 2 Cor. III. 14, 15. ubi dicitur *κάλυμμα velamen*. Vide etiam in מָגֵן: plurale vide in antecedenti voce.

גָּעָה *mugiit, boavit*: infin. וְגָעוֹ, *et mugiendo*, 1 Sam. VI. 12. futur. אִם יִגְעֶה, *an boat?* Job VI. 5.

גָּעַל *fastidivit*: præt. גְּעַלְתִּים, *fastidivi eos*, Levit. XXVI. 44. particip. גֹּעֶלֶת אִישָׁהּ, *fastidiens virum suum*, Ezech. XVI. 45. Niph. præt. נִגְעַל, *fastidio fuit*, 2 Sam. I. 21. Hiph. futur. וְלֹא יַגְעִל, *et non fastidit*, id est, *cum fastidio coit et incassum semen ejicit*, Job XXI. 10.

גֹּעַל, m. *fastidium*, Ezech. XVI. 5.

גָּעַר *increpavit*, *objurgavit*, *compescuit*: et sic construitur cum præpositione ב: absque ea, *perdidit*, *disperdidit*, *corrupit*: præt. וְגָעַר בּוֹ, *et increpabit eam*, Ies. XVII. 13. גָּעַרְתָּ זֵדִים, *perdidisti superbos*, Psalm. CXIX. 21. et sic Psalm. IX. 6. ubi Aben Esra notat absque ב constructum significare *excisionem* et *perditionem*.

גְּעָרָה, f. *increpatio*, Prov. XIII. 1. constr. גַּעֲרַת, Ies. XXX. 17. affix. מִגַּעֲרָתוֹ, *ab increpatione ejus*, Job XXVI. 11.

מִגְעֶרֶת, f. *increpatio*, *perditio*, *exitium*, Deut. XXVIII. 20.

גָּעַשׁ *concuti*, *commoveri*: futur. וַתִּגְעַשׁ, *et concussa fuit*, Ps. XVIII. 8. Pyh. fut. יְגֹעֲשׁוּ, *concutiuntur*, Job XXXIV. 20. Hithp. וְהִתְגֹּעֲשׁוּ, *et commoventur*, Jerem. XXV. 16. cum Cholem in medio propter ejectum Daghesch, ut in Pyhal. Sic futurum, יִתְגֹּעֲשׁוּ, *commoveantur*, Jer. XLVI. 8. et cum Pathach, יִתְגָּעֲשׁוּ, Jerem. XLVI. 7.

גֶּפֶן f. *vitis*, Genes. XL. 9. Semel masculinum est, גֶּפֶן בּוֹקֵק, *vitis vacuans*, Hos. X. 1. Aff. גַּפְנוֹ, *vitem suam*, id est, *fructum vitis suæ*, 2 Reg. XVIII. 31. et sic Jer. V. 17. Plural. וְהַגְּפָנִים, *et vites*, Cant. II. 13.

גַּף גפף, m. *ala*: pl. constr. עַל גַּפֵּי, *super alis*, id est, *pinnis excelsis*. Prov. XI. 3. Quidam, *super eminentiis*: quasi pro גַּבֵּי, de quo in גבב. Chald. idem: plur. גַּפִּין, *alæ*, Dan. VII. 4. Affix. גַּפַּיהּ, *alæ ejus*, ibid. אֲגַפִּים, vide in אגף. Item בְּגַפּוֹ, vide supra in גוף.

גֹּפֶר masc. *gopher*, *cedri species* Genes. VI. 14. Plinius lib. 13. cap. 5. meminit cujusdam cedri, quæ cariem non sentit, cuique materiæ est æternitas.

גָּפְרִית, f. *sulphur*, Gen. XIX. 24.

גָּרָב masc. *psora*, *scabies maligna*, *intus et foris sicca*, juxta R. Sal. Levit. XXI. 20. Deut. XXVIII. 27.

גרד Hithp. הִתְגָּרֵד, *scabere*, *scalpere se*: infinit. לְהִתְגָּרֵד, *ad scabendum se*, Job II. 8.

גָּרָה Pih. *miscere*, et de contentione ac bello tantum dicitur, quomodo Virgilius dixit, *miscere prælia*, et Cicero, *miscere et concitare certamina*: futur. יְגָרֶה מָדוֹן, *miscet contentionem*, Prov. XXIX. 22. Hithp. præter. הִתְגָּרִית, *miscuisti* scil. *bellum*, Jerem. L. 24. imp. וְהִתְגָּר בּוֹ מִלְחָמָה, *et misce cum eo bellum*, Deut. II. 24. per apocopam.

תִּגְרָה, f. *conflictus*: construct. מִתִּגְרַת יָדְךָ, *a conflictu manus tuæ*, Psal. XXXIX. 11.

גָּרוֹן, גֵּרָה, et alia quæ hinc esse possint, vide in גָּרַר.

גרז Niph. נִגְרַז, *succidi*, *excidi*: præter. נִגְרַזְתִּי, *excisus sum*, Psalm. XXXI. 23.

גַּרְזֶן, m. *securis*, ab *excindendo*, Deut. XX. 19.

גּוֹרָל גרל, m. *sors*, Levit. XVI. 8. constr. גּוֹרַל צַדִּיקִים, *sors justorum*, Psalm. CXXV. 3. aff. גּוֹרָלְךָ, *sortem tuam*, Prov. I. 14. plural. גֹּרָלוֹת, *sortes*, Levit. XVI. 8.

גֶּרֶם m. *os ossis*: *ossa*, *artus*, Prov. XVII. 22. item *fastigium*: אֶל־גֶּרֶם הַמַּעֲלוֹת, *in fastigio graduum*, 2 Reg. IX. 13. et sic Kimchi

in Com. exponit, *in gradu supremo*: חֲמוֹר גָּרֶם, *asinus ossium*, id est, *ossibus valens*, *fortissimus*, Genes. XLIX. 14. Plur. גְּרָמִים, aff. גְּרָמָיו, *ossa ejus*, Job XL. 18. Chaldaic. גַּרְמֵיהוֹן, *ossa eorum*, Dan. VI. 25.

גָּרַם, *comminuere*, *conterere ossa*, quasi *exossare* dicas, sicut a nomine שֹׁרֶשׁ, *radix*, venit verbum pro *eradicare*, scribit Kimchi Ezech. XXIII. 34. Præt. לֹא גָרְמוּ, *non exossant*, Soph. III. 3. id est, *non abjiciunt ossa*, *sed carnem cum ossibus devorant*, ut mane ne ossa quidem rodenda reliqua habeant. Pih. futurum, וְעַצְמוֹתֵיהֶם יְגָרֵם, *et ossa eorum exossabit*, id est, *conteret*, Numer. XXIV. 8. חֲרָשֶׂיהָ תְּגָרֵמִי, *testas ejus comminues*, Ezech. XXIII. 34.

גֹּרֶן f. *area*, Num. XVIII. 27. גֹּרְנָה, *in aream*, Mich. IV. 12. affix. מִגָּרְנְךָ, *de area tua*, Deut. XVI. 13. plur. גְּרָנוֹת, *areæ*, Joel II. 24.

גָּרַס *frangi*, *comminui*: præter. גָּרְסָה נַפְשִׁי, *comminuitur anima mea*, Psalm. CXIX. 20. Hiphil הִגְרִים, *comminuit*: futur. וַיַּגְרֵס, *et comminuit*, Thren. III. 16.

גֶּרֶשׂ, m. *comminutum*, *contusum*, *res contusa*, Lev. II. 14. aff. מִגִּרְשָׂהּ, *de contuso ejus*, ver. 16.

גָּרַע *diminuit*, *detraxit*, *subtraxit*, *ademit*: *succidit diminuendo*. Construitur cum accusativo et cum præpositione מִן. Partic. præter. זָקָן גְּרֻעָה, *barba diminuta*, *succisa*, Jer. XLVIII. 37. infinit. לִגְרוֹעַ, *ad diminuendum*, Eccles. III. 14. futur. אֶגְרַע, *succidam*, Ezech. V. 11. Targum אֶקְטוֹף, quod idem: וְתִגְרַע, *et diminuis*, *minimum existimas*, Job XV. 4. וְתִגְרַע אֵלֶיךָ, *et subtrahis ad te*, id est, *aliis adimis et tibi confers*, ver. 8. יִגְרַע מִצַּדִּיק, *subtrahit e justo*, Job XXXVI. 7. Niph. præter. וְנִגְרַע, *et diminuetur*, Lev. XXVII. 18. Pih. futur. יְגָרַע, *subtrahet*, Job XXXVI. 27.

מִגְרָעוֹת, f. pl. *contracturæ*, *imminutiones*, 1 Reg. VI. 6.

גָּרַף *convolvit*, *devolvit*, *everrit*: præt. גְּרָפָם, *devolvit* vel *everrit ea*, Jud. V. 21.

אֶגְרוֹף, m. *pugnus*, quasi *manus convoluta*: בְּאֶגְרֹף, *cum pugno* (Targum בְּכוּרְמֵיזָא, *fuste*) Exod. XXI. 18. בְּאֶגְרוֹף רֶשַׁע, *pugno injustitiæ*, Ies. LVIII. 4.

מֶגְרָפָה, f. *gleba*, *massa terræ convoluta*: pl. cum aff. תַּחַת מֶגְרְפֹתֵיהֶם, *sub glebis suis*, Joel I. 17.

גָּרַר *concidit*, *secuit*, *dissecuit*: item *ruminavit*, quasi *denuo concidit*; vel ab *attractione*, nam chaldaice est *trahere*, *attrahere*. Fut. יְגוֹרֵם, *dissecabit eos*, Prov. XXI. 7. juxta Aben Esram et Kimchi in libro Rad. Qui *terrere* vertunt, deducunt a גּוּר, sed id aliter construitur, ut suo loco videre est: יָגֹר, *ruminabit*, Lev. XI. 7. pro יָגוֹר, ut אָכוֹת a כָּתַת et alia plura: Kametz pro Pathach propter pausam. Pyh. partic. plur. מְגֹרָרוֹת, *secti*, *dissecti*, 1 Reg. VII. 9. Hithp. partic. מִתְגּוֹרֵר, *dissecans*, *succidens*, Jerem. XXX. 23. juxta quosdam, ut Kimchi citat in libro Radicum, sed aliam explicationem vide in גּוּר.

גֵּרָה, f. *rumen*, *cibus ruminis*; unde גֵּרָה לֹא יָגָר, *ruminationem* vel *ruminationis cibum non ruminat*, Lev. XI. 7. מַעֲלַת גֵּרָה, *ascendere faciens* vel *revocans cibum ruminis*, ver.

3, 6. Item *obolus* quasi *minimum monetæ segmentum*, Exod. XXX. 13. quorum viginti faciebant siclum.

גָּרוֹן, m. *guttur*, ab *intersectionibus*, vel ab *attractione* spiritus < נְטוּיוֹת גָּרוֹן, *extentæ gutture*, Ies. III. 16. Aff. גְּרוֹנִי, *guttur meum*, Psal. LXIX. 4. Est formæ חָלוֹן.

אֲגוֹרָה, fœmin. *numulus*: constr. לַאֲגוֹרַת כֶּסֶף, *pro numulo argenteo*, 1 Sam. II. 36. ubi Kimchi notat א esse servile, et ejusdem originis cum גֵּרָה, de quo ante.

גַּרְגַּר, m. *granum*, *bacca*: plural. גַּרְגְּרִים, Ies. XVII. 6.

גַּרְגֶּרֶת ,גַּרְגְּרָה, fœm. *faux*, *fistula gutturis*, *a segmentis* et *orbibus*, ut R. Salomon scribit: plur. עַל־גַּרְגְּרֹתֶיךָ, *ad fauces tuas*, Prov. III. 3.

מְגֵרָה, fœm. *serra*, 1 Reg. VII. 9. 2 Sam. XII. 31. plur. וּבַמְּגֵרוֹת, *et serris*, 1 Paral. XX. 3. pro quo legitur, 2 Sam. XII. 31. וּבְמַגְזְרוֹת, *et securibus*.

גָּרַשׁ *expulit*, *ejecit*: part. præsens גֹּרֵשׁ מִפָּנֶיךָ, *expulsurus sum a facie tua*, Exod. XXXIV. 11. Partic. præteritum, וּגְרוּשָׁה, *et expulsam*, id est, *repudiatam*, Lev. XXI. 14. Niph. præt נִגְרַשְׁתִּי, *ejectus sum*, Jon. II. 5. particip. נִגְרָשׁ, *expulsum*, *propulsum*, Ies. LVII. 20. Pih. præterit. גֵּרַשְׁתָּ, *expulisti*, Gen, IV. 14. Infin. גָּרֵשׁ יְגָרֵשׁ, *expellendo expellet*, Exod. XI. 1. Pyh. præterit. גֹּרְשׁוּ, *expulsi sunt*, Exod. XII. 39.

גֶּרֶשׁ, m. *ejectum*, *extrusum*, גֶּרֶשׁ יְרָחִים, *extrusio lunarum*, id est, *fructus quos quæque luna protrudit*; Deut. XXXIII. 14.

מִגְרָשׁ, m. *expulsio*, *suburbium*, *suburbanum prædium*, Ezech. XLV. 2. dictum quasi ex urbe *expulsum*. Constr. מִגְרַשׁ, Levit. XXV. 34. affix. לְמַעַן מִגְרָשָׁהּ, *propter expulsionem ejus*, Ezech. XXXVI. 5. Plural. constr. מִגְרְשֵׁי הֶעָרִים, *suburbana prædia civitatum*, Num. XXXV. 4, 5. affix. וּמִגְרְשֵׁיהֶם, *et suburbana prædia illarum*, ver. 3. וּמִגְרָשֶׁהָ, *et suburbana prædia ejus*, Jos. XXI. 11. ubi deficit ו ante ה juxta Masorethas, et sic toto isto capite, excepto ver. 13. ubi bis plene scribitur.

מִגְרָשׁוֹת, f. pl. *suburbia*, *suburbana loca*, Ezech. XXVII. 28. juxta paraphrasten Chaldæum, et hebræos. Quidam, *fluctus propulsi* vel *jactati*.

גֶּרֶשׂ, vide supra in גרם.

גֶּשֶׁם גשם, m. *imber*, *pluvia*: non tam generale esse volunt, quam מָטָר, quod *quamcunque pluviam* significat: hoc vero *pluviam fortem*, sive *imbrem*, juxta Kimchium in lib. Rad. וְגֶשֶׁם אָיִן, *et pluvia non est*, Prov. XXV. 14. Plur. עֵת גְּשָׁמִים, *tempus pluviarum*, Esr. X. 13. Constr. גִּשְׁמֵי בְרָכָה, *pluviæ benedictionis*, Ezech. XXXIV. 26. affix. גִּשְׁמֵיכֶם, *pluvias vestras*, Lev. XXVI. 4.

גֹּשֶׁם, m. idem: לֹא גֻשְׁמָהּ, *non (descendit) pluvia ejus*, Ezech. XXII. 24. Quidam volunt esse verbum Pyhal pro, *non profunderis pluvia*, et ita Daghesch characteristicum deficit, et Mappik redundat; vel est לְתִפְאֶרֶת הַקְּרִיאָה, *ad venustiorem pronunciationem*, ut Kimchi scribit in commentariis.

הִגְשִׁים, Hiph. *pluere fecit*, *pluviam demisit* vel *suscitavit*. Particip. præs. plur. מַגְשִׁמִים, *pluere facientes*, Jer. XIV. 22.

גְּשֵׁם m. Chald. *corpus*: affix.

בְּגֶשְׁמְהוֹן, *in corpus eorum*, Dan. III. 27. גֶּשְׁמֵהּ, *corpus ejus*, Dan. IV. 30. גֶּשְׁמַהּ, *corpus ejus*, Dan. VII. 11.

גִּשֵּׁשׁ Pih. *palpavit* : futurum נְגַשְׁשָׁה כַעִוְרִים, *palpavimus tamquam cæci*, Ies. LIX. 10.

גת גַּת, f. *torcular*, Joel III. 13. plur. גִּתּוֹת, *torcularia*, Nehem. XIII. 15.

ד

דָּא Chald. *hæc*, *ista*, *hoc*, *illud*, Dan. IV. 27. דָּא לְדָא, *hoc ad illud invicem*, Dan. V. 6. דָּא מִן דָּא, *hæc ab illa*, Dan. VII. 3. ex hebræo זֶה, ז in ד mutato.

דָּאַב *doluit*, *mœstus fuit* : præt. fœm. דָּאֲבָה, *mœret*, *mœsta est*, Jer. XXXI. 25. infin. לְדַאֲבָה, *ad mœrendum*, *mœrere*, Jer. XXXI. 13. cum ה paragogico. Hiph. הֶאֱדִיב, *dolere fecit*, *cruciavit*. part. וּמְדִיבוֹת נָפֶשׁ, *et cruciantes animum*, Levit. XXVI. 16. pro מַדְאִיבוֹת. Infin. לַאֲדִיב per metathesin literarum, juxta hebræos, vide supra suo loco.

דְּאָבָה, f. *mœror*, Job XLI. 14.

דַּאֲבוֹן, m. idem, Deut. XXVIII. 65.

דָּאַג *solicitus*, *anxius fuit*, *anxie timuit* ; præt. וְדָאַג לָנוּ, *et solicitus sit nobis*, id est, *nostra causa*, vel *de nobis*, 1 Sam. IX. 5. et sic X. 2. וְאֶת־מִי דָּאַגְתְּ, *et quem solicita timuisti*, Ies. LVII. 11. Futur. אֶדְאַג מֵחַטָּאתִי, *solicitus sum de peccato meo*, Psal. XXXVIII. 19.

דְּאָגָה, f. *solicitudo*, *anxietas*, Prov. XII. 25.

דָּאג, vide in דָּגָה.

דָּאָה *volavit*, *volitavit* ; *pernicem volatum* proprie notat, *qualis est aquilæ* : futur. יִדְאֶה הַנֶּשֶׁר, *volat aquila*, Deut. XXVIII. 49. וַיֵּדֶא, *volitatque*, Psal. XVIII. 11. per apocopam.

דָּאָה, f. *milvus*, idem quod דַּיָּה scribit Aben Esra, Lev. XI. 14.

דָּב *fluxus*, *stercus*, *excrementum*, originis chaldaicæ, a דּוּב, idem quod hebraice זוּב, *fluere*.

דִּבְיוֹנִים, m. pl. *stercus columbinum*, 2 Reg. VI. 25. compositum ex דָּב et יוֹנִים, *columbæ*. דָּב, *fluxus*, id est, זֶבֶל הַזָּב מִן הַיּוֹנִים, *stercus aut fimus fluens ex columbis*, juxta R. Sal. vel צוֹאַת יוֹנִים, *excrementum columbarum*, juxta Kimchium. Chaldæus, קַבָּא דְזֶבֶל מַפְּקַת יוֹנַיָּא, *cabus fimi excrementi columbarum*. Est autem vox legenda pro חֲרֵיוֹנִים : vide חָרַר.

דֹּבֶא m. *sermo*, juxta quosdam : וּכְיָמֶיךָ דָּבְאֶךָ, *et sicut dies tui*, *sic sermo tuus*, Deut. XXXIII. 25. id est, *quamdiu vives*, *tamdiu sermo de te erit*, *et sermone hominum celebraberis*. Vel, *robur*, *fortitudo* (quod Chaldæus secutus) pro, *juxta annos vitæ tuæ*, *semper idem erit robur tuum*, *ut juventutis*, *ita senectutis robur firmum erit*. Hæc communior interpretatio, teste Kimchio.

דָּבַב *loqui* : part. דּוֹבֵב שִׂפְתֵי

יְשֵׁנִים, *loquitur labiis dormientium*, Cant. VII. 10. hoc est, בְּשִׂפְתֵי, *per labia facit, ut etiam dormientes loquantur*. Sic convenit cum part. præcedente הוֹלֵךְ. Si דוֹבֵב accipiatur ex Pihel sive Pohel, tunc erit præteritum pro participio מְדוֹבֵב.

דִּבָּה, f. *infamia*, *fama mala*: constr. דִּבַּת הָאָרֶץ, *infamiam terræ*, Num. XIII. 32. aff. וְדִבָּתְךָ, *et infamia tua*, Prov. XXV. 10.

דֹּב, דוֹב, com. *ursus*, *ursa*: דֹּב אֹרֵב, *ursus insidians*, Thren. III. 10. plur. כַּדֻּבִּים, *sicut ursi*; Ies. LIX. 11. fœm. שְׁתַּיִם דֻּבִּים, *duæ ursæ*, 2 Reg. II. 24. Chald. לְדֹב, *urso*, Dan. VII. 5.

דְּבַח Chald. *sacrificare*. Particip. דָּבְחִין, *sacrificantes*, Esr. VI. 3. ex hebræo זָבַח, commutatis ז et ד.

דִּבְחִין, m. pl. Chald. *sacrificia*, Esr. VI. 3.

מַדְבְּחָא, m. Chald. *altare*, Esr. VII. 17.

דבך נִדְבָּךְ, Chald. *ordo*, *series*, *strues lapidum*, *paries*, *structura*, *maceria*: נִדְבָּךְ דִּי אָע חֲדַת, *paries ex lignis novis*; plurale, נִדְבָּכִין דִּי אֶבֶן גְּלָל תְּלָתָא, *ordines murorum terni ex lapidibus magnis*; Esr. VI. 4. Sic in Targum, נִדְבָּךְ עַל נִדְבָּךְ, *ordo super ordine*, hebr. אֶבֶן עַל אֶבֶן, *lapis super lapide*, Hag. II. 15. נִדְבָּכִין עֲבִידָן לְהוֹן, *ordines lapidei erant facti ipsis in circuitu*, hebr. טוּר, Ezech. XLVI. 23. מִלְּרַע לְנִדְבָּכַיָּא, *sub ordinibus lapideis istis*, ibid. נִדְבָּךְ שֶׁל אֲבָנִים, *maceria*, *strues*, *structura lapidum*, apud Rabbinos.

דבל דְּבֵלָה, fœm. *palatha*, *massa ficuum*, 1 Sam. XXX. 12. Constr. דְּבֶלֶת תְּאֵנִים, *palatha ficuum*, 2 Reg. XX. 7. Plur. דְּבֵלִים, 1 Sam. XXV. 18.

דָּבַק *adhæsit*, *cohæsit*; *conjunctus*, *conglutinatus fuit*: constr. cum præposit. אֶל, ל, ב, עִם, אַחֲרֵי. Præt. וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ, *et adhærebit uxori suæ*, Gen. II. 24. Cum affixo futur. תִּדְבָּקַנִי הָרָעָה, *adhæreat mihi malum*, Gen. XIX. 19. Chald. particip. plur. דָּבְקִין, *cohærentes*, Dan. II. 43. Pyh. futur. יְדֻבָּקוּ, *conglutinentur*, Job XXXVIII. 38. et XLI. 8. Hiph. הִדְבִּיק, *adhærescere fecit*, *agglutinavit*, *conglutinavit*: *persecutus*, *assecutus fuit*: præter. הִדְבַּקְתִּי, *feceram ut adhæreret*, Jerem. XIII. 11. הִדְבִּיקֻהוּ, *assecuti sunt eum*, 2 Sam. I. 6. Hoph. particip. מֻדְבָּק, *adhærere facta*, Psalm. XXII. 16.

דָּבֵק, masc. *adhærens*, *conjunctus*: דָּבֵק מֵאָח, *conjunctior fratre*, Prov. XVIII. 24. fœm. דְּבֵקָה, *conjuncta*, 2 Par. III. 12.

דֶּבֶק, m. *junctura*, *commissura*, *ferrumen*, *glutinum*, *quo aliquid conjungitur*, Ies. XLI. 7. Plural. דְּבָקִים, *commissuræ*, 2 Par. XVIII. 33. 1 Reg. XXII. 34.

דִּבֵּר *locutus*, *elocutus est*: construitur cum præpositionibus ל, אֶל, עַל. Particip. דֹּבֵר, *eloquor*, Exod. VI. 29. Plural. דֹּבְרִים, *loquuntur*, Num. XXXVI. 5. Constr. דֹּבְרֵי, Psal. V. 7. Fœm. plural. דֹּבְרוֹת, *loquuntur*, Num. XXVII. 7. Particip. Pahul, דָּבֻר, *dictum*, Proverb. XXV. 11. Infin. בְּדַבְּרֶךָ, *in loqui te*, *quum locutus fueris*, Psalm. LI. 6. Niph. נִדְבַּר, *assidue*, *frequenter loqui*, vel *prædicare*, *dictitare*, *obloqui*, *colloqui*: præt. נִדְבְּרוּ, *frequenter loquuntur*,

Mal. III. 16. נִדְבְּרוּ עָלֶיךָ, *oblocuti sumus tibi*, Mal. III. 13. Part. plur. הַנִּדְבָּרִים בְּךָ, *assidue loquentes contra te*, Ezech. XXXIII. 30. Kimchi scribit ad hunc locum, לְשׁוֹן דִּבּוּר שֶׁהוּא קָשׁוּר עִם בֵּית הוּא לִגְנַאי, hoc est, Verbum דִּבֵּר quando cum בְּ construitur, sumitur in malam partem. Pih. דִּבֵּר, *dixit, edixit, locutus, elocutus, prolocutus fuit*; cum אֶל, *allocutus*; cum עִם, *collocutus*; cum עַל, *oblocutus*; et sic varie construitur, nempe cum dativo, accusat. vel præp. לְ, עִם, בְּ, אֶל, אֵת. Præt. וְדִבַּרְתִּי עַל לִבָּהּ, *et locutus sum ad cor ejus*, Hos. II. 14. sic Genes. XXXIV. 3. Ies. XL. 2. Infin. לְדַבֵּר בָּם, *loquendo de eis*, Deut. XI. 19. וּבְדַבְּרִי אוֹתָךְ, *et in alloqui me te*, Ezech. III. 27. futur. אֲדַבֵּר בְּךָ אֶל־אָבִי, *loquar de te ad patrem meum, tua causâ patrem meum alloquar*, 1 Sam. XIX. 3. Et ex alia significatione *perdere*, unde וַתְּדַבֵּר, *et perdidit*, 2 Paralip. XXII. 10. pro quo in eadem historia legitur, תְּאַבֵּד, 2 Reg. XI. 1. Pyh. part. מְדֻבָּר־בָּךְ *dicitur*, vel *prædicatur de te*, Psalm. LXXXVII. 3. Futur. שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ, *quo sermo fiet de ea*, Cant. VIII. 8. Hiph. futurum יַדְבֵּר, *ducit, adducit*, Psalm. XLVII. 4. et sic XVIII. 48. ex usu chaldaico. Hithp. particip. מִדַּבֵּר, *loquens*, Num. VII. 89. pro מִתְדַּבֵּר per usitatam syncopam.

דָּבָר, m. *verbum, sermo: res, negotium, aliquid, quidquam*, Genes. XVIII. 14. Exod. XVIII. 16. כָּל־דָּבָר רָע, *omnem rem malam*, Deut. XVII. 1. Constr. דְּבַר־יְהוָה, *verbum Domini*, Jer. I. 4. עַל־דְּבַר, *propter negotium, propter, causa, ratione*, ut עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ, *propter gloriam nominis tui*, Ps. LXXIX. 9. Aff. דְּבָרִי, *verbum meum*: דְּבָרְךָ, *verbum tuum*, quod octies scribitur cum י redundante, דְּבָרֶיךָ, ut Masorethæ notant, Jud. XIII. 17. Plur. דְּבָרִים. Constr. לְדִבְרֵי־רוּחַ, *verbis ventosis*, Job XVI. 3. Affix. דְּבָרָיו, *verba ejus*: דְּבָרֶיךָ, *verba tua*. Et cum hoc affixo *tredecim* sunt, quæ scribuntur absque י, ut כִּדְבָרְךָ, *secundum verba tua*, Gen. XXX. 34. pro כִּדְבָרֶיךָ. Loca annotata sunt in Masòra magna.

דֶּבֶר, m. *verbum, sermo*, Jerem. V. 13. unde ablato accentu ante Makkaph דְּבַר־, Hos. I. 2.

דֶּבֶר, m. *pestis*, Exod. IX. 3. Plur. cum affixo, דְּבָרֶיךָ, *pestes tuæ*, Hos. XIII. 14. Dicitur sic; quasi *perditio, res perdens*, germanice, *das böse ding*, ex 2 Paral. XXII. 10. vel quod sic res a *Deo edicta et decreta*: aut quod *abducat* omnis status et generis homines.

דֹּבֶר, m. *ductus, caula, ovile*: aff. כְּדָבְרָם, *secundum ductum suum, pro more suo*, Ies. V. 17. בְּתוֹךְ הַדָּבְרוֹ, *in medio ovilis sui*, Mich. II. 12. Sic dictum *ovile*, quod oves eo semper *ducantur*.

דְּבִיר, m. *adytum*, quasi *oraculum* vel *loquutorium* dictum, quod *Deus inde responsa daret*, 1 Reg. VI. 19. et י quandoque deficit. Est et nomen proprium urbis in libro Josuæ, et regis cujusdam, Jos. X. 3.

דִּבְרָה, f. *ductus, ratio, causa, negotium*, sed semper forma constructa cum præpositione עַל reperitur, עַל־דִּבְרַת, *secundum rationem, pro ratione*, Eccles. III. 18. et VIII. 2. Cum affixo, דִּבְרָתִי, *causam meam*, Job V. 8. et sic cum י paragogico, ut Aben

Esra notat, עַל־דִּבְרָתִי מַלְכִּי־צֶדֶק, *secundum ductum*, *ordinem* vel *rationem Malchitzedek*, Psal. CX. 4. ubi Aben Esra exponit עַל־מִנְהַג, *secundum morem*, vel *consuetudinem:* Et in epistola ad Hebræos V. 6. κατὰ τὴν τάξιν *secundum ordinem*, et cap. VII. 15. κατὰ τὴν ὁμοιότητα *secundum similitudinem*. Chaldaic. עַל־דִּבְרַת, *propter causam*, vel simpliciter, *propter*, ut hebraice עַל דְּבַר, Dan. II. 30. עַל־דִּבְרַת דִּי יִנְדְּעוּן, *propterea ut agnoscant*, Dan. IV. 14. atque ita legitur in Venetis editionis primæ; sed postea scriptum lectum, עַד־דִּבְרַת, eodem sensu juxta hebræos. Et sic græci, ἵνα γνῶσιν.

דַּבְּרוֹת, f. pl. *verba*: cum affixo מִדַּבְּרוֹתֶיךָ, *e verbis tuis*, Deuter. XXXIII. 3. Est formæ בַּקָּשָׁה.

דֹּבְרוֹת, f. pl. *rates*, a *ductu* dictæ, 1 Reg. V. 23.

דְּבֹרָה, f. *apis*, a continuo susurro quasi *loquutione*, vel mirabili *ductu*, et *ordine* sui operis, Ies. VII. 18. plural: כִּדְּבֹרִים, *sicut apes*, Psalm. CXVIII. 12.

הַדָּבְרַיָּא, Chald. *gubernatores*, quasi *ductores* dicti: affix. הַדָּבְרַי, *gubernatores mei*, Daniel. IV. 33. לְהַדָּבְרוֹהִי, *gubernatoribus suis*, Dan. III. 24. ה ab initio est Heemanticum, sicut et in הַמְנִיכָא, de quo in מנך.

מִדְבָּר, m. *desertum*, per antiphrasin sic dictum, quasi locus *a sermone remotus*; vel *a ductu*, si de pascuoso dicatur, quod pecora eo pascendi causa *ducantur*: construct. לְמִדְבַּר שְׁמָמָה, *in desertum solitudinis*, id est, *vastissimum*, Jer. XII. 10. affix. מִדְבָּרָהּ, *desertum ejus*, Ies. LI. 3.

דְּבַשׁ m. *mel*, Gen. XLIII. 11. item *palma*, *dactylus* a dulcedine. Unde: *primitiæ frumenti*, *musti*, *et olei*, וּדְבַשׁ, *et palmæ*, 2 Paral. XXXI. 5. De melle numquam fuerunt primitiæ datæ. Hinc R. Salomon Lev. II. 11. scribit: כל המתיקת פרי קרויה דבש, *omnis dulcedo fructuum vocatur devasch*. Affix. עִם דִּבְשִׁי, *cum melle meo*, Cant. V. 1.

דַּבֶּשֶׁת, f. *gibbus*, Ies. XXX. 6. sed camelorum tantum, sic dictus, quod oneribus læsus, *melle sanari* soleat. Inde in Talmud, דבש לְמַאי חָזֵי לְכָתִיתָה דְגַמְלֵי, *mel ad quid conducit? ad contusionem camelorum*: Schab. fol. 154. 2.

דָּגָה *augeri*, *multiplicari*, *fœcundari* more piscium: nam a דָּג, *piscis* verbum formatum, ut hebræi tradunt: futur. וְיִדְגּוּ לָרֹב, *et fiant ut pisces in multitudinem*, *multiplicentur ut pisces*, Gen. XLVIII. 16.

דָּג, m. *piscis*, vide infra in דוג.

דֶּגֶל m. *vexillum*, Num. II. 3. affix. עַל־דִּגְלוֹ, *juxta vexillum suum*, ver. 2. plur. cum aff. לְדִגְלֵיהֶם, *ad vexilla sua*, Num. II. 17.

דָּגַל, *vexillum erigere*. Part. præt. דָּגוּל, *vexillatus*, *ornatus*, vel *elatus* ut *vexillarius*, Cant. V. 10. Futur. נִדְגֹּל, *vexillum erigamus*, Psalm. XX. 6. Niph. part. נִדְגָּלוֹת, *vexillatæ copiæ*, Cant. VI. 4.

דָּגָן m. *frumentum*, Gen. XXVII. 28. constr. וּדְגַן שָׁמַיִם, *et frumentum cælorum*, Psalm. LXXVIII. 24. affix. דְּגָנְךָ, *frumentum tuum*, Deut. VII. 13.

דָּגַר *collegit*, Jerem. XVII. 11. וְדָגְרָה, *et colliget*, Ies. XXXIV. 15. Chaldaicum est.

דַּד m. *uber*, *mamma*: plural. constr. דַּדֵּי בְּתוּלֵיהֶן, *mammas virginitatis illarum*, Ezech. XXIII. 3. aff. דַּדַּיִךְ, *mammas, tuas*, ver. 21.

דדה Hithp. הִדַּדָּה, *vagari*, *incedere*, *gradi*, sed *sensim* et *leniter*: futur. אֶדַּדֶּה, *sensim incedam*, Ies. XXXVIII. 15. pro אֶתְדַּדֶּה: cum aff. אֶדַּדֵּם, *gressurus sum cum illis*, Ps. XLII. 5. pro אֶדַּדֶּה עִמָּהֶם, *progrediar cum illis*, juxta hebraeos.

דְּהַב Chald. *aurum*, Dan. II. 32. emph. רֵאשֵׁהּ דִּי דְהַבָא, *caput auri*, Dan. II. 38. Est hebraicum זָהָב, commutatis ז et ד.

מַדְהֵבָה, f. *aurea*, *aurifica*, *inaurata* vel *auri cupida*, Ies. XIV. 4. in hebraeo, ubi propheta regem Babyloniæ voce babylonica irridet; ejus divitias carpens.

דהם Niph. נִדְהַם, *defatigari*: partic. נִדְהָם, *defessus*, *defatigatus*, Jer. XIV. 9. Kimchi in Com. *obstupefactus*, qui nescit quid agendum.

דָּהַר *plausit*, sed de equis tantum dicitur, qui citato cursu terram plaudunt: וְסוּס דֹּהֵר, *et equi plaudentis*, Nah. III. 2.

דַּהֲרוֹת, f. pl. *plausus*, Jud. V. 22.

תִּדְהָר, *tæda*, arbor resinam ferens, Ies. XLI. 19.

* דּוֹב *ursus*. Vide supra in דָּבַב.

דוג *piscari*: Hiph. præterit. וְדִיגוּם, *et piscabuntur eos*, Jer. XVI. 16. pro וְהֵדִיגוּם. Simile vide in רוּב.

דָּג, m. *piscis*, Jon. II. 1. Semel cum epenthesi; דָּאג, Nehem. XIII. 16. plur. דָּגִים, Job XL. 31. constr. דְּגֵי הַיָּם, *pisces maris*, Gen. IX. 2. foem. דָּגָה, Deuter. IV. 18. constr. דְּגַת יְאֹרֶיךָ, *piscem rivorum tuorum*, Ezech. XXIX. 4. aff. דְּגָתָם כִּדְגַת הַיָּם, *pisces eorum, sicut pisces maris*, Ezech. XLVII. 10. Hæc duo sunt a verbo דָּגָה, propter mutationem Kametz in Scheva, sicut שְׁנַת a שָׁנָה.

דַּיָּג, m. *piscator*: plural. הַדַּיָּגִים, *piscatores*, Ies. XIX. 8. לְדַוָּגִים, *ad piscatores*, Jerem. XVI. 16. quod scribitur cum Vau, sed legendum per Jod לְדַיָּגִים.

דַּוָּג, m. idem: plur. דַּוָּגִים, *piscatores*, Ezech. XLVII. 10.

דּוּגָה, f. *piscatio*, Amos IV. 2.

דּוֹד m. *dilectus*; *amicus*: synecdochice *patruus*, 1 Sam. X. 15. affix. דּוֹדִי, *dilectus meus*, Cant. VI. 2. אֶל־דּוֹדוֹ, *ad patruum suum*, 1 Sam. X. 16. דּוֹדֵךְ, *dilectus tuus*, Cant. VI. 1. plur. דּוֹדִים, *dilecti*, Cant. V. 1. Et substantive *amores*, עֵת דּוֹדִים, *tempus amorum*, Ezech. XVI. 8. aff. דֹּדֶיךָ, *amores tui*, Cant. I. 2, 4. et IV. 10. Hinc דָּוִיד, *David*, Zach. XII. 8, 10, 12. et XIII. 1.

דּוֹדָה, f. *amita*: aff. דֹּדָתוֹ, *amitam suam*, Exod. VI. 20.

דּוּד m. *calathus*, *canistrum*, *sporta*, Jer. XXIV. 2. *lebes*, 1 Sam. II. 14. *pelvis*, *labellum*, quo fertur argilla aut intrita conficiendorum laterum, Psal. LXXXI. 7. secundum Aben Esram: *ahenum*, Job XLI. 11. Plur. בַּדּוּדִים, *in sportas*, 2 Reg. X. 7. Et cum ו mobili, וּבַדְּוָדִים, *et in lebetibus*, 2 Par. XXXV. 13. constr. cum epenthesi, דּוּדָאֵי, *sportæ*, *calathi*, Jer. XXIV. 1. Similem epenthesin vide in לול.

דּוּדָאִים, m. pl. *mandragoræ*, juxta communem interpretum sententiam, Genes. XXX. 14. Quidam, *flores amabiles*, quasi a superiore דוד deductum. Odor illis adscribitur, Cant.

VII. 14. constr. מְדוּדָאֵי, *de mandragoris*, Gen. XXX. 14. Judæi *violas* interpretantur, et sic in Talmud Sanhed. fol. 99. Vide Drusium in fine com. Ruth.

דוה דָּוֶה, m. *languidus*, Thren. V. 17. fœmin. דָּוָה, *languida*, Thren. I. 13. אֶת־אִשָּׁה דָּוָה, *cum muliere languente*, scilicet *ex fluxu mensium*, Levit. XX. 18. et XV. 33. Ies. XXX. 22.

דַּוָּי, m. *languidum*, Ies. I. 5.

דְּוַי, m. *languor*, Psalm. XLI. 4. plur. constr. כִּדְוֵי לַחְמִי, *sicut languores cibi mei*, Job VI. 7.

דְּוֹת, f. idem: דְּוֹתָהּ, *languoris ejus*, Levit. XII. 2.

מַדְוֶה, m. idem: constr. מַדְוֵה, Deut. XXVIII. 60. plurale constructum, וְכָל־מַדְוֵי מִצְרַיִם, *et omnes languores Ægypti*; Deuter. VII. 15. מַדְוֵיהֶם, vide in מָדַד.

דוח Hiph. הֵדִיחַ, *dispulit*, metaphorice; *abluit*; lavando enim dispelluntur sordes: præter. הֱדִיחָנִי, *dispellit me*, Jer. LI. 34. Futur. יָדִיחַ, *abluet*, Ies. IV. 4. יָדִיחוּ, *abluent*, Ezech. XL. 38.

דוך *tudit*: præt. דָּכוּ בַּמְּדֹכָה, *tundebant in mortario*, Num. XI. 8.

דּוּכִיפַת, f. *gallus sylvestris*, juxta Targum et R. Salomonem: quidam, *attagen*, Lev. XI. 19.

דַּךְ, *pauper*, vide in דכך.

מְדֹכָה, f. *tudicula*, *mortarium*, Num. XI. 8.

דום *siluit*, *obmutuit*, *quievit*: at illud, כְּדֻמָה, *sicut excisa*, Ezech. XXVII. 32. juxta Kimchium significatum habet a דָּמָה. Quibusdam est nomen proprium *Duma*, ut Ies. XXI. 11. Imper. דֹּמּוּ, *silete*, Ies. XXIII. 2.

Pih. דּוֹמֵם, *silere facere*, *sedare*, *quietum reddere*: præteritum וְדוֹמַמְתִּי, *et silere feci*, Psalm. CXXXI. 2.

דֳּמִי, m. *quies*; בִּדְמִךָ, *in quiete tua*, id est, *pristina tranquillitate tua*, Ezech. XIX. 10. de qua etiam in דָּמָה in fine.

דּוּמָה, f. *silentium*; *sepulcrum*, sic dictum, quod illic sit *silentium* a celebrando Deo, Psalm. XCIV. 17. et CXV. 17. Est et nomen proprium regionis, Ies. XXI. 11.

דּוּמָם, *silens*, Ies. XLVII. 5. לְאֶבֶן דּוּמָם, *lapidi silenti*, Hab. II. 19. Convenit cum דָּמָה et דָּמַם, quæ etiam vide.

דון *judicavit*, *disceptavit*, *judicium exercuit*, *causam egit*, *jus dixit*: præter. דָּן דִּין־עָנִי, *judicavit causam pauperis*, Jer. XXII. 16. Chald. particip. דָּאְנִין, *causam cognoscentes*, Esr. VII. 25. ubi Masorethæ notant legendum דָּיְנִין, quia א Scheva mobili affici non solet; simile in דָּיֵק. At quum א habet Scheva compositum, manet; vide קום. Niph. particip. נָדוֹן, *disceptans apud se*, 2 Sam. XIX. 9. Hiph. הֵדִין, *judicavit*, etc. ut ante. In infinitivo et imperativo communiter deficit ה characteristicum: infin. לָדִין, *ad judicandum*, pro לְהָדִין, Ies. III. 13. imper. דִּין, *judica*, Job XXXV. 14.

דַּיָּן, m. *judex*, Psalm. LXVIII. 6. 1 Sam. XXIV. 16. Chald. plural. דַּיָּנִין, *causidici*, *causarum cognitores*, Esr. VII. 25.

דִּין, m. *judicium*, *causa*, *sententia judicata*, Deut. XVII. 8. aff. וְדִינִי, *et causam meam*, Psal. IX. 5.

דּוּן m. idem: שַׁדּוּן, *quod judicium est*, Job XIX. 29. quod ex jure justum et æquum est.

דִּין, Chald. *judicium, causa, sententia judicata*, Dan. IV. 34. emph. דִּינָא Dan. VII. 10. vel דִּינָה, Esr. VII. 27.

מָדוֹן, m. *contentio*, Psalm. LXXX. 7. אִישׁ מָדוֹן, *vir contentionis*, id est, *contentiosus*, Jerem. XV. 10. Plurale est אֵשֶׁת מִדְוָנִים, *mulier contentionum*, id est, *contentiosa*, Prov. XXVII. 15. et מִדְיָנִים, Prov. XVIII. 18. Constr. מִדְיְנֵי אִשָּׁה, *contentiones mulieris*, Prov. XIX. 13.

מְדָנִים, m. pl. idem, Prov. VI. 19. Volunt ex priori forma esse contractum.

מְדִינָה, f. *provincia*, quasi *jurisdictio* dicta, Esth. I. 22. plur. מְדִינוֹת, ibid. Chald. מְדִינְתָּא, f. idem, Esr. V. 8. constr. מְדִינַת, Dan. III. 1. plural. מְדִינָן, Esr. IV. 15. emph. מְדִינָתָא, Dan. III. 2.

דּוּץ *exsilire*: fut. תָּדוּץ, *exsilit*, Job XLI. 13. Chaldaicum est.

דּוּר *habitare*: infinit. מְדוּר, *præ habitare*, Psalm. LXXXIV. 11. דּוֹרִי, *habitare meum*, *habitatio mea*, Ies. XXXVIII. 12. Chald. particip. דָּאְרִין, *habitant*, Dan. II. 38. quod legendum est דָּיְרִין: constr. דָּאְרֵי, *habitantes*, *habitatores*, Dan. IV. 32. legendum דָּיְרֵי. Sic infra in זוע. Fut. תְּדוּר, *habitabat*, Dan. IV. 18. יְדֻרוּן, *habitabant*, Dan. IV. 9. quod scribitur cum ו redundante.

דּוֹר vel דֹּר, m. *ætas*, *generatio*, homines una ætate et generatione viventes, Eccl. I. 4. Aff. וְאֶת דּוֹרוֹ, *et generationem ejus*, Ies. LIII. 8. plur. לְדוֹר דּוֹרִים, *in generationem generationum*, id est, *in omnes generationes*, Ies. LI. 8. fœmin. דּוֹרוֹת, ver. 9. aff. לְדוֹרוֹתָיו, *per generationes illius*, Levit. XXV. 30.

דָּר, Chald. idem: עִם דָּר וְדָר, *cum generatione et generatione*, Dan. III. 33.

דּוּר, masc. *pyra*, *rogus*, Ezech. XXIV. 5. Kimchi in Comment. vult esse imper. *strue pyram* vel *rogum*, ex significatione sequentis nominis.

מְדוּרָה, f. idem, Ezech. XXIV. 9. aff. מְדֻרָתָהּ, *pyræ ejus*, Ies. XXX. 33.

מְדָר, מְדוֹר, m. Chald. *habitatio*: aff. מְדוֹרָךְ, *habitatio tua*, Dan. IV. 22. מְדָרְהוֹן, *habitatio eorum*, Dan. II. 11.

דּוּשׁ *trituravit*: præter. וְדָשׁ חִטִּים, *et triturabat triticum*, 1 Par. XXI. 20. infin. אֶדוֹשׁ יְדוּשֶׁנּוּ, *triturando triturabit eum*, Ies. XXVIII. 28. cum prosthesi literæ א. Chald. futur. cum affix. וּתְדוּשִׁנַּהּ, *et triturabit*, *conteret eam*, Dan. VII. 23. Niph. præter. וְנָדוֹשׁ, *et triturabitur*, Ies. XXV. 10. Infin. cum Schurek, כְּהִדּוּשׁ, *sicut trituratur*, Ies. XXV. 10. Hoph. futur. יוּדַשׁ, *triturabitur*, Ies. XXVIII. 27.

דַּיִשׁ, m. *tritura*, Lev. XXVI. 5.

דִּישׁ, m. *trituratio*: affix. בְּדִישׁוֹ, *in trituratione ejus*, *dum triturat*, Deut. XXV. 4.

מְדֻשָׁה, f. idem: aff. מְדֻשָׁתִי, *tritura mea*, Ies. XXI. 10.

דִּישֹׁן, m. *pygargus*, *caprea quædam sylvestris*, *damis non absimilis*, ut quidam volunt, Deut. XIV. 5.

דָּחָה *depulit*, *impulit*: præter. cum infin. דָּחֹה דְחִיתַנִי, *impellendo impulisti me*, Psalm. CXVIII. 13. Niph particip. plural. constructum, נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל, *depulsos Israel*, Ies. XI. 12. Quidam a נָדַח deducunt, quasi nomen participiale a sing. נִדָּח. futur. יִדָּחֶה, *impellit se*, *impellitur*, Prov. XIV. 32. יִדַּחוּ, *impellantur*, Jerem. XXIII. 12. cum Pathach et

penacutum præter normam. Pyh. præteritum דֹּחוּ, *impelluntur*, Psalm. XXXVI. 13.

דְּחִי, m. *impulsio ad lapsum*, *lapsus:* מִדְּחִי, *a lapsu*, Psal. LVI. 14.

מַדְחֶה, masc. *impulsio*, Proverb. XXVI. 28.

דַּחֲוָן, Chald. *cantiones; instrumenta musica*, Dan. VI. 19. sic dicta, quod tristitiam *depellant*, ut Aben Esræ placet; aut *musici* quasi *exhilarantes* dicti, per transpositionem literarum a חָדָה, quasi חַדְוָן juxta R. Saadiam. Kimchi *mensam* exponit ex usu Rabbinorum, unde דַּחֲוָנוֹת, *mensæ*.

דְּחַל Chald. *timuit*. Particip. præsens plur. דָּחֲלִין, *timentes*, Dan. V. 19. Pih. דַּחֵל, *terruit*. Futurum וִידַחֲלִנַּנִי, *et exterruit me*, Dan. IV. 2. part. sive nomen דְּחִיל, m. *terribilis*, Dan. II. 31. fœmin. דְּחִילָה, *timenda*, Dan. VII. 7.

דֹּחַן m. *milium:* וַעֲדָשִׁים וְדֹחַן, *et lentes et milium*, Ezech. IV. 9.

דָּחַף *impulit:* particip. præter. דְּחוּפִים, *impulsi*, id est, *festinantes*, Esth. III. 15. et VIII. 14. Niph. præterit. נִדְחַף אֶל־בֵּיתוֹ, *impulit se, proripuit se domum suam*, Esth. VI. 12. נִדְחַף לָצֵאת, *impellebatur ad exeundum*, 2 Par. XXVI. 20.

מַדְחֵפוֹת, f. pl. *impulsiones*, Psalm. CXL. 12.

דָּחַק *arctavit*, *pressit:* particip. præsens cum affixo וְדֹחֲקֵיהֶם, *et prementes eos*, *oppressores eorum*, Jud. II. 18. futur. יִדְחָקוּן, *prement*, Joel II. 8.

דִּי Chald. *qui*, *quæ*, *quod* utriusque generis et numeri, ut hebræum אֲשֶׁר, cui respondet: item *quod*, *ut*, conjunctionaliter: דִּי הֵן, *quia*, *quod si*, Dan. II. 9. Indicat et genitivum casum, דִּי דְהַב, *auri*, ver. 32. דִּי לֵהּ, *ejus*, ver. 20. עַד דִּי, *usque dum*, Dan. II. 9. דִּי לָא, *ut non*, ver. 18. עַל דִּי, *supra*, *magis quam*, Dan. III. 19. Compositum, כְּדִי, *quum*, Dan. III. 7. הָא־כְדִי, *perinde ac*, Dan. II. 43. וּכְדִי, *et quum*, Dan. V. 20.

דַּי m. *sufficientia*, *sufficiens*, *satis*, עַד־בְּלִי־דָי, *usque ad non sufficientiam*, id est, *abundantissime*, *absque omni mensura*, *ut dedisse nunquam satis sit*, Malach. III. 10. וּכְדַי בִּזָּיוֹן, *et quantum satis est contemptus*, Esth. I. 18. לְמַדַּי, *ad sufficientiam*, 2 Par. XXX. 3. pro לְמִן דַּי, per pleonasmum particularum מִן et לְ: vide non dissimilem in רֹאשׁ in voce רִאשׁוֹן. Aff. דַּיֶּךָּ, *quod satis est tibi*, Prov. XXV. 16. Constr. דֵּי שֶׂה, *sufficientiam pecudis*, *quantum satis est pro pecude*, Levit V. 7. דֵּי הָשִׁיב לוֹ, *sufficientiam restituere ipsi*, id est, *quantum satis erit ad restituendum ipsi*, Levit. XXV. 28. דֵּי מַחְסֹרוֹ, *sufficientiam defectus illius*, id est, *quantum satis est indigentiæ ejus*, Deut. XV. 8. כְּדֵי גְאֻלָּתוֹ, *secundum sufficientiam redemptionis suæ*, Levit. XXV. 26. Est etiam דֵּי syllabica adjectio, unde בְּדֵי רִיק, *in vanum*, *pro vanitate* vel *inanitate*, Jer. LI. 58. בְּדֵי אֵשׁ, *pro igne*, ibid. בְּדֵי שׁוֹפָר, *propter tubam*, Job XXXIX. 25. כְּדֵי, *sicut*, Jud. VI. 5. מִדֵּי חֹדֶשׁ, *de mense*, Ies. LXVI. 23. מִדֵּי־בָא, *inde a quo*, vel *ex quo venit*, 1 Reg. XIV. 28. כִּי־מִדֵּי אֲדַבֵּר, *nam ex quo loquor*, Jer. XX. 8.

שַׁדַּי, *omnipotens*: אֲנִי־אֵל שַׁדַּי, *ego sum Deus omnipotens*, Genes. XVII. 1. Proprie qui *sufficiens*, qui *in se et a se sufficientiam et abundantiam omnimodam habet*, ita ut nullius ope egeat, sed *in se sufficiens sit* ad opem conferendum omnibus, ad protegendum, ad promissa servanda, et ad explendos defectus omnium. Est unum ex nominibus Dei, compositum juxta R. Salomonem et alios hebræos, ex pronomine inseparabili שֶׁ cum Pathach hoc loco notato, et nomine superiori דַּי. Hinc apud Talmudicos legitur: מאי דכתיב אני אל שדי, אני הוא שאמרתי לעולם די, id est, *quid est, quod scriptum legitur: ego sum Deus Schaddai? ego sum qui dixi: in æternum sufficiens sum*: Chaghiga fol. 12. 1. Hoc sensu LXX. sæpe reddiderunt ἱκανός, numquam autem per παντοκράτωρ; etsi optime id ipsi respondeat, et a Patribus sic redditum sit. In Ezech. X. 5. retinuerunt hebræum σαδδαί. Vide Aben Esram, Genes. XVII. 1. et Exod. VI. 3. Vide et שָׁדַד.

דַּיָּה f. *milvus*, Deut. XIV. 13. Plur. דַּיּוֹת, *milvi*, Ies. XXXIV. 15. R. Salomon *vultures*.

דְּיוֹ, m. *atramentum*: עַל־הַסֵּפֶר בַּדְּיוֹ, *in libro cum atramento*, Jer. XXXVI. 18.

דָּיֵק m. *munitio*, *propugnaculum*, *antemurale*, 2 Reg. XXV. 1. Ezech. IV. 2.

דָּךְ Chald. *hic*, *is*, *iste*: בֵּית אֱלָהָא דָךְ, *domum Dei hanc*, Esr. V. 17. fœmin. דָּךְ, *ista*, *hæc*, קִרְיְתָא דָךְ, *urbs ista*, Esr. IV. 13.

דִּכֵּן, Chald. *hic*, *iste*, *hæc*, *ista*, generis communis: צַלְמָא דִכֵּן, *imago ista*, Dan. II. 31. quod masculinum: קַרְנָא דִכֵּן, *cornu istud*, Dan. VII. 21. quod fœmininum.

דָּכָא Pih. *attrivit*, *contrivit*: præter. דִּכָּא לָאָרֶץ, *atterit in terram*, id est, *vitam dejicit*, Psal. CXLIII. 3. desinit in Kametz ad formam quiescentium tertia ה: דִּכִּאתָ, *contrivisti*, Psalm. LXXXIX. 11. similiter ad formam eamdem. Futur. cum aff. וַתְּדַכְּאוּנַנִי, *et atteretis me*, Job XIX. 2. quod etiam est ex sequenti radice, א omnino redundante. Pyh. præter. דֻּכְּאוּ, *attriti fuerunt*, Jerem. XLIV. 10. partic. מְדֻכָּא, *attritus*, Ies. LIII. 5. Hithp. futur. cum syncopa, וְיִדַּכְּאוּ, *et conterentur*, Job V. 4. pro יִתְדַּכְּאוּ.

דַּכָּא, m. *contritus*, Ies. LVII. 15. עַד־דַּכָּא, *usque dum sit contritus*, Psalm. XC. 3. פְּצוּעַ־דַּכָּא, *vulneratus* (et) *contritus*, Deuter. XXIII. 2. scil. בֵּיצִים, *testiculis*, ut Rabbini exponunt, aut *virilitate*, ut in textu sequitur. Plurale constructum, דַּכְּאֵי־רוּחַ, *contritos spiritu*, Psalm. XXXIV. 19.

דָּכָה *attrivit se*; futur. יִדְכֶּה, *atterit se*, Psal. X. 10. Niph. præter. וְנִדְכֵּיתִי, *et attritus fui*, Psalm. XXXVIII. 9. partic. וְנִדְכֶּה, *et contritum*, Psalm. LI. 19. Pih. præter. דִּכִּיתָ, *contrivisti*, Psalm. LI. 10. דִּכִּיתָנוּ, *contrivisti nos*, Psal. XLIV. 20.

דֳּכִי, m. *contritio*, cum Chateph kametz loco Scheva: unde cum affixo דָּכְיָם, *contritionem suam*, vel *fragorem suum*, Psal. XCIII. 3. Hebræi, *fluctus suos*, qui sic dicuntur, quod sese mutuo conterunt.

דכך דַּךְ, *attritus*, *pauper*, Psal. LXXIV. 21. Plurale cum affixo דַּכָּיו,

attritos suos, Prov. XXVI. 28. Verbum geminata prima radicali, דִּכְדֵּךְ *conterere*, *contundere*, apud Rabbinos.

דְּכַר Chald. *recordari*, *meminisse*, pro hebræo זָכַר, literis ז et ד commutatis.

דְּכַר, m. *aries*: plur. דִּכְרִין, *arietes*, Esr. VI. 9, 17.

דִּכְרוֹנָה, f. *memoriale*, Esr. VI. 2.

דָּכְרָנַיָּא, m. pl. *res memorabiles*, Esr. IV. 15.

דָּלַג *subsiliit*, *insiliit*: particip. הַדּוֹלֵג, *qui insiliit*, Soph. I. 9. Pih. particip. מְדַלֵּג, *saliens*, Cant. II. 8. futur. אֲדַלֶּג־שׁוּר, *transiliam murum*, Psalm. XVIII. 30. יְדַלֵּג, *saliet*, Ies. XXXV. 6.

דָּלָה *evexit*, *extulit*, *hausit*. Præt. דָּלֹה דָלָה לָנוּ, *hauriendo hausit nobis*, Exod. II. 19. Pih. præt. דִּלִּיתָנִי, *evexisti me*, Psal. XXX. 2. imperat. דַּלְיוּ, *tollite*, *extrahite*, Prov. XXVI. 7. cum י loco tertiæ radicalis ה et Daghesch excidit.

דַּל, masc. *elatio*, *elatum*: עַל־דַּל שְׂפָתָי, *super elatum labiorum meorum*, Psalm. CXLI. 3. id est, *labium superius*, juxta R. Sal. Vide דֶּלֶת.

דְּלִי, m. *situla*, Ies. XL. 15. Plurale vel duale, cum affix. מִדָּלְיָו, *e situlis suis*, Num. XXIV. 7. quasi ex integra forma דְּלָיִים, a דְּלִי, et inde דָּלְיָו transpositis duobus punctis: vel a דְּלָיִים instar אָזְנַיִם. Dualis vero forma esse potest, quod *duæ* situlæ plerumque ad hauriendam aquam adhibentur.

דָּלִיּוֹת, f. pl. *propagines*, *palmites*, quia *sursum se elevant*, vel quod succum e stirpe *extrahunt* et *hauriunt*: aff. דָּלִיּוֹתָיו, *propagines ejus*, Jer. XI. 16. Singulare sit דָּלִית.

דָּלַח *turbavit*, *conturbavit*, et de aquis tantum dicitur: futur. וַתִּדְלַח מַיִם, *et conturbasti aquas*, Ezech. XXXII. 2. וְלֹא תִדְלָחֵם, *neque conturbet eas*, ver. 13.

דָּלַל *exhauriri*, *attenuari*, quod Chaldæus interdum *depauperari* explicat: item *elevari*, ut aquæ *hauriendo*; quomodo cum דָּלָה convenit. Præt. דַּלְלוּ, *exhauriuntur*, *attenuantur*, Ies. XIX. 6. דַּלּוּ, *elevantur*, vel *exhauriuntur spectando in sublime*, Ies. XXXVIII. 14. Niph. fut. יִדַּל, *attenuabitur*, Ies. XVII. 4.

דַּל, masc. *tenuis*, *attenuatus*, *exhaustus*, viribus sc. et facultatibus, דַּל הוּא, *tenuis est*, Levit. XIV. 21. כָּכָה דַּל, *adeo attenuatus*, 2 Sam. XIII. 4. עַל־דַּל vide in דָּלָה. Plur. דַּלִּים, *tenues*, Ies. XI. 4. וְדַלִּים, *et attenuati* scil. fiebant, 2 Sam. III. 1.

דַּלָּה, f. *peniculamentum*, *peniculi*, quos textores in extrema tela relinquunt, quasi *tenue* seu *rarum filum* dicas; מִדַּלָּה, *a peniculis* vel *peniculamento*, Ies. XXXVIII. 12. Aben Esra, *propter tenuitatem*, id est, *infirmitatem*. Constr. וּמִדַּלַּת הָאָרֶץ, *et ex tenuitate terræ*, id est, *tenui populo terræ*, Jerem. XL. 7. Et secundum aliam significationem, *vitta*: וְדַלַּת רֹאשֵׁךְ, *et vitta capitis tui*, juxta quosdam, Cant. VII. 5. vel, *cincinni capitis tui*, aut *implexum* sive *capilli implexi capitis tui*, ut R. Salomon explicat: plur. וּמִדַּלּוֹת, *et ex attenuatis* sive *tenui populo*, Jerem. LII. 16.

דָּלַף *stillavit*, *perstillavit*: præt.

דָּלְפָה, *stillat*, Job XVI. 20. futur. יִדְלוֹף, *perstillat*, Eccles. X. 18. דֶּלֶף, m. *stilla*, Prov. XXVII. 15.

דָּלַק *arsit, accensus fuit, persecutus, insectatus est*, et tunc regit accusativum vel simpliciter vel cum præpositione אַחֲרֵי, *post*. Præt. כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי, *quod fervide insectatus es me*, Gen. XXXI. 36. וְדָלְקוּ בָהֶם, *et accensi erunt in eos*, Obad. ver. 18. דְּלָקֻנוּ, *insectantur nos*, Thren. IV. 19. Particip. דֹּלְקִים, *fervidi* vel *fervide insectantes*, Prov. XXVI. 23. Chald. particip. דָּלֵק, *ardens*, Dan. VII. 9. Hiphil. הִדְלִיק, *accendit, incendit*, infin. הַדְלֵק, *accendendo*, Ezech. XXIV. 10. Futur. יַדְלִיקֵם, *incendat eos*, Ies. V. 11.

דַּלֶּקֶת, f. *ardens febris*, Deuteron. XXVIII. 22.

דֶּלֶת f. *ostium, janua, porta, fores:* metaphorice *folium, pagina* libri quasi ejus *janua*. סִגְרוּ הַדֶּלֶת, *occludite fores*, 2 Reg. VI. 32. aff. בְּדַלְתּוֹ *in janua ejus*, 2 Reg. XII. 9. וּסְגֹר דְּלָתְךָ, *et occlude januam tuam*, Ies. XXVI. 20. quod scribitur cum י redundante. Hinc, juxta Aben Esram, עַל־דַּל, *super ostium*, Psal. CXLI. 3. per apocopam literæ ת, quam dicit in priori forma esse formativam generis fœminini, adeoque adventitiam, non radicalem. Hoc modo possit esse a radice דָּלָה sic dicta *janua*, quod *cardinibus suis elata sit* vel *in alto vehatur:* duale, דְּלָתַיִם, *fores, valvæ*, quasi *januas bifidas* dicas, Mal. I. 10. estque quasi a singulari דֶּלָה formæ שָׂפָה. Construct. דַּלְתֵי, Job III. 10. Plural. שָׁלֹשׁ דְּלָתוֹת, *tres paginas*, Jer. XXXVI. 23. constr. דַּלְתוֹת הַבַּיִת, *fores domus*, Jud. XIX. 27.

דָּם m. *sanguis, reatus sanguinis:* quidam deducunt ab אָדֹם, *rufus*, per aphæresin, ut sic a *rubedine* dicatur: constr. דַּם נְקִיִּים, *sanguine innocentum*, Jerem. XIX. 4. וְדַם־עֵנָב, *et sanguinem uvæ*, id est, *succum*, Deut. XXXII. 14. Aff. דָּמְךָ, *sanguis tuus*, 1 Reg. II. 37. בְּדָמְךָ, vide supra in דוּם: דִּמְכֶם, *sanguinem vestrum*, Genes. IX. 5. Plur. חֲתַן־דָּמִים, *sponsus sanguinum es mihi*, Exod. IV. 25. Sic fere *cædem*, quasi sanguinis effusionem, denotat: דָּמִים בְּדָמִים נָגָעוּ, *cædes aliæ alias cædes attigerunt*, Hos. IV. 2. Constr. קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ, *vox sanguinum fratris tui*, id est, *sanguinis cæde fusi*, Gen. IV. 10. aff. דָּמָיו בּוֹ, *sanguines ejus in eo*, id est, *cædis causa est in ipso*, ac proinde reus est mortis, ut Chaldæus reddit paraphrastes, Lev. XX. 9. R. Salomon hic notat: ubicunque dicitur דָּמָיו בּוֹ, *sanguis ejus in eo est*, ibi intelligitur *lapidatio*, quasi dicat *ipse sibi lapidationis causa est*. Id colligit ex ver. 27. ubi dicitur, *lapidibus obruuntur*, דְּמֵיהֶם בָּם, *sanguis ipsorum in ipsis est*.

דָּמָה *similem esse, assimilari*, et semel transitive, *assimilare*, Jer. VI. 2. item, *silere*, Psal. XXXV. 15. et inde metaphorice *destitit, quievit, cessavit*, Thren. III. 49. Jerem. XIV. 17. Chald. particip. præsens, דָּמֵה, *similis*, Dan. III. 25. fœm. דָּמְיָה, Dan. VII. 5. Niph. נִדְמָה, *similem fieri: exscindi, succidi:* præt. נִדְמֵיתָ, *similis factus es*, Ezech. XXXII. 2. נִדְמֵיתִי, *exscindor, excisus sum*, Ies. VI. 5. particip. נִדְמָה שֹׁמְרוֹן, *exscindetur Schomeron*, Hos. X. 7. Pih.

דָּמָה, *assimilavit, comparavit, cogitavit, imaginatus est, proposuit sibi.* Præter. דָּמָה לָנוּ, *cogitavit nobis*, id est, *contra nos*, 2 Sam. XXI. 5. כַּאֲשֶׁר דִּמִּיתִי, *sicut imaginatus sum mihi, proposui mihi*, Ies. XIV. 24. דִּמִּיתִיךְ, *assimilo te*, Cant. I. 9. דִּמִּינוּ, *cogitamus*, Psal. XLVIII. 10. fut. אֲדַמֶּה, *similitudines proponam*, Hos. XII. 10. Hithp. אֶדַּמֶּה, *assimilabo me*, Ies. XIV. 14. per syncopam pro אֶתְדַּמֶּה.

דְּמִי, m. *rescissio*, Ies. XXXVIII. 10.

דֳּמִי, masc. *silentium*, Ies. LXII. 6, 7.

דּוּמִיָּה, f. *silentium*, Psalm. XXII. 3. Habet et vim nominis participialis, unde לְךָ דֻמִיָּה תְהִלָּה, *tibi silentium laus est*, Psalm. LXV. 2. q. d. tam multiplex et tanta est laus tua, ut silere laudabilius sit, quam eloqui. Vide et Psal. XXXIX. 3. Et adjective *silens*, *tacita*, Psal. LXII. 2.

דִּמְיוֹן, m. *similitudo*: affix. דִּמְיֹנוֹ, *similitudo ejus*, Psal. XVII. 12.

דְּמוּת, f. idem, Ies. XIII. 4. aff. כִּדְמוּתֵנוּ, *secundum similitudinem nostram*, Gen. I. 26.

דָּם, m. idem: בְּדָמְךָ, *in similitudine tua*, Ezech. XIX. 10. id est, בִּדְמוּתְךָ, juxta Kimchium, quo etiam respexit Chaldæus. Sic alibi צוּרָם pro צוּרָתָם. Sic R. Salomon. Vide et דּוּם.

דָּמַם *siluit, conticuit*: metaphorice, *quievit, acquievit, substitit, expectavit*: præter. וְלֹא דָמּוּ, *neque quiescunt*, Job XXX. 27. imperat. דּוֹם, *subsiste*, Jos. X. 12. דֹּמּוּ, *subsistite*, 1 Sam. XIV. 9. fut. וָאֶדֹּם, *et conticui*, Job XXXI. 34. וַיִּדֹּם, *et substitit*, Jos. X. 13. ubi Daghesch et vocalis brevis sunt loco vocalis longæ Kametz, id quod in hoc genere verborum non infrequens est: simile vide in קָבַב. Niphal, נָדַם, idem: item, *exscindi, succidi*: præt. נָדַמּוּ, *succidentur*, Jer. XXV. 37. futur. cum ה paragogico, וְנִדְּמָה, *et sileamus ibi*, *in silentio vitam transigamus*, Jerem. VIII. 14. יִדַּמּוּ, *exscindentur*, Jerem. XLIX. 26. Et irregulariter Daghesch ejecto, יִדְמוּ, *conticescent*, Exod. XV. 16. ut et antea in prima persona: simile vide in תָּמַם in Niphal. Pih. præter. דּוֹמַמְתִּי vide in דּוּם. Hiph. præter. הֲדִמָּנוּ, *silere fecit nos*; *silentium indixit nobis*, Jerem. VIII. 14. Hithp. juxta quosdam, תִּדְּמִי, *exscindaris*, id est, *prorsus vasteris*, Jerem. XLVIII. 2. pro תִּתְדּוֹמְמִי.

דּוּמָם, vide in דּוּם.

דְּמָמָה, f. *silentium*, 1 Reg. XIX. 12.

דֹּמֶן דמן. m. *stercus*, *fimus*, Ps. LXXXIII. 11. כְּדֹמֶן, *sicut fimus*, 2 Reg. IX. 37.

מַדְמֵנָה, fœm. *stercorationis locus*, *sterquilinium*, juxta Aben Esram, Ies. XXV. 10. at Ies. X. 31. est proprium nomen loci.

דָּמַע *lacrymatus est*: infinit. cum futuro וְדָמֹעַ תִּדְמַע, *et lacrymando lacrymabitur*, Jer. XIII. 17.

דֶּמַע, f. *lacryma*: metaphorice *liquor*, veluti vini vel olei. Affix. מְלֵאָתְךָ וְדִמְעֲךָ, *plenitudinem tuam et lacrymam tuam*, Exod. XXII. 28. id est, *frugum ac vini oleique primitias*, ut dicitur Deut. XVIII. 4.

דִּמְעָה, f. *lacryma*, Psal. CXXVI. 5. constr. דִּמְעַת, Eccles. IV. 1. aff. אֶת־דִּמְעָתֶךָ, *lacrymas tuas*, Ies. XXXVIII. 5. plural. כָּלוּ בַדְּמָעוֹת, *deficiunt præ lacrymis*, Thren. II. 11.

דְּמֶשֶׁק m. *angulus*, *latus*, idem quod פֵּאָה, ut Aben Esræ placet, Amos III. 12.

דְּנָה דֵּן, Chald. *ille*, *iste* : *illa*, *ista* : עַל רָזָא דְנָה, *super arcano isto*, Dan. II. 18. ubi masc. דְּנָה עִם דְּנָה, *hoc cum illo*, Dan. II. 43. אַחֲרֵי דְנָה, *post hæc*, *posthac*, ver. 29. כִּדְנָה, *secundum hoc*, *sic*, *hujusmodi*, Jerem. X. 11. Dan. III. 29.

דּוֹנַג m. *cera*, Psal. LXVIII. 3. הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג, *fuit cor meum sicut cera*, Psal. XXII. 15.

דָּעַךְ *exstinctus fuit* : præter. דָּעֲכוּ, *exstinguentur*, Ies. XLIII. 17. futur. יִדְעָךְ, *exstinguetur*, Prov. XX. 20. Niph. præt. נִדְעֲכוּ, *exstinguuntur*, id est, *diffluunt*, de aquis dictum, Iob VI. 17. Pyh. præt. דֹּעֲכוּ, *exstincti sunt*, Psal. CXVIII. 12.

דֳּפִי דפה, masc. *infamia*, *probrum* : בְּבֶן־אִמְּךָ תִּתֶּן דֹּפִי, *in filium matris tuæ dabis infamiam*, Psal. L. 20.

דָּפַק *pulsavit* : præt. וּדְפָקוּם, *et pulsaverint eas*, Gen. XXXIII. 13. particip. דּוֹפֵק, *pulsans*, Cant. V. 2. Hithp. part. מִתְדַּפְּקִים עַל־הַדָּלֶת, *pulsantes januam*, Jud. XIX. 22.

דָּקַק *comminuit*, *comminutus fuit* : præt. דַּק לְעָפָר, *comminutus esset in pulverem*, Deuteron. IX. 21. Exod. XXXII. 20. Chald. דָּקוּ, *comminuta sunt*, Dan. II. 35. quasi a דוּק ex forma quiescentium secunda, ut non raro hæc cum defectivis secunda radicali formas permutant. Futur. וְתָדֹק, *et comminues*, Ies. XLI. 15. יְדֻקֶּנּוּ *comminuit ipsum*, Ies. XXVIII. 28. Hiph. præter. הֵדַק, *comminuit*, 2 Reg. XXIII. 15. infin. הָדֵק, *comminuendo*, Exod. XXX. 36. et irregulariter לְהֵדַק, 2 Par. XXXIV. 7. pro לְהָדֵק. Futur. אֲדִקֵּם, *comminuam eos*, 2 Sam. XX. 43. accentu retracto, וַיָּדֶק, *et comminuit*, 2 Reg. XXIII. 6. Chaldaic. præter. fœmin. וְהַדֶּקֶת, *et comminuit*, Dan. II. 45. הַדִּקוּ, *comminuerunt*, Dan. VI. 25. particip. præs. מְהַדֵּק, *comminuens*, Dan. II. 40. et eliso ה characteristico, fœmin. מַדְּקָה, *comminuebat*, Dan. VII. 7. Futur. fœm. תַּדִּק, *comminuet*, Dan. II. 40. et cum affixo וְתַדְּקִנַּהּ, *et comminuet eam*, Dan. VII. 23. Hoph. futur. יוּדָק, *comminuetur*, Ies. XXVIII. 28.

דַּק, m. *minutus*, *tenuis*, *gracilis* : *minutum*, *res minuta*, Exod. XVI. 14. אוֹ־דַק, *aut gracilis*, *gracili corpore præditus* ; Levit. XXI. 20. juxta Aben Esram : at R. Salomon exponit pro homine, cujus oculus panniculo vel pellicula tenui obductus est : כַּדַּק, *sicut rem minutissimam*, Ies. XL. 15. fœm. דַּקָּה, Lev. XVI. 12. plur. וְדַקּוֹת בָּשָׂר, *et tenues carne*, Genes. XLI. 3.

דֹּק, m. *conopeum*, *aulæum*, *cortina*, Ies. XL. 22.

דָּקַר *transfixit*, *transfodit* : præt. אֵת־אֲשֶׁר דָּקָרוּ, *quem transfixerunt*, Zach. XII. 10. Niph. futur. יִדָּקֵר, *transfodietur*, Ies. XIII. 15. Pyh. particip. מְדֻקָּרִים, *transfixi*, Jerem. XXXVII. 10.

מַדְקֵרָה, f. *transfossio* : plurale constr. כְּמַדְקְרוֹת חָרֶב, *sicut transfossiones gladii*, Prov. XII. 18.

דַּר m. *parius lapis*, *parium mar-*

mor, *candidum*, juxta quosdam, Esth. I. 6. Rabbini *lapidem pretiosum* esse existimant: unde in Cod. Talmudico Meghilla, cap. 11. fol. 12. legitur. Schmuel dixit: » Lapis pretiosus est in urbibus maritimis, *dara* vocatus: si ponatur in medio cœnaculi, lucem præbet præsentibus. At qui de schola Rabbi Ismaelis fuerunt, docuerunt sic vocatum, quod procreet דְּרוֹר, *libertatem* omnibus mercatoribus. »

דרא דֵּרָאוֹן, m. *contemptus*, Dan. XII. 2. *fastidium*, *nausea*, Ies. LXVI. 24. Est formæ זִכָּרוֹן.

דרב דָּרְבָן, m. *stimulus*, *aculeus*, 1 Sam. XIII. 12. plur. cum Cholem in medio, דָּרְבֹנוֹת, *aculei*, Eccl. XII. 11. Proprie est *ferrum ligno*, quod מַלְמָד dicitur, *inditum*. Unde apud Talmudicos, מלמד שבלע הדרבן, *baculus*, *stimulus qui absorpsit aculeum*, id est, *ferreum aculeum infixum habens*, Kelim fol. 17.

דרג מַדְרֵגָה, f. *gradus*, *gradatio*. *præceps*, *præcipitium*: בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה, *in latibulo præcipitii*, Cant. II. 14. plural. הַמַּדְרֵגוֹת, *præcipitia*, *gradus*, Ezech. XXXVIII. 20. Chaldæus, *turres*.

* הַרְדַּר, vide infra in דרר.

דָּרַךְ *calcavit*, *conculcavit*: *incessit*, *processit*: incessus enim est *viæ calcatio*. Ad arcum relatum, est *tetendit*, *intendit*. Præterit. דָּרַךְ כּוֹכָב, *procedet stella*, Num. XXIV. 17. קַשְׁתּוֹ דָרַךְ, *arcum suum tetendit*, Psal. VII. 13. גַּת דָּרַךְ, *torcular calcavit*, Thren. I. 15. Hiph. הִדְרִיךְ, idem: item *incedere fecit*, *deduxit*: וְהִדְרִיךְ, *et deducet*, Ies. XI. 15. infin. juxta Kimchium עֵת הַדְרִיכָהּ, *tempus calcandi eam*, Ier. LI. 33. cum Chirek sub ה loco Pathach.

דֶּרֶךְ, c. *via*, *iter*: *mos*, *ratio*, *consuetudo*: דֶּרֶךְ נָשִׁים לִי, *consuetudo mulierum est mihi*, Genes. XXXI. 35. בְּדֶרֶךְ מִצְרַיִם, *ratione Ægypti*, Ies. X. 24. affix. לְדַרְכּוֹ, *in viam suam*, Numer. XXIV. 24. Dual. מַעֲקַשׁ דְּרָכַיִם, *quam perversus duabus viis*, id est, *huc illuc se flectens*, Proverb. XXVIII. 6. Plural. דְּרָכִים, *viæ*, Deuter. XXVIII. 7. constr. בְּדַרְכֵי־חֹשֶׁךְ, *per vias tenebrarum*, Prov. II. 13. aff. כִּדְרָכָיו, *secundum vias suas*, Ezech. XXXIII. 20.

מִדְרָךְ, masc. *calcatio*, *vestigium*: constr. עַד־מִדְרַךְ כַּף־רָגֶל, *usque ad vestigium plantæ pedis*, Deut. II. 5.

* דַּרְכְּמוֹן, m. *drachma*: a græcis videtur mutuo sumptum: plural. דַּרְכְּמוֹנִים, *drachmæ*, Esr. II. 69.

דרם דָּרוֹם, masc. *meridies*, *auster*, *plaga meridionalis*: אֶת רוּחַ הַדָּרוֹם, *ventum meridiei*, Ezech. XLII. 18. id est, *plagam australem*: יָם וְדָרוֹם, *occidentem et meridiem*, Deuter. XXXIII. 23. Rabbi Bechai notat, Deut. III. 27. sic dici quasi דָּר (vel דֹּרֵךְ) רוֹם, *habitans* vel *incedens alte*, quod sol illic procedat in altitudine sua.

דְּרָע Chald. m. *brachium*: plur. cum affixo דְּרָעוֹהִי, *brachia ejus*, Dan. II. 32. hebraice זְרוֹעַ.

אֶדְרָע, masc. idem: בְּאֶדְרָע, *cum brachio*, Esr. IV. 23. hebraice אֶזְרוֹעַ commutato ז in ד.

דְּרוֹר m. *libertas*, Levit. XXV. 10. *hirundo*, Psal. LXXXIV. 4. sic dicta, quod *libertatem habet nidificandi* in hominum ædibus. Talmu-

dici: אֵין דְּרוֹר אֶלָּא לְשׁוֹן חֵירוּת, non significat דְּרוֹר nisi *libertatem*: Rosch haschana fol. 9. 2. Et alibi: למה נקרא שמה צפור דרור שדרה כבית כבשדה, *quare vocatur nomen ejus avis libertatis? quia habitat in domo sicut in agro*: Betza fol. 241. Videatur et R. Levi et Aben Esra, Prov. XXIX. 2.

דַּרְדַּר, m. *carduus, tribulus*, Gen. III. 18. Hos. X. 8. sic dictus, quia *libere* et *sua sponte* in locis incultis crescit. Quod hebraice dicitur, קוֹץ וְדַרְדַּר, id græci dixerunt ἀκάνθας καὶ τριβόλους, et sic ad Hebr. VI. 8.

דָּרַשׁ *quæsivit, inquisivit, perquisivit: requisivit, consuluit, sciscitatus, percunctatus est*: construitur cum accusativo, et variis præpositionibus ut, ב, ל, אֶל, עַל, etc. Præter. דָּרַשׁ בַּיהוָֹה, *requisivit Dominum*, 1 Par. X. 14. דָּרַשׁ לִבְעָלִים, *requisivit Bahalimos*, 2 Par. XVII. 3. etc. Infinitivus anomalus, לְדְרֵיוֹשׁ, *ad inquirendum*, Esr. X. 16. Niph. נִדְרַשׁ, *requiri, consuli*: præterit. נִדְרַשְׁתִּי, *quæsitus*, vel *exquisitus sum*, id est, adeo obviam et expositus fui, ut ultro me invenirent, Ies. LXV. 1. Similis locutio Psal. CXI. 2. Infinit. cum futuro הַאִדָּרוֹשׁ אִדָּרֵשׁ לָהֶם, *num consulendo consulor ab illis*, Ezech. XIV. 3. cum א loco ה facilioris pronunciationis causa.

מִדְרָשׁ, m. *commentarius, historia*, quasi *inquisitorium* vel *repertorium* dicas: constr. בְּמִדְרַשׁ, *in commentario*, 2 Par. XIII. 22. XXIV. 27.

דָּשָׁא *herbascere*: præt. דָּשְׁאוּ, *herbascunt*, Joel II. 22. Hiph. fut. תַּדְשֵׁא, *herbascat*, Gen. I. 11.

דֶּשֶׁא, m. *herba tenera, herbula*, Gen. I. 11. voluntaria proprie et insativa, unde generaliter de omni terræ virore dicitur, juxta R. Salomonem: עֵשֶׂב autem quamlibet suo nomine appellatam. Chald. בְּדִתְאָא דִּי בָרָא, *in tenera herba agri*, Dan. IV. 12, 20. mutato pro more שׁ in ת.

דָּשָׁה, f. *herbilis*, juxta quosdam: כְּעֶגְלָה דָשָׁה, *sicut vitula herbilis*, Jerem. L. 11. quæ herbis pascitur, et augescit, juxta Kimchium in Comment. R. Sal. *sicut vitula triturans*, quæ scil. jugiter ex tritura comedit et pinguescit, quasi a דּוּשׁ.

דָּשֵׁן *saginatus, pinguefactus fuit*: præter. וְדָשֵׁן, *et saginabitur*, Deut. XXXI. 20. Pih. דִּשֵּׁן, *pinguefecit*: item *decineravit, a cineribus purgavit, cineres removit: incineravit: in cineres redegit*: præterit. דִּשַּׁנְתָּ, *pingue* sive *delibutum reddis*, Psalm. XXIII. 5. וְדִשְּׁנוּ, *et accipient* sive *removebunt cineres*, Num. IV. 13. infin. לְדַשְּׁנוֹ, *ad excipiendos cineres ejus*, Exod. XXVII. 3. futur. יְדַשְּׁנֶה, *in cinerem redigat*, Psalm. XX. 4. pro יְדַשֵּׁן cum ה paragogico præter normam: simile vide supra in בֹּרָא. Futurum תְּדַשֶּׁן־עָצֶם, *pinguefacit ossa*, Prov. XV. 30. Pyh. futur. יְדֻשָּׁן, *pinguefiet*, Ies. XXXIV. 7. תְּדֻשָּׁן, *pinguis efficietur*, Prov. XI. 25. Ex Hophal et Hithp. compositum est præteritum הֻדַּשְּׁנָה, *pinguefiet*, Ies. XXXIV. 6.

דָּשֵׁן, masc. *pinguis*, Ies. XXX. 23. plur. דְּשֵׁנִים, *pingues*, Psalm. XCII. 15. constr. דִּשְׁנֵי־אֶרֶץ, *pingues terræ*, Psalm. XXII. 30.

דֶּשֶׁן, m. *pinguedo*, Psalm. LXIII. 6. item *cinis*, Levit. I. 16. construct. אֶת־דִּשְׁנִי, *pinguedinem meam*, Jud. IX. 9.

דָּת f. *lex, edictum, jus*, Deuter.

XXXIII. 2. יוֹדְעֵי דָת, *noscentes jus, periti juris*, Esth. I. 13. כַּדָּת, *secundum jus; ex jure*, ver. 8. Affix. אַחַת דָּתוֹ, *unum est jus ejus* sive *de eo*, Esth. IV. 11. Plur. constr. וְדָתֵי הַמֶּלֶךְ, *et jura regis*, Esth. III. 8. Aff. וְדָתֵיהֶם, *et jura eorum*, ibid. Chald. דָּת, idem, Daniel. VII. 25. כְּדָת מָדַי, *secundum jus Medorum*, Dan. VI. 13. וְדָתָא נֶפְקַת, *et sententia egrediebatur*, Dan. II. 13. Aff. דָּתְכוֹן, *sententia vestra*, ver. 9. Plural. constr. דָּתֵי אֱלָהָךְ, *leges Dei tui*, Esr. VII. 25.

* דִּתְאָא, Chald. *herba*, Dan. IV. 12, 20. ex hebræo דֶּשֶׁא, mutato ש in ת.

* דְּתָבְרַיָּא, Chald. *legis periti*, Dan. III. 2. R. Saadia, *consiliarii regii*, דְּרָתֵיהֶם בָּרִיא, *quorum jus purum est*, וְדָתָם וַעֲצָתָם ברורה, *quorum lex et consilium illustre*.

ה

הָא *en, ecce:* Gen. XLVII. 23. Ezech. XVI. 43. Chald. הָא־כְדִי, *ecce sicut, perinde ac*, Dan. II. 43. Et cum Kametz, הָא, Dan. III. 25.

* הָאָח, vide in אָח.

* הַבְהָבַי הַבְהַב, vide in יָהַב.

הֶבֶל m. *vanitas*, Jer. XVI. 19. et alia forma הֲבָל, unde construct. הֲבֵל, ut mox. Aff. הֶבְלֶךָ, *vanitatis tuæ*, Eccles. IX. 9. Plural. הֲבֵל הֲבָלִים, *vanitas vanitatum*, Eccles. I. 2. Constr. הַבְלֵי־שָׁוְא, *vanitates, res nihili*, Psalm. XXXI. 7. Affix. בְּהַבְלֵיהֶם, *vanitatibus suis*, Deut. XXXII. 21.

הָבַל, Kal *evanescere, vanum fieri* vel *effici*: futur. וַיֶּהְבָּלוּ, *et vani effecti sunt*, Jer. II. 5. תֶּהְבָּלוּ, *evanescatis*, Psal. LXII. 11. Hiph. partic. מַהְבִּילִים הֵמָּה אֶתְכֶם, *vanos efficiunt ipsi vos*, Jer. XXIII. 16.

הָבְנִים הבן, m. pl. *ebena ligna*, juxta Kimchium, Ezech. XXVII. 15. Virgilius, *sola India nigrum Fert ebenum*.

הבר *observare, contemplari*: particip. הֹבְרֵי שָׁמַיִם, *observatores cælorum*, Ies. XLVII. 13. Aben Esra חַכְמֵי הַמַּזָּלוֹת, *peritos signorum cœlestium*, id est, *astrologos* exponit. Vox peregrina videtur, unde Kimchi ex arabico eam deducit.

הגה *meditari*, et a mente ad os translatum, *effari, eloqui: mussitare: gemere*, de columbis: *rugire*, de leonibus: item *auferre, removere*. Præt. הָגָה בְּרוּחוֹ, *aufert vento suo*, Ies. XXVII. 8. Infin. הָגוֹ סִיגִים, *auferre scorias*, Prov. XXV. 4, 5. הֹרוֹ וְהֹגוֹ מִלֵּב, *concipere et effari ex animo verba falsa*, Ies. LIX. 13. cum Cholem ab initio loco Kametz. Futur. אֶהְגֶּה כַּיּוֹנָה, *gemebam ut columba*, Ies. XXXVIII. 14. כַּאֲשֶׁר יֶהְגֶּה הָאַרְיֵה, *sicut rugit leo*, Ies. XXXI. 4. Pyh. præter. הֹגָה, *amotus fuit*, 2 Sam. XX. 13. pro הֻגָּה. Hiph. particip. plur. הַמַּהְגִּים, *qui mussitant*, Ies. VIII. 19.

הָגֶה, m. *sermo*, *loquela*, *gemitus*, Job XXXVII. 2. Ezech: II. 10.

הָגִיג, m. *meditatio:* aff. הֲגִיגִי, *meditationem meam*, Psalm. V. 2. per geminationem secundæ radicalis.

הִגָּיוֹן, m. idem, Psalm. IX. 17. construct. וְהֶגְיוֹן לִבִּי, *et meditatio cordis mei*, Psalm. XIX. 15.

הָגוּת, f. idem: וְהָגוּת לִבִּי, *et meditatio cordis mei*, Psalm. XLIX. 4.

הגן הֲגִינָה, *recta*, Ezech. XLII. 12. הָגוּן, *rectum*, *decens*, *conveniens*, *honestum*, apud Rabbinos: et Targum אִתְּא מְהַגְּנָא, *mulier honesta et conveniens*, Gen. XXIV. 12. in Jonathane. הוֹגֶן, *decentia*, *decus*, *honestas*, apud Rabbinos.

הדד הֵידָד, *celeusma*, vox ovantium et se invicem hortantium, Ies. XVI. 9, 10. לֹא־יִדְרֹךְ הֵידָד, *non calcabit* (cum) *celeusmate*, Jerem. XLVIII. 33. Contracte juxta quosdam וְלֹא הֵד הָרִים, *et non celeusmatis montium*, Ezech. VII. 7. id est, *echus*.

הָדָה *immisit*, *injecit*: præter. יָדוֹ הָדָה, *manum suam injiciet*, Ies. XI. 8. Aben Esra putat esse pro יָדָה. Chaldæus reddit אוֹשִׁיט, *extendet*.

הָדַךְ *contrivit*, *contudit*: imper. וַהֲדֹךְ רְשָׁעִים, *et contunde improbos*, Job XL. 12.

הֲדֹם masc. *scabellum*: הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ, *scabellum pedibus tuis*, Ps. CX. 1.

הַדָּם Chald. *membrum*, *frustum*: plur. הַדָּמִין תִּתְעַבְדוּן, *frusta efficiemini*, Dan. II. 5. sic syriace דְּנֵאבַד חַד הַדָּמָךְ, *ut pereat unum membrum tuum*, Matth. V. 29. Verbum הַדֵּם, *in membra*, *frusta concidere*, *discindere* in Targum: וְהַדְּמֵיהּ, *ac discidit illum*, Jud. XIV. 6. sic Jud. XIX. 29. וְהַדֵּימְתַהּ, *ac discidi eam*, Jud. XX. 6. כְּמָא דִמְהַדְּמִין, *sicut qui discindunt*, Jud. XIV. 6.

הֲדַס m. *myrtus*, Neh. VIII. 15. plural. בֵּין הַהֲדַסִּים, *inter myrtos*, Zach. I. 8.

הָדַף *deturbavit*, *depulit*, *expulit*, *impulit*: præter. הֲדָפוֹ, *depulit eum*, Num. 22. XXXV. Futur. יֶהְדָּפֶנּוּ, *depulerit eum*, ver. 20. cum Chateph kametz sub Daleth loco Scheva.

הָדַר *honoravit*, *honorem habuit*, *exhibuit:* præter. וְהָדַרְתָּ פְּנֵי זָקֵן, *et honorem habebis faciei senis*, Levit. XIX. 32. Particip. præt. הָדוּר, *honoratus*, *honorifice ornatus*, Ies. LXIII. 1. plur. הֲדוּרִים, vide in fine hujus radicis. Futur. תֶּהְדַּר, *honorem exhibebis*, Levit. XIX. 15. Niph. præter. נֶהְדָּרוּ, *honore afficiuntur*, Thren. V. 2. Chald. in Pah. *honore afficere*, *glorificare*: præter. הַדַּרְתָּ, *glorificasti*, Dan. V. 23. הַדְּרֵת, *glorificavi*, Dan. IV. 31. particip. מְהַדַּר, *glorifico*, ver. 34. Hithp. futur. תִּתְהַדַּר, *decorem vel honorem tibi arroges*, Proverb. XXV. 6.

הָדָר, m. *honor*, *decus*, *decor*, *majestas*: construct. וּמֵהֲדַר גְּאֹנוֹ, *et propter decorem excellentiæ ejus*, Ies. II. 10. affix. הֲדָרִי, *decorem meum*, Mich. II. 9. Plurale constructum בְּהַדְרֵי־קֹדֶשׁ, *in decoris*, scil. *locis*, *sanctitatis*, Psal. CX. 3.

הֲדַר, mascul. idem: constr. הֲדַר מַלְכוּת, *decorem regni sive regium*,

Dan. XI. 20. Chald. הַדְרָא, *decorem*, Dan. V. 18. Affix. הַדְרִי וְזִיוִי, *decor meus et splendor meus*, Dan. IV. 33.

הֲדָרָה, fœmin. idem: construct. בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ, *in decoro sanctitatis*, Psal. XXIX. 2.

הֲדוּרִים, m. pl. *tortuosa, inæqualia*. וַהֲדוּרִים אֲיַשֵּׁר, *et tortuosa rectificabo*, Ies. XLV. 2. Ex usu chaldaico: nam הֲדַר, *redire, reverti*: unde הָדוּר, *tortuosum, reflexum et varie rediens*.

הָהּ *ah*, vox naturalis dolentis, Ezech. XXX. 2. alias אֲהָהּ, ut est suo loco.

הוּא *ille, ipse*: הַמָּקוֹם הַהוּא, *loci illius*, Genes. XXXII. 3. Plural. הֵם, *ipsi*, et cum ה paragogico הֵמָּה, Genes. VI. 4. Chald. וְהוּא, *et ipse*, Dan. II. 21. plural. הִמּוֹן, Dan. II. 34. et per apocopam הִמּוֹ, Esr. IV. 10.

הוֹד m. *decus, decor, gloria, majestas*, frequenter cum superiore הָדָר conjungitur, ut הוֹד וְהָדָר, *decus et majestatem*, Psal. XXI. 6. Affix. הוֹדוֹ, הוֹדֹה, *heu decus ejus*, Jer. XXII. 18. cum He loco Vau: הוֹדְךָ, *decorem tuum*, Psal. VIII. 2.

הָוָה *fuit*: partic. וְאַתָּה הֹוֶה, *tu futurus es*, Neh. VI. 6. מַה־הֹוֶה, *quid est*, vel *superest*, Eccles. II. 22. Imperat. הֱוֵה גְבִיר, *esto herus* vel *dominus*, Gen. XXVII. 29. et cum א loco ה ex forma chald. הֱוֵא־אָרֶץ, *esto terræ*, id est, *in terra* vel *super terram*, Job XXXVII. 6. הֱוִי סֵתֶר, *esto latibulum*, Ies. XVI. 4. Futur. יְהוּא, *erit*, Eccles. XI. 3. plane irregulariter pro יֶהֱוֶא. Chald. præt. הֲוָה vel הֲוָא, *fuit*, Esr. V. 11. fœm. הֲוָת, *erat*, ver. 5. הֲוַיְתָ, *fuisti*, Dan. II. 31. הֲוֵית, *eram*, Dan. IV. 1. הֲווֹ, *fuerunt*, Esr. IV. 20. Infin. לְמֶהֱוֵא, *ad essendum*, Dan. IV. 22. Cum ן paragogico לֶהֱוֹן, *ad existendum*, Dan. II. 43. aut est contractum pro לֶהֶוְיָהוֹן, *ut sint illa*, cum affixo, sicut et illud לָךְ לֶהֱוֵין, *tibi ad existendum illa*, id est, *tua sunto*, pro לֶהֱוְיָן, Dan. V. 17. Futur. תֶּהֱוֵה, *erit*, Dan. IV. 24. et in Aleph תֶּהֱוֵא, *sit*, Esr. VI. 8.

הֹוָה, f. *ærumna*, *pravitas*, Ezech. VII. 26. Ies. XLVII. 11.

הַוָּה, f. idem. Constr. הַוַּת נַפְשׁוֹ, *ærumnam animæ suæ*, Mich. VII. 3. Item *substantia*, id quod homini ex labore suo reliquum existit et remanet, quasi *existentiam* dicas, ut græci οὐσίαν vocant: וְהַוַּת בֹּגְדִים, *et substantiam perfidorum*, Proverb. X. 3. Chaldæus וְקִנְיָנָא דְרַשִׁיעֵי, *et possessionem impiorum*: וּבְהַוַּת, *et ærumna sua*, Prov. XI. 6. pro בְּהַוָּתָם, ut R. Levi complet, adjuncto affixo; et sic Chaldæus, וּבְרַשִׁעֵיה, *et in impietate sua*: conferatur etiam præcedens versus. Affix. בְּהַוָּתוֹ, *in substantia sua*, Psalm. LII. 9. וְהַיָּתִי, *et ærumnam meam*, Job VI. 2. scriptum cum י, legendum per ו, הַוָּתִי. Sic Job XXX. 13. Plural. עַד יַעֲבֹר הַוּוֹת, *donec transeant ærumnæ*, Psal. LVII. 2. id est, *omnis et quæque ærumna*. Verbum תְּהוֹתְתוּ, quod hic adducunt, vide infra in הות.

יְהֹוָה, nomen *Dei* proprium, ipsum ab essentia sua denominans, q. d. *ens*, *existens ab æterno et in æternum*. Interpres fidus D. Joannes in principio Apocalypseos, scribens: εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, *pax ab eo qui est, qui erat, et qui*

venturus est, cap. I. 4. Idem Deus innuere voluit nomine אֶהְיֶה, cum dicere Mosen jussit: *Ehjeh misit me ad vos*, Exod. III. 14. et אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה, *sum qui sum*, *ero qui sum*. Hæc paraphrastice redduntur in Schemoth rabba, Exod. III. parascha 3. Dixit Deus benedictus Mosi: dic eis, אני שהייתי ואני הוא עכשיו ואני הוא לעתיד לבוא, *ego qui fui*, *et ego idem nunc*, *et ego idem in futurum*, etc. Huc respexit paraphrastes in legem, qui Jonathanis titulo gaudet, inquiens: אֲנָא הוּא דַהֲוֵינָא וְעָתִיד לְמֶהֱוֵי שַׁדְרַנִי לְוַתְכוֹן, *ego ille qui sum et qui futurus sum*, *misit me ad vos*. R. Bechai in Exodum, fol. 65. col. 4. Deus benedictus (inquit) imperat tribus temporibus, præterito, præsenti, et futuro; et nomen אהיה solum complectitur tria ista tempora. Et mox; etiam בשם המיוחד *nomine appropriato* (יהוה) comprehenduntur tria ista tempora, ut notum est omnibus. Inde David rex dixit: יְהֹוָה מָלָךְ, *Dominus regnavit*, Psalm. XCVII. 1. et rursus XCIX. 1. יְהֹוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד, *Dominus rex est in perpetuum et sempiternum*, Psalm. X. 16. וַיִּמְלוֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם, *regnabit Dominus in sempiternum*, Psalm. CXLVI. 10. In libro טעמי מצות fol. 31. horum locorum mysterium explicatur his verbis: Textus hic docet de Deo creatore, quod est primus sine principio, et ultimus sine fine. Sic nomen ejus testatur de tribus existentiis, seu existendi differentiis ejus, הֹוֶה הָיָה וְיִהְיֶה, præsenti, præterito, et futuro, quæ sunt literæ ipsiusmet nominis appropriati יהוה, et profert tres ההויותיו *existentias* ejus voce regni et dominii, ad indicandum, quod ipse regnat et gubernat in mundo suo, sicut rex regit servos suos. Hæc ibi. Ob hanc causam apud priscos hebræos in majori reverentia, longeque sanctius habitum fuit, quam reliqua Dei nomina, quæ partim ab effectis, partim ab attributis ejus petita sunt, et pio quodam studio ab eo pronunciando abstinuerunt, ne quotidiano usu vilesceret et in vanum sumeretur, ut ea quæ subinde in ore sunt. Appellatum fuit שֵׁם בֶּן אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, *nomen filius quatuor literarum*, vel שֵׁם שֶׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, vel concisius, שֵׁם שֶׁל אַרְבַּע, nempe *constans ex quatuor*, scil. *literis*, Iod, He, Vau, He. Sic et græcis τετραγράμματον dictum. Item שְׁמָא רַבָּא, *nomen magnum*: שֵׁם הַנִּכְבָּד, *nomen gloriosum*: שֵׁם הַמְיוּחָד, *nomen appropriatum*: שֵׁם הַמְפוֹרָשׁ, *nomen separatum* vel *explicatum*: הַשֵּׁם, *nomen illud*, per synecdochen generis. Hoc postremum desumunt ex illo Levitici: וַיִּקֹּב בֶּן־הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרְאֵלִית אֶת־הַשֵּׁם, *et exsecratus est filius mulieris istius Israelitidis nomen*, τὸ ὄνομα, cap. XXIV. 11. quod Jonathan reddit שְׁמָא רַבָּא וְיַקִּירָא, *nomen magnum et gloriosum*: Targum Jeruschalmi, שְׁמָא מְפָרְשָׁא, *nomen expositum*. Abstinentes ergo ab ejus pronunciatione, legerunt pro eo אֲדֹנָי, *Adonai*, cujus puncta vocalia nomini יהוה adjecta fuere, nisi quod pro Chateph pathach positum sit Scheva simplex sub י et sic יְהֹוָה lectum et pronunciatum fuit אֲדֹנָי, *Adonai*. At ipso nomine אֲדֹנָי continuo (sine interjecto accentu distinguente, ut Psalm. XVI. 2.) antecedente vel sequente, legerunt pro eo אֱלֹהִים, *Elohim*, ejusque puncta vocalia ipsi subjecta sunt, ut אֲדֹנָי יֱהֹוִה, quod lectum *Adonai Elohim*: alioquin enim bis legendum fuisset *Adonai Adonai*. Hæc

inde patent, quod Chateph sægol proprie non competit literæ י, deinde ה in fine numquam quiescit in Chirek. Præterea literæ serviles בוכלם nomini יהוה præfixæ, sequuntur naturam et affectiones vocis אֲדֹנָי in punctatione: ut בַּיהוָֹה quod legendum בַּאדֹנָי: nam alias scribendum fuisset בְּיהוָֹה, ut dicitur בִּיהוּדָה. Item מֵיְהֹוָה quod legendum מֵאֲדֹנָי: nam Tzére hic ante י improprium est, et nonnisi gutturalem respicit ob ejectum Daghesch. Tum etiam literæ בגד כפת post יְהֹוָה et יֱהֹוִה scriptæ notantur semper cum Daghesch leni; quod non fieret, si litera ה in eo nomine esset quiescens, ut ex grammaticis notum. Lectum ergo et pronunciatum fuit vel per *Adonai*, *Dominus*, vel per *Elohim*, *Deus*. LXX. interpretes græci ante Christum semper expresserunt illud per Κύριος, non, ut verisimile est, superstitiosa Judæorum ratione moti, sed quod sua lingua neque scribere neque enunciare possent. Carent enim aspiratione in media voce, quam litera ה requirit: carent etiam valore, quem litera ו in pronunciando requirit. Hinc suum υ in alienam naturam detorserunt in alienis nominibus exprimendis: ut Λευί לֵוִי, Δαυίδ דָּוִד, Νινευῖται, inde etiam in romanis Οὐαλέριος, *Valerius*. Reddiderunt tamen illud per Κύριος, ut hebræi per אדני. Sic et in christiana ecclesia ab interpretibus per *Dominus* redditum fuit, usque ad Petrum Galatinum, ante quem non putatur aliquis scripsisse *Jehova* vel *Jehovi*. Prima hujus nominis reverentia apud Judæos mox, ut omnia fere, in superstitionem abiit. Plebi sub pœna mortis ejus pronunciatio vetita fuit: summi sacerdotes illud in templo hierosolymitano, non alibi, et semel dumtaxat in anno, in sollemni illa benedictione populi, Num. VI. 24, 25. in festo propitiationis, pronunciarunt. Superstitio autem ut facile se dilatat, ita hic quoque mox excrevit. Dum nomen per se et juxta suas literas pronunciari illicitum esset, effictæ sunt ejus per certas literas et numeratas voces, mysticæ expositiones quædam, in quarum scientia magnæ laterent virtutes, magna inclusa miracula. Duæ autem potissimum tetragrammati factæ sunt expositiones, una per literas duodecim, altera per literas quadraginta duas, id est; per voces quasdam, quæ totidem literas continebant. Harum crebra apud Rabbinos mentio, sed rara interpretatio, quoad veritatem. De ea nisi lis esset inter ipsos, facerent virtutes, ut Moses et Christus, quos credunt vi hujus nominis omnia sua facta miraculosa edidisse. De Mose legitur in libro Caphtor. fol. 36. 1. his verbis: ומשה לא נשתמש אלא בשמו הגדול וכל נפלאותיו אשר עשה היו בשם המפורש שהוא שם יהוה ואהיה אשר אהיה, *Moses non est usus nisi nomine isto maximo, et omnia miracula sua, quæ fecit, fuerunt per Schem hamphorasch*, id est, *nomen expositum, quod est ipsum nomen* יהוה, *et Ehjeh ascher Ehjeh.* Quod Christus per hoc nomen quoque miracula sua ediderit, probavit ante multos annos Porchetus, cujus locum adducit Lutherus in libro suo de Schem hamphorasch, ad quem lectorem remitto. Ejus tamen fabulæ illustrandæ causa, hoc addo, quod apud Talmudicos reperi. Ut Christus in ea historia refertur descriptum Schem hamphorasch inclusisse in discissam cutem pedis, et ex templo eduxisse, ut sic per ejus vim miracula postmodum ediderit: sic legitur quidam filius Satdæ per cæsuras cutis suæ præstigias eduxisse ex Ægypto. Verba textus sunt: הלוא בן סטדא הוציא כשפים ממצרים בסריטה שעל בשרו, *nonne filius Satdæ exportavit magias ex Ægypto per cæsuras, quas fecerat in carne sua?* Schabbath fol. 104. 2. Satda

hæc dicitur fuisse מרים מגדלא נשיא, *Maria ornatrix mulierum, plicatrix capillorum muliebrium*, ut fieri solet puellis sponsis. Nam מגדלא exponitur in glossa מקלעת שיער נשים, *implicans capillos mulierum:* Sanhedrin fol. 67. 1. editionis venetæ. Maria hæc dicitur vixisse in templo secundo, אמו של פלוני. *mater τοῦ N.* (id est, *Christi*, cujus nomen sic solent reticere) Chagbiga fol. 4. סטדא, *Salda* dicitur, quasi סטת דא, *declinavit ista*, scilicet ad scortationes, quia scortata est, ut scribit R. Salomon in Sanhedrin. Videntur hæc omnino eodem referenda, quo historia ista Porcheti. Sed videamus de nominis tetragrammati expositione per duodecim, vel quadraginta duas literas, hebræos ipsos.

Petrus Galatinus in libro De arcanis catholicæ veritatis, lib. 2. cap. 11. et 12. expositionem hanc ex libro גלי רזייא affert: prima est, אָב בֵּן וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, id est, *Pater, Filius, et Spiritus sanctus*, quæ voces duodecim continent literas. Altera quadraginta duarum literarum est, אָב אֵל בֵּן אֵל וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ אֵל אֲבָל לֹא שְׁלֹשָׁה אֱלֹהִים כִּי אִם אֱלֹהַּ אֶחָד, id est, *Pater Deus, Filius Deus, ac Spiritus sanctus Deus: at non* (sunt) *tres dii, sed Deus unus:* alibi vidi, אָב אֱלֹהִים בֵּן אֱלֹהִים רוּחַ הַקֹּדֶשׁ אֱלֹהִים שְׁלֹשָׁה בְּאֶחָד אֶחָד בִּשְׁלֹשָׁה, id est, *Pater Deus, Filius Deus, Spiritus sanctus Deus, tres in uno, unus in tribus.* Magnum operæ pretium esset, hanc expositionem posse ex Rabbinorum libris firmari. R. Bechai in principio Geneseos fol. 5. col. 2. scribit, nomen quadraginta duarum literarum desumi ex primo et secundo versu principii Geneseos a litera ב vocis בראשית usque ad ב vocis ובהו, quæ sunt 42. literæ, ex quarum varia et multiplici combinatione, Cabalistis nota, fit nomen expositum per 42. literas. Nomen autem duodecim literarum, fit ex triplicata combinatione nominis יהוה. Sed videamus nunc varia Talmudistarum et Rabbinorum testimonia.

In codice Talmudico Kidduschin, cap. 4. fol. 71. legitur. Nomen quatuor literarum sapientes tradiderunt discipulis suis *semel* in septimana: alii dixerunt, *bis*. Rabbi Nachman filius Jitzchak assensit illis qui dixerunt, *semel*, juxta illud: *hoc est nomen meum* לְעֹלָם, *in seculum*, Exod. III. 15. Scriptum est לְעֹלָם, absque Vau in medio, quasi לְעַלֵּם, *ad abscondendum*, quod absconditum manere debuerit. Rabba existimabat publicis concionibus nomen tetragrammaton explicandum esse; illi senex quidam regessit, scriptum esse לְעַלֵּם, *abscondi* debere. Rabbi Abhina objecit: scriptum est, *hoc est nomen meum*, item, *et hoc est memoriale meum*, Exod. III. 15. Ergo duo fuerunt nomina? Respondit Deus: non sicut scribor, ita pronuncior: scribor per Iod He Vau He, nempe יהוה, sed pronuncior per Aleph Daleth, id est, אֲדֹנָי. Amplius docuerunt Rabbini: » Nomen duodecim literarum principio tradiderunt cuilibet homini: cum autem multiplicarentur homines perfrictæ frontis et impudentes, tradebant illud tantum verecundioribus et modestioribus ex genere sacerdotali: (nempe, ut eo benedicerent populo post sacrificium matutinum, addit Scholiastes) hi celerrime et præcipitanter efferebant illud, dum fratres ipsorum sacerdotes, nomen tetragrammaton in sollemni illa benedictione modularentur. Traditio alia. Dixit Rabbi Tarphon: Aliquando ascendi post avunculum meum in suggestum, et adverti aurem ad sacerdotem summum, et audivi quod celeriter pronunciaret et quasi absorberet nomen tetragrammaton inter modulationem sacerdo-

tum. Dixit Rabh Jehuda: dixit Rabh; nomen quadraginta duarum literarum non traditur nisi verecundo, humili, mediæ ætatis viro, non iracundo, non ebrioso, non pertinaci: quicumque illud novit et in pretio habet, conservatque pure, is dilectus est supra et acceptus infra (id est, in cælo et in terra) eumque reverentur ac metuunt homines, ac hæres fit utriusque seculi, hujus et futuri ». Hæc illic. Scholiastes addit: nomen autem duodecim et quadraginta duarum literarum non revelarunt nobis. Vide in Talm. hierosol. lib. Ioma fol. 40. col. 4.

In codice Pesachim, cap. 3. fol. 50. Dixit Rabh Nachman filius Jitzchak: Non sicut mundus hic, ita mundus futurus erit. In mundo hoc scribitur nomen ejus per Iod He, nempe יהוה, et legitur per Aleph Daleth, nempe אֲדֹנָי: in mundo futuro erit unum idemque pronunciatum et scriptum יהוה.

In codice Sotah, cap. 7. fol. 73. Benedictio sacerdotum (Numer. VI. 24.) quomodo fit? In provincia (id est, extra urbem Jerusalem) dicitur triplici benedictione, sed in sanctuario (id est, templo hierosolymitano) unica tantum: in sanctuario pronuntiat sacerdos nomen tetragrammaton uti scribitur; in provincia per cognomen ejus. Et paulo post. *Sic benedicitote filiis Israelis*, Num. VI. 23. anne per שֵׁם הַמְּפוֹרָשׁ, id est, שֵׁם הַמְיוּחָד *nomen proprium et essentiale* sive ipsum tetragrammaton, an per כִּנּוּי *cognomen* ejus? Respon. Textus id docet me, ubi dicit: *et ponent nomen meum super filios Israel*, Num. VI. 27. *nomen meum*, id est, שֵׁם הַמְיוּחָד לִי, *nomen proprium meum*.

In codice Sanhedrin cap. 4. fol. 55. Blasphemans non fit reus, nisi quum expresse protulerit nomen tetragammaton.

In eodem libro cap. 11. fol. 90. in principio capitis: Quicumque profert nomen tetragrammaton per literas suas, vel secundum scripturam suam, non est ipsi pars in futuro seculo. Scholiastes ad hunc aphorismum notat fol. 101. Quicumque profert, scilicet *extra sanctuarium, non autem in sanctuario: nam sacerdotes in sanctuario benedicebant populo per nomen istud*. Vide etiam in Schevuoth fol. 36. 1.

In codice Abhoda Sarah: cap. 1. fol. 18. editionis Venetæ: Abduxerunt R. Chaninam filium Teradjon, dicentes ipsi: qua ratione sic egisti in lege? respondit ipsis: sicut præcepit mihi יהוה, *Deus meus*, egi. Quo audito, protinus ipsum ad combustionem damnarunt, uxorem ejus ad necem, filiam ad lupanar. Ipsum ad combustionem, propterea quod protulerat nomen tetragrammaton per literas suas, ex vi decreti per Abba Schaul lati: quicumque protulerit nomen tetragrammaton per literas suas, non habebit partem in futuro seculo, etc. Scholiastes addit, eum tenuisse quoque explicationem ejus per quadraginta duas literas, ejusque virtute fecisse quæcumque voluerit.

In Sanhedrin cap. 7. fol. 76. Qui maledicit patri suo et matri suæ, non fit reus, nisi quum maledixerit ipsis per nomen tetragrammaton: si maledicat per cognomen, (utpote Schaddai, Tzebhaoth, Rachum, Channun) Rabbi Meir ipsum condemnat; at sapientes absolvunt.

In codice Schabbath, cap. 6. fol. 63. צִיץ, *bractea* erat quasi lamina quædam aurea, lata duos digitos, pertingens ab una aure ad alteram: in ea scriptum duabus lineis, Iod He Vau He, יהוה, et paulo inferius קֹדֶשׁ לְהּ. Dixit R. Elieser filius Iosi: Ego vidi bracteam illam in urbe quadam, ac inscriptum ei linea una, קֹדֶשׁ לַיהוָֹה. Idem exstat in codice Succa, cap. 4. fol. 5. Vide Exod. XXVIII. 36.

In Ioma, fol. 69. 2. *Et benedixit*

Esra domino Deo maximo, Nehem. VIII. 7. quid est *maximo?* respondit Raf: magnificavit eum per Schem hamphorasch.

In Ioma, fol. 39. 2. Eo anno, quo mortuus est Schimeon Justus, prædixerat Rabbinis suis, se eo anno moriturum. Unde id scis? aiebant ipsi; respondebat; Omni die propitiationis apparuit mihi senex quidam, vestitus albis et involutus albis vestibus, ingrediebatur mecum, et egrediebatur mecum: hodie vero apparuit mihi senex, vestitus nigris et involutus nigris, ingrediebatur mecum, sed non egrediebatur mecum. Post festum ergo ægrotans septem diebus, mortuus fuit. Tunc destiterunt fratres ejus sacerdotes benedicere per nomen illud, nempe tetragrammaton.

In Eruvin, fol. 18. 2. Ex quo vastatum est templum sanctum, sufficit homini, ut usurpet in laudibus et benedictionibus nomen duarum literarum יה. Glossa: quia nomen Schem hamphorasch non est datum omni homini, sed tantum sacerdotibus.

In R. Chiskia, auctore libri Chaskuni, legitur in Collectaneis marginalibus ad cap. 3. Exodi: Nomen quatuor literarum Deus tradidit Mosi: postea ipsi dixit; *ito et congregato omnes seniores Israelis, et dic eis:* יהוה, *Deus patrum vestrorum*, etc. ver. 16. unde discimus, non fuisse traditum ac revelatum nomen tetragrammaton, nisi senioribus istius seculi: אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה, ver. 14. bis scriptum, אֶהְיֶה continet in numeratione 42. ad indicandum, quod tradiderit etiam Mosi nomen quadraginta duarum literarum: זֶה שְּׁמִי, *hoc est nomen meum*, ver. 15. זה facit 12. quo docemur, Deum docuisse ipsum quoque nomen duodecim literarum.

In libro Jalkut, in Psal. XCI. fol. 119. col. 1. Quare Israelitæ orant in seculo hoc et non exaudiuntur? propterea quia non norunt Schem hamphorasch. In seculo futuro Messiæ, Deus notum illud ipsis faciet, et tunc exaudientur. Vide porro R. Salomonem Thren. I. 3. Aben Esram in præfatione in Legem, circa finem: librum More parte prima cap. 61. Akedat Jitzchak, fol. 96. et fol. 109. librum Ikkarim, orat. 2. cap. 28. ubi inter cetera legitur: ויקרא הכתוב שֵׁם המשיח יהוה צדקנו להיותו אמצעי אל שנשיג הצדק מהשם על ידו ועל כן יקראהו בשם השם, id est, *vocat scriptura nomen Messiæ* יהוה צדקנו, *Dominus Justitia nostra* (Jer. XXIII. 6.) *quia erit mediator ad id, ut per ejus manum consecuturi simus justitiam a Deo ipso; et idcirco vocat eum nomine τοῦ* יהוה. Vide eumdem orat. 3. cap. 25. ubi contra Christum et christianos scribit. Vide et Petrum Galatinum, lib. 2. cap. 10. et seqq. Tetragrammaton Joh. Drusii, et Scaligerum pag. 37. in notis ad Opus de emend. temp.

הוֹי *heu, hei, eheu, ah, væ: O, heus*, vocandi, Ies. LV. 1. et absque Iod הוֹ־הוֹ, *heu, heu*, Amos V. 16.

הוּךְ Chald. *proficisci, ire, pervenire*, idem quod hebraice הָלַךְ. Infinit. לִמְהָךְ, *ad proficiscendum*, Esr. VII. 13. Futur. עַד יְהָךְ, *donec veniret*, Esr. V. 5. וִיהָךְ, *et perveniat*, Esr. VI. 5.

הוּם *divexavit, turbavit*: præt. וְהָמָם, *et divexabit eos*, Deut. VII. 23. Niph. נָהוֹם, *turbari, perstrepere, tumultuari*: futur. וַתֵּהֹם הַקִּרְיָה, *et tumultuata est civitas*, 1 Reg. I. 45. Hiph. futur. וְאָהִימָה, *et prestrepam*, Psalm. LV. 3. תְּהִימֶנָּה מֵאָדָם, *perstrepent præ hominibus*, Mich. II. 12.

מְהוּמָה, f. *divexatio, turbatio, strepitus, tumultuatio*, 1 Sam. V. 9. יוֹם מְהוּמָה, *dies turbationis* vel *divexa-*

tionis, Ies. XXII. 5. Constr. מְהוּמַת־מָוֶת, *vexatio mortis* vel *letalis*, 1 Sam. V. 11. Plur. מְהוּמוֹת, *vexationes*, 2 Par. XV. 5.

הוֹן הוֹן masc. *substantia*, *opes*: הוֹן יָקָר, *substantiam pretiosam*, Prov. I. 13. *sufficientia*, Proverb. XXX. 15. לְהוֹן, *ad substantiam*, Prov. XXVIII. 22. Affix. מֵהוֹנֶךָ, *de substantia tua*, Proverb. III. 9. Plurale cum affixo, בְּרֹב הוֹנַיִךְ, *multitudine opum tuarum*, Ezech. XXVII. 33.

הָזָה *stertere*, *somnolentum esse*: partic. plural. הֹזִים, *stertentes*, Ies. LVI. 10.

הִי *heu*, *væ*, juxta quosdam, Ezech. II. 10. Hebræi volunt idem esse quod נְהִי. Vide נָהָה.

הִיא f. *illa*, *ista*, *ea*, ac saepissime scribitur cum ו in medio, הוא, et assumit ה ab initio, הַהִיא: plur. הֵן, *ipsæ*, לָהֶן, *ipsis*, אֲלֵיהֶן, *ad ipsas*, Exod. I. 18, 19. Cum ה utrinque הָהֵנָּה, *istas*, 1 Sam. XVII. 28. בָּהֵנָּה, *in eis*, Jer. V. 17. הֲלָהֵן, *an eos*, Ruth I. 13. juxta quosdam, quasi sit fœmininum pro masculino; alii, *an propterea*.

* הֵיכַל, Chaldaicum, vide infra in יכל.

הָיָה *fuit*: præter. הָיִיתָ, *fuisti*, et ejecto altero י, וְהָיִתָ, *et eris*, 2 Sam XV. 33. cum ה paragogico וְהָיִיתָה, *et eris*, 2 Sam. X. 11. Fœm. cum י redundante in fine וְלֹא־הָיִיתִי, *et non fuisti*, Ezech. XVI. 31. Part. fœm. הוֹיָה, *est*, Exod. IX. 3. Infinit. formæ chaldaicæ in Tzere, הֱיֵה, *esse*, Ezech. XXI. 15. Futur. אֶהְיֶה, *ero*; cum apocopa וָאֱהִי, *et fui*, Psal. LXIX. 12. יְהִי אוֹר, *esto lux*, Gen. I. 3. Niph. נִהְיָה, *fieri*, *effici*; et quasi contraria significatione *confici*, quasi *defieri* dicas: ut נִהְיֵיתִי וְנֶחֱלֵיתִי, *confectus fui*, *et ægrotavi*, Dan. VIII. 27. sic וּשְׁנָתוֹ נִהְיְתָה, *et somnus ejus confectus fuit ipsi*, id est, *fractus*, *interruptus*, *excussus*, Dan. II. 1. Partic. fœmin. תַּאֲוָה נִהְיָה, *desiderium effectum*, Prov. XIII. 19.

אֶהְיֶה, *Ehjeh*, *ero*, *sum*, usurpatum ut proprium nomen Dei, ab æterna ejus essentia, Exod. III. 14.

הֵיךְ *quomodo*, idem quod אֵיךְ, commutatis א et ה, 1 Par. XIII. 12. Dan. X. 17.

הֵיכָל, vide mox in הכל.

הֵךְ, Chald. Vide paulo ante in הוך.

הֵימָן, vide in אמן.

הין Hiph. הֵהִין, *paratus fuit*, *paratum se obtulit*; *ultro*, *prompte voluit*: futur. וַתָּהִינוּ לַעֲלֹת, *et parati fuistis*, *voluistis ascendere*, Deuter. I. 41. Deducunt hebraei ab הֵן, *ecce*, eo sensu, quo qui se promptum et paratum offert, dicit, הִנְנִי, *ecce me*, הִנֵּנוּ, *ecce nos*.

הִין, *hin*, mensura liquidorum, quæ continebat duodecim *logos*: *logus* autem sex ova: Menachoth fol. 89. v. 1.

* הֵיתִי Chaldaicum, vide in אָתָא.

הכל הֵיכָל, m. *palatium*; *regia*, *templum*: constr. בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ, *in palatio regis*, Dan. I. 4. Aff. בְּהֵיכָלוֹ, *in templo ejus*, Psalm. XXVII. 4. Plural. constr. מֵהֵיכְלֵי שֵׁן, *e templis eburneis*, Psal. XLV. 9. Cum affixo, לְהֵיכְלֵיכֶם, *in templa vestra*, Joel III. 5. et forma f. הֵיכָלוֹת, *templa*, Hos. VIII. 14.

. הָכַר *obfirmavit, se*: futurum תַּהְכְּרוּ־לִי, *obfirmabitis vos mihi*, aut *contra me*, Job XIX. 3.

הַכָּרָה, f. *obfirmatio*, *obduratio*: constr. הַכָּרַת פְּנֵיהֶם, *obfirmatio faciei ipsorum*, Ies. III. 9. Quidam *agnitio faciei ipsorum*, et ita est a נָכַר.

הלא הָלְאָה, *ultra, ulterius*, loci et temporis: גֶּשׁ־הָלְאָה, *secede ulterius, illuc, eo*. Gen. XIX. 9. מֵהָלְאָה לְמִגְדַּל, *ab ultra*, id est, *longe ultra turrim*, Gen. XXXV. 21. Hinc verbum; unde part. ex Niphal וְהַנַּהֲלְאָה, *et procul dissitam* vel *disjectam*, Mich. IV. 7.

הָלַךְ *ambulavit, ivit, incessit*: cum אֶל constructum, *adivit, accessit*: cum מִן *abivit, transiit*: cum לִפְנֵי *præcessit*: cum אַחַר *secutus est*. Præter. cum א paragogico, הָהָלְכוּא, *qui venerant*, Jos. X. 24. Secunda fœm. cum י redundante, הָלַכְתִּי, *ivisti*, Jer. XXXI. 21. Particip. fœm. מַדּוּעַ אַתְּי הֹלֶכְתִי, *quare itura es?* 2 Reg. IV. 23. cum י utrobique redundante juxta Masorethas. Infin. הָלוֹךְ וְחָסוֹר, *eundo et deficiendo*, Genes. VIII. 5. Imper. הָלְכוּ, *abite*, Jer. LI. 50. fut. יַהֲלֹךְ, *abit*, Job XVI. 6. Et alia forma, תְּהַלֵּךְ, *ambulabit*, Psalm. LXXIII. 9. Exod. IX. 23. ad formam תִּשְׁכַּב. Niph. præter. נֶהֱלָכְתִּי, *abire*, id est, *evanescere cogor*, Psalm. CIX. 23. Pih. præter. הִלְּכוּ, *ire faciunt* vel *cogunt*, Job XXIV. 10. fut. אֲהַלֵּךְ, *deduco*, Prov. VIII. 20. יְהַלֵּךְ, *præire faciet*, Psalm. LXXXV. 14. Significat etiam simpliciter ut in Kal. Chald. particip. מְהַלֵּךְ, *obambulans*, Dan. IV. 26. Plurale ex Aphel, מַהְלְכִין, *ambulantes*, Dan. III. 25. et IV. 34. Hithp. הִתְהַלֵּךְ, *itavit, obambulavit, continenter, indesinenter ivit*: præt. הִתְהַלֶּךְ־שָׁם, *itaverat eo* vel *illuc*, 1 Sam. XXX. 31.

הֵלֶךְ, m. *itio, ambulatio: viator*, pro אִישׁ הֵלֶךְ, *vir itionis*, 2 Sam. XII. 4. *fluxus*; הֵלֶךְ דְּבַשׁ, *fluxus mellis*, 2 Sam. XIV. 26. Quædam exemplaria in utroque loco habent duplex Sægol.

הֲלָךְ, Chald. *vectigal*, vel ut Aben Esra scribit, מַס הַהֹלְכִים, *tributum transeuntium*, Esr. IV. 13.

הָלִיךְ, masc. *ambulatio, incessus*: plural. cum aff. הֲלִיכַי, *gressus meos*, *vestigia gressuum meorum*, Job XXIX. 6.

הֲלִיכָה, f. idem. Aff. בַּהֲלִיכוֹתָם, *in ambulatione sua*, Nah. II. 6. quod juxta Masorethas scribitur cum ך redundante. Plur. הֲלִיכוֹת אֵלִי, *incessus Dei mei*, Psalm. LXVIII. 25. aff. רָאוּ הֲלִיכוֹתֶיךָ, *viderunt incessus tuos*, ibidem.

מַהֲלָךְ, m. *iter, profectio*: constr. מַהֲלַךְ יוֹם אֶחָד, *itinere diei unius*, Jon. III. 4. Item, *ambulacrum*, Ezech. XLII. 4. Affix. מַהֲלָכְךָ, *iter tuum*. Neh. II. 6.

מַהְלְכִים, m. pl. *viæ, ambulandi loca*, Zach. III. 7.

תַּהֲלֻכוֹת, f. pl. *progressione*, Neh. XII. 31.

הָלַל *insanivit*: part. הוֹלְלִים, *insanientes*, Psalm. V. 6. Futurum אַל תָּהֹלּוּ, *ne insaniatis*, Ps. LXXV. 5. Niph. particip. וּבְכֹל הַנַּהֲלֹלִים, *et in omnibus laudatis arboribus*, Ies. VII. 19. Aben Esra, *in domibus* vel *locis laudatis*, Quidam, *in stultis*, id est, *vilibus et ingloriis arboribus ac lignis*. Pih. הֹלֵל, *insanum reddere*,

infatuare: sæpius *laudare*, *laudibus extollere*, et ita construitur cum accusativo, item cum præpositione, עַל, אֶל, לְ, בְּ. Præter. הִלֵּל, *laudavit*, Ps. X. 3. Part. מְהַלְלִים לְשֵׁם, *laudes dicentes nomini*, 1 Paral. XXIX. 13. Juxta primam significationem altera forma hujus conjugationis hic usurpatur: futurum, יְהוֹלֵל, *insanos* vel *stultos reddit*, Job XII. 17. Ies. XLIV. 25. Eccles. VII. 7. Puh. præt. הוּלָּלוּ, *laudatæ fuerunt*, Psalm. LXXVIII. 63. הָעִיר הַהֻלָּלָה, *civitas laudatissima*, Ezech. XXVI. 17. Particip. מְהֻלָּל, *laudatus*, Ps. XVIII. 4. et ex prima significatione plurale מְהוֹלָלַי, Psalm. CII. 9. מְהוֹלָל, *insanus*, *ad insaniam adactus*, Eccles. II. 2. Fut. יְהֻלַּל, *laudabitur*, Prov. XII. 8. Hiph. *splendere*, *lucere*, *splendere facere*: infin. irregularis, בְּהִלּוֹ, *dum efficit ut splendeat*, Job XXIX. 3. pro בְּהַהֵלּוֹ. Futur. יָהֵל, *splendebit*, Job XXXI. 26. et cum epenthesi וְלֹא יַאֲהִיל, *et non splenderet*, Job XXV. 5. vel א est loco ה characteristicæ conjugationis, levioris pronunciationis causa: תָּהֵל, *splendet*, Job XLI. 10. יָהֵלּוּ, *facient ut splendeat*, Ies. XIII. 10. Hithp. הִתְהַלֵּל, *laudare*, *jactare se*, *laudibus se efferre*, *gloriari*: item ex prima significatione, *insanire*: præt. וְהִתְהֹלְלוּ, *et insaniant*, Jer. XXV. 16. Partic. אִישׁ מִתְהַלֵּל, *vir se jactans*, Prov. XXV. 14. Imper. וְהִתְהֹלְלוּ, *et insanite*, id est, *insano impetu ferimini* vel *agitamini*, Jerem. XLVI. 9.

הֵילֵל, m. *lucifer*, stella matutina, Ies. XIV. 12.

הִלּוּל, m. *laus*, *laudatio*, *laudativum carmen*: plur. קֹדֶשׁ הִלּוּלִים, *sanctitas*, *res sancta laudum*, *quæ* scil. *in laudem ipsius ipsi consecretur* vel *offeratur*, Levit. XIX. 24. וַיַּעֲשׂוּ הִלּוּלִים, *et fecerunt laudationes*, *hymnos* vel *laudativa carmina*, Jud. IX. 27. Kimchi, *lætitias*, *hilaria*, et inde בֵּית הִלּוּלָא, *domus lætitiæ*: Chald. חִנְגִּין, *tripudia*.

הוֹלֵלָה, f. *insania*; plur. הוֹלֵלוֹת, *insaniæ*, *omnimoda insania*, Eccles. I. 17. et II. 12.

הוֹלֵלוּת, f. *insania*, Eccles. X. 13.

הַלְלוּיָהּ, *Hallelujah*, vox composita ex imperativo Pihel הַלְלוּ et nomine divino יָהּ, et valet, *laudate Dominum*.

מַהֲלָל, m. *laus*: et cum affixo לְפִי מַהֲלָלוֹ, *juxta laudem suam*, Prov. XXVII. 21.

תָּהֳלָה, f. *lux*, *splendor*, Job IV. 18. juxta R. Levi: Chaldæus, *laudem*, Aben Esra, *stultitiam*.

תְּהִלָּה, f. *laus*, *laudatio*: עִיר תְּהִלָּה, *civitas laudis*, Jer. XLIX. 25. ubi quædam exemplaria habent תְּהִלַּת, quasi constructum sit pro absoluto. Construct. תְּהִלַּת, Jerem. XLVIII. 2. aff. תְּהִלָּתוֹ, *laus ejus*, Hab. III. 3. plural. תְּהִלּוֹת, *laudes*, Psal. LXXVIII. 4. Rabbini utuntur etiam forma masculina, unde Psalmi Davidis inscribuntur סֵפֶר תְּהִלִּים, *liber laudum*, et per syncopam תִּלִּים, *laudes*.

הָלַם *contudit*, *obtudit*: præter. אָז הָלְמוּ, *tunc obtuderunt*, vel *obtusæ fuerunt*, juxta quosdam, Jud. V. 22. וְהָלְמָה סִיסְרָא, *et obtudit Siseram*, ver. 26.

הוֹלֵם, m. *tusio*: אֶת־הוֹלֶם פָּעַם, *tusionem incudis* vel *super incude*, Ies. XLI. 7.

הֲלוֹם, *huc*, *hic*, Gen. XVI. 13. Jud. XX. 7.

הַלְמוּת, f. *malleus*, *tudes*, Jud. V. 26.

יַהֲלֹם, *adamas*, lapis pretiosus, quia *contundit* ac *confringit* omnes alios lapides, Exod. XXVIII. 18.

מַהֲלֻמוֹת, f. pl. *contusiones*, Prov. XVIII. 6. et XIX. 29.

הֵם pronomen vide in הוּא: et הִמּוֹ pronomen chald. vide ibidem.

הָמָה *tumultuatus fuit*, *strepuit*, *perstrepuit*, *fremuit*: præter. הָמוּ גוֹיִם, *fremuerunt gentes*, Psalmus XLVI. 7. Part. fœm. הֹמִיָּה, *strepera*, Prov. VII. 11. ubi י est loco tertiæ radicalis ה: plurale, בְּרֹאשׁ הֹמִיּוֹת, *in capite tumultuantium*, Prov. I. 21. id est, *turbarum*, *quæ streperæ et tumultuosæ esse solent.*

הֶמְיָה, f. *strepitus*: constr. הֶמְיַת נְבָלֶיךָ, *strepitus nabliorum tuorum*, Ies. XIV. 11.

הָמוֹן, m. *fremitus*, *strepitus*, *sonitus*, *tumultus*: *multitudo*, *turba*: *copia*, *opum* scil. ut Eccles. V. 9. Psal. XXXVII. 16. Et cum א loco ה, הָאָמוֹן, *multitudinem*, *vulgus*, Jerem. LII. 15. Construct. הֲמוֹן גּוֹיִם, *multitudinis gentium*, Gen. XVII. 4. aff. וְאֶל־הֲמֹנוֹ, *et ad multitudinem ejus*, Ezech. XXXI. 2. et cum ה loco ו, הֲמוֹנֹה, *multitudo ejus*, ver. 18. Plurale, הֲמֹנִים, *multitudines*, Joel III. 14. aff. וְכָל־הֲמוֹנֶיהָ, *et omnes copias ejus*, XXXII. 20.

הָמִים, m. pl. *streperi*, *thrasones*: juxta quosdam: unde defectivum, וְלֹא מֵהֶמָהֶם, *neque ex thrasonibus ipsorum*, Ezechiel. VII. 11. pro מֵהֶמִיהֶם: Hebræi putant esse ex geminato pronomine הֵם, quasi וְלֹא מֵהֶם אֲשֶׁר מֵהֶם, *neque ex illis qui ab ipsis sunt*, id est, *liberis*, *posteris*. Sic Chaldæus, וְלָא מִבְּנֵיהוֹן, *neque ex liberis ipsorum*.

הֲמִית, f. *strepitus*, *sonitus*; juxta quosdam; unde cum aff. וְאֶל הֲמִיתוֹ, *et ad strepitum* vel *sonitum ejus*, Prov. XIX. 18. id est, dum clamore et fletu tibi obstrepit filius, ne condonet animus tuus, ne parcito eum castigare: vide etiam in מות in Hiphil.

המל הֲמֻלָּה, הֲמוּלָּה fœm. *tumultus*, *strepitus*: לְקוֹל הֲמוּלָּה, *ad vocem tumultus*, Jer. XI. 16. Sic Ezech. I. 24. Est formæ גְּדֻלָּה.

הָמַם *profligavit*, *quassavit*, *contrivit*: præt. וְהָמַם, *et quassavit*, Ies. XXVIII. 28. וְהַמֹּתִי אֶת־כָּל־הָעָם, *et conteram omnem populum*, Exod. XXIII. 27. Infin. לְהֻמָּם, *ad quassandum eos*, Deut. II. 15. Fut. וַיָּהָם אֵת מַחֲנֵה, *et fudit castra*, Exod. XIV. 24.

הָמַן *multiplicari*: Inf. יַעַן הֲמָנְכֶם, *propter multiplicari vos*, vel potius, *multiplicare*, id est, *eo quod multiplicaveritis*, Ezech. V. 7. Non est, inquit Kimchi, ab הָמוֹן, quia istius formæ nomina Cholem cum affixis retinent. Vide המה.

המס הֲמָסִים, m. pl. *cremia*, *stipulæ*, Ies. LXIV. 1. R. Sal. *res liquidas*, exponit, quæ facile ad ignem liquescunt et consumuntur, et ita esset a מָסַס.

המר unde nomen plur. fœmin. מַהֲמֹרוֹת, *scrobes*, *foveæ*, Ps. CXL. 11.

הֵן *en*, *ecce*: interdum etiam est *an*, *num?* הֶן־עָם, *ecce populus*, Num. XXIII. 24. הֵן הָיְתָה כָּזֹאת, *an fuerit hujusmodi*, Jer. II. 10.

הֵן, Chald. *si*, Dan. III. 15. דִּי הֵן,

quod si, Esr. IV. 13. in continuata sententia repetitum est *sive*: הֵן אִיתַי, *sive futurum est*, וְהֵן לָא, *sive non*, Dan. III. 17, 18.

הֵן, pronomen, vide supra in הִיא.

לָהֵן, Chaldaicum, vide suo loco.

הִנֵּה, *ecce*: affix. הִנּוֹ, *ecce eum*, הִנְּךָ vel הִנְּכָה, *ecce tu*, 2 Reg. VII. 2. הִנְנִי et הִנֵּנִי, *ecce ego*: bis cum Sægol, et utroque Nun Daghessato, הִנֵּנִי בְנִי, *ecce ego fili mi*, Gen. XXII. 7. et XXVII. 1. הִנֶּנּוּ vel הִנֵּנוּ, *ecce nos*, quod postremum ter legitur, Genes. XLIV. 16. et L. 18. Numer. XIV. 40.

הֵנָּה, *huc*: הֵנָּה וָהֵנָּה, *huc et illuc*, Jos. VIII. 20. עַד־הֵנָּה, *usque huc*, *hucusque*, 1 Sam. VII. 12. Hinc contractum עֲדֶנָּה, *hucusque*, Eccles. IV. 2. et inde cum apocopa, עֲדֶן, ver. 3.

הָסָה Pih. *silere*: imper, per apocopam, הַס, *sile*, Zach. II. 13. pro הַסֵּה: plur. הַסּוּ, *silete*, Nehem. VIII. 11. Hiph. futur. per apocopam, וַיַּהַס, *et silere fecit, compescuit*, Num. XXXI. 31. pro וַיַּהֲסֶה.

הָפַךְ *vertit, evertit, convertit, invertit, obvertit, subvertit, mutavit, commutavit, immutavit*: et interdum, *convertere se, verti, mutari*. Pr. הָפַךְ לָבָן, *versus fuit albus*, id est, *mutatus in album*, Lev. XIII. 3. הָפְכוּ, *verterunt se*, Psal. LXXVIII. 9. Partic. cum י paragogico, הַהֹפְכִי, *qui convertit*, Psal. CXIV. 8. Futur. וַתַּהֲפֹךְ וַתֵּלֶךְ, *et vertit se*, id est, *reversa est, et abiit*, 2 Par. IX. 12. Niph. partic. נֶהְפָּךְ, *versus fuit*, Exod. VII. 15. et in Cholem, וְנַהֲפוֹךְ זֹאת, *et conversum fuit illud*, Esth. IX. 1. Simile vide in חתם in Niphal. Fut. וְלֹא־תֵהָפֵךְ, *et non vertas te*, Ezech. IV. 8. Hoph. præt. הָהְפַּךְ, *conversa est*, Job XXX. 15. Hithp. partic. מִתְהַפֵּךְ, *obvertebat se*, Jud. VII. 13. fœmin. הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת, *gladii sese vertentis*, id est, *vibrantis* vel *versatilis*, Gen. III. 24. futur. תִּתְהַפֵּךְ, *mutabitur*, Job XXXVIII. 14.

הֶפֶךְ, masc. *diversum, contrarium*: הֶפֶךְ מִן הַנָּשִׁים, *contrarium ab istis mulieribus*, Ezech. XVI. 34. לְהֶפֶךְ, *in contrarium*, ibidem.

הֲפֵכָה, fœm. *subversio*, Genes. XIX. 29.

הֲפַכְפַּךְ, masc. *volubilis, versatilis*, Prov. XXI. 8.

מַהְפֵּכָה, fœm. *subversio*: constr. כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם, *sicut subversio Sodomæ*, Deut. XXIX. 22.

מַהְפֶּכֶת, f. *cippus*, sic dictus ab *evertendo* et *contorquendo* sontium corpore, 2 Par. XVI. 10. Jerem. XXIX. 26.

תַּהְפֻּכָה, f. *perversitas*: plurale, דּוֹר תַּהְפֻּכֹת, *generatio perversitatum*, id est, *summe perversa*, Deuter. XXXII. 20.

הֹצֶן m. *currus falcatus*, Ezech. XXIII. 24. Currus bellici genus fuit, juxta Kimchium.

הָרַג *occidit*, *interfecit*: præter. הָרַג אוֹתָם, *occidit eos*, Jud. IX. 24. Niph. infin. בְּהֵהָרֵג הָרֶג, *quum interficientur interfectione*, Ezech. XXVI. 15. pro בְּהֵהָרֵג, et Sægol est propter sequentem gutturalem affectam Kametz: simile vide in עָמַק. Pyh. præt. הֹרַג, *interfectus est*, Ies. XXVII. 7.

הֶרֶג, m. *occisio, interfectio, cædes*:

בְּיוֹם הֶרֶג רָב, *tempore cædis magnæ*, Ies. XXX. 25.

הֲרֵגָה, f. idem: צֹאן הַהֲרֵגָה, *pecus occisionis*, Zach. XI. 4. legitur etiam, Jer. VII. 32. et XIX. 6.

הָרָה *concepit*: præt. וְהָרָה עָמָל, *concepit laborem*, Psal. VII. 15. Infin. הֹרוֹ וְהֹגוֹ, *concipere et loqui*, Ies. LIX. 13. cum ו loco ה, et Cholem ab initio est loco Kametz. Fut. וַתַּהַר לוֹ, *et concepit ea illi*, id est, *ex illo*, Genes. XXXVIII. 18. וַתַּהַר אֶת־מִרְיָם, *et concepit Mirjamum*, id est, *conceptum peperit*, 1 Par. IV. 17. Pyh. præter. הֹרָה גָבֶר, *conceptus est vir*, Job III. 2. id est, *natus*, *in lucem editus*.

הוֹרֶה, m. *genitor*, quasi *faciens concipere*: plurale cum affixo עַל בִּרְכֹת הוֹרַי, *benedictionibus progenitorum meorum*, Gen. XLIX. 26.

הוֹרָה, f. *genetrix*: aff. הוֹרָתָם, *genitrix eorum*, Hos. II. 5.

הָרָה, f. *gravida*, *prægnans*, Gen. XXXVIII. 24. Constr. הֲרַת עוֹלָם, *ut gravidæ perpetuo*, Jerem. XX. 17. Plurale, הָרוֹת, Amos I. 13. Cum affixo וְהָרוֹתֵיהֶם, *et gravidas eorum*, 2 Reg. VIII. 12.

הֲרִיָּה, f. idem: plural. cum affixo וְהָרִיּוֹתָיו יְבֻקָּעוּ, *et prægnantes ejus diffindentur*, Hos. XIV. 1.

הֵרוֹן, m. *conceptus*: aff. וְהֵרֹנֵךְ, *et conceptum tuum*, Gen. III. 16.

הֵרָיוֹן, m. idem, Ruth IV. 12.

הִרְהֵר Chald. *cogitavit*: unde nomen plurale הַרְהֹרִין, *cogitationes*, Dan. IV. 2. In Targum sæpius occurrit. Rabbini dicunt אֵין לְהַרְהֵר אַחַר מַעֲשֵׂי הַשֵּׁם, *non est speculandum post opera Dei*.

*הַרְמוֹן, nomen, idem quod אַרְמוֹן: vide illic.

הָרַס *diruit*, *destruxit*, *demolitus est*: *subvertit*, *perrupit*. Præt. וְעָרָיו הָרַס, *et urbes ejus destruebat*, Ies. XIV. 17. Niph. præter. נֶהֶרְסוּ, *destruantur*, Jer. L. 15. Fut. וְלֹא יֵהָרֵס, *et non destruetur*, Jerem. XXXI. 40. Pih. particip. מְהָרְסַיִךְ, *destruentes te*, Ies. XLIX. 17. Infinit. הָרֵס תְּהָרְסֵם, *demoliendo demolitor eos*, Exod. XXIII. 24.

הֶרֶס, m. *destructio*, Ies. XIX. 18.

הֲרִיסוּת, fœmin. idem. Cum affixo הֲרִיסֻתֵךְ, *destructionis tuæ*, Ies. XLIX. 19. Plur. cum aff. וַהֲרִיסֹתָיו, *et demolitiones ejus*, Amos IX. 11.

הָרָר הרר, masc. *mons*: affix. הֲרָרִי בַּשָּׂדֶה, *montem meum cum agro*, Jerem. XVII. 3. לְהַרְרִי, *in monte meo*, Psalm. XXX. 5. בְּהַרְרָם, *in monte suo*, Genes. XIV. 6. Plurale constructum, הַרְרֵי קֶדֶם, *montium antiquitatis*, id est, *antiquissimorum*, Deut. XXXIII. 15. Aff. וּמֵהֲרָרֶיהָ, *et e montibus ejus*, Deut. VIII. 9.

הַר, m. *mons*; *montana loca*: cum articulo ה notatur cum Kametz: absque eo cum Pathach, quasi illa sit forma absoluta, hæc constructa: עַל הָהָר הַזֶּה, *super montem hunc*, Exod. III. 12. Cum ה locali הָהָרָה, *in montem*, Genes. XII. 8. הַר אֱלֹהִים, *mons Dei*, Ps. LXVIII. 16. Aff. נוּדִי הַרְכֶם, *emigra e monte vestro*, Psal. XI. 1. et deest præpositio מִן. Plurale, הָרִים, *montes*, Genes. VII. 20. et Kametz est loco ejecti Daghesch ex Resch: nam est ex defectivis secunda radicali. Est et הָרַי pro הָרִים, Zach. XVI. 5. cui

simile vide infra in חָלַל in nomine חָלוּן. Construct. הֲרֵי, Ezech. VI. 2. aff. אֶת־הָרָיו, *montes ejus*, Ezech. XXXV. 8.

הֲרָרִי, m. *montanus*, juxta quosdam: aliis י est affixum pronomen, ut in initio radicis positum.

התל Pih. *ludificavit*, *delusit*, *illusit*, et irregulariter sic dicitur, pro הִתֵּל, cui non absimile in פָּקַד in Hithp. Construitur cum præpositione ב: præter. הֵתֶל בִּי, *illusit mihi*, Genes. XXXI. 7. Infin. cum futuro, כְּהָתֵל בֶּאֱנוֹשׁ תְּהָתֵלּוּ בוֹ, *secundum illudere*, vel *sicut illuditis homini*, *illudetis ei?* Job XIII. 9. Regularis forma, וַיְהַתֵּל בָּהֶם, *illudebat eis*. 1 Reg. XVIII. 27. Pyh. præter. לֵב הוּתַל, *animus illusus*, Ies. XLIV. 20.

הֲתֻלִּים, m. pl. *ludificationes*, *illusiones*, Job XVII. 2.

מַהֲתַלּוֹת; f. pl. idem, Ies. XXX. 10.

התת Pih. הוֹתֵת, *prava moliri*, *insidiari*, *machinari*. Futur. תְּהוֹתְתוּ, *prava*, vel *ærumnas machinabimini*, Psalm. LXII. 4. Aben Esra et R. Sal. deducunt a nomine plurali הַוּוֹת, de quo in הָוָה; ita ut ת servile transeat in radicale. Sic et Kimchi תחשבו הוות, *cogitabitis prava*.

ו.

וָו m. *uncinus*, *uncus*, a quorum forma litera ו et figuram et nomen habet. Tales sunt unci, in quibus januæ versantur. Plur. עָשָׂה וָוִים, *fecit uncos*, Exod. XXXVIII. 28. Constructum, וָוֵי הָעַמֻּדִים, *uncos columnarum*, Exod. XXVII. 10. Aff. וָוֵיהֶם, *unci earum*, Exod. XXVI. 37.

ז

זְאֵב m. *lupus*, Gen. XLIX. 27. Plurale, כִּזְאֵבִים, *sicut lupi*, Ezech. XXII. 27. Constructum, זְאֵבֵי עֶרֶב, *lupi vesperæ*, id est, *vespertini*. Soph. III. 3.

זֹאת. pronomen fœmininum, vide infra in זֶה.

זבב זְבוּב, m. *musca*, Ies. VII. 18. Plurale constr. זְבוּבֵי מָוֶת, *muscæ mortis*, Eccles. X. 1.

זבד *dotare*, *donare*: præt. זְבָדַנִי אֱלֹהִים, *donavit me Deus*, Genes. XXX. 20.

זֶבֶד, m. *dos*, *donum*, *donatio*: זֶבֶד טוֹב, *donatione bona*, Gen. XXX. 20.

זבח *mactavit*, *sacrificavit*: priore significatione exstat Gen. XXXI. 54. 1 Sam. XXVIII. 24. 1 Reg. XIX. 21. Pih. præter. זִבַּח, *sacrificavit*, 2 Par. XXXIII. 22. particip. מְזַבֵּחַ, *sacrificabat*, 1 Reg. III. 3.

זֶבַח, m. *sacrificium*, *sacrificatio*, *victima*, Hos. VI. 6. *mactatio*, *mactatilia animalia*: זֶבַח גָּדוֹל, *mactationem magnam*, Ezech. XXXIX. 17.

Aff. עַל־זִבְחִי, *ad mactationem meam*, ibid. Plur. וַיִּזְבַּח זְבָחִים, *et sacrificavit sacrificia*, Gen. XLVI. 1. Constr. לְזִבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן, *ad sacrificia deorum suorum*, Numer. XXV. 2. Affix. וְדַם־זְבָחֶיךָ, *et sanguis sacrificiorum tuorum*, Deut. XII. 27.

זִבְחָה, f. *sacrificatio*: plurale cum aff. מִזִּבְחוֹתָם, *propter sacrificationes suas*, Hos. IV. 19.

מִזְבֵּחַ, m. *altare*, quasi *sacrificatorium*: constr. מִזְבַּח אֲדָמָה, *altare terræ*, hoc est, *terreum*, Exod. XX. 24. Aff. אֶת־מִזְבְּחוֹ, *altare ejus*, Jud. VI. 33. Plurale, שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת, *septem altaria*, Num. XXIII. 1. Aff. אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ, *altaria tua*, 1 Reg. XIX. 10.

זָבַל *habitavit*, *cohabitavit*: futur. יִזְבְּלֵנִי, *habitabit mecum*, Gen. XXX. 20. pro יִזְבּוֹל עִמִּי.

זְבֻל, זְבוּל, m. *habitaculum*, 1 Reg. VIII. 13. de templo Salomonis. Inde et de cœlo dicitur, quod est proprium habitaculum Dei, Ies. LXIII. 15. et stellarum, Hab. III. 11.

זְבוּלָה, fœm. idem, Hab. III. 11. R. Sal. tamen ה in fine vult esse loco ל in principio, quod locum denotare solet, pro לִזְבוּל; vel בִּזְבוּל, *in habitatione*.

זְבַן Chald. *emit*, *redemit*: part. plur. זָבְנִין, *redimentes estis*, *redimitis*, Dan. II. 8. Pahel זַבֵּן, *vendere*.

זָג m. *cortex*, *cutis exterior uvarum*: מֵחַרְצַנִּים וְעַד זָג, *ab acinis*, vel *acinorum nucleis*, *usque ad cutem*, Num. VI. 4. Sic R. Salomon. Aben Esra notat, quosdam sapientum dicere חַרְצַנִּים esse *exterius*, זָג *interius uvarum*; alios contrarium sentire. Hoc petitum ex codice Talmudico Nazir, cap. 6. fol. 34. ubi ita legitur: Quid sunt חַרְצַנִּים et quid sunt זַגִּים? חַרְצַנִּים sunt *exterius acinorum*, et זַגִּים sunt *interius*, dixit R. Jehuda. At R. Jose respondens, dixit: Ne erres ut jumentum: *exterius campanæ* dicitur זוּג, et *interius* עִנְבָּל, id est, *plectrum*, *malleus* sive *clavus interior*. Jonathan paraphrastes sequitur priorem interpretationem; vertit enim, מִקְּלוּפִין וְעַד זָגִין גּוּאִין דְּעִנְבָּא, a corticibus usque ad acinos interiores uvæ. Hinc intelliges R. Salomonis glossam.

זֶה m. *hic*, *iste*, *hoc*, *istud*: cum ה ab initio, הַזֶּה: cum ב fit adverbium, בָּזֶה, *in hoc*, sc. *loco*, id est, *hic*, Num. XXII. 19. Sic מִזֶּה, *ex hoc*, sc. *loco*, id est, *hinc*: et geminatum in eadem sententia est *hinc*, *inde*: ut מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד, *hinc unus et illinc alter*, Exod. XVII. 12. Deficit quandoque præpositio: ut, עֲלוּ זֶה, *ascendite hac*, Num. XIII. 18. id est, בָּזֶה הַדֶּרֶךְ, *per hanc viam*: item, כָּזֶה, *juxta hoc*, Jud. XVIII. 3. Quandoque per *jam* exponi potest, vide Numer. XIV. 22. et XXII. 25. Per ellipsin pronominis אֲשֶׁר exponenda sunt hæc et similia: וְזֶה אָהַבְתִּי, *et hic* (pro *hi*, *quos*) *dilexi*, Job XIX. 19. אֶל־מְקוֹם זֶה, *ad locum hunc* vel *istum*, (quem) *fundasti ipsis*, Psalm. CIV. 8. Vide et Prov. XXIII. 22.

זֹה, fœm. *hæc*, *ista*, *hoc*, *istud*: מַה זֹּה עֹשָׂה, *ecquid ista facit?* Eccles. II. 2. כָּזֹה וְכָזֶה, *secundum hoc et secundum hunc*, id est, *hæc et talia mihi fecit*, Jud. XVIII. 4.

זוּ, זוֹ, idem est quod præcedens, et Vau est loco He: וְעֵדֹתִי זוֹ, *et testimonium meum hoc*, Ps. CXXXII.

12. dicitur et זוֹ utroque genere: עַם זוּ, *populum hunc*, Ies. XLIII. 21. fœm. Psal. X. 2.

זֹאת, *hæc, hoc, ista, istud:* cum א in medio, loco ה: זֹאת הָאָרֶץ, *hæc terra*, Deut. XXXIV. 4. כָּזֹאת וְכָזֹאת, *sicut hoc et sicut hoc*; id est, *hæc et talia mecum locuta est*, 2 Reg. V. 8.

זָהָב masc. *aurum*, metonymice *aureus numus:* ut, וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים זָהָב, *et sex millia auri*, id est, *aureorum*, 2 Reg. V. 5. Metaphorice *serenitas, serenum, aurescens lux*, ut Varro dixit, *aurescit aer*. de L. L. lib. 6. מִצָּפוֹן זָהָב יֶאֱתֶה, *ab aquilone venit aurea lux*, Job XXXVII. 22. id est, *serenitas purissima:* nam venti aquilonares dispellunt nubes: Aben Esra, זוֹהַר הַשָּׁמַיִם, *splendor cœli*, qui similis est colori auri. Item *limpidus*, *aureus liquor*, Zach. IV. 12. Constr. וּזֲהַב הָאָרֶץ, *et aurum terræ*, Gen. II. 12. Cum affixo, זְהָבוֹ, *auri sui*, Ies. II. 20. Talmudici septem genera auri numerant in Ioma fol. 44. 2. primum, זָהָב generale est: secundum, זָהָב טוֹב, *aurum bonum*, Gen. II. 12. quod distinctum ab auro vulgari: tertium, זָהָב אוֹפִיר, *aurum Ophir*, de quo in אפר: quartum, זָהָב מוּפָז, 1 Reg. X. 18. vide פָּזַז: quintum, זָהָב שָׁחוּט, 2 Par. IX. 15. vide שָׁחַט: sextum, זָהָב סָגוּר, 1 Reg. VI. 20. vide סָגַר: septimum: זָהָב פַּרְוָיִם, *aurum Parvajim*, 2 Paral. III. 6. sic dictum, quod simile sit לדם הפרים, *sanguini juvencorum*. Hæc illi: sed sunt plura, veluti בֶּצֶר, חָרוּץ, כֶּתֶם, quæ vide suis locis.

זהם Pih. *fastidivit*, *detestatus est*, tamquam sordidum et immundum: præterit. fœminin. cum affixo, וְזִהֲמַתּוּ חַיָּתוֹ לָחֶם, *et fastidivit vita ejus panem*, Job XXXIII. 20. In Targum est *polluere*, *inquinare:* polluta *abominabilia* sunt.

זהר Hiph. הִזְהִיר, *splenduit, fulsit:* metaphorice, *monuit*, *admonuit*; *præmonuit*, *commonefecit:* præt. וְהִזְהִיר אֶת־הָעָם, *et monuit populum*, Ezech. XXXIII. 3. Fut. יַזְהִירוּ כְּזֹהַר, *splendebunt sicut splendor*, Dan. XII. 3. Niph. præt. נִזְהָר, *admonitus*, Ezech. III. 21. Infin. לֹא יָדַע לְהִזָּהֵר, *nescit admoneri*, Eccles. IV. 13.

זֹהַר, m. *splendor*, Dan. XII. 3. Ezech. VIII. 2.

זְהִירִין, Chald. m. pl. *moniti*, *cauti:* וּזְהִירִין הֱווֹ, *cauti estote*, Esr. IV. 22.

* זוּ, זוֹ, vide paulo ante in זֶה.

* זוּז, vide infra in זִיז.

זוב *fluxit*, *effluxit*, *profluxit:* specialiter etiam dicitur de fluxu seminis virilis et sanguinis menstrui muliebris: part. זָב, *fluens*, id est, *gonorrhœa affectus*, Levit. XV. 2. et sic ver. 13. זָב עִמְקֵךְ, *fluens est* vel *fluit vallis tua*, Jer. XLIX. 4. Fœm. זָבָה, *fluens*, *profluvio affecta*, Levit. XV. 19. constr. זָבַת חָלָב, *fluens lacte*, Exod. III. 8. Futur. יָזוּב, *fluxerit*, *profluxerit*, Lev. XV. 25.

זוֹב, m. *fluxus*, *profluvium*, Levit. XV. 25. aff. מִזּוֹבוֹ, *e profluvio suo*, ver. 13.

זוד *superbivit*, *superbe*, *arroganter egit:* præt. זָדוּ, *superbe egerunt:* Exod. XVIII. 11. fœm. זָדָה, *superbe egit*, Jes. L. 29. Hiph. præter. הֵזִידוּ, *superbiverunt*, Neh. IX. 10. Chald. inf. לַהֲזָדָה, *ad superbe agendum*, Dan. V. 20. Fut. יָזִיד, *superbe*

arroget sibi, Deut. XVIII. 20. יָזִידוּן, *superbiant*, Deut. XVII. 13.

זֵד, *superbus*, *arrogans*, Proverb. XXI. 24. Plur. זֵדִים, *superbi*, Ies. XIII. 11. Et substantive, *superbiæ*, *superba facta*: וּמִזֵּדִים, *et a superbiis*, id est, *superbe factis*, *contumaciis*, Psal. XIX. 13.

זֵדוֹנִים, m. pl. *superbi*, מַיִם הַזֵּדוֹנִים, *aquæ superbæ*, vel ut Vulgata, *intolerabiles*, Ps. CXXIV. 5.

זָדוֹן, m. *superbia*, Prov. XI. 12. Constr. זְדוֹן לִבֶּךָ, *superbia cordis tui*, Jer. XLIX. 16. Aff. יָדַעְתִּי אֶת־זְדֹנְךָ, *novi superbiam tuam*, 1 Sam. XVII. 28.

זוה זָוִיּוֹת, f. pl. *anguli*, Zachar. IX. 15. כְּזָוִיּוֹת, *sicut anguli*, id est, *angulares*, vel *antarii lapides*, Psalm. CXLIV. 12.

מְזָוִים, m. pl. idem: et metonymice *cellæ*, *promptuaria*, *penuaria angulorum*: aff. מְזָוֵינוּ, *promptuaria nostra*, Psal. CXLIV. 13.

זוז מְזוּזָה, f. *postis*, Exod. XXI. 6. Constr. אֶל־מְזוּזַת הַבַּיִת, *super postem domus*, Ezech. XLV. 19. Aff. וּמְזוּזָתָם אֵצֶל מְזוּזָתִי, *et postis eorum juxta postem meum*, Ezech. XLIII. 8. Plur. עַל־מְזֻזוֹת, *super postes*, Deut. VI. 9.

זִיז, m. *splendor*, *radians ac movens se*, Ies. LXVI. 11. Apud Rabbinos זוז, *moveri*, *movere se*: לָא זָז מִשָּׁם, **non movit se inde**. Vide et infra in radice זיז.

זול *vile esse*, *vilipendere*: *prodigere*, *profundere*: particip. plurale, הַזָּלִים זָהָב מִכִּיס, *vilipendentes aurum de crumena*, id est, *tanquam vile prodigentes*, Ies. XLVI. 6. Hiph. præter. הִזִּילוּהָ, *vilipendunt eam*, Thren. I. 8. cum Daghesch præter normam, pro הֵזִילוּהָ: simile vide in לוז in Hiphil.

זוֹלֵל, m. *vilis*: fœmin. כִּי הָיִיתִי זוֹלֵלָה, *quod sim vilis*, Thren. I. 11. Aliam significationem vide in זָלַל.

זֻלָּה, *vilitas*, *res vilis*: plur. כְּרֻם זֻלּוּת, *quum extolluntur vilia*, Psalm. XII. 9. ubi vocalis longa in Daghesch et brevem, euphoniæ causa, mutata est. Quædam exemplaria habent זַלּוּת ex forma singularis numeri, quæ posset esse a זָלַל.

זון Chald. *alere*, *pascere*, *sustentare*. Futur. Ithp. יִתְּזִין, *aletur*, Dan. IV. 9.

זַן, m. *alimentum*, juxta quosdam: מְפִיקִים מִזַּן אֶל־זַן, *proferentes de alimento in alimentum*, Psal. CXLIV. 13. id est, *omnis generis alimentum*. Sic irregulariter est cum Pathach. Vide infra זַן suo loco proprio.

זוֹנָה, f. *caupona*, *hospita*, quasi *cibatrix* dicta, estque sicut טוֹבָה a טוֹב, *bonum esse*. בֵּית אִשָּׁה זוֹנָה, *in domum mulieris cauponæ*, Jos. II. 1. Targum, אִתְּתָא פּוּנְדְּקִיתָא, *mulieris hospitæ*. Nam פּוּנְדָּק, *hospitium* a græco πανδοχεῖον. R. Salomon, מוֹכֶרֶת מִינֵי מְזוֹנוֹת, *vendens species ciborum*. Sic et Kimchi, etsi etiam aliam interpretationem adducat, de qua mox in radice זנה. R. Anschel germanice reddit, *ein speiserin*, *ein gastgeberin*. Sic communiter hebræi. Vide amplius in זָנָה.

מָזוֹן, masc. *alimentum*, *commeatus*, *esca*, *cibus*: לֶחֶם וּמָזוֹן *panem et commeatum*, Genes. XLV. 23. מָזוֹן

לָרוֹב, *commeatum copiosum*, 2 Paral. XI. 23. Chald. וּמָזוֹן לְכוֹלָּא בֵיהּ, *et cibus erat pro omnibus in ea*, Dan. IV. 9.

מוּזָנִים, m. pl. *bene pasti*, Jerem. V. 8. Sic Kimchi et alii. Masorethæ legunt מְיֻזָּנִים, *armati*, scil. membro genitali, ut R. Salomon explicat, a יָזַן, quod idem cum זַיִן, *armare*, de quo infra.

זוּעַ *movere*, *commovere se*. Part. וְלֹא זָע, *neque movebat se*, Esth. V. 9. Futurum שֶׁיָּזֻעוּ, *quo commovebunt se*, Eccles. XII. 3. Chald. *tremere*: particip. זָאֲעִין, *trementes*, Dan. V. 19. quod legendum juxta Masorethas זָיְעִין, cui simile in דּוּן. Pih. particip. ex geminatis literis, מְזַעְזְעֶיךָ, *commoventes te*, Hab. II. 7.

זַעֲוָה, fœm. *commotio*, Ies. XXVIII. 19. et literis transpositis לְזַעֲוָה, *in commotionem*, Deut. XXVIII. 25.

זוּר *alienari*, *abalienare se*: Item *premere*, *comprimere*: *comprimi*, *exprimi*: præter. זָרוּ, *alienati sunt*, Ps. LXXVIII. 30. Et cum Cholem זֹרוּ, *abalienant se*, Ps. LVIII. 4. לֹא זֹרוּ, *non comprimuntur* vel *exprimuntur*, Ies. I. 6. ut scil. chirurgi vulnera hiantia comprimere vel exprimere solent, pus ex iis *abalienando*; quæ possent etiam esse ex Pyhal. רוּחִי זָרָה, *spiritus meus alienus est*, Job XIX. 17. Particip. præteritum sive Pahul, וְהַזּוּרֶה, *et quod compressum fuerit*, Ies. LIX. 5. in Sægol loco Kametz, cui simile vide in לוּן: quidam a זָרָה deducunt: vide illic. Futurum, וַיָּזַר אֶת־הַגִּזָּה, *et compressit vellus*, Jud. VI. 38. vel *asperserat*, a זָרָה. Aff. תְּזוּרֶהָ, *comprimet illud*, Job XXXIX. 15. Niph. præter. נָזֹרוּ, *abalienarunt se*, Ies. I. 4. Pih. זוֹרֵר, *sternutare*; futur. וַיְזוֹרֵר, *et sternutavit*, 2 Reg. IV. 35. Hoph. particip. מוּזָר, *alienus factus sum*, Psalm. LXIX. 9.

זָר, m. *alienus*, *extraneus*, Levit. XXII. 10. Plural. זָרִים, *alieni*; Jer. II. 25. Fœm. זָרָה, *aliena*; Prov. V. 20. plur. פִּי זָרוֹת, *os alienarum*, Prov. XXII. 14. Aben Esræ, Exod. XXI. 8. זָר dicitur, qui non est de familia ejusdem tribus.

זָרָא, m. *fastidium*, *nausea*, *ejectamentum*: quod tamquam *alienum* fastidimus; aut cum fastidio ejicimus, Num. XI. 20. cum א loco ה; cui simile in חגג.

מָזוֹר, m. *vulnus*, *ulcus*, sic dictum quod *comprimi* soleat, Obad. ver. 7. Item *curatio*, *sanatio vulneris*, Jerem. XXX. 13. Aff. אֶת־מְזֹרוֹ, *ulcus suum*, Hos. V. 13.

* מַמְזֵר quod hic adducunt, vide in מזר.

זוח Niph. נָזַח, *tolli*, *attolli*, *extolli*, *efferri*, *auferri*. Futur. וְלֹא־יִזַּח, *neque attollitor*, *auferlor*, *removetor*, Exod. XXVIII. 28. In Targum, זְחִיחֵי לִבָּא, *elati animo*, Job XXXVI. 13. זְחוּחָא, *elatio*, *superba*, Thren. III. 39.

זָחַל *timuit*, *veritus fuit*: præter. זָחַלְתִּי, *veritus sum*, Job XXXII. 6. Hinc Chaldæi dicunt דְּחַל. Item *repere*, *reptare*, *serpere*. Part. כְּזֹחֲלֵי אֶרֶץ, *sicut reptilia terræ*, Mich. VII. 17. זֹחֲלֵי עָפָר, *serpentum pulveris*, Deut. XXXII. 24. chaldaice, דְּזָחֲלִין בְּעַפְרָא, *quæ reptant in terra*. Et nomen זְחִיל, *tinea*, in Targum, Job XIII. 28.

זִיו Chald. *splendor*: affix. זִיוִי,

splendor meus, Dan. IV. 33. וְזִיוִי, *et splendor ejus*, Dan. II. 31. Plural. זִיוָיךְ, *splendores tui*, Dan. V. 10. זִיוֹהִי, *splendores ejus*, Dan. V. 6. זִיוַי, *splendores mei*, Dan. VII. 28.

זִו m. *Sif*, mensis Aprilis nomen, 1. Reg. VI. 1. sic dictus, quod sit in eo זִינָא לְאִילָנִים, *splendor arboribus*. Tyriorum vel Sidoniorum vocabulum esse existimant, sicut et *Bul* et *Ethanim*, quæ in eodem libro occurrunt, ut suis locis dictum.

זִיז mascul. *fera*, Psal. L. 11. et LXXX. 14. R. Salomon *reptile* interpretatur a זוּז, *movere se*: Aben Esra, *aves, volatilia*: Chaldæus, *gallus sylvestris*, cujus tali pedum in terra stant, et caput in cœlum usque pertingit. Inde fabula Talmudica in Bava bathra fol. 73. 2. quam in Synagoga Judaica recensuimus cap. 36.

זִין Chald. *armatura*, *arma*: מָנֵי זֵינָא, *instrumenta armorum*, 1 Reg. X. 22. Plur. זֵינִין, Cant. IV. 4. Hinc videtur esse hebraice וְהַזֹּנוֹת, *et arma*, 1 Reg. XXII. 38. et alterum אֲזֵנִים, unde אֲזֵנֶךָ, *arma tua*, Deut. XXIII. 14. Sic in Targum בְּבֵית אֲזֵנִין, *in domo armorum*, Ies. XLIX. 2. et זַיֵּן, *armare*: אִזְדַּיַּן, *armatus fuit*.

זִיק m. *scintilla*, *flamma*: *malleolus*, *fasciculus*, *laqueus piceus*. Plur. הַיֹּרֶה זִקִּים, *qui jaculatur scintillas*; *tela scintillantia*, aut *malleolos*, Prov. XXVI. 18. et Daghesch est loco vocalis longæ: fœm. מְאַזְּרֵי זִיקוֹת, *accingitis scintillas*, Ies. L. 11. וּבְזִיקוֹת, *et in flammis*, ibid. Vide et זקק.

זַיִת c. *olea*, *oliva*, *olivetum*, Gen. VIII. 11. Construct. אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן, *terram oleæ olei*, id est, *oleosam*, Deut. VIII. 8. Cum affixo. זֵיתְךָ, *oleam tuam*, Deut. XXIV. 20. Plur. זֵיתִים, *oleæ*, Deut. XXVIII. 40. Affix. זֵיתֵיהֶם, *oleas eorum*, Neh. V. 11.

זָכָה *purus*, *mundus fuit*: *purum habuit* seu *pronuntiavit*. Fut. הַאֶזְכֶּה, *num purum habebo?* Mich. VI. 11. תִּזְכֶּה, *mundus sis*, Psalm. LI. 6. Pih. præter. זִכִּיתִי לְבָבִי, *purificavi cor meum*, Psal. LXXIII. 13. futur. יְזַכֶּה־נַּעַר, *purificabit puer*, Psalm. CXIX. 9. Hithp. imperat. הִזַּכּוּ, *purificate vos*, Ies. I. 16. pro הִזְדַּכּוּ, de qua anomalia vide Thesaurum nostrum Grammaticum lib. 1. cap. 16. ad præteritum.

זָכוּ, f. Chald. *puritas*, Dan. VI. 22. per apocopam usitatam literæ ת.

זָכַךְ *purus*, *mundus fuit*: præt. זַכּוּ, *puri sunt*, Job XV. 15. Hiph. præter. וַהֲזִכּוֹתִי, *et emundavero*, Job IX. 30.

זַךְ, m. *mundus*, *purus*, Lev. XXIV. 2. ubi cum Kametz; et Prov. XVI. 2. est cum Pathach. Fœmin. וּלְבֹנָה זַכָּה, *et thus purum*, Exod. XXX. 34.

זְכוּכִית, f. *gemma nitidissima*, Job XXVIII. 17. Aben Esra, *lapis pretiosus nitidus*: Rabbinis, *vitrum*, a puritate.

זָכַר *recordatus fuit*, *meminit*, *memor fuit*: *odoratus fuit*, quando de sacrificiis usurpatur. Construitur communiter cum accusativo, tam conjuncto quam disjuncto, quandoque cum dativo. Præter. זְכַרְתַּנִי, *recorderis mei*; Gen. XL. 14. זָכַרְתִּי לָךְ, *recordor tui*, Jerem. II. 2. Imperat. זְכוֹר לִי אַתָּה, *recordare mei tu*, Ps. XXV. 7. Futur. יִזְכּוֹר כָּל־מִנְחֹתֶךָ, *odoretur omnia sacrificia tua*, Psalm.

XX. 4. Niph. נִזְכַּר, *memorari*, *commemorari*, *in memoria esse*, *memoriam fieri*: item *masculum nasci*, ex nomine derivato. Præter. וְנִזְכַּרְתֶּם, *et memoria vestri fiet*, Numer. X. 9. futur. וְלֹא יִזָּכֵר, *et non memorabitur*, Psalm. LXXXIII. 5. Et secundum aliam significationem, כָּל־מִקְנְךָ תִּזָּכָר, *omne pecus tuum quod masculum nascetur*, Exod. XXXIV. 19. Hiph. הִזְכִּיר, *recordari fecit*, *memoravit*, *commemoravit*, *memoriam constituit*; *in memoriam revocavit*, *memoriam celebravit*: ad sacrificia relatum quandoque per *adolere* reddunt: Præt. הִזְכַּרְתַּנִי אֶל פַּרְעֹה, *memoriam facias mei apud Pharaonem*, Genes. XL. 14. partic. מַזְכִּיר לְבֹנָה, *adolens thus*, Ies. LXVI. 3. מַזְכִּיר, *monens*, *a memoria*, *a commentariis*, 2 Sam. VIII. 16. Infinit. יַעַן הַזְכַּרְכֶם, *eo quod in memoriam revocatis*, Ezech. XXI. 24.

זֶכֶר זֵכֶר, m. *memoria*, *memoriale*, *odor*: aff. זִכְרוֹ אָבַד, *memoria ejus periit*, Job XVIII. 17. Et secundum aliam significationem, זִכְרוֹ, *odor ejus*, Hos. XIV. 8.

זָכָר, m. *mus*, *masculus*, quasi patris et paternæ familiæ *memoriale* et *monimentum*; nam מִשְׁפַּחַת אֵם אֵינָהּ קְרוּיָה מִשְׁפָּחָה, *familia matris non vocatur familia*. Aut a *memoria*; nam ea magis valet et ingenii est præstantioris, quam mulier. Unde Ovidius:

Fortius ingenium suspicor esse viris.

Plural. הַזְּכָרִים, *masculi*, Exod. XIII. 12.

זְכוּר, m. *mas*, *masculinum*, quasi *masculatum* dicas: aff. כָּל־זְכוּרְךָ, *omne masculinum tuum*, *omnis mas tuus*, Exod. XXIII. 17. כָּל־זְכוּרָהּ, *omnem marem ejus*, Deut. XX. 13.

זִכָּרוֹן, m. *memoria*, *monimentum*, Exod. XXXIX. 7.

זִכְרוֹן, m. *memoria*, Eccles. I. 11. aff. זִכְרוֹנְךָ, *memoriam tui*, Ies. LVII. 8. Plurale cum aff. זִכְרוֹנֵיכֶם, *memoriæ vestræ*, Job XIII. 11. Fœmininum, סֵפֶר הַזִּכְרֹנוֹת, *liber memoriarum* sive *rerum memorabilium*, Esth. VI. 1.

אַזְכָּרָה, f. *suffimentum*, *odoramentum*: לְאַזְכָּרָה, *in memoriale suffimentum*, Levit. XXIV. 7. Cum affixo, אַזְכָּרָתָהּ, *suffimentum memoriale ejus*, Num. V. 26.

זלג מַזְלֵג, m. *fuscina*, 1 Sam. II. 14. Plur. וְאֶת־הַמִּזְלָגוֹת, *et fuscinas*, Exod. XXXVIII. 3. aff. וּמִזְלְגוֹתָיו, *et fuscinulas ejus*, Exod. XXVII. 3.

זלל זוֹלֵל, m. *epulo*, *comessator*, Deut. XXI. 20. Prov. XXIII. 21. מְזוֹלֵל vide supra in זוּל. Plurale, וְרֹעֶה זוֹלְלִים, *et pascens comessatores*, Prov. XXVIII. 7. Constr. בְּזֹלְלֵי בָשָׂר, *cum comessatoribus carnis*, Prov. XXIII. 20. Fœmininum זוֹלְלָה.

זֻלָּה, vide supra in זוּל.

Verbum נִזֹּלוּ vide in נָזַל.

זַלְזַלִּים, m. *flagella in vitibus*, Ies. XVIII. 5. dicta, quasi *epulones humoris*.

זַלְעָפָה f. *prester*, *procella*, celerrima proprie ac gravissima, Psal. CXIX. 53. Plur. וְרוּחַ זִלְעָפוֹת, *et ventus presterium*, id est, *procellosissimus*, Psalm. XI. 6. Constr. מִפְּנֵי זַלְעֲפוֹת רָעָב, *propter procellas famis*, Thren. V. 10. id est, *famem vehementissimam*.

זלת זוּלַת, *præter*, *nisi*, *excepto*: et in Pathach quasi forma constructa,

quæ et in aliis particulis occurrit, זוּלַת, *præter*, 2 Reg. XXIV. 14. Cum י paragogico, זוּלָתִי כָּלֵב, *præter Caleb*, Deut. I. 36. et cum affixo, זוּלָתִי, *præter me*, Hos. XIII. 4. זוּלָתְךָ, *præter te*, Ies. LXIV. 4.

זָמַם *cogitavit*, *molitus fuit*, tam in bonum, quam in malum. Præter. זָמַם, *cogitavit*, Deuter. XIX. 19. זָמַמְתִּי, *cogitavi*, Zach. VIII. 14. et defectivum זַמֹּתִי, *cogitavi*, Psalm. XVII. 3. Particip. זוֹמֵם לַצַּדִּיק, *cogitat justo*, Psal. XXXVII. 12.

זָמָם, m. *cogitatio*; et in malum, *scelus*, *scelerata cogitatio*: aff. זְמָמוֹ, *sceleratam cogitationem ejus*, Psalm. CXL. 9.

זִמָּה, f. *cogitatio*, *scelus*, Levit. XVIII. 17. Constr. זִמַּת נְעוּרָיִךְ, *sceleris adolescentiæ tuæ*, Ezech. XXIII. 21. Aff. זִמָּתֵךְ, *scelus tuum*, Ezech. XVI. 58. כְּזִמַּתְכֶנָה, *secundum scelus vestrum*, Ezech. XXIII. 48. ubi ה in fine paragogicum est: simile fuit supra in גֵּוָה: vide etiam כסת. Plur. זִמֹּתַי נִתְּקוּ, *cogitationes meæ avulsæ sunt*, Job XVII. 11.

מְזִמָּה, f. *cogitatio*, *sollertia*, ut in Proverbiis Salomonis passim accipitur: et *scelus*: לִמְזִמָּה, *ad scelus*, id est, *scelerate*, Psalm. CXXXIX. 20. Geminato ה fœminino, cujus prius semper in ת transit, מְזִמָּתָה, *scelus gravissimum*, Jer. XI. 15. cui simile supra in אֵימָתָה, et in יְשׁוּעָתָה. Affix. מְזִמָּתוֹ, *cogitatio ejus*, Jerem. LI. 11. Plural. אִישׁ מְזִמּוֹת, *virum scelerum*, id est, *sceleratum*, Prov. XII. 2. aff. כָּל־מְזִמּוֹתָיו, *omnes cogitationes ejus*, Psal. X. 4.

זְמַן Chald. *parare*, *præparare*. Præter. Hithp. הִזְדְּמִנְתּוּן, *præparatis vos*, Dan. II. 9. Vide de eo Thesaurum nostrum Grammaticum cap. 16. Hebraice participium ex Pyhal לְעִתִּים מְזֻמָּנִים, *paratis*, *designatis*, *constitutis temporibus*, Nehem. X. 35. fœmin. בְּעִתִּים מְזֻמָּנוֹת, *temporibus constitutis*, Neh. XIII. 31.

זְמָן, m. *tempus*, proprie *condictum et determinatum*, Eccles. III. 1. Affix. וְכִזְמַנָּם, *et secundum condictum tempus eorum*, Esth. IX. 27. Plur. cum affix. בִּזְמַנֵּיהֶם, *condictis temporibus eorum*, Esth. IX. 31. Chald. masc. זְמַן, זִמְנָא, idem Dan. VII. 12. et 22. Plural. זִמְנִין, *tempora*, Dan. VI. 11. עִדָּנַיָּא וְזִמְנַיָּא, *tempora ac tempestates*, Dan. II. 21.

זָמַר *putavit*, *præcidit*. Futur. תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ, *putabis vineam tuam*, Levit. XXV. 3. Niph. futurum לֹא יִזָּמֵר, *non putabitur*, Ies. V. 6. Pih. זַמֵּר, *psallere*; notat modulationes artificiosas, certis *cæsuris* et numeris *incisas*. Construitur cum dativo et accusativo. Infinit. וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ, *et psallere nomini tuo*, Psalm. XCII. 2. Futur. אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ, *psallam nomini tuo*, Psal. IX. 3. יְזַמֶּרְךָ, *psallat tibi*, Psal. XXX. 13.

זָמִיר, m. *cantus*, *psalmodia*: *minuritio*, *minurizatio*; *cantus avium varie incisus*, *qualis est philomelæ*, Cant. II. 12. Constr. זְמִיר עָרִיצִים יַעֲנֶה, *cantum violentorum* sive *tyrannorum humiliabit*, juxta Aben Esram, Ies. XXV. 5. quasi dicat, *faciet Deus ne tyranni amplius de justis triumphent.*

זֶמֶר, masc. *camelopardalis*, Deut. XIV. 5. Judæis in versione germanica est *rupicapra*, *ein gems*.

זַמָּר, m. Chald. *cantor*, *musicus*: plur. זַמָּרַיָּא, *cantoribus*, Esr. VII. 24.

זְמָרָא, Chald. *musica*: כָּל זְנֵי זְמָרָא, *omnis generis musices*, Dan. III. 5.

זְמֹרָה, fœm. *palmes, surculus, propago*, sic dicta quod *putari* solet, Num. XIII. 23. אֶת־הַזְּמוֹרָה, *surculos*, Ezech. VIII. 17. Constr. וּזְמֹרַת זָר, *et palmite extraneo*, Ies. XVII. 10. Plur. cum aff. וּזְמֹרֵיהֶם, *et palmites eorum*, Nah. II. 3.

זִמְרָה, f. *psalmodia, cantus, carmen, psalmodica instrumenta*: et in ת loco ה, וְזִמְרָת, *et carmen*, Ies. XII. 2. Psal. CXVIII. 14. Constr. מִזִּמְרַת הָאָרֶץ, *de cantione terræ*, Genes. XLIII. 11. id est, *de rebus laudatissimis terræ, quæ decantari solent.*

זְמִירָה, f. *cantio, psalmus*: plural. זְמִירוֹת, *cantiones*, Job XXXV. 10.

מִזְמוֹר, m. *psalmus*, Psal. III. 1.

מְזַמְּרוֹת, *psalteria, instrumenta musica*, 1 Reg. VII. 50. 2 Reg. XII. 14. Jer. LII. 18. 2 Par. IV. 22.

מַזְמֵרוֹת, f. pl. *falces putatoriæ*, Ies. XVIII. 5. Aff. וּמַזְמְרוֹתֵיכֶם, *et falces vestras*, Joel IV. 10.

זַן Chald. *species*: pro hebræo מִין sæpe in Targum ponitur. Plural. constructum, כֹּל זְנֵי, *omnes species*, Dan. III. 5. Hinc, juxta quosdam in hebræo, מִזַּן אֶל־זַן, *de specie in speciem*, id est, *omnis generis commeatus, varia annonæ genera*, de quo etiam supra in זון. Plural. וּזְנִים, *et species*, 2 Par. XVI. 14.

זָנָב m. *cauda*, Jud. XV. 4. Aff. זְנָבוֹ, *caudam suam*, Job XL. 12. Plurale terminationis fœmin. sed generis masc. בֵּין־שְׁנֵי הַזְּנָבוֹת, *inter duas caudas*, Jud. XV. 4. Constr. זַנְבוֹת, Ies. VII. 4.

זִנֵּב, Pih. *decaudare, cauda truncare*. Præteritum וְזִנַּבְתֶּם אוֹתָם, *et decaudabitis eos*, id est *extremos cædetis*, Jos. X. 19. Futur. וַיְזַנֵּב, *et decaudavit*, id est, *in postrimo agmine cecidit*, Deut. XXV. 18.

זָנָה *scortatus est*. Construitur cum præpositionibus, מִן, בְּ, אֵת, אַחֲרֵי, עַל, אֶל. Inf. לִזְנוֹת אֶל־בְּנוֹת מוֹאָב, *scortari cum filiabus Moab*, Num. XXV. 1. ubi אֶל idem est, quod עִם. Futurum per apocopam, וַתִּזֶן, *et scortata est*, Jerem. III. 8. Pyh. præt. זוּנָּה, *scortatio peracta fuit*, Ezech. XVI. 34. Hiph. præt. הִזְנֵית, *scortaris*, Hos. V. 3. infin. הַזְנֵה הִזְנוּ, *scortando scortati sunt*, Hos. IV. 18. כְּהַזְנוֹת, *sicut scortata est*, 2 Paral. XXI. 13. Et transitive, לְהַזְנוֹתָהּ, *faciendo ut scortetur ipsa*, Lev. XIX. 29. Futur. per apocopam, וַיֶּזֶן, *et scortari fecit*, 2 Par. XXI. 11.

זוֹנָה, f. *scortum, meretrix*: אִשָּׁה זֹנָה, *mulierem meretricem*, Levit. XXI. 7. Sic etiam græci interpretes acceperunt, Jos. II. 1. reddentes ἡ πόρνη. Id imitati apostoli, ad Hebræos XI. 31. Jac. II. 25. Vide זון. Plur. נָשִׁים זֹנוֹת, *mulieres meretrices*, 1 Reg. III. 16. וְהַזֹּנוֹת ex alia significatione vide in זון.

זְנוּת, f. *scortatio*, Hos. IV. 11. Plural. formæ masculinæ cum affix. זְנוּתֵיכֶם, *scortationes vestras*, Num. XIV. 33. בִּזְנוּתֵךְ, *in scortationibus tuis*, Jer. III. 2.

זְנוּנִים, m. pl. *scortationes*, Hos. I. 2. Constr. זְנוּנֵי, 2 Reg. IX. 22. Aff. וְתָסֵר זְנוּנֶיהָ, *et auferat scortationes suas*, Hos. II. 2.

תַּזְנוּת, f. *scortatio*: aff. תַּזְנוּתָם, *scortationem suam*, Ezech. XXIII. 8.

Plur. formæ masc. cum aff. תַּזְנוּתַיִךְ, *scortationes suas*, Ezech. XXIII. 7.

זָנַח *deseruit*, *rejecit*, *repulit*. Præter. זָנַח יִשְׂרָאֵל, *deseruit Israel*, Hos. VIII. 3. Futur. לֹא יִזְנַח, *non rejicit*, Thren. III. 31. Hiph. præter. אֲשֶׁר הִזְנִיחַ, *quæ abjecerat*, 2 Par. XXIX. 19. Cum epenthesi, וְהֶאֶזְנִיחוּ, *et retro abjecerunt*, Ies. XIX. 6. יַזְנִיחֲךָ, *rejiciet te*, 1 Par. XXVIII. 9.

* זְנוּנִים, vide paulo ante in זָנָה.

זִנֵּק Pih. *exsiliit*, *subsiliit*: futur. יְזַנֵּק, *exsiliet*, Deut. XXXIII. 22.

* זְעָה, vide in יָזַע.

* זַעֲוָה, vide in זוּעַ.

זָעַךְ Niph. נִזְעַךְ, *exstingui*: præt. נִזְעָכוּ, *exstinguuntur*, Job XVII. 1. idem quod דָּעַךְ, commutatis ז et ד, more chaldæorum.

זָעַם *indignatus fuit*: *detestatus fuit*, *sprevit*. Construitur cum accusativo et præpositione עַל. Præter. cum futuro, אֶזְעֹם לֹא זָעַם יְהוָֹה, *detestarer quem non detestatur Dominus*, Num. XXIII. 8. וְזָעַם עַל בְּרִית, *et indignabitur contra fœdus*, Dan. XI. 30. Particip. præteritum constructum, זְעוּם יְהוָֹה, *detestabilis Domino*, Proverb. XXII. 14. Fœm. זְעוּמָה, *detestabile est*, Mich. VI. 10. Imper. irregularis, זֹעֲמָה, *detestare*, Num. XXIII. 7. Niph. part. נִזְעָמִים, *indignabundi*, Prov. XXV. 23.

זַעַם, m. *indignatio*, *ira*, Ies. X. 25. Aff. כְּלֵי זַעְמוֹ, *vasa indignationis ejus*, Ies. XIII. 5.

זָעַף *indignatus*, *turbatus fuit*: Particip. plural. זֹעֲפִים, *turbati*, vel *mœsti*, Gen. XL. 6. Infin. וּכְזַעְפּוֹ, *et cum indignaretur ipse*, 2 Par. XXVI. 19. Futurum וַיִּזְעַף, *et indignatus fuit*, ibidem.

זָעֵף, masc. *indignabundus*, 1 Reg. XX. 43.

זַעַף, m. *indignatio*, *æstus*, Mich. VII. 9. Aff. מִזַּעְפּוֹ, *ab æstu suo*, Jon. I. 15.

זָעַק *clamavit*, *exclamavit*. Præterit. זָעַקְתִּי אֵלֶיךָ, *clamavi ad te*, Ps. CXLII. 6. Infin. מִזְּעֹק, *a clamando*, 1 Sam. VII. 8. imper. זַעֲקִי עִיר, *exclama civitas*, Ies. XIV. 31. Chald. præt. זְעִק, *inclamavit*, Dan. VI. 20. Niph. נִזְעַק, *conclamari*, *convocari*: præter. נִזְעַקְתָּ, *convocatus es*, Jud. XVIII. 23. fut. וַיִּזָּעֵק, *et convocatus est*, Jud. VI. 34. Hiph. הִזְעִיק, *clamare effecit*, *accersivit*, *convocavit*: infinitiv. לְהַזְעִיק, *ad convocandum*, 2 Sam. XX. 5. imper. הַזְעֶק־לִי, *convoca mihi*, 2 Sam. XX. 4. futur. יַזְעִיקוּ, *efficiunt ut clament*, Job XXXV. 9.

זְעָקָה, fœm. *clamor*, Esth. IV. 1. Constr. זַעֲקַת סְדֹם, *clamor Sedom*, Gen. XVIII. 20. Affix. לְזַעֲקָתִי, *clamori meo*, Job XVI. 18.

זְעֵר *modicum*, *pauxillum*, *pauculum*, *paulisper*: זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם, *pauculum hic*, *pauculum illic*, Ies. XXVIII. 10. כַּתַּר־לִי זְעֵיר; *exspecta*, *sustine me paulisper*, Job XXXVI. 2. Verbum זְעַר in Targum, *minui*, *diminui*; *parum*, *parvum esse* vel *fieri*: זְעֵיר, *minuere*, *diminuere*: אַזְעֵר, *parvus*: זְעֵרוּת, *paucitas*: זְעוּרָא, *minorennitas*, *pueritia*.

זְעֵירָה, Chald. fœm. *parvum*, Dan. VII. 8.

מִזְעָר, idem: וְנִשְׁאַר אֱנוֹשׁ מִזְעָר,

et remanebit homo pusillus, id est, *perpauci reliqui fient*, Ies. XXIV. 6.

זֶפֶת f. *pix*, Exod. II. 3. וַתַּחְפְּרָה בְזֶפֶת, נֶהְפְּכוּ נְחָלֶיהָ לְזֶפֶת, *et convertentur flumina ejus in picem*, Ies. XXXIV. 9.

זָקֵן *senuit, consenuit*: præterit. כִּי זָקֵן, *quum senuisset*, Gen. XXVII. 1. אָנֹכִי זָקַנְתִּי, *ego senui*, Jos. XXIII. 2. Futur. וַיִּזְקַן, *et senuit*, 2 Paral. XXIV. 15. Hiph. futur. יַזְקִין, *senuerit*, Job XIV. 8.

זָקֵן, m. *senex*, Ies. III. 2. Constr. זְקַן בֵּיתוֹ, *senem domus suæ*, Genes. XXIV. 2. Plur. נְעָרִים וּזְקֵנִים, *pueros et senes*, Ies. XX. 4. לַזְּקֵנִים, *senioribus*, Ruth IV, 9. Constr. אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל, *seniores Israel*, Exod. III. 16. Affix. וּזְקֵנָיו, *et seniores ejus*, Jos. VIII. 33. Fœm. זְקֵנִים וּזְקֵנוֹת, *senes et anus*, Zach. VIII. 4.

זֹקֶן, masc. *senium, senectus*: כָּבְדוּ מִזֹּקֶן, *graves erant præ senio*, Genes. XLVIII. 10.

זָקָן, c. *barba*: זָקָן גְּדוּעָה, *barba rasa*, Ies. XV. 2. ubi fœmin. Constr. זְקַן עֲמָשָׂא, *barbam Amasæ*, 2 Sam. XX. 9. Affix. עַד יְצַמַּח זְקַנְכֶם, *donec refloreseat barba vestra*, 2 Sam. X. 5. ubi mascul. אֶת־פְּאַת זְקָנָם, *latus barbæ suæ*, Lev. XXI. 51.

זִקְנָה, f. *senectus*, Ies. XLVI. 4. Construct. לְעֵת זִקְנַת שְׁלֹמֹה, *tempore senectutis Salomonis*, 1 Reg. XI. 4. Aff. אַחֲרֵי זִקְנָתָהּ, *post senectutem ejus*, Gen. XXIV. 36.

זְקֻנִים, m. pl. *senectus*: בֶּן זְקֻנִים, *filius senectutis*, Genes. XXXVII. 3. Affix. לִזְקֻנָיו, *in senectute ejus*, Genes. XXI. 2.

זָקַף *erexit*: part. זֹקֵף כְּפוּפִים, *erigens incurvatos*, Psal. CXLVI. 8. Chald. partic. Pehil זְקִיף, וּזְקִיף, *et erigetur*, Esr. VI. 11.

זָקַק *fudit, effudit, liquavit*: futur. יָזֹקּוּ, *liquant*, Job XXVIII. 1. יָזֹקּוּ מָטָר *fundebant pluviam*, Job XXXVI. 27. Pih. זִקֵּק, *liquavit, liquando purgavit, defæcavit*: præter. וְזִקַּק אֹתָם, *liquabit vel defæcabit eos*, Mal. III. 3. Pyh. particip. זָהָב מְזֻקָּק, *aurum defæcatum*, 1 Paral. XXVIII. 18. Plur. שְׁמָרִים מְזֻקָּקִים, *fæcium fusarum, expurgatarum sive defæcatarum*, Ies. XXV. 6.

זִקִּים, m. pl. *catenæ, compedes*: בַּזִּקִּים, *cum catenis*, Psalm. CXLIX. 8. אֲסוּרִים בַּזִּקִּים, *vincti compedibus*, Job XXXVI. 8. Et cum א quiescente, אָסוּר בָּאזִקִּים, *vinctus catenis*, Jer. XL. 1. מִן־הָאזִקִּים, *a catenis istis*, ver. 4. Chaldaicum est; unde pro נְחֻשְׁתַּיִם, 2 Sam. III. 34. Targum habet לְזִקִּין דִּנְחָשׁ, *compedibus chalybeis*: et זְקַק, *vincire, ligare*: וּמַלְכֵיהוֹן זְקִיקִין, *et reges ipsorum vincti fuerunt*, Ies. XL. 11.

זָרַב *diffluere, diffundi*. Pyh. fut. בְּעֵת יְזֹרְבוּ, *quo tempore diffluunt*, Job VI. 17. Amplius non reperitur. Talmudici habent, דְּמִזְדָּרֵב זְעֵירָא, *ut diffluat*, vel *effundatur parum*: לְאִזְדַּרְבוּיֵי, *ad effundendum*. זַרְבָּאָה, *affluentia*, Prov. XV. 16. in Targum: זַרְבּוּב, *fusorium, fistula canthari*.

זָרָה *ventilavit, sparsit, dispersit*: partic. זֹרֶה אֶת־גֹּרֶן, *ventilans aream sive in area*, Ruth III. 2. Infin. לֹא לִזְרוֹת, *non ad ventilandum*, Jer. IV. 11. Imper. זְרֵה הָלְאָה, *disperge illuc*, Num. XVII. 2. Futur. וָאֶזְרֵם.

בְּמִזְרֶה, *et ventilabo eos ventilabro*, Jer. XV. 7. Per apocopam, וַיִּזֶר, *et dispersit*, Exod. XXXII. 20. Niph. infin. בְּהִזָּרוֹתֵיכֶם, *quum dispersi fueritis*, Ezech. VI. 8. Futur. וַיִּזָּרוּ, *et dispersi sunt*, Ezech. XXXVI. 19. Pih. præt. וְזֵרָם, *et disperget eos*, 1 Reg. XIV. 15. Et alia significatione, *cingere*, unde זֵרִיתָ, *cingis, circumplecteris*, Psalm. CXXXIX. 3. Partic. מְזָרֵה יִשְׂרָאֵל, *dispergens Israelem*, Jerem. XXXI. 10. Plural. וּמִמְּזָרִים קָרָה, *et a dispergentibus frigus*, Job XXXVII. 9. Id est, *ventis aquilonaribus*, qui nubes *dispellunt* et frigus efficiunt, ut R. Levi explicat. Pyh. particip. præsens, זֹרֶה, *quæ ventilata fuerit*, Ies. XXX. 24. Et cum Schurek loco Cholem, ut quidam volunt, וְהַזּוּרֶה, *et qui adspergitur*, Ies. LIX. 5. de quo vide etiam in זור. Futur. יְזֹרֶה, *spargitur*, Job XVIII. 15. Hiph. futur. וַתְּזָרֵנִי, vide in אזר.

זֵר, m. *limbus*, *corona*, a *cingendo*, Exod. XXV. 24. Aff. מִתַּחַת לְזֵרוֹ, *infra limbum ejus*, Exod. XXX. 4.

זָרָא, *dispersio* juxta quosdam, Num. XI. 20. Vide et supra in זור.

זָרִים, m. *ventilatores*, Ies. LI. 2.

מִזְרֶה, m. *ventilabrum*, Jerem. XV. 7.

זַרְזִיף m. *irrigatio*, juxta Aben Esram, Psalm. LXXII. 6. vel *stillæ*, *stillatio*, juxta R. Salomonem.

זַרְזִיר masc. *accinctus*: זַרְזִיר מָתְנַיִם, *accinctus lumbis*, scilicet *equus*, Prov. XXX. 31. id est, *generosus*, *pugnax*, *sternax*, *ad malitiam strenuus*, a verbo זְרַז, quod chaldaice est *cingere*, *accingere*: R. Levi *vertagus lælaps*, id est, *canis venaticus*; *tener lumbis*, hoc est, *alacer et habilis ad cursum et venationem*, Chaldæus, אַכְּבָא, *gallus*.

זָרַח *ortus*, *exortus fuit*: futur. יִזְרַח שֶׁמֶשׁ, *orietur sol*, 2 Sam. XXIII. 4.

זֶרַח, m. *ortus*: aff. לְנֹגַהּ זַרְחֵךְ, *ad splendorem ortus tui*, Ies. LX. 3.

אֶזְרָח, m. *indigena*, quasi ibi, ubi vivit, *oriundus*, Levit. XVI. 29. כְּאֶזְרָח רַעֲנָן, *sicut arbor indigena virens*, Psalm. XXXVII. 35. Constr. וּכְאֶזְרַח הָאָרֶץ, *et sicut indigena terræ*, Exod. XII. 48.

מִזְרָח, m. *ortus*, *oriens*, pars mundi orientalis: לַמִּזְרָח, *ad orientem*, Neh. III. 26. Constr. מִזְרַח שֶׁמֶשׁ, *ad ortum solis*, Deut. IV. 47.

זָרַם *inundavit*: præt. זְרַמְתָּם, *inundasti eos*, Psal. XC. 5. Pih. præt. זֹרְמוּ מַיִם עָבוֹת, *exundarunt aquas nubes*, Psal. LXXVII. 18. ubi Cholem est loco Tzere.

זֶרֶם, m. *inundatio*, Hab. III. 10.

זִרְמָה, f. *fluxus*: constr. et cum aff. וְזִרְמַת סוּסִים זִרְמָתָם, *et sicut fluxus equorum fluxus eorum*, Ezech. XXIII. 20.

זָרַע *seminavit*, *sevit*: præter. אִם־זָרַע, *quum sevisset*, Jud. VI. 3. זָרְעוּ חִטִּים, *seminarunt tritica*, Jer. XII. 13. Niph. præter. נִזְרַעְתֶּם, *seminabimini*, Ezech. XXXVI. 9. נִזְרְעָה זָרַע, *seretur semine*, Num. V, 28. Futur. זֶרַע זֵרוּעַ אֲשֶׁר יִזָּרֵעַ, *semen sativum, quod seminari solet*, Lev. XI. 37. Pyh. præter. אַף בַּל־זֹרָעוּ, *etiam non sati sunt*, Ies. XL. 24. Hiph. particip. מַזְרִיעַ זֶרַע, *sementans semen*, Genes. I. 11. Futur. כִּי תַזְרִיעַ, *quum seminificaverit*, Levit. XII. 2.

זֶרַע, m. *semen*, *sementis*: זֶרַע אַחֵר,

semen aliud, Gen. IV. 25. Cum affixo, זַרְעוֹ־בוֹ, *semen ejus in eo*, Gen. I. 11. Plural. cum affix. וְזַרְעֵיכֶם, *et semina* vel *sata vestra*, 1 Sam. VIII. 15. Chald. בִּזְרַע אֲנָשָׁא, *semine humano*, Dan. II. 43.

כְּזֶרַע, זֶרַע, idem: construct. כְּזֶרַע גַּד, *sicut semen coriandri*, Num. XI. 7.

זֵרוּעַ, m. *sativum*, Levit. XI. 37. Plural. cum affixo זֵרוּעֶיהָ, *sata sua*, Ies. LXI. 11.

זְרוֹעַ, c. sed f. sæpius, *brachium*, *lacertus*, *armus*, Deut. XXXIII. 20. אֶת־הַזְּרֹעַ בְּשֵׁלָה, *armum coctum*, Num. VI. 19. Affix. וְנַחַת זְרֹעוֹ, *et descensum brachii sui*, Ies. XXX. 30. Plural. וּזְרֹעִים, *et brachia*, Dan. XI. 31. Construct. זְרֹעֵי יָדָיו, *brachia manuum ejus*, Genes. XLIX. 24. Affix. בֵּין זְרֹעָיו, *inter brachia ejus*, 2 Reg. IX. 24. Et forma fœm. זְרֹעוֹת עוֹלָם, *brachia æterna*, Deut. XXXIII. 27. Affix. וְשִׁבַּרְתִּי אֶת־זְרֹעֹתָיו, *et conteram brachia ejus*, Ezech. XXX. 22.

זֵרֹעִים, m. pl. *legumina*, Dan. I. 12.

זֵרְעֹנִים, m. pl. idem, Dan. I. 16.

אֶזְרוֹעַ, f. *brachium*, Jer. XXXII. 21. Affix. וְאֶזְרֹעִי, *et brachium meum*, Job XXXI. 22.

מִזְרָע, m. *sementis*: constr. מִזְרַע יְאֹר, *sementis rivorum*, Ies. XIX. 7.

זָרַק *sparsit*, *aspersit*, *conspersit*, *inspersit*: præt. וַחֲצִי הַדָּם זָרַק, *et dimidium sanguinis sparsit*, Exod. XXIV. 6. Pyh. לֹא זֹרַק, *non fuit aspersa*, Num. XIX. 13.

מִזְרָק, m. *crater*, quia ex eo *aspersiones* fiebant: מִזְרָק אֶחָד, *crater unus*, Num. VII. 13. Plur. כַּמִּזְרָקִים, *quasi crateres*, Zach. XIV. 20. Constr. מִזְרְקֵי כֶסֶף, *crateres argentei*, Num. VII. 84. בְּמִזְרְקֵי יַיִן, *in crateribus vini*, Amos VI. 6. Et fœmin. וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת, *et crateres*, 1 Reg. VII. 40. Affix. וּמִזְרְקֹתָיו, *et crateres ejus*, Exod. XXVII. 3.

זֶרֶת m. *spithama*, mensura digitorum extensorum, continens dimidium cubiti majoris sive sacri, qui constabat *sex palmis*: unde *spithama* fuit *trium palmorum*, sive duodecim digitorum, ut notat Kimchi in libro Radicum. זֶרֶת אָרְכּוֹ, *spithama longitudo ejus*, Exod. XXVIII. 16. זֶרֶת הָאֶחָד, *spithama unius*, Ezech. XLIII. 13.

ח

חבא Hiph. הֶחְבִּיא, *abscondit*, *abdidit*, *occultavit*: præter. הֶחְבִּיאָנִי, *abscondit me*, Ies. XLIX. 2. Fœmin. cum duplicata litera fœmin. gen. הֶחְבְּאָתָה, *abscondit*, Jos. VI. 17. Simile vide in פלא. Futur. וָאַחְבִּא, *et occultavi*, 1 Reg. XVIII. 13. Hoph. præt. הָחְבָּאוּ, *abduntur*, Ies. XLII. 22. Niph. נֶחְבָּא, *abscondi*, *abscondere se*, *latitare*, *delitescere*: præter. כִּי נֶחְבָּא, *quia absconderat sese*, Jud. IX. 5. לָמָּה נַחְבֵּאתָ לִבְרֹחַ, *quare abscondisti te fugiendo?* Gen. XXXI. 27. id est, *ut quid clam fugisti?* Part.

נֶחְבָּאִים, *absconditi, latitantes*, Ios. X. 17. Infin. נֶחְבָּה לֹא יוּכַל, *latitare non poterit*, Jer. XLIX. 10. cum ה loco א, et characteristica conjugationis, נ. Pyh. præt. חֻבָּאוּ, *occultantur*, Job XXIV. 4. Hithp. præt. הִתְחַבְּאוּ, *absconderant sese*, 1 Sam. XIV. 11. Part. מִתְחַבֵּא, *latitans*, 2 Reg. XI. 3.

מַחְבָא, masc. *absconsio*: constr. מַחְבָא, Ies. XXXII. 2.

מַחֲבֹאִים, m. pl. *latibula, latebræ*, 1 Sam. XXIII. 23.

חָבַב *dilexit*: part. חֹבֵב עַמִּים, *diligis populos*, Deuter. XXXIII. 3. Infinit. בְּחֻבִּי, *in diligere me*, id est, *præ dilectione mei*, Job XXXI. 33. Targum, בְעִטְפִי, *in sinu meo*, et sic Vulgata latina. Sic certe חוּבָא vel חֻבָּא sumitur in Jonathane et Targum hierosol. in legem, pro hebræo חֵיק, ut Exod. IV. 6, 7. Dicitur ergo sic *sinus* a חבה vel חבא, quia in eo aliquid *recondere* solemus.

חָבָה *latitavit, abscondit se*: imperat. fœmin. חֲבִי כִמְעַט־רֶגַע, *latita quasi exiguo momento*, Ies. XXVI. 20.

חֶבְיוֹן, m. *absconsio*, Hab. III. 4.

מַחֲבַת, vide infra in חבת.

חָבַט *excussit, decussit*: partic. חֹבֵט חִטִּים, *excutiebat triticum*, Jud. VI. 11. Futur. תַחְבֹּט זֵיתְךָ, *decuties olivas tuas*, Deut. XXIV. 20. Niph. futur. יֻחְבַט קֶצַח, *excutitur melanthium* sive *nigella*, Ies. XXVIII. 27.

חָבַל *pigneratus est; pro pignore, in pignus accepit*: item ex usu chaldaico, *corrupit, perdidit, destruxit*. Præt. חֲבֹל לֹא חָבָל, *pignus non pignoretur*, id est, *non accipiat*, Ezech. XVIII. 16. חֲבֹל חָבַלְנוּ לָךְ, *corruptione corrupimus nos tibi*, id est, *omnibus modis corrupte contra te egimus*, ut hebræi explicant, Neh. I. 7. Partic. נֶפֶשׁ הוּא חֹבֵל, *animam ipse pignore acciperet*, Deut. XXIV. 6. Plural. חֹבְלִים vide inter nomina. Particip. Pahul, בְּגָדִים חֲבֻלִים, *vestes in pignus acceptas*. Infin. אִם־חָבֹל תַּחְבֹּל, *si pignerando pigneraberis*, id est, *in pignus acceperis*, Ex. XXII. 25. Imper. חַבְלֵהוּ, *pignerare eum*, Prov. XX. 16. et Pathach est loco Chirek ex terminatione פַּעַל. Quidam volunt ex Pihel esse, deficiente Daghesch: at ea significatio in Pihel inusitata est. Futur. לֹא אֶחְבֹּל, *non destruam*, Job XXXIV. 31. Niph. futur. יֵחָבֶל לוֹ, *corrumpetur sibi*, id est, *ipse*, Proverb. XIII. 13. Pih. חִבֵּל, *corrumpere, perdere*: item, *parturire, eniti*: præter. וְחִבֵּל אֶת־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ, *et perdet opus manuum tuarum*, Eccles. V. 5. חִבְּלַתְךָ אִמֶּךָ, *enixa est te mater tua*, Cant. VIII. 5. Part. מְחַבְּלִים כְּרָמִים, *corrumpentes vineas*, Cant. II. 15. Fut. יְחַבֶּל־אָוֶן, *parturiet vanitatem*, Psalm. VII. 15. Chald. præter. חַבְּלוּנִי, *perdiderunt, læserunt me*, Dan. VI. 23. Infinit. לְחַבָּלָא, *ad destruendum*, Esr. VI. 12. Imp. וְחַבְּלוּהִי, *et perdite eam*, Dan. IV. 20. Pyh. præter. וְחֻבַּל, *et perdetur*, Ies. X. 27. רוּחִי חֻבָּלָה, *spiritus meus corruptus est*, Job XVII. 1. Chald. ex Ithpah. futur. תִּתְחַבַּל, *destruetur, perdetur*, Dan. II. 44.

חֲבָל, m. Chald *corruptio*, Dan. III. 25. Et cum Aleph, חֲבָלָא, *perditio, ruina*, Esr. IV. 22.

חֲבוּלָה, f. Chald. *perditum, cor-*

ruptum, *corruptela*, *læsio*, Dan. VI. 23.

חֶבֶל, m. *corruptio*, *perditio*: Mich. II. 10. *funis*, *funiculus*, *laqueus*, Job XVIII. 10. Eccles. XII. 6. בַּחֶבֶל, *fune*, Jos. II. 15. Metonymice, *pars*, *portio hæreditatis*, quæ *funiculis mensoriis* dividebatur, Amos VII. 17. Deut. XXXII. 9. Jos. XVII. 14. *tractus*, Deut. III. 4. Soph. II. 5. Et hac significatione, generis com. est. *turba*, *caterva*, 1 Sam. X. 5. Affix. חַבְלוֹ, *funiculus ejus*, Job XVIII. 10. חַבְלָהּ vide in Kal: plurale, חֲבָלִים, *funes*, 2 Sam. VIII. 2. חֲבָלִים נָפְלוּ לִי, *funiculi acciderunt mihi*, Psalm. XVI. 6. id est, *possessiones peculiares*: construct. חֶבְלֵי רְשָׁעִים, *catervæ improborum*, Psal. CXIX. 61. חַבְלֵי מְנַשֶּׁה, *partes Menassis*, Jos. XVII. 5. בְּחַבְלֵי בוּץ, *funibus byssinis*, Esth. I. 6. Affix. כָּל־חֲבָלָיו, *omnes funes ejus*, Ies. XXXIII. 20.

חֵבֶל, m. *dolor gravissimus*, *tormina*, quæ hominem quasi *fune* arctissime constringunt, quomodo et de *doloribus parturientium* usurpatur, Ies. LXVI. 7. Plural. חֲבָלִים, *dolores*, *tormina*, Ies. XIII. 8. Jerem. XXII. 23. Constructum, וְחֶבְלֵי־מָוֶת, *et dolores mortis*, Psalm. XVIII. 5. חֶבְלֵי יוֹלֵדָה, *dolores parturientis*, Hos. XIII. 13. Aff. חֶבְלֵיהֶם, *dolores suos*, Job XXXIX. 6. בַּחֲבָלֶיהָ, *in doloribus suis*, Ies. XXVI. 17.

חֲבֹל, m. *pignus*, Ezech. XVIII. 12. et XXXIII. 15. Fœm. חֲבֹלָה; unde cum affixo חֲבֹלָתוֹ, *pignus suum*, Ezech. XVIII. 7.

חִבֵּל, m. *malus*, arbor navis a multis *funibus* ei alligatis sic dictus, Prov. XXIII. 34.

חֹבֵל, m. *gubernator nauticus*, *nauta*, *nauclerus*. רַב הַחֹבֵל, *magister gubernatoris nautici*, id est, *supremus nauclerus*, *reliquis præfectus*, Jon. I. 6. Plur. חֹבְלִים nomen baculi pastoralis, Zach. XI. 7, 14. de cujus etymologia variant interpretes. כֹּל חֹבְלֵי הַיָּם, *omnes gubernatores maris* id est, *marini*, Ezech. XXVII. 29. Aff. חֹבְלַיִךְ, *gubernatores nautici tui*, ver. 8.

תַּחְבּוּלוֹת, f. pl. *sollertiæ*, *consilia industria ac prudentia*, Prov. I. 5. וּבְתַחְבֻּלוֹת, *et prudentibus consiliis*, Prov. XX. 18. Aff. בְּתַחְבּוּלֹתָו, *prudentibus consiliis suis*, Job XXXVII. 12.

חבץ חֲבַצֶּלֶת, f. *rosa*, *lilium*, Cant. II. 1. Ies. XXXV. 1. Priori loco in Targum redditur, וַרְדָּא, *rosa*, in altero שׁוֹשַׁנַּיָּא, *lilia*. Deinde hebræum שׁוֹשַׁנִּים, Cant. VI. 1. In Targum redditur נַרְדִּין, *rosæ*.

חָבַק *amplexus*, *amplexatus fuit*; particip. חֹבֵק אֶת־יָדָיו, *amplectitur*, *complicat manus suas*, Eccles. IV. 5. Fœm. חֹבֶקֶת בֵּן, *amplexatura es filium*, 2 Reg. IV. 16. Infin. עֵת לַחֲבֹק, *tempus amplectendi*, Eccles. III. 5. Pih. חִבְּקוּ־צוּר, *amplectuntur rupem*, Job XXIV. 8. Infin. מֵחַבֵּק, *ab amplectendo*, Eccles. III. 5.

חִבּוּק, m. *amplexus*, *complicatio*, Prov. VI. 10.

חָבַר *sociatus*, *associatus*, *consociatus*, *conjunctus fuit*: præt. חָבְרוּ אֶל־עֵמֶק, *sociarunt se ad vallem*, Genes. XIV. 3. Part. חֹבֵר, *socians*. Hoc in specie dicitur de eo, qui *adjurando* et *incantando* serpentes aut alia noxia animalia *consociat*, ut

ipsorum opera sine noxa utatur; unde *incantans*, redditur. Semper adjunctum habet nomen conjugatum חֶבֶר, ubi vide. Fœm. plural. חֹבְרוֹת, *conjuncta*, Exod. XXVI. 3. Part. Pahul constr. חֲבוּר עֲצַבִּים, *conjunctus idolis*, Hos. IV. 17. Pih. חִבַּר, *consociavit*, *conjunxit*, *composuit*. Præter. וִירִיעוֹת חִבַּר, *aulæa conjunxit*, Exod. XXXVI. 10. Inf. לְחַבֵּר, *ad conjungendum*, Exod. XXXVI. 18. Pyh. præter. וְחֻבָּר, *et conjungatur*, Exod. XXVIII. 7. Fœm. שֶׁחֻבְּרָה לָּהּ, *quæ conjuncta est sibi*, Psalm. CXXII. 3. Futur. הַיְחָבְרְךָ, *an consociaretur tibi*, Psalm. XCIV. 20. pro הַיִתְחַבֵּר עִמְּךָ, *num consociabitur tecum?* Hiph. futur. אַחְבִּירָה עֲלֵיכֶם בְּמִלִּים, *componerem contra vos sermones*, Job XVI. 4. Hithp. præter. אֶתְחַבַּר, *consociavit se*, 2 Paral. XX. 35. pro הִתְ ex forma chaldaica: simile in שְׁלַל. Infin. בְּהִתְחַבֶּרְךָ, *cum consociaveris te*, ibid. ver. 37. Futur. יִתְחַבָּרוּ, *consociabunt se*, Dan. XI. 6. cum Kametz propter accentum.

חָבֵר, m. *socius*, *sodalis*, *consors*, Prov. XXVIII. 24. Aff. יָקִים אֶת חֲבֵרוֹ, *eriget socium suum*, Eccles. IV. 10. Plural. חֲבֵרִים, Cant. VIII. 13. Construct. חַבְרֵי גַנָּבִים, *socii furum*, Ies. I. 23. Aff. חֲבֵרָיו, *socii ejus*, Ies. XLIV. 11. Chald. חַבְרוֹהִי, *sociis suis*, Dan. II. 17. Fœm. חֲבֶרֶת, *socia*: aff. וְהִיא חֲבֶרְתְּךָ, *et ipsa est socia tua*, Malach. II. 14. Chald. plural. מִן חַבְרָתַהּ, *præ sociis suis*, Dan. VI. 20.

חַבָּר, m. idem. Plural. חַבָּרִים, *socii*, Job XL. 30.

חֶבֶר, m. *societas*, *sodalitium*, *consociatio*, Prov. XXI. 9. *incantatio*: חֹבֵר חָבֶר, *incantans incantatione*, id est, *utens incantatione*, *incantator*, *adjurator incantando*, Deut. XVIII. 11. Plural. חֹבֵר חֲבָרִים, *incantans incantationibus*, Psalm. LVIII. 6. Dicitur ut קֹסֵם קְסָמִים, *divinans divinatione* vel *divinationes*, id est, *utens divinationibus*, Deut. XVIII. 10. Aff. בְּעָצְמַת חֲבָרַיִךְ, *propter multitudinem incantationum tuarum*, Ies. XLVII. 9. Talmudici duplicem faciunt incantationem, *magnam*, qua magna animalia; *parvam*, qua reptilia, serpentes, scorpii incantando consociantur. Hæc faciens dicitur חובר: Sanhedrin fol. 65. Meminit horum Kimchi in libro Radicum. Fœmin. חֶבְרָה, *sodalitium*, Job XXXIV. 8.

חַבּוּרָה, f. *plaga*, *tumex*, *tumor livens*, Exod. XXI. 25. Unde Aben Esra scribit, Ies. I. 6. חבורה מכה שתתחבר אליה הלחה, Chabbura *est plaga in qua congregatur sanies*. Aff. לְחַבֻּרָתִי, *ad tumicem meum*, Gen. IV. 23. Plural. חַבֻּרוֹת, Prov. XX. 30. Aff. חַבּוּרֹתָי, *tumices mei*, Ps. XXXVIII. 6.

חֲבוּרָה, f. idem: affix. וּבַחֲבֻרָתוֹ נִרְפָּא לָנוּ, *et in tumice ejus fit curatio nobis*, Ies. LIII. 5.

חוֹבֶרֶת, f. *junctura*; *commissura*, Exod. XXVI. 4. Est formæ חוֹתֶמֶת, *obsignatio*; כֹּתֶרֶת, *cinctura*.

חֲבַרְבֻּרוֹת, f. pl. *liventes maculæ*, Jer. XIII. 23.

הִתְחַבְּרוּת, f. *consociatio*, Dan. XI. 23. Nomen ex conjugatione Hithp. factum, quæ forma Chaldæis et Rabbinis frequens est.

מַחְבֶּרֶת, f. *junctura*, *commissura*, Exod. XXVI. 4. Aff. מַחְבַּרְתּוֹ, *commissuræ ejus*, Exod. XXVIII. 27.

מְחַבְּרוֹת, f. pl. idem, 1 Par. XXII. 3. 2 Par. XXXIV. 11.

חבשׁ *ligavit*, *alligavit*, *obligavit*: *stravit*, *instravit* jumentum, quod fit ligatione cingulorum: *accinxit*. Præterit. וְחָבַשְׁתָּ לָהֶם, *et alligabis eis*, Exod. XXIX. 9. Part. לֹא אֶהְיֶה חֹבֵשׁ, *non ero obligans* scil. *vulnera vestra*, Ies. III. 7. Futur. אֶחְבְּשָׁה־לִּי הַחֲמוֹר, *æternam mihi asinum*, 2 Sam. XIX. 27. וָאֶחְבָּשֵׁךְ בַּשֵּׁשׁ, *et accinxi te xylino*, Ezech. XVI. 10. יַחֲבוֹשׁ, *obligaret* scil. *vulnus*, id est, *mederetur*, *medelam faceret*, Job XXXIV. 17. Pih. חִבֵּשׁ, *obligat*, Job XXVIII. 11. Part. וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם, *et obligat dolores eorum*, Psal. CXLVII. 3. Pyh. præt. וְלֹא חֻבָּשׁוּ, *et non alligantur*, Ies. I. 6. לֹא חֻבָּשָׁה, *non obligabitur*, Ezech. XXX. 21.

חבת חֲבִתִּים, m. pl. *sartagines* vel *cacabi*, 1 Par. IX. 31. Alii ponunt in חָבָה.

מַחֲבַת, f. *sartago*, Lev. VI. 14. et VII. 9.

חגב חָגָב m. *cicada*, Levit. XI. 22. *locusta*, 2 Paral. VII. 13. Eccles. XII. 5. Plur. כַּחֲגָבִים, *quasi cicadæ* vel *locustæ*, Num. XIII. 34. Ies. XL. 22.

חגג *festum celebravit*, *feriatus est*: *tripudiavit*, quod hoc diebus festis agerent: catachrestice, *titubavit* more ebriorum. Præt. וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג, *et celebrabitis ipsum festum Domino*, Exod. XII. 14. Particip. הָמוֹן חוֹגֵג, *multitudo ferians*, Psal. XLII. 5. Plur. וְחוֹגְגִים, *et diem festum celebrantes*, *tripudiantes*, 1 Sam. XXX. 16. Futur. יָחוֹגּוּ כַּשִּׁכּוֹר, *titubent sicut ebrius*, Psal. CVII. 27.

חַג, m. *festum*, *dies festus*, *festivitas*: item *sacrificium festi*, Exod. XXIII. 18. Psal. CXVIII. 27. Affix. וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ, *et lætaberis in die festo tuo*, Deut. XVI. 14. Plur. חַגִּים יִנְקֹפוּ, *sacrificia festi jugulent*, Ies. XXIX. 1. Vide etiam de eo in נָקַף. Aff. חַגֵּיכֶם, *festivitates vestras*, Amos V. 21.

חָגָּא, m. *titubatio*: *commotio*, *trepidatio*, Ies. XIX. 17. cum א loco ה. Simile in יָשֵׁן.

חגה חֲגָוִים, m. pl. *fissuræ*: constr. בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע, *in fissuris petræ*, Cant. II. 14. Jer. XLIX. 16. et ו est loco ה.

חגר *cinxit*, *accinxit*, *accinctus fuit*: præter. וְחָגַרְתָּ אֹתָם, *et cinges eos*, Exod. XXIX. 9. וְחָגְרוּ שַׂקִּים, *et accingent saccos* vel *cilicia*, Ezech. VII. 18. Fut. וְיַחְגְּרוּ, 2 Sam. XXII. 46. Vide infra in חָרַג.

חָגוּר, m. *accinctus*: plur. constr. חֲגוֹרֵי אֵזוֹר, *accincti cingulo*, Ezech. XXIII. 15.

חֲגוֹר, masc. *cingulum*, *zona*: Prov. XXXI. 24. Affix. וְעַד־חֲגֹרוֹ, *usque ad cingulum suum*, 1 Sam. XVIII. 4.

חֲגוֹרָה, fœm. idem, Ies. LI. 24. Affix. בַּחֲגֹרָתוֹ, *in zona sua*, 1 Reg. II. 5. Plur. חֲגֹרוֹת, *cinctoria*, *subligacula*, Gen. III. 7.

מַחֲגֹרֶת, fœm. *cinctus*, *cinctura*: מַחֲגֹרֶת שָׂק, *cinctus sacci* vel *cilicii*, Ies. III. 24.

• חַד, חֲדָא, חֲדָה, Chald. vide in אֶחָד.

חדד *acui*, *exacui*, *acutum esse*: præter. וְחַדּוּ, *et acuti erunt*, Habac. I. 8. Futurum anomalum, יָחַד, *acuit*

vel *acuitur*, Prov. XXVII. 17. quod significatione huc pertinet, at formam habet a חָדָה per apocopam, pro יַחֲדֶה; Kametz autem est propter pausam. Hoph. præter. fœmin. חֶרֶב הוּחַדָּה, *gladius exacutus est*, Ezech. XXI. 14.

חַדָּה, f. *acutum:* וַיָּשֶׂם פִּי כְּחֶרֶב חַדָּה, *et posuit os meum sicut gladium acutum*, Ies. XLIX. 2.

חַדּוּדִים, m. pl. *acumina*: constr. חַדּוּדֵי חָרֶשׂ, *acumina testæ seu testacea*, Job XLI. 22.

חָדָה *lætari*, *gaudere*: chaldæum proprie est: futur. per apocopam, יִחַדְּ, *gavisa fuisset*, Job III. 6. וַיִּחַדְּ, *et lætatus est*, Exod. XVIII. 9. Pih. futur. תְּחַדֵּהוּ, *exhilarasti eum*, Psal. XXI. 7.

חֶדְוָה, f. *lætitia*, 1 Par. XVI. 27. Constr. חֶדְוַת יְהֹוָה, *gaudium Domini*, Neh. VIII. 10. Chald. בְּחֶדְוָה, *cum gaudio*, Esr. VI. 16.

כְּחַדָּה, et חַדָּה. vide in אָחַד.

חֲדִי, חֲדָיָא, Chald. *pectus*: affix. חֲדוֹהִי, *pectus ejus*, Dan. II. 32. Est pro hebræo חָזֶה, literis ז et ד permutatis.

חָדַל *cessavit*, *desiit*, *destitit*, *abstinuit*: præter. ex duplici terminatione: הֶחָדֵל יֶחְדָּל, *qui destiturus est*, *desistat*, Ezech. III. 27. חָדַל לִסְפֹּר, *desiit numerare*, Genes. XLI. 49. חָדְלוּ רֹגֶז, *cessarunt (a) commotione*, Job III. 17. Imper. חֲדַל מִמֶּנּוּ, *desiste a nobis*, Exod. XIV. 12. Ex Hiphil et Hophal compositum præter. הֶחֳדַלְתִּי, *desistere coactus fui*, vel interrogative, *cogererne desistere?* Jud. IX. 9.

חָדֵל, m. *cessans*, *desistens*, *desi*-
nens: מֶה חָדֵל אָנִי, *quam desinen*-
sim, *quam cito desinam esse*, *quam*
parum durem, Psalm. XXXIX. 5
Constr. נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים, *con*-
temptus et desitus virorum, Ies. LIII.
3. id est, qui minus quam hom
est, qui hominum abjectissimus est
a quo omnes homines *cessant*.

חֶדֶל, m. *mundus*, *tempus*, *seculu*
desinens, *et instabile:* ...ם־יוֹשְׁבֵי חָדֶל
cum habitatoribus mundi, vel *secu*
Ies. XXXVIII. 11. Vide חֶלֶד.

חֵדֶק m. *spina*: aut *certa s*
næ species: כִּמְשֻׂכַת חֵדֶק, *sicut*
pimentum spinæ, id est, *spinosu*
Prov. XV. 19. טוֹבָם כְּחֵדֶק, *opti*
eorum quasi spina est, Mich. VII

חָדַר חדר, m. *cubiculum*,
clave, *penetrale*: חֶדֶר בְּחָדֶר,
clave in conclavi, id est, *in inti*
conclave, 1 Reg. XX. 30. et X
25. מִן־הַחֶדֶר, *e penetrali*,
XXXVII. 9. scil. *austri*, ut loq
cap. IX. 9. הַחַדְרָה, *in cubicu*
Jud. XV. 1. cum ה locali, vel ...רָה
Gen. XLIII. 30. Aff. מֵחֶדְרוֹ, *d*
clavi suo, Joel II. 16. Plurale v
sequenti.

חֲדַר, m. idem: construct.
מִשְׁכָּבְךָ, *in conclavi cubilis tui*,
VI. 12. בַּחֲדַר הַמְּקֵרָה, *in c*
æstivo, Jud. III. 24. Plur. quo
petit tam huic quam præceden
mæ, חֲדָרִים, *penetralia*, P
XXIV. 4. Construct. ...דְרֵי־מָוֶת
ad penetralia mortis, Prov.
וְחַדְרֵי תֵימָן, *et penetralia*
Job IX. 9. id est, *sidera in*
libus austri sita, quæ sic di
quia non videntur a septen
inhabitantibus, ut Aben Es
cat. Aff. ...וַחֲדָרָיו הַפְּנִימִים

clavia interiora ejus, 1 Paralipom. XXVIII. 11.

חֹדֶרֶת, f. *penetralia petens*, vel *permeans*, Ezech. XXI. 19. *in penetralibus intimis vos persequens et percutiens*, Kimchi in commentario.

חָדַשׁ *innovavit*, *renovavit*, *instauravit*, *restauravit*: præt. וְחִדְּשׁוּ עָרֵי, *et renovabunt civitates*, Ies. LXI. 4. Infin. לְחַדֵּשׁ אֶת־בֵּית יְהֹוָה, *ad instaurandum domum Domini*, 2 Par. XXIV. 4. Hithp. futur. תִּתְחַדֵּשׁ, *renovas te*, Psalm. CIII. 5.

חָדָשׁ, m. *novus*, *recens*: מֶלֶךְ חָדָשׁ, *rex novus*, Exod. I. 8. Plur. עֲבֹתִים חֲדָשִׁים, *funibus recentibus*, Jud. XV. 13. Fœm. וָאָרֶץ חֲדָשָׁה, *et terram novam*, Ies. LXV. 17. Plur. וַחֲדָשׁוֹת אֲנִי מַגִּיד, *et nova ego annuncio*, Ies. XLII. 9. Chald. דִּי־אָע חֲדַת, *lignorum novorum*, Esr. VI. 4. per mutationem usitatam ש in ת.

חֹדֶשׁ, m. *novilunium*, *mensis*, ab *innovatione* lunæ: חֹדֶשׁ יָמִים, *mensem dierum*, Genes. XXIX. 14. per hypallagen pro, *dies mensis unius*, id est, *mensem integrum*: חֹדֶשׁ מָחָר, *novilunium est cras*, 1 Sam. XX. 5. Et sic 2 Reg. IV. 23. Affix. מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ, *de novilunio in novilunium*, Ies. LXVI. 23. vel *de uno mense in alterum*. Plurale, רֹאשׁ חֳדָשִׁים, *principium mensium*, Exod. XII. 2. וּבֶחֳדָשִׁים, *et in noviluniis*, Ezech. XLV. 17. Constr. לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה, *mensium anni*, Exod. XII. 2. Affix. מִסְפַּר־חֳדָשָׁיו, *numerus mensium ejus*, Job XIV. 5.

חָדְשִׁי, m. *novus*, *recens*: אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּים חָדְשִׁי, *ad terram inferiorum recentem*, 2 Sam. XXIV. 6. id est, *recens habitatam* vel *acquisitam*, juxta hebræos. Quibusdam est proprium nomen.

* חֲדַת, Chald. vide in præcedenti radice, in nomine חָדָשׁ.

חוב חוּב m. *debitor*: חֲבֹלָתוֹ חוֹב יָשִׁיב, *pignus suum debitori restituerit*, Ezech. XVIII. 7. Kimchi in com. et R. Sal. exponunt substantive, *pignus debiti*, quod scil. habebat בְּחוֹבוֹ, *pro debito suo*. Apud Rabbinos בַּעַל חוֹב, est *creditor*, *debitor*, pro diverso respectu.

חַיֵּב, *debitorem*, *reum effecit*: præt. וְחִיַּבְתֶּם אֶת־רֹאשִׁי, *et reum efficietis caput meum*, Dan. I. 10. Chaldæis et Rabbinis frequentissimum verbum est. Sic a קוּם dicitur קַיֵּם, *stabilire*.

חוג חוּג *circinare*: præter. חָק חָג עַל־פְּנֵי־מָיִם, *statutum circinavit super superficiem aquarum*, Job XXVI. 10. id est, *circino terminum aquæ descripsit*.

חוּג, m. *circulus*, *ambitus*: Ies. XL. 22. וְחוּג שָׁמַיִם, *et ambitum cœli*, Job XXII. 14.

מְחוּגָה, fœm. *circinus*: וּבַמְּחוּגָה יְתָאֳרֵהוּ, *et circino format illud*, Ies. XLIV. 13.

חוד חוּד *ænigmatice loqui*, *ænigma proponere*, quasi *ænigmatizare* dicas. Præt. הַחִידָה הַחִדֹתָה, *ænigma istud proposuisti mihi*, Jud. XIV. 16. Imp. חוּד חִידָה, *propone ænigma*, Ezech. XVII. 2. Futur. אָחוּדָה־נָּא לָכֶם חִידָה, *proponam nunc vobis ænigma*, Jud. XIV. 12.

חִידָה, f. *ænigma*, *sermo occultus*, *unde intelligitur res alia*, scribit Kimchi, Ezech. XVII. 2. Affix. חִידָתְךָ, *ænigma tuum*, Jud. XIV. 13. חִידָתִי, *ænigma meum*, ver. 18. Plur. חִידוֹת, *ænigmata*, Ps. LXXVIII. 2. בְּחִידֹת, *per ænigmata*, Numer. XII. 8. Affix.

וְחִידוֹתָם, *et ænigmata eorum*, Prov. I. 6.

אֲחִידָן, f. pl. Chald. *ænigmata*, Dan. V. 12. cum א formativo.

חִוָּה Pih. *indicavit*, *annunciavit*: Chald. usitatum verbum: infin. מְחַוּוֹת דֵּעִי אֶתְכֶם, *indicare sententiam meam vobis*, Job XXXII. 6. Futur. אֲחַוֶּא דֵעִי, *indicabo sententiam meam*, ver. 10. cum א loco ה. אֲחַוְּךָ, *indicabo tibi*, Job XV. 17. Chald. futur. אֲחַוֵּא, *indicabo*, Dan. II. 24. וּפִשְׁרָא נְחַוֵּא, *et interpretationem indicabimus*, ver. 4. דִּי יְחַוִּנַּהּ, *qui indicare possit eam*, ver. 11. Aphel infin. וּיכֹל לְהַחֲוָיָה, *possit indicare*, ver. 10. Imp. וּפִשְׁרֵהּ הַחֲוֹנִי, *et interpretationem ejus indicate mihi*, ver. 6. Futur. תְּהַחֲוֹן, *indicaveritis*, ibid. נְהַחֲוֵה, *indicabimus*, ver. 7. דִּי פִשְׁרֵהּ תְּהַחֲוֻנַּנִי, *quod interpretationem possitis indicare mihi*, ver. 9.

אַחֲוָה, f. *indicatio*: affix. וְאַחֲוָתִי, *et indicationem meam*, Job XIII. 17. Chald. constr. וְאַחֲוָיַת אֲחִידָן, *et indicatio ænigmatum*, Dan. V. 12.

חַוֹּת חַיָּה, vide in חָיָה.

חוז מָחוֹז, m. *terminus*, *portus*. Constr. אֶל־מְחוֹז חֶפְצָם, *ad terminum voluntatis ipsorum*, Psal. CVII. 30.

חוֹחַ m. *spina*, Iob XXXI. 40. Prov. XXVI. 9. Metaphorice, *hamus*, *uncus piscatorius*, Job XL. 26. Similem usum vide in סִיר: plural. כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים, *sicut lilium inter spinas*, Cant. II. 2. בַּחוֹחִים, *in spinis*, *inter vepres*, 2 Paral. XXXIII. 11. Et cum ך mobili, וּבַחֲוָחִים, *et inter spineta*, 1 Sam. XIII. 6. Sic שׁוֹר, שְׁוָרִים.

חַח, masc. *hamus*, *uncus*, *fibula*: הֵבִיאוּ חָח, *attulerunt fibulas*, Exod. XXXV. 22. Hebræi volunt esse ornamentum aureum brachiorum vel auris. Aff. חַחִי, *hamum meum*, Ies. XXXVII. 29. Plur. חַחִים, *hami*, Ezech. XXIX. 4. בַּחַחִים, *uncis*, Ezech. XIX. 4. ubi Chaldæus, שַׁלְשְׁלָן, *catenis*. Hæc forma possit esse a singulari חָח formæ פַּשׁ, פַּח.

חוּט m. *filum*, *funiculus*: חוּט הַשָּׁנִי, *filum coccineum*, *funiculum fili dibaphi*, Jos. II. 18. וְהַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ, *et filum triplicatum*, Eccles. IV. 12. אִם־מִחוּט, *si a filo usque ad corrigiam calcei*, Gen. XIV. 23.

אַחִיט, Chald. in Aphel *consuere*: metaphorice, *conjungere*, *componere*, quovis modo: futur. וְאֻשַּׁיָּא יַחִיטוּ, *et fundamenta ipsa componunt*, Esr. IV. 12. cum Kametz sub Iod ad formam hebraicam, sicut est תָּסֵף, *consumet*, Dan. II. 44. unde mendose in quibusdam exemplaribus videtur scribi Pathach. In Targum חֲטַט est *consuere*, ex defectivorum genere: חַיָּט, *sartor*: מַחַט, *acus sartoria*, apud Rabbinos.

חוּל *parturivit*, *doluit*: *timuit*, *contremuit*, atque ita, ut alia verba metus, construitur cum præpos. מִן. Item, *mansit*, *permansit*, *resedit*, quomodo construitur cum עַל vel בְּ. Confunduntur hic formæ diversorum thematum, nempe, חוּל, חָלָה, חָלַל, et יָחַל, unde varia significata concurrunt, quæ accurate juxta suas radices distinguenda sunt. Præt. לֹא חַלְתִּי, *non parturio*, Ies. XXIII. 4. חָלוּ בָהּ, *manserunt in ea*, Thren. IV. 6. וְלֹא־חָלוּ, *et non dolent*, Jerem. V. 3.

וְחָלוּ מִפָּנֶיךָ, *et contremiscent a facie tua*, Deut. II. 25. חָלָה לְטוֹב, *dolebit propter bonum*, Mich. I. 12. וְחָלָה חֶרֶב, *et residebit gladius in urbibus ejus*, Hos. XI. 6. estque acutitonum propter Vau hippuch. Inf. חוּל תָּחוּל, *dolendo dolebit*, Ezech. XXX. 16. לָחוּל, vide in חָלַל. Imper. חוּלִי וָגֹחִי, *parturi et edito partum*, Mich. IV. 10. *a facie Domini*, חוּלִי הָאָרֶץ, *intreme terra*, Psalm. CXIV. 7. Futur. עַל רֹאשׁ רְשָׁעִים יָחוּל, *super caput impiorum permanebit*, Jer. XXIII. 19. נַתָּחֹל, *et indolescet*, Jerem. LI. 29. יָחֻלוּ עַל־רֹאשׁ, *maneant super caput*, 2 Sam. III. 29. Pih. חוֹלֵל, *genuit*, *peperit*; *enixa est*, *parere fecit*: metaphorice, *formavit*, et Deo tribuitur, cujus partus sunt res creatæ omnes: *dolere fecit*, *dolore affecit*: item, *solicite exspectavit*, et ita construitur cum dativo. Præter. חוֹלֵל אַיָּלוֹת, *enititur cervæ*, id est, *cerva quæque*, Job XXXIX. 4. חוֹלֲלָה יָדוֹ, *formavit manus ejus*, Job XXVI. 13. Particip. רַב מְחוֹלֵל־כֹּל, *magister format omnia*, Prov. XXVI. 10. Variant hebræi. מְחוֹלְלֶךָ, *formatoris tui*, Deut. XXXII. 18. Fœm. מְחוֹלֶלֶת תַּנִּין, *dolore afficiens balænam*, Ies. LI. 9. Futur. תְּחוֹלֵל גָּשֶׁם, *parturit* vel *gignit pluviam*, Prov. XXV. 23. Sic Chaldæus בָּטְנָא, *concipit*; græci ἐξεγείρει, *suscitat*. Quidam reddunt, *avertit*, *fugat*, respicientes ad significatum vocis derivatæ חֲלִילָה (de qua in חלל), cujus meminit Aben Esra. תְּחוֹלֵל אֶרֶץ, *formasses terram*, Psalm. XC. 2. וְהִתְחוֹלֵל לוֹ, *et exspecta eum*, Job XXXV. 14. Pyh. præt. חוֹלָלְתָּ, *formatus es*, Job XV. 7. Particip. מְחוֹלָל מִפְּשָׁעֵינוּ, *dolore afficitur propter defectiones nostras*, Ies. LIII. 5. Futur. יְחוֹלָלוּ, *reformabuntur*, Job XXVI. 5. Hiph. imperat. חִילוּ מִפָּנָיו, *contremiscite a conspectu ejus*; Psalm. XCVI. 9. ubi deficit ה characteristicum, cui simile fuit in דּוּג. Futurum יָחִיל מִדְבָּר, *dolore afficit desertum*, id est, *deserti feras*, Psalm. XXIX. 8. vel *parturire facit*, ut sequitur versu sequenti. לִבִּי יָחִיל, *animus meus dolet intra me*, Psalm. LV. 5. לֹא יָחִיל טוּבוֹ, *non permanet bonum ejus*, Job XX. 21. Aben Esra, *exspectat*, *præstolatur*: R. Levi, *prosperatur*. טוֹב וְיָחִיל, *bonum est ut exspectet*, Thren. III. 26. ubi וְיָחִיל, id est, שֶׁיָּחִיל, *ut exspectet*, ut R. Sal. notat: וַיָּחֶל, *timuitque*, 1 Sam. XXXI. 3. Hoph. futur. הֲיוּחַל, *an efficeretur ut pariat*, Ies. LXVI. 8. Hithp. particip. מִתְחוֹלֵל, *doloribus conficit se*; Job XV. 20. וְסַעַר מִתְחוֹלֵל, *et turbo permanens*, Jerem. XXIII. 19. Imperat. הִתְחוֹלֵל לוֹ, *exspecta eum*, Psal. XXXVII. 7. Et geminatis duabus radicalibus literis, futur. וַתִּתְחַלְחַל, *et dolore affecta est*; *dolens intremuit*, Esth. IV. 4.

חִיל, m. *dolor*, Exod. XV. 14. Fœm. חִילָה, idem, Job VI. 10.

חוֹל, m. *arena*, sic dicta, quod *dolorem* et *molestiam* ambulantibus afferat: חוֹל הַיָּם, *arena maris*, Jer. XXXIII. 22.

חוֹלָה, f. *dolorificum*, nomen adjectivum instar טוֹבָה: unde רָעָה חוֹלָה, *malum dolorificum*, *dolorem afferens*, Eccl. V. 12. קוֹל כְּחוֹלָה, *vocem quasi parturientis audivi*, Jer. IV. 31.

חַלְחָלָה, fœmin. *dolor vehemens*, *cruciatus*, Nah. II. 10.

מְחוֹלָה, f. vide in חלל.

• חוּם, *nigrum*, vide in radice חמם.

חוּס *pepercit, misertus fuit.* Construitur cum præpos. עַל, et sæpius adjunctum habet nomen עַיִן, *oculus.* Præt. חַסְתָּ עַל־הַקִּיקָיוֹן, *pepercisti super ricinum*, Jon. IV. 10. לֹא־חָסָה עָלַיִךְ עַיִן, *non pepercerat tibi oculus*, Ezech. XVI. 5. Futur. וַתָּחָס עָלֶיךָ, *et pepercit tibi*, sc. עֵינִי, *oculus meus*, 1 Sam. XXIV. 11.

חוּץ *foris, foras, extra: præter, præterquam: platea, vicus*, sic dicta, quod sint locus *exterior* respectu ædium. עַל־פְּנֵי־חוּץ, *in superficie plateæ, in plateis*, Job XVIII. 17. חוּץ מִמֶּנִּי, *præter me, præterquam ego*, Eccles. II. 25. Pleonasmum varium admittit: מִן־הַחוּץ, *de foris;* הַחוּצָה, *foras*, Jud. XII. 9. הַחוּץ, *foras*, Jud. XIX. 25. מֵהַחוּץ, (*de*) *foris*, Ezech. XLI. 25. אֶל־הַחוּץ, *ad extra, extrinsecus*, ver. 9. בַּחוּץ, (*in*) *foris*, Gen. IX. 22. לַחוּץ, (*ad*) *foras*, Psal. XLI. 7. Eleganter post se regit ל: אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה, (*ad de*) *extra castra*, Lev. IV. 12. מִחוּץ לָעִיר, *extra civitatem*, Gen. XIX. 16. לַחוּצָה הַחוֹמָה, *extra murum*, 2 Par. XXXII. 5. Plur. בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת, *in capite omnium platearum*, Ies. LI. 20. Aff. בְּחוּצֹתָיו, *in plateis ejus*, Ies. XV. 3.

חִיצוֹן, m. *exterior, exterius*, Ezech. XLIV. 1. בַּפְּנִימִי וּבַחִיצוֹן, *in interno et externo*, Ezech. XLI. 17. Fœmin. הַחִיצוֹנָה, *exterius*, Ezech. XL. 17.

חָוַר *albescere*, estque proprie chaldæum: futur. יֶחֱוָרוּ, *albescent, expallescent*, Ies. XXIX. 22.

חִוָּר, m. Chald. *album, candidum*, Dan. VII. 9.

חוּר, m. *albus, candidus*, Esth. I. 6. et VIII. 15. In priori loco quidam intelligunt *aulæa alba, candida:* alii *foraminosa* (a חֹר, *foramen*) *plena foraminibus, perspicua.* Hinc apud Talmudicos: מאי חור רב אמר חרי חרי ושמואל אמר מלת לבנה *quid* chur? *Rabh dixit, foramina, foramina*, id est, aulæa foraminosa: *Samuel autem respondit, esse vocabulum candoris*, id est, candida aulæa significare.

חֹרָי, חֹרִי, חֹרִים, חַר, חֹר, vide in חָרַר.

חוּשׁ *festinavit:* præterit. חָשׁ, *festinavit*, Ies. VIII. 1. חַשְׁתִּי, *festinavi, et non tardavi*, Psal. CXIX. 60. Particip. כְּנֶשֶׁר חָשׁ, *sicut aquila festinans* vel *celer*, Hab. I. 8. Imper. חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי, *festina ad auxilium meum*, Psal. XXXVIII. 23. Futurum irregulare, וַתַּחַשׁ, *et festinavit*, Job XXXI. 5. quasi a חָשָׁה per apocopam. Hiph. הֵחִישׁ, *præfestinavit, accelerarit, maturavit:* præt. הֵחִישׁוּ, *festinabant*, Jud. XX. 37. Fut. אָחִישָׁה מִפְלָט לִי, *maturabo effugium mihi*, Psalm. LV. 9. אֲחִישֶׁנָּה, *accelerabo istud*, Ies. LX. 22.

חִישׁ, *cito, festine, celeriter*, Psalm. XC. 10.

חָשִׁים, m. pl. *celeres, festini*, Num. XXXII. 17.

חָזָה *vidit, intuitus, contemplatus est, aspexit, prospexit, respexit.* Construitur cum accusativo, et præpos. ב: præt. חֲזִיתִיךָ, *videbam te*, Psal. LXIII. 3. חָזוּ בוֹ, *viderunt in eo*, id est, *illud*, Job XXXVI. 25. חָזוּ לָךְ שָׁוְא, *vident tibi vanum*, Thren. II. 14. Part. אֲשֶׁר־הוּא חֹזֶה, *quam ipse*

videt, Ezech. XII. 27. Sæpe transit in nomen, et dicitur de *prophetis*, qui חֹזִים, *videntes* dicti sunt, quia Deus *per visiones* ipsis res futuras et occultas patefaciebat : vide 1 Sam. IX. 9. Infin. לַחֲזוֹת בְּנֹעַם, *ut videam amœnitatem*, Psal. XXVII. 4. Futur. per apocopam, אַחַז ; *videbo* ; Job XXIII. 9. pro אַחֲזֶה et Kametz est propter pausam : בֵּית אֲבָנִים יֶחֱזֶה, *domum lapidum respicit*, Job VIII. 17.

חֲזָא, חֲזָה, Chald. *vidit*, Dan. IV. 20. דִּי חֲזַיְתָ, *quod vidisti*, ver. 17. חֵלֶם חֲזֵית, *somnium vidi*, ver. 2. דִּי חֲזֵיתוּן, *quod videtis*, Dan. II. 8. Part. חָזֵה הֲוַיְתָ, *videns eras*, Dan. II. 31. Plur. חָזַיִן לְגֻבְרַיָּא, *aspicientes viros istos*, Dan. III. 27. Particip. Pehil, עַל דִּי חֲזֵה, *supra quam visum fuit*, scil. *dignum*, vel *conveniens*, Dan. III. 19. pro חֲזֵי sumiturque ut hebræum רָאוּי, de quo in רָאָה. Inf. לְמֶחֱזָא, *videre*, Esr. IV. 14.

חֹזֶה, masc. *videns*, *propheta*, ut in Kal dictum : *provisio* : עָשִׂינוּ חֹזֶה, *fecimus provisionem, prospeximus, provide egimus*, Ies. XXVIII. 15. Chald. vertit שְׁלָמָא, *pacem*.

חָזֶה, m. *pectus*, Exod. XXIX. 26. Constr. חֲזֵה הַתְּנוּפָה, *pectus agitationis*, Ex. XXIX. 27. Plur. עַל הֶחָזוֹת, *super pectora*, Lev. IX. 20.

חָזוֹן, masc. *visio*, Ezech. VII. 26. Constr. חֲזוֹן, Ies. I. 1.

חִזָּיוֹן, mascul. *visio*, Ies. XXII. 1. constr. חֶזְיוֹן לַיְלָה, *visio noctis*, Job XXXIII. 15. Affix. מֵחֶזְיוֹנוֹ, *a visione sua*, Zach. XIII. 4. Plural: חֶזְיֹנוֹת יִרְאוּ, *visiones videbunt*, Joel III. 1.

חֵזוּ, חֶזְוָא, Chald. *visio*, Dan. II. 19. חֶזְוֵהּ, *aspectus, species ejus*, Dan. VII. 20. בְּחֶזְוִי, *in visione mea*, ver. 2. Plur. constr בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא, *in visionibus noctis*, ver. 7.

חָזוּת, f. *visio*, *provisio*, קֶרֶן חָזוּת *cornu visionis*, id est, *conspicuum, illustre et insigne*, Dan. VIII. 5. R. Saadia, *cornu magnum et altum*, *eminus aspectui patens* : affix. וְחָזוּתְכֶם, *provisio vestra*, Ies. XXVIII. 18. ut antea in חֹזֶה.

חֲזוֹת, fœm. *visio*, 1 Par. IX. 29. Chald. cum aff. וַחֲזוֹתֵהּ, *et species*, *aspectus ejus*, Dan. IV. 8, 17.

מַחֲזֶה, masc. *visio*, Genes. XV. 1. Constr. מַחֲזֵה שַׁדַּי יֶחֱזֶה, *visionem omnipotentis videt*, Num. XXIV. 4.

מֶחֱזָה, fœm. *aspectus*, *prospectus*, *fenestra*, sic dicta, quod per eam *prospiciamus*, 1 Reg. VII. 5.

חזז חָזִיז. m. *fulgetrum, coruscatio*, *nubes*, *nubilum* : constr. לַחֲזִיז קֹלוֹת, *fulgetro tonitruum*, Job XXVIII. 26. Sic Job XXXVIII. 25. Plur. עֹשֶׂה חֲזִיזִים, *facit nubes*, Zach. X. 1. Juxta R. Sal. Inde legitur in Bereschith rabba sect. 13. » Quinque nominibus nubes appellatur ; אֵד, עָב, חֲזִיז, נָשִׂיא, עָנָן. » Notandum, prave in Aruch in voce אֵד citari Parascham 12. Et in codice Talmudico Taanith, cap. 1. fol. 9. Quid sunt חֲזִיזִים ? R. Juda dixit : *nubes cursitantes*. In Targ. חֲזִיזָא קַלִּילָא, *nubes levissima*, Cant. II. 9. Dicitur sic, quia facit חֶזְיוֹנוֹת, *visiones* sive *aspectus varios*, puta virides, flavos, aut rubentes in firmamento, ut scribitur dicto loco in Bereschith rabba.

חָזַק *invaluit*, *prævaluit*, *validus*, *fortis fuit; roboratus*, *confirmatus*, *obfirmatus fuit*. Præt. חָזַק הָרָעָב, *in-*

valuerat fames, Gen. XLI. 57. חָזַק *prævaluit ipsi*, pro חָזַק מִמֶּנּוּ, 2 Par. XXVIII. 20. חֲזַקְתַּנִי, *fortior fuisti me*, Jerem. XX. 7. Infin. לְחָזְקָה, *ut confirmetur illud*, Ezech. XXX. 21. Imper. חֲזַק וַחֲזָק, *confirmare et confirmare*, id est, *etiam atque etiam confirmare et recolligere*, Dan. X. 19. Pih. חִזֵּק, *firmavit, confirmavit, obfirmavit, obduravit, fortificavit, roboravit, restauravit*: præt. חִזַּק בְּרִיחֵי; *confirmat vectes portarum tuarum*, Ps. CXLVII. 13. חִזְּקוּ פְנֵיהֶם, *obfirmant facies suas*, Jer. V. 3. Particip. מְחַזֵּק אֶת־לֵב, *obfirmo cor* (*ægyptiorum*) Exod. XIV. 17. Infin. לְחַזֵּק הַבַּיִת, *ad confirmandum* sive *restaurandum domum*, 2 Par. XXXIV. 10. Hiph. הֶחֱזִיק, idem, atque ita cum accusativo construitur; sed frequentius est, *apprehendit*, *comprehendit*, *tenuit*, *detinuit*, *retinuit firmiter*, *et per vim*, et sæpius construitur cum præp. בּ. Præt. לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ, *non retinet in æternum iram suam*, Mich. VII. 18. Fœmin. וְהֶחֱזִיקָה בּוֹ, *et prehendit eum*, Prov. VII. 13. Part. מַחֲזִיק בָּם, *vi detinens eos*, Exod. IX. 2. Infin. בְּיוֹם הֶחֱזִיקִי בְיָדָם, *in die apprehendere me manum eorum*, Jer. XXXI. 32. quod præter morem paroxytonon est, et cum Sægol loco Pathach. Futur. וַתַּחֲזֶק־בּוֹ, *et prehendit eum*, 2 Reg. IV. 8. Hithp. הִתְחַזֵּק, *firmum* vel *fortem se exhibuit*, *fortificavit* aut *confirmavit se*, *confirmatus fuit*: præt. וְלֹא הִתְחַזַּק, *et non confirmavit se*, 2 Par. XIII. 7. Imper. הִתְחַזְּקוּ וִהְיוּ לַאֲנָשִׁים, *confirmate vos et estote viri*, 1 Sam. IV. 9.

חָזֵק, m. *invalescens*, Exod. XIX. 19. הָלֹךְ וְחָזֵק, *vadens et invalescens*, 2 Sam. III. 1. id est, *pergebat invalescere*.

חָזָק, m. *validus, valens, fortis, robustus, vehemens*: חָזָק הוּא מִמֶּנּוּ, *fortior est nobis*, Numer. XIII. 31. Plur. חֲזָקִים, Jud. XVIII. 26. Constr. חִזְקֵי־מֵצַח, *fortes frontis*, id est, *obfirmata fronte*, Ezech. III. 7. Fœm. בְּיָד חֲזָקָה, *manu forti*, Exod. XIII. 9.

חֵזֶק, m. *firmitas*: affix. חִזְקִי, *firmitas mea*, Psal. XVIII. 2.

חֹזֶק, m. *robur*, Hag. II. 22. בְּחֹזֶק יָד, *in robore manus*, *robusta manu*, Exod. XIII. 14. Affix. הֲלֹא בְּחָזְקֵנוּ, *nonne robore nostro*, Amos VI. 13. fœm. בְּחָזְקָה, *cum vehementia*, id est, *vehementer*, *fortiter*, *violenter*, Jud. VIII. 1. Ezech. XXXIV. 4.

חֶזְקָה, f. idem: construct. כְּחֶזְקַת הַיָּד, *secundum robur manus*, Ies. VIII. 11. Aff. וּבְחֶזְקָתוֹ, *et in robore suo*, 2 Par. XXVI. 16.

חזר חֲזִיר, masc. *porcus*, *sus*: חֲזִיר מִיָּעַר, *porcus de sylva*, id est, *sylvestris*, Psalm. LXXX. 14. בְּשַׂר הַחֲזִיר, *carnem porci*, Ies. LXV. 4. A *redeundo ad sordes* sic dici videtur: nam חֲזַר, *redire*, *reverti*, in Targum. Inde illud, *sus lota* (redit) *ad volutabrum luti*, 2 Pet. II. 22.

* חָח, vide supra in חוֹחַ.

חטא חָטָא *peccare*; proprie est *errare* vel *aberrare a scopo*, ut in Hiphil videre est; unde et *error* ipsi tribuitur, Levit. V. 15. *et Deus reducit* חַטָּאִים, *peccatores in viam*, Psalm. XXV. 8. *et* חַטָּאִים *peccatores redeunt* (*in viam ad Deum*), Ps. LI. 15. Hinc Kimchi pueritiæ tribuit, quando cognitio hominis adhuc imperfecta est. Ultra vigesimum annum, quando peccat scienter et contumaciter, tunc dicitur פֶּשַׁע, id est, *defectio*, vel מֶרֶד,

rebellio. Construitur cum ב, et ל. Præt. מִי אֲשֶׁר חָטָא־לִי, *is qui peccaverit mihi* vel *adversus me*, Exod. XXXII. 33. חָטָא חָטְאָה, *peccatum peccavit*, Thren. I. 8. Particip. אֲשֶׁר חֹטֶא, *qui peccat*, Eccles. VIII. 12. ubi Sægol est ex forma quiescentium tertia radicali ה, ut sæpe hæc duo genera formas inter se permutant. Sic infin. מֵחֲטוֹ־לִי, *a peccando mihi*, Gen. XX. 6. ubi ו est loco ה, cui simile fuit in הָגֹה. Futur. אַל־תֶּחֶטְאוּ בַיֶּלֶד, *ne peccate in puerum istum*, Genes. XLII. 22. Pih. חִטֵּא, *mundavit, purgavit a peccato, expiavit*: præter. וְחִטֵּא אֶת־הַבַּיִת, *et mundabit domum istam*, Lev. XIV. 52. Part. הַכֹּהֵן הַמְחַטֵּא, *sacerdos expians*, id est, *expiationis sacrificium offerens*, Levit. VI. 19. Futur. אָנֹכִי אֲחַטֶּנָּה, *ego expiabam illud*, id est, *luebam pro illo*, Genes. XXXI. 39. וַיְחַטְּאֵהוּ, *et expiavit*, id est, *in expiationis sacrificium obtulit eum*, Levit. IX. 15. Hiph. הֶחֱטִיא, *peccare fecit* vel *sivit*, *ad peccandum induxit*: præt. הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל, *ad peccandum induxit Israelem*, 1 Reg. XIV. 16. Et per apocopam הֶחֱטִי, 2 Reg. XIII. 6. הֶחֱטִיאָם חֲטָאָה גְדוֹלָה, *induxit eos ad peccandum peccato magno*, 2 Reg. XVII. 21. Futur. וְלֹא יַחֲטִא, *et non sinebat aberrare* vel *peccare* scil. *lapidem, dum funda eum mitteret*, Jud. XX. 16. Quidam intransitive vertunt, *et non aberrabat*, ex quo loco propria verbi significatio perspicitur. Hithp. fut. יִתְחַטָּא, *purgaverit se*, Numer. XIX. 13. יִתְחַטָּאוּ, *purificant se*, Job XLI. 16. תִּתְחַטְּאוּ, *purgatote vos*, Num. XXXI. 19.

חֵטְא, (pro חֶטֶא) m. *peccatum*, Deut. XV. 9. Aff. בְּחֶטְאוֹ מֵת, *in peccato suo mortuus est*, Numer. XXVII. 3. Plur. חֲטָאִים גְּדוֹלִים, *peccata magna*, Eccles. X. 4. Constr. חֲטָאֵי גִלּוּלֵיכֶן, *peccata stercoreorum idolorum vestrorum*, Ezech. XXIII. 49. Aff. אֶת־חֲטָאַי, *peccata mea*, Gen. XLI. 9.

חֲטָאָה, f. *peccatum*, Ies. V. 18. *sacrificium pro peccato*, Ezech. XLV. 23. מַמְלָכָה הַחַטָּאָה, *regnum peccati*, Amos IX. 8. Chald. לְחַטָּאָה, *in sacrificium pro peccato*, Esr. VI. 17. per metonymiam. Et contractum in ת, חַטָּאת, Mich. I. 5. חַטָּאת רֹבֵץ, *peccatum cubat*, Gen. IV. 7. id est, *pœna peccati*, per metonymiam. Constr. מִדַּם חַטַּאת, *e sanguine peccati*, id est, *sacrificii pro peccato*, Exod. XXX. 10. חַטַּאת עַמִּי, *peccatum populi mei*, Hos. IV. 8. Sic etiam usurpatur quandoque tamquam absolutum, ut, לְחַטָּאת, *pro peccato*, Zach. XIII. 1. Aff. עַל־חַטָּאתוֹ, *propter peccatum suum*, Levit. IV. 3. plur. כֶּסֶף חַטָּאוֹת, *pecunia pro peccatis*, 2 Reg. XII. 17. Constr. חַטֹּאת, 2 Reg. XIII. 2. Aff. עַל־חַטֹּאתָיו, *propter peccata sua*, 1 Reg. XVI. 19.

חֲטָאָה, f. *peccatum*, Exod. XXXII. 31. לַחֲטָאָה, *in peccatum*, Psalm. CIX. 7. Chald. plur. masc. וַחֲטָיָךְ, *et peccata tua*, Dan. IV. 24.

חַטָּאִים, m. pl. *peccatores*, Numer. XXXIII. 14. Constr. חַטָּאֵי עַמִּי, *peccatores populi mei*, Amos IX. 10.

חטב *cecidit*, *putavit*, et de *lignis* proprie dicitur, ut חָצַב, de *lapidibus*. Particip. מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ, *a cæsore lignorum tuorum*, *cædente vel putante ligna tua*, Deut. XXIX. 10.

Plurale, לַחֹטְבִים, *putatoribus istis*, 2 Par. II. 11. Constr. חֹטְבֵי עֵצִים, *putatores lignorum*, Jos. IX. 21. Part. præteritum sive Pahul חֲטֻבוֹת, *excisorum, segmentorum spondam*, Prov. VII. 16. id est, *segmentatam, tessellatam, affabre et artificiose excisam et exsculptam*, juxta Kimchi. Inf. לַחְטֹב, *ad cædendum ligna*; Deut. XIX. 5. Fut. יַחְטְבוּ מִן הַיְּעָרִים, *cædent e sylvis*, Ezech. XXXIX. 10. Pyh. particip. כְּזָוִיּוֹת מְחֻטָּבוֹת, *sicut anguli, antarii lapides excisi*, Psal. CXLIV. 12.

* חִטָּה, *triticum*, vide in חנט.

חָטַם *distulit, protraxit, prolongavit:* futur. אֶחֱטָם־לָךְ, *differam tibi*, scil. *furorem meum*, Ies. XLVIII. 9. ut Kimchi et Aben Esra explicant, ut idem sit quod אַאֲרִיךְ in præcedenti versus membro. Rabbi Salomon Jarchi: *nares meas obstruam* vel *obturabo tibi*, ne scil. egrediatur fumus iræ meæ: deducit enim a חוֹטָם quod Rabbinis est *nasus, nares, ira*, ut אף hebraice. Quidam, *obsignabo*, id est, *concludam, neque exseram iram meam propter laudem meam*, quasi idem sit quod חָתַם.

חָטַף *rapuit, diripuit:* præter. וַחֲטַפְתֶּם לָכֶם, *et rapiatis vobis*, Jud. XXI. 21. Infin. לַחֲטוֹף עָנִי, *ad diripiendum pauperem*, Psalm X. 9.

חטר חֹטֶר, m. *virga, virgula, baculus:* וְיָצָא חֹטֶר, *et prodibit virgula*, Ies. XI. 1. חֹטֶר גַּאֲוָה, *baculus superbiæ*, Prov. XIV. 3.

חָיָה *vixit, revixit, revaluit:* præt. וְחָיָה, *et is vivet*, Esth. IV. 11. וְחָיִיתָ וְרָבִיתָ, *et vivas et crescas* vel *augearis*, Deut. XXX. 16. qua phrasi Judæi uti solent in fine suarum epistolarum, pro eo quod nos dicimus, *vive et vale*. Infin. חָיוֹ יִחְיֶה, *vivendo vivet*, Ezech. XVIII. 28. Futurum per apocopam יְחִי הַמֶּלֶךְ, *vivat rex*, pro יִחְיֶה, 1 Sam. X. 24. Chald. imper. חֱיִי, *vive*, Dan. II. 4. Pih. חִיָּה, *vivere fecit* vel *sivit, vivificavit, vitæ restituit; vivum, in vita conservavit:* metaphorice, *restauravit*. Præter. וְנַפְשׁוֹ לֹא חִיָּה, *et animam suam in vita non conservavit*, Psalm. XXII. 30. Futur. יְחַיֶּה אֶת שְׁאָר הָעִיר, *instauravit reliquum civitatis*, 1 Par. XI. 8. הַיְחַיּוּ אֶת־הָאֲבָנִים, *an vivificabunt lapides?* Nehem. III. 34. id est, *redivivos statuent*. Hiph. הֶחֱיָה, idem: præt. הֶחֱיָה יְהֹוָה אֹתִי, *vivum Dominus conservavit me*, Jos. XIV. 10. Infin. וְהַחֲיֵה אוֹתָם, *servando eos in vita*, Jos. IX. 20. Chald. particip. præsens, הֲוָה מַחֵא, *erat vivificans, in vita conservabat*, Dan. V. 19. pro מַחְיֵא; et sic R. Saadia per מְחַיֶּה, explicat.

חַיָּה, f. *vita, vivens, vivum, animans, animal, bestia, fera:* item, *cœtus, caterva:* שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה, *reptile animæ viventis*, id est, *animatum*, Gen. I. 20. כָּעֵת חַיָּה, *secundum hoc tempus vitæ*, Gen. XVIII. 10. id est, *hinc post annum:* רוּחַ חַיָּה, *spiritus vitæ*, id est, *vitalis*, Ezech. I. 20. חַיָּה רָעָה, *bestia mala*, Genes. XXXVII. 20. צֵיד חַיָּה, *venationem feræ*, Levit. XVII. 13. לַחַיָּה, *in catervam*, 2 Sam. XXIII. 11. juxta R. Salomonem: at Kimchi in com. *in villam, vicum*, et putat fuisse locum cujus mentio fit 1 Sam. XVII. 1. et 1 Paral. XI. 13. Constr. אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ, *bestias terræ*, Gen. I. 25. חַיַּת קָנֶה, *catervam arundinis*, id est, *arundiniferam*, Psalm. LXVIII. 31. חַיַּת יָדְךָ, *cater-*

vam manus tuæ, Ies. LVII. 10. id est, Assyrios, qui tibi ad manum præsto fuerunt: R. Sal. *vitam manus tuæ*, id est, robur: Aben Esra, *vitam manus tuæ*, hoc est, necessaria tibi, ac prosperitatem in operibus tuis. Cum ו paragogico, כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי, *omnibus bestiis agri*, id est, *agrestibus*, Psalm. CIV. 11, 20. et Ps. LXXIX. 2. cui simile vide in עַיִן in nomine מַעְיָן. Cum affixis חַיָּתוֹ, *caterva sua*; חַיָּתָם, *caterva ipsorum*, Ezech. VII. 13. Hebræi, *anima*. Plural. חַיּוֹת קְטַנּוֹת, *animantia parva*, Psal. CIV. 25. אַרְבַּע חַיּוֹת, *quatuor animalium*, Ezech. I. 5.

חֵיוָא, חֵיוָה, f. Chald. *bestia*, Dan. IV. 13. et VII. 5. emph. חֵיוְתָא, Dan. IV. 11. Constr. חֵיוַת בָּרָא, *bestia agri*, ver. 9. Plur. חֵיוָן רַבְרְבָן, *bestiæ magnæ*, Dan. VII. 3. emph. מִן כָּל חֵיוָתָא, *ab omnibus bestiis*, ver. 7.

חָיָה, f. *viva, vivax, vivida*: וְחָיָה, *et viva esto*, vel *maneat*, Exod. I. 16. formæ, דָּוָה, *languida*: plur. חָיוֹת, *vivaces*, *vividæ*, Exod. I. 19. formæ כָּלוֹת, *defectæ*, בָּלוֹת, *detritæ*. In singulari forma explicanda interpretes hebræi valde se fatigant, ut prolixe docet Aben Esra: deducit enim a חַי, quod a fine crescens, י daghessatum habet; חַיִּים חַיָּה. Vide illic.

חַיּוּת, f. *vita*: אַלְמְנוּת חַיּוּת, *viduitate vitæ*, 2 Sam. XX. 3. quæ scilicet *per totam vitam* duret. Quidam libri habent חַיּוֹת.

חַוָּה, f. *Chavva*, *Eva*, nomen uxoris Adami primi, sic dictæ, quod fuit mater כָּל חָי, *omnium hominum viventium*, Genes. III. 20. Quidam Rabbinorum per lusum deducunt a הִוָּה, *loqui*, *indicare*, עַל שֵׁם שֶׁמְחַוָּה, *propterea quod multum loquitur*. Inde etiam ista Rabbinorum sententia: עשרה קבין שיחה ירדו לעולם תשעה נטלו נשים, *decem cabi colloquiorum descenderunt in mundum*, *et novem istorum abstulerunt mulieres*: mentio ejus in Haskuni, Genes. III. 20. in collectaneis marginalibus.

חַוּוֹת, f. pl. *villæ*: aff. חַוּוֹתֵיהֶם, *villas ipsorum*, Num. XXXII. 41.

מִחְיָה, f. *victus*, *sustentatio vitæ*, *vitalitas*, Esr. IX. 8. Constr. מִחְיַת בָּשָׂר חַי, *vitalitas carnis vivæ*, Levit. XIII. 10. Aff. מִחְיָתֶךָ, *victum tuum*, Jud. XVII. 10.

חַי, m. *vivens*, *vivum*. Per verbum sæpe explicatur *vivere*, *in vivis esse*, Gen. III. 22. et XI. 12. הַעוֹד אָבִי חָי, *an adhuc pater meus in vivis est?* Gen. XLV. 3. הַבָּשָׂר הַחַי, *caro viva*, id est, *sana*, *non putrida* aut *mortua*, Lev. XIII. 16. בְּאֵר לַחַי, *puteus viventis*, Gen. XVI. 14. est autem illic tanquam proprium nomen. לֶחָי, *viventi*, *integro et incolumi isti*, 1 Sam. XXV. 6. Desinit etiam in Tzere; quasi formam constructam: ut וְחֵי אָחִיךָ, *et vivat frater tuus*, Lev. XXV. 36. חֵי נַפְשְׁךָ, *vivit anima tua*, 1 Sam. I. 26. quæ asseverandi et jurisjurandi formula est, *ut vivit anima tua*, *per vitam tuam*, *quam vivis*: sic 2 Sam. XIV. 19. Item, חַי אֱלֹהֶיךָ, *ut vivit Deus tuus*, Amos VIII. 14. חַי יְהוָה וְחֵי נַפְשְׁךָ, *ut vivit Dominus et vivit anima tua*, 2 Reg. II. 2. ubi notant hebræi, de vero Deo dici חַי, alias חֵי. Vide 1 Sam. XX. 3. et 1 Sam. XXV. 26. 2 Sam. XV. 21. Plural. חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם, *vivi ne estis omnes vos hodie?* Deut. IV. 4. מַיִם חַיִּים, *aquæ vivæ*, Num. XIX. 17. Fœmin. נֶפֶשׁ חַיָּה,

animam viventem, Genes. I. 21, 24. וְחָיָה, *et viva sit, viva maneat;* hinc deducunt per varias anomaliæ rationes, ut Aben Esra prolixe docet : vide id paulo ante. Plural. שְׁתֵּי־צִפֳּרִים חַיּוֹת, *duos passeres viventes*, Levit. XIV. 4. vel *duas aviculas*, est enim generis et speciei. Chald. לְחַי, *viventium*, Dan. IV. 31. אֱלָהָא חַיָּא, *Dei viventis*, Dan. VI. 21. Plurale emph. מִן־כָּל־חַיַּיָּא, *præ omnibus viventibus*, Dan. II. 30. Absolutum plurale בְּחַיִּין, *in vita*, Dan. VII. 12. Constr. לְחַיֵּי מַלְכָּא, *pro vita regis*, Esr. VI. 10.

חַיִּים, m. pl. *vita*, ut alia ætatum nomina, plurale est, quasi *dies* vel *tempora vitæ* dicas : חַיִּים וָחֶסֶד, *vitam et benignitatem*, Job X. 12. נִשְׁמַת חַיִּים, *halitum vitæ*, Genes. II. 7. Et cum ן ad formam chald. בַּחַיִּין, *vitæ, in vitam*, Job XXIV. 22. Construct. לְחַיֵּי עוֹלָם, *ad vitam æternam*, Dan. XII. 2. Aff. שְׁנֵי חַיָּיו, *anni vitæ ejus*, Genes. XLVII. 28. חַיָּיְכִי, *vitam tuam*, Psal. CIII. 4. cum affixo chaldaico pro חַיַּיִךְ.

חיל חַיִל m. *robur, virtus, vires, strenuitas : præmunitio, propugnaculum, antemurale, acies, exercitus, copiæ : opes, facultates, opulentia :* אַנְשֵׁי חַיִל, *homines roboris*, id est, *robusti, strenui*, Genes. XLVII. 6. אִישׁ חַיִל, *vir potens robore*, aut *valens facultatibus*, Ruth II. 1. חַיִל גָּדוֹל, *copiæ magnæ, exercitus magnus*, Ezech. XXXVII. 10. Construct. חֵיל פַּרְעֹה, *exercitus Pharaonis*, Exod. XIV. 28. Usurpatur etiam hoc modo tamquam absolutum, בְּחַיִל כָּבֵד, *cum copiis gravibus*, id est, *numerosis*, 2 Reg. XVIII. 17. et absque י interdum, הַחֵל הַזֶּה, *exercitus hujus, copiarum istarum*, Obad. ver. 20. חוֹמוֹת וָחֵל, *muris et præmunitioni*, Ies. XXVI. 1. Sic Thren. II. 8. אֲשֶׁר־חֵיל יָם, *cujus præmunitio est mare*, Nah. III. 8. Aff. וּבְכָל־חֵילוֹ, *et in omni exercitu ejus*, Exod. XIV. 17. כָּל־חֵילָם, *omnem substantiam, omnes opes eorum*, Gen. XXXIV. 29. בְּחֵילֵךְ, *in præmunitione tua*, Psalm. CXXII. 7. Chald. חַיִל, *robur*, Dan. III. 20. בְּאֶדְרָע וְחָיִל, *cum brachio et robore*, Esr. IV. 23. Constr. בְּחֵיל שְׁמַיָּא, *in exercitu cœli*, Dan. IV. 32. Aff. בְּחֵילֵהּ, *in copiis ipsius*, Dan. III. 20.

* חִין, *gratia*, vide in חנן.

חיץ חַיִץ m. *paries luteus :* וּבֹנֶה חַיִץ, *exstruit parietem luteum*, Ezech. XIII. 10. Rabbinis satis usitatum, et in Targum מְחִיצָא.

חיק חֵיק m. *sinus, gremium:* אֶל־חֵיק הָרֶכֶב, *in sinum currus*, 1 Reg. XXII. 35. Et defective, בְּחֵק, *in sinu*, Prov. XXI. 14. מֵחֵק, *e sinu*, Prov. XVII. 23. Affix. אֶל־חֵיקֶךָ, *in sinum tuum*, Exod. IV. 7.

חכה חָכָה *exspectavit, præstolatus est :* construitur cum ל. Part. plur. constr. חוֹכֵי לוֹ, *exspectantes eum*, Ies. XXX. 8. Pih. חִכָּה, idem, et construitur quandoque cum accusativo : præter. חִכָּה אֶת־אִיּוֹב, *exspectavit Jobum*, Job XXXII. 4. Participiale, לִמְחַכֵּה־לוֹ, *præstolanti ipsum*, Ies. LXIV. 4. Infin. וּכְחַכֵּי, *et secundum præstolari, cum præstolantur*, Hos. VI. 9. Futur. וְלֹא תְחַכֶּה, *neque præstolaberis*, 2 Reg. IX. 3.

חכך חֵךְ, masc. *palatum*, Job XII. 11. Affix. חִכּוֹ מַמְתַקִּים, *pala-*

tum ejus dulcedines, id est *dulcissimum est*, Cant. V. 16.

חַכָּה, f. *hamus*, Ies. XIX. 8. Job XL. 25.

חכל חַכְלִילִי, m. *rubicundus*, Gen. XLIX. 12. Targum, יַסְמְקוּן, *rubicundi erunt.*

חַכְלִלוּת, f. *rubedo*: חַכְלִלוּת עֵינַיִם, *rubedo oculorum*, Proverb. XXIII. 29.

חָכַם *sapiens fuit*, *sapuit.* Præter. אִם־חָכַם לִבֶּךָ, *si sapit animus tuus*, Prov. XXIII. 15. Fœmin. כִּי חָכְמָה מְאֹד, *quamvis sapiens sit valde*, Zach. IX. 2. Fut. הוֹלֵךְ אֶת־חֲכָמִים יֶחְכָּם, *ambulans cum sapientibus fit sapiens*, Prov. XIII. 20. Pih. חִכֵּם, *sapientem reddere, informare.* Futur. וּזְקֵנָיו יְחַכֵּם, *et senes ejus sapientes reddit*, *informat*, Psal. CV. 22. יְחַכְּמֵנוּ, *sapientes nos facit*, Job XXXV. 11. Pyh. part. מְחֻכָּם, *peritissimus*, *sapientissimus*, Psalm. LVIII. 6. plural. מְחֻכָּמִים, *apprime sapientia*, Proverb. XXX. 24. Hiph. partic. מַחְכִּימַת פֶּתִי, *sapientiam afferens simplici*, Psal. XIX. 8. Hithp. futurum, וְאַל־תִּתְחַכַּם יוֹתֵר, *ne sapiens sis*, vel *sapere tibi videtor nimium*, Eccles. VII. 16. נִתְחַכְּמָה לוֹ, *sapienter nos geramus ipsi*, id est, *adversus ipsum*, Exod. I. 10. *astute illum opprimamus.*

חָכָם, m. *sapiens, peritus*, Proverb. III. 7. Construct. חֲכַם־לֵב, *sapiens animo*, Prov. X. 8. Plur. הוֹי חֲכָמִים, *væ sapientibus*, Ies. V. 21. Construct. חַכְמֵי־לֵב, *sapientes animo*, Exod. XXVIII. 3. Affix. חֲכָמָיו, *sapientes ejus*, Esth. VI. 13. Chald. חַכִּימִין, *sapientes*, Dan. II. 21. emph. חַכִּימַיָּא, ver. 13. Construct. חַכִּימֵי בָבֶל, *sapientes Babyloniæ*, ver. 12. Fœmin. אִשָּׁה חֲכָמָה, *mulier sapiens*, 2 Sam. XX. 16. Plur. אֶל־הַחֲכָמוֹת, *ad sapientes*, Jer. IX. 17. Constr. חַכְמוֹת נָשִׁים, *sapiens quælibet mulierum*, Prov. XIV. 1.

חָכְמָה, f. *sapientia*, Prov. III. 13. Constr. אֶת־חָכְמַת שְׁלֹמֹה, *sapientiam Salomonis*, 1 Reg. V. 14. Affix. אֶת־חָכְמָתוֹ, *sapientiam ejus*, ibid. Plur. יְדַבֵּר חָכְמוֹת, *eloquetur sapientias*, Psal. XLIX. 4. Chald. שָׂכְלְתָנוּ וְחָכְמָה, *intelligentia ac sapientia*, Dan. V. 11. Emphaticum חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא, *sapientiam et potentiam*, Dan. II. 23. Constr. כְּחָכְמַת אֱלָהָךְ, *pro sapientia Dei tui*, Esr. VII. 25.

חַכְמוֹנִי, m. *Chachmonæus*, nomen gentile, 1 Paral. XI. 11. idem etiam appellatus fuit תַּחְכְּמֹנִי, *Tachkemonita*, 2 Sam. XXIII. 8. Quidam, *sapiens*, *sapientiæ doctor*, quasi sit nomen supremum quemdam sapientiæ gradum designans.

חלא חֶלְאָה, *spuma.* Aff. אֲשֶׁר חֶלְאָתָהּ בָהּ, *cujus spuma est in ea*, Ezech. XXIV. 6. ubi deficit Mappik: וְחֶלְאָתָה, *et spuma ejus*, ver. 11. Rabbi Salomon scribit: *est excrementum*, *quod educitur ex ore ollæ per ebullitionem*, *quod vocant* אֶשְׁקְמָא, *escume*, (italice *schiuma*) id est, *spuma.* Quidam *æruginem* reddunt. Sic quoque Kimchius explicat.

חָלָב masc. *lac*, Exod. III. 8. גְּמוּלֵי מֵחָלָב, *depulsi a lacte*, Ies. XXVIII. 9. Constr. חֲלֵב עִזִּים, *lac caprarum*, Prov. XXVII. 27. Affix. חֲלָבֵךְ, *lac tuum*, Ezech. XXV. 4.

חֵלֶב, m. *adeps, pinguedo, optimum*

cujusvis rei. אֶת־חֵלֶב הָאָרֶץ, *pinguedinem hujus terræ*, Gen. XLV. 18. עִם חֵלֶב כָּרִים, *cum adipe agnorum*, Deut. XXXII. 14. עִם חֵלֶב כִּלְיוֹת חִטָּה, *cum adipe renum tritici*, ibid. חֵלֶב יִצְהָר, *adipem* vel *pinguedinem olei*, חֵלֶב תִּירוֹשׁ וְדָגָן, *pinguedinem musti et frumenti*, id est, *opimum oleum, opimum et optimum mustum et frumentum*, Num. XVIII. 12. Affix. וְאֶת־חֶלְבָּם, *adipem earum*, Num. XVIII. 17. Plur. וְאֶת־הַחֲלָבִים, *et adipes*, Levit. IX. 19. Aff. מֵחֶלְבֵהֶן, *et de adipibus eorum*, Genes. IV. 4. id est, *pinguissimis*. Deest י signum numeri pluralis: possit et singulare esse.

חֶלְבּוֹן, m. *Chælbon*, nomen proprium loci, in Syria, ubi optimum vinum crevit: Kimchius in Ezech. XXVII. 18.

חֶלְבְּנָה, f. *galbanum*, Exod. XXX. 34. *Resina* est vel *pinguedo*, cujus meminit Plinius lib. 12. cap. 25. in fine: odoris mali, ut a priscis sapientibus hebræorum traditum in codice Talmudico כְּרִיתוּת, *kerithuth*, cap. I. fol. 6. R. Salomon notat, galbanum odoris tetri fuisse, odoramento aromatico immixtum, ut admonerentur, patienter esse infirmos et peccatores Israelis inter pios tolerandos.

חלד חֶלֶד m. *ævum, tempus, terra; cessans, instabilis et transiens*, quasi cum חֶדֶל per literarum transpositionem conveniat: זְכָר־אֲנִי מֶה־חָלֶד, *recordare, ego cujus temporis sim*, Psal. LXXXIX. 48. id est, *quantulum ævum meum sit*: כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד, *omnes habitatores terræ*, Psal. XLIX. 2. Juxta chaldæum et R. Salomonem, qui scribit terram sic vocari, quia senescit et fit חֲלוּדָה, *rubiginosa*, Psal. XXX. 24. Nam חָלַד, *rubiginosum esse* vel *fieri*, apud Rabbinos. Aff. וְחֶלְדִּי, *et tempus meum*, Psal. XXXIX. 6.

חֹלֶד, m. *mustela*: הַחֹלֶד וְהָעַכְבָּר, *mustela et mus*, Levit. XI. 29.

חלה *ægrotavit, ægrotus, æger, infirmus fuit.* Præter. כִּי חָלָה, *quod ægrotaret*, Ies. XXXIX. 1. Partic. fœm. construct. חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי, *ægra amore ego sum*, Cant. II. 5. Futur. וַיֶּחֱלָא, *et ægrotavit*, 2 Par. XVI. 12. cum א loco ה, ex forma quiescentium tertia. Per apocopam, וַיָּחַל, *et ægrotavit*, 2 Reg. I. 2. pro וַיֶּחֱלֶה. Niph. נֶחֱלָה, *ægritudine, morbo affici, infirmari*: præterit. וְנֶחֱלֵיתִי, *et ægritudine affectus fui*, Dan. VIII. 27. נֶחֱלוּ, *infirmi fuerint*, Jer. XII. 13. Part. fœm. בְּיוֹם נַחֲלָה, *in die ægræ* scil. מַכָּה, *plagæ*, Ies. XVII. 11. ut Aben Esra notat; juxta illud, נַחְלָה מַכָּתֶךָ, *ægra est plaga tua*, Nah. III. 19. item, Jer. XIV. 17. Plurale, הַנַּחְלוֹת, *omnes ægræ*, Ezech. XXXIV. 21. Pih. חִלָּה, *ægrotare fecit, morbo affecit*, Deuter. XXIX. 21. Infinit. חַלּוֹתִי הִיא, *infirmare meum illud est*, id est, *hoc me infirmum reddit*, Psal. LXXVII. 11. Alias semper jungitur nomini פָּנִים, *facies*, estque *precari, deprecari, obtestari aliquem*: præt. חִלִּיתִי פָנֶיךָ, *deprecor faciem tuam*, Psal. CXIX. 58. Imper. per apocopam חַל־נָא, *deprecare quæso faciem Domini*, 1 Reg. XIII. 6. Pyh. præter. חֻלֵּיתָ, *infirmatus fuisti*, Ies. XIV. 10. Hiph. הֶחֱלָה, præter. per apocopam הֶחֱלִי, *morbo affecit*, Ies. LIII. 10. pro הֶחֱלִיא, ad formam quiescentium tertia radicali א: hæc enim inter se

frequenter commutantur: הֶחֱלֵיתִי, *ægritudine affeci*, Mich. VI. 13. Part. fœm. מַחֲלָה לֵב, *ægrum effecit cor*, Prov. XIII. 12. Hoph. הָחֳלֵיתִי, *ægrotus factus sum*, 1 Reg. XXII. 34. Hithp. infin. לְהִתְחַלּוֹת, *ut morbo conflictaretur*, 2 Sam. XIII. 2. Imper. per apocopam, הִתְחַל, *ægrotum age*, ver. 5. et sic futurum, וַיִּתְחַל, *et ægrotum egit*, *ægrotum se simulavit*, ver. 6.

חֳלִי, m. *morbus*, *infirmitas*, *ægritudo*: וָחֳלִי רָע, *et infirmitas mala*, Eccles. VI. 2. In pausa, וִידוּעַ חֹלִי, *et expertus morbum*, Ies. LIII. 3. Aff. חָלְיוֹ, *ægritudo ejus*, 1 Reg. XVII. 17. Plur. וָחֳלָיִם רָעִים, *et morbos pessimos*, Deut. XXVIII. 59. בָּחֳלָיִים, *infirmitatibus*, 2 Par. XXI. 15. Aff. חֳלָיֵנוּ, *morbos nostros*, Ies. LIII. 4.

חֲלִי, m. *ornamentum*, *monile*, Prov. XXV. 12. Plurale, חֲלָאִים, *ornamenta*, *monilia*, Cant. VII. 1.

חֶלְיָה, f. idem: aff. חֶלְיָתָהּ, *monili suo*, Hos. II. 13.

מַחֲלָה, masc. *morbus*, *infirmitas*: constr. בְּמַחֲלָה מֵעֶיךָ, *morbo intestinorum tuorum*, 2 Paral. XXI. 15. Aff. מַחֲלֵהוּ, *ægritudinem ipsius*, Prov. XVIII. 14.

מַחֲלָה, f. idem, Exod. XXIII. 25. 1 Reg. VIII. 37.

מַחֲלַת, *Machalath*, habet formam constructam antecedentis nominis, usurpatur tamen tamquam absolutum in titulo Psalmi LIII. et LXXXVIII. R. Salomon dicit esse instrumentum musicum sic appellatum: Aben Esra putat esse initium alicujus suavissimi carminis tunc decantari soliti. Vide etiam in חָלַל inter nomina.

מַחֲלוּיִם, m. pl. *morbi*, 2 Paral. XXIV. 25.

מְמוֹתֵי תַחֲלֻאִים, m. pl. idem: מְמוֹתֵי תַחֲלֻאִים, *mortibus ægritudinum*, id est, *ægerrimis*, Jer. XVI. 4. Constr. תַּחֲלוּאֵי רָעָב, *ægritudines famis*, id est, *ob famem*, Jerem. XIV. 18. Aff. וְאֶת תַּחֲלֻאֶיהָ, *et infirmitates ejus*, Deuter. XXIX. 21.

חֲלַט Chald. *excidit*, *præcidit*; unde particip. ex Aphel in Targum, צוּרְעָא מַחְלְטָא, *lepra exscindens*, *erodens*, Levit. XIII. 15. in Jonathane. Hinc est; *præcise et proprie aliquid facere*, *proprium facere*, *appropriare*: *præcise*, *simpliciter*, *proprie*, *absolute dijudicare*, *adjudicare*, *cognoscere*, *pronunciare*: unde וִיסָאֵיבִנֵּיהּ וְיַחְלְטִנֵּיהּ, *et impurabit eum*, *et propriabit eum*, Levit. XIII. 11. in Jonathane, id est, *impurum*, *et præcise*, *proprie ac simpliciter leprosum pronunciabit*. מְצֹרָע מוּחְלָט, *leprosus absolute*: לַחֲלִיטִין, *ad præcisiones*, *præcise*. Hinc capiendum illud hebraice, וְהָאֲנָשִׁים יְנַחֲשׁוּ וַיְמַהֲרוּ וַיַּחְלְטוּ הֲמִמֶּנּוּ, *et homines isti experiebantur*, *festinabant*, *et propriabant*, *an ex ipso esset res ista*, 1 Reg. XX. 33. id est, festinabant ut experimento cognoscerent, et proprie ac præcise explorarent. Sæpius non reperitur in Bibliis.

חלך חֵלְכָה, m. *pauper*, *afflictus*, Ps. X. 8, 14. Kimchi in lib. Rad. vult ה esse paragogicum, ab absoluto חֵלֶךְ formæ תֵּבֵל: inde retracto accentu חֵלְכָה, vers. 14. Masora numerat inter ea, in quibus כָה est affixum; et sic Chaldæus accepit illud vers. 14. nam vertit עַנְיָיךְ *afflicti tui*: at versu 8. simpliciter מִסְכְּנַיָּא, *pauperes*. Plurale cum א, חֶלְכָּאִים, *pauperes*, Ps. X. 10. nempe עֲנִיִּים vel עֲנָוִים, ut Chaldæus vertit. Si a præcedenti est, tunc redundat Daghesch, et א est pro ה.

Masorethæ legunt divisim חֵל כָּאִים et ideo כּ daghessatum est. Est autem חֵל כָּאִים, *turba attritorum:* nam a כָּאָה dicitur הִכְאָה, *attrivit*, נִכְאָה, *attritus fuit.* Inde כָּאָה, *attritus*, *pauper*, instar בָּלָה, unde בָּלִים. Sic et singulare possit esse quasi חֵל כָּאֵה, *viribus attritus.*

חָלַל *perforari, perfodi, confodi: vulnerari, saucium fieri: tripudiare, saltare.* Præt. וְלִבִּי חָלַל, *et cor meum saucium est*, Psalm. CIX. 22. Part. וְשָׁרִים כְּחוֹלְלִים, *et cantantes æque ac tripudiantes*, Psalm. LXXXVII. 7. Infin. לָחוּל, *ad saltandum*, Jud. XXI. 21. et Schurek est loco Cholem, cui simile vide in בָּרַר, et infra in חָקַק. Hinc etiam juxta quosdam, חַלּוֹתִי הִיא, *vulnerari meum, confodi meum*, id est, *letale vulnus meum est*, Psalm. LXXVII. 11. et חַלּוֹת est irregulare sicut חַנּוֹת eodem Psalmo ver. 10. a חָנַן. Niphal suum significatum habet a Pihel, unde illi subjectum. Pih. חִלֵּל vel חוֹלֵל, *profanare, confodere: tibicinare, tibiis canere: saltare.* Præt. חִלֵּל בְּרִיתוֹ, *profanat fœdus suum*, Psalm. LV. 21. Particip. בְּיַד מְחַלְלֶךָ, *in manu confodientis te*, Ezech. XXVIII. 9. Plur. מְחַלְּלִים בַּחֲלִלִים, *tibicinantes tibiis*, 1 Reg. I. 40. Fœmininum alterius formæ, מִן הַמְּחֹלְלוֹת, *ex saltantibus*, Jud. XXI. 23. Alias semper in hac conjugatione est *profanare.* Pyh. particip. הַמְחֻלָּל, *quod profanatum est*, Ezech. XXXVI. 23. Plurale, מְחֻלְלֵי חֶרֶב, *confossi gladio*, Ezech. XXXII. 26. Niph. præt. כִּי־נִחָל, *quum profanatur*, Ezech. XXV. 3. Infinit. לְבִלְתִּי הֵחֵל, *ut non profanaretur*, Ezech. XX. 9. in Tzere loco Pathach. לְהֵחַלּוֹ, *ad profanandum se*, Levit. XXI. 4. Futur. וָאֵחַל, *et profanor*, Ezech. XXII. 26. Hiph. הֵחֵל, *incipere;* et bis, *profanare.* Præterit. כִּי־הֵחֵל, *quum cœpisset*, Genes. VI. 1. futurum, אַחֵל, *profanabo*, Ezech. XXXIX. 7. לֹא יַחֵל, *non profanabit*, Num. XXX. 3. cum Pathach, ad differentiam alterius significationis, ut אָחֵל תֵּת, *incipiam dare*, Deut. II. 25. Hoph. præt. אָז הוּחַל, *tunc cœptum est*, Genes. IV. 26.

חֹל, m. *profanum, commune:* לֶחֶם חֹל, *panis profanus*, vel *communis*, 1 Sam. XXI. 4. בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֹל, *inter sacrum et profanum*, Lev. X. 10.

חָלָל, m. *confossus;* Deuter. XXI. 1. *profanus*, Ezech. XXI. 19. Constr. בַּחֲלַל־חֶרֶב, *in confossum gladio*, Num. XIX. 16. Plur. וְדַם־חֲלָלִים, *et sanguinem confossorum*, Numer. XXIII. 24. Constr. חַלְלֵי־חֶרֶב מֵחַלְלֵי רָעָב, *confossi gladio, quam confossi fame*, Thren. IV. 9. Aff. מַכְאוֹב חֲלָלֶיךָ, *dolorem confossorum tuorum*, Psalm. LXIX. 27. Fœmin. אִשָּׁה זֹנָה וַחֲלָלָה, *mulierem meretricem et profanam*, Lev. XXI. 7.

חָלִיל, m. *tibia, fistula*, sic dicta quod *perforata* et *concava* sit; unde et חָלוּל Rabbinis *concavum* est: תֹּף וְחָלִיל, *tympanum et tibia*, Ies. V. 12. Plural. כַּחֲלִלִים, *tamquam tibiæ*, Jer. XLVIII. 36.

חָלִילָה, *absit*, vox abominantis aliquid tamquam profanum: חָלִילָה לְךָ, *absit tibi*, Genes. XVIII. 25. חָלִילָה לַעֲבָדֶיךָ, *absit a servis tuis*, Genes. XLIV. 7.

חַלָּה, f. *placenta*, κολλύρα vel κολ-

λυ?ις, Num. XV. 20. Constructum, וְחַלַּת לֶחֶם, *et collyram panis*, Levit. VIII. 26. Plurale, וְחַלּוֹת מַצּוֹת, *et placentæ azymæ* sive *infermentatæ*, Levit. II. 4.

חַלּוֹן, c. *fenestra*, Genes. VIII. 6. sic dicta, quod sit quasi *foramen* vel *perforatio parietis*. Plural. וְחַלּוֹנִים, *et fenestræ*, Ezech. XL. 25. Et irregulariter חַלּוֹנָי pro eodem, Jerem. XXII. 14. cui simile vide infra in חָרֵר in nomine חֹר. Constr. חַלּוֹנֵי, quod tamen pro absoluto חלונים ponitur, 1 Reg. VI. 4. Aff. בְּחַלּוֹנֵינוּ, *per fenestras nostras*, Jer. VI. 21. Et forma fœm. חַלּוֹנוֹת, Ezech. XL. 29.

מָחוֹל; m. *chorus*, Psalm. CXLIX. 3. Construct. בִּמְחוֹל מְשַׂחֲקִים, *cum choro ludentium*, Jer. XXXI. 4. Affix. מְחוֹלֵנוּ, *chorus noster*, Thren. V. 15. Fœm. מְחוֹלָה; unde constr. כִּמְחֹלַת, Cant. VII. 1. Plural. וּמְחֹלֹת, *et choros*, Exod. XXXII. 19. וּבִמְחֹלֹת, *et cum choris*, Exod. XV. 20.

מְחִלּוֹת, f. pl. *fossæ, cavernæ*, Ies. II. 19.

מַחֲלַת, f. *Machalath*, Psal. LIII. 1. in titulo. Quidam volunt esse generale nomen instrumentorum musicorum, quæ *excavata* et *perforata* sunt, ac inflari solent, et dicuntur *pneumatica*, ut *tibiæ, tubæ, buccinæ*. Vide etiam in חָלָה inter nomina. Eodem modo ab hac radice deducunt נְחִילוֹת, pro נְחִלּוֹת, sensu eodem: at forma grammatica repugnat. Vide in נָחַל.

תְּחִלָּה, f. *initium, principium*, Gen. XIII. 3. Construct. תְּחִלַּת חָכְמָה, *principium sapientiæ*, Prov. IX. 10.

חָלַם *somniare*: et ex chaldaica significatione, *convalescere*, *revalescere*, *augescere*, vel *pinguescere*. Præter. חָלַמְתִּי חֲלוֹם, *somniavi somnium*, Genes. XXXVII. 9. Futurum, וַיַּחַלְמוּ חֲלוֹם, *et somniarunt somnium*, Genes. XL. 5. יַחְלְמוּ בְנֵיהֶם, *revalescant nati earum*, Job XXXIX. 4. Hiph. particip. plural. אֲשֶׁר אַתֶּם מַחְלְמִים, *quæ vos facitis* vel *curatis somniari*, Jerem. XXIX. 8. et est irregulare, pro מַחֲלִימִים; cui simile vide in עָזַר. Futurum, וְתַחֲלִימֵנִי, *et revalescere facies me*, Ies. XXXVIII. 16. id est, *sanabis*, qua significatione apud Syros frequens; et אֶתְחַלַּם, *sanari*, in Novo Testam. obvium.

חֲלוֹם, m. *somnium*: Aff. וָאֵרֶא בַּחֲלוֹמִי, *et vidi in somnio meo*, Gen. XLI. 22. Plural. חֲלוֹמוֹת, et cum aff. בַּחֲלוֹמֹתָם, *somniis suis*, Jerem. XXIII. 27.

חֵלֶם, m. Chald. *somnium*: חֵלֶם חֲזֵית, *somnium vidi*, Dan. IV. 2. Emph. פְּשַׁר חֶלְמָא, *interpretationem somnii*, ver. 3. Aff. חֶזְוֵי חֶלְמִי, *visiones somnii mei*, Dan. IV. 6. Plur. חֶלְמִין, etc.

חַלָּמוּת f. *vitellus*: בְּרִיר חַלָּמוּת, *in albumine vitelli*, Job VI. 6.

אַחְלָמָה, fœm. *amethystus*, Exod. XXVIII. 19. Lapis pretiosus est, sic dictus, quod gestantibus *somnia* inducit, scribit Aben Esra.

חַלָּמִישׁ, m. *silex, petra durissima*. Quandoque nomen *rupis*, ad auxesin adjunctum sibi habet: חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם, *petram durissimam in fontem aquarum*, Psalm. CXIV. 8. מִצּוּר הַחַלָּמִישׁ, *e rupe petræ*, id est, *durissima*, Deut. VIII. 15. Et forma constructa, מֵחַלְמִישׁ צוּר, *de petra rupis*, Deut. XXXII. 13.

חָלַף *mutavit; mutatus, innovatus fuit: præteriit, transivit, pertransivit, permeavit: exscidit, conscidit.* Præter. מָטָר חָלַף, *pluvia præteriit*, Cant. II. 11. וְחָלְפָה רַקָּתוֹ, *et pertransivit tempora ejus*, Jud. V. 26. scil. *paxillo*, vel *pertransire fecit paxillum per tempora ejus*, ut Kimchi in commentario explicat, et similiter paraphrastes Chaldæus. Fut. יַחֲלוֹף, *exscindet, concidet*, Ies. II. 18. Chald. יַחְלְפוּן, *præteribunt*, Dan. IV. 13. Pih. futurum, וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָו, *et mutavit vestes suas*, 2 Sam. XII. 20. Hiph. præter. וְהֶחֱלִף אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי, *et mutavit mercedem meam*, Genes. XXXI. 7. Imper. וְהַחֲלִיפוּ שִׂמְלֹתֵיכֶם, *et mutate vestimenta vestra*, Genes. XXXV. 3. Futurum, עוֹד יַחֲלִיף, *adhuc innovabit*, scilicet *ramos suos*, hoc est, *repullulabit*, Job XIV. 7: aut intransitive, *innovabit se, innovabitur*. קַשְׁתִּי בְּיָדִי תַחֲלִיף, *arcus meus in manu mea innovabit se*, Job XXIX. 20.

חֵלֶף, *pro, vice*, notat unius rei pro altera commutationem: חֵלֶף עֲבֹדָתָם, *pro ministerio ipsorum*, Numer. XVIII. 21.

חֲלוֹף, m. *transitus*: כָּל־בְּנֵי חֲלוֹף, *omnium filiorum transitus*, Proverb. XXXI. 8. sive *excisionis*, qui e vita exscindi debent et morti adjudicantur; sive *omnium mortalium*, quorum vita levis *transitus* est ad mortem.

חֲלִיפָה, f. *mutatio, immutatio, vicissitudo*: aff. עַד בּוֹא חֲלִיפָתִי, *donec veniat immutatio mei*, Job XIV. 14. R. Levi, כְּרִיתָתִי, *excisio mei*, id est, מִיתָתִי, *mors mea*, ut Aben Esra habet. Plur. חֲלִיפוֹת, *mutationes*, Ps. LV. 20. חֲלִיפוֹת, *mutationibus*, 1 Reg. V. 14. id est, *permutatim, alternatim, per vices*: חֲלִפוֹת שְׂמָלוֹת, *mutationes* vel *mutatoria vestium*, Gen. XLV. 22. id est, *alias, novas* et *recentes*; et sic quoque Jud. XIV. 19.

מַחֲלָפִים, m. pl. *cultri mactatorii*, ab *incidendo* dicti, juxta Kimchium, Esr. I. 9.

מַחְלְפוֹת, f. pl. *cincinni*, Jud. XVI. 13. sic dicti, scribit Kimchi, quia facile *mutantur*, et cito albescunt.

חָלַץ *exuit, extraxit: eruit, liberavit, expedivit;* et semel intransitive, *eruit, subtraxit se*. Præt. חָלַץ מֵהֶם, *eruit, subtraxit se ab eis*, Hos. V. 6. חָלְצוּ שַׁד, *extrahunt mammas*, Thren. IV. 3. Particip. Pahul, חָלוּץ, *expeditus*, Num. XXXII. 21. הֶחָלוּץ לַצָּבָא, *expeditus ad militiam*, 1 Par. XII. 23. Constr. חֲלוּץ צָבָא, *expeditus militiæ*, Numer. XXXII. 27. חֲלוּץ הַנָּעַל, *exutus calceo*, Deuter. XXV. 10. Futur. וְנַעַלְךָ תַּחֲלוֹץ, *et calceum tuum exues*, Ies. XX. 2. Niph. נֶחֱלַץ, *liberari, expediri, expeditum esse*: præter. מִצָּרָה נֶחֱלָץ, *ab angustia liberatur*, Prov. XI. 8. Imp. הֵחָלְצוּ מֵאִתְּכֶם, *expediti estote ex vobis*, Num. XXXI. 3. id est, *expediant se*, vel *expedite* ex vobis. Pih. חִלֵּץ, *liberavit, eruit, eripuit*: præter. וְחִלֵּץ אֶת הָאֲבָנִים, *eruit lapides*, Lev. XIV. 43. Imper. חַלְּצָה נַפְשִׁי, *erue animam meam*. Psalm. VI. 5. Hiph. futur. וְעַצְמֹתֶיךָ יַחֲלִיץ, *et ossa tua expedita reddet*, Ies. LVIII. 11.

חֲלִיצָה, fœmin. *extractio, exuviæ*: aff. אֶת־חֲלִיצָתוֹ, *extractionem ejus*, 2 Sam. II. 21. id est, *exuvias*. Plur. cum affix. אֶת־חֲלִיצוֹתָם, *exuvias eorum*, Jud. XIV. 19.

חֲלָצַיִם, m. d. *lumbi*, sic dicti, quod circa eos *expediamur* et accingamur ad militiam, Jes. XXXII. 11. Affix.

אֵזוֹר חֲלָצָיו, *cingulum lumborum ejus*, Ies. V. 27.

מַחֲלָצוֹת, f. pl. *mutatoriæ vestes*, vestimenta festiva et splendida, quorum diebus sacris ac festis usus est, Zach. III. 4. Ies. III. 22.

חלק *partitus*, *impertitus est*, *distribuit, divisit, dispertivit;* et semel, *læve*, *molle esse :* ut, חָלְקוּ, *lævia* vel *mollia sunt*, id est, *blanda*, Psal. LV. 22. חִלְּקוּ אֶת־נַחֲלָתָם, *diviserunt hæreditatem* vel *possessionem eorum*, Jos. XVIII. 2. Niph. futur. יֵחָלֵק אֶת־הָאָרֶץ, *dividetur terra*, Numer. XXVI. 53. וַיֵּחָלֵק עֲלֵיהֶם, *et distribuit se contra eos*, Gen. XIV. 15. id est, *distributis suis copiis* irruit in eos. Pih. præterit. וְאֶת־אַרְצִי חִלֵּקוּ, *et terram meam distribuerunt, partiti sunt*, Joel IV. 2. Pyh. præt. וְחֻלַּק שְׁלָלֵךְ, *et dividetur spolium tuum*, Zach. XIV. 1. Futur. בַּחֶבֶל תְּחֻלָּק, *funiculo dividetur*, Amos VII. 17. Hiph. הֶחֱלִיק, *emollivit*, *lævigavit*; *blanditus fuit*. Præter. הֶחֱלִיק אֵלָיו, *blanditur ad se*, id est, *sibi*, Psalm. XXXVI. 3. אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה, *dicta sua emollit, dictis suis blanditur*, Prov. II. 16. Particip. מַחֲלִיק פַּטִּישׁ, *lævigans*, *expoliens malleo*, Ies. XLI. 7. מִמַּחֲלִיק לָשׁוֹן, *quam qui lenificat* sive *blanditur lingua*, Prov. XXVIII. 23. Infinit. intransitive, לַחֲלֹק מִשָּׁם, *ut divideret se inde*, Jer. XXXVII. 12. id est, *leniter* et *placide* se *subduceret*, præ metu populi, juxta Kimchium : Chaldæus, *ad dividendam hæreditatem suam ab eis*. Hithp. הִתְחַלְּקוּ אוֹתָהּ, *partientur eam sibi*, vel ut Kimchi in Com. notat, *partientur se* (in) *ea*, Jos. XVIII. 5. nam conjugatio hæc semper intransitiva est.

חֵלֶק, masc. *pars*, *portio*, *possessio:* חֵלֶק כְּחֵלֶק, *partem sicut partem*, id est, *partes æquales*, Deut. XVIII. 8. Affix. חֶלְקִי יְהוָה, *portio mea Dominus*, Psalm. LXXIII. 26. Plural. חֲלָקִים, *partes*, Jos. XVIII. 5. Chald. חֲלָק, *portio*, Esr. IV. 16. Aff. חֲלָקֵהּ, *pars ejus*, Dan. IV. 12.

חָלָק, m. *lævis, mollis, glaber: blandus*, *blandiens :* אִישׁ חָלָק, *vir lævis, glaber*, Gen. XXVII. 11. וּפֶה חָלָק, *et os molle*, id est, *blandum*, Prov. XXVI. 28.

חֶלְקָה, fœm. *pars*, *portio*, *lævitas*, *blandities :* חֶלְקָה אַחַת, *portio una*, Amos IV. 7. Construct. וְעַל־חֶלְקַת צַוָּארָיו, *et super lævitatem* seu *glabritiem colli ejus*, Genes. XXVII. 16. Affix. אֶת־חֶלְקָתִי, *portionem meam*, Jer. XII. 10. Plur. חֲלָקוֹת, *blanditiæ*, *blanda*, Ies. XXX. 10. Et cum Daghesch, בַּחֲלַקּוֹת, *cum blanditiis*, Dan. XI. 32.

חֲלֻקָּה, fœm. *partitio :* construct. חֲלֻקַּת בֵּית אָב, *partitio domus paternæ*, 2 Par. XXXV. 5.

חַלֻּקִים, m. pl. *læves:* construct. חַלֻּקֵי אֲבָנִים, *læves lapidum*, id est, *læves lapides*, 1 Sam. XVII. 40.

חֲלָקִים, m. pl. *lævitates :* constr. בְּחַלְּקֵי־נַחַל, *inter lævitates torrentis*, Ies. LVII. 6. id est, *lapides læves*. Singulare potest esse חֵלֶק.

חֲלַקְלַקּוֹת, f. pl. *lubricitates*, *blanditiæ*, Ps. XXXV. 6. Dan. XI. 21, 34.

מַחֲלֹקֶת, f. *partitio*, *distributio*, *divisio :* affix. מַחֲלֻקְתּוֹ, *distributio ejus*, 1 Par. XXVII. 4. Plur. מַחְלְקוֹת, *distributiones*, 1 Par. XXVI. 19. Aff. עַל מַחְלְקוֹתָם, *per distributiones suas*, 2 Par. XXXI. 2. Chald. בְּמַחְלְקָתְהוֹן, *in distributionibus suis*, Esr. VI. 18.

חָלַשׁ *debilitavit*, *debilis vel debilitatus fuit:* part. חוֹלֵשׁ עַל־גּוֹיִם, *debilis es supra gentes*, Ies. XIV. 12. Futur. וַיֶּחֱלָשׁ, *et debilitatur*, Job XIV. 10. Et activum, וַיַּחֲלֹשׁ, *et debilitavit*, *debilem reddidit*, *fregit*, Ex. XVII. 13.

חַלָּשׁ, *debilis*, Joel IV. 10.

חֲלוּשָׁה, f. *debilitas*, Ex. XXXII. 18.

חמא חֶמְאָה, f. *butyrum*, Gen. XVIII. 8. Construct. חֶמְאַת בָּקָר, *butyrum armenti*, Deut. XXXII. 14. Hinc contractum, בְּחֵמָה, *in* vel *cum butyro*, Job XXIX. 6. pro בְּחֶמְאָה. R. Sal. scribit Gen. XVIII. 8. חֶמְאָה est pinguedo lactis, quam colligunt de superficie ejus: ex ea fit *butyrum:* est ergo significatio *butyri* metonymica.

מַחֲמָאוֹת, f. pl. *butyrina*, scil. verba, id est, *mollia*, *blanda*, Psalm. LV. 22. et מ primum est formativum, ut R. Salomon scribit. Kimchi in libro Rad. putat esse præpositionem pro מַחֲמָאוֹת, *præ butyris*, cui formæ punctatio repugnat.

חָמַד *desideravit*, *concupivit:* præter. חָמְדוּ לָהֶם, *desiderant sibi*, Prov. I. 22. Niph. particip. אוֹצָר נֶחְמָד, *thesaurus desideratissimus*, Prov. XXI. 20. Plural. הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב, *desideratissima magis quam aurum*, Psalm. XIX. 11. Pih. præt. חִמַּדְתִּי, *summe desideravi*, Cant. II. 3.

חֶמֶד, m. *desiderium:* בַּחוּרֵי חֶמֶד, *juvenes desiderii*, id est, *desideratissimi*, Ezech. XXIII. 6.

חָמוּד, m. *desiderabile*, *res desiderabilis:* aff. חֲמוּדוֹ, *desiderabile ejus*, Psalm. XXXIX. 12. בַּחֲמוּדוֹ, *cum re desiderabili sua*, Job XX. 20. Plural. וַחֲמוּדֵיהֶם, *et desiderabilia eorum*, Ies. XLIV. 9. Fœm. חֲמוּדוֹת, *desiderabilia*, Esr. VIII. 27. כִּי חֲמוּדוֹת אָתָּה, *nam desideria tu es*, Dan. IX. 23. pro *vir desideriorum*, ut plene dicitur, Dan. X. 11. id est, *omnium desiderabilium virorum desideratissimus*.

חֶמְדָּה, f. idem: אֶרֶץ חֶמְדָּה, *terram desiderii*, id est, *desideratam*, Ies. III. 19. Constr. חֶמְדַּת כָּל־הַגּוֹיִם, *desiderium omnium gentium*, Hag. II. 7. Aff. חֶלְקַת חֶמְדָּתִי, *partem desiderii mei*, Jer. XII. 10.

מַחְמָד, m. *desiderium*, 1 Reg. XX. 6. plur. כֻּלּוֹ מַחֲמַדִּים, *totus ipse est desideria*, id est, *desideratissimus*, Cant. V. 16. Constr. מַחֲמַדֵּי בִטְנָם, *desideria uteri ipsorum*, id est, *liberos desideratissimos*, Hos. IX. 16. Affix. מַחֲמַדַּי, *desideria mea*, Joel IV. 5. id est, *desideratissima quæque*.

מַחֲמוּדִים, m. pl. idem. Affix. מַחֲמֻדֶּיהָ, *res desiderabiles suas*, Thren. I. 7.

חמה חָם, m. *socer*, et est ut אָב ab אָבָה: aff. אֶל־חָמִיהָ, *ad socerum suum*, Gen. XXXVIII. 25.

חָמוֹת, f. *socrus:* aff. חֲמוֹתָהּ, *socrus ejus*, Ruth II. 19.

חוֹמָה, f. *murus*, Levit. XXV. 30. Constr. לְחוֹמַת נְחֹשֶׁת, *in murum æneum*, Jerem. XV. 20. Aff. חוֹמָתָהּ, *ad murum ejus*, Nah. II. 5. Plural. חוֹמוֹת, *muri*, Ies. XXVI. 1. Aff. חֹמֹתַיִךְ, *muros tuos*, Deut. XXVIII. 52. Duale, בֵּין הַחֹמֹתַיִם, *inter muros duos*, Ies. XXII. 11.

חמט חֹמֶט, m. *limax*, *testudo:* aliis est *lacerta*, aliis aliud, Lev. XI. 30.

חָמַל *pepercit*, *clementia usus fuit:* construitur cum עַל et אֶל.

Præter. חָמַל עַל־עַמּוֹ, *clementia usus est erga populum suum*, 2 Par. XXXVI. 15. Infin. לְחֶמְלָה עָלַיִךְ, *clementia utendo erga te*, Ezech. XVI. 5. cum ה paragogico. Potest et nomen esse: nomina enim verbalia sæpe suorum verborum structuram imitantur. Simile vide in חָמַץ. Fut. אִישׁ אֶל־אָחִיו לֹא יַחְמֹלוּ, *quisque in fratrem suum non utetur clementia*, Ies. IX. 19.

חֶמְלָה, f. *clementia*, quasi *ignoscentiam* vel *parsionem* dicas. Constr. בְּחֶמְלַת יְהוָה עָלָיו, *propter clementiam Domini erga eum*, Gen. XIX. 16. propterea quod clementia uteretur Dominus erga eum. Affix. וּבְחֶמְלָתוֹ, *et clementia sua*, Ies. LXIII. 9.

מַחְמָל, m. *indulgentia*, Ezech. XXIV. 21.

חמם *calefactus fuit*, *caluit*, *concaluit*, *incaluit*: quandoque construitur cum ל vel dativo. Præter. וְחַם הַשֶּׁמֶשׁ, *et quum incalesceret sol*, Exod. XVI. 21. וְחַם לָהֶם, *calescit illis*, Eccles. IV. 11. et sic 1 Reg. I. 2. Infin. לַחְמֹם, *ad calescendum*, Ies. XLVII. 14. pro לְחֻמָּם, et Kametz est propter pausam. Niph. partic. הַנֵּחָמִים, *qui incalescunt*, Ies. LVII. 5. Futur. וּלְאֶחָד אֵיךְ יֵחָם, *et uni quomodo incalescet?* Eccles. IV. 11. Pih. futur. תְּחַמֵּם, *calefaciet*, Job XXXIX. 14. Hithp. futur. יִתְחַמָּם, *calefactus fuerit*, Job XXXI. 20.

חַם, m. *calidus*, Jos. IX. 12. Plur. בְּגָדֶיךָ חַמִּים, *vestimenta tua calida*, Job XXXVII. 17.

חֹם, m. *calor*, *æstus*: וְקֹר וָחֹם, *frigusque et æstus*, Gen. VIII. 22. Affix. בְּחֻמּוֹ, *in calore ejus*, Job VI. 17.

חוּם, m. *fuscum*, quasi ex calore adustum, Gen. XXX. 32.

חַמָּה, f. *calor*, *sol*, a calefaciendo, Job XXX. 28. Aff. מֵחַמָּתוֹ, *a calore ejus*, Psal. XIX. 7.

חַמָּנִים, m. pl. *subdiales statuæ*, quasi *solares* vel *soli expositæ*, Ies. XXVII. 9. Aff. חַמָּנֵיכֶם, *subdiales statuas vestras*, Lev. XXVI. 30. ubi R. Salomon: idola erant, quæ ponebant super tecta, et quia soli erant exposita, appellabant ea חַמָּנִים. Idem scribit Ezech. VI. 4. et Aben Esra: בָּתִּים, *domus*, vel *sacella* erant facta instar curruum, id est fornicata, ad cultum solis. Ies. XVII. 8. Vide 2 Paral. XXXIII. 4. et XXXIV. 4. et 2 Reg. XXIII. 11. et 12.

חמס *abstulit*, *abripuit violenter*, *violentia usus fuit*; *violentiam*, *vim fecit*, *injuria affecit*. Præt. חָמְסוּ תוֹרָתִי, *vim faciunt legi meæ*, vel *injuria afficiunt legem meam*, Ezech. XXII. 26. Futur. יַחְמֹס, *violenter auferet*, *vi abripiet*, Job XV. 33. Thren. II. 6. עָלַי תַּחְמֹסוּ, *quas contra me violenter rapitis*, id est, inique comminiscimini, Job XXI. 27. Niph. præt. נֶחְמְסוּ עֲקֵבָיִךְ, *et violenter auferentur vestigia tua*, id est, *soleæ tuæ*, Jer. XIII. 22. hoc est, discalceata ibis in captivitatem. Confer Ies. XX.

חָמָס, m. *vis*, *violentia*, *injuria*, *rapina*: עֵד חָמָס, *testis injuriæ*, id est, *iniquus*, *injurius*, Exod. XXIII. 1. Constr. וַחֲמַס־אֶרֶץ, *et violentiam terræ*, Hab. II. 8. Aff. חֲמָסוֹ, *injuria ejus*, Psalm. VII. 17. Plurale, מֵאִישׁ חֲמָסִים, *a viro violentiarum*, id est, *violentissimo*, Psal. CXL. 2.

תַּחְמָס, m. *hirundo*, juxta quosdam, Levit. XI. 16. Kimchi in libro Rad. scribit, quod sit avis immunda, sic dicta, quod alias aves *violenter rapit*. Avis rapax juxta Jonathanem,

ut *noctua*, *bubo*. Aliis *struthio* Thren. IV. 3. Job XXXIX. 17.

חָמֵץ *fermentatus fuit:* præt. כִּי לֹא חָמֵץ, *quum nondum fermentata esset*, Exod. XII. 39. Partic. vide inter nomina. Infin. עַד־חֻמְצָתוֹ, *usque ad fermentari ejus*. id est, dum fermentata sit, Hos. VII. 4. ab absoluto חֻמְצָה. Vide simile in חָמַל. Fut. טֶרֶם יֶחְמָץ, *antequam fermentaretur*, Exod. XII. 34. Hithp. futurum metaphorice, כִּי יִתְחַמֵּץ לְבָבִי, *quum exacerbabatur animus meus*, Psal. LXXIII. 21.

חָמֵץ, m. *fermentatum*, Ex. XII. 15.

חֹמֶץ, m. *acetum*, quasi vinum *fermentatum* vel *acidum* dictum, Num. VI. 3.

חוֹמֵץ, m. *præfractus*, *violentus*, *oppressor*, *præfracte et violenter agens*, quasi חֹמֵס, צ et ס inter se permutatis, Psal. LXXI. 4.

חָמוּץ, m. *conspersus*, *tinctus* vel *infectus*, *madefactus*. Constr. חֲמוּץ בְּגָדִים, *madefactus vestibus*, Ies. LXIII. 1, metaphora a massa conspersa.

חָמוֹץ, m. *oppressus*, Ies. I. 17.

חָמִיץ, m. *merum*, *pabulum*, proprie *subacidum*: בְּלִיל חָמִיץ יֹאכֵלוּ, *farraginem meram comedent*, Ies. XXX. 24.

חֻמְצָה, f. *fermentatio*, vide ante in Kal.

מַחְמֶצֶת, f. *fermentatum*, Exod. XII. 20.

חָמַק *discessit*, *subduxit se: circuivit se subducendo*. Præter. חָמַק עָבַר, *subduxit se*, *præteriit*, Cant. V. 6. Hithp. futur. עַד־מָתַי תִּתְחַמָּקִין, *quousque subduces te?* Jer. XXXI. 22.

חַמּוּק, m. *ambitus*, *circumductus:* plur. construct. חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ, *ambitus femorum tuorum*, Cant. VII. 4.

חָמַר *turbari*, *turbidum*, *lutosum esse* vel *fieri:* item *bituminare*. Præt. וְיַיִן חָמַר, *et vinum turbidum est*, Psal. LXXV. 9. juxta Aben Esram. R. Salomon, *vinum vinosum:* nam chaldaice *vinum* appellatur חַמְרָא. Futurum, יֶחְמְרוּ מֵימָיו, *lutosæ fient aquæ ejus*, Psal. XLVI. 4. Ex alia significatione, וַתַּחְמְרָה, *et bituminavit*, *bitumine oblevit eam*, Ex. II. 3. quæ a nomine חֵמָר, *bitumen*, petita est. Pyh. ex geminatis duabus radicalibus, præter. פָּנַי חֳמַרְמְרָה, *facies mea lutulenta*, *squalida facta est a fletu*, Job XVI. 16. quod juxta Masorethas legendum in fine רוּ, ut illud, מֵעַי חֳמַרְמָרוּ, *viscera mea turbantur*, turbida fiunt ut aqua æstuans et fluctuans, Thren. I. 20. R. Sal. explicat *aduri*.

חֹמֶר, m. *lutum*, Ies. XLV. 9. *cæmentum*, *intritum*, Gen. XI. 3. Item *acervus*, unde חֹמֶר מַיִם רַבִּים, (ad) *acervum aquarum multarum*, Hab. III. 15. Plural. חֳמָרִים, *acervi*, Exod. VIII. 10. Fuit et חוֹמֶר, *chomer* mensura maxima, quæ et כּוֹר, *corus* vocatur, continens decem *bathos* sive *ephas*, quæ ejusdem fuerunt mensuræ, Ezech. XLV. 11, 14. De *epha* est traditio in jure hebræorum: האיפה שלש סאין, *epha trium est* sein *sive* satorum: Menachoth c. 8. in principio Misnæ. Totidem etiam bathus in liquidis. Ergo *chomer* sive *corus*, continuit triginta *sata:* nam ter decies sunt triginta. Quantum סאה, *sea* sive *satum* continuerit, vide illic. *Chomeris* hujus mentio, Lev. XXVII. 16. Num. XI. 32. Ies. V. 10. Hos. III. 2.

חֵמָר, m. *bitumen*, Exod. II. 3.

חֶמֶר, m. *merum*, *vinum meracum*

rubens, quasi *luteum* dictum, vel quod cerebrum *turbet*: כֶּרֶם חֶמֶר, *vinea rubentis vini*, Ies. XXVII. 2. *etiam sanguinem uvarum bibisti* חָמֶר, *merum*, Deut. XXXII. 14. Chald. חֲמַר וּמְשַׁח, *vinum et oleum*, Esr. VI. 9. Emph. חַמְרָא שָׁתֵה, *vinum bibebat*, Dan. V. 1.

חֲמוֹר, m. *asinus*, Jud. XV. 15. R. Bechai scribit, Genes. II. sic dici a חוֹמֶר, id est, *modiis* et *acervis* frumenti portandis. Item *acervus*, Jud. XV. 16. חֲמוֹר לֶחֶם, *asinum panis*, 1 Sam. XVI. 20. id est, *onustum pane*, ut Kimchi explicat In Com. Aff. לַחֲמֹרוֹ, *asino suo*, Gen. XLII. 27. Plur. וְצֶמֶד חֲמֹרִים, *et par asinorum*, Jud. XIX. 3. Duale a forma fœminina, חֲמֹרָתַיִם, *acervos duos*, Jud. XV. 16. Aff. אֶת־חֲמֹרֵיהֶם, *asinos eorum*, Gen. XXXIV. 28.

יַחְמוּר, m. *dama*, juxta quosdam, Deut. XIV. 5. Quidam *bubalum* interpretantur. Kimchi in libro Rad. scribit esse animal simile capræ magnæ.

חָמֵשׁ f. *quinque*: חָמֵשׁ שָׁנִים, *quinque annos*, Genes. V. 6. Constr. חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, *quinque centum*, id est, *quingentos annos*, Gen. XI. 11. Plurale significat *decies quinque*, id est, *quinquaginta*: חֲמִשִּׁים אִישׁ, *quinquaginta viros*, 1 Reg. XVIII. 4. Aff. וַחֲמִשָּׁיו, *cum quinquaginta suis* sc. hominibus vel militibus, 2 Reg. I. 9. Mascul. חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים, *quinque viros*, Gen. XLVII. 2. Constr. חֲמֵשֶׁת, Jos. X. 5. Huic competit idem pluralis, qui ante.

חֹמֶשׁ, masc. *quinta pars*, Genes. XLVII. 26. אֶל־הַחֹמֶשׁ, *ad quintam partem* sive *costam lateris*, 2 Sam. II. 23.

חֲמִישִׁי, m. *quintus*, Genes. I. 23. vel cum Daghesch בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִשִּׁי, *mense quinto*, Zach. VII. 3. Fœmin. חֲמִשִּׁית vel חֲמִישִׁית, *quinta*, Neh. VI. 5. *quinta pars*, Gen. XLVII. 24. Affix. וְאֶת־חֲמִישִׁתוֹ, *et quintam partem ejus*, Lev. V. 16. Affix. וַחֲמִשִׁתָיו *et quintas partes ejus*, Levit. V. 24. Est ex forma singul. et plur. compositum, quo Aben Esra scribit significari *minus quam plura*, id est, *duo* sive *duas quintas*. Subtile id magis, quam probabile.

חֲמֻשִׁים, m. pl. *quini*, *quino ordine* qui militaris erat, Exod. XIII. 18. Hebræi scribunt, idem esse quod חֲלוּצִים, *expediti*, *accincti*.

חִמֵּשׁ, verbum in Pihel, *quintavit*, sicut dicitur *decimavit*: præt. וְחִמֵּשׁ אֶת־אֶרֶץ, *et quintabit terram*, id est, *quintam proventuum accipiet*, Gen. XLI. 34. hoc est, *quintam terræ imponat solvendam*.

חֵמֶת masc. *uter*, *lagena*: מִן־הַחֵמֶת, *ex utre*, Genes. XXI. 15. Et alia forma, וְחֵמַת מַיִם, *et utrem aquæ*, ver. 14. חֲמַת מִיָּיִן, *utre vini*, Hos. VII. 5. Affix. חֲמָתְךָ, *utrem tuum*, Hab. II. 15. quod est a חֵמָה: vide יָחַם.

חָנָה *castrametatus est*, *castra posuit*: *resedit*. Construitur absolute et cum præpos. אֶל, עַל et לְ: præt. וְחָנִיתִי לְבֵיתִי, *et castra ponam ad domum meam*, Zach. IX. 8. וְחָנִיתִי עָלַיִךְ, *et castrametabor contra te*, Ies. XXIX. 3. Part. cum affixo חֹנֵךְ, *castrametantis contra te*, pro חֹנֶה עָלַיִךְ, Psal. LIII. 6. Inf. הִנֵּה חֲנוֹת הַיּוֹם, *ecce (tempus) castrametandi hodie*, Jud. XIX. 9. id est, diversandi;

hospitandi tempus nunc est: ita enim per עֵת, *tempus*, R. Salomon supplet.

חֲנִית, fœm. *hasta*, *lancea*, quod in *castris* ejus maximus usus esset: חֶרֶב וַחֲנִית, *gladius aut hasta*, 1 Sam. XIII. 22. Affix. וַחֲנִיתוֹ, *et hasta ejus*, 1 Sam. XIX. 9. Plur. אֶת־הַחֲנִיתִים, *lanceas*, 2 Paral. XXIII. 9. Et forma fœm. cum aff. וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם, *et hastas suas*, Ies. II. 4.

חֲנֻיּוֹת, f. pl. *cellulæ*, *mansiunculæ*, Jer. XXXVII. 16. Singulare חָנוּת, *hospitium*, *diversorium*, in quo castra nostra ponimus, hospitamur, et quiescimus: apud Rabbinos frequentissimum.

מַחֲנֶה, c. *castra*, *acies*. הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר, *acies illa quæ reliqua facta fuerit*, ubi masculinum, et אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאַחַת, *ad aciem unam*, ubi fœmin. Gen. XXXII. 9. Constr. מַחֲנֵה מִדְיָן, *castra Midjan*, Jud. VII. 8. Affix. בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ, *in medio castrorum tuorum*, Deut. XXIII. 15. Duale, מַחֲנַיִם, *Machanajim*, id est, *castra duo*, nomen proprium loci, a duobus castris sic dicti, angelorum scil. et Jacobi, Genes. XXXII. 2. Cum ה locali, מַחֲנַיְמָה, *in Machanajim*, 2 Sam. XVII. 24. Plur. הַבְּמַחֲנִים, *num in castris?* Num. XIII. 20. מַחֲנֶיךָ, *castra tua*, Deut. XXIII. 24. Et forma fœm. בְּשַׁעֲרֵי מַחֲנוֹת, *in portis castrorum*, 2 Par. XXXI. 2.

תַּחֲנוֹת, f. *metatio: mansio*. Affix. תַּחֲנֹתִי, *metatio mea*, 2 Reg. VI. 8. et Cholem est loco Schurek, scribit Kimchi.

חָנַט *condivit aromatibus* quod *balsamare* dicunt: item *edidit*, *protrusit*, *protulit:* prætor. הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ, *protulit grossulos suos*, Cant. II. 13. Particip. יְמֵי הַחֲנֻטִים, *dies aromatibus conditorum* vel qui aromatibus condiri solent, Genes. L. 3. Infinit. לַחֲנֹט אֶת־אָבִיו, *ut aromatibus condirent patrem suum*, ver. 2. Futur. וַיַּחַנְטוּ, *et aromatibus condiverunt*, ibidem.

חִטָּה, f. *triticum*, sic dictum, quod ex folliculis suis *protrusum* emineat; et est pro חִנְטָה, ut ex lingua chaldaica apparet. אֶרֶץ חִטָּה, *terram tritici*, Deuter. VIII. 8. Plurale בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים, *in diebus messis tritici*, id est, *triticeæ*, Genes. XXX. 14. Et in Nun, קַח לְךָ חִטִּין, *accipe tibi tritica*, Ezech. IV. 9. Constr. בְּחִטֵּי מִנִּית, *in tritico Minnith*, Ezech. XXVII. 17. Chald. חִנְטִין, *tritica*, Esr. VI. 9.

חָנַךְ *initiavit*, *primum imbuit*, *instruxit: dedicavit:* præterit. וְלֹא חֲנָכוֹ, *et non initiavit eam*, Deut. XX. 5. Imp. חֲנֹךְ לַנַּעַר עַל־פִּי דַרְכּוֹ, *initia puerum pro ratione viæ ipsius*, Prov. XXII. 6. id est, primum *imbue*, *instrue*, *institue*. Futur. וַיַּחְנְכוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים, *et dedicaverunt domum Dei*, 2 Par. VII. 5.

חֲנֻכָּה, f. *initiatio*, *dedicatio:* לַעֲשׂוֹת חֲנֻכָּה, *ad faciendum dedicationem*, Nehem. XII. 27. וּבַחֲנֻכַּת חוֹמַת, *et ad dedicationem muri*, ibid. Chald. לַחֲנֻכַּת צַלְמָא, *ad dedicationem imaginis*, Dan. III. 2.

חֲנִיכִים, m. pl. *initiati*, *instructi:* aff. חֲנִיכָיו, *instructos suos*, Genes. XIV. 14. scil. *servos domesticos*.

חֲנָמַל m. *grando major*, *lapides magni grandinis*, juxta Aben Esram, Ps. LXXVIII. 47.

חָנַן *gratiam fecit, misericors, gratiosus fuit, gratiose largitus est, misertus fuit.* Construitur cum accus. rei et personæ, et præpos. לְ. Præter. וְחַנֹּתִי אֶת־אֲשֶׁר אָחֹן, *gratiosus ero cui fuero gratiosus*, Exod. XXXIII. 19. Infinit. הֲשָׁכַח חַנּוֹת, *an oblitus est gratiam facere?* Ps. LXXVII. 10. cui similem formam vide in שְׁמֹם. Fut. irregul. חָנוֹן יָחְנְךָ, *gratiam faciendo gratiam faciet tibi*, Ies. XXX. 19. et sic Gen. XLIII. 29. Nun autem debebat esse daghessatum, ut dicitur וִיחֻנֶּךָּ, *et gratiam faciat tibi*, Num. VI. 25. Chald. infinit. בְּמִחַן עֲנָיִן, *gratiam faciendo pauperibus afflictis*, Dan. IV. 24. Niph. præt. anomalum, מַה־נֵּחַנְתְּ, *quam gratiosa tibi eris, quam gratulaberis tibi*, Jerem. XXII. 23. deficit Daghesch, ut ante in futuro Kal. Pihel particip. מְחוֹנֵן, *gratiam faciens*, Prov. XIV. 21. Infin. עֵת לְחֶנְנָהּ, *tempus est gratiam faciendi ei*, Psalm. CII. 14. ubi Sægol est loco Pathach, et ex נ abest Daghesch, pro לְחַנְּנָהּ. Hoph. futur. יֻחַן, *grata fiet*, Ies. XXVI. 10. Hithp. *precari, deprecari*, proprie *pro gratia*, vel *ut gratia fiat*: infinit. לְהִתְחַנֶּן־לוֹ, *ad deprecandum eum*, Esth. IV. 8. Chald. part. וּמִתְחַנַּן, *et deprecantem*, Dan. VI. 12.

חֵן, m. *gratia*: מָצָא חֵן, *invenit gratiam*, Gen. VI. 8. Et in Chirek, וְחִין עֶרְכּוֹ, *et gratiam dispositionis ejus*, Job XLI. 4. Aff. וַיִּתֵּן חִנּוֹ, *et dedit gratiam ejus*, id est, לוֹ, *ipsi*, Gen. XXXIX. 21. id est, *conciliavit ipsi gratiam.*

חַנּוּן, m. *gratiosus, clemens*, Exod. XXII. 26.

חִנָּם, *gratis, immerito, frustra, absque causa*, Gen. XXIX. 15. Exod. XXI. 11.

חֲנִינָה, f. *gratia*, Jer. XVI. 13.

תְּחִנָּה, f. *precatio, deprecatio, supplicatio*, 1 Reg. VIII. 54. Construct. אֶל־תְּחִנַּת עַבְדְּךָ, *ad deprecationem servi tui*, ibid. ver. 30. Cum affixo, וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ, *et ad deprecationem ejus*, ibid. ver. 28.

תַּחֲנוּנִים, m. pl. *deprecationes, preces*, Zach. XII. 10. Construct. תַּחֲנוּנֵי, Jerem. III. 21. Aff. וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו, *et ad deprecationes ejus*, Dan. IX. 17. Fœm. בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתָי, *voci deprecationum mearum*, Psalm. LXXXVI. 6.

חָנֵף *contaminatus, profanatus fuit, profane egit, profanus fuit*; et interdum active, *contaminavit, profanavit: hypocrisi uti; hypocritam agere.* Præter. חָנֵפוּ, *profani sunt, profane agunt*, Jerem. XXIII. 11. וְהָאָרֶץ חָנְפָה, *etiam ipsa terra contaminata* vel *profanata est*, Ies. XXIV. 5. Fut. cum inf. חָנוֹף תֶּחֱנַף הָאָרֶץ, *contaminando contaminaretur terra ista*, Jerem. III. 1. וַתֶּחֱנַף אֶת־הָאָרֶץ, *et contaminavit terram*, Jerem. III. 9. Hiph. יַחֲנִיף אֶת־הָאָרֶץ, *contaminabit terram*, Num. XXXV. 33. יַחֲנִיף בַּחֲלַקּוֹת, *contaminabit, hypocrisin exercebit blanditiis*, Dan. XI. 32.

חָנֵף, m. *profanus, impurus, hypocrita*: כֻּלּוֹ חָנֵף, *totus est hypocrita*, Ier. IX. 17. Plur. חֲנֵפִים, *hypocritæ*, Ies. XXXIII. 14. Constr. חַנְפֵי־לֵב, *hypocritæ corde*, Job XXXVI. 13.

חֹנֶף, m. *hypocrisis*, Ies. XXXII. 6.

חֲנֻפָּה, f. idem, Jer. XXIII. 15.

חִנֵּק Pih. *strangulavit*: partic. מְחַנֵּק לְלִבְאֹתָיו, *strangulans leuncu-*

lis suis, Nah. II. 13. Niph. futur. וַיֵּחָנַק, *et strangulavit se*, 2 Sam. XVII. 23.

מַחֲנָק, m. *strangulatio*, Job VII. 15.

חֶסֶד m. *benignitas*, *beneficentia*, *beneficium*, *misericordia*: Item, *probrum*, ex chald. linguæ usu, ubi pro חֶרְפָּה poni solet. עֹשֶׂה חֶסֶד, *exercens benignitatem*, Deut. V. 10. חֶסֶד הוּא, *probrum est*, Levit. XX. 17. וְחֶסֶד לְאֻמִּים, *et probrum nationum*, Prov. XIV. 34. Cum affixo חַסְדּוֹ, *benignitas ejus*, Psalm. CVI. 1. Plural. קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים, *minor*, id est, *impar sum omnibus his beneficiis*, Genes. XXXII. 11. Construct. זָכְרָה לְחַסְדֵי דָּוִיד, *recordare benignitatem, Davidis*, id est, *erga Davidem*, 2 Par. VI. 42. Aff. כְּרֹב חֲסָדָו, *secundum multitudinem benignitatum suarum*, Psal. CVI. 45.

חִסֵּד, Pih. *probro afficere*, quomodo in Targum sæpe usurpatur, pro hebræo חֵרֵף. Futur. פֶּן־יְחַסֶּדְךָ, *ne probro afficiat te*, Prov. XXV. 10. Sic syriace, דִּמְחַסְדִין לְכוֹן, *quum exprobraverint vobis*, Matth. V. 11. מֶתְחַסְדִינַן, *probris afficimur*, 1 Tim. IV. 10. Hithp. עִם־חָסִיד תִּתְחַסָּד, *cum benigno benignum te exhibebis*, Psal. XVIII. 26.

חָסִיד, m. *benignus*, *beneficus*, *misericors*: item *sanctus*, qui pie et sancte vivit, si de hominibus dicatur, et erga alios *beneficus* est: כִּי־גָמַר חָסִיד, *nam desiit beneficus*, Psalm. XII. 2. אָבַד חָסִיד, *periit beneficus*, Mich. VII. 2. אִישׁ חָסִיד, *vir benignus*, *misericors*, Prov. XI. 17. מִגּוֹי לֹא־חָסִיד, *a gente non benigna*, id est, *maligna*, *crudeli*, *immisericordi*, Psal. XLIII. 1. כִּי חָסִיד אֲנִי, *nam benignus ego sum*, Jer. III. 12. Affix. לְאִישׁ חֲסִידֶךָ, *viro benefico tuo* vel *sancto tuo*, Deut. XXXIII. 8. לֹא תִתֵּן חֲסִידְךָ, *non permittes sanctum tuum*, vel *benignum tuum*, *erga quem tu benignus es*, Psal. XVI. 10. Plur. בִּקְהַל־חֲסִידִים, *in congregatione sanctorum*, Psal. CXLIX. 1. לֹא־יַעֲזֹב אֶת־חֲסִידָיו, *non derelinquet sanctos suos*, Psal. XXXVII. 28.

חֲסִידָה, f. *ciconia*, Jerem. VIII. 7. a *beneficentia*: nam genetricum senectam ciconiæ invicem educant: colla inter avolandum imponunt præcedentibus: fessos duces ad terga recipiunt, scribit Plinius lib. 10. cap. 23. Apud Talmudicos in Cholin, c. 3. fol. 63. legitur » *quare vocatur nomen ejus* חֲסִידָה? *eo quod exercet* חֲסִידוּת, beneficentiam *erga socios suos* » *alimentum cum illis communicando*, ut scholiastes addit.

חָסָה *confugit*, *recepit se ad aliquem*, sub cujus protectione tutus sit, ut pulli sub alis gallinarum: inde est, *speravit*, *confisus est*, *fiduciam habuit*: construitur cum præpos. בּ, et quandoque תַּחַת. Præterit. וְחָסָה בוֹ, *et sperabit in eo*, *recipiet se ad eum*, Psalm. LXIV. 11. Infin. לַחֲסוֹת תַּחַת־כְּנָפָיו, *ad recipiendum te sub alas ejus*, Ruth II. 12.

חָסוּת, f. *receptus*, *refugium*, Ies: XXX. 3.

מַחְסֶה vel מַחֲסֶה, masc. idem. וּמִבְּלִי מַחְסֶה, *et absque perfugio* vel *obtectione*, Job XXIV. 8. Construct. מַחְסֵה כָזָב, *receptum fallaciæ*, id est *fallacem*, Ies. XXVIII. 17. Aff. מַחְסֵהוּ, *receptus ejus*, Psal. XIV. 6.

חָסַל *absumpsit*, *consumpsit*:

futur. כִּי יַחְסְלֶנּוּ, *quia consumet illud locusta*, Deut. XXVIII. 38.

חָסִיל, m. *bruchus*, ab *absumendo*, 1 Reg. VIII. 37.

חָסַם *obturavit*, *capistravit*: part. וְחֹסֶמֶת הִיא, *et obturat illa*, scil. ora vel nares prætereuntium, Ezech. XXXIX. 11: Fut. לֹא תַחְסוֹם, *ne obturato os*, *ne capistrato*, Deut. XXV. 4.

מַחְסוֹם, masc. *capistrum*, Psalm XXXIX. 2.

חֲסַן Chald. *fortis*, *robustus fuit*: in Aphel אַחְסֵן, *apprehendit*, *possedit*. Præter. הֶחֱסִנוּ, *possederunt*, Dan. VII. 22. Futur. וְיַחְסְנוּן מַלְכוּתָא, *et possidebunt regnum*, Dan. VII. 18.

חִסְנָא, chaldaice, *robur*, *potentia*, Dan. II. 37. Aff. בִּתְקַף חִסְנִי, *robore potentiæ meæ*, Dan. IV. 27.

חֲסִין, masculin. *robustus*, Psalm. LXXXIX. 9.

חָסֹן, m. idem, Amos II. 9. Ies. I. 31.

חֹסֶן, m. *robur*, Ies. XXXIII. 6. item *thesaurus*, *opes*, *facultates*, quæ *robur* et *firmamentum* hominis sunt, Ezech. XXII. 25. Proverb. XV. 6. Hinc verbum in Niphal, unde futur. לֹא יֵאָצֵר וְלֹא יֵחָסֵן, *non reponetur in thesaurum neque recondetur*, Ies. XXIII. 18. Synonyma sunt.

חֲסַף חַסְפָּא, Chald. *lutum*, proprie figuli, *argilla*, *testa argillacea*: מִנְּהֵן דִּי חֲסַף, *ex eis*, id est, *partim ex luto*, Dan. II. 33. דִּי פַרְזְלָא וְחַסְפָּא, *ex ferro et ex luto*, id est, *ferreos* et *luteos*, ver. 34.

מְחֻסְפָּס, masc. *rotundum*, Exod. XVI. 14. id est, עָגוּל, juxta Aben Esram.

חָסֵר *defuit*, *defecit*, *destitutus fuit*, *caruit*, *eguit*, *indiguit*: præter. לֹא חָסַרְתָּ דָּבָר, *non eguisti ulla re*, *non defuit tibi quidquam*, Deuter. II. 7. חָסַרְנוּ כֹל, *eguimus omnibus*, Jer. XLIV. 18. Infin. הָלוֹךְ וְחָסוֹר, *eundo et deficiendo*, Gen. VIII. 5. id est, *magis magisque deficiebant et minuebantur*. Pih. חִסֵּר, *destituit*, *defraudavit*, *minuit*, *imminuit*: part. וּמְחַסֵּר אֶת־נַפְשִׁי מִטּוֹבָה, *destituo animam meam bono*, Eccles. IV. 8. Futurum, וַתְּחַסְּרֵהוּ מְעַט, *et deficere fecisti eum parum ab angelis*, Psal. VIII. 6. id est, *minorem paulisper fecisti eum*. Hiph. præterit. הַמַּמְעִיט לֹא הֶחְסִיר, *qui minus colligebat*, *non eguit*, Exod. XVI. 18. Futur. וּמַשְׁקֵה צָמֵא יַחְסִיר, *et potum sitientis deficere facit*, id est, *subtrahit*, Ies. XXXII. 6.

חֹסֶר, m. *inopia*, *penuria*, *defectus*: וְחֹסֶר לֶחֶם, *et penuria panis*, Amos IV. 6. וּבְחֹסֶר כֹּל, *et in penuria omnium rerum*, Deut. XXVIII. 48.

חָסֵר, idem: constr. בַּחֲסַר־לֵב יָמוּתוּ, *defectu animi*, *dementia moriuntur*, Prov. X. 21. Et adjective, ut sequitur.

חֶסֶר, masc. idem, Job XXX. 3. כִּי חֶסֶר יְבֹאֶנּוּ, *quod inopia obveniet ei*, Prov. XXVIII. 22.

חָסֵר, m. *deficiens*, *destitutus*, *carens*, *egens*, *indigens*; מָה־אַתָּה חָסֵר עִמִּי, *cujus tu indigens es apud me?* 1 Reg. XI. 22. Constr. וַחֲסַר לָחֶם, *et carens* vel *indigens pane*, 2 Sam. III. 29.

חַסִּיר, Chald. idem: וְהִשְׁתְּכַחַתְּ חַסִּיר, *et inventus es deficiens*, Dan. V. 27.

חֶסְרוֹן, masc. *defectus*, Eccles. I. 15.

מַחְסוֹר, m. *egestas, indigentia, penuria*, Jud. XVIII. 10. Affix. כָּל־מַחְסוֹרְךָ עָלַי, *omnis penuria tua sit super me*, Jud. XIX. 20. Plural. וּמַחְסוֹרֶיךָ כְּאִישׁ מָגֵן, *et egestates tuæ*, id est, *maxima egestas tua*, *ut vir clypeatus*, scil. *advenit*, Proverb. XXIV. 34.

חָפָה *texit, occultavit, operuit*: præt. וְחָפוּ רֹאשָׁם, *et operient caput suum*, Jer. XIV. 3. Particip. רֹאשׁ לוֹ חָפוּי, *caput ipsi erat opertum*, 2 Sam. XV. 30. Niph. partic. fœm. נֶחְפָּה בַכֶּסֶף, *tecta argento*, Psal. LXVIII. 14. Pih. præter. חִפָּה זָהָב, *obtexit auro*, 2 Par. III. 9. futur. per apoc. וַיְחַף אֶת־הַבַּיִת, *et obtexit domum*, ver. 7. Et cum א loco tertiæ radicalis, וַיְחַפְּאוּ, *et occultarunt*, 2 Reg. XVII. 9.

חָפַז *trepidavit, contremuit, acceleravit cum tremore*: infin. אָמַרְתִּי בְחָפְזִי, *dixi in festinando me*, id est, in *festinatione* mea, vel *trepidatione*, Psalm. XXXI. 23. qua phrasi Judæi utuntur in fine suarum epistolarum, pro eo quod latine dicimus, *scripsi raptim*. Futur. וְאַל־תַּחְפְּזוּ, *neque trepidate*, Deut. XX. 3. Niph. præt. נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ, *conturbati sunt, trepidarunt*, Psalm. XLVIII. 6. Particip. נֶחְפָּז לָלֶכֶת, *acceleratus ad eundum*, 1 Sam. XXIII. 26. id est, *accelerabat abitum*. Futur. יֵחָפֵזוּן, *trepide surripuerunt se*, Psal. CIV. 7.

חִפָּזוֹן, m. *festinatio*, Exod. XII. 11.

חֹפֶן חפן, m. *pugillus, pugnus*: duale, מְלֹא חָפְנַיִם, *præ plenitudine utriusque pugni*, Eccles. IV. 6. Constr. אֶל־חָפְנֵי, *in pugnos*, Ezech. X. 7. Affix. וּמְלֹא חָפְנָיו, *et plenitudinem pugillorum suorum*, id est, *plenos pugillos suos*, Lev. XVI. 12.

חָפַף *texit, protexit; obtexit, operuit*: partic. חוֹפֵף עָלָיו, *obtegens super eum*, id est, *protegens*, Deut. XXXIII. 12.

חוֹף, m. *portus*, quasi navium *protectio*, Jos. IX. 1.

חַף, *nitidus, mundus, tectus ab immundicie*, Job XXXIII. 9.

חֻפָּה, f. *obtectio, protectio*, Ies. IV. 5. item *thalamus*, nuptialis proprie: aff. מֵחֻפָּתוֹ, *de thalamo suo*, Psal. XIX. 6. וְכַלָּה מֵחֻפָּתָהּ, *et sponsa de thalamo suo*, Joel II. 16.

חָפֵץ *voluit, optavit, desideravit, deamavit: delectatus, oblectatus, bene affectus fuit: placuit, complacuit.* Construitur cum accusativo et ablativo mediante præpositione בְּ. Præt. חָפֵץ בְּבַת יַעֲקֹב, *deamavit filiam Jacobi*, Gen. XXXIV. 19. Fut. יַחְפֹּץ זְנָבוֹ כְמוֹ אָרֶז, *cum volet, cauda ejus est ut cedrus*, sc. *arrecta* et *immobilis*, Job XL. 17. hyperbole: Aben Esra יַעֲמִיד, *erigit, arrigit* caudam suam: R. Levi et Aben Esra, *celeriter movet, motitat*, quasi a חָפַז per commutationem ז et צ, quia sunt literæ homogeneæ.

חָפֵץ, m. *volens, desiderans, qui delectatur re aliqua*: לֹא אֵל חָפֵץ רֶשַׁע, *non Deus volens improbitatem*, Psalm. V. 5. Plural. אֲשֶׁר אַתֶּם חֲפֵצִים, *quem vos desideratis*, Mal. III. 1. Construct. חֲפֵצֵי צִדְקִי, *qui delectantur justitia mea*, Psalm. XXXV. 27. Fœmin. בְּנֶפֶשׁ חֲפֵצָה, *animo cupido*, 1 Par. XXVIII. 9.

חֵפֶץ, m. *voluntas, desiderium, studium, delectatio, oblectatio, oblectamentum, optatum*: eleganter construi-

tur cum præpositione ב, ut verbum ipsum: אֵין חֵפֶץ לַמֶּלֶךְ בְּמֹהַר, *non est oblectatio regi in dote*, 1 Sam. XVIII. 25. Affix. מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ, *ut non invenias voluntatem tuam*, Ies. LVIII. 13. id est, *obsequaris libidini tuæ*, cupita exsequaris. Plur. וְכָל־חֲפָצִים, *et omnia desideria, desiderata oblectamenta, quæcumque expetuntur*, Prov. VIII. 11. Aff. כָּל־חֲפָצֶיךָ, *omnia desideria tua*, Prov. III. 15.

חָפַר *fodit, effodit, perfodit*, metaphorice *pervestigavit, perscrutatus est*: item *erubuit, puduit, pudore perfusus fuit; probro, ignominia affectus* aut *confusus fuit*. Præter. חָפַר אֹכֶל, *pervestigat cibum*, Job XXXIX. 29. בּוֹשָׁה וְחָפְרָה, *erubescet et pudebit eam*, Jer. XV. 9. Part. חֹפֵר גּוּמָּץ, *fodiens fossam*, Eccles. X. 8. In Hiphil nunc transitivum, nunc intransitivum est: præt. הֶחְפִּיר לְבָנוֹן, *pudebat Libanum*, Ies. XXXIII. 9. Partic. בֵּן מֵבִישׁ וּמַחְפִּיר, *filius pudefaciens et probris afficiens*, Prov. XIX. 26. Futur. וְיַחְפִּיר, *et pudefacit*, Proverb. XIII. 5. לֹא תַחְפִּירִי, *non eris ignominia confusa*, Ies. LIV. 4.

*חֲפֹר פֵּרוֹת, f. pl. *talpæ*, Ies. II. 20. ab *effodienda terra* sic dicti. Scribitur ut duæ dictiones, sed opinio mea est, inquit Aben Esra, esse tantum unicam. Masorethæ de isto nihil notarunt. חֲפִירָא et per aphæresin פִּירָא, *fossa*, apud Talmudicos. Unde חֲפַרְפֶּרֶת vel חֲפַרְפֵּרָה, *talpa*.

חפש חֹפֶשׁ, m. *libertas*, Ezech. XXVII. 20. Aff. חֻפְשָׁה לֹא נִתַּן־לָהּ, *libertas ejus non datur ei*, Lev. XIX. 20. deficiente Mappik, ut Masorethæ observarunt. Kibbutz est loco Kametz chatuph, pro חָפְשָׁהּ.

חָפְשִׁי, m. *liber, manumissus*, Exod. XXI. 5. יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם, *exibit pro libero gratis*, Exod. XXI. 2. et sic, לַחָפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ, *pro libero dimittet eum*, ver. 27. Plural. חָפְשִׁים, *liberi*, Ies. LVIII. 6.

חָפְשִׁית, *libertas*: בְּבֵית הַחָפְשִׁית, *in domo libertatis*, 2 Reg. XV. 5. id est, *libera, solitaria*, a reliquis domibus semota, juxta legem de leprosis, Levit. XIII. 46. Scribitur et חָפְשׁוּת, 2 Par. XXVI. 21. quod tamen Masorethæ tradunt legendum חָפְשִׁית.

חֻפָּשׁ, Pyh. *libertate donari*: præter. לֹא חֻפָּשָׁה, *non fuit libertate donata*, Levit. XIX. 20.

חָפַשׂ *scrutatus, perscrutatus est, pervestigavit*: partic. חֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי, *pervestigans omnia penetralia*, Prov. XX. 27. Niph. præter. אֵיךְ נֶחְפְּשׂוּ, *quomodo pervestigata sunt*, Obad. ver. 6. Pih. præteritum, וְחִפַּשְׂתִּי אֹתוֹ, *et perscrutabor eum*, 1 Sam. XXIII. 23. Imper. חַפְּשׂוּ וּרְאוּ *pervestigate et videte*, 2 Reg. X. 23. Pyh. particip. חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ, *perscrutatio perscrutata*; Psalm. LXIV. 7. Futur. יְחֻפַּשׂ אָדָם, *pervestigabitur homo*, Prov. XXVIII. 12. In Hithp. *mutare se, dissimulare se mutato habitu*: præterit. הִתְחַפֵּשׂ, *dissimulavit se*, 2 Paral. XXXV. 22. Futur. יִתְחַפֵּשׂ לְבוּשִׁי, *mutavit se*, vel *mutatum est vestimentum meum*, Job XXX. 18.

חֵפֶשׂ, m. *perscrutatio*, Psal. LXIV. 7.

חָצַב *cecidit, excidit, incidit*: præter. יֶקֶב חָצַב, *torcular excidit*, Ies. V. 2. Partic. cum י paragogico, חֹצְבִי, *cædens*, Ies. 22. 16. Simile vide in הָפַךְ et אָסַר. Niph. futur. בְּצוּר יֵחָצְבוּן, *in rupe exciderentur*,

Job XIX. 24. Pyh. præt. חֲצַבְתֶּם, *excisi estis*, Ies. LI. 1. Hiph. partic. fœm. הַמַּחְצֶבֶת, *quæ excidit*, Ies. LI. 9.

מַחְצֵב, *excisio*: וְאַבְנֵי מַחְצֵב, *et lapides excisionis*, id est, *cæduos*, 2 Reg. XII. 13.

חָצָה *dimidiavit*, *divisit*, *distribuit*, *partitus est*. Præter. וְחָצִיתָ אֶת־הַמַּלְקוֹחַ, *et divides capturam* vel *prædam*, Numer. XXXI. 27. Niph. futurum per apocopam, וַתֵּחָץ, *et dividetur*, Dan. XI. 4.

חֲצִי, m. *dimidium*, *pars dimidiata*: in pausa notatur cum Tzere in penultima, cum alia similis formæ soleant notari cum Sægol. Sed et a חֲלִי dicitur חֳלִי cum vocali longa. וְאַמָּה וָחֵצִי, *et cubitus et dimidius*, id est, *sesquicubitus*, Exod. XXV. 10. לֹא הֻגַּד לִי הַחֵצִי, *non fuit mihi nunciatum dimidium*, 1 Reg. X. 7. Constr. בַּחֲצִי הַשָּׁמָיִם, *in medio cœli*, Jos. X. 13. Aff. חֶצְיוֹ, *dimidium ejus*, Jos. VIII. 33.

חֲצוֹת, f. idem: כַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה, *circiter medium noctis*, Exod. XI. 4.

מֶחֱצָה, f. *dimidia pars*, Numer. XXXI. 36. Constr. מֶחֱצַת הָעֵדָה, *dimidia pars cœtus*, ver. 43.

מַחֲצִית, f. idem, Exod. XXX. 13. Aff. מַחֲצִיתוֹ, *dimidium ejus*, Exod. XXX. 23.

חצן חֹצֶן, m. *brachium*, *lacertus*, Ies. XLIX. 22. Aff. חָצְנִי נָעַרְתִּי, *lacertum meum excussi*, Neh. V. 13. ubi R. Salomon *alam*, *axillam* interpretatur. וְחִצְנוֹ, *aut lacertum suum*, Psalm. CXXIX. 7. quod est a forma חֹצֶן. Aben Esra, *oram vestimenti*, in Nehemia.

חֲצַף Chald. *ursit*, *acceleravit*. Participium Aphel fœm. מְהַחְצְפָה, *accelerans erat*, Dan. III. 22. et cum ה characteristico conjugationis, מְהַחְצְפָה, *accelerabat*, Dan. II. 15.

חָצַץ *discidit*, *excidit*: particip. חֹצֵץ כֻּלּוֹ, *excidens universa ipsa*, Prov. XXX. 27. scilicet *herbas*. Aben Esra interpretatur מְקֻבָּץ, מְאֻסָּף, *congregata*, *collecta*, id est, *turmatim procedit*. Pih. חִצֵּץ, *jaculari*. Part., מִקּוֹל מְחַצְצִים, *a sono* vel *strepitu sagittas jacientium*, id est, *sagittariorum*, Jud. V. 11. quæ significatio a nomine חֵץ, *sagitta*, petita est. Pyh. plural. חֻצָּצוּ, *rescissi*, *truncati sunt*, Job XXI. 21.

חֵץ, m. *sagitta*, a *scindendo*: מֵחֵץ, *a sagitta*, Psalm. XCI. 5. Cum י paragogico, יָרָה הַחֵצִי, *jaculatus est sagittam*, 1 Sam. XX. 36. nam si esset affixum, Tzade haberet Daghesch. Affix. חִצּוֹ, *sagitta ejus*, Zach. IX. 14. Plurale, וַיִּשְׁלַח חִצִּים, *et emittit sagittas*, 2 Sam. XXII. 15. Constr. חִצֵּי גִבּוֹר, *sagittæ potentis*, Psalm. CXX. 4. Aff. חִצֶּיךָ, *sagittæ tuæ*, Psalm. XXXVIII. 3.

חָצָץ, m. *scrupus*, *lapillus*, Prov. XX. 17. quasi *incisum* vel *segmentum* lapidis dicas: בֶּחָצָץ, *in scrupis*, Thren. III. 16. Plurale חֲצָצִים, *sagittæ*: aff. חֲצָצֶיךָ, *sagittæ tuæ*, Ps. LXXVII. 18.

חָצֵר c. sed sæpius f. *atrium*: חָצֵר הָאַחֶרֶת, *atrium aliud*, 1 Reg. VII. 8. Et masc. הֶחָצֵר הַפְּנִימִי, *atrium interius*, Ezech. XL. 19. Construct. חֲצַר הַמִּשְׁכָּן, *atrium tabernaculi*, Exod. XXVII. 9. Aff. בַּחֲצֵרוֹ, *in atrio ejus*, 2 Sam. XVII. 18. Pluraliter חֲצֵרִים, *atria*; item *villæ absque muro*: בָּתֵּי הַחֲצֵרִים, *do-*

mui villarum, Lev. XXV. 31. Constr. בְּחַצְרֵי בֵּית הָאֱלֹהִים, *in atriis domus Dei*, Neh. XIII. 7. Aff. בַּחֲצֵרֶיךָ *in atriis tuis*, Psalm. LXXXIV. 11. וְאֶת־חֲצֵרֶיהָ, *et villas ejus*, Jos. XXI. 12. In forma fœm. מִן הַחֲצֵרוֹת, *ex atriis*, Exod. VIII. 9. Construct. חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה, *in atriis domus Domini*, 2 Reg. XXI. 5. Aff. חֲצֵרֹתָיו, *atria ejus*, Psalm. C. 4.

חָצִיר, m. *gramen*, *fœnum*: item *porrum*, quod fœno sive *gramini majori* simile sit, Num. XI. 5. Et semel ex præcedentis nominis significatione, *atrium*, ut Ies. XXXIV. 13. Quidam etiam sic exponunt XXXV. 7. Constr. חֲצִיר גַּגּוֹת, *gramen tectorum*, Ies. XXXVII. 27.

חֲצֹצְרָה, f. *tuba*, Hos. V. 8. ex geminata secunda radicali: plural. חֲצֹצְרוֹת, *tubæ*, Num. X. 2. Hinc part. ex Pih. לִמְחַצְּצְרִים, *clangentibus* q. d. *tubicinantibus*, 2 Par. V. 13. Et particip. ex Hiph. וְהַחֲצֹצְרוֹת, מַחְצְצְרִים, *et tubis buccinabant* sive *clangebant*, 2 Par. XXIX. 28. quæ sunt cum צ redundante. מַחְצְרִים autem est pro מַחְצִירִים, cui simile vide in עָזַר.

חָקָה *imprimere*, *exprimere*, *exsculpere*, et convenit cum חָקַק, sequenti verbo. Particip. Pyh. מְחֻקֶּה עַל־הַקִּיר, *expressum in pariete*, Ezech. VIII. 10. Hithp. futurum, תִּתְחַקֶּה, *imprimeris*, Job XIII. 27.

חָקַק *descripsit*, *exaravit*, *expressit*: *incidit*, *sculpsit*, *insculpsit*, *exsculpsit*: *statuit*, *decrevit*: præter. וְחַקּוֹתָ עָלֶיהָ, *et describes super eum*, vel *incides in eum*, Ezech. IV. 1. Particip. cum י paragogico, חֹקְקִי בַסֶּלַע, *statuens* vel *describens in petra*, Ies. XXII. 16. Vide simile in חָצַב. Infinit. cum Schurek, בְּחוּקוֹ, *quum statueret* vel *describeret*, Prov. VIII. 27, 29. Vide simile in עָתַת. Pih. particip. מְחֹקֵק, *decernens*, *legislator*, Deut. XXXIII. 21. Gen. XLIX. 10. Pyh. מְחֻקָּק, *statutum*, Prov. XXXI. 5. Futur. בְּסֵפֶר וְיֻחָקוּ, *in libro describantur*, Job XIX. 23. absque Daghesch, quasi a חוּק; unde et infinitivus paulo ante formam habuit.

חֹק, m. *statutum*, *constitutio*, *decretum*, *demensum*, *præscriptum*, *portio*, *pars statuta*, *pensum*: *modus*, *ratio*: לִבְלִי חֹק, *præter modum*, *immodice*, Ies. V. 14. וְחֹק, *et pensum*, Proverb. XXXI. 15. לְחֹק, *in statutum*, Psalm. CV. 10. אֲסַפְּרָה אֶל־חֹק, *enarrabo in decretum* vel *ad decretum*, Psalm. II. 7. hoc est, *ut sit in statutum*, et *memoriale*, Messiam verum Davidis filium, certo venturum, ut explicatur in codice Talmudico Succah cap. 5. fol. 52. Aut אֶל idem est quod articulus אֶת, ut Kimchi scribit in libro Radicum. Affix. חֻקּוֹ, *statutum suum*, Prov. VIII. 29. et aliter, חָקְךָ וְחָק־בָּנֶיךָ, *in statutam partem tuam*, vel *demensum tuum* et *demensum filiorum tuorum*, Lev. X. 14. Daghesch ejecto. Plur. חֻקִּים, *statuta*, *decreta*, Deut. IV. 5. Construct. חֻקֵּי אֱלֹהִים, *statuta Dei*, Exod. XVIII. 16. Affix. וְשָׁמַרְתָּ אֶת־חֻקָּיו, *et observabis statuta ejus*, Deut. IV. 40.

חֻקָּה, fœm. idem, Num. IX. 14. Construct. לְחֻקַּת עוֹלָם, *in statutum perpetuum*, Num. X. 8. Plur. בְּחֻקּוֹת הַגּוֹי, *in statutis gentis*, Lev. XX. 23. Aff. כְּכָל־חֻקֹּתָיו, *secundum omnia statuta ejus*, Num. IX. 3.

חֲקָקִים, m. pl. *statuta*: constr.

חִקְקֵי־אָוֶן, *statuta iniquitatis*, id est, iniqua, Ies. X. 1.

חָקַר *investigavit*, *pervestigavit*, *scrutatus*, *perscrutatus est*: præterit. וְדָרַשְׁתָּ וְחָקַרְתָּ, *et inquires et pervestigabis*, Deuter. XIII. 15. Particip. חֹקֵר לֵב, *scrutans cor*, Jer. XVII. 10. Niph. præterit. לֹא־נֶחְקַר, *non pervestigatum est*, 1 Reg. VII. 47. Fut. כִּי לֹא יֵחָקֵר, *quia non pervestigabitur*, Jerem. XLVI. 23. Pih. præter. וְחִקֵּר, *et scrutatus est*, Eccles. XII. 9.

חֵקֶר, m. *perscrutatio*, *pervestigatio*: אֵין חֵקֶר לִתְבוּנָתוֹ, *non est pervestigatio prudentiæ ejus*, Ies. XL. 28. Phrasis in inscriptionibus epistolarum apud Judæos usitatissima, pro *prudentissimo*. Plurale constr. גְּדוֹלִים חִקְרֵי־לֵב, *magni scrutationibus animi*, Jud. V. 16. id est, *mente sagacissimi*.

מֶחְקָרִים, m. pl. *scrutationes*: constr. מֶחְקְרֵי־אָרֶץ, *pervestigationes terræ*, Psal. XCV. 4. id est, תַּחְתִּיּוֹת, *ima*, *infima fundamenta* vel *penetralia terræ*, ut Aben Esra explicat, quæ sciri nequeunt nisi exquisita perscrutatione; vel potius quod homini minime sunt perscrutabilia, Deo autem in propatulo.

חָרֵב *siccatus*, *exsiccatus fuit*: *vastatus*, *devastatus*, *desolatus*, *in solitudinem redactus fuit*. Præter. חָרְבוּ הַמַּיִם, *exsiccatæ sunt aquæ*, Genes. VIII. 13. Infin. חָרֹב יֶחֱרָבוּ, *desolando desolabuntur*, Ies. LX. 12. Imp. חֲרֹב, *devasta*, vel juxta Kimchi in Commentario *gladio cæde*, vel *tolle*, a nomine חֶרֶב, *gladius*, Jerem. L. 21. et sic, חִרְבוּ כָּל־פָּרֶיהָ, *gladio tollite omnes juvencos ejus*, ver. 27. Niph. præter. הָחֳרֵב נֶחֶרְבוּ, *desolando desolarunt se reges isti*, vel *digladiando digladiati sunt*, id est, mutuis gladiis se sustulerunt, ut Kimchi et R. Levi Gerson interpretantur, 2 Reg. III. 23. Participium, עִיר נֶחֱרֶבֶת, *civitas desolata*, Ezech. XXVI. 19. Pyh. præt. אֲשֶׁר לֹא־חֹרָבוּ, *quæ nondum exsiccatæ fuerint*, Jud. XVI. 7. Hiph. הֶחֱרִיב, *exsiccavit*, *vastavit*, *desolavit*: præter. וְעָרֵיהֶם הֶחֱרִיב, *et civitates ipsorum desolavit*, Ezech. XIX. 7. Particip. הַמַּחֲרֶבֶת יָם, *exsiccans mare*, Ies. LI. 10. Hoph. præterit. הָחֳרָבָה, *vastata est*, Ezech. XXVI. 2. Chald. הָחָרְבַת, *devastata est*, Esr. IV. 15. Partic. עָרִים מָחֳרָבוֹת, *civitates vastatæ*, Ezech. XXIX. 12. Infin. הָחֳרֵב 2 Reg. III. 23.

חָרֵב, m. *siccus*, *vastus*, *desolatus*: חָרֵב הוּא מֵאֵין אָדָם, *vastus est absque homine*, *ut nullus homo ibi supersit*, Jerem. XXXIII. 10. fœmin. פַּת חֲרֵבָה, *buccella sicca*, Proverb. XVII. 1. Plural. הֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת, *urbes desolatæ*, Ezech. XXXVI. 35. et Chateph kametz est pro Chateph pathach.

חֹרֶב, m. *siccitas*, *desolatio*, *vastitas*: *æstus*, metonymice sic dictus, quod *siccitatis* causa est: בַּיּוֹם אֲכָלַנִי חֹרֶב, *interdiu consumebat me æstus*, Genes. XXXI. 40. יְהִי־נָא חֹרֶב, *sit quæso siccitas*, Jud. VI. 39. עָרֵי חֹרֶב, *civitates desolationis*, id est, *desolatæ*, Ies. LXI. 4.

חֶרֶב, f. *gladius*, a *vastando* dictus, ut tradit Aben Esra, Exod. XX. 25. Sumitur autem late, ut latinis *ferrum*: unde est *culter*, Jos. V. 2. *cælum*, sculpendi instrumentum, vel *malleus* aut *scalprum* ad expoliendum, Exod. XX. 25. *rutrum*, 2 Par. XXXIV. 6. כְּחֶרֶב חַדָּה, *sicut gladi-*

um acutum, Ies. XLIX. 2. אִישׁ חַרְבּוֹ, *quisque gladium suum*, Gen. XXXIV. 25. Plur. מִפְּנֵי חֲרָבוֹת, *propter gladios*, Ies. XXI. 15. Constr. חַרְבוֹת צֻרִים, *gladios* sive *cultros acierum*, id est, acutos, Jos. V. 2. Aff. בְּחַרְבוֹתָיו, *cultris suis dirutoriis*, Ezech. XXVI. 9. id est, *ferramentis mucronatis*, quibus muri destruuntur: Kimchi in Com. *malleis acuminatis*, quibus lapides diffringuntur.

חָרָבָה, f. *siccitas*, *siccum*, *locus siccus*, estque formæ בַּקָּשָׁה, et primum Kametz est propter Daghesch ejectum: בֶּחָרָבָה, *in sicco*, Genes. VII. 22. לֶחָרָבָה, *in siccum*, Exod. XIV. 21.

חָרְבָה, f. *vastitas*; pl. עַל־חֳרָבוֹת נוֹשָׁבוֹת, *contra vastitates* seu *loca vasta habitata*, Ezech. XXXVIII. 12. quæ scilicet antea fuerunt *vasta*, nunc rursum a quibusdam *inhabitantur*, ut Kimchi et R. Salomon interpretantur. בֶּחֳרָבוֹת, *in locis vastis*, Ezech. XIII. 4. הֶחֳרָבוֹת, *vastitates istæ*, *loca vasta ista*, Ezech. XXXVI. 33. Kimchi hoc vult esse adjectivum, idem quod הֶחֲרֵבוֹת quod ante in חָרֵב positum.

חָרְבָּה, fœm. *vastatio*, *desolatio*: לִשְׁמָמָה וְחָרְבָּה, *in desolationem et vastitatem*, Ezech. XXIX. 9. Plurale scribitur semper cum ב leni sive aspirato: חָרְבוֹת יְרוּשָׁלָםִ, *vastitates Jerusalem*, Ies. LII. 9. לְחָרְבוֹת חֹרֶב, *in vastitates desolationis*, id est, *desolatissimas*, Ezech. XXIX. 10. Plural. כָּל־חָרְבוֹתֶיהָ, *omnes vastitates ejus*, Ies. LI. 3.

חַרְבוֹנִים, m. pl. *siccitates*: constructum, בְּחַרְבוֹנֵי קַיִץ, *in siccitates æstatis*, id est, *æstivas*, Psalm. XXXII. 4.

חָרַג *horruit*, *contremuit*: futur. וְיַחְרְגוּ, *et horrescunt*, *contremiscunt*, *cum tremore prodeunt* vel *prospiciunt e clausuris suis*, Psal. XVIII. 46. pro hoc legitur, 2 Sam. XXII. 46. וְיַחְגְּרוּ, *et accingent se*, vel *accincti excurrent*, quasi a חָגַר; sed videtur idem esse cum hoc חָרַג, ita ut internus animi tremor, voce externa literis transposita, significatus sit. Hinc chaldaice חַרְגָּא, *horror*, *trepidatio*: חַרְגַּת מוֹתָא, *horror mortis*, Deut. XXXII. 25. חַרְגַּת כַּפְנָא, *horror famis*, Thren. I. 20.

• חַרְגֹּל, m. *cantharus*, juxta quosdam, *locustæ* species, *ophiomachus*, Levit. XI. 22. De quatuor locustæ speciebus hoc loco ad esum concessis, prolixe disputatur a sapientibus Talmudicis, codice Cholin, cap. 3. fol 65. et seqq.

חָרַד *tremuit*, *contremuit*, *trepidavit*, *perterritus*, *exterritus fuit*: *solicitus fuit*, *trepide accurrit*, atque sic construitur cum præpos. אֶל et אַחַר. Præter. וְחָרַד וּפָחַד, *trepidabitque et pavebit*, Ies. XIX. 16. חַרְדוּ אַחֲרָיו, *trepidi currunt post eum*, 1 Sam. XIII. 7. חָרַדְתְּ אֵלֵינוּ, *solicita fuisti erga nos*, 2 Reg. IV. 13. Hiph. הֶחֱרִיד, *deterruit*, *exterruit*, *perterruit*, *perterrefecit*, *perculit*: præter. וְהַחֲרַדְתִּי אֹתוֹ, *perterrefaciam eum*, 2 Sam. XVII. 2.

חָרֵד, m. *trepidus*: לִבּוֹ חָרֵד, *animus ejus erat trepidus*, 1 Sam. IV. 13. Plural. הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבָרוֹ, *qui trepidi estis* vel *trepidatis ad verbum ejus*, Ies. LXVI. 5.

חֲרָדָה, f. *tremor*, *trepidatio*, *solicitudo*, ac frequenter additur verbo suo: וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדוֹלָה, *et contremuit Isaac tremore magno*, Gen.

XXVII. 33. אֶת־כָּל הַחֲרָדָה הַזֹּאת, *tota solicitudine ista*, 2 Reg. IV. 13. Constr. לְחֶרְדַּת אֱלֹהִים, *in trepidationem Dei*, 1 Sam. XIV. 15. id est, *maximam*: quidquid enim in suo genere summum, id hebræi *divinum* appellant: vide Jon. III. 3. Psalm. XXXVI. 7. et infra in פָּתַל. Plur. חֲרָדוֹת, *trepidationes*, Ezech. XXVI. 16.

חרה *arsit, exarsit ira, ira accensus fuit*, et iræ vocabulum fere semper adjunctum habet; ubi autem desideratur, subaudiendum est. Regit accusativum personæ, communiter cum præposit. בְּ: impersonaliter vel reciproce usurpatum, construitur cum dativo. Præt. וַאַף יְהוָה חָרָה בָעָם, *ira Domini accensa est in populum*, Num. XI. 33. הַהֵיטֵב חָרָה־לָךְ, *an bene* vel *juste accenditur tibi* sc. אַף, *ira; satisne recte irasceris?* Jon. IV. 9. Futurum per apocopam אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי, *ne quæso accendatur* (ira) *Domino meo*, ne ægre ferat Dominus meus, Gen. XVIII. 30. Niph. præt. נִחֲרוּ־בִי, *accensi sunt ira contra me*, Cantic. I. 6. quod et a חָרַר esse potest. Part. הַנֶּחֱרִים בָּךְ, *qui exardescunt* (ira) *contra te*, Ies. XLI. 11. Hiph. præter. הֶחֱרָה, *exarsit* vel *accendit*, scil. *animum suum*, Neh. III. 20. hic in bonum sumitur, et est studii ardentis, non iræ. Futur. per apocopam וַיִּחַר עָלַי אַפּוֹ, *et accendit contra me iram suam*, Job XIX. 11. Hithp. fut. per apocopam, אַל־תִּתְחַר, *ne ira accendaris*, Prov. XXIV. 19. sic Psal. XXXVII. 1, 8.

חֳרִי, masc. *æstus*: מֶה חֳרִי הָאַף הַגָּדוֹל הַזֶּה, *quid* (sibi vult) *æstus iræ istius maximæ?* Deut. XXIX. 23. בָּחֳרִי־אָף, *in æstu iræ*, Exod. XI. 8.

חָרוֹן, m. *æstus iræ, ardens ira*; constr. חֲרוֹן אַפְּךָ, *æstum iræ suæ*, Psal. LXXVIII. 49. Aff. חֲרֹנְךָ, *ardentem iram tuam*, Exod. XV. 7. at כְּמוֹ חַי כְּמוֹ חָרוֹן, *sicut vivum, sic adustum*, vel *siccum* aut *aridum perdet*, Psalm. LVIII. 10. juxta quosdam.

חרז unde nomen plur. חֲרוּזִים, m. *torques*, Cant. I. 10. Proprie sic hebræis vocantur *margaritæ et similia monilia* filo indita: nam חָרַז, *filo indere* apud Rabbinos, germanice *anreyhen, anfassen*; unde illud Rabbinorum: « אִית דְּיָדַע לְמִחְרוֹז וְלָא יָדַע לְמִקְדַּח, *est qui novit filo indere, et non novit perforare*, scil. *margaritas*: alius novit perforare, et non novit filo indere, etc. » item: vidi quod filius Assai sedebat, וְחוֹרֵז, *et colligebat* (sc. torquem plicere dictorum) ex Lege, Prophetis et Hagiographis, etc. Extant hæc in præfatione libri עֲקֵדַת יִצְחָק. Et apud Talmudicos priscos: מַחֲרוּזוֹת שֶׁל דָּגִים, *fasciculi piscium*, pisces ordine in vimen collecti, in codice Bava Metzia, cap. 2. in principio cap. et fol. 23. Hinc intelligitur quare apud grammaticos dicatur חָרוּז, *versus rhythmicus*; plur. חֲרוּזִים.

חרט m. *cælum, sculptorium instrumentum*, Exod. XXXII. 4. *stylus scriptorius*, Ies. VIII. 1. Plural. *loculi*: בִּשְׁנֵי חֲרִטִים, *in duobus loculis*, 2 Reg. V. 23. Item *aciaria*, Ies. III. 22. ornamenta muliebria, quæ *aciculis* affiguntur: aut *loculi*, juxta præcedentem significationem: nam et cum his mulieres superbiunt.

* חַרְטֹם, m. Chald. *magus*, Dan. II. 10. Plur. חַרְטֻמִּין, *magi*, ver. 2. et חַרְטֻמַּיָּא, Dan. IV. 4. Aben Esra, Dan. II. scribit esse חַכְמֵי הַתּוֹלָדוֹת, *genethliacos*. Et sic hebraice חַרְטֻמִּים *magi*, Dan. I. 20. et II. 2. Construct. חַרְטֻמֵּי, Genes. XLI. 8.

חָרַךְ Chald. *adussit*, *ambussit*, *inussit*, in Targum frequens: Hithp. præt. לָא הִתְחָרַךְ, *non fuit adustus*, Dan. III. 27. Hebraice futurum ex Kal לֹא־יַחֲרֹךְ, *non aduret*; scilicet *assando*, Prov. XII. 27.

חֲרַכִּים, m. pl. *clathri*, *cancelli*, Cant. II. 9. Significatio etiam chaldaica; est nam חֲרַכָּא, *fenestra*, idem quod hebraice חַלּוֹן.

חרל חָרוּל, m. *urtica*, Soph. II. 9. תַּחַת חָרוּל, *sub urticis*, Job XXX. 7. Aben Esra et R. Levi, *sub spinis*. Plural. חֲרֻלִּים, *urticæ*, Prov. XXIV. 31.

חרם Hiph. הֶחֱרִים, *anathematizavit; anothemate vel anathemati, internecioni, perditioni devovit, disperdidit: consecravit, devotum effecit.* Præter. הֶחֱרִים אוֹתָם, *internecioni devovit eos*, Jos. XI. 12. וְהַחֲרַמְתִּי לַיהוָה בִּצְעָם, *et anathemate devovebo quæstum eorum Domino*, Mich. IV. 13. fut. כָּל־חֵרֶם אֲשֶׁר יַחֲרִם אִישׁ לַיהוָה, *omne devotum, quod devoverit quis Domino*, Levit. XXVII. 28. פֶּן־תַּחֲרִימוּ, *ne anathematizatis*, id est, *ne rapite vel attingite anothema*, ut Kimchi explicat, Jos. VI. 18. Alii passive, *ne fiatis anathema*, vel *ne efficiotis vos ipsos anathema.* Hoph. futur. יָחֳרָם, *ut anathema perditor*, Exod. XXII. 19.

חֵרֶם, vel חֶרֶם, m. *devotum, res devota, anathema:* כָּל־חֵרֶם, *omne devotum*, Num. XVIII. 14. וְחֵרֶם לֹא יִהְיֶה עוֹד, *et anathema non erit amplius*, Zach XIV. 11. Cum quinque punctis est etiam *sagena*, *plagæ*, *rete:* יָצוּדוּ חֵרֶם, *venantur plagis*, Mich. VII. 2. Aff. בְּחֶרְמוֹ, *plagis suis*, Hab. I. 15. עַל־עַם חֶרְמִי, *super populum anathematis mei*, quem scil. *internecioni devovi*, Ies. XXXIV. 5. Plural. מְצוֹדִים וַחֲרָמִים, *retia et plagæ*, Eccl. VII. 27.

חָרוּם, m. *curtus membris*, Levit. XXI. 18. et opponitur ipsi שָׂרוּעַ, *superfluus membris* aut *habens unum altero majus*, ut Aben Esra notat. R. Salomon et alii exponunt, *simum*, qui nasum habet *nimis depressum*; sed generalius est.

* חֶרְמֵשׁ, m. *falx messorum;* מֵהָחֵל חֶרְמֵשׁ בַּקָּמָה, *ex quo cæperit esse falx in segete*, Deut. XVI. 9.

חרס m. *sol:* sic dictus quod calore suo exsiccet terram, instar חֶרֶשׂ *testæ*; juxta illud, *aruit* כַּחֶרֶשׂ *tamquam testa virtus mea* Psal. XXII. 16. מִלְמַעְלֵה הֶחָרֶס, *a supra solem*, Jud. VIII. 13. id est, *ante ortum* vel *ascensum* solis. Cum ה paragogico, בְּטֶרֶם יָבוֹא הַחַרְסָה, *antequam occumberet sol*, Jud. XIV. 18. Item *prurigo:* scabiei species, Deuter. XXVIII. 27.

חַרְסִית, f. *solaris:* שַׁעַר הַחַרְסוּת, *porta solaris*, id est, *orientalis*, Jer. XIX. 2. Scribitur cum ו, sed legitur per י.

חָרַף *exprobravit*, *probris affecit*, *probro exposuit*. Semel est *hiemars*, ex significatione nominis derivati. Particip. חֹרְפִי, *probris afficienti me*, vel *exprobranti mihi rem aliquam*, Prov. XXVII. 11. Futur. לֹא יֶחֱרַף, *non probrose habebit*, vel *probro exponet me*, aut *probrose aget*, Job XXVII. 6. עָלָיו תֶּחֱרָף, *super eum hiemabit*, Ies. XVIII. 6. Niph. particip. fœm. שִׁפְחָה נֶחֱרֶפֶת לְאִישׁ, *ancilla despecta alicui*, probro cujusque exposita, Lev. XIX. 20. Plerique hebræorum idem volunt

esse quod *desponsata:* inde et Talmudicis חֲרוּפָה *desponsata.* Aben Esra eam expositionem improbat, ac probat priorem. Pih. præt. חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת, *probrose exponit animam suam ad moriendum*, id est, vitam periculo mortis exponit, eam quasi nihili æstimans, Jud. V. 18. אֲשֶׁר חֵרַפְתָּ, *quem probris affecisti*, 1 Sam. XVII. 45. Infinit. בְּחָרְפָם בַּפְּלִשְׁתִּים, *quum probra conjicerent in Philistæos*, 2 Sam. XXIII. 9. illis scilicet insultando, pugnam offerendo. Vel בְּחָרְפָם, id est, בְּחָרֵף נַפְשָׁם, *quum probrose exponerent vitam suam*, ut in præcedenti loco. Vel, *quum acuerent se in Philistæos*, ex usu verbi chaldaico. Est ex hac conjugatione, quia Kametz sub ח accentu junctum longum est, indicatque compensationem Daghesch. Accentu absente, potest esse ex Kal; et tum Kametz est breve, id est, Kametz chatuph.

חֹרֶף, m. *hiems*, quasi *probrum terræ* dicta; nam dehonestat et *quasi probro afficit* terram, virorem et splendorem omnem ab illa auferendo. Item *juventus*, *adolescentia*, quasi ætas *præcox;* nam חֲרָפַי, *præcocia*, Eccl. XI. 2. in Targum veneto: aut quod multa *probrose committit.* וְקַיִץ וָחֹרֶף, *et æstas et hiems:* Gen. VIII. 22. מֵחֹרֶף, *propter hiemem*, Prov. XX. 4. Aff. juxta aliam significationem בִּימֵי חָרְפִּי, *in diebus pueritiæ* vel *juventutis meæ*, Job XXIX. 4. juxta plerosque hebræos: quidam, *in diebus hibernorum meorum*, dum scil. in hibernis stationibus quiescerem, Deo tamquam duce meo mihi de omnibus necessariis prospiciente.

חֶרְפָּה, f. *probrum*, *opprobrium:* חֶרְפָּה הִוא לָנוּ, *probro hoc nobis est*, Genes. XXXIV. 14. Construct. וְחֶרְפַּת עַמּוֹ, *et probrum populi sui*, Ies. XXV. 8. Affix. אֱסוֹף חֶרְפָּתֵנוּ, *aufer probrum nostrum*, Ies. IV. 1. Plural. וַתְּהִי לַחֲרָפוֹת לִי, *et fuit in probra mihi*, Psal. LXIX. 11. id est, *in summum probrum.* Constructum, וְחֶרְפוֹת חוֹרְפֶיךָ, *et opprobria probris afficientium te*, ver. 10.

חָרַץ *movit*, *motus fuit;* vel *movit se:* *decidit*, *præcidit*, *concidit*, *exscidit; statuit, decrevit:* præt. לֹא־חָרַץ, *non moverat*, Jos. X. 21. אַתָּה חָרַצְתָּ, *tu decidisti, definivisti*, 1 Reg. XX. 40. Partic. Pahul, כִּלָּיוֹן חָרוּץ, *consummatio præcisa*, *decisa*, Ies. X. 22. Plur. חֲרוּצִים יָמָיו, *præcisi, definiti sunt dies ejus*, Job XIV. 5. Futur. יֶחֱרַץ כֶּלֶב לְשֹׁנוֹ, *movebit canis linguam suam*, Ex. XI. 7. אָז תֶּחֱרָץ, *tunc movebis te*, 2 Sam. V. 24. Niph. part. fœm. וְנֶחֱרָצָה, *et quidem præcisam*, Ies. X. 23. נֶחֱרֶצֶת שֹׁמֵמוֹת, *decisum* vel *præcisum desolationum erit*, id est, *decisa summa desolatio*, Dan. IX. 26.

חָרוּץ, m. *excisus: sedulus*, *industrius*, *strenuus*, *solicitus: tribula: fossa: aurum:* nunc adjectivum, nunc substantivum est. לְמוֹרַג חָרוּץ חָדָשׁ, *in tribulam excisam recentem*, *habentem multa ora*, id est, multas cæsuras, Ies. XLI. 15. לֹא בֶחָרוּץ יוּדַשׁ, *non tribula trituratur nigella*, Ies. XXVIII. 27. Intelligenda autem tribula antiqua; quæ trabæ quædam species erat, alligatis ipsi bobus, juxta illud: *non obturabis os bovi trituranti*, Deut. XXV. 4. Generale est מוֹרַג, speciale חָרוּץ, a *cæsuris.* Fuit enim tribula, ut scribit R. Salomon Jarchi, Ies. XLI. 15. חֲרִיצִים חֲרִיצִים, id est, *plena cæsuris* sive *incisionibus*, instar instrumenti fabrorum ferrariorum, quod dicitur lima, et trahebatur super trituram, donec abscinde-

rentur spicæ, ac stramen ejus fieret palea. Apud Talmudicos legitur, fuisse instrumentum ligneum ex tigillis factum, plenum clavis sive dentibus inferne obtusis, cui imponebatur massa ferrea gravandi causa: trahebatur a bobus super trituram, atque ita frumentum excutiebatur, stramenque redigebatur in paleam; cod. Menachoth cap. 3. fol. 22. et cod. Sebhachim, cap. 14. fol. 116. בְּעֵמֶק הֶחָרוּץ, *in valle decisa* vel *definita*, Joel IV. 14. nempe ad judicium exercendum, pro populo Dei, et in excidium impiorum; vel *valle tribulæ*, id est in qua triturandi impii; aut, *valle excidii*. רְחוֹב וְחָרוּץ, *platea et fossa*, Dan. IX. 25. sic Rabbinis חֲרִיצָה, *fossa*. מֵחָרוּץ נִבְחָר, *præ auro selecto*, Prov. VIII. 10. ab effodiendo, quia e terræ penetralibus exscinditur: vide זָהָב supra. וְהוֹן־אָדָם יָקָר חָרוּץ, *et substantia hominis strenui pretiosa est*, Proverb. XII. 27. per transpositionem verborum. Cohærent enim אָדָם חָרוּץ, ut Kimchi in libro Rad. notat; aut secundum R. Levi, *substantia hominis pretiosi* (non scil. dolosi aut ignavi) *aurum est*, id est, *optima*, *solida* et *durabilis*. יִרְפַּד חָרוּץ עֲלֵי־טִיט, *substernit excisum* vel *exacutum quodque in luto*, Job XLI. 22. nempe in abysso et profundo maris, ubi lutum est: vult dicere, exacutæ petræ sunt balænis ut testa; acuminata sunt ipsis ut obtusa; substernunt ea sibi, et secure illis in profundo maris incumbunt; ut Aben Esra et R. Levi enarrant. Plur. וְיַד חָרוּצִים, *et manus sedulorum ditat*, Proverb. X. 4. et sic XIII. 4. Est formæ daghessatæ תַּנּוּר: ideo retinet Kametz.

חֲרִיצִים, m. pl. *tribulæ: casei*, quasi *excisiones e lacte* dicas: constr. חֲרִיצֵי הֶחָלָב, *caseos lactis*, 1 Sam. XVII. 18. וּבַחֲרִיצֵי הַבַּרְזֶל, *et tribulis ferreis*, 2 Sam. XII. 31. quæ ad supplicia sontium adhibitæ fuerunt. Et forma fœmin. בַּחֲרֻצוֹת הַבַּרְזֶל, *in tribulis ferreis*, Amos I. 3.

חַרְצִין, Chald. *lumbi*: aff. קִטְרֵי חַרְצֵהּ, *cingula lumborum ejus*, Dan. V. 6. pro חַרְצוֹהִי; sic enim ה aliquando pluralibus additur: vide Grammaticam nostram chaldaicam.

• חַרְצֹב pl. f. חַרְצֻבּוֹת, *nexus*, *vincula*, *colligationes*: חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם, *vincula ad mortem ipsorum*, Psalm. LXXIII. 4. פַּתֵּחַ חַרְצֻבּוֹת רֶשַׁע, *solvendo nexus improbitatis*, Ies. LVIII. 6.

• חַרְצָן, חַרְצַנִּים, m. pl. *nuclei acinorum*, Num. VI. 4.

חָרַק *frenduit*, *striduit*: præter. חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו, *frendit contra me dentibus suis*, Job XVI. 9.

חָרַר *exarsit*, *exustus*, *adustus*, *ustulatus fuit*. Præt. חָרָה מִנִּי חֹרֶב, *exarsit præ siccitate*, Job XXX. 30. וְחָרָה נְחֻשְׁתָּהּ, *et exuratur ærugo ejus*, Ezech. XXIV. 11. quæ hinc sunt propter accentum in penultima. עַל כֵּן חָרוּ, *idcirco exardescent*, Ies. XXIV. 6. Niph. præter. נָחַר מַפֻּחַ, *exardescit follis*, Jer. VI. 29. vel, *exsiccatur*, *exarescit*; nam *ardorem* et *æstum* sequitur *siccitas*. Et cum Chirek sub Nun, נִחַר גְּרוֹנִי, *exsiccatur guttur meum*, Psalm. LXIX. 4. Fut. וַיֵּחַר, *et ustulatus est*, Ezech. XV. 5. Pih. ex geminata prima radicali, infinit. לְחַרְחַר, *ad accendendum*, Prov. XXVI. 21.

חַרְחֻר, m. *adustio*, *inflammatio*: *febris ardens*, Deut. XXVIII. 22.

חֲרֵרִים, m. pl. *siccitates*, *loca sicca*, Jer. XVII. 6.

חֹרִים, חוֹרִים, m. pl. *liberi*, *ingenui*, *nobiles*, *illustres*: בֶּן־חוֹרִים,

filius ingenuorum, Eccles. X. 17. וָאֹמְרָה אֶל הַחֹרִים, *et dixi ad nobiliores*, Neh. IV. 8. sic V. 7. Constr. חֹרֵי יְהוּדָה, *liberi, clarissimi Jehudæ*, Neh. VI. 17. Aff. חֹרֶיהָ, *liberos, nobilissimos ejus*, Ies. XXXIV. 12. Hnc revocamus, quia חָרַר Chaldæis et Syris est, *liberum efficere, libertate donare*: חַרְרָךְ, *liberavit te*, Rom. VIII. 32. נְחַרְרְכוּן, *in libertatem asseret vos*, Job VIII. 32. אֲרֵי לָא אִתְחָרְרָה, *non enim libertate donata est*, Levit. XIX. 20.

חֹר, *foramen, caverna*. Huc pertinet; nam chaldaice dicitur חוֹרָא et חָרוּרָא; syre חָרוּרָא, Matth. XIX. 24. Apud Talmudicos, מחט שׁניטל חרירה, *acus cujus ablatum est foramen*. Vulgo referunt ad חור, ex quiescentibus secunda. Hinc ergo וַיִּקֹּב חֹר, *et perforavit foramen*, 2 Reg. XII. 10. עַל חֻר, *super foramen*, Ies. XI. 8. Plur. מִן הַחֹרִים, *ex foraminibus*, 1 Sam. XIV. 11. אֹרְגִים חֹרָי, *texentes foraminosa opera*, id est, *retia sive aulæa reticulata*, Ies. XIX. 9. sic R. Salomon et Chaldæus: Aben Esra, *candidam telam*, et sic est a חָוַר. Est autem חֹרָי pro חֹרִים; cui simile infra in חָשַׂף. Irregulare et illud, סַלֵּי חֹרִי, *canistra foraminum*, Gen. XL. 16. id est *foraminosa*, pro חֹרִים: aut חֹרִי, *foraminosum opus, foraminosus*, ut חָפְשִׁי, *liber*. R. Salomon explicat, *canistra candida*, ex decorticatis virgulis, in quibus placentæ et crustulata lautiora deferri solent. Aben Esra, *canistra candida*, scil. *panis*. Hoc usu esset a חָוַר, ut antecedens. Constr. חֹרֵי עָפָר, *in foraminibus vel cavernis terræ*, Job XXX. 6. Aff. חֹרָיו, *foramina sua*, Nah. II. 13. בְּחֹרֵיהֶן, *in foraminibus suis*, Zach. XIV. 12. Et cum Schurek, הָפֵחַ בַּחוּרִים, *illaqueando in foraminibus*, Ies. XLII. 22. Porro חֹר per synecdochen speciei est *podex*, foramen ventris posterioris, unde excrementa exeunt: inde per metonymiam, חֹרִים, *excrementa*, appellatione obscœna. Ubi ergo hoc sensu vocabulum hoc occurrit, ibi scribæ legendum substituerunt aliud vocabulum in auribus honestius, cujus vocales præcedenti voci subjecerunt: ut, לֶאֱכֹל אֶת־חֹרָאֵיהֶם, *ad comedendum excrementa sua*, Ies. XXXVI. 12. quod legendum צוֹאָתָם, *egesta sua*, quæ vox in margine posita est. Juxta consonas autem legendum fuisset חֹרָאֵיהֶם vel חֹרֵיהֶם, nam א adventitium. Vide infra in טחר.

מַחֲרוֹת, f. pl. *latrinæ*, loca ubi excrementa deponuntur. Et hæc vox pronunciatu obscœna: unde alienæ vocales ipsi adjectæ, et alia vox, cujus vocales istæ propriæ, pro ea legitur, quæ idcirco ad marginem posita: ut, וַיְשִׂימֻהוּ לְמַחֲרָאוֹת, *et disponebant illud in latrinas*, 2 Reg. X. 27. legendum, לְמוֹצָאוֹת, quæ vox נקיה יותר, *honesta et pura magis*, ut hebræi ajunt. Singulare esset מָחוֹר, formæ מָעוֹן.

חֲרְיוֹנִים, m. pl. *excrementa columbarum*, 2 Reg. VI. 25. Vox composita, et similiter obscœna. Juxta consonas essent duæ voces, חֹרֵי יוֹנִים *excrementa columbarum*: at quia et hic חֹרִים obscœnum, ut in antecedentibus, ideo legendum substituerunt in margine דִּבְיוֹנִים, de qua voce vide דָּב. Ita prisci hebræorum, honestati in legendo et pronunciando verbo Dei sancto, consulere voluerunt; ut quæ vocabula in communi et profano usu obscœna, in re sacra

aures cujusquam non offenderent. Hinc traditio, quæ legitur in codice Talmudico Meghilla, cap. 3. in fine. כל המקראות הכתובין בתורה לגנאי קורין אותן לשבח, id est, *omnes voces, quæ scriptæ sunt in lege obscœne, legunt eas honeste.* Vide מחר.

חָרַשׁ *aravit:* metaphorice *exaravit, expressit, impressit, insculpsit; fabricavit* vel *fabricatus est, machinatus est:* item *surdum agere, obsurdescere, tacere, conticescere, silere,* sed id in futuro tantum, quando in Pathach desinit. Præterit. חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים, *araverunt aratores*, Psalm. CXXIX. 3. Partic. חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת, *fabricans æs*, id est, *faber ærarius*, 1 Reg. VII. 14. חֹרֵשׁ רָע, *fabricatur malum*, Proverb. VI. 14. Plur. חֹרְשֵׁי טוֹב, *fabricantibus bonum*, Proverb. XIV. 22. Partic. præterit. חֲרוּשָׁה, *exaratum*, id est, inscriptum, insculptum, Jer. XVII. 1. Fut. אַל־תֶּחֱרַשׁ, *ne surdum agas*, Psalm. XXVIII. 1. Niph. futur. שָׂדֶה תֵחָרֵשׁ, *ut ager arabitur*, Jerem. XXVI. 18. Hiph. præter. כִּי־הֶחֱרִשׁ לָהּ, *cum tacuerit ei*, Num. XXX. 15. Particip. ex prima significatione, מַחֲרִישׁ הָרָעָה, *tacite fabricans malum*, 1 Sam. XXIII. 9. Hithp. futur. וַיִּתְחָרְשׁוּ, *et tacuerunt*, Jud. XVI. 2.

חָרָשׁ, m. *faber, artifex:* מַעֲשֵׂה יְדֵי חָרָשׁ, *opus manuum artificis*, Deut. XXVII. 15. Constr. חָרַשׁ בַּרְזֶל, *faber ferri*, id est, *ferrarius*, Ies. XLIV. 12. חָרַשׁ עֵצִים, *faber lignorum, lignarius*, ver. 13. et Kametz manet, quia est loco ejecti Daghesch, formæ גַּנָּב. Plur: חָרָשִׁים, *artifices.* Constr. וְחָרָשֵׁי עֵץ וְחָרָשֵׁי אֶבֶן, *fabros lignarios et fabros lapidum*, id est, latomos, 2 Sam. V. 11. Cum est ex forma non daghessata, ut דָּבָר, tum primum Kametz mutatur: ut, וַחֲכַם חֲרָשִׁים, *et sapientem artificum*, id est, *peritum artificem*, Ies. III. 3.

חֵרֵשׁ, masc. *surdus:* כְּחֵרֵשׁ לֹא אֶשְׁמָע, *tamquam surdus non audio*, Psal. XXXVIII. 14. Plur. הַחֵרְשִׁים שְׁמָעוּ, *o surdi, audite*, Ies. XLII. 18.

חֶרֶשׁ, m. *silentium;* et adverbialiter, *silenter, clam*, pro בְּחֶרֶשׁ, ut Jos. II. 1.

חָרִישׁ, m. *aratio*, Genes. XLV. 6. Aff. לַחֲרֹשׁ חֲרִישׁוֹ, *ad arandum arationem suam*, 1 Sam. VIII. 12.

חֹרֶשׁ, m. *sylva, saltus, virgultum*, densum et implexum faciendæ umbræ commodum, ut Kimchi scribit in Com. Ezech. XXXI. 3. הַחֹרֶשׁ וְהָאָמִיר, *virgulti et rami summi*, Ies. XVII. 9. quod per Tzere scribitur. Cum ה locali, חֹרְשָׁה, *in sylvam*, 1 Sam. XXIII. 16. Plural. וּבֶחֳרָשִׁים, *et in saltibus*, 2 Par. XXVII. 4.

חֲרִישִׁית, f. *silens:* רוּחַ קָדִים חֲרִישִׁית, *ventum orientalem silentem*, Jon. IV. 8. sic chaldaice שְׁתִיקָא, *silentem*, id est, subtilissimum et tenuissimum, qui æstum solis subtilitate sua magis augebat, quam ut perspirando corrigeret.

חֲרֹשֶׁת, f. *artificium, fabrefactura*, Exod. XXXI. 5. Est et proprium nomen loci, Jud. IV. 13.

מַחֲרֵשָׁה, f. *rutrum* vel *sarculum:* Aff. וְאֶת מַחֲרַשְׁתּוֹ, *et rutrum suum*, 1 Sam. XIII. 20. Plur. לַמַּחֲרֵשׁוֹת, *pro rutris*, ver. 21.

מַחֲרֶשֶׁת, fœm. *vomer:* Aff. אֶת־מַחֲרַשְׁתּוֹ, *vomerem suum*, 1 Sam. XIII. 20.

חֶרֶשׂ m. *testa:* וּכְלִי חֶרֶשׂ, *et vas testæ*, id est, *testaceum*, Lev. VI.

28. Plur. constr. אֶת־חַרְשֵׂי, *cum testis*, Ies. XLV. 9. Aff. וְאֶת־חֲרָשֶׂיהָ, *et testas ejus*, Ezech. XXIII. 34.

חָרַת *exaravit*, *exsculpsit*. Part. Pahul, חָרוּת עַל־הַלֻּחֹת, *insculpta tabulis*, Exod. XXXII. 16.

חָשַׁב *cogitavit*, *excogitavit*, *existimavit*, *putavit*, *imputavit*, *reputavit*, *æstimavit*. Construitur sæpe cum præp. אֶל, עַל, et לְ. Præter. וְחָשַׁב עֲלֵיהֶם מַחֲשָׁבָה, *cogitat contra vos cogitationem*, Jerem. XLIX. 30. ubi scribitur עֲלֵיהֶם, *contra vos*; sed legendum juxta Masorethas, עֲלֵיכֶם, *contra vos*: חָשַׁב אֶל־יוֹשְׁבֵי תֵימָן, *cogitavit contra habitatores Theman*, ver. 20. Chald. part. Pehil חֲשִׁיבִין, *reputantur*, Dan. IV. 32. Futurum, אַל־יַחֲשָׁב־לִי אֲדֹנִי עָוֹן, *ne imputet mihi dominus meus iniquitatem*, 2 Sam. XIX. 20. וַיַּחְשְׁבֶהָ לְשִׁכֹּרָה, *et reputabat eam pro ebria*, id est, *esse ebriam*, 1 Sam. I. 13. Similem locutionem vide Genes. XXXVIII. 15. Niph. נֶחְשַׁב, *imputari*, *reputari*, *æstimari*, *annumerari*. Præter. וְנֶחְשַׁב לָכֶם, *et imputabitur vobis*, Numer. XVIII. 27. Futur. וַתֵּחָשֶׁב לוֹ, *et reputatum est ei ad justitiam*, Psalm. CVI. 31. Pih. חִשֵּׁב, *cogitare*, *excogitare*: *reputare*, *supputare*, *numerare*: præter. וְחִשַּׁב עִם קֹנֵהוּ, *et supputabit cum emptore suo*, Levit. XXV. 50. Futur. יְחַשְּׁבוּ רָע, *cogitant malum*, Hos. VII. 15. Hithp. futur. יִתְחַשָּׁב, *annumerabitur*, *annumerabit seipsum*, Num. XXIII. 9.

חֹשֵׁב, m. *cogitans*, *artifex*, quasi *cogitabundus*: *artificium*. מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב, *opere artificis* vel *artificii*, id est, *artificiosissimo*, Exod. XXVI. 1, 31. Apud priscos legitur: » רֹקֵם, est *opus acus*, hoc est, *acupictoris*, ideoque habet tantum faciem unam: מַעֲשֵׂה חוֹשֵׁב, est *textoris* sive *textile*, ideoque habet duas facies, utrinque scilicet eamdem faciem referens » codice Talmudico Ioma, cap. 7. fol. 72. Hinc R. Salomonis et Aben Esræ glossæ habent *textæ sunt*.

חֵשֶׁב, m. *cingulum*, quo ephod induebatur et applicabatur sacerdoti, et ornabat ipsum, scribit R. Salomon, Exod. XXVIII. 8. a singulari *artificio* nomen habens.

חֶשְׁבּוֹן, m. *cogitatio*, *supputatio*, *ratio*, *ratiocinium*: Eccles. VII. 27. חִשְּׁבֹנוֹת, pl. in forma fœm. חִשְּׁבֹנוֹת רַבִּים, *ratiocinia plurima*, Eccles. VIII. 1. חִשְּׁבֹנוֹת מַחֲשֶׁבֶת חוֹשֵׁב, *excogitata cogitatione artificis*, 2 Par. XXVI. 15. Est formæ קִלְּשׁוֹן.

מַחֲשָׁבָה vel מַחֲשֶׁבֶת, f. *cogitatio*, *excogitatio*, Exod. XXXV. 33. Affix. מַחֲשַׁבְתּוֹ, *cogitatio ejus*, Esth. IX. 25. Plur. חָשְׁבוּ מַחֲשָׁבוֹת, *excogitaverunt cogitationes*, Jerem. XI. 19. Constr. מַחְשְׁבוֹת רָע, *cogitationes mali*, Proverb. XV. 26. Affix. עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ, *profundæ sunt cogitationes tuæ*, Psalm. XCII. 6.

חָשָׁה *siluit*, *tacuit*, *mutus fuit*. Infin. עֵת לַחֲשׁוֹת, *tempus silendi*, Eccles. III. 7. Hiph. הֶחֱשֵׁיתִי, *silui*, Psalm. XXXIX. 3. Et active, part. plur. מַחְשִׁים לְכָל־הָעָם, *silentium indixerunt omni populo*, *silere jusserunt*, *represserunt universum populum*, Neh. VIII. 11.

חֲשַׁח Chald. *opus*, *necesse habuit*: part. plur. לָא חַשְׁחִין אֲנַחְנָא, *non est necesse nobis*, id est, לָא צְרִיכִין, ut hebræi exponunt; vel

וְלֹא־חָשַׂךְ *cohibuit, subtraxit:* וְלֹא־חָשַׂךְ מִמֶּנִּי, *et non subtraxit a me quidquam*, Genes. XXXIX. 9. Niph. futur. יֵחָשֶׂךְ רָע, *subtrahitur malus*, Job XXI. 30.

חֲשַׁל Chald. *debilitavit:* part. מְהַדֵּק וְחָשֵׁל, *comminuens et debilitans*, Dan. II. 40. Niph. hebr. part. הַנֶּחֱשָׁלִים, *qui debiles* vel *debilitate affecti erant*, Deut. XXV. 18.

חַשְׁמַל m. *pruna* summe ignita, adeoque ardentissima, quasi חַשׁ מָל, *festinanter excidens et consumens.* כְּעֵין חַשְׁמַל, *velut color prunæ ignitissimæ*, Ezech. I. 4, 27. Cum ה paragogico הַחַשְׁמַלָה, Ezech. VIII. 2.

חַשְׁמַן masc. *magnas*, *primas:* חַשְׁמַנִּים, *magnates, optimates*, Psal. LXVIII. 32. Notat Elias in suo Thischbi, *Cardinales* in Italia à judæis vocari *Chaschmannim*.

חֹשֶׁן masc. *pectorale*, ornamentum sacrum summi sacerdotis, e regione cordis adhibitum, Exod. XXVIII. 4. חֹשֶׁן מִשְׁפָּט, *pectorale judicii*, ver. 15. quia de jure responsurus, eo induebatur, et per *Urim* et *Tummim*, quæ ei inclusa fuerunt, responsa cognovit, Num. XXVII. 21. Graecis λόγιον vel λογεῖον, *rationale*.

חָשַׂף *nudavit, denudavit:* metaphorice *hausit, exhausit, deprompsit:* præt. חָשַׂף יְהוָה אֶת־זְרוֹעַ קָדְשׁוֹ, *nudat Dominus brachium sanctitatis suæ*, Ies. LII. 10. Partic. anomalum, חֲשׂוּפַי שֵׁת, *denudatos natibus*, Ies. XX. 4. pro חֲשׂוּפִים, et est loco constructi. Vide simile in יָד. Infinitivus, וְלַחְשֹׂף מַיִם, *et ad hauriendum aquam*, Ies. XXX. 14.

חֲשִׂיפִים, m. pl. *greges:* construct. לֹא חַשְׁחִין, *non sumus soliciti*, Dan. III. 16. Plur. fœm. וּמָה חַשְׁחָן, *et quæ opus sunt*, Esr. VI. 9.

חַשְׁחוּת, f. Chald. *necessarium*, Esr. VII. 20.

חָשַׁךְ *obscurus, obscuratus fuit, tenebrosus, obtenebratus fuit:* præter. חָשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ, *tenebrosus erit sol*, Ies. XIII. 10. Hiph. הֶחֱשִׁיךְ, *obtenebravit, tenebras attulit, tenebras effecit* vel *induxit:* præt. וְהַחֲשַׁכְתִּי לָאָרֶץ, *tenebras obducam terræ, obtenebrabo terram*, Amos VIII. 9. Partic. מַחְשִׁיךְ עֵצָה, *obtenebrans consilium*, Job XXXVIII. 2. Futur. בְּטֶרֶם יַחְשִׁךְ, *antequam tenebras efficiat*, Jer. XIII. 16. cum defectu Jod.

חֹשֶׁךְ, m. *tenebræ*, Gen. I. 2. Affix. יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי, *illustrat tenebras meas*, 2 Sam. XXII. 29. Chald. יָדַע מָה בַחֲשׁוֹכָא, *novit quæ in tenebris sunt*, Dan. II. 22.

חֲשֻׁכִּים, m. pl. *obscuri*, *ignobiles homines*, *quos fama obscura recondit*, ut Virgilius loquitur; Prov. XXII. 29.

חֲשֵׁכָה, fœm. *tenebræ, obtenebratio*, חֲשֵׁכָה גְדֹלָה, *tenebræ magnæ*, Gen. XV. 12. Coustr. חֶשְׁכַת־מַיִם, *tenebras aquarum*, Psalm. XVIII. 12. id est, *atras nubes* quæ obscuritatem efficiunt. Plur. masc. הָלַךְ חֲשֵׁכִים, *ambulat in tenebris*, Ies. L. 10.

מַחְשָׁךְ, m. *tenebræ*, *tenebrosus* vel *tenebricosus locus:* מְיֻדָּעַי מַחְשָׁךְ, *noti* vel *familiares mei sunt mihi tenebræ*, Psalm. LXXXVIII. 19. R. Salomon, *obscuratus sum et desertus a familiaribus meis:* plur. בְּמַחֲשַׁכִּים *in tenebrosissimis locis*, ver. 7. Construct. מַחֲשַׁכֵּי אֶרֶץ, *obscura loca terræ*, Psal. LXXIV. 20.

חֲשִׂפֵי עִזִּים, *parvi greges caprarum*, 1 Reg. XX. 27. id est, *rari;* quasi *nudi* dicti, quod præ paucitate et raritate Ipsorum, terra *quasi nuda* appareret, cum hostis sua multitudine terram oppleret.

מַחְשׂף, m. *denudatio*, Gen. XXX. 37.

חָשַׁק *amavit, amore propendit* vel *propensus fuit, desideravit.* Construitur cum accus. et præpositione ב. Præter. בַּאֲבֹתֶיךָ חָשַׁק, *in majores tuos propensus fuit*, Deuter. X. 15. חָשַׁק לִבְנוֹת, *desideravit ædificare*, 1 Reg. IX. 19. חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ בְּבִתְּכֶם, *amore propendet animus ejus erga filiam vestram*, Genes. XXXIV. 8. Pih. חִשֵּׁק, *cingere:* præter. וְחִשַּׁק אֹתָם, *et cinxit* vel *fasciis redimivit eas*, Exod. XXXVIII. 28. Pyh. particip. מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף, *cinctæ erant argento*, id est, *fasciis argenteis*, Ex. XXVII. 17.

חֵשֶׁק, m. *desiderium*, 1 Reg. IX. 19. Aff. אֵת־נֶשֶׁף חִשְׁקִי, *crepusculum desiderii mei*, Ies. XXI. 4. id est, *desideratissimum, suavissimum.*

חֲשׁוּקִים, m. pl. *fasciæ, cincturæ, orbes:* aff. וַחֲשֻׁקֵיהֶם, *et fascias illarum*, Exod. XXVII. 10.

חִשֻּׁקִים, m. pl. *canthi*, exterior rotæ cinctura. Affix. וְחִשֻּׁקֵיהֶם, *et canthi earum*, 1. Reg. VII. 33.

חשׁר חִשֻּׁרִים, m. pl. *radii rotarum.* Aff. וְחִשֻּׁרֵיהֶם, *et radii ipsarum*, 1 Reg. VII. 33. Kimchi in libro Rad. putat convenire cum קָשַׁר, *ligare*, et radii dicuntur quasi *ligamenta* rotarum.

חַשְׁרָה, fœm. *colligatio.* Constr. חַשְׁרַת־מַיִם, *colligationem aquarum*, 2 Sam. XXII. 12. id est, *nubium densarum*, quæ aquas effundunt, ut Kimchi explicat in commentario. Pro eo legitur, Ps. XVIII. 12. חֶשְׁכַת־מַיִם, *obscuritatem aquarum*, id est, atras nubes aquis plenas.

חֲשַׁשׁ masc. *quisquiliæ, gramen torridum, gluma*, cremium ignem facile concipiens, Ies. V. 24. et XXXIII. 11.

חָתָה *cepit, accepit:* particip. גֶּחָלִים אַתָּה חֹתֶה, *prunas tu capis*, Prov. XXV. 22. Infinit. לַחְתּוֹת אֵשׁ, *ad capiendum ignem*, Ies. XXX. 14. Fut. הֲיַחְתֶּה אִישׁ, *an accipiet quisquam?* Prov. VI. 27. יַחְתְּךָ, *accipiet te*, Ps. LII. 7. id est *abripiet celeriter*, ut pruna removeri solet.

מַחְתָּה, fœm. *thuribulum, acerra*, quasi *receptaculum ignis et carbonum* ad faciendum suffitum: item *forceps; trulla.* מְלֹא הַמַּחְתָּה, *plenum thuribulum*, Levit. XVI. 12. Aff. מַחְתָּתוֹ, *thuribulum suum*, Lev. X. 1. Plural. וְאֶת־הַמַּחְתֹּת, *et forcipes*, juxta R. Salomonem, Num. IV. 14. Aff. וּמַחְתֹּתֶיהָ, *et forcipes ejus*, ver. 9. וּמַחְתֹּתָיו, *et trullas ejus*, Ex. XXV. 38. R. Salomon scribit esse instrumentum instar parvi cochlearis, quo capiebant cinerem et sordes ellychnii tota nocte in lucernis collectas, quum mane rursus incenderent eas.

חָתַךְ *concidere, incidere;* apud Rabbinos frequens. Niph. נֶחְתַּךְ, *decisum est*, Dan. IX. 24. impersonaliter, pro *decisæ sunt.*

חָתַל *fasciis involvit*, ut infantes involvi solent. Pyh. præt. et infinit. ex Hophal, הָחְתֵּל לֹא חֻתָּלְתְּ, *fasciando non fuisti fasciata*, Ezech. XVI. 4. id est, *fasciis involuta.*

חִתּוּל, m. *fascia*, Ezech. XXX. 21.

חֲתֻלָּה, f. idem: aff. חֲתֻלָּתוֹ, *fasciam ejus*, Job XXXVIII. 9.

חָתַם *signavit*, *consignavit*, *obsignavit*. Partitip. præsens, חֹתֵם תָּכְנִית, *obsignans summam*, Ezech. XXVIII. 12. Particip. Pahul, חָתוּם בְּאוֹצְרֹתָי, *obsignatum in thesauris meis*, Deut. XXXII. 34. Infin. וְלַחְתֹּם, *et ad obsignandum*, Dan. IX. 24. et וּלְהָתֵם ibidem, vide in radice תָּמַם: Chald. præt. וְחַתְמַהּ, *et obsignavit eam*, Dan. VI. 18. Niph. præter. וְנֶחְתּוֹם, *et obsignata fuerat*, Esth. 8. VIII. et est in Cholem, cui simile vide in עָתַר. Part. נֶחְתָּם, *obsignata*, Esth. III. 12. Pih. præter. חִתְּמוּ לָמוֹ, *designarunt sibi*, Job XXIV. 16. Hiph. præter. הֶחְתִּים בְּשָׂרוֹ, *obstruxerit carnem ejus*, Levit. XV. 3. scil. *semen sua crassitie*, ut R. Salomon explicat.

חֹתָם, m. *sigillum*, Ex. XXVIII. 11. סָגוּר חוֹתָם צָר, *clausa sigillo arctissimo*, Job XLI. 7. Affix. וַתַּחְתֹּם בְּחֹתָמוֹ, *et obsignavit anulo ejus*, 1 Reg. XXI. 8.

חֹתֶמֶת, f. idem, Gen. XXXVIII. 25.

חתן Hithp. הִתְחַתֵּן, *affinitatem iniit, contraxit* vel *junxit; affinitate se junxit* vel *conjunxit; affinitate junctus fuit:* construitur sæpius cum præpos. ב, quandoque cum אֶת et dativo. Præter. וְהִתְחַתַּנְתֶּם בָּהֶם, *et affinitatem contraxeritis cum eis*, Jos. XXIII. 12. Imper. וְהִתְחַתְּנוּ אֹתָנוּ, *et affinitatem inite nobiscum*, Genes. XXXIV. 9. Futur. וַיִּתְחַתֵּן לְאַחְאָב, *et affinittate junxit se Achabo*, 2 Par. XVIII. 1.

חֹתֵן, m. *socer*, respectu generi, Exod. XVIII. 1. nurus enim suum *socerum* appellat חָם, ut Kimchi vult, etsi apud Rabbinos confundatur. Aff. לְחֹתְנוֹ, *ad socerum suum*, Exod. XVIII. 15. Fœm. חֹתֶנֶת, *socrus, uxoris mater*. Affix. עִם־חֹתַנְתּוֹ, *cum socru sua*, Deut. XXVII. 23.

חָתָן, m. *gener*, ratione soceri et socrus, 1 Sam. XVIII. 18. *sponsus*, ratione sponsæ: וּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל־כַּלָּה, *et* (*juxta*) *gaudium sponsi de sponsa*, Ies. LXII. 5. Constr. וַחֲתַן הַמֶּלֶךְ, *sponsus regis*, 1 Sam. XXII. 14. Aff. אֶל־חֲתָנוֹ, *ad generum suum*, Jud. XIX. 5. Plurale cum aff. אֶל־חֲתָנָיו, *ad generos suos*, Gen. XIX. 14.

חֲתֻנָּה, f. *desponsatio*, *sponsalia*: aff. בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ, *in die sponsaliorum ejus*, Cant. III. 11.

חָתַף *rapuit*, et convenit cum חָטַף. Fut. הֵן יַחְתֹּף, *si rapuerit*, Job IX. 12.

חֶתֶף, m. *rapina*, *præda*: כְּחֶתֶף יֶאֱרֹב, *tamquam prædæ insidiatur*, Prov. XXIII. 28. id est, כְּאִישׁ חֶתֶף, *sicut vir prædæ*, hoc est, *prædator*, ut R. Levi explicat.

חָתַר *fodit*, *effodit*, *perfodit*, *foramen fecit*: metaphorice, *sulcavit*, *remigavit*: præter. חָתַר בַּחֹשֶׁךְ, *perfodit in tenebris*, Job XXIV. 16. Imp. חֲתָר־לְךָ, *perfode tibi*, Ezech. XII. 5. Futur. וַיַּחְתְּרוּ, *et foderunt sc. remis*, id est, *sulcarunt*, *remigarunt*, Jon. I. 13.

מַחְתֶּרֶת, f. *effossio*, Exod. XXII. 1.

חָתַת *fractus*, *attritus*, *contritus*, *territus*, *consternatus fuit*: præt. חַת מְרֹדָךְ, *conteretur Merodach*, Jer. L. 2. חַתּוּ, *territi sunt*, 2 Reg. XIX. 26. Partic. קֶשֶׁת גִּבֹּרִים חַתִּים, *arcus fortium fracti sunt*, 1 Sam. II. 4.

id est, *potentes fracti sunt et arcus ipsorum*, ut Kimchi explicat in Com. Verbum respondet propiori, non cum קֶשֶׁת; nam tunc dicendum fuisset חַתָּה. Similem locutionem vide Job XXIX. 10. Niph. נִחַת הוּא, *contritus fuit*, Mal. II. 5. Fœm. וְנִחֲתָה, *et frangitur*, Psal. XVIII. 35. absque Daghesch in Thau: similem formam vide in סָבַב in Niphal. Fut. יֵחַתּוּ הֵמָּה, *terreantur ipsi*, וְאַל־אֵחַתָּה אָנִי *et non terrear ego*, Jerem. XVII. 18. Pih. præter. וְחִתַּתְנִי, *et consternas me*, Job VII. 14. חִתְּתָה קַשְּׁתוֹתָם, *contrivit* (scil. *Babel*) *arcus ipsorum*, Jer. LI. 56. juxta Kimchium in Com. at in libro Rad. dicit Chirek esse pro Kibbutz, ut sit ex Pyhal pro חֻתְּתָה, *contritus est quisque arcuum ejus*: simile vide in פָּתַח in Pihel. Hiph. *contrivit*, *consternatum reddidit*, *exterruit*, *terrefecit*: præter. הַחִתֹּתָ, *contrivisti*, Ies. IX. 3. et ex forma analoga וְהַחְתַּתִּי, *et consternatum reddam*, Ies. XLIX. 37. ubi Scheva sub Cheth est loco Chateph pathach. Fut. יְחִיתַן, *terrefaciet eas*, Hab. II. 17. cum vocali longa loco Daghesch, pro יְחִתַּן.

חַת, m. *terror*: לִבְלִי־חָת, *absque terrore*, Job XLI. 24. id est, *intrepide*: aff. וְחִתְּכֶם, *et terror vester*, Gen. IX. 2.

חִתָּה, f. idem: construct. חִתַּת אֱלֹהִים, *terror Dei*, Gen. XXXV. 5.

חֲתַת, m: *consternatio*, Job VI. 21.

חִתִּית, m. idem, Ezech. XXXII. 27. Aff. חִתִּיתָו, *terrorem meum*, ver. 32. Scribitur cum ו, sed legitur per י.

מְחִתָּה, f. *terror*, *consternatio*, *contritio*: constr. מְחִתַּת דַּלִּים, *terror tenuium*, Prov. X. 15.

חַתְחַתִּים, masc. plur *contritiones*, Eccles. XII. 5.

ט

טֵאב, vide infra in טוֹב.

טאט. unde geminata media radicali in Pihel, טֵאטֵא, *everrit*: præt. וְטֵאטֵאתִיהָ, *et everram eam*, Ies. XIV. 23.

מַטְאֲטֵא, m. *everriculum*, *scopæ*, ibidem. Apud Rabbinos טִיאוּט, *everritio*, *expurgatio*, quod legitur apud R. Salomonem, Ies. XXVIII. 17. Apud Talmudicos: » nesciebant quid esset וְטֵאטֵאתִיהָ, donec audirent famulam quamdam arabicam dicentem sociæ suæ, שְׁקֹלִי טָאטִיתָא וְטַאטִי בֵּיתָא, *accipe scopas et scopato domum*. » Meghilla fol. 18.

טבח *mactavit*: præterit. אֲשֶׁר טָבַחְתִּי, *quam mactavi*, 1 Sam. XXV. 11. Partic. שׁוֹרְךָ טָבוּחַ, *ubi bos tuus mactatus fuerit*, Deut. XXVIII. 31. Aben Esra, Prov. IX. 2. scribit, טבח pro diversa punctatione, in lingua arabica esse *mactare*, vel *coquere*. Hinc, quæ sequitur, nominis significatio.

טַבָּח, m. *coquus*, 1 Sam. IX. 23, 24. Plur. טַבָּחִים, *satellites*, quasi *mactatores hominum* dicti, quod in son-

tes animadvertere solerent. שַׂר הַטַּבָּחִים, *principi* vel *præfecto satellitum*, Gen. XXXVII. 36. et XL. 3. רַב טַבָּחִים, *præfectus satellitum*, Jer. XXXIX. 9. Chald. רַב טַבָּחַיָּא, *præfectum satellitum*, Dan. II. 14. Fœm. hebr. טַבָּחוֹת, *coquæ*, 1 Sam. VIII. 13.

טֶבַח, m. *mactatio*, *animal mactandum*, ut Gen. XLIII. 16. וְטֶבַח גָּדוֹל, *et mactatio magna*, Ies. XXXIV. 6. Aff. טִבְחָהּ, *mactationem suam*, Prov. IX. 2. id est, *animalia sua.*

טִבְחָה, f. *mactatio*, Jerem. XII. 3. Affix: טִבְחָתִי, *mactationem meam*, id est, *animalia mactata*, 1 Sam. XXV. 11.

מַטְבֵּחַ, m. idem, Ies. XIV. 21.

טָבַל *tinxit*, *intinxit*, *demersit*, *immersit*: præt. וְטָבַל אֶצְבָּעוֹ, *et intinget digitum suum*, Lev. IV. 6, 17. Partic. Pahul טְבוּלִים, *intincta*, *infecta*, Ezech. XXIII. 15. Niph. præter. נִטְבְּלוּ, *intincti sunt*, Jos. III. 15.

טָבַע *immersus*, *demersus*, *submersus*, *fixus*, *infixus fuit*: præterit. טָבַעְתִּי, *demersus sum*, Psal. LXIX. 3. Futur. וְאַל־אֶטְבָּעָה, *et ne immergar*, ver. 15. Pyh. טֻבְּעוּ בְיָם, *submersi sunt in mari*, Exod. XV. 4. Hoph. præt. בְּטֶרֶם הָרִים הָטְבָּעוּ, *antequam montes figerentur*, Proverb. VIII. 25.

טַבַּעַת, fœmin. *anulus*, sic dictus, quod digitus vel aliud *ei infigatur.* הַטַּבַּעַת הָאֶחָת, *anulum unum*, Exod. XXVI. 24. בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ, *anulo regis*, Esth. III. 12. Affix. וַיָּסַר אֶת־טַבַּעְתּוֹ, *et amovit* vel *detraxit anulum suum*, Gen. XLI. 42. Plur. וּשְׁתֵּי טַבָּעוֹת, *et duas anulos*, Exod. XXV. 12. Constr. טַבְּעֹת זָהָב, *anulos auri*, id est, *aureos*, ibidem. Aff. וְאֶת־טַבְּעֹתָם, *et anulos earum*, Exod. XXXVI. 34.

טַבּוּר טבר, m. *umbilicus*, apud Rabbinos frequens: metaphorice *editus locus*: מֵעִם טַבּוּר הָאָרֶץ, *ex edito* vel *editiore loco terræ*, Jud. IX. 37. id præcedente versu dixit, מֵרָאשֵׁי הֶהָרִים, *e verticibus montium*: vide et Ezech. XXXVIII. 12.

טֵבֵת m. *Tebheth*, nomen mensis decimi, qui lunationi *decembris* nostri respondet, Esth. II. 16.

טָהֵר *mundus*, *purus fuit*: præt. וְטָהֵר בָּעָרֶב, *et mundus erit vespere*, Num. XIX. 19. טָהַרְתִּי מֵחַטָּאתִי, *mundus sum a peccato meo*, Prov. XX. 9. Pihel, טִהַר, *mundavit*, *purgavit*, *purificavit*: præt. וְטִהַר אֹתוֹ, *et mundabit eum*, Levit. XIII. 34. id est, *mundum pronunciabit*: part. מְטַהֵר כֶּסֶף, *purgans argentum*, Mal. III. 3. Hithp. præterit. הִטַּהֲרוּ הַכֹּהֲנִים, *mundaverant se sacerdotes*, Esr. VI. 20. pro הִתְטַהֲרוּ, et sic per totam conjugationem.

טָהוֹר, m. *mundus*, *purus*: constructum per Kametz chatuph in fine propter ablatum accentum, וּטְהָר־יָדַיִם, *et mundus manibus*, Job XVII. 9. ubi perperam quædam exemplaria habent וְטָהָר. Plurale, מַיִם טְהוֹרִים, *aquas mundas*, Ezech. XXXVI. 25. Fœm. וּטְהֹרָה הִוא, *et munda est*, Numer. V. 28. Plurale, אֲמָרוֹת טְהֹרוֹת, *eloquia munda*, Psalm. XII. 7.

טֹהַר, m. *mundicies*, *nitor*, *purgatio*: כְּעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לָטֹהַר, *sicut*

corpus ipsum cœli nitore, Exod. XXIV. 10. Aff. וִימֵי טָהֳרָהּ, *dies purgationis ejus*, Levit. XII. 6.

טָהֳרָה, fœm. idem, estque formæ חָכְמָה. Constr. טָהֳרַת לְכָל־קֹדֶשׁ, *purgationi cujusque rei sanctæ*, 1 Par. XXIII. 28. Affix. בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ, *die purgationis suæ*, Levit. XIV. 2.

מְטֹהָר, fœm. idem. Affix. הִשְׁבַּתָּ מִטְּהָרוֹ, *fecisti cessare nitorem ejus*, Psalm. LXXXIX. 45. pro מִטְהָרוֹ, formæ מִשְׁפָּט: Daghesch euphonicum, ut et in מִקְּדָשׁ, Exod. XV. 17. Biblia regia habent מִטְּהָרוֹ.

טוב *bonum esse:* præteritum מַה־טֹּבוּ, *quam bona sunt*, Numer. XXIV. 5. מַה־טֹּבוּ דֹדַיִךְ מִיַּיִן, *quam boni sunt amores tui præ vino*, Cant. IV. 10. Inf. כְּטוֹב לֵב־הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן, *cum bonum esset cor regis vino*, Esth. I. 10. id est, *hilare*. Chaldaice טְאֵב, mutato ו in א, quod sæpius in his verbis accidit, ut et בִּישׁ et בְּאֵשׁ, *malum esse*. Præt. שַׂגִּיא טְאֵב עֲלוֹהִי, *valde bonus fuit super eo*, Dan. VI. 24. id est, *lætus*. Hiph. הֵטִיב, *benefecit:* præt. הֱטִיבֹתָ, *benefecisti*, 1 Reg. VIII. 18. וְהֵטִיבֹתִי, *et benefaciam*, Ezech. XXXVI. 11. quod hinc et a יָטַב formam compositam habet.

טוֹב, m. *bonus, elegans, præstans:* טוֹב מִמֶּנּוּ, *elegantior illo*, 1 Sam. IX. 2. כִּי טוֹב הוּא, *quod elegans esset*, Exod. II. 2. *bonus* sc. *aspectu* et *forma*, ut Aben Esra explicat. Usurpatur et substantive, *bonum:* לְטוֹב לָנוּ, *in bonum nobis*, Deut. VI. 24. id est, *ut bene sit nobis:* מִטּוֹב עַד־רָע, *a bono ad malum*, Genes. XXXI. 24. id est, *sive bonum sive malum:* aff. טוֹבָם, *optimus eorum* sive *inter ipsos*, Mich. VII. 4. Chald. דִּי דְהַב טָב, *auri optimi*, Dan. II. 32. Plur. וּבָתִּים טוֹבִים, *et domos bonas*, Deuter. VIII. 12. Construct. שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב, *læti et boni animo*, 1 Reg. VIII. 66. id est, *gaudentes animisque læti:* וְטוֹבֵי מַרְאֶה, *et elegantes aspectu*, Dan. I. 4. Fœmin. טוֹבָה, *bona*, et substantive *bonum*, *bonitas:* אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה, *in terram bonam*, Exod. III. 8. חֲשָׁבָהּ לְטֹבָה, *cogitavit illud in bonum*, Gen. L. 20. Constr. טוֹבַת מַרְאֶה, *pulcra aspectu*, 2 Sam. XI. 2. Aff. שְׁנַת טוֹבָתֶךָ, *annum bonitatis tuæ*, Psal. LXV. 12. Plur. טוֹבוֹת מַרְאֶה, *pulcræ* vel *elegantes aspectu*, Esth. II. 2. Affix. גַּם טוֹבֹתָיו, *etiam bona ejus*, id est, *benefacta ejus prædicabant coram me*, Neh. VI. 19.

טוּב, masc. *bonitas*, *bonum:* טוּב הָאָרֶץ, *bonum terræ*, Ies. I. 19. בְּשִׂמְחָה וּבְטוּב לֵבָב, *in lætitia et in bonitate cordis*, Deut. XXVIII. 47. id est, *læto et hilari animo*. Affix. מַה־טּוּבוֹ וּמַה־יָּפְיוֹ, *quanta bonitas ejus, et quanta pulcritudo ejus*, Zach. IX. 17.

טָוָה *nevit:* præter. טָווּ אֶת־הָעִזִּים, *neverunt capras*, id est, *lanam caprinam*, Exod. XXXV. 26.

מַטְוֶה, m. *netum*, Exod. XXXV. 25. טְוָת vide infra suo loco.

טוּחַ *levit, oblevit, induxit, obduxit:* cæmentariorum verbum. Præt. כִּי טַח, *quia obduxit oculos eorum, ne videant*, Ies. XLIV. 18. in Pathach, cui simile in בּוּז; vide illic. וְטָח אֶת־הַבַּיִת, *et obducet domum istam*, Lev. XIV. 42. Infin. לָטוּחַ קִירוֹת, *ad obducendum parietes*, 2 Par. XXIX. 4.

Niph. infin. אַחֲרֵי הִטּוֹחַ אֶת־הַבָּיִת, *posteaquam inducta fuerit domus ista*, Lev. XIV. 48.

טִיחַ, masc. *tectorium:* הַטִּיחַ אֲשֶׁר טַחְתֶּם, *tectorium illud quod obduxistis*, Ezech. XIII. 12.

טֻחוֹת, f. pl. *præcordia: renes*, sic dicti, quod adipe *sunt obducti* velut *tectorio*. מִי־שָׁת בַּטֻּחוֹת, *quis posuit in præcordiis* vel *renibus sapientiam?* Job XXXVIII. 36.

טול Hiph. הֵטִיל, *jecit*, *dejecit*, *ejecit*, *injecit*, *projecit:* præt. הֵטִיל רוּחַ גְּדוֹלָה, *injecit ventum magnum*, Jon. I. 4. וְהֵטַלְתִּי אֹתְךָ, *et ejiciam te*, Jer. XXII. 26. Imper. וַהֲטִילֻנִי, *et projicite me* (*in mare*,) Jon. I. 12. Hoph. præt. מַדּוּעַ הוּטְלוּ, *cur ejecti sunt?* Jer. XXII. 28. Futurum, יוּטַל אֶת־הַגּוֹרָל, *projicitur sors*, Proverb. XVI. 33. Pih. ex geminatis literis טִלְטֵל, *transtulit, deportavit, migrare, vagari fecit*. Part. מְטַלְטֶלְךָ טַלְטֵלָה גָּבֶר, *deportabit te deportatione viri*, id est, *virili*, *forti*, *vehementi*, Ies. XXII. ver. 17. טלטול אחר טלטול, *migratione una post alteram*, ut hebræi exponunt: yide etiam טלל.

טוּר masc. *ordo*, *series:* הַטּוּר הָאֶחָד, *ordo primus*, Exod. XXVIII. 17. Plural. אַרְבָּעָה טוּרִים, *quatuor ordines*, ibidem. Constr. טוּרֵי, 1 Reg. VII. 2.

טִירוֹת, fœm. plur. idem: מִתַּחַת הַטִּירוֹת, *sub ipsis ordinibus*, Ezech. XLVI. 23. Vide et infra טִיר.

טוּר, m. Chald. *mons:* לְטוּר רַב, *in montem magnum*, Dan. II, 35. מִטּוּרָא, *de monte*, ver. 45.

טוּשׁ *volavit*, *avolavit*, *involavit:* כְּנֶשֶׁר יָטוּשׁ, *ut aquila involat*, Job IX. 26. Chaldæum est, ubi per ס scribitur: עוֹף דְּטָיִס, *avis volans*, Genes. I. אֲטוּס וְאֶשְׁרֵי, *arolarem et habitarem*, Psal. LV. 7.

טְוָת Chald. *jejunus*, *incœnatus:* וּבָת טְוָת, *et pernoctavit incœnatus*, Dan. VI. 19. Eodem sensu apud Talmudicos legitur, לא הוה לן חמרא איתינא ליה שיכרא ולא אבדיל ובת טוות, *non erat nobis vinum: attulimus ipsi cerevisiam, et non separavit, ideoque dormivit incœnatus:* Pesachim fol. 107. 1. Vino consecrato solent Judæi sabbathum exiens separare a die communi septimanæ, gratias Deo agentes, quod concesserit sabbathum ipsis celebrare. Cum Rabbi iste consecrationem instituturus, vino careret, et cerevisia esset inepta ad talem usum sacrum, maluit omittere consecrationem, et dormire incœnatus. Nam ante consecrationem illam et separationem sabbathi a septimana, non est licitum ipsis cœnare. Arabice etiam hunc usum habere, Aben Esra annotat.

טחה Pih. *jaculari*. Part. plur. construct. כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת, *uti jaculantes arcu*, Genes. XXI. 16. id est, quantum est *jactus teli* vel *sagittæ:* et ו est loco tertiæ radicalis ה, ut et in aliis pluribus fit.

טָחַן *moluit*, *commoluit:* præter. וְטָחֲנוּ בָרֵחַיִם, *et molebant molis*, Num. XI. 8. Infin. טָחוֹן הֵיטֵב, *molendo bene*, Deuter. IX. 21. Imperat. וְטַחֲנִי קָמַח, *et mole farinam*, Ies. XLVII. 2.

טַחֲנָה, f. *molitio*, Eccles. XII. 4.

טֹחֲנוֹת, f. pl. *molitrices*, *molares dentes*, Eccles. XII. 3.

טחר טְחֹרִים, m. pl. *mariscæ*, *hæmorrhoides*, *morbus ani:* construct.

טְחֹרֵי הַזָּהָב, *mariscæ aureæ*, 1 Sam. VI. 17. id est, imagines aureæ mariscarum: affix. טְחֹרֵיהֶם, *mariscarum suarum*, ver. 11. In eum sensum apud Davidem, וַיַּךְ צָרָיו אָחוֹר, *et percussit hostes suos retro*, Psalm. LXXVIII. 66. id est, juxta Chaldæum paraphrasten, בְּטְחֹרַיָּא בַּאֲחֹרֵיהוֹן, *mariscis in posterioribus ipsorum* sive *occultis corporis partibus*. Hæc vox, quasi pronunciatu honestior, substituta est legenda a Masorethis pro voce עֳפָלִים. Vide עפל.

טטף טֹטָפוֹת, f. pl. *frontalia*, Ex. XIII. 16. Deut. VI. 8. et XI. 18. Scribitur autem Deut. VI. טֹטָפֹת, alias טוֹטָפֹת, super quo Talmudici disputant. *Schedæ memoriales* fuerunt, unde et זִכָּרוֹן, *monimentum* (scil. *custodiendæ legis*) vocantur, Exod. XIII. 9. In novo Testamento appellantur *phylacteria*. Chaldæus et Rabbini vocant תְּפִלִּין, quasi *precum monimenta*.

טיט m. *cœnum*, *lutum*, יִרְמָס־טִיט, *calcat lutum*, Ies. XLI. 25. vide in עבה, עֲבְטִיט.

טין Chald. *lutum*, *cœnum*: בַּחֲסַף טִינָא, *cum luto cœni*, Dan. II. 41.

טיר טִירָה, f. *palatium*, *castellum*, *arx*: constr. טִירַת כֶּסֶף, *palatium argenteum*, Cant. VIII. 9. id est, *magnificentissimum*, ut R. Jona interpretatus est, teste Kimchio in libro Radicum. Aff. טִירָתָם נְשַׁמָּה, *sit castellum eorum desolatum*, Ps. LXIX. 26. Plurale cum affixo כָּל־טִירֹתָם, *omnes arces eorum*, Num. XXXI. 10. Huc nonnulli referunt הַטִּירוֹת, Ezech. XLVI. 23., de quo vide et in טוּר.

טלא טָלוּא, *maculosum*, *maculis latis respersum*, Gen. XXX. 32. Plurale, וְהַטְּלֻאִים, *et maculis latis respersos*; et fœm. וְהַטְּלֻאֹת, *et maculis latis respersas*, ver. 35. בָּמוֹת טְלֻאוֹת, *excelsa latis maculis interstincta*, Ezech. XVI. 16. id est, *latis plagis et tesseris colorata*. Ex Pyhal מְטֻלָּאוֹת, *resarta*, Jos. IX. 5. Hæc significatio Rabbinis usitata est: רָאוּי לִיטְלָאֵי, *opus est resarcire*: טְלָה עֲלֵיהֶן עוֹר, *assuit ipsis corium*: טְלַאי, *frustula ad resarciendum*: מַטְלִית, idem, apud Talmudicos. Hinc forsan per metaphoram טָלוּא, *maculosum*, *maculis latis respersum*, sicut vestis varia frustula assuta habens. טְלָאִים vide in sequente radice.

טלה m. *agnus*, Ies. LXV. 25. Constr. טְלֵה חָלָב אֶחָד, *agnum lactis unum*, id est, *lacteum* sive *lactentem*, 1 Sam. VII. 9. Plurale cum א, יְקַבֵּץ טְלָאִים, *congregabit agnellos*, Ies. XL. 11. Est et nomen loci, 1 Sam. XV. 4.

טלל Pih. *tegere*, *obtegere*; est proprie chaldaicum. Fut. וַיְטַלְלֻהוּ, *et contexit eam*, Neh. III. 15. Participium ex geminata prima radicali, וּמְטַלְטֶלְךָ טַלְטֵלָה גָּבֶר, *et obtegit te obtectione vel tegumento viri; et amicit te amiciendo*, Ies. XXII. 17. id est, ad dignitatem te evehit, ac præstat et subministrat ea, quæ ad dignitatem conservandam spectant, ut est *honorificus* et *magnificus vestitus*. Ita quidam interpretantur. Hebræi aliter, ut supra in טוּל dictum. R. Salomon Jarchi explicat: *et transportabit te*, *sicut aliquis transportat gallum gallinaceum*. Explicatio ex Talmudicis petita, quibus גֶּבֶר, *gallum gallinaceum* significat. Hinc gallus iste in Vulgatam versionem latinam involavit. Chald. *obumbrare*, *umbram facere*: futurum Aphel תַּטְלֵל, *umbram fecit*, Dan. IV. 9. ab

hebræo צָלַל, primis literis inter se pro more permutatis.

טַלְטֵלָה, f. contectio, integumentum, Ies. XXII. 17. Hebræis est migratio, vagatio.

טַל, m. ros, sic dictus quod herbas et gramina obtegat: יַעַרְפוּ־טָל, stillabunt rorem, Deut. XXXIII. 28. Aff. יִתְּנוּ טַלָּם, dabunt rorem suum, Zach. VIII. 12. Chald. וּבְטַל שְׁמַיָּא, et rore cœli, Dan. IV. 12. וּמִטַּל, et de rore, Dan. V. 21.

טָמֵא immundus, impurus, pollutus fuit: præt. וְטָמֵא, et immundus erit, Lev. XV. 16. Inf. לְטָמְאָה־בָהּ, ut impuretur eo, Levit. XXII. 8. Niph. נִטְמָא, immundum, pollutum fieri; impurare, polluere se: præter. וְנִטְמֵתֶם, ut polluti sitis, Lev. XI. 43. א eliso: נִטְמִינוּ, sordemus, polluti reputamur, Job XVIII. 3. ad formam quiescentium tertia ה. Particip. plurale, אַתֶּם נִטְמְאִים, vos ipsos impuratis, Ezech. XX. 30. Pih. טִמֵּא, impurare, polluere, vitiare, immundum reddere: præt. טִמֵּא אֶת־דִּינָה, vitiavit Dinam, Gen. XXXIV. 5. טַמֵּא אֹתוֹ, immundum reddet, id est, pronunciabit eum, Levit. XIII. 25. Pyh. partic. נַפְשִׁי לֹא מְטֻמָּאָה, anima mea non est impurata, Ezech. IV. 14. Hithp. futur. לֹא־יִטַּמָּא, ne polluito se, Lev. XXI. 1. et præterit. ex Hophal et Hithpahel compositum, אַחֲרֵי אֲשֶׁר הֻטַּמָּאָה, posteaquam factum est ut pollueretur, Deuter. XXIV. 4.

טָמֵא, m. pollutus, immundus, impurus: pollutum: construct. טְמֵא שְׂפָתַיִם, immundus labiis, Ies. VI. 5. Plur. טְמֵאִים הֵם לָכֶם, immunda sunt vobis, Levit. XI. 26. Fœmin. עִם־טְמֵאָה, cum immunda, Levit. XV. 33. Constr. טְמֵאַת הַשֵּׁם, impura nomine, Ezech. XXII. 5.

טֻמְאָה, f. immunditiés, impuritas, res immunda: constr. בְּטֻמְאַת אָדָם, immunditiem hominis, Levit. V. 3. Aff. טֻמְאָתוֹ, immunditiem ejus, Levit. XXII. 5. Pl. מִטֻּמְאוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, ab immunditiis filiorum Israel, Lev. XVI. 16. Aff. מִכֹּל־טֻמְאֹתֵיכֶם, ab omnibus immunditiis vestris, Ezech. XXXVI. 25.

טָמַן abdidit, abscondit, recondidit, occultavit: præt. טָמַן עָצֵל יָדוֹ, abdit piger manum suam, Prov. XIX. 24. Niph. imperat. וְהִטָּמֵן בֶּעָפָר, et absconde te in pulvere, Ies. II. 10. Hiph. futur. וַיַּטְמִנוּ, et absconderunt, 2 Reg. VII. 8.

טָמוּן, m. absconditus, absconditum, בַּטָּמוּן, in abscondito, Job XL. 13. Plur. construct. וּשְׂפֻנֵי טְמוּנֵי חוֹל, et occulta absconditorum arenæ, Deut. XXXIII. 19. id est, occultos thesauros in arena vel fundo maris.

מַטְמוֹן, m. thesaurus, Gen. XLIII. 23. a recondendo. Plural. יֶשׁ־לָנוּ מַטְמֹנִים, sunt nobis thesauri, Jerem. XLI. 8. Constr. וּמַטְמֻנֵי מִסְתָּרִים, et thesauros latebrarum, Ies. XLV. 3. id est, repositas opes abstrusissimas.

טֶנֶא m. corbis, Deut. XXVI. 4. Affix. בָּרוּךְ טַנְאֲךָ, benedictus corbis tuus, Deut. XXVIII. 5.

טִנֵּף Pih. inquinavit: futurum, אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם, quomodo inquinarem illos? Cant. V. 3.

טָעָה erravit. Hiph. הִטְעוּ אֶת־עַמִּי, fecerunt ut erraret populus meus Ezech. XIII. 10.

טָעַם *gustavit;* præterit. טָעַם כָּל־הָעָם לֶחֶם, *gustavit omnis populus panem*, 1 Sam. XIV. 24. טָעַמְתִּי מְעַט דְּבַשׁ, *gustavi parum mellis*, ver. 29. Chald. futurum ex Pahel, לָךְ יְטַעֲמוּן, *tibi gustandum dabunt*, Dan. IV. 22. עִשְׂבָּא כְתוֹרִין יְטַעֲמוּנֵהּ, *herbam ut bobus gustandam dederunt ei*, Dan. V. 21.

טַעַם, m. *gustus*, *sapor:* metaphorice *ratio*, *consilium*, *judicium*, *sententia*, *species*, *sensus:* טוּב טַעַם וָדַעַת, *præstantiam rationis et scientiæ*, Psalm. CXIX. 66. אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם, *mulier pulcra et aversa rationis*, sive *a ratione*, Proverb. XI. 22. id est, socors, ratione et consilio carens: וְטַעַם זְקֵנִים, *et consilium* sive *judicium senum*, Proverb. XII. 20. מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ, *ex sententia* vel *edicto regis*, Jon. III. 7. אֶת־טַעְמוֹ, *sensus suos*, 1 Sam. XXI. 14. עָמַד טַעְמוֹ בּוֹ, *mansit sapor ejus in eo*, Jerem. XLVIII. 11. בָּרוּךְ טַעְמֵךְ, *benedictum consilium tuum*, 1 Sam. XXV. 33. Chald. בִּטְעֵם חַמְרָא, *pro gustu vini*, *ad gustandum vinum*, Dan. V. 2. מִן־טַעַם אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל, *de sententia Dei Israelis*, וּמִטְּעֵם כּוֹרֶשׁ, *et de sententia Cyri*, Esr. VI. 14. בְּעֵל טְעֵם, *dominus* vel *magister consilii*, *præses consilii*, Esr. IV. 8. עַד־טַעְמָא לְדָרְיָוֶשׁ יְהָךְ, *dum causa ad Darium perveniret*, Esr. V. 5.

מַטְעַמִּים, m. pl. *cupediæ*, Genes. XXVII. 4. Fœm. cum aff. לְמַטְעַמֹּתָיו, *cupedias ejus*, Prov. XXIII. 3.

טָעַן *oneravit:* imperat. טַעֲנוּ אֶת בְּעִירְכֶם, *onerate jumentum vestrum*, Genes. XLV. 17. Item *fixit*, *transfixit*, *confodit*, *perfodit*, ex usu chaldaico. Participium Pyhal מְטֹעֲנֵי חָרֶב, *confossi gladio*, Ies. XIV. 19. Sic in Targum, גֻּבְרִין מְטַעֲנִין, *viri confossi*, Jer. XXXVII. 10. מְטֹעֲנֵי חַרְבָּא, *confossi gladio*, Jer. XVIII. 21. Ezech. XXVIII. 8.

טפח טֹפַח, טוֹפַח, m. *palmus*, mensura quatuor digitorum conjunctorum: מִסְגֶּרֶת טֹפַח, *clausura palmi*, id est, *tænia palmaris*, Exod. XXV. 25.

טֶפַח, masc. idem: וְעָבְיוֹ טֶפַח, *et crassitudo ejus erat palmus*, id est, *palmaris*, 1 Reg. VII. 26. Plurale, טְפָחוֹת, *palmos* vel *palmorum*, id est, *palmares* dedisti dies meos, Psal. XXXIX. 6. hoc est, *paucissimos*, ut Aben Esra explicat. מִמַּסַּד עַד־הַטְּפָחוֹת, *a fundamento usque ad palmas*, 1 Reg. VII. 9. id est, *circumferentias*, sive præcinctiones, quibus laquearia et tectum innituntur, quæ fere palmares esse solent. Locus, scribit Kimchi in Commentario, ubi trabes ponuntur, appellatur טְפָחִים, *palmæ*, quia lapides quibus capita trabium incumbunt, egrediuntur extra parietem mensura palmi extrinsecus et intrinsecus.

טִפַּח, Pih. *palmis distendere* aut *explanare*, *palmis ducere* vel *gestare*, ut infantes gestari solent, id est, ut Kimchi unico verbo dicit, *educare*. Præter. אֲשֶׁר־טִפַּחְתִּי, *quos palmis explanavi* vel *gestavi*, Thren. II. 22. id est, a teneris formavi et educavi: וִימִינִי טִפְּחָה שָׁמָיִם, *et dextera mea palmavit cœlos*, Ies. XLVIII. 13. id est, *palmo extendit* vel *metata est cœlos*, ut Aben Esra explicat: vel *palma distendit*, explanavit et æquavit cœlos, ut essent instar veli et expansi.

טִפֻּחִים, m. pl. *educationes*, quasi *palmationes* dicas: עוֹלְלֵי טִפֻּחִים, *parvulos educationum*, Thren. II. 20. id est, *qui manibus adhuc gestantur*

et educantur, ut R. Salomon explicat.

מִטְפַּחַת, f. *ventrale*, juxta quosdam, Ruth III. 15. Kimchi in libro Radicum *peplum* exponit, et sic in Majemone, part. 2. fol. 27. מטפחת שבראשה, *peplum quod est in capite ejus*. Plur. מִטְפָּחוֹת, *ventralia*, Ies. III. 22.

טָפַל *concinnavit, assuit, consuit.* Præter. טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר, *concinnant, connectunt contra me falsitatem*, Psal. CXIX. 69. Partic. præsens. טֹפְלֵי־שֶׁקֶר, *concinnatores falsi*, Job XIII. 4. Futur. וַתִּטְפֹּל עַל־עֲוֹנִי, *assuis ad iniquitatem meam*, Job XIV. 17.

טִפְסָר m. *imperator, dux, princeps*: פִּקְדוּ עָלֶיהָ טִפְסָר, *constituite super eam principem*, Jerem. LI. 27. Plurale cum Pathach וְטַפְסְרַיִךְ, *et principes tui*, Nah. III. 17.

טפף טַף, m. *parvulus, parvuli*, et dicitur tam de maribus quam de fœmellis: וְטַף וְנָשִׁים, *parvulosque et fœminas*, Ezech. IX. 6. Aff. וְאֶת־כָּל־טַפָּם, *omnesque parvulos ipsorum*, Gen. XXXIV. 29. Hinc verbum הָלוֹךְ וְטָפוֹף, *eundo et parvulando* (ut sic dicam), Ies. III. 16. id est, gressibus suis *parvulos agendo*; ingressu molli, minutis passibus, *instar parvulorum*, utendo. Et sic Aben Esra rejectis aliorum interpretationibus, הֹלְכוֹת מַהֲלַךְ טַף, *incedentes incessu parvulorum*, exponit.

טְפַר Chaldaice, *unguis*. Cum affixo וְטִפְרוֹהִי, *et ungues ejus*, Dan. IV. 30. וְטִפְרַיהּ, idem, Dan. VII. 19. Ex hebræo צִפֹּרֶן, literis צ et ט pro more commutatis.

טָפַשׁ *obesari, pinguefieri*: טָפַשׁ כַּחֵלֶב לִבָּם, *obesatum est quasi adipe cor eorum*, Psal. CXIX. 70. Chaldæum est; unde אִטַּפַּשׁ, *impinguatum est*, habet hic Chaldæus. טַפֵּשׁ, *pingue reddito*, Ies. VI. 10. Apud Rabbinos טִפֵּשׁ, *stultus*, cujus cor fatuitate impinguatum est. טִפְשׁוּתָא, *fatuitas, stultitia*.

טָרַד *assiduum, continuum esse in opere, jugiter occupari*: partic. וְדֶלֶף טֹרֵד, *et stillatio continuans*, Proverb. XIX. 13. et XXVII. 15. *quæ stillat in domo* בְּהַתְמָדָה *cum continuatione*, ut R. Levi loquitur. טָרוּד, *assidue occupatus*, apud Rabbinos.

טְרַד, Chald. *ejecit, extrusit, expulit, depulit*: particip. וְלָךְ טָרְדִין, *te autem depulsuri sunt*, Dan. IV. 22. Partic. præter. sive Pehil, טְרִיד, *depulsus*, Dan. IV. 30.

טרה טְרִיָּה, f. *humens, humidum, recens*, Jud. XV. 15. וּמַכָּה טְרִיָּה, *et plaga humida*, id est, *purulenta*, Ies. I. 6. R. Salomon inquit: inveni in libris medicorum, quod humorem, qui exit in plaga, vocant טְרִי, id est, *pus*.

טָרַח *laboravit, fatigavit se*, apud Rabbinos frequens. Hiph. fut. יַטְרִיחַ עָב, *laborare facit densam nubem*, Job XXXVII. 11. id est, *urget, fatigat*, eam huc illuc impellendo et dissipando.

טֹרַח, m. *fatigatio, labor*: הָיוּ עָלַי לָטֹרַח, *sunt mihi labori*, Ies. I. 14. id est, *laboriosæ*, vel *oneri*. Affix. טָרְחֲכֶם, *laborem vestrum*, sive *molestias vestras*, Deut. I. 12.

טֶרֶם *ante, antequam, priusquam, quum nondum, necdum, nondum*: fere semper post se verbum habet: הֲטֶרֶם תֵּדַע, *an nondum*

cognoscis? num prius cognoturus es vel *cognoscere cupis?* Exod. X. 7. בְּטֶרֶם יָבוֹא, *antequam ingrediatur*, Lev. XIV. 36. מִטֶּרֶם שׂוּם, *ab antequam poni*, id est, *quum nondum positus esset*, Hag. II. 15. R. Salomon in Genes. II. 5. non vult esse קֶדֶם *ante*, sed tantum עַד לֹא.

טָרַף *rapuit*, *prædatus est*, *discerpsit*, *dilaceravit rapiendo*. Est proprium ferarum. Præter. וְטָרַף זְרוֹעַ, *et rapiet brachium*, Deuter. XXXIII. 20. Particip. אַרְיֵה טֹרֵף, *leo rapiens*, Nah. II. 12. Niph. futur. אִם־טָרֹף יִטָּרֵף, *si discerpendo discerptum fuerit*, Exod. XXII. 12. Pyh. præter. טָרֹף טֹרַף, *discerpendo discerptus est*, id est *plane*, *omnino*, Genes. XXXVII. 33. Hiph. הִטְרִיף, *aluit*, *cibavit*: præt. הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי, *ale me cibo statuti mei*, Prov. XXX. 8. id est, *stato victu*.

טָרָף, m. *raptum*, *decerptum*, *avulsum*, Gen. VIII. 11. Item *folium*, quia a vento *rapitur*. Plur. constr. טַרְפֵּי צִמְחָהּ, *folia* vel *frondes germinis ejus*, Ezech. XVII. 9. Sic Chaldæis frequens: unde טְרַף זֵיתָא, *folium olivæ*, Genes. VIII. 11. טַרְפֵּי תְאֵנִין, *folia ficuum*, Gen. III. 7.

טֶרֶף, m. *raptum*, *rapina*, *præda*, qua cum feræ vivant, inde generaliter est *esca*, *cibus*, *victus*, ut Psalm. CXI. 5. Prov. XXXI. 15. Mal. III. 10. Affix. עַל־טַרְפּוֹ, *super prædam suam*, Ies. XXXI. 4.

טְרֵפָה, f. *discerptum*, *laceratum*, *raptum*, Gen. XXXI. 39. Lev. XXII. 8.

י

יָאַב *desideravit*, *cupidus fuit*: præter. לְמִצְוֹתֶיךָ יָאַבְתִּי, *præceptorum tuorum cupidus fui*, Ps. CXIX. 131.

יָאָה *pulcrum esse*, *convenire*, *decere; congruum*, *dignum esse*. Præt. fœm. כִּי לְךָ יָאָתָה, *nam tibi convenit*, Jerem. X. 7. Kametz in penultima propter pausam, pro יָאֲתָה, formæ גָּלְתָה. Chaldæis et Rabbinis tritissimum verbum est, immo et Syris, ut יָאֵא לָן, *decet nos*, Matth. III. 15. Nec ad sequens יָאַת referendum.

יאל Hiph. הוֹאִיל, *voluit*, *acquievit*: fere semper habet post se verbum. Præter. הוֹאִיל מֹשֶׁה בֵּאֵר, *voluit Moses exponere*, Deut. I. 5. Imper. הוֹאֵל וּבָרֵךְ, *velis et benedic*, 2 Sam. VII. 29. id est, *placeat tibi benedicere*. הוֹאִילוּ פְנוּ־בִי, *velitis*, *respicite* (respicere) *ad me*, Job VI. 28. Futur. וַיּוֹאֶל מֹשֶׁה, *et acquievit Moses*, ut habitaret cum viro isto, Exod. II. 21. וַיֹּאֶל לָלֶכֶת, *et noluit ire*, 1 Sam. XVII. 39. ex contraria significatione, ut in aliis, juxta Chald. Vide ibi R. Salomonem. Niph. נוֹאַל, *stulte agere*, vel *velle*, *stultescere*: præter. נוֹאֲלוּ שָׂרֵי צֹעַן, *stultescunt principes Tzoan*, Ies. XIX. 13. נוֹאַלְנוּ, *stulte egimus*, Numer. XII. 11. Possit quoque irregulare esse pro נֶאֱוַלְנוּ ab אֱוִיל *stultus*.

יְאֹר m. *rivus*: עַל־פִּי יְאֹר, *juxta os rivi*, Ies. XIX. 7. Cum ה locali, הַיְאֹרָה תַּשְׁלִיכֻהוּ, *in rivum projicite eum*, Exod. I. 22. Defective כַּיְאֹר, *velut*

rivus, Amos VIII. 8. pro כִּיאֹר, ut mox scribitur eodem versu. Aff. לִי יְאֹרִי, *mihi est rivus meus*, Ezech. XXIX. 3. Plur. נְהָרִים יְאֹרִים, *fluvii rivi*, Ies. XXXIII. 21. Constr. כֹּל־יְאֹרֵי מָצוֹר, *omnes rivos obsidionis*, 2 Reg. XIX. 24. Cum affixo דְּגַת־יְאֹרֶיךָ, *pisces rivorum tuorum*, Ezech. XXIX. 4.

יאש Niph. נוֹאַשׁ, *desperavit*, *spem*, *animum abjecit*: præt. וְנוֹאַשׁ מִמֶּנִּי שָׁאוּל, *et spem abjiciat de me Saul*, 1 Sam. XXVII. 1. Sumitur etiam quasi impersonaliter, *desperatum*, *actum est*, Jerem. II. 25. Ies. LVII. 10. Part. אִמְרֵי נוֹאָשׁ, *verba hominis animi abjectissimi*, *spe destituti*, Job VI. 26. Pih. יֵאֵשׁ, *spe destituit*: Infin. לְיַאֵשׁ אֶת לִבִּי, *spe destituendo animum meum*, Eccl. II. 20.

יאת *acquievit*, *consensit*. Præter. יָאֲתָה vide paulo ante in יָאָה. Fut. בְּזֹאת נֵאוֹת לָכֶם, *in hoc acquiescimus vobis*, Genes. XXXIV. 15. אַךְ נֵאוֹתָה לָהֶם, *tantum acquiescamus eis*, ver. 23. וַיֵּאֹתוּ, *et acquieverunt*, 2 Reg. XII. 9. Est ut אָבוֹשׁ a יָבֵשׁ.

יבב Pih. *vociferatus est*: futur. וַתְּיַבֵּב אֵם סִיסְרָא, *et vociferata est mater Siseræ*, Jud. V. 28. Chaldaicum est.

יבל Hiph. הוֹבִיל, *attulit*, *apportavit*, *adduxit*, *abduxit*: *deduxit*, *reduxit*. Futur. אוֹבִילֵם, *reducam eos*, Jer. XXXI. 9. יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׁי, *afferent reges donarium*, Ps. LXVIII. 30. Chald. præter. וְהֵיבֵל הִמּוֹ, *et deportaverat*, *abduxerat ea*, Esr. V. 14. Infinit. וּלְהֵיבָלָא כְּסַף, *et ad deferendum argentum*, Esr. VII. 15. Hoph. futur. לְקֶבֶר אוּבָל, *ad sepulcrum eductus vel elatus fuissem*, Job X. 19. יוּבַל שַׁי, *adducetur munus*, Ies. XVIII. 7.

יְבוּל, masc. *proventus*; אֶת־יְבוּל הָאָרֶץ, *proventum terræ*, Jud. VI. 4. וְאֵין יְבוּל בַּגְּפָנִים, *et nullus fuit proventus in vitibus*, Hag. III. 17. יִגֶל יְבוּל בֵּיתוֹ, *demigrat proventus domus ejus*, Job XX. 28. Aff. יְבוּלָם, *proventum eorum*, Psalm. LXXVIII. 46. Hinc per aphæresin, בּוּל הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ, *proventum montes proferent ei*, Job XL. 20. לְבוּל עֵץ, *proventui arboris incurvabo me*, Ies. XLIV. 19. id est, *coram ramo*, qui ex arbore provenit; et metonymice, *coram idolo* ex ramo facto. Sic Kimchi in libro Radicum.

יוּבַל, m. *fluvius*, *aquæductus*, *processus aquarum*: וְעַל־יוּבַל, *et juxta fluvium*, Jer. XVII. 8.

אוּבַל, m. idem, Dan. VIII. 2, 3.

יָבָל, m. idem: plur. constr. יִבְלֵי־מַיִם, *processus aquarum*, Ies. XXX. 25. et XLIV. 4.

יוֹבֵל, c. sed f. sæpius, *aries*: בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל, *cornu arietis*, id est, arietino, Jos. VI. 5. sic Chaldæus reddit, בְּקֶרֶן דִּכְרָא. Apud Talmudicos « cum iter facerem in Arabiam, audivi quod *arietem* vocarent יובלא » Roseh haschana, cap. 3. fol. 26. Item *jubilæus annus*, id est, quinquagesimus, quod *cornu arietino* sollemniter promulgari soleret, Lev. XXV. Plural. שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים, *buccinæ arietum*, Jos. VI. 4. rursus Chaldæus שׁוֹפָרַיָּא דְּקֶרֶן דִּכְרַיָּא.

יַבֶּלֶת, f. *fluxus* aut *fluxu affectum*, juxta quosdam, vel communiter juxta hebræos, *verruca*; et metonymice

gum חֲילָא, *robur.* Est et יָדַי, *manus* pro יָדַיִם, Ezech. XIII. 18. cui simile est in שָׂדָה. Construct. עַל־יְדֵי אַרְנוֹן, *ad spatia Arnonis*, Jud. XI. 26. id est, juxta Arnonem: מִידֵי חָרֶב, *a manibus gladii*, Job V. 20. id est, *potestate.* Aff. אַל־תֶּרֶף יָדֶיךָ, *ne remittas manus tuas*, Jos. X. 6. Terminatione fœminina semper usurpatur metaphorice: שְׁתֵּי יָדוֹת, *duo cardines*, Ex. XXVI. 17. חָמֵשׁ יָדוֹת, *quinque partibus*, Genes. XLIII. 34. et XLVII. 24. et sic 2 Sam. XIX. 44. וְיָדוֹת, *et manus*, id est, *fulcra manualia* erant utrinque, 1 Reg. X. 19. Aff. לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו, *ad duos cardines ejus*, Exod. XXVI. 19. Chaldaice, מִן־יַד אַרְיָוָתָא, *de manu*, id est *potestate leonum*, Dan. VI. 28. בִּידֵהּ, *manum ejus*, Dan. IV. 32. בִּידְהוֹם, *in manibus eorum*, Esr. V. 8. בִּידַיִן, *manibus*, Dan. II. 34.

יָדַד *jecit, projecit:* præter. יַדּוּ גוֹרָל, *projecerunt sortem*, Joel IV. 3. quod vide etiam in sequenti radice.

יָדִיד, m. *dilectus:* יְדִיד יְהוָֹה, *dilectus Domini*, Deuter. XXXIII. 12. Aff. אָשִׁירָה לִידִידִי, *cantabo nunc dilecto meo*, Ies. V. 1. Plural. יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, *ut liberentur dilecti tui*, Psal. LX. 7. Fœmin. שִׁיר יְדִידֹת, *carmen dilectarum, amicarum*, Psal. XLV. 1. Hebræi, *amorum.* מַה־יְּדִידוֹת, *quam amabilia sunt tabernacula tua*, Psal. LXXXIV. 2.

יְדִידוּת, f. *dilectio:* Jer. XII. 7.

יָדָה *jecit, dejecit, projecit, jaculatus est:* imper. יְדוּ אֵלֶיהָ, *jaculamini in eam*, Jer. L. 14. Pih. infinit. לְיַדּוֹת אֶת־קַרְנוֹת, *ut dejiciant cornua gentium*, Zach. II. 4. Futur. יַדּוּ, *projecerunt sortem*, Joel IV. 3. pro יַדְּדוּ: simile fuit aute in יָגָה in Pihel: et sic quoque וַיַּדּוּ אֶבֶן בִּי, *et projecerunt lapidem in me*, Thren. III. 53. Hiph. הוֹדָה, *confiteri, celebrare, gratias agere*, construitur cum dativo: præter. הוֹדִינוּ לְּךָ אֱלֹהִים, *celebramus te Deus*, Psalm. LXXV. 2. et cum accusativo: וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ, *celebrabunt nomen tuum*, 1 Reg. VIII. 33. Particip. וּמוֹדֶה, *et qui confessus fuerit*, Prov. XXVIII. 13. Chald. particip. וּמְצַלֵּא וּמוֹדֵא, *orabat et confitebatur*, Dan. VI. 11. מְהוֹדֵא וּמְשַׁבַּח אֲנָה, *gratias ago et laudo ego te*, Dan. II. 23. et sic hebraice cum ה conjugationis, יְהוֹדוּךָ, *celebrabunt te*, Psalm. XLV. 18. Hithp. præt. וְהִתְוַדָּה עָלָיו, *et confitebitur super eo*, Levit. XVI. 21. Particip. וּמִתְוַדֶּה חַטָּאתִי, *et confitebar peccatum meum*, Dan. IX. 20. Aliam formam vide paulo post in fine radicis.

תּוֹדָה, f. *confessio, celebratia, laudatio, laus, gratiarum actio, eucharisticum sacrificium:* זֶבַח־תּוֹדָה, *sacrificium laudis*, Levit. XXII. 29. וְהַתּוֹדָה הַשֵּׁנִית, *et confessio secunda procedebat*, Nehem. XII. 38. id est, celebrantium ordo vel classis. Constr. תּוֹדַת, Levit. VII. 12. Plural. שְׁתֵּי תוֹדֹת, *duos celebrantium ordines*, Neh. XII. 31. וּבְתוֹדוֹת, *et laudationibus, gratiarum actionibus*, Nehem. XII. 27. וְתֹדוֹת, *et eucharistica*, 2 Par. XXIX. 31.

הֻיְּדוֹת, f. pl. *celebrationes*, Nehem. XII. 8.

יְהוּדָה, *Jehudah*, filius patriarchæ Jacobi, quasi *celebrationis* filius dictus, quod mater a partu ipsius Deum

celebrasset, Genes. XXIX. 35. et eum *celebraturi essent* fratres ejus, Genes. XLIX. 8. Illud nomen post scissuram tribuum, quæ antea *Hebræi* et *Israelitæ* dicebantur, soli tribui *Jehudæ* impositum est; et quia tribus *Benjamin* ipsi postea adjuncta, una regnum judaicum constituit, inde et Benjamitæ *Judæi* dicti fuerunt; ut Mardochæus Benjamita vocatur אִישׁ יְהוּדִי, *vir judæus*, Esth. II. 5. Tandem in universos residuos nomen traductum, qui omnes vocantur *Judæi*. Impositum et terræ fuit, quam tribus Jehudæ occupavit, et Chald. דִּי יְהוּד, *terræ Judææ*, Dan. II. 25.

יְהוּדִי, m. *judæus*, Esth. III. 4. Plurale, יְהוּדִים, ver. 6. Chaldaice יְהוּדָאִין et יְהוּדָיֵא, *judæi*, Dan. III. 8.

יְהוּדִית, *judaice*, *lingua judaica*, id est, *hebraica*, 2 Reg. XVIII. 26. Hinc verbum formatum in Hithp. pro *judaizare*: partic. מִתְיַהֲדִים, *judaizabant, judæi fiebant*, Esth. VIII. 17.

יָדַע *scivit, novit, agnovit, cognovit; animadvertit*, *percepit*. Proprie mentis est et intellectus, quandoque etiam sensus; ut quando de concubitu dicitur: interdum operosam cognitionem denotat, pro *curare, curam agere*, ut Psal. I. 6. Prov. XXVII. 23. Præter. יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ, *cognovit Evam uxorem suam*, Genes. IV. 1. nempe *concubitu maritali*, quod sic decore et honeste effertur: יָדַעְתִּי אֶת־יִצְרוֹ, *novi figmentum ejus*, Deut. XXXI. 21. id est, *mores et studia* ejus. Partic. אֶל־יוֹדֵעַ סֵפֶר, *ad scientem libros*, Ies. XXIX. 11. id est, *literarum peritum*: וְאָנֹכִי הַוּיֹדֵעַ, *ego sum qui scio*, Jer. XXIX. 23. quod scriptum transpositis literis, et legendum הַיּוֹדֵעַ, ut a Masorethis notatum: יוֹדְעֵי בִינָה לָעִתִּים, *scientes intelligentiam temporum*, 1 Par. XII. 32. id est, *rationis temporum periti*. יוֹדְעֵי דַעַת, *scientes scientiam*, Dan. I. 4. id est, *præditi scientia*. Partic. præteritum sive Pahul, וִידוּעַ חֹלִי, *expertus morbos*, Ies. LIII. 3. Infinit. irregularis juxta R. D. Kimchi in libro Rad. דְּעָה חָכְמָה, *scire sapientiam*, Prov. XXIV. 14. at Aben Esra facit imperativum cum ה paragogico præcedente Sægol. Futurum, יֵדָע, *pernoscit*, Psal. CXXXVIII. 6. quæ forma partim perfecta, partim imperfecta est: quidam in Hiphil ponunt, alii in Pihel: at significatio hujus verbi in istis conjugationibus loco Psalmi non convenit. Chald. præter. כְּדִי יְדַע, *quum cognovisset*, Dan. VI. 10. דִּי כָּל־דְּנָה יְדַעְתָּ, *quum totum hoc cognosceres*, Dan. V. 22. דִּי אֲנָה יָדַעַת, *quia ego novi*, Dan. IV. 6. Particip. יָדַע אֲנָא, *scio ego*, Dan. II. 8. Plural. וְלָא יָדְעִין, *neque cognoscunt*, Dan. V. 23. Construct. לְיָדְעֵי בִינָה, *scientibus intelligentiam*, Dan. II. 21. Particip. præteritum sive Pehil, יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא, *notum ad essendum regi*, id est, *notum sit*, Esr. IV. 12. Imper. דַּע מַלְכָּא, *scito rex*, Dan. VI. 16. Futurum, וְאִנְדַּע, *et cognoscam*, Dan. II. 9. תִּנְדַּע, *cognosces*, Dan. II. 30. דִּי יִנְדְּעוּן, *ut cognoscant*, Dan. IV. 14. quæ sunt cum נ loco Daghesch, pro אֶדַּע. Niph. נוֹדַע, *notum fieri, agnosci, cognosci, innotescere, notum facere, animadverti*. Præt. לֹא נוֹדַע, *neque notum sit*, Deut. XXI. 1. Inf. וְאַחֲרֵי הִוָּדְעִי, *posteaquam notum factum est mihi*, Jerem. XXXI. 19. Futur. יִוָּדַע, *notus fiebat*, Psalm. LXXIV. 5. id est, *insignis*, *celebris*. Fut. וּבְקֶרֶב כְּסִילִים תִּוָּדֵעַ, *et in animo stultorum innotescit*,

cognoscendum se exhibet, Prov. XIV. 33. nempe quidquid sapientiæ reconditum est. Paucula quæ stulti, et vani scioli norunt, mire jactant et ostentant, juxta illud vetus: אִסְתִּירָא בְּלָגִינָא קִישׁ קִישׁ קָרְיָא, *stater in lagena Kis Kis clamat.* Numulus in vacuam lagenam injectus, magnum edit sonum et strepitum, si moveatur: sic est sapientia in hominibus vanis. At in sapientibus sapientia quiescit, nec profertur, nisi cum opus est, juxta illud: *parcens sermonibus novit scientiam*, Prov. XVII. 27. Sic explicatur præcedens locus a veteribus hebræorum sapientibus, codice Talmudico Bava metzia, cap. 7. fol. 85. Meminit etiam proverbii istius in hac radice Kimchi in libro Radicum. Pih. præter. יִדַּעְתָּה שַׁחַר מְקוֹמוֹ, *notum fecisti auroræ locum suum*, Job XXXVIII. 12. ubi ה in fine pertinet ad nomen sequens, et legendum juxta Masorethas, יִדַּעְתָּ הַשַּׁחַר. Pyh. particip. אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי, *dux meus et notus meus*, Psalm. LV. 14. phrasis usitatissima in Judæorum epistolis, qua præcipuum et familiarem amicum compellant. Plurale, מְיֻדָּעַי, *familiares meos*, Ps. LXXXVIII. 9. Hiph. הוֹדִיעַ, *scire, experiri fecit, notum fecit, indicavit, instruxit, ostendit:* construitur cum accusativo et dativo. Præter. הוֹדַעְתָּ לָהֶם, *notam facies eis*, Exod. XVIII. 20. הוֹדַעְתִּי אוֹתָם, *scire feci eos*, Ezech. XX. 11. Hinc anomalum, יוֹדַעְתִּי אֶל־מְקוֹם, *indicavi, condixi locum talem;* et est pro הוֹדַעְתִּי, et אֶל pro אֶת. Chald. præt. הוֹדַע לְדָנִיֵּאל, *notum fecit Danieli*, Dan. II. 15. הוֹדְעָךְ, *ostendit tibi*, ver. 29. וּכְעַן הוֹדַעְתַּנִי, *nunc autem notum fecisti mihi*, ver. 23. וְהוֹדַעְנָא לְמַלְכָּא, *notum fecimus regi*, Esr. IV. 14. Particip. plurale מְהוֹדְעִין אֲנַחְנָה, *notum facimus nos*, ver. 16. Inf. לְהוֹדָעָה לְמַלְכָּא, *notam facere regi*, Dan. V. 8. לְהוֹדָעוּתָךְ, *ut nota faceremus tibi*, Esr. V. 10. לְהוֹדָעֻתַנִי, *ut notum facias mihi*, Dan. II. 26. Futur. לְמַלְכָּא יְהוֹדַע, *regi notum faciet*, Dan. II. 25. לָא תְהוֹדְעֻנַּנִי, *notum non feceritis mihi*, ver. 9. Hoph. præter. אוֹ הוֹדַע, *aut notum factum fuerit*, Levit. IV. 23. Hithp. infin. בְּהִתְוַדַּע, *quando cognoscendum præbuit se*, Gen. XLV. 1. Futur. אֵלָיו אֶתְוַדָּע, *ei notum faciam me*, Num. XII. 6.

דֵּעַ, masc. *scientia, sententia:* affix. אֲחַוֶּה דֵעִי, *indicabo sententiam meam*, Job XXXII. 10. אֶשָּׂא דֵעִי, *proferam sententiam meam*, Job XXXVI. 3. Plur. תְּמִים דֵּעִים, *perfecti scientiis*, Job XXXVII. 16.

דֵּעָה, f. *scientia:* וְרָעוּ אֶתְכֶם דֵּעָה, *et pascent vos scientia, et intelligentia*, Jer. III. 15. Plural. אֵל דֵּעוֹת, *Deus scientiarum*, 1 Sam. II. 3.

דַּעַת, est infinitivus et inde nomen, *cognitio, notitia, scientia, sententia:* בִּבְלִי־דַעַת, *præter scientiam*, Deut. IV. 42. id est, *per imprudentiam:* בְּמִלִּין בְּלִי־דָעַת, *sermonibus absque scientia*, Job XXXVIII. 2. id est. *indoctis*, inscite prolatis. Aff. בְּדַעְתּוֹ, *scientia illius*, Prov. III. 20.

יִדְּעֹנִי, m. *ariolus, futurorum divinator*, quasi *sciolus* dictus. Apud veteres legitur: *jiddeoni est*, qui ponit os animantis, cui nomen יְדוֹעַ, in os suum, et os illud postea ex sese loquitur, in codice Talmudico Sanhedrin cap. 7. fol. 65. Inde Jonathan וְתָבְעֵי גְרַם יְדוֹעַ, *et sciscitantes os jiddoa*, Lev. XX. 6. Species divinationis prohibita; Levit. XX. 27. Plur.

וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים, *et ad ariolos*, Levit. XIX. 31.

מַדָּע vel מַדַּע, m. *scientia:* וּמְבִינֵי מַדָּע, *et intelligentes scientiam*, Dan. I. 4. id est, *prœditi scientia:* וּמַדָּע, *et scientiam*, 2 Par. I. 10. Aff. בְּמַדָּעֲךָ, *per scientiam tuam*, Eccles. X. 20. Aben Esra, *in animo et cogitationibus tuis*, quas nemo scit nisi tu, hoc est, *conscientia*.

מַנְדַּע, מַנְדְּעָא, m. Chald. idem: רוּחַ יַתִּירָא וּמַנְדַּע, *spiritus excellens et cognitio*, Dan. V. 12. וּמַנְדְּעָא, *et scientiam*, Dan. II. 21. Aff. וּמַנְדְּעִי, יְתוּב עֲלַי, *et intellectus meus*, vel *mens mea reversa est ad me*, Dan. IV. 33. נ est loco Daghesch, ut et in verbo dictum.

מוֹדַע, masc. *affinis, cognatus, notus, familiaris*, Ruth II. 1. Prov. VII. 4.

מוֹדַעַת, fœm. *cognatio*, *affinitas:* affix. מוֹדַעְתָּנוּ, *cognationis nostræ* vel *de cognatione nostra*, Ruth III. 2. id est, *cognatus* vel *affinis* noster: Kametz autem est loco Tzere.

מַדּוּעַ, *quare?* vox composita ex מָה et דוּעַ, ut dicitur בּוּל pro יְבוּל, q. d. *quæ scientia* aut *ratio est? quare, quamobrem?* Usus enim ejus est, cum causam alicujus rei scire et cognoscere cupimus. מַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלָי, *quare venistis ad me?* Gen. XXVI. 27. Aben Esra in Exod. XVIII. 14. explicat; מַדּוּעַ est quasi מָה דַעְתְּךָ, sicut מַלְכֶּם · מַזֶּה·

יָהּ, *Jah*, unum ex nominibus divinis: בְּיָהּ יְהוָה, *in Jah*, vel *Deo Domino*, Ies. XXVI. 4. Vide R. Salomonem in Psal. LXVIII. 5.

יְהַב Chald. *dedit*, *tradidit*, *reddidit:* præt. יְהַב בִּידָךְ, *tradidit, tradat in manum tuam*, Dan. II. 38. וִיהַבוּ גֶשְׁמֵיהוֹן, *et tradiderunt corpus suum*, Dan. III. 28. Particip. præsens, יָהֵב חָכְמְתָא, *dat sapientiam*, Dan. II. 21. Plur. יָהֲבִין לְהוֹן טַעְמָא, *reddituri illis rationem*, Dan. VI. 3. Imper. לְאָחֳרָן הַב, *alteri da*, Dan. V. 17. Præterit. pass. Pehil: יְהִיב לַהּ, *datum est ei*, Dan. VII. 4. Fœmin. יְהִיבַת לְהוֹן, *data fuerat eis*, ver. 12. וִיהִיבוּ, *et tradita fuerunt*, Esr. V. 14. Ithpah. particip. מִתְיְהֵב לְהוֹן, *dabatur illis*, Esr. IV. 20. Fœmin. תֶּהֱוֵא מִתְיַהֲבָא, *sit datus, detur*, Esr. VI. 8. Plur. דִּי מִתְיַהֲבִין, *quæ traduntur*, Esr. VII. 19. Futur. יִתְיְהֵב לַהּ, *detur ei*, Dan. IV. 13. וְיִתְיַהֲבוּן בִּידֵהּ, *tradanturque in manus ejus*, Dan. VII. 25. Imperat. הַב הַב, *da, da*, Prov. XXX. 15. Cum ה paragogico: הָבָה לִּי בָנִים, *da mihi liberos*, Gen. XXX. 1. הָבָה־לָּנוּ לֶחֶם, *da nobis panem*, Genes. XLVII. 15. Sequente continuo alio verbo, habet vim hortantis particulæ, ut alia quædam: הָבָה נִלְבְּנָה, *agedum, formemus lateres*, Gen. XI. 3. vide et ver. 7. et XXXVIII. 16. Exod. I. 10. Plur. הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ, *date magnitudinem Deo nostro*, Deuter. XXXII. 3. et cum Tzere ab initio, אָהֲבוּ הֵבוּ, *amant date*, id est, *munera*, Hos. IV. 18. Fœm. הָבִי הַמִּטְפַּחַת, *cedo ventrale*, Ruth III. 15.

יְהָב, masc. *onus, cura*, proprie illarum rerum, quæ nobis desunt, et nobis dari anxie et solicite petimus: הַשְׁלֵךְ עַל־יְהוָה יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ *projice onus tuum, curas tuas super Dominum, et ipse sustentabit te*, Psal. LV. 23. R. Salomon et Aben Esra, מַשָּׂאֲךָ, *onus tuum*. Inde apud Talmudicos: » nesciebant quidam Rabbinorum quid esset הַשְׁלֵךְ יְהָבְךָ: dixit

טָעַם *gustavit* : præterit. טָעַם כָּל־הָעָם לֶחֶם, *gustavit omnis populus panem*, 1 Sam. XIV. 24. טָעַמְתִּי מְעַט דְּבַשׁ, *gustavi parum mellis*, ver. 29. Chald. futurum ex Pahel, לָךְ יְטַעֲמוּן, *tibi gustandum dabunt*, Dan. IV. 22. עִשְׂבָּא כְתוֹרִין יְטַעֲמוּנֵּהּ, *herbam ut bobus gustandam dederunt ei*, Dan. V. 21.

טַעַם, m. *gustus*, *sapor* : metaphorice *ratio*, *consilium*, *judicium*, *sententia*, *species*, *sensus* : טוּב טַעַם וָדַעַת, *præstantiam rationis et scientiæ*, Psalm. CXIX. 66. אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם, *mulier pulcra et aversa rationis*, sive *a ratione*, Proverb. XI. 22. id est, socors, ratione et consilio carens: וְטַעַם זְקֵנִים, *et consilium* sive *judicium senum*, Proverb. XII. 20. מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ, *ex sententia* vel *edicto regis*, Jon. III. 7. אֶת־טַעְמוֹ, *sensus suos*, 1 Sam. XXI. 14. עָמַד טַעְמוֹ בּוֹ, *mansit sapor ejus in eo*, Jerem. XLVIII. 11. בָּרוּךְ טַעְמֵךְ, *benedictum consilium tuum*, 1 Sam. XXV. 33. Chald. בִּטְעֵם חַמְרָא. *pro gustu vini*, *ad gustandum vinum*, Dan. V. 2. מִן־טַעַם אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל, *de sententia Dei Israelis*, וּמִטְּעֵם כּוֹרֶשׁ, *et de sententia Cyri*, Esr. VI. 14. בְּעֵל טְעֵם, *dominus* vel *magister consilii*, *præses consilii*, Esr. IV. 8. עַד־טַעְמָא לְדָרְיָוֶשׁ יְהָךְ, *dum causa ad Darium perveniret*, Esr. V. 5.

מַטְעַמִּים, m. pl. *cupediæ*, Genes. XXVII. 4. Fœm. cum aff. לְמַטְעַמֹּתָיו *cupedias ejus*, Prov. XXIII. 3.

טָעַן *oneravit* : imperat. טַעֲנוּ אֶת בְּעִירְכֶם, *onerate jumentum vestrum*, Genes. XLV. 17. Item *fixit*, *transfixit*, *confodit*, *perfodit*, ex usu chaldaico. Participium Pyhal מְטֹעֲנֵי חֶרֶב, *confossi gladio*, Ies. XIV. 19. Sic in Targum, גֻּבְרִין מְטַעֲנִין, *viri confossi*, Jer. XXXVII. 10. מְטַעֲנֵי חַרְבָּא, *confossi gladio*, Jer. XVIII. 21. Ezech. XXVIII. 8.

טפח טוֹפַח, m. *palmus*, mensura quatuor digitorum conjunctorum : מִסְגֶּרֶת טֹפַח, *clausura palmi*, id est, *tænia palmaris*, Exod. XXV. 25.

טֶפַח, masc. idem : וְעָבְיוֹ טֶפַח, *et crassitudo ejus erat palmus*, id est, *palmaris*, 1 Reg. VII. 26. Plurale, טְפָחוֹת, *palmos* vel *palmorum*, id est, *palmares* dedisti dies meos, Psal. XXXIX. 6. hoc est, *paucissimos*, ut Aben Esra explicat. מִמַּסָּד עַד־הַטְּפָחוֹת ; *a fundamento usque ad palmas*, 1 Reg. VII. 9. id est, *circumferentias*, sive præcinctiones, quibus laquearia et tectum innituntur, quæ fere palmares esse solent. Locus, scribit Kimchi in Commentario, ubi trabes ponuntur, appellatur טְפָחִים, *palmæ*, quia lapides quibus capita trabium incumbunt, egrediuntur extra parietem mensura palmi extrinsecus et intrinsecus.

טִפַּח, Pih. *palmis distendere* aut *explanare*, *palmis ducere* vel *gestare*, ut infantes gestari solent, id est, ut Kimchi unico verbo dicit, *educare*. Præter. אֲשֶׁר־טִפַּחְתִּי, *quos palmis explanavi* vel *gestavi*, Thren. II. 22. id est, a teneris formavi et educavi : וִימִינִי טִפְּחָה שָׁמָיִם, *et dextera mea palmavit cælos*, Ies. XLVIII. 13. id est, *palmo extendit* vel *metata est cælos*, ut Aben Esra explicat : vel *palma distendit*, explanavit et æquavit cœlos, ut essent instar veli et expansi.

טִפֻּחִים, m. pl. *educationes*, quasi *palmationes* dicas : עוֹלְלֵי טִפֻּחִים, *parvulos educationum*, Thren. II. 20. id est, *qui manibus adhuc gestantur*

et educantur, ut R. Salomon explicat.

מִטְפַּחַת, f. *ventrale*, juxta quosdam, Ruth III. 15. Kimchi in libro Radicum *peplum* exponit, et sic in Majemone, part. 2. fol. 27. מטפחת שבראשה, *peplum quod est in capite ejus*. Plur. מִטְפָּחוֹת, *ventralia*, Ies. III. 22.

טָפַל *concinnavit*, *assuit*, *consuit*. Præter. טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר, *concinnant*, *connectunt contra me falsitatem*, Psal. CXIX. 69. Partic. præsens. טֹפְלֵי־שֶׁקֶר, *concinnatores falsi*, Job XIII. 4. Futur. וַתִּטְפֹּל עַל־עֲוֹנִי, *assuis ad iniquitatem meam*, Job XIV. 17.

טִפְסָר m. *imperator*, *dux*, *princeps*: פִּקְדוּ עָלֶיהָ טִפְסָר, *constituite super eam principem*, Jerem. LI. 27. Plurale cum Pathach וְטַפְסְרַיִךְ, *et principes tui*, Nah. III. 17.

טפף טַף, m. *parvulus*, *parvuli*, et dicitur tam de maribus quam de fœmellis: וְטַף וְנָשִׁים, *parvulosque et fœminas*, Ezech. IX. 6. Aff. וְאֶת־כָּל־טַפָּם, *omnesque parvulos ipsorum*, Gen. XXXIV. 29. Hinc verbum הָלוֹךְ וְטָפוֹף, *eundo et parvulando* (ut sic dicam), Ies. III. 16. id est, gressibus suis *parvulos agendo*; ingressu molli, minutis passibus, *instar parvulorum*, utendo. Et sic Aben Esra rejectis aliorum interpretationibus, הֲלִכוֹת מְהַלֵּךְ טַף, *incedentes incessu parvulorum*, exponit.

טְפַר Chaldaice, *unguis*. Cum affixo וְטִפְרוֹהִי, *et ungues ejus*, Dan. IV. 30. וְטִפְרֵיהּ, idem, Dan. VII. 19. Ex hebræo צִפֹּרֶן, literis צ et ט pro more commutatis.

טָפַשׁ *obesari*, *pinguefieri*: טָפַשׁ כַּחֵלֶב לִבָּם, *obesatum est quasi adipe cor eorum*, Psal. CXIX. 70. Chaldæum est; unde אִטְפַּשׁ, *impinguatum est*, habet hic Chaldæus. טַפֵּשׁ, *pingue reddito*, Ies. VI. 10. Apud Rabbinos טִפֵּשׁ, *stultus*, cujus cor fatuitate impinguatum est. טִפְּשׁוּתָא, *fatuitas*, *stultitia*.

טָרַד *assiduum*, *continuum esse in opere*, *jugiter occupari*: partic. וְדֶלֶף טֹרֵד, *et stillatio continuans*, Proverb. XIX. 13. et XXVII. 15. *quæ stillat in domo* בְּהַתְמָדָה *cum continuatione*, ut R. Levi loquitur. טָרוּד, *assidue occupatus*, apud Rabbinos.

טְרַד, Chald. *ejecit*, *extrusit*, *expulit*, *depulit*: particip. וְלָךְ טָרְדִין, *te autem depulsuri sunt*, Dan. IV. 22. Partic. præter. sive Pehil, טְרִיד, *depulsus*, Dan. IV. 30.

טרה טְרִיָּה, f. *humens*, *humidum*, *recens*, Jud. XV. 15. וּמַכָּה טְרִיָּה, *et plaga humida*, id est, *purulenta*, Ies. I. 6. R. Salomon inquit: inveni in libris medicorum, quod humorem, qui exit in plaga, vocant טְרִי, id est, *pus*.

טָרַח *laboravit*, *fatigavit se*, apud Rabbinos frequens. Hiph. fut. יַטְרִיחַ עָב, *laborare facit densam nubem*, Job XXXVII. 11. id est, *urget*, *fatigat*, eam huc illuc impellendo et dissipando.

טֹרַח, m. *fatigatio*, *labor*: הָיוּ עָלַי לָטֹרַח, *sunt mihi labori*, Ies. I. 14. id est, *laboriosæ*, vel *oneri*. Affix. טָרְחֲכֶם, *laborem vestrum*, sive *molestias vestras*, Deut. I. 12.

טֶרֶם *ante*, *antequam*, *priusquam*, *quum nondum*, *necdum*, *nondum*: fere semper post se verbum habet: הֲטֶרֶם תֵּדַע, *an nondum*

cognoscis? num prius cognitarus es vel cognoscere cupis? Exod. X. 7. בְּטֶרֶם יָבוֹא, *antequam ingrediatur*, Lev. XIV. 36. מִטֶּרֶם שׂוּם, *ab antequam poni*, id est, *quum nondum positus esset*, Hag. II. 15. R. Salomon in Genes. II. 5. non vult esse קֶדֶם *ante*, sed tantum עַד לֹא.

טָרַף *rapuit, prædatus est, discerpsit, dilaceravit rapiendo.* Est proprium ferarum. Præter. וְטָרַף זְרוֹעַ, *et rapiet brachium*, Deuter. XXXIII. 20. Particip. אַרְיֵה טֹרֵף, *leo rapiens*, Nah. II. 12. Niph. futur. אִם־טָרֹף יִטָּרֵף, *si discerpendo discerptum fuerit*, Exod. XXII. 12. Pyh. præter. טָרֹף טֹרַף, *discerpendo discerptus est*, id est *plane, omnino*, Genes. XXXVII. 33. Hiph. הַטְרִיף, *aluit, cibavit*: præt. הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי, *ale me cibo statuti mei*, Prov. XXX. 8. id est, *stato victu*.

טָרָף, m. *raptum, decerptum, avulsum*, Gen. VIII. 11. Item *folium*, quia a vento *rapitur*. Plur. constr. טַרְפֵּי צִמְחָהּ, *folia* vel *frondes germinis ejus*, Ezech. XVII. 9. Sic Chaldæis frequens: unde טְרַף זֵיתָא, *folium olivæ*, Genes. VIII. 11. טַרְפֵּי תְאֵנִין, *folia ficuum*, Gen. III. 7.

טֶרֶף, m. *raptum, rapina, præda*, qua cum feræ vivant, inde generaliter est *esca, cibus, victus*, ut Psalm. CXI. 5. Prov. XXXI. 15. Mal. III. 10. Affix. עַל־טַרְפּוֹ, *super prædam suam*, Ies. XXXI. 4.

טְרֵפָה, f. *discerptum, laceratum, raptum*, Gen. XXXI. 39. Lev. XXII. 8.

י

יָאַב *desideravit, cupidus fuit*: præter. לְמִצְוֹתֶיךָ יָאַבְתִּי, *præceptorum tuorum cupidus fui*, Ps. CXIX. 131.

יָאָה *pulcrum esse, convenire, decere; congruum, dignum esse.* Præt. fœm. כִּי לְךָ יָאָתָה, *nam tibi convenit*, Jerem. X. 7. Kametz in penultima propter pausam, pro יָאֲתָה, formæ גָּלְתָה. Chaldæis et Rabbinis tritissimum verbum est, immo et Syris, ut יָאֵא לַן, *decet nos*, Matth. III. 15. Nec ad sequens יָאת referendum.

יָאַל Hiph. הוֹאִיל, *voluit, acquievit*: fere semper habet post se verbum. Præter. הוֹאִיל מֹשֶׁה בֵּאֵר, *voluit Moses exponere*, Deut. I. 5. Imper. הוֹאֵל וּבָרֵךְ; *velis et benedic*, 2 Sam. VII. 29. id est, *placeat tibi benedicere*. הוֹאִילוּ פְנוּ־בִי, *velitis, respicite* (respicere) *ad me*, Job VI. 28. Futur. וַיּוֹאֶל מֹשֶׁה, *et acquievit Moses*, ut habitaret cum viro isto, Exod. II. 21. וַיֹּאֶל לָלֶכֶת, *et noluit ire*, 1 Sam. XVII. 39. ex contraria significatione, ut in aliis, juxta Chald. Vide ibi R. Salomonem. Niph. נוֹאַל; *stulte agere*, vel *velle*, *stultescere*: præter. נוֹאֲלוּ שָׂרֵי צֹעַן, *stultescunt principes Tzoan*, Ies. XIX. 13. נוֹאַלְנוּ, *stulte egimus*, Numer. XII. 11. Possit quoque irregulare esse pro נֶאֱוַלְנוּ ab אֱוִיל *stultus*.

יְאֹר m. *rivus*: עַל־פִּי יְאֹר, *juxta os rivi*, Ies. XIX. 7. Cum ה locall, הַיְאֹרָה תַּשְׁלִיכֻהוּ, *in rivum projicite eum*, Exod. I. 22. Defective כַּיְאֹר, *velut*

rivus, Amos VIII. 8. pro כִּיאֹר, ut mox scribitur eodem versu. Aff. לִי יְאֹרִי, *mihi est rivus meus*, Ezech. XXIX. 3. Plur. נְהָרִים יְאֹרִים, *fluvii rivi*, Ies. XXXIII. 21. Constr. כֹּל־יְאֹרֵי מָצוֹר, *omnes rivos obsidionis*, 2 Reg. XIX. 24. Cum affixo דְּגַת־יְאֹרֶיךָ, *pisces rivorum tuorum*, Ezech. XXIX. 4.

יאש Niph. נוֹאַשׁ, *desperavit*, *spem*, *animum abjecit*: præt. וְנוֹאַשׁ מִמֶּנִּי שָׁאוּל, *et spem abjiciat de me Saul*, 1 Sam. XXVII. 1. Sumitur etiam quasi impersonaliter, *desperatum*, *actum est*, Jerem. II. 25. Ies. LVII. 10. Part. אִמְרֵי נוֹאָשׁ, *verba hominis animi abjectissimi*, *spe destituti*, Job VI. 26. Pih. יֵאֵשׁ, *spe destituit*: Infin. לְיָאֵשׁ אֶת לִבִּי, *spe destituendo animum meum*, Eccl. II. 20.

יאת *acquievit*, *consensit*. Prætor. יָאֲתָה vide paulo ante in יָאָה. Fut. בְּזֹאת נֵאוֹת לָכֶם, *in hoc acquiescimus vobis*, Genes. XXXIV. 15. אַךְ נֵאוֹתָה לָהֶם, *tantum acquiescamus eis*, ver. 23. וַיֵּאֹתוּ, *et acquieverunt*, 2 Reg. XII. 9. Est ut אֲבוֹשׁ a יָבֵשׁ.

יבב Pih. *vociferatus est*: futur. וַתְּיַבֵּב אֵם סִיסְרָא, *et vociferata est mater Siseræ*, Jud. V. 28. Chaldaicum est.

יבל Hiph. הוֹבִיל, *attulit*, *apportavit*, *adduxit*, *abduxit*: *deduxit*, *reduxit*. Futur. אוֹבִילֵם, *reducam eos*, Jer. XXXI. 9. יוֹבִלוּ מְלָכִים שָׁי, *afferent reges donarium*, Ps. LXVIII. 30. Chald. præter. וְהֵיבֵל הִמּוֹ, *et deportarerat*, *abduxerat ea*, Esr. V. 14. Infinit. וּלְהֵיבָלָה כְּסַף, *et ad deferendum argentum*, Esr. VII. 15. Hoph. futur. לְקֶבֶר אוּבָל, *ad sepulcrum eductus vel elatus fuissem*, Job X. 19. יוּבַל שַׁי, *adducetur munus*, Ies. XVIII. 7.

יְבוּל, masc. *proventus*; אֶת־יְבוּל הָאָרֶץ, *proventum terræ*, Jud. VI. 4. וְאֵין יְבוּל בַּגְּפָנִים, *et nullus fuit proventus in vitibus*, Hag. III. 17. יִגֶל יְבוּל בֵּיתוֹ, *demigrat proventus domus ejus*, Job XX. 28. Aff. יְבוּלָם, *proventum eorum*, Psalm. LXXVIII. 46. Hinc per aphæresin, בּוּל הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ, *proventum montes proferent ei*, Job XL. 20. לְבוּל עֵץ, *proventui arboris incurvabo me*, Ies. XLIV. 19. id est, *coram ramo*, qui ex arbore provenit; et metonymice, *coram idolo* ex ramo facto. Sic Kimchi in libro Radicum.

יוּבַל, m. *fluvius*, *aquæductus*, *processus aquarum*: וְעַל־יוּבַל, *et juxta fluvium*, Jer. XVII. 8.

אוּבַל, m. idem, Dan. VIII. 2, 3.

יָבָל, m. idem: plur. constr. יִבְלֵי־מָיִם, *processus aquarum*, Ies. XXX. 25. et XLIV. 4.

יוֹבֵל, c. sed f. sæpius, *aries*: בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל, *cornu arietis*, id est, arietino, Jos. VI. 5. sic Chaldæus reddit, בְּקֶרֶן דִּכְרָא. Apud Talmudicos « cum iter facerem in Arabiam, audivi quod *arietem* vocarent יובלא » Rosch haschana, cap. 3. fol. 26. Item *jubilæus annus*, id est, quinquagesimus, quod *cornu arietino* sollemniter promulgari soleret, Lev. XXV. Plural. שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים, *buccinæ arietum*, Jos. VI. 4. rursus Chaldæus שׁוֹפְרַיָּא דְּקַרְנֵי דִּכְרַיָּא.

יַבֶּלֶת, f. *fluxus* aut *fluxu affectum*, juxta quosdam, vel communiter juxta hebræos, *verruca*; et metonymice

verrucosum, Levit. XXII. 22. sic Chaldæus יַבְּלָן, *verrucosum*. Disputant Talmudici, an in sabbatho יבלת, *verrucam* exscindere liceat; Pesachim c. 6. in principio.

יָבַם Pih. *fratris defuncti absque liberis uxorem ducere, leviri* vel *affinis proximi jus et officium præstare:* quasi *fratriare* et *levirare* dicas. Præter. וְיִבְּמָהּ, *leviri jure ducet eam sibi*, Deut. XXV. 5. Imp. וְיַבֵּם אֹתָהּ, *et fratris jure ducito eam*, Genes. XXXVIII. 8.

יָבָם, m. *levir, mariti frater:* affix. מֵאֵן יְבָמִי, *renuit levir meus*, Deuter. XXV. 7.

יְבֶמֶת, f. *glos, fratria, uxor fratris:* aff. וְעָלְתָה יְבִמְתּוֹ, *tunc ascendet glos ejus*, Deut. XXV. 7.

יָבֵשׁ *aruit, exaruit, arefactus, exsiccatus fuit:* infinitiv. עַד־יְבֹשֶׁת הַמַּיִם, *usque dum exsiccatæ fuissent aquæ*, Gen. VIII. 7. quæ forma partim perfecta, partim imperfecta est, cui similis exstat in יָכֹל. Futurum, וְיֵבוֹשׁ, *et arescet*, Hos. XIII. 15. quod formam a בּוֹשׁ habet: nam hæc duo verba formas inter se confundunt. Et forma communi, אִיבַשׁ, *arescam*, Ps. CII. 12. vel י abjecto, יָבַשׁ, *arescet*, Ies. XIX. 7. Pih. יַבֵּשׁ, *arefacere, exsiccare:* futur. וַיַּבְּשֵׁהוּ, *et arefacit ipsum*, Nah. I. 4. contractum pro וַיְיַבְּשֵׁהוּ: simile vide infra in יָחַל. Hiph. præt. אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ, *quod exsiccaverit*, Jos. II. 10. et intransitive, וְהוֹבִישׁוּ, *et arescent* vel *exsiccabuntur*, Zach. X. 11. Multa etiam hujus formæ et conjugationis pertinent ad בּוֹשׁ; vide illic.

יָבֵשׁ, m. *aridus, siccus:* עֵץ יָבֵשׁ, *lignum aridum*, Ezech. XVII. 24. Fœmin. נַפְשֵׁנוּ יְבֵשָׁה, *anima nostra arida*, Numer. XI. 6. Plur. הָעֲצָמוֹת הַיְבֵשׁוֹת, *ossa arida*, Ez. XXXVII. 4.

יַבֶּשֶׁת, יַבָּשָׁה, f. *arida, aridum, siccum:* dicitur de terra, quæ sic appellata fuit, quando aquis exundantibus liberata, *arida* in usum hominum et animalium terrestrium primum apparuit. וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה, *appareatque arida*, Gen. I. 9. וְיַבֶּשֶׁת, *et aridam*, Psalm. XCV. 5. Chald. עַל־יַבֶּשְׁתָּא, *super terram*, Dan. II. 10.

יְבֹשֶׁת, fœm. *exsiccatio*. Vide in principio radicis.

יָגֵב m. *ager:* plural. כְּרָמִים וִיגֵבִים, *vineas et agros*, Jer. XXXIX. 10.

יֹגֵב, m. *agricola:* plur. לְכֹרְמִים וּלְיֹגְבִים, *vinitoribus et agricolis*, 2 Reg. XXV. 12.

יגה Hiph. הוֹגָה, *mœrore, mæstitia affecit, afflixit:* præterit. אִם־הוֹגָה, *si mæstitia affecerit*, Thren. III. 32. Aliam significationem hujus formæ vide in הָגָה. Particip. בְּיַד מוֹגַיִךְ, *in manu affligentium te*, Ies. LI. 23. Fut. עַד־אָנָה תּוֹגְיוּן, *usquequo mærore afficietis*, Job XIX. 2. Niph. particip. plural. constr. נוּגֵי מִמּוֹעֵד, *mæstos propter sollemnes conventus*, Soph. III. 18. ut Aben Esra et Talmudici explicarunt in codice Berachoth, cap. 4. fol. 28. R. Salomon et Chaldæus longius discedunt a vocis proprietate, respicientes ad הָגָה, *removendi* significatione. Fœm. plur. בְּתוּלֹתֶיהָ נּוּגוֹת, *virgines ejus mæstæ*, Thren. I. 4. est autem Schurek loco Cholem. Pih. fut. וַיַּגֶּה, *et mæstitia afficit*, Thren. III. 33. pro וַיּוֹגֶה, cui simile fuit ante in יָבֵשׁ.

יָגוֹן, masc. *mæror, mæstitia:* יָגוֹן וַאֲנָחָה, *mæror et gemitus*, Ies.

XXXV. 10. Aff. וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם, *et exhilarabo eos a mœrore ipsorum*, Jer. XXXI. 13.

תּוּגָה, f. idem: וְאַחֲרִיתָהּ שִׂמְחָה תוּגָה, *exitus gaudii est mœstitia*, Prov. XIV. 13. Constr. תּוּגַת אִמּוֹ, *mœror matris suæ est*, Prov. X. 1.

יָגַע *laboravit, fatigatus, defatigatus fuit*: præt. לְרִיק יָגַעְתִּי, *frustra laboravi*, Ies. XLIX. 4. Futur. לָמָּה זֶּה הֶבֶל אִיגָע, *ut quid in vanum laborabo*, Job IX. 29. Pih. fut. אַל־תְּיַגַּע, *ne fatiges, laborare facias*, Jos. VII. 3. Hiph. præter. הוֹגַעְתַּנִי, *fatigasti me*, Ies. XLIII. 24.

יָגֵעַ, m. *lassus, defatigatus*: עָיֵף וְיָגֵעַ, *lassus et defatigatus*, Deuter. XXV. 18. Plur. כָּל־הַדְּבָרִים יְגֵעִים, *omnes res laboriosæ, labore plenæ, sunt*, Eccles. I. 8.

יָגִיעַ, m. idem: plurale construct. יְגִיעֵי כֹחַ, *defessi viribus*, Job III. 17.

יְגִיעַ, m. *labor*; metonymice *facultates*, sic dictæ, quod *labore* comparentur: וְאֶת־יְגִיעַ כַּפַּי רָאָה אֱלֹהִים, *et laborem manuum mearum vidit Deus*, Gen. XXXI. 42. יְגִיעֲךָ יֹאכַל, *laborem tuum comedet*, Deut. XXVIII. 33. Plurale cum affixo כָּל־יְגִיעַי, *omnes labores mei*, Hos. XII. 9. Fœmin. constr. יְגִעַת בָּשָׂר, *fatigatio carnis est*, Eccles. XII. 12.

יָגָע, m. idem: מֵשִׁיב יָגָע, *repetens*, vel *reddens laborem*, Job XXVIII. 18.

יָגֹר *metuit, formidavit, reformidavit*: præter. יָגֹרְתָּ מִפְּנֵיהֶם, *metuisti ab illis*, Deuter. XXVIII. 60. וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי, *et quod formidabam*, Job III. 25.

יָגוֹר, mascul. *timens*: אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם, *a quibus tu formidans es*, Jer. XXII. 25. id est, quos tu times vel horres.

יְגַר m. Chald. *cumulus, acervus*, יְגַר שָׂהֲדוּתָא, *cumulus testimonii*, Gen. XXXI. 47. usurpatur autem a Labane tamquam proprium nomen.

יָד c. sed f. sæpius, *manus*: late usurpatur: *ripa, latus: tractus: robur, vires; potestas: locus, spatium*. Constructum desinit in Pathach, cum affixis retinet Kametz. עַל־יַד הַיְאֹר, *juxta ripam rivi*, Exod. II. 5. Num. XIII. 29. כָּל־יַד נַחַל יַבֹּק, *ad omnem tractum torrentis Jabbok*, Deut. II. 37. כִּי־אָזְלַת יָד, *quod abiit*, vel *recessit manus*, id est, *vires manuum*, robur ac facultas omnis, Deuteron. XXXII. 36. הֲיַד יוֹאָב, *num manus Joabi?* 2 Sam. XIV. 19. id est, *opera*: בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, *per manum Mosis et Aharonis*, Num. XXXIII. 1. id est, *opera* Mosis: בְּיַד פִּשְׁעָם, *in manum defectionis ipsorum*, Job VIII. 4. id est, *potestatem*: בְּיַד שְׁנֵי צַנְתְּרוֹת, *in manu duorum tuborum*, Zach. IV. 12. id est, *spatio, in medio*: כְּיַד אֱלֹהָיו הַטּוֹבָה עָלָיו, *secundum manum Dei ipsius bonam super eum*, Esr. VII. 9. id est, prout Dei *favor, gratia et auxilium* adfuit ipsi. Cum affixo, אִישׁ אֶת־יָדוֹ, *quisque locum* vel *spatium suum*, Jerem. VI. 3. Sic יָדְךָ, *manus tua*, יָדִי, *manus mea*, יָדָם, *manus ipsorum*; מִלְאוּ יֶדְכֶם, *implete manum vestram*, Exod. XXXII. 29. מִיֶּדְכֶן, *de manu vestra*, Ezech. XIII. 21. Duale, רַחֲבַת־יָדַיִם, *ampla spatiis est*, Gen. XXXIV. 21. וְלֹא הָיָה בָהֶם יָדַיִם, *et non erant in ipsis vires*, Jos. VIII. 20. et sic Tar-

gum חֵילָא, *robur*. Est et יְדֵי, *manus* pro יָדַיִם, Ezech. XIII. 18. cui simile est in שָׂדֶה. Construct. עַל־יְדֵי אַרְנוֹן, *ad spatia Arnonis*, Jud. XI. 26. id est, juxta Arnonem: מִידֵי חָרֶב, *a manibus gladii*, Job V. 20. id est, *potestate*. Aff. אַל־תֶּרֶף יָדֶיךָ, *ne remittas manus tuas*, Jos. X. 6. Terminatione fœminina semper usurpatur metaphorice: שְׁתֵּי יָדוֹת, *duo cardines*, Ex. XXVI. 17. חָמֵשׁ יָדוֹת *quinque partibus*, Genes XLIII. 34. et XLVII. 24. et sic 2 Sam XIX. 44. וְיָדוֹת, *et manus*, id est, *fulcra manualia* erant utrinque, 1 Reg. X. 19. Aff. לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו, *ad duos cardines ejus*, Exod. XXVI. 19. Chaldaice, מִן־יַד אַרְיָוָתָא, *de manu*, id est *potestate leonum*, Dan. VI. 28. בִידֵהּ, *manum ejus*, Dan. IV. 32. בִּידֵיהוֹם, *in manibus eorum*, Esr. V. 8. בִּידַיִן, *manibus*, Dan. II. 34.

יָדַד *jecit*, *projecit*: præter. יַדּוּ גוֹרָל, *projecerunt sortem*, Joel IV. 3. quod vide etiam in sequenti radice.

יָדִיד, m. *dilectus*: יְדִיד יְהוָה, *dilectus Domini*, Deuter. XXXIII. 12. Aff. אָשִׁירָה לִידִידִי, *cantabo nunc dilecto meo*, Ies. V. 1. Plural. יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ, *ut liberentur dilecti tui*, Psal. LX. 7. Fœmin. שִׁיר יְדִידֹת, *carmen dilectarum*, *amicarum*, Psal. XLV. 1. Hebræi, *amorum*. מַה־יְדִידוֹת, *quam amabilia sunt tabernacula tua*, Psal. LXXXIV. 2.

יְדִידוּת, f. *dilectio*: Jer. XII. 7.

יָדָה *jecit*, *dejecit*, *projecit*, *jaculatus est*: imper. יְדוּ אֵלֶיהָ, *jaculamini in eam*, Jer. L. 14. Pih. infinit. לְיַדּוֹת אֶת־קַרְנוֹת, *ut dejiciant cornua gentium*, Zach. II. 4. Futur. יַדּוּ, *projecerunt sortem*, Joel IV. 3. pro וַיַּדּוּ: simile fuit ante in יָגָה in Pihel: et sic quoque וַיַּדּוּ אֶבֶן בִּי, *et projecerunt lapidem in me*, Thren. III. 53. Hiph. הוֹדָה, *confiteri*, *celebrare*, *gratias agere*, construitur cum dativo: præter. הוֹדִינוּ לְךָ אֱלֹהִים, *celebramus te Deus*, Psalm. LXXV. 2. et cum accusativo: וְיוֹדוּ אֶת־שִׁמְךָ, *celebrabunt nomen tuum*, 1 Reg. VIII. 33. Particip. וּמוֹדֶה, *et qui confessus fuerit*, Prov. XXVIII. 13. Chald. particip. וּמְצַלֵּא וּמוֹדֵא, *orabat et confitebatur*, Dan. VI. 11. מְהוֹדֵא וּמְשַׁבַּח אֲנָה, *gratias ago et laudo ego te*, Dan. II. 23. et sic hebraice cum ה conjugationis, יְהוֹדֻךָ, *celebrabunt te*, Psalm. XLV. 18. Hithp. præt. וְהִתְוַדָּה עָלָיו, *et confitebitur super eo*, Levit. XVI. 21. Particip. וּמִתְוַדֶּה חַטָּאתִי, *et confitebar peccatum meum*, Dan. IX. 20. Aliam formam vide paulo post in fine radicis.

תּוֹדָה, f. *confessio*, *celebratio*, *laudatio*, *laus*, *gratiarum actio*, *eucharisticum sacrificium*: זֶבַח־תּוֹדָה, *sacrificium laudis*, Levit. XXII. 29. וְהַתּוֹדָה הַשֵּׁנִית, *et confessio secunda procedebat*, Nehem. XII. 38. id est, celebrantium ordo vel classis. Constr. תּוֹדַת, Levit. VII. 12. Plural. שְׁתֵּי תוֹדֹת, *duos celebrantium ordines*, Neh. XII. 31. וּבְתוֹדוֹת, *et laudationibus*, *gratiarum actionibus*, Nehem. XII. 27. וְתֹדֹת, *et eucharistica*, 2 Par. XXIX. 31.

הֻיְּדוֹת, f. pl. *celebrationes*, Nehem. XII. 8.

יְהוּדָה, *Jehudah*, filius patriarchæ Jacobi, quasi *celebrationis* filius dictus, quod mater a partu ipsius Deum

celebrasset, Genes. XXIX. 35. et eum *celebraturi essent* fratres ejus, Genes. XLIX. 8. Illud nomen post scissuram tribuum, quæ antea *Hebræi* et *Israelitæ* dicebantur, soli tribui *Jehudæ* impositum est; et quia tribus *Benjamin* ipsi postea adjuncta, una regnum judaicum constituit, inde et Benjamitæ *Judæi* dicti fuerunt; ut Mardochæus Benjamita vocatur אִישׁ יְהוּדִי, *vir judæus*, Esth. II. 5. Tandem in universos residuos nomen traductum, qui omnes vocantur *Judæi*. Impositum et terræ fuit, quam tribus Jehudæ occupavit, et Chald. דִּי יְהוּד, *terræ Judææ*, Dan. II. 25.

יְהוּדִי, m. *judæus*, Esth. III. 4. Plurale, יְהוּדִים, ver. 6. Chaldaice יְהוּדָיֵא et יְהוּדָאִין, *judæi*, Dan. III. 8.

יְהוּדִית, *judaice*, *lingua judaica*, id est, *hebraica*, 2 Reg. XVIII. 26. Hinc verbum formatum in Hithp. pro *judaizare*: partic. מִתְיַהֲדִים, *judaizabant, judæi fiebant*, Esth. VIII. 17.

ידע *scivit, novit, agnovit, cognovit; animadvertit*, *percepit*. Proprie mentis est et intellectus, quandoque etiam sensus, ut quando de concubitu dicitur: interdum operosam cognitionem denotat, pro *curare*, *curam agere*, ut Psal. I. 6. Prov. XXVII. 23. Præter. יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ, *cognovit Evam uxorem suam*, Genes. IV. 1. nempe *concubitu maritali*, quod sic decore et honeste effertur: יָדַעְתִּי אֶת־יִצְרוֹ, *novi figmentum ejus*, Deut. XXXI. 21. id est, *mores* et *studia* ejus. Partic. אֶל־יוֹדֵעַ סֵפֶר, *ad scientem libros*, Ies. XXIX. 11. id est, *literarum peritum*: וְאָנֹכִי הוֹיֹדֵעַ, *ego sum qui scio*, Jer. XXIX. 23. quod scriptum transpositis literis, et legendum הַיּוֹדֵעַ, ut a Masorethis notatum: יוֹדְעֵי בִינָה לָעִתִּים, *scientes intelligentiam temporum*, 1 Par. XII. 32. id est, *rationis temporum periti*. יוֹדְעֵי דַעַת, *scientes scientiam*, Dan. I. 4. id est, *præditi scientia*. Partic. præteritum sive Pahul, וִידוּעַ חֹלִי, *expertus morbos*, Ies. LIII. 3. Infinit. irregularis juxta R. D. Kimchi in libro Rad. דְּעָה חָכְמָה, *scire sapientiam*, Prov. XXIV. 14. at Aben Esra facit imperativum cum ה paragogico præcedente Sægol. Futurum, יְיַדַּע, *pernoscit*, Psal. CXXXVIII. 6. quæ forma partim perfecta, partim imperfecta est: quidam in Hiphil ponunt, alii in Pihel: at significatio hujus verbi in istis conjugationibus loco Psalmi non convenit. Chald. præter. כְּדִי יְדַע, *quum cognovisset*, Dan. VI. 10. דִּי כָּל־דְּנָה יְדַעְתָּ, *quum totum hoc cognosceres*, Dan. V. 22. דִּי אֲנָה יִדְעֵת, *quia ego novi*, Dan. IV. 6. Particip. יָדַע אֲנָא, *scio ego*, Dan. II. 8. Plural. וְלָא יָדְעִין, *neque cognoscunt*, Dan. V. 23. Construct. לְיָדְעֵי בִינָה, *scientibus intelligentiam*, Dan. II. 21. Particip. præteritum sive Pehil, יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא, *notum ad essendum regi*, id est, *notum sit*, Esr. IV. 12. Imper. דַּע מַלְכָּא, *scito rex*, Dan. VI. 16. Futurum, וְאִנְדַּע, *et cognoscam*, Dan. II. 9. תִּנְדַּע, *cognosces*, Dan. II. 30. דִּי יִנְדְּעוּן, *ut cognoscant*, Dan. IV. 14. quæ sunt cum נ loco Daghesch, pro אֶדַּע. Niph. נוֹדַע, *notum fieri, agnosci, cognosci, innotescere, notum facere, animadverti*. Præt. לֹא נוֹדַע, *neque notum sit*, Deut. XXI. 1. Inf. וְאַחֲרֵי הִוָּדְעִי, *posteaquam notum factum est mihi*, Jerem. XXXI. 19. Futur. יִוָּדַע, *notus fiebat*, Psalm. LXXIV. 5. id est, *insignis*, *celebris*. Fut. וּבְקֶרֶב כְּסִילִים תִּוָּדֵעַ, *et in animo stultorum innotescit*,

cognoscendum se exhibet, Prov. XIV. 33. nempe quidquid sapientiæ reconditum est. Paucula quæ stulti, et vani scioli norunt, mire jactant et ostentant, juxta illud vetus: אַסְתִּירָא בְּלָגִינָא קִישׁ קִישׁ קָרְיָא, *stater in lagena Kis Kis clamat.* Numulus in vacuam lagenam injectus, magnum edit sonum et strepitum, si moveatur: sic est sapientia in hominibus vanis. At in sapientibus sapientia quiescit, nec profertur, nisi cum opus est, juxta illud: *parcens sermonibus novit scientiam*, Prov. XVII. 27. Sic explicatur præcedens locus a veteribus hebræorum sapientibus, codice Talmudico Bava metzia, cap. 7. fol. 85. Meminit etiam proverbii istius in hac radice Kimchi in libro Radicum. Pih. præter. יִדַּעְתָּה שַׁחַר מְקוֹמוֹ, *notum fecisti auroræ locum suum*; Job XXXVIII. 12. ubi ה in fine pertinet ad nomen sequens, et legendum juxta Masorethas, יִדַּעְתָּ הַשַּׁחַר. Pyh. particip. אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי, *dux meus et notus meus*, Psalm. LV. 14. phrasis usitatissima in Judæorum epistolis, qua præcipuum et familiarem amicum compellant. Plurale, מְיֻדָּעַי, *familiares meos*, Ps. LXXXVIII. 9. Hiph. הוֹדִיעַ. *scire, experiri fecit, notum fecit, indicavit, instruxit, ostendit*: construitur cum accusativo et dativo. Præter. הוֹדַעְתָּ לָהֶם, *notam facies eis*, Exod. XVIII. 20. הוֹדַעְתִּי אוֹתָם, *scire feci eos*, Ezech. XX. 11. Hinc anomalum, יוֹדַעְתִּי אֶל־מְקוֹם, *indicavi, condixi locum talem*; et est pro הוֹדַעְתִּי, et אֶל pro אֶת. Chald. præt. הוֹדַע לְדָנִיֵּאל, *notum fecit Danieli*, Dan. II. 15. הוֹדְעָךְ, *ostendit tibi*, ver. 29. וּכְעַן הוֹדַעְתַּנִי, *nunc autem notum fecisti mihi*, ver. 23. וְהוֹדַעְנָא לְמַלְכָּא, *notum fecimus regi*, Esr. IV. 14. Particip. plurale מְהוֹדְעִין אֲנַחְנָה, *notum facimus nos*, ver. 16. Inf. לְהוֹדָעָה לְמַלְכָּא, *notam facere regi*, Dan. V. 8. לְהוֹדָעוּתָךְ, *ut nota faceremus tibi*, Esr. V. 10. לְהוֹדָעֻתַנִי, *ut notum facias mihi*, Dan. II. 26. Futur. לְמַלְכָּא יְהוֹדַע, *regi notum faciet*, Dan. II. 25. לָא תְהוֹדְעֻנַּנִי, *notum non feceritis mihi*, ver. 9. Hoph. præter. אוֹ הוֹדַע, *aut notum factum fuerit*, Levit. IV. 23. Hithp. infin. בְּהִתְוַדַּע, *quando cognoscendum præbuit se*, Gen. XLV. 1. Futur. אֵלָיו אֶתְוַדָּע, *ei notum faciam me*, Num. XII. 6.

דֵּעַ, masc. *scientia*, *sententia*: affix. אֲחַוֶּה דֵעִי, *indicabo sententiam meam*, Job XXXII. 10. אֶשָּׂא דֵעִי, *proferam sententiam meam*, Job XXXVI. 3. Plur. תְּמִים דֵּעִים, *perfecti scientiis*, Job XXXVII. 16.

דֵּעָה, f. *scientia*: וְרָעוּ אֶתְכֶם דֵּעָה, *et pascent vos scientia, et intelligentia*, Jer. III. 15. Plural. אֵל דֵּעוֹת, *Deus scientiarum*, 1 Sam. II. 3.

דַּעַת, est infinitivus et inde nomen, *cognitio, notitia, scientia, sententia*: בִּבְלִי־דַעַת, *præter scientiam*, Deut. IV. 42. id est, *per imprudentiam*: בְּמִלִּין בְּלִי־דָעַת, *sermonibus absque scientia*, Job XXXVIII. 2. id est. *indoctis*, inscite prolatis. Aff. בְּדַעְתּוֹ, *scientia illius*, Prov. III. 20.

יִדְּעֹנִי, m. *ariolus, futurorum divinator*, quasi *sciolus* dictus. Apud veteres legitur: *jiddeoni* est, qui ponit os animantis, cui nomen יִדּוֹעַ, in os suum, et os illud postea ex sese loquitur, in codice Talmudico Sanhedrin cap. 7. fol. 65. Inde Jonathan וְתָבְעֵי גְּרַם יִדּוֹעַ, *et sciscitantes os jiddoa*, Lev. XX. 6. Species divinationis prohibita; Levit. XX. 27. Plur.

וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים, *et ad ariolos*, Levit. XIX. 31.

מַדָּע vel מַדַּע, m. *scientia:* וּמְבִינֵי מַדָּע, *et intelligentes scientiam*, Dan. I. 4. id est, *præditi scientia:* וּמַדָּע, *et scientiam*, 2 Par. I. 10. Aff. בְּמַדָּעֲךָ, *per scientiam tuam*, Eccles. X. 20. Aben Esra, *in animo et cogitationibus tuis*, quas nemo scit nisi tu, hoc est, *conscientia*.

מַנְדַּע, מַנְדְּעָא, m. Chald. idem: רוּחַ יַתִּירָא וּמַנְדַּע, *spiritus excellens et cognitio*, Dan. V. 12. וּמַנְדְּעָא, *et scientiam*, Dan. II. 21. Aff. וּמַנְדְּעִי יְתוּב עֲלַי, *et intellectus meus*, vel *mens mea reversa est ad me*, Dan. IV. 33. נ est loco Daghesch, ut et in verbo dictum.

מוֹדַע, masc. *affinis, cognatus, notus, familiaris*, Ruth II. 1. Prov. VII. 4. מוֹדַעַת, fœm. *cognatio*, *affinitas:* affix. מוֹדַעְתָּנוּ, *cognationis nostræ* vel *de cognatione nostra*, Ruth III. 2. id est, *cognatus* vel *affinis* noster: Kametz autem est loco Tzere.

מַדּוּעַ, *quare?* vox composita ex דּוּעַ, יָבוּל pro בּוּל ut dicitur et מָה q. d. *quæ scientia* aut *ratio est? quare*, *quamobrem?* Usus enim ejus est, cum causam alicujus rei scire et cognoscere cupimus. מַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלַי, *quare venistis ad me?* Gen. XXVI. 27. Aben Esra in Exod. XVIII. 14. explicat; מַדּוּעַ est quasi מָה דַעְתְּךָ, sicut מַלְכְּכֶם · מַזֶּה·

יָהּ, *Jah*, unum ex nominibus divinis: בְּיָהּ יְהֹוָה, *in Jah*, vel *Deo Domino*, Ies. XXVI. 4. Vide R. Salomonem in Psal. LXVIII. 5.

יְהַב Chald. *dedit*, *tradidit*, *reddidit:* præt. יְהַב בִּידָךְ, *tradidit*, *tradat in manum tuam*, Dan. II. 38. וִיהַבוּ גֶשְׁמֵיהוֹן, *et tradiderunt corpus suum*, Dan. III. 28. Particip. præsens, יָהֵב חָכְמְתָא, *dat sapientiam*, Dan. II. 21. Plur. יָהֲבִין לְהוֹן טַעְמָא, *reddituri illis rationem*, Dan. VI. 3. Imper. לְאָחֳרָן הַב, *alteri da*, Dan. V. 17. Præterit. pass. Pehil: יְהִיב לַהּ, *datum est ei*, Dan. VII. 4. Fœmin. יְהִיבַת לְהוֹן, *data fuerat eis*, ver. 12. וִיהִיבוּ, *et tradita fuerunt*, Esr. V. 14. Ithpah. particip. מִתְיְהֵב לְהוֹן, *dabatur illis*, Esr. IV. 20. Fœmin. תֶּהֱוֵא מִתְיַהֲבָא, *sit datus*, *detur*, Esr. VI. 8. Plur. דִּי מִתְיַהֲבִין, *quæ traduntur*, Esr. VII. 19. Futur. יִתְיְהֵב לַהּ, *detur ei*, Dan. IV. 13. וְיִתְיַהֲבוּן בִּידֵהּ, *tradanturque in manus ejus*, Dan. VII. 25. Imperat. הַב הַב, *da, da*, Prov. XXX. 15. Cum ה paragogico: הָבָה לִּי בָנִים, *da mihi liberos*, Gen. XXX. 1. הָבָה־לָּנוּ לֶחֶם, *da nobis panem*, Genes. XLVII. 15. Sequente continuo alio verbo, habet vim hortantis particulæ, ut alia quædam: הָבָה נִלְבְּנָה, *agedum*, *formemus lateres*, Gen. XI. 3. vide et ver. 7. et XXXVIII. 16. Exod. I. 10. Plur. הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ, *date magnitudinem Deo nostro*, Deuter. XXXII. 3. et cum Tzere ab initio, אָהֲבוּ· הֵבוּ, *amant date*, id est, *munera*, Hos. IV. 18. Fœm. הָבִי הַמִּטְפַּחַת, *cedo ventrale*, Ruth III. 15.

יְהָב, masc. *onus*, *cura*, proprie illarum rerum, quæ nobis desunt, et nobis dari anxie et solicite petimus: הַשְׁלֵךְ עַל־יְהוָה יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ *projice onus tuum*, *curas tuas super Dominum*, *et ipse sustentabit te*. Psal. LV. 23. R. Salomon et Aben Esra, מַשָּׂאֲךָ, *onus tuum*. Inde apud Talmudicos: » nesciebant quidam Rabbinorum quid esset הַשְׁלֵךְ יְהָבְךָ: dixit

Rabba bar Bar Channa: quodam tempore ambulabam juxta arabem quemdam, et portabam onus. Tum dixit arabs ille ad me: שְׁקֹל יַהֲבִיךְ וְשַׁדִּי אַגְמַלַּאי, *accipe onus tuum, et injice camelis istis.* » Meghilla fol. 18. et Rosch haschana fol. 26. Kimchi in libro Rad. dicit, posse esse præteritum, q. d. *projice quod dedit tibi ad hunc diem*, et quæ tibi amplius necessaria sunt, *super eum, et ipse enutriet te:* aut nomen, *omnia donabilia tua*, id est, *donanda*, quae tibi dari desideras, et ipse dabit ea tibi, *et enutriet te.*

הַבְהָבִים, m. pl. *dona, donaria:* aff. זִבְחֵי הַבְהָבַי, *sacrificia donariorum meorum*, Hos. VIII. 13. R. Salomon et Kimchi in libro Rad. *sacrificia assatorum meorum.* Sic in Targum hierosolymitano pro hebræo צְלִי, *assatum*, ponitur, מְהַבְהָב, Ex. XII. 9. Tradit Kimchi in libro Rad. etiam arabice sic sumi. Apud Talmudicos eodem modo usurpatur codice Bava metzia, cap. 7. fol. 89. de fructibus et frugibus, quæ ad ignem assantur, ut ad cibum tanto sint commodiora. הִבְהוּב ibidem, *assatio.* Kimchi tamen in Com. a יהב deducit, et exponit מַתְּנוֹתַי, *donorum meorum, quæ ipsi putant se mihi donare.*

יהד, unde particip. מִתְיַהֲדִים, et nomina יְהוּדָה, יְהוּד, vide supra in radice יָדָה.

יהר יָהִיר, m. *superbus, arrogans:* גֶּבֶר יָהִיר, *vir arrogans*, Hab. II. 5. יוּהֲרָא, *superbia:* אִתְיְהִיר, *superbire* Talmudicis.

יוֹם m. *dies*, tam naturalis quam artificialis; et synecdochice, *tempus.* יוֹם אֶחָד, *dies unus*, Genes. I. 5. וּבְכָל־יוֹם וָיוֹם, *et in omni die et die*, Esth. II. 11. id est, *quolibet die:* הַיּוֹם, *hoc die, hodie*, Genes. XXIV. 42. כְּיוֹם בְּיוֹם, *sicut die in diem*, 1 Sam. XVIII. 10. id est, *eo die ut antea:* aff. בָּא יוֹמְךָ, *venit dies tuus*, Jer. L. 31. Duale, יוֹם אוֹ יוֹמַיִם, *diem unum aut biduum*, Exod. XXI. 21. Plurale, יָמִים בָּאִים, *dies veniunt*, 1 Sam. II. 31. Sic et *annum* significat: ut, יָמִים אוֹ עָשׂוֹר, *dies (annum) aut decem menses*, Genes. XXIV. 55. יָמִים, *annus erit redemptio ejus*, Levit. XXV. 29. לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים, *triade dierum* sc. *anni*, Amos IV. 4. id est, *tertio quoque anno.* מִיָּמִים יָמִימָה, *de anno in annum*, Ex. XIII. 10. Semel defective יָמִם, Num. VI. 5. a quo significatione differt יֵמִם, Gen. XXXVI. 24. Constr. כִּימֵי הַשָּׁמַיִם, *sicut dies cœli*, Deut. XI. 21. Aff. הֲמִיָּמֶיךָ, *num a diebus tuis*, Job XXXVIII. 12. et in Nun more chaldaico, קֵץ הַיָּמִין, *finis dierum*, Dan. XII. 13. Et forma fœminina, זְכֹר יְמוֹת עוֹלָם, *memento dierum seculi*, Deut. XXXII. 7. כִּימוֹת, *secundum dies*, Psalm. XC. 15. Chald. יוֹם בְּיוֹם, *die in diem*, Esr. VI. 9. id est, *quotidie:* בְּיוֹמָא, *in die*, Dan. VI. 11. Pl. וְעַתִּיק יוֹמִין, *et antiquus dierum*, Dan. VII. 9. בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא, *in fine dierum*, Dan. II. 28. Affix. וּבְיוֹמֵיהוֹן, *et in diebus illis*, Dan. II. 44. Fœm. מִן־יוֹמָת עָלְמָא, *a diebus seculi*, Esr. IV. 15.

יוֹמָם, *interdiu*, Psal. I. 2. Cum ב, בְּיוֹמָם, Neh. IX. 19.

יָוֵן m. *cœnum, lutum:* מִטִּיט הַיָּוֵן, *e cœno luti*, Psal. XL. 3. בִּיוֵן מְצוּלָה, *in cœno profunditatis*, Psal. LXIX. 3.

יוֹנָה, *columba;* vide in יָנָה.

יָזַם *cogitavit:* præterit. יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת, *cogitarunt facere*, Gen. XI. 6. Convenit cum זָמַם.

יזן, unde quidam formant partici-

pium מְיֻזָּנִים, מְיֻזָנִים, *armati*, quod vide in זוּן.

יזע יֶזַע, m. *sudor*: בַּיֶּזַע, *cum sudore*, Ezech. XLIV. 18. id est, *veste lanea sudorem excitante*, ut R. Salomon explicat. Talmudici exponunt, במקום שמזיעין, *in loco ubi sudant*, id est, *in lumbis*, ubi caro duplicatur, et facilius sudat: Zevachim, fol. 19. 1.

זֵעָה, f. idem: constructum, בְּזֵעַת אַפֶּךָ, *in sudore vultus tui*, Gen. III. 19. Est sicut שֵׁנָה a יָשֵׁן, scribit Aben Esra.

יחד *adunatus fuit*: futur. תֵּחַד, *adunator*, Gen. XLIX. 6. לֹא תֵחַד, *non unies te*, Ies. XIV. 20. Pih. imper. יַחֵד לְבָבִי, *aduna cor meum*, Psal. LXXXVI. 11.

יָחִיד, *unicus*, *unigenitus*: אֵבֶל יָחִיד, *luctum unigeniti*, Jer. VI. 26. Affix. אֶת־יְחִידְךָ, *unicum tuum*, Gen. XXII. 2. Plur. יְחִידִים, *unicos*, *solitarios*, Psalm. LXVIII. 7. Fœmin. הִיא יְחִידָה, *ipsa unica*, Jud. XI. 34. Aff. יְחִידָתִי, *unicam meam*, id est, *animam*, Psal. XXII. 21.

יַחַד, *una, simul, pariter*: לְיַחַד, *ad simul, in unum*, 1 Par. XII. 17. יַחְדָּיו vel יַחְדָּו, idem; et est ut עָלָיו, אֵלָיו, sub forma nominum pluralium cum affixo Vau.

יחל Pih. *moratus, præstolatus est, exspectavit, speravit, confisus est*: item *sperare fecit*, *spem fecit*. Construitur cum præpositionibus ל, אֶל et עַל. Præterit. עַל־אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי, *de quo mihi spem fecisti*, Psalm. CXIX. 49. לְמִשְׁפָּטֶיךָ יִחָלְתִּי, *judicia tua exspecto*, ver. 43. Futur. יְיַחֵל לִבְנֵי אָדָם, *præstolatur filios hominum*, Mich. V. 6. Hinc contractum וַיָּחֶל, *et exspectavit*, Gen. VIII. 10. pro וַיְיַחֵל: simile vide infra in יָשַׁר. Niph. præter. כִּי נוֹחֲלָה, *quod spe suffulta fuisset*, *spe aluisset se*: Ezech. XIX. 5. Kimchi in Com. Et vidit *quod dies multos permisit in spe sua*, sed periit exspectatio ejus. Futurum, וַיִּיָּחֶל, *et exspectans continuit se*, Genes. VIII. 12. Hiph. præter. וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי, *et in verbo ejus exspectationem habeo*, Psal. CXXX. 5. Futurum, אוֹחִילָה לְפָנֶיךָ, *morabor coram te*, 2 Sam. XVIII. 14. At illud, אוֹחוּלָה קִירוֹת לִבִּי, *doleo parietes cordis mei*, Jer. IV. 19. id est, *præcordia mihi dolent*, significationem habet a חוּל, *doluit*: scribitur autem cum ו in medio, sed legendum per י, ut Masorethæ notarunt.

יָחִיל, m. *exspectans*, Thren. III. 26.

תּוֹחֶלֶת, fœmin. *spes, exspectatio*: תּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה, *spes protracta*, Prov. XIII. 12. Aff. תּוֹחַלְתִּי לְךָ הִיא, *spes mea in te est*, Psalm. XXXIX. 8. תּוֹחַלְתּוֹ נִכְזָבָה, *spes ejus fallax* vel *mendax est*, Job XLI. 1.

יחם *caluit*, *incaluit*: *coivit*, *concepit*. Futur. וְלֹא יֵחַם לוֹ, *et non erat calor ei*, pro יֵיחַם, 1 Reg. I. 1. וַיֶּחֱמוּ הַצֹּאן, *et conceperunt oves*, pro וַיֵּחֲמוּ, ut mox in Pihel, Genes. XXX. 39. וַיֵּחַמְנָה, *ut coirent* vel *conciperent*, ver. 38. cum י in forma fœminina, cui simile in יָשַׁר. Niph. part. הַנֵּחָמִים, *qui coiverunt, conceperunt*, Ies. LVII. 5. juxta Kimchium, R. Salomonem et Aben Esram. Pih. præt. יֶחֱמַתְנִי, *concepit me*, Psalm. LI. 7. י cum Segol loco Tzere propter Chateph segol sequens, ut paulo ante. Infin. בְּעֵת יַחֵם הַצֹּאן, *tempore coire oves*, Gen. XXXI. 10. id est, *admissuræ ovium*, quo tempore coeunt et concipiunt: לְיַחְמֶנָּה, *ut conciperent*

ipsæ, Gen. XXX. 41. cum affixo irregulari.

חֵמָה, f. *æstus iræ, excandescentia, æstuans ira:* חֲמַת אַפּוֹ, *excandescentiam iræ suæ*, Ies. XLII. 25. pro חֲמַת: nam absolutum non raro loco constructi ponitur. בְּחֵמָה in alia significatione vide in חמא. Cum א, בְּחֵמָא גְדֹלָה, *cum excandescentia magna*, Dan. XI. 44. Constructum, חֲמַת אָחִיךָ, *excandescentia fratris tui*, Genes. XXVII. 44. Affix. שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ, *effunde excandescentiam tuam*, Jer. X. 25. Aliam hujus significationem vide in חֵמֶת. Plural. שְׁאֵרִית חֵמֹת, *residuum æstuum*, id est, *hominum æstuantium ira*, Psal. LXXVI. 11. Est etiam per metaphoram *venenum, virus*, חֲמַת נָחָשׁ, *veneni serpentis*, Psal. LVIII. 5. et sic CXL. 4. Deut. XXXII. 33. Chald. הִתְמְלִי חֱמָא, *repletus fuit excandescentia*, Dan. III. 19. בִּרְגַז וַחֲמָא, *per iram et excandescentiam*, ver. 13.

יָחֵף masc. *discalceatus:* הוֹלֵךְ יָחֵף, *incedens discalceatus*, 2 Sam. XV. 30. מִיָּחֵף, *a discalceato*, ne sit discalceatus et nudus, Jerem. II. 25. יְחוּף, *discalceatio*, Rabbinis.

* יחר, unde possit esse נִיוֹחַר, quod vide in אָחַר.

יַחַשׂ m. *genealogia, genus, generis recensio:* סֵפֶר הַיַּחַשׂ, *liber genealogiæ*, Neh. VII. 5.

הִתְיַחֵשׂ, Hithp. *recenseri, recensere se per genus, familiam* aut *genealogiam*. Præter. כֻּלָּם הִתְיַחְשׂוּ, *omnes hi recensiti fuerunt, per genera distribuerunt se*, 1 Paral. V. 17. Infinitiv. בְּהִתְיַחֲשָׂם, *cum per genera recenserent vel distribuerent se*, ver. 7. Usurpatur et loco nominis, וְאֵת הִתְיַחֵשׂ, *et cum generis recensione*, 2 Par. XXXI. 17. Aff. מִלְּבַד הִתְיַחְשָׂם, *præter generis ipsorum mares*, ver. 16.

יָטַב *bene, bonum esse* aut *videri:* futur. יִיטַב־לִי, *bene sit mihi*, Genes. XII. 13. אֲשֶׁר־יִיטַב בְּעֵינֵיכֶם, *quod bonum visum fuerit in oculis vestris*, 2 Sam. XVIII. 4. Absque י radicali, וְיִטַב לִבֶּךָ, *bene se habeat animus tuus, bono* vel *hilari esto animo*, 1 Reg. XXI. 7. Chald. futur. וּמָה דִי עֲלָיךְ יִיטַב, *quod autem tibi bonum videbitur*, Esr. VII. 18. Hiph. הֵיטִיב, *benefacere, bene agere, melius* aut *præstantius reddere* vel *efficere:* construitur cum dativo et accusativo, quandoque cum præpos. אֶל et עִם. Præt. הֵיטִיב לָכֶם, *benefecit vobis*, Jos. XXIV. 20. הֵיטַבְתְּ חַסְדֵּךְ, *meliorem præstitisti benignitatem tuam posteriorem priore*, Ruth III. 10. Part. מֵיטִבִים אֶת־לִבָּם, *bonum reddebant animum suum*, Jud XIX. 22. id est, *exhilarabant* animos suos. Imper. הֵיטִיבִי נַגֵּן, *benefac pulsando*, Ies. XXIII. 16. id est, *optime pulsa*, modulare bene. הֵיטֵב etiam adverbiascit, *bene, optime:* טָחוֹן הֵיטֵב, *molendo bene*, Deut. IX. 21. Vide et Deut. XVII. 4. Jon. IV. 9.

מֵיטָב, m. *bonum, optimum:* constr. מֵיטַב שָׂדֵהוּ, *optimum agri sui*, וּמֵיטַב כַּרְמוֹ, *et optimum vineæ suæ*, Exod. XXII. 5.

יַיִן m. *vinum:* יַיִן יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ, *vinum lætificat cor hominis*, Ps. CIV. 15. בַּיַּיִן שָׁגוּ, *vino errant*, Ies. XXVIII. 7. Constr. וְיֵין מִשְׁתֵּיהֶם, *vinum convivii ipsorum*, Dan. I. 16. Aff. שְׁתֵה בְלֶב־טוֹב יֵינֶךָ, *bibe animo hilari vinum tuum*, Eccles. IX. 7.

יכח Hiph. הוֹכִיחַ, *arguit*, *disceptavit*, *disseruit* : *increpavit*, *reprehendit*, *corripuit*, et sic construitur cum accusativo : *adjudicavit*, cum dativo, quod vertunt *præparavit* : quamquam etiam increpandi significatio dativum regat : *dijudicavit*, cum præpositione בֵּין, *inter*. Præter. אֲשֶׁר־הוֹכִיחַ יְהוָה לְבֶן־אֲדֹנִי, *quam adjudicavit Dominus filio domini mei*, Gen. XXIV. 44. Chaldæus, דְּזַמִּין, *quam præparavit*, et sic ver. 14. וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים, *et increpabit populos multos*, Ies. II. 4. Fut. וְיוֹכִיחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ, *ut dijudicent inter nos duos*, Gen. XXXI. 37. Hoph. præt. וְהוּכַח בְּמַכְאוֹב, *et corripitur in dolore*, Job XXXIII. 19. Niph. part. נוֹכָח עִמּוֹ, *disceptans est cum eo*, Job XXIII. 7. Particip. fœm. וְנֹכָחַת, *arguta*, *erudita fuit*, Genes. XX. 16. Futurum, וְנִוָּכְחָה, *et disceptemus*, Ies. I. 18. Hithp. fut. יִתְוַכָּח, *disceptavit*, Mich. VI. 2.

תּוֹכֵחָה, fœm. *correctio*, *correptio*, *increpatio*, *reprehensio* : יוֹם צָרָה וְתוֹכֵחָה, *dies angustiæ et increpationis*, 2 Reg. XIX. 3. Plur. תּוֹכֵחוֹת, *increpationes in populis*, Psalm. CXLIX. 7.

תּוֹכַחַת, f. idem : שׂוֹנֵא תוֹכַחַת, *odio habens correptionem*, Prov. XII. 1. Aff. שִׁמְעוּ־נָא תוֹכַחְתִּי, *audite nunc disceptationem meam*, Job XIII. 6. Plur. תּוֹכָחוֹת, *disceptationes*, Ps. XXXVIII. 15. Constr. וּבְתוֹכְחוֹת חֵמָה, *et increpationibus excandescentiæ*, Ezech. V. 15.

יָכֹל *potuit*, *valuit*, *potentia valuit* : *prævaluit*, *superavit*, et ita construitur cum ל, vel affixo, quod per ל explicandum. Præterit. וְיָכָלְתָּ עֲמֹד, *et poteris consistere*, Exod. XVIII. 23. יָכְלוּ לְךָ, *prævalebunt tibi*, Obad. ver. 7. יָכוֹל נוּכַל לָהּ, *prævalendo prævalebimus ei*, Num. XIII. 31. id est, *omnino*, omnibus modis : יְכָלְתִּיו, *prævalui ei*, Psalm. XIII. 5. pro יְכֹלְתִּי לוֹ. Infinit. יָכוֹל, ut ante, et יְכֹלֶת, *posse*, Num. XIV. 16. מִבִּלְתִּי יְכֹלֶת יְהוָה, *propter non posse Dominum*, Deut. IX. 28. id est, propterea quod non poterat. Similis forma fuit in יבשׁ. Futurum, לֹא אוּכַל, *non potero*, Genes. XIX. 19. וַתּוּכַל, *et prævaluisti*, Jerem. XX. 7. Chald. præter. הֲיִכִל, *num potuit*, Dan. VI. 21. יְכֵלְתָּ לְמִגְלֵא, *potuisti revelare*, Dan. II. 47. וְיָכְלָה לְהוֹן, *et prævaluit eis*, Dan. VII. 21. Particip. יָכִיל, *potens est*, Dan. III. 17. Plural. יָכְלִין לְהַחֲוָיָה, *possunt indicare*, Dan. II. 27. Futur. דִּי־יִכֻּל, *qui possit*, Dan. III. 29. דִּי־תִכֻּל, *quod possis*, Dan. V. 16. יוּכַל, *possit*, Dan. II. 40.

מִיכָל, m. *rivus*, *rivulus*, *vadum*. Constr. מִיכַל הַמָּיִם, *rivum aquarum*, 2 Sam. XVII. 20. Quibusdam est nomen proprium.

* יְכֹלֶת, fœm. *potentia*. Vide supra in infinitivo.

יכת Hinc juxta quosdam וַיַּכְּתוּם et וַיַּכְּתוּ, quæ vide in כָּתַת sua propria radice.

יָלַד *genuit*, *generavit*, cum de viris usurpatur : *peperit*, cum de mulieribus. Præt. מִי יָלַד־לִי אֶת־אֵלֶּה, *quis genuit mihi istos ?* Ies. XLIX. 21. וְיָלַד שָׁקֶר, *et pariet mendacium*, Psal. VII. 15. Anomalum, וְיוֹלַדְתְּ בֵּן, *et paries filium*, Gen. XVI. 11. compositum ex forma participii et præteriti. Infinit. יְלֹד, *parere*, Job XV.

35. et imperfecte לֶדֶת, Genes. XVI. 16. indeque contractum לֶלֶת, *ad pariendum*, pro לְלֶדֶת, 1 Sam. IV. 19. Niph. præt. אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ, *qui natus est ei*, 1 Par. III. 1. נוֹלְדוּ־לוֹ, *nati sunt ipsi*, 1 Par. III. 5. et XX. 8. ex forma Niphal et Pyhal. Infinit. בְּהִוָּלֶד־לוֹ אֵת יִצְחָק, *cum natus esset ipsi Isaac*, Gen. XXI. 5. Pih. יִלֵּד, *parere fecit, obstetricavit*. Part. loco nominis, הַמְיַלֶּדֶת, *parere faciens*, id est *obstetrix*, Gen. XXXV. 17. Plur. הַמְיַלְּדֹת, *obstetrices*, Exod. I. 17. Infinit. בְּיַלֶּדְכֶן, *obstetricantibus vobis*, Exod. I. 16. Pyh. præter. יֻלַּד־בֵּן, *natus est filius*, Gen. IV. 26. יֻלַּדְתִּי, *genitus fui*, Jerem. XX. 14. Hiph. הוֹלִיד, *peperit, genuit, parere fecit*, proprie virorum. Præter. וְהוֹלִידָהּ, *facit ut pariat*. *ipsa*, Ies. LV. 10. Part. אִם־אֲנִי הַמּוֹלִיד, *an ego qui gigno*, Ies. LXVI. 9. Infin. וְהוֹלִיד אָוֶן, *et pariendo mendacium*, Ies. LIX. 4. Hoph. infinit. יוֹם הֻלֶּדֶת, *die nasci*, vel *nativitatis*, id est, *quo natus fuit Pharao*, Gen. XL. 20. בְּיוֹם הוּלֶּדֶת אֹתָךְ, *in die qua nata es tu*, Ezech. XVI. 4. Hithp. futurum, וַיִּתְיַלְדוּ, *et natales suos professi sunt*, Num. I. 18.

יֶלֶד, m. *puer, puerulus, natus*, recens proprie, ut Exod. II. et inde ad majorem ætatem quoque transfertur, ut Genes. XXXVII. 10. et XXXII. 22. Ruth I. 5. Plur. יְלָדִים, *nati*, 1 Sam. I. 2. *catuli*, Ies. XI. 7. Construct. יַלְדֵי פֶשַׁע, *filii defectionis*, Ies. LVII. 4. et cum Pathach ab initio, וְיַלְדֵי זְנוּנִים, *et natos scortationum*, Hos. I. 2. Aff. יְלָדָיו, *natos suos*, Genes. XXXII. 23. וְיַלְדֵיהֶן, *et natos illarum*, Genes. XXXIII. 2. Fœmininum, יַלְדָּה, *puella*, tam parvula, quam grandior, ut de *Dina*, Genes. XXXIV. 4. Plural. יְלָדִים וִילָדוֹת, *pueris ac puellis*, Zach. VIII. 5.

יָלִיד, m. *natus*, Gen. XVII. 12. Plur. constr. יְלִידֵי בֵיתוֹ, *natos domus suæ*, Gen. XVII. 23.

יִלּוֹד, m. *natus recens*, Exod. I. 22.

וָלָד, m. *proles*, Gen. XI. 30.

וָלֶד, m. idem, 2 Sam. VI. 23.

יַלְדוּת, f. *juventa*, Eccles. XI. 10. יַלְדֻתֶךָ, *juventæ tuæ*, Psal. CX. 3.

לֵדָה, f. *partus*, Jer. XIII. 21.

מוֹלֶדֶת, f. *nativitas, progenies, cognatio*: affix. בְּאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ, *in terra cognationis vel nativitatis suæ*, Gen. XI. 28. וּמוֹלַדְתְּךָ, *et progenies tua*, Gen. XLVIII. 6. Plurale וּמוֹלְדֹתַיִךְ, *et genituræ tuæ*, Ezech. XVI. 3.

תּוֹלְדוֹת, f. pl. *generationes*, Gen. II. 4. Usurpatur autem semper in constructione cum altero substantivo.

יָלַךְ *ivit, ambulavit, profectus, progressus est, accessit, processit, abivit*, pro diversa structura. Idem quod הָלַךְ. Præteritum et utrumque participium inusitata sunt. Inf. לְבִלְתִּי־לֶכֶת, *ad non ire*, id est, *ut non iret, sequeretur*, 1 Reg. XI. 10. Imperat. וְלֵךְ בְּשָׁלוֹם, *et ito in pace*, 1 Sam. XXIX. 7. Cum ה paragogico, לְכָה אִתָּנוּ, *ito nobiscum*, Num. X. 29. Hæc forma ter absque ה paragogico occurrit, לְךָ־נָּא אִתִּי, *veni quæso mecum*, Num. XXIII. 13. sic Jud XIX. 13. et 2 Par. XXV. 17. Futurum, אֵלֵךְ, *ibo*; et semel cum prima radicali י expressa אֵילְכָה, *ibo spoliatus*, Mich. I. 8. Hiph. הוֹלִיךְ, *ire, abire fecit, duxit, abduxit, deduxit, eduxit, attulit, detu-*

ים ימם, masc. mare. Semper scribitur cum Kametz, præterquam cum סוף conjunctum: tunc enim habet Pathach. Item occidens, respectu maris ad occidentem terræ Canaan siti: semel meridies, respectu situs maris rubri, Psalm. CVII. 3. Transfertur etiam ad lacum sive vas amplum in templo, 1 Reg. VII. 23. et ita etiam fœmininum reperitur, 2 Reg. XVI. 17. יָם הַמֶּלַח, mare salis, id est, salsum, Gen. XIV. 3. מִיַּם־סוּף, a mari algoso; וְעַד־יָם, et usque ad mare (Philistæorum,) Ex. XXIII. 31. הַיָּם הָאֶחָד, lacum unum, 2 Reg. XXV. 16. Cum ה locali, הַיָּמָּה הַגָּדוֹל, ad mare magnum, Jos. XV. 12. יָמָּה וָקֵדְמָה, occidentem versus et versus orientem, Gen. XXVIII. 14. Plural. יַמִּים, maria, Gen. I. 10.

יֵמִים, m. pl. muli, quorum inventor fuit Hana, asino nempe ad equam admisso, Genes. XXXVI. 24. Pater Hanæ fuit Tzibhon, ut ibidem dicitur. At ver. 20. Tzibhon et Hana dicuntur fuisse fratres ex patre Seir. Inde ludunt et comminiscuntur Talmudici, Tzibhonem cum matre fuisse congressum, ac genuisse ex ea per nefandum incestum Hanam. Hana ergo, scribunt, fuit פָּסוּל, profanus, illegitimus, et spurius, et introduxit in mundum פְּסוּלִין, profana et spuria animalia: cod. Pesachim, cap. 4. fol. 54.

יָמִין ימן, f. dexter, dextera, dexterum: dexterum latus, dextera manus: שׁוֹק הַיָּמִין, armum dexterum, Exod. XXIX. 22. עַיִן יָמִין, oculum dexteri scil. lateris: nam עין est constructum. 1 Sam. XI. 2. עַל־יָמִין, ad dexterum latus, dexteram, Gen. XXIV. 49. וַתֹּחֶז יַד־יְמִין יוֹאָב, et tenuit manus dexteri lateris Joab, 2 Sam. XX.

lit, pertulit, etc. Præterit. וְהוֹלַכְתִּי עִוְרִים, et deducam cæcos, Ies. XLII. 16. Partic. הַמּוֹלִיךְ אֹתָנוּ, qui deduxit nos, Jer. II. 6. Imperat. cum expressa prima radicali י, ut in Kal, הֵילִיכִי אֶת־הַיֶּלֶד, abduc puerum hunc, Exod. II. 9.

ילל Hiph. הֵילִיל, ejulavit. Præt. וְהֵילִל, et ejulabit omnis habitator terræ, Jer. XLVII. 2. Imperat. הֵילֵל בְּרוֹשׁ, ejula abies, Zach. XI. 12. Fut. אֵילִיל, ejulabo, Jer. XLVIII. 31. Et cum Jod quiescente, אֶסְפְּדָה וְאֵילִילָה, plangam et ejulabo, Mich. I. 8. Cum characteristica conjugationis expressa, מֹשְׁלָו יְהֵילִילוּ, dominatores ejus ejulabunt, Ies. LII. 5.

יְלֵל, m. ejulatus, Deut. XXXII. 10.

יְלָלָה, f. idem, Soph. I. 10. Constr. יִלְלַת הָרֹעִים, ejulatus pastorum, Zach. XI. 3. וִילְלַת, Jer. XXV. 36. pro וְיִלְלַת. Simile in יְקָה. Aff. יִלְלָתָהּ, ejulatus ejus, Ies. XV. 8.

אַלְלַי, væ, hei; ejulatus vox: אַלְלַי לִי, hei mihi, Job X. 15. et sic Mich. VII. 1. et Aleph est loco primæ radicalis Jod, ut R. Moses Kimchi scribit.

הֵילֵל, vide supra in הלל.

ילף יַלֶּפֶת, f. scabies saniosa; vel sicca; lichen, Lev. XXI. 20. Prisci hebraeorum sapientes scribunt fuisse חֲזָזִית הַמִּצְרִית, speciem ulceris purulenti et fœtidi ægyptiaci. Item, dixit Resch Lakisch: » quare vocatur nomen ejus יַלֶּפֶת? propterea, שֶׁמְּלַפֶּפֶת quod adhæret, וְהוֹלֶכֶת, et serpit usque ad diem mortis: » codice Talmudico Bechoroth, fol. 41. 1. Sic deducitur a rabbinico et chaldaico לַפֵּף conjungere, involvere.

* יֶלֶק, vide in לקק.

9. hic יָד est constructum, ut et יְמִין. Item auster, meridies, quasi plaga dextera, Ps. LXXXIX. 13. Nam a situ orientis, quæ anterior pars vel plaga vocatur, meridionalem appellant יָמִין, dexteram; septentrionalem שְׂמֹאל, sinistram; et occidentalem אָחוֹר, posteriorem. Constr. יְמִין ut ante. Cum affixo, בִּי תָּמְכָה יְמִינֶךָ, me sustentat dextera tua, Ps. LXIII. 9.

יְמָנִי, m. dexter: הָעַמּוּד הַיְמָנִי, columnam dexteram, 1 Reg. VII. 21. Fœmin. יָדָם הַיְמָנִית, manus eorum dexteræ, Exod. XXIX. 20.

תֵּימָן, masc. auster, meridies, Job XXXIX. 29. ventus australis, et sic fœmininum est, Cant. IV. 16. Cum ה locali, תֵּימָנָה, meridiem versus, Num. II. 10.

הֵימִין, dexteram petere, ad dexteram flectere: part. מַיְמִינִים, dextrantes, dexteram petentes, 1 Paral. XII. 2. Inf. abjecta prima radicali, לְהֵמִין, dextrandum, ad dexteram flectendum, 2 Sam. XIV. 19. Imp. הֵימִינוּ, dexteram pete, Ezech. XXI. 21. Futur. וְאֵימְנָה, et dexteram petam, Genes. XIII. 9. תַּאֲמִינוּ, dexteram petetis, Ies. XXX. 21. cum א loco primæ radicalis י.

ימר Hithp. futur. תִּתְיַמָּרוּ, quod vide in אָמַר. Huc quoque refert Kimchi ex Hiphil הַהֵימִיר, Jerem. II. 11. ut sit formæ, הֵיטִיב. Vide de eo מוּר.

יָנָה, oppressit vi vel fraude, fraudem fecit, defraudavit, damnum dedit. Part. fœm. הָעִיר הַיּוֹנָה, civitati isti opprimenti, Soph. III. 1. חֶרֶב הַיּוֹנָה, gladium opprimentem, Jer. XLVI. 16. Futurum, נִינָם, opprimamus eos, Ps. LXXIV. 8. juxta Aben Esram et alios, quasi נוֹנֶה אֹתָם, cui simile vide infra in יָרָה. Vide et נִין. Hiph. præt. וְאֶבְיוֹן הוֹנָה, et pauperem oppresserit, Ezech. XVIII. 12. וְאַלְמָנָה הוֹנוּ בָךְ, et viduæ vim faciunt in te, Ezech. XXII. 7. Particip. אֶת־מוֹנַיִךְ, oppressores tuos, Ies. XLIX. 26. Infin. לְהוֹנֹתָם, ad opprimendum eos de possessione ipsorum, Ezech. XLVI. 18. id est, per oppressionem eos ejiciendo de possessione sua. Fut. וְאִישׁ לֹא יוֹנֶה, et quemquam non oppresserit, Ezech. XVIII. 7.

יוֹנָה, f. columba, quasi oppressioni et prædæ exposita. שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה, duos filios, id est, pullos columbæ, Levit. XII. 8. כְּיוֹנָה פוֹתָה, similis columbæ fatuæ sive simplici; quæ sc. facile in rete illabitur, Hos. VII. 11. Constr. עַל־יוֹנַת אֵלֶם רְחֹקִים, de columba obmutescentiæ in locis longinquis, Psalm. LVI. 1. R. Salomon hic scribit: David de se ipso sic loquitur, quod fuerit quasi יוֹנָה אִלֶּמֶת, columba muta procul a terra Israelis apud regem Achis, ubi fratres Goliathi quærebant occasionem occidendi ipsum; vide 1 Sam. XXI. 10. Aben Esra putat fuisse suave carmen, cujus initium fuerit יוֹנַת etc. Chaldæus: de ecclesia Israelis simili columbæ silentii, etc. Aff. יוֹנָתִי, columba mea, Cant. II. 14. Plurale masc. עֵינַיִךְ יוֹנִים, oculi tui ut columbarum sunt, Cant. I. 5. Constr. כְּיוֹנֵי הַגֵּאָיוֹת, sicut columbæ vallium, Ezech. VII. 16.

ינח Hiph. הֵנִיחַ, statuit, collocavit, deposuit, imposuit, reposuit, manere fecit, reliquit, sivit, omisit, permisit. Præter. לֹא הֵנִיחַ, non permisit, Psal. CV. 14. אֲשֶׁר הִנִּחַ שָׁם מֹשֶׁה, quas collocaverat vel reliquerat illic Moses, 1 Reg. VIII. 9. Part. מַנִּיחַ לוֹ לִישׁוֹן,

sinit, *permittit ei dormire*, Eccles. V. 11. Imper. הַנַּח־לוֹ, *sine illum*, Hos. IV. 17. Hoph. præter. וְהֻנִּיחָה שָׁם, *et collocetur illic*, Zach. V. 11. cum Chirek in medio ex forma Hiphil.

מֻנָּח, m. *relictum*, *dimissum*, *area*, *locus liber et vacuus*. וַאֲשֶׁר מֻנָּח, *et quod relictum* vel *concessum erat*, Ezech. XLI. 9. id est, spatium vacuum et liberum, *area pura*: לַמֻּנָּח, *ad aream puram*, *vacantem et relictum locum*, ver. 11. מְקוֹם הַמֻּנָּח, *locus areæ* vel *spatii vacantis*, ibidem.

נַחַת, f. *depositio*; *depositum*, unde וְנַחַת שֻׁלְחָנְךָ, *et depositum mensæ tuæ*, Job XXXVI. 16. h. e. *fercula*, quæ in mensam tuam deponuntur, *plena erunt pinguedine*: vide נַחַת.

יָנַק *suxit*: præter. וְיָנַקְתְּ חֲלֵב, *et suges lac gentium*, Ies. LX. 16. Partic. יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי, *sugentem ubera matris meæ*, Cant. VIII. 1. יוֹנֵק, *lactentem cum viro cano*, Deut. XXXII. 25. Futurum, אִינָק, *sugam*, Job III. 12. Hiph. הֵינִיק, *lactare*. Præt. הֵינִיקָה בָנִים, *lactavit filios*, Gen. XXI. 7. Partic. fœm. loco nominis, מֵינֶקֶת, *nutrix*, Gen. XXXV. 8. Cum affixo, וְאֶת־מֵינִקְתּוֹ, *et nutricem ejus*, 2 Par. XXII. 11. Plur. גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת, *camelos fœminas lactantes*, Gen. XXXII. 16. Confundit formam cum quiescentibus secunda.

יוֹנֶקֶת, f. *ramus tener*, sic dictus, quod succum arboris *exsugit*: affix. יוֹנַקְתּוֹ, *tener ramus ejus*, Job VIII. 16. Plural. cum affixo יֵלְכוּ יוֹנְקוֹתָיו, *ibunt teneri rami ejus*, Hos. XIV. 7. id est, *propagabunt* vel *diffundent se*.

יְנִיקוֹת, f. pl. idem: affix. רֹאשׁ יְנִיקוֹתָיו, *summitatem tenerorum ramorum ejus*, Ezech. XVII. 4.

יָסַד *fundavit*: præt. יָסַד אָרֶץ, *fundavit terram*, Prov. III. 19. Infin. וְלִיסֹּד אָרֶץ, *et ad fundandum terram*, Ies. LI. 16. Et cum Daghesch, quod alioquin post Chirek longum rarissimum, לִיסּוֹד, *fundare*, 2 Par. XXXI. 7. Hæc autem forma apud Rabbinos in hoc genere verborum, ut et in defectivis, usitatissima est. Niph. נוֹסַד, *fundari*: item *consultare*; nam consilia *rerum agendarum fundamenta* sunt: præt. נוֹסְדוּ יָחַד, *consultarunt simul*, Psal. II. 2. Infin. בְּהִוָּסְדָם, *dum consultarent ipsi*, Psal. XXXI. 14. לְמִן־הַיּוֹם הִוָּסְדָה, *inde a quo die fundata est ipsa*, Exod. IX. 18. et deficit Mappik in ה. Pih. præter. יִסַּד צִיּוֹן, *fundavit Tzionem*, Ies. XIV. 32. כֵּן יִסַּד הַמֶּלֶךְ, *sic fundaverat rex*, Esr. I. 8. id est, *constituerat*. Pyh. præter. יֻסַּד בֵּית, *fundata fuit domus*, 1 Reg. VI. 37. Part. וּמְיֻסָּד אֲבָנִים יְקָרוֹת, *et fundatum lapidibus pretiosis*, 1 Reg. VII. 10. Hoph. particip. מוּסָד מוּסָּד, *fundationem fundatam*, Ies. XXVIII. 16. R. Salomon scribit utrumque esse nomen, *fundationem fundationis*, id est, *fundatissimam*, ut dicitur *rex regum*, *canticum canticorum*, etc. Kimchi scribit posterius esse participium, quod Aben Esra sequitur. Infinit. עַל הוּסַד בֵּית יְהוָה, *propter fundari domum Domini*, Esr. III. 11. id est, *eo quod fundaretur*: vel est infinitivus loco nominis, ut Aben Esra scribit, *propter fundationem*, sensu eodem. Sic juxta quosdam, וְאֵלֶּה הוּסַד שְׁלֹמֹה, *hæc sunt fundari Salomonis*, 2 Par. III. 3. id est, *fundationes*, *fundamenta*.

יִסֵּד, m. *fundator*: הִנְנִי יִסַּד, *ecce ego fundator sum*, Ies. XXVIII. 16. At R. Salomon scribit esse præteritum, atque in oratione ellipsim,

hoc est, defectum esse, pro הִנְנִי הוּא אֲשֶׁר יִסַּד בְּצִיּוֹן, *ecce ego sum ille qui fundavit in Tzione*, etc.

יְסוֹד, masc. *fundamentum*, Exod. XXIX. 12. Affix. וְנִגְלָה יְסֹדוֹ, *et retegetur fundamentum ejus*, Ezech. XIII. 14. Plural. cum affixo וִיסֹדֶיהָ, *et fundamenta ejus*, Mich. I. 6. Et fœm. יְסֹדוֹתֶיהָ, *et fundamenta ejus (destruentur,)* Ezech. XXX. 4.

יְסֻד, m. idem, Esr. VII. 9. Fœm. cum aff. יְסוּדָתוֹ, *fundationem suam*, Psal. LXXXVII. 1.

מַסַּד, m. idem, 1 Reg. VII. 9.

מוּסָד, m. idem. Constr. מוּסַד, ut supra in Hophal.

מוּסָדָה, f. idem. מַטֵּה מוּסָדָה, *virga fundationis*, id est, *fundatissima*, Ies. XXX. 32. Plural. construct. מוּסְדוֹת הַצְּלָעוֹת. *fundamenta substructionum*, Ezech. XLI. 8. ubi scribitur cum י, sed legendum juxta Masorethas per ך.

מוֹסָדוֹת. f. pl. *fundamenta*. וְאֶבֶן לְמוֹסָדוֹת, *et lapidem pro fundamentis*, Jerem. LI. 26. Constr. מוֹסְדוֹת תֵּבֵל, *fundamenta orbis*, Ps. XVIII. 16. Masc. constr. מוֹסְדֵי הָרִים, *fundamenta montium*, Deut. XXXII. 22.

יָסַךְ *unxit*. Futur. לֹא יִיסָךְ, *ne ungito eo*, Exod. XXX. 32. Convenit cum סוּךְ.

יָסַף *addidit*, *adjecit*, *adjunxit*: sæpissime per *pergere* reddendum est, maxime sequente infinitivo. Præt. וְלֹא יָסַף עוֹד, *neque adjecit ultra (cognoscere eam)*, Gen. XXXVIII. 26. id est, *neque perrexit umquam*: וְיָסַף עוֹד לְהַנִּיחוֹ, *tum addet adhuc*, id est, *perget relinquere eum*, Num. XXXII. 15. Particip. in Chirek, הִנְנִי יוֹסִף, *ecce ego addo*, id est, *pergam*, Ies. XXIX. 14. Simile vide in תָּמַךְ. Niph. præt. וְנוֹסַף, *et adjunget se*, Exod. I. 10. וְנוֹסְפָה, *et adjecta (manebit possessio earum)*, Num. XXXVI. 4. Particip. וְנוֹסָף, *et cui additur*, Prov. XI. 24. Plural. fœm. נוֹסָפוֹת, *addita*, *additiones*, *additamenta*, Ies. XV. 9. Hiph. præter. וְלֹא הֹסִיף, *neque addidit*, id est, *perrexit ulterius exire*, 2 Reg. XXIV. 7. הוֹסַפְתָּ חָכְמָה, *addidisti sapientiam*, 1 Reg. X. 7. Futurum, לֹא אֹסֵף לִשְׁמוֹעַ, *non addam*, id est, *pergam audire*, Deut. XVIII. 16. וְיוֹסֶף לֶקַח, *et adjiciet perceptionem*, Prov. I. 5. Chald. ex Hophal præt. fœm. הוּסְפַת לִי, *addita fuit mihi*, Dan. IV. 33.

יָסַר *castigavit*, *erudivit*: partic. præsens, יֹסֵר לֵץ, *erudiens derisorem*, Prov. IX. 7. הֲיֹסֵר גּוֹיִם, *num castigans gentes*, Psalm. XCIV. 10. Infin. יָסֹר בַּמַּשָּׂא, *erudiendo in onere sive portatione*, hoc est, *portandi munere et officio*, 1 Par. XV. 22. et sic R. Salomon, *erudiebat et instruebat eos*. Kimchi vero in libro Rad. ponit in שׂוּר, quasi ס sit loco שׂ pro, *principatum* vel *primas partes obtinere*. Futurum venit defective, וְיִסְּרֵנִי, *quum erudiret me*, Ies. VIII. 11. וְאֶסֳּרֵם, *et castigem eos*, Hos. X. 10. vel *vinciam eos*, et tum est ab אָסַר: posteriorem R. Salomon probat. Niph. imper. הִוָּסְרוּ, *eruditionem percipite*, *erudimini*, Psalm. II. 10. הִוָּסְרִי, *erudire*, Jerem. VI. 8. Futurum, לֹא יִוָּסֶר עָבֶד, *non castigatur servus*, Prov. XXIX. 19. Pih. præt. יִסַּר אֶתְכֶם, *castigavit vos*, 1 Reg. XII. 11. Particip. מְיַסְּרֶךָּ, *erudit te*, Deut. VIII. 5. Infin. יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָהּ, *castigando castigavit me Dominus*, Ps. CXVIII. 18. Huc revocat et Aben

Esra יִסּוֹר, *erudire*, Job XL. 2. de quo vide infra inter noinina. Hiph. futurum, אַיְסִירֵם, *castigabo eos*, Hos. VII. 12. ad analogiam verborum perfectorum. Hithp. præt. וְנִוַּסְּרוּ, *et erudientur*, Ezech. XXIII. 48. pro נִתְוַסְּרוּ. et est ex forma Niphal et Hithpahel compositum.

יְסוּרִים, m. pl. *castigationes*, juxta quosdam, Jer. XVII. 13. sed Masorethæ legendum docent per ו ab initio, de quo vide in סוּר.

יִסּוֹר, m. *eruditio*. הֲרֹב עִם שַׁדַּי יִסּוֹר, *an contendere cum Omnipotente eruditio est?* Job XL. 2. id est, *an eruditionem indicat, an eruditi est?* Est formæ גִּבּוֹר.

מוּסָר, masc. *castigatio*, *eruditio*. חָכְמָה וּמוּסָר, *sapientiam et eruditionem*, Prov. I. 7. Constr. מוּסַר יְהוָֹה, *castigationem Domini*, Prov. III. 11. Metaphorice *vinculum*, Job XII. 18. Aff. קְחוּ מוּסָרִי, *accipite eruditionem meam*, Prov. VIII. 10.

מוֹסָר, m. idem: aff. וּבְמֹסָרָם יַחְתֹּם, *et eruditionem* vel *castigationem eorum obsignat*, Job XXXIII. 16.

מוֹסֵר, m. *vinculum*: plurale construct. מוֹסְרֵי צַוָּארֵךְ, *e vinculis colli tui*, Ies. LII. 2. Aff. פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי, *solvisti vincula mea*, Ps. CXVI. 16. Fœmininum, נִתְּקוּ מוֹסֵרוֹת, *ruperunt vincula*, Jer. V. 5. Construct. וּמֹסְרוֹת עָרוֹד, *lora onagri*, Job XXXIX. 5. Aff. וּמֹסְרוֹתֶיךָ, *et vincula tua disrumpam*, Jer. XXX. 8.

יָעַד *condixit*, *indixit*, *constituit*, scil. *locum* vel *tempus*, *ubi* vel *quando* aliquid fieri debeat: item *desponsavit*. Præt. מִן־הַמּוֹעֵד אֲשֶׁר יְעָדוֹ, *ultra tempus statutum*, *quod constituerat ipsi*, 2 Sam. XX. 5. יְעָדָהּ, *desponsaverat eam*, Exod. XXI. 8. שָׁם יְעָדָהּ, *ibi constituit, condixit illi*, Jer. XLVII. 7. Futur. יִיעָדֶנָּה, *desponsaverit eam*, Ex. XXI. 9. Niph. נוֹעַד, *convenire*, *congregari*, Indicto sc. et statuto loco vel tempore: præter. וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שָׁם, *et conveniam tibi illic*, Ex. XXV. 22. id est, *tecum*: הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ, *reges convenerunt*, Psalm. XLVIII. 5. et sic Amos III. 3. Num. X. 4. Particip. הַנּוֹעָדִים עָלָי, *qui congregati fuerunt contra me*, Num. XIV. 35. Futur. אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה, *conventurus sum illic tecum*, Exod. XXX. 6. וַיִּוָּעֲדוּ יַחְדָּו, *et convenerunt pariter*, Job II. 11. נִוָּעֵד אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים, *conveniamus ad domum Dei*, Neh. VI. 10. Hiph. fut. מִי יוֹעִדֵנִי, *quis tempus constituet mihi*, sc. *ad litigandum*, vel ad causam agendam contra Dominum, Job IX. 19. וּמִי יְעִידֶנִּי, *et quis contestetur mecum*, *quis me judicio sistet*, Jerem. XLIX. 19. et L. 44. Hoph. præter. הוּעַד, quod vide in עוּד. Part. plur. תְּאֵנִים מוּעָדִים, *ficuum compositorum*, *constitutorum*, Jer. XXIV. 1. Fœmin. מוּעָדָה vide inter nomina. Plur. אָנָה פָּנַיִךְ מֻעָדוֹת, *quocumque facies tua constituta est*, Ezech. XXI. 21.

עֵדָה, fœm. *congregatio*, *conventus*, *cœtus*. Constr. בַּעֲדַת צַדִּיקִים, *in cœtu justorum*, Ps. I. 5. עֲדַת דְּבוֹרִים, *congregatio* vel *examen apum*, Jud. XIV. 8. Aff. וַעֲדָתוֹ, *et cœtus ejus*, Jer. XXX. 20.

מוֹעֵד, m. *tempus statutum*, *constitutum* aut *condictum*: *conventus sollemnis*, *cœtus*, *sollemnitas*. וְעַד־עֵת מוֹעֵד, *et usque ad tempus constitutionis*, id est, *constitutum*, 2 Sam. XXIV. 15. וַיָּשֶׂם יְהוָֹה מוֹעֵד, *et constituit Do-*

minus certum tempus, Exod. IX. 5. קְרִאֵי מוֹעֵד, *vocati cœtus*, Num. XVI. 2. id est, *præcipui e cœtu convocati*: וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד, *et comederunt sollemnitatem*, 2 Par. XXX. 22. id est, *sacrificia sollemnitatis*, ut Kimchi interpretatur in libro Rad. Affix. שִׁחֵת מוֹעֲדוֹ, *perdidit conventum suum*, Thren. II. 6. h. e. *locum conventus* et *congregationis* populi sui. Plur. בַּמּוֹעֲדִים, *in sollemnitatibus*, Ezech. XLVI. 9. וּלְמוֹעֲדִים, *et in tempestates* vel *stata tempora*, Gen. I. 14. Constr. מוֹעֲדֵי יְהוָֹה, *sollemnitates Domini*, Levit. II. 2. כָּל־מוֹעֲדֵי־אֵל, *omnes conventus*, id est, *conventuum loca synagogas*, Ps. LXXIV. 8. Aff. בְּמוֹעֲדָיו, *in cœtibus ejus*, Ies. XIV. 31. בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶיךָ, *in medio cœtuum tuorum*, *synagogarum tuarum*, Ps. LXXIV. 4. et fœm. וְלַמּוֹעֲדוֹת, *et statis temporibus*, 2 Par. VIII. 13.

מוּעָדָה, f. *conventus*: עָרֵי הַמּוּעָדָה, *civitates conventus*, Jos. XX. 9.

יָעָה *ejecit*, *removit*, *pala* vel *furcillis* proprie. Præt. וְיָעָה בָרָד, *et excernet* vel *removebit grando*, Ies. XXVIII. 17.

יָעִים, m. pl. *palæ*, Ex. XXXVIII. 3. instrumentum ad removendum cinerem ab altari. R. Sal. scribit Ex. XXVII. fuisse simile operculo ollæ ex ære fusili tenui, cum capulo oblongo. Aff. וְיָעָיו, *et palas ejus*, Ex. XXVII. 3.

יָעַז *robustus*, *robore præditus*. Niph. partic. אֶת־עַם נוֹעָז, *populum robore præditum*, Ies. XXXIII. 19. Convenit cum עָזַז. R. Sal. hic et Ps. CXIV. 1. facit idem cum לוֹעֵז *barbarus*, commutatis ל et נ, ut fit in לִשְׁכָּה, et נִשְׁכָּה *cubiculum*. R. David deducit ab עזז, et intelligit *Chasdim*, sive Chaldæos, *populum robustissimum*, et *sermonis peregrini*, syri scilicet, quem non intelligebant nisi pauci Judæi.

יָעַט *amicivit*: præterit. מְעִיל צְדָקָה יְעָטָנִי, *pallio justitiæ amicivit me*, Ies. LXI. 10.

יְעַט, Chald. *consilium iniit* vel *dedit*, *consuluit*, ab hebræo יָעַץ, commutatis צ et ט. Ithpah. præterit. אִתְיָעַטוּ, *consilium inierunt*, Dan. VI. 8.

יָעֲטִין, m. pl. Chald. *consiliarii*: aff. יָעֲטוֹהִי, *consiliarii ejus*, Esr. VII. 14.

עֵטָא, f. *consilium*, Dan. II. 14.

יעל Hiph. הוֹעִיל, *profuit*, *profecit*, *utile fuit*: præter. מָה־הוֹעִיל, *quid profuit* (*sculptile*,) Hab. II. 18. Particip. וְאֵין בָּם מוֹעִיל, *et non in eis utile existens* vel *utilitatem afferens*, Jer. XVI. 19. id est, *inutilia*.

יַעֲלָה, f. *rupicapra*: construct. וְיַעֲלַת־חֵן, *et rupicapra gratiæ*, id est, *gratiosa*, Prov. V. 19.

יְעֵלִים, m. pl. *rupicapræ*, 1 Sam. XXIV. 3. Constr. יַעֲלֵי סָלַע, *capreæ rupis*, id est, *rupicapræ*, Job XXXIX. 1. Possit ad עָלָה referri, ut sic ab *ascendendo* dictæ sint.

בְּלִיַּעַל, *nequam*, *nullius utilitatis*. Vide in עלל.

יַעַן *propter*, *propterea*, *eo quod*, *quandoquidem*, *quia*. Quidam referunt ad עָנָה, *respondit*, quod *redditionem* et quasi *responsionem quamdam causæ* denotet: יַעַן־טִמֵּאת, *eo quod impurasti*, Ezech. III. 11. יַעַן מָשַׁח יְהוָֹה אֹתִי, *eo quod unxit Dominus me*, Ies. LXI. 1. Et cum aliis vocibus, יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ, *eo quod fecisti*, Gen. XXII. 16. יַעַן כִּי, *propterea quod*, Num. XI. 20. יַעַן מֶה, *propter quid? quamobrem?* Hag. I.

9. יַעַן בֵּיתִי, *propter domum meam*, ibid. Et per pleonasmum, יַעַן וּבְיַעַן, *quia et quandoquidem*, Lev. XXVI. 43. Ezech. XIII. 10.

יַעֲנָה, vide in עָנָה.

יָעַף *lassus*, *lassatus*, *fatigatus*, *defessus fuit*: præter. וְיָעֵפוּ, *ac defatigatæ fuerint*, Jerem. LI. 58. Fut. לֹא יִיעַף, *non lassatur*, Ies. XL. 28.

יָעֵף, m. *fessus*, *lassus*, *defessus*: נוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ, *dans lasso robur*, Ies. XL. 29. Plur. לַאֲנָשֶׁיךָ הַיְּעֵפִים, *viris tuis defessis*, Jud. VIII. 15.

יְעָף, m. *lassitudo*, Dan. IX. 21. Vide et עוּף.

תּוֹעָפוֹת, f. pl. *vires*, Job XXII. 25. Constructum, וְתוֹעֲפוֹת הָרִים, *et vires montium ei*, Psalm. XCV. 4. כְּתוֹעֲפֹת רְאֵם לוֹ, *ut vires unicornis ipsi sunt*, Num. XXIII. 22. sic Targum et Hebraei. In Psalmo tamen R. Salomon *altitudines* exponit: et, *altitudines montium* per hypallagen pro, *montes altitudinum*, id est, *altissimi*, quasi *montes lassitudinum* dicti, quod *lassitudinem pariant*, dum conscenduntur.

יָעַץ *consilium iniit*, *consilium cepit*, *consilium dedit*, *consuluit*. Præt. מִי יָעַץ זֹאת, *quis cepit consilium hoc*, Ies. XXIII. 8. זִמּוֹת יָעָץ, *sceleratas cogitationes secum consultat*, Ies. XXXII. 7. יְעָצָנִי, *consilium dedit mihi*, Psalm. XVI. 7. Particip. אֲשֶׁר הוּא יוֹעֵץ עָלָיו, *quod ipse consulturus est super eum*, Ies. XIX. 17. Passim in nomen transit: pro *consiliario*: הַלְיוֹעֵץ, *num pro consiliario*, 2 Par. XXV. 16. Cum aff. אִם־יוֹעֲצֵךְ, *num consiliarius tuus periit?* Mich. IV. 9. Et fœmin. יוֹעַצְתּוֹ, *consiliaria ejus*, 2 Par. XXIII. 3. Particip. Pahul: הָעֵצָה הַיְּעוּצָה, *consilium quod initum fuit*, Ies. XIV. 26. Niph. præter. אֶת־מִי נוֹעָץ, *cum quo communicavit consilium*, Ies. XL. 14. נוֹעֲצוּ יַחְדָּו, *consultant pariter*, Psalm. LXXI. 10. Hithp. futur. וְיִתְיָעֲצוּ, *et consultant*, Psal. LXXXIII. 4.

עֵצָה, f. *consilium*: לִי עֵצָה, *mihi vel meum est consilium*, Prov. VIII. 14. Construct. אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים, *consilium senum*, 1 Reg. XII. 8. Aff. לַעֲצָתוֹ, *consilio ejus*, Ps. CVI. 13. Plur. עֵצוֹת, *consilia*, Deut. XXXII. 28. בְּרֹב עֲצָתָיִךְ, *in multitudine consiliorum tuorum*, Ies. XLVII. 13. Simile fuit supra in חָמֵשׁ ad fœmininum ejus, et in אָחוֹת.

מוֹעֵצוֹת, f. pl. *consilia*, *consultationes*, Prov. XXII. 20. Cum affixo בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם, *cum consiliis suis*, Psalm. LXXXI. 13.

יַעַר m. *sylva*: item *favus*, proprie *sylvestris*, quod in terra Chanaan magna mellis copia in sylvis esset. וַיָּבֹא יַעַר, *et venit in sylvam*, 1 Sam. XXII. 5. חֲזִיר מִיַּעַר, *porcus de sylva*, Psalm. LXXX. 14. id est, *porcus sylvestris*. Notant Talmudici, ע in hac voce esse mediam literam in toto libro Psalmorum: item versum וְהוּא רַחוּם, *et ipse misericors*, Ps. LXXVIII. 38. esse medium versum totius libri Psalmorum: Kidduschin c. 1. fol. 30. Masorethæ de litera ע, ceu media libri Psalmorum, nihil notarunt. Medietatem etiam (quod versiculorum ratione dici puto) non ad istum, sed ad 36, qui incipit וַיְפַתּוּהוּ assignarunt. Hoc unum. Alterum, litera ע in Bibliis venetis magnis antiquioribus et in manuscriptis authenticis, supra reliquas literas in hac voce suspensa est. Causam aliquam affert R. Salomon, quam prætereo. Sed R. Bechai in commentario in Legem

et in כד הקמח, capite גאולה, scribit: והעין התלויה כי כן הם עובדי התלוי, id est, *litera Ain suspensa est*, *nam sic sint cultores suspensi istius*, id est, *Christi*, quem sic vocant. Vide Gen. XXV. 39. in Aben Esra, et Vajikra rabba sect. 13. Sic R. Bechai virulentus hoc loco in christianos scriptor. Nam per *porcum de sylva*, intelligunt regem Romanorum et regnum romanum, cui porcus in cibis est. Sunt qui putant ea litera suspensa indicari 70. annos exsilii babylonici. Masorethæ notant, *quatuor* esse tales literas suspensas. *Prima*, ע in voce מִיַּעַר Ps. LXXX. 14. *Altera*, litera ע, in voce רְשָׁעִים, Job XXXVIII. 13. *Tertia*, ע in מֵרְשָׁעִים, ibidem ver. 15. nempe litera ע. quæ oculum significat, ex רשעים sublata, manet רשים, id est, *pauperes*. Improbi *oculo mentis* privati, fiunt *pauperes*, *destituti* nempe *luce cœlesti*, de qua illic sermo est. *Quarta*, נ in voce מְנַשֶּׁה, Jud. XVIII. 30. ubi fit mentio Ghersomi filii Menassis. Ghersomum istum tradunt fuisse filium משה, *Mosis*; sed quod idololatriam esset amplexus, non denominari filium משה, *Mosis* (dedecus id Mosi fuisset) sed interposita et suspensa litera נ, filium מנשה, *Menassis*. Suspensa fuit litera ista, tamquam non pertinens ad dictionem; nempe si pius fuisset, aut resipuisset, dictus fuisset omissa ista litera suspensa, *filius* משה, *Mosis*: contra, *filius* מנשה, *Menassis*: nam Mosi fuisset ignominiosum, talem habuisse filium. Vide Sanhedrin cap. 11. fol. 103. et Bava bathra cap. 8. fol. 109. Talmud hierosolymitanum cap. 9. fol. 13. edit. Cracov. cum com. item Kimchium ad Jud. XVII. 7. Redeamus ad vocem. Cum affixo, וּכְבוֹד יַעְרוֹ, *et gloriam sylvæ ejus*, Jes. X. 18. יַעְרִי, *favum meum*, Cant. V. 1. Plural. מִן הַיְּעָרִים, *ex sylvis*, Ezech. XXXIX. 10. Fœm. construct. בְּיַעֲרַת הַדְּבָשׁ, *in favum mellis*, 1 Sam. XIV. 27. Plural. יְעָרוֹת, Psal. XXIX. 9.

יָפָה *pulcrum esse*: præt. מַה־יָּפוּ דֹדַיִךְ, *quam pulcri sunt amores tui*, Cant. IV. 10. מַה־יָּפִית, *quam pulcra es*, Cant. VII. 7. Futurum per apocopam contractum וַיִּיף בְּגָדְלוֹ, *et pulcra erit magnitudine sua*, Ezech. XXXI. 7. וַתִּיפִי בִּמְאֹד מְאֹד, *et pulcra fuisti supra modum*, Ezech. XVI. 13. Pih. futur. וּבְזָהָב יְיַפֵּהוּ, *et auro pulcrum reddidit ipsum*, Jer. X. 4. Pyh. præt. ex geminatis duabus literis, יָפְיָפִיתָ, *pulcherrimus* vel *longe pulcrior redditus* vel *effectus es*, Psalm. XLV. 3. Hithp. futur. לַשָּׁוְא תִּתְיַפִּי, *in vanum reddis te pulcram*, Jer. IV. 30.

יָפֶה, masc. *pulcher*, Cant. I. 16. Constr. יְפֵה תֹאַר וִיפֵה מַרְאֶה, *pulcher forma*, *et pulcher aspectu*, Gen. XXXIX. 6. Fœm. הִנָּךְ יָפָה, *ecce tu pulcra es*, Cant. I. 15. Constr. יפת תֹּאַר, *pulcra forma*, Gen. XXIX. 17. Plural. נָשִׁים יָפוֹת, *mulieres formosæ*, Job XLII. 15. Constr. יְפוֹת מַרְאֶה, *pulcræ aspectu*, Gen. XLI. 2.

יְפֵה־פִיָּה, f. *pulcherrima*, *speciosissima*, Jer. XLVI. 20. Nomen, scribit Kimchi in Com. quod scribitur ut duæ dictiones, legitur autem tamquam una; et secunda ac tertia radicalis geminatæ sunt, ad summam pulcritudinem indicandam. Simile vide in radice חפר.

יֳפִי, masc. *pulcritudo*, Ezech. XXVIII. 7. et יָפְיִ; unde in pausa וְיֹפִי, et inde יָפְיוֹ, *pulcritudo ejus*, Zach. IX. 17.

יפח Hithp. *anhelare*, *suspirare*,

futur. תְּתְיַפֵּחַ, *anhelat*, Jer. IV. 31. Convenit cum פּוּחַ.

יָפֵחַ, m. *spirans*: constr. וִיפֵחַ חָמָס, *et spirans violentiam*, Psalm. XXVII. 12.

יפע Hiph. הוֹפִיעַ, *splenduit*, *illuxit*: præterit. וְהוֹפִיעַ אוֹר עֲנָנוֹ, *et splendet lux nubis suæ*, Job XXXVII. 15. Hebræi transitive exponunt, *splendescere facit*, *splendidam reddit lucem nubis suæ*. Futur. וְאַל־תּוֹפַע עָלָיו נְהָרָה, *neque illuxisset super eum splendor*, Job III. 4.

יִפְעָה, fœm. *splendor*: affix. וְחִלְּלוּ יִפְעָתֶךָ, *et polluent splendorem tuum*, Ezech. XXVIII. 7.

יפת מוֹפֵת, m. *prodigium*, *portentum*, *ostentum*. אוֹת אוֹ מוֹפֵת, *signum aut prodigium*, Deut. XIII. 2. Affix. אֲנִי מוֹפֶתְכֶם, *ego sum ostentum vestrum*, Ezech. XII. 11. Plural. וְנָתַתִּי מוֹפְתִים, *et edam ostenta*, Joel III. 3. Aff. וּמֹפְתָיו, *et portenta sua*, Psal. LXXVIII. 43.

יָצָא *exivit*, *prodiit*, *processit*, *discessit*, *digressus*, *progressus*, *egressus est*. Præt. הַשֶּׁמֶשׁ יָצָא, *sol prodibat super terram*, Genes. XIX. 23. Et א ejecto, עָרֹם יָצָתִי, *nudus egressus sum*, Job I. 21. Cum affixo: יְצָאֻנִי, *egressi sunt ex me*, Jer. X. 20. pro יָצְאוּ מִמֶּנִּי juxta hebræos. Et sic sæpe affixa verbis intransitivis juncta, per præpositionem interjectam explicanda sunt. Particip. fœmin. in ת, יֹצֵאת, *egrediebatur*, Jud. XI. 34. et יֹצֵת, Deut. XXVIII. 57. Infinit. יְצֹא, et contracte צֵאת, Gen. XXIV. 11. pro צְאֵת juxta formam quiescentium prima י. Hiph. הוֹצִיא, *exire fecit*, *eduxit*, *produxit*, *protulit*, *extulit*, *deprompsit*. Præt. הוֹצִיא שֵׁם רָע, *protulit nomen malum*, *famam malam*, Deuter. XXII. 10. Imperat. הַיְצֵא אִתְּךָ, *educito tecum*, Genes. VIII. 17. quod ad formam perfectorum juxta Masorethas legendum הַיְצֵא. Hoph. præt. הוּצְאָה, *educta est*, Ezech. XXXVIII. 8. Particip. הַמּוּצָאִים, *qui educuntur*, Ezech. XIV. 22. Fœm. הִיא מוּצֵאת, *ipsa educebatur*, Gen. XXXVIII. 25.

צֵא, m. *sordes*, *excrementum*, Ies. XXX. 22. ubi Masoretharum glossa est significare טִנּוּף, *inquinamentum*. Quibusdam est imperativus interjectionis vim habens, *apage*.

צֵאָה, fœm. *excrementum*, *stercus*: constr. צֵאַת הָאָדָם, *excrementi hominis*, Ezech. IV. 12. Aff. אֶת־צֵאָתֶךָ, *excrementum tuum*, Deut. XXIII. 13.

צֹאָה, f. idem: קִיא צֹאָה, *vomitu (et) excremento*, sive *sordibus*, Ies. XXVIII. 8. Constr. אֵת צֹאַת בְּנוֹת־צִיּוֹן, *excrementum*, *stercus filiarum Tzionis*, Ies. IV. 4. Aff. וּמִצֹּאָתוֹ, *et a stercore suo*, *sordibus suis*, Prov. XXX. 12.

צֹאִים, m. pl. *sordidi*: הַבְּגָדִים הַצֹּאִים, *vestimenta sordida*, *excremento infecta*, Zach. III. 3.

צֶאֱצָאִים, m. pl. *filii*, *prognati*; *res prognatæ*, *propagines*, quasi *egressiones* vel *progressus* dicas: הַצֶּאֱצָאִים, *prognati*, *filii*, Ies. XXII. 24. qui sunt יְצִיאֵי מֵעַיִם, ut Aben Esra scribit, id est, *egressiones viscerum*, egredientes ex visceribus matris; et sic Chaldæus בְּנַיָּא, *filii*. Quidam, *proventus*. Constr. וְצֶאֱצָאֵי מֵעֶיךָ, *et prognati viscerum tuorum*, Ies. XLVIII. 19. Aff. וְצֶאֱצָאֶיךָ, *et prognati tui vel a te*, Job V. 25.

וְצֶאֱצָאֶיהָ, *et res prognatas ex ea*, Ies. XLII. 5.

מוֹצָא, masc. *exitus, exortus, progressus; productio, prolatum, pronunciatum.* מֹצָא דֶשֶׁא, *productionem teneræ herbæ*, Job XXXVIII. 27. וּמוֹצָא שְׂפָתַי, *et prolatum labiorum meorum*, Ps. LXXXIX. 35. מִמּוֹצָא, *ab exortu*, Ps. LXXV. 7. Aff. מֹצָאוֹ, *exortus ejus*, Hos. VI. 3. Plur. constr. וּמֹצָאֵי מַיִם, *et processus aquarum*, Psal. CVII. 33. Aff. וּמוֹצָאָיו, *et exitus ejus*, Ezech. XLIII. 11.

מִיצִיאִים, m. pl. *prognati*. Constr. וּמִיצִיאֵו מֵעָיו, *et prognati viscerum ejus*, *egressi ex visceribus ejus*, id est, *filii ejus*, 2 Paral. XXXII. 21. Scribitur in fine cum ו, sed juxta Masorethas legendum per י; et מ potius præpositio est, quam Heemanticum, *ex egressis e visceribus ejus*, id est, quidam filiorum ejus; cui simile מִילִידֵי, *de filiis*, 1 Paral. XX. 4.

מוֹצָאוֹת, f. pl. *exitus, exortus*: aff. מוֹצָאֹתָיו, *exortus ejus*, Mich. V. 2. Item *latrinæ*, excrementorum loca vel receptacula: nomen in textu quidem biblico non occurrens hac significatione, sed a Masorethis pro alia voce in margine substitutum. Vide חָרָר.

תּוֹצָאוֹת, f. pl. *exitus*, Psalm. LXVIII. 21. Constr. תּוֹצְאוֹת חַיִּים, *egressiones, exitus vitæ*, Prov. VI. 23. Affix. תּוֹצְאֹתָיו, *exitus ejus*, Num. XXXIV. 4.

יצב יַצִּיב, Chald. *verum, firmum, veritas, certitudo:* וְיַצִּיב חֶלְמָא, *et verum est somnium*, Dan. II. 45. יַצִּיבָא, *verum est*, Dan. III. 24. וְיַצִּיבָא אֶבְעֵה, *et veritatem quæsivi*, Dan. VII. 16. Et sine Jod, וּצְבִית לְיַצָּבָא, *et desideravi veritatem*, ibid. ver. 19. מִן יַצִּיב, *de firmo* vel *vero*, id est, *vere*, Dan. II. 8.

יצב Hiph. הִצִּיב, *statuit, constituit:* הִצִּיב דְּלָתֶיהָ, *statuit fores ejus*, 1 Reg. XVI. 34. Partic. מַצִּיב לוֹ יָד, *constituit sibi locum*, 1 Sam. XV. 12. Hoph. præterit. וְהֻצַּב, *et statio posita fuit*, Nah. II. 8. Hebræis proprium nomen est reginæ Assyriorum. Part. סֻלָּם מֻצָּב, *scala constituta*, Genes. XXVIII. 12. Niph. נִצַּב, *sisti, collocari, constitui, stare, consistere:* præterit. וְנִצַּבְתָּ, *et consistes*, Ex. VII. 15. Part. הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב, *ecce ego consisto*, Gen. XXIV. 13. הַנִּצָּב, *qui constitutus erat*, Ruth II. 5. Hithp. הִתְיַצֵּב, *sistere, statuere se, assistere, consistere:* præterit. וְהִתְיַצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ, *et sistent se ibi tecum*, Num. XI. 16. Irregulare est ex futuro וַתֵּתַצַּב, *et stetit*, Exod. II. 4. pro וַתִּתְיַצֵּב.

נִצָּב, *præfectus, præstitutus regioni vel provinciæ alicui*; ut נִצָּב מֶלֶךְ, *præfectus*, sc. *regni*, *erat rex*, 1 Reg. XXII. 48. Item *capulus*, cultri scil. vel ensis, sic dictus quod in eo *gladius consistat*, Jud. III. 22. Plur. נִצָּבִים, *præfecti, sitarchi, præfecti annonæ*, 1 Reg. IV. 7. *curatores*, 1 Reg. V. 16.

מֻצָּב, m. *statio, stativa, castra*, vel *munitiones in quibus milites subsistunt:* וְצַרְתִּי עָלַיִךְ מֻצָּב, *et obsidebo te stativis*, Ies. XXIX. 3. Chaldæus כַּרְקוֹם, quod est ex græco χαράκωμα, *vallum, agger*.

מַצָּב, מַצַּב, m. *status, statio, locus ubi quid stat* aut *consistit*, Jos. IV. 3. *acies stationaria* seu *statio militum*, 2 Sam. XIII. 23. Affix. מִמַּצָּבְךָ, *de statione tua*, Ies. XXII. 19.

מַצָּבָה, f. *statio militum*, 1 Sam. XIV. 12.

מַצֵּבָה, f. *statua*, Genes. XXVIII. 18. Constr. אֶת־מַצְּבַת הַבַּעַל, *statuam Bahal*, 2 Reg. X. 27. et in ת, מַצֶּבֶת, Genes. XXXV. 20. 2 Sam. XVIII. 18. *statumen*, Ies. VI. 13. מַצַּבְתָּהּ, *statumen ejus*, ibidem. Plur. מַצֵּבוֹת, *statuæ*, 2 Reg. XVII. 10. Constr. אֶת־מַצְּבוֹת בֵּית־הַבַּעַל, *statuas domus Bahal*, 2 Reg. X. 26.

יצג Hiph. הִצִּיג, *statuit*, *constituit*, *stitit*, *collocavit* : præt. וְהִצִּיגֵנִי, *et constituit me*, Job XVII. 6. Pyh. futur. יֻצַּג, *sistitor*, Exod. X. 24.

יצע Hiph. הִצִּיעַ, *stravit*, *substravit*, *stratum posuit*. Fut. וְאַצִּיעָה, *aut stratum ponerem*, Ps. CXXXIX. 8. *sternat* aut *substernat*, Ies. LVIII. 5. Hoph. יֻצַּע, *substernitur*, Ies. XIV. 11. יֻצַּע, *stratum erat*, *substernebatur*, Esth. IV. 3. Quibusdam est Pyhal.

יָצוּעַ, m. *stratum* : aff. יְצוּעִי, *stratum meum*, Genes. XLIX. 4. Plural. יְצוּעִים, et constructe, יְצֻעַי, *strata*, 1 Par. V. 1. Aff. יְצוּעָי, *stratorum meorum*, Psal. CXXXII. 3.

יָצִיעַ, m. *substructio*, *solum stratum*, 1 Reg. VI. 5, 6.

מַצָּע, masc. *stratum* : קָצַר הַמַּצָּע, *brevius est stratum*, Ies. XXVIII. 20.

יצק *fudit*, *effudit*, *infudit*, *perfudit*, *profudit* : quandoque intransitive, *effundi*, *effluere*. Dicitur de liquidis per se, et liquefactis, ut auro, ære et aliis metallis, quæ fusa rursus consistunt et firmiora fiunt. Inde *firmari*, *durescere* ; *consistere*, *collocari*, *situm esse*. Sæpe etiam cum צוק formam confundit, quod accurate distinguendum. Præter. abjecta prima radicali, et cum ן paragogico, צָקוּן לַחַשׁ, *effuderunt submissam orationem*, Ies. XXVI. 16. Particip. Pahul יָצוּק, *fusus*, Job XXIX. 6. Plural. יְצוּקִים, *fusi*, 2 Paral. IV. 3. Plural. fœm. יְצֻקוֹת, *fusæ*, 1 Reg. VII. 30. Infin. בְּצֶקֶת עָפָר לַמּוּצָק, *quum durescerent pulvis in duritiem*, Job XXXVIII. 38. id est, ut esset firmus ac solidus instar metalli fusi et consolidati, ut R. Salomon exponit. Quidam, *quum perfunditur pulvis, ut consistat firmus*. Futur. אֶצָּק־מַיִם, *effundam aquas*, Ies. XLIV. 3. Intransitive, וַיִּצֶק־הַדָּם, *et effluxit sanguis plagæ*, 1 Reg. XXII. 35. habetque formam anomalam, quasi וַיִּיצַק ex quiescentium forma, quum alias defectivum sit. Vide simile in יָקַץ. Hiph. particip. fœm. מוֹצֶקֶת, *infundebat*, 2 Reg. IV. 5. Fut. וַיַּצִּקֻהוּ, *et statuerunt*, *collocarunt*, 2 Sam. XV. 24. Hoph. præter. הוּצַק, *infusa est*, Ps. XLV. 3. Particip. מוּצָק, *fusum*, 1 Reg. VII. 23. Job XXXVII. 18. Vide et mox in nominibus. Fut. נָהָר יוּצַק, *fluvius effundetur*, Job XXII. 16.

יְצוּק, m. *fusum*, *firmum*, *validum*, *solidum*, ut id quod e metallis fusum est. יָצוּק עָלָיו, *firma est in eo*, Job XLI. 15. לִבּוֹ יָצוּק, *cor ejus firmum est*, ver. 16. Plurale, יְצוּקִים, vide in verbo. Fœmininum יְצֻקָה, *fusio*, *fusura* ; cum affixo בְּיִצֻקְתּוֹ, *in fusura ejus*, 1 Reg. VII. 24. Plurale, יְצֻקוֹת, vide in verbo.

מֻצָק, מוּצָק, m. idem: וְהָיִיתָ מֻצָק, *erisque validus*, Job XI. 15. vide et ante in Hophal. לַמּוּצָק, *in solidum*, *firmum*, vel *soliditatem*, *firmitatem*, *consistentiam*, Job XXXVIII. 38. Construct מֻצַק נְחֹשֶׁת, *fusum æris*, 1 Reg. VII. 16.

מוּצֶקֶת, f. *fusura*: aff. בְּמֻצַקְתּוֹ, *in fusura ejus*, 2 Par. IV. 3.

מוּצָקוֹת, f. pl. *infundibula*, Zach. IV. 2.

יָצַר *finxit, formavit:* proprie figulorum verbum, latius tamen deinde usurpatur. Kimchius scribit; de homine usurpatum significare formationem membrorum ipsius: עָשָׂה de præparatione victus, amictus, aliorumque ad corporis conservationem necessariorum: בָּרָא de creatione prima ex nihilo: Ies. XLIII. 7. Item *arctari*, *angi*, *anxietatem* vel *angustiam esse alicui*, quod a צוּר vel צָרַר mutuo accipit. Præterit. מִי יָצַר אֵל, *quis formavit Deum*, Ies. XLIV. 10. Futur. וַיִּיצֶר, *et finxit* (*Deus hominem*), Gen. II. 7. Ex altera significatione literæ formativæ futuri habent Tzere discriminis causa, et construitur cum dativo: וַיֵּצֶר לָהֶם, *et angustia erat ipsis* (*valde*), Jud. II. 15. וַיֵּצֶר־לוֹ, *et anxietas fuit ipsi*, *anxius fuit*, Gen. XXXII. 8. יֵצְרוּ, *arctantur*, *anguntur*, Job XVIII. 7. Niph. לְפָנַי לֹא־נוֹצַר אֵל, *ante me non est formatus Deus*, Ies. XLIII. 10. Pyh. præter. יֻצָּרוּ, *formata sunt*, Ps. CXXXIX. 16. Hoph. futur. כָּל־כְּלִי יוּצַר, *omne instrumentum* (quod) *formabitur* (*contra te*), Ies. LIV. 17.

יוֹצֵר, m. *formans*, *fingens*; *fictor*, *formator*, *figulus*, Zach. XI. 13. Ies. XLI. 25. Aff. וְיֹצֶרְךָ, *et formator tuus*, Ies. XLIII. 1. Plur. הֵמָּה הַיּוֹצְרִים; *ipsi sunt figuli illi*, 1 Par. IV. 23.

יֵצֶר, m. *figmentum*, *cogitatio;* Gen. VIII. 21. et VI. 5. Aff. יִצְרוֹ, *cogitationem ejus*, Deut. XXXI. 21.

יְצֻרִים, m. pl. *membra*: aff. וִיצֻרַי, *et membra mea*, Job XVII. 7.

צוּרָה, f. *forma*, vide in צוּר.

מֵצַר, *angustia*, vide in צרר.

יָצַת *succendi*, *exuri*, *flagrare*: futur. וַתִּצַּת, *et flagrat*, Ies. IX. 18. בָּאֵשׁ יִצַּתּוּ, *igni exurentur*, Ies. XXXIII. 12. Niph. præteritum, נִצְּתוּ, *accendentur*, Jerem. IX. 10. Hiph. הִצִּית, *accendit*, *incendit*, *succendit*: præter. הִצִּית אֵשׁ עָלֶיהָ, *incendit ignem super eam*, Jer. XI. 16. Particip. מַצִּית בְּךָ אֵשׁ, *succensurus sum in te ignem*, Ezech. XX. 47.

יֶקֶב m. *torcular*, *lacus torcularis*, Ies. V. 2. Aff. וּמִיִּקְבֶךָ, *et de torculari tuo*, Deut. XV. 14. Plur. יְקָבִים דָּרְכוּ, *torcularia calcant*, Job XXIV. 11. Construct. יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ, *torcularia regis*, Zach. XIV. 10. Aff. יְקָבֶיךָ, *torcularia tua*, Prov. III. 10.

יָקַד *arsit*, *exarsit*. Particip. אֵשׁ יֹקֶדֶת, *ignis urens*, Ies. LXV. 5. Infinit. cum futuro, יֵקַד יְקֹד, *ardebit ardendo*, Ies. X. 16. וַתִּיקַד, *et ardebit*, Deut. XXXII. 22. Hoph. fut. תּוּקַד בּוֹ, *incendetur in eo*, Lev. VI. 2.

יְקֹד, m. *ardor*, Ies. X. 16. Quidam infinitivum faciunt, ut ante positum.

יְקוֹד, *focus*, Ies. XXX. 14.

מוֹקֵד, masc. idem, Psal. CII. 4. Plur. constr. מוֹקְדֵי עוֹלָם, *ad focos æternitatis*, id est, *æternos*, ad ardores perpetuos, Ies. XXXIII. 14.

מוֹקְדָה, f. *adustio*, Lev. VI. 2.

יְקֵדָה, f. Chald. *combustio*: constr. לִיקֵדַת אֶשָּׁא, *in combustionem ignis*, Dan. VII. 11.

יָקִידְתָּא, f. Chald. *ardens*, *accensa*, Dan. III. 6. vel יָקִדְתָּא, ver. 26. Absolutum יָקִידָא.

יקה **יְקָהָה**, *obedientia*, secun-

dum quosdam: vel *aggregatio*, *collectio*, *associatio*. Construct. יִקְּהַת־עַמִּים, *obedientia*, vel *aggregatio populorum*, Genes. XLIX. 10. לִיקֲּהַת־אֵם, *obedientiam matris*, Prov. XXX. 17. R: Levi, *associationem matris*, ut scil. mater solet liberos ad se allicere et in gremium associare. Scribitur autem cum Daghesch euphonico pro לִיקְהַת: simile vide in יָקָר. R. Sal. radicem facit קָהָה, *aggregare*, *congregare*, et sic litera Jod est servilis. Probat ex usu Talmudico קְהִיָּה et יְקָהָה idem esse per transpositum Jod.

יָקַע *pendere luxatum*, *luxari*, *recedere*, *divelli*. Præt. וַתֵּקַע כַּף יֶרֶךְ, *et pendebat luxatum acetabulum femoris*, Gen. XXXII. 26. פֶּן תֵּקַע נַפְשִׁי, *ne luxata recedat anima mea a te*, Jer. VI. 8. sic Ezech. XXIII. 17, 18. Hiph. הוֹקִיעַ, *pendere facere*, *suspendere*: præterit. וְהוֹקַעֲנוּם, *et suspendemus eos*, 2 Sam. XXI. 6. Imperat. וְהוֹקַע אוֹתָם, *et suspende eos*, Num. XXV. 4. Hoph. particip. עַצְמוֹת־הַמּוּקָעִים, *ossa suspensorum*, 2 Sam. XXI. 13.

יקף Hiph. הִקִּיף, *ambivit*, *circumivit*, *cinxit*, *circumdedit circumegit*. Præt. הִקִּיף עָלַי, *circumegit mihi*, Job XIX. 6. כִּי־הִקִּיפוּ, *cum circumegissent*, Job I. 5. Fut. תַּקִּיפוּ, vide in נָקַף.

יָקַץ *evigilavit*, *expergefactus est*: futur. וָאִיקָץ, *et evigilavi*, Gen. XLI. 21. וַיִּיקַץ פַּרְעֹה, *et evigilavit Pharao*, Genes. XLI. 4. Et in Sægol propter accentum ad penultimam retractum, וַיִּיקֶץ נֹחַ, *et quum evigilasset Noah*, Genes. IX. 24. Et defective, וַיִּקֶץ, *et evigilabit*, 1 Reg. XVIII. 27. וְיִקְצוּ, *expergiscentur*, Hab. II. 7. abjecto י radicali, quod Metheg compensat.

יָקַר *pretiosus fuit*, *pretiosus visus vel habitus est*, *pretiose æstimatus fuit*, *in pretio fuit*. Præt. יָקַרְתָּ בְעֵינַי, *pretiosus visus es in oculis meis*, Ies. XLIII. 4. Futur. וְיֵקַר דָּמָם, *et pretiosus est sanguis eorum*, Ps. LXXII. 14. וַיִּיקַר, *et in pretio erat*, 1 Sam. XVIII. 30. Hiph. imper. הֹקַר רַגְלְךָ, *pretiosum habe* vel *facito pedem tuum*, Prov. XXV. 17. Fut. אוֹקִיר אֱנוֹשׁ: *faciam ut pretiosus sit homo*, Ies. XIII. 12.

יָקָר, m. *pretiosus*, *honorabilis*, *rarus*, *carus*: כָּל־הוֹן יָקָר, *omnem substantiam pretiosam*, Prov. I. 13. Constructum, יְקַר רוּחַ, *pretiosus spiritu*, Prov. XVII. 27. Scribitur cum ק, sed legitur per י. Plur. בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים, *filii Tzionis pretiosissimi*, Threu. IV. 2. Fœmin. יְקָרָה הִיא, *pretiosa est*, Prov. III. 15. Et forma constructa pro absoluta, יִקְרַת, *pretiosum*, Ies. XXVIII. 16. cui simile vide in עֶגְלַ. Plural. אֲבָנִים יְקָרוֹת, *lapides pretiosi*, 1 Reg. VII. 10. Aff. בְּיִקְּרוֹתֶיךָ, *inter pretiosas*, vel *caras tuas*, Psal. XLV. 10. cum Daghesch euphonico, pro בִּיקְרוֹתֶיךָ, cui simile vide in יתר in nomine יִתְרוֹן.

יְקָר, masc. *pretium*, *pretiosum*, *res pretiosa*: metaphorice *gloria*, *honor*: יִתְּנוּ יְקָר, *tribuent honorem maritis suis*, Esth. I. 20. Constr. כִּיקַר כָּרִים, *ut pretiosum agnorum*, Ps. XXXVII. 20. Plural. fœmin. אוֹר יְקָרוֹת, *lux pretiositatum*, id est, *pretiosissima*, Zach. XIV. 6. Chald. וִיקָר שַׂגִּיא, *et gloriam multam*, Dan. II. 6. וְלִיקָר מַלְכוּתִי, *et ad gloriam regni mei*, Dan. IV. 33. Emphat. וִיקָרָא, *et gloriam*, Dan. II. 37. et וִיקָרָה, Dan. V. 20.

יַקִּיר, m. *pretiosus*, *honorabilis*, *gloriosus*, *carus*. הֲבֵן יַקִּיר, *num filius*

pretiosus, Jer. XXXI. 20. Chaldaice, רַבָּא וְיַקִּירָא, *magnus et gloriosus*, Esr. IV. 10.

יָקֹשׁ vel יָקֹט, *laqueum tetendit:* præter. יָקֹשְׁתִּי לָךְ, *laqueum tetendi tibi*; Jer. L. 24. Niph. præt. נוֹקַשְׁתָּ, *illaqueasti te*, *irretitus es*, Prov. VI. 2. Futur. תִּוָּקֵשׁ בּוֹ, *illaqueeris eo*, Deut. VII. 25.

יוֹקֵשׁ, masc. *auceps*: plural. מִפַּח יוֹקְשִׁים, *de laqueo aucupum*, Psal. CXXIV. 7.

יָקוֹשׁ, m. idem, Hos. IX. 8.

יָקוּשׁ, masc. idem: מִיַּד יָקוּשׁ, *de manu aucupis*, Prov. VI. 5. Plural. כְּשַׁךְ יְקוּשִׁים, *secundum tendere aucupes*, *ut tendentes aucupes*, Jer. V. 26.

יוּקָשִׁים, m. pl. *irretiti*, Eccl. IX. 12.

מוֹקֵשׁ, mascul. *laqueus*, *tendicula*. מוֹקֵשׁ הוּא לָךְ, *tendicula*, *laqueus id esset tibi*, Deuter. VII. 16. Plural. מוֹקְשִׁים, *laqueos posuerunt mihi*, Ps. CXL. 6. Constr. מוֹקְשֵׁי מָוֶת, *tendiculæ mortis*, Psal. XVIII. 6. et fœm. וּמוֹקְשׁוֹת, *et laqueis*, Psal. CXLI. 9.

יָרֵא *timuit*, *extimuit*, *metuit*, *reveritus est*. Construitur absolute, et cum accusativo tam disjuncto quam conjuncto, et cum præpositione מִן, לְ, מִלִּפְנֵי. Præter. וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ, *sed timebis a Deo tuo*, Levit. XIX. 14. Infinitivus, יְרֹא, *timere*; et contracte לֵרָא מִפְּנֵי דָוִד, *timere a Davide*, 1 Sam. XVIII. 29. Niph. particip. נוֹרָא, *timendus*, *reverendus*, *terribilis*, *formidabilis*: מַה־נּוֹרָא, *quam reverendus est* (*locus hic*), Gen. XXVIII. 17. Fœmin. מֵאֶרֶץ נוֹרָאָה, *e regione formidabili*, Ies. XXI. 1. Plural. נוֹרָאוֹת, *terribilia*, Ies. LXIV. 3. Fut. לְמַעַן תִּוָּרֵא, *ut reverenter colaris*, Psalm. CXXX. 4. Pih. præt. יְרֵאֻנִי, *metuere fecerunt me*, *metum incusserunt mihi*, 2 Sam. XIV. 15. Particip. מְיָרְאִים, *timorem injiciebant*, Nehem. VI. 9. Infin. לְיָרְאֵנִי, *ad timorem injiciendum mihi*, Neh. VI. 19.

יָרֵא, m. *reverens*, *timens*, *timidus*: et regit casum verbi sui, et construitur ut nomen: יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ, *timeo ego eum*, Genes. XXXII. 12. Vide Deut. VII. 19. הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב, *qui timidus ac mollis corde est*, Deut. XX. 8. Constr. יְרֵא יְהוָֹה, *timens Domini*, Ies. L. 10. Plur. יְרֵאִים; constr. יִרְאֵי, יְרֵאָיו, *timentes*: *timentes ejus*.

יִרְאָה, f. *reverentia*, *timor*: יִרְאָה וָרַעַד, *timor et tremor* (*invadit me*,) Ps. LV. 6. Constr. יִרְאַת יְהוָֹה, *timor Domini*, Prov. I. 7. Affix. בְּיִרְאָתֶךָ, *cum timore* vel *reverentia tui*, Ps. V. 8.

מוֹרָא, m. *reverentia*, Mal. II. 5. Et cum ה, מוֹרָה, *timor*, Psal. IX. 21. Aff. וְאֶת־מוֹרָאוֹ, *et timorem ejus*, Ies. VIII. 12. Plur. וּבְמוֹרָאִים גְּדוֹלִים, *et terroribus maximis*, Deut. IV. 34.

יָרֵב *, יְרִיבִים, vide in רוּב.

יָרַד *descendit*: præt. וְלֹא יָרַד, *et non descendit*, 2 Sam. XI. 9. Semel cum aphæresi primæ radicalis, וְהַיּוֹם רַד מְאֹד, *et dies descenderat valde*, id est, *inclinaverat*, Jud. XXI. 11. Infin. עַד־רֶדֶת, *usque ad descendere*, id est, *donec descenderint*, *corruerint*, Deut. XXVIII. 52. et sic XX. 20. Hiph. הוֹרִיד, *descendere fecit* vel *sivit*, *demisit*, *dejecit*, *detrusit*, *deturbavit*, *deposuit*, *detulit*, *deportavit*. Præter. וְאֶת־הַיָּם הוֹרִיד, *mare autem* sive *lacum deposuit*, 2 Reg. XVI. 17. Hoph. præt. וְיוֹסֵף הוּרַד, *et Joseph deductus fuit*, Gen. XXXIX. 1. Fut.

אֶל־שְׁאֹל תּוּרָד, *in sepulcrum dejicieris*, Ies. XIV. 15.

מוֹרָד, m. *descensus*, *locus declivis*, *declive*. בְּמוֹרָד, *in declivem locum*, Mich. I. 4. Constr. בְּמוֹרַד בֵּית־חוֹרֹן, *in declivi Beth Choronis*, Jos. X. 11. Plur. בְּמֹרָדִי, vide in מָרַד.

יָרָה *jecit*, *projecit*, *dejecit*, *præcipitavit*: *jaculatus*, *ejaculatus est*, *jaculis petiit* vel *confecit*: præterit. יָרָה בַיָּם, *præcipitavit in mare*, Exod. XV. 4. יָרָה הַחֵצִי, *jaculatus est sagittam*, 1 Sam. XX. 36. Infin. לִירוֹא, *ad jaculandum sagittis*, cum א, 2 Par. XXVI. 15. Futur. וַנִּירָם, *et jaculis confecimus eos*: Num. XXI. 30. pro וַנִּירֶה אוֹתָם, ut Kimchi exponit in libro Radicum. Et Aben Esra præter alias expositiones etiam ab hoc themate deducit, exponens, כַּאֲשֶׁר יָרִינוּ אוֹתָם, *posteaquam jaculis confecimus eos* (*periit*), etc. Niph. fut. יָרֹה יִיָּרֶה, *jaculando jaculis conficitor*: Exod. XIX. 13. Hiph. הוֹרָה, *jecit*, *projecit*, *jaculatus*, *ejaculatus est*: item *docuit*, *instituit*, *ostendit*, *monuit*, *præmonuit*: præt. הוֹרָנִי, *projecit me*, Job XXX. 19. אֲשֶׁר הוֹרֻהוּ, *quibus docebat eum*, 2 Reg. XII. 2. Infinit. לְהוֹרוֹת, *ad præmonendum*, Gen. XLVI. 28. Fut. אוֹרֶה, *jaculabor*, 1 Sam. XX. 20. et cum א, גַּם הוּא יוֹרָא, *etiam ipse projiciet*, *profundet*, Prov. XI. 25. id est, *abundabit*, *cumulatim habebit*, ut magna copia, si opus fuerit, aliis sua bona elargiri et projicere possit. Quidam exponunt passive, quasi יְרֻוֶּא vel יְרֻוֶּה, *irrigabitur*: nam præcedit מַרְוֶה, *irrigans*.

יוֹרֶה, m. *pluvia tempestiva*, Deut. XI. 14. Jer. V. 24. nempe *autumnalis*, post jactam sementem, sic dicta, quod terram quasi *erudiat* ac *informet* ad producendam sementem acceptam.

מוֹרֶה, idem, Joel II. 23.

מוֹרָה, f. vide in יָרֵא, et in radice מָרָה.

תּוֹרָה, f. *doctrina*, *institutio*, quomodo in Proverbiis Salomonis sæpe usurpatur: *lex*, quomodo dicitur vel *de tota lege Mosis* tantum, vel *de specialibus quibusdam legibus*, ut conjugii, sabbathi, lepræ, etc. vel denique *de universo verbo Dei*, quod sic vocatur, quos nos de Dei voluntate erga nos, et de nostro officio erga Deum et proximum nostrum *doceat* et *erudiat*. תּוֹרָה אַחַת, *lex una*, Exod. XII. 49. Constr. בְּתוֹרַת יְהוָֹה, *in lege Domini* (*voluntas ejus*), Psalm. I. 2. aliter vide in תּוּר. Aff. וּבְתוֹרָתוֹ, *et in lege ejus*, ibidem. Plural. עָבְרוּ תוֹרֹת, *transgressi sunt leges*, Ies. XXIV. 5. Aff. וְאֶת־תּוֹרֹתָיו, *et leges ejus*, Exod. XVIII. 16.

יָרֵחַ masc. *luna*, *mensis*: יָרֵחַ וְכוֹכָבִים, *lunam et stellas*, Ps. VIII. 4. אוֹ לַיָּרֵחַ, *aut lunæ*, Deut. VII. 3. Constr. יֶרַח יָמִים, *mensem dierum*, Deut. XXI. 13. id est, *integrum mensem*. Aff. וִירֵחֵךְ, *et luna tua* (*non deficiet*), Ies. LX. 20. Plural. גֶּרֶשׁ יְרָחִים, *fructu lunarum*, Deut. XXXIII. 14. id est, *quos quæque luna protrudit*: pluralis autem numerus ei tribuitur, quia *pluries nova fit*. Constructum, כְּיַרְחֵי־קֶדֶם, *ut mensibus antiquis*, Iob XXIX. 2. Chald. לִירַח אֲדָר, *mensis Adar*, Esr. VI. 15. Plural. יַרְחִין, Dan. IV. 26.

יָרַט *declinavit*, *divertit*: præter. כִּי־יָרַט, *quia declinavit*, Num. XXII. 32. Targum Jonathanis סָטַת, *declinat de via*. Futurum transiti-

vum, יִרְטֵנִי, *inclinavit me*, Job XVI. 11. formam habet quasi a רָטָה, vel est pro יִירְטֵנִי.

יָרֵךְ f. *femur*, cum de homine dicitur: *latus*, cum de aliis rebus. עַל־כַּף הַיָּרֵךְ, *super acetabulum femoris*, Genes. XXXII. 32. Constructum, תַּחַת יֶרֶךְ, *sub femore* (*Abraham*,) Gen. XXIV. 9. עַל־יֶרֶךְ, *ad latus* (*in latere tabernaculi*), Exod. XL. 24. Affix. יְרֵכוֹ, *femoris ejus*, Genes. XXXII. 26. יְרֵכָהּ, *femur ejus*, Ex. XXXVII. 17. id est, *scapus*; nam de candelabro dicitur. Duale, וְעַד־יְרֵכַיִם, *usque ad femora*, Exod. XXVIII. 42. Aff. חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ, *ambitus femorum tuorum*, Cant. VII. 2.

יַרְכָה, fœmin. idem: aff. וְיַרְכָתוֹ, *et latus ejus*, Gen. XLIX. 13. Chaldaice, יַרְכָתַהּ, *latus* vel *femur ejus*, Dan. II. 32. Duale, בְּיַרְכָתַיִם, *in utroque latere*, Exod. XXVI. 23. Constructum, אֶל־יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה, *ad latera navis*, Jon. I. 5.

יָרַע *malum esse* vel *videri*: præter. נַפְשׁוֹ יָרְעָה לוֹ, *anima ejus mala videbitur ipsi*, Ies. XV. 4. id est, *tædebit ipsum animæ*, hoc est, *vitæ suæ*. Futurum, אַל יֵרַע, *ne malum videatur*, *ne displiceat*, Gen. XXI. 12. מַדּוּעַ לֹא יֵרְעוּ, *quare non esset malus*, id est, afflictus, male dispositus, *vultus meus*, Neh. II. 3. Est et transitivum, יֵרַע לָנוּ, *malefacturus*, *nociturus est nobis*, 2 Sam. XX. 6. quasi ex Pihel pro יְרַע.

יְרִיעָה, f. *aulæum*, Exod. XXVI. 2. Plur. יְרִיעוֹת, Hab. III. 7.

יָרַק *spuit*, *exspuit*, *inspuit*: participium, יָרֹק יָרַק, *spuendo inspuisset* *in faciem ejus*, Num. XII. 14. Convenit cum רָקַק.

יָרָק, m. *olus*, sativum proprie et cibarium: לְגַן־יָרָק, *in hortum olerum*, 1 Reg. XXI. 2. Constr. וִירַק דֶּשֶׁא, *et olus herbæ*, 2 Reg. XIX. 26. id est, *oleracea herba*, vel *viror* herbæ.

יָרוֹק, m. *viride*, *viriditas*, *virens herba*, Job XXXIX. 11.

יֶרֶק, m. *viror*, *viriditas*: *olus viride*: dicitur tam de arboribus quam de herbis, Exod. X. 15. Gen. I. 30.

יֵרָקוֹן, m. *rubigo*, segetum morbus, 1 Reg. VIII. 37. *aurigo*, hominum morbus, *morbus regius*, Deut. XXVIII. 22. Est formæ daghessatæ זִכָּרוֹן.

יְרַקְרַק, m. *subviridis*, Levit. XIII. 49. *subfulvus*, Psalm. LXVIII. 14. Plural. fœmin. יְרַקְרַקּוֹת, *subvirides*, Levit. XIV. 37. cujus singulare esset יְרַקְרֶקֶת, ad formam אֲדַמְדֶּמֶת, quod etiam sic pluraliter flectitur.

יָרַשׁ *jure hereditario possedit*, *in hereditatem successit*, *hereditatem adiit* vel *obtinuit*, *heres effectus fuit*. Præterit. וִירִשְׁתֶּם, *et possidebitis* (*gentes*,) Deut. IV. 1. cum Chirek in medio, loco Pathach. Imper. רֵשׁ, *posside*: et רַשׁ, ut Deut. II. 31. Et regulariter cum ה paragogico יְרָשָׁה, *posside*, Deut. XXXIII. 23. Futur. אִירָשֶׁנָּה, *possessurus sum eam*, Gen. XV. 8. Niph. נוֹרַשׁ, *pauperem fieri* vel *effici*, quod habet ab affini verbo רוּשׁ. Futurum, וּפֶן אִוָּרֵשׁ, *et ne forte pauper factus*, Prov. XXX. 9. Pih. fut. יְיָרֵשׁ, *jure hereditario possidebit*, aut *fac et possidere*, Deut. XXVIII. 42. Hiph. הוֹרִישׁ, *possidere fecit*, *possidendum dedit* vel *tradidit*, *heredem instituit*: et contraria significa-

tione, possessione expulit; et tunc plerumque construitur cum præpositione מִן, vel מִפְּנֵי: item, *depauperavit*, *pauperem fecit*. Præter. et futurum, אֵת אֲשֶׁר יוֹרִישְׁךָ, *quod possidere fecerit te*, *cujus heredem instituerit te*, וְאֵת אִתּוֹ תִּירָשׁ, *illud possidebis*: כָּל־אֲשֶׁר הוֹרִישׁ מִפָּנֵינוּ, *et quemcumque expulerit a facie nostra*, Jud. XI. 24. Particip. יְהוָה מוֹרִישׁ, *Dominus pauperem facit*, 1 Sam. II. 7.

יְרֵשָׁה, f. *possessio*, *hereditas*, Num. XXIV. 18.

יְרֻשָּׁה, f. idem, Deut. II. 5. Constr. יְרֻשַּׁת יִרְאֵי שְׁמֶךָ, *hereditatem timentium nominis tui*, Psalm. LXI. 6. Aff. לִירֻשָּׁתוֹ, *ad hereditatem suam*, Deut. III. 20.

מוֹרָשׁ, m. idem: constr. לְמוֹרַשׁ קִפּוֹד, *in hereditatem anatariæ*, Ies. XIV. 23. Plur. constr. מוֹרָשֵׁי לְבָבִי, *possessiones cordis mei*, Job XVII. 11. Aff. אֵת־מוֹרָשֵׁיהֶם, *hereditarias possessiones suas*, Obad. ver. 17.

מוֹרָשָׁה, f. idem, Deut. XXXIII. 4. מוֹרֶשֶׁת, proprium nomen est loci, Mich. I. 14.

תִּירוֹשׁ, m. *mustum*, sic dictum, quod potum, hominem facillime *possideat* et *occupet*, mentemque e recta sua sede expellat: תִּירוֹשׁ וְדָגָן, *musti et frumenti*, Num. XVIII. 12. Affix. אֶת־תִּירוֹשִׁי, *mustum meum*, Jud. IX. 13.

יָשַׁב *sedit*, *consedit*: *mansit*, *permansit*: *habitavit*, *incoluit*: quandoque *habitari*. Præterit. anomalum יֹשַׁבְתְּי בַּלְּבָנוֹן, *quæ desides in Libanon*, Jerem. XXII. 23. ex forma præteriti et participii compositum, cui simile vide in שָׁכַן. Futurum, לְמַעַן לֹא תֵשְׁבִי, *ut non habiteris*, Ezech. XXVI. 20. Niph. præter. וְנוֹשָׁבוּ, *ut inhabitentur* (*civitates*,) Ezech. XXXVI. 10. Partic. נוֹשֶׁבֶת, *habitata*, *quæ habitabaris*, Ezech. XXVI. 17. Pih. præter. וְיִשְּׁבוּ טִירוֹתֵיהֶם, *ut collocent arces suas* (*in te*), Ezech. XXV. 4. Hiph. הוֹשִׁיב, *sedere*, *residere*, *habitare fecit*, *collocavit*: præter. הֹשִׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת, *qui collocavit* vel *residere* aut *habitare fecit uxores alienigenas*, eas nempe ducendo, Esr. X. 14. Hoph. præter. וְהוּשַׁבְתֶּם, *et habitatores efficiamini*, Ies. V. 8.

שִׁיבָה, f. *sessio*, *residentia*: aff. בְּשִׁיבָתוֹ, *in residentia ejus*, *dum resedit ipse*, 2 Sam. XIX. 33.

יְשִׁיבָה, *universitas*, *academia*, sic dicta quasi *consessus discentium et docentium*, apud Rabbinos.

מוֹשָׁב, m. *habitatio*, *sedes*: עִיר מוֹשָׁב, *civitatem habitationis*, Psalm. CVII. 4. id est, *habitabilem*. Construct. וּבְמוֹשַׁב לֵצִים, *et in sede derisorum*, Psalm. I. 1. Aff. מוֹשָׁבְךָ, *habitatio tua*, Genes. XXVII. 39. Plural. constr. מוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ, *habitationibus terræ*, Ezech. XXXIV. 13. et fœm. מוֹשְׁבוֹתָם, *habitationes eorum*, 1 Par. VI. 39.

תּוֹשָׁב, m. *incola*, *inquilinus*: constructum, תּוֹשַׁב כֹּהֵן, *inquilinus sacerdotis*, Levit. XXII. 10. Plurale וְתוֹשָׁבִים, *et inquilini*, 1 Par. XXIX. 15. Constr. מִתּוֹשָׁבֵי גִלְעָד, *ex inquilinis Ghilhad*, 1 Reg. XVII. 1.

ישׁ ישה, יֵשׁ, *est*, *sunt*, utriusque numeri: additis pronominibus accommodatur aliis personis: יֶשְׁנוֹ, *est ipse*, Esth. III. 8. אִם־יֶשְׁךָ, *si es tu nunc*, Gen. XXIV. 42. אִם־יֶשְׁכֶם עֹשִׂים, *si estis vos facientes*, ver. 49. Est et cum א, הַאִשׁ, *sitne*, Mich.

VI. 10. אִם־אִשׁ, *si est*, 2 Sam. XIV. 19. Hisce duobus tertium Masorethæ hoc loco annumerant, quod plene cum ו scribitur, אִישׁ רֵעִים, *sunt amici*, Prov. XVIII. 24. pro quo in Targum, אִית, *sunt*. Ex forma hac אִישׁ forte prodiit chaldaicum אִית, mutato שׁ hebraico in ת.

תּוּשִׁיָּה, f. *essentia, substantia, substantiale, existens, existentia.* Varie redditur, et sæpius *virtus, lex, sapientia*, quod stabilis et durabilis harum sit essentia, ac reliqua omnia transeant. A יֵשׁ derivari tradit Aben Esra, Job V. 12. et Ies. XXVIII. 29. Kimchi in libro Radicum scribit, ו esse loco tertiæ radicalis ה. R. Levi, Jobi V. in hac voce explicanda valde prolixus est. Generalem habet usum et sensum, qui tamen in eo permanet, ut *solidum* et *essentiale* denotet. Multa etiam a Talmudicis disputantur, quare *lex* vocetur תושיה: vide Sanhedrin fol. 26.

ישׁח יֶשַׁח m. *depressio:* aff. יֶשְׁחֲךָ, *depressio* vel *humiliatio tua*, Mich. VI. 14. Convenit cum שׁחה et שׁחח et שׁוח, quæ *depressionem* significant.

שַׁחַת, f. *fovea*, vide in שָׁחַת.

ישׁט Hiph. הוֹשִׁיט, *extendit, porrexit:* fut. יוֹשִׁיט־לוֹ, *extenderit ipsi*, Esth. IV. 11. Proprie chaldaicum est.

ישׁם יָשַׁם *desolatus fuit:* convenit cum שָׁמֵם et אָשַׁם. Fut. לֹא תֵשָׁם, *non desoletur*, Gen. XLVII. 19. תִּישַׁמְנָה, *desolabuntur*, Ezech. VI, 6. Hiph. futurum, אִם־לֹא יַשִּׁים, *si non desolaverit*, Jer. XLIX. 20. נַשִּׁים, *desolabimus*, Num. XXI. 30. quæ tamen ab hebræis potius ad שָׁמֵם referuntur.

יְשִׁימוֹן, m. *solitudo*, Ps. LXVIII. 8.

ישׁן יָשֵׁן *dormivit, obdormivit, redormivit.* Præterit. יָשַׁנְתִּי, *dormirem*, Job III. 13. Futur. פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת, *ut non dormiam mortem*, Ps. XIII. 4. id est, *dormitione* vel *somno* mortis. Niph. נוֹשַׁן, *veterascere, inveterascere;* præterit. וְנוֹשַׁנְתֶּם, *et inveterascetis* (*in terra*,) Deuter. IV. 25. Particip. יָשָׁן נוֹשָׁן, *vetus inveteratum*, Levit. XXVI. 10. id est, *valde vetus;* fœm. צָרַעַת נוֹשֶׁנֶת, *lepra inveterata*, Lev. XIII. 11. Pih. futur. תְּיַשְּׁנֵהוּ, *dormire fecit eum, somnium induxit ipsi*, Jud. XVI. 19.

יָשֵׁן, m. *dormiens*, 1 Sam. XXVI. 7. Plural. כֻּלָּם יְשֵׁנִים, *omnes ipsi dormiebant*, ver. 12. Constr. וְרַבִּים מִיְּשֵׁנֵי, *multi ex dormientibus* (*terræ pulveris*,) Dan. XII. 2. Fœmin. אֲנִי יְשֵׁנָה, *ego dormio*, Cant. V. 2.

יָשָׁן, m. *vetus*, ut ante in Niphal. Plural. חֲדָשִׁים גַּם־יְשָׁנִים, *nova etiam vetera*, Cant. VII. 14. Fœmin. הַבְּרֵכָה הַיְשָׁנָה, *piscinæ veteris*, Ies. XXII. 11.

שֵׁנָה, f. *somnus:* quasi *dormitionem* dicas, Proverb. VI. 4. Et semel שֵׁנָא, Psalm. CXXVII. 2. cui simile vide in כלל. Construct. שְׁנַת־עוֹלָם, *somnum perpetuitatis*, Jerem. LI. 39. Hinc cum Kametz, שְׁנָת, Psalm. CXXXII. 4. sed non est constructum, ut Kimchi scribit in libro Radicum. Quidam subaudiunt affixum, quasi sit pro שְׁנָתָם. Affix. וּשְׁנָתוֹ, *et somnus ejus*, Dan. II. 1. Plur. שֵׁנוֹת, *somni*, Prov. VI. 10.

ישׁע Hiphil, הוֹשִׁיעַ, *salvavit, salvum fecit, servavit, saluti, auxilio fuit.* Construitur cum dativo et accusativo. Præter. יָדִי הוֹשִׁיעָה לִי, *manus mea salutem attulit mihi*, Jud. VII. 2. Infinit. לְהוֹשִׁיעַ לָךְ, *ut sim saluti* vel *auxilio tibi*, 2 Sam. X. 11. et ita sæpe cum dativo. Niph. præt.

עם נוֹשַׁע, *populus* (qui) *servatus est*, Deut. XXXIII. 29. Futur. הוֹשִׁיעֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה, *serva me et servabor*, Jer. XVII. 14.

יֶשַׁע, **יֵשַׁע**, m. *salus*, *auxilium*, *conservatio*: יֵשַׁע יְמִינוֹ, *salute dexteræ suæ*, Psal. XX. 7. Affix. מָגֵן יִשְׁעֶךָ, *clypeum salutis tuæ*, Psal. XVIII. 36.

יְשׁוּעָה, fœmin. idem: et cum duplici signo fœminini generis, יְשׁוּעָתָה, *omnimoda salus*, Psal. III. 3. *duplex salus*, nempe *hujus vitæ*, et *futuræ*, ut hebræi explicant. Hujusmodi enim auctio vocis auctæ significationis indicium est: simile fuit supra in זנם. Constr. אֶת־יְשׁוּעַת, *salutem Dei nostri*, Psalm. XCVIII. 3. Affix. יְשׁוּעָתוֹ, *salutis ejus*, Psal. XCVI. 2. Plur. מַגְדִּל יְשׁוּעוֹת, *magnificans salutes*, Psal. XVIII. 51. id est, *magnifice omnimodam salutem præstans*.

תְּשׁוּעָה, fœm. idem: habet formam a שׁוּעַ, ut sæpe hæc quiescentium genera, formas inter se permutant. Constr. וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם, *et vana est salus hominis*, Psalm. LX. 13. id est, *auxilium humanum*: aff. תְּשׁוּעָתֶךָ, *salus tua*, Ps. CXIX. 41.

מוֹשָׁעוֹת, f. pl. *salutes*, *omnimoda salus*, Psal. LXVIII. 21.

ישׁף **יָשְׁפֵה**, masc. *jaspis*, lapis pretiosus, Ex. XXVIII. 20. Jonathan reddit פַּנְטֵירִי, *pantherinus lapis*, a maculis pantheræ similibus.

יָשַׁר *rectum esse* vel *videri*: præter. כִּי יָשַׁר הַדָּבָר, *nam recta erat res illa* (*in oculis populi*), 1 Paral. XIII. 4. atque ita fere semper post se habet, *in oculis*, pro *placere*, *probari alicui*. Futurum defectivum, וַיִּשַּׁרְנָה, *et recta contendebant*, 1 Sam. VI. 12. cum Daghesch loco abjectæ primæ radicalis י. Est autem cum י formativo tertiæ personæ masculinæ in voce fœminina, cui simile in יחם. Pih. יִשֵּׁר, *rectificavit*: *direxit*, *æquavit*, *complanavit*: *recta deduxit*, *recta ivit* vel *contendit*. Præt. יִשַּׁרְתִּי, *rectifico*, *ut recta approbo*, Psal. CXIX. 128. Fut. יְיַשֶּׁר־לָכֶת, *rectificabit ire*, Prov. XV. 21. id est, *recte gradietur*: וַיְיַשְּׁרֵם, *et direxit eas*, *rectas deduxit*, 2 Par. XXXII. 30. Et alterum י juxta Masorethas redundat, quasi sit ex præterito וַיִּשְּׁרֵם: at literæ dant formam וַיְיַשְּׁרֵם. Simile fuit in יחל. Puh. partic. זָהָב מְיֻשָּׁר, *auro directo*, *rectificato*, 1 Reg. VI. 35. Hiphil imper. הַיְשַׁר לְפָנַי, *complana coram me*, Psalm. V. 9. quod juxta Masorethas legendum ad formam analogam הוֹשַׁר, cui simile in יצא in Hiphil. Futur. יַיְשִׁירוּ, *rectificent*, *recta respiciant*, Prov. IV. 25.

יָשָׁר, m. *rectus*, *rectum*, *æquum*: constr. יְשַׁר־דֶּרֶךְ, *rectus via*, Prov. XXIX. 27. Plur. דּוֹר יְשָׁרִים, *generatio justorum*, Psalm. CXII. 2. Constr. וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה, *et rectis animo lætitia*, Psal. XCVII. 11. Fœm. רֶגֶל יְשָׁרָה, *pes rectus*, Ezech. I. 7. Plural. כַּנְפֵיהֶם יְשָׁרוֹת, *alæ eorum rectæ erant*, Ezech. I. 23.

יֹשֶׁר, m. *rectitudo*, *æquitas*: אִמְרֵי יֹשֶׁר, *eloquia rectitudinis*, id est, *recta*, Job VI. 25. Aff. יָשְׁרוֹ, *æquitatem illius*, Job XXXIII. 23.

מִישׁוֹר, m. idem, Psal. CXLIII. 10. Item, *planicies*, *planum*: עָרֵי הַמִּישֹׁר, *civitates planiciei*, Deut. III. 10.

מֵישָׁרִים, m. pl. *rectitudines*, *recta*: עֵינֶיךָ תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים, *oculi tui videbunt recta*, Psalm. XVII. 2.

מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ, *rectitudinibus diligunt te*, Cant. I. 4. id est, *rectissime*, hoc est, *amore forti* et *vehementi*, qui caret salebris et pravitatibus, ut R. Salomon explicat.

יָשֵׁשׁ m. *decrepitus:* זָקֵן וְיָשֵׁשׁ, *seni et decrepito*, 2 Par. XXXVI. 17. et cum Chirek יָשִׁישׁ, idem: גַּם שָׂב גַּם יָשִׁישׁ, *et canus et decrepitus*, Job XV. 10. Plur. בִּישִׁישִׁים חָכְמָה, *in decrepitis est sapientia*, Job XII. 12.

יָת Chald. Articulus accusativi casus, respondens hebræo אֶת. Cum pronomine יָתְהוֹן, *eos*, Dan. III. 12. In Targum scribitur יַת cum Pathach.

יְתַב Chald. *sedit*, *habitavit*, ex hebræo יָשַׁב. Præterit. וְעַתִּיק יוֹמִין יְתִב, *et antiquus dierum sedit*, Dan. VII. 9. et יְתִב, ver. 10. Particip. plur. דִּי יָתְבִין, *qui habitabant*, Esr. IV. 17. Aphel, וְהוֹתֵב הִמּוֹ, *et habitare fecit eos*, Esr. IV. 10.

יָתֵד f. *paxillus*, *palus*, *clavus*. Constr. אֶת־יְתַד הָאֹהֶל, *paxillum tentorii*, Jud. IV. 21. Plural. וְכָל־הַיְתֵדֹת, *et omnes paxillos*, Exod. XXXVIII. 20. Constr. יִתְדֹת הֶחָצֵר, *paxilli atrii*, Exod. XXVII. 19. Aff. יְתֵדֹתָיו, *paxilli ejus*, ibidem.

יתם יָתוֹם, m. *pupillus*, Deut. X. 18. Plural. יְתֹמִים, Exod. XXII. 23. Aff. וְאֶת־יְתֹמָיו, *et pupillos ejus*, Ies. IX. 16.

יתר Hiph. הוֹתִיר, *reliquit*, *reliquum*, *residuum esse fecit; abundavit; abundantem*, *excellentem effecit:* præter. הוֹתִיר לָנוּ, *reliquum fecisset nobis superstitem*, Ies. I. 9. Hoph. futur. אַל־תּוֹתַר, *ne fias excellens*, Gen. XLIX. 4. et Cholem est loco Schurek, scribit Aben Esra. Item infinit. וְהוֹתֵר, *et superesse, remanendo*, Exod. XXXVI. 7. id est, *supererat*. Niph. נוֹתַר, *relinqui*, *reliquum fieri*, *superesse*, *remanere:* præt. לֹא נוֹתַר כָּל־נְשָׁמָה, *non reliqua fuit ulla anima*, Jos. XI. 11. Fut. וָאִוָּתֵר, *et relictus sum ego solus*, 1 Reg. XIX. 10.

יָתֵר, m. *excellens*, Prov. XII. 26.

יוֹתֵר, m. *excellentia*, *emolumentum*, Eccles. VII. 12. *residuum*, 1 Sam. XV. 15. et adverbialiter, *nimium*, *amplius*, *magis*, *potius*, Eccles. XII. 12.

יַתִּיר, m. Chald. *excellens:* וְזִיוֵהּ יַתִּיר, *et splendor ejus excellens erat*, Dan. II. 31. Fœm. וּרְבוּ יַתִּירָא, *et amplitudo excellentior*, Dan. IV. 33. Et adverbialiter יַתִּירָה, *excellenter*, id est, *valde*, *vehementer*, *abundanter*, Dan. III. 22.

יֶתֶר, m. *residuum*, *reliquum*, Jud. VII. 6. *excellentia*, Gen. XLIX. 3. Item, *chorda*, *restis*, *nervus*, Psal. XI. 2. Affix. יִתְרִן, *chordam meam*, Job XXX. 11. scribitur cum ן in fine sed legitur per י. Plur. יְתָרִים לַחִים, *restibus virentibus*, Jud. XVI. 7. Est et adjectivum, juxta Aben Esram, יֶתֶר מְאֹד, *excellens valde*, Ies. LVI. 12.

יַתּוּר, m. *excellens:* construct. יְתוּר הָרִים, *excellentissimum montium*, Job XXXIX. 8. Vide etiam תּוּר.

יִתְרָה, f. *residuum*, Ies. XV. 7. et in ת, יִתְרַת, Jer. XLVIII. 36. cui simile fuit supra in יָשֵׁן, in nomine שֵׁנָה; et in זָמַר, in nomine זִמְרָה.

יִתְרוֹן, m. *emolumentum*, *præstantia*, in Ecclesiaste sæpius: כִּיתְרוֹן הָאוֹר, *ut est emolumentum lucis*, Eccles. II. 13. pro כְּיִתְרוֹן, cui simile vide supra in ילל, in nomine יְלָלָה.

יוֹתֶרֶת, f. *reticulum hepatis*, Exod. XXIX. 22.

מוֹתָר, m. *præstantia*, *emolumentum*, Prov. XIV. 23. Constr. וּמוֹתַר הָאָדָם, *et præstantia hominis*, Eccles. III. 19.

מֵיתָרִים, m. pl. *funes*, *nervi*: aff. וְכָל־מֵיתָרַי, *et omnes funes mei*, Jer. X. 20. בְּמֵיתָרֶיךָ, *nervis tuis*, Psalm. XXI. 13.

כ

כָּאַב *doluit*, *dolore affectus* vel *correptus fuit*: particip. וְכוֹאֵב, *et dolens*, Psalm. LXIX. 30. Plural. כֹּאֲבִים, *dolentes*, Gen. XXXIV. 25. Fut. יִכְאַב, *dolore afficitur*, Job XIV. 22. Hiph. præt. הִכְאַבְתִּיו, *dolore affeci eum*, Ezech. XIII. 22. Part. מַכְאִב, *dolorem afferens*, Ezech. XXVIII. 24.

כְּאֵב, m. *dolor*, Ies. XVII. 11. Aff. וּכְאֵבִי נֶעְכָּר, *et dolor meus perturbatus est*, Psalm. XXXIX. 3.

מַכְאוֹב, m. idem, Ps. LXIX. 27. Aff. וּמַכְאוֹבִי, *et dolor meus*, Ps. XXXVIII. 18. Plur. רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע, *multi dolores impio*, Ps. XXXII. 10. Aff. אֶת־מַכְאוֹבָיו, *dolores ejus*, Ex. III. 7. Fœm. אִישׁ מַכְאֹבוֹת, *vir dolorum*, Ies. LIII. 3.

כאה Hiph. הִכְאָה, *atterere*, *conterere*, *ægritudine* vel *dolore afficere*: infin. יַעַן הַכְאוֹת, *eo quod atterunt* (*animum justi*), Ezech. XIII. 22. Niph. præt. וְנִכְאָה, *et atteretur* Dan. XI. 30. Particip. construct. וְנִכְאֵה לֵבָב, *et attritum animo*, Psal. CIX. 16.

נְכֵאָה, f. *attritus*, *ægritudine affectus*, *æger*: רוּחַ נְכֵאָה, *spiritus attritus*, Prov. XV. 13. et XVII. 22. et XVIII. 14.

נְכָאִים, m. pl. *attrita*, *contrita*, Ies. XVI. 7. scilicet אֲשִׁישֵׁי, *fundamenta urbis istius fortissimæ*; vel, *attriti*, scil. *homines lamentantes*, juxta Aben Esram. Quidam ad נָכָה referunt, quod נ in hac radice fuisset punctandum cum Chirek, ut in Niphal.

כָּאֶה, m. *attritus*, unde plurale חֵל כָּאִים, *viribus attriti*, *turba attritorum*. Vide in חלך.

כָּבַד *grave esse*, *aggravari*, *ingravescere*, *augeri*, *honorari*. Præter. כָּבְדוּ, *graves erant*, Gen. XLVIII. 10. Futurum, יִכְבַּד יְהוָֹה, *honoratur Dominus*, Ies. LXVI. 5. Niph. נִכְבַּד, *honoratus*, *glorificatus fuit*, *glorificavit seipsum*, *gloriosus fuit*: præter. מַה־נִּכְבַּד, *quam gloriosus fuit*, 2 Sam. VI. 20. Futur. וְאֶכָּבְדָ, *et glorificer*, Hag. I. 8. scribitur defective, et legitur cum ה paragogico, וְאֶכָּבְדָה. De hoc apud priscos legitur » *quid docet deficiens* ה? *quinque res quæ non fuerunt in sanctuario secundo*, *nempe arca cum propitiatorio et Cherubim*, *ignis cælestis*, *præsentia majestatis divinæ*, *Spiritus sanctus*, *Urim et Tummim*: » hæc in codice Talmudico Ioma cap. 1. in fine capitis. Glossator addit, *per Spiritum sanctum intelligi Spiritum*, *qui in prophetis fuit*; *qui ab anno secun-*

do Darii cessavit. Videtur tamen *Urim* et *Tummim* fuisse in templo secundo, ex Esræ capite II. 63. et Nehem. VII. 65. Vide interpretes hebræos, qui contra sentiunt. Pih. כִּבֵּד, *grave reddidit*, *aggravavit*, 1 Sam. VI. 6. nec alibi in hac significatione exstat: alias est *honoravit*, *honore affecit*, *honorem exhibuit*: præter. כִּבַּדְתָּנִי, *honorasti me*, Ies. XLIII. 23. Pyh. part. מְכֻבָּד, *honoratum*, Ies. LVIII. 13. Futur. יְכֻבָּד, *honorabitur*, Prov. XIII. 18. Hiph. הִכְבִּיד, *ingravescere fecit*, *aggravavit*, *gravius effecit*. Semel intransitive ex altera significatione in infinitivo לְהִכְבִּיד, *ad honorificandum te*, *ut gloriam tibi arroges*, 2 Par. XXV. 19. Et præter. וְהִכְבַּדְתִּים, *et amplificabo eos*, Jerem. XXX. 19. Hithp. particip. מִתְכַּבֵּד, *præ eo qui se honore extollit*, Prov. XII. 9. Imper. הִתְכַּבֵּד, *gravem*, id est, *numerosum effice te*, Nah. III. 15.

כָּבֵד, m. *gravis*, *numerosus*, *ingens*, *dives*, Gen. XIII. 2. Item *jecur*, Ex. XXIX. 13. Ezech. XXI. 26. a *gravitate* sic dictum; unde Galenus hepar *omnium viscerum gravissimum* et *densissimum* appellat, lib. 6. de usu partium cap. 17. Constructum, כְּבַד־פֶּה וּכְבַד לָשׁוֹן, *gravis ore et gravis lingua sum*, Exod. IV. 10. et alia forma כֶּבֶד עָוֺן, *gravis iniquitate*, Ies. I. 4. Aff. כְּבֵדוֹ, *jecur ejus*, Prov. VII. 23. Plur. כְּבֵדִים, *graves*, Ex. XVII. 12. Constr. וְכִבְדֵי לָשׁוֹן, *et graves lingua*, Ezech. III. 5.

כֹּבֶד, m. *gravitas*, *multitudo*, *copia*: כֹּבֶד אֶבֶן, *gravitas est saxo*, Prov. XXVII. 3.

כָּבוֹד, m. *gloria*, *honor*: constr. כְּבוֹד־אֵל, *gloriam Dei*: aff. אַל־תֵּחַד כְּבוֹדִי, *ne adunator*, vel *ne aduneris tu*, *o gloria mea*, Gen. XLIX. 6. juxta R. Salomonem: si enim persona tertia verbum explicetur, tum est discrepantia generis. Hebræi pro *anima* accipiunt. Alii pro *lingua*, quod sit *gloriationis* instrumentum: et sic Psalm. XVI. 9. et XXX. 13. et LVII. 9.

כְּבוּדָּה, f. *honorata*, Psal. XLV. 14. Item *gravamen*, *impedimenta militaria*, Jud. XVIII. 21.

כְּבֵדֻת, f. *gravitas*: בִּכְבֵדֻת, *cum gravitate*, *graviter*, *tarde*, Ex. XIV. 25.

נִכְבָּד, m. *honoratus*, *honorabilis*, *gloriosus*: plur. נִכְבָּדִים et נִכְבַּדִּים, unde constructum נִכְבַּדֵּי־אָרֶץ, *honoratissimi terræ*, Ies. XXIII. 8. נִכְבַּדֵּי־מָיִם, *gravata aquarum*, *copiæ graves aquarum*, Proverb. VIII. 24. Aff. וְנִכְבַּדֵּיהֶם; *et honoratos eorum*, Psal. CXLIX. 8. וְעַל נִכְבַּדֶּיהָ, *et super honoratos ejus*, Nah. III. 10. Plur. fœm. נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר־בָּךְ, *honorificentissima prædicantur de te*, Psalm. LXXXVII. 3.

כָּבָה *exstingui*: præt. כַּפִּשְׁתָּה כָּבוּ, *sicut linum exstincti sunt*, Ies. XLIII. 17. Pih. præt. וְכִבּוּ אֶת־גַּחַלְתִּי, *et exstinguent prunam meam*, 2 Sam. XIV. 7.

כבל כֶּבֶל, m. *compes*, Psalm. CV. 18. Plur. constr. בְּכַבְלֵי בַרְזֶל, *compedibus ferri*, hoc est, *ferreis*, Psal. CXLIX. 8.

כָּבוּל. *Cabhul*, nomen proprium regionis, 1 Reg. IX. 13. R. Salomon scribit sic appellatam fuisse, quasi *compeditam*, id est *argillaceam*, *tenacem* et *infrugiferam*; nam כבול etiam Talmudicis significat, דלא עביד פירי, *quod non profert fructum*. Prolixe de hoc nomine in Schabbath fol. 54. Josephus Antiq. lib. 8. cap. 2. scribit: *appellata fuit terra ista Chabalon*, *voce Phœnicum*, *quæ significat displicentiam*, *id quod displicet*.

כבס Pih. *lavit*, *abluit*. Præter. וְכִבֶּס בְּגָדָיו, *et abluet vestimenta sua*, Levit. XIII. 6. Pyh. præter. וְכֻבַּס שֵׁנִית, *et lavabitur secundo*, Levit. XIII. 58. Hoph. infin. אַחֲרֵי הֻכַּבֵּס, *postquam lotum est illud*, Levit. XIII. 56. ex Hophal et Hithpahel compositum.

כּוֹבֵס, m. *fullo*, quasi *lotor* dictus, Ies. VII. 3. Sic ex Pihel, וּכְבֹרִית מְכַבְּסִים, *et sicut smegma fullonum*, Malach. III. 2.

כבע כּוֹבַע, m. *galea*, 1 Sam. XVII. 5. Plur. בְּכוֹבָעִים, *in galeis*, Jer. XLVI. 4.

כבר Hiph. הִכְבִּיר, *multiplicare*. Futurum, מִלִּין יַכְבִּר, *verba multiplicat*, Job XXXV. 16. Part. לְמַכְבִּיר, *ad multiplicantem*, *multiplicantis in modum*, hoc est, לָרֹב, ut R. Levi explicat, *multipliciter*, *abunde*, Job XXXVI. 31.

כַּבִּיר, m. *validus*: *validum*, *validæ* sive *ingentes opes*, Job XXXI. 25. כְּאַבִּיר, vide in אבר. Plur. מַיִם כַּבִּירִים, *aquarum validarum*, Job XXXIV. 24.

כְּבִיר, m. *pulvinar*, 1 Sam. XIX. 13.

כְּבָר, *jam*, temporis particula, ac fere præteriti, Eccl. I. 10. שֶׁכְּבָר, *qui jam*, Eccl. IV. 2. בְּשֶׁכְּבָר, *quandoquidem quæ jam sunt*, Eccl. II. 16. quod compositum est ex ב pro בַּעֲבוּר, *propterea*, et שֶׁ pro אֲשֶׁר, *quæ*, et כְּבָר.

כְּבָרָה, f. *cribrum*, *vannus*: יִנּוֹעַ בַּכְּבָרָה, *agitatur vanno*, Amos IX. 9. כָּבַר, *cribrare*, apud Rabbinos.

כִּבְרָה, fœm. *milliare*: construct. כִּבְרַת הָאָרֶץ, *milliare terræ*, Gen. XXXV. 16. et 2 Reg. V. 19. R. Salomon scribit Gen. XLVIII. 7. esse mensuram terræ *bis mille passuum*, quale erat iter sabbathi: Kimchi in libro Rad. putat כ esse servile, ac thema esse בָּרָה; ac significare spatium viæ, quantum homo conficit a mane usque ad pastum. Quidam *jugerum*, *stadium*, *spatium exiguum*, interpretantur.

מִכְבָּר, m. *cribrum*, Exod. XXVII. 4. Constr. וְאֵת מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת, *et cribrum æneum*, Exod. XXXV. 16.

מַכְבֵּר, m. *stragula*, 2 Reg. VIII. 15.

כבש כָּבַשׁ *subegit*, *subjecit*, *subjugavit*: *domuit*: præter. וְכָבְשׁוּ, *et subegerint*, Zach. IX. 15. Niph. præter. וְנִכְבְּשָׁה, *et domita fuerit*, Numer. XXXII. 22. Particip. נִכְבָּשׁוֹת, *subjectæ*, Neh. V. 5. Pih. præt. כִּבֵּשׁ, *subegerat*, 2 Sam. VIII. 11.

כֶּבֶשׁ, *clivulus*, altiori loco subjectus, 2 Par. IX. 18.

כִּבְשָׁן, m. *fornax*, Gen. XIX. 28. proprie *lateraria*.

כבש כֶּבֶשׂ m. *ovis*, *agnus*, Levit. IV. 32. Plural. כְּבָשִׂים, Exod. XXIX. 38. Aff. כְּבָשַׂי, *agnorum meorum*, Job XXXI. 20. Fœm. כַּבְשָׂה, *agna*, Lev. XIV. 10. vel כִּבְשָׂה, 2 Sam. XII. 3. Constructum, כִּבְשַׂת הָאִישׁ, *agnam viri istius*, 2 Sam. XII. 4. Plur. כְּבָשׂוֹת, *agnæ*, Gen. XXI. 29. Constr. כִּבְשׂת הַצֹּאן, *agnas gregis*, ver. 28.

כדב כְּדַב Chald. *mentiri*, ab hebræo כָּזַב, permutatis pro more ז et ד.

כִּדְבָה, f. Chald. *mendacium*: *mendax*, Dan. II. 9.

כדד כִּידוֹד, m. *scintilla*: plurale constr. כִּידוֹדֵי אֵשׁ, *scintillæ ignis*, Job XLI. 11.

כַּדְכֹּד, m. *pyropus*, lapis pretiosus, quasi *scintillans* dictus, prima radicali geminata, Ies. LIV. 12.

כַּד, f. *cadus*, *hydria*: כַּד הַקֶּמַח, *cadus farinæ*, 1 Reg. XVII. 14. Aff. וַתְּמַלֵּא כַדָּהּ, *et implevit hydriam suam*, Genes. XXIV. 16. Plural. וְכַדִּים רֵיקִים, *et hydrias vacuas*, Jud. VII. 16.

• **כְּדִי, כְּדִי**, Chaldaicum, vide in דִּי.

• **כדן · כְּדְנָה**, Chald. vide in דֵּן.

כדר **כַּדּוּר**, m. *pila*, Ies. XXII. 18. וְחָנִיתִי כַדּוּר עָלָיִךְ, *et castrametabor pila contra te*, Ies. XXIX. 3. id est, *pilata acie*.

כִּידוֹר, m. idem: עָתִיד לַכִּידוֹר, *paratus ad aciem*, Job XV. 24.

כֹּה *sic*, *ita*, affirmantis et similitudinis particula. Interdum *loci* est, עַד־כֹּה, *eousque*, Gen. XXII. 5. כֹּה, *hic*, Genes. XXII. 31. כֹּה וָכֹה, *huc et illuc*, Exod. II. 12. Item *temporis:* עַד־כֹּה, *usque huc*, *adhuc*, *hactenus*, Exod. VII. 16. עַד־כֹּה וְעַד־כֹּה, *usque sic et usque sic*, id est, *interea*, 1 Reg. XVIII. 45. *Hic dixit* בְּכֹה, *in sic*, id est, *hoc modo*, *et ille dixit* בְּכֹה, *illo modo*, 1 Reg. XXII. 20. Chald. עַד־כָּה, *hucusque*, Dan. VII. 28.

כָּהָה *caligavit:* proprie est *contrahi*, *stringi*, ut fit humore exhausto: *rugari*, *rugas contrahere*. Præter. כָּהֲתָה עֵינוֹ, *caligavit oculus ejus*, Deut. XXXIV. 7. Fut. יִכְהֶה, *caligabit*, Ies. XLII. 4. id est, *obscure lucebit:* וַתֵּכַהּ, *et caliget*, Job XVII. 7. per apocopam, cui simile in לָהָה. Pih. præter. וְלֹא כִהָה בָּם, *et non fuit corrugatus in eos*, 1 Sam. III. 13. reprimendo et coercendo eos: וְכִהֲתָה כָל־רוּחַ, *et caligabit omnis spiritus*, Ezech. XXI. 12. id est, *pavore arctabitur* et *contrahetur* omnis animus ut deficiat. Infin. כַּהוֹת, *caligare*, 1 Sam. III. 2.

כֵּהָה, f. *strictum*, *contractum*, Lev. XIII. 56. *contractio*, *restrictio*, Nah. III. 19. Plur. בֶּהָרוֹת כֵּהוֹת, *papulæ contractæ*, Lev. XIII. 39. Aliis *papulæ caliginosæ*, *subobscuræ*.

כְּהַל Chald. *posse:* particip. הַאִיתָיךְ כָּהַל, *numquid es tu potens? an potes tu?* Dan. II. 26. Plural. וְלָא כָהֲלִין, *et non poterant*, Dan. V. 8.

כִּהֵן Pih. *sacerdotem egit*, *sacerdotio functus est;* præter. וְכִהֵן לִי, *et sacerdotio fungetur mihi*, Exod. XL. 13. Futurum, יְכַהֵן פְּאֵר, *sacerdotem agit ornatu*, Ies. LXI. 10. Id est, *magnifice*, *ut sacerdos*, *ornatum parat*.

כֹּהֵן, m. *sacerdos*, Gen. XIV. 18. Hoc officium in ecclesiasticis summum erat, et primarius dicebatur הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל, *sacerdos maximus*. Hinc extenditur et ad primarios ministros in politicis, quomodo et in Targum tunc redditur רַבָּא, *princeps*, et pluraliter רַבְרְבִין, *principes*, *magnates*. Tunc est *præses*, *præfectus*, *satrapa*, *gubernator*, ut Gen. XLI. 45. et XLVII. 22. Exod. II. 16. et III. 1. Job XII. 19. 2 Sam. VIII. 18. et XX. 26. De sacerdotibus idololatris dictum, in Targum redditur כּוּמָר, de quo vide in כָּמַר. Plur. כֹּהֲנִים, *sacerdotes:* constr. כֹּהֲנֵי, et cum affixo וְכֹהֲנָיו, *et sacerdotes ejus*, 2 Reg. X. 11. Chaldaice כָּהֲנָא, *sacerdos*, Esr. VII. 12. Plur. כָּהֲנַיָּא, *sacerdotes*, Esr. VI. 18. Aff. וְכָהֲנוֹהִי, *et sacerdotibus ejus*, Esr. VII. 13.

כְּהֻנָּה, f. *sacerdotium*, *sacerdotalis*

functio, Esr. II. 62. Constr. כְּהֻנַּת, Jos. XVIII. 7. Aff. כְּהֻנַּתְכֶם, *sacerdotii vestri*, Num. XVIII. 1. Plural. הַכְּהֻנּוֹת, *functionum sacerdotalium*, 1 Sam. II. 36.

כַּוָּא Chald. *fenestra;* pro hebræo חַלּוֹן sæpe in Targum ponitur: et inde plurale, כַּוִּין, *fenestræ*, Dan. VI. 11.

כוה Niph. נִכְוָה, *uri*, *aduri*. Futurum, תִּכָּוֶה, *ureris*, Ies. XLIII. 2. תִּכָּוֶינָה, *adurentur*, Prov. VI. 28.

כִּי, m. *ustio*, *adustio*, Ies. III. 24.

כְּוִיָּה, f. idem, Exod. XXI. 25.

מִכְוָה, f. idem, Levit. XIII. 24. Construct. מִכְוַת אֵשׁ, *adustio ignis*, ibidem.

כֹּחַ m. *vis*, *vires*, *virtus*, *robur*, *facultas:* aff. כֹּחוֹ, *vis ejus*, Jud. XVI. 5. כֹּחֲךָ, *vis tua*, Jud. XVI. 6. Semel tantum in medio cum ו scribitur, Dan. XI. 6. alias semper absque ו. Est et reptilis immundi nomen, *lacerta*, Levit. XI. 30. de quo variant Interpretes.

כול *capere*, *continere*, *complecti:* Kimchi מָדַד, *mensus est*. Præteritum, וְכָל, *et complexus est*, Ies. XL. 12. Pih. geminatis duabus radicalibus, כִּלְכֵּל, *sustentavit: sustinuit: cepit*, *continuit; moderatus est*, *disposuit*. Præter. כִּלְכַּל, *sustentaverat regem*, 2 Sam. XIX. 32. Part. וּמִי מְכַלְכֵּל, *et quis sustineat*, Mal. III. 2. Infin. לְכַלְכֵּל, *sustentare*, 1 Reg. IV. 7. Futur. יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו, *moderatur*, *disponit res suas*, Psalm. CXII. 5. לֹא יְכַלְכְּלוּךָ, *non complectentur* vel *continebunt te*, 1 Reg. VIII. 27. Pyh. præter. וְכָלְכְּלוּ, *et sustentati*, *sustentatione et commeatu instructi sunt*, 1 Reg. XX. 27. quod vide etiam in כָּלַל. Hiph. infinit. נִלְאֵיתִי הָכִיל, *defessus sum sustinendo*, Jerem. VI. 11. לְהָכִיל, *ad capiendum*, Ezech. XXIII. 32. In alia significatione, vide in אָכַל. Futurum, יָכִיל, *continebit*, 1 Reg. VII. 26. יָכִלוּ, *capiunt*, Jer. II. 13.

כּוּן *aptavit*, *disposuit*, *direxit:* futur. וַיְכֻנֶנּוּ, *et disposuit nos*, Job XXXI. 15. cum Daghesch in primo נ, euphoniæ causa; et Sægol est, quasi sit affixum tertiæ personæ, ut quidam accipiunt. Niph. נָכוֹן, *aptari*, *parari; statui*, *constitui; firmari*, *confirmari; rectum*, *firmum*, *stabile esse:* præter. נָכוֹנוּ, *parata sunt*, Prov. XIX. 29. Particip. נָכוֹן, *certum*, *statum*, *firmum*, etc. Construct. עַד־נְכוֹן הַיּוֹם, *usque ad firmum*, vel *dispositum diei*, Prov. IV. 18. id est, *usque ad meridiem*. Tum enim lux est in *perfecta dispositione* et *potentia sua*, scribit R. Levi Gherson. Imperat. הִכּוֹן, *paratus adsis*, Amos IV. 12. Futur. יִכּוֹן, *stabile erit*, *stabilietur*, Psalm. LXXXIX. 38. Pih. כּוֹנֵן, *aptavit*, *paravit*, *præparavit: disposuit*, *confirmavit*, *direxit; firmavit*, *confirmavit*, *stabilivit: statuit*, *constituit;* et semel intransitive כּוֹנֵן, *compara*, *præpara te*, Job VIII. 8. Pyh. præteritum, כּוֹנָנוּ, *statuuntur*, *diriguntur*, Psalm. XXXVII. 23. item, כּוֹנָנוּ, *parata erant*, Ezech. XXVIII. 13. Hiph. הֵכִין significat ut in Pihel. Hoph. præter. הוּכַן, *constitutus est*, Ies. XXX. 33. וְהוּכַן, *et stabilietur*, Ies. XVI. 5. וְהֻכַן, *et paratus erit*, Nah. II. 5. Part. סוּס מוּכָן, *equus paratus*, *dispositus*, Prov. XXI. 31. Plural. מוּכָנִים, *dispositi*, Ezech. XL. 43. Hithp. futur. יִתְכּוֹנָן, *sta-*

billior, Prov. XXIV. 3. et cum syncopa, וְתִכּוֹנֵן, *et firmetur*, Numer. XXI. 27.

כֵּן, *rectus, recta, rectum; recte*, 2 Reg. VII. 9. Num. XXVII. 7. *sic, ita*, Gen. I. *basis*, in qua aliquid constitutum est, 1 Reg. VII. 29, 31. et hac significatione cum affixis suscipit Daghesch, antecedente Pathach, ac si thema ejus esset כָּנַן; ut, כַּנּוֹ, *basim ejus*, Exod. XXX. 28. עַל־כַּנֶּךָ, *super basim tuam*, id est, *constitutionem, statum* vel *officium tuum*, Gen. XL. 13. לָכֵן, עַל־כֵּן, *propterea, idcirco, ideo, quapropter: propterea quod, quandoquidem*, Jud. VI. 22. Gen. XXXVIII. 26. et tunc שׁ, vel אֲשֶׁר subauditur. *hucusque, hactenus*, Nehem. II. 16. אַחֲרֵי־כֵן ·אחר כֵּן, *post sic*, id est, *postea*, Deut. XXI. 13. כְּמוֹ־כֵן, *similiter*, Ies. LI. 6. וּבְכֵן, *et in sic*, id est, *atque tunc*, et *ita demum*, Esth. IV. 16. Eccles. VIII. 10. Plural. כֵּנִים, *recti, probi*, Gen. XLII. 11. Chald. וְכֵן, *et sic*, Dan. II. 24.

אָכֵן, *firme, certe*, non incommode huc referri possit, tamquam affirmantis particula. Vide in litera א.

כַּנָּה, f. *surculus, planta*, Psalm. LXXX. 16.

כִּיּוּן, masc. *basis*, juxta quosdam, Amos V. 25. R. Salomon scribit esse nomen proprium idoli: Aben Esra notat, ex lingua arabica et persica constare, stellam *Saturni* appellari כֵּיוָאן. Inde forte græci olim legerunt, litera כ inferne evanida, רֵיוָן, *ῥεφάν*, quod tandem inserto *μ* mutatum in *ῥεμφάν*; vide Act. VII. 43.

כַּוָּנִים, m. pl. *liba, popana, placentæ effigiatæ*, effigiem idoli habentes impressam, quod colebatur, et cui offerebatur, Jer. VII. 18. et XLIV. 19. R. Salomon scribit fuisse typum vel effigiem stellæ cujusdam magnæ, quam colebant, et appellabant eam propter magnitudinem ejus, *reginam cœli*. Kimchi hoc et præcedens nomen idem significare vult.

כַּוָּנָה, f. *intentio*, apud Rabbinos.

מָכוֹן, masc. *locus dispositus, basis, sedes, statio*; construct. מְכוֹן שִׁבְתְּךָ, *sede habitationis tuæ*, 1 Reg. VIII. 39. Aff. עַל־מְכוֹנוֹ, *super basim suam, in loco ipsius*, Esr. II. 68. Plur. cum aff. מְכוֹנֶיהָ, *bases ejus*, Psalm. CIV. 5. Fœmin. הַמְּכוֹנָה, *basis*, 1 Reg. VII. 27. Plur. הַמְּכוֹנוֹת, ibidem.

מְכוּנָה, f. idem: aff. עַל־מְכֻנָתָהּ, *in basi sua*, Zachar. V. 10. deficiente Mappik.

תְּכוּנָה, f. *dispositio, sedes parata, apparatus*, Nah. II. 10. Affix. עַד־תְּכוּנָתוֹ, *usque ad sedem ejus*, Job XXIII. 3. וּתְכוּנָתוֹ, *et dispositionem ejus*, Ezech. XLIII. 11.

כוס כּוֹס f. *calix, poculum*, Gen. XL. 11. Aff. כּוֹסִי, *poculum meum*, Psal. XXIII. 5. Plur. וְכוֹסוֹת, *et pocula*, Jer. XXXV. 5. Est et avis immundæ nomen, *bubo*, Levit. XI. 17. כְּכוֹס חֳרָבוֹת, *sicut bubo vastitatum*, Psal. CII. 7.

כור כּוּר m. *catinus, catinum, fornax*, locus vel labrum aut vas ad liquandum metalla, 1 Reg. VIII. 51. מִכּוּר הַבַּרְזֶל, *e catino* vel *fornace ferri*, Deut. IV. 20.

כֹּר, m. *corus*, proprie aridorum mensura maxima, eadem cum חֹמֶר: vide illic: bis tamen etiam *de liquidis* dicitur, 1 Reg. V. 11. Ezech. XLV. 14. Plural. כֹּרִים, *cori*, 2 Par. II. 10. Chald. כֹּרִין, *coros*, Esr. VII. 22.

מְכוּרָה, vide in מָכַר.

כוש כּוּשׁ *Chusch* proprium nomen

viri, Genes. X. 6. qui Arabibus Æthiopibusque nomen dedit, unde Æthiopia *Chusch* dicta, 2 Reg. XIX. 9. כּוּשִׁי, *Æthiops*, 2 Sam. XVIII. 21. הֲיַהֲפוֹךְ כּוּשִׁי עוֹרוֹ, *num mutabit Æthiops pellem suam?* Jer. XIII. 23. Plur. כֻּשִׁיִּים, *Æthiopes*, Amos IX. 7. Fœmin. כֻּשִׁית, *Æthiopissa*, ex regione *Chusch* oriunda, Num. XII. 1. Sic autem appellatur Tzippora uxor Mosis, quæ non Æthiopissa, sed Midianitis erat. Midianitæ autem vocati sunt *Chuschitæ*, quod Æthiopiæ vicini essent, et partem regionis *Chusch* obtinerent.

כָּזַב *mentiri*. Part. loco nominis, כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב, *omnis homo mendax est*, Psal. CXVI. 11. Niph. præter. וְנִכְזָבְתָּ, *et mendax efficiaris*, Prov. XXX. 6. Fœm. תּוֹחַלְתּוֹ נִכְזָבָה, *spes ejus mendax fit* vel *est*, Job XLI. 1. Pih. præteritum, כִּזֵּב, *mentitus fuerit*, Mich. II. 11. Futur. אֲכַזֵּב, *mentiar*, Psal. LXXXIX. 36. יְכַזְּבוּ מֵימָיו, *mentiuntur*, *fallaces sunt aquæ ejus:* Ies. LVIII. 11. vide et Hab. II. 3. Hiph. futur. מִי יַכְזִיבֵנִי, *quis mendacem faciet me?* Job XXIV. 25.

כָּזָב, m. *mendacium*, Psal. IV. 3. Plur. דִּבְּרוּ עָלַי כְּזָבִים, *loquuntur adversus me mendacia*, Hos. VII. 13. Aff. כִּזְבֵיהֶם, *mendacia eorum*, Amos II. 4.

אַכְזָב, m. *fallax*, Jerem. XV. 18. Et substantive, *mendacium*, Mich. I. 14.

כזר אַכְזָר, m. *crudelis*, *ferox*, *sævus*, Deut. XXXII. 33. Job XLI. 2. vel אַכְזָרִי, Jer. VI. 23. Ies. XIII. 9.

אַכְזְרִיּוּת, f. *crudelitas*, Proverb. XXVII. 4.

כחד Pih. *celavit*, *abscondit:* construitur absolute, vel cum dativo Psal. XL. 11. sæpius cum præpositione מִן, Gen. XLVII. 18. Fere semper negative usurpatur. Niph. נִכְחַד, *abscondi*, *exscindi*, *succidi*. Præter. לֹא נִכְחַד מִמֶּנִּי, *non est absconditus a me*, *celatus mihi*, Hos. V. 3. Futur. הַנִּכְחֶדֶת תִּכָּחֵד, *quæ succidenda est*, *succidatur*, Zach. XI. 9. Hiph. הִכְחִיד, *celavit*, *exscidit*. Infinit. וּלְהַכְחִיד, *et ut exscinderet*, 1 Reg. XIII. 34. Fut. וָאַכְחִד, *et exscidi*, Zach. XI. 8. יַכְחִידֶנָּה, *celaverit illud*, Job XX. 12.

כָּחַל *fucavit:* præter. כָּחַלְתְּ עֵינַיִךְ, *fucasti oculos tuos*, Ezech. XXIII. 40. כֹּחַל, *stibium*.

כָּחַשׁ *mentiri*, *mendacem fieri:* metaphorice, *emaciari*, Psal. CIX. 24. Pih. כִּחֵשׁ מַעֲשֵׂה זַיִת, *mentitum est opus olivæ*, Hab. III. 17. כִּחַשְׁתִּי, *mentitus essem*, *abnegassem*, Job XXXI. 28. Niph. futur. וְיִכָּחֲשׁוּ, *et mendaces fient*, id est, conatibus suis frustrabuntur: aut *emaciabuntur*, hoc est, viribus privabuntur, Deuter. XXXIII. 29. Hithp. futur. יִתְכַּחֲשׁוּ לִי, *mendaces facti sunt mihi*, 2 Sam. XXII. 45.

כַּחַשׁ, m. *mendacium: macies*. Aff. כַּחֲשִׁי, *macies mea*, Job XVI. 8. Plurale cum affixo וּבְכַחֲשֵׁיהֶם, *et mendaciis suis*, Hos. VII. 3.

כֶּחָשִׁים, m. pl. *mendaces*, Ies. XXX. 9.

כִּי *quia*, *quoniam*, *quod*, *quamvis*, *nam:* interdum *igitur*, *ideo*, *idcirco*, ut Genes. XXII. 17. 1 Sam. II. 25. Jer. IV. 18. הֲכִי, *an quia?* Genes. XXVII. 36. עַד כִּי, *donec*, *usque dum;* Gen. XXVI. 13. כִּי אִם, *quod si*, Gen. XL. 14. *etiamsi*, 1 Sam. ... 27.

XIV. 39. *sed*, Psal. I. 2. *nisi quum*, Genes. XXXII. 20. אַף־כִּי, vide in אַף.

כִּיד m. *exitium*, *pernicies*: aff. כִּידוֹ, *perniciem suam*, Job XXI. 20.

כִּידוֹן, masc. *lancea*, *hasta*, Job XLI. 21. *humerale, armatura*, *scutum*, 1 Sam. XVII. 6. Jer. L. 42.

כיל כִּילַי, m. *tenax*, *avarus*, Ies. XXXII. 5. Et cum Tzere ab initio, וְכֵלַי כֵּלָיו רָעִים, *et tenacis instrumenta mala sunt*, ver. 7. Hebræi scribunt כִּילַי dici, quod *tenax* semper cogitet כִּי לִי, *mea sunt*, vel כֹּל לִי, *omnia mea sint*, *neque sint alterius*, ut Aben Esræ placet. Alii a כָּלָא, quod omnia *includat*: alii a כָּלָה, *consumi*, quod perpetuo habendi desiderio se ipsum *consumit* et *conficit*.

כים כִּימָה, f. *Vergiliæ*, *Pleiades*, Job IX. 9. עֹשֶׂה כִימָה, *faciens Pleiadas*, Amos V. 8.

כִּים m. *loculus*, *marsupium*, *crumena*: כִּיס אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּנוּ, *crumena una erit omnibus nobis*, Prov. I. 14. Aff. בְּכִיסְךָ, *in loculo tuo*, Deut. XXV. 13. Aben Esra deducit a כָּסַס, *numerare*, *supputare*, quod inde semper desumantur *numeranda* et exsolvenda. Rabbinorum communis sententia est, בְּכִים בְּכוֹס בְּכַעַס, *in loculo*, *in poculo*, *et in ira* cognosci hominis ingenium.

כיף כֵּיפָא, *petra*. In Targum respondet hebræo סֶלַע. Plural. וְכֵפִים, *et petrarum*, Job XXX. 6. וּבַכֵּפִים, *et in petras*, Jerem. IV. 29. Hinc apostolus Petrus *Kephas* dictus.

כיר כִּיּוֹר, m. *labrum*, *lavacrum*, *concha*, vasis genus, Exod. XXX. 18. 1 Sam. II. 14. *focus*, *foculus*, vas ad fovendum ignem, Zach. XII. 6. *suggestus*, 2 Par. VI. 13. Plural. כִּיּוֹרִים, *labra*, 2 Paral. IV. 6. Et fœm. אֶת־הַכִּיּוֹרוֹת, *labra*, 1 Reg. VII. 40.

כִּירַיִם, m. duale, *testus*, *vas fictile*, in quo placentæ, liba et id genus similia, coquebantur, Lev. XI. 35. Ejus numquam usus, nisi cum operculo, unde quasi duplum censebatur; cui servit forma dualis.

כָּךְ *sic*, apud Rabbinos frequentissimum: inde כָּכָה, *sic*, *ita*, Num. XI. 15. שֶׁכָּכָה, *quod sic*, Cant. V. 9. שֶׁכָּכָה לוֹ, *cui ita est*, Ps. CXLIV. 15.

ככב כּוֹכָב, masc. *stella*: דָּרַךְ כּוֹכָב, *procedet stella*, Num. XXIV. 17. Construct. כּוֹכַב, Amos V. 26. Plur. כּוֹכָבִים, *stellæ*, Gen. XXXVII. 9. Constr. כּוֹכְבֵי, Ies. XIII. 10. Aff. כּוֹכְבֵיהֶם, *stellas eorum*, Ezech. XXXII. 7.

כִּכָּר f. *massa*, *frustum*, *tracta*: *planities*, cum de terra dicitur, Gen. XIII. 12. *talentum*, cum de metallis, Exod. XXXVIII. 25. ubi notant hebræi, *talentum* continuisse *sexaginta minas sacras*, id est, *vulgares centum viginti*; *minam viginti quinque siclos*. Ergo *talentum ter mille siclos* continuit, juxta Aben Esram, et R. Salomonem. Construct. כִּכַּר עֹפֶרֶת, *massa plumbi*, Zach. V. 7. עַד־כִּכַּר־לָחֶם, *usque ad frustum panis*, Proverb. VI. 26. וְכִכַּר לֶחֶם אַחַת, *et tractam panis unam*, Exod. XXIX. 23. vulgo *tortam* vertunt. Duale, קַח כִּכָּרַיִם, *accipito duo talenta*, 2 Reg. V. 23. Constr. כִּכְּרַיִם כֶּסֶף, *talenta duo argenti*, ibidem. Plural. כִּכָּרִים, *talenta*, 1 Par. XXII. 14. Constr. כִּכְּרֵי־כֶסֶף, *talenta argenti*, 2 Reg. V. 5. Chald.

כַּכְּרִין, *talenta*, Esr. VII. 22. Fœmin. כִּכְּרוֹת לֶחֶם, *tractas panis*, Jud. VIII. 5.

כָּלָא *clausit*, *inclusit*, *occlusit*: *cohibuit*, *continuit*, *coercuit*: confundit interdum formam cum כָּלָה: ut præt. כָּלָאתִי, *cohibui*, Psal. CXIX. 101. כָּלוּ, *occluserunt*, 1 Sam. VI. 10. pro כָּלְאוּ. Et intransitive כָּלְאוּ, *clauserunt* vel *cohibuerunt se*, Hag. I. 10. כְּלִתַנִי, *continuisti me*, 1 Sam. XXV. 33. Niph. futur. יִכָּלֵא, *cohibebitur*, Gen. VIII. 2. וַיִּכָּלְאוּ, *et coercentur*, Ezech. XXXI. 15. Pih. imper. כַּלֵּה, *cohibe*, Psalm. LXXIV. 11. cum ה loco א. Infin. לְכַלֵּא, *ad cohibendum*, Dan. IX. 24.

כֶּלֶא, m. *coercitio*, *cohibitio*, *carcer*, coercitionis locus, 2 Reg. XVII. 4. Aff. כִּלְאוֹ, *carceris sui*, 2 Reg. XXV. 29. Plurale, כְּלָאִים, *carceres*, Ies. XLII. 22.

כְּלִיא, m. idem, Jer. XXXVII. 4. quod legitur כְּלוּא.

מִכְלָה, f. *caula*: מִמִּכְלָה, *e caula*, Habac. III. 17. cum ה loco א; vel potius contractum pro מִכְלָאָה, ut liquet ex plurali constructo, מִמִּכְלְאוֹת צֹאן, *ex caulis ovium*, Psal. LXXVIII. 70. Aff. מִמִּכְלְאֹתֶיךָ, *e caulis tuis*, Psal. L. 9.

כִּלְאַיִם, m. *diversa genera*, *heterogenea*, Lev. XIX. 19. Aben Esra notat, כִּלְאַיִם sunt שְׁנֵי מִינִים, *duæ diversæ species*, quæ inter se miscentur. Legitur et Deut. XXII. 9.

כלב כֶּלֶב, m. *canis*, Exod. XI. 7. Plur. כְּלָבִים, *canes*, Ies. LVI. 10. Construct. עִם כַּלְבֵי צֹאנִי, *cum canibus gregis mei*, Job XXX. 1.

כְּלוּב, m. *canistrum*, *fiscus*, *corbis*, *cavea*: כְּלוּב קָיִץ, *canistrum æstivorum fructuum*, Amos VIII. 1. כִּכְלוּב, *sicut cavea* (*plena avibus*,) Jer. V. 27.

כָּלָה *consumi*, *deficere*; *absolvi*, *perfici*, *finiri*: et ex usu chaldaico, *confidere*, *sperare*, *anxie exspectare*, quomodo in Targum respondet hebræis verbis בָּטַח et יָחַל. Præterit. נִכְסְפָה גַם כָּלְתָה נַפְשִׁי, *desiderat et anxie exspectat*, aut *confidit anima mea*, Psalm. LXXXIV. 3. vel, *deficit*, *consumitur desiderio*. כָּלְתָה לִתְשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי, *anxie exspectat salutem tuam anima mea*, Psal. CXIX. 81. Sic mox in Pihel, כָּלִינוּ, *consumimur*, Ps. XC. 7. Infin. עַד לִכְלוֹת, *usque ad absolvi*, *donec absolvatur*, 1 Par. XXVIII. 20. Pih. כִּלָּה, *absolvit*, *complevit*, *perfecit*, *finivit*, *consummavit*, *consumpsit*: *solicite expetivit*, *anxie exspectavit*, ut ante. Præter. כִּלִּיתִי, *consumpsi*, Num. XXV. 11. Particip. מְכַלֶּה, *consumpturus*, Jer. XIV. 12. Fut. וַתְּכַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ, *et solicite expetivit David rex*, 2 Sam. XIII. 39. per apocopam pro תְּכַלֶּה, quod fœmininum est, et subintelligitur נֶפֶשׁ, *anima*, ut Chaldæus complet. Pyh. præteritum, כֻּלּוּ, *absolutæ sunt*, *finiuntur*, Psalm. LXXII. 20. וַיְכֻלּוּ, *et perfecti sunt*, Gen. II. 1.

כָּלֶה, m. *consumptus*, *deficiens*. Plur. fœm. כָּלוֹת, *deficientes*, Deut. XXVIII. 32.

כָּלָה, f. *consumptio*, *consummatio*, Ies. XXVIII. 22. Plur. כָּלוֹת, ut in præcedenti voce.

כְּלָה, Chaldaicum, vide infra in לא.

כִּלָּיוֹן, m. *consummatio*, Ies. X. 22. Constructum וְכִלְיוֹן עֵינַיִם, *et*

consumptionem oculorum, Deuter. XXVIII. 65.

תִּכְלָה, f. *perfectio*, Ps. CXIX. 96.

תַּכְלִית, f. *perfectio, consummatio, finis*, Job XXVI. 10.

מִכְלוֹת, f. pl. *perfectiones*, מִכְלוֹת זָהָב, *ex perfectionibus auri*, id est, auro *perfectissimo* et *purissimo*, 2 Par. IV. 21.

כְּלִי, m. *instrumentum, vas*, Num. XIX. 15. Plur. כֵּלִים, *vasa, instrumenta, supellectilia*, Exod. XXII. 6. Construct. כְּלֵי־כֶסֶף, *vasa argentea*, Genes. XXIV. 53. Aff. כֵּלָיו, *instrumenta illius*, Exod. XXXIX. 33. כְּלֵיהֶם, *vasa eorum*, Gen. XLII. 25.

כְּלָיוֹת, f. *renes*, Jerem. XI. 20. Construct. כִּלְיוֹת חִטָּה, *renum tritici*, Deut. XXXII. 14. id est, *optimi et crassi tritici*, cujus genicula extuberant ad formam renum: aff. כִּלְיוֹתַי, *renes meos*, Psalm. XXVI. 2.

* כֶּלַח m. *senium*: אָבַד כָּלַח, *periit senium*, Job XXX. 2. תָּבוֹא בְכֶלַח אֱלֵי־קָבֶר, *ingredieris in senectute in sepulcrum*, Job V. 26. Hic בכלח in numeris continet 60. unde Talmudici collegerunt, senectutis initium esse *anno sexagesimo*. Tunc etiam soliti fuerunt prisci Judæi instituere convivium et diem lætitiæ, (quod etiamnum hodie divites faciunt) propterea quod pœnæ divinæ loco ducant, si Deus hominem ante 60 annum e vita tollat. Ejus auctor quidam R. Joseph, ut legitur in Moed katon, fol. 28. 1.

כָּלַל *perfecit, absolvit*: proprie est *summatim, totaliter et universaliter aliquid complecti, et absolvere*. Præter. כָּלְלוּ יָפְיֵךְ, *perfecerunt pulcritudinem tuam*, Ezech. XXVII. 11. Pyh. præter. ex geminatis duabus radicalibus וְכָלְכְלוּ, *et summati fuerunt*, 1 Reg. XX. 27. id est, *in una summa omnes*, vel *universi comprehensi et inventi fuerunt*; vide et de eo in כּוּל.

כָּלִיל, m. *perfectum, absolutum, totum, integrum, consummatum, consummatio*; et adverbialiter *absolute, integre, penitus, prorsus, in universum, universaliter*: item, *holocaustum*, sacrificium *totum consumendum igne*, ut Deut. XXXIII. 10. Interdum cum עוֹלָה, quod proprie *holocaustum*, significat, conjungitur, ut Psalm. LI. 21. ubi Aben Esra notat, עוֹלָה, fuisse *sacrificium juge*, כָּלִיל, *sacrificium sacerdotis*. Construct. עָלָה כְלִיל־הָעִיר, *ascendit consummatio urbis* (*ad cœlum*), Jud. XX. 40. id est, *totali incendio urbs consumpta fuit*: וּכְלִיל יֹפִי, *et perfectus pulcritudine*, Ezech. XXVIII. 12. Fœm. constr. כְּלִילַת יֹפִי, *perfecta pulcritudine*, Thr. II. 15.

כַּלָּה, f. *sponsa*, respectu *sponsi*: *nurus*, respectu *soceri* vel *socrus*. Sic dicta, quod priorem vitæ statum, sive virginitatis sive viduitatis, tunc cum fit sponsa vel uxor alterius, *perficiat*, et *absolvat*: vel, ut Kimchi libro Rad. scribit, *a perfecto ornatu*. Tunc enim omnia sua ornamenta producit, et ornat se perfectissime. כַּכַּלָּה, *sicut sponsa*, Ies. XLIX. 17. Affix. כַּלָּתוֹ, *nurum suam*, Gen. XI. 31. Plural. cum aff. וְכַלּוֹתֵיכֶם, *et sponsæ vestræ*, Hos. IV. 13. לִשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ, *ambabus nuribus suis*, Ruth I. 8.

כְּלוּלֹת, f. *sponsalia*. Aff. כְּלוּלֹתָיִךְ, *sponsaliorum tuorum*, Jer. II. 2.

כֹּל, *omnis, omne, totum, universum: omnes, omnia*, si plurali adjungatur. Cum negandi particula, לֹא, אַיִן, בִּלְתִּי, est. *quidquam, ullum, nullum, nihil quidquam*: ut, וְלָרָשׁ אֵין־כֹּל, *pauperi autem nihil quidquam erat*,

2 Sam. XII. 3. לֹא תַעֲשֶׂה כָל מְלָאכָה, *non facies omne opus*, id est, *nullum*, Exod. XX. 10. Aff. כֻּלֹּה, *totus ipse*, Jer. VIII. 10. כֻּלָּהּ, *tota ipsa*, Mal. III. 9. כֻּלָּם, *universi ipsi*, 1 Reg. XXII. 28. quod et irregulariter כֻּלָּהֵם, 2 Sam. XXIII. 6. Semel cum א, כֻּלָּא, *totam*, Ezech. XXXVI. 5. Simile vide in מָרַר. Cum paragoga, כֻּלָּנָה, *omnia hæc*, Gen. XXII. 36. et cum epenthesi לְכֻלָּהֵנָה, *omnibus ipsis*, 1 Reg. VII. 37. Chald. כֹּל, כָּל, idem, Dan. II. 10. Esr. V. 7. בְּכָלְהוֹן, *in omnibus illis*, Dan. II. 38. כָּל־קֳבֵל, vide קבל.

מִכְלוֹל, masc. *perfectio*: לְבֻשֵׁי מִכְלוֹל, *induti perfectione*, id est, *perfectissimo ornatu*, Ezech. XXIII. 12.

מַכְלוֹל, m. idem. Plur. בְּמַכְלוּלִים, *cum perfectionibus*, *rebus perfectissimis*, Ezech. XXVII. 24.

מִכְלָל, m. idem. Construct. מִכְלַל יֹפִי, *perfectione decoris*, Psal. L. 2.

כלם Niph. נִכְלַם, *erubuit*, *rubore affectus fuit*, *ignominia*, *pudore suffusus* vel *perfusus fuit*. Præteritum, נִכְלַמְתִּי, *rubore suffundor*, Jer. XXXI. 19. בֹּשְׁתִּי וְגַם נִכְלַמְתִּי, *erubesco*, *etiam ignominioso pudore suffundor*, Jer. XXXI. 19. Hinc Kimchi colligit, gravius hoc verbum significare quam בּוֹשׁ: vide etiam, Jer. XXII. 22. Hiph. הִכְלִים, *pudefecit*, *pudore*, *ignominia affecit*, *pudore suffudit*: præter. הִכְלִימוֹ אָבִיו, *ignominia affecit eum pater ipsius*, 1 Sam. XX. 34. הֶכְלַמְנוּם, *ignominia affecimus eos*, 1 Sam. XXV. 7. etc. Hoph. præter. וְהָכְלְמוּ, *et pudore suffusi sunt*, Jer. XIV. 3. הָכְלַמְנוּ, *ignominia affecti fuimus*, 1 Sam. XXV. 15.

כְּלִמָּה, f. *ignominia*, *pudor*: constr. כְּלִמַּת הַגּוֹיִם, *ignominiam gentium*, Ezech. XXXIV. 29. Affix. כְּלִמָּתִי, *ignominia mea*, Psalm. XLIV. 16. Plur. כְּלִמּוֹת, *ignominiæ*, Mich. II. 6.

כְּלִמּוּת, f. *ignominia*, Jer. XXIII. 40.

כלף כֵּילַפּוֹת, f. pl. *mallei*, Psal. LXXIV. 6. R. Salomon vult esse usus arabici: alii, *instrumentum ad perdendum*.

כמה כָּמַהּ *desiderari*, *desiderio teneri*. Præteritum, כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי, *desiderio tui tenetur caro mea*, Psalm. LXIII. 2. R. Salomon *arescere* exponit.

כַּמֶּה, כַּמָּה, כְּמָה, vide in מָה.

* כְּמוֹ, *sicut*, vide in מוֹ.

כמז כּוּמָז, m. *cingula pendula* vel *bullata muliebris*, Exod. XXXV. 22.

כמן מַכְמַנִּים, m. pl. *recondita*, *thesauri reconditi*: constr. בְּמִכְמַנֵּי הַזָּהָב, *in recondita auri*, Dan. XI. 43. Verbum כָּמַן, *latere*, *abscondere se*, *insidiari*, Chaldæis usitatum est: לְמִכְמַן תַּקְלִין, *ad abscondendum laqueos*, Psal. LXIV. 6.

כַּמֹּן, m. *cyminum*: עַל כַּמֹּן יוּסָּב, *super cyminum circumagitur*, Ies. XXVIII. 26.

כמס כָּמַס *recondere*. Partic. Pahul, כָּמֻס עִמָּדִי, *reconditum est penes me*, Deut. XXXII. 34.

כמר Niph. נִכְמַר, *incalescere*, *calefieri*, *flagrare*, *æstuare*: metaphorice dicitur de cordis et viscerum æstuatione ex commiserationis affectu. Et ulterius *atrari*, *denigrari*, *contrahi*, *convolvi* ex æstu vel adustione. Præterit. נִכְמְרוּ רַחֲמָיו, *æstuabant*

viscera ejus, Chald. אִתְגּוֹלַלוּ, *convoluta sunt*, Gen. XLIII. 30. Sic 1 Reg. III. 26. Hos. XI. 8. עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמָרוּ, *pelles nostræ ut furnus atratæ sunt*, Thren. V. 10. sic Targum.

כְּמָרִים, m. pl. *sacrificuli*, quasi *atrati* dicti, quod pullis vestibus ex superstitioso ritu incederent: אֶת־שֵׁם הַכְּמָרִים, *nomen sacrificulorum atratorum*, Soph. I. 4. Affix. וּכְמָרָיו, *et sacrificuli atrati ejus*, Hos. X. 5. In Targum כּוּמְרָא, et pluraliter כּוּמְרִין, *sacerdotes gentiles et idololatrici*. Hodie Judæi *monachos* sic vocant, et כּוּמְרִית, est *monialis*.

כִּמְרִירִים, m. pl. *æstus*: vel juxta quosdam, *atrores*, *nigredines*: constr. יְבַעֲתֻהוּ כִּמְרִירֵי יוֹם, *terreant eum æstus diei*, vel *atrores*, *tenebræ diei*, veluti teterrimarum nubium, aut eclipseon, Job III. 5. Sic tertia radicalis geminata est, ut in סַגְרִיר. Vide et מרר.

מִכְמָר, m. *rete*, Ies. LI. 20.

מַכְמוֹר, masc. idem: plurale cum affixo בְּמַכְמֹרָיו, *in retia ejus*, Psalm. CXLI. 10.

מִכְמֹרֶת, fœm. *rete, jaculum*, Ies. XIX. 8.

מִכְמֶרֶת, fœm. idem: cum affixo בְּמִכְמַרְתּוֹ, *in rete, jaculum suum*, Hab. I. 15.

כִּנָּה *cognominavit*, *cognomine vel titulo appellavit*, *titulis usus fuit*, ut vel honoris vel adulationis causa fieri solet: fut. לֹא אֲכַנֶּה, *non cognominabo*, *cognomina attribuam*, *titulis* aut *præfatione utar*, Job XXXII. 21. אֲכַנְּךָ, *cognominavi te*, Ies. XLV. 4. יְכַנֶּה, *cognominabit*, Ies. XLV. 5.

כַּנָּה, vide supra in כֵּן, in כּוּן, et mox in כָּנַן.

כְּנָוָת, f. Chald. *collegium, societas*: affix. וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן, *et reliquum collegii ipsorum*, Esr. IV. 9. וּכְנָוָתֵהּ *et collegium ejus*, Esr. V. 6. Plural. כְּנָוָתֵהּ, *societatum ejus*, Esr. IV. 7.

כְּנֵמָא Chald. *hujusmodi*, *hunc in modum*, *in hanc sententiam*: וּכְנֵמָא פִתְגָמָא, *et hujusmodi sermone*, Esr. V. 11. כְּנֵמָא אֲמַרְנָא, *hujusmodi respondimus*, ver. 4. Rabbini ex כ et אמר compositum volunt, quasi כְּנֹאמַר, prima radicis elisa et tertia mutata in א, quod Talmudicis usitatum; qui dicunt אֵימָא pro אֹמַר, *dicam*, נֵימָא pro נֹאמַר, *dicemus*.

כנן כִּנִּים, m. pl. *pediculi*, Exod. VIII. 13. et defective לְכִנִּם, *in pediculos*, ver. 12.

כִּנָּם, c. *pediculorum multitudo*, quasi dicas *pediculium*, Exod. VIII. 13, 14. Jungitur verbo fœminino, quia *tota species* significatur, aut *magna multitudo*; tunc enim talia nomina utroque genere usurpantur.

כַּנָּה, *surculus*, *vitiarium*, Psalm. LXXX. 6.

כָּנַס *collegit*, *congregavit*, *comportavit*, *congessit*: præter. כָּנַסְתִּי, *congessi*, Ecclés. II. 8. Pih. præter. וְכִנַּסְתִּי, *et congregabo*, Ezech. XXII. 21. Fut. יְכַנֵּס, *colliget*, Ps. CXLVII. 2. Hithp. infinit. כְּהִתְכַּנֵּס, *dum vel ut colligat se*, Ies. XXVIII. 20.

כְּנֶסֶת, f. *cætus*, *congregatio*: בֵּית הַכְּנֶסֶת, *domus congregationis*, *synagoga*, *ecclesia*, apud Rabbinos.

מִכְנָסַיִם, m. *femoralia*: construct. מִכְנְסֵי־בָד, *femoralia linea*, Exod. XXVIII. 42.

כנע Hiph. הִכְנִיעַ, *depressit*, *prostravit*, *abjectum*, *humilem reddidit*.

Præt. וְהִכְנַעְתִּי, *et depressi*, 1 Par. XVII. 10. Imper. הַכְנִיעֵהוּ, *deprime illud*, Job XL. 7. Fut. אַכְנִיעַ, *depressurus sum*, Psal. LXXXI. 15. Niph. נִכְנַע, *depressit*, *demisit*, *humiliavit*, *abjecit se: depressus*, *abjectus fuit:* infinit. כְּהִכָּנַע, *sicut depresserat se*, 2 Par. XXXIII. 23. Fut. יִכָּנַע, *abjiciatur*, Levit. XXVI. 41.

כְּנַעַן, *Canaan*, nepos Noæ ex Cham, Genes. IX. 18. Ab eo terra, quam ipse cum suis posteris, (qui describuntur Gen. X. 15.) occupavit, *regio* vel *terra Canaan* dicta fuit, Gen. XI. 31. cujus termini delineantur Genes. X. 19. Ejus terræ incolæ ob maris viciniam mercaturæ dediti fuerunt; unde כְּנַעַן, *negotiator*, *mercator* per synecdochen, Hos. XII. 8. אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן, *in terram Canaan*, id est, *negotiatoris* sive *negotiatorum*, Ezech. XVII. 4.

כְּנַעֲנִי, masc. *Cananæus*, Genes. XXXVIII. 2. לִכְנַעֲנִי, *negotiatori*, Prov. XXXI. 24. Plur. כְּנַעֲנִים, *mercatores*, Job XL. 25. Fœm. כְּנַעֲנִית, *Cananæa*, Gen. XLVI. 10.

כִּנְעָן, idem: plurale cum affixo כִּנְעָנֶיהָ, *negotiatores ejus*, Ies. XXIII. 8.

כִּנְעָה, f. *merx:* aff. כִּנְעָתֵךְ, *mercem tuam*, Jer. X. 17.

כָּנָף c. sed f. sæpius, *ala*, *ora*, Genes. I. 21. Construct. אֶת־כְּנַף הַמְּעִיל, *oram pallii*, 1 Sam. XXIV 5. Aff. בִּכְנָפוֹ, *ala sua*, Hag. II. 12. Duale, פֹּרְשֵׂי כְּנָפַיִם, *pandentes utrasque alas*, Exod. XXV. 20. Constr. כַּנְפֵי, Exod. XIX. 4. Aff. כְּנָפָיו, *alas suas*, Deut. XXXII. 11. כַּנְפֵיהֶם, *alarum ipsorum*, Ezech. I. 24. Fœmin. constructum, כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, *alas* vel *oras terræ*, Ezech. VII. 2. Hinc verbum in Niphal, unde futur. יִכָּנֵף, *extremæ oræ includetur*, aut *alatus erit*, *alis utetur*, *alis aufugiet*, Ies. XXX. 20.

כִּנּוֹר כנר, m. *cithara*, Gen. IV. 21. Affix. כִּנֹּרִי, *cithara mea*, Job XXX. 31. Plurale cum affixo וְקוֹל כִּנּוֹרַיִךְ, *et sonitum citharârum tuarum*, Ezech. XXVI. 13. Fœmin. וְכִנֹּרוֹת, *et citharas*, 1 Reg. X. 12. Affix. כִּנֹּרוֹתֵינוּ, *citharas nostras*, Psalm. CXXXVII. 2.

כְּנַשׁ Chald. *congregavit:* infin. שְׁלַח לְמִכְנַשׁ, *misit ad congregandum*, Dan. III. 2. Hithp. part. מִתְכַּנְּשִׁין, *congregabant se*, Dan. III. 3. Hebraice כָּנַס, ut ante.

כִּסֵּא m. *solium*, *thronus*, Deut. XVII. 18. Aff. כִּסְאוֹ, *thronum ejus*, Ex. XI. 5. Plur. כִּסְאוֹת, *throni*, Psalm. CXXII. 5.

כִּסֵּה, m. idem, 1 Reg. X. 19. Job XXVI. 9.

כֵּס, m. idem, Exod. XVII. 16.

כֶּסֶא, m. Vide in כֶּסֶם.

כָּסָה *texit*, *obtexit*, *operuit*, *occultavit*, *celavit:* partic. כֹּסֶה דַּעַת, *tegens scientiam*, Proverb. XII. 23. Particip. Pahul, כְּסוּי חֲטָאָה, *tectus peccato*, Psalm. XXXII. 1. Niph. præter. נִכְסָתָה, *operitur*, Jerem. LI 42. Infinit. לְבִלְתִּי הִכָּסוֹת, *ut non tegatur*, Ezech. XXIV. 8. Pih. construitur cum accusativo et præpositione עַל. Præter. כִּסָּה הֶעָנָן, *texit nubes ipsa*, Numer. IX. 15. כִּסִּיתָ כָל־חַטָּאתָם, *texeras omne peccatum eorum*, Psalm. LXXXV. 3. Puh. præter. כֻּסּוּ, *operiebantur*, Psalm. LXXX. 11. Futurum, שְׁמוֹ יְכֻסֶּה,

nomen ejus obtegitur, Eccles. VI. 4. Hithp. particip. מִתְכַּסֶּה, *operiebat se*, seu *opertus erat*, 1 Reg. XI. 29. Plur. מִתְכַּסִּים, *tectos, opertos*, 2 Reg. XIX. 2. Fut. per apocopam, וַיִּתְכַּס, *et texit se*, 2 Reg. XIX. 1. תִּכַּסֶּה, *teget se*, Proverb. XXVI. 26. pro תִּתְכַּסֶּה.

כְּסוּי, m. *tegmen*, Num. IV. 6.

כְּסוּת, f. *tegumentum*, *operimentum*, Gen. XX. 16. Aff. כְּסוּתָם, *operimentum eorum*, Ies. L. 3. Et cum aphæresi סוּת, unde סוּתֹה, *operimentum suum*, Gen. XLIX. 11. id est, *vestimentum*. Vide hic Aben Esram.

מִכְסֶה, masc. *tegmen*, *operculum*, Exod. XXVI. 14. Construct. וּמִכְסֵה עֹרֹת, *et operimentum e pellibus*, ibid. Aff. מִכְסֵהוּ, *operimentum ejus*, Num. IV. 25.

מִכְסָה, f. Vide mox infra in כסם.

מְכַסֶּה, m. idem: וְלִמְכַסֶּה עָתִיק, *et ad tegumentum vetus*, Ies. XXIII. 18. Similis forma ex participio in תעב.

כָּסַח *succidit*, *excidit*. Particip. plur. קוֹצִים כְּסוּחִים, *spinæ succisæ*, Ies. XXXIII. 12. Fœm. כְּסוּחָה, *succisa*, Psalm. LXXX. 17. sic Chald. תִּכְסַח כַּרְמָךְ, *putabis vitem tuam*, Lev. XXV. 3. pro hebraeo זְמֹר.

כַּסּוּחָה, fœm. *succisum*: נִבְלָתָם כַּסּוּחָה, *cadaver eorum succisum*, Ies. V. 25. Aben Esra vult כ esse radicale, formæ שַׁכּוּלָה. Sic et Kimchi, qui exponit in Com. כרותה. Vide et סחה.

כָּסַל *stultescere*, *stultum*, *stolidum fieri*: fut. יִכְסָלוּ, *stolidi fiunt*, Jer. X. 8.

כְּסִיל, m. *stultus*, *stolidus*, Psalm. XLIX. 11. Item, *Orion*, stella, Amos V. 8. Plurale, כְּסִילִים, *stulti, stolidi*, Prov. I. 32. Aff. וּכְסִילֵיהֶם, *et Oriones eorum*. sidera eorum, Ies. XIII. 10.

כֶּסֶל, m. *stoliditas*, *stultitia*, Psalm. XLIX. 14. *ilia*, Job XV. 27. *spes*, *fiducia*, *exspectatio*: aff. כִּסְלוֹ, *spes sua*, Job VIII. 14. Plural. כְּסָלִים, *ilia*, Lev. III. 4. Aff. כְּסָלַי, *ilia mea*, Ps. XXXVIII. 8.

כִּסְלָה, f. *stultitia*, *fatuitas*, *spes*: aff. כִּסְלָתֶךָ, *spes tua*, Job IV. 6.

כְּסִילוּת, f. *stoliditas*, Prov. IX. 13.

* כִּסְלֵו, m. *Kisleu*, mensis noni nomen, incipiens a novilunio novembris nostri, Zach. VII. 1.

כָּסַם *totondit*: infin. et futur. כָּסוֹם יִכְסְמוּ, *tondendo tondento*, Ezech. XLIV. 20.

כֻּסֶּמֶת, f. *zea*, frumenti genus, quod vulgo *spelta* dicitur, Exod. IX. 32. Plural. masc. וְכֻסְּמִים, *et speltas*, Ezech. IV. 9. a singulari כֻּסֶּם.

כָּסַס *numeravit*: *supputavit*: *in summam redegit*: futur. תָּכֹסּוּ, *numerabitis*, Exod. XII. 4.

כֶּסֶא, כֵּסֶה, m. *feria stativa*, *tempus statum*, *quod in numeratum anni diem semper recurrit*, Prov. VII. 20. Psalm. LXXXI. 4. Rabbini vocant מוֹעֵד קָבוּעַ, *sollemnitatem fixam*. Aben Esra *novilunium* interpretatur a כָּסָה, *tegere*, שֶׁמִּתְכַּסָּה בוֹ הַלְּבָנָה, *quod tunc luna sole tegitur*.

מֶכֶס. m. *numerus*, *portio numerata*, *summa*, Numer. XXXI. 28. Affix. וּמִכְסָם, *et portio eorum*, ver. 40.

מִכְסָה, fœm. *summa*, *numeratum*: constr. אֶת־מִכְסַת, *summam*, Lev. XXVII. 23. בְּמִכְסַת, *secundum numerum*, Exod. XII. 4. Leniter sine daghesch, pro מִכְּסָה formæ מְגִלָּה.

כָּסַף *appetivit*, *expetivit*: futu-

rum, יִכְסֹף, *appetet*, Psalm. XVII. 12. תִּכְסֹף, *expetes*, Job XIV. 15. Niph. נִכְסַף, *desiderio affici* vel *teneri*: infin. et præter. נִכְסֹף נִכְסַפְתָּה, *desiderando desiderio tenebaris*, Gen. XXXI. 30. נִכְסְפָה, *desiderio afficitur*, Psalm. LXXXIV. 3. Particip. נִכְסָף, *affecta desiderio*, Soph. II. 1.

כֶּסֶף, masc. *argentum*, tam *signatum* quam *non signatum*, quasi *expetibile* et *desiderabile* dictum, *pecunia*, *nummi argentei*, Genes. XVII. 12. Aff. כַּסְפְּךָ, *argentum tuum*, 1 Reg. XX. 5. Plur. כַּסְפֵּיהֶם, *pecunias eorum*, Gen. XLII. 25.

כסת כְּסָתוֹת, f. pl. *pulvilli*, Ezech. XIII. 18. Aff. כִּסְּתוֹתֵיכֶנָה, *pulvillos vestros*, ver. 20. Simile vide in זָמַם.

כְּעַן Chald. *jam*, *nunc*, Dan. II. 23. מִן אֱדַיִן וְעַד כְּעַן, *inde a tunc usque ad nunc*, Esr. V. 16.

• כְּעֶנֶת, vide in עֵת.

כָּעַס *indignatus fuit*: præter. וְכָעַס, *et indignatur*, Psalm. CXII. 10. Infin. לִכְעוֹס, *indignando*, Eccl. VII. 9. Futurum, אֶכְעַס, *indignabor*, Ezech. XVI. 42. Pih. כִּעֵס, *irritare*: præt. וְכִעֲסַתָּה, *et ad indignationem provocabat*, *irritabat eam*, 1 Sam. I. 6. כִּעֲסוּנִי, *irritarunt me*, Deuter. XXXII. 21. Hiph. præter. הִכְעִיס, idem, 1 Reg. XV. 30.

כַּעַס, m. *indignatio*, Eccles. VII. 3. Et cum ש, כַּעַשׂ, Job V. 2. מִכַּעַשׂ, *præ indignatione*, Job XVII. 7. Plur. הַכְּעָסִים, *irritamenta*, 2 Reg. XXIII. 26.

כָּפָה *subigere*, *supprimere*: vel, *exstinguere*. Priori modo convenit cum כָּפַף, sicut etiam dicitur שָׂגָה et שָׂגַג, item חָקָה et חָקַק. Altero modo chaldaicum est, et convenit cum כְּבָה. Futur. יִכְפֶּה אַף, *supprimit* vel *exstinguit iram*, Prov. XXI. 14.

כָּפַל *duplicavit*, *conduplicavit*. Præt. וְכָפַלְתָּ, *et conduplicabis cortinam*, Exod. XXVI. 9. Niph. futur. וְתִכָּפֵל חֶרֶב, *et duplicabitur* vel *iterabitur gladius*, Ezech. XXI. 19.

כֶּפֶל, masc. *duplum*, Job XLI. 5. Duale, כִּפְלַיִם, *duplicia*, *duplo majora*, Job XI. 6.

מַכְפֵּלָה, f. *Machpela*, nomen proprium loci, Gen. XXIII. 17. Quibusdam substantivum est, *duplicitas*.

כָּפַן *collegit*, *aggregavit*, *congregavit*: juxta Aben Esram et R. Salomonem, idem quod כָּנַף in Targum et apud Rabbinos. Præterit. כָּפְנָה שָׁרָשֶׁיהָ, *applicuit radices suas*, Ezech. XVII. 7.

כָּפָן, m. *fames*, Job XXX. 3. ex usu chaldaico.

כפס כָּפִים, m. *tignum*, *trabs*, וְכָפִים מֵעֵץ, *tignum e ligno*, Hab. II. 11. Aben Esra, *locus*, inquit, *durior est in trabibus*, *qui vocatur nodus*.

כָּפַף *curvavit*, *incurvavit*, Psal. LVII. 7. Particip. כְּפוּפִים, *incurvatos*, Psal. CXLVI. 8. Infin. הֲלָכֹף, *an incurvare?* Ies. LVIII. 5. Niph. futurum, אִכַּף, *incurvabo me*, Mich. VI. 6.

כַּף, f. *curvatura*, *cavum*, 1 Sam. XXV. 29. *vola*, et synecdochice, *manus*: *planta pedis*, Ezech. I. 7. *acerra*, vas concavum, Num. VII. 14: *acetabulum*, Genes. XXXII. 25. כַּפּוֹ, *manum suam*, Levit. IX. 17. Duale כַּפַּיִם, *manus*, Psalm. XXIV. 4. Hebræi etiam *nubes* interpretantur,

Job XXXVI. 32. Thren. III. 41. Exod. XXXIII. 22. ubi videatur Aben Esra. Construct. כַּפֵּי , Levit. VIII. 27. Aff. כַּפֵּיכֶם , *manus vestras*, Ies. I. 15. Fœm. plur. כַּפּוֹת, *spathæ*, *ramuli palmarum*, Levit. XXIII. 40. *plantæ*, Jos. III. 13. *volæ*, 2 Reg. IX. 35. *acerræ*, Num. VII. 84. *manubria*, Cant. V. 5.

אַכְפִּי , vide in אָכַף.

כִּפָּה , f. *ramus*, Ies. IX. 13. Affix. וְכִפָּתוֹ , *et ramus ejus:* Job XV. 32.

כָּפַר *picavit*, *pice obduxit*. Præt. וְכָפַרְתָּ , *et picato*, Gen. VI. 14. Pih. כִּפֶּר , *placavit*, *expiavit*, *expiationem fecit*, Exod. XXX. 10. Futurum, אֲכַפְּרָה , *placabo*, Gen. XXXII. 21. Pyh. præter. כֻּפַּר , *expiatio facta fuit*, Exod. XXIX. 33. וְכֻפַּר , *et abolebitur*, Ies. XXVIII. 18. Futur. יְכֻפַּר , *expietur*, Ies. XXII. 14. Ex Niphal et Hithpahel compositum, præterit. וְנִכַּפֵּר , *expiabitur*, Deuter. XXI. 8. Hithp. futur. יִתְכַּפֵּר , *expiabitur*, 1 Sam. III. 14.

כֹּפֶר , m. *pix*, Gen. VI. 14. *expiatio*, *redemptura*, *redemptionis pretium*, Exod. XXI. 30. *vicus*, *villa*, 1 Sam. VI. 18. *cyprus*, arbor odorata, Cant. I. 14. Aff. כָּפְרוֹ , *redempturam suam*, Psal. XLIX. 8.

כָּפָר , m. *pagus*, *vicus:* construct. כְּפַר, quod quibusdam est proprium nomen, Jos. XVIII. 24. Plural. בַּכְּפָרִים , *in pagis*, vel, *ad cypros*, Cant. VII. 11. וּבַכְּפָרִים, *et in pagis*, 1 Par. XXVII. 25.

כְּפִר, m. idem. Plur. בַּכְּפִרִים, *in vicis*, vel *in aliquo vicorum*, Nehem. VI. 2.

כְּפִיר, masc. *leo juvenis*, prædari discens, Ezech. XIX. 3. ubi a *catulo* distinguitur. Plural. הַכְּפִירִים , *juvenes leones*, Psalm. CIV. 21. Affix. כְּפִירֶיהָ , *juvenes leones ejus*, Ezech. XXXVIII. 13. Vide אָרָה.

כְּפוֹר , m. *pruina*, Psalm. CXLVII. 16. *crater; pelvis*, 1 Par. XXVIII. 17. Plur. construct. וְלִכְפוֹרֵי , *et pro pelvibus*, ibidem. כְּפוֹרֵי כֶסֶף ; *crateres argentei*, Esr. I. 10.

כִּפֻּרִים , m. pl. *expiationes*, Levit. XXIII. 28.

כַּפֹּרֶת , f. *propitiatorium*, *expiatorium*, *placatorium*. Vocatur sic *operculum*, sive *tegumentum* arcæ fœderis ex auro puro factum, quod illic Dominus *propitium* se ostenderet, Exod. XXV. 17.

כָּפַשׁ Hiph. הִכְפִּישׁ , *depressit*, *subegit*. Præterit. הִכְפִּישַׁנִי , *depressit me*, Threu. III. 16. id est, כָּנַע ,כָּבַשׁ , כָּפָה , juxta hebræos quosdam. R. Salomon, *operuit me*, *cumulavit super me pulverem*. Apud Rabbinos, מִדָּה כְפוּשָׁה , *mensura accumulata et pressa*.

כְּפַת Chald. *vinxit*, *ligavit*. Præt. כְּפִתוּ , *vinxerunt*, Dan. III. 21. Quidam ex passivo Pehil exponunt, *vincti fuerunt*. Pahel infinit. לְכַפָּתָה , *ad ligandum*, Dan. III. 20. Particip. מְכַפְּתִין , *ligati*, Dan. III. 23. In Targum quandoque respondet hebraico אָסַר.

כַּפְתֹּר m. *malum*, *pomum*, *malogranatum*, sed artificiale tantum, cujus generis inter pinnacula templorum ac structurarum magnificarum, ornatus causa, locari solent: *globus*, *sphærula*, Exod. XXV. 33. Amos IX. 1. Plur. כַּפְתֹּרִם. Aff. כַּפְתֹּרֶיהָ , *mala*, *spherulæ ejus*, Exod. XXV. 31. בְּכַפְתֹּרֶיהָ , *in malis* vel *globis ejus*, Soph. II. 14.

כַּר, vide in כרר.

כרב כְּרוּב, m. *cherub*, *cherubinus*, imago humana, sed alata, operculo propitiatorio arcæ fœderis imposita, Exod. XXV. 18. repræsentans angelos invisibiles; unde Moses angelos ante paradisum collocatos, *cherubim*, appellavit, ut populus nomine noto et quasi visibili, melius comprehenderet angelos invisibiles, Gen. III. 24. Plur. כְּרֻבִים, Exod. XXV. 18. Vide et Ezech. IX. et X.

כַּרְבֵּל Pihel, *amicire*, *tegere*: Pyh. particip. מְכֻרְבָּל בִּמְעִיל, *opertus, paludatus pallio*, 1 Paral. XV. 27.

כַּרְבְּלָה, f. Chald. *paludamentum*, *tegumentum*: aff. כַּרְבְּלָתְהוֹן, *paludamentis suis*, Dan. III. 21.

כָּרָה *fodit*, *effodit*, *perfodit*: *convivium apparavit*: *emit*, *comparavit*. Præt. בּוֹר כָּרָה, *cisternam fodit*, Psal. VII. 16. אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי, *quod emi mihi*, Gen. L. 5. juxta Targum et Talmudicos in Rosch haschana fol. 26, cujus meminit R. Salomon. Aben Esra exponit *fodi*. Futur. וָאֶכְּרֶהָ לִּי, *et comparavi eam mihi*, Hos. III. 2. וַיִּכְרֶה לָהֶם כֵּרָה גְדוֹלָה, *et apparavit illis apparatum magnum*, 2 Reg. VI. 23. יִכְרוּ עָלָיו, *convivium apparabunt super eum*, Job XL. 29. Niph. futur. עַד יִכָּרֶה, *donec fodiatur*, Psal. XCIV. 13. Chaldaice ex Ithpehal אֶתְכְּרִיַּת רוּחִי, *transfixus, infirmatus est spiritus meus*, Dan. VII. 15. vel etiam *abbreviatus*, ut sumitur in Targum, Prov. XIV. 29.

כֵּרָה, fœm. *convivium*, 2 Reg. VI. 23.

כְּרוֹת, f. pl. *fossuræ*, Soph. II. 6.

מִכְרֶה, m. *fodina*: constr. מִכְרֵה מֶלַח, *fodina salis*, Soph. II. 9.

כְּרַז Chald. *proclamavit*. Præter. Aphel, וְהַכְרִזוּ עֲלוֹהִי, *et proclamarunt de eo*, Dan. V. 29.

כָּרוֹזָא, m. *præco*, Dan. III. 4.

כרך תַּכְרִיךְ, m. *stola*, *pallium*, quasi *involucrum* dictum, Esth. VIII. 15. nam כְּרַךְ in Targum et apud Rabbinos est *involvere*, *involucro operire*, *amicire*.

כַּרְכֹּב m. *ambitus*, *circuitus*, Exod. XXVII. 5. Aff. כַּרְכֻּבוֹ, *ambitu illius*, Exod. XXXVIII. 4.

כַּרְכֹּם m. *crocus*, Cant. IV. 14. Hinc pilei flavi, quos Judæi Venetiis gestant, vocantur ab illis כּוֹבָעִים כַּרְכֻּמִים, *galeri crocei*. Kimchi radicem facit כָּרַם, et sic prima radicis repetitur, ut in præcedenti כַּרְכֹּב, et similibus.

כִּרְכַּר, vide paulo post in כָּרַר.

כֶּרֶם m. *vinea*, Genes. IX. 20. Affix. תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ, *putabis vineam tuam*, Lev. XXV. 3. Plur. כְּרָמִים, *vineæ*, Job XXIV. 18. Constr. כַּרְמֵי, Jud. XIV. 5. Aff. אֶת־כַּרְמֵיהֶם, *vineas suas*, Jud. IX. 27.

כּוֹרֵם, mascul. *vinitor*: plural. כֹּרְמִים, *vinitores*, Joel I. 11. Affix. וְכֹרְמֵיכֶם, *et vinitores vestri*, Ies. LXI. 5.

כַּרְמֶל *Carmel*, nomen proprium oppidi in tribu Jehuda, Jos. XV. 55. et *montis feracissimi*, aut qui adjunctam vallem habuit eximiæ feracitatis, 1 Reg. XVIII. 9. Unde quandoque cum monte *Baschan*, qui feracitate commendatissimus est, Nah. I. 4. conjungitur. Indè appellative est *arvum*, locus frugibus ac arboribus consitus, Ies. XXXII. 15. ac specialius *spica virens*, Lev. II. 14. וְכַרְמֶל, *aut spicas virentes*, Levit. XXIII. 14. et sic

2 Reg. IV. 42. Cum affixo, כַּרְמִלּוֹ, *area ejus*, 2 Reg. XIX. 23. Vide et in sequenti forma.

כַּרְמִיל, m. *coccineum*, 2 Par. II. 7. et ex forma præcedenti, כַּכַּרְמֶל, *tamquam coccineum*, Cant. VII. 5.

כַּרְמְלִי, mascul. *Carmelita*, 1 Sam. XXX. 5. cujus fœmin. כַּרְמְלִית, 1 Sam. XXVII. 3.

כרס כָּרְסֵי כָּרְסָא, m. Chald. *solium*, *thronus*, Dan. V. 20. Affix. כָּרְסֵיהּ, *solium ejus*, Dan. VII. 9. Plur. כָּרְסָוָן, *solia*, ibidem.

כִּרְסֵם Pih. *suffodit:* futur. יְכַרְסְמֶנָּה, *suffodiat eam*, Psalm. LXXX. 14.

כָּרַע *incurvavit se*, *procubuit in genua*. Præt. כָּרַע רָבַץ כְּאַרְיֵה, *incurvavit se*, *cubuit ut leo*, Gen. XLIX. 9. Quadrupedia majora, quando cubare volunt, in crura se primum demittunt: כָּרְעוּ עַל־בִּרְכֵיהֶם, *incurvarunt se in genua sua*, Jud. VII. 6. Futur. וְנִכְרָעָה, *et procumbamus in genua*, Psalm. XCV. 6. ubi Kimchi scribit, significare *incurvationem capitis*, cum quadam parte corporis. Hiph. הִכְרִיעַ, *incurvare fecit*, *prostravit*, *depressit:* præterit. הִכְרִיעַ, Psalm. LXXVIII. 31. Infinit. הַכְרֵעַ הִכְרַעְתָּנִי, *deprimendo depressisti me*, Jud. XI. 35. Vide radicem ברך.

כְּרָעַיִם, f. dual. *crura*, Lev. XI. 21. Affix. כְּרָעָיו, *crura ejus*, Lev. IV. 11.

כַּרְפַּס m. *carbasus*, linum et velum ex lino factum: *carbasinum*, Esth. I. 6. sed quia præcedit ibi חוּר quod *candidum* significat, ideo hoc redditur *viride*. Est formæ חַשְׁמַן.

כרר Pihel geminata prima radicis, כִּרְכֵּר, *saltavit*, *subsiliit*. Particip. מְכַרְכֵּר, *saltans*, 2 Sam. VI. 14.

כִּרְכָּרוֹת, f. pl. *veredarii*, Ies. LXVI. 20. Aben Esra scribit, כַּר inter alia etiam significare *cameli præstantis* speciem, unde כִּרְכָּרוֹת.

כַּר, m. varia significat: *pascuum*, Ies. XXX, 23. *agnus*, Ies. XVI. 1. *clitellæ*, *stramentum*, Genes. XXXI. 34. Plur. כָּרִים, *agni*, Ies. XXXIV. 6. *pascua*, Psalm. LXV. 14. *duces*, *primores exercitus*, Ezech. XXI. 27. et sic IV. 2. ubi quidam *arietem* pro instrumento bellico ad oppugnandum urbes explicant. Et per apocopam, לְכָרִי, *ad primores*, 2 Reg. XI. 4. et sic, וְאֶת־הַכָּרִי, *et primores*, 2 Reg. XI. 19. pro כָּרִים juxta Chaldæum et hebræos.

כֶּרֶשׂ m. *ingluvies*. Affix. מִלֵּא כְּרֵשׂוֹ, *replevit ingluviem suam*, Jer. LI. 34.

כָּרַת *cecidit*, *abscidit*, *discidit*, *exscidit*, *præcidit*, *succidit*, *amputavit*. Cum nomine בְּרִית, *fœdus*, per *pungere* redditur, q. d. *scindere fœdus:* nam in fœdere pangendo *dissectione pecorum* utebantur, Gen. XV. 10, 17. et Jer. XXXIV. 18. Præt. כָּרַת עִמָּנוּ בְּרִית, *pepigit nobiscum fœdus*, Deut. V. 2. Niph. נִכְרַת *abscissus*, *discissus; excisus*, *succisus fuit*, Joel I. 5. Infinit. cum futuro הִכָּרֵת תִּכָּרֵת, *exscindendo exscindetur*, Num. XV. 30. Pyh. præter. כָּרַת שָׁרֵּךְ, *præcisus est umbilicus tuus*, Ezech. XVI. 4. Fœm. כָּרְתָה, *excisus est*, Jud. VI. 28. Hiph. præt. הִכְרִית אֶת־הָאֹבוֹת, *excidit pythones*, 1 Sam. XXVIII. 9. Hoph. præter. הָכְרַת, *excisum fuit*, Joel I. 9.

כְּרֻתוֹת, fœm. pl. *trabes*, 1 Reg. VII. 2. et VI. 36.

כְּרִיתוּת, f. *repudium*; quasi con-

jugii scissio vel *rescissio*, Ies. L. 1. vel כְּרִיתֻת, Deut. XXIV. 1. Plural. כְּרִיתֻתֶיהָ, *repudiorum ejus*, Jer. III. 8.

כְּרֵתִי, *Keretæus*, 1 Sam. XXX. 14. Plur. אֶת־כְּרֵתִים, *Keretæos*, Ezech. XXV. 16.

כֶּבֶשׂ m. *agnus*, *ovis annicula*, Levit. III, 7. Plur. מִן הַכְּשָׂבִים, *ex ovibus*, Lev. I. 10. Fœmin. כִּשְׂבָּה, *agna* vel *ovis fœmina*, Lev. V. 6.

כַּשְׂדִּי כַּשְׂדָּיָא, Chald. *Chaldæus: divinus*, *divinandi peritus*, quod in eo Chaldæi excellerent, Dan. II. 10. Plural. כַּשְׂדָּיֵא, quod sic scribitur pro כַּשְׂדָּאֵי, et integre כַּשְׂדָּאִין, *Chaldæi*, Dan. III. 8. Hebraice, כַּשְׂדִּים, *Chaldæi*, Dan. II. 2. Sumitur et pro ipsa *regione*, quam Chaldæi incolebant: unde cum ה locali כַּשְׂדִּימָה, *in Chaldæam*, Ezech. XI. 24.

כָּשָׂה *obduci*, *operiri*: præter. כָּשִׂיתָ, *obductus es*, scilicet *adipe*, Deut. XXXII. 15. Convenit cum כָּסָה.

כָּשַׁל *impegit*, *offendit*, *corruit*, *lapsus est*. Præter. וְכָשַׁל עֹזֵר, *et corruet adjutor*, Ies. XXXI. 3. Niph. præt. וְנִכְשַׁל, *et impinget*, Dan. XI. 9. Part. וְהַנִּכְשָׁל, *et qui collapsus est*, Zach. XII. 8. Infin. וּבְהִכָּשְׁלָם, *et quum corruerint*, Dan. XI. 34. Pih. futur. תְּכַשְּׁלִי, *impingere facies*, quod Masorethæ legendum docent תְּשַׁכְּלִי, *orbabis*, Ezech. XXXVI. 14. Hiph. הִכְשִׁיל, *impingere fecit*; *labefactavit*: præt. הִכְשִׁיל, *labefactavit*, Thren. I. 14. הִכְשַׁלְתֶּם, *fecistis ut impingerent*, Mal. II. 8. Infinit. וּלְהַכְשִׁיל, *et ad faciendum ut impingas*, 2 Par. XXV. 8. Hoph. part. מֻכְשָׁלִים, *projecti*, Jer. XVIII. 23.

כַּשִּׁיל, m. *securis*, *bipennis* aut *vectis*, Psalm. LXXIV. 6.

כִּשָּׁלוֹן, m. *lapsus*, Prov. XVI. 18.

מִכְשׁוֹל, m. *offendiculum*, *offensio*, Lev. XIX. 14. Plur. מִכְשֹׁלִים, *offendicula*, Jer. VI. 21.

מַכְשֵׁלָה, f. *ruina*, Ies. III. 6. Plur. וְהַמַּכְשֵׁלוֹת, *et ruinas* vel *offendicula*, Soph. I. 3.

כִּשֵּׁף Pih. *præstigiis usus est*, 2 Par. XXXIII. 6. Particip. מְכַשֵּׁף, *præstigiis utens*, *præstigiator*, *maleficus*, Deuter. XVIII. 10. Plurale, וְלַמְכַשְּׁפִים, *et præstigiatores*, Exod. VII. 11. Fœmin. מְכַשֵּׁפָה, *præstigiatricem*, Exod. XXII. 18. Aben Esra scribit, Exod. VII. מְכַשְּׁפִים esse, qui mutant et transformant res naturales ad aspectum oculi.

כַּשָּׁפִים, m. pl. *præstigiatores*, *malefici*, Jer. XXVII. 9.

כְּשָׁפִים, m. pl. *præstigiæ*, *maleficia*, Mich. V. 12.

כָּשֵׁר *rectum esse*: fut. יִכְשַׁר, *rectum sit*, Eccl. XI. 6. Hiph. infin. הַכְשִׁיר, *dirigere*, Eccles. X. 10.

כָּשֵׁר, m. *rectus*, *rectum*, Esth. VIII. 5.

כִּשְׁרוֹן, m. *rectitudo*, *æquitas*, Eccl. II. 21.

כִּישׁוֹר, m. *verticulum*, quasi fusi *directorium*, Prov. XXXI. 19. chaldaice כִּשְׁרָא.

כּוֹשָׁרוֹת, f. pl. *compedes*, Psalm. LXVIII. 7. juxta Aben Esram. R. Salomon *recto*, *opportuno tempore*.

כָּתַב *scripsit*, *conscripsit*, *descripsit*, *inscripsit*, *perscripsit*, *præscripsit*, *rescripsit*. Præt. כָּתַב לָכֶם, *scripsit vobis*, 2 Reg. XVII. 37. etc.

ubi ת est loco ה. Futur. תַּלְאוּ, *fatigatis*; Ies. VII. 13.

תְּלָאָה, f. *labor*, *defatigatio*, *molestia*, Exod. XVIII. 8. מַתְּלָאָה, *quantum fatigationis*, Mal. I. 13. pro מַה־תְּלָאָה, sicut alibi dicitur מַזֶּה pro מַה־זֶּה, Exod. IV. 2.

לאט לָאַט *obvolvit*, *involvit*, *involucris texit*. Præt. לָאַט אֶת־פָּנָיו, *obvolvit faciem suam*, 2 Sam. XIX. 4. Convenit cum לוט.

בַּלָּאט, vide infra in לוט.

לאך מַלְאָךְ, *legatus*, *nuntius*: *angelus*: qui sic dicitur a *functione*, quam Deus ipsi imponit; a מְלָאכָה *functio*. Construct. מַלְאַךְ יְהוָה, *angelus Domini*, Genes. XVI. 7. Affix. מַלְאָכוֹ, *angelum suum*, Gen. XXIV. 40. Plural. מַלְאָכִים, *nuntios*, Genes. XXXII. 4. Construct. מַלְאֲכֵי, *angeli Dei*, Gen. XXXII. 2. Aff. מַלְאָכָיו, *nuntiorum suorum*, 2 Par. XXXVI. 15. מַלְאָכֵכֵה, *nuntiorum tuorum*, Nah. II. 14. cum Tzere loco Kametz. Chald. מַלְאֲכֵהּ, *angelum suum*, Dan. III. 28.

מַלְאָכוּת, fœm. *legatio*: construct. בְּמַלְאֲכוּת יְהוָה, *in legatione Domini*, Hag. I. 13.

מְלָאכָה, f. *opus*, *functio*, *artificium*, *ars*. Kimchi vult, sic esse pro מַלְאָכָה, formæ מַמְלָכָה, ut liquet etiam ex plurali constructo. Significatur autem hoc nomine, *res et substantia quæris*, circa quam *opera* et *industria* collocatur, ut 1 Sam. XV. 9. et Genes. XXXIII. 14. Constr. מְלֶאכֶת עוֹר, *opere pelliceo*, Levit. XIII. 48. Semel cum defectu א, לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם, *operi cælorum*, Jer. VII. 18. quod repetitur, XLIV. 17. R. Salomon, *reginæ cælorum*, quasi a מַלְכָּה. Affix. לִמְלַאכְתּוֹ, *operi suo*, 2 Par. VIII. 9. Plur. מְלָאכוֹת. Construct. מַלְאֲכוֹת הַתַּבְנִית, *opera structuræ*, 1 Paral. XXVIII. 19. Aff. מַלְאֲכוֹתֶיךָ, *opera tua*, Psal. LXXIII. 28.

* לְאֹם, vide in אמם.

לבא לָבִיא, m. *leo immanis*, et *annosus* quidem, sed *decrepito*, qui לַיִשׁ dicitur, *junior*, cum dentes molares ei attribuantur, Joel I. 6. Et *catulus*, Job IV. 11. Vide ארה. Plur. לְבָאִם, *immanes leones*, Psalm. LVII. 5. Fœm. לְבִיָּא, *leæna*, Ezech. XIX. 2. Plur. cum affixo לִלְבְאֹתָיו, *leænis suis*, Nah. II. 13. Quidam a sequenti nomine deducunt, quasi leonem *cordatum* et *animosum* dicas.

לָבָב m. *cor*, *animus*: construct. לְבַב אֱנוֹשׁ, *cor hominis*, Psal. CIV. 15. בִּלְבַב יַמִּים, *in cor marium*, id est, *in intimam partem*, quia cor est in intima parte pectoris. Jon. II. 4. Sic, ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς, *in corde terræ*, Matth. XII. 40. Sic et Statius Theb. V. vers. 468. *Delitescere animi maris.* Aff. בִּלְבָבְךָ, *in animo tuo*, Deut. IX. 4. לְבַבְכֶם, *cor vestrum*, N. XV. 39. Plur. cum affixo לִבְבֵיהֶן, *ad corda sua*, Nah. II. 8. Ex forma fœminina, לְבָבוֹת, *corda*, 1 Par. XXVIII. 9. Chald. construct. וּלְבַב, *et cor*, Dan. VII. 4. לִבְבָךְ, *animum tuum*, Dan. V. 22. לִבְבֵהּ, *animus ejus*, Dan. V. 20.

לֵב, m. idem: בְּלֵב וָלֵב, *cum corde et corde*, id est, *duplici* corde, cujus *unum in ore*, *alterum in pectore*, Ps. XII. 3. Sic alibi est, בְּלֹא לֵב וָלֵב, *absque corde et corde*, id est, *integro*, *sincero animo*, 1 Par. XII. 33. בְּלֶב־יָם, *in corde maris*, Ex. XV. 8. בְּלֵב הָאֵלָה, *in cor quercus*, id est, *per mediam quercum*, 2 Sam. XVIII. 14. Affix.

בְּלִבֶּךָ, *in animum tuum*, Prov. II. 10. Chald. בְּלִבִּי, *in animo meo*, Dan. VII. 28.

לִבָּה, f. idem : aff. לִבָּתֵךְ, *animus tuus*, Ezech. XVI. 30. Plurale, לִבּוֹת, *corda*, Psalm. VII. 10. Aff. לִבֹּתָם, *corda eorum*, Ies. XLIV. 18. בִּלְבוֹתָם, *in animis suis*, Psalm. CXXV. 4.

בְּלַבַּת, vide infra in לַהַב; nam si hinc esset, dici debuisset בְּלִבַּת, cum Chirek sub Lamed, ut notat Aben Esra, Exod. III. 2.

לְבִבוֹת, f. pl. *mattyæ*, *lagana*, *placentæ suaves et gratæ*, quasi *cordialia* aut *cordis refectoria* dicas, 2 Sam. XIII. 6.

נִלְבַּב, Niph. *cordatum fieri* : futur. יִלָּבֵב, *cordatus fiat*, Job XI. 12. Pih. præteritum, לִבַּבְתִּנִי, *rapuisti animum meum*, juxta Aben Esram, Cant. IV. 9. R. Salomon, *traxisti animum meum ad te*, q. d. *incordiasti me*. Talmudici prisci, *copulasti cor meum cum tuo* : unde et לְבוּבִין, *copulati*, scilicet *copulis*, quibus duo animalium pedes *copulantur*, ut conjunctim eant; codice Schabbath cap. 5. fol. 53. Syriace לַבֵּבוּ, *animum addite*, 1 Thessal. V. 14. אֶתְלַבְּבוּ, *bono animo estote*, Matth. XIV. 27. Futurum ex alia significatione וּתְלַבֵּב, *et placentet*, *placentas* aut *mattyas paret*, 2 Sam. XIII. 6. et sic ver. 8.

* לבד. Vide in radice בדד.

לבט Niph. נִלְבַּט, *conturbari*, *conturbare se*. Fut. יִלָּבֵט, *conturbabitur*, Prov. X. 8., 10. Aben Esra *corruet*, *pœnas dabit*; quidam, *vapulabit*.

לבן Hiph. הִלְבִּין, *albuit*, *albus evasit* : *dealbavit* : præter. הִלְבִּינוּ, *albi evaserunt*, Joel I. 7. Fut. אַלְבִּין, *albescam*, Psalm. LI. 9. et transitive infin. וְלַלְבֵּן, *et ad dealbandum*, Dan. XI. 35. Hithp. futur. וְיִתְלַבְּנוּ, *et dealbabuntur*, Dan. XII. 10.

לָבָן, m. *albus*, et interdum substantive *album*, *albor*, Gen. XXX. 35. Constructum irregulare in Segol וּלְבֶן־שִׁנַּיִם, *et albus dentibus*, Gen. XLIX. 12. Plurale, סוּסִים לְבָנִים, *equi albi*, Zach. VI. 2. Fœm. לְבָנָה, *alba*, Levit. XIII. 24. Plur. פְּצָלוֹת לְבָנוֹת, *decorticata alba*, Gen. XXX. 37. Et substantive,

לְבָנָה, f. *luna*, Ies. XXIV. 23. ab *albedine* sic dicta : pallor enim et rubedo accidentales ejus colores sunt.

לִבְנֶה, m. *populus alba*, arbor, Gen. XXX. 37. Hos. IV. 13.

לְבֹנָה, f. *thus*, a *candore*, Cant. IV. 14.

לְבָנוֹן, m. *Libanus mons*, a *thuris copia*, ut quidam volunt. Præcipue a cedris præstantissimis laudatus fuit, ex quibus propterea Salomon templum ædificavit, quod inde vocatur *Libanus*, Zach. XI. 1. per metonymiam, quod *ex lignis montis Libani* esset exstructum.

לְבֵנָה, f. *later*, ab *albore* dictus, quod cum excoquitur igne, *albescit*, Gen. XI. 3. Item *pavimentum*, *pavimentatio lateritia* : constr. לִבְנַת סַפִּיר, *pavimentatio sapphiri*, Exod. XXIV. 10. id est, *pavimentatum sapphiro pro lateribus*. Est sicut חֶשְׁכַת ab integro חֲשֵׁכָה, *tenebræ*. Plurale, לְבֵנִים, *lateres*, Genes. XI. 3. Affix. מִלִּבְנֵיכֶם, *de lateribus vestris*, Exod. V. 19.

לָבֵן, *lateres formare*, quasi *laterificare* dicas : fut. נִלְבְּנָה, *laterificemus*, *formemus lateres*, Gen. XI. 3. Et infinit. לִלְבֹּן, *ad formandum lateres*, Ex. V. 7.

מַלְבֵּן, m. *fornax lateraria*, Nah. III. 14. וְהַעֲבִיר אוֹתָם בַּמַּלְבֵּן, *et*

nomen ejus obtegitur, Eccles. VI. 4. Hithp. particip. מִתְכַּסֶּה, *operiebat se*, seu *opertus erat*, 1 Reg. XI. 29. Plur. מִתְכַּסִּים, *tectos. opertos*, 2 Reg. XIX. 2. Fut. per apocopam, וַיִּתְכַּס, *et texit se*, 2 Reg. XIX. 1. תִּכַּסֶּה, *teget se*, Proverb. XXVI. 26. pro תִּתְכַּסֶּה.

כְּסוּי, m. *tegmen*, Num. IV. 6.

כְּסוּת, f. *tegumentum*, *operimentum*, Gen. XX. 16. Aff. כְּסוּתָם, *operimentum eorum*, Ies. L. 3. Et cum aphæresi סוּת, unde סוּתֹה, *operimentum suum*, Gen. XLIX. 11. id est, *vestimentum*. Vide hic Aben Esram.

מִכְסֶה, masc. *tegmen*, *operculum*, Exod. XXVI. 14. Construct. וּמִכְסֵה עֹרֹת, *et operimentum e pellibus*, ibid. Aff. מִכְסֵהוּ, *operimentum ejus*, Num. IV. 25.

מִכְסָה, f. Vide mox infra in כסס.

מְכַסֶּה, m. idem: וְלִמְכַסֶּה עָתִיק, *et ad tegumentum vetus*, Ies. XXIII. 18. Similis forma ex participio in תעב.

כָּסַח *succidit*, *excidit*. Particip. plur. קוֹצִים כְּסוּחִים, *spinæ succisæ*, Ies. XXXIII. 12. Fœm. כְּסוּחָה, *succisa*, Psalm. LXXX. 17. sic Chald. תִּכְסַח כַּרְמָךְ, *putabis vitem tuam*, Lev. XXV. 3. pro hebraeo זְמֹר.

כַּסּוּחָה, fœm. *succisum*: נִבְלָתָם כַּסּוּחָה, *cadaver eorum succisum*, Ies. V. 25. Aben Esra vult כ esse radicale, formæ שַׁבּוּלָה. Sic et Kimchi, qui exponit in Com. כרותה. Vide et סחה.

כָּסַל *stultescere*, *stultum*, *stolidum fieri*: fut. יִכְסָלוּ, *stolidi fiunt*, Jer. X. 8.

כְּסִיל, m. *stultus*, *stolidus*, Psalm. XLIX. 11. Item, *Orion*, stella, Amos V. 8. Plurale, כְּסִילִים, *stulti*, *stolidi*, Prov. I. 32. Aff. וּכְסִילֵיהֶם, *et Oriones eorum*, sidera eorum, Ies. XIII. 10.

כֶּסֶל, m. *stoliditas*, *stultitia*, Psalm. XLIX. 14. *ilia*, Job XV. 27. *spes*, *fiducia*, *exspectatio*: aff. כִּסְלוֹ, *spes sua*, Job VIII. 14. Plural. כְּסָלִים, *ilia*, Lev. III. 4. Aff. כְּסָלַי, *ilia mea*, Ps. XXXVIII. 8.

כִּסְלָה, f. *stultitia*, *fatuitas*, *spes*: aff. כִּסְלָתֶךָ, *spes tua*, Job IV. 6.

כְּסִילוּת, f. *stoliditas*, Prov. IX. 13.

* כִּסְלֵו, m. *Kisleu*, mensis noni nomen, incipiens a novilunio novembris nostri, Zach. VII. 1.

כָּסַם *totondit*: infin. et futur. כָּסוֹם יִכְסְמוּ, *tondendo tondento*, Ezech. XLIV. 20.

כֻּסֶּמֶת, f. *zea*, frumenti genus, quod vulgo *spelta* dicitur, Exod. IX. 32. Plural. masc. וְכֻסְּמִים, *et speltas*, Ezech. IV. 9. a singulari כֻּסֶּם.

כָּסַס *numeravit*: *supputavit*: *in summam redegit*: futur. תָּכֹסּוּ, *numerabitis*, Exod. XII. 4.

כֶּסֶא, כֶּסֶה, m. *feria stativa*, *tempus statum*, *quod in numeratum anni diem semper recurrit*, Prov. VII. 20. Psalm. LXXXI. 4. Rabbini vocant מוֹעֵד קָבוּעַ, *sollemnitatem fixam*. Aben Esra *novilunium* interpretatur a כָּסָה, *tegere*, שֶׁמִּתְכַּסָּה בוֹ הַלְּבָנָה, *quod tunc luna sole tegitur*.

מֶכֶס. m. *numerus*, *portio numerata*, *summa*, Numer. XXXI. 28. Affix. וּמִכְסָם, *et portio eorum*, ver. 40.

מִכְסָה, fœm. *summa*, *numeratum*: constr. אֶת־מִכְסַת, *summam*, Lev. XXVII. 23. בְּמִכְסַת, *secundum numerum*, Exod. XII. 4. Leniter sine daghesch, pro מִכְּסָה formæ מְגִלָּה.

כָּסַף *appetivit*, *expetivit*: futu-

rum, יִכְסֹף, *appetet*, Psalm. XVII. 12. תִּכְסֹף, *expetes*, Job XIV. 15. Niph. נִכְסַף, *desiderio affici* vel *teneri*: infin. et præter. נִכְסֹף נִכְסַפְתָּה, *desiderando desiderio tenebaris*, Gen. XXXI. 30. נִכְסְפָה, *desiderio afficitur*, Psalm. LXXXIV. 3. Particip. נִכְסָף, *affecta desiderio*, Soph. II. 1.

כֶּסֶף, masc. *argentum*, tam *signatum* quam *non signatum*, quasi *expetibile* et *desiderabile* dictum, *pecunia*, *nummi argentei*, Genes. XVII. 12. Aff. כַּסְפְּךָ, *argentum tuum*, 1 Reg. XX. 5. Plur. כַּסְפֵּיהֶם, *pecunias eorum*, Gen. XLII. 25.

כסת כְּסָתוֹת, f. pl. *pulvilli*, Ezech. XIII. 18. Aff. כִּסְּתוֹתֵיכֶנָה, *pulvillos vestros*, ver. 20. Simile vide in זְמַם.

כְּעַן Chald. *jam*, *nunc*, Dan. II. 23. מִן אֱדַיִן וְעַד כְּעַן, *inde a tunc usque ad nunc*, Esr. V. 16.

* כְּעֶנֶת, vide in עֶתֶת.

כָּעַס *indignatus fuit*: præter. וְכָעַס, *et indignatur*, Psalm. CXII. 10. Infin. לִכְעוֹס, *indignando*, Eccl. VII. 9. Futurum, אֶכְעַס, *indignabor*, Ezech. XVI. 42. Pih. כִּעֵס, *irritare*: præt. וְכִעֲסַתָּה, *et ad indignationem provocabat*, *irritabat eam*, 1 Sam. I. 6. כִּעֲסוּנִי, *irritarunt me*, Deuter. XXXII. 21. Hiph. præter. הִכְעִיס, idem, 1 Reg. XV. 30.

כַּעַס, m. *indignatio*, Eccles. VII. 3. Et cum ש, כַּעַשׂ, Job V. 2. מִכַּעַשׂ, *præ indignatione*, Job XVII. 7. Plur. הַכְּעָסִים, *irritamenta*, 2 Reg. XXIII. 26.

כָּפָה *subigere*, *supprimere*: vel, *exstinguere*. Priori modo convenit cum כָּפַף, sicut etiam dicitur שָׁגָה et שָׁגַג, item חָקָה et חָקַק. Altero modo chaldaicum est, et convenit cum כבה. Futur. יִכְפֶּה אָף, *supprimit* vel *exstinguit iram*, Prov. XXI. 14.

כָּפַל *duplicavit*, *conduplicavit*. Præt. וְכָפַלְתָּ, *et conduplicabis cortinam*, Exod. XXVI. 9. Niph. futur. וְתִכָּפֵל חֶרֶב, *et duplicabitur* vel *iterabitur gladius*, Ezech. XXI. 19.

כֶּפֶל, masc. *duplum*, Job XLI. 5. Duale, כִּפְלַיִם, *duplicia*, *duplo majora*, Job XI. 6.

מַכְפֵּלָה, f. *Machpela*, nomen proprium loci, Gen. XXIII. 17. Quibusdam substantivum est, *duplicitas*.

כָּפַן *collegit*, *aggregavit*, *congregavit*: juxta Aben Esram et R. Salomonem, idem quod כְּנַף in Targum et apud Rabbinos. Præterit. כָּפְנָה שָׁרָשֶׁיהָ, *applicuit radices suas*, Ezech. XVII. 7.

כָּפָן, m. *fames*, Job XXX. 3. ex usu chaldaico.

כפס כָּפִיס, m. *tignum*, *trabs*, וְכָפִיס מֵעֵץ, *tignum e ligno*, Hab. II. 11. Aben Esra, *locus*, inquit, *durior est in trabibus*, *qui vocatur nodus*.

כָּפַף *curvavit*, *incurvavit*, Psal. LVII. 7. Particip. כְּפוּפִים, *incurvatos*, Psal. CXLVI. 8. Infin. הֲלָכֹף, *an incurvare?* Ies. LVIII. 5. Niph, futurum, אִכַּף, *incurvabo me*, Mich. VI. 6.

כַּף, f. *curvatura*, *cavum*, 1 Sam. XXV. 29. *vola*, et synecdochice, *manus*: *planta pedis*, Ezech. I. 7. *acerra*, vas concavum, Num. VII. 14: *acetabulum*, Genes. XXXII. 25. כַּפּוֹ, *manum suam*, Levit. IX. 17. Duale כַּפַּיִם, *manus*, Psalm. XXIV. 4. Hebræi etiam *nubes* interpretantur,

Job XXXVI. 32. Thren. III. 41. Exod. XXXIII. 22. ubi videatur Aben Esra. Construct. כַּף, Levit. VIII. 27. Aff. כַּפֵּיכֶם, *manus vestras*, Ies. I. 15. Fœm. plur. כַּפּוֹת, *spathæ*, *ramuli palmarum*, Levit. XXIII. 40. *plantæ*, Jos. III. 13. *volæ*, 2 Reg. IX. 35. *acerræ*, Num. VII. 84. *manubria*, Cant. V. 5.

אַכְפִּי, vide in אָכַף.

כִּפָּה, f. *ramus*, Ies. IX. 13. Affix. וְכִפָּתוֹ, *et ramus ejus*: Job XV. 32.

כָּפַר *picavit*, *pice obduxit*. Præt. וְכָפַרְתָּ, *et picato*, Gen. VI. 14. Pih. כִּפֵּר, *placavit*, *expiavit*, *expiationem fecit*, Exod. XXX. 10. Futurum, אֲכַפְּרָה, *placabo*, Gen. XXXII. 21. Pyh. præter. כֻּפַּר, *expiatio facta fuit*, Exod. XXIX. 33. וְכֻפַּר, *et abolebitur*, Ies. XXVIII. 18. Futur. יְכֻפַּר, *expietur*, Ies. XXII. 14. Ex Niphal et Hithpahel compositum, præterit. וְנִכַּפֵּר, *expiabitur*, Deuter. XXI. 8. Hithp. futur. יִתְכַּפֵּר, *expiabitur*, 1 Sam. III. 14.

כֹּפֶר, m. *pix*, Gen. VI. 14. *expiatio*, *redemptura*, *redemptionis pretium*, Exod. XXI. 30. *vicus*, *villa*, 1 Sam. VI. 18. *cyprus*, arbor odorata, Cant. I. 14. Aff. כָּפְרוֹ, *redempturam suam*, Psal. XLIX. 8.

כָּפָר, m. *pagus*, *vicus*: construct. כְּפַר, quod quibusdam est proprium nomen, Jos. XVIII. 24. Plural. בַּכְּפָרִים, *in pagis*, vel, *ad cypros*, Cant. VII. 11. וּבַכְּפָרִים, *et in pagis*, 1 Par. XXVII. 25.

כְּפִר, m. idem. Plur. בַּכְּפִרִים, *in vicis*, vel *in aliquo vicorum*, Nehem, VI. 2.

כְּפִיר, masc. *leo juvenis*, prædari discens, Ezech. XIX. 3. ubi a catu*lo* distinguitur. Plural. הַכְּפִירִים, *juvenes leones*, Psalm. CIV. 21. Affix. כְּפִירֶיהָ, *juvenes leones ejus*, Ezech. XXXVIII. 13. Vide אַרְיֵה.

כְּפֹר, m. *pruina*, Psalm. CXLVII. 16. *crater*; *pelvis*, 1 Par. XXVIII. 17. Plur. construct. וְלִכְפוֹרֵי, *et pro pelvibus*, ibidem. כְּפוֹרֵי כֶסֶף; *crateres argentei*, Esr. I. 10.

כִּפֻּרִים, m. pl. *expiationes*, Levit. XXIII. 28.

כַּפֹּרֶת, f. *propitiatorium*, *expiatorium*, *placatorium*. Vocatur sic operculum, sive *tegumentum* arcæ fœderis ex auro puro factum, quod illic Dominus *propitium* se ostenderet, Exod. XXV. 17.

כבש Hiph. הִכְפִּישׁ, *depressit*, *subegit*. Præterit. הִכְפִּישַׁנִי, *depressit me*, Thren. III. 16. id est, כָּנַע, כָּבַשׁ, כִּסָּה, juxta hebræos quosdam. R. Salomon, *operuit me*, *cumulavit super me pulverem*. Apud Rabbinos, מִדָּה כְפוּשָׁה, *mensura accumulata et pressa*.

כְּפַת Chald. *vinxit*, *ligavit*. Præt. כְּפִתוּ, *vinxerunt*, Dan. III. 21. Quidam ex passivo Pehil exponunt, *vincti fuerunt*. Pahel infinit. לְכַפָּתָה, *ad ligandum*, Dan. III. 20. Particip. מְכַפְּתִין, *ligati*, Dan. III. 23. In Targum quandoque respondet hebraico אָסַר.

כַּפְתֹּר m. *malum*, *pomum*, *malogranatum*, sed artificiale tantum, cujus generis inter pinnacula templorum ac structurarum magnificarum, ornatus causa, locari solent: *globus*, *sphærula*, Exod. XXV. 33. Amos IX. 1. Plur. כַּפְתֹּרִים. Aff. כַּפְתֹּרֶיהָ, *mala*, *spherulæ ejus*, Exod. XXV. 34. בְּכַפְתֹּרֶיהָ, *in malis* vel *globis ejus*, Soph. II. 14.

* כַּר, vide in כרר.

כרב כְּרוּב, m. *cherub*, *cherubinus*, imago humana, sed alata, operculo propitiatorio arcæ fœderis imposita, Exod. XXV. 18. repræsentans angelos invisibiles; unde Moses angelos ante paradisum collocatos, *cherubim*, appellavit, ut populus nomine noto et quasi visibili, melius comprehenderet angelos invisibiles, Gen. III. 24. Plur. כְּרֻבִים, Exod. XXV. 18. Vide et Ezech. IX. et X.

כִּרְבֵּל Pihel, *amicire*, *tegere*: Pyh. particip. מְכֻרְבָּל בִּמְעִיל, *opertus, paludatus pallio*, 1 Paral. XV. 27.

כַּרְבְּלָה, f. Chald. *paludamentum*, *tegumentum*: aff. כַּרְבְּלָתְהוֹן, *paludamentis suis*, Dan. III. 21.

כָּרָה *fodit*, *effodit*, *perfodit*: *convivium apparavit*: *emit*, *comparavit*. Præt. בּוֹר כָּרָה, *cisternam fodit*, Psal. VII. 16. אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי, *quod emi mihi*, Gen. L. 5. juxta Targum et Talmudicos in Rosch haschana fol. 26, cujus meminit R. Salomon. Aben Esra exponit *fodi*. Futur. וָאֶכְּרֶהָ לִּי, *et comparavi eam mihi*, Hos. III. 2. וַיִּכְרֶה לָהֶם כֵּרָה גְדוֹלָה, *et apparavit illis apparatum magnum*, 2 Reg. VI. 23. יִכְרוּ עָלָיו, *convivium apparabunt super eum*, Job XL. 29. Niph. futur. עַד יִכָּרֶה, *donec fodiatur*, Psal. XCIV. 13. Chaldaice ex Ithpehal אֶתְכְּרִיַּת רוּחִי, *transfixus*, *infirmatus est spiritus meus*, Dan. VII. 15. vel etiam *abbreviatus*, ut sumitur in Targum, Prov. XIV. 29.

כֵּרָה, fœm. *convivium*, 2 Reg. VI. 23.

כְּרוֹת, f. pl. *fossuræ*, Soph. II. 6.

מִכְרֶה, m. *fodina*: constr. מִכְרֵה מֶלַח, *fodina salis*, Soph. II. 9.

כְּרַז Chald. *proclamavit*. Præter. Aphel, וְהַכְרִזוּ עֲלוֹהִי, *et proclamarunt de eo*, Dan. V. 29.

כָּרוֹזָא, m. *præco*, Dan. III. 4.

כרך תַּכְרִיךְ, m. *stola*, *pallium*, quasi *involucrum* dictum, Esth. VIII. 15. nam כְּרַךְ in Targum et apud Rabbinos est *involvere*, *involucro operire*, *amicire*.

כַּרְכֹּב m. *ambitus*, *circuitus*, Exod. XXVII. 5. Aff. כַּרְכֻּבּוֹ, *ambitu illius*, Exod. XXXVIII. 4.

כַּרְכֹּם m. *crocus*, Cant. IV. 14. Hinc pilei flavi, quos Judæi Venetiis gestant, vocantur ab illis כּוֹבָעִים כַּרְכֻּמִים, *galeri crocei*. Kimchi radicem facit כָּרַם, et sic prima radicis repetitur, ut in præcedenti כַּרְכֹּב, et similibus.

* כִּרְכֵּר, vide paulo post in כָּרַר.

כֶּרֶם m. *vinea*, Genes. IX. 20. Affix. תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ, *putabis vineam tuam*, Lev. XXV. 3. Plur. כְּרָמִים, *vineæ*, Iob XXIV. 18. Constr. כַּרְמֵי, Jud. XIV. 5. Aff. אֶת־כַּרְמֵיהֶם, *vineas suas*, Jud. IX. 27.

כֹּרֵם, mascul. *vinitor*: plural. כֹּרְמִים, *vinitores*, Joel I. 11. Affix. וְכֹרְמֵיכֶם, *et vinitores vestri*, Ies. LXI. 5.

כַּרְמֶל *Carmel*, nomen proprium oppidi in tribu Jehuda, Jos. XV. 55. et montis feracissimi, aut qui adjunctam vallem habuit eximiæ feracitatis, 1 Reg. XVIII. 9. Unde quandoque cum monte *Baschan*, qui feracitate commendatissimus est, Nah. I. 4. conjungitur. Indè appellative est *arvum*, locus frugibus ac arboribus consitus, Ies. XXXII. 15. ac specialius *spica virens*, Lev. II. 14. וְכַרְמֶל, *aut spicas virentes*, Levit. XXIII. 14. et sic

2 Reg. IV. 42. Cum affixo, כַּרְמִלּוֹ, *arva ejus*, 2 Reg. XIX. 23. Vide et in sequenti forma.

כַּרְמִיל, m. *coccineum*, 2 Par. II. 7. et ex forma præcedenti, כַּכַּרְמֶל, *tamquam coccineum*, Cant. VII. 5.

כַּרְמְלִי, mascul. *Carmelita*, 1 Sam. XXX. 5. cujus fœmin. כַּרְמְלִית, 1 Sam. XXVII. 3.

כרס כָּרְסֵי כָּרְסָא, m. Chald. *solium*, *thronus*, Dan. V. 20. Affix. כָּרְסְיֵהּ, *solium ejus*, Dan. VII. 9. Plur. כָּרְסָוָן, *solia*, ibidem.

כִּרְסֵם Pih. *suffodit*: futur. יְכַרְסְמֶנָּה, *suffodiat eam*, Psalm. LXXX. 14.

כָּרַע *incurvavit se*, *procubuit in genua*. Præt. כָּרַע רָבַץ כְּאַרְיֵה, *incurvavit se*, *cubuit ut leo*, Gen. XLIX. 9. Quadrupedia majora, quando cubare volunt, in crura se primum demittunt: כָּרְעוּ עַל־בִּרְכֵיהֶם, *incurvarunt se in genua sua*, Jud. VII. 6. Futur. וְנִכְרָעָה, *et procumbamus in genua*, Psalm. XCV. 6. ubi Kimchi scribit, significare *incurvationem capitis*, cum quadam parte corporis. Hiph. הִכְרִיעַ, *incurvare fecit*, *prostravit*, *depressit*: præterit. הִכְרִיעַ, Psalm. LXXVIII. 31. Infinit. הַכְרֵעַ הִכְרַעְתָּנִי, *deprimendo depressisti me*, Jud. XI. 35. Vide radicem בָּרַךְ.

כְּרָעַיִם, f. dual. *crura*, Lev. XI. 21. Affix. כְּרָעָיו, *crura ejus*, Lev. IV. 11.

כַּרְפַּס m. *carbasus*, linum et velum ex lino factum: *carbasinum*, Esth. I. 6. sed quia præcedit ibi חוּר quod *candidum* significat, ideo hoc redditur *viride*. Est formæ חַשְׁמַן.

כרר Pihel geminata prima radicis, כִּרְכֵּר, *saltavit*, *subsiliit*. Particip. מְכַרְכֵּר, *saltans*, 2 Sam. VI. 14.

כִּרְכָּרוֹת, f. pl. *veredarii*, Ies. LXVI. 20. Aben Esra scribit, כַּר inter alia etiam significare *cameli præstantis* speciem, unde כִּרְכָּרוֹת.

כַּר, m. varia significat: *pascuum*, Ies. XXX. 23. *agnus*, Ies. XVI. 1. *clitellæ*, *stramentum*, Genes. XXXI. 34. Plur. כָּרִים, *agni*, Ies. XXXIV. 6. *pascua*, Psalm. LXV. 14. *duces*, *primores exercitus*, Ezech. XXI. 27. et sic IV. 2. ubi quidam *arietem* pro instrumento bellico ad oppugnandum urbes explicant. Et per apocopam, לְכָרִי, *ad primores*, 2 Reg. XI. 4. et sic, וְאֶת־הַכָּרִי, *et primores*, 2 Reg. XI. 19. pro כָּרִים juxta Chaldæum et hebræos.

כָּרֵשׂ m. *ingluvies*. Affix. מִלָּא כְּרֵשׂוֹ, *replevit ingluviem suam*, Jer. LI. 34.

כָּרַת *cecidit*, *abscidit*, *discidit*, *exscidit*, *præcidit*, *succidit*, *amputavit*. Cum nomine בְּרִית, *fœdus*, per *pangere* redditur, q. d. *scindere fœdus*: nam in fœdere pangendo *dissectione pecorum* utebantur, Gen. XV. 10, 17. et Jer. XXXIV. 18. Præt. כָּרַת עִמָּנוּ בְּרִית, *pepigit nobiscum fœdus*, Deut. V. 2. Niph. נִכְרַת *abscissus*, *discissus*; *excisus*, *succisus fuit*, Joel I. 5. Infinit. cum futuro הִכָּרֵת תִּכָּרֵת, *exscindendo exscindetur*, Num. XV. 30. Pyh. præter. כָּרַת שָׁרֵּךְ, *præcisus est umbilicus tuus*, Ezech. XVI. 4. Fœm. כָּרְתָה, *excisus est*, Jud. VI. 28. Hiph. præt. הִכְרִית אֶת־הָאֹבוֹת, *excidit pythones*, 1 Sam. XXVIII. 9. Hoph. præter. הָכְרַת, *excisum fuit*, Joel I. 9.

כְּרֻתוֹת, fœm. pl. *trabes*, 1 Reg. VII. 2. et VI. 36.

כְּרִיתוּת, f. *repudium*; quasi con-

jugii scissio vel *rescissio*, Ies. L. 1. vel כְּרִיתֻת, Deut. XXIV. 1. Plural. כְּרִיתֻתֶיהָ, *repudiorum ejus*, Jer. III. 8.

כְּרֵתִי, *Keretæus*, 1 Sam. XXX. 14. Plur. אֶת־כְּרֵתִים, *Keretæos*, Ezech. XXV. 16.

כֶּשֶׂב m. *agnus*, *ovis annicula*, Levit. III, 7. Plur. מִן הַכְּשָׂבִים, *ex ovibus*, Lev. I. 10. Fœmin. כִּשְׂבָּה, *agna* vel *ovis fæmina*, Lev. V. 6.

כַּשְׂדָּיָא כַּשְׂדַּי, Chald. *Chaldæus : divinus*, *divinandi peritus*, quod in eo Chaldæi excellerent. Dan. II. 10. Plural. כַּשְׂדָּיֵא, quod sic scribitur pro כַּשְׂדָּאֵי, et integre כַּשְׂדָּאִין, *Chaldæi*, Dan. III. 8. Hebraice, כַּשְׂדִּים, *Chaldæi*, Dan. II. 2. Sumitur et pro ipsa *regione*, quam Chaldæi incolebant : unde cum ה locali כַּשְׂדִּימָה, *in Chaldæam*, Ezech. XI. 24.

כָּשָׂה *obduci*, *operiri* : præter. כָּשִׂיתָ, *obductus es*, scilicet *adipe*, Deut. XXXII. 15. Convenit cum כָּסָה.

כָּשַׁל *impegit*, *offendit*, *corruit*, *lapsus est*. Præter. וְכָשַׁל עוֹזֵר, *et corruet adjutor*, Ies. XXXI. 3. Niph. præt. וְנִכְשַׁל, *et impinget*, Dan. XI. 9. Part. וְהַנִּכְשָׁל, *et qui collapsus est*, Zach. XII. 8. Infin. וּבְהִכָּשְׁלָם, *et quum corruerint*, Dan. XI. 34. Pih. futur. תְּכַשְּׁלִי, *impingere facies*, quod Masorethæ legendum docent תְּשַׁכְּלִי, *orbabis*, Ezech. XXXVI. 14. Hiph. הִכְשִׁיל, *impingere fecit ; labefactavit* : præt. הִכְשִׁיל, *labefactavit*, Thren. I. 14. הִכְשַׁלְתֶּם, *fecistis ut impingerent*, Mal. II. 8. Infinit. וּלְהַכְשִׁיל, *et ad faciendum ut impingas*, 2 Par. XXV. 8. Hoph. part. מֻכְשָׁלִים, *projecti*, Jer. XVIII. 23.

כַּשִּׁיל, m. *securis*, *bipennis* aut *vectis*, Psalm. LXXIV. 6.

כִּשָּׁלוֹן, m. *lapsus*, Prov. XVI. 18.

מִכְשׁוֹל, m. *offendiculum*, *offensio*, Lev. XIX. 14. Plur. מִכְשֹׁלִים, *offendicula*, Jer. VI. 21.

מַכְשֵׁלָה, f. *ruina*, Ies. III. 6. Plur. וְהַמַּכְשֵׁלוֹת, *et ruinas* vel *offendicula*, Soph. I. 3.

כִּשֵּׁף Pih. *præstigiis usus est*, 2 Par. XXXIII. 6. Particip. מְכַשֵּׁף, *præstigiis utens*, *præstigiator*, *maleficus*, Deuter. XVIII. 10. Plurale, וְלַמְכַשְּׁפִים, *et præstigiatores*, Exod. VII. 11. Fœmin. מְכַשֵּׁפָה, *præstigiatricem*, Exod. XXII. 18. Aben Esra scribit, Exod. VII. מְכַשְּׁפִים esse, qui mutant et transformant res naturales ad aspectum oculi.

כַּשָּׁפִים, m. pl. *præstigiatores*, *malefici*, Jer. XXVII. 9.

כְּשָׁפִים, m. pl. *præstigiæ*, *maleficia*, Mich. V. 12.

כָּשֵׁר *rectum esse* : fut. יִכְשַׁר, *rectum sit*, Eccl. XI. 6. Hiph. infin. הַכְשִׁיר, *dirigere*, Eccles. X. 10.

כָּשֵׁר, m. *rectus*, *rectum*, Esth. VIII. 5.

כִּשְׁרוֹן, m. *rectitudo*, *æquitas*, Eccl. II. 21.

כִּישׁוֹר, m. *verticulum*, quasi fusi *directorium*, Prov. XXXI. 19. chaldaice כִּשְׁרָא.

כּוֹשָׁרוֹת, f. pl. *compedes*, Psalm. LXVIII. 7. juxta Aben Esram. R. Salomon *recto*, *opportuno tempore*.

כָּתַב *scripsit*, *conscripsit*, *descripsit*, *inscripsit*, *perscripsit*, *præscripsit*, *rescripsit*. Præt. כָּתַב לָכֶם, *scripsit vobis*, 2 Reg. XVII. 37. etc.

Chald. præter. כְּתַב, *scripsit*; Dan. VI. 25. כְּתַבוּ, *scripserunt*, Esr. IV. 8. Particip. כָּתְבָן, *scribentes*, Dan. V. 5. Fœm. כָּתְבָה, *scribens erat*, ibid. Particip. Peh. כְּתִיב, *scriptum erat*, Esr. V. 7. Futur. נִכְתֻּב, *scriberemus*, Esr. V. 10. Niph. præt. נִכְתַּב, *scriptum est*, Esth. III. 12. Partic. נִכְתָּב, *rescripta erat*, Esth. VIII. 8. Futur. יִכָּתֵב, *scribatur*, Esth. III. 9. Pih. præter. כִּתְּבוּ, *præscripserunt*, Ies. X. 1. Particip. מְכַתְּבִים, *scribentibus*, *scribis*, ibidem.

כְּתָב, m. *scriptum, scriptura, præscriptum*, *rescriptum*: aff. כִּכְתָבָם, *secundum scripturam eorum*, Esth. VIII. 9. Chald. דִּי לָא כְתָב, *cujus non est scriptura*, id est, *cujus mensura non est præscripta*, sed indefinita, Esr. VII. 22. Constr. כִּכְתַב, *secundum præscriptum*, Esr. VI. 18. Fœmin. כְּתָבָה, *scriptura*, Dan. V. 7. vel כְּתָבָא, Dan. V. 8.

כְּתֹבֶת, f. *inscriptio*, Lev. XIX. 28.

מִכְתָּב, masc. *scriptura, scriptum*, Exod. XXXII. 16.

כֹּתֶל m. *paries*: affix. כָּתְלֵנוּ, *parietem nostrum*, Cant. II. 9. Chald. דִּי כְתַל, *parietis*, Dan. V. 5. Plural. בְּכֻתְלַיָּא, *in parietibus*, Esr. V. 8.

כֶּתֶם m. *aurum insigne*: כֶּתֶם פָּז, *aurum insigne*, *aurum purgatissimum*, Cant. V. 11. בְּכֶתֶם אוֹפִיר, *auro Ophir*, Job XXVIII. 16. בְּכֶתֶם טָהוֹר, *auro puro*, ver. 19. Vide זָהָב.

נִכְתָּם, Niph. *inaurari*. Participium, נִכְתָּם עֲוֹנֵךְ, *insigni auro obducat se*, vel, *obducta est iniquitas tua coram me*, Ierem. II. 22. R. Salomon et Chaldæus, *maculosa est*. Nam כֶּתֶם, chaldaice apud Rabbinos, *macula*, ut R. Salomon notat.

מִכְתָּם, m. *aureum*, κειμήλιον, Psal. XVI. 1. Quidam *instrumenti musici*, alii *carminis* nomen fuisse existimant.

כתן כְּתֹנֶת, f. *tunica*: כְּתֹנֶת פַּסִּים, *tunicam versicolorem*, Genes. XXXVII. 3.

כֻּתֹּנֶת, f. idem, Gen. XXXVII. 31. Aff. כְּתָנְתּוֹ, *tunicam ipsius*, Gen. XXXVII. 23. Plur. כֻּתֳּנוֹת, *tunicæ*, Exod. XXVIII. 40. Aff. בְּכֻתֳּנֹתָם, *cum tunicis suis*, Lev. X. 5.

כָּתְנוֹת, f. pl. idem, Gen. III. 21.

כָּתֵף כָּתֵף, f. *humerus*, *scapula*: *latus*, *litus*, Num. XXXIV. 11. Aff. כְּתֵפִי, *humerus meus*, Job XXXI. 22. Plur. כְּתֵפוֹת, *humeralia*, Exod. XXVIII. 7. Constructum, וְכִתְפוֹת, *et latera ostii*, Ezech. XLI. 2. Masculine cum aff. כְּתֵפָיו, *humeros suos*, Exod. XXVIII. 12. כְּתֵפֶיהָ, *scapulæ ejus*, 1 Reg. VII. 34.

כִּתֵּר Pih. *cinxit*: et ex chaldaico usu, *exspectavit*. Præter. כִּתְּרוּ, *cinxerunt*, Jud. XX. 43. כִּתְּרוּנִי, *cingunt me*, Psalm. XXII. 13. Imper. כַּתַּר־לִי זְעֵיר, *exspecta me paululum*, Job XXXVI. 2. Hiph. הִכְתִּיר, *cinxit*: *coronavit*. Particip. מַכְתִּיר, *circumsidet*, Hab. I. 4. Futur. יַכְתִּרוּ, *cingent*, Psalm. CXLII. 8. וַעֲרוּמִים יַכְתִּרוּ דָעַת, *et astutos coronant scientia*, Prov. XIV. 18. Impersonaliter, *coronantur astuti*.

כֶּתֶר, *corona*, quasi *cinctura* dicta, Esth. XI. 1.

כֹּתֶרֶת, f. *coronamentum*, 1 Reg. VII. 16. Plur. כֹּתָרוֹת, *coronamenta*, ibidem.

כָּתַשׁ *contudit:* fut. אִם־תִּכְתּוֹשׁ, *si contunderes* (*stultum*), Proverb. XXVII. 22.

מַכְתֵּשׁ, m. *mortarium*, ibidem. Item *cavum*, *cavitas*, Jud. XV. 19. Soph. I. 11. a forma mortarii. Priori loco intelligunt quidam *cavitatem*, sive *alveolum* dentis: alii *petram*, quæ formam habuerit mortarii, in loco cui *Lechi* nomen. Altero loco Aben Esra intelligit vicum urbis, qui a *mortario* appellatus, ut fere omnes insigniores plateæ nomen a certa aliqua re habere solent.

כָּתַת *tutudit*, *contudit*, *contrivit:* præter. וְכַתּוֹתִי, *et contundam*, Psal. LXXXIX. 24. Particip. וְכָתוּת, *et contusum*, Levit. XXII. 24. Infinitiv. כַּתּוֹת, *contundendo*, Ies. XXX. 14. Futur. וָאֶכֹּת, *et contrivi*, Deut. IX. 21. ubi Daghesch et vocalis brevis sunt loco vocalis longæ: simile vide in קָבַב. Pih. præterit. כִּתַּת, *contudit*, 2 Paral. XXXIV. 7. וְכִתְּתוּ, *ut tundant*, Ies. II. 4. Hiph. forma irregulari est futur. וַיַּכְּתוּ, *et contriverunt*, Deut. I. 44. וַיַּכְּתוּם, *et contuderunt eos*, Numer. XIV. 45. Hoph. futur. יֻכַּת, *conteretur*, Ies. XXIV. 12. יֻכַּתּוּ, *contundentur*, Jer. XLVI. 5. In his vocalis longa in brevem et Daghesch commutata est, ut sæpe. Alii a יכת, alii a נכת deducunt.

כָּתִית m. *tusum*, Ex. XXVII. 20.

מְכִתָּה, f. *contusio:* בִּמְכִתָּתוֹ, *in contusione ejus*, Ies. XXX. 14.

ל

לֹא *non*. Triginta quinque sunt cum ו, לוֹא. Juxta Masoram *quindecim* locis scribitur לֹא, pro quo legendum לוֹ, *ei*, *ipsi*. Loca vero sunt hæc; Ex. XXI. 8. Lev. XI. 21. et XXV. 30. 1 Sam. II. 3. 2 Sam. XVI. 18. Ps. C. 3. et CXXXIX. 16. 2 Reg. VIII. 19. Ies. IX. 3, et LXIII. 9. Esr. IV. 2. Job XIII. 15. et XLI. 3. Prov. XIX. 7. et XXVI. 2. Alibi tamen plura observata sunt, ut, Ies. XLIX. 5. et 1 Paral. XI. 20. Item bis scriptum לוֹ, quod legendum לֹא, *non*, 1 Sam. II. 16. et XX. 2. הֲלֹא, *nonne*, *an non?* Jos. X. 13. vel cum ו, הֲלוֹא, 1 Reg. I. 11. et cum ה, הֲלֹה, *nonne?* Deut. III. 11. בְּלוֹא, *in non*, *in id quod non*, Jer. II. 11. *pro non*, id est, *sine*, *absque*, Ies. LV. 1. *per non*, *per eos qui non*, Jer. V. 7. כְּלוֹא, *ac si non*, Obad. ver 16. לְלוֹא, *iis qui non*, Ies. LXIII. 1; *absque*, 2 Paral. XV. 3. Chald. לָא, *non*, Jer. X. 11. הֲלָא, *nonne?* Dan. III. 24. Et cum ה, כְּלָה, *ut nihili*, Dan. IV. 32.

לאב תַּלְאוּבָה, fœm. *siccitas*. Plur. בְּאֶרֶץ תַּלְאֻבוֹת, *in terra siccitatum*, id est, *sicca*, Hos. XIII. 5.

לָאָה *moleste*, *ægre ferre: laborare*, *labore defetisci*, *defatigari*, *defessum esse*. Futurum, תִּלְאֶה, *ægre feres*, Job IV. 2. Cum apocopa, וַתֵּלֶא, *defetisceris*, Job IV. 5. וַיִּלְאוּ, *et defessi sunt*, Gen. XIX. 11. Niph. præterit. נִלְאָה, *fatigatus fuit*, Ies. XVI. 12. נִלְאֵיתִי, *defessus sum*, Ies. I. 14. Hiph. הֶלְאָה, *fatigavit:* præt. הֶלְאַנִי, *fatigat me*, Job XVI. 7. הֶלְאַת, *fatiget*, Ezech. XXIV. 12.

ubi ת est loco ה. Futur. תִּלְאֶה, *fatigatis*, Ies. VII. 13.

תְּלָאָה, f. *labor*, *defatigatio*, *molestia*, Exod. XVIII. 8. מַתְּלָאָה, *quantum fatigationis*, Mal. I. 13. pro מַה־תְּלָאָה, sicut alibi dicitur מַזֶּה pro מַה־זֶּה, Exod. IV. 2.

לאט לָאַט *obvolvit*, *involvit*, *involucris texit*. Praet. לָאַט אֶת־פָּנָיו, *obvolvit faciem suam*, 2 Sam. XIX. 4. Convenit cum לוּט.

בְּלָאט, vide infra in לוּט.

לאך מַלְאָךְ, *legatus*, *nuntius*: *angelus*: qui sic dicitur a *functione*, quam Deus ipsi imponit; a מְלָאכָה *functio*. Construct. מַלְאַךְ יְהוָֹה, *angelus Domini*, Genes. XVI. 7. Affix. מַלְאָכוֹ, *angelum suum*, Gen. XXIV. 40. Plural. מַלְאָכִים, *nuntios*, Genes. XXXII. 4. Construct. מַלְאֲכֵי, *angeli Dei*, Gen. XXXII. 2. Aff. מַלְאָכָיו, *nuntiorum suorum*, 2 Par. XXXVI. 15. מַלְאָכֵכֶה, *nuntiorum tuorum*, Nah. II. 14. cum Tzere loco Kametz. Chald. מַלְאֲכֵהּ, *angelum suum*, Dan. III. 28.

מַלְאָכוּת, fœm. *legatio*: construct. בְּמַלְאֲכוּת יְהוָֹה, *in legatione Domini*, Hag. I. 13.

מְלָאכָה, f. *opus*, *functio*, *artificium*, *ars*. Kimchi vult, sic esse pro מַמְלָאכָה, formæ מַמְלָכָה, ut liquet etiam ex plurali constructo. Significatur autem hoc nomine, *res et substantia quævis*, circa quam *opera* et *industria* collocatur, ut 1 Sam. XV. 9. et Genes. XXXIII. 14. Constr. מְלֶאכֶת עוֹר, *opere pelliceo*, Levit. XIII. 48. Semel cum defectu א, לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם, *operi cælorum*, Jer. VII. 18. quod repetitur, XLIV. 17. R. Salomon, *reginæ cælorum*, quasi a מַלְכָּה. Affix. לִמְלַאכְתּוֹ, *operi suo*, 2 Par. VIII. 9. Plur. מַלְאָכוֹת. Construct. מַלְאֲכוֹת הַתַּבְנִית, *opera structuræ*, 1 Paral. XXVIII. 19. Aff. מַלְאֲכוֹתֶיךָ, *opera tua*, Psal. LXXIII. 28.

* לְאֹם, vide in אמם.

לבא לָבִיא, m. *leo immanis*, et *annosus* quidem, sed *decrepito*, qui לַיִשׁ dicitur, *junior*, cum dentes molares ei attribuantur, Joel I. 6. Et *catulus*, Job IV. 11. Vide ארה. Plur. לְבָאִם, *immanes leones*, Psalm. LVII. 5. Fœm. לְבִיָּא, *leæna*, Ezech. XIX. 2. Plur. cum affixo לִלְבְאֹתָיו, *leænis suis*, Nah. II. 13. Quidam a sequenti nomine deducunt, quasi *leonem cordatum* et *animosum* dicas.

לבב לֵבָב m. *cor*, *animus*: construct. לְבַב אֱנוֹשׁ, *cor hominis*, Psal. CIV. 15. בִּלְבַב יַמִּים, *in cor marium*, id est, *in intimam partem*, quia cor est in intima parte pectoris. Jon. II. 4. Sic, ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς, *in corde terræ*, Matth. XII. 40. Sic et Statius Theb. V. vers. 468. *Delumuere animi maris*. Aff. בִּלְבָבְךָ, *in animo tuo*, Deut. IX. 4. לְבַבְכֶם, *cor vestrum*, N. XV. 39. Plur. cum affixo לִבְבֵיהֶן, *ad corda sua*, Nah. II. 8. Ex forma fœminina, לְבָבוֹת, *corda*, 1 Par. XXVIII. 9. Chald. construct. וּלְבַב, *et cor*, Dan. VII. 4. לִבְבָךְ, *animum tuum*, Dan. V. 22. לִבְבֵהּ, *animus ejus*, Dan. V. 20.

לֵב, m. idem: בְּלֵב וָלֵב, *cum corde et corde*, id est, *duplici* corde, cujus *unum in ore*, *alterum in pectore*, Ps. XII. 3. Sic alibi est, בְּלֹא לֵב וָלֵב, *absque corde et corde*, id est, *integro*, *sincero animo*, 1 Par. XII. 33. בְּלֶב־יָם, *in corde maris*, Ex. XV. 8. בְּלֵב הָאֵלָה, *in cor quercus*, id est, *per mediam quercum*, 2 Sam. XVIII. 14. Affix.

בְּלִבָךְ, *in animum tuum*, Prov. II. 10. Chald. בְּלִבִי, *in animo meo*, Dan. VII. 28.

לִבָּה, f. idem: aff. לִבָּתֵךְ, *animus tuus*, Ezech. XVI. 30. Plurale, לִבּוֹת, *corda*, Psalm. VII. 10. Aff. לִבֹּתָם, *corda eorum*, Ies. XLIV. 18. בְּלִבּוֹתָם, *in animis suis*, Psalm. CXXV. 4.

בְּלִבַּת, vide infra in לַהַב; nam si hinc esset, dici debuisset בְּלִבַּת, cum Chirek sub Lamed, ut notat Aben Esra, Exod. III. 2.

לְבִבוֹת, f. pl. *mattyæ*, *lagana*, *placentæ suaves et gratæ*, quasi *cordialia* aut *cordis refectoria* dicas, 2 Sam. XIII. 6.

נִלְבַב, Niph. *cordatum fieri*: futur. יִלָּבֵב, *cordatus fiat*, Job XI. 12. Pih. præteritum, לִבַּבְתִּנִי, *rapuisti animum meum*, juxta Aben Esram, Cant. IV. 9. R. Salomon, *traxisti animum meum ad te*, q. d. *incordiasti me*. Talmudici prisci, *copulasti cor meum cum tuo*: unde et לְבוּבִין, *copulati*, scilicet *copulis*, quibus duo animalium pedes *copulantur*, ut conjunctim eant; codice Schabbath cap. 5. fol. 53. Syriace לַבֵּבוּ, *animum addite*, 1 Thessal. V. 14. אֶתְלַבְּבוּ, *bono animo estote*, Matth. XIV. 27. Futurum ex alia significatione וּתְלַבֵּב, *et placentet*, *placentas* aut *mattyas paret*, 2 Sam. XIII. 6. et sic ver. 8.

* לְבַד. Vide in radice בדד.

לבט Niph. נִלְבַט, *conturbari*, *conturbare se*. Fut. יִלָּבֵט, *conturbabitur*, Prov. X. 8., 10. Aben Esra *corruet*, *pœnas dabit*; quidam, *vapulabit*.

לבן Hiph. הִלְבִּין, *albuit*, *albus evasit*: *dealbavit*: præter. הִלְבִּינוּ, *albi evaserunt*, Joel I. 7. Fut. אַלְבִּין, *albescam*, Psalm. LI. 9. et transitive infin. וְלַלְבֵּן, *et ad dealbandum*, Dan. XI. 35. Hithp. futur. וְיִתְלַבְּנוּ, *et dealbabuntur*, Dan. XII. 10.

לָבָן, m. *albus*, et interdum substantive *album*, *albor*, Gen. XXX. 35. Constructum irregulare in Segol וּלְבֶן־שִׁנַּיִם, *et albus dentibus*, Gen. XLIX. 12. Plurale, סוּסִים לְבָנִים, *equi albi*, Zach. VI. 2. Fœm. לְבָנָה, *alba*, Levit. XIII. 24. Plur. פְּצָלוֹת לְבָנוֹת, *decorticata alba*, Gen. XXX. 37. Et substantive,

לְבָנָה, f. *luna*, Ies. XXIV. 23. ab *albedine* sic dicta: pallor enim et rubedo accidentales ejus colores sunt.

לִבְנֶה, m. *populus alba*, arbor, Gen. XXX. 37. Hos. IV. 13.

לְבֹנָה, f. *thus*, a *candore*, Cant. IV. 14.

לְבָנוֹן, m. *Libanus mons*, a *thuris copia*, ut quidam volunt. Præcipue a cedris præstantissimis laudatus fuit, ex quibus propterea Salomon templum ædificavit, quod inde vocatur *Libanus*, Zach. XI. 1. per metonymiam, quod *ex lignis montis Libani* esset exstructum.

לְבֵנָה, f. *later*, ab *albore* dictus, quod cum excoquitur igne, *albescit*, Gen. XI. 3. Item *pavimentum*, *pavimentatio lateritia*: constr. לִבְנַת סַפִּיר, *pavimentatio sapphiri*, Exod. XXIV. 10. id est, *pavimentatum sapphiro pro lateribus*. Est sicut חֶשְׁכַת ab integro חֲשֵׁכָה, *tenebræ*. Plurale, לְבֵנִים, *lateres*, Genes. XI. 3. Affix. מִלִּבְנֵיכֶם, *de lateribus vestris*, Exod. V. 19.

לָבַן, *lateres formare*, quasi *laterificare* dicas: fut. נִלְבְּנָה, *laterificemus*, *formemus lateres*, Gen. XI. 3. Et infinit. לִלְבֹּן, *ad formandum lateres*, Ex. V. 7.

מַלְבֵּן, m. *fornax lateraria*, Nah. III. 14. וְהֶעֱבִיר אוֹתָם בַּמַּלְבֵּן, *et*

traduxit eos per fornacem laterariam, id est, *combussit eos in loco ubi lateres uruntur*, 2 Sam. XII. 31. et scriptum est cum כ, sed juxta Masorethas legendum per ב, בַּמַּלְבֵּן.
Aut, ut Kimchi præter præcedentem explicationem notat, *traduxit eos per Molecum*, id est, *per locum Moleci dei Ammonitarum*, in quo liberos traducebant per ignem, et comburebant eos. Sic idem sunt מַלְכָּן, מוֹלֶךְ, et מַלְכּוֹם.

לָבַשׁ *vestivit se, induit vestes:* præt. וְלָבַשׁ בְּגָדִים, *et induet vestes alias*, Levit. VI. 4. et in Tzere, לָבֵשׁ, Ps. XCIII. 1. Chald. fut. תִּלְבַּשׁ, *indues* vel *indueris*, Dan. V. 16. וְלָבַשׁ, *induetur*, Dan. V. 7. Pyh. partic. מְלֻבָּשִׁים, *induti*, 1 Reg. XXII. 10. Hiph. הִלְבִּישׁ, *induere fecit, induit, vestivit alium:* præter. וְהִלְבַּשְׁתָּ, *et indues eos*, Ex. XXVIII. 41. Chald. וְהַלְבִּישׁוּ לְדָנִיֵּאל, *et induerunt Danielem*, Dan. V. 29.

• לְבוּשׁ, m. *indumentum, vestimentum, vestis;* Esth. VI. 7. Aff. לְבוּשׁוֹ, *indumentum suum*, Genes. XLIX. 11. Plur. constr. לְבֻשֵׁי תְכֵלֶת, *indutis hyacinthino*, Ezech. XXIII. 6. Aff. בִּלְבֻשֵׁיהֶם, *vestimentis suis*, Thren. IV. 14. Chald. לְבוּשֵׁהּ, *vestimentum ejus*, Dan. VII. 9. לְבוּשֵׁיהוֹן, *vestimentis suis*, Dan. III. 21. Rabbini etiam fœminino utuntur, לְבוּשָׁה; unde Talmudici: לְבוּשָׁה dicitur quasi לֹא בוּשָׁה, *non pudor:* vestiendo enim et tegendo facit, ut hominem nuditatis suæ non pudeat. Schabbath fol. 77. 2.

מַלְבּוּשׁ, m. idem, Job XXVII. 16. Affix. וּמַלְבּוּשֵׁךְ שֵׁשׁ, *et vestimentum tuum fuit xylinum*, sive *byssinum*, Ezech. XVI. 13. Plurale, מַלְבּוּשַׁי, *vestes meas*, Ies. LXIII. 3. וּמַלְבֻּשֵׁיהֶם, *et vestes eorum*, 1 Reg. X. 5.

תִּלְבֹּשֶׁת, f. *vestitus*, Ies. LIX. 17.

• אַלְגּוּם לגם, vide in litera א.

לַהַב m. *flamma:* metaphorice *gladius, mucro, acies, lamina flammans:* וְלַהַב חֶרֶב, *et flammam gladii*, Nah. III. 3. אַחַר הַלַּהַב, *post mucronem*, Jud. III. 22. Plur. לְהָבִים, *flammæ*, Ies. XIII. 8. Constructum, בְּלַהֲבֵי אֵשׁ, *in flammis igneis*, Ies. LXVI. 15.

לֶהָבָה, לֶהָבֶת, f. idem, Ies. IV. 5. Ezech. XX. 47. Posterior hæc in regimine usurpatur: ut, לַהֶבֶת חֲנִיתוֹ, *lamina hastæ ejus*, 1 Sam. XVII. 7. Hinc contractum בְּלַבַּת אֵשׁ, *in flamma ignis*, Ex. III. 2. pro בְּלַהֶבֶת vel לַהֶבֶת. Plural. לֶהָבוֹת, Psalm. CV. 32. Construct. לַהֲבוֹת אֵשׁ, *in flammas ignis*, Psal. XXIX. 7.

שַׁלְהֶבֶת, f. idem, Ezech. XXI. 3. Prosthesin literæ שׁ habet ex usu chaldæis frequenti, quibus שַׁלְהוֹבִיתָא, est *flamma*. Hinc compositum שַׁלְהֶבֶתְיָה, *flamma Dei*, Cant. VIII. 6. id est, *maxima* et *vehementissima*. Masorethæ notant, juxta Ben Ascher, vocem esse unicam: Aben Esra mavult esse duas, et יָהּ nomen divinum, subjunctum esse, ut אֵל et אֱלֹהִים etiam aliis vocibus simili sensu subjungi solent.

לַהַג m. *lectio, studium:* לַהַג הַרְבֵּה, *lectio multa, fatigatio carnis est*, Eccles. XII. 12.

לָהָה *insanire, furere:* futurum per apocopam, וַתֵּלַהּ, *et furebat*, Gen. XLVII. 13. ubi Pathach loco Segol, propter ultimam gutturalem, quæ

ob id cum Mappik est: vide simile in כָּהָה. Chaldæus reddit וְאִשְׁתַּלְהִי, *et laborabat*, *fessa*, *languida erat*, quasi cum לאה conveniens. Hithp. participium ex geminatis duabus literis, כְּמִתְלַהְלֵהַּ, *sicut insaniens*, Prov. XXVI. 18.

להם *ardere*, *flammare*: participium, אֵשׁ לֹהֵט, *ignem flammantem*, Psalm. CIV. 4. Plur. לֹהֲטִים, *flammantes*, *incendiarii*, qui aliorum animos mendaciis et calumniis *inflammant* et *irritant*, Psalm. LVII. 5. Pih. לִהֵט, *inflammavit*, *accendit*, *incendit*: præterit. וְלִהַט אֹתָם, *et inflammabit eos*, Mal. IV. 1. לִהֲטָה, *inflammavit*, Joel I. 9. Futurum, וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט, *et sicut flamma accendet*, Psal. LXXXIII. 15.

לַהַט, m. *flamma*, *lamina flammans*, Gen. III. 24. Plur. בְּלַהֲטֵיהֶם, vide in לוט.

להם Hithp. הִתְלַהֵם, *blandiri*: vel juxta quosdam, *contundi*, *conteri*, per metathesin cum הלם conveniens. Partic. כְּמִתְלַהֲמִים, *sicut blandientium*, Proverb. XVIII. 8. et XXVI. 22. vel, *quasi contusorum*, eorum scil. qui ostendunt *se percussos* et *fractos*, ut alios ad commiserationem commoveant.

לָהֵן Chald. *quamobrem*, *itaque*, Dan. II. 6, 9. *nisi*, *præterquam*, Dan. VI. 6.

להק לַהֲקָה, f. *congregatio*, *cœtus*: constr. אֶת־לַהֲקַת הַנְּבִיאִים, *cœtum prophetarum*, 1 Sam. XIX. 20. per metathesin pro קְהִלָּה.

לוּ *utinam*, Genes. XVII. 18. *quæso*, Gen. XXIII. 13. *fortassis*, Genes. L. 15. *si*, Jud. VIII. 19. Et cum א, לוּא, *utinam*, Ies. I. 64. וְלֹא, *etiamsi*, 2 Sam. XVIII. 12. Et compositum, לוּלֵא, *nisi*, Gen. XLIII. 10. vel לוּלֵי, Gen. XXXI. 42. quasi ex לוּ et לֹא.

לֹג m. *sextarius*, Lev. XIV. 12. mensura liquidorum minima, vigesima quarta pars *seæ* sive *sati*, sex ova continens, scribit Kimchi in libro Radicum.

לוה *mutuatus est*, *mutuo accepit*: item *adhæsit*: præter. לָוִינוּ, *mutuamur*, Neh. V. 4. Particip. לֹוֶה, *mutuo accipit*, Psalm. XXXVII. 21. Futurum, יִלְוֶנּוּ, *adhæret*, *adjacet ei*, Eccles. VIII. 14. Niph. נִלְוָה, *adhæsit*, *adjunxit se*, *adjunctus fuit*: וְנִלְווּ עֲלֵיהֶם, *et adjungent se ipsis multi*, Dan. XI. 34. Hiph. הִלְוָה, *mutuavit*, *mutuo dedit*: præter. וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים, *et mutuabis gentibus multis*, Deuter. XXVIII. 12. Partic. מַלְוֶה, *mutuo dans*, Psalm. CXII. 5. Futur. תַּלְוֶנּוּ, *mutuabis ei*; יַלְוְךָ, *mutuabit tibi*, Deut. XXVIII. 44.

לִוְיָה, f. *adjunctio*, *adjectio*: constr. לִוְיַת חֵן, *additamentum gratiæ*, Prov. I. 9.

לִוְיָתָן, *balæna*, *Leviathan* vulgo, Job III. 8. et XL. 25. ubi prolixior ejus descriptio: item Psal. LXXIV. 14. et CIV. 26. Ies. XXVII. 1.

לֹיוֹת, f. *adjectiones*, 1 Reg. VII. 29. Kimchi scribit י esse loco mediæ radicalis ו.

לֵוִי, *Levi*, filius tertius patriarchæ Jacobi ex Lea uxore, quasi *adhæsionis* vel *conjunctionis* filius dictus, quia sperabat Lea, maritum Jacobum conjunctiorem futurum, et arctiori amoris vinculo adhæsurum ipsi, Gen. XXIX. 34. Interdum gentile est, *Levita*, Ex, IV. 14. Levitæ autem dicebantur, quod Aharoni et filiis ipsius in ministerio sacro adjuncti essent ad ministrandum illis. Plurale, לְוִיִּם, *Le-*

vitæ, Deut. XVII. 9. Chald. וְלֵוָיֵא, *et Levitæ*, Esr. VI. 16.

לוז *decessit*, *recessit*: futurum, יָלֻזוּ, *decedant*, Prov. III. 21. Niph. particip. נָלוֹז, *perversus*, qui *a recto recessit*, Prov. III. 32. Constructum, וּנְלוֹז דְּרָכָיו, *et perversus viis suis*, Prov. XIV. 2. Plur. וּנְלוֹזִים, *perversi vero*, Prov. II. 15. Hiph. futur. יַלִּיזוּ, *recedere faciant*, Prov. IV. 21. euphoniæ causa pro יָלִיזוּ.

לוּז, m. *corylus*, Gen. XXX. 37.

לְזוּת, f. *pravitas*, Prov. IV. 24. Habet formam quasi a לזה.

לוח m. *tabula*: כָּתְבֵם עַל־לוּחַ לִבֶּךָ, *scribe eas in tabula cordis tui*, Proverb. III. 3. Plur. לוּחֹת, *tabulæ*, Deuter. IX. 9. Duale, כָּל־לְחוֹתַיִם, *omnia tabulata*, *utriusque* scil. *lateris*, atque adeo quasi gemina tabulata, Ezech. XXVII. 5.

לַח, vide infra in לחח.

לוט *abscondit*, *operuit*, *involvit*, *obvolvit*: quomodo convenit ei לָאַט. Particip. הַלּוֹט הַלּוֹט, *operimenti istius obducti*, Ies. XXV. 7. cum Cholem pro הַלּוּט. Fœm. לוּטָה, *involutus (gladius)* 1 Sam. XXI. 10. Hiph. fut. וַיָּלֶט, *et obvolvit*, 1 Reg. XIX. 13.

לָט, m. *absconsio*: assumpto בּ adverbiascit, בַּלָּט, *abscondite*, *clam*, Ruth III. 7. et cum epenthesi בַּלָּאט, *clam*, *sensim*, Jud. IV. 21. Plurale, לָטִים, *incantationes*, quod *occultæ sint* et *occultè fiant*; aut fascino oculi spectantium *obvolvantur* et *operiantur*, ut veram rerum speciem non videant. Affix. בְּלָטֵיהֶם, *incantationibus suis*, Ex. VII. 22. בְּלַהֲטֵיהֶם, *incantationibus suis*, Ex. VII. 11. pro בְּלָאטֵיהֶם. Apud priscos hebræorum sapientes legitur: בְּלָטֵיהֶם, *id opus est dæmonum*: בְּלַהֲטֵיהֶם, *est opus præstigiatorum*. Sanhedrin c. 7. f. 67.

לֹט, m. *mastiche*, *stacte*, *ledanum*, Gen. XXXVII. 25. Variant interpretes.

לול m. *cochlea*: plural. לוּלִים, *cochleæ*, *gradus cochleares*, 1 Reg. VI. 8. Et fœmininum cum epenthesi, לֻלָאֹת, *loramenta*, *laqueoli*, Exod. XXVI. 5. Constructe לֻלְאֹת תְּכֵלֶת, *laqueoli hyacinthi*, ver. 4.

לוּלֵא, לוּלֵי, *nisi*, vide supra in לוּ.

לון *pernoctare*, *divertere*. Præter. וְהוּא לָן, *et ipse pernoctavit*, Genes. XXXII. 21. לָנוּ, *pernoctarunt*, *diverterunt pernoctandi causa*, Ies. X. 29. וְנָלִינָה, *et pernoctemus*, Jud. XIX. 13. per syncopam. Fœmininum in Sægol loco Kametz, וְלָנָה, *et pernoctabit*, *commorabitur*, Zach. V. 4. cui simile vide in דור. Infin. לָלוּן, *pernoctare*, Jud. XIX. 10. Hiph. הֵלִין, idem: item *murmuravit*. Præter. הֲלִינֹתֶם, *murmurastis*, Num. XIV. 29. Partic. מַלִּינִם, *murmurantis*, Exod. XVI. 8. pro מַלִּינִים. Infin. לָלִין, *ad pernoctandum*, Gen. XXIV. 23. Futur. וַיָּלֶן, *et murmuravit*, Exod. XVII. 3. תָּלֶן, *pernoctabit*, pro תָּלִין, Job XVII. 2. Et transitivum וַיַּלִּינוּ, *et murmurare fecerunt*, *ad murmurandum incitarunt*, Num. XIV. 36. ubi vocalis longa in brevem et Daghesch resoluta est euphoniæ causa: simile vide in כות. Niph. futur. וַיִּלֹּנוּ, *et murmurarunt*, Exod. XV. 24. Hithp. futur. יִתְלוֹנָן, *pernoctabit*, Ps. XCI. 1.

לֵן, m. *pernox*, *pernoctans*: plural. לֵנִים, *pernoctes estis*, Neh. XIII. 21. et est sicut בֵּנִים a בּוֹן.

מָלוֹן, m. *diversorium*, *hospitium*,

Ies. X. 29. Construct. מְלוֹן אֹרְחִים, *diversorium viatorum*, Jer. IX. 2.

מְלוּנָה, f. *tegillum, tuguriolum*, Ies. I. 8. כִּמְלוּנָה, *ut tegillum*, Ies. XXIV. 20.

תְּלוּנָה, f. *murmuratio*: plurale cum Dagesch, תְּלֻנֹּת, *murmurationes*, Exod. XVI. 12. Aff. תְּלוּנֹּתָם, *murmurationes ipsorum*, Num. XVII. 10.

לוּעַ *absorberi*, *deglutiri*: præter. לָעוּ, *deglutiuntur*, Job VI. 3. וְלָעוּ, *et absorbebunt*, Obad. ver. 16. Pih. futur. anomalum, ex geminato et transposito ע, יְעַלְעוּ, *sorbent*, Job XXXIX. 30. pro יְלוֹעֲעוּ. Hiph. futurum, יָלַע, *quum deglutit*, Proverb. XX. 25. et est sicut תָּלֶן in futuro Hiphil præcedentis radicis; aut Pathach est ex crasi, pro יָלֵעַ.

לוֹעַ, m. *gula*, *fauces*: בְּלֹעֶךָ, *in fauces tuas*, Prov. XXIII. 2.

לוּץ *illudere*, *deridere*, *ludificare*. Præter. וְלַצְתָּ, *si deriseris*, Prov. IX. 12. Hiph. præter. הֱלִיצֻנִי, *derident me*, Ps. CXIX. 51. Futur. יָלִיץ, *deridet*, Prov. III. 34. אֱוִלִים יָלִיץ אָשָׁם, *stultorum quisque deridet reatum*, Prov. XIV. 9. id est, ornatis verbis oratorum more *tegit* et *excusat* delictum suum, apte fucat et palliat, ut vulgo dicitur; quomodo verbum hoc proprie significare vult Kimchi in libro Radicum, et inde demum *deridendi* et *ludificandi* fluere significatum. Alii aliter exponunt. Particip. מֵלִיץ, vide inter nomina. Hithp. fut. תִּתְלוֹצָצוּ, *derideatis*, *ludificemini*, Ies. XXVIII. 22.

לֵץ, m. *derisor*, Prov. IX. 7. Plur. בְּמוֹשַׁב לֵצִים, *in sede derisorum*, Ps. I. 1. לַלֵּצִים, *derisoribus*, Prov. XIX. 29.

לוֹצֵץ, masc. idem: plurale, אֶת־לֹצְצִים, *cum derisoribus*, Hos. VII. 5.

לָצוֹן, m. *derisio*, Prov. I. 22. et XXIX. 8. Ies. XXVIII. 14.

מֵלִיץ, m. *derisor*: item, *interpres*, *orator*, Gen. XLII. 23. Plur. constr. בִּמְלִיצֵי שָׂרֵי בָבֶל, *cum oratoribus principum Babel*, 2 Par. XXXII. 31. Affix. וּמְלִיצֶיךָ, *et oratores tui*, Ies. XLIII. 27. מְלִיצַי, *derisores mei*, Job XVI. 20.

מְלִיצָה, f. *interpretatio*, Prov. I. 6.

לוּשׁ *depsere*: particip. fœmin. וְהַנָּשִׁים לָשׁוֹת, *et mulieres depsunt*, Jer. VII. 18. Infin. מִלּוּשׁ, *a depsendo*, ex quo *subacta est*, vel *subegit*, scil. *pistor*, *massam*, Hos. VII. 4. Imper. לוּשִׁי, *depse*, Gen. XVIII. 6. Fut. וַתָּלָשׁ, *et depsuit*, 1 Sam. XXVIII. 24.

לְוָת Chald. *ad*, *apud*; aff. מִן־לְוָתָךְ, *de apud te*, id est, *a te*, Esr. IV. 12.

לָז c. *ille*, *illa*, *iste*, *ista*, sed semper cum præfixo ה. אֶל־הַסֶּלַע הַלָּז, *in rupe ista*, Jud. VI. 20. Et cum ה in fine, quasi ex זֶה et לָז compositum, הַלָּזֶה, *ille*, Gen. XXIV. 65. Et sic fit ex זוּ, הַלֵּזוּ, *hæc ipsa*, Ezech. XXXVI. 35.

לזה unde formam habet לְזוּת, quod vide in לוז.

לחה לְחִי, fœm. *gena*, *maxilla*, Jud. XV. 15. Aff. לֶחֱיוֹ, *maxillam ejus*, Job. XL. 21. Duale, וְהַלְּחָיַיִם, *et ambas maxillas*, Deuter. XVIII. 3. Constr. לְחָיֵי עַמִּים, *in maxillis populorum*, Ies. XXX. 28. Aff. לְחָיָו, *genæ ejus*, Cant. V. 13. לְחָיַיִךְ, *genæ tuæ*, Cant. I. 10. עַל־לְחֵיהֶם, *super maxillas eorum*, Hos. XI. 4. quod ab alia forma est.

לחוח לַח, m. *virens, recens*, Gen. XXX. 37. Plur. יְתָרִים לַחִים, *restibus virentibus*, Jud. XVI. 7. עֲנָבִים לַחִים, *uvas recentes*, Num VI. 3.

לֵחַ, m. *viror, viriditas, humiditas*: affix. לֵחֹה, *viriditas ejus*, Deut. XXXIV. 7.

לחך *lingere, delingere*: infinit. כִּלְחֹךְ, *sicut delingit*, Num. XXII. 4. Pih. præt. לִחֲכָה, *linxit*, 1 Reg. XVIII. 38. Fut. יְלַחֲכוּ, *lingent*, Mich. VII. 17.

לחם *vesci*: *pugnare, impugnare, oppugnare*. Præt. לָחֲמוּ לֶחֶם, *vescuntur pane*, Prov. IV. 17. Part. לֹחֵם, *oppugnans, oppugnator*, Psalm. LVI. 2. Plural. לֹחֲמִים, *pugnantes sunt, pugnant*, Psal. LVI. 3. Imper. לְחַם אֶת־לֹחֲמָי, *impugna oppugnantes me*, vel *oppugnatores meos*, Psal. XXXV. 1. Partic. passivum, לְחֻמֵי, *exesi*, Deuter. XXXII. 24. Niph. נִלְחַם, *pugnavit, oppugnavit*: cum לְ, sive dativo, constructum, est *pugnare pro aliquo*; cum præpositione בְּ, *cum aliquo*; cum עַל, *contra aliquem*; et sic cum אֶל, Jer. I. 19. quod pro עַל ponitur. Partic. נִלְחָם לָהֶם, *pugnat pro eis*, Exod. XIV. 25. Infinit. in Cholem, נִלְחוֹם נִלְחַם, *pugnando pugnavit*, Jud. XI. 25.

לֶחֶם, m. *panis, esca, cibus*, Gen. III. 19. לֶחֶם פָּנִים, *panis facierum*, Exod. XXV. 30. *convivium, epulum*, Eccles. X. 19. Affix. לַחְמִי, *cibum meum*, Num. XXVIII. 2.

לְחֶם, Chald. *convivium, epulum*: עֲבַד לְחֶם רַב, *fecit convivium magnum*, Dan. V. 1. cum Sægol, quod sic amplius non occurrit. R. Salomon ad Levit. XXI. 17. כל סעודה נקרא לחם, *omne prandium vocatur* לחם; ut, עבד לחם רב, Dan. V. 1. Et ad Levit. XXI. 22. כל מאכל קרוי לחם, *omnis cibus vocatur* לחם.

לָחֶם, masc. *oppugnator, debellator*, Jud. V. 8. et habet præter morem Sægol loco Tzere, scribit Kimchi in Commentario. Regulare enim esset לָחֵם, *oppugnans*.

לְחוּם, masc. *cibus*: *caro*: affix. בִּלְחוּמוֹ, *in cibo ejus*, Job XX. 23. וּלְחֻמָם, *et caro, corpus* vel *cadaver eorum*, Soph. I. 17. sic dicta *caro*, quod sit *cibus* vermium. Aben Esra et R. Salomon hic tradunt, *carnem* arabice vocari אל לחם. Quidam etiam hoc modo exponunt, Num. XXVIII. 2. et Job VI. 7.

מִלְחָמָה, מִלְחֶמֶת, f. *bellum*, Gen. XIV. 2. et 1 Sam. XIII. 22. Affix. מִלְחַמְתּוֹ, *belli ejus*, 1 Sam. VIII. 12. Plur. מִלְחָמוֹת, *bella*, Ies. XLII. 13. Constr. מִלְחֲמוֹת, Numer. XXI. 14. מִלְחֲמֹתָיו, *bella ejus*, 2 Par. XXVII. 7.

לחן לְחֵנָה, f. Chald. *concubina, pellex*. Aff. וּלְחֵנָתֵהּ, *et concubinæ ejus*, Dan. V. 2. וּלְחֵנָתָךְ, *et pellex tua, concubinæ tuæ*, ver. 23.

לחץ *pressit, compressit, depressit, oppressit*. præt. וְהוּא לָחַץ, *si ipse oppresserat*, Jud. IV. 3. Part. הַלֹּחֲצִים, *quæ opprimunt vos*, 1 Sam. X. 18. Futurum, תִּלְחָץ, *opprimito*, Exod. XXIII. 9. Niph. futur. וַתִּלָּחֵץ, *et compressit se*, Num. XXII. 25.

לַחַץ, m. *oppressio*, 1 Reg. XXII. 27. Aff. לַחֲצֵנוּ, *oppressionem nostram*, Deut. XXVI. 7.

לחש *mussitavit : incantavit*, quod *mussitando* fieri solet : partic. plural. לְקוֹל מְלַחֲשִׁים, *voci mussitantium* vel *incantantium*, Psal. LVIII. 6. Hithp. partic. מִתְלַחֲשִׁים, *mussitantes inter se*, *submisse loquentes*, 2 Sam. XII. 19. Futur. יִתְלַחֲשׁוּ, *mussitant*, Psal. XLI. 8.

לַחַשׁ, m. *mussitatio*, *submissa oratio*, Ies. XXVI. 16. et generaliter *locutio*, *elocutio*, *pronunciatio*, Ies. III. 3. *incantatio*, Jer. VIII. 17. Eccles. X. 11.

לְחָשִׁים, m. pl. *amuleta*, Ies. III. 20. Aben Esra scribit esse *characteres auro* vel *argento scriptos*, forma vel modo *incantationis*: quidam, *inaures*.

לטא לְטָאָה, f. *stellio*, reptile immundum, Lev. XI. 30. R. Salomon *lacertam* interpretatur.

לטש *acuit*, *polivit*: metaphorice *erudivit*: particip. לוֹטֵשׁ, *acuentem*, *acute erudientem*, Gen. IV. 22. Infinit. לִלְטוֹשׁ, *ad poliendum*, 1 Sam. XIII. 20. Futur. וַיִּלְטוֹשׁ, *acuit*, *vibrat*, Job XVI. 9. יִלְטוֹשׁ, *acuet*, Psalm. VII. 13. Pyh. partic. כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ, *similis novaculæ acutæ*, Psal. LII. 4.

ליל m. *nox*: כַּלַּיִל, *sicut noctem*, Ies. XVI. 3. Construct. לֵיל שִׁמֻּרִים, *nox observationum*, Exod. XIII. 42. quod tamen etiam absolutum esse videtur citra constructionem בַּלֵּיל, *in nocte*, *noctu*, Ies. XV. 1. Cum ה paragogico, לַיְלָה, *nox*, Genes. XIV. 15. et manet masculinum, ut בַּלַּיְלָה הַהוּא, *nocte ipsa*, Genes. XIX. 33. Plural. לֵילוֹת, *noctes*, 1 Sam. XXX. 12. Chald. דִּי לֵילְיָא, *noctis*, Dan. II. 19. בֵּהּ בְּלֵילְיָא, *in eadem nocte*, Dan. V. 30.

לִילִית, f. *strix*, avis noctu volans, scribit Aben Esra, Ies. XXXIV. 14. *lamia*, juxta quosdam.

ליש m. *leo vetus*: לָבִיא וָלַיִשׁ, *immanis leo*, *et vetus leo*, Ies. XXX. 6. Vide אָרָה.

לכד *cepit*, *occupavit*, *deprehendit*: futurum cum aff. יִלְכְּדֻנוֹ, *capient ipsum*, Prov. V. 22. pro נוּ: vide simile in קָבַב. Niph. נִלְכָּד, *captus*, *deprehensus fuit*: partic. הַנִּלְכָּד, *qui deprehensus fuerit*, Jos. VII. 15. Fut. יִלָּכֵד, *capietur*, Ies. XXIV. 18. Hithp. futur. יִתְלַכָּדוּ, *comprehendunt se*, Job XLI. 9. Metaphorice, יִתְלַכָּדוּ, *concrescunt*, *congelantur*, Job XXXVIII. 30.

לֶכֶד, m. *captura*, Prov. III. 26.

מַלְכֹּדֶת, f. *decipula*: aff. וּמַלְכֻּדְתּוֹ, *et decipula ejus*, Job XVIII. 10.

למד *didicit*: præt. וְלֹא לָמַדְתִּי חָכְמָה, *neque didici sapientiam*, Prov. XXX. 3. Pih. לִמֵּד, *discere fecit*, *docuit*, Eccles. XII. 9. לִמַּדְתַּנִי, *docuisti me*, Psal. LXXI. 17. Pyh. præteritum לֻמָּד, *edoctus*, *assuetus*, Jerem. XXXI. 18. in Kametz propter pausam, quamvis etiam participium præsens esse possit. Partic. præteritum constr. מְלֻמְּדֵי־שִׁיר, *docti musices*, 1 Par. XXV. 7. Fœm. מְלֻמָּדָה, *edocta*, Ies. XXIX. 13.

לִמּוּד vel לִמֻּד, m. *eruditus*, *doctus*, *assuetus*, Jerem. II. 24. Plural. לְשׁוֹן לִמּוּדִים, *linguam eruditorum*, Ies. L. 4. Constructum, לִמּוּדֵי יְהוָה, *edocti a Domino*, Ies. LIV. 13. Aff. בְּלִמֻּדָי, *inter peritos meos*, id est, *qui a me edocti sunt*, hoc est, *discipulos meos*, Ies. VIII. 16.

לָמוּד, m. *peritus* : plural. constr. וְלִמּוּדֵי מִלְחָמָה, *et periti belli*, 1 Par. V. 18.

• כִּלְמַד, *Kilmad*, Medorum provincia, vel *Kilmadæus populus*, Ezech. XXVII. 23. Quibusdam est appellativum constructum, *quasi edoctus*, *et assuetus* scil. *mercari tecum*, ut Kimchi monet in Commentariis, a לָמַד.

מַלְמָד, m. *stimulus*, sic dictus, quod boves *doceat* arare : constr. בְּמַלְמַד הַבָּקָר, *cum stimulo bovis*, Jud. III. 31.

תַּלְמִיד, m. *discipulus*, *discens ab alio*, 1 Par. XXV. 8.

• לְמַעַן, vide infra in עָנָה.

לעב Hiph. הִלְעִיב, *subsannavit*. Part. מַלְעִבִים, *subsannantes*, 2 Par. XXXVI. 16.

לעג *subsannavit*, *irrisit*. Construitur cum dativo et ב interdum. Præt. לָעֲגָה לְךָ, *subsannat te* 2 Reg. XIX. 21. Particip. לֹעֵג לִי, *subsannat me*, Jer. XX. 7. Futur. אֶלְעַג, *subsannabo*, Prov. I. 26. Niph. participium constr. נִלְעַג לָשׁוֹן, *ridiculus lingua*, Ies. XXXIII. 19. id est, *barbarus*, qui ignotis et non intelligentibus, ridicule loquitur. Hiph. part. וּמַלְעִגִים בָּם, *et subsannabant eos*, 2 Par. XXX. 10. Futurum, וַיַּלְעֵג עַל־הַיְּהוּדִים, *et subsannavit Judæos*, Nehem. IV. 1. תַּלְעִיג, *subsannabis*, Job XXI. 3.

לַעַג, m. *subsannatio*, Ps. LXXIX. 4.

לָעֵג, m. *subsannator*, *ridiculus*, *irrisor*, *sannio* : plural. construct. לַעֲגֵי מָעוֹג, *sanniones facetiæ*, id est, *faceti*, Psal. XXXV. 16. בְּלַעֲגֵי שָׂפָה, *cum ridiculis labio*, Ies. XXVIII. 11.

לעז לוֹעֵז, m. *barbarus*, *peregrini vel exotici sermonis* : מֵעַם לֹעֵז, *e populo barbaro* vel *peregrini sermonis*, Psal. CXIV. 1. Sic ibi Chaldæus, מֵעַמֵּי בַּרְבְּרָאֵי *ex populis barbaris*, nempe *ægyptiis*, inter quos Jacob, (de quo ibi est sermo), habitavit. Hinc Judæi itali appellantur לֹעֲזִים : et quando galli, itali, vel hispani Judæi aliquam vocem hebræam in vernacula lingua exponere volunt, tum præmittunt, בְּלַעַז, id est, *vernacule*, *sermone in hac terra usitato*. At Germaniæ Judæi ponunt abbreviate בל״א, id est, בְּלָשׁוֹן אַשְׁכְּנַז, *lingua germanica*, quorum terram ab *Askenas* denominant, cujus mentio fit Genes. X. 3.

לעט Hiph. הִלְעִיט, *gustare* vel *gustandum dedit* : imperat. הַלְעִיטֵנִי, *gustare sinito me*, Gen. XXV. 30.

לען לַעֲנָה, f. *absinthium*, Jer. IX. 14. לְלַעֲנָה, *in absinthium*, Amos V. 7.

לפד לַפִּיד, m. *lampas*, *fax*, *tæda*, Jud. XV. 4. Plur. לַפִּידִים, *tædæ*, Job XLI. 10. Constr. כְּלַפִּידֵי אֵשׁ, *similes tædis ignis*, Dan. X. 6.

לָפַת *inclinavit*, juxta quosdam : vel juxta Targum, *apprehendit*, *complexus est*. Futurum, וַיִּלְפֹּת, *et complexus est*, Jud. XVI. 29. Niph. fut. וַיִּלָּפֵת, *inclinavit se*, *huc illuc vertit se*, ut Aben Esra vult, Ruth III. 8. יִלָּפְתוּ, *inclinant*, vel *avertunt se*, Job VI. 18.

לָקַח *cepit*, *accepit*, *abstulit*, *sustulit*, *sumpsit*, *assumpsit*, *desumpsit*. Præteritum, אֶת־בְּכֹרָתִי לָקָח, *primogenituræ jus meum abstulit*, Genes. XXVII. 36. Niph. præt. נִלְקַח, *captus erit*, *tolletur*, Ezech. XXXIII. 6. in Kametz propter pausam ; נִלְקָחָה,

capta est, 1 Sam. IV. 17. Infinit. אֶל־הִלָּקַח, propter capi, eo quod capta esset, 1 Sam. IV. 21. ubi אֶל est pro עַל: בְּיוֹם הִלָּקְחוֹ, quo die tolleretur ipse, 1 Sam. XXI. 6. Futur. אֶלָּקַח, tollar, 2 Reg. II. 9. וַתִּלָּקַח, ut assumeretur, Esth. II. 8. Pyh. præt. לֻקַּח, desumptus fuit, Gen. III. 23. לֻקֳחָה־זֹּאת, sumpta est hæc, Gen. II. 23. cum Kametz chatuph sub Koph præter normam, loco Scheva. Partic. לֻקָּח מֵאִתָּךְ, quum tollor abs te, 2 Reg. II. 10. Hoph. futur. יֻקַּח־נָא מְעַט מַיִם, sumatur nunc parum aquæ, Gen. XVIII. 4. הֲיֻקַּח, an auferetur? Ies. XLIX. 24. Hithp. part. וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת, et ignis interceptus, immixtus, Ezech. I. 4.

לֶקַח, m. perceptio, disciplina, doctrina, quæ accipitur et percipitur: לֶקַח טוֹב, disciplinam bonam (trado vobis), Prov. IV. 2. Aff. לִקְחִי, doctrina mea, Deut. XXXII. 2.

מַלְקוֹחַ, m. faux; captura, Num. XXXI. 26. Plur. cum affixo מֻדְבָּק מַלְקוֹחָי, adhæret faucibus meis, vel, palato meo, ut Kimchi et R. Salomon volunt, Psal. XXII. 16.

מֶלְקָחַיִם, m. duale, forcipes, quasi acceptoria dicas, 1 Reg. VII. 49. Et cum Pathach, et affixo וּמַלְקָחֶיהָ, et forcipes ejus, Exod. XXV. 38.

מִקָּח, m. acceptio, sumptio: וּמִקַּח שֹׁחַד, aut sumptio muneris, 2 Par. XIX. 7. Apud Rabbinos est emptio.

מַקָּחוֹת, f. pl. merces, res quæ emuntur et accipiuntur, Neh. X. 32.

לָקַט legit, collegit: præt. לָקְטוּ לֶחֶם, collegerunt panem, Exod. XVI. 22. Infin. לִלְקֹט, ad colligendum, ver. 27. Pih. præter. אֵת אֲשֶׁר־לִקֵּטָה, quod legerat, Ruth II. 18. Partic. כִּמְלַקֵּט, ut qui legit, Ies. XVII. 5. Pyh. futurum, תְּלֻקְּטוּ, colligemini, Ies. XXVII. 12. Hithp. futurum, וַיִּתְלַקְּטוּ, et collegerunt se, Jud. XI. 3.

לֶקֶט, m. collectio, spicilegium, Lev. XIX. 9.

יַלְקוּט, m. pera, sic dicta, quod in eam res necessariæ colligantur, 1 Sam. XVII. 40.

לָקַק lambit, linxit: præt. לָקְקוּ הַכְּלָבִים, linxerunt canes, 1 Reg. XXI. 19. Futur. יָלֹקּוּ, lincturi sunt, ibidem: יָלֹק, lambet, Jud. VII. 5. Pih. partic. הַמְלַקְקִים, qui lambebant, Jud. VII. 6.

יֶלֶק, bruchus, locustæ species: vel melolontha, scarabei species, Joel I. 4. sic dicta quod quasi lambendo viriditatem absumat, ut Aben Esra notat.

לָקַשׁ Pih. collegit, sed proprie seros fructus, unde et vindemiavit: וְכֶרֶם רָשָׁע יְלַקֵּשׁוּ, et vineam improbi vindemiabunt, Job XXIV. 6. quasi dicas, serotinabunt, sero colligent. Vindemiæ autem hebræis seræ dicuntur, quod fiunt desinente anno, nempe ante mensem septembrem, a quo annum civilem incipiunt.

לֶקֶשׁ, m. fœnum cordum, gramen serotinum post primam sectionem recrescens, Amos VII. 1.

מַלְקוֹשׁ, m. pluvia serotina, nempe mensis Maii, messem antecedens eamque promovens, quasi collectionis pluvia, quod facit ut colligatur messis: יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ, pluviam tempestivam et pluviam serotinam, Deut. XI. 14. Hinc inter plures rationes horum nominum legitur apud Talmudicos: יוֹרֶה est pluvia mensis

Octobris, descendens lente, non turbulenter, sensim *erudiens* terram, ad acceptum semen producendum, sicut homo *imbuit* discipulum suum, doctrinam ipsi instillando: מַלְקוֹשׁ est *pluvia* mensis *Maii* sic dicta, quod sit מָל קַשִׁין, *exscindens segetes*, eas scil. *maturando* ut demetantur: aut מְמַלֵּא הַתְּבוּאָה בְקַשֶׁיהָ, *implens fruges existentes adhuc in stipulis sive calamis suis*: vult dicere, quod spicas *impleat* ac *perficiat*, granaque turgida reddat: codice Taanith, c. 1. fol. 6.

לשר לְשָׁד m. *humor*: constructum, כְּטַעַם לְשַׁד הַשָּׁמֶן, *sicut sapor humoris olei*, Num. XI. 8. Aff. לְשַׁדִּי, *præstantissimus humor meus*, Psalm. XXXII. 4. *humor* scilicet *calidus*, per quem homo vivit, Aben Esra.

לשך לִשְׁכָּה, f. *cubiculum*, *cella*, Neh. XIII. 5. Construct. לִשְׁכַּת הַשָּׂרִים, *cubiculum principum*, Jer. XXXV. 4. Plural. לְשָׁכוֹת, *cellæ*, Ezech. XL. 17. Constr. לִשְׁכוֹת שָׁרִים, *cubicula cantorum*, ver. 44.

לשם לֶשֶׁם m. *cyanus*, lapis pretiosus cærulei coloris, Exod. XXVIII. 19. Kimchi ex R. Jona *topazium* esse scribit: Chald. קַנְכִּירֵי, quem quidam *lyncurium*, interpretantur.

לשן לָשׁוֹן, c. sed fœm. sæpius *lingua*, metonymice *sermo*; et metaphorice ad varia transfertur, ut, *lingua maris*, pro *sinu*, Jos. XV. 2. *lingua auri*, pro *lingula aurea*, Jos. VII. 21. *lingua ignis*, pro *flamma extrema in speciem linguæ se protendente*, Ies. V. 24. Construct. לְשׁוֹן יָם, *linguam* sive *sinum maris*, Ies. XI. 15. דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנֵק, *adhæret lingua lactentis*, Thren. IV. 4. ubi masculinum est. Sic cum aff. וּלְשׁוֹנִי אִם־יֶהְגֶּה, *et lingua mea si eloquetur*, Job XXVII. 4. Plur. מֵרִיב לְשֹׁנוֹת, *a contentione linguarum*, Psalm. XXXI. 21. Aff. לִלְשֹׁנֹתָם, *secundum linguas suas*, Gen. X. 20. Chaldaice, לִשָּׁן, *lingua*, pro populo cujuscunque linguæ aut sermonis, Dan. III. 29. Plur. לִשָּׁנַיָּא, *linguæ*, ver. 4.

לוֹשֵׁן, Pih. *detrahere*, *calumniari*: particip. מְלוֹשְׁנִי, *lingua lædens*, vel *detrahens* aut *calumnians*, Psalm. CI. 5. cum י paragogico. Hiph. futur. תַּלְשֵׁן, *lingua offendas*, *insimules*, *calumnieris* aut *deferas*, Prov. XXX. 10.

לתח מֶלְתָּחָה, f. *vestiarium*, 2 Reg. X. 22. Targum קִמְטְרָא, *arca*.

לתך לֶתֶךְ *semichomer* sive *semicorus*, mensura continens *quinque ephas*, Hos. III. 2.

לתע Niph. נִלְתַּע, *commoli*. Præteritum, cum defectu primæ radicalis נִתָּעוּ, *commoluntur*, Job IV. 10.

מַלְתָּעוֹת, f. pl. *molares dentes*: constr. מַלְתְּעוֹת, Psalm. LVIII. 7. quod et literis transpositis dicitur מְתַלְּעוֹת, Joel I. 6. unde cum affixo מְתַלְּעוֹתָיו, *molares ejus*, Prov. XXX. 14.

מ

מוֹאָב *Moab*, nomen proprium filii Lot, Gen. XIX. 37. Inde מוֹאָבִי, m. *Moabita*, Deut. XXIII. 3. Plur. מוֹאָבִים, *Moabitæ*, Deut. II. 11. Fœminin. מוֹאֲבִיָּה, *Moabitis*, Ruth IV. 5. vel מוֹאָבִית, 2 Par. XXIV. 26. Plur. מֹאֲבִיּוֹת, *Moabitides*, Ruth I. 4.

מְאֹד *valde*, Gen. I. 31. Geminatum, מְאֹד מְאֹד, *vehementissime*, 2 Reg. X. 4. בִּמְאֹד מְאֹד, *quam plurimum*, Exod. I. 7. עַד־מְאֹד, *usque valde*, *admodum*. Item nominaliter, *vires*, וּבְכָל־מְאֹדוֹ, *et totis viribus suis*, 2 Reg. XXIII. 25. וּבְכָל־מְאֹדֶךָ, *et totis viribus tuis*, Deut. VI. 5.

מֵאָה c. *centum*, Gen. L. 22. Constr. וּמְאַת שָׁנָה, *et centum annos*, Gen. V. 3. Plurale, מֵאוֹת, Gen. V. 4. Et cum י redundante הַמֵּאיוֹת, *centuriones*, 2 Reg. XI. 4. quasi הַמֵּאָיוֹת, sed Masorethæ absque י legendum docent. Duale fœmin. מָאתַיִם, *ducentæ*, Gen. XXXII. 15. Chaldaice מְאָה, *centum*, Dan. VI. 2. Duale דִּכְרִין מָאתַיִן, *arietes ducentos*, Esr. VI. 17.

מאם מְאוּמָה, *aliquid*, *quidquam*, Deuter. XIII. 17. Semel per apocopam מְאוּם, *quidquam*, Job XXXI. 7. quod juxta Masorethas legendum מוּם, *macula*.

מָאן Chald. *vas*: plur. מָאנֵי, *vasa*, Dan. V. 3. et מָאנַיָּא, Esr. V. 14. In Targum scribitur etiam absque א.

מֵאֵן Pih. *renuit*, Exod. VII. 14. Infinit. cum futuro, מָאֵן יְמָאֵן, *renuendo renuerit*, Exod. XXII. 17.

מָאֵן, m. *renuens*; adjectivum loco participii, Exod. IX. 2. Est autem formæ מַהֵר, *festinans*, שַׁבֵּחַ *laudans*. Plurale alterius formæ הַמֵּאֲנִים, *qui renuunt*, Jer. XIII. 10. quasi a singulari מֵאֵן, formæ חָרָשׁ, אִלֵּם.

מָאַס *sprevit*, *respuit*, *reprobavit*, *aspernatus est*. Construitur cum accusativo et præpositione בְּ. Præter. מָאַס יְהוָה בָּהֶם, *reprobat Dominus illos*, Jerem. VI. 30. Niph. particip. כֶּסֶף נִמְאָס, *argentum reprobum*, Jer. VI. 30. et sic Psalm. XV. 4. Futurum, תִּמָּאַס, *spreta sis*, Ies. LIV. 6. יִמָּאֲסוּ, וּמָאֵם vide in מָסַס.

מאר Hiph. part. סִלּוֹן מַמְאִיר, *spinus dolorificus*, vel *pungens*, Ezech. XXVIII. 24. Fœm. צָרַעַת מַמְאֶרֶת, *lepra dolorifica* vel *pungens*, Levit. XIII. 51. in Targum, מְחַסְּרָא, *diminuens*, *erodens*.

מְאֵרָה, f. *defectus*, *diminutio*, *penuria*, Deut. XXVIII. 20. Malach. III. 9. juxta R. Salomonem. Vide et in ארר.

מָג a plerisque habetur proprium nomen vel cognomen viri; quidam vero putant idem esse quod *castrorum metatio*, Jer. XXXIX. 3.

מֶגֶד m. *pretiosum*, *res pretiosa*: generaliter notat, quidquid in re quapiam eximium et præstans est, Deut. XXXIII. 14. et sequentibus. Plurale, פְּרִי מְגָדִים, *fructus rerum pretiosarum*, Cant. IV. 13. Aff. מְגָדָיו, *rerum pretiosarum suarum*, Cant. IV. 16.

מִגְדָּנוֹת, f. pl. *res pretiosæ*, sed de *fructibus terræ* tantum dicitur, Gen. XXIV. 53. Esr. I. 6. 2 Paral. XXXII. 23. Elias vult radicem esse גדן ad Michlol fol. 223.

מַגָּל m. *falx*, *falcula*, Jerem. L. 16. Quidam ad גָּלַל reducunt, et a *rotunditate* et *semicirculo* sic dictam volunt: quidam thema fingunt נגל.

מִגֵּן Pih. *dedidit*, *tradidit*, Gen. XIV. 20. Fut. אֲמַגֶּנְךָ, *dederem te*, Hos. XI. 8. תְּמַגְּנֶךָּ, *tradet tibi*, Prov. IV. 9.

מְגִנָּה, f. *traditio*, juxta quosdam. Constr. מְגִנַּת־לֵב, *traditionem cordis*, ut *cor tradant*, *abjiciant* et *perdant*, Thren. III. 65. Vide de eo etiam in גָּנַן.

מָגַר *detrusit*, *dejecit*: part. præt. מְגוּרֵי אֶל־חֶרֶב, *detrusi in gladios*, Ezech. XXI. 17. juxta quosdam: alii, *formidines gladii*, quasi a גּוּר. Pih. præt. מִגַּרְתָּה, *dejecisti*, Ps. LXXXIX. 45. Fut. chald. יְמַגַּר, *dejiciet*, Esr. VI. 12.

מָדַד *mensus*, *dimensus*, *emensus est*, *mensuravit*: infin. לָמֹד, *ad mensurandum*, Zach. II. 6. Futur. תָּמוֹד, *metieris*, Ezech. XLV. 3. Niph. fut. יִמַּד, *mensurabitur*, Hos. II. 1. יִמַּדּוּ, *mensurabuntur*, Jer. XXXI. 37. Pih. præterit. וּמִדַּד־עָרֶב, *et* (*cor meum*) *emetitur vesperam*, Job VII. 4. sic enim R. Levi et Aben Esra subaudiunt nomen לִבִּי. Futur. אֲמַדֵּד; *metiar*, Psalm. LX. 8. וַיְמֹדֵד, *et mensus est*, Hab. III. 6. Hithp. fut. וַיִּתְמֹדֵד, *et mensus est se*; 4 Reg. XVII. 21.

מַד. m. *mensura*: affix. מִדּוֹ, *mensura ejus*, Job XI. 9. Plural. מִדֶּיךָ, *mensurarum tuarum*, Jer. XIII. 25. Est etiam *vestimentum*, *vestis*, quasi corporis *mensuram* vel *mensuratum* dicas, et semper cum affixis invenitur: מַדּוֹ, *vestimento suo*, Levit. VI. 10. כְּמַדּוֹ, *sicut vestimento suo*, Psal. CIX. 18. Plural. מַדָּיו, *vestibus suis*, 1 Sam. XVII. 38. et cum epenthesi ו loco literæ ד geminandæ, מַדְוֵיהֶם, *vestes eorum*, 2 Sam. X. 4.

מִדָּה, f. *mensura*, *dimensio*, Exod. XXVI. 2. אִישׁ מִדָּה, *vir mensuræ*, 1 Paral. XX. 9. id est, *procerus*: Construct. וּמִדַּת יָמַי, *et mensuram dierum meorum*, Psalm. XXXIX. 5. Item *tributum* ex usu chaldaico; לְמִדַּת הַמֶּלֶךְ, *pro tributo regis*, Neh. V. 4. Plural. אַנְשֵׁי מִדּוֹת, *viri mensurarum sunt*, Num. XIII. 33. id est, *proceræ staturæ*. Affix. מִדּוֹתָיו, *vestium ejus*, Psalm. CXXXIII. 2. et mascul. מְנָת מִדַּיִךְ, *portio mensurarum tuarum*, Jerem. XIII. 25. Chald. מִדָּה, *tributum*, quod a facultatibus suis quisque regi vel magistratui dat, quasi *demensum* dictum: וּמִדָּה, *et tributum*, Esr. IV. 20. Constructum, מִדַּת, Esr. VI. 8. Et Daghesch in נ resoluto, ut Chaldæis familiare est, מִנְדָּה, Esr. IV. 13 et sic VII. 24. Apud Talmudicos: במדה שאדם מודד מודדין לו, *qua mensura homo mensus fuerit*, *remetiuntur ei*: Schabbath fol. 100. 1. Confer Matth. VII. 2.

מָדוֹן, m. *mensura*, 2 Sam. XXI. 20. Aliam significationem vide in דּוּן. Scribitur cum ו, et legitur per ן.

מְמַדִּים, m. plur. *mensuræ*: affix. מְמַדֶּיהָ, *mensuras ejus*, Job XXXVIII. 5.

* מְדִינָה מדן, *provincia*, vide in דִּין.

* מַדּוּעַ, vide in יָדַע.

מָה, מַה. מֶה. *quid*, *quod*, *quæ?* de re quærens; vel adverbialiter, *quam*; vel citra interrogationem, *quid*, *qui*, *quomodo*, *quidquid*, *quid-*

quam, *quidvis* : בָּמֶה, בַּמָּה, *in quo*, *quanam re?* לָמָּה, לָמָה, *ad quid*, *quare?* לָמָּה־זֶּה, *quid ita? quorsum ergo?* לָמָּה semper est milra, præterquam semel, Job VII. 20. Sequente voce ab א vel ה incipiente, quater habet Daghesch : alias semper ante gutturales omnes sine Daghesch. Compositum cum שֶׁ, שֶׁלָּמָּה, *ut quid? cur?* Cant. I. 7. כַּמָּה, *quot? quamdiu?* כַּמָּה, *tot*, *aliquot*, Zach. VII. 3. עַד־כַּמֶּה, *quoties tandem?* 1 Reg. XXII. 16. עַד־מָה, *usquequo? tantisper dum*, Num. XXIV. 23. עַל־מָה, עַל־מָה, *propter quid*, *quamobrem?* מַזֶּה, *quidnam?* Exod. IV. 2. compositum ex מַה et זֶה. Sic, מַלָּכֶם, *quid vobis est?* Ies. III. 15, ex מַה et לָכֶם. Item, מָהֵם, *quid isti*, Ezech. VIII. 6. Chaldaice מָה, *quod*, Dan. II. 22. *quid*, Dan. IV. 33. עַל־מָה, *propter quid?* Esr. VII. 15. לְמָה, *de eo*, Esr. VI. 8. כְּמָה, *quam*, Dan. III. 32. לְמָה, *quid?* Esr. IV. 22. et cum א loco ה, לְמָא דִי, *de eo quod*, Esr. VI. 8.

מהה Hithp. ex prima geminata, הִתְמַהְמַהּ, *cunctari*, *morari*. Præter. הִתְמַהְמָהְתִּי, *cunctatus sum*, Psal. CXIX. 60. Partic. מִתְמַהְמֵהַּ, 2 Sam. XV. 28. Infinit. לְהִתְמַהְמֵהַּ, *cunctari*, Exod. XII. 39.

מָהַל *miscuit* : particip. מָהוּל בַּמָּיִם, *mixtum est aqua*, Ies. I. 22. Kimchi explicat מְעוֹרָב. Pater ejus adducit similem significationem ejus ex lingua arabica אלמהל.

מָהַר *dotavit*, *dotem constituit* : præter. מָהָרוּ, *dotant*, Psalm. XVI. 4. Infin. cum futuro מָהֹר יִמְהָרֶנָּה, *dotando constituet dotem ipsi*, Exod. XXII. 16. Pih. מִהַר, *festinavit*, *acceleravit*, 1 Sam. IV. 14. מִהַרְתָּ לִמְצֹא, *festinasti invenire*, Genes. XXVII. 20. Niph. נִמְהַר, *festinanter fieri*, *præcipitari* ; præterit. וַעֲצַת נִפְתָּלִים נִמְהָרָה, *consilium retortorum vel reluctantium præcipitatur*, Job V. 13. id est, *præceps*, *adeoque temerarium fit*. Particip. וְהַנִּמְהָר, *et festinam*, *præcipitem*, Hab. I. 6. Plural. נִמְהָרִים, *præcipites*, *inconsiderati*, Ies. XXXII. 4.

מָהִיר, m. *promptus*, *festinus* : סֹפֵר מָהִיר, *scriba promptus*, Psal. XLV. 2. Constr. מְהִיר צֶדֶק, *promptus ad justitiam*, Ies. XVI. 5.

מֹהַר, m. *dos*, Gen. XXXIV. 12.

מַהֵר, m. *festinus* : קָרוֹב וּמַהֵר מְאֹד, *propinquus et festinus valde*, Soph. I. 14. et adverbialiter, *cito*, *celeriter*, *festinanter*, Deut. VII. 22.

מְהֵרָה, fœm. *festinatio*, *celeritas* : semper autem adverbiascit, vel præfixa præpositione ב, vel simpliciter. בִּמְהֵרָה יִנָּתֵק, *cito rumpitur*, Eccles. IV. 12. קַל מְהֵרָה, *leviter cito*, id est, *velocissime*, Joel III. 4.

מוֹ est interdum syllaba expletiva, assumens ante se literas serviles, ut בְּמוֹ, *in*, *cum*, Psalm. XI. 2. לְמוֹ, *ad*, Job XXXIX. 2. כְּמוֹ, *sicut*, Job XII. 3. quod cum affixis, כָּם. כֵּן, הֵן, הֵם, retinet Scheva ; alias sub Caph habet Kametz, כָּמוֹנִי כָמוֹךָ, *sicut ego sicut tu*, 1 Reg. XXII. 4. Interdum est pro הֵם ; unde לָמוֹ, *eis*, pro לָהֶם Ies. XLIV. 15.

מוּג *liquefactus*, *solutus*, *dissolutus fuit* : et semel active, נִתְמוֹגְגוּ,

et dissolvis nos, Ies. LXIV. 7. Niph. נָמוֹג, *se dissolvere*, *diffluere*, *liquescere*, *colliquescere*, et metaphorice semper usurpatur. Præteritum, נָמֹגוּ, *diffluent*, Exod. XV. 15. Participium, נְמֹגִים, *solvuntur*, vel *soluti sunt*, Psal. LXXV. 4. Pih. futur. וּתְמוֹגְגֵנִי, *efficis ut diffluam*, Job XXX. 22. תְּמוֹגְגֶנָּה, *dissolvis eam*, Psal. LXV. 11. Hithp. תִּתְמוֹגָג, *dissolvat seipsam*, Psalm. CVII. 26. תִּתְמוֹגַגְנָה, *colliquescent*, Amos IX. 13.

מוח m. *medulla*: וּמֹחַ עַצְמוֹתָיו יְשֻׁקֶּה, *et medulla ossium ejus irrigua est*, Job XXI. 24. Rabbinis est *cerebrum*.

מֵחִים, m. *pinguia*, quasi *medullata* dicas, Psal. LXVI. 15.

מְמֻחָיִם, m. pl. *medullata*, Ies. XXV. 6.

מוט *motus*, *dimotus fuit*, *mutavit*, *vacillavit*: *declinavit*: præter. מָטָה רַגְלִי, *dimovetur pes meus*, Psal. XCIV. 18. Particip. וּמָטִים, *et declinantes*, Prov. XXIV. 11. Infinit. מוֹט, *movendo*, Ies. XXIV. 19. Niph. præter. בַּל נָמֹטּוּ, *ne dimoveantur* (*pedes mei*) Psalm. XVII. 5. Futur. בַּל־אֶמּוֹט, *non dimovebor*, Psalm. XVI. 8. יִמּוֹטוּ, *dimoventur*, Psalm. LXXXII. 5. יִמּוֹטוּ, *demittantur*, *admoveantur*, Psal. CXL. 11. significatione passiva ex Hiphil desumpta. Scribitur cum Iod, sed legendum יָמוֹטוּ. Hiph. fut. יָמִיטוּ עָלַי, *admovent super me*, Ps. LV. 4. Hithp. præter. הִתְמוֹטְטָה, *commovebit se*, Ies. XXIV. 20.

מוֹט, m. *dimotio*: passive, לַמּוֹט, *in dimotionem*, *ut dimoveatur*, Psalm. LXVI. 9. Item *vectis*, *palanga*, qua aliquid de loco in locum *promovetur*, Num. IV. 10. בַּמּוֹט, *palanga*, Num. XIII. 23. Item *lorum jugi*, *jugum*, *temo*, quasi *motionis instrumentum*; unde cum affixo מֹטֵהוּ, *jugum ejus*, Nah. I. 13. Fœm. מוֹטָה, *jugum*, Ies. LVIII. 9. Jer. XXVIII. 10. Plur. מוֹטוֹת, *juga*, Jer. XXVIII. 13. *temones*, Lev. XXVI. 13. בַּמֹּטוֹת, *vectibus*, 1 Par. XV. 15.

מוך *tenuem*, *attenuatum esse* vel *fieri*, *depauperari*: præterit. וּמָךְ אָחִיךָ, *et attenuatus fuerit frater tuus*, Lev. XXV. 47. Fut. כִּי־יָמוּךְ, *quum facultatibus attenuatus fuerit*, ver. 25.

מול *circumcidit*, et de præputio carnis vel cordis tantum dicitur. Præt. אֹתָם מָל יְהוֹשֻׁעַ, *eos circumcidit Jehosua*, Jos. V. 7. Niph. infinitiv. cum futuro, הִמּוֹל יִמּוֹל, *circumcidendo circumcidetur*, Gen. XVII. 13. Imperat. הִמֹּלוּ, *circumcidimini*, *circumcidite vos*, Jer. IV. 4. Pih. מוֹלֵל, *succidere*, *exscindere*. Futur. יְמוֹלֵל, *succidet* scil. *quispiam*, pro, *succiditur*, impersonaliter, Psalm. XC. 6. Hiph. futur. אֲמִילַם, *exscindam eos*, Psalm. CXVIII. 10. Hithp. futur. כְּמוֹ יִתְמֹלָלוּ, *sint sicut præcisæ*, id est, *obtusæ*, scilicet *sagittæ*, *ne penetrent*, Psalm. LVIII. 8. Sic R. Salomon vult esse ex significatione præcedentis יְמוֹלֵל; Targum etiam reddit מִתְגַּזְרִין, *succisæ*. Vide et מלל.

מוּלָה, fœm. *circumcisio*: Rabbini מִילָה dicunt. Plurale, לַמּוּלֹת, *propter circumcisiones*, Exod. IV. 26.

מוּל, מוֹל, *coram*, *contra*, *erga*, *e regione*, *versus*. אֶל־מוּל פְּנֵי הָאֹהֶל, *e regione faciei tentorii*, Exod. XXVI. 9. אֶל־מוּל אַחֵר, *versus alium*, 1 Sam. XVII. 30. מִמּוּל, *e regione*, Exod. XXVIII. 27. Affix. מִמֻּלִי, *e regione mei*, Num. XXII. 5. מוֹל סוּף, *e regione Suph*, Deut. I. 1. Cum epenthesi לְמוֹאל, *ex adverso*, Neh. XII. 38.

מוּם m. μῶμος, *vitium*, *macula*, *labes*: וּמוּם אֵין בָּךְ, *et vitium nullum est in te*, Cant. IV. 7. Bis est cum epenthesi מְאוּם, Job XXXI. 7. Dan. I. 4. Affix. מוּמוֹ, *macula ejus est*, Proverb. IX. 7. id est, *maculam sibi conflat*, *vitio ipsi est*.

מוּן תְּמוּנָה, f. *imago*, *similitudo*, Ex. XX. 4. Constr. וּתְמוּנַת יְהוָֹה *et similitudinem Domini*, Num. XII. 8. Affix. תְּמוּנָתֶךָ, *similitudine tua*, Psal. XVII. 15.

מוֹץ m. *gluma*: כְּמוֹץ עֹבֵר, *sicut gluma transiens*, Ies. XXIX. 5. כַּמּוֹץ, Psal. I. 4.

מוּק Hiph. הֵמִיק, *tabificum esse*, *contabescere*. Fut. יָמִיקוּ, *contabescunt*, Psal. LXXIII. 8. Convenit cum מָקַק.

מוּר Hiph. הֵמִיר, *mutare*, *commutare*, *permutare*. Præterit. הֵמִיר כְּבוֹדוֹ, *mutavit gloriam suam*, Jerem. II. 11. Infin. בְּהָמִיר אָרֶץ, *si commutaret terra*, sc. *locum suum*, Psal. XLVI. 3. Niph. וְרֵיחוֹ לֹא נָמָר, *et odor ejus non est mutatus*, Jerem. XLVIII. 11. quod habet formam a מָרַר.

תְּמוּרָה, f. *commutatio*, *permutatio*: aff. וּתְמוּרָתוֹ, *et permutatio ejus*, Lev. XXVII. 33.

מוֹר, masc. *myrrha*: מְקֻטֶּרֶת מֹר, *suffumigata myrrha*, Cantic. III. 6. צְרוֹר הַמֹּר, *fasciculus myrrhæ*, Cant. I. 13. שֶׁמֶן הַמֹּר, *oleo myrrhino*, Esth. II. 12. Affix. מֹרִי, *myrrham meam*, Cant. V. 1.

מוּשׁ *recessit*, *discessit*, *movit se*, *amotus*, *dimotus fuit*: et ita gaudet præpositione מִן: semel transitive, *amovit*. Item *palpavit*, *contrectavit*, quod ab affini verbo מָשַׁשׁ mutuatur. Præter. וּמַשְׁתִּי אֶת־עֲוֹן, *et amoturus sum iniquitatem*, Zach. III. 9. Futur. גְּשָׁה־נָּא וַאֲמֻשְׁךָ, *accede nunc et palpabo te*, Genes. XXVII. 21. לֹא־יָמוּשׁ, *ne discedito* (*liber legis hujus*) מִפִּיךָ, *ex ore tuo*, Jos. I. 8. Hiph. imper. וַהֲימִשֵׁנִי, *fac ut palpem*, Jud. XVI. 26. sic scribitur, sed legendum est וַהֲמִישֵׁנִי, juxta Masorethas. מִמְּקֹמוֹ לֹא יָמִישׁ, *e loco suo non recedet*, Ies. XLVI. 7.

מוּת *mori*, *emori*: præt. הֲמֵת הַיֶּלֶד, *num mortuus est puer iste?* 2 Sam. XII. 19. Infin. est cum Cholem et Schurek, אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת, *ego vado ad moriendum*, Gen. XXV. 32. מוֹת תְּמֻתוּן, *moriendo moriemini*, Genes. III. 4. Futur. וַיָּמָת לִבּוֹ, *et emortuum est cor ejus* (*in medio ejus.*) 1 Sam. XXV. 37. id est, *obstupuit*. Pih. מוֹתֵת, *mori fecit*, *morte affecit*, *interemit*, *occidit*, *interfecit*. Præterit. אָנֹכִי מֹתַתִּי, *ego morte affeci*, 2 Sam. I. 16. Hiph. præter. וְהֵמִית אִישׁ, *et interfecerit aliquem*, Exod. XXI. 29. Infinit. לַהֲמִיתוֹ, *ad morte afficere*, *ad interficiendum eum*, Prov. XIX. 18. Vide de eo etiam in הָמָה in fine radicis. Hoph. præter. וְלֹא הוּמָת, *et non fuit affectus morte*, 2 Reg. XI. 2. Particip. מָחָר אַתָּה מוּמָת, *cras tu morte afficieris*, 1 Sam. XIX. 11. Plural. הַמְּמֻתִים, *qui morte afficiebantur*, 2 Reg. XI. 2. scriptum cum ו transposito, et legendum juxta Masorethas הַמּוּמָתִים. Fut. מוֹת יוּמָת, *morte occidatur*, Levit. XX. 9. ubi R. Salomon notat, quando sic absolute dicitur, intelligi strangulationem.

מֵת, m. *mortuus*: eadem forma

etiam præterito Kal et ejus participio præsenti competit. Aff. מֵתְךָ קְבֹר, *mortuum tuum sepelito*, Gen. XXIII. 15. Plur. מֵתִים, *mortui*, 2 Reg. XIX. 35. Construct. כְּמֵתֵי עוֹלָם, *ut mortuos seculi*, Thren. III. 6.

מְתִים et מְתֵי, vide in מתה.

מָוֶת, m. *mors*. Cum ה paragogico הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו, *mors sanctorum ejus*, Psalm. CXVI. 15 Construct. מוֹת יְשָׁרִים, *morte rectorum*, Numer. XXIII. 10. Plurale construct. מוֹתֵי עֲרֵלִים, *mortibus incircumcisorum*, Ezech. XXVIII. 10. Aff. בְּמוֹתָיו, *in mortes suas*, Ies. LIII. 9. Chald. לְמוֹת, *ad mortem*, Esr. VII. 26.

מוּת, m. *mors*: יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת, *ducturus est nos ad mortem usque*, Psal. XLVIII. 15. id est, עַד מוֹתֵנוּ, *usque ad mortem nostram*, *usque dum moriamur*. Alii hebræorum explicant עוֹלָמִית, *perpetuo*, *in seculum*: alii: *juveniliter*, *sicut in juventute*, quasi ab עֶלֶם, *adolescens*, derivatum. Et sic Chaldæus בְּיוֹמֵי טַלְיוּתָנָא, *in diebus pueritiæ nostræ*. Vide amplius in עלם.

מְמוֹתִים, m. pl. *mortes*: construct. מְמוֹתֵי תַחֲלֻאִים, *mortibus ægritudinum*: id est, *ægerrimis*, *tristissimis*, Jer. XVI. 4.

תְּמוּתָה, fœm. *occisio*, *mors*: בְּנֵי תְמוּתָה, *filios occisionis*, id est, *morti destinatos*, Psal. LXXIX. 11.

מזג

מֶזֶג, m. *mixtio*, *potus infusus et mixtus*, Cant. VII. 2. Verbum מְזַג, *miscere*, *diluere*, *temperare*, Rabbinis et Chaldæis usitatissimum.

מזה

מָזֶה, m. *consumptus*, *exhaustus*: plur. constr. מְזֵי רָעָב, *exhausti*, vel *consumpti fame*, Deuter. XXXII. 24.

מזח

מֵזַח m. *zona*: metonymice, *robur*, *vires*, Ies. XXIII. 10. וּלְמֵזַח, *et pro zona*, Psal. CIX. 19.

מְזִיחַ, m. idem, Job XII. 21.

מזר

מַמְזֵר, m. *spurius*, *nothus*, Deuter. XXIII. 2. Kimchi a זור deducit, et utrumque מ formativum facit, ut in מַמְגֻּרוֹת a גור. Ita spurius dicitur quasi *extraneus* et *alienus a legitima familia*. Vide eumdem ad Zach. IX. 6. Apud Talmudicos מַמְזֵר, dicitur quasi מוּם זָר, *macula aliena*, ortus, et sanguinis alieni nota: Jebhammoth, fol. 76. 2.

מַזָּרוֹת, nomen plur. vide in נָזַר.

מָחָא

מְחָא *percussit*, *complosit*, et dicitur de manuum *complosione* tantum. Est autem proprie chaldaicum: nam Targum pro hebræo הִכָּה, *percussit*, habet מְחָא. Est etiam metaphorice *attingere*, *pervenire*, *tendere aliquo*: præt. וּמָחָא עַל־כֶּתֶף, *et attinget littus* (*maris Kinnereth*,) Num. XXXIV. 11. cum א loco ה. Infinit. יַעַן מַחֲאָךְ יָד, *propter complodere te manum*, *quia complodis manum*, Ezech. XXV. 6. Fut. יִמְחֲאוּ־כָף, *complodant manu*, Ps. XCVIII. 8. Ies. LV. 12. Chald. præt. fœm. וּמְחָת, *et percussit*, Dan. II. 34. Part. מָחֵא, *percutiens*, Dan. V. 19. ut quibusdam placet: vide חָיָה. Pah. *avertere*, *cohibere*, *inhibere*. Futur. דִּי־יְמַחֵא בִידֵהּ, *qui percutiat manum ejus*, Dan. IV. 32. ut scil. *impediat* vel *avertat* manus ejus ab agendo; unde pro *cohibere*, *avertere*, hebræi illud usurpant. יִתְמְחֵא, vide in sequenti radice.

מָחָה

מָחָה *delevit*, *abstersit*: præterit. et futurum, וּמָחִיתִי, *et abstergam* (*Jerusalem*) כַּאֲשֶׁר יִמְחֶה, *sicut quis abstergere solet gabatam*; מָחָה, *abstergit*, *et invertit eam in os* vel *faci-*

em ejus, 2 Reg. XXI. 13. Niph. præt. וְנִמְחוּ, *et delebuntur*, Ezech. VI. 6. Futur. יִמָּחֶה שְׁמוֹ, *delebitur nomen ejus*, Deut. XXV. 6. Per apocopam יִמַּח שְׁמָם, *deleatur nomen eorum*, Psalm. CIX. 13. Hiph. infinit. לְמְחוֹת, *ad delendum*, Prov. XXXI. 3. pro לְהַמְחוֹת. Futur. אַל תֶּמַח, *ne deleto*, Neh. XIII. 14. per apocopam: אַל תֶּמְחִי, *ne deleas*, Jer. XVIII. 23. pro תֶּמְחֶה. Chald. fut. יִתְמְחֵא עֲלוֹהִי, *deleatur*, *aboleatur in eo*, Esr. VI. 11.

מְחִי קָבָלוֹ, *helepolis*, *aries*, machina bellica ad evertendos muros, Ezech. XXVI. 9. dicta quasi *percussio adversi sui*. Kimchi *arcum*, *ballistam*, interpretatur. Apud Talmudicos, מתקטלי בחיק קבל, *occisi sunt ballistis*, Pesachim fol. 111. 1. Glossa חיק קבל, id est, ארקבליסטרא, *arcubalestra*, idem quod מחי קבל.

מָחַץ *percussit*, *fregit*, *vulneravit*. Præteritum, מָחַץ רֹאשׁ, *franget caput*, Psalm. CX. 6. Imper. מְחַץ מָתְנַיִם, *frange lumbos*, Deuteron. XXXIII. 11. Item, *intinxit*, *immersit*: futurum, לְמַעַן תִּמְחַץ רַגְלְךָ, *ut immergas pedem tuum*, Psalm. LXVIII. 24. Sic Chaldæus, יִטַּמְשׁוּן, *intingant*. R. Salomon etiam sic exponit illud, חִצָּיו יִמְחָץ, *sagittas suas intinget*, scilicet, *in sanguine inimicorum suorum*, Num. XXIV. 8.

מָחַק *rasit*, *erasit*, *abrasit*, *delevit*: *abscidit*. Rabbinis tritissimum eodem sensu cum מָחָה. Præter. וּמָחֲקָה רֹאשׁוֹ, *et abrasit*, *abscidit caput ejus*, Jud. V. 26. Reperitur et in Targum, וְיִמְחוֹק, pro hebræo מָחָה, Num. V. 23. Apud Rabbinos, מִדּוֹת מְחוּקוֹת, *mensuræ rasæ*: אין מוחקין במקום שגודשין, *non abradunt* (mensuram) *in loco ubi accumulant*. מֶחֶק, מִחְקָא, *rasio*, *expunctio*: מוֹחֵק, *hostorium*, lignum quo mensuræ cumulatæ raduntur.

מָחָר m. *cras*, et synecdochice pro quovis tempore postero, *posthac*, *in posterum*, ut Exod. XIII. 14. לְמָחָר, *in crastinum*, Exod. VIII. 10.

מָחֳרָת, f. idem, Num. XI. 32. לַמָּחֳרָת, *postero mane*, Jon. IV. 7. מִמָּחֳרָת, *postridie*, Levit. XIX. 6. Et forma constructa, לְמָחֳרַת הַיּוֹם, *postridie ejus diei*, 1 Par. XXIX. 21. מִמָּחֳרַת, idem, Lev. XXIII. 11. Aff. לְמָחֳרָתָם, *postridie eorum*, 1 Sam. XXX. 17.

מְחִיר, m. *pretium*, 1 Reg. XXI. 2. Affix. מְחִירָהּ, *pretium ejus*, Job XXVIII. 15. Plurale cum affixo, בִּמְחִירֵיהֶם, *pretiis eorum*, Psalm. XLIV. 13.

מְטָא Chald. *advenit*, *pervenit*, *supervenit*, *pertigit*: præt. cum ה, וְזִמְנָא מְטָה, *et tempus advenit*, Dan. VII. 22. מְטָא, *pervenerat*, Dan. IV. 25. וּמְטָת, *ut perveniret*, Dan. IV. 19. דִּי מְטָת, *quod superventurum est*, Dan. IV. 21. Futur. יִמְטֵא, *pertingit*, Dan. IV. 8.

מטט Niph. נָמוֹט, *dimoveri*, *dilabi*. Præteritum, בַּל־נָמֹטּוּ, *ne dimoveantur pedes mei*, Psalm. XVII. 5. מַטֶּה, מַטָּה, מִטָּה, vide in radice נָטָה.

מטל מְטִיל, masc. *vectis*, *palus*: כִּמְטִיל בַּרְזֶל, *sicut vectis ferreus*, Job XL. 18.

מָטָר m. *pluvia*, Deut. XI. 17. Constr. מְטַר־אַרְצְכֶם, *pluviam ter-*

ræ vestræ, Deut. XI. 14. Plur. constr. מִטְרוֹת עֻזּוֹ, *pluviæ roboris ejus*, Job XXXVII. 6.

נִמְטַר, Niph. *compluі*: futurum, תִּמָּטֵר, *complutus fuit*, Amos IV. 7. Hiph. הִמְטִיר, *depluit*, *pluviam demisit*, *fecit* aut *sivit ut plueret*. Præt. לֹא הִמְטִיר יְהוָה, *non demiserat pluviam Dominus*, Gen. II. 5. Particip. מַמְטִיר, *pluviam demissurus sum*, Genes. VII. 4. Infinit. לְהַמְטִיר, *pluviam demittendo*, Job XXXVIII. 26. מֵהַמְטִיר, *ne pluviam demittant*, Ies. V. 6. Futur. אַמְטִיר, *pluviam demittam*, Amos IV. 7.

מִי *quis*, *qui*, *quæ*, interrogativum personæ proprie, utrique generi et numero serviens, sed latius etiam usurpatur: vide Thesaurum nostrum grammaticum lib. 2. cap. 6. regula 3. מִי אַתָּה, *quis es tu?* Gen. XXVII. 32. מִי אַתְּ, *quæ es tu?* Ruth III. 9. מִי אֵלֶּה, *qui sunt isti?* Gen. XXXIII. 5. מִי שְׁמֶךָ, *quis* (es de) *nomine tuo*, seu *quod est nomen tuum?* Jud. XIII. 17. לְמִי אַתָּה, *cujus es tu?* לְמִי אֵלֶּה, *cujus sunt ista?* Gen. XXXII. 18. Hinc בְּשֶׁלְּמִי, *cujus causa*, *propter quem?* Jon. I. 7. ex בְּ et מִי et שֶׁל compositum.

מַיִם m. *aqua*, *aquæ*: forma numeri dualis videtur duplicem aquam notare, de qua Gen. 1. 6, 7. Jungitur quoque verbo singularis numeri, ut Gen. IX. 15. Lev. XI. 38. Num. XVIII. 20. et XXIV. 7. sed inde non sequitur מַיִם esse singulare, scribit Aben Esra ad locum priorem: sæpe enim verbum singulare cum nomine plurali jungitur per synthesin. Constr. מֵי, Gen. VII. 7. et servato utroque מ, מֵימֵי, Exod. VII. 19. et sic semper cum affixis, מֵימֶיךָ, *aquas tuas*, Num. XX. 19.

מִין m. *species*: aff. לְמִינוֹ, *secundum speciem suam*, Gen. I. 11. לְמִינֵהוּ, *in species suas*, ver. 12.

מִיץ m. *pressura*: מִיץ חָלָב, *pressura lactis*, וּמִיץ־אַף, *et pressura nasi*, וּמִיץ אַפַּיִם, *et pressura irarum*, Prov. XXX. 33.

מֵץ, m. *pressor*: אָפֵס הַמֵּץ, *desinet qui premat*, Ies. XVI. 4.

* מִיק, vide supra in מוּק.

* מִיר, vide supra in מוּר.

מָכַךְ *depauperari*, *attenuari*: fut. וַיָּמֹכּוּ, *et attenuati fuerunt*, Psalm. CVI. 43. qua significatione convenit cum מוּק. Niph. fut. יִמַּךְ הַמְּקָרֶה, *attenuatur contignatio*, Eccles. X. 18. id est, *infirmatur*, *imminuitur*. Hoph. præterit. anomalum וְהֻמְּכוּ, *et attenuantur*, Job XXIV. 24. pro הֻמַּכּוּ.

מָכַר *vendidit*, *tradidit quasi venditum*, Jud. II. 14. et IV. 9. מָכַר לוֹ, *vendidit ei*, Levit. XXV. 27. Niph. præter. נִמְכַּר, *vendidit se*, *venditus fuit*, Lev. XXV. 48. Hithp. præter. הִתְמַכֵּר, *vendidit*, *dedidit se*, 1 Reg. XXI. 25. וְהִתְמַכַּרְתֶּם, *et exponetis vos venales*, Deut. XXVIII. 68. Infinit. יַעַן הִתְמַכֶּרְךָ, *propter vendere te*, id est, *eo quod vendidisti* seu *dedidisti te*, 1 Reg. XXI. 20. Futurum, וַיִּתְמַכְּרוּ, *et vendiderunt*, *dediderunt se*, 2 Reg. XVII. 17.

מֶכֶר, m. *venditio*; *venale*, *res venalis*. Nehem. XIII. 16. Et metonymice, *pretium venditionis*, Num. XX. 19. Aff. מִכְרָהּ, *pretium ejus*, Prov. XXXI. 10.

מְכוּרָה, f. *commercium*, *negotiatio*: aff. מְכוּרָתָם, *negotiationis eorum*,

Ezech. XXIX. 14. Plur. מְכְרוֹתַיִךְ, *negotiationum tuarum*, Ezech. XXI. 30. Et cum Cholem, מְכֹרוֹתַיִךְ, *commercia tua*, Ezech. XVI. 3. quæ formam a כּוּר habent. Sunt etiam qui כ pro ג positum existimant, quasi pro מְגוּרָה, *peregrinatio*, a גּוּר.

מְכֵרוֹת, f. pl. *conventiones*, *pactiones*: aff. מְכֵרֹתֵיהֶם, *pactiones eorum*, Genes. XLIX. 5. quibus Sichemitas in fœdus transmiserunt, juxta Aben Esram. R. Salomon, *gladium*, explicat, qui græce dicitur ἡ μάχαιρα. Inde in Pirke R. Elieser, cap. 38. scribitur de Jacobo, שקלל את חרבם בלשון יונית, *quod maledixerit gladiis ipsorum lingua græca*.

מִמְכָּר, m. *venditio*; Ezech. VII. 13. Constr. מִמְכַּר־בַּיִת, *venditio domus*, Lev. XXV. 33. Aff. מִמְכָּרוֹ, *venditionis suæ*, Levit. XXV. 27. Plur. cum aff. מִמְכָּרָיו, *venditiones ejus*, h. e. *pretium rerum venditarum*, Deut. XVIII. 8.

מִמְכֶּרֶת, f. *venditio*, Lev. XXV. 42.

מָלֵא *plenum esse*, *compleri*, *impleri*, *repleri*; et interdum active, *implere*, *complere*. Chaldaice præter. וּמְלָאת, *et implevit*, Dan. II. 35. Niph. particip. נִמְלָא, *oppletum est*, Cant. V. 2. Futur. אִמָּלְאָה, *replebor*, Ezech. XXVI. 2. יִמָּלֵא, *impleta est*, Ies. VI. 4. Pih. *implevit*, *replevit*, *complevit*, *opplevit*: præt. מִלֵּא־מַיִם, *implevit aquis*, 1 Reg. XVIII. 35. מִלֵּא יָדָם, *implevit manum eorum*, Num. III. 3. id est, ministerio eos consecravit. Nata locutio inde, quod tradendo certas partes sacrificiorum in manus sacerdotum, immitterentur sollemniter in possessionem muneris sacrificandi, in eoque plenissime confirmarentur: inde ad quamvis consecrationem traductum est. Vide Exod. XXVIII. 41. et XXIX. 9. et XXXII. 29. Semel in Kametz, מִלָּא כְרֵשׂוֹ, *implet ingluviem suam*, Jer. LI. 34. Hithp. futur. יִתְמַלָּאוּן, *explebunt sese*, Job XVI. 10. Chald. הִתְמְלִי, *repletus fuit*, Dan. III. 19. א in י commutato, ut sæpe alias in hoc verborum genere.

מָלֵא, masc. *plenus*, Jerem. IV. 12. Construct. מְלֵא יָמִים, *plenus dierum*, Jer. VI. 11. Plur. מְלֵאִים, *pleni*, Deut. VI. 11. Fœmin. מְלֵאָה, *plena* vel *plenum*, Num. VII. 14. Construct. cum י paragogico, מְלֵאֲתִי, *plena*, Ies. I. 21. Vide simile in רַבָּתִי in nomine רַבָּה. Et substantive וְכִמְלֵאָה, *et sicut plenitudo*, Num. XVIII. 27. Affix. מְלֵאָתְךָ, *plenitudinem tuam*, Ex. XXII. 29. id est, *primitias frugum* et *liquoris*. Plur. מְלֵאוֹת, *plenæ*, Ezech. XXXVI. 38.

מְלֹא, m. *plenitudo*, *multitudo*, Ies. XXXI. 4. et מְלוֹ, *plenitudo*, Ezech. XLI. 8. Affix. וּמְלוֹאָהּ, *et plenitudo ejus*, Psal. XXIV. 1.

מְמַלֵּא, m. *plenus*, *repletus*, 1 Par. XII. 15. Sic Kimchi facit nomen Toar. Similis forma in כִּסֵּה.

מִלּוֹא, masc. *munitio*, Jud. IX. 6. 2 Sam. V. 9. Kimchi putat fuisse locum amplum et latum, comitiis et conventibus publicis destinatum, dictum *Millo*, quod *repleretur* hominibus.

מִלֻּאִים, m. pl. *impletiones*: אֵיל מִלֻּאִים, *aries impletionum*, id est, *consecrationum*, ut supra, Ex. XXIX. 22. R. Salomon dicit sic dictum, quod eo *compleretur* et *perficeretur* actus sacerdotalis. אַבְנֵי מִלֻּאִים, *lapides impletionum*, id est, *insitivi*, quibus pala annuli impletur, Exod. XXV. 7.

מְלֵאָה, f. *plenitudo*, *impletio*, *implementum*: construct. מְלֵאת, Exod. XXVIII. 17. Plur. בְּמִלּוּאֹתָם, *implementis suis*, ver. 20.

מְלֵאת, f. *impletio*, *insitio*, Cant. V. 12.

מֶלַח masc. *sal*: בַּמֶּלַח תִּמְלָח, *sale salietur*, Lev. II. 13. בְּרִית מֶלַח, *fœdus salis*, Numer. XVIII. 19. id est, *incorruptibile* et *perpetuum*; nam sal a corruptione conservat.

מָלַח, *salivit*: fut. תִּמְלָח, ut ante. Chald. nomen et verbum, דִּי מְלַח הֵיכְלָא מְלַחְנָא, *propterea quod sale palatii regii salivimus*, Esr. IV. 14. id est, *quod in palatio educati sumus*, *et salaria nostra a rege habuerimus*. Hebræi, *quod vastationem templi vastavimus*, id est, ut Kimchi in libro Radic. scribit, *cessare fecimus ædificationem templi*, *ut sit tamquam terra* מְלֵחָה, *salsuginosa et vasta*. Niph. נִמְלַח, *evanescere*, *deteri*, *consumi*, *dissolvi*: præterit. כֶּעָשָׁן נִמְלָחוּ, *ut fumus evanescent*, Ies. LI. 6. Pyh. particip. מְמֻלָּח, *salitum*, *salsum*, scil. *suffimentum*, Exod. XXX. 35. nam sal sodomiticum ad suffitum etiam adhibebant, ut Aben Esra notat. Chaldæus et R. Salomon, *commixtum*: nam quod salitur, solet *commisceri*, ac sursum deorsum verti. Hoph. præteritum et infinitiv. הֻמְלַח לֹא הֻמְלָחַתְּ, *saliendo non fuisti salita*, Ezech. XVI. 4.

מַלּוּחַ, m. *herba salsilaginosa*, Job XXX. 4. Quidam, *malvam*, alii *halimum*, alii *urticam* vertunt. Sic pro hebræo חָרוּל in Targum ponitur מַלּוּחִין, Soph. II. 9.

מְלֵחָה, f. *salsugo*; אֶרֶץ מְלֵחָה, *terra salsuginis*, id est, *salsuginosa*, Jerem. XVII. 6. אֶרֶץ פְּרִי לִמְלֵחָה, *terram fructus in salsuginem*, Ps. CVII. 34. id est, *fructuosam in salsuginosam*.

מְלָחִים, m. pl. *evanida*, *vestimenta detrita*, Jer. XXXVIII. 11.

מַלָּחִים, m. pl. *nautæ*, Jon. I. 5. *marini* proprie, a *salo* vel *salsa aqua maris* sic dicti, vel quod remis aquam *commiscent*, ut R. Salomon scribit, juxta significationem participii in Pyhal. Affix. וּמַלָּחֵיהֶם, *et nautæ earum*, Ezech. XXVII. 9.

מלט Niph. נִמְלַט, *ereptus*, *liberatus fuit*; *eripuit*, *eruit*, *liberavit*, *recepit se*, *evasit*: præt. וְלֹא נִמְלַט אִישׁ, *et non evasit quisquam*, Jud. III. 29. Pih. נַפְשׁוֹ מִלֵּט, *animam suam eripuit*, Ezech. XXXIII. 5. Futur. אֲמַלֵּט עָנִי, *eripiam pauperem*, Job XXIX. 12. Item *peperit*, q. d. *evadere fecit fœtum*: unde וְתִמַלֵּט, *et evadere faciet*, Ies. XXXIV. 15. id est, *pariet*, *ponet* scil. *ova sua*. Hiph. præter. וְהִמְלִיטָה זָכָר, *et peperit marem*, Ies. LXVI. 7. Infin. פָּסוֹחַ וְהִמְלִיט, *transeundo et liberando*, Ies. XXXI. 5. cum Chirek sub ה loco Pathach, juxta Kimchium: similem formam vide in הִדְרִיךְ in Hiphil. Hithp. וָאֶתְמַלְּטָה, *et ereptus sum*, Job XIX. 20. יִתְמַלָּטוּ, *proripiunt sese*, Job XLI. 11.

מֶלֶט, m. *argilla*, *cæmentum*, Jer. XLIII. 9.

מָלַךְ *regnavit*, *rex fuit*: frequenter cum עַל construitur. Præter. וּמָלַךְ מֶלֶךְ, *et regnabit rex*, Jerem. XXIII. 5. Imper. מְלָךְ־עָלֵינוּ, *regna super nos*, Jud. IX. 14. Niph. נִמְלַךְ, *consilium iniit*, ex usu chaldaico. Fut. וַיִּמָּלֵךְ, *et consilium iniit*, Nehem. V. 7. Hiph. הִמְלִיךְ, *regnare fecit*, *regem præfecit*, *regem constituit*: præterit. הִמְלִיךְ אֶת־שְׁלוֹמֹה, *regem constituit Salomonem*, 1 Reg. I. 43. וְהִמְלַכְתָּ לָהֶם מֶלֶךְ, *et præficies eis regem*, 1 Sam. VIII. 22. Hoph. præterit.

אֲשֶׁר הָמְלַךְ, *qui rex factus fuit*, Dan. IX. 1.

מֶלֶךְ, m. *rex:* aff. וְאֶת־מַלְכְּךָ, *et regem tuum*, Deuter. XXVIII. 36. Plur. מְלָכִים, *reges*, Psal. LXXII. 11. Cum epenthesi, הַמְּלָאכִים, 2 Sam. XI. 1. In נ forma chaldaica, לְמְחוֹת מְלָכִין, *ad delendum reges*, Proverb. XXXI. 3. Constr. מַלְכֵי־אֶרֶץ, *reges terræ*, Psal. II. 3. Chald. *rex; consilium;* כָּל־מֶלֶךְ, *ullus rex*, Dan. II. 10. מִלַּת מַלְכָּא, *verbum regis*, ibidem: דִּי מַלְכָּה שָׁאֵל, *quod rex interrogat*, Dan. II. 11. cum ה loco א. Plur. וּמְהָקִים מַלְכִין, *et constituit reges*, ver. 21. מֶלֶךְ מַלְכַיָּא, *rex regum*, Esr. VII. 12. Cum affixo, לָהֶן מַלְכָּא מִלְכִּי יִשְׁפַּר עֲלָיךְ, *quamobrem, o rex, consilium meum pulcrum sit tibi*, Dan. IV. 24. id est, *placeat tibi*. Fœm. מַלְכָּה, *regina*, Esth. I. 9. Chald. עֲנָת מַלְכְּתָא, *respondit regina*, Dan. V. 10. Construct. מַלְכַּת, 1 Reg. X. 10. Et alia forma, לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם, *reginæ cœlorum*, Jer. VII. 18. juxta quosdam, sed potius est a לאך. Vide illic.

מֹלֶךְ, *Molech*, idolum Ammonitarum, quod et מִלְכֹּם, *Milcom*, 1 Reg. XI. 5. et מַלְכָּם, Soph. I. 5. dictum fuit. De Molech vide in גיא.

מְלוּכָה, f. *regnum*, Ies. XXXIV. 12.

מַלְכוּת, f. idem, Dan. XI. 2. וְיֵין מַלְכוּת, *et vinum regni*, id est, *regium*, Esth. I. 7. Aff. לְמַלְכוּתוֹ, *ad regnum ejus*, 2 Par. XXXIII. 13. Plur. מַלְכֻיוֹת, *regna*, Dan. VIII. 22. Chald. מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם, *regnum ejus regnum æternum*, Dan. III. 33. vel מַלְכוּתָא, Dan. II. 42. vel מַלְכוּתָה, ver. 44. vel per apocopam Chaldæis frequentem, מַלְכוּ, Dan. II. Plur. כָּל־אִלֵּין מַלְכְוָתָא, *omnia ista regna*, Dan. II. 44.

מַמְלָכָה, f. idem: מַמְלָכָה שְׁפָלָה, *regnum humile*, Ezech. XXIX. 14. Constr. מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים, *regnum sacerdotum*, id est, *sacerdotale*, Exod. XIX. 6. Aff. רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ, *principium regni ejus*, Gen. X. 10. Plur. מַמְלָכוֹת, *regna*, Ies. XIV. 16. Constr. מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ, *regna terræ*, Psal. LXVIII. 33.

מַמְלְכוּת, f. 1 Sam. XV. 28.

מָלַל *verba fecit, locutus est:* particip. מוֹלֵל, *verba facit*, Prov. VI. 13. Pih. מִלֵּל, *dixit, locutus, elocutus, effatus est*, Gen. XXI. 7. יְמַלֵּלוּ, *eloquuntur*, Job XXXIII. 3. Futurum, יְמַלֵּל, *eloquatur*, Psal. CVI. 2. תְּמַלֵּל, *effaberis*, Job VIII. 2. Chald. præt. מַלִּל, *locutus est*, Dan. VI. 22. Partic. מְמַלֵּל, *loquebar*, Dan. VII. 8. et in Chirek מְמַלִּל, ver. 20. Fœm. מְמַלְּלָה, *loquebatur*, Dan. VII. 11. Futurum, יְמַלִּל, *loquetur*, in Chirek loco Tzere, Dan. VII. 25. Hithp. futurum, יִתְמוֹלָלוּ, *in spicas abeant*, scil. *sagittæ*, hoc est, *irritæ sint*, non minus, quam si *spicæ* pro *sagittis* essent, Ps. LVIII. 7. significatione ex nomine, quod ad finem radicis hujus ponitur, petita. Vide de hoc etiam in מול.

מִלָּה, f. *sermo, dictio, verbum:* aff. מִלָּתִי, *sermonem meum*, Job XIII. 17. Plural. מִלִּים, m. *sermones, verba*, Job VI. 26. Et in Nun forma chaldaica, מִלִּין, *sermones*, Job XII. 11. Aff. מִלֶּיךָ, *sermones tui*, Job IV. 4. וְיִכָּתְבוּן מִלָּי, *et describerentur sermones mei*, Job XIX. 23. Chald.

וּמִלָּה, *et verbum*, Dan. II. 9. vel מִלְּתָה, Dan. II. 5. vel מִלְּתָא, Dan. II. 15. Constr. וּמִלַּת מַלְכָּא, *et verbum regis*, Dan. III. 28. Plur. רֵאשׁ מִלִּין, *caput* sive *summam verborum*, Dan. VII. 1. מִן קָל מִלַּיָּא, *propter vocem sermonum*, ver. 11. Construct. מִלֵּי מַלְכָּא, *verba regis*, Dan. V. 10.

הֲמֻלָּה, הֲמוּלָּה, f. *vociferatio*, Jer. XI. 16. Ezech. I. 24. Thema ejus quidam faciunt המל, ubi vide.

מְלִילוֹת, f. pl. *spicæ*, Deut. XXIII. 26.

מלץ Niph. נִמְלַץ, *suave*, *dulce esse*. Præter. מַה־נִּמְלְצוּ, *quam suavia fuerunt*, Psal. CXIX. 103.

מֶלְצָר m. *promus*, Dan. I. 11. Aben Esra scribit, in lingua chaldaica idem esse quod נוֹתֵן הַמָּנוֹת, *dans munera*. Communiter nomen proprium habetur.

מלק *ungue secuit*, *rupit* vel *discerpsit*. Præt. וּמָלַק אֶת־רֹאשׁוֹ, *et ungue secabit caput ejus*, Levit. I. 15. et V. 8. Ritus offerendi aves, vel in holocaustum vel pro peccato, describitur a veteribus hebræis codice Talmudico Zevachin, cap. 6. fol. 64.

מִן מִנִּי, *a*, *ab*, *de*, *e*, *ex*; *præ*, comparative pro *magis quam*. Item *propter*. לְמִן־עוֹלָם, *inde a seculo*, Jer. VII. 7. מִבֶּטֶן, *ab utero*; מִבְּטֶן־רָחַם, *inde a vulva*, Ies. XLVI. 3. לְמִנִּי אַשּׁוּר, *ab Assur*, Mich. VII. 12. Conjungitur aliis vocibus ejecto נ, et sequente Daghesch si locum habeat: מִכֹּהֵן, *a sacerdote*, Ezech. XLIV. 22. מֵאֵל, *a Deo*, Gen. XLIX. 25. מֵאַהֲבַת, *propter amorem*, Deut. VII. 8. Et cum ל præfixo, לְמִבֶּן, *a filio*, 2 Paral. XXV. 5. Singulare est, לְמִבָּרִאשׁוֹנָה, *inde a principio*, 1 Par. XV. 13. ubi מ cum Pathach notatur, et tres literæ serviles concurrunt. לְמֵרָחוֹק, *a longinquo*, Job XXXIX. 29. Chald. מִן דִּי, *ex quo*, Esr. V. 12. מִנָּךְ, *a te*, Dan. II. 39. מִנִּי, *a me*, etc.

מַן Chald. *quis*, *qui*: וּמַן הוּא, *et quis ille*, Dan. III. 15. וּמַן־דִּי, *et quisquis*, ver. 6. וּלְמַן־דִּי, *et cuicumque*, Dan. IV. 14.

מִנְדָּה, Chald. vide in מדד.

מַנְדַּע, Chaldaicum nomen vide in ידע.

מנה *numeravit*, *dinumeravit*, *supputavit*: præter. מָנָה עָפָר, *numeravit pulverem* (*Jacobi*), Num. XXIII. 10. Chald. præter. מְנָה vel מְנֵא, *numeravit*, Dan. V. 25, 26. Niph. præter. נִמְנָה, *annumeratus est*, Ies. LIII. 12. Infin. לְהִמָּנוֹת, *numerari*, Eccles. I. 15. Futurum, יִמָּנֶה, *numerabitur*, Gen. XIII. 16. יִמָּנוּ, *supputabuntur*, 2 Par. V. 6. Pih. מִנָּה, *paravit*, *præparavit*: *constituit*, *præfecit*, Dan. I. 10, 11. מִנּוּ, *constituerunt*, Job VII. 3. Imper. per apocopam מַן, *præpara*, Ps. LXI. 8. Et sic futurum, וַיְמַן, *et præparaverat*, Jon. II. 1. Chald. præter. מַנִּי, *constituit*, Dan. II. 24. מַנִּיתָ, *præfecisti*, Dan. III. 12. Imper. מַנִּי, *constitue*, Esr. VII. 25. Pyh. particip. præter. מְמֻנִּים, *constituti*, 1 Par. IX. 29.

מְנִי, masc. *numerus*, *copiæ*; לַמְנִי, *copiis*, *numeris istis*, scilicet *deorum cœlestium*, seu *stellarum*, quæ pro diis colebantur, Ies. LXV. 11.

מָנֶה, m. *mina, libra, pondo*, Ezech. XLV. 12. Plurale, מָנִים, *minæ*, 1 Reg. X. 17. cum quo confer, 2 Chron. IX. 16. *Mina sacra antiqua continebat quinquaginta siclos sacros, centum vulgares: mina nova Ezechielis sexaginta siclos, centum viginti vulgares, adjecta nimirum sexta parte. Fuit et mina viginti quinque siclorum sive centum zuzin, aut denariorum: nam* זוז, *quarta pars sicli.*

מָנָה, f. *pars, portio, dinumerata* scil. et *constituta*, 1 Sam. I. 5. Constr. מְנַת vel מְנָת, ut Psalm. XI. 6. Plur. מָנוֹת, *portiones*, 2 Paral. XXXI. 19. vel מְנָיוֹת, Nehem. XIII. 10. vel מְנָאוֹת, Neh. XII. 44. Aff. וּמָנוֹתֶיהָ, *et portiones ejus*, Esth. II. 9.

מֹנִים, m. pl. *vices*, Gen. XXXI. 7.

מָן, m. *man, manna*, quasi *præparatus* cibus, Exod. XVI. 15. aut *comparatus sine labore*, ut appellatur Sapientiæ XVI. 20.

מִנְיָן, m. Chald. *numerus*. Constr. לְמִנְיַן, *pro numero*, Esr. VI. 17.

מנח מִנְחָה, f. *munus, donum, oblatio:* dicitur tam de munere profano, quod homo homini dat, quam de sacro frumentaceo, quod Deo offerebant. Illud munus et mane et vesperi offerebatur. A vespertina oblatione, tempus ipsum vocarunt hebræi *mincha*. Et id duplex; מנחה גדולה, *mincha magna*, quæ *late* accipitur; et מנחה קטנה, *mincha parva*, quæ *stricte* dicitur. *Mincha magna* seu *vespera magna* est, quæ incipit ab hora sexta et dimidia, id est, statim post meridiem, ante primam nostram. Hebræorum descriptio est: מנחה גדולה התחלת זמן תמיד של בין הערבים מכי מתחיל להעריב דהיינו מחצי שבע ולמעלה דהא חצי שש וחצי שבע חמה עומדת בראש כל אדם וקודרת כנגדה למטה ואינה נוטה לשום צד ומחצי שבע ולמעלה נוטה ברקיע למערב id est; *Mincha*, seu *vespera, magna, est initium temporis sacrificii jugis inter duas vesperas* (vide in Radice ערב) *ex quo incipit vesperascere*, (id est, sol ad vesperam declinare,) *hoc est a dimidia septima et ulterius* (id est dimidia prima nostra.) *Nam a dimidia sexta ad dimidiam septimam*, (a dimidia duodecima usque ad dimidiam primam) *sol consistit in capite cujusque hominis et umbram facit recta ante se, deorsum, neque declinat in ullum latus: at a dimidia septima et ulterius*, (id est, a dimidia prima nostra) *vergit sol in firmamento versus occidentem et spargit umbram versus orientem. Mincha*, seu *vespera, parva est*, בתשעה ומחצה, *ab hora nona et dimidia*, id est, ab hora tertia nostra et dimidia, nempe circa quartam nostram. Hoc tempore, durante templo, solebant sacrificia offerre, quæ vocantur *mincha:* cessante templo et sacrificiis, viri synagogæ magnæ substituerunt eis preces, et *precatio vespertina* vocatur תפלת מנחה Sic tempore *minchæ magnæ*, precatus est Petrus ascendens in solarium, Actor. X. 9. Ad *mincham parvam*, seu horam precationis nonam Petrus et Joannes iverunt in templum, Actor. III. 1. et centurio cæsariensis preces peregit, Actor. X. 3, 30. Erat et mincha sacrificium matutinum, ut Numer. XXVIII. 4. 2 Reg. III. 20. cui successit תפלת השחר, *oratio matutina*, cujus initium cum ipso die, et finis ad horam quartam, id est, nostram decimam, non quod per quatuor horas duraret, sed quod quilibet tenebatur eam ante finem horæ quartæ absolvere. De hoc est canon Majemonis, tractatu תפלה, *de precatione*, cap. 3. תפלת השחר מצותה שיתחיל להתפלל עם הנץ החמה וזמנה עד סוף שעה רביעית שהיא שלישית היום, id est; *orationis ma-*

tutinæ lex est, ut incipiat quis orare cum exortu solis, et terminus ejus usque ad finem horæ quartæ, quæ est tertia pars diei. Sic apostoli in precibus et sacris matutinis fuerunt adhuc circa tertiam (id est, nonam nostram antemeridianam) occupati, quando acceperunt Spiritum sanctum, Actor. II. 15. Videatur Majemon dicto loco: Talmud de Schabbatho, cap. 1. fol. 9. R. Alphes, tractatu de Paschate, capite sexto. Sed redeamus ad vocem. מִנְחָה לַיהוָֹה, *munus* vel *oblationem Domino*, Gen. IV. 3. וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה, *et deferte ad virum illum munus*, Genes. XLIII. 11. אֲכַפְּרָה פָנָיו בַּמִּנְחָה, *placabo faciem ejus munere*, Genes. XXXII. 20. Constr. וּבְמִנְחַת הָעֶרֶב, *et in munere*, vel *oblatione vespertina*, Esr. IX. 5. id est, *tempore oblationis vespertinæ*. Aff. אֶל־מִנְחָתוֹ, *ad munus* vel *oblationem ejus*, Gen. IV. 4. Plurale cum aff. יִזְכּוֹר כָּל־מִנְחוֹתֶיךָ, *memor sit omnium oblationum tuarum*, Psal. XX. 4. Rabbini in plurali absoluto dicunt מְנָחוֹת. Vide infra נחה. Chald. וּמִנְחָה, *et munus*, Dan. II. 46. Affix. וּמִנְחָתְהוֹן, *et munus* vel *oblationem eorum*, Esr. VII. 17.

מנך הַמְנִיכָא, Chald. *torques:* וְהַמּוֹנְכָא דִי דַהֲבָא, *et torques aureus erit in collo ipsius*, Dan. V. 7. ubi Masorethæ tradunt legendum, הַמְנִיכָא quomodo et alias in Targum occurrit.

מנן מִנִּים, m. pl. *fides, chordæ; species instrumenti musici fuit*, Ps. CL. 4.

מָנַע *inhibuit, cohibuit, prohibuit.* Frequenter cum præpositione מִן construitur. Præt. מָנַע מִמֵּךְ, *prohibuit a te*, Gen. XXX. 2. Partic. מֹנֵעַ, *cohibens* (*gladium suum*) מִדָּם, *a sanguine*, Jerem. XLVIII. 10. Niph. præterit. נִמְנַע מִבֵּית, *cohibetur a domo* (*Dei vestri*), Joel I. 13. Futur. תִּמָּנַע, *cohibeas te*, Numer. XXII. 16. וַיִּמָּנְעוּ, *et cohibiti fuerunt*, Jer. III. 3.

מנר מָנוֹר, m. *jugum textorium.* Constructum, כִּמְנוֹר אֹרְגִים, *sicut jugum textorum*, 1 Sam. XVII. 7.

מסה Hiph. הִמְסָה, *liquefecit: dissolvit:* præter. irregulare, הִמְסִיו, *liquefecerunt*, Jos. XIV. 8. forma chaldaica pro הִמְסוּ. Futur. אַמְסֶה, *liquefacio, irrigo*, Psalm. VI. 7. Et יַמְסֵם, *liquefacit ista*, Ps. CXLVII. 18. Et cum apocopa, וַתֶּמֶס, *dissolveres*, Psalm. XXXIX. 12.

תֶּמֶס, vide in מָסַס.

מָסַךְ *infudit, miscuit*, Ies. XIX. 14. מָסַכְתִּי, *miscui*, Psalm. CII. 10. Infin. לִמְסֹךְ, *ad miscendum*, Ies. V. 22. Convenit cum מָזַג.

מֶסֶךְ, m. *mixtio*, Psal. LXXV. 9.

מִמְסָךְ, m. *mixtura, libamen mixtum*, Ies. LXV. 11. *vinum mixtum*, Prov. XXIII. 30.

מָסַס *liquefieri, dissolvi.* Infinit. וְהָיָה כִּמְסֹס נֹסֵס, *eritque* (*Assyrius*) *sicut dissolvitur* (*metu*) *signifer*, Ies. X. 18. Niph. נָמַס vel נָמֵס, Psalm. XXII. 15. et Ezech. XXI. 7. Fut. anomalum, וַיִּמָּאֵס, *et liquefit*, Job VII. 5. pro יִמָּסֵס, et sic יִמָּאֲסוּ, *liquefiant*, Psalm. LVIII. 8. Simile vide in בזז, et infra in צלל. Hiph. præt. הֵמַסּוּ, *liquefecerunt, dissolverunt*, Deut. I. 28.

מָס, m. *dissolutus*, Job VI. 14. Vel est nomen participiale, *liquescens.*

מַס, m. *tributum*, sic dictum, quia paulatim *liquescere facit* facultates, maxime si nimium imponatur, 1 Reg. V. 13. Plur. מִסִּים, *tributa*, Exod. I. 11. Et fœm. מִסָּה, unde constr. מִסַּת, Deut. XVI. 10. vel *sufficientia*, ex

chaldaica significatione : nam pro hebræo דַּי vel דֵּי, in Targum frequenter ponitur מִסַּת : ut, מִסְתִי, *sufficientiæ meæ*, Prov. XXX. 8.

תֶּמֶם, m. *liquefactio:* שַׁבְּלוּל תֶּמֶם, *limax liquefactionis*, id est, *liquescens*, Psal. LVIII. 9.

מָסַר *tradidit*, *suppeditavit* : inf. לִמְסָר־מַעַל, *ad suppeditandum prævaricationem*, Num. XXXI. 16. Niph. futur. וַיִּמָּסְרוּ, *et traditi sunt*, Num. XXXI. 5.

מָסֹרֶת, f. *traditio*, *exhibitio*, Ezech. XX. 37. Sunt tamen ex hebræis qui hoc ab אָסַר deducant, pro מַאֲסֹרֶת, *vinculum*. Vide אָסַר.

מָעַד *vacillavit*, *nutavit*, *lapsus est* : מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי, *vacillant tali mei*, 2 Sam. XXII. 37. Particip. præsens, לְמוֹעֲדֵי רָגֶל, *ad nutantes* vel *in nutationibus pedis*, Job XII. 5. Futurum, לֹא אֶמְעָד, *non vacillabo*, Ps. XXVI. 1. תִּמְעַד אֲשֻׁרָיו, *labascit ullus gressuum ejus*, Psal. XXXVII. 31. Pyh. juxta quosdam, est particip. fœmin. וְרֶגֶל מוּעָדֶת, *et pes vacillare factus*, *luxatus*, Proverb. XXV. 19. Hiph. imper. הַמְעַד, *fac ut nutent*, Psalm. LXIX. 24.

מעה מֵעַיִם, m. duale, *viscera* : construct. בִּמְעֵי הַדָּג, *in visceribus piscis ;* Jon. II. 1. Affix. מֵעָיו, *viscera ejus*, 2 Sam. XX. 10. מֵעַי, *viscera mea*, Jer. IV. 19. וּמֵעֵיהֶם, *et viscera sua*, Ezech. VII. 19. in quibus irregulariter est Tzere sub מ loco Scheva. Chald. מְעוֹהִי, *venter ejus*, Dan. II. 32. per metonymiam. In Targum מֵעִין, unde מֵעֵיהוֹן, *viscera sua*, Ezech. VII. 19. מֵעוֹהִי, *viscera sua*, 2 Sam. XX. 10.

מֵעוֹת, fœm. *scrupi*, *lapilli* : affix. כִּמְעוֹתָיו, *sicut scrupi ejus*, Ies. XLVIII. 19.

מָעַט *parvum*, *paucum*, *parum esse* vel *fieri ; minui*, *diminui*. Infinit. לְפִי מְעֹט, *secundum diminui*, Levit. XXV. 16. id est, *pro paucitate*, nam infinitivus est loco nominis. Fut. יִמְעַט, *minor fuerit*, Exod. XII. 4. יִמְעָטוּ, *diminuentur*, Ies. XXI. 17. Pih. מִעֵט, *minuere*, *diminuere* : præterit. מִעֲטוּ, *minuent*, Eccles. XII. 3. Hiph. præt. וְהִמְעִיטָה, *et diminuat*, Lev. XXVI. 22. etc.

מְעַט, m. *paucitas*, *parum*, *paucum*, *minimum* : *paucus*, *parvus* : אֲנָשִׁים מְעַט, *homines pauci*, Nehem. II. 12. מְעַט מְעַט, *paulatim*, Exod. XXIII. 30. כִּמְעַט, *vel minimo*, *momento*, *propemodum*, *fere*, *ferme*, *pæne*, Psalm. LXXXI. 15. Plural. מְעַטִּים, *pauci*, Eccles. V. 1.

מָעַךְ *compressit* : part. præter. וּמָעוּךְ, *et compressus*, Levit. XXIII. 24. Fœmin. מְעוּכָה, *compressa*, *impressa*, vel *infixa in terram*, 1 Sam. XXVI. 7. Pyh. præterit. שָׁם מֹעֲכוּ, *illic compressa fuerunt* (*ubera tua*,) Ezech. XXIII. 3.

מָעַל *prævaricatus est* : construitur cum præpositione ב, et fere semper habet adjunctum nomen conjugatum. Præter. מָעַל־בִּי, *prævaricatur contra me*, Ezech. XVII. 20. מָעַל מַעַל, *prævaricatus est prævaricatione*, Jos. XXII. 20. etc.

מַעַל, m. *prævaricatio* : aff. מַעֲלָם, *prævaricationem eorum*, Ezech. XXXIX. 26.

מְעִיל, m. *pallium*, Exod. XXVIII. 31. Affix. מְעִילוֹ, *pallii ejus*, 1 Sam. XV. 27. Plural. מְעִילִים, *pallia*,

2 Sam. XIII. 18. Aff. אֶת־מְעִילֵיהֶם, *pallia sua*, Ezech. XXVI. 16.

מען לְמַעַן, *propter*, cum verbo infinitivo: cum futuro, *propterea*, *ut*: לְמַעַן הָבִיא, *propter adducere, ut adducat*, Gen. XVIII. 19. לְמַעַן תִּוָּרֵא, *ut timearis, reverenter colaris*, Psalm. CXXX. 4. לְמַעַן לָמוּג לֵב, *propter diffluere cor, ut diffluat animus*, Ezech. XXI. 15. pleonasmus: nam alias simplici infinitivo præmittitur, et idem valet quod ל infinitivo præfixum. לְמַעַן אֲשֶׁר יְצַוֶּה, *propterea quod præcepturus est*, Genes. XVIII. 19. Affix. לְמַעַנְךָ, *propter te*; לְמַעֲנִי, *propter me*, etc. Sunt qui ad עָנָה pertinere putant: notat enim *responsionem* seu *redditionem causæ*, ut et de יַעַן supra dictum est.

* מַעַר, מְעָרָה, quod vide in עָרָה.

מצא *invenit, reperit, deprehendit, assecutus, consecutus est*: et constructum cum ל, est *satis esse, sufficere*; ut, וּמָצָא לָהֶם, *et satis sit eis*, Num. XI. 22. Vide et Jud. XXI. 14. et 2 Sam. XVIII. 22. Niph. נִמְצָא, *inventus, repertus, deprehensus fuit*. Item *sufficere*, וְנִמְצָא לָנוּ, *sufficeret nobis*, Jos. XVII. 16. et sic Zachar. X. 10. Hiph. הִמְצִיא, *invenire fecit, effecit ut præsto esset, porrexit, tradidit, exhibuit*: præter. cum י loco א, הִמְצִיתִיךָ, *exhibui te*, 2 Sam. III. 8.

מצד m. *arx, propugnaculum, munitio*, 1 Paral. XI. 7. et XII. 8. Fœmin. מְצָדָה, unde plurale מְצָדוֹת, *propugnacula*, Ies. XXXIII. 16.

מָצוֹד, m. idem: construct. מְצוֹד רָעִים, *munitionem malorum*, Prov. XII. 12. id est, *contra mala*, vel *arcem*, in qua se fortificet *ad mala perpetranda*, juxta R. Levi. Plural. מְצוֹדִים, *munitiones*, Eccles. IX. 14. vide et in צוּד. Fœmin. מְצוּדָה, idem. Aff. וּמְצוּדָתָהּ, *et munitionem ejus*, Ies. XXIX. 7. Plur. בַּמְּצָדוֹת, *in munitiones*, Ezech. XIX. 9. Vide et צוּד.

מְצוּדָה, f. idem, Job XXXIX. 31. Constr. אֶת מְצֻדַת צִיּוֹן, *arcem vel propugnaculum Tzionis*, 2 Sam. V. 7. Aff. וּמְצוּדָתִי, *et propugnaculum meum*, 2 Sam. XXII. 2. Plural. מְצוּדוֹת, *munitiones*, Psalm. XXXI. 3. Vide et צוּד.

מצה *expressit, exsuxit*: præter. מָצִית, *exsuxisti*, Ies. LI. 17. Futur. וַיִּמֶץ טָל, *et expressit rorem*, Jud. VI. 38. per apocopam. Niph. præteritum, וְנִמְצָה דָמוֹ, *et exprimetur sanguis ejus*, Lev. I. 15. Futur. יִמָּצֶה, *exprimetur*, Levit. V. 9. יִמָּצוּ לָמוֹ, *exprimentur eis*, Psal. LXXIII. 10.

מצח c. *frons*, Exod. XXVIII. 38. Aff. בְּמִצְחוֹ, *in fronte ejus*, 2 Par. VI. 19. Plur. constr. עַל מִצְחוֹת, *super frontes virorum*, Ezech. IX. 4.

מִצְחָה, f. *frontale*: constr. וּמִצְחַת נְחֹשֶׁת, *et frontale æreum erat super pedibus ejus*, 1 Sam. XVII. 6.

מצץ *expressit*: futur. תָּמֹצּוּ, *exprimatis*, Ies. LXVI. 11. Convenit cum מָצָה et cum מִיץ.

מַצָּה, f. *azymum, infermentatum*: Num. VI. 19. Plur. מַצּוֹת, *infermentata, azymi*, Exod. XII. 18.

* מֵצַר, מְצָרִים Vide in צָרַר.

מקל m. *baculus*, Jer. I. 11. Constr. in Pathach מַקַּל, Gen. XXX. 37. quasi a forma מַקָּל. Aff. מַקְלוֹ, *baculum suum*, 1 Sam. XVII. 40. absque Daghesch, ut etiam in plurali, שְׁנֵי מַקְלוֹת, *duos baculos*, Zach. XI. 7.

מקק Niph. נָמַק, *tabescere*, *contabescere*, *tabefieri*: præterit. וְנָמַקּוּ, *et contabescent*, Ies. XXXIV. 4. Part. plur. אֲנַחְנוּ נְמַקִּים, *nos tabescimus*, Ezech. XXXIII. 10. Futur. וּלְשׁוֹנוֹ תִּמַּק, *et lingua cujusque tabefiet*, Zach. XIV. 12. Hiph. הָמֵק בְּשָׂרוֹ, *tabefaciendo carnem cujusque*, Zach. XIV. 12.

מַק, m. *tabes*, Ies. V. 24.

מַר *stilla*, *gutta*: כְּמַר מִדְּלִי, *sicut gutta e situla*, Ies. XL. 15.

מרא Hiph. הַמְרִיא, *extulit se*: futurum, תַּמְרִיא, *extollit se*, Job XXXIX. 18. Chaldæus, *colat*.

מְרִיא, m. *saginatum*, *pingue*, quasi *elevatum* dicas, 2 Sam. VI. 13. Plur. וְחֵלֶב מְרִיאִים, *et adipem pinguium*, Ies. I. 11. Aff. מְרִיאֵיכֶם, *pinguium vestrorum*, Amos V. 22. Hebræi *bubalum* explicant.

מָרֵא m. Chald. *dominus*: וּמָרֵא מַלְכִין, *et dominus regum*, Dan. II. 47. In Targum plerumque pro hebræo בַּעַל et אָדוֹן dicitur מָר absque א in fine. Cum aff. מָרִאי, *domine mi*, Dan. IV. 16. cum א redundante, juxta Masorethas.

מֹרַג m. *tribula*, antiqua scilicet trabæ vel vehiculi quædam species, qua olim frumenta excutiebantur; unde et illud Virgilii, Georg. I. » *tribulaque traheæque et iniquo pondere rastri*: » Videatur Varro I. de re rust. cap. 52. לְמוֹרַג, *in tribulam*, Ies. XLI. 15. Plural. וְהַמֹּרִגִּים, *et tribulæ*, 2 Sam. XXIV. 22. Vide חָרוּץ in חָרַץ.

מרד *rebellavit*: construitur cum præpos. בְּ et עַל. Præter. מָרַדְתָּ בִּי, *rebellasti contra me*, 2 Reg. XVIII. 20. Partic. plur. constr. בְּמֹרְדֵי־אוֹר, *inter rebellantes lucis*, id est, *adversus lucem*, Job XXIV. 13. Futur. וַיִּמְרֹד עַל־אֲדֹנָיו, *et rebellavit contra dominum suum*, 2 Par. XIII. 6.

מֶרֶד, m. *rebellio*, Jos. XXII. 22. Chald. וּמְרַד, *et rebellio*, Esr. IV. 19. Et adjectivum fœmin. קִרְיְתָא מָרָדְתָּא, *urbem rebellem*, Esr. IV. 12.

מַרְדּוּת, fœm. *rebellio*, *contumacia*, 1 Sam. XX. 30.

מָרוּד, masc. vide in רוּד: plurale מְרוּדִים, *exsules*, *ejecti ut rebelles*, Ies. LVIII. 7. Juxta Aben Esram, *afflicti*, et מ est radicale: Chaldæus, *vagi*, *exsulantes*. R. Salomon deducit a רוּד: vide illic.

מָרָה *rebellis fuit*, *rebellavit*: construitur cum præpositione בְּ et cum accusativo: quandoque significationem a מוּר et מָרַר mutuatur. Præteritum, מָרָה אֶת־פִּי יְהוָֹה, *rebellavit contra os Domini*, 1 Reg. XIII. 26. מָרוּ בָךְ, *rebellant in* vel *contra te*, Psal. V. 11. Part. בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה, *filius contumax et rebellis*, Deuter. XXI. 18. מֹרָה מְאֹד, *rebellis valde*, juxta R. Levi, 2 Reg. XIV. 26. Alii, *variam*, *mutabilem valde*, quæ significatio a מוּר petita: alii, *amaram*, quod est a מָרַר. Hiph. הִמְרָה, *exacerbavit*: *rebellavit*: *mutavit*. Præter. הִמְרוּ אֶת־רוּחוֹ, *exacerbarunt spiritum ejus*, Psalm. CVI. 33. Particip. מַמְרִים, *rebelles fuistis*, Deut. IX. 7. Infin. לַמְרוֹת, *ad exacerbandum*, Ies. III. 8. Futur. יַמְרֶה אֶת־פִּיךָ, *rebellaverit contra os tuum*, Jos. I. 18. Et cum apocopa, וַתֶּמֶר, *et mutavit*, Ezech. V. 6. וַיַּמְרוּ, *et exacerbarunt*, Psalm. LXXVIII. 56.

מוֹרָה, m. *novacula*, sic dicta, quod radendo caput vel faciem *mutet*, Jud,

XIII. 5. et XVI. 17. 1 Sam. I. 11. Vide aliam significationem in יָרָא. Construct. מֹרַת, vide in מָרַר.

מְרִי, m. *rebellio*, Proverb. XVII. 11. Aff. מֶרְיְךָ, *rebellionem tuam*, Deut. XXXI. 27. בְּמִרְיָם, *rebellione sua*, Nehem. IX. 17.

מְרָתַיִם, f. dual. *rebelliones*, juxta chaldæum et hebræos communiter, Jerem. L. 21. Quibusdam est nomen proprium loci.

מָרַח *contrivit*, *contudit*: futurum, וְיִמְרְחוּ עַל־הַשְּׁחִין, *et contundant super ulcus*, id est, *contusos applicent*, *appingant*, *imponant in emplastro*, Ies. XXXVIII. 21. Græce καταπλάττειν.

מְרוֹחַ, m. *attritus*: מְרוֹחַ אָשֶׁךְ, *attritus teste*, qui *thlibias* dicitur ἀπὸ τοῦ θλίβειν, ab *atterendo*, Lev. XXI. 20.

מָרַט *evulsit pilos*, *depilavit*, *glabravit*: particip. לַמֹּרְטִים, *depilantibus*, Ies. L. 6. Hinc metaphorice, *expolire*, *extergere*: particip. מְרוּטָה, *extersus*, Ezech. XXI. 9. Et in priore significatione, וְכָל־כָּתֵף מְרוּטָה, *et omnis humerus depilatus est*, id est, *nudatus*, Ezech. XXIX. 18. Infinit. לְמָרְטָה, *ad extergendum*, Ezech. XXI. 11. Fut. וָאֶמְרְטָה, *et evulsi pilos capitis mei*, Esr. IX. 3. וָאֶמְרְטֵם, *et glabravi eos*, Neh. XIII. 25. Niph. futurum, יִמָּרֵט, *glabrum fiet*, Levit. XIII. 40. Pyh. præter. מֹרָטָה, *extersus est*, Ezech. XXI. 10. Particip. præsens, וּמוֹרָט, *et depilatam*, Ies. XVIII. 2. Particip. præter. נְחֹשֶׁת מְמוֹרָט, *ex ære exterso*, 1 Reg. VII. 45. Chald. ex Pohil præt. passivum, מְרִיטוּ, *evulsæ*, *depilatæ*, Dan. VII. 4.

מָרַץ Niph. נִמְרַץ, *roborari*, *acre*, *vehemens esse*: præter. מַה־נִּמְרְצוּ, *quam acres sunt* (*sermones recti*), Job VI. 25. Part. præsens, *perditione* נִמְרָץ *acri*, *vehementi*, Mich. II. 10. Fœm. קְלָלָה נִמְרֶצֶת, *maledictione acerrima*, 1 Reg. II. 8. Hiph. futur. יַמְרִיצְךָ, *robustum* vel *acrem reddet te*, Job XVI. 3.

מָרַק *tersit*, *expolivit*: particip. præter. נְחֹשֶׁת מָרוּק, *ex ære terso*, 2 Par. IV. 16. Imper. מִרְקוּ, *tergite*, Jer. XLVI. 4. Pyh. præterit. וּמֹרַק, *et extergetur* seu *defricabitur*, Lev. VI. 21.

מָרָק, m. *jus*, sic dictum, quod in eo *defæcetur* et *defricetur* caro, Jud. VI. 20. ubi scribitur cum Pathach, præter normam: vide Kimchium. Construct. וּמְרַק, *et jus*, Ies. LXV. 4. quomodo Masorethæ illic legendum docent; pro eo quod in textu scribitur, וּפְרַק; de quo vide in פָּרַק.

מְרוּקִים, m. pl. *mundationes*: aff. יְמֵי מְרוּקֵיהֶן, *dies mundationum ipsarum*, Esth. II. 12.

תַּמְרוּק, masc. *mundatio*, *strigilis*, quasi *abstersionem* vel *abstersorium* dicas, Prov. XX. 30. Plural. constr. וּבְתַמְרוּקֵי, *et mundationes*, Esth. II. 12. Affix. תַּמְרוּקֶיהָ, *munditias* seu *mundum ejus*, Esth. II. 9.

מָרַר *amarum esse*: præt. juxta quosdam, מַר־לִי, *amarum est mihi*, Ruth I. 13. quod et nomen esse possit. כִּי מָרָה נֶפֶשׁ, *nam amarus erat animus* (*totius populi*,) 1 Sam. XXX. 6. Niph. præter. נָמַר, vide in מִיר: futur. יֵמַר, *amarescet*, Ies. XXIV. 9. pro יִמַּר. Pih. futur. אֲמָרֵר בַּבֶּכִי, *amaricabo*, *amaram reddam* vel *edam* scil. *vocem in fletu*, Ies. XXII. 4.

וַיְמָרְרוּ, *et amaram effecerunt (vitam eorum,)* Exod. I. 14. וַיְמָרְרֻהוּ, *amaritudine affecerunt eum*, Gen. XLIX. 23. Hiph. הֵמַר, *amarum fecit, amaritudine affecit, exacerbavit*. Præt. הֵמַר נַפְשִׁי, *amaritudine affecit animam meam*, Job XXVII. 2. Infinit. הָמֵר, *amaricare, amare agere, amare flere*, Zach. XII. 10. Futur. תַּמֵּר, *amarices, amaritudine afficias, exacerbes*, Exod. XXIII. 21. pro תַּמְרֵר. Hithp. futurum ex geminata prima radicali, וַיִּתְמַרְמַר, *et exacerbavit se*, Dan. VIII. 7.

מַר, m. *amarus*: item *amaritudo, amarum*. מַר־לִי מָר, *amara mihi amaritudo*, Ies. XXXVIII. 17. מַר הַמָּוֶת, *amaritudo mortis*, 1 Sam. XV. 32. Plur. מָרִים, *amaræ*, Exod. XV. 23. Construct. מָרֵי נֶפֶשׁ, *amari animo*, Jud. XVIII. 25. Fœmin. מָרָה, *amara*, Job XXI. 25. et cum א loco ה, מָרָא, *amara*, Ruth I. 20. cui simile vide in זוּר. Et substantive *amaritudo*, 2 Sam. II. 26. Construct. מָרַת נֶפֶשׁ, *amara animo*, 1 Sam. I. 10. Cum Cholem ab initio, מֹרַת רוּחַ, *amaritudo spiritus*, Genes. XXVI. 35. Et Cholem correpto, et ר juxta Masorethas daghessato, מָרַּת נַפְשׁוֹ, *amaritudinem animæ suæ*, Prov. XIV. 10. ubi ר cum Daghesch. Est et מָרָה, *Mara*, proprium nomen loci, ab *amaris aquis* sic dicti, Exod. XV. 23. מָרָתָה, *Maram usque*, ibidem.

מֶמֶר, m. *amaritudo*, Prov. XVII. 25.

מְרִירוּת, fœm. idem, Ezech. XXI. 11.

מְרֹרָה, fœm. *fel*, ab *amaritudine*. Construct. מְרֹרַת פְּתָנִים, *fel aspidum*, Job XX. 14. Aff. מְרֹרָתוֹ, *ex felle ejus*, Job XX. 25.

מְרֵרָה, f. idem: aff. מְרֵרָתִי, *fel meum*, Job XVI. 13.

מְרִירִי, m. *amarus*, Deut. XXXII. 24. Hinc plurale constructum juxta quosdam, כִּמְרִירֵי יוֹם, *sicut amaritudines diei*, Job III. 5. Sed vide id in כָּמַר.

מְרֹרִים, m. pl. *amaritudines, res amaræ, amara*, Exod. XII. 8. Fœm. מְרֹרֹת, idem, Deut. XXXII. 32.

מַמְרֹרִים, m. pl. idem, Job IX. 18.

תַּמְרוּרִים, m. pl. *amaritudines*, Jer. XXXI. 15. quod vide etiam in תָּמַר.

מָשָׁה *extraxit*; præt. מְשִׁיתִהוּ, *extraxi eum*, Exod. II. 10. Hiph. futur. יַמְשֵׁנִי, *extrahet me*, 2 Sam. XXII. 17.

מֶשִׁי, masc. *sericum*, Ezech. XVI. 10, 13.

מָשַׁח *unxit*: מָשַׁח אֹתוֹ, *unxit eum*, Num. XXXV. 25. Niph. præt. כִּי־נִמְשַׁח, *quod unctus esset*, 1 Paral. XIV. 8. Infinit. בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ, *in die ungi illud*, id est, *quo unctum fuit*, Num. VII. 10.

מָשִׁיחַ, masc. *unctus*, 2 Sam. I. 21. *Messias, Christus*, sic dictus, quod is vere esset ille, quem *uncti reges et sacerdotes* in veteri Testamento repræsentarent, Dan. IX. 25, 26. Constr. מְשִׁיחַ יְהוָה, *unctus Domini*, 1 Sam. XXIV. 7. Aff. מְשִׁיחוֹ, *uncti sui*, 1 Sam. II. 35. Plur. בִּמְשִׁיחָי, *unctos meos*, Psal. CV. 15.

מָשׁוּחַ, m. *pictum*, quasi *inunctum* dicas, Jer. XXII. 14.

מִמְשַׁח, m. *unctio*, vel metonymice *unctus*, Ezech. XXVIII. 14.

מִשְׁחָה, f. *unctio*, Exod. XXXI. 11. Constr. מִשְׁחַת קֹדֶשׁ, *unctionis sacræ*, Exod. XXX. 25.

מָשְׁחָה, f. idem : aff. מָשְׁחָתָם, *unctio eorum*, Exod. XL. 15.

מְשַׁח, Chald. *oleum*, ab *ungendo*, quasi *unguentum* dictum, Esr. VI. 9.

מָשַׁךְ *traxit, extraxit, protraxit, protendit* : construitur cum accus. et præpos. עַל, ב et ל. Præter. מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת, *traxit arcu ;* id est, *jaculatus est*, 1 Reg. XXII. 34. Imper. מְשׁוֹךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ, *protende benignitatem tuam erga cognoscentes te*, Psalm. XXXVI. 11. Niph. fut. לֹא־תִמָּשֵׁךְ, *non protrahetur*, Ezech. XII. 28. Pyh. partic. עַם מְמֻשָּׁךְ, *populus distractus*, Ies. XVIII. 7. Fœm. תֹּחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה, *spes protracta*, Prov. XIII. 12.

מֶשֶׁךְ, m. *tractus, tractio* seu *acquisitio*, Psal. CXXVI. 6. Job XXVIII. 18. Et adverbialiter, juxta quosdam, *protracte ;* hoc est, *protracto tempore*, *diu*, Psal. CXX. 5. Alias est nomen proprium filii Japheth, Gen. X. 2.

מָשַׁל *dominatus est*, *dominium habuit* vel *exercuit*, et sic construitur cum עַל et ב. Item, *parabolice locutus est*, *parabolis*, *proverbiis usus est.* Præter. וּמָשַׁלְתָּ בְּגוֹיִם רַבִּים, *et dominaberis gentibus multis*, Deut. XV. 6. Part. הַמֹּשֵׁל, *quisquis utitur parabola.* Futur. יִמְשֹׁל, *parabola utetur*, Ezech. XVI. 44. Niph. נִמְשַׁל, *comparatus, similis, consimilis factus est.* Præt. נִמְשַׁל, *similis fit*, Psalm. XLIX. 13. נִמְשַׁלְתָּ, *similis factus es*, Ies. XIV. 10. וְנִמְשַׁלְתִּי, *et consimilis fiam*, Psal. XXVIII. 1. Pih, particip. מְמַשֵּׁל, *parabolarum artifex*, quasi dicas *proverbicator*, Ezech. XX. 49. Hiph. הִמְשִׁיל, *dominari* vel *dominatorem fecit : comparavit*, *assimilavit*. Præt. וְהִמְשִׁילָם, *et dominatores eos faciet*, Dan. XI. 39. Infinit. loco nominis, הַמְשֵׁל וָפַחַד, *dominari et formido*, hoc est, *dominatus formidabilis.* Fut. תַּמְשִׁילֵהוּ, *dominatorem constituisti eum*, Psal. VIII. 7. תַּמְשִׁילֻנִי, *comparabitis me*, Ies. XLVI. 5. Hithp. futur. אֶתְמַשֵּׁל, *comparabo me*, Job XXX. 19.

מָשָׁל, m. *similitudo, parabola, proverbium*, *sententia*, scite graviterque dicta et paucis concinnata. Constr. מְשַׁל הַקַּדְמֹנִי, *proverbium antiqui*, pro *antiquorum*, 1 Sam. XXIV. 14. Aff. מְשָׁלוֹ, *sententiam suam*, Num. XXIII. 18. Plur. מְשָׁלִים, *parabolas*, *sententias*, Eccles. XII. 9. Construct. מִשְׁלֵי שְׁלוֹמֹה, *proverbia Salomonis*, Prov. I. 1. *similitudines*, Job XIII. 12.

מִמְשָׁל, m. *dominatio*, Dan. XI. 3. Plur. מִמְשָׁלִים, *dominationes*, *dominatores*, *præsides*, 1 Par. XXVI. 6.

מֶמְשָׁלָה, f. *dominium*, *dominatus*, *dominatio*, *præfectura*, *ditio*, Mich. IV. 8. Constr. לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם, *ad præfecturam* vel *dominium diei*, Gen. I. 16. Aff. מֶמְשַׁלְתּוֹ, *dominatus sui*, 1 Reg. IX. 19. Plurale constructum, לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה, *ad dominia noctis*, Psalm. CXXXVI. 9. Et cum Pathach ab initio, מַמְשְׁלוֹתָיו, *dominiorum illius*, Psal. CXIV. 2.

משק מִמְשָׁק, m. *derelictio, locus derelictus*, qui coli intermissus est et sterilis evasit. Constructum, מִמְשַׁק חָרוּל, *locus derelictus urticæ*, Soph. II. 9. sic Targum מִשְׁמַט, quod idem.

מֶשֶׁק, vide in שָׁקַק.

מָשַׁשׁ *palpavit*, *contrectavit* ;

futurum, וַאֲמֻשְׁךָ, Gen. XXVII. 21. vide supra in מוּשׁ. יְמֻשֵּׁנִי, *palpabit me*, ver. 12. Pih. præt. מִשַּׁשְׁתָּ, *contrectasti*, Genes. XXXI. 37. Particip. מְמַשֵּׁשׁ, *palpans*, Deuter. XXVIII. 29. etc. Hiph. fut. וְיָמֵשׁ, *et palpet*, Exod. X. 21.

מֶתֶג m. *frænum*, Prov. XXVI. 3. Aff. וּמִתְגִּי, *et frænum meum*, Ies. XXXVII. 29.

מתה מְתִים, m. pl. *homines*, nomen generale, scribit Kimchi in commentario, complectens viros, mulieres et parvulos. כָּל־עִיר מְתִים, *omnem civitatem hominum*, Deuter. III. 6. Construct. עִם־מְתֵי־שָׁוְא, *cum hominibus mendacibus*, Psalm. XXVI. 4. Affix. מְתָיו, *hominum ejus*, Deuter. XXXIII. 6.

מְתֹם, m. *homo*: מֵעִיר מְתֹם, *a civitate hominis*, Jud. XX. 48. pro *ab hominibus civitatis*, per hypallagen.

מָתַח *extendit*: fut. וַיִּמְתָּחֵם, *et extendit eos*, Ies. XL. 22. Sic chaldaice, מָתִיחַ דִּינָא, *extendens judicium*, 1 Sam. II. 3.

אַמְתַּחַת, f. *saccus*, Gen. XLIV. 2. sic dictus, quod implendo *extendatur*. Aff. אַמְתַּחְתּוֹ, *sacci sui*, Gen. XLII. 27. Plurale constr. אַמְתְּחוֹת הָאֲנָשִׁים, *saccos virorum*, Genes. XLIV. 1. Aff. אַמְתְּחֹתֵינוּ, *saccorum nostrorum*, Gen. XLIV. 8.

מָתַי *quando?* אַחֲרֵי מָתַי עֹד, *post quando adhuc?* id est, *post quantum adhuc temporis?* Jerem. XIII. 27. עַד־מָתַי, *quousque*, *usquequo?* Psalm. LXXX. 5. לְמָתַי, *ad quando? ecquando?* Exod. VIII. 5.

מתן מָתְנַיִם, m. d. *lumbi*, Deut. XXXIII. 11. Constr. אֶל־מָתְנֵי־אִישׁ, *lumbis viri*, Jerem. XIII. 11. Affix. אֵזוֹר מָתְנָיו, *cingulum lumborum ejus*, Ies. XI. 5.

מָתַק *dulce*, *suave esse*, *dulcescere*: contrarium ipsi מָרַר. Præteritum, מְתָקוֹ רִמָּה, *suavis est ipsi vermis*, Job XXIV. 20. nempe *a vermibus depasci*. Nomen fœmininum verbo masculino adjungitur, quia de tota specie seu de utroque sexu intelligitur. מָתְקוּ־לוֹ, *dulcescunt ipsi*, Job XXI. 33. Participium, vel nomen potius, וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ, *et dulciora melle*, Psal. XIX. 11. Fœm. וּמְתוּקָה שְׁנַת, *dulcis somnus operantis*, Eccles. V. 11. Futurum, מַיִם גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ, *aquæ furtivæ suaves sunt*, Prov. IX. 17. Hiph. futurum, תַּמְתִּיק בְּפִיו, *dulce fuit in ore ipsius*, Job XX. 12. נַמְתִּיק סוֹד, *dulce reddemus consilium*, Psal. LV. 15.

מָתוֹק, m. *dulcis*, *dulce*, Jud. XIV. 14.

מֹתֶק, m. *dulcedo*: aff. מָתְקִי, *dulcedinem meam*, Jud. IX. 11.

מֶתֶק, m. idem, Prov. XVI. 21.

מַמְתַּקִּים, m. pl. *dulcedines*, Cant. V. 16.

נ

נָא *quæso*, *obsecro*: *nunc*. Omne נָא in Bibliis idem est quod עַתָּה, scribit Aben Esra ad Gen. XII. 11. et Num. X. 31. et arabice inverso modo dici אַךְ. Chaldæus vertit כְּעַן vel כְּדוּן, *nunc*, non tempus, sed af-

fectum animi connotans. R. Salomon tamen scribit, interdum esse לשון בקשה, *obsecrantis*, quomodo per aphæresin volunt esse ab אנא, quod sequitur. Apud Talmudicos אין נא אלא לשון בקשה, *non est vocabulum* נא *nisi obsecrantis*. Sanhedrin fol. 43. 2. Sic R. Salomon Exod. XI. Semel est, *crudum*, non satis coctum, Exod. XII. 9.

אָנָּה, *quæso*, *obsecro*: sexies sic scriptum reperiri, Masorethæ notant, Psalm. CXVI. 4. אָנָּא, idem, Ps. CXVIII. 25. Chaldæus hæc reddit בְּבָעוּ, *obsecro*. Vide amplius in אָן.

נאד m. *uter*, pellis consuta, qua liquida deferuntur: וְנֹאד יַיִן, *et utrem vini*, 1 Sam. XVI. 20. Et cum ו, אֶת־נֹאוד הֶחָלָב, *et utrem lactis*, Jud. IV. 19. unde quidam ad נוד referunt, et א loco ו accipiunt. Aff. בְּנֹאדֶךָ, *in utre tuo*, Psal. LVI. 9. Plur. נֹאדוֹת הַיַּיִן, *utres vini*, Jos. IX. 13.

נאה *pulcrum*, *decorum*, *amœnum esse; convenire*, *conveniens*, *decens esse*, apud Rabbinos in usu frequenti. Præterit. נָאֲוָה, *decora est*, Psalm. XCIII. 5. נָאווּ, *decoræ sunt*, Cant. I. 10. Partic. לֹא־נָאוֶה, *non est conveniens*, Prov. XIX. 10. Fœmin. נָאוָה, *decet*, Prov. XVII. 7. per commutationem tertiæ radicalis ה in ו, quod et in aliis fit.

נָוֶה, m. *amœnus*, *pulcher*: שְׁתוּלָה בְּנָוֶה, *plantata in amœno loco*, Hos. IX. 13. Fœm. הַנָּוָה וְהַמְּעֻנָּגָה, *speciosa et delicata*, Jer. VI. 2. cum ו loco א. Apud Rabbinos, מַאֲמָר נָאֶה, *oratio elegans*: אִשָּׁה נָאָה, *mulier pulcra*: נֹוִי, *pulcritudo*. Possunt et ad Niphal radicis אוה referri, ut *pulcra* sic dicantur, quia *desiderabilia*.

נְאוֹת, f. pl. Vide infra in נוה.

נאם *dixit*: futur. וַיִּנְאֲמוּ, *et dicunt*, Jerem. XXIII. 31. Et nomen participiale constructum, נְאֻם, *dictum*, ibidem: quod tritum et commune fuit in prophetarum exordiis vocabulum. Per præsens indicativi, *dicit*, *ait*, vulgo redditur, ut et Targum per אָמַר, *dicit*. Hinc quidam hebræorum deducunt illud plurale, לְנֶאֱמָנִים, *eloquentibus*, *facundis*, Job XII. 20. Vide אמן.

נאף *adulteravit* vel *adulteratus est*: *adulterium commisit*, *mœchatus fuit*. Particip. נֹאֵף אִשָּׁה, *adulterans mulierem*, Prov. VI. 32. *adulter*, Job XXIV. 15. Fœm. הַנֹּאָפֶת, *ipsa adultera*, Levit. XX. 10. Plural. נֹאֲפוֹת, *adulterarum*, Ezech. XVI. 38. Inf. נָאֹף, *adulterando*, Jer. VII. 8. Futur. לֹא תִנְאָף, *non adulterabis*, vel *adulterium committes*, Exod. XX. 14. id est, *ne scortator*, ut Aben Esra prolixe hoc explicat. R. Salomon Jarchi notat dici tantum de *nupta*, sed refutatur ab Aben Esra. Pih. præterit. נִאֲפוּ, *adulterantur*, Ezech. XXIII. 37. Part. vel nomen participiale, מְנָאֵף, *adulter*, Ies. LVII. 3. Plur. מְנָאֲפִים, *adulteri*, Ies. XXIII. 10. Fœmin. מְנָאֶפֶת, *adultera*, Prov. XXX. 20. Futur. וַיְנָאֲפוּ, *et adulterati sunt*, Jer. XXIX. 23.

נִאֻפִים, m. pl. *adulteria*, Ezech. XXIII. 43. Aff. נִאֻפַיִךְ, *adulteria tua*, Jer. XIII. 27.

נַאֲפוּפִים, m. pl. idem, Hos. II. 4. ex geminata tertia radicali, ut נַעֲצוּץ a נָעַץ.

נאץ *sprevit*, *contempsit*, Prov. V. 12. Futur. יִנְאַץ, *spernet*, Proverb. XV. 5. Pih. נִאֵץ, *contempsit*, *contem-*

ptim irritavit, provocavit : infin. נָאֵץ, *irritando*, pro נָאֵץ, 2 Sam. XII. 14. Hithp. particip. מִנֹּאָץ, *irritatur*, Ies. LII. 5. pro מִתְנָאֵץ, estque ex participio Pyhal et Hithpahel compositum.

נְאָצָה, נֶאָצָה, נֶאָצָה, fœm. *irritatio contumeliosa*, *contumelia* : וּנְאָצָה, *et contumelia*, 2 Reg. XIX. 3. Plural. נֶאָצוֹת, *contumeliæ*, Neh. IX. 18. Aff. נֶאָצוֹתֶיךָ, *irritationes tuas*, Ezech. XXXV. 12. ex forma בַּקָּשָׁה.

נָאַק *gemuit* : præterit. וְנָאַק נַאֲקוֹת חָלָל, *et gemat gemitibus confossi*, Ezech. XXX. 24. יִנְאָקוּ, *gement*, *vocem gemebundam edent*, Job XXIV. 12.

נְאָקָה, fœm. *gemitus* : construct. נַאֲקַת, *gemitum* (*filiorum Israel*), Ex. VI. 5. Plur. constr. נַאֲקוֹת חָלָל, *gemitibus confossi*, Ezech. XXX. 24.

נָאַר Pih. *detestatus est*, Thren. II. 7. נֵאַרְתָּה, *detestatus es*, Psalm. LXXXIX. 40.

נֵאָרִים, vide in אָרַר.

נָבָא Niph. *prophetavit*, *prophetam egit*, *vaticinatus est* : construitur cum præpositionibus לְ, אֶל et עַל. Præter. נִבֵּיתָ, *prophetasti*, Jerem. XXVI. 9. cum י loco א, etc. Hithp. præterit. וְהִתְנַבִּיתָ, *ut prophetes*, 1 Sam. X. 6. in medio cum Chirek, ad formam verborum in ה desinentium. Et cum syncopa literæ ת, וְהִנַּבֵּאתִי, *et prophetabo*, Ezech. XXXVII. 10. Infin. מֵהִתְנַבּוֹת, *a prophetando*, 1 Sam. X. 13. ad formam verborum in ה desinentium. Chald. præter. וְהִתְנַבִּי, *et prophetavit*, Esr. V. 1.

נָבִיא, m. *propheta* : affix. נְבִיאֲךָ, *propheta tuus*, Exod. VII. 1. R. Salomon hoc loco deducit a נוּב, *eloqui*, quasi נָבִיא, sit *orator*, *præco eloquens*, *concionem habens ad populum*, qui gallice dicitur *predicateur*, *prædicator* vulgo. Sed recte ab Aben Esra refutatur, qui scribit א esse radicale, et נָבִיא proprie dici eum, cui Deus arcana revelat. Plural. נְבִיאִים, *prophetæ*, Jerem. XXIII. 25. Construct. נְבִיאֵי, Jer. XXIII. 15. Aff. נְבִיאָיו, *prophetarum ejus*, 1 Reg. XXII. 22. Fœm. נְבִיאָה, *prophetissa*, Exod. XV. 20. Chald. נְבִיאָה, *propheta*, Esr. V. 1. et VI. 14. Plur. נְבִיאַיָּא, et נְבִיאַיָּה, *prophetæ*, Esr. V. 1. et 2. In Targum absque ה scribitur.

נְבוּאָה, f. *prophetia*, Nehem. VI. 12. Constructum, נְבוּאַת, 2 Par. IX. 29. Chald. בִּנְבוּאַת, *in prophetia*, Esr. VI. 14.

*נבב unde נָבוּב juxta quosdam, quod vide in בּוּב.

*נִבְזְבָּה, Chald. vide in בּוּז.

נָבַח *latravit* : infin. לֹא יוּכְלוּ לִנְבֹּחַ, *non possunt latrare*, Ies. LVI. 10.

נָבַט *intuitus est* : præter. וְנִבַּט, *et intuebitur*, Ies. V. 30. quod aliis ex Pihel, aliis ex Niphal est. Hiph. הִבִּיט, idem : præt. מִשָּׁמַיִם הִבִּיט, *e cœlis intuetur*, Psalm. XXXIII. 13.

מַבָּט, m. *exspectatio*, quasi *aspectum* vel *respectum* dicas : aff. מַבָּטָם, *exspectatione sua*, Ies. XX. 5. מַבָּטֵנוּ, *exspectatio nostra*, ver. 6. Et cum Sægol ab initio, מֶבָּטָהּ, *exspectatio sua*, Zach. IX. 5.

נָבֵל *cecidit*, *concidit*, *decidit*, et de emarcidis ac flaccidis proprie dicitur : unde et *emarcescere*, *flaccescere*. Item *stultescere*, *stulte agere*. Præt. נָבֵל צִיץ, *decidit flos*, Ies. XL.

8. אִם־נָבַלְתָּ *si cecidisti*, Proverb. XXX. 32. juxta R. Levi: at Aben Esra, *si stulte egisti*, deducta significatione ex nomine נָבָל. Pih. נִבֵּל, *vilipendit, turpitudine affecit*: præter. וְנִבַּלְתִּיךְ, *et turpitudine afficiam te*, Nah. III. 6. Part. מְנַבֵּל, *turpitudine afficit*, Mich. VII. 6. Futur. וַיְנַבֵּל, *et vilipendit*, Deut. XXXII. 15. תְּנַבֵּל, *vilipendito*, Jerem. XIV. 21. Hiph. futurum irregulare, וַנָּבֶל, *et decidimus* vel *diffluimus*, Ies. LXIV. 5. pro וַנַּבֵּל, cui simile vide infra in נזד.

נָבָל, m. *stultus, flagitiosus*, cui ratio et mens concidit, ut *stulte* vel *turpiter agat*: plur. הַנְּבָלִים, *stulti*, 2 Sam. XIII. 13. Fœmin. אַחַת הַנְּבָלוֹת, *una stultarum*, Job II. 10.

נְבָלָה, f. *stultitia, flagitium, fœditas*, Gen. XXXIV. 7.

נַבְלוּת, f. idem: נַבְלֻתָהּ, *fœditatem* vel *stultitiam ejus*, Hos. II. 10.

נְבֵלָה, f. *cadaver*, quasi *caducum* aut *deciduum* dicas; et dicitur tam de hominis quam de bestiæ cadavere, Lev. XXII. 8. Constr. נִבְלַת, 1 Reg. XIII. 29. Aff. נִבְלָתוֹ, *cadaver ejus*, Deuter. XXI. 23. נְבֵלָתִי, *cadaver meum*, Ies. XXVI. 19.

נֵבֶל, m. *uter, lagena*, Jer. XIII. 12.

נֵבֶל, m. idem. Significat item *nablium*, instrumentum musicum: Judæi germani *panduram* interpretantur. Vide Aben Esram ad Ies. V. 12. et Psalm. CV. 3. Plural. נְבָלִים, *nabliis*, 1 Par. XV. 16. Constr. וְנִבְלֵי שָׁמַיִם, *utres cœli*, hoc est, *nubes velut in utres digestæ*, Job XXXVIII. 37. לְנִבְלֵי, *pro utribus*, Thren. IV. 2. Aff. וְנִבְלֵיהֶם, *et utres eorum*, Jerem. XLVIII. 12.

מַבּוּל, m. *diluvium*, sic dictum, quod omnia fecerit *concidere*, Genes. IX. 11.

בּוּל, m. *Bul*, mensis octavi nomen, qui *Octobri* nostro respondet, sic dictus, quod tunc terræ nascentia tamquam emarcida *concidant*, 1 Reg. VI. 38. Kimchi scribit, Jer. III. 3. ברוב הזמנים רוב המטר יורד במרחשון לפיכך נקרא ירח בול מענין מבול, *ut plurimum multa pluvia decidit in Octobri, idcirco vocatur mensis Bul ex significatione Mabbul*. Aliam significationem vide in יבל.

נָבַע *scaturivit, eructavit*, ac de fontibus proprie dicitur aquam eructantibus. Particip. נַחַל נֹבֵעַ, *torrens eructans*, Proverb. XVIII. 4. Hiph. fut. אַבִּיעָה, *eructabo*, hoc est, more scaturiginis *proferam* vel *effundam*, Prov. I. 23. et sic fere semper hic sumitur.

מַבּוּעַ, masc. *scatebra, scaturigo*, Eccles. XII. 6. Plural. constr. מַבּוּעֵי מַיִם, *scaturigines aquarum*, Ies. XLIX. 10.

נֶבְרְשָׁא f. Chald. *lychnuchus, lucerna*: emphatice נֶבְרַשְׁתָּא, Dan. V. 5. Sic pro hebræo בַּנֵּרוֹת, in Targum dicitur, בְּנֶבְרַשְׁתָּא, *lucernis*, Soph. I. 12. Rabbini dicunt נברשתא: נִבְרֶשֶׁת. R. Saadias scribit: dicitur, quasi נַר בַּר שַׁתָּא, *lychnuchus filius anni*, id est, *per totum annum ardens*.

נֶגֶב m. *auster, meridies, tractus meridianus, plaga australis*, 1 Sam. XXVII. 10. נֶגְבָּה, *ad plagam australem, in meridianum tractum*, Genes. XIII. 1. R. Bechai scribit: נגב vocatur, שאותו רוח נגוב ויבש, *quod iste ventus sit siccus et aridus*,

propter intensum calorem solis. נָגֵב, *aridum esse*, *exarescere*, in Targum et apud Rabbinos. Vide et Aben Esram Genes. XII. 9.

נֶגֶד *coram*, *contra*, *ante*, *e regione*, *ex adverso*. לְנֶגֶד, *coram*, 2 Reg. I. 13. *ex adverso*, *contra*, Prov. XXI. 30. מִנֶּגֶד, *e regione*, Gen. XXI. 16. *ex adverso*, 2 Sam. XVIII. 13. נֶגְדָּה, *coram*, Psalm. CXVI. 14. Cum aff. נֶגְדּוֹ, *ex adverso sui*, Jos. VI. 5. *coram eo*, Ies. XL. 17. כְּנֶגְדּוֹ, *secundum coram ipsum*, quasi *juxta correspondentiam ejus*, *ipsi tamquam alter ipse*, *ac naturali specie et forma conveniens*, *adstans ei*, Genes. II. 18. לְנֶגְדּוֹ, *ex adverso ejus*, Jos. V. 13. Chald. נֶגֶד, *ex adverso*, Dan. VI. 11.

נְגַד, Chald. *traxit se*, *manavit*, *profluxit*: inde partic. נָגֵד, *trahens se*, *manans*, Dan. VII. 10.

הִגִּיד, Hiph. *nuntiavit*, *annuntiavit*, *renuntiavit*, *indicavit*, *exposuit*, *narravit*, *enarravit*, *retulit*, nempe *coram*. Præter. הִגִּיד לוֹ, *indicavit ei*, Genes. XXXI. 20. Hoph. præter. הֻגַּד, *nuntiatum est*, 1 Sam. XXIII. 13. Infin. הֻגֵּד, *nuntiando*, Jos. IX. 24. Fut. וַיֻּגַּד, *et nuntiatum est*, Gen. XXII. 20.

נָגִיד, m. *antecessor*, *antistes*, *dux*, *præsul*, *princeps*, 2 Sam. VII. 8. Constr. נְגִיד עַמִּי, *ducem populi mei*, 2 Reg. XX. 5. Plur. נְגִידִים אֲדַבֵּר, *antecessorum seu principum*, scil. *verba*, *eloquar*, hoc est, præstantia, principibus digna, quasi *principalia dicas*, Prov. VIII. 6. cui similem locutionem vide Prov. XXII. 20.

נָגַהּ *splenduit*, Ies. IX. 2. Futur. יִגַּהּ, *splendebit*, Job XVIII. 5. Hiph. futurum, יַגִּיהַּ אוֹרוֹ, *splendescere faciet*, *splendidam edet lucem suam*, Ies. XIII. 10.

נֹגַהּ, f. *splendor*, Ies. L. 10. Affix. נָגְהָם, *splendorem suum*, Joel II. 10. Plural. נְגֹהוֹת, *splendores*, Ies. LIX. 9. Chald. בְּנָגְהָא, *cum luce*, Dan. VI. 20.

נָגַח *feriit*, *petiit*, *impetiit cornibus*. Fut. וְכִי־יִגַּח, *et quando cornu ferierit*, Exod. XXI. 28. Pih. particip. מְנַגֵּחַ, *cornu petens*, Dan. VIII. 4. Futur. יְנַגַּח, *cornu feriet*, Deut. XXXIII. 17. תְּנַגַּח, *feries*, 1 Reg. XXII. 11. Hithp. futur. יִתְנַגַּח, *confliget*, Dan. XI. 40.

נַגָּח, m. *petulcus*, *cornupeta*: שׁוֹר נַגָּח, *bos petulcus*, Ex. XXI. 29.

נָגַן *pulsavit*, scil. instrumentum musicum. Nomen participiale plur. נֹגְנִים, *pulsatores*, *fidicines*, Psalm. LXVIII. 26. Pih. præter. מְנַגֵּן, *pulsans*, 1 Sam. XVI. 16. Infin. נַגֵּן, *pulsare*, 1 Sam. XVI. 18.

נְגִינָה, f. *pulsatio fidium*, *pulsatio musica*, *modulatio*: constructum, pro absoluto, עַל־נְגִינַת, *super pulsationem*, vel *in pulsatione fidium*, Psalm. LXI. 1. Aff. נְגִינָתִי, *pulsationis musicæ meæ*, Psal. LXXVII. 7. נְגִינָתָם, *modulatio eorum*, Thren. III. 14. מִנְּגִינָתָם, *a pulsatione sua*, Thren. V. 14. Plural. וּנְגִינוֹת, *et pulsationes*, *odas lyricas*, Ps. LXIX. 13. בִּנְגִינוֹת, *in pulsationibus* sive *pulsatilibus instrumentis*, Psal. IV, 1. Aff. בִּנְגִינוֹתָי, *in pulsationibus meis*, hoc est, *in fidibus* sive *pulsatilibus instrumentis*, Hab. III. 19.

מַנְגִּינָה, f. idem: אֲנִי מַנְגִּינָתָם, *ego sum modulatio ipsorum*, Thren. III 63.

נָגַע *tetigit, attigit, pertigit: læsit, percussit, plagis affecit:* construitur cum accusativo, item præpositionibus אֶל, עַל et cum בְּ. Præter. נָגַע בְּכַף־יְרֵכוֹ, *tetigit acetabulum femoris*, Gen. XXXII. 33. נָגַע עַל־לִבֵּךְ, *pertingit in cor tuum*, Jer. IV. 18. Niph. fut. וַיִּנָּגְעוּ, *et finxerunt se percussos* seu *plaga affectos*, Jos. VIII. 15. Pih. futur. וַיְנַגַּע, *et percussit* vel *plaga affecit*, 2 Reg. XV. 5. Pyh. fut. יְנֻגָּעוּ, *plagis afficientur*, Ps. LXXIII. 5. Hiph. הִגִּיעַ, *pertingere fecit, admovit, conjunxit: deturbavit, dejecit:* et intransitive, *pervenit, obvenit, obtigit, pertigit.* Præter. הִגִּיעַ, *pervenire fecit*, seu *deturbavit*, Ies. XXV. 12. Particip. מַגִּיעַ, *pertingebat*, Genes. XXVIII. 12. Plural. constr. מַגִּיעֵי, *conjungentibus*, Ies. V. 8. Infinit. וּבְהַגִּיעַ, *et cum pervenisset*, Esth. II. 12. Futur. יַגִּיעַ, *pertinget*, Ies. VIII. 8. וַיַּגַּע, *et admovit*, Ies. VI. 7.

נֶגַע, m. *plaga*, Exod. XI. 1. Affix. נִגְעוֹ, *plaga ejus*, Levit. XIII. 44. Plur. נְגָעִים, *plagæ*, Genes. XII. 17. Constr. וּבְנִגְעֵי בְּנֵי אָדָם, *et plagis hominum*, 2 Sam. VII. 14.

נָגַף *cecidit, percussit, verberavit, plaga affecit:* item, *offendit, impegit.* Præt. וְנָגַף, *et plagis afficiet* (*Dominus Ægyptum*) נָגוֹף וְרָפוֹא, *percutiendo et sanando*, Ies. XIX. 22. Fut. וְרַגְלְךָ לֹא תִגּוֹף, *et pedem tuum non offendes*, Prov. III. 23. Niph. præt. נִגַּף, *cæsus, plaga affectus fuit*, 2 Sam. X. 15. Hithp. fut. יִתְנַגְּפוּ, *lædant se* vel *lædantur, offendantur*, Jerem. XIII. 16.

נֶגֶף, m. *plaga*, Jos. XXII. 17.

מַגֵּפָה, f. idem, 2 Sam. XVII. 9. Constr. מַגֵּפַת הַסּוּס, *plaga equorum*, Zach. XIV. 15. Plur. cum aff. מַגֵּפֹתַי, *plagas meas*, Exod. IX. 14.

נגר Niph. נִגַּר, *defluxit, diffluxit, diffudit* vel *effudit se, perfusus fuit:* præter. נִגְּרָה יָדִי, *perfusa manus mea*, Psal. LXXVII. 3. Part. plur. נִגָּרִים, *defluentes*, 2 Sam. XIV. 14. Fœm. נִגָּרוֹת, *defluunt*, Job XX. 28. Hiph. הִגִּיר, *diffluere fecit, fudit:* præt. וְהִגַּרְתִּי, *et faciam ut diffluant*, Mich. I. 6. Imper. וְהַגִּרֵם, *fac ut diffluant*, Jer. XVIII. 21. Fut. וַיַּגֵּר, *et fudit*, Psal. LXXV. 9. Hoph. part. כְּמַיִם מֻגָּרִים, *sicut aquæ profusæ*, Mich. I. 4.

נָגָר, *fluxus, alveus*, juxta Aben Esram, Job XXVIII. 4. Juxta alios est participium a גּוּר, *accola, peregrinans, habitans.*

נָגַשׁ *accessit, appropinquavit:* item *secessit.* Inf. בְּגֶשֶׁת, *cum accedent*, Num. VIII. 19. Imper. גֶּשׁ־הָלְאָה, *secede illuc*, Genes. XIX. 9. Et in Pathach, גַּשׁ, *accede*, 2 Sam. I. 15. Et cum ה paragogico, גְּשָׁה־נָּא, *accede quæso*, Gen. XXVII. 21. גְּשׁוּ־נָא אֵלַי, *accedite nunc ad me*, Genes. XLV. 4. Fut. יִגַּשׁ, *appropinquato*, Lev. XXI. 23. Niph. præt. נִגַּשׁ, *accedere* (*jussus Joseph*,) Gen. XXXIII. 7. Particip. הַנִּגָּשִׁים, *qui appropinquant*, Exod. XIX. 22. Hiph. הִגִּישׁ, *accedere fecit* vel *jussit, attulit, obtulit, adduxit, admovit, stitit.* Præter. וְהִגִּישׁוֹ, *et sistet eum*, Exod. XXI. 6. etc. Hoph. præt. הֻגָּשׁוּ, *admoti fuerunt*, 2 Sam. III. 34. Et part. מֻגָּשׁ, *offertur*, Mal. I. 11. Hithp. imperat. הִתְנַגְּשׁוּ יַחְדָּו, *appropinquate pariter*, Ies. XLV. 20.

נָגַשׂ *exegit*, tributum scil. aut creditum, 2 Reg. XXIII. 35. Item *exigendo* vel *exactionibus arctavit*, *afflixit*, *pressit*. Part. vel nomen, נֹגֵשׂ, *exactor*, Zach. IX. 8. Plur. הַנֹּגְשִׂים, *exactoribus*, Exod. V. 6. נֹגְשָׂיו, *exactorum ejus*, Exod. III. 7. Futur. יִגֹּשׂ, *exigito*, *exactione arctato* aut *affligito*, Deuter. XV. 2. תִּגֹּשׂ, *exigendo arctabis*, Deut. XV. 3. תִּנְגֹּשׂוּ, *exigetis*, Ies. LVIII. 3. Niph. præterit. נִגַּשׂ, *arctatus*, *coarctatus*, *pressus*, *oppressus fuit*, proprie *exactionibus*, 1 Sam. XIII. 6.

* נֵד, vide in נדד.

נָדַב *liberaliter*, *sponte*, *voluntarie ad dandum*, *conferendum* vel *offerendum aliquid moveri*, *incitari*. Præter. נָדַב לִבָּם אוֹתָם, *quos sponte movit animus ipsorum*, Exod. XXXV. 29. נָדְבָה רוּחוֹ, *sponte movit eum spiritus ejus*, ver. 21. Fut. יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ, *quem sponte moverit cor ejus*, Exod. XXV. 2. Hithp. *sponte*, *spontaneum dare* vel *offerre*, *voluntarie offerri*. Præterit. הִתְנַדַּבְתִּי, *sponte obtuli*, 1 Par. XXIX. 17. etc. Chald. præt. הִתְנַדַּבוּ, *sponte offerunt*, Esr. VII. 15. Part. מִתְנַדַּב, *sponte offerens se*, Esr. VII. 13. Plur. מִתְנַדְּבִין, *sponte offerentes*, ver. 16.

הִתְנַדְּבוּת, fœm. *spontanea oblatio*, Esr. VII. 16.

נָדִיב, m. *voluntarius*, *spontaneus*, *ingenuus*, *liberalis*, *munificus*: *princeps*, a *munificentia* et *liberalitate* dictus, quo alluditur, Luc. XXII. 25. Construct. נְדִיב לֵב, *voluntarius animo*, 2 Paral. XXIX. 31. Plural. עִם נְדִיבִים, *cum principibus*, 1 Sam. II. 8. Construct. נְדִיבֵי עַמִּים, *voluntarii populorum*, Psalm. XLVII. 10. Fœmin. וְרוּחַ נְדִיבָה, *et spiritus ingenuus sustentet me*, vel juxta alios, *spiritu ingenuitatis sustentato me*, Ps. LI. 14. Affix. נְדִיבָתִי, *ingenuitatem meam*, vel *munificam meam* scil. *animam*, Job XXX. 15. Plur. נְדִיבוֹת, *ingenuitates*, *res ingenuæ*, *munifica*, Ies. XXXII. 18.

נְדָבָה, fœm. *voluntarium*, *voluntaria oblatio*, *voluntarium sacrificium* aut *munus*. Interdum adverbiascit, pro *sponte*, *voluntarie*, *benevole*, *liberaliter*, et tunc ponitur pro בִּנְדָבָה. Constr. נִדְבַת יָדְךָ, *voluntaria oblatione manus tuæ*, Deut. XVI. 10. Plur. הַשְׁמִיעוּ נְדָבוֹת, *indicite sacrificia voluntaria*, Amos IV. 5. Construct. נִדְבוֹת פִּי, *voluntarias oblationes oris mei*, Psalm. CXIX. 108. Aff. נִדְבוֹתֵיכֶם, *voluntarias oblationes vestras*, Lev. XXIII. 38.

* נִדְבָּךְ, Chald. vide in דבך.

נָדַד *vagatus*, *evagatus est*, *movit sese*, *erravit*, *aberravit*, *fugit*, *profugit*. Præterit. נָדְדוּ יַחַד, *evagantur pariter*, Ies. XXII. 3. Particip. נֹדֵד כָּנָף, *movens sese ala*, aut transitive, *moveat*, *agitet alam*, quomodo possit esse ex Pihel, Ies. X. 14. Plur. נֹדְדִים, *errabundi*, Hos. IX. 17. Fut. יִדּוֹד מִמֵּךְ, *aberret a te*, Nah. III. 7. et in Pathach, וַתִּדַּד, *ut profugeret*, Gen. XXXI. 40. Chald. præter. fœm. נַדַּת, *profugit*, *recessit*, Dan. VI. 19. Pyh. juxta quosdam, præter. וְנֹדָד, *et movetur*, sive *errat*, vel *fugit*, Nah. III. 17. Hiph. futurum, יְנִדֻּהוּ, *removent* vel *fugant eum*, Job XVIII. 18. Hoph. futurum, וְיֻנַּד, *et fugatur*, Job XX. 8. Hithp. præter. וְהִתְנוֹדְדָה, *et evagabitur*, vel *movebit se*, Ies. XXIV. 20. Fut. תִּתְנוֹדָד, *commoves te*, Jerem. XLVIII. 27.

יִתְנוֹדְדוּ, *vagi fugient*, Psal. LXIV. 9. quæ etiam a נוּד esse possint, cum pæne idem duæ hæ radices valeant.

נְדֻדִים, m. pl. *motus*, *jactationes*, Job VII. 4.

*נִדָּה, vide in sequenti radice.

נדה Pih. נִדָּה, *procul amovit*, *ejecit*, *expulit*, *separavit*. Participlale. הַמְנַדִּים, *qui elongant*, *longe vel procul amovent*, Amos VI. 3. Et cum affixo, מְנַדֵּיכֶם, *procul arcentes*, *separantes vos*, Ies. LXVI. 5. וַיַּדַּא, vide infra in נָדַח.

נִדָּה, f. *separatio*, *elongatio*: *immunditia*, *impuritas mulierum menstrua*: *menstruata mulier*, ista immunditia vel laborans, vel ob eam a viro *separata*; et ita nunc *substantive*, nunc *adjective* sumitur. אִשָּׁה נִדָּה, *uxorem ex immunditia laborantem* aut *separatam*, Ezech. XVIII. 6. אֶרֶץ נִדָּה, *terra impura*, Esr. IX. 11. נִדָּה הִיא, *separatio*, *res* aut *impuritas separanda et exterminanda est*, Levit. XX. 21. אֶת־הַנִּדָּה, *separationem*, *rem* sive *immunditiam remotione dignam*, 2 Par. XXIX. 5. לְנִדָּה, *in menstruatam*, *in separatam*, hoc est, ut sit tamquam *separata* propter immunditiam menstruam, Thren. I. 17. כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה, *tamquam impuritas menstrua laborantis*, aut *ex immunditia separata*, Ezech. XXXVI. 17. Constr. נִדַּת דְּוֹתָהּ, *separationis languoris ejus*, Levit. XII. 2. בְּנִדַּת טֻמְאָתָהּ, *in separatione immunditiei suæ*, Levit. XVIII. 19. Aff. נִדָּתָהּ, *separatio ejus*, hoc est, *immunditia menstrua ejus*, Levit. XV. 24. בְּנִדָּתָהּ, *in separatione sua*, Levit. XV. 19.

נֵדֶה, m. *pretium*, *merces meretricia*, Ezech. XVI. 33.

נְדָנִים, m. pl. *pretia*: aff. נְדָנַיִךְ, *pretia tua*, Ezech. XVI. 33.

*מְנַדָּה, vide in מדד.

נָדַח *impulit*, *depulit*, *dispulit*, *expulit*, *vibravit*: infinit. לִנְדֹּחַ, *ad vibrandum*, Deut. XX. 19. Futur. יִדַּח, *depellat*, 2 Sam. XIV. 14. Niph. præter. וְנִדַּחְתָּ, *et impellaris*, Deut. IV. 19. Partic. נִדָּח, *depulsus*, 2 Sam. XIV. 14. Fœm. וְהַנִּדָּחָה, *et depulsam*, Mich. IV. 6. Pyh. particip. מְנֻדָּח, *impulsus*, Ies. VIII. 22. Hiph. præterit. וְהִדִּיחַ, *et impellat*, 2 Sam. XV. 14. הִדַּחְתִּי, *dispuli*, Jer. XXIII. 3. Futurum, וַיַּדַּא, *et expulit*, 2 Reg. XVII. 21. quod scribitur quasi a נדה, commutato ה in א, sed juxta Masorethas legendum וַיַּדַּח. Hoph. part. מֻדָּח, *expulsus*, Ies. XIII. 14.

נִדְחֵי, vide in דָּחָה in Niphal.

מַדּוּחִים, m. pl. *depulsiones*, *expulsiones*, Thren. II. 14.

נדן נָדָן, m. *vagina*: affix. אֶל־נְדָנָהּ, *in vaginam ejus*, 1 Par. XXI. 27. נְדָנִים, vide paulo ante in נדה.

נִדְנֶה, Chald. idem; metaphorice *corpus*, quod id spiritui sit, sicut *vagina gladio*, scribit Aben Esra, Dan. VII. 15.

נָדַף *dispulit*, *impulit*, *depulit*. Fut. et infinit. כְּהִנְדֹּף עָשָׁן תִּנְדֹּף, *sicut dispellitur fumus*, *sic dispellis eos*, Psalm. LXVIII. 3. Et defective, יִדְּפֶנּוּ, *impellet eum*, Job XXXII. 13. תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ, *dispellit eam ventus*, Psal. I. 4. Niph. præter. נִדָּף, *depelletur*, Ies. XIX. 7. Particip. קוֹל עָלֶה נִדָּף, *strepitus folii impulsi vel agitati*, Lev. XXVI. 36. Infinitivus הִנָּדֵף fuit ante in Kal.

נָדַר *vovit*: præter. נָדַר נֶדֶר,

votum vovit, 2 Sam. XV. 8. נָדַרְתָּ לִּי, *vovisti mihi* (*illic votum*,) Genes. XXXI. 13. Imperat. נִדְרוּ וְשַׁלְּמוּ לַיהוָה, *vovete et vota reddite Domino*, Psal. LXXVI. 12.

נֶדֶר, נֵדֶר, m. *votum*, Num. XXX. 14. Aff. נְדָרַי, *votum meum*, 2 Sam. XV. 7. Plur. נְדָרִים, *vota*, Jon. I. 16. Aff. נְדָרַי שִׁלַּמְתִּי, *vota mea reddidi*, Prov. VII. 14. נִדְרֵיהֶם, *vota eorum*, Levit. XXII. 18.

נָהַג *duxit*, (rexit, gubernavit,) *abduxit, abegit; adduxit, deduxit, induxit.* Præterit. אֹתִי נָהַג, *me ducit*, Thren. III. 2. נָהֲגוּ, *abduxerunt*, 1 Sam. XXX. 20. Part. נֹהֵג, *ducens, ductor, dux*, Psal. LXXX. 2. Plurale, נֹהֲגִים, *ducentes erant, ducebant*, 1 Sam. VI. 3. Pih. præt. נִהַגְתָּ עַמְּךָ, *duxisti populum tuum*, Ies. LXIII. 14. etc.

מִנְהָג, m. *ductus*: וּמִנְהָג כְּמִנְהַג יֵהוּא, *et ductus sicut ductus Jehu* (*est*) 2 Reg. IX. 20. ubi habetur et constructum. Apud Rabbinos etiam est *ritus, consuetudo.*

נָהָה *lamentatus est, lamentum edidit*: præter. וְנָהָה נְהִי, *et lamentabitur lamentum*, Mich. II. 4. Imper. נְהֵה, *ede lamentum*, Ezech. XXXII. 18. Niph. futur. וַיִּנָּהוּ, *et lamentati sunt*, 1 Sam. VII. 2.

נְהִי, m. *lamentum*, Mich. II. 4.

נִהְיָה, *lamentabile* vel *lamentum*, Mich. II. 4.

נֹהַּ, m. idem, Ezech. VII. 11. estque formæ שֹׁד a שָׁדַד. Nam ה assumit pronuntiationis causa Mappik.

נִי, m. idem, Ezech. XXVII. 32. et est sicut רִי a רָוָה. Cum aff. בְּנִיהֶם, *in lamento suo*, Ezech. XXVII. 32.

נָהַל Pih. *duxit, deduxit commode et leniter*: præter. נֵהַלְתָּ, *commode ducis*, Exod. XV. 13. Particip. אֵין־מְנַהֵל לָהּ, *non erat ductor ei*, Ies. LI. 18. Futurum, יְנַהֵל, *leniter ducet*, Ies. XL. 11. וַיְנַהֲלֵם, *et duxit eos*, Genes. XLVII. 17. Hithp. futurum, אֶתְנַהֲלָה, *ducem præbebo me*, vel *leniter incedam*, Genes. XXXIII. 14.

נַהֲלוֹלִים, vide in הָלַל.

נַהֲלָאָה, vide in הלא.

נָהַם *rugiit, fremuit, gemuit*: de leonibus proprie dicitur. Præt. וְנָהַמְתָּ, *gemasque* (*in novissimo tuo*,) Prov. V. 11. וּנְהַמְתֶּם, *et gemetis*, Ezech. XXIV. 23. Particip. אֲרִי נֹהֵם, *leo rugiens*, Prov. XXVIII. 15. Futurum וְיִנְהֹם, *et fremet*, Ies. V. 29.

נַהַם, masc. *rugitus*, Prov. XX. 2. Fœmin. נְהָמָה, *fremitus*: construct. כְּנַהֲמַת־יָם, *secundum fremitum maris*, Ies. V. 30. מִנַּהֲמַת לִבִּי, *ex fremitu cordis mei*, Psalm. XXXVIII. 9.

נָהַק *rudit.* de asinis proprie dicitur. Futur. הֲיִנְהַק פֶּרֶא, *an rudit onager?* Job VI. 5. יִנְהָקוּ, *rudebant*, Job XXX. 7.

נָהַר *confluxit*, sed metaphorice de hominum concursu semper usurpatur. Præt. וְלֹא יִנְהֲרוּ, *et non confluent*, Jer. LI. 44.

נָהָר, masc. *fluvius, flumen*, Numer. XXIV. 6. מֵעֵבֶר לַנָּהָר, *trans flumen*, 1 Reg. XIV. 15. Constr. נְהַר פְּרָת, *flumen Euphratis*, Genes. XV. 18. Plur. נְהָרִים, *flumina*, Ies. XVIII. 2.

Duale, נַהֲרַיִם, *duo fluvii*, Gen. XXIV. 10. Construct. נַהֲרֵי, Job XX. 17. Fœmin. נְהָרוֹת, *flumina*, Ies. XIX. 6. Construct. נַהֲרוֹת בָּבֶל, *flumina Babel*, 2 Reg. V. 12. Chald. נְהַר, emphat. נַהֲרָא vel נַהֲרָה, *flumen*, Esr. VI. 10. Constr. נְהַר דִּי־נוּר, *fluvius ignis*, Dan. VII. 10.

נְהָרָה, fœm. *splendor*, Job III. 4. ex chaldaica significatione, ut sequitur.

נְהוֹרָא, Chald. fœm. *lux*, Dan. II. 22.

נַהִירוּ, f. idem, Dan. V. 11. pro נַהִירוּת per apocopam: נְהַר, *lucere, splendere*, apud Chaldæos. Ex ea significatione etiam quidam hebraice verbum exponunt, Psal. XXXIV. 6. Ies. LX. 5.

מִנְהָרוֹת, f. *specus*, per antiphrasin, quasi minime *lucidæ*, vel quod homines in eas *confluerent*, Jud. VI. 2.

נוא Hiph. הֵנִיא, *rupit*, *irritum fecit*, *fregit*, *infregit* vel *infringere fecit*, Numer. XXX. 6. Futur. יָנִיא, *infregerit*, vel *fecit ut infringerent*, Numer. XXX. 9. Et per apocopam, יָנִי, *irritum fecerit*, Psalm. CXLI. 5. וַיְנִיאוּ, *et ruperunt*, Num. XXXII. 9.

תְּנוּאָה, f. *abruptio*, *ruptura*, *fractura:* cum aff. תְּנוּאָתִי, *abruptionem meam*, Numer. XIV. 34. Plural. תְּנוּאוֹת, *abruptiones*, Job XXXIII. 10. quibus sc. conatur *irritum reddere* et *infringere* institutum meum, quasi *irritationes* dicas, ab *irritus* vel *irritum reddere*. R. Levi, *occasiones*, quasi תּוֹאֲנוֹת, per literarum transpositionem.

נוב *provenire*, *progerminare*, *fructum proferre*, sive *producere*, et includit abundantiam: metaphorice *eloqui*. Futur. יָנוּב, *abundet* vel *abunde proveniat*, Psalm. LXII. 11. יָנוּב חָכְמָה, *eloquetur sapientiam*, Prov. X. 31. יְנוּבוּן, *abundabunt* vel *abunde* aut *abundantiam proferent*, Psalm. XCII. 15. Pih. futur. יְנוֹבֵב בְּתֻלוֹת, *eloquentes*, *facundas faciet virgines*, Zach. IX. 17.

נִיב masc. *proventus*, *fructus:* נִיב שְׂפָתָיִם, *proventum labiorum*, Ies. LVII. 19. Affix. וְנִיבוֹ, *et proventus ejus*, Mal. I. 12.

תְּנוּבָה, f. idem, Ies. XXVII. 6. Construct. וּתְנוּבַת הַשָּׂדֶה, *et proventum agrorum*, Ezech. XXXVI. 30. Aff. וְאֶת־תְּנוּבָתִי, *et cum proventu* vel *reditu meo*, Jud. IX. 11. Plur. וַיֹּאכַל תְּנוּבֹת, *et comedit proventus*, Deut. XXXII. 13.

נוד *vagari*, *errare*, *moveri*, *agitari*, *migrare*, *emigrare:* Item *condolere*, et tum regit dativum. Præter. נָדוּ, *emigrabunt*, Jerem. L. 3. Infinit. לָנוּד־לוֹ, *ad condolendum ei*, Job II. 11. לָנוּד, *ad condolendum*, *ut condoleat aliquis ei*, Psalm. LXIX. 21. etc. Chald. fut. תְּנֻד, *vagetur*, Dan. IV. 11. Pyh. נוֹדֵד, vide in נָדַד. Hiph. הֵנִיד, *errare fecit*, *movit*, *commovit*. Infinit. לְהָנִיד, *facere ut erret*, 2 Reg. XXI. 8. Futurum, וְיָנִיד, *et agitabit*, *movebit*, Jer. XVIII. 16. אַל־תְּנִדֵנִי, *ne commoveat me*, Psalm. XXXVI. 12. Hoph. particip. כְּקוֹץ מֻנָד, *sicut spina amota*, 2 Sam. XXIII. 6. Hithp. particip. מִתְנוֹדֵד, *condolentem sibi*, Jer. XXXI. 18. Alia hujus formæ vide in נָדַד.

נוֹד, *Nod*, nomen regionis in quam expulsus fuit Cain, quasi terra *vagationis* et *exsilii* dicta, Gen. IV. 16. Hinc quidam deducunt נוֹדִי, *vagatio-*

nem meam, Psalm. LVI. 9. quod ad infinitivum conjugationis Kal referri potest.

נִיד, masc. *motus*, *commotio*, Job XVI. 5. Fœm. לְנִידָה, *in agitationem*, Thren. I. 8. ut Aben Esra et R. Levi interpretantur. Quidam, *in separatam ex immunditia*, quasi idem quod לְנִדָּה, quod est versu 17. ibidem.

נֵד, m. *acervus*, *cumulus*, sic dictus quod *motu* et *agitatione* comportetur, Exod. XV. 8. כַּנֵּד, *quasi cumulum*, Psalm. XXXIII. 7.

נָד, m. *vagus*, Gen. IV. 12.

מָנוֹד, m. *agitatio*, *commotio*. Constr. מְנֹד רֹאשׁ, *agitationem capitis*, Psal. XLIV. 15.

נָוָה *inhabitavit*, *in habitaculo mansit*. Futurum, וְלֹא יִנְוֶה, *neque in habitaculo permanet*, *quietus residet*, Hab. II. 5. Hiph. futurum, וְאַנְוֵהוּ, *et habitare faciam eum*, *habitaculum constituam ei*, Exod. XV. 2. Chaldæus: *exstruam ei sanctuarium*. R. Salomon: *enarrabo pulcritudinem et laudem ejus*, a נְוִי, *pulcritudo*, נָוֶה, *pulcher*, ut supra in נָאָה.

נָוָה, f. *habitatio*; *habitatrix*: construct. נְוַת צִדְקֶךָ, *habitationem justitiæ tuæ*, Job VIII. 6. וּנְוַת בַּיִת, *et habitatrix domus*, Psalm. LXVIII. 13. Vide et supra in נאה.

נָוֶה, m. *habitaculum*, Ies. XXVII. 10. *caula*, *pascuum*, quia ibi *caulæ* fieri solent: vide et supra in נאה. Construct. נְוֵה, Exod. XV. 13. Affix. אֶל־נָוֵהוּ, *ad caulam suam*, Jer. L. 19. Plur. נְוֵיהֶם, *habitacula illorum*, Jerem. XLIX. 20. Et fœminin. נְוֹת, *caulæ*, Soph. II. 6. Et ו in א commutato, נְאוֹת, idem, Psalm. LXV. 13. בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא, *in caulis herbæ*, id est, *herbidis*, Psalm. XXIII. 2. E contrario supra in נאה convertitur א in ו. Vide illic.

נוּחַ *quievit*, *requievit*, *quietum se continuit*, *resedit*. Præter. וְלֹא נַחְתִּי, *et non quievi*, Job III. 26. etc. Hiph. הֵנִיחַ, *quiescere*, *requiescere fecit*, *requiem*, *quietem attulit*, *dedit* vel *largitus est*. Construitur cum dativo et accusativo. Præteritum, הֵנִיחַ לָכֶם, *quietem dederit vobis*, Deut. XII. 10. וַהֲנִחֹתִי לָךְ, *ut quietem darem tibi*, Exod. XXXIII. 14. etc. Hoph. præt. הוּנַח, *quies data fuit*, Thren. V. 5.

נוֹחַ, נוּחַ, m. *requies*. Aff. לְנוּחֶךָ, *in requiem tuam*, 2 Par. VI. 41. Forma cum Cholem ad infinitivum Kal referri potest.

נַחַת, f. *quies*, Eccles. VI. 5. quod hinc quidem significationem, sed formam habet a יָנַח. Vide illic.

נִיחוֹחַ, m. *quies*, *gratum*, *res grata*, ut *quies* solet esse defessis. Tertia radicis geminata est. Semper autem additum est nomini רֵיחַ, *odor*, unde רֵיחַ נִיחוֹחַ, *odor quietis*, id est, *gratus*, qui Deum ab ira sua *quiescere facit*: Aben Esra ad Genes. VIII. 21. Affix. רֵיחַ נִיחֹחִי, *odorem gratum meum*, Num. XXVIII. 2. Plur. רֵיחַ נִיחוֹחֵיהֶם, *odores gratos suos*, Ezech. XX. 28. Chald. נִיחוֹחִין, *res odoris grati*, Esr. VI. 10. Dan. II. 46.

הֲנָחָה, *quies*, *immunitas*, Esth. II. 18.

מָנוֹחַ, מָנוֹחַ, masc. *quies*, *requies*, *quietis locus*, Gen. VIII. 9. Constr. מִמְּנוֹחַ הָאָרוֹן, *a quiete arcæ*, id est, *ex quo quievit arca*, 2 Par. VI. 31. Plural. לִמְנוּחָיְכִי, *ad requies tuas*, Ps. CXVI. 7. cum affixo formæ chaldaicæ.

מְנֻחָה, מְנוּחָה, f. idem, Genes. XLIX. 15. Aff. מְנֻחָתוֹ, *requies ejus*, Ies. XI. 10. Plural. עַל־מֵי מְנוּחוֹת, *ad aquas quietum*, Psal. XXIII. 2.

וּבְמְנֻחוֹת שַׁאֲנַנּוֹת, *et in requiebus tranquillis*, Ies. XXXII. 18. id est, *in locis ad quietem tranquillis.*

נוּט *nutavit*: unde futur. תָּנוּט, הָאָרֶץ, *nutet terra*, Psal. XCIX. 1.

נָוַל *inquinare*, apud Rabbinos: inde chald. נְוָלוּ, *sterquilinium*, Esr. VI. 11. et נְוָלִי, Dan. II. 5. utrumque per apocopam literæ ה.

נוּם *dormitavit*: præter. יָנֻמוּ *dormitaverunt* (*somnum suum*,) Psal. LXXVI. 6. Infin. אֹהֲבֵי לָנוּם, *amantes dormitare*, Ies. LVI. 10. Futur. לֹא יָנוּם, *non dormitabit*, Psalm. CXXI. 3.

נוּמָה, f. *dormitatio*, *somnus levis*, Prov. XXIII. 21.

תְּנוּמָה, f. idem, Psal. CXXXII. 4. Plur. תְּנוּמוֹת, *dormitationes*, Prov. VI. 10.

* מָנוֹן, נוֹן, vide infra in נִין.

נוּס *fugit*, *aufugit*, *confugit*, *effugit*. Præter. וְלֹא נָס, *neque fugerat*, Deuter. XXXIV. 7. etc. Hiph. הֵנִיס, *fugere*, *confugere fecit*, *fugavit*: præter. הֵנִיס אֶת־עֲבָדָיו, *fecit confugere servos suos*, Exod. IX. 20. Infin. לְהָנִיס, *ut fugere faceret*, Jud. VI. 11. Futur. יָנִיסוּ, *fugarent*, Deut. XXXII. 30. Quæ ex Hithpahel esse possint, vide infra in נָסַס.

מָנוֹס, מָנוּס, m. *fuga*, *effugium*, *perfugium*. וְאָבַד מָנוֹס, *peribitque effugium*, Jer. XXV. 35. Aff. וּמְנוּסִי, *et perfugium meum*, 2 Sam. XXII. 3. Fœm. מְנוּסָה, *fuga*, Ies. LII. 12. Constr. מְנֻסַת־חֶרֶב, *fuga gladii*, Levit. XXVI. 36.

נוּעַ *movit sese*, *motus*, *commotus*, *agitatus fuit*, *vacillavit*, *vagatus*, *evagatus est*, *abscessit*, *recessit*. Præter. נָעוּ, *vacillant*, Ies. XXVIII. 4. Part. נָע וָנָד, *vagus et jactatus*, *profugus*, *extorris*, Gen. IV. 12. Niph. futur. יִנּוֹעַ, *agitatur*, Amos IX. 9. יִנּוֹעוּ, *moventur*, Nah. III. 12. Hiph. הֵנִיעַ, *movit*, *commovit*, *agitavit*, *exagitavit*. Præter. וַהֲנִיעוֹתִי, *et agitabo*, Amos IX. 9. Imp. הֲנִיעֵמוֹ, *exagita eos*, Psal. LIX. 12.

מְנַעַנְעִים, m. pl. *sistra*, 2 Sam. VI. 5. sic dicta, quod stridulo sono ad *motum* et *saltationem* homines commovent, scribit Kimchi in libro Radicum, et in Commentario.

נוּף *stillavit*, *perstillavit*, de liquidis: *suffivit*, *suffumigavit*, de aridis. Præt. נַפְתִּי מִשְׁכָּבִי, *perstillavi cubile meum* (*myrrha*), etc. Prov. VII. 17. Pih. נוֹפֵף, *agitavit*: futur. יְנֹפֵף יָדוֹ, *agitabit manum suam*, Ies. X. 32. Hiph. הֵנִיף, *stillavit*, *agitavit*, *ventilavit*. Sæpe autem dicitur de speciali sacrificiorum quorumdam oblatione, quæ fiebat *agitatione* versus *orientem* et *occidentem*, *meridiem* et *septentrionem*, ad ostendendum in quatuor mundi partibus debere sacrificia ad laudem nominis divini offerri; ut veteres hebræorum sapientes tradiderunt codice Talmudico Menachoth, cap. 5. fol. 61, 62. et codice Succa, cap. 3. fol. 37. Interdum, *agitare sursum*, unde Chaldæus per אֲרִים, *elevare*, reddit. Inde synecdochice pro *offerre* sumitur. Præt. הֵנִיף תְּנוּפַת זָהָב, *obtulit quisque oblationem auri* (*Domino*), Exod. XXXV. 22. הֵנִיף, *agitavit* (*Aharon*), *agitando et ventilando obtulit*, Lev. IX. 21. וְהֵנַפְתָּ אוֹתָם, *et agitabis ea*, Exod. XXIX. 24. Futur. גֶּשֶׁם נְדָבוֹת תָּנִיף, *pluviam liberalissimam stillabis*, Psal. LXVIII. 10. Hoph. præterit. אֲשֶׁר הוּנַף, *quod agitatum est*, Exod. XXIX. 27.

נוֹף, masc. *tractus*, *clima*, Psalm. XLVIII. 3. Est et proprium nomen urbis *Noph*: quæ Memphis esse creditur, Ies. XIX. 13. et alias etiam *Moph* appellatur, Hos. IX. 6. Plurale apud Rabbinos, נוֹפוֹת, *tractus*, *climata terræ*.

נֹפֶת, f. *destillatio*, Psalm. XIX. 11. synecdochice *favus*, a *stillando*, Prov. V. 3. et XXIV. 13. Cant. IV. 11.

נָפָה, f. *agitatio*: *cribrum*, juxta hebræos veteres, ab *agitatione* sic dictum. Construct. בְּנָפַת שָׁוְא, *agitatione vanitatis*, Ies. XXX. 28. id est, donec in vanum et nihilum abeant. Item *tractus*, 1 Reg. IV. 11. לְנָפַת, *cum tractu*, Jos. XII. 23. Plural. וּבְנָפוֹת, *et in tractibus*, Jos. XI. 2.

נֶפֶת, f. *tractus*, Jos. XVII. 11.

תְּנוּפָה, f. *agitatio*, *elevatio*, Ies. XXX. 32. Et specialiter in sacrificiis cærimoniæ genus, ut ante in Hiphil dictum: construct. מִפְּנֵי תְּנוּפַת, *propter agitationem*, Ies. XIX. 16. Plur. תְּנוּפֹת, *agitationes*, *elevationes*, *oblationes*, Num. XVIII. 11.

נוץ Hiph. הֵנֵיץ, *germinavit*, *efloruit*: præterit. הֵנֵצוּ, *germinarint*, Cant. VI. 10. Futur. cum epenthesi Aleph, וְיָנֵאץ, *et efflorescet*, Eccles. XII. 5.

נִצָּה, f. *flos*, Ies. XVIII. 5. Aff. נִצָּתוֹ, *florem ejus*, Job XV. 33. Contracte נִצָּהּ, *flos ejus*, Gen. XL. 10. pro נִצָּתָהּ: cui simile vide in פנן. Forma est a נצץ.

נִצָּנִים, m. pl. *flores*, *florentia*, Cant. II. 12. quod formam daghessatam habet, quasi a נצץ.

נִיצוֹץ, נִצָּצִים, vide in נצץ.

נור נִיר, נֵר, m. *lucerna*, *lumen*, 1 Reg. XI. 36. Aliam significationem vide infra in radice ניר. Cum Tzere, נֵר רְשָׁעִים, *lucerna improborum*, Prov. XXIV. 20. Affix. נֵרוֹ, *lucerna ejus*, Proverb. XX. 20. נֵירִי, *lucerna mea*, 2 Sam. XXII. 29. Plur. נֵרוֹת, *lucernæ*: aff. נֵרוֹתֶיהָ, *lucernas ejus*, Exod. XXXIX. 37.

נוּר, Chald. *ignis*, Dan. VII. 9. emph. נוּרָא, Dan. III. pluries.

מְנוֹרָה, f. *lychnuchus*, *candelabrum*, Exod. XXV. 32. Constr. מְנֹרַת זָהָב, *candelabrum auri*, Exod. XXV. 31. Plur. מְנֹרוֹת, *lychnuchi*, 2 Par. IV. 7.

נזד Hiph. הֵזִיד, *coxit*. Futur. וַיָּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד, *et coxit Jacob coctionem*, id est, *pulmentum*, *pultem*, vel *jusculum*, Gen. XXV. 29. Irregulare est pro וַיָּזֵד.

נָזִיד, m. *coctio*, *decoctum*, *jusculum*, *pulmentum*, *puls*, 2 Reg. IV. 38, 39. Constr. וּנְזִיד עֲדָשִׁים, *et jusculum ex lentibus*, Gen. XXV. 34.

נָזָה *sparsus*, *aspersus*, *inspersus fuit*: vel active, *aspersit*. Futur. וַאֲשֶׁר יִזֶּה, *et qui asperserit*, Levit. VI. 27. per apocopam, וַיִּז, *et aspersa est*, 2 Reg. IX. 33. וְיֵז נִצְחָם, *et inspersum est robur eorum*, id est, *sanguis roboris*, vel *robustorum ipsorum*, Ies. LXIII. 3. Hiph. הִזָּה, *sparsit*, *aspersit*, *inspersit*, *perspersit*: וְהִזָּה מִן־הַדָּם, *et asperget de sanguine illo*, Lev. IV. 6.

נָזַל *fluxit*, *diffluxit*, *effluxit*, *perfluxit*, *stillavit*. Præter. montes נָזְלוּ, *diffluxerunt*, Jud. V. 5. Et irregulariter, נָזֹלּוּ, *diffluunt*, Ies. LXIV. 2. etc.

Hiph. præter. הִזִּיל, *fluere fecit*, *profudit*, Ies. XLVIII. 21.

נֹזְלִים, m. pl. *fluentes*, participialiter, Jer. XVIII. 14. Et substantive, *fluenta*, Psalm. LXXVIII. 16. Affix. וְנוֹזְלֵיהֶם, *et fluenta eorum*, ver. 44.

מַזָּלוֹת, f. *planetæ*; quia *influxum* suarum virium et qualitatum præstant inferioribus rebus: וְלַמַּזָּלוֹת, *et planetis*, 2 Reg. XXIII. 5. Sunt qui ab אָזַל, *eundo et errando*, planetas sic dictos volunt, litera א elisa. Rabbini etiam *duodecim signa cælestia* sic appellant; et singulariter מַזָּל, *sidus*, *constellatio*. Et מַזָּל טוֹב, *fortuna bona*, quia ex astris eam vulgo metiuntur.

נֶזֶם m. *monile*, *inauris*, ornamentum frontis et aurium, Genes. XXIV. 22. Affix. נִזְמָהּ, *inaure sua*, Hos. II. 15: Plur. וְאֶת־הַנְּזָמִים, *et inaures*, *quæ erant in auribus ipsorum*!, Genes. XXXV. 4. Constr. וְנִזְמֵי הָאָף, *et monilia faciei*, Ies. III. 21. *frontis* scil. quæ *baccatæ* esse solent in mulieribus.

נְזַק Chald. *nocuit*, *læsit*, *damno affecit*, *damnum attulit*. Part. præsens, נָזִק, *damno affectus*, Dan. VI. 3. Participium Hiph. fœm. וּמְהַנְזְקַת מַלְכִין, *et damnum afferens regibus*, Esr. IV. 15. Infin. לְהַנְזָקַת מַלְכִין, *ad nocendum regibus*, vel *in damnum*; quasi nomen constructum ex infinito factum, ut sæpe, ver. 22. Futur. תְּהַנְזִק, *damnum attuleris*, ver. 13.

נֵזֶק, m. *damnum*, Esth. VII. 4.

נָזַר *separavit*, *abstraxit*, *avertit se*: *abstinuit*, *continuit se a re aliqua*, ex religione, sanctimonia aut certo voto. Hinc, juxta quosdam, præteritum נָזֹרוּ, *avertunt se*, Ies. I. 4. Ezech. XIV. 5. pro נָזֹרוּ, quod potius est præteritum in Niphal a זוּר. Vide illic. Niph. infin. הִנָּזֵר, *separando me*, Zach. VII. 3. Futur. וְיִנָּזֵר, *et avertet se*, Ezech. XIV. 7. וְיִנָּזְרוּ, *ut separent se*, Levit. XXII. 2. Hiph. præter. וְהִזִּיר, *et separaverit*, Numer. VI. 12. Plural. וְהִזַּרְתֶּם, *et separabitis*, Levit. XV. 31. Infinit. לְהַזִּיר, *ad separandum se*, *separatum* vel *Naziræum se futurum*, Num. VI. 2. Futur. יַזִּיר, *separet se*, *abstineto*, Num. VI. 3.

נָזִיר, m. *Naziræus*, *separatus*, qui ex pio voto a certis rebus abstinet, et Deo consecratus est, Numer. VI. 13. Et generaliter; נְזִיר אֶחָיו, *separati fratrum suorum*, Genes. XLIX. 26. נְזִירֶךָ, *separatæ tuæ*, scil. *vineæ*, a qua *separasti te* intermittens cultum ejus, Levit. XXV. 5. vel, *separationis* aut *abstinentiæ tuæ*, *a qua abstinuisti*. Sic mox in plurali. Plur. אֶת־הַנְּזִירִים, *Naziræos*, Amos II. 12. לַנְּזִירִים, *in Naziræos*, Amos II. 11. נְזִרֶיהָ, *separatas ejus* scil. *vineas*, a quarum cultu *abstinueras*, Levit. XXV. 11. נְזִירֶיהָ, *Naziræi illius*, Thren. IV. 7.

נֵזֶר, m. *Naziræatus*, Num. VI. 7. *coma*, proprie ea, a qua radenda quis *abstinuit*. Affix. נִזְרֵךְ, *comam tuam*, Jerem. VII. 29. Item *corona*, *coronamentum*, Exod. XXIX. 6. נִזְרוֹ, *coronamentum ejus*, Psal. LXXXIX. 40.

מִנְּזָרִים, *coronati*, *diademati*; aff. מִנְּזָרַיִךְ, *diademati tui*, Nah. III. 17. et נ est cum Daghesch, nec scimus ejus rationem, scribit Aben Esra. Redundat igitur, aut ad ornatum est, ut alias hebræi loqui solent.

מַזָּרוֹת, f. *planetæ*, *signa cælestia*, Job XXXVIII. 32. Idem enim plurimi esse putant cum מַזָּלוֹת, de quo in נזל.

נָחָה *duxit, adduxit, abduxit, deduxit.* Præt. נָחַנִי, *deduxit me*, Gen. XXIV. 27. Imperat. נְחֵה אֶת־הָעָם, *deduc populum istum*, Exod. XXXII. 34. Hiph. præter. הִנְחַנִי, *duxit me*, Gen. XXIV. 48.

מִנְחָה, f. *munus, oblatio*, ab *adducendo*, ut quidam volunt, formæ מִצְוָה, *præceptum.* At quia pluralem ejus absolutum Rabbini efferunt מְנָחוֹת, מ cum Scheva, ideo מ radicale esse censetur, ad formam גִּבְעָה; unde plurale, גְּבָעוֹת. Si autem מ esset servile, diceretur מִנְחוֹת, ad formam מִצְוֹת. Vide ergo illud in radice מנח.

נָחַל *possedit, possessor fuit* vel *factus est, possessionem habuit, possidendum accepit.* Semel, *possidendum dedit* vel *distribuit*, ut Numer. XXXIV. 17. Futur. כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ, *gloriam sapientes possidebunt*, Prov. III. 35. In Pih. נִחֵל, *possidere fecit, possidendum tradidit, possessionem distribuit*: præt. אֲשֶׁר נִחֵל, *quæ possidenda tradidit*, Jos. XIII. 32. נִחֲלוּ אוֹתָם, *quæ possidenda tradiderunt illis*, Jos. XIV. 1. Reliqua quæ hujus præteriti formam habent, vide in חָלַל. Hiph. præter. הִנְחַלְתִּי אֶת־אֲבֹתֵיכֶם, *possidere feci patres vestros*, Jerem. III. 18. etc. Hoph. præter. הָנְחַלְתִּי, *effectum est ut possideam*, Job VII. 3. Hithp. הִתְנַחֵל, *possessorem se constituit, possessionem adiit*: præt. וְהִתְנַחֲלוּם, *et constituent se possessores eorum*, Ies. XIV. 2. וְהִתְנַחַלְתֶּם, *constituetis vos possessores*, Levit. XXV. 46. Infinit. עַד־הִתְנַחֵל, *donec constituerint se possessores*, Num. XXXII. 18. Futur. תִּתְנַחֲלוּ, *possessionem adibitis*, Num. XXXIV. 13.

נַחֲלָה, f. *possessio*: semel irregulariter נַחֲלָת, Psalm. XVI. 6. cui simile in זִמְרָת, et in מְנָת. Construct. נַחֲלַת שָׂדֶה, *possessionem agri*, Num. XVI. 14. Aff. נַחֲלָתוֹ, *possessio ejus*, Deuter. XVIII. 2. נַחֲלַתְכֶם, *possessionis vestræ*, Psalm. CV. 11. Plurale, הַנְּחָלוֹת, *possessiones*, Jos. XIX. 51.

נַחַל, m. *vallis, torrens, per vallem decurrens*; et generalius, *flumen.* עַד־נַחַל, *usque ad vallem*, Numer. XIII. 23. כְּנַחַל, *tamquam torrens*, Ies. XXX. 28. Cum ה paragogico, נַחְלָה, *torrens*, Psal. CXXIV. 4. Et cum ה locali, נַחְלָה, *ad vallem*, Num. XXXIV. 5. Plur. וּנְחָלִים, *et torrentes*, Psalm. LXXVIII. 20. Duale, נַחֲלַיִם, *torrentes duo*, vel *flumina*, Ezech. XLVII. 9. Construct. נַחֲלֵי מָיִם, *flumina aquarum*, Deut. VIII. 7. Aff. נְחָלֶיהָ, *torrentes ejus*, Ies. XXXIV. 9.

נְחִילוֹת, f. pl. *Nechiloth.* Quidam hebræorum putant esse *nomen instrumenti musici*; alii *initium carminis alicujus*, ad cujus melodiam Psalmi decantabantur, Psalm. V. 1. Vide etiam in חָלַל inter nomina.

נחם Pih. *solatus, consolatus est alium.* Præt. נִחַם יְהוָה עַמּוֹ, *consolatus est Dominus populum suum*, Ies. XLIX. 13. Particip. מְנַחֵם, *consolans* vel *consolator*, Thren. I. 2. etc. Pyh. præter. נֻחָמָה, *consolatione affecta*, Ies. LIV. 11. Futur. תְּנֻחָמוּ, *consolatione perfundemini*, Ies. LXVI. 13. Niph. נִחַם, *consolationem cepit* vel *admisit, se consolatus est*: item *pœnituit.* Caute hoc præteritum a Pihel discernendum est: construitur

absolute, et cum præposit. עַל et אֶל. Præt. נִחַם עַל־אַמְנוֹן, *consolationem ceperat de Amnone*, 2 Sam. XIII. 39. *pœnitebat*, 1 Sam. XV. 35. נִחַמְתִּי עַל־הַטּוֹבָה, *pœnitet me illius boni*, Jerem. XVIII. 10. Hithp. præterit. וְהִנֶּחָמְתִּי, *et consolabor me*, Ezech. V. 13. pro הִתְנֶחַמְתִּי, Sægol loco Pathach, euphoniæ causa. Particip. מִתְנַחֵם לְךָ, *consolaturus se de te*, Genes. XXVII. 42. Infinit. וַיְמָאֵן לְהִתְנַחֵם, *et renuit consolationem admittere*, Gen. XXXVII. 35. Futurum וָאֶתְנֶחָם, *et me ipsum consolor*, Psal. CXIX. 52. יִתְנֶחָם, *pœnitebit ipsum*, Deut. XXXII. 36.

נֹחַם, m. *pœnitentia*, Hos. XIII. 14.

נֶחָמָה, f. *consolatio*; aff. נֶחָמָתִי, *consolatio mea*, Psal. CXIX. 50.

נִחֻמִים, m. pl. *consolationes, consolatoria*, Zach. I. 13. Ies. LVII. 18. Aff. נִחוּמָי, *pœnitentiæ meæ*, hoc est, viscera mea *ob pœnitentiam commota*; Hos. XI. 8.

וְנִחוּמִים, m. *consolationes*, Jerem. XVI. 7. Aff. תַּנְחוּמֶיךָ, *consolationes tuæ*, Ps. XCIV. 19. Fœm. תַּנְחוּמוֹת, *consolationes*, Job XV. 11. Affix. תַּנְחוּמֹתֵיכֶם, *consolationes vestræ*, Job XXI. 2.

נחץ נָחוּץ, m. *urgens*, *acceleratum*, 1 Sam. XXI. 9. Chaldæus vertit, לִבְבְהִי, *per celeritatem*, *celeriter*.

נחר נְחִירַיִם, vel dualiter נְחִירַיִם, m. *nares*, *duo narium foramina*; aff. מִנְּחִירָיו, *e naribus ejus*, Job XLI. 11.

נַחַר, m. *rhonchus*, qui per nares editur. Aff. נַחְרוֹ, *rhonchi ejus*, Job XXXIX. 20. Fœmin. נַחֲרָה, unde constr. נַחְרַת סוּסָיו, *rhonchus equorum ejus*, Jer. VIII. 16.

נִחֵשׁ Pih. *auguratus est*, *conjectavit*: *expertus est*, *experimento didicit*, *expertum habuit*, et quasi more augurum cognovit. Descriptio augurandi, quam Kimchi in libro Radicum adducit ex veteribus Rabbinis, exstat in codice Talmudico Sanhedrin cap. 7. fol. 65. Præter. נִחַשְׁתִּי, *experimento didici*, Gen. XXX. 27. Part. מְנַחֵשׁ, *augur*, Deuter. XVIII. 10. Infin. נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ, *experiendo experietur*, *experimento certa discet*, Gen. XLIV. 5. Fut. יְנַחֲשׁוּ, *experimento discent*, 1 Reg. XX. 33.

נַחַשׁ, m. *conjectio*, *augurium*: *incantatio*, Num. XXIII. 23. Plur. נְחָשִׁים, *auguria*, *incantationes*, Num. XXIV. 1.

נָחָשׁ, m. *serpens*. Constr. נְחַשׁ נְחֹשֶׁת, *serpentem æreum*, Numer. XXI. 9. Plur. נְחָשִׁים, *serpentes*, Jer. VIII. 17.

נְחֹשֶׁת, c. *æs*, *ærugo*: *cuprum*, sive *æs cuprium*, ab ærugine et virulentis sordibus sic dictum: et metonymice, *numella*, *compes ærea*. Juxta Kimchium etiam est *chalybs* et *chalybeum*, etsi æris olim major usus et copia fuerit. Aff. נְחָשְׁתִּי, *numellam chalybeam meam*, Thren. III. 7. Et cum Kibbutz, נְחֻשְׁתָּם, *æs eorum*, 2 Reg. XXV. 13. נְחֻשְׁתָּהּ, *ærugo ejus*, Ezech. XXIV. 11. נְחֻשְׁתֵּךְ, *ærugo tua*, Ezech. XVI. 36. id est, *virus* seu *virulentæ sordes* ex assidua scortatione profluentes, ut *ærugo* ex ære. Duale, נְחֻשְׁתַּיִם, *numellæ*, *vincula chalybea*, *compedes æreæ*, Jud. XVI. 21.

נְחֻשְׁתָּן, masc. *nechuschtan*, quasi *æreus*, nomen serpentis a materia sic dicti, 2 Reg. XVIII. 4.

נָחוּשׁ, m. *chalybeus*, *æreus*, Job VI. 12. Fœmin. וּמִצְחֵךְ נְחוּשָׁה, et

frons tua chalybea, Ies. XLVIII. 4. כַּנְּחֻשָׁה, *quasi chalybeam*, *quasi æs*, Levit. XXVI. 19.

נְחָשׁ, m. Chald. *æs*, Dan. II. 32. emph. נְחָשָׁא, ver. 35.

נָחַת *descendit*: proprie chaldæum est. Futurum, וַתִּנְחַת עָלַי, *et descendit super me*, vel transitive, juxta quosdam, *descendere fecisti*, *demisisti supra me manum tuam*, Psal. XXXVIII. 3. Et defective, יֵחַת, *descendet*, Jerem. XXI. 13. תֵּחַת, *descendit*, *demittit se*, Prov. XVII. 10. Irregulariter cum Daghesch, יֵחַתּוּ, *descendunt*, Job XXI. 13. Chald. partic. præsens, נָחֵת, *descendens*, Dan. V. 10. Niph. præt. נִחֲתוּ בִי, *descendere factæ*, *demissæ*, *infixæ sunt* (*in me*,) Psalm. XXXVIII. 3. Reliqua quæ hinc esse possent, pertinent ad חָתַת. Pih. imp. נַחֵת, *descendere fac*, *deprime*, Psal. LXV. 11. Hiph. imp. הַנְחַת, *fac ut descendant*, *demittant sese*, Joel IV. 11. Chald. imper. אֲחֵת, *descendere fac*, *deduc*, *deporta*, Esr. V. 15. Partic. מְהַחֲתִין, *repositæ erant*, vel, *reponebant*, Esr. VI. 1. cum ה characteristico, ut sæpe alias. Futur. תַּחֵת, *et repones*, Esr. VI. 5. Hoph. præt. הָנְחַת, *descendere factus*, *depositus est*, Dan. V. 20.

נַחַת, m. *descensus*, Job XVII. 16. וְנַחַת, *et descensum*, Ies. XXX. 30. וְנַחַת, *et demissum*, *depositum*, id est, *ferculum*, Job XXXVI. 16. Vide etiam in יָנַח et נוּחַ.

נְחִתִּים, m. pl. *demissi*, 2 Reg. VI. 9. pro נְחִיתִים, ex forma nominis participialis passivi chaldaici. Nam de syris propheta illic loquens, voce syra utitur.

נָטָה *inclinavit*, *extendit se*, *declinavit*, *deflexit*, *divertit*. Et active, *inclinavit*, *extendit*, *tetendit*, *intendit*. Præter. נָטִיתָ יְמִינְךָ, *extendisti dexteram tuam*, Ex. XV. 12. נָטָיוּ רַגְלָי, *declinaverant pedes mei*, Ps. LXXIII. 2. etc. Niph. præt. נִטָּיוּ, *extenduntur* vel *extendunt se*, Num. XXIV. 6. Futur. יִנָּטֶה, *extendetur*, Zach. I. 16. יִנָּטוּ, *inclinant se*, Jer. VI. 4. Hiph. הִטָּה, *fecit* aut *curavit divertere*, *reflectere*, *secedere*: *advertit*, *avertit*, *pervertit*, *inflexit*, *inclinavit*, *admovit*. Præter. הִטָּה אָזְנוֹ לִי, *inclinavit aurem suam mihi*, Psal. CXVI. 2. וְעָלַי הִטָּה חֶסֶד, *et super* vel *erga me advertit benignitatem*, Esr. VII. 28. Imperat. הַט, *inclina*, Psalm. XVII. 6. pro הַטֵּה, per apocopam. Sic fut. תַּט, *avertas*, Psalm. XXVII. 9. pro תַּטֶּה. Hoph. particip. מֻטֶּה, *perversum*, Ezech. IX. 9. Plur. מֻטּוֹת, Ies. VIII. 8.

מִטָּה, f. *lectus*, sic dictus, quasi *reclinatorium*, 2 Reg. IV. 10. Item *feretrum*, 2 Sam. III. 31. Construct. עַל־מִטַּת אִישׁ, *super lectum viri* (*Dei*) 2 Reg. IV. 21. Affix. מִטָּתוֹ, *lectum suum*, 2 Reg. IV. 32. Plural. מִטּוֹת שֵׁן, *lecti eburnei*, Amos VI. 4.

מַטֶּה, c. sed m. sæpius, *virga*, *scipio*, *baculus*, quasi *inclinatorium*, quod homo se in illum *inclinat*, quiescendi aut sustentandi causa; aut quod *extendatur* ad indicandum aut faciendum aliquid; aut *facile inclinetur*. Item *tribus*, metonymice, quod per *virgam*, cui inscriptum erat cujusque tribus nomen, significaretur; ut est Num. XVII. aut quod *tribus* sit familiæ *extensio*. Constr. מַטֵּה אַהֲרֹן, *tribus Aharonis*, Ex. VII. 12. מַטֵּה־לֶחֶם, *scipionem panis*, Levit. XXVI.

26. id est, *robur*. *fulcimentum*, alendi facultas. Affix. מַטֵּהוּ, *baculum suum*, Exod. VII. 10. אֶת־מַטְּךָ, *baculum tuum*, Exod. VIII. 12. Plurale cum affixo, בְּמַטָּיו, *virgis illius*, Hab. III. 14. Fœm. מַטּוֹת, *virgæ*, Numer. XVII. 17. *tribus*, Num. XXXIV. 13. Affix. מַטּוֹתָם, *virgas illorum*, Num. XVII. 21.

מַטָּה, *infra, inferne, infime* (quasi *inclinatum*) *deorsum*, Deut. XXVIII. 43. לְמַטָּה, *inferne*, Ies. XXXVII. 31. מִלְמַטָּה, idem, Ex. XXVI. 24.

נָטַל *levavit*, *sustulit*, *imposuit*: construitur cum præpositione עַל, et proprie chaldaicum est. Præter. נָטַל עָלָיו, *imposuit ei*, Thren. III. 28. Particip. נוֹטֵל עָלֶיךָ, *impono* vel *propono tibi*, 2 Sam. XXIV. 12. Futur. יִטּוֹל, *sublaturus esset*, Ies. XL. 15. Chald. præter. נִטְלֵת, *levavi*, *sustuli*, Dan. IV. 31. et præter. pass. Pehil, fœm. נְטִילַת, *efferebatur*, Dan. VII. 4. Pih. futur. וַיְנַטְּלֵם, *et levavit eos*, Ies. LXIII. 9.

נֵטֶל, masc. *onus*, *pondus*, Proverb. XXVII. 3.

נְטִילִים, m. pl. *portatores*, *bajuli*: construct. נְטִילֵי כֶסֶף, *portatores argenti*, Soph. I. 11. id est, *divites*, juxta Chaldæum.

נָטַע *plantavit*, *consevit*. Præt. נָטַע כֶּרֶם, *plantavit vineam*, Deuter. XX. 6. נָטַעְתָּ, *plantasti*, Deuter. VI. 11. etc. Niph. præt. נִטָּעוּ, *plantantur*, Ies. XL. 24.

נֶטַע, masc. *planta*: construct. נְטַע שַׁעֲשׁוּעָיו, *planta lætitiarum ejus*, Ies. V. 7.

נֶטַע, masc. idem: כְּמוֹ־נָטַע, *sicut planta*, Job XIV. 9. ubi Kametz est pro Sægol propter pausam. Affix. בְּיוֹם נִטְעֵךְ, *in die plantationis tuæ*, Ies. XVII. 11. Plur. constr. נִטְעֵי נַעֲמָנִים, *plantas amœnitatum*, Ies. XVII. 10.

נְטִעִים, m. pl. *plantæ*, Psalm. CXLIV. 12.

מַטָּע, m. *planta*, Ies. LXI. 3. Aff. מַטָּעָהּ, *plantationis ipsius*, Ezech. XVII. 7. Plur. constr. לְמַטָּעֵי כָרֶם, *ad plantationes* vel *plantaria vineæ*, Mich. I. 6. Affix. מַטָּעַו, *plantarum ejus*, Ies. LX. 21. vel *plantarum mearum*: scribitur enim per ו, sed legitur juxta Masorethas per Jod, מַטָּעַי.

נָטַף *stillavit*, *destillavit*: præt. נָטְפוּ מַיִם, *stillaverunt aquas*, Jud. V. 4. Particip. præsens נֹטְפוֹת, *stillantia*, Cant. V. 13. Fut. תִּטּוֹף מִלָּתִי, *stillabit sermo meus*, Job XXIX. 22. etc. Hiph. præter. וְהִטִּיפוּ, *et stillabunt*, Amos IX. 13. Particip. præsens מַטִּיף, *stillans*, vel *stillator*, per quod *propheta* illic intelligitur, Mich. II. 11. Imperat. וְהַטֵּף, *et stilla*, vel *fac ut stillet*, id est, *prophetet*, Ezech. XXI. 2. Futur. אַטִּיף, *stillabo*, id est, *prophetabo*, *prophetiam eloquar*, Mich. II. 11. etc.

נָטָף, m. *stacte*, *stilla*, Exod. XXX. 34. Plur. constr. נִטְפֵי מַיִם, *stillæ aquarum*, Job XXXVI. 27.

נְטִיפוֹת, f. *myrothecidia*, Jud. VIII. 26. quasi *stillatoria* aut *guttatoria* dicas; vascula scil. aurea, in quibus ponebatur נָטָף, *stacte* aut *balsamum*, juxta Kimchium et Rabbi Levi. Et defective, נְטִפוֹת, Ies. III. 19. quod quidam, *catenulas*, *torques* exponunt.

נָטַר *custodivit*, *servavit*, *asservavit*: præt. נָטַרְתִּי, *custodivi*, Cant. I.

6. etc. Chald. præter. נְטַרֵת, *servavi*, Dan. VII. 28.

מַטָּרָה, f. *custodia*, *carcer*, Jerem. XXXII. 2. item *scopus*, quasi *observationem* dicas: לַמַּטָּרָה, *in scopum*, Job XVI. 12. Et cum א loco ה, כַּמַּטָּרָא, *ut scopum*, Thren. III. 12.

נָטַשׁ *dimisit*, *deseruit*, *permisit*, *omisit*: et quandoque intransitive, *extendit*, *expandit*: *diffudit se*. Præt. נָטַשׁ אָבִיךָ, *omisit pater tuus*, 1 Sam. X. 2. etc. Particip. præter. נְטֻשִׁים, *dimissi*, *dissiti*, *diffusi erant*, 1 Sam. XXX. 16. Fœmin. חֶרֶב נְטוּשָׁה, *gladii dimissi*, *extensi*, Ies. XXI. 15. Futur. יִטֹּשׁ, *deseret*, 1 Sam. XII. 22. וַתִּטֹּשׁ, *et extendit se*, *diffudit se*, 1 Sam. IV. 2. Niph. præter. נִטְּשׁוּ, *extenderunt se*, Ies. XVI. 8. נִטְּשָׁה, *deserta erit*, Amos V. 2. Fut. וַיִּנָּטְשׁוּ, *et diffuderunt se*, Jud. XV. 9. Pyh. præter. נֻטַּשׁ, *desertum erit*, Ies. XXXII. 14.

נְטִישׁוֹת, f. *propagines*, *sarmenta*, Ies. XVIII. 5 Item *pinnæ*: cum aff. נְטִישׁוֹתֶיהָ, *pinnas ejus*, Jerem. V. 10. נְטִישֹׁתַיִךְ, *propagines tuæ*, Jer. XLVIII. 32. omnia ab *emittendo* dicta, quasi *emissiones* dicas.

נִין m. *filius*, Job XVIII. 19. Ies. XIV. 22. Cum aff. וּלְנִינִי, *et filio meo*, Genes. XXI. 23. sic Chaldæus בַּר, *filius*: נִינָם, *filius eorum*, Psalm. LXXIV. 8. juxta Targum: R. Salomon מושליהם, *dominatores ipsorum*: vide id in יָנָה.

מָנוֹן, m. *filius*, Prov. XXIX. 21. Hinc verbum futurum ex Niphal, יִנּוֹן שְׁמוֹ, *sobolescet*, *propagabitur nomen ejus*, Psal. LXXII. 17. quasi dicas, *filiabitur*, id est, *propagabitur*, sicut familia per continuam filiorum seriem et successionem propagari solet. Aben Esra, יקרא בן, *vocabitur filius*: R. Salomon, *dominabitur*, *magnificabitur*. Apud veteres hebræorum sapientes hoc inter nomina Messiæ refertur, ut videre est in codice Talmudico Pesachim cap. 4. fol. 59. et cod. Nedarim, cap. 4. fol. 39. et in cod. Sanhedrin cap. 11. fol. 98. ubi ita scriptum. » R. Johanan dixit: Messiæ quod est nomen? Qui de schola R. Schela, responderunt: שִׁילֹה, *Schilo*, juxta illud: *donec veniat Schilo*, Gen. XLIX. 10. Qui de schola R. Janna, dixerunt: יִנּוֹן, *Jinnon*, juxta illud; *Jinnon est nomen ejus*, Psalm. LXXII. 17. Alii dixerunt, חֲנִינָא, *Chanina*: juxta illud: *non dabo vobis* חֲנִינָה, *gratiam*, Jer. XVI. 13. id est, Messiam, qui *gratiosus* vocabitur. Alii, מנחם, *Menachem*, juxta illud: *longe recessit a me* מְנַחֵם, *consolator*, Thren. I. 16. id est, Messias sic vocatus. Alii חִוָּרָא, *leprosus*: juxta illud: *vere morbos nostros ipse pertulit*, Ies. LIII. 4. » Ibidem ». Cum quidam quæsisset, ubi esset Messias, responsum fuit: יָתִיב אַפִּתְחָא דְרוֹמִי, *sedet in portis urbis Romæ* (sic in veneto exemplari legitur: at in Basileensi editione, אַפִּתְחָא דְקַרְתָּא, *in porta urbis*, quod synecdochice de Roma intelligendum): et quod est signum ejus? Sedet inter pauperes portantes morbos, id est, *leprosos*, ut Scholiastes explicat. » Hæc illic. Pluribus ibidem videtur, quomodo veteres de Messia, ejus nomine et adventus tempore fuerint soliciti. Cum vero posteriores Judæi prioribus illis pejores, animadvertissent, omnes terminos ab antiquis constitutos præteriisse, neque Messiam, qui illis quidem placeret, venisse, anathemate interdictum, ne quis tempus adventus ejus supputaret, ut pag. præcedente ibid.

legitur, תִּפַּח רוּחָן שֶׁל מְחַשְּׁבֵי קִצִּין, *rumpatur spiritus eorum, qui supputant terminos.*

ניק Hiph. הֵנִיק, *lactavit:* futur. וַתְּנִיקֵהוּ, *et lactavit eum*, Exod. II. 9. Convenit cum יָנַק.

ניר Hiph. הֵנִיר, *novellavit*, agrum de novo proscidit. Imper. נִירוּ, *novellate*, Jerem. IV. 3. pro הָנִירוּ: idem, Hos. X. 12. Apud Rabbinos; נרה שנה ראשונה, *novellat anno primo, et anno secundo serit.*

נִיר, m. *novale*, ibid. et Proverb. XIII. 23. Aliam ejus significationem vide in נור.

נֶכֶד m. *nepos:* et collective, *nepotes, posteri*, Job XVIII. 19. Ies. XIV. 22. Aff. וּלְנֶכְדִּי, *et nepoti meo*, Gen. XXI. 23.

נכה Hiph. הִכָּה, *percussit, cecidit:* metaphorice *propagare, diffundere.* Præter. וְהִכָּה אֶרֶץ, *et percutiet terram*, Ies. XI. 4. Futurum, per apocopam, וַיַּךְ שָׁרָשָׁיו, *et percutiet radices suas*, Hos. XIV. 6. id est, propagabit, diffundet. Non dissimilis usus verbi מָחָא est. Hoph. præter. הוּכָּה, *percussus, cæsus fuit*, Psalm. CII. 5. Particip. præterit. הַמֻּכֶּה, *percussi*, Num. XXV. 14. Constr. מֻכֵּה, Ies. LIII. 4. מֻכִּים, *cæsi sunt, cæduntur*, Exod. V. 16. Construct. מֻכֵּי־חֶרֶב, *percussi gladio*, Jerem. XVIII. 21. Futurum, וַיֻּכּוּ, *et cædebantur*, Exod. V. 14. תֻּכּוּ, *percutiemini*, Ies. I. 5. cujus aliam significationem vide in תָּוֶךְ. Niphal præter. וְנִכָּה, *et percussus fuerit*, 2 Sam. XI. 15. Et ה in א commutato, נִכָּאוּ, *percussi sunt*, Job XXX. 8. Pih. infinit. נַכֵּה, *percutere*, Num. XXII. 6. Pyh. præter. נֻכּוּ, *percussa, læsa erant*, Exod. IX. 32. נֻכָּתָה, *læsum, percussum erat*, Exod. IX. 31.

נָכֶה, m. *percussus, læsus:* constr. נְכֵה רַגְלַיִם, *percussus pedibus*, 2 Sam. IV. 4. id est, claudus. וּנְכֵה רוּחַ, *et percussus spiritu*, Ies. LXVI. 2.

נֵכֶה, m. *loripes*, quasi pedibus percussus: plur. נֵכִים, *loripedes, claudi*, Psalm. XXXV. 15. Hinc et Pharao נְכֹה dictus, quod *claudus* esset.

נְכָאִים, vide in כָּאָה.

מַכָּה, f. *plaga*, Jos. X. 10. Constr. מַכַּת, Jerem. XXX. 14. Aff. מַכָּתוֹ, *plagæ ejus*, Ies. XXX. 26. Plurale, מַכּוֹת, *plagæ*, Deuter. XXVIII. 59. מַכּוֹתָם, *plagæ eorum*, Psal. LXIV. 8. Et semel masculinum מִן הַמַּכִּים, *a plagis*, 2 Reg. IX. 15.

נֹכַח *coram, contra, e regione, ex adverso*, habetque vim nominis, quasi partem adversam vel oppositam dicas, Exod. XL. 24. אֶל־נֹכַח, *ad coram*, id est, versus anteriorem partem, Numer. XIX. 4. לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ, *ad coram, in præsentia uxoris suæ*, Genes. XXV. 21. לְנֹכַח הַצֹּאן, *e regione pecudum*, Genes. XXX. 38. Ex alia forma est נֶגְדּוֹ, *e regione ejus*, Exod. XIV. 2. cujus absolutum possit esse נֶכַח.

נֹכַח, *æquitas, rectitudo, rectum.* Aff. הוֹלֵךְ נְכֹחוֹ, *ambulans in rectitudine sua*, Ies. LVII. 2. Plurale, נְכֹחִים, *recti*, Prov. VIII. 9. Fœm. נְכֹחָה, *rectum*, Amos III. 10. Plur. נְכֹחוֹת, *recta, æqua* vel *æquitates*, Ies. XXVI. 10.

נִכֵּל Pih. *machinatus est, cogitavit fraudulenter et callide:* præt.

אֲשֶׁר נִכְּלוּ לָכֶם, *quas machinati sunt contra vos*, Numer. XXV. 18. Hithp. לְהִתְנַכֵּל, *ut machinarentur*, Psal. CV. 25. וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ, *et machinati fuerunt contra eum*, Genes. XXXVII. 18. Judæi *cogitare* vertunt.

נוֹכֵל, m. *machinator, fraudulentus, deceptor*, Malach. I. 14.

נֶכֶל, *machinatio callida, calliditas*: plur. cum affixo, בְּנִכְלֵיהֶם, *machinationibus suis*, Num. XXV. 18.

נכס נְכָסִים, m. pl. *opes, facultates*, 2 Par. I. 11. בִּנְכָסִים רַבִּים, *cum opibus multis*, Jos. XXII. 8. Chald. לַעֲנָשׁ נִכְסִין, *mulctæ facultatum*, Esr. VII. 26. Construct. וּמִנִּכְסֵי מַלְכָּא, *et de facultatibus regis*, Esr. VI. 8.

נכר Pih. *agnovit : alienavit, alienum reddidit, aliene* vel *extranee se gessit ac ostentavit ; tradidit*, et tradendo quasi alienavit. Præterit. נִכַּר אֹתוֹ, *tradidit eum*, 1 Sam. XXIII. 7. Futurum, יְנַכְּרוּ, *aliene se ostentent*, Deut. XXXII. 27. וַיְנַכְּרוּ, *et alienum reddiderunt*, Jerem. XIX. 4. לֹא תְנַכֵּרוּ, *non agnoscetis*, Job XXI. 29. Niph. præter. נִכַּר, *agnitus fuit*, Job XXXIV. 19. לֹא נִכְּרוּ, *non fuerunt agniti*, Thren. IV. 8. Futur. יְנַכֵּר, *alium se simulat*, Prov. XXVI. 24. Hiph. הִכִּיר, *agnovit, cognovit, recognovit* : præter. לֹא הִכִּיר, *non agnoscit*, Deuter. XXXIII. 9. part. וְאֵין־לִי מַכִּיר, *non est mihi qui cognoscat*, Psal. CXLII. 5. מַכִּירֵךְ, *agnoscens te, qui te agnovit*, Ruth II. 19. Hithp. הִתְנַכֵּר, *cognoscendum se præbuit : extraneum egit, alienum se finxit*. Part. fœm. מִתְנַכֵּרָה, *extraneam agat, aliam se simulet*, 1 Reg. XIV. 5. Fut. וַיִּתְנַכֵּר, *et alienum se finxit*, Gen. XLII. 7. יִתְנַכֶּר, *cognoscendum præbet se*, Prov. XX. 11.

נֵכָר, m. *alienus, alienigena*, Gen. XVII. 12. Construct. נֵכַר־הָאָרֶץ, *alienigenarum terræ*, Deut. XXXI. 16.

נֵכָר, נֶכֶר, m *alienatio, alienum, insuetum exitium*, Job XXXI. 3.

נֹכֶר, m. *alienatio* : aff. בְּיוֹם נָכְרוֹ, *in die alienationis ejus*, Obad. ver. 12. Quidam, *traditionis ejus* ; et possit esse infinitivus Kal.

נָכְרִי, m. *exter, alienus, extraneus, alienigena*, Exod. XXI. 8. Plurale, נָכְרִים, *alienigenæ*, Obad. ver. 11. לְנָכְרִים, *ad alienigenas*, Thren. V. 2. Fœm. נָכְרִיָּה, *aliena*, Exod. II. 22. Plur. נָכְרִיּוֹת, *alienæ, extraneæ*, Gen. XXXI. 15. 1 Reg. XI. 18.

מַכָּר, m. *notus* : aff. מֵאֵת מַכָּרוֹ, *a noto sibi*, 2 Reg. XII. 5.

הַכָּרָה, f. *agnitio* : constr. הַכָּרַת פְּנֵיהֶם, *agnitio vultus eorum*, Ies. III. 9. de quo vide etiam in הָכַר.

נכת נְכֹאת, *aromata*, Genes. XXXVII. 25. Kimchi in libro Radicum, *res desiderabiles* : R. Moses sacerdos hispanus eodem modo explicavit, citante Aben Esra : R. Salomon, *omnia collectanea aromatum vocantur* נְכֹאת : Chaldæus שְׁעַף, *cera*. Absque Aleph, נְכֹת, *thesauri, gazæ*, juxta quosdam; unde cum affixo (et habet formam num. sing.) כָּל־בֵּית נְכֹתֹה, *totam domum gazarum suarum*, seu totum gazophylacium suum, 2 Reg. XX. 13. vel juxta R. Salomonem, *totum thesaurum aromatum suorum*.

נלה Hiph. הִנְלָה, *absolvere, consummare, perficere*. Infin. כַּנְּלֹתְךָ, *secundum absolvere te*, Ies. XXXIII. 1. id est, כְּהַשְׁלִימְךָ, juxta Aben Es-

ram, vel כְּכַלּוֹתְךָ, juxta R. Salomonem.

מִנְלֶה, m. *perfectio, absolutio:* aff. מִנְלָם, *perfectio eorum*, Job XV. 29. id est, שְׁלֵמוּתָם, *status perfectus eorum.*

נָמַל *circumcidit*, quomodo cum מוּל convenit: item *succisus fuit.* Præterit. וּנְמַלְתֶּם אֶת־בְּשַׂר, *et circumcidetis carnem (præputii vestri,)* Genes. XVII. 11. Futur. יִמַּל קְצִירוֹ, *succiditur ramus ejus*, Job XVIII. 16. יִמָּלוּ, *succiduntur*, Job. XXIV. 24. Niph. præterit. נִמּוֹל, *circumcisus fuit (Abraham)*, Gen. XVII. 26. נִמּוֹלוּ, *circumcisi sunt*, ver. 27. Part. plur. נִמֹּלִים, *circumcisi sunt*, Genes. XXXIV. 22.

נְמָלָה, f. *formica*, Prov. VI. 6. ab *incidendis* seminibus sic dicta: plur. נְמָלִים, *formicæ*, Prov. XXX. 25.

נָמֵר m. *pardus*, Jer. V. 6. Plur. נְמֵרִים, *pardi*, Cant. IV. 8. Chald. כִּנְמַר, *sicut pardus*, Dan. VII. 6.

* נֵם Chaldaicum vide in בְּנֵם: נֵס vide in נָסַס.

נָסַג *apprehendit;* futur. לֹא יִסַּג כְּלִמּוֹת, *non apprehendet*, vel *ne apprehendat (vos) ignominia*, Mich. II. 6. juxta R. Salomon; et ס est loco שׂ, quasi a נָשַׂג. Hiph. הִסִּיג, *movit, amovit:* part. מַסִּיג גְּבוּל, *movens terminum*, Deut. XXVII. 17. Plur. constr. כְּמַסִּיגֵי גְבוּל, *sicut qui movent terminum*, Hos. V. 10. Futur. לֹא תַסִּיג, *ne moveto*, Deut. XIX. 14. וְתַסֵּג, *et amovebis*, Mich. VI. 14. Et ס in שׂ commutato, יַשִּׂיגוּ, *movent*, Job XXIV. 2. Hoph. וְהֻסַּג, vide in סוּג.

נָסָה *tollere, attollere:* imperat. נְסָה עָלֵינוּ, *attolle super nos*, Psalm. IV. 7. Futur. הֲנִסָּה דָבָר, *an proferemus verbum?* Job IV. 2. idem est cum נָשָׂה, commutatis duabus literis. Pih. נִסָּה, *tentavit, probavit, expertus fuit, periculum fecit:* præterit. נִסָּה, *tentaverat (Abrahamum)*, Gen. XXII. 1. לֹא נִסָּה, *non expertus fuerat*, 1 Sam. XVII. 39.

מַסָּה, f. *tentatio, probatio:* et est proprium nomen loci illius, ubi tentarunt Dominum Israelitæ. Exod. XVII. 7. Construct. לְמַסַּת נְקִיִּם, *ad probationem innocentium*, Job IX. 23. Plur. הַמַּסֹּת, *tentationes, probationes*, Deut. VII. 19.

נָסַח *amovit, avulsit, evulsit: exstirpavit:* futur. יִסַּח, *evellit*, Prov. XV. 25. וְיִסָּחֲךָ, *et avellet, amovebit te*, Psalm. LII. 7. Et passive, יִסְּחוּ, *avellentur*, Prov. II. 22. Niph. præt. וְנִסַּחְתֶּם, *et evellemini*, Deuter. XXVIII. 63. Chaldaice, futurum Ithpeh. יִתְנְסַח, *avellatur*, Esr. VI. 11.

מַסַּח, masc. *evulsio.. Et custodietis custodiam domus* מַסָּח, *ab evulsione*, pro מִמַּסָּח, 2 Reg. XI. 6. id est, ne aliqua *evulsio*, destructio, ruptura aut damnum domui inferatur, ut Kimchi explicat in Commentario.

נָסַךְ *fudit, effudit, perfudit, libavit: inunxit*, affundendo scilicet. Præt. נָסַכְתִּי מַלְכִּי, *inunxi regem meum*, Psalm. II. 6. Metonymice, *expandere, obtegere, obducere*, cum de aridis dicitur: convenit cum סוּךְ et סכךְ, quorum significata hic accommodantur. Particip. præterit. הַנְּסוּכָה, *expansum, obductum*, Ies. XXV. 7. Infinit. וְלִנְסֹךְ, *et ad obducendum*, Ies. XXX. 1. Niph. præt. נִסַּכְתִּי, *inuncta*

sum, Proverb. VIII. 23. Pih. futur. וַיְנַסֵּךְ, *sed effudit*. *libavit*, 1 Par. XI. 18. Chald. infinit. לְנַסָּכָה, *ad libandum*, Dan. II. 46. Hiph. וְהִסִּכוּ, *et libaverunt*, Jerem. XXXII. 29. Infin. וְהַסֵּךְ, *et libandum*, Jerem. VII. 18. Imperat. הַסֵּךְ, *libato*, Num. XXVIII. 7. Futur. וַיַּסֵּךְ, *et libavit* sive *fudit*, Gen. XXXV. 14. Hoph. futur. יֻסַּךְ, Exod. XXV. 29. vide in סָכַךְ.

נֶסֶךְ, נֵסֶךְ, masc. *fusio, fusile: libamen; tegumentum*: נֶסֶךְ, *fusionem*, Genes. XXXV. 14. וְנֵסֶךְ, *et libamen*, Exod. XXX. 9. הַנָּסֶךְ, *tegumenti*, Numer. IV. 7. Affix. וְנִסְכִּי, *et fusile meum*, Ies. XLVIII. 5. Plur. וּנְסָכִים, *et libamina*, Levit. XXIII. 37. Affix. וְנִסְכֵּיהֶם, *et libamina eorum*, Num. VI. 15. וּנְסָכֶיהָ, *et libamina ejus*, Num. XXIX. 31. Chald. cum affixo, וְנִסְכֵּיהוֹן, *et libaminibus eorum*, Esr. VII. 17.

נָסִיךְ, m. *libamen*: affix. נְסִיכָם, *libaminis eorum*, Deut. XXXII. 38. Plural. נְסִיכִים, *principes, præfecti, toparchæ*, quod *iuncti* dicti. Constr. נְסִיכֵי, Jos. XIII. 21. aff. כָּל־נְסִיכֵימוֹ, *omnes principes eorum*, Psalm. LXXXIII. 12.

מַסֵּכָה, fœm. *fusura*, *fusio*, *fusile: tegumentum, stragula*: מַסֵּכָה, *fusile*, Deuter. IX. 12. וְהַמַּסֵּכָה, *et operimenti istius*, Ies. XXV. 7. Construct. מַסֵּכַת זְהָבֶךָ, *fusilis auri tui*, Ies. XXX. 22. Plur. מַסֵּכוֹת, *fusilia*, *fusiles imagines*, 2 Paral. XXVIII. 2. מַסֵּכֹתָם, *fusionum* vel *fusurarum eorum*, Num. XXXV. 52.

מַסֶּכֶת, f. *jugum textoris*, *liciatorium*, Jud. XVI. 13. sic dictum, quod *tegatur* tela circumvoluta.

מִמְסָךְ, masc. *libamen*, Ies. LXV. 11. Vide supra in radice מָסַךְ.

נִיסָן נסן, m. *Nisan*, nomen mensis Martii, Nehem. II. 1. qui primus factus hebraeis ratione anni legalis, Exod. XII. 2. ac prius אָבִיב dicebatur, Exod. XIII. 4. Hinc בָּרִאשׁוֹן, Targum בְּנִיסָן, Exod. XII. 18. Initium habet a novilunio Martii, cui majori ex parte respondet.

נָסַס *vexillum erexit*: nomen participiale, נוֹסֵס, *vexillum ferens, signifer*, Ies. X. 18. Pih. præt. נוֹסְסָה בוֹ, *vexillum erexerit*, vexillo erecto irruerit aut incurrerit in eum, Ies. LIX. 19. Quidam *fugaverit*, et tum est a נוּס, *fugit*. Hithp. מִתְנוֹסְסוֹת, *pro vexillis erunt*, *tamquam vexilla erecta erunt*, Zachar. IX. 16. quasi dicas *vexillata*. Infinit. לְהִתְנוֹסֵס, *ad vexillandum*, *vexillo utendum*, Psal. LX. 6.

נֵס, m. *vexillum*, *signum militare*, vel *prodigiosum*, *pertica militaris*: עַל־נֵס, *super perticam vexillarem*, Num. XXI. 8. לְנֵס, *in signum*, Num. XXVI. 10. in exemplum scil. omnibus propositum, ut erectum vexillum. Affix. נִסִּי, *vexillum meum*, Exod. XVII. 15.

נָסַע *profectus est*, *recessit*, Gen. XXXIII. 17. נָסְעוּ, *profecti sunt*, Genes. XXXVII. 17. Infinitiv. וַיְהִי בִּנְסֹעַ, *et fuit in proficiscendo*, Num. X. 35. Notandum, in hoc verbo literam נ inverse scribi, hoc modo בִּ׆סֹעַ. Mox versu primo capitis sequentis, similiter invertitur in voce כְּמִתְאֹ׆נְנִים, *sicut murmurantes*, *quiritantes*. Causam saniores notant, priori נ inverso, significatam fuisse benevolam Dei conversionem ad populum: altero impiam populi aver-

sionem a Deo, murmurando contra ipsum: vide Talmud de Schabbatho, fol. 146. 1. Niph. præter. דּוֹרִי נִסַּע, *habitatio mea transfertur a me*, Ies. XXXVIII. 12. נִסַּע יִתְרָם, *transfertur excellentia eorum*, Job IV. 21. Hiph. הִסִּיעַ, *proficisci fecit* vel *jussit*, *amovit* vel *amoveri jussit*, *transtulit*, *impulit*, *avexit*, *devexit* Particip. מַסִּיעַ אֲבָנִים, *amovens*, *transferens lapides*, Eccles. X. 9. Futur. יַסַּע, *impulit*, Psalm. LXXVIII. 26. תַּסִּיעַ, *transtuleras*, Psal. LXXX. 9. וַיַּסִּעוּ, *et devexerunt*, 1 Reg. V. 31. תַּסִּיעִי, *amoveri jubeto*, 2 Reg. IV. 4.

מַסַּע, masc. *profectio*, *advectio*, *iter*, 1 Reg. VI. 7. *telum*, *missile*, a celeri profectione seu translatione dictum; Job XLI. 17. לְמַסַּע, *ad profectionem*, id est, ad proficiscendum, Deut. X. 11. et sic וּלְמַסַּע, *et ad profectionem*, id est, ad facere proficisci, Num. X. 2. Plur. construct. מַסְעֵי, *profectiones*, Num. X. 28. Aff. לְמַסְעֵיו, *profectionibus*, *itineribus suis*, Gen. XIII. 3. מַסְעֵיהֶם, *profectionibus suis*, Ex. XL. 36.

סַעָה, f. *profectio*: מֵרוּחַ סֹעָה, *a vento profectionis*, Psalm. LV. 9. id est, rapidissimo, cujus impetu omnia dispelluntur, proficiscuntur et transferuntur e loco suo.

נָסַק *scandit*, *ascendit*: fut. אִם־אֶסַּק, *si scanderem*, Psal. CXXXIX. 8. Chald. præt. Aphel, הַסִּקוּ, *ascendere fecerant*, id est, adduxerant vel intruserant, Dan. III. 22. Infinit. לְהַנְסָקָה, *educere*, Dan. VI. 24. Hoph. præterit. וְהֻסַּק, *et eductus est*, ibidem.

נָעַל *clausit*, sera scil. vel pessulo, *obseravit*, *pessulum obdidit*: *calceavit*: præterit. וְנָעַל הַדֶּלֶת, *et pessulum obdidit januæ*, 2 Sam. XIII. 18. Futur. וָאֶנְעָלֵךְ, *et calceavi te*, Ezech. XVI. 10. Hiph. futurum, וַיַּנְעִלוּם, *et calcearunt ipsos*, 2 Par. XXVIII. 15. Chaldaicum הַנְעֵל, vide in עָלַל.

נַעַל, f. *calceus*, *calceamentum*, Gen. XIV. 23. Aff. נַעֲלִי, *calceum meum*, Psalm. LX. 10. נַעַלְךָ, *calceamentum tuum*, Jos. V. 15. Dual. נַעֲלַיִם, *par calceorum*, Amos II. 6. Plur. בַּנְּעָלִים, *cum calceis*, Ies. XI. 15. Aff. נְעָלָיו, *calceorum ejus*, Ies. V. 27. נַעֲלֵיכֶם, *calcei vestri*, Exod. XII. 11. Et forma fœm. נְעָלוֹת, *calcei*, Jos. IX. 5.

מַנְעוּל, m. *pessulus*, *sera*, Cant. V. 5. Plural. מַנְעָלָיו, *seras ejus*, Neh. III. 3.

מִנְעָל, m. *calceus*: aff. מִנְעָלֶךָ, *calceamentum tuum*, id est, *calcatio tua*, aut sub calceo tuo, Deuter. XXXIII. 25.

נָעֵם *amœnum*, *jucundum esse*. Præt. נָעַמְתָּ לִּי, *jucundus fuisti mihi*, 2 Sam. I. 26. נָעֵמוּ, *amœni fuerunt*, Ps. CXLI. 6. כִּי נָעֵמָה, *quod amœna esset*, Gen. XLIX. 15. וּמַה־נָּעַמְתְּ, *et quam amœna*, *jucunda es*, Cant. VII. 7. Futur. יִנְעָם, *jucunda erit*, Prov. II. 10.

נָעִים, m. *amœnus*, *jucundus*, Psal. LXXXI. 3. Et substantive, *amœnum*, *jucundum*, *jucunditas*, Prov. XXII. 18. Constr. וּנְעִים זְמִירוֹת, *et jucundus cantionibus*, 2 Sam. XXIII. 1. Plural. דְּבָרֶיךָ הַנְּעִימִים, *verba tua jucunda*, Prov. XXIII. 8. Plur. fœm. נְעִימוֹת, *amœnæ res* vel *amœnitates*, Psalm. XVI. 11.

נֹעַם, m. *amœnitas*, *jucunditas*, Ps. XC. 17.

נַעֲמָנִים, m. pl. *amœna, amœni fructus* vel *flores*, Ies. XVII. 10.

מַנְעַמִּים, m. pl. *res amœnæ:* affix. בְּמַנְעַמֵּיהֶם, *rebus amœnis* vel *jucundis eorum*, Psalm. CXLI. 4.

נעץ נַעֲצוּץ, m. *vepretum, virgultum*, Ies. LV. 13. Plural. נַעֲצוּצִים, *virgulta*, Ies. VII. 19. Elias a chaldaico נְעַץ, *infigere*, deducit; et vepretum vel vepres sic dicuntur, quod contrectatæ carni *infigantur*.

נָעַר *excussit: rudit*, asinorum proprium verbum, unde חֲמוֹר נוֹעֵר, *asinus rudens*, apud Rabbinos. Metaphorice tribuitur catulis leonum, qui ob imperfectum rugitum quasi *rudere* dicuntur. Præteritum, חָצְנִי נָעַרְתִּי, *lacertum meum excussi*, Neh. V. 13. נָעֲרוּ, *rudebant*, Jer. LI. 38. Participium, וְנֹעֵר, *et excutit*, scilicet fructus suos, vastus est, vel, *rudit*, Ies. XXXIII. 9. Niph. præterit. נִנְעַרְתִּי, *excussus sum*, Ps. CIX. 23. Futurum, וְאִנָּעֵר, *et excutiam me*, Judic. XVI. 20. וְיִנָּעֲרוּ, *et excutiuntur*, Job XXXVIII. 13. Pih. præt. וְנִעֵר, *et excussit*, Psalm. CXXXVI. 15. Futur. יְנַעֵר, *excutiat*, Nehem. V. 13. Hithp. imper. הִתְנַעֲרִי, *excute teipsam*, Ies. LII. 2.

נַעַר, masc. *puer, puerulus, infans*, dictus quasi נִנְעָר, *excussus* ex utero materno: late deinceps usurpatur: *infans recens natus*, Jud. XIII. 7. *trimestris*, Exod. II. 6. *adolescens*, Genes. XXXIV. 19. *puer ministrans sive famulus*, Gen. XXXVII. 2. et XLI. 12. Exod. XXXIII. 11. *puer*, ratione judicii, Jerem. I. 6. ratione animi, 2 Par. XIII. 7. quomodo etiam principes *pueri* appellantur, Ies. III. 4. *agnellus, pecus tenellum*, Zach. XI. 16. Aff. נַעֲרוֹ, *puer ejus*, Jud. VII. 11. נַעַרְךָ, *puer tuus*, Jud. VII. 10. Plur. נְעָרִים, *pueri*, 2 Sam. XVIII. 15. Constr. נַעֲרֵי, *pueri*, 1 Sam. XXV. 9. Affix. נְעָרָיו, *pueros suos*, Genes. XXII. 3. נַעֲרֵיהֶם, *pueri eorum*, Neh. V. 15. Fœm. נַעֲרָה, *puella*, tam ætate quam ministerio, ut *juvencula, adolescentula, pedissequa, ministra*. הַנַּעֲרָה, *puellæ*, Deut. XXII. 19. alias semper in Pentateucho absque ה in fine scribitur, ut הַנַּעַר, *puella*, Gen. XXIV. 14. Plur. נְעָרוֹת, *puellas*, Esth. III. 2. Constr. נַעֲרוֹת, *puellæ*, Esth. IV. 4. Affix. נַעֲרֹתֶיהָ, *puellis ejus*, Ruth II. 22.

נֹעַר, m. *pueritia, infantia: juventus, adolescentia: concussio, excussio*. בַּנֹּעַר, *in juventute ista*, vel *cum juventa ista*, Job XXXVI. 14. מִנֹּעַר, *a pueritia*, vel *præ concussione*, Ps. LXXXVIII. 16.

נְעוּרִים, f. pl. *pueritia, adolescentia:* Ies. LIV. 6. Aff. בִּנְעוּרָיו, *in pueritia sua*, Thren. III. 27. נְעוּרֶיךָ, *adolescentiæ tuæ*, Mal. II. 15. Et forma fœmin. מִנְּעוּרֹתֵיהֶם, *inde a pueritia sua*, Jer. XXXII. 30.

נְעֹרֶת, f. *stupa*, quod ex lino excussa: הַנְּעֹרֶת, *stupæ*, Jud. XVI. 9. לִנְעֹרֶת, *in stupam*, Ies. I. 31.

נָפַח *spiravit, flavit, efflavit, perflavit, sufflavit:* præter. וְנָפַחְתִּי, *et sufflabo*, Ezech. XXII. 21. Pyh. particip. נָפֻחַ *sufflatus*, Job XX. 26. Hiph. præt. הִפַּחְתִּי, *spirare fecerim, anhelantem reddiderim*, id est, defatigaverim, Job XXXI. 39. וְהִפַּחְתֶּם, *et difflatis, flatu dispellitis*, Mal. I. 13.

מַפֻּחַ, m. *follis*, quasi dicas, *sufflatorium*, Jer. VI. 29.

מַפַּח, m. *exspiratio:* Job XI. 20.

נֹפֶךְ m. *chrysoprasus*, gemmæ species, Exod. XXVIII. 18. Onkelos, *smaragdum* reddit.

נָפַל *cecidit; dejecit* vel *demisit se; accidit, concidit, decidit, excidit, incidit, procidit; defecit, ruit, corruit, irruit.* Præter. נָפַל, *procidit*, 2 Sam. XIX. 18. etc. Chald. præter. נְפַל, *procidebat*, Dan. II. 46. נְפַלוּ, *ceciderunt*, Dan. III. 23. Partic. נָפְלִין, *procidentes*, Dan. III. 7. Futur. יִפֵּל, *prociderit*, Dan. III. 6. *acciderit*, Esr. VII. 20. תִּפְּלוּן, *procidilote*, Dan. III. 5. Hiph. הִפִּיל, *fecit*, *effecit* aut *sivit cadere* vel *decidere*, *dejiciendum curavit, abjecit, dejecit, ejecit, injecit, projecit, prostravit.* Præt. הִפִּיל פּוּר, *jussit conjici Pur*, id est, *sortem*, Esth. III. 7. הִפַּלְתִּי, *feci ut caderent*, Jos. XXIII. 4. Hithp. הִתְנַפֵּל, *proruere, prosternere se.* Præt. הִתְנַפַּלְתִּי, *prorui*, *prostrari me*, Deuter. IX. 25. Particip. מִתְנַפֵּל, *prosternens se*, Esr. X. 1. Infinit. לְהִתְנַפֵּל, *ut irruat in nos*, Genes. XLIII. 18. Futurum, וָאֶתְנַפַּל, *et prorui*, Deut. IX. 25.

נֵפֶל, m. *abortus*, *aborticum*, quasi *cadivum* dicas: כְּנֵפֶל טָמוּן, *quasi abortus abditus*, Job III. 16.

נְפִלִים, נְפִילִים, m. pl. *gigantes*, Gen. VI. 4. Num. XIII. 34. sic dicti, quasi *dejectores*, quod immani sua proceritate homines cadere facerent, ut scribit Aben Esra: vel quasi *defectores*, quod per impietatem a Deo deficerent: vel quasi *irruptores*, quod violenter in homines irruerent, eosque opprimerent.

מַפָּל, m. *quisquiliæ: deciduum*, Amos VIII. 6. Plurale constructum, מַפְּלֵי בְשָׂרוֹ, *decidua carnis ejus*, Job XLI. 15. R. Levi scribit esse partes carnis dissilientes et separatas ab invicem, ut majorum piscium caro: tori, musculi.

מַפָּלָה, מַפֵּלָה, f. *cadivum, cadaver: casus*, *ruina.* לְמַפֵּלָה, *in ruinam*, Ies. XXIII. 13. Construct. מַפֶּלֶת הָאַרְיֵה, *cadaver leonis*, Jud. XIV. 8. Aff. מַפַּלְתּוֹ, *cadivum ejus*, id est, cadivum truncum ejus, Ezech. XXXI. 13. מַפַּלְתֵּךְ, *casus tui*, Ezech. XXXII. 10.

נָפַץ *sparsus*, *dispersus fuit.* Præterit. נָפַץ הָעָם, *dispergeret se*, vel *dispergeretur populus*, 1 Sam. XIII. 11. נָפְצוּ, *disperguntur*, Ies. XXXIII. 3. נָפְצָה, *dispersit se*, Gen. IX. 19. Particip. נָפוּץ, *dispersum*, Jer. XXII. 28. Plur. וּנְפֻצוֹת, *et dispersas*, Ies. XI. 12. Et active, infinit. וְנָפוֹץ, *et comminuendo, collidendo in partes*, scil. quæ hinc inde disperguntur, Jud. VII. 19. Pih. נִפֵּץ, *dispersit*, *dissipavit* : præt. וְנִפֵּץ, *et dissipet*, *allidendo* scil. Psal. CXXXVII. 9. Pyh. partic. מְנֻפָּצוֹת, *dissipatos*, Ies. XXVII. 9.

נֶפֶץ, m. *dispersio*, Ies. XXX. 30.

מַפֵּץ, m. *malleus*, maxime bellicus verutus, quo equites utebantur ad pertundenda arma inimicorum, Jer. LI. 20.

מַפָּץ, m. *dissipatio:* aff. מַפָּצוֹ, *dissipationis suæ*, Ezech. IX. 2.

נְפַק Chald. *egressus fuit*, *prodiit* : præter. נְפַק, *egressus erat*, Dan. II. 14. נֶפְקַת, *egressa erat*, ver. 13. נְפָקוּ, *egressi sunt*, Dan. V. 5. quod juxta vocales legitur נְפָקָה ex tertia plurali fœminina propter nomen subsequens. Partic. וְנָפֵק, *et prodibat*, Dan. VII. 10. Plur. נָפְקִין, *egrediebantur*,

Dan. III. 26. Imp. פֻּקוּ, *egredimini*, Dan. III. 26. Aphel præt. הַנְפֵּק, *exportavit*, Dan. V. 2. et Esr. V. 14. Plur. הַנְפִּקוּ, *exportaverant*, Dan. V. 3.

נִפְקְתָא, נִפְקָא, f. chald. *sumptus, impensæ*, Esr. VI. 4.

נֶפֶשׁ c. sed fœmininum sæpius, *anima*, *animus*, *mens*: *vita*, *corpus animatum*, *halitus*: item *anima concupiscens*, *concupiscentia*, *appetitus*, Proverb. XXIII. 2. denique per catachresin *cadaver*, *corpus exanime*, ut Hag. II. 14. Levit. XIX. 28. et XXI. 1. Affix. נַפְשׁוֹ, *halitus ejus*, Job XLI. 12. Plur. masc. semel tantum, אֶת־נְפָשִׁים, *animas*, Ezech. XIII. 20. Fœm. נְפָשׁוֹת, *animæ*, Exod. XII. 4. Construct. נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ, *animas domus suæ*, Gen. XXXVI. 6. Affix. לְנַפְשֹׁתָם, *in animas ipsorum (est)*, Prov. I. 18. Hinc verbum in Niphal pro *respirare*: futur. וַיִּנָּפַשׁ, *et respiret*, *recreet se*, Exod. XXIII. 12.

נָפָה, נֶפֶת, vide in נוּף.

נֵץ m. *accipiter*, Job XXXIX. 26. avis calidam regionem amans, meridiem versus alas expandens, scribit Aben Esra. Kimchi in libro Radicum notat, posse deduci a נצה, quod potens sit ad *volandum*.

* נצא, vide mox infra in נצה.

נְצִיב, נצב, m. *statua*, Gen. XIX. 26. *statio*, *stationarii milites*, 1 Sam. XIII. 3. *sitarchus*, præfectus annonæ regiæ, 1 Reg. IV. 19. וּנְצִיב, *et statio*, 1 Paral. XI. 16. Plural. נְצִיבִים, *stationarii*, 2 Sam. VIII. 6. Affine est verbo יצב.

מַצֵּבָה, נִצָּב, vide in יָצַב.

נִצְבְּתָא, נִצְבָּא, fœm. emph. Chald. *firmitas*, *durities*, Dan. II. 41. juxta Aben Esram et R. Saadiam.

נָצָה *volare*, *avolare*; item *vastari*, *destrui*, ex usu chaldaico. Præt. נָצוּ, *avolant*, Thren. IV. 15. Infinit. נָצֹא תֵּצֵא, *avolando exibit*, Jerem. XLVIII. 9. ubi א est loco ה. Kimchi in Commentario etiam תֵּצֵא hinc deducit, pro תֵּצֵא sive תֵּצֶה, *avolabit*. Ex altera significatione, futur. תִּצֶּינָה, *vastabuntur*, *destruentur*, Jer. IV. 7. R. Moses Kimchi, pater R. Davidis, exponit *florebunt*, *germinabunt*, a נָצַץ; *vastatæ* scilicet *gramen producent*. Niph. נִצָּה, *contendere*, *rixari*, *certare*, *concertare*: *vastari*: particip. נִצִּים, *contendentes*, Exod. II. 13. גַּלִּים נִצִּים, *in acervos vastos*, 2 Reg. XIX. 25. Fut. וְכִי־יִנָּצוּ, *et quum certaverint*, Exod. XXI. 22. Hiph. הַצָּה, *certare*, *rixas movere*. Præt. הִצּוּ, *rixas moverunt*, Numer. XXVI. 9. Infin. בְּהַצֹּתָם, *cum rixas movissent ipsi*, ibid. בְּהַצֹּתוֹ *cum certaret*, Psal. LX. 2.

נֹצָה, f. *pluma*, *pennæ*, quasi *volatum* dicas, Ezech. XVII. 7. Affix. בְּנֹצָתָהּ, *cum plumis ejus*, Lev. I. 16. Chaldæus, בְּאוּכְלֵיהּ, *cum cibo ejus*, et R. Salomon Jarchi, עִם בְּנֵי מֵעֶיהָ, *cum visceribus ejus*, sive sordibus in ingluvie ac visceribus contentis. וְנֹצָה, *et pluma*, Job XXXIX. 13. vel juxta quosdam, *struthiocamelus*, quasi *pennatus* dictus, Job XXXIX. 16.

נִצָּה, vide supra in נָצַץ.

מַצָּה, f. *jurgium*, Prov. XIII. 10. Vide et מָצַץ.

מַצּוּת, f. idem. Plurale cum affixo, מַצֻּתֶךָ, *concertationum tuarum*, Ies. XLI. 12.

נִצַּח Pih. *vicit*, *superavit*: *præfuit*, *præfectus fuit*: *solicitavit*, *ursit*. Nam præfectorum est alios virtute et

auctoritate superare, et ad officium urgere. Particip. מְנַצֵּחַ, *præfectus*, *victor*; is in re musica dicitur *præcentor*, unde in titulis Psalmorum, לַמְנַצֵּחַ, *præfecto musicæ*, *præcentori*, *dem übersinger*, ut Judæi in germanica Psalmorum versione reddunt, Psalm. IV. 1. Plural. מְנַצְּחִים, *præfecti*, *solicitatores*, 2 Paral. II. 2. וּמְנַצְּחִים, *et præfecti erant*, *præerant*, 2 Par. XXXIV. 13. Infinit. לְנַצֵּחַ, *ut præessent*, *ut urgerent*, 1 Par. XXIII. 4. Niph. partic. fœmin. מְשֻׁבָה נִצַּחַת, *aversione pervincente*, Jerem. VIII. 5. id est, *pervicacissima*, *pertinacissima*; vel juxta Kimchium et Aben Esram, *æterna*, perpetua, continua, quasi *æternata*, a nomine נֶצַח. Chald. particip. Ithpa. מִתְנַצַּח, *superans*, *superabat*; *præfectus existebat*, Dan. VI. 4.

נֶצַח, נֵצַח, m. *æternitas*, sic dicta quasi *omnia vincens*: *robur*, quod eo *victoria* paratur. וְגַם נֵצַח יִשְׂרָאֵל, *quinetiam æternitas* vel *robur Israelis*, 1 Sam. XV. 29. id est, *æternus* vel *robustus Deus* Israelis: וְהַנֵּצַח, *et æternitas*, 1 Par. XXIX. 11. לָנֵצַח, *in æternitatem*, *in sempiternum*, Ies. XXXIV. 10. עַד־נֵצַח, *in æternum usque*, Psal. XLIX. 20. et sæpius cum Tzere non reperitur. Cum Sægol, נֶצַח, *æternitas*, id est, *æternus*, Jer. XV. 18. Item נֶצַח, *in æternum*, pro לָנֶצַח, Psal. XVI. 11. הֲלָנֶצַח, *an in æternum?* 2 Sam. II. 26. Aff. נִצְחִי, *robur meum*, Thren. III. 18. נִצְחָם, *robur eorum*, Ies. LXIII. 3. Plural. לְנֵצַח נְצָחִים, *in æternitatem æternitatum*, Ies. XXXIV. 10.

נָצַל Niph. *evasit*, *eripuit se*, *ereptus fuit*: præt. נִצַּלְנוּ, *eripimur*, *evasimus*, Jer. VII. 10. Pih. נִצֵּל, *eripuit*: *spoliavit*, *abripuit*: *diripuit*. Præt. וְנִצַּלְתֶּם, *et spoliabitis*, Exod. III. 22. Fut. יְנַצְּלוּ, *eripient*, Ezech. XIV. 14. וַיְנַצְּלוּ, *et spoliaverunt*, *diripuerunt*, 2 Par. XX. 25. Hiph. הִצִּיל, *eruit*, *eripuit*, *liberavit*; *separavit*, *evasit*. Præterit. וְהִצִּיל, *et eripiat se*, 2 Sam. XX. 6. etc. Chald. particip. מַצִּיל, *eripiens*, Dan. VI. 28. Infinit. לְהַצָּלָה, *eripere*, Dan. III. 29. Cum aff. לְהַצָּלוּתֵהּ, *eripere eum*, Dan. VI. 15. Infinit. cum Chirek ab initio, גָּנוֹן וְהִצִּיל, *protegendo et eripiendo*, Ies. XXXI. 5. Simile vide in מלט. Hoph. part. מֻצָּל, *ereptus*, Amos IV. 11. Hithp. futur. וַיִּתְנַצְּלוּ, *et spoliaverunt se*, Exod. XXXIII. 6.

הַצָּלָה, f. *liberatio*, Esth. IV. 14.

נָצַץ *scintillare*. Partic. præsens plural. נֹצְצִים, *scintillantes*, Ezech. I. 7.

נִיצוֹץ, m. *scintilla*: לְנִיצוֹץ, *in scintillam*, *velut scintilla*, Ies. I. 31.

נָצַר *custodivit*, *servavit*. Præter. עֵדֹתֶיךָ נָצָרְתִּי, *testimonia tua custodiam*, Psal. CXIX. 22. Part. præter. נָצוּר, vide in צוּר. Plur. וּבַנְּצוּרִים, *et apud custodita*, id est, *idola quæ custodiuntur* a suis cultoribus, non autem custodiunt eos, Ies. LXV. 4. R. Salomon et Chaldæus, *apud cadavera mortuorum*, quæ necromantæ *custodire* solebant, ut ab iis aliquid sciscitarentur. Aben Esra, *in vastitatibus*, *in locis vastis*, juxta illud, עִיר נְצוּרָה, *civitas desolata*, Ies. I. 8. de quo vide etiam in צוּר. Constr. וּנְצוּרֵי, *et custoditos*, Ies. XLIX. 6. Fœm. construct. נְצֻרַת לֵב, *custodita corde*, id est, *cauta* et *circumspecta*, Prov. VII. 10. Plur. וּנְצֻרוֹת, *et cu-*

stodita, id est, *recondita*, Ies. XLVIII. 6. Imper. נִצְּרָה, *custodi*, Psal. CXLI. 3. cum ה paragogico et Daghesch euphonico: sic Prov. IV. 13.

נֹצֵר, m. *custodiens; custos.* Plur. נֹצְרִים בָּאִים, *custodes veniunt*, Jer. IV. 16. Constr. נֹצְרֵי, Psal. XXV. 10.

נֵצֶר, m. *surculus*, Ies. LX. 21. sic dictus quod *custodia egeat*, ne a vento dejiciatur aut avellatur.

נָקַב *fixit, perforavit, transfixit:* metaphorice *expressit: expresse nominavit:* item *maledixit*, *exsecratus est*, quæ significatio a קָבַב petita. Præt. נָקַבְתָּ, *perforasti*, Hab. III. 14. Particip. præsens וְנֹקֵב, *qui exsecratur*, Levit. XXIV. 16. Partic. præter. נָקוּב, *perforatum*, Hag. I. 6. Infinit. בְּנָקְבוֹ, *quum exsecratus fuerit*, Lev. XXIV. 16. Imper. נָקְבָה, *fige*, *nominatim exprime*, *definito*, Genes. XXX. 28. Futur. וָאֶקֹּב נָוֵהוּ, *et exsecrabor habitaculum ejus*, Job V. 3. quod et a קָבַב esse potest. יִנְקָב־אָף, *perforabit nasum*, Job XL. 24. יִקֳּבֶנּוּ, *fixerit*, *expresserit illud*, Ies. LXII. 2. Niph. præter. נִקְּבוּ, *fixi*, *expressi fuerunt*, Num. I. 17.

נְקָבִים, m. pl. *fistulæ*, quasi *perforatæ* dictæ. Aff. וּנְקָבֶיךָ, *et fistularum tuarum*, Ezech. XXVIII. 13.

נְקֵבָה, f. *fœmina*, sexus nomen tam in brutis quam in hominibus, Lev. III. 1. וּנְקֵבָה, *et fœminam*, Gen. I. 27.

מַקֶּבֶת, f. *perforatio*, *excavatio*: item *malleus*, proprie una parte acutus *ad perforandum aptus*; latius deinde pro quovis malleo sumitur. אֶל־מַקֶּבֶת בּוֹר, *ad excavationem foveæ*, Ies. LI. 1. אֶת־הַמַּקֶּבֶת, *malleum*, Jud. IV. 21. Plur. וּמַקָּבוֹת, *et mallei*, 1 Reg. VI. 7. וּבַמַּקָּבוֹת, *et malleis*, Jes. XLIV. 12.

נְקֻדָּה נקד, f. *punctum*, a *figendo* vel *infigendo*: plur. נְקֻדּוֹת, *puncta*, Cant. I. 11.

נָקֹד, m. *punctatum*, *punctis respersum*, Gen. XXX. 32. Plur. נְקֻדִּים, *punctulis respersos*, Gen. XXX. 39. Fœm. וְהַנְּקֻדּוֹת, *et punctulis respersas*, Gen. XXX. 35.

נֹקֵד, m. *pecuarius*, proprie *ovium*, quod eæ *punctari* et certis signis *notari* solent, ut cognoscantur. Inde generale fit, 2 Reg. III. 4. Plural. בַּנֹּקְדִים, *inter pecuarios*, Amos I. 1.

נִקֻּדִים, m. pl. *micæ*; וְהָיָה נִקֻּדִים, *et fuit in micas*, Jos. IX. 5. aut in *puncturas*, id est, *mucidus*, *punctis mucoris respersus*. Item *buccellata*, a certis *punctulis* dicta, 1 Reg. XIV. 3.

נָקָה *mundus*, *purus fuit*: metaphorice, *innocens*, *impunis fuit*. Infin. נָקֹה תִנָּקֶה, *innocens* vel *impunis existendo impunis eris*, Jer. XLIX. 12. Niph. נִקָּה, *innocentem egit* vel *asseruit se*, *innocens*, *insons fuit* vel *declaratus fuit*; *impunis relictus fuit*; *expurgatus fuit*. Præter. נִקָּה, *innocentem agit* vel *asserit se*, Zach. V. 3. וְנִקִּיתָ, *insons eris*, Gen. XXIV. 8. Pih. נִקָּה, *mundavit*, *innocentem declaravit*, *absolvit*. Præteritum, וְנִקֵּיתִי, *et mundabo*, Joel IV. 21. Infin. וְנַקֵּה, *et absolvendo*, Exod. XXXIV. 7. etc.

נָקִי, נָקִיא, m. *mundus*, *purus*, *innocens*, *insons*, *innoxius*, *immunis*: דָּם נָקִיא, *sanguinem innoxium*, Jon. I. 14. Constr. נְקִי כַפַּיִם, *innocens manibus*, Ps. XXIV. 4. Plur. אֶבְיוֹנִים נְקִיִּים, *egenorum innocentium*, Jer. II. 34. וִהְיִיתֶם נְקִיִּם, *eritisque innocentes*,

Numer. XXXII. 22. Chald. כְּעֲמַר נְקָא, *ut lana munda*, Dan. VII. 9.

נְקָיוֹן, *munditia, mundities, innocentia*, Hos. VIII. 5. בְּנִקָּיוֹן, *in innocentia*, Psal. XXVI. 6. Construct. נְקָיוֹן שִׁנַּיִם, *munditiem dentium*, Amos IV. 6.

מְנַקִּיּוֹת, f. pl. *scopulæ*, quasi *emundatoria* dictæ, Numer. IV. 7. Affix. וּמְנַקִּיֹּתָיו, *et scopulas ejus*, Exod. XXV. 29. Hebræi hic variant.

נָקַם *ultus est, ultionem sumpsit, vindicavit:* construitur absolute, et cum accus. et præposit. בְּ, מִן, עַל, et לְ. Præterit. וְנִקְּמֵנִי, *et ulciscetur me*, 1 Sam. XXIV. 13. Particip. præsens, נֹקֵם לְצָרָיו, *ulciscens, ultor est in hostes suos*, Nah. I. 2. Niph. præt. וְנִקַּמְתִּי מֵאֹיְבַי, *et ultionem sumpsero de inimicis meis*, 1 Sam. XIV. 24. Inf. לְהִנָּקֵם מִצָּרָיו, *ut ultionem sumat de hostibus suis*, Jer. XLVI. 10. Imper. וְהִנָּקֶם לִי, *ultionem sume mihi* vel *pro me*, Jer. XV. 15. etc. Pih. præt. וְנִקַּמְתִּי בָּכֶם, *et ultionem sumam de vobis*, Jud. XV. 7. Hoph. futurum, יֻקָּם, *vindicator*, Gen. IV. 15. Hithp. part. וּמִתְנַקֵּם, *et ulciscentem se, ultorem sui*, Psal. VIII. 3. Futur. תִּתְנַקֵּם, *ultionem sumeret*, Jer. V. 9.

נָקָם, m. *ultio, vindicta*, Ezech. XXV. 12. Constr. נְקַם בְּרִית, *ultionem fœderis*, Lev. XXVI. 25.

נְקָמָה, f. idem, Psal. CXLIX. 7. Constr. נִקְמַת דַּם, *ultionem sanguinis*, Ps. LXXIX. 10. Aff. נִקְמָתְךָ, *ultionem tuam*, Jer. XI. 20. Plur. נְקָמוֹת, *ultiones*, Psal. XVIII. 48.

נָקַע, *luxari, recedere, divelli*, et metaphorice de anima dicitur; construitur cum præpositione מִן. Præt. נָקְעָה נַפְשִׁי מֵעַל אֲחוֹתָהּ, *luxata est anima mea a sorore ejus*, Ezech. XXIII. 18. id est, *tamquam luxatum* et *elisum membrum* recessit ab ea. Idem est cum יָקַע.

נָקַף *excidit, concidit.* Futurum, חַגִּים יִנְקֹפוּ, *festa excidant*, Ies. XXIX. 1. id est, *sacrificia festorum mactent.* Et intransitive, juxta Aben Esram, *excidentur*; hoc est, יִפָּסְקוּ, *cessabunt.* Pih. præterit. וְנִקַּף, *et excidet, amputabit*, Ies. X. 34. נִקְּפוּ־זֹאת, *conciderint, perfoderint hoc*, Job XIX. 26. Hiph. futur. לֹא תַקִּיפוּ, *ne circumcidite*, Levit. XIX. 27. Convenit cum יָקַף.

נֹקֶף, m. *strictura*, id est, olearum extrema decussio et quasi *excisio*, Ies. XVII. 6.

נִקְפָּה, f. *dissolutio, discissio*, Ies. III. 24.

נקק נָקִיק, m. *foramen, caverna.* בְּנָקִיק הַסָּלַע, *in foramine petræ*, Jer. XIII. 4. Plur. constr. וּבִנְקִיקֵי, *et in foraminibus*, Ies. VII. 19. וּמִנְּקִיקֵי הַסְּלָעִים, *et de foraminibus petrarum*, Jer. XVI. 16.

נָקַר *effodit, perfodit.* Infinit. בִּנְקוֹר לָכֶם, *in effodiendo vobis*, 1 Sam. XI. 2. Futur. יִקְּרוּהָ, *effodient illum*, Prov. XXX. 17. Pih. præter. עֲצָמַי נִקַּר, *ossa mea perfodit*, Job XXX. 17. Futur. תְּנַקֵּר, *effodies*, Num. XVI. 14. וַיְנַקְּרוּ, *et effoderunt*, Jud. XVI. 21. Puh. praet. נֻקַּרְתֶּם, *effossi estis*, Ies. LI. 1.

נִקְרָה, f. *foramen, caverna.* Constr. בְּנִקְרַת הַצּוּר, *in caverna* vel *cavitate petræ*, Exod. XXXIII. 22. Plural.

בְּנִקְרוֹת הַצְּרִים, *in cavernas petrarum*, Ies. II. 21.

נָקַשׁ *illaqueavit* vel *illaqueatus fuit*. Particip. præsens, נוֹקֵשׁ רָשָׁע, *illaqueat impium*, juxta quosdam hebræos; vel *illaqueatur impius*, ut alii volunt, Ps. IX. 17. Niph. futur. פֶּן תִּנָּקֵשׁ, *ne illaqueeris*, Deut. XII. 30. Pih. futur. יְנַקֵּשׁ, *illaqueet*, Psalm. CIX. 11. וַיְנַקְשׁוּ, *illaqueare cupiunt*, *tendunt laqueos*, Ps. XXXVIII. 13. Hithp. part. מִתְנַקֵּשׁ, *in tendiculam ponis te*, 1 Sam XXVIII. 9.

נְקַשׁ Chald. *collidere*. Part. plural. נָקְשָׁן, *collidentes erant*, Dan. V. 6.

נֵרְדְּ *nardus*, Cant. IV. 14. Affix. נִרְדִּי, *nardus mea*, vel *nardinum*, Cant. I. 12. Pl. נְרָדִים, Cant. IV. 13.

נָשָׂא *tulit*, *attulit*, *protulit*, *sustulit*: *abstulit*; *gestavit*; *portavit*, *asportavit*, *deportavit*, *exportavit*, *reportavit*: *sumpsit*, *assumpsit*, *accepit*, *suscepit*, *sustinuit*: *levavit*, *allevavit*, *elevavit*, *sublevavit*: *condonavit*, *pepercit*, et tum fere cum dativo construitur: quandoque imitatur formam verborum in ה desinentium. Præterit. וְנָשׂוּ, *et ferent*, Ezech. XXXIX. 26. pro וְנָשְׂאוּ. נָשָׂאתָ לָעָם, *condonasti populo*, Num. XIV. 19. Part. Pahul constr. נְשׂוּי, *levatus*, Ps. XXXII. 1. Chald. præterit. וּנְטָא, *et abstulit*, Dan. II. 35. Imper. שֵׂא, *sumito*, Esr. V. 15. Niph. נִשָּׂא, *sustulit*, *extulit se*, *sublatus*, *elatus*, *allatus*, *portatus*, *deportatus fuit*: præter. וְנִשָּׂא בָם, *et portabitur illis*, Exod. XXV. 28. Pih. נִשֵּׂא, ut in Kal: item *donavit*, *dono attulit*, vel *obtulit*. Præt. אִם־נִשֵּׂאת נִשָּׂא לָנוּ, *an donativum donavit nobis?* 2 Sam. XIX. 43. נִשָּׂא אֶת־שְׁלֹמֹה, *donaverat Salomoni*, 1 Reg. IX. 11. Et in Tzere, נִשֵּׂא, *exaltaverit*, *extulerit*, 2 Sam. V. 12. etc. Hiph. וְהִשִּׂיאוּ, *et faciant* aut *sinant ferre*, Lev. XXII. 16. וְהִשִּׂיאוּ, *et attolli* vel *asportari curabunt*, 2 Sam. XVII. 13. Hithp. præter. הִתְנַשֵּׂא, *efferret se*, Ezech. XVII. 14. Particip. מִתְנַשֵּׂא, *efferens se*, 1 Reg. I. 5. Infin. בְּהִתְנַשֵּׂא, *efferendo te*, Prov. XXX. 32. etc. Chald. part. fœm. מִתְנַשְּׂאָה, *extollens se*, Esr. IV. 19.

נָשִׂיא, masc. *princeps*, quasi *elatus super alios*, Lev. IV. 22. Construct. נְשִׂיא אֱלֹהִים, *princeps Dei*, Gen. XXIII. 6. Plural. נְשִׂיאִים, *principes*, Gen. XVII. 20. Item *vapores*, *nubes*, quia e terra *in sublime attolluntur*, et ære ventoque *portantur*, scribit Aben Esra ad Prov. XXV. 14. וַיַּעֲלֶה נְשִׂאִים, *et ascendere facit nubes*, Jer. X. 13. Constr. נְשִׂיאֵי מַטּוֹת, *principes tribuum*, Num. I. 16. Affix. נְשִׂיאֶיהָ, *principes ejus*, Ezech. XXXII 29.

נַשֵּׂאת, f. *oblatio*, *donarium*, *donativum*: 2 Sam. XIX. 43.

שִׂיא, m. *excellentia*, *elatio*: affix. שִׂיאוֹ, *excellentia ejus*, Job XX. 6.

שְׂאֵת, f. *excellentia*, Gen. XLIX. 3. *tumor*, Lev. XIII. 2. *remissio*, *condonatio*, Genes. IV. 7. וְלַשְׂאֵת, *et tumori isti*, Lev. XIV. 56. Cum affixo, שְׂאֵתוֹ, *excellentia ejus*, Job XIII. 11. מִשְּׂאֵתוֹ, *de excellentia ejus*, Psalm. LXII. 5. Et contracte מִשֵּׂתוֹ, *ab excellentia ejus*, Job XLI. 17. Est et infinitivus Kal.

מַשָּׂא, m. *onus*, a *tollendo* ac *ferendo* dictum; *prophetia*, proprie *onerosa*, calamitatum ac pœnarum onus denuncians, Ies. XIII. 1. *elatio*, res ad quam *attollitur* vel *levatur*

animus, Ezech. XXIV. 25. Aff. וְאֶל־מַשָּׂאוֹ, *et in onere suo*, Num. IV. 19. Fœmininum, מַשְׂאָה, *onus* vel *incendium*, juxta Aben Esram, Ies. XXX. 27. sic dictum quod *sursum se effert; ferculum* a *ferendo*, juxta Chaldæum et hebræos, Gen. XLIII. 34. 2 Sam. XI. 8. *collecta*, quasi *elevationem pecuniæ* dicas, 2 Par. XXIV. 9. Construct. מַשְׂאַת כַּפַּי, *elatio manuum mearum*, Psalm. CXLI. 2. וּמַשְׂאַת־בָּר, *et onus frumenti*, Amos V. 11. Plural. מַשְׂאֹת, *fercula*, Gen. XLIII. 34. מִמַּשְׂאוֹת, *præ ferculis*, ibidem. מַשְׂאוֹת, *onerosas prophetias*, Thren. II. 14. לְמַשְׂאוֹת אוֹתָהּ, *ad tollendum eam*, Ezech. XVII. 9. nomen loco infinitivi positum, regens casum verbi sui. Affix. מַשְׂאוֹתֵיכֶם, *oblationum, munerum vestrorum*, Ezech. XX. 40.

מַשֹּׂא, m. *acceptio*: וּמַשֹּׂא פָנִים, *et acceptio facierum*, 2 Paral. XIX. 7. id est, *personarum discrimen non habet.*

מַשְׂאֵת, f. *onus*, Soph. III. 18. *incendium*, Jer. VI. 1. *oblatio, munus*, Esth. II. 18. וּמַשְׂאֵת, *et munus*, Jer. XL. 5. וְהַמַּשְׂאַת, *et incendium*, Jud. XX. 40.

נשא Hiph. הִשִּׁיא, *decepit, seduxit*: construitur cum dativo et accusativo. Præterit. הִשִּׁיא אֹתָךְ, *seduxit te*, Jerem. XLIX. 16. הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי, *serpens ille seduxit me*, Genes. III. 13. Infinit. הַשֵּׁא הִשֵּׁאתָ לָעָם הַזֶּה, *seducendo seduxisti populum hunc*, Jerem. IV. 10. Futur. אַל־יַשִּׁיא לָכֶם, *ne seducat vos*, 2 Reg. XVIII. 29. יַשִּׁיא, Psalm. LXXXIX. 23. vide in נָשָׁה. Niph. præt. נִשְּׁאוּ, *decipientur*, Ies. XIX. 13.

מַשָּׁאוֹן, m. *deceptio*, Prov. XXVI. 26.

מַשּׁוּאוֹת, vide in שָׁאָה.

נָשַׁב *perflavit, sufflavit*: præter. נָשְׁבָה בּוֹ, *perflat in eum*, Ies. XL. 7. Hiph. futur. יַשֵּׁב רוּחוֹ, *efflat ventum suum*, Ps. CXLVII. 18. וַיַּשֵּׁב אֹתָם, *et difflavit eos*, Genes. XV. 11. id est, *flatu abegit.*

נשג Hiph. הִשִּׂיג, *attigit, assecutus, consecutus est: attingere fecit, admovit*: præter. וְהִשִּׂיג, *et attinget*, Levit. XXVI. 5. Particip. מַשִּׂיג יָדוֹ, *attingere faciens, admovens manum suam*, 1 Sam. XIV. 26. Futur. יַשִּׂיגוּ, *assequentur*, Ies. XXXV. 10: quod etiam vide in נסג.

שִׂיג, m. *insectatio*, 1 Reg. XVIII. 27.

נָשָׁה *oblitus fuit: mutuavit, mutuum* vel *mutuo dedit, fœneravit* aut *fœnore accepit: exegit creditum* vel *mutuum*, qua significatione fere cum ב construitur. Præt. נָשִׁיתִי טוֹבָה, *oblitus sum boni*, Thren. III. 17. לֹא נָשִׁיתִי וְלֹא־נָשׁוּ־בִי, *non mutuum dedi, neque mutuo dederunt mihi*, Jerem. XV. 10. נָשְׁתָה, vide in נָשַׁת. Partic. præsens, נֹשֶׁא, *mutuans, creditor; exactor crediti*: אֲשֶׁר־לוֹ נֹשֶׁא, *cui erat exactor, creditor*, 1 Sam. XXII. 2. cum א loco ה. Sic כַּנֹּשֶׁה כַּאֲשֶׁר נֹשֶׁא בוֹ, *ut fœnore accipiens, sic fœnerans ipsi*, Ies. XXIV. 2. Plural. נֹשְׁאִים, *exigitis*, Neh. V. 7. cum א redundante. נֹשִׁים בָּהֶם, *exactores egimus*, vel *mutuo dedimus*, Neh. V. 10. Cum aff. מִנּוֹשַׁי, *ex creditoribus meis*, Ies. L. 1. Infin. נָשִׁיתִי אֶתְכֶם נָשֹׁא, *oblitus sum vestri obliviscendo*, Jerem. XXIII. 39. Futurum, תֶּשִׁי,

oblitus es, Deuter. XXXII. 18. irregulariter pro תְּשֶׁה, cui non dissimile vide in מֶחָה. Niph. futurum, תִנָּשֵׁנִי, *oblivisceris mei*, vel passive, *oblivioni traderis a me*, Ies. XLIV. 21. ut Kimchi explicat, quasi תְּנָּשֶׁה, מִמֶּנִּי. Pih. præterit. נַשַּׁנִי, *oblivisci facit me*, Genes. XLI. 51. cum Pathach ab initio loco Chirek. Hiph. præt. הִשָּׁהּ, *oblivisci fecit eam*, *destituit eam*, Job XXXIX. 17. Participium constructum loco nominis, מַשֵּׁה יָדוֹ, *mutuum*, *creditum manus suæ*, Deuter. XV. 2. Futur. יַשֶּׁה לְךָ, *mutuat tibi* (*Deus*), Job XI. 6. id est, *mutuando differt*, nec rigide pœnam exigit; aut *obliviscetur tibi*, sensu eodem. יַשִּׁיא, *exactorem aget*, Psal. LXXXIX. 23. cum א loco ה; unde per apocopam, יַשִּׁי, *exactorem aget*, Psalm. LV. 16. תַשָּׁא, *mutuaveris*, Deut. XXIV. 10.

נָשֶׁה, m. *mutuatus*, *luxatus*: גִּיד הַנָּשֶׁה, *nervum mutuatum*, Genes. XXXII. 33. quem acetabulum ossis sacri transmittit in coxam, tamquam si *mutuo illi concederet*; vel *nervum luxatum*, qui luxatus obtorpuerat, quasi *loci sui oblitus fuisset*; vide R. Salomonem. Est sicut בָּלֶה, *attritus*, et similia.

מַשָּׁא, m. *debitum*, *mutuum*, Neh. V. 7. ubi quædam exemplaria habent מַשָּׂא, *onus*, quod eodem redit; et sic quoque, ver. 10. וּמַשָּׁא, *et debitum*, *mutuum* sive *jus repetendi mutuum*, Neh. X. 32. cum א loco ה. Fœm. constr. מַשַּׁאת מְאוּמָה, *mutuum rei alicujus*, Deut. XXIV. 10. Plur. מַשָּׁאוֹת, *debita*, Prov. XXII. 26.

נְשִׁי, m. idem. Aff. נִשְׁיֵכִי, *debitum tuum*, 2 Reg. IV. 7. pro נִשְׁיֵךְ, juxta Masorethas. Sic mox ibidem sequitur, בָּנַיְכִי, pro בָּנַיִךְ, et scriptura indicat formam chaldaicam.

נְשִׁיָּה, f. *oblivio*, Ps. LXXXVIII. 13.

נָשִׁים, f. pl. *fœminæ*; *mulieres*, *uxores*, quasi *obliviosæ* dictæ, quod minus memoria valeant quam mares; aut quod *in illis oblivioni detur* et *exstinguatur paterna familia*: sicut e contrario mas a *memoria*, dicitur זָכָר, *quod majori memoria* et *judicio polleat* quam mulier, et *quod in eo conservetur memoria patris* et paternæ familiæ, ut est in זָכַר. Quidam deducunt ab אֲנָשִׁים per aphæresin, quod mulieris caput sit vir. Quandoque *sexum muliebrem* denotat, ut Num. XXXI. 18. Transfertur et ad majores urbes, Ies. XXXII. 9. quomodo minora oppida, *filiæ* nominantur, ut est in בָּנָה. Construct. נְשֵׁי, *uxores*, Gen. IV. 23. Aff. נָשֶׁיךָ, *uxores tuæ*, 2 Sam. XII. 11. נְשֵׁיהֶם, *uxores eorum*, Gen. XXXIV. 29. Chald. וּנְשֵׁיהוֹן, *et uxores eorum*, Dan. VI. 25.

מְנַשֶּׁה, *Menasse*, rex Judæ, sic dictus, שנשה יה, *quod oblitus sit Dei*, ושהנשה, *et oblivisci fecerit Israelem patris sui cælestis*. Vide cod. Talm. Sanhedrin cap. 11. fol. 112. 2.

נָשַׁךְ *momordit*, et sæpius de morsu serpentum dicitur: metaphorice est, *fænerare*, *in usuram dare*: nam usura *serpentum more mordet*. Præteritum, אִם־נָשַׁךְ הַנָּחָשׁ, *si momordisset serpens*, Num. XXI. 9. Futur. אֲשֶׁר יִשָּׁךְ, *quam in usuram aliquis dat*, *quæ in usuram datur* aut *dari solet*, Deut. XXIII. 20. Pih. præterit. וְנִשְּׁכוּ, *et mordebunt*, Jer. VIII. 17. Fut. וַיְנַשְּׁכוּ, *et momorderunt*, Num. XXI. 6. Hiph. futur. לֹא־תַשִּׁיךְ, *ne in usuram dato*, Deut. XXIII. 20.

נֶשֶׁךְ; m. *fœnus*, *usura*, a *mordendo*, Exod. XXII. 24. בְּנֶשֶׁךְ, *in usu-*

ram, Psal. XV. 5. R. Bechai in comment. in Legem, fol. 113. col. 4. scribit לשון נשך שנושך כנחש ואינו מרגיש, *vocabulum* Neschech *sic dicitur*, *quia mordet sicut serpens et non sentitur*. Creditor *mordet* cum exigit quod non dedit: debitor *mordetur*, cum reddit, quod non accepit: Talmudici in Bava metzia, cap. 5. in principio, *de immodica usura* hoc nomen dici volunt: tolerabilis usura vocatur רִבִּית et תַּרְבִּית, a רבה.

נִשְׁכָּה, *f. cella, cubiculum*, Nehem. XIII. 7. Affix. נִשְׁכָּתוֹ, *cubiculi sui*, Neh. III. 30. Plur. נְשָׁכוֹת, Nehem. XII. 44. Est idem cum לִשְׁכָּה, commutatis literis ל et נ.

נָשַׁל *decussit*, *dejecit*, *ejecit*, *extraxit*: construitur cum præpos. מִן. Præter. וְנָשַׁל גּוֹיִם, *et ejecerit gentes*, Deut. VII. 1. וְנָשַׁל הַבַּרְזֶל, *et dejecerit ferrum*, Deut. XIX. 5. Imperat. שַׁל נְעָלֶיךָ, *extrahe calceos tuos*, Ex. III. 5. Futur. כִּי יִשַּׁל, *quum deficiet sc. oleas oliva tua*, Deuter. XXVIII. 40. Et irregulariter, יֵשֶׁל, *decutit* vel *excidit* (*Dominus animam ejus*), pro יִשַּׁל, Job XXVII. 8. Pih. futur. וַיְנַשֵּׁל, *et ejecerat*, *excusserat* (*Judæos*), 2 Reg. XVI. 6.

נשם נְשָׁמָה, *anima*, sed *humana* tantum; et latius, *halitus*, *flatus*, *afflatus*, *respiratio*: construct. נִשְׁמַת חַיִּים, *halitum vitæ*, Gen. II. 7. וְנִשְׁמַת־מִי, *et anima cujus?* Job XXVI. 4. מִנִּשְׁמַת אֵל, *a flatu Dei*, Job XXXVII. 10. Affix. וְנִשְׁמָתוֹ, *et animam ejus*, Job XXXIV. 14. וְנִשְׁמָתִי, *et anima mea*, Job XXVII. 3. Plural. וּנְשָׁמוֹת, *et animas*, Ies. LVII. 16. Chald. נִשְׁמְתָךְ, *anima tua*, Dan. V. 23. Hebræi per נשמה intelligunt animam rationalem et immortalem, unde et per hanc jurare solent. De triplici animæ distinctione vide Aben Esram Eccl. VII. 5.

תִּנְשֶׁמֶת, f. *monedula*, juxta quosdam, Levit. XI. 18. Inter aves immundas numeratur. R. Salomon *vespertilionem* esse vult. Item *talpa*, vel juxta alios, *glis*, Lev. XI. 30.

נָשַׁף *flavit*, *sufflavit*. Præterit. נָשַׁף בָּהֶם, *sufflat in eos*, Ies. XL. 24. נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ, *flavisti vento tuo*, Exod. XV. 10.

נֶשֶׁף, m. *obscuritas*, *tenebræ*, *crepusculum*, ab *aura leni* dictum, quæ tum *flare* solet: אֵת נֶשֶׁף חִשְׁקִי, *crepusculum desiderii mei*, Ies. XXI. 4. id est, *desideratissimum*. עֲדֵי־נָשֶׁף, *ad crepusculum matutinum*, Job. VII. 4. Et latius, עַל־הָרֵי נֶשֶׁף, *super montes crepusculi*, Jer. XIII. 16. id est, חשֶׁךְ, *tenebrarum*, *intempestæ noctis*, juxta hebræos communiter.

אַשָּׁפִים, m. pl. *astrologi*, Dan. II. 2. sic dicti, quod *crepusculi tempore* cœlum observarent, ut quibusdam placet: vide hic Aben Esram.

יַנְשׁוּף, m. *noctua*, Levit. XI. 17. Et in Cholem, וְיַנְשׁוֹף, *et noctua*, Ies. XXXIV. 11.

נָשַׁק *osculatus*, *deosculatus est*; construitur cum dativo. Præt. נָשַׁק לוֹ, *osculatus est eum*, 1 Reg. XIX. 18. quasi dicas, *osculum præbuit ipsi*, etc. Pih. infinit. לְנַשֵּׁק לְבָנַי, *osculari filios meos*, Gen. XXXI. 28. Imper. נַשְּׁקוּ־בַר, *osculamini filium*, Psalm. II. 12. juxta Aben Esram et Kaf venaki. R. Salomon et Chaldæus alio declinant. Futur. וַיְנַשֵּׁק לְבָנָיו, *et osculatus est filios suos*, Gen. XXXII. 1. Hiph. particip. fœmin. plural. מַשִּׁיקוֹת, *osculantes*, metaphorice pro

contingentes, complectentes, Ezech. III. 13.

נְשִׁיקוֹת, m. pl. *oscula*, Proverb. XXVII. 6.

נֶשֶׁק · נֵשֶׁק, m. *armatura*, *arma*, *armamentarium*: אֶל־נֵשֶׁק, *ad arma*, Ies. XXII. 8. הַנֶּשֶׁק, *armamentarii*, Neh. III. 19.

נוֹשֵׁק, m. *armatus*: plural. constr. נֹשְׁקֵי, *armati*, Psalm. LXXVIII. 9. Idem, 1 Par. XII. 2.

נשק Hiph. הִשִּׂיק, *accendere*, *incendere*. Præter. וְהִשִּׂיקוּ בְּנֶשֶׁק, *et incendent arma*, Ezech. XXXIX. 9. Futur. אַף־יַשִּׂיק, *etiam accendet*, Ies. XLIV. 15. Niph. præt. וְאֵשׁ נִשְּׂקָה, *et ignis succensus fuerat*, Psalm. LXXVIII. 21.

נשר נֶשֶׁר m. *aquila*, Ezech. I. 10. כְּנֶשֶׁר, *sicut aquila*, Hab. I. 8. Plur. נְשָׁרִים, *aquilæ*, Ex. XIX. 4. Constr. מִנִּשְׁרֵי שָׁמַיִם, *præ aquilis cœli*, Thren. IV. 19. Chald. דִּי נְשַׁר, *aquilæ*, Dan. VII. 4. Plur. כְּנִשְׁרִין, *sicut aquilæ*, Dan. IV. 30. R. Bechai Commentar. in Gen. II. deducit a chaldæo נְשַׁר, *cadere*, *decidere*. Nam decimo quoque anno ad elementum ignis usque evolans, aduritur et *decidit* in mare, et tunc renovatur vita ejus (unde illud: *renovatur, ut aquilæ juventus tua*, Psalm. CIII. 5.): tandem anno centesimo *decidens*, moritur. Hinc Cabbalistæ ajunt, נשר notativum esse vocum נְפִילָה, אֵשׁ, רוּחַ, id est, *casus*, *ignis*, *aer*. Hæc sunt commenta rabbinica: alii a שׁוּר, *intuendo*, quia recta solem *intuetur*.

נשר מַשּׂוֹר, *serra*, Ies. X. 15. Hinc verbum in Hiphil pro *serrare*: fut. וַיָּשַׂר, *dissecuit serra*, 1 Par. XX. 3. pro וַיְּשַׂר, cui simile vide in נָגַד.

*נָשַׁשׁ, unde נְשָׁנִי, quod vide supra in נשה.

נשת נָשַׁת *periit*, *defecit*: præterit. נָשְׁתָה גְבוּרָתָם, *peribit robur eorum*, Jer. LI. 30. juxta Kimchium: quidam, *obli vioni tradetur*, a נָשָׁה deducentes. בַּצָּמָא נָשָׁתָּה, *siti deficit*, Ies. XLI. 17. et est cum Daghesch euphonico: hebræi, *exsiccabitur*. Niph. וְנִשְּׁתוּ־מַיִם, *et deficient aquæ*, Ies. XIX. 5. Quidam active, *deperdent*, quasi sit ex Pihel: hebræi, *exsiccabuntur*.

נִשְׁתְּוָן, m. Chald. *diploma*, *decretum*, *epistola*: וּכְתָב הַנִּשְׁתְּוָן, *et scriptura diplomatis*, Esr. IV. 7. נִשְׁתְּוָנָא, *decretum* vel *epistola*, Esr. IV. 18.

נתב נָתִיב, m. *semita*, *via arcta*, Job XVIII. 10. Construct. בִּנְתִיב מִצְוֺתֶיךָ, *per semitam præceptorum tuorum*, Psal. CXIX. 35. Aff. נְתִיבָה, *semitæ ejus*, Prov. XII. 28. deficiente Mappik juxta hebræos. Fœm. נְתִיבָה, Ies. XLIII. 16. Aff. נְתִיבָתִי, *semitam meam*, Ps. CXLII. 4. Plur. נְתִיבוֹת, *semitæ*, Proverb. VIII. 20. Affix. בִּנְתִיבוֹתָיו, *in semitis ejus*, Job XXIV. 13.

נתח Pih. *divisit*, *in frusta* scil. vel *membratim*. Præt. נִתַּח לִנְתָחָיו, *divisit in membra sua*, Lev. VIII. 20. Futur. וָאֲנַתְּחֶהָ, *et membratim divisi eam*, Jud. XX. 6. וַיְנַתַּח, *et frustatim divisit*, 1 Reg. XVIII. 33.

נֵתַח, m. *frustum*, *membrum*, Ezech. XXIV. 4. Plural. נְתָחִים, *membra*, Jud. XIX. 29. Aff. נְתָחֶיהָ, *membra ejus*, Ezech. XXIV. 4.

נתך נָתַךְ *fusus*, *effusus fuit*: futur. תִּתַּךְ חֲמָתִי, *effundetur excandescen-*

tia mea, 2 Par. XII. 7. וַיִּתְּכוּ, *et effunduntur*, Job III. 24. Niph. præt. לֹא נִתַּךְ, *non est effusa*, Exod. IX. 33. וְנִתַּכְתֶּם, *ut fundamini*, Ezech. XXII. 21. נִתְּכָה, *effusa est*, Nah. I. 6. Part. fœm. נִתֶּכֶת, *effusa est*, Jerem. VII. 20. Hiph. præter. וְהִתַּכְתִּי, *et fundam*, Ezech. XXII. 20. הִתִּיכוּ, *fuderunt*, 2 Reg. XXII. 9. Infinit. לְהַנְתִּיךְ, *ad fundendum*, Ezech. XXII. 20. Hoph. futur. תֻּתְּכוּ, *fundemini*, Ezech. XXII. 22.

הִתּוּךְ, m. *fusio*, ibidem.

נָתַן *dedit, reddidit, tradidit, suppeditavit, præstitit: applicuit, collocavit, constituit, posuit, apposuit, disposuit, exposuit, præposuit, locavit, elocavit; sivit, permisit.* Præteritum per aphæresin, תַּתָּה, *dedisti*, *exposuisti*, 2 Sam. XXII. 41. pro נָתַתָּה. Infin. anomalus, תְּנָה, *ponere*, pro, *ponis sive exponis*, Psalm. VIII. 2. cui simile, מֵרְדָה, *a descendere* seu *descendendo*, Gen. XLVI. 3. a יָרַד. Chald. futur. יִנְתְּנוּן, *dabunt*, Esr. IV. 13. תִּנְתֵּן, *trades*, Esr. VII. 20. יִתְּנִנַּהּ, *tradet illud*, Dan. IV. 14. Infinit. לְמִנְתַּן, *ad tradendum*, Esr. VII. 20. Niph. נִתַּן, *dari*, *concedi*, *tradi*, *reddi; poni*, *disponi*, etc. Præter. נִתַּן־לָהּ, *datur ei*, Levit. XIX. 20. נִתְּנוּ, *disposita sunt*, Ezech. XXXII. 23. Hoph. futur. וְכִי יֻתַּן־מַיִם, *sed si imponatur aqua*, Lev. XI. 38. וַיֻּתַּן, *ut positum esset*, 2 Sam. XVIII. 9.

מַתָּן, m. *donum*, quasi *datum* dicas, Prov. XIX. 6. Affix. מַתָּנָם, *donum eorum*, Num. XVIII. 11.

מַתָּנָה, f. idem, Num. XVIII. 6. Construct. כְּמַתְּנַת יָדוֹ, *secundum donum manus suæ*, Deuter. XVI. 17. Plur. מַתָּנוֹת, *dona*, Gen. XXV. 6. Construct. מַתְּנֹות, Exod. XXVIII. 38. Aff. בְּמַתְּנוֹתָם, *cum donis ipsorum*, Ezech. XX. 26. Chald. plural. מַתְּנָן, *dona*, Dan. II. 48. Aff. מַתְּנָתָךְ, *dona tua*, Dan. V. 17.

מַתָּת, f. idem, 1 Reg. XIII. 7. Construct. מַתַּת אֱלֹהִים, *donum Dei*, Eccles. III. 13.

נְתִינִים, *Nethinæi*, Esr. II. Neh. III. Servi publici erant, publicis angariis obeundis in domo Dei pro toto cœtu *dediti*, quasi *dedititii* dicti: primum quidem Ghibeonitæ fuerunt a Jehosua ordinati, Jos. IX. 21. postmodum a Davide ad ministerium Levitarum dediti, Esr. VIII. 20. Vide Kimchium 2 Sam. XXI. 1 et Jos. IX. 2. item Aben Esram, Esr. II. 43. Chald. נְתִינַיָּא, *Nethinæi*, Esr. VII. 24.

נָתַס *diruit*, *destruxit:* præter. נָתְסוּ נְתִיבָתִי, *destruunt semitam meam*, Job XXX. 13. Convenit cum sequenti verbo.

נָתַץ *diruit*, *destruxit*, *demolitus est:* præter. נָתַץ אֶת־מִזְבַּח, *diruit altare*, Jud. V. 31. נָתְצוּ, *destruxerunt*, 2 Reg. XXV. 10. Niph. præt. נִתְּצוּ, *destructæ sunt* (*urbes ejus*), Jerem. IV. 26. Pih. præter. נִתַּץ, *destruxit*, 2 Par. XXXIII. 3. וְנִתְּצוּ, *et destruent*, Ezech. XVI. 39. וְנִתַּצְתֶּם, *et diruetis*, Deut. XII. 3. Fut. וַיְנַתֵּץ, *et destruxit*, 2 Paral. XXXIV. 7. וַיְנַתְּצוּ, *et destruxerunt*, 2 Paral. XXXI. 1. Pyh. præter. נֻתַּץ, *destructum est*, Jud. VI. 28. Hoph. fut. יֻתַּץ, *destruetur*, Lev. XI. 35.

נָתַק *avulsit*, *evulsit*, *divulsit*, *abrupit*, *disrupit*. Præt. וּנְתַקְנֻהוּ, *ut avellamus eum*, Jud. XX. 32. cum Daghesch euphonico. Particip. præter.

וְנָתוּק, *et avulsum*, Levit. XXII. 24. Futurum, אֶתְּקֶנְךָּ, *evellam te*, Jerem. XXII. 24. cum epenthesi נ. Niph. præter. נִתַּק, *avelletur*, Ies. V. 27. נִתְּקוּ, *avellebantur*, Jos. IV. 18. Fut. יִנָּתֵק, *avelletur*, Job XVIII. 14. *abrumpetur*, Eccles. IV. 12. יִנָּתְקוּ, *disrumpentur*, Ies. XXXIII. 20. Pih. præterit. נִתַּקְתִּי, *disruperam*, Jer. II. 20. נִתְּקוּ, *disruperunt*, Jer. V. 5. Fut. אֲנַתֵּק, *disrumpam*, Jerem. XXX. 8. Hiph. inf. עַד־הַתִּיקֵנוּ אוֹתָם, *donec avelleremus eos*, Jos. VIII. 6. Imper. הַתִּקֵם, *evelle eos*, Jer. XII. 3. Hoph. præter. הָנְתְּקוּ, *avellebantur*, Jud. XX. 31.

נֶתֶק, m. *porrigo*, Levit. XIII. 30. sic dicta, quod sit capillorum *evulsio*. וְלַנָּתֶק, *et porriginis*, Levit. XIV. 54.

אַתִּיק, m. *peristylium*, quasi *locus ab alio avulsus* et *separatus*, Ezech. XLII. 3. Plural. אַתִּיקִים, *peristylia*, ver. 5. וְאַתּוּקֶיהָא, *et peristylia ejus*, Ezech. XLI. 15. cum ו loco י, et cum א redundante in fine.

נָתַר *salüt*, *subsiliit*: futurum וְיִתַּר מִמְּקוֹמוֹ, *et subsiliet de loco suo*, Job XXXVII. 1. Pih. infin. לְנַתֵּר, *ad saliendum*, Levit. XI. 21. Hiph. הִתִּיר, *solvit*, *expeditum reddidit*, *exsilire fecit*. Particip. מַתִּיר אֲסוּרִים, *solvit*, *expeditos reddit vinctos*, Psalm. CXLVI. 7. Infin. הַתֵּר, *solvendo*, Ies. LVIII. 6. Fut. יַתֵּר, *solvat*, Job VI. 9.

נֶתֶר, m. *nitrum*, Prov. XXV. 20. sic dictum, quod *abluit* et *solvit sordes*. בַּנֶּתֶר, *nitro*, Jer. II. 22.

נְתַר Chald. *fluxit*, *defluxit*; *decidit ut marcidum*. Imperativus in Hiph. אַתַּרוּ עָפְיֵהּ, *defluere facite*, *dejicite folia ejus*, Dan. IV. 11.

נָתַשׁ *evulsit*, *exstirpavit*, *convulsit*. Præter. וְנָתַשׁ, *et evellit* (*Israelem*), 1 Reg. XIV. 15. וְעָרִים נָתַשְׁתָּ, *et urbes extirpasti*, Psalm. IX. 7. Niph. futurum, לֹא יִנָּתֵשׁ, *non exstirpabitur*, Jer. XXXI. 40. יִנָּתְשׁוּ, *deserentur*, Jer. XVIII. 14. et ita a נָמַשׁ esse potest, ת pro מ posito. Hoph. futurum, וַתֻּתַּשׁ, *et evulsa fuit*, Ezech. XIX. 12.

ס

סְאָה f. *seah*, *σάτον*, *satum*, mensura aridorum, *tricesima pars cori* sive *chomeris*, *tertia ephæ*: et continuit *sex cabos*: vide קבב. Constr. סְאָה סֹלֶת, *satum similæ*, 2 Reg. VII. 1. Sic ver. 18. juxta Biblia veneta magna: at alia exemplaria fere habent וּסְאָה cum Chateph kametz, et sic adducit Kimchi in libro Radicum. Duale, סָאתַיִם, *duo sata*, 1 Reg. XVIII. 32. Plural. שָׁלֹשׁ סְאִים, *tria sata*, Gen. XVIII. 6.

סַאסְאָה, f. *mensura*: בְּסַאסְאָה, *in mensura*, id est, *moderate*, Ies. XXVII. 8.

סָאַן *conflixit*: particip. præsens, סְאֹן סֹאֵן, *conflictatio confligentis*, Ies. IX. 4. ubi et nomen est, nec alibi occurrit.

סָבָא *ingurgitavit se*, *mero se*

obruit. Particip. loco nominis, סֹבֵא, *ebriosus*, *potator*, Deuter. XXI. 20. Plur. constr. בְּסֹבְאֵי־יַיִן, *inter ebriosos vino*, Prov. XXIII. 20. Participium præter. סְבוּאִים, *mero obruti*, *inebriati*, Nah. I. 10. Infinit. וּכְסָבְאָם, *et secundum ingurgitare ipsorum*, ibidem. Fut. וְנִסְבְּאָה, *et ingurgitabimus nos*, Ies. LVI. 12.

סֹבֶא, m. *merum*, *vinum*: Aff. סָר סָבְאָם, *recessit merum eorum*, Hos. IV. 18. סָבְאֵךְ, *merum tuum*, Ies. I. 22.

סוֹבָאִים, m. pl. *ebriosi*, juxta quosdam, Ezech. XXIII. 42. et scribitur cum ו, quasi סוֹבְאִים, *ebriosi*, sed legitur סָבָאִים, quod hebræi volunt esse proprium nomen, *Sabæi*, qui alias dicuntur סְבָאִים, Ies. XLV. 14.

סָבַב *circuivit*, *circumivit*, *ambivit*, *circumdedit*, *vertit se*, *divertit*: item *causam præbuit*, *in causa fuit*. Præt. וְסָבַב אֹתָהּ, *circumdedit eam*, Eccles. IX. 14. סַבֹּתִי, *in causa fui*, 1 Sam. XXII. 22. etc. Niph. נָסַב, *vertit*, *convertit se*, *conversus*, *reversus fuit*: *divertit*, *deflexit*, *circumdedit*, *obsedit*, *circumstetit*, *circumvenit*: *circumactus*, *circumvolutus*; *devolutus fuit*, etc. Præter. irregulare, וְנָסְבָה, *et ambiebatur* vel *vertebat se*, Ezech. XLI. 7. pro וְנָסַבָּה. Simile vide in בָּקַק. Pih. infin. סַבֵּב, *circumducere*, 2 Sam. XIV. 20. Fut. וַאֲסוֹבְבָה, *et circumeo*, Psal. XXVI. 6. יְסֹבְבֶנְהוּ, *circumdat eum*, Psalm. XXXII. 10. תְּסוֹבֵב, *circumdat*, *ambit*; Jerem. XXXI. 22. תְּסוֹבְבֵנִי, *circumdato me*, Psalm. XXXII. 7. Hiph. הֵסֵב, *circumvertit*, *evertit*, *avertit*, *amovit*; *convertit*, *divertit*, *divertere fecit* vel *jussit*; *circumduxit*, *circumdedit*. Præt. הֵסַב, *divertere jusserat*, 2 Par. XIII. 13. etc. Hoph. particip. constructum sive nomen, מוּסַב־הַבַּיִת, *ambitus domus*, Ezech. XLI. 7. Plur. מוּסַבּוֹת דְּלָתוֹת, *versatiles valvæ*, ver. 24. מֻסַבֹּת שֵׁם, *versis nomine*, Num. XXXII. 38. id est, *mutatis nominibus*. מֻסַבֹּת מִשְׁבְּצוֹת, *circumclusos fundis*, Exod. XXVIII. 11. Futur. יוּסַּב, *circumagetur*, *versabitur*, Ies. XXVIII. 27. cum Daghesch euphonico.

סָבִיב, masc. *circuitus*, *ambitus*: sæpius adverbiascit, et geminari solet, pro *circumquaque*; aut fit præpositio, *circum*, *circa*. Constr. וּסְבִיב הָאָרֶץ, *et circuitus terræ* vel, *qui est in circuitu terræ*, Amos III. 11. Plur. construct. וּבִסְבִיבֵי, *et in circuitibus* (*Jerusalem*) id est, *in circumjacentibus locis*, Jerem. XXXII. 44. סְבִיבָיו, *circuitus ejus*, *qui estis in circuitu ejus*, *circumstantes eum*, Jer. XLVIII. 17. וּסְבִיבָיו, *et* (*in*) *circuitibus ejus*, id est, *circa eum*, Ps. L. 3. סְבִיבֶיךָ, *ambitus tuos*, id est, *ea quæ sunt in circuitu tuo*, Jer. XLVI. 14. Et fœm. סְבִיבֹת, (*in*) *circuitibus*, Num. XI. 24. Aff. סְבִיבוֹתָיו, (*in*) *circuitibus ejus*; id est, *circa eum*, Ezech. XXXII. 22. סְבִיבוֹתֵינוּ, *circuitus nostros*, id est, *omnia quæ circa nos sunt*, Num. XXII. 4.

סִבָּה, f. *causa*, 1 Reg. XII. 15.

נְסִבָּה, f. idem, 2 Par. X. 15.

מֵסַב, m. *circuitus*, 1 Reg. VI. 29. *accubitus*, *circularis* proprie; in orbem enim antiquitus ad mensam sedebant. Aff. בִּמְסִבּוֹ, *in accubitu suo*, Cant. I. 12. Plur. cum aff. מְסִבָּי, *circuituum meorum*, id est, *circumdantium me*, Psalm. CXL. 10. Fœmin. מְסִבּוֹת, *in circuitibus*, *per circuitus*, *per vicissitudines*, Job XXXVII. 12.

מוּסָב, masc. *ambitus*, ut ante in Hophal.

סָבַךְ *implexum*, *perplexum esse:* part. præter. סִירִים סְבֻכִים, *spinæ perplexæ*, Nah. I. 10. Pyh. futurum, יְסֻבָּכוּ, *implexæ fuerunt*, Job VIII. 17.

סְבָךְ, masc. *perplexitas*, *perplexum*, Genes. XXII. 13. Plural. construct. סִבְכֵי הַיַּעַר, *perplexa sylvæ*, Ies. X. 34.

סְבֹךְ, m. idem: בִּסְבָךְ־עֵץ, *contra perplexa ligni*, Psal. LXXIV. 5.

סֹבֶךְ, שֹׂבֶךְ, m. idem, 2 Sam. XVIII. 9. cum שׂ loco ס. Cum affixo, מִסֻּבְּכוֹ, *ex perplexo* (*vepreto*) *suo*, Jer. IV. 7. Plural. שְׂבָכִים, *encarpi*, *ornamenta frondosa columnarum*, 1 Reg. VII. 17. Quidam, *opus reticulatum*, exponunt.

שְׂבָכָה, f. *perplexum*, *perplexitas*, 1 Reg. VII. 17. Plur. הַשְּׂבָכוֹת, *encarpi implexi*, 1 Reg. VII. 41. quæ habent etiam שׂ loco ס.

סַבְּכָא, שַׂבְּכָא, Chald. *sambuca*, instrumentum musicum, Dan. III. 5. Græcis σαμβύκη, unde μ in Daghesch conversum est. Ibidem cum Sin, שַׂבְּכָא, ver. 7. R. Saadias exponit *organum*.

סָבַל *portavit*, *tulit*, *bajulavit:* præterit. סָבָלְנוּ, *ferimus*, Thren. V. 7. Pyh. particip. מְסֻבָּלִים, *portare facti*, *onusti*, *onerati*, *carne* scilicet et *pinguedine*, id est, *præpingues*, Psal. CXLIV. 4. Chald. part. מְסוֹבְלִין, *onusta*, id est, *firma*, ut magnum onus portare possint, Esr. VI. 3. vel *portantia*, sensu eodem. Est autem ex forma Pohal pro מְסַבְּלִין. Hithp. futur. וְיִסְתַּבֵּל, *et onustam reddit se*, Eccl. XII. 5.

סַבָּל, m. *bajulus*, Nehem. IV. 4. *onus*, 1 Reg. V. 15. Plur. הַסַּבָּלִים, *bajuli*, 2 Par. XXXIV. 13.

סֵבֶל, masc. *onus*. לְכָל סֵבֶל, *super omne onus*, 1 Reg. XI. 28.

סֹבֶל, m. idem: aff. סֻבֳּלוֹ, *oneris ejus*, Ies. IX. 3.

סִבְלָה, f. idem. Plur. סִבְלֹת, *onera*, Exod. XI. 6. Aff. בְּסִבְלֹתָם, *onera eorum*, Exod. II. 11.

* סִבֹּלֶת, quære in שׁבל.

סְבַר Chald. *cogitavit*, *putavit*, *existimavit:* futur. וְיִסְבַּר, *et cogitabit*, Dan. VII. 25.

סָגַד *adoravit; procubuit*, adorandi vel honorandi causa: construitur cum dativo. Futur. אֶסְגּוֹד, *procumbam*, Ies. XLIV. 19. וַיִּסְגָּד־לָמוֹ, *et procumbit eis*, ver. 15. יִסְגְּדוּ, *procumbunt*, Ies. XLVI. 6. Chald. præt. סְגִד, *adoravit*, Dan. II. 46. Particip. סָגְדִין לְצֶלֶם, *adorantes statuam*, Dan. III. 7. Futur. וְיִסְגֻּד, *et adorabit*, Dan. III. 6. נִסְגֻּד, *adorabimus*, Dan. III. 18. וְתִסְגְּדוּן, *et adorabitis* (*statuam*), ver. 5.

סגל סְגֻלָּה, f. *peculium*, Exod. XIX. 5. Affix. לִסְגֻלָּתוֹ, *in peculium suum*, Psal. CXXXV. 4.

סָגָן *antistes:* plur. סְגָנִים, *antistites*, Ies. XLI. 25. Aff. וּסְגָנֶיהָ, *et antistites ejus*, Jerem. LI. 57. Chald. סִגְנִין, *antistitum*, Dan. II. 48. et סִגְנַיָּא, Dan. III. 2.

סָגַר *clausit*, *conclusit*, *inclusit*, *occlusit*, *præclusit: tradidit*, *dedidit*. Præt. וְהַדֶּלֶת סָגָר, *et januam clausit*, Gen. XIX. 6. etc. Chald. præterit. וּסְגַר פֻּם, *et occlusit os*, Dan. VI. 23. Niph. præterit. נִסְגַּר, *inclusit se*, 1 Sam. XXIII. 7. Imper. הִסָּגֵר, *in-*

clude te, Ezech. III. 24. Fut. תִּסָּגֵר, *secluditor*, Num. XII. 14. יִסָּגְרוּ, *occludantur*, Ies. XLV. 1. Pih. præter. סִגֵּר, *tradidit*, *conclusit*, 1 Sam. XXVI. 8. סִגְּרַנִי, *dedidit me*, 1 Sam. XXIV. 19. Futur. יְסַגֶּרְךָ, *tradet te*, *dedet te*, 1 Sam. XVII. 46. Pyh. præter. סֻגַּר כָּל־בַּיִת, *claudetur omnis domus*, Ies. XXIV. 10. סֻגְּרוּ, *occludentur*, Jer. XIII. 19. Part. fœm. וּמְסֻגֶּרֶת, *et occlusam*, Jos. VI. 1. Hiph. præter. הִסְגִּיר אתו, *reclusit eam*, Levit. XIV. 46. לַדֶּבֶר הִסְגִּיר, *pesti dedidit*, Psal. LXXVIII. 50.

סָגוּר, masc. *inclusum*. זָהָב סָגוּר, *auro incluso*, 1 Reg. VI. 20, 21. Quidam, *auro optimo*, quod propter bonitatem *inclusum* erat et *asservatum*. Talmudici scribunt sic dictum, quod quum venum exponeretur, reliquæ officinæ essent נסגרות, *clausæ*, propter hujus bonitatem et præstantiam: Ioma fol. 45. Chaldæus, דְּהַבָא טָבָא, *auro optimo*. Kimchi in libro Radicum, מטוהר ומזוקק, *mundo et purgatissimo*, *puro puto*. Vide זהב.

סְגוֹר, m. *clausura*, Hos. XIII. 8. *aurum optimum*, Job XXVIII. 15. ab *includendo* et *asservando* sic dictum, ut ante.

סוּגַר, m. *claustrum*. בַּסּוּגַר, *in claustro*, Ezech. XIX. 9. Chaldæus, בְּקוֹלָרִין, *collaribus ferreis*, *clausuris ferreis*, quæ *collo* imponuntur.

סַגְרִיר, m. *imber vehemens*, sic dictus, quod hominem *includat*, Prov. XXVII. 15.

מַסְגֵּר, *claustrum*, *carcer*, Ies. XXIV. 22. מִמַּסְגֵּר, *e claustro*, Psal. CXLII. 8. Item *claustrarius*, *faber ferrarius*, 2 Reg. XXIV. 14.

מִסְגֶּרֶת, f. *tænia*, quasi *circumclusionem* dicas, Exod. XXV. 25. Aff. לְמִסְגַּרְתּוֹ, *ad tæniam ejus*, ibidem.

מִסְגְּרוֹת, f. pl. *clausuræ*: *fasciæ*, quasi *circumclusiones* dictæ, 1 Reg. VII. 28. Cum affixo, מִמִּסְגְּרוֹתָם, *de conclavibus*, *claustris suis*, 2 Sam. XXII. 46.

סד סַד m. *cippus*, *compes*: בַּסַּד, *in compede*, Job XIII. 27. et XXXIII. 11. Quædam exemplaria habent סָד, quasi a סוד.

סדן סָדִין, m. *sindon*, Proverb. XXXI. 24. Plural. סְדִינִים, *sindones*, Jud. XIV. 12.

סדר סֶדֶר m. *ordo*: סְדָרִים, *ordines*, Job X. 22. Et ס in ש mutato, שְׂדֵרוֹת, f. *ordinationes*, *coaxationes*, 1 Reg. VI. 9. הַשְּׂדֵרוֹת, *ordines hos*, sc. *armatorum*, 2 Reg. XI. 8, 15. Verbum סִדֵּר, *ordinare*, *disponere*, Chaldæis et Rabbinis tritissimum est.

מִסְדְּרוֹנָה, f. προκοιτών, *procœton*, vestibulum in quo custodes principum *excubant*, Jud. III. 23.

סהר סַהַר m. *rotunditas*: אַגַּן הַסַּהַר, *crater rotunditatis*, Cant. VII. 3. id est, *rotundus*.

סֹהַר, m. *turris*, *carcer*, a *rotunditate* ædificii, Gen. XXXIX. 20.

שַׂהֲרוֹנִים, m. *lunulæ*, ornamenta sive monilia pretiosa, a *lunari forma* sic appellata, Jud. VIII. 21. Ies. III. 18. a chaldæo סַהֲרָא, *luna*, quod plena, *rotunda* est.

סוג *avertit se*, *retrocessit*. Præt. סָג, *retrocessit*, Psal. LIII. 4. Partic. Pahul, סוּג לֵב, *aversus animo*, Prov. XIV. 14. Et ex chaldaica significatione, fœm. סוּגָה, *septus*, Cant. VII. 2. Rabbinis סְיָג, est *sepes*. Fut. in Cholem, נָסוֹג, *retrocedemus*, Psalm. LXXX. 9. Niph. נָסוֹג, *retroactus* vel *aversus fuit*, *avertit se*: לֹא־נָסוֹג

אָחוֹר לִבֵּנוּ, *non agitur retrorsum animus noster*, Psal. XLIV. 19. Et cum שׂ loco ס, נָשׂוֹג, *retrocedebat*, *aversum fuit*, 2 Sam. I. 22. נָסוֹגוּ אָחוֹר, *aversi sunt retrorsum*, Ies. XLII. 17. Hoph. præt. וְהֻסַּג אָחוֹר, *et aversum est*, pro וְהוּסַג, Ies. LIX. 14.

סוֹד m. *arcanum, secretum: consilium*, sic dictum, quod *arcanum* sit, et *in arcano* capiatur: *cætus consultantium*, Psal. XXV. 14. עַל־סוֹד, *super cœtum*, Ier. VI. 11. Aff. בְּסֹדָם, *in arcanum consilium eorum*, Genes. XLIX. 6. בְּסוֹדִי, *in consilio meo*, Jer. XXIII. 22. Affine est verbo יָסַד, unde et Rabbinis *fundamentum* significat.

מַסְוֶה סוה, m. *velamen, velum:* וַיִּתֵּן עַל־פָּנָיו מַסְוֶה, *imposuit faciei suæ velamen*, Exod. XXXIV. 33.

* סוט, סֵטִים, *declinantes*, vide in שָׂטָה.

סוּךְ *unxit, unctus fuit, unxit se*. Præterit. וְסוֹךְ לֹא סַכְתִּי, *et ungendo non unxeram me*, Dan. X. 3. וְסַכְתְּ, *et unges te*, Ruth III. 3. Futur. וָאָסֻכֵךְ, *et unxi te*, Ezech. XVI. 9. תָּסוּךְ, *unges te*, Deut. XXVIII. 40. וַיְסֻכוּם, *et unxerunt eos*, 2 Par. XXVIII. 15. Pih. ex geminatis duabus radicalibus, סִכְסֵךְ, *miscere, commiscere*. Præt. וְסִכְסַכְתִּי, *et commiscebo*, Ies. XIX. 2. Futur. אֹיְבָיו יְסַכְסֵךְ, *inimicos ejus commiscebit*, Ies. IX. 10. Hiph. part. מֵסִיךְ, vide infra in הֵסֵךְ. Fut. וַיָּסֶךְ, *et unxit se*, 2 Sam. XII. 20.

אָסוּךְ, masc. *lecythus*, vas *olei* sive *unguenti*, 2 Reg. IV. 2.

סָךְ, m. *turba mixta*, Psal. XLII. 5.

מְסוּכָה, vide in שׂוּךְ.

סִיוָן סון, m. *Sivan*, nomen mensis *Maii*, Esth. VIII. 9. ubi vocatur *tertius*, scil. a *Martio*. Vide supra in נִסָּן.

סוּס m. *equus*, Gen. XLIX. 17. *grus*, Ies. XXXVIII. 14. quod grus similis sit equo proceritate, statura et voce, scribit Mercerus. At וְסוּס, Jer. VIII. 7. legendum וְסִיס, *et grus:* ubi Jonathan transfert כּוּרְכְיָא, quod Rabbinis significat *gruem;* et sic R. Salomon, גרואה. Plural. סוּסִים, *equi*, Deuter. XVII. 16. Constr. וְסוּסֵי, *et equi*, 2 Reg. II. 11. Affix. כְּסוּסַי כְּסוּסֶיךָ, *sicut equi mei, sic equi tui*, 1 Reg. XXII. 4. R. Bechai in Gen. II. ab *hilaritate* sic dici existimat; cum sit natura *hilaris*, et sessorem sua alacritate *exhilaret*. Alibi, לכן הוא נקרא סוס שהוא כמו שׂשׂ, *idcirco vocatur Sus, quod est quasi* Sas, id est, *hilaris*, Deut. XVII.

סוּסָה, f. *equitatus, equitium:* unde לְסֻסָתִי, *equitio*, Cant. I. 9. cum י paragogico, juxta Aben Esram.

סוּף *deficere, desinere, consumi, finiri*. Præt. סָפוּ, *desinunt*, Psalm. LXXIII. 19. וְסָפוּ, *et deficient*, Amos III. 15. Futur. יָסוּף, *interibit, deficiet*, Esth. IX. 28. יִסָּפוּ, *consumentur*, Ies. LXVI. 17. Chald. præterit. fœmin. סָפַת, *completum fuit*, Dan. IV. 30. Hiph. futur. אָסֵף כֹּל, *consumam, deficere faciam omnia*, Soph. I. 2. vel *recipiendo recipiam*, quasi ab אָסַף per contractionem, pro אֶאֱסֹף. Futur. אֲסִיפֵם, *consumam eos*, vel *recipiam eos*, Jerem. VIII. 13. Chald. futur. fœm. וְתָסֵף, *et consumet*, Dan. II. 44.

סוֹף, m. *finis, extremitas*, Eccles. III. 11. בְּסוֹף הַנַּחַל, *in extremitate torrentis*, 2 Paral. XX. 16. Chald.

Hinc possit esse סְכַסֵּךְ, quod vide in סוּךְ. Hiph. particip. מֵסִיךְ הוּא אֶת־רַגְלָיו, *tegit ipse pedes suos*, Jud. III. 24. cum Chirek loco Tzere. Sic inf. לְהָסֵךְ, *ad tegendum*, 1 Sam. XXIV. 4. Futur. וַיָּסֶךְ עַל־אֲרוֹן, *et obtexit arcam*, Exod. XL. 21. Metaphorice *clausit*, *occlusit*, Job XXXVIII. 8. וְתָסֵךְ עָלֵימוֹ, *et proteges eos*, Psalm. V. 12. Hoph. fut. יֻסַּךְ, *tegetur*, pro יוּסַךְ, Exod. XXV. 29.

סֹךְ, שֹׂךְ, m. *tugurium, tabernaculum*: aff. סֻכּוֹ, *tugurium ejus*, Psalm. LXXVI. 3. שֻׂכּוֹ, *tabernaculum suum*, Thren. II. 6. Et cum ה in fine, בְּסֻכֹּה, *in tugurio suo*, Psalm. XXVII. 5.

סָךְ, vide supra in סוּךְ.

סֻכָּה, f. idem: Jon. IV. 5. Constr. אֶת־סֻכַּת דָּוִיד, *tugurium Davidis*, Amos IX. 11. Aff. סֻכָּתוֹ, *tugurium suum*, Ps. XVIII. 12. Plural. סֻכּוֹת, *tuguria*, Genes. XXXIII. 17. ubi et proprium nomen loci est a *tuguriis* sic dicti. הַסֻּכּוֹת, *tabernaculorum*, *tuguriorum*, Lev. XXIII. 34.

סִכּוּת, f. *tabernaculum*, Amos V. 26.

מָסָךְ, masc. *tegumentum*, Exod. XXVI. 36. Construct. וְאֶת מָסַךְ, *et tegumentum portæ*, Exod. XXXV. 17.

מוּסָךְ, m. *tegmen*. Construct. וְאֶת מוּסַךְ הַשַּׁבָּת, *et tegmen sabbathi*, 2 Reg. XVI. 18.

מְסֻכָּה, fœm. *operimentum*: affix. מְסֻכָתֶךָ, *operimentum tuum*, Ezech. XXVIII. 13.

מְסוּכָה, vide in שׂוּךְ.

סָכַל Pih. *stultum reddidit* vel *effecit*, *infatuavit*. Imper. סַכֶּל־נָא, *stultum redde nunc*, 2 Sam. XV. 31. Futur. וְדַעְתָּם יְסַכֵּל, *et scientiam eorum infatuaturus est*, Ies. XLIV. 25. Niph. præter. נִסְכַּלְתָּ, *stulte egisti*, 2 Paral. XVI. 9. נִסְכַּלְתִּי, *stulte egi*, 2 Sam. XXIV. 10. Hiph. præterit. הִסְכַּלְתָּ, *stulte egisti*, Genes. XXXI. 28. הִסְכַּלְתִּי, *stulte egi*, 1 Sam. XXVI. 21.

סָכָל, m. *stultus*, *stolidus*, Eccles. II. 19. Plural. בָּנִים סְכָלִים, *filii stulti*, Jer. IV. 22.

סֶכֶל, m. *stultitia*, *stoliditas*, Eccl. X. 6.

סִכְלוּת, f. idem, Eccles. X. 1. Et cum שׂ, שִׂכְלוּת, Eccles. I. 17.

סָכַן *profuit*. Est autem magis chaldaicum, quam hebraicum, unde ad diversa significata traducitur: fut. יִסְכּוֹן, *prodest*, Job XV. 3. מַה־יִּסְכָּן־לָךְ, *quid proderit tibi?* Job XXXV. 3. Niph. נִסְכַּן, *periclitari*, qua significatione chaldæis et Rabbinis usitatissimum. Futur. יִסָּכֶן בָּם, *periclitabitur in eis*, Eccles. X. 9. Hiph. הִסְכִּין, *solitus fuit*, *assuevit*, *assuefactus fuit*. Præterit. וְכָל־דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה, *omnium viarum mearum assuefactus es*, Psal. CXXXIX. 3. id est, *peritus*. Infin. cum præt. הַהַסְכֵּן הִסְכַּנְתִּי, *num solendo solita sum? an umquam solita fui?* Num. XXII. 30. Imp. הַסְכֶּן־נָא, *assuesce quæso*, Job XXII. 21.

סֹכֵן, m. *thesaurarius*, *præfectus aulæ*, quasi *publicus adjutor* dictus, *qui prodest multis*, Ies. XXII. 15.

סֹכֶנֶת, fœm. *adjutrix*, quæ *prodest* et *utilitatem* affert, 1 Reg. I. 2.

מִסְכֵּן, m. *indigus*, *penuriosus*, qui *de suo aliis non potest prodesse*, sed

aliorum auxilio opus habet, Eccles. IV. 13.

מְסֻכָּן, m. idem, Ies XL. 20. juxta Kimchium: Aben Esra, *præfectus*, *thesaurarius oblationum*: R. Salomon, *assuefactus*, *edoctus*.

מִסְכֵּנוּת, fœm. *penuria*, Deuter. VIII. 9.

מִסְכְּנוֹת, f. pl. *penuaria*, *apothecæ*, *thesauri*, *promptuaria*, *armamentaria*: עָרֵי מִסְכְּנוֹת, *urbes thesaurorum* vel *armamentariorum*, Exod. I. 11.

סכר Pih. *conclusit*, *obturavit*, *tradidit*, *inclusit*: præter. וְסִכַּרְתִּי, *et conclusi*, Ies. XIX. 4. Niph. יִסָּכֵר, *obturabitur*, Ps. LXIII. 12. וַיִּסָּכְרוּ, *et obturati sunt*, Genes. VIII. 2. ubi Aben Esra scribit, idem esse hoc verbum quod סָגַר, commutatis inter se ג et כ.

שֶׂכֶר, m. *clausura*, *excipulus*, locus in quo *concluduntur* aquæ, Ies. XIX. 10. Quidam *rete* explicant.

סכת Hiph. הַסְכֵּת, *auscultavit*, *attendit*. Imper. הַסְכֵּת, *attende*, Deut. XXVII. 9.

סלא Pyh. סֻלָּא, *æstimari*, *taxari*. Part. הַמְסֻלָּאִים, *taxati*, Thren. IV. 2. Futur. cum ה loco א, תְּסֻלֶּה, *æstimabitur*, Job XXVIII. 16.

סלד Pih. *æstuare*. Fut. וַאֲסַלְּדָה בְחִילָה, *et excæstuo dolore*, Job VI. 10. juxta R. Levi: Aben Esra, *obduresco*: Rabbinis etiam *orare*, *suppliciter precari* est, quam significationem R. Anschel in suo lexico hebræogermanico sequitur.

סלה *stravit*, *prostravit*, *conculcavit*. Præter. סָלִיתָ כָּל־שׁוֹגִים, *conculcas omnes errantes*, Psalm. CXIX. 118. Pih. præterit. סִלָּה, *conculcat*, Thren. I. 15. Pyh. תְּסֻלֶּה, vide supra in סלא.

סֶלָה, *Sælah*, vocabulum sive nota musica per se nihil significans. R. David Kimchi scribit *elevationem* significare, quasi a סָלַל irregulari forma deductum, quod ibi cantores *vocem elevarent*. Possit et a סָלָה esse, quasi vocis *sternendæ* et *remittendæ* symbolum, notans *communem pausam*, in qua voces omnes æquabili et temperato concentu quasi *sternebantur* et *pausabant*, non tam moderatæ interspirationis, quam gravis cujusdam suavitatis causa. Apud Rabbinos etiam est נֶצַח, *sempiternum*, *perpetuo*, *in seculum*. Sic chaldaice, pro סֶלָה, in Targum, לְעָלְמֵי עָלְמִין, Psalm. XLIV. 9.

סלח *condonavit*, *remisit*: construitur cum ל, sive dativo. Præterit. סָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ, *condonas iniquitates nostras*, Exod. XXXIV. 9. Niph. præterit. וְנִסְלַח לוֹ, *et condonabitur ipsi*, Num. XV. 28.

סַלָּח, masc. *condonator*, Psalm. LXXXVI. 5.

סְלִיחָה, fœm. *condonatio*, *remissio*: Psal. CXXX. 4. Plur. סְלִיחוֹת, *condonationes*, Neh. IX. 17.

סלל *aggeravit*, *contumulavit*, *extulit*, *exaltavit*. Est proprie *viam aggesta terra sternere* et *elevare*; unde deinceps latiori *extollendi* significatione sumitur. Part. præt. fœm. דֶּרֶךְ לֹא סְלוּלָה, *via non aggesta*, Jerem. XVIII. 15. Imperat. סֹלּוּ, *aggerate*, Ies. LVII. 14. סָלּוּהָ, *contumulate eam*, Jer. L. 26. Futur. וַיָּסֹלּוּ, *et aggerarunt*, Job XIX. 12. Pih. geminata prima radicali, imper. סַלְסְלֶהָ, *extolle eam*, Proverb. IV. 8. Hithp.

tia mea, 2 Par. XII. 7. וַיִּתְּכוּ, *et effunduntur*, Job III. 24. Niph. præt. לֹא נִתַּךְ, *non est effusa*, Exod. IX. 33. וְנִתַּכְתֶּם, *ut fundamini*, Ezech. XXII. 21. נִתְּכָה, *effusa est*, Nah. I. 6. Part. fœm. נִתֶּכֶת, *effusa est*, Jerem. VII. 20. Hiph. præter. וְהִתַּכְתִּי, *et fundam*, Ezech. XXII. 20. הִתִּיכוּ, *fuderunt*, 2 Reg. XXII. 9. Infinit. לְהַנְתִּיךְ, *ad fundendum*, Ezech. XXII. 20. Hoph. futur. תֻּתְּכוּ, *fundemini*, Ezech. XXII. 22.

הִתּוּךְ, m. *fusio*, ibidem.

נָתַן *dedit, reddidit, tradidit, suppeditavit, præstitit: applicuit, collocavit, constituit, posuit, apposuit, disposuit, exposuit, præposuit, locavit, elocavit; sivit, permisit.* Præteritum per aphæresin, תַּתָּה, *dedisti, exposuisti*, 2 Sam. XXII. 41. pro נָתַתָּה. Infin. anomalus, תְּנָה, *ponere*, pro, *ponis sive exponis*, Psalm. VIII. 2. cui simile, מֵרְדָה, *a descendere* seu *descendendo*, Gen. XLVI. 3. a יָרַד. Chald. futur. יִנְתְּנוּן, *dabunt*, Esr. IV. 13. תִּנְתֵּן, *trades*, Esr. VII. 20. יִתְּנִנַּהּ, *tradet illud*, Dan. IV. 14. Infinit. לְמִנְתַּן, *ad tradendum*, Esr. VII. 20. Niph. נִתַּן, *dari, concedi, tradi, reddi; poni, disponi*, etc. Præter. נִתַּן־לָהּ, *datur ei*, Levit. XIX. 20. נִתְּנוּ, *disposita sunt*, Ezech. XXXII. 23. Hoph. futur. וְכִי יֻתַּן־מַיִם, *sed si imponatur aqua*, Lev. XI. 38. וַיֻּתַּן, *ut positum esset*, 2 Sam. XVIII. 9.

מַתָּן, m. *donum*, quasi *datum* dicas, Prov. XIX. 6. Affix. מַתָּנָם, *donum eorum*, Num. XVIII. 11.

מַתָּנָה, f. idem, Num. XVIII. 6. Construct. כְּמַתְּנַת יָדוֹ, *secundum donum manus suæ*, Deuter. XVI. 17. Plur. מַתָּנוֹת, *dona*, Gen. XXV. 6. Construct. מַתְּנוֹת, Exod. XXVIII. 38. Aff. בְּמַתְּנוֹתָם, *cum donis ipsorum*, Ezech. XX. 26. Chald. plural. מַתְּנָן, *dona*, Dan. II. 48. Aff. מַתְּנָתָךְ, *dona tua*, Dan. V. 17.

מַתָּת, f. idem, 1 Reg. XIII. 7. Construct. מַתַּת אֱלֹהִים, *donum Dei*, Eccles. III. 13.

נְתִינִים, *Nethinæi*, Esr. II. Neh. III. Servi publici erant, publicis angariis obeundis in domo Dei pro toto cœtu *dediti*, quasi *dedititii* dicti: primum quidem Ghibeonitæ fuerunt a Jehosua ordinati, Jos. IX. 21. postmodum a Davide ad ministerium Levitarum dediti, Esr. VIII. 20. Vide Kimchium 2 Sam. XXI. 1 et Jos. IX. 2. item Aben Esram, Esr. II. 43. Chald. נְתִינַיָּא, *Nethinæi*, Esr. VII. 24.

נָתַס *diruit, destruxit:* præter. נָתְסוּ נְתִיבָתִי, *destruunt semitam meam*, Job XXX. 13. Convenit cum sequenti verbo.

נָתַץ *diruit, destruxit, demolitus est:* præter. נָתַץ אֶת־מִזְבַּח, *diruit altare*, Jud. V. 31. נָתְצוּ, *destruxerunt*, 2 Reg. XXV. 10. Niph. præt. נִתְּצוּ, *destructæ sunt (urbes ejus)*, Jerem. IV. 26. Pih. præter. נִתַּץ, *destruxit*, 2 Par. XXXIII. 3. וְנִתְּצוּ, *et destruent*, Ezech. XVI. 39. וְנִתַּצְתֶּם, *et diruetis*, Deut. XII. 3. Fut. וַיְנַתֵּץ, *et destruxit*, 2 Paral. XXXIV. 7. וַיְנַתְּצוּ, *et destruxerunt*, 2 Paral. XXXI. 1. Pyh. præter. נֻתַּץ, *destructum est*, Jud. VI. 28. Hoph. fut. יֻתָּץ, *destruetur*, Lev. XI. 35.

נָתַק *avulsit, evulsit, divulsit, abrupit, disrupit.* Præt. וּנְתַקְּנוּהוּ, *ut avellamus eum*, Jud. XX. 32. cum Daghesch euphonico. Particip. præter.

וְנָתוּק, *et avulsum*, Levit. XXII. 24. Futurum, אֶתְּקֶנְךָּ, *evellam te*, Jerem. XXII. 24. cum epenthesi נ. Niph. præter. נִתַּק, *avelletur*, Ies. V. 27. נִתְּקוּ, *avellebantur*, Jos. IV. 18. Fut. יִנָּתֵק, *avelletur*, Job XVIII. 14. *abrumpetur*, Eccles. IV. 12. יִנָּתְקוּ, *disrumpentur*, Ies. XXXIII. 20. Pih. præterit. נִתַּקְתִּי, *disruperam*, Jer. II. 20. נִתְּקוּ, *disruperunt*, Jer, V. 5. Fut. אֲנַתֵּק, *disrumpam*, Jerem. XXX. 8. Hiph. inf. עַד־הַתִּיקֵנוּ אוֹתָם, *donec avelleremus eos*, Jos. VIII. 6. Imper. הַתִּקֵם, *evelle eos*, Jer. XII. 3. Hoph. præter. הָנְתְּקוּ, *avellebantur*, Jud. XX. 31.

נֶתֶק, m. *porrigo*, Levit. XIII. 30. sic dicta, quod sit capillorum evulsio. וְלַנֶּתֶק, *et porriginis*, Levit. XIV. 54.

אַתִּיק, m. *peristylium*, quasi *locus ab alio avulsus* et *separatus*, Ezech. XLII. 3. Plural. אַתִּיקִים, *peristylia*, ver. 5. וְאַתּוּקֶיהָא, *et peristylia ejus*, Ezech. XLI. 15. cum ו loco י, et cum א redundante in fine.

נָתַר *saliit*, *subsiliit*: futurum וְיִתַּר מִמְּקוֹמוֹ, *et subsiliet de loco suo*, Job XXXVII. 1. Pih. infin. לְנַתֵּר, *ad saliendum*, Levit. XI. 21. Hiph. הִתִּיר, *solvit*, *expeditum reddidit*, *exsilire fecit*. Particip. מַתִּיר אֲסוּרִים, *solvit*, *expeditos reddit vinctos*, Psalm. CXLVI. 7. Infin. הַתֵּר, *solvendo*, Ies. LVIII. 6. Fut. יַתֵּר, *solvat*, Job VI. 9.

נֶתֶר, m. *nitrum*, Prov. XXV. 20. sic dictum, quod *abluit* et *solvit sordes*. בַּנֶּתֶר, *nitro*, Jer. II. 22.

נְתַר Chald. *fluxit*, *defluxit*; *decidit ut marcidum*. Imperativus in Hiph. אַתַּרוּ עָפְיֵהּ, *defluere facite*, *dejicite folia ejus*, Dan. IV. 11.

נָתַשׁ *evulsit*, *exstirpavit*, *convulsit*. Præter. וְנָתַשׁ, *et evellit* (*Israelem*), 1 Reg. XIV. 15. וְעָרִים נָתַשְׁתָּ, *et urbes extirpasti*, Psalm. IX. 7. Niph. futurum, לֹא יִנָּתֵשׁ, *non exstirpabitur*, Jer. XXXI. 40. יִנָּתְשׁוּ, *deserentur*, Jer. XVIII. 14. et ita a נָטַשׁ esse potest, ת pro ט posito. Hoph. futurum, וַתֻּתַּשׁ, *et evulsa fuit*, Ezech. XIX. 12.

ס

סְאָה f. *seah*, σάτον, *satum*, mensura aridorum, *tricesima pars cori* sive *chomeris*, *tertia ephæ*: et continuit *sex cabos*: vide קַב. Constr. סְאָה סֹלֶת, *satum similæ*, 2 Reg. VII. 1. Sic ver. 18. juxta Biblia veneta magna; at alia exemplaria fere habent וּסְאָה cum Chateph kametz, et sic adducit Kimchi in libro Radicum. Duale, סָאתַיִם, *duo sata*, 1 Reg. XVIII. 32. Plural. שָׁלֹשׁ סְאִים, *tria sata*, Gen. XVIII. 6.

סַאסְּאָה, f. *mensura*: בְּסַאסְּאָה, *in mensura*, id est, *moderate*, Ies. XXVII. 8.

סָאַן *conflixit*: particip. præsens, סְאוֹן סֹאֵן, *conflictatio confligentis*, Ies. IX. 4. ubi et nomen est, nec alibi occurrit.

סָבָא *ingurgitavit se*, *mero se*

obruit. Particip. loco nominis, סֹבֵא, *ebriosus*, *potator*, Deuter. XXI. 20. Plur. constr. בְּסֹבְאֵי־יָיִן, *inter ebriosos vino*, Prov. XXIII. 20. Participium præter. סְבוּאִים, *mero obruti*, *inebriati*, Nah. I. 10. Infinit. וּכְסָבְאָם, *et secundum ingurgitare ipsorum*, ibidem. Fut. וְנִסְבְּאָה, *et ingurgitabimus nos*, Ies. LVI. 12.

סֹבֶא, m. *merum*, *vinum*: Aff. סָר סָבְאָם, *recessit merum eorum*, Hos. IV. 18. סָבְאֵךְ, *merum tuum*, Ies. I. 22.

סְוֹבָאִים, m. pl. *ebriosi*, juxta quosdam, Ezech. XXIII. 42. et scribitur cum ו, quasi סוֹבְאִים, *ebriosi*, sed legitur סָבָאִים, quod hebræi volunt esse proprium nomen, *Sabæi*, qui alias dicuntur סְבָאִים, Ies. XLV. 14.

סבב סָבַב *circuivit*, *circumivit*, *ambivit*, *circumdedit*, *vertit se*, *divertit*: item *causam præbuit*, *in causa fuit*. Præt. וְסָבַב אֹתָהּ, *circumdedit eam*, Eccles. IX. 14. סַבֹּתִי, *in causa fui*, 1 Sam. XXII. 22. etc. Niph. נָסַב, *vertit*, *convertit se*, *conversus*, *reversus fuit*: *divertit*, *deflexit*, *circumdedit*, *obsedit*, *circumstetit*, *circumvenit*: *circumactus*, *circumvolutus*, *devolutus fuit*, etc. Præter. irregulare, וְנָסְבָה, *et ambiebatur* vel *vertebat se*, Ezech. XLI. 7. pro וְנָסַבָּה. Simile vide in בָּקַק. Pih. infin. סַבֵּב, *circumducere*, 2 Sam. XIV. 20. Fut. וַאֲסוֹבְבָה, *et circumeo*, Psal. XXVI. 6. יְסֹבְבֶנְהוּ, *circumdat eum*, Psalm. XXXII. 10. תְּסוֹבֵב, *circumdat*, *ambit*, Jerem. XXXI. 22. תְּסוֹבְבֵנִי, *circumdato me*, Psalm. XXXII. 7. Hiph. הֵסֵב, *circumvertit*, *evertit*, *avertit*, *amovit*; *convertit*, *divertit*, *divertere fecit* vel *jussit*; *circumduxit*, *circumdedit*. Præt. הֵסַב, *divertere jusserat*, 2 Par. XIII. 13. etc. Hoph. particip. constructum sive nomen, מוּסַב־הַבַּיִת, *ambitus domus*, Ezech. XLI. 7. Plur. מוּסַבּוֹת דְּלָתוֹת, *versatiles valvæ*, ver. 24. מֻסַבֹּת שֵׁם, *versis nomine*, Num. XXXII. 38. id est, *mutatis nominibus*. מֻסַבֹּת מִשְׁבְּצוֹת, *circumclusos fundis*, Exod. XXVIII. 11. Futur. יוּסַב, *circumagetur*, *versabitur*, Ies. XXVIII. 27. cum Daghesch euphonico.

סָבִיב, masc. *circuitus*, *ambitus*: sæpius adverbiascit, et geminari solet, pro *circumquaque*; aut fit præpositio, *circum*, *circa*. Constr. וּסְבִיב הָאָרֶץ, *et circuitus terræ* vel, *qui est in circuitu terræ*, Amos III. 11. Plur. construct. וּבִסְבִיבֵי, *et in circuitibus* (*Jerusalem*) id est, *in circumjacentibus locis*, Jerem. XXXII. 44. סְבִיבָיו, *circuitus ejus*, *qui estis in circuitu ejus*, *circumstantes eum*, Jer. XLVIII. 17. וּסְבִיבָיו, *et* (*in*) *circuitibus ejus*, id est, *circa eum*, Ps. L. 3. סְבִיבֶיךָ, *ambitus tuos*, id est, *ea quæ sunt in circuitu tuo*, Jer. XLVI. 14. Et fœm. סְבִיבֹת, (*in*) *circuitibus*, Num. XI. 24. Aff. סְבִיבוֹתָיו, (*in*) *circuitibus ejus*; id est, *circa eum*, Ezech. XXXII. 22. סְבִיבוֹתֵינוּ, *circuitus nostros*, id est, *omnia quæ circa nos sunt*, Num. XXII. 4.

סִבָּה, f. *causa*, 1 Reg. XII. 15.

נְסִבָּה, f. idem, 2 Par. X. 15.

מֵסַב, m. *circuitus*, 1 Reg. VI. 29. *accubitus*, *circularis* proprie; in orbem enim antiquitus ad mensam sedebant. Aff. בִּמְסִבּוֹ, *in accubitu suo*, Cant. I. 12. Plur. cum aff. מְסִבַּי, *circuituum meorum*, id est, *circumdantium me*, Psalm. CXL. 10. Fœmin. מְסִבּוֹת, *in circuitibus*, *per circuitus*, *per vicissitudines*, Job XXXVII. 12.

מוּסָב, masc. *ambitus*, ut ante in Hophal.

סָבַךְ *implexum*, *perplexum esse*: part. præter. סִירִים סְבֻכִים, *spinæ perplexæ*, Nah. I. 10. Pyh. futurum, יְסֻבָּכוּ, *implexæ fuerunt*, Job VIII. 17.

סְבַךְ, masc. *perplexitas*, *perplexum*, Genes. XXII. 13. Plural. construct. סִבְכֵי הַיַּעַר, *perplexa sylvæ*, Ies. X. 34.

סֹבֶךְ, m. idem: בִּסְבָךְ־עֵץ, *contra perplexa ligni*, Psal. LXXIV. 5.

סֹבֶךְ, שׂוֹבֶךְ, m. idem, 2 Sam. XVIII. 9. cum שׂ loco ס. Cum affixo, מִסֻּבְּכוֹ, *ex perplexo* (*vepreto*) *suo*, Jer. IV. 7. Plural. שְׂבָכִים, *encarpi*, *ornamenta frondosa columnarum*, 1 Reg. VII. 17. Quidam, *opus reticulatum*, exponunt.

שְׂבָכָה, f. *perplexum*, *perplexitas*, 1 Reg. VII. 17. Plur. הַשְּׂבָכוֹת, *encarpi implexi*, 1 Reg. VII. 41. quæ habent etiam שׂ loco ס.

סַבְּכָא, שַׂבְּכָא, Chald. *sambuca*, instrumentum musicum, Dan. III. 5. Græcis σαμβύκη, unde μ in Daghesch conversum est. Ibidem cum Sin, שַׂבְּכָא, ver. 7. R. Saadias exponit *organum*.

סָבַל *portavit*, *tulit*, *bajulavit*: præterit. סְבָלְנוּ, *ferimus*, Thren. V. 7. Pyh. particip. מְסֻבָּלִים, *portare facti*, *onusti*, *onerati*, *carne* scilicet et *pinguedine*, id est, *præpingues*, Psal. CXLIV. 4. Chald. part. מְסוֹבְלִין, *onusta*, id est, *firma*, ut magnum onus portare possint, Esr. VI. 3. vel *portantia*, sensu eodem. Est autem ex forma Pohal pro מְסַבְּלִין. Hithp. futur. וְיִסְתַּבֵּל, *et onustam reddit se*, Eccl. XII. 5.

סַבָּל, m. *bajulus*, Nehem. IV. 4. *onus*, 1 Reg. V. 15. Plur. הַסַּבָּלִים, *bajuli*, 2 Par. XXXIV. 13.

סֵבֶל, masc. *onus*. לְכָל סֵבֶל, *super omne onus*, 1 Reg. XI. 28.

סֹבֶל, m. idem: aff. סֻבֳּלוֹ, *oneris ejus*, Ies. IX. 3.

סִבְלָה, f. idem. Plur. סִבְלֹת, *onera*, Exod. XI. 6. Aff. בְּסִבְלֹתָם, *onera eorum*, Exod. II. 11.

* סִבֹּלֶת, quære in שׁבל.

סְבַר Chald. *cogitavit*, *putavit*, *existimavit*: futur. וְיִסְבַּר, *et cogitabit*, Dan. VII. 25.

סָגַד *adoravit*; *procubuit*, adorandi vel honorandi causa: construitur cum dativo. Futur. אֶסְגּוֹד, *procumbam*, Ies. XLIV. 19. וַיִּסְגָּד־לָמוֹ, *et procumbit eis*, ver. 15. יִסְגְּדוּ, *procumbunt*, Ies. XLVI. 6. Chald. præt. סְגִד, *adoravit*, Dan. II. 46. Particip. סָגְדִין לְצַלְמָא, *adorantes statuam*, Dan. III. 7. Futur. וְיִסְגֻּד, *et adorabit*, Dan. III. 6. נִסְגֻּד, *adorabimus*, Dan. III. 18. וְתִסְגְּדוּן, *et adorabitis* (*statuam*), ver. 5.

סגל סְגֻלָּה, f. *peculium*, Exod. XIX. 5. Affix. לִסְגֻלָּתוֹ, *in peculium suum*, Psal. CXXXV. 4.

סָגָן *antistes*: plur. סְגָנִים, *antistites*, Ies. XLI. 25. Aff. וּסְגָנֶיהָ, *et antistites ejus*, Jerem. LI. 57. Chald. סִגְנִין, *antistitum*, Dan. II. 48. et סִגְנַיָּא, Dan. III. 2.

סָגַר *clausit*, *conclusit*, *inclusit*, *occlusit*, *præclusit*: *tradidit*, *dedidit*. Præt. וְהַדֶּלֶת סָגָר, *et januam clausit*, Gen. XIX. 6. etc. Chald. præterit. וּסְגַר פֻּם, *et occlusit os*, Dan. VI. 23. Niph. præterit. נִסְגַּר, *inclusit se*, 1 Sam. XXIII. 7. Imper. הִסָּגֵר, *in-*

clude te, Ezech. III. 24. Fut. תִּסָּגֵר, *secluditor*, Num. XII. 14. יִסָּגְרוּ, *occludantur*, Ies. XLV. 1. Pih. præter. סִגַּר, *tradidit*, *conclusit*, 1 Sam. XXVI. 8. סִגְּרַנִי, *dedidit me*, 1 Sam. XXIV. 19. Futur. יְסַגֶּרְךָ, *tradet te*, *dedet te*, 1 Sam. XVII. 46. Pyh. præter. סֻגַּר כָּל־בַּיִת, *claudetur omnis domus*, Ies. XXIV. 10. סֻגְּרוּ, *occludentur*, Jer. XIII. 19. Part. fœm. וּמְסֻגֶּרֶת, *et occlusam*, Jos. VI. 1. Hiph. præter. הִסְגִּיר אֹתוֹ, *reclusit eam*, Levit. XIV. 46. לַדֶּבֶר הִסְגִּיר, *pesti dedidit*, Psal. LXXVIII. 50.

סָגוּר. masc. *inclusum*. זָהָב סָגוּר, *auro incluso*, 1 Reg. VI. 20, 21. Quidam, *auro optimo*, quod propter bonitatem *inclusum* erat et *asservatum*. Talmudici scribunt sic dictum, quod quum venum exponeretur, reliquæ officinæ essent נסגרות, *clausæ*, propter hujus bonitatem et præstantiam: Ioma fol. 45. Chaldæus, דַּהֲבָא טָבָא, *auro optimo*. Kimchi in libro Radicum, ממוהר ומזוקק, *mundo et purgatissimo*, *puro puto*. Vide זהב.

סְגוֹר, m. *clausura*, Hos. XIII. 8. *aurum optimum*, Job XXVIII. 15. ab *includendo* et *asservando* sic dictum, ut ante.

סוּגַר, m. *claustrum*. בַּסּוּגַר, *in claustro*, Ezech. XIX. 9. Chaldæus, בְּקוֹלָרִין, *collaribus ferreis*, *clausuris ferreis*, quæ *collo* imponuntur.

סַגְרִיר, m. *imber vehemens*, sic dictus, quod hominem *includat*, Prov. XXVII. 15.

מַסְגֵּר, *claustrum*, *carcer*, Ies. XXIV. 22. מִמַּסְגֵּר, *e claustro*, Psal. CXLII. 8. Item *claustrarius*, *faber ferrarius*, 2 Reg. XXIV. 14.

מִסְגֶּרֶת, f. *tænia*, quasi *circumclusionem* dicas, Exod. XXV. 25. Aff. לְמִסְגַּרְתּוֹ, *ad tæniam ejus*, ibidem.

מִסְגְּרוֹת, f. pl. *clausuræ*: *fasciæ*, quasi *circumclusiones* dictæ, 1 Reg. VII. 28. Cum affixo, מִמִּסְגְּרוֹתָם, *de conclavibus*, *claustris suis*, 2 Sam. XXII. 46.

סַד m. *cippus*, *compes*: בַּסַּד, *in compede*, Job XIII. 27. et XXXIII. 11. Quædam exemplaria habent סָד, quasi a סוד.

סדן סָדִין, m. *sindon*, Proverb. XXXI. 24. Plural. סְדִינִים, *sindones*, Jud. XIV. 12.

סדר סֶדֶר m. *ordo*: סְדָרִים, *ordines*, Job X. 22. Et ס in שׂ mutato, שְׂדֵרוֹת, f. *ordinationes*, *coaxationes*, 1 Reg. VI. 9. הַשְּׂדֵרוֹת, *ordines hos*, sc. *armatorum*, 2 Reg. XI. 8, 15. Verbum סִדֵּר, *ordinare*, *disponere*, Chaldæis et Rabbinis tritissimum est.

מִסְדְּרוֹנָה, f. προκοιτὼν, *procœton*, vestibulum in quo custodes principum *excubant*, Jud. III. 23.

סהר סַהַר m. *rotunditas*: אַגַּן הַסַּהַר, *crater rotunditatis*, Cant. VII. 3. id est, *rotundus*.

סֹהַר, m. *turris*, *carcer*, a *rotunditate* ædificii, Gen. XXXIX. 20.

שַׂהֲרוֹנִים, m. *lunulæ*, ornamenta sive monilia pretiosa, a *lunari forma* sic appellata, Jud. VIII. 21. Ies. III. 18. a chaldæo סַהֲרָא, *luna*, quod plena, *rotunda* est.

סוּג *avertit se*, *retrocessit*. Præt. סָג, *retrocessit*, Psal. LIII. 4. Partic. Pahul, סוּג לֵב, *aversus animo*, Prov. XIV. 14. Et ex chaldaica significatione, fœm. סוּגָה, *septus*, Cant. VII. 2. Rabbinis סְיָג, est *sepes*. Fut. in Cholem, נָסוֹג, *retrocedemus*, Psalm. LXXX. 9. Niph. נָסוֹג, *retroactus* vel *aversus fuit*, *avertit se*: לֹא־נָסוֹג

אָחוֹר לִבֵּנוּ, *non agitur retrorsum animus noster*, Psal. XLIV. 19. Et cum שׂ loco ס, נָשׂוֹג, *retrocedebat, aversum fuit*, 2 Sam. I. 22. נָסוֹגוּ אָחוֹר, *aversi sunt retrorsum*, Ies. XLII. 17. Hoph. præt. וְהֻסַּג אָחוֹר, *et aversum est*, pro וְהוּסַג, Ies. LIX. 14.

סוֹד m. *arcanum, secretum: consilium*, sic dictum, quod *arcanum* sit, et *in arcano* capiatur: *cœtus consultantium*, Psal. XXV. 14. עַל־סוֹד, *super cœtum*, Jer. VI. 11. Aff. בְּסֹדָם, *in arcanum consilium eorum*, Genes. XLIX. 6. בְּסוֹדִי, *in consilio meo*, Jer. XXIII. 22. Affine est verbo יָסַד, unde et Rabbinis *fundamentum* significat.

מַסְוֶה סוה, m. *velamen, velum:* וַיִּתֵּן עַל־פָּנָיו מַסְוֶה, *imposuit faciei suæ velamen*, Exod. XXXIV. 33.

* סוט, סוט, סֵטִים, *declinantes*, vide in שָׂטָה.

סוּךְ *unxit, unctus fuit, unxit se.* Præterit. וָסוֹךְ לֹא סַכְתִּי, *et ungendo non unxeram me*, Dan. X. 3. וָסַכְתְּ, *et unges te*, Ruth III. 3. Futur. וָאֲסֻכֵךְ, *et unxi te*, Ezech. XVI. 9. תָסוּךְ, *unges te*, Deut. XXVIII. 40. וַיְסֻכוּם, *et unxerunt eos*, 2 Par. XXVIII. 15. Pih. ex geminatis duabus radicalibus, סִכְסֵךְ, *miscere, commiscere*. Præt. וְסִכְסַכְתִּי, *et commiscebo*, Ies. XIX. 2. Futur. אֹיְבָיו יְסַכְסֵךְ, *inimicos ejus commiscebit*, Ies. IX. 10. Hiph. part. מֵסִיךְ, vide infra in סָכַךְ. Fut. וַיָּסֶךְ, *et unxit se*, 2 Sam. XII. 20.

אָסוּךְ, masc. *lecythus*, vas *olei* sive *unguenti*, 2 Reg. IV. 2.

סָךְ, m. *turba mixta*, Psal. XLII. 5.

מְסוּכָה, vide in שׂוּךְ.

סִיוָן סון, m. *Sivan*, nomen mensis *Maii*, Esth. VIII. 9. ubi vocatur *tertius*, scil. a *Martio*. Vide supra in נסן.

סוּס m. *equus*, Gen. XLIX. 17. *grus*, Ies. XXXVIII. 14. quod grus similis sit equo proceritate, statura et voce, scribit Mercerus. At וְסוּס, Jer. VIII. 7. legendum וְסִיס, *et grus:* ubi Jonathan transfert כּוּרְכְיָא, quod Rabbinis significat *gruem*; et sic R. Salomon, גרואה. Plural. סוּסִים, *equi*, Deuter. XVII. 16. Constr. וְסוּסֵי, *et equi*, 2 Reg. II. 11. Affix. כְּסוּסַי כְּסוּסֶיךָ, *sicut equi mei, sic equi tui*, 1 Reg. XXII. 4. R. Bechai in Gen. II. ab *hilaritate* sic dici existimat; cum sit natura *hilaris*, et sessorem sua alacritate *exhilaret*. Alibi, לכן הוא נקרא סוס שהוא כמו שׂשׂ, *idcirco vocatur* Sus, *quod est quasi* Sas, id est, *hilaris*, Deut. XVII.

סוּסָה, f. *equitatus, equitium:* unde לְסֻסָתִי, *equitio*, Cant. I. 9. cum י paragogico, juxta Aben Esram.

סוּף *deficere, desinere, consumi, finiri*. Præt. סָפוּ, *desinunt*, Psalm. LXXIII. 19. וְסָפוּ, *et deficient*, Amos III. 15. Futur. יָסוּף, *interibit, deficiet*, Esth. IX. 28. יָסֻפוּ, *consumentur*, Ies. LXVI. 17. Chald. præterit. fœmin. סָפַת, *completum fuit*, Dan. IV. 30. Hiph. futur. אָסֵף כֹּל, *consumam, deficere faciam omnia*, Soph. I. 2. vel *recipiendo recipiam*, quasi ab אָסַף per contractionem, pro אֶאֱסֹף. Futur. אֲסִיפֵם, *consumam eos*, vel *recipiam eos*, Jerem. VIII. 13. Chald. futur. fœm. וְתָסֵף, *et consumet*, Dan. II. 44.

סוֹף, m. *finis, extremitas*, Eccles. III. 11. בְּסוֹף הַנַּחַל, *in extremitate torrentis*, 2 Paral. XX. 16. Chald.

לְסוֹף, *ad finem*, Dan. IV. 8. עַד־סוֹפָא, *ad finem usque*, Dan. VI. 27.

סוּף, m. *alga*, *juncus*, *juncetum*, quod *in extremitate* fluminum crescat, Ies. XIX. 6. בַּסּוּף, *in alga*, Exod. II. 3.

סוּפָה, f. *turbo*, a *consumendo*, Ies. XVII. 13. Et cum duplici signo fœmineo, סוּפָתָה, Hos. VIII. 7. Aff. וּבְסוּפָתְךָ, *et in turbine tuo*, Psalm. LXXXIII. 16. Plur. כְּסוּפוֹת, *sicut turbines*, Ies. XXI. 1.

סוּר *discessit*, *recessit*, *secessit*, *declinavit*, *divertit*: construitur cum præpos. אֶל ,מֵעַל ,מִן. Præterit. סָר מֵעָלָיו, *recessit ab eo*, Jud. XVI. 20. Infinit. בְּשׂוּרִי, *cum discessero ab eis*, Hos. IX. 12. cum שׂ loco ס. Futur. לֹא־יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה, *non recedet sceptrum de Jehudah*, Gen. XLIX. 10. Pravam ejus interpretationem vide apud Talmudicos in Sanhedrin cap. 1. fol. 5. 1. Pih. præt. סוֹרֵר, *vagas efficit*, Thren. III. 11. vide et infra in סָרַר. Hiph. הֵסִיר, *recedere fecit*: *abstulit*, *sustulit*, *avertit*, *abduxit*, *amovit*, *removit*, *summovit*, *detraxit*, *deposuit*. Præter. הֵסִיר תְּפִלָּתִי, *amovit orationem meam*, Psal. LXVI. 20. Hoph. הוּסַר, *amotus*, *remotus*, *ablatus fuit*, Dan. XII. 11. Particip. מוּסָר מֵעִיר, *amota est*, *amovetur ab urbe*, id est, *ne sit amplius urbs*, Ies. XVII. 1. Plur. הַמּוּסָרִים, *qui amoti erant*, 1 Sam. XXI. 7. Futur. יוּסַר, *auferetur*, Lev. IV. 35.

סַר, m. *fastidiosus*, quasi *avertens se ab omnibus*, 1 Reg. XX. 43. cum Pathach loco Kametz.

סָרָה, f. *recessio*, *dimotio*, *aversio*, *apostasia*, Deuter. XIII. 5. Ies. I. 5. מַכַּת בִּלְתִּי סָרָה, *plaga sine dimotione*, Ies. XIV. 6. id est, *immota*, *permanente*.

סוּרִים, m. pl. *degeneres*: constr. סוּרֵי הַגֶּפֶן, *degeneres palmites vitis*, Jerem. II. 21. Aff. יְסוּרַי, *et degeneres mei*, Jerem. XVII. 13. id est, סוּרִים מִמֶּךָ, *recedentes*, *deficientes a te*, juxta Kimchium. Aut סוּרַי est pro סוּרִים, cui simile vide in שָׂדֶה. Scribitur autem ab initio cum י, quasi a יָסַר, sed juxta Masorethas legendum est וְסוּרַי.

סוּרָה, f. *recedens*, *fugitiva*, Ies. XLIX. 21.

סוּת Hiph. הֵסִית, *incitavit*, *persuasit*, *seduxit*, *avertit*. Præt. הֲסִיתְךָ מִפִּי־צָר, *avertit te ab ore angustiæ*, Job XXXVI. 16. הֱסִיתְךָ בִי, *incitavit te in me*, 1 Sam. XXVI. 19. Vocalis longa aliquoties in brevem et Daghesch convertitur, הִסִּיתוּךָ, *incitarunt te*, Jer. XXXVIII. 22. cui simile in זוּל. Et aliter, הֵסַתָּה אֹתוֹ, *seducebat eum*, 1 Reg. XXI. 25. pro הֵסִיתָה. Participium, מַסִּית אֶתְכֶם, *incitat vos*, Jer. XLIII. 3. pro מֵסִית. Fut. פֶּן־יַסִּית, *ne seducat vos*, pro יָסִית, Ies. XXXVI. 18. וַיָּסֶת אֶת־דָּוִד, *et incitavit Davidem*, 2 Sam. XXIV. 1.

* סוּתה, vide in כָּסָה.

סָחַב *traxit*: præt. וְסָחַבְנוּ אֹתוֹ, *et trahemus eum*, 2 Sam. XVII. 13. Infin. סָחוֹב, *trahendo*, Jer. XXII. 19. לִסְחֹב, *ad trahendum*, Jer. XV. 3. Futur. יִסְחָבוּם, *raptaverint eos*, Jer. XLIX. 20.

סְחָבוֹת, f. pl. *extracta*, Jerem. XXXVIII. 11. *abjectæ* et *laceræ vestes*.

סָחָה Pih. *expurgavit*, *abrasit*. Præter. וְסִחֵיתִי עֲפָרָהּ, *et abradam*

pulverem ejus, Ezech. XXVI. 4. Niph. futur. יִסַּח, vide in נָסַח.

סְחִי, m. *abrasio*, *purgamentum*, *sordes*, Thren. III. 45. Hinc quidam deducunt, כַּסּוּחָה, *sicut sordes*, Ies. V. 25. Sic Targum, כְּסְחִיתָא, cum quo consentit R. Salomon. Vide כסח.

סָחַף *abduxit*, *everrit*, *more torrentis* גוּ:ר *aquæ inundantis*. Particip. מָטָר סֹחֵף, *pluvia everrens*, Prov. XXVIII. 3, Niph. præterit. נִסְחַף אַבִּירֶיךָ, *everritur quisque robustorum tuorum*, Jer. XLVI. 15.

סָחַר *circuivit*, negotiandi causa, *mercatus*, *negotiatus*, *nundinatus est*. Præt. סָחֲרוּ, *circumeunt negotiandi causa*, *nundinantur*, Jer. XIV. 18. Imp. וּסְחָרוּהָ, *et circuite eam*, *negotiamini (in) ea*, Genes. XXXIV. 10. Futur. וַיִּסְחֲרוּ אוֹתָהּ, *et negotiati sunt in ea*, ver. 21. Geminatis posterioribus duabus radicalibus, præteritum, לִבִּי סְחַרְחַר, *cor meum circumit*, *palpitat*, Psal. XXXVIII 11.

סֹחֵר, masc. *negotiator*, *mercator*, Prov. XXXI. 14. Plur. סֹחֲרִים, *mercatores*, Gen. XXXVII. 28. Constr. סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ, *mercatores regis*, 2 Par. I. 16. Aff. סֹחֲרֶיהָ, *mercatores ejus*, Ies. XXIII. 8. Fœmin. סֹחֶרָה vel סֹחֶרֶת, *negotiatrix*: aff. סֹחַרְתֵּךְ, *negotiatrix tua*, Ezech. XXVII. 12, 16.

סַחַר, masc. *negotiatio*, *mercatura*, *mercimonium*, *mercatus*, *merx*. Affix. סַחְרָהּ, *negotiatio*, *merx ejus*, Ies. XXIII. 18.

סָחָר, m. idem. Constr. סְחַר גּוֹיִם, *mercatus gentium*, Ies. XXIII. 3.

סְחֹרָה, f. idem. Construct. סְחֹרַת יָדֵךְ, *negotiatio manus tuæ*, Ezech. XXVII. 15.

מִסְחָר, m. idem. Constr. וּמִסְחַר הָרֹכְלִים, *et mercaturam aromatariorum*, 1 Reg. X. 15.

סֹחֵרָה, f. *parma*, munimentum *ambiens* et *circumtegens* ab hostium injuria, Psal. XCI. 4.

סֹחֶרֶת, f. *socharæth*, lapidis præstantis species, Esth. I. 6. Videtur in pavimento magnifico adhibitus fuisse. Variant interpretes.

סחש סָחִישׁ, m. *sponte renatum*, 2 Reg. XIX. 29. quod scil. ex præcedentis annis frugibus resectis, *sponte recrescit*. Et transpositis literis שׁ et ס, שָׁחִיס, Ies. XXXVII. 30.

סִיג m. *scoria*: לְסִיג, *in scoriam*, Ezech. XXII. 18. Plural. הָגוֹ סִיגִים, *auferendo scorias*, Prov. XXV. 4. Primo י deficiente, סִגִים, Ezech. XXII. 18. לְסִגִים, *in scorias*, Ezech. XXII. 19. Affix. סִיגַיִךְ, *scorias tuas*, Ies. I. 25.

• סִיוָן; vide in סון.

סִיר c. *olla*, Exod. XVI. 3. Item *spina*. Plur: masc. סִירִים, *spinæ*, Ies. XXXIV. 13. כְּקוֹל הַסִּירִים, *sicut sonitus spinarum*, Eccles. VII. 5. Fœmin. סִירוֹת, *ollæ*, 2 Par. IV. 11. Semel *hami*, sic dicti, quod instar *spinarum* pungant et penetrent: בְּסִירוֹת, *cum hamis*, Amos IV. 2.

סָכַךְ *texit*, *obtexit*, *protexit*: *obduxit*, *operuit* Sæpe construitur cum præpositione עַל; et ס commutatur interdum in שׂ. Præter. סַכֹּתָה בֶעָנָן, *obtegis nube*, Thren. III. 44. וְשַׂכֹּתִי כַפִּי עָלֶיךָ, *et obtegam te manu mea*, Exod. XXXIII. 22. Particip. סוֹכֵךְ, *protegens* vel *protector*, Ezech. XXVIII. 14. Plur. סֹכְכִים, *obtegentes*, Exod. XXV. 20. Futur. תְּסֻכֵּנִי, *obtexisti me*, Psalm. CXXXIX. 13. Pih. futur. תְּשֹׂכְכֵנִי, *texisti me*, Job X. 11.

Hinc possit esse סְכֵסֵךְ, quod vide in סוך. Hiph. particip. מֵסִיךְ הוּא אֶת־רַגְלָיו, *tegit ipse pedes suos*, Jud. III. 24. cum Chirek loco Tzere. Sic inf. לְהָסֵךְ, *ad tegendum*, 1 Sam. XXIV. 4. Futur. וַיָּסֶךְ עַל־אֲרוֹן, *et obtexit arcam*, Exod. XL. 21. Metaphorice *clausit*, *occlusit*, Job XXXVIII. 8. וְתָסֵךְ עָלֵימוֹ, *et proteges eos*, Psalm. V. 12. Hoph. fut. יֻסַּךְ, *tegetur*, pro יוּסַךְ, Exod. XXV. 29.

סֹךְ, שֹׂךְ, m. *tugurium*, *tabernaculum*: aff. סֻכּוֹ, *tugurium ejus*, Psalm. LXXVI. 3. שֻׂכּוֹ, *tabernaculum suum*, Thren. II. 6. Et cum ה in fine, בְּסֻכֹּה, *in tugurio suo*, Psalm. XXVII. 5.

סָךְ, vide supra in סוּךְ.

סֻכָּה, f. idem: Jon. IV. 5. Constr. אֶת־סֻכַּת דָּוִיד, *tugurium Davidis*, Amos IX. 11. Aff. סֻכָּתוֹ, *tugurium suum*, Ps. XVIII. 12. Plural. סֻכּוֹת, *tuguria*, Genes. XXXIII. 17. ubi et proprium nomen loci est a *tuguriis* sic dicti. הַסֻּכּוֹת, *tabernaculorum*, *tuguriorum*, Lev. XXIII. 34.

סִכּוּת, f. *tabernaculum*, Amos V. 26.

מָסָךְ, masc. *tegumentum*, Exod. XXVI. 36. Construct. וְאֵת מָסַךְ, *et tegumentum portæ*, Exod. XXXV. 17.

מוּסָךְ, m. *tegmen*. Construct. וְאֵת מוּסַךְ הַשַּׁבָּת, *et tegmen sabbathi*, 2 Reg. XVI. 18.

מְסֻכָּה, fœm. *operimentum*: affix. מְסֻכָתֶךָ, *operimentum tuum*, Ezech. XXVIII. 13.

מְסוּכָה, vide in שׂוּךְ.

סָכַל Pih. *stultum reddidit* vel *effecit*, *infatuavit*. Imper. סַכֶּל־נָא, *stultum redde nunc*, 2 Sam. XV. 31. Futur. וְדַעְתָּם יְסַכֵּל, *et scientiam eorum infatuaturus est*, Ies. XLIV. 25. Niph. præter. נִסְכַּלְתָּ, *stulte egisti*, 2 Paral. XVI. 9. נִסְכַּלְתִּי, *stulte egi*, 2 Sam. XXIV. 10. Hiph. præterit. הִסְכַּלְתָּ, *stulte egisti*, Genes. XXXI. 28. הִסְכַּלְתִּי, *stulte egi*, 1 Sam. XXVI. 21.

סָכָל, m. *stultus*, *stolidus*, Eccles. II. 19. Plural. בָּנִים סְכָלִים, *filii stulti*, Jer. IV. 22.

סֶכֶל, m. *stultitia*, *stoliditas*, Eccl. X. 6.

סִכְלוּת, f. idem, Eccles. X. 1. Et cum שׂ, שִׂכְלוּת, Eccles. I. 17.

סָכַן *profuit*. Est autem magis chaldaicum, quam hebraicum, unde ad diversa significata traducitur: fut. יִסְכּוֹן, *prodest*, Job XV. 3. מַה־יִּסְכָּן־לָךְ, *quid proderit tibi?* Job XXXV. 3. Niph. נִסְכַּן, *periclitari*, qua significatione chaldæis et Rabbinis usitatissimum. Futur. יִסָּכֶן בָּם, *periclitabitur in eis*, Eccles. X. 9. Hiph. הִסְכִּין, *solitus fuit*, *assuevit*, *assuefactus fuit*. Præterit. וְכָל־דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה, *omnium viarum mearum assuefactus es*, Psal. CXXXIX. 3. id est, *peritus*. Infin. cum præt. הַהַסְכֵּן הִסְכַּנְתִּי, *num solendo solita sum? an umquam solita fui?* Num. XXII. 30. Imp. הַסְכֶּן־נָא, *assuesce quæso*, Job XXII. 21.

סֹכֵן, m. *thesaurarius*, *præfectus aulæ*, quasi *publicus adjutor* dictus, *qui prodest multis*, Ies. XXII. 15.

סֹכֶנֶת, fœm. *adjutrix*, quæ *prodest* et *utilitatem* affert, 1 Reg. I. 2.

מִסְכֵּן, m. *indigus*, *penuriosus*, qui *de suo aliis non potest prodesse*, sed

aliorum auxilio opus habet, Eccles. IV. 13.

מְסֻכָּן, m. idem, Ies XL. 20. juxta Kimchium: Aben Esra, *præfectus*, *thesaurarius oblationum*: R. Salomon, *assuefactus*, *edoctus*.

מִסְכֵּנוּת, fœm. *penuria*, Deuter. VIII. 9.

מִסְכְּנוֹת, f. pl. *penuaria*, *apothecæ*, *thesauri*, *promptuaria*, *armamentaria*: עָרֵי מִסְכְּנוֹת, *urbes thesaurorum* vel *armamentariorum*, Exod. I. 11.

סִכֵּר Pih. *conclusit*, *obturavit*, *tradidit*, *inclusit*: præter. וְסִכַּרְתִּי, *et conclusi*, Ies. XIX. 4. Niph. יִסָּכֵר, *obturabitur*, Ps. LXIII. 12. וַיִּסָּכְרוּ, *et obturati sunt*, Genes. VIII. 2. ubi Aben Esra scribit, idem esse hoc verbum quod סָגַר, commutatis inter se ג et כ.

שֶׂכֶר, m. *clausura*, *excipulus*, locus in quo *concluduntur* aquæ, Ies. XIX. 10. Quidam *rete* explicant.

סכת Hiph. הִסְכִּית, *auscultavit*, *attendit*. Imper. הַסְכֵּת, *attende*, Deut. XXVII. 9.

סלא Pyh. סֻלָּא, *æstimari*, *taxari*. Part. הַמְסֻלָּאִים, *taxati*, Thren. IV. 2. Futur. cum ה loco א, תְּסֻלֶּה, *æstimabitur*, Job XXVIII. 16.

סִלֵּד Pih. *æstuare*. Fut. וַאֲסַלְּדָה בְחִילָה, *et exæstuo dolore*, Job VI. 10. juxta R. Levi: Aben Esra, *obduresco*: Rabbinis etiam *orare*, *suppliciter precari* est, quam significationem R. Anschel in suo lexico hebræogermanico sequitur.

סָלָה *stravit*, *prostravit*, *conculcavit*. Præter. סָלִיתָ כָּל־שׁוֹגִים, *conculcas omnes errantes*, Psalm. CXIX. 118. Pih. præterit. סִלָּה, *conculcat*, Thren. I. 15. Pyh. תְּסֻלֶּה, vide supra in סלא.

סֶלָה, *Sælah*, vocabulum sive nota musica per se nihil significans. R. David Kimchi scribit *elevationem* significare, quasi a סָלַל irregulari forma deductum, quod ibi cantores *vocem elevarent*. Possit et a סָלָה esse, quasi vocis *sternendæ* et *remittendæ* symbolum, notans *communem pausam*, in qua voces omnes æquabili et temperato concentu quasi *sternebantur* et *pausabant*, non tam moderatæ interspirationis, quam gravis cujusdam suavitatis causa. Apud Rabbinos etiam est נֶצַח, *sempiternum*, *perpetuo*, *in seculum*. Sic chaldaice, pro סֶלָה, in Targum, לְעָלְמֵי עָלְמִין, Psalm. XLIV. 9.

סָלַח *condonavit*, *remisit*: construitur cum ל, sive dativo. Præterit. סָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ, *condonas iniquitates nostras*, Exod. XXXIV. 9. Niph. præterit. וְנִסְלַח לוֹ, *et condonabitur ipsi*, Num. XV. 28.

סַלָּח, masc. *condonator*, Psalm. LXXXVI. 5.

סְלִיחָה, fœm. *condonatio*, *remissio*: Psal. CXXX. 4. Plur. סְלִיחוֹת, *condonationes*, Neh. IX. 17.

סָלַל *aggeravit*, *contumulavit*, *extulit*, *exaltavit*. Est proprie *viam aggesta terra sternere* et *elevare*; unde deinceps latiori *extollendi* significatione sumitur. Part. præt. fœm. דֶּרֶךְ לֹא סְלוּלָה, *via non aggesta*, Jerem. XVIII. 15. Imperat. סֹלּוּ, *aggerate*, Ies. LVII. 14. סָלּוּהָ, *contumulate eam*, Jer. L. 26. Futur. וַיָּסֹלּוּ, *et aggerarunt*, Job XIX. 12. Pih. geminata prima radicali, imper. סַלְסְלֶהָ, *extolle eam*, Proverb. IV. 8. Hithp.

part. מִתְּסוֹלֵל, *extollis te ipsum*, Exod. IX. 17.

סַל, masc. *canistrum*, ab *attollendo* dictum: plerumque enim supra caput *attollitur*, ut coquus sive pistor ille fecerat, Genes. XL. 17. Plural. סַלִּים, *canistra*, ver. 18.

סֹלְלָה, f. *agger*, aggesta moles terræ, 2 Sam. XX. 15. item, 2 Reg. XIX. 32. juxta chaldæum et hebræos. Plur. הַסֹּלְלוֹת, *aggestæ moles, aggeres*, Jer. XXXII. 24.

סַלְסִלּוֹת, f. pl. *quali*, corbes vindemiatoriæ, per quas mustum prælo expressum colatur, Jer. VI. 9.

מַסְלוּל, m. *agger*, aggesta et excelsa via, Ies. XXXV. 8.

מְסִלָּה, f. *aggesta*, *strata*, *trita via*, Ies. XI. 16. Constr. מְסִלַּת יְשָׁרִים, *via rectorum est*, Prov. XVI. 17. Aff. בִּמְסִלָּתוֹ, *per tritam viam suam*, Joel II. 8. Plural. מְסִלּוֹת, *viæ* vel *itinera trita*, Ies. XXXIII. 8. *aggeres*, *aggestæ viæ*, 2 Par. IX. 11. Aff. וּמְסִלֹּתַי, *et aggestæ viæ meæ*, Ies. XLIX. 11.

סלם סֻלָּם, masc. *scala*; סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה, *scala constituta* (*erat*) *in terra*, Gen. XXVIII. 12.

סלן סַלּוֹן, סִלּוֹן, m. *spinus*, *spina*, Ezech. XXVIII. 24. Plur. וְסַלּוֹנִים, *et spinæ aculeatæ*, Ezech. II. 6.

סלע סֶלַע, m. *petra*, Psal. XL. 3. Aff. סַלְעוֹ, *petra ejus*, Ies. XXXI. 9. סַלְעִי, *petra mea*, Psal. XVIII. 3. Plur. סְלָעִים, *petræ*, Psal. CIV. 18.

סָלְעָם, m. *bombyx*, juxta quosdam, Lev. XI. 22. Talmudici locustæ speciem esse scribunt, codice Cholin cap. 3. fol. 65. sic dictam, quod *petris* delectetur, a סֶלַע. Quibusdam vero ם est radicale, *attelabus*, locustæ species sine alis.

סלף Pih. *pervertit*: particip. מְסַלֵּף רְשָׁעִים, *pervertit improbos*, Prov. XXI. 12. Futur. יְסַלֵּף, *pervertit*, Job XII. 19. תְּסַלֵּף, *pervertit*, Prov. XIX. 3.

סֶלֶף, m. *perversitas*, Prov. XI. 3.

סלק Chald. *ascendit*. Præter. fœm. סִלְקָת, *ascendebat*, *succrescebat*, Dan. VII. 8. cum Kametz juxta Masoram, sed irregulariter. Et סִלְקַת, ver. 20. סְלִיקוּ, *ascenderunt*, Esr. IV. 13. Partic. præsens, plur. fœm. סָלְקָן, *ascendebant*, Dan. VII. 3.

סלת f. *simila*, *similago*, Genes. XVIII. 6. Aff. מִסָּלְתָּהּ, *e simila ejus*, Lev. II. 2.

סמם סַמִּים, m. pl. *aromata*, ea in primis, quæ *ad suffitum* adhibebantur, Exod. XXX. 7. Rabbini utuntur etiam in singulari, et sumitur quoque in malum, ut סַם הַמָּוֶת, *aroma mortis*, id est *venenum lethale*.

סמדר *uva prima*, quæ flore decidente, apparere incipit, Cant. II. 13. et VII. 13.

סָמַךְ *nixus*, *innixus fuit*, *incubuit*: et sic construitur cum עַל: *imposuit*, *fulcivit*. *sustentavit*, *appropinquavit*. Præt. וַיִּסְמֹךְ מֹשֶׁה אֶת־יָדָיו עָלָיו, *nixus fuit Moses manibus suis super eum*, Deut. XXXIV. 9. id est, *imposuit ei manus*. סָמַךְ מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל־יְרוּשָׁלִַם, *accedit*, *appropinquat rex Babel ad Jerusalem*, Ezech. XXIV. 2. וְסָמַכְתָּ אֶת־יָדְךָ, *et impones manum tuam*, Numer. XXVII. 18. סְמַכְתִּיו, *fulcivi eum*, Genes. XXVII. 37 Particip. præt. סָמוּךְ, *fultus*, Psal. CXII. 8. Niph.

præter. עָלֶיךָ נִסְמַכְתִּי, *tibi innitor*, Psal. LXXI. 6. נִסְמָכוּ, *innitantur*, Ies. XLVIII. 2. Futur. יִסָּמֵךְ, *innixus fuerit*, 2 Reg. XVIII. 21. Pih. imp. סַמְּכוּנִי, *fulcite me*, Cant. II. 5.

סֶמֶל masc. *simulacrum*; סֶמֶל הַקִּנְאָה, *simulacrum zelotypiæ*, Ezech. VIII. 5.

סמן Niph. נִסְמָן, *signare*. Part. וּשְׂעֹרָה נִסְמָן, *et hordeum signatum* vel *designatum*, id est, *insigne* et *optimum*, Ies. XXVIII. 25. Hinc סִימָן, *σημεῖον*, *signum*, apud Rabbinos, quo et *caput libri* appellant.

סמף סוּמְפֹּנְיָה, Chald. *symphonia*, *συμφωνία*, Dan. III. 15. vel סוּמְפֹּנְיָה, ver. 5. vel סִיפֹּנְיָא, ver. 10. quod Masorethæ legendum restituerunt סוּמְפֹּנְיָא. A græcis mutuata vox, ut etiam aliæ in Daniele.

סמר *horruit*, *riguit*: præterit. סָמַר מִפַּחְדְּךָ, *horret pavore tui*, Psal. CXIX. 120. Pih. futurum, תְּסַמֵּר שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי, *horrere* vel *horridos efficeret*; *horrificaret pilos carnis meæ*, Job IV. 15.

מַסְמְרִים, m. pl. *clavi*, sic dicti quod cum *horrore* et *crepitu quodam* infigantur, Ies. XLI. 7. Et מ cum Chirek, לְמִסְמְרִים, *in clavos*, 1 Par. XXII. 3. Fœm. בְּמַסְמְרוֹת, *cum clavis*, Jer. X. 4. לְמִסְמְרוֹת, *in clavos*, 2 Par. III. 9. Et ס in שׂ commutato, וּכְמַשְׂמְרוֹת, *et sicut clavi*, Eccles. XII. 11.

סנה m. *rubus*; שֹׁכְנִי סְנֶה, *inhabitantis rubum*, Deuter. XXXIII. 16. Hinc סִינַי, *Sinai*, montis nomen, a *rubi* copia, כי האבנים הנמצאים בו יצוייר עליהם הסנה, *quod lapides inventi in eo figuratum in se habeant rubum*, ut scribunt commentatores in librum More Nebhuchim par. 1. cap. 66. adeo ut etiam in fragmentis lapidum istorum *figuræ rubi* apparuerint; quod se Ephodæus, alter istorum commentatorum, vidisse scribit.

סַנְוֵר m. *cæcitas*, *obtenebratio oculorum et cordis*, ut Aben Esra annotat. Plur. בַּסַּנְוֵרִים, *cæcitatibus*, hoc est, *summa* et *densissima cæcitate*, Genes. XIX. 11. Idem exstat 2 Reg. VI. 18. Hinc תְּנַקֵּר, *excæcabis*, Numer. XVI. 14. in Targum Jonathanis.

סַנְסִן m. *ramus*, *palmes*. Plur. סַנְסִנִּים; cum affixo, בְּסַנְסִנָּיו, *in palmites ejus*, Cant. VII. 9.

סְנַפִּיר m. *pinnæ piscium*. כֹּל אֲשֶׁר לוֹ סְנַפִּיר, *cuicumque sunt pinnæ*, Lev. XI. 9, 10.

סָס masc. *tinea*, *blatta*: כַּצֶּמֶר יֹאכְלֵם סָס, *sicut lanam exedet eos blatta*, Ies. LI. 8. græce *σής*, Matth. VI. 19. syriace, סָסָא.

סָעַד *fulcivit*, *suffulcivit*, *sustentavit*: præterit. וְסָעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ, *et sustentat benignitate solium suum*, Proverb. XX. 28. Chald. *auxiliari*, *juvare*: particip. Pih. מְסַעֲדִין, *suffulcientes*, *juvantes*, Esr. V. 2.

מִסְעָד m. *fulcrum*, *fulcimentum*: 1 Reg. X. 12. Kimchi, *columnas*: R. Salomon, *pavimentum*: quidam, *repagulum*.

* סעה, unde סֹעָה, quod vide in נסע.

סעף סְעִיף, m. *ramus*: metaphorice, *scopulus*, *cogitatio*. Constr. סְעִיף סֶלַע, *scopulum petræ*, Jud. XV. 11. Plural. עַל־שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים, *in*

duabus istis cogitationibus, 1 Reg. XVIII. 21. Constr. סְעִפֵּי, *scopulis petrarum*, Ies. LVII. 5. Aff. סְעִפֶּיהָ, *ramos ejus*, Ies. XXVII. 10. Et cum ש׳, בִּשְׂעִפִּים, *inter cogitationes*, Job IV. 13. שְׂעִפַּי, *cogitationes meæ*, Job XX. 2.

סְעַפּוֹת, f. pl. *rami*: affix. אֶל־סְעַפֹּתָיו, *ramis ejus*, Ezech. XXXI. 8. בִּסְעַפֹּתָיו, *in ramusculis ejus*, ver. 6.

סֵעֲפִים, m. pl. *cogitationes*, Psal. CXIX. 113.

סֵעֵף, Pih. *collucavit*, ramos excidit, quasi dicas, *deramavit*. Participium, מְסָעֵף פֻּארָה, *collucaturus est ramum*, Ies. X. 33.

סער שַׂעַר, m. *turbo, procella, tempestas*. סַעַר־גָּדוֹל, *tempestas magna*, Jon. I. 4. Aff. בְּסַעֲרֶךָ, *cum procella tua*, Psalm. LXXXIII. 16. שַׂעַר, *turbo*, Ies. XXVIII. 2. Fœm. סְעָרָה, *turbo*, Ezech. I. 4. בִּשְׂעָרָה, *cum turbine*, Job IX. 17. Constr. סַעֲרַת יְהוָה, *turbo Domini*, Jer. XXIII. 19. Plur. סְעָרוֹת, *turbines*, Ezech. XIII. 11. Constr. בְּסַעֲרוֹת, *procellis*, Zach. IX. 14.

סָעַר, *procellosum esse*, *procellis agitari*: *procellose*, *turbulenter agere*. Part. סֹעֵר, *procellosum erat*, Jon. I. 11. סֹעֲרָה, f. *procellis agitata*, Ies. LIV. 11. Futur. וְאֵסָעֲרֵם, *procella vel turbine dejiciam eos*, Zach. VII. 14. quod irregularem formam habet, pro אֶסְעָרֵם quasi ex Kal; aut אֶסָעֲרֵם ex Pihel; aut אֶסָּעֲרֵם, id est, אֶסָּעֵר עִמָּם, *procellosum exhibebo me cum eis*, ex Niphal. Et cum ש׳, יִשְׂעָרֶנּוּ, *procellet eum*, Psal. LVIII. 10. יִסְעָרוּ, *turbinem excitarent*, Hab. III. 14. Niph. præt. cum ש׳, נִשְׂעֲרָה, *procellosus est*, Psal. L. 3. Pih. fut. וִישָׂעֲרֵהוּ, *et in morem procellæ abripit eum*, Job XXVII. 21. Pyh. fut. יְסֹעַר, *turbine abripitur*, Hos. XIII. 3. in Tzere loco Pathach. Hiph. fut. וְיִשְׂתָּעַר, *et instar turbinis feretur*, *ut turbo irruet*, Dan. XI. 40.

ספא מִסְפּוֹא, masc. *pabulum*. מִסְפּוֹא רָב, *pabulum multum*, Gen. XXIV. 25.

ספד *planxit*, *planctum egit*, et de gestu externo proprie dicitur. Construitur cum præpositionibus עַל et לְ. Præterit. וְסָפְדוּ־לוֹ, *et plangent eum*, 1 Reg. XIV. 13. וְסָפְדוּ עָלָיו, *et plangent super eum*, Zach. XII. 10. Niph. futur. יִסָּפְדוּ, *plangentur*, Jer. XVI. 4.

מִסְפֵּד, m. *planctus*, Amos V. 16. Construct. מִסְפַּד תַּמְרוּרִים, *planctum amaritudinum*, Jerem. VI. 26. id est, *amarissimum*.

ספה *consumere*, *perdere*: *consumi*, *deficere*, quomodo cum סוּף convenit: *addidit*, *adjecit*, quod a יָסַף mutuatur. Præt. סָפְתָה בְּהֵמוֹת, *deficit quodque animalium*, Jer. XII. 4. Infin. לְמַעַן סְפוֹת, *propter addere*, id est, *ut addat*, Deuter. XXIX. 18. לִסְפּוֹת, *ut addatis*, Num. XXXII. 14. לִסְפּוֹתָהּ, *ad perdendum eam*, Psalm. XL. 15. Imper. סְפוּ, *adjicite*, Ies. XXIX. 1. Futur. תִּסְפֶּה הַצַּדִּיק, *perimes justum*, Genes. XVIII. 23. תִּסְפֶּה, *consumet*, Ies. VII. 20. Niph. præt. וְנִסְפָּה, *et consumetur*, 1 Sam. XXVI. 10. Particip. נִסְפֶּה, *consumtus vel qui consumit se*, Prov. XIII. 23. Futur. אֶסָּפֶה, *consumar*, 1 Sam. XXVII. 1. פֶּן־תִּסָּפֶה, *ne perimaris*,

Genes. XIX. 15. תִּסָּפוּ, *consumemini*, 1 Sam. XII. 25. Hiph. אַסְפֶּה עָלֵימוֹ, *accumulabo super eos mala*, Deuter. XXXII. 23.

סָפַח *aggregavit*, *adhærere fecit*, *adhibuit*, *cooptavit*, *associavit*, et habet interdum שׂ pro ס. Imper. סְפָחֵנִי, *coopta me*, 1 Sam. II. 36. Niph. præter. וְנִסְפְּחוּ, *et adjungent* vel *associabunt se*, Ies. XIV. 1. Pih. סִפַּח, *admovit*, *aggregavit* : *scabie affecit* vel *decalvavit*. Præter. וְשִׂפַּח, *et scabie afficiet*, Ies. III. 17. vel *decalvabit*. Particip. מְסַפֵּחַ, *adhibens*; *admovens*, Habac. II. 15. Pyh. fut. יְסֻפָּחוּ, *aggregabuntur*, Job XXX. 7. vel juxta quosdam *scabie*, *abscessibus afficientur*, id est, *urentur* ut pustulas et abscessus contrahant. Hithp. inf. מֵהִסְתַּפֵּחַ, *ne adhæream*, *ne cooptatus hæream*, 1 Sam. XXVI. 19.

סָפִיחַ, masc. *sponte natum*, *sponte crescens*, nempe *sine semente* aut *satione*, Ies. XXXVII. 30. Construct. אֵת סְפִיחַ קְצִירְךָ, *sponte natum messis tuæ*, Levit. XXV. 5. Plurale cum affixo, סְפִיחֶיהָ, *sponte nascentia ejus*, ver. 11. Job XIV. 19.

סַפַּחַת, f. *abscessus*, *apostema*, vel secundum Chaldæum, *scabies*, Lev. XIII. 2.

מִסְפַּחַת, f. idem, ver. 6.

מִשְׂפָּח, m. *supputatio*, vel *aggregatio*, Ies. V. 7. nempe *cumulatio peccati ad peccatum*, ut R. Salomon explicat; *pertinacia*, *contumacia*; cum שׂ loco ס.

מִסְפָּחוֹת, f. pl. *confibulæ*, Ezech. XIII. 18. Generale nomen, juxta quosdam, earum rerum quibus *aliquid constringitur* et *conjungitur*, *ut adhærescat*. R. David Kimchi, *pepla*; alii *tiaras*, alii *cervicalia* reddunt. Aff. מִסְפְּחוֹתֵיכֶם, *confibulas vestras*, ver. 21.

סֵפֶל m. *simpulum*, vasis genus, Jud. VI. 38. Chaldæus, לְקַנָא דְמַיָא, *lagenam aquarum*, vertit. בְּסֵפֶל, *in simpulo*, Jud. V. 25. Chald. בְּפִיָלֵי, *phiala*, ex qua bibunt *heroes* et *magnifici*, ut Kimchi addit.

סָפַן *texit*, *obtexit*: affine est verbo צָפַן. Particip. præt. סָפוּן, *tectus*, *protectus est*, Deuter. XXXIII. 21. וְסָפֻן בָּאָרֶז, *et tectum erat cedrinis*, 1 Reg. VII. 3. Plurale, בְּבָתֵּיכֶם סְפוּנִים, *in domibus vestris tectis*, Hag. I. 4. Constructum et cum שׂ, וּשְׂפֻנֵי, *et tecta*, *occulta*, Deuter. XXXIII. 19. Fut. וַיִּסְפֹּן, *et obtexit*, 1 Reg. VI. 9.

סִפּוּן, masc. *tegmen*, *tegumentum*, 1 Reg. VI. 15.

סְפִינָה, f. *navis*, proprie *magna*, quæ *superne tecta est*, Jon. I. 5.

סַף ספף, *limen* : *pelvis*, *crater*, Zach. XII. 2. Ezech. XL. 6. Affix. סִפָּם, *limen suum*, Ezech. XLIII. 8. Plur. סִפִּים. *limina*, Ies. VI. 4. וְאֶת־הַסִּפִּים, *atque etiam pelves*, Jer. LII. 19. Fœmin. סִפּוֹת, *pelves*, 2 Reg. XII. 14. Et cum Pathach, וְסַפּוֹת, *et pelves*, 2 Sam. XVII. 28.

הִסְתּוֹפֵף, Hithp. *limen frequentare*, *ad limen manere*, quasi *liminare dicas*, Psal. LXXXIV. 11.

סָפַק *plaudere*, *complodere*; et ex usu linguæ chaldaicæ, *sufficere* : pro ס quandoque est שׂ. Præter. וְסָפַק, *et plaudat* (*Moab*), Jer. XLVIII. 26. סְפָקָם, *complodit eos*, Job XXXIV. 26. סָפַקְתִּי, *plausi*, Jer. XXXI. 19. Imper. סְפֹק אֶל־יָרֵךְ, *plaude super femur*, Ezech. XXI. 17. Futurum, יִשְׂפֹּק, *complodit*, Job XXVII. 23. אֵם־

יִשְׂפֹּק, *si suffecerit*, 1 Reg. XX. 10. יִסְפּוֹק, *complodet*, Job XXXIV. 37. Hiph. futurum, יַשְׂפִּיקוּ, *applaudunt*, *acquiescunt*, vel *sufficientiam habent*, Ies. II. 6.

סֵפֶק, שֶׂפֶק, m. *sufficientia: explosio*, Job XXXVI. 18. Aff. סִפְקוֹ, *sufficientia ejus*, Job XX. 22.

סָפַר *numeravit*, *annumeravit*, *dinumeravit*, *enumeravit*, *narravit: recensuit*. Præter. סָפַר אֶת־הָעָם, *numeravit populum*, 2 Sam. XXIV. 10. etc. Futur. אֲסַפְּרֵם, *narrarem eas*, Psalm. CXXXIX. 18. Niph. futurum, לֹא יִסָּפֵר, *non numerabitur*, Genes. XVI. 10. לֹא יִסָּפְרוּ, *non numerabuntur*, 1 Reg. VIII. 5. Pih. præter. סִפַּרְתִּי, *enarro*, Psal. CXIX. 13. Vide etiam ad finem radicis. Pyh. præt. סֻפַּר, *narratum fuerat*, Ies. LII. 15. Futur. יְסֻפַּר, *narrabitur*, Hab. I. 5. *accensebitur*, *adscribetur*, Psal. XXII. 31.

סֹפֵר, m. *scriba*, *legis peritus*, *juris peritus*, *cancellarius*, *censor*, qui res divinas aut politicas vel *voce enarrat*, vel *scriptis consignat*, ut enarrentur, cum opus fuerit. Item qui præest *rebus censendis*, ut Ies. XXXIII. 18. Pl. סֹפְרִים, *legis periti*, Jer. VIII. 8. Constr. סֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ, *scribæ regis*, Esth. III. 12. Chald. סָפַר, *scriba*, *legis peritus*, Esr. VII. 12. סָפְרָא, *legis peritus*, Esr. IV. 8.

סֵפֶר, m. *enumeratio*, *recensio: liber*, *libellus*, *epistolæ*, *literæ*, quod in iis res *enumerentur* et *recenseantur*, Gen. V. 1. Aff. סִפְרְךָ, *libro tuo*; Psalm. CXXXIX. 16. מִסִּפְרִי, *de libro meo*, Exod. XXXII. 33. Plural. סְפָרִים, *literas*, 1 Reg. XXI. 8. *libri*, Eccles. XII. 12. Chald. constr. סְפַר מֹשֶׁה, *libri Mosis*, Esr. VI. 18. בִּסְפַר דָּכְרָנַיָּא, *in libro memoriarum*, Esr. IV. 15. Plur. וְסִפְרִין פְּתִיחוּ, *et libri aperti sunt*, Dan. VII. 10. בְּבֵית סִפְרַיָּא, *in domo librorum* vel *scriptorum*, Esr. VI. 1.

סְפָר, m. *numeratio*, 2 Par. II. 17.

סַפִּיר, masc. *sapphirus*, Exod. XXVIII. 18. Plural. סַפִּירִים, *sapphiri*, Cant. V. 14. Hinc Aben Esra illud, מִי יְסַפֵּר שְׁחָקִים, explicat, מִי שָׂם אוֹתָם כְּסַפִּיר, *quis disponit eas tamquam sapphirum? quis sapphirinas efficit?* at R. Salomon: *quis numerabit?*

סְפֹרוֹת, fœm. pl. *numeri*, Psalm. LXXI. 15.

סִפְרָה, f. *numeratio*: aff. בְּסִפְרָתֶךָ, *in numeratione tua*, *in numero tuo*, Psal. LVI. 9.

מִסְפָּר, m. *numerus*, *enumeratio*, Gen. XLI. 49. Constr. מִסְפַּר, *numerus*, Jud. VII. 6. Aff. מִסְפָּרָם, *numerus eorum*, Esr. I. 9. מִסְפַּרְכֶם, *numero vestro*, Num. XIV. 29. Plur. constr. מִסְפְּרֵי, *numeri*, 1 Par. XII. 23.

אָסְפַּרְנָא, Chald. *cito*, *celeriter*, *festinanter*, quasi *numero* dicas, Esr. V. 8. et VI. 8, 12, 13. et VII. 17, 21, 26.

סָקַל *lapidavit*, *lapidibus obruit*. Præteritum, וּסְקַלְתֶּם אוֹתָם, *et lapidibus obruetis eos*, Deut. XXII. 24. etc. Niph. futurum, יִסָּקֵל, *lapidibus obruitor*, Exod. XIX. 13. Pih. סִקֵּל, *lapidavit*: item *elapidavit*, ex contraria significatione. Imper. סַקְּלוּ מֵאֶבֶן, *elapidate a lapidibus*, Ies. LXII. 10. id est, *amovete lapides*, ne quis in eos impingat. Futurum, וַיְסַקֵּל בָּאֲבָנִים, *et lapidabat lapidibus*, 2 Sam. XVI. 6. וַיְסַקְּלֵהוּ, *et elapidavit*

eum, Ies. V. 2. Pyh. præter. סֻקַּל, *lapidatus est*, 1 Reg. XXI. 5.

סָרָב masc. *refractarius*: plur. סָרָבִים, *refractarii*, Ezech. II. 6. Chaldæum סְרַב, *refractarium esse*, *renuere*, pro hebræo מֵאֵן ponitur: et סַרְבָּן, *refractarius*, *rebellis*: סַרְבָנוּתָא, *rebellio*, *refragatio*, *resistentia pertinax*.

סַרְבָּלִים m. pl. Chald. *chlamydes*, *pallia*: cum aff. בְּסַרְבָּלֵיהוֹן, *cum chlamydibus suis*, Dan. III. 21, 27.

סרה סִרְיוֹן, m. *lorica*: cum aff. בְּסִרְיֹנוֹ, *lorica sua*, Jer. LI. 3. Plur. fœm. סִרְיֹנוֹת, *loricæ*, Jer. XLVI. 4. Vide שָׁרָה.

סָרַח *redundavit*, *luxuriavit*: nam *in luxuria* est *redundantia*. Particip. præsens fœm. סֹרַחַת, *luxurians*; Ezech. XVII. 6. Partic. præt. vel potius nomen participiale, סָרוּחַ, *redundans*, Exod. XXVI. 13. Plural. סְרוּחִים, *redundantes*, *luxuriantes*, *luxu circumfluentes*, Amos VI. 4. Construct. סְרוּחֵי, *luxuriantes*, Ezech. XXIII. 15. Fut. תִּסְרַח, *redundabit*, Exod. XXVI. 12. Niph. præterit. נִסְרְחָה, *superflua*, id est, *nihili facta est*, Jer. XLIX. 7. Quidam, *corrupta*, *fœtida facta est*: unde apud Rabbinos, טפה סרוחה, *gutta fœtida*.

סֶרַח, m. *redundantia*, *redundans*, Exod. XXVI. 12.

סרך סָרְכִין, m. pl. Chald. *eparchi*, *exarchi*, Dan. VI. 3. סָרְכַיָּא, *eparchi*, ver. 4. Construct. כֹּל סָרְכֵי, *omnes eparchi*, ver. 8. In Targum usurpatur pro hebræo שֹׁטְרִים.

סרן סְרָנִים, *satrapæ*, 1 Sam. VI. 18. Construct. סַרְנֵי, Jos. XIII. 3. Et juxta aliam significationem, *tabulæ*: סַרְנֵי נְחֹשֶׁת, *tabulæ æreæ*, 1 Reg. VII. 30. Aff. וּלְסַרְנֵיכֶם, *et satrapis vestris*, 1 Sam. VI. 4.

סָרִיס m. *eunuchus*, Ies. LVI. 3. *cubicularius*, quod hi in gynæceo *eunuchi* essent; et latius, *aulicus*, qui officio alicui præfectus est, 2 Reg. VIII. 6. Constr. סְרִיס, *aulico*, Gen. XXXVII. 36. Plural. סָרִיסִים, *aulici*, 2 Reg. XX. 18. Et absque י in medio, וְסָרִסִים, *et eunuchos*, Jer. XLI. 16. Constr. סָרִיסֵי, *aulici*, Esth. II. 21. Et aliter, סְרִיסֵי, *aulicos*, Genes. XL. 7. Cum affixo, סָרִיסָיו, *aulicos suos*, Gen. XL. 2. Quæ Kametz retinent, sunt formæ daghessatæ; ut צַדִּיק: alia vero sunt formæ קְצִיר.

סרעף סַרְעַפָּה, f. *ramus*. Plur. cum aff. סַרְעֲפֹּתָיו, *ramusculi ejus*, Ezech. XXXI. 5.

סרף מְסָרֵף, m. *vespillo*, *ustor*, *curator funerum*, quasi nomen participiale a שָׂרַף, ש commutato. Affix. מְסָרְפוֹ, *vespillo ejus*, Amos VI. 10. R. Salomon, *amicus ejus*: R. Juda, *avunculus ejus*. At, scribit Aben Esra, hæc explicatio ratione caret.

סִרְפָּד masc. *paliurus*, Ies. LV. 13. Spinæ genus juxta R. Salomonem, et Aben Esram. Quibusdam, *urtica*.

סָרַר *refractarius fuit*, Hos. IV. 16. Particip. סוֹרֵר, *refractarius*, *contumax*, Deut. XXI. 18. Fœm. סֹרֵרָה, *refractaria*, Hos. IV. 16. כָּתֵף סוֹרֶרֶת, *humerum refractarium*, Neh. IX. 29. Convenit cum סוּר.

סתה סְתָו, m. *hyems*: הַסְּתָו עָבָר, *hyems transiit*, Cant. II. 11.

Chaldæum est, et pro hebræo חֶרֶף ponitur in Targum, סִתְרָא.

סָתַם *obturavit*, *occlusit*, *obstruxit*, 2 Par. XXXII. 30. Et cum שׁ, שָׂתַם, *obstruxit*, Thren. III. 8. Niph. infin. לְהִסָּתֵם, *occludi*, Neh. IV. 1. Pih. præt. סִתְּמוּם, *occluserunt illos*, Gen. XXVI. 15. Fut. וַיְסַתְּמוּם, *et occluserunt eos*, Genes. XXVI. 18.

סָתַר, *latuit*, *abscondit se*: fut. וְיִסְתָּר, *et abscondit se*, Prov. XXII. 3. quod juxta Masorethas ex Niphal legitur, וְנִסְתָּר. Niph. præter. נִסְתָּר, *abscondit*, Prov. XXVII. 12. Futur. cum ט, וַיִּשָּׂתְרוּ, *et occultæ erant*, sive *nascebantur*, 1 Sam. V. 9. Pih. imper. סַתְּרִי, *absconde (expulsos)*, Ies. XVI. 3. Pyh. particip. fœmin. מֵאַהֲבָה מְסֻתָּרֶת, *præ amore occulto*, Prov. XXVII. 5. Hiph. הִסְתִּיר, *abscondit*, *abdidit*, *celavit*, *occultavit*. Præterit. הִסְתִּיר פָּנָיו, *abscondit faciem suam*, Psalm. X. 11. Hithp. part. מִסְתַּתֵּר, *latitat*, 1 Sam. XXIII. 19. Futur. תִּסְתַּתָּר, *abdet sese*, Ies. XXIX. 14.

סֵתֶר, m. *absconsio*, *abditum*, *latibulum*, *latebra*, *occultum*, Jud. III. 19. Affix. סִתְרוֹ, *latibulum suum*, Psal. XVIII. 12. Plur. סְתָרִים, *absconsiones*, Prov. IX. 17.

סִתְרָה, fœmin. *latebra*, Deuter. XXXII. 38.

מִסְתָּר, m. idem. בַּמִּסְתָּר, *in abscondito*, Psal. X. 9. Plur. מִסְתָּרִים, *absconsiones*, Ies. XLV. 3. Aff. אֶת־מִסְתָּרָיו, *abdita ejus*, Jer. XLIX. 10.

מִסְתּוֹר, m. *latibulum*, Ies. IV. 6.

סְתַר, Chald. *abscondit*, *destruxit*, *demolitus est*. Præt. סַתְרֵהּ, *destruxit eam*, Esr. V. 12. Ex Pahel participium Pahul plur. fœm. הוּא גָּלֵא עַמִּקָתָא וּמְסַתְּרָתָא, *ipse revelat profunda et abscondita*, Dan. II. 22. ex significatione hebraica.

ע

עבב עָבִים, m. pl. *trabes*, Ezech. XLI. 26. Convenit cum עָבָה. Vide illic amplius.

עָבַד *servivit*. Raro cum dativo construitur, ut 2 Sam. XVI. 19. sæpius cum accusativo, *servitute usus est*, *servitutem exegit*, et tunc cum ב construitur, quasi dicas, *servire sibi per alium*. Quandoque tamen etiam præpositio illa causam finalem notat, *pro*, *propter*. Item *coluit*, *operatus est*, *fecit*, quæ significatio proprie chaldaica est. Præteritum, אֲשֶׁר־עָבַד בָּהּ, *pro qua servivit*, Ezech. XXIX. 20. וַעֲבָדוֹ, *et serviet ei*, Exod. XXI. 6. וַעֲבַדְתָּ אֶת־אֹיְבֶיךָ, *servies inimicis tuis*; Deut. XXVIII. 48. אֲשֶׁר־עָבְדוּ בָהֶם, *quæ servierunt sibi per eos*, Exod. I. 14. id est, *quam exigebant ab eis*, etc. Chald. *fecit*: præterit. דִּי עֲבַד, *quæ fecit*, Dan. III. 32. לָא עַבְדֵת, *non feci*, Dan. VI. 23. עֲבַדוּ, *fecerunt*, Jer. X. 11. Particip. עָבֵד, *faciens est*, *facit*, Dan. IV. 32. Plural. עָבְדִין, *faciunt*, Esr. IV. 15. עָבְדָא קְרָב, fœmin. *faciebat*, id est,

gerebat bellum, Dan. VII. 21. Infinit. לְמֶעְבַּד, *facere*, Esr. IV. 22. Futur. דִּי־תַעַבְדוּן, *quod facturi estis*, Esr. VI. 8. Niph. præter. vel particip. מֶלֶךְ לְשָׂדֶה נֶעֱבָד, *regi de agro servitur*, Eccles. V. 8. *ex terra* enim victum suum habet, scribit Aben Esra. נֶעֱבַדְתֶּם, *ut colamini*, Ezech. XXXVI. 9. Futurum, לֹא־יֵעָבֵד בּוֹ, *in quo nihil colitur*, Deuter. XXI. 4. תֵּעָבֵד, *colatur*, Ezech. XXXVI. 34. Pyh. præter. לֹא־עֻבַּד בָּהּ, *qua non sit servitum, quæ ad servitia nondum sit adhibita*, Deut. XXI. 3. עֻבַּד־בָּךְ, *servitum fuit in te, servitus exercita fuit in te*, Ies. XIV. 3. Hiph. *servire fecit* vel *coegit, servitutem exegit, servitute pressit*. Præterit. הֶעֱבִיד אֶת־חֵילוֹ, *servire fecit copias ejus*, Ezech. XXIX. 18. Chald. ex Ithpehal part. מִתְעֲבֵד־בַּהּ, *fit in ea*, Esr. IV. 19. Fœmin. אָסְפַּרְנָא מִתְעַבְדָא, *celeriter fit*, Esr. V. 8. Futur. נְוָלוּ יִתְעֲבֵד, *sterquilinium fiat*, Esr. VI. 11. Plur. הַדָּמִין תִּתְעַבְדוּן, *frusta efficiemini*, Dan. II. 5.

עֶבֶד, m. *servus*, Gen. IX. 25. Aff. וְעַבְדּוֹ, *et servum ejus*, Exod. XX. 27. עַבְדְּכֶם, *servum vestrum*, Genes. XVIII. 5. Plur. עֲבָדִים, *servi*, Gen. IX. 25. Construct. עַבְדֵי, Ies. LIV. 17. Affix. עֲבָדָיו, *servos suos*, Genes. XX. 8. עַבְדֵיהֶם, *servos eorum*, Esr. II. 65. Et ex significatione chaldaica, וַעֲבָדֵיהֶם, *et facta, opera eorum*, Eccl. IX. 1. Chald. עֲבֵד, *serve* (*Dei viventis*), Dan. VI. 21. לְעַבְדָךְ, *servis tuis*, Dan. II. 4. לְעַבְדוֹהִי, *servos suos*, Dan. III. 28.

עֲבֹדָה, fœm. *servitus, ministerium, opus, cultus, cultura*: עֲבֹדָה קָשָׁה, *servitutem duram*, Exod. I. 14. Constr. וַעֲבֹדַת הַצְּדָקָה, *et opus justitiæ*, Ies. XXXII. 17. Aff. עֲבֹדָתוֹ, *ministerium ejus*, Exod. XXXV. 21.

עֲבִידְתָּא, f Chald. *opus*, Esr. V. 8. Constr. עֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא, *opus domus Dei*, Esr. IV. 24.

עֲבֻדָּה, f. *famulitium*, quasi *servitium* dicas, Genes. XXVI. 14. Job I. 3.

עַבְדוּת, f. *servitus*: בְּעַבְדֻתֵנוּ, *in servitute nostra*, Esr. IX. 8. וּבְעַבְדֻתֵנוּ ibidem ver. 9.

מַעֲבָדִים, m. pl. *facta*: מַעְבָּדֵיהֶם, *facta eorum*, Job XXXIV. 25. Chald. מַעְבָדוֹהִי, *facta eorum*, Dan. IV. 34.

עָבָה, *densus, crassus, incrassatus, obesatus fuit*: præt. קָטָנִּי עָבָה, *minimus digitus meus crassior est*, 1 Reg. XII. 10. עָבִיתָ, *incrassatus, obesatus es*, Deut. XXXII. 15.

עָב, m. *densitas*: בְּעַב הֶעָנָן, *in densitate nubis*, Exod. XIX. 9.

עָב, m. *trabs*, a *densitate*, 1 Reg. VII. 6. Chaldæus, סְקוּפְתָא, quod idem, et alias in Targum; ut et apud Rabbinos *trabs* vocatur מָרִישׁ, Hab. II. 11. et 1 Reg. VI. 36. וְעָב עֵץ, *et trabs ligni*, id est, *lignea*, Ezech. XLI. 25. Kametz in constructione manente. Sic a קָנֶה dicitur קְנֵה et קָנִי. Plurale fuit supra עָבִים, quod possit esse a singulari עֹלָב ex forma defectivorum secunda ab עבב, ubi positum. Rabbini dicunt עֲבִים, quod legi potest עָבִים et עֳבִים, quamquam hanc magis scriberent עובים. Vide infra עוב; ubi et עָבוֹת.

עֳבִי, m. *densitas*, Job XV. 26. Plur. constr. בְּעֳבֵי הָאֲדָמָה, *in densitatibus terræ*, 2 Par. IV. 17. quo in loco alii legunt בַּעֲבִי singulariter.

עֳבִי, m. *crassitudo*, et est forma חֳלִי. Aff. וְעָבְיוֹ, *et crassitudo ejus*, 1 Reg. VII. 26, Jer. LII. 21.

מַעֲבֶה, masc. *crassities*, *densitas*: בְּמַעֲבֵה הָאֲדָמָה, *in crassitie terræ*, 1 Reg. VII. 46. in terra *densa*, veluti *argillosa*.

עָבַט *pigneratus est*, *pignora cepit*, *mutuatus est dato pignore*: infin. לַעֲבֹט עֲבֹטוֹ, *ad pignerandum pignus ejus*. Deut. XXIV. 10. Futur. תַּעֲבֹט, *mutuaberis*, *dato pignore mutuo accipies*, Deut. XV. 6. Pih. עִבֵּט, *pervertere*, vel juxta Chaldæum, *tardare*, *morari*. Fut. וְלֹא יְעַבְּטוּן, *et non pervertent*, Joel II. 7. hoc est, יְעַוְּתוּן, ut Aben Esra notat, et sic quoque arabice significare affirmat. Convenit cum עָבַת, *contorquere*; unde et R. Salomon explicat per יְעַקְּלוּ, quod idem significat. Hiph. הֶעֱבִיט, *mutuavit sub pignore*: præter. וְהַעֲבַטְתָּ, *mutuabis*, Deuter. XV. 6. Infin. cum futuro, הַעֲבֵט תַּעֲבִיטֶנּוּ, *mutuando mutuato ei*, Deut. XV. 8.

עֲבוֹט, m. *pignus*, Deuter. XXIV. 11. Aff. עֲבֹטוֹ, *pignus ejus*, Deuter. XXIV. 10.

עַבְטִיט, m. *densum lutum*, Hab. II. 6. Composita vox ex עָב et טִיט; est autem periphrasis *divitiarum* vel *pecuniæ*.

עָבַר *transivit*, *transgressus*, *prætergressus est*, *præteriit*. Construitur absolute et cum præpositionibus עַל, בְּ, בֵּין, מִן et aliis. Præt. עָבַר בֵּין הַגְּזָרִים, *transiit inter partes illas*, Gen. XV. 17. etc. Niph. futurum, יֵעָבֵר, *transire poterit*, Ezech. XLVII. 5. Pih. עִבֵּר, *iniit*, *coivit*, *gravidavit*: item *repagulavit*, *repagulo* vel *pessulo proclusit*. Præterit. שׁוֹרוֹ עִבַּר, *bos ejus iniit*, Job XXI. 10. Futur. וַיְעַבֵּר בְּרַתִּיקוֹת, *et repagulavit catenis*, 1 Reg. VI. 21. juxta R. Salomonem, Kimchi et Chaldæum, a nomine עַבְרִין, quod chaldaice *vectes*, *repagula*, significat. Hiph. הֶעֱבִיר, *transire fecit*, *jussit*, *sivit* sive *permisit*; *transtulit*, *transvexit*, *transmisit*, *traduxit*: præter. הֶעֱבִיר אֹתוֹ, *transtulit illum*, Genes. XLVII. 21. הֶעֱבַרְתִּי מֵעָלֶיךָ, *transire feci a te*, id est, *transtuli*, Zach. III. 4. Hithp. הִתְעַבֵּר, *excanduit*, *furore percitus fuit*: construitur cum בְּ, et semel cum עִם: vide Psalm. LXXVIII. 62. et LXXXIX. 39.

עֵבֶר, עֵבֶר, m. *transitus*, *vadum*, *latus*, *ulterior pars* ad quam transitur; et quandoque præpositionis naturam induit, *cis*, *ultra*, *trans*, ut Deut. IV. 49. עַל־עֵבֶר; *ex adverso*, *e regione*, quasi dicas, *ad transitum*, Ex. XXV. 37. אֶל־עֵבֶר, idem; item *trans*, *ultra*: הָעֵבֶר, *latus oppositum* vel *objectum*, 1 Sam. XXVI. 13. בְּעֵבֶר, *cis*, *ultra*, *trans*: מֵהָעֵבֶר, *a transitu*, *a latere uno*, 1 Sam. XIV. 4. Aff. לְעֶבְרוֹ, *ad transitum* sive *latus suum*, Ies. XLVII. 15. Plural. מֵעֲבָרִים, *ultra transitus*, *trans vada*, Jer. XXII. 20. Constr. בְּעֶבְרֵי נָהָר, *in transitibus fluvii*, id est, in locis quæ sunt *trans flumen*, Ies. VII. 20. *in lateribus*, Jer. XLVIII. 28. Aff. עֶבְרֵיהֶם, *lateribus suis*, Exod. XXXII. 15. עֶבְרָיו, 1 Reg. V. 4. Alias עֲבָרִים, *Habarim* est nomen proprium montium, Num. XXXIII. 47.

עֲבַר, Chald. *trans*, Esr. IV. 10. בַּעֲבַר, *in transitu*, ver. 16.

עֵבֶר, *Heber*, nomen proprium nepotis Sem, Gen. X. 24.

עִבְרִי, m. *Hebræus*, quasi *Heberæus*, ab *Hebero* ortus, quo nomine

Abramus primum a Chananæis appellatus est, Gen. XIV. 13. vel quod ex *posteris Heberi*, Genes. XI. solus et præcipuus tum in terra Chananæa esset, reliquis Heberi filiis per orientem dispersis: vel ab עֵבֶר, *trans*, quasi *transfluvialis*, *transeuphratæus*. Mansit autem hoc nomen in Abrami posteris, ut de Joseph, qui *hebræus* dicitur, Gen. XXXIX. 14. et *terra* עִבְרִים, *hebræorum*, Genes. XL. 15. usque dum a Jacobo patriarcha, qui et *Israel* dictus, *Israelitæ* vocati; et tandem scisso post Salomonem regno, a tribu *Jehuda*, *Judæi* appellati fuerunt. Vide Aben Esram, Exod. XXI. 2. et Paulum Burgensem, Matth. XXI. Fœm. עִבְרִיָּה, *hebræa*, Deut. XV. 12. Plural. עִבְרִיּוֹת, *hebrææ*, Exod. I. 15.

עָבוּר, m. *proventus*, *annona*, præteriti sc. anni. Constr. מֵעֲבוּר, *de annona*, Jos. V. 11. Vide mox infra.

עֲבָרָה, f. *ponto*, *navis*, proprie *trajectoria*, 2 Sam. XIX. 18.

עֶבְרָה, f. *excandescentia*, *furor*, *indignatio*, *ira gravior*; sic dicta, שעברה על מדת הרצון, *quia transgreditur mensuram voluntatis*, ut loquitur Aben Esra, Prov. XXVI. 17. Construct. עֶבְרַת, Ezech. VII. 19. Aff. עֶבְרָתוֹ, *excandescentiæ suæ*, Jer. VII. 29. Plur. עֲבָרוֹת, *indignationes*, Job XXI. 30. Constr. עֶבְרוֹת, Job XL. 11. בְּעַבְרוֹת, vide in עָרַב.

+ בַּעֲבוּר, *propter*, *propterea*, *ut*: ב servile est, sed absque eo in Bibliis non reperitur, etsi Rabbini illud aliquando omittant. Additur et ל pleonastice, לְבַעֲבוּר, Exod. XX. 20. Aff. בַּעֲבוּרֶךָ, *propter te*, Gen. III. 17.

מַעֲבָר, masc. *transitus*, *vadum*. Construct. מַעֲבַר יַבֹּק, *vadum Jabbok*, Gen. XXXII. 22. Vide et Ies. XXX. 32.

מַעְבָּרָה, f. idem, Ies. X. 29. Plur. מַעְבָּרוֹת, *vada*, Ies. XVI. 2. Constr. מַעְבְּרוֹת, *vada Jordanis*, Jud. III. 28.

עָבַשׁ *mucidum fieri*. Præterit. עָבְשׁוּ פְרֻדוֹת, *mucida facta sunt grana*, Joel I. 17.

עִבֵּת Pih. *contorsit*, *torquendo condensavit*. Futurum, יְעַבְּתוּהָ, *contorquent eam*, Mich. VII. 3.

עֲבֹת, עָבוֹת, m. *contortum*, *tortile*, *contortus funis*, adeoque *densus*; Lev. XXIII. 40. Constr. עֲבוֹת רְשָׁעִים, *densum funem improborum*, Ps. CXXIX. 4. וְכַעֲבוֹת הָעֲגָלָה, *et velut denso fune plaustri*, Ies. V. 18. מַעֲשֵׂה עֲבֹת, *opere rei tortilis*, Ex. XXVIII. 14. ubi forma absoluta est. Plur. עֲבֹתִים, *densi funes*, Jud. XV. 13. Aff. עֲבֹתֵימוֹ, *densos funes eorum*, Psal. II. 3. Et forma fœminina, עֲבֹתֹת, *catenæ tortiles*, Exod. XXVIII. 24. בַּעֲבֹתוֹת, *densis funibus*, Hos. XI. 4.

עֲבֻתָּה, f. *densa*, *implexa*: אֵלָה עֲבֻתָּה, *quercus densa*, Ezech. VI. 13.

עָגַב *adamavit*, *amasium*, *amasiam egit*. Construitur cum עַל et אֶל. Præt. אֲשֶׁר עָגְבָה עֲלֵיהֶם, *super quos vel cum quibus amasiam egit*, Ezech. XXIII. 9. Vide et ver. 5, 12. Partic. vel nomen participiale, עֹגְבִים, *amasii*, Jer. IV. 30.

עֲגָבִים, m. pl. *amationes*, *amatoria*, Ezech. XXXIII. 31, 32.

עַגְבָה, f. *adamatio*, quasi dicas, *amasiatio*: aff. עַגְבָתָהּ, *amasiationem suam*, Ezech. XXIII. 11.

עֻגָב, עוּגָב, m. *organum*, instrumentum musicum, quasi *amabile* dictum, Gen. IV. 21. Aff. וְעֻגָבִי, *et organum meum*, Job XXX. 31.

+ cf. διά, per, durch" quae omnia in compositis tra... significant

* **עגה**. Hinc deducunt תְּעַגֵּנָה, quod vide in עגן.

עגל עָגוֹל, m. *rotundum*, 1 Reg. VII. 23. Plural. fœm. עֲגֻלּוֹת, *rotunda*, 1 Reg. VII. 31.

עָגִיל, m. *inauris*, proprie *rotunda* et *circularis*, Num. XXXI. 50. Plur. עֲגִילִים, Ezech. XVI. 12.

עֲגָלָה, f. *plaustrum*, a *rotundis rotis* vel *circulari rotarum motu* sic dictum, 1 Sam. VI. 7. Aff. עֶגְלָתוֹ, *plaustri sui*, Ies. XXVIII. 28. Plur. עֲגָלוֹת, *plaustra*, Gen. XLV. 19. Constr. עֶגְלוֹת, Num. VII. 3.

עֵגֶל, m. *vitulus*, *plaustralis* proprie, unde generalius deinceps sumitur, Lev. IX. 2. Plur. עֲגָלִים, *vituli*, 2 Reg. XVII. 16. Construct. עֶגְלֵי, 2 Par. XIII. 8.

עֶגְלָה, f. *vitula*, Genes. XV. 9. Constr. עֶגְלַת, Deut. XXI. 3. עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה, *vitula trima*, Ies. XV. 5. Per enallagen constructi pro absoluto, aut per ellipsin pro עגלת ילידה שלישיה, *vitula partus tertii, qui robustior est;* non *trium annorum*, ut R. Salomon docet. Aff. בְּעֶגְלָתִי, *cum vitula mea*, Jud. XIV. 18. Plural. constr. לְעֶגְלוֹת, *vitulis* (*Bethaven*), Hos. X. 5.

מַעְגָּל, m. *plaustrorum ambitus* ad munienda castra, quasi *plaustriburgium* dicas. Cum ה locali, הַמַּעְגָּלָה, *ad plaustrorum ambitum*, 1 Sam. XVII. 20. Item *orbita*, *via plaustralis* habens *orbitas* sive *rotarum vestigia*; constr. מַעְגַּל צַדִּיק, *orbitam justi*, Ies. XXVI. 7. Plur. constr. בְּמַעְגְּלֵי־צֶדֶק, *in orbitis justitiæ*, Psalm. XXIII. 3. Aff. וּמַעְגָּלֶיךָ, *et orbitæ tuæ*, Psalm. LXV. 12. Fœmininum cum affixo, מַעְגְּלוֹתָיו, *orbitas ejus*, Prov. V. 21.

עָגַם *contristatus*, *anxius fuit*. Præter. עָגְמָה נַפְשִׁי, *anxia erat anima mea*, Job XXX. 25.

עגן Niph. נֶעֱגַן, *morari*, *differre*, *detineri*. Futurum, תֵּעָגֵנָה, *retardabitis vos ipsas*, *morabimini*, *differetis*, Ruth I. 13. pro תֵּעָגֵנְנָה. Hinc apud priscos hebræos עוֹגֶן vel עִגּוּן, *anchora*, sic dicta quod navem *remoratur;* ad quam significationem probandam adducitur hic locus ex libro Ruth, apud Talmudicos in Bava bathra, cap. 5. in principio. In Targum, וִיעַגְּנוּנוּן לְבֵית עֲגָנָה, *et detinebantur in domo detentionis* sive *carceris*, Ies. XXIV. 22. וּבְבָתֵּי יְסוּרִין עֲגַנֵיהוֹן, *et in carceribus detinentur illi*, Ies. XLII. 22. ubi melius fortasse legi posset עֲגְנִינוּן, pro עֲגְנִין אִנּוּן, per compositionem tertiæ personæ pronominis cum participio, cujus tamen alia exempla hactenus mihi non occurrerunt.

עגר עָגוּר, *hirundo*, juxta R. Salomonem, Ies. XXXVIII. 14. Jer. VIII. 7. Aliis *grus*, *ardea*.

עדד Pih. עוֹדֵד, *staluminavit:* particip. מְעוֹדֵד עֲנָוִים, *staluminans mansuetos*, Psal. CXLVII. 6. Futur. יְעוֹדֵד, *staluminabit*, Psalm. CXLVI. 9. Hithp. futur. וַנִּתְעוֹדָד, *et erecti consistimus*, Psalm. XX. 9. quasi dicas, *staluminati*.

עָדָה *ornavit se* vel *alium;* et ex significatione chaldaica, *transivit*. Præter. עָדָה עָלָיו, *transivit per eam*, Job XXVIII. 8. וַעֲדִית עֲדִי, *et ornas te ornatu*, Ezech. XXIII. 40. Imper. עֲדֵה, *orna te*, Job XL. 10. Futurum, וָאֶעְדֵּךְ, *et ornavi te*, Ezech. XVI. 11. תַּעְדֶּה, *quæ ornat se*, Ies. LXI. 10. unde per apocopam וַתַּעַד, *et or-*

navit se, Hos. II. 15. Chaldaice *transivit*, *discessit*, *præteriit*: præt. fœm. עֲדָת מִנָּךְ, *transit*, *discedit a te*, Dan. IV. 28. Futur. יֶעְדֵּה, *præterit*, Dan. VII. 14. Et in א tertia fœmin. לָא תֶעְדֵּא, *non transit*, *intercidit*, Dan. VI. 9. Hithp. particip. מַעֲדֶה־בֶגֶד, *ornans se veste*, juxta quosdam; vel *transire faciens*, *removens*, ut Chaldæus et Aben Esra interpretantur, Prov. XXV. 20. Chald. *transire fecit*, *amovit*, *transtulit*, *abstulit*: præt. הֶעְדִּיו מִנֵּהּ, *amoverunt ab eo*, Dan. V. 20. Particip. מְהַעְדֵּה, *transfert*, Dan. II. 21. Futurum, יְהַעְדּוֹן, *transferent*, Dan. VII. 26.

עֲדִי, m. *ornatus*, *ornamentum*: item *os oris*. In pausa est cum Sægol, וָאֶעְדֵּךְ עֶדִי, *et ornavi te ornamento*, Ezech. XVI. 11. וַתָּבֹאִי בַּעֲדִי עֲדָיִים, *et pervenisti in ornatum ornamentorum*, Ezech. XVI. 7. id est, *ad summum ornatum*. כַּעֲדִי תִלְבָּשִׁי, *tamquam ornamento vestieris*, Ies. XLIX. 18. Aff. עֶדְיוֹ, *os ejus*, Psal. XXXII. 9. *ornamentum suum*, Exod. XXXIII. 4. עֶדְיֵךְ, *os tuum*, Ps. CIII. 5. Plur. עֲדָיִים, ut ante.

עִדִּים, m. pl. *remotiones*: res inquinatæ et abominabiles, quæ *removentur*, et *abjiciuntur*: וּכְבֶגֶד עִדִּים, *et sicut pannus remotionum*, Ies. LXIV. 5. id est, *abjectissimus*; vulgo, *pannus menstruatus*; is enim abjici solet. Significationem hanc habet juxta Chaldæum et R. Salomonem, sed formam a defectivis, quasi ab עדד.

עֵדָה, עֵדוּת, vide in עוד.

עַד, *usque*, *usque ad*, *donec*, *dum*, *adhuc*; ac notatur eo tam loci quam temporis quidam transitus. עַד־עוֹלָם, *usque in seculum*, Psal. XVIII. 51. עַד־מְקוֹם, *usque ad locum* (*Sechem*), Gen. XII. 6. עַד־הֱיוֹתִי, *usque esse me*, Jon. IV. 2. id est, *adhuc existente me*, *cum adhuc essem*. עַד־זֶה מְדַבֵּר, *adhuc isto loquente*, Job I. 18. עַד־תְּמֻתוּן, *donec moriamini*, Ies. XXII. 14. Adjunguntur ipsi et aliæ particulæ: עַד כִּי־יָבֹא, *donec veniat*, Genes. XLIX. 10. עַד אִם, idem, Ies. XXX. 17. עַד אֲשֶׁר־נַעֲבֹר, *donec transeamus*, Num. XX. 17. עַד־מַה, vel עַד־מֶה, *usquequo?* עַד־מָתַי, idem: עַד אָן, *quousque?* עַד־כֹּה, *hucusque*, *eo usque*: עַד־הֵנָּה, *hucusque*; unde contractum עֶדְנָה, quod in הֵן positum: עַד־עַתָּה, *usque nunc*, *usque adhuc*, Gen. XXXII. 5. עַד מְאֹד, *usque valde*; עַד מְהֵרָה, *usque cito*, *quam maxime*, *quam celerrime*. Admittit etiam formam quasi numeri pluralis constructi עֲדֵי, cui etiam affixa pronomina junguntur, עָדַי, *usque ad me*, עֲדֵיכֶם, *ad vos*; ubi irregulariter est Kametz, quasi ex forma quiescentium secunda, cum tamen pronomen כֶם semper formæ constructæ, quæ hic est עֲדֵי, adjungatur. עָדֶיהָ, *ad eam*; עָדֶיךָ, *usque ad te*. Cum ב compositum est, *pro*, *propter*, *per*, *circa*: בְּעַד רָעָתָם, *propter malum ipsorum*, Jerem. XI. 14. בְּעַד־הָעָם הַזֶּה, *pro populo isto*, ibidem. בְּעַד הַחַלּוֹן, *per fenestram*, Genes. XXVI. 8. בְּעַד מְעָרוֹת, *in speluncas*, *pro speluncis*, Ies. XXXII. 14. מִבַּעַד, *inter*, *intra*, *circa*, Cant. IV. 3. Affix. וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ, *et occlusit Dominus pro eo*, Gen. VII. 17. *et occludes ostium* בַּעֲדֵךְ וּבְעַד־בָּנַיִךְ, *pro te et pro filiis tuis*; 2 Reg. IV. 4. בַּעֲדִי, *pro vel circa me*, etc. Chald. עַד, *us-*

que ad, Esr. VII. 22. עַד דִּי, *usque-dum*, Dan. II. 9. עַד־מִנִּי, *donec a me*, Esr. IV. 21. עַד־כֹּה, *huc usque*, Dan. VII. 28.

עַד, עַד, *æternitas*, *seculum*: עֲדֵי־עַד, *usque in seculum*, Ies. XXVI. 4. שֹׁכֵן עַד, *inhabitans æternitatem*, Ies. LVII. 15. מִנִּי־עַד, *a seculo*, Job XX. 4. לָעַד, *in seculum*, Ies. LXIV. 8. עוֹלָם וָעֶד, *in seculum et æternitatem*, Psal. X. 16. Kimchi in suo Michlol notat, cum Sægol semper et tantum scribi post עוֹלָם vel לְעוֹלָם. Semel וָעֶד, Exod. XV. 18. Aben Esra ibi notat, לְעוֹלָם וָעֶד esse concisam locutionem pro לְעוֹלָם וְעַד עוֹלָם.

עַד, *præda*, vide in עָדַד.

עדן Hithp. הִתְעַדֵּן, *oblectare se*. Futur. וַיִּתְעַדְּנוּ, *et oblectabunt se*, Neh. IX. 25.

עֶדְנָה, f. *oblectatio*, *voluptas*, Gen. XVIII. 12.

עֲדִינָה, f. *voluptaria*, *delicata*, Ies. XLVII. 8.

עֲדִינוֹ, aliis est proprium nomen viri, *Hadino*; aliis est appellativum, *voluptas ejus*; *volupe ipsi*, 2 Sam. XXIII. 8.

עֵדֶן, m. *voluptas*, *oblectatio*, *deliciæ*, *deliciarum locus*. Inde singulariter sumitur pro nomine proprio regionis amœnissimæ, in qua fuit hortus ille, quem *paradisum* vocant, Gen. II. 8, 10. Est et proprium nomen viri, 2 Par. XXIX. 12. Quater etiam cum duplici Sægol scribitur, ut Ezech. XXVIII. 13. Plural. עֲדָנִים, *deliciæ*, 2 Sam. I. 24. Aff. וְנַחַל עֲדָנֶיךָ, *et torrente deliciarum tuarum*, Psalm. XXXVI. 9. מַעֲדַנָּי, *ex deliciis meis*, Jer. LI. 34.

מַעֲדַנִּים, m. pl. idem, Proverb. XXIX. 17. לְמַעֲדַנִּים, *in deliciis*, Thren. IV. 5. Constr. מַעֲדַנֵּי־מֶלֶךְ, *delicias regis*, Gen. XLIX. 20. Fœm. מַעֲדַנּוֹת כִּימָה, *delicias Pleiadum*, Job XXXVIII. 31. Juxta Aben Esram et R. Levi Gherson, prisci hebræi *fasciculos*, *ligamina*, exposuerunt; unde, נקים תרי מעדני אסא, *accepit duos fasciculos myrti*, Schabbath fol. 33. 2. ראשי מעדנים שלהן כשרין, *summitates fasciculorum ipsorum rectæ sunt*, Succa fol. 13. 2. המתיר ראשי מעדנים, *dissolvens capita nodorum*, Kelim cap. 20. Glossæ ubique exponunt, קשורים, *vincula*, *nodi*, *ligamina*. Sic et quidam interpretantur illud, וַיֵּלֶךְ אֵלָיו אֲגַג מַעֲדַנֹּת, *et ivit ad ipsum Agag cum vinculis*, 1 Sam. XV. 32. subaudita præpositione בְּ: vide Kimchium.

עִדָּן Chald. *tempus*, emph. עִדָּנָא, Dan. II. 8. בְּעִדָּנָא, *in tempore*, Dan. III. 5. Plur. עִדָּנִין, *tempora*, Dan. IV. 13. vel עִדָּנַיָּא, Dan. II. 21. Talmudici dicunt אִידָּנָא, et sæpe has duas gutturales commutant.

עָדַף *redundavit*, *abundavit*, *superfuit*, *superfluum fuit*: particip. הָעֹדֵף, *quod superfluum est*, Exod. XXVI. 12. Pl. הָעֹדְפִים, *qui redundant*, Numer. III. 46. Fœm. הָעֹדֶפֶת, *quod superfluum erit*, Exod. XXVI. 12. Hiph. præterit. הֶעְדִּיף, *abundavit*, Exod. XVI. 18.

עָדַר *ordinavit*, *instruxit*, *disposuit*, scil. *aciem militarem*. Part. plur. construct. עֹדְרֵי מַעֲרָכָה, *disponentes vel servantes aciem*, 1 Par. XII. 38. Infinit. וְלַעֲדֹר, *et ad aciem servandam vel disponendam*, 1 Par. XII. 33. Niph. נֶעְדַּר, *deesse*, *desiderari*: item *sarriri*, *resarriri*, *pastinari*. Præter.

וְלֹא נֶעְדַּר־לָהֶם, *et non defuit eis*, 1 Sam. XXX. 19. לֹא נֶעְדָּרָה, *non defuit*, Ies. XXXIV. 16. Particip. fœm. נֶעְדֶּרֶת, *deficiens* vel *deesse facta*, *sublata*, Ies. LIX. 15. Futurum, יֵעָדֵר, *resarrietur*, Ies. V. 6. יֵעָדֵרוּן, *sarrientur*, Ies. VII. 25. Pih. futur. יְעַדְּרוּ, *deesse* vel *desiderari sinebant*, 1 Reg. V. 7. Apud Rabbinos הֶעְדֵּר, *defectus*, *privatio*: unde הסכלות היא העדר קניין חכמה, *stultitia est privatio habitus sapientiæ*. הַהֲוָיָה וְהַהֶעְדֵּר, *existentia et privatio*.

עֵדֶר, m. *grex*, tam *minorum* quam *majorum* animantium, Gen. XXXII. 16. Aff. עֶדְרוֹ, *gregem suum*, Ies. XL. 11. Plur. עֲדָרִים, *greges*, Ies. XXXII. 14. Construct. עֶדְרֵי־צֹאן, *greges pecorum*, Gen. XXIX. 2. Aff. וְעֶדְרֵיהֶם, *et greges eorum*, Jer. VI. 3.

מַעְדֵּר, m. *sarculus* vel *sarculum*: בַּמַּעְדֵּר יֵעָדֵרוּן, *cum sarculo sarrientur*, Ies. VII. 25.

עָדָשׁ masc. *lens*. Plural. וּנְזִיד עֲדָשִׁים, *et jusculum e lentibus*, Gen. XXV. 34. וַעֲדָשִׁים, *et lentes*, 2 Sam. XVII. 28.

עוב Hiph. הֵעִיב, *obnubilavit*. Affine est verbo עָבָה, *densum esse*. Futur. יָעִיב, *obnubilabit*, *densa nube obteget*, Thren. II. 1.

עָב, f. *nubes densa*, 1 Reg. XVIII. 44. כְּעָב, *ut densa nubes*, Ies. XLIV. 22. Plur. עָבִים, masc. *nubes*, Job XXII. 14. בֶּעָבִים, *in ipsas nubes*, Jerem. IV. 29. id est, *in loca præalta nubium*; hyperbolice juxta Kimchium: aut *in densitates*, hoc est, *densas sylvas*, juxta R. Salomonem, quasi ab עָבָה. Constr. עָבֵי שְׁחָקִים, *nubes cælorum*, Psal. XVIII. 12. Fœm. עָבוֹת, *nubes densæ*, Psal. LXXVII. 18. In Bereschit rabba, Parascha 13. legitur. » *Quinque nominibus vocatur nubes*, עָב. אֵד, עָנָן, נְשִׂיאִים, חֲזִיז. *Primum* עָב, *sic dicitur* שהוא מעבב הרקיע, *quia obnubilat et obscurat faciem firmamenti.* » Reliqua vide suis locis.

עוּג *placentas coxit* seu *paravit*, quasi *placentare* dicas. Fut. תְּעֻגֶנָּה, *placentabis istam*, hoc est, *parabis* sive *coques placentam istam*, Ezech. IV. 12.

עֻגָה, עֻגָּה, עוּגָה, fœm. *placenta*, proprie *carbonibus tosta* vel *cocta*; 1 Reg. XVII. 13. Hos. VII. 8. Constr. עֻגַת רְצָפִים, *placenta carbonum*, 1 Reg. XIX. 6. Plural. עֻגוֹת, *placentæ*, Gen. XVIII. 6.

מָעוֹג, m. idem; vel juxta R. Salomonem, *panis*, *cibus*, 1 Reg. XVII. 2. Et sic, לַעֲגֵי מָעוֹג, *anniones placentæ* vel *cibi*, Psal. XXXV. 16. id est, *parasiti*, qui gulæ causa aliis adulantur. Juxta alios, *sanniones facetiæ*.

עוּד Pih. *dispoliavit*, *prædatus est*. Præt. עִוְּדוּנִי, *dispoliaverunt me*, Psalm. CXIX. 61.

עַד, m. *spolium*, *præda*, Genes. XLIX. 27. לְעַד, *ad prædam*, Soph. III. 8. Constr. עַד־שָׁלָל, *præda spolii*, Ies. XXXIII. 23. nec sæpius hac significatione occurrit. Quidam ab עָדָה deducunt, quasi *remotionem*, vel *rem amotam* dicas.

עוּד Hiph. הֵעִיד, *testatus*, *testificatus*, *contestatus est*: sæpius construitur cum ב. Præt. הָעֵד הֵעִד בָּנוּ הָאִישׁ, *contestando contestatus est nos vir ille*, Genes. XLIII. 3. הַעֵדֹתָה בָּנוּ, *contestatus es nos*, Ex. XIX. 23. Hoph. præterit. וְהוּעַד בִּבְעָלָיו, *testibus adhibitis denunciatum fuit domino ejus*, Exod. XXI. 29.

עֵד, m. *testis*, Deut. XVII. 6. Et

interdum *testimonium*, ut Gen. XXXI. 50. Exod. XX. 16. Aff. עֵדִי, *testis meus*, Job XVI. 19. Plur. עֵדִים, *testes*, Deut. XIX. 15. Constr. cum י in medio, עֵידֵי־שֶׁקֶר, *testes falsi*, Psal. XXVII. 12. Aff. עֵדֶיךָ, *testes tuos*, Job X. 17. עֵדַי, *testes mei*, Ies. XLIII. 10.

עֵדָה, f. *testis* fœminine, *testimonium*: וְעֵדָה הַמַּצֵּבָה, *et testis (est) hæc statua*, Gen. XXXI. 52. לְעֵדָה, *in testimonium*, Genes. XXI. 30. Vide יָעַד. Plural. עֵדוֹת, *testimonia*, Deut. IV. 45. Aff. עֵדֹתָיו, *testimonia ejus*, Psal. CXIX. 2. Et cum affixo singulari, וְעֵדֹתִי, *et testimonia meum*, id est, *testimonia mea singula*, *eorum unumquodque*, Psalm. CXXXII. 12.

עֵדוּת, f. idem, Psalm. XIX. 8. בְּאֹהֶל הָעֵדֻת, *in tabernaculo testimonii*, Num. XVII. 22. אֶת־הַנֵּזֶר וְאֶת־הָעֵדוּת, *coronam et testimonium*, 2 Reg. XI. 12. id est, *librum legis*, juxta Deut. XVII. 18. Kimchi et R. Levi. Plurale cum ו mobili et aff. עֵדְוֹתָיו, *testimonia ejus*, 2 Reg. XVII. 15. עֵדְוֹתֶיךָ, *testimoniorum tuorum*, Psal. CXIX. 14. Vide Masoram ad ista loca.

תְּעוּדָה, f. *testimonium*, Ies. VIII. 16.

עוֹד *adhuc*, *amplius*, *deinceps*: בְּעוֹד, *in adhuc*; *intra*, *quum adhuc*, *dum adhuc*, *tantisper dum*: bis absque ו scribitur בְּעֹד, *tantisper dum*, Psalm. XXXIX. 2. בְּעֹד, *dum adhuc*, Jer. XV. 9. כָּל־עוֹד, *quamdiu*, Job XXVII. 3. עוֹדֶנּוּ, *adhuc ille*, Genes. XVIII. 22. עוֹדְךָ, *adhuc tu*, מֵעוֹדְךָ, *ex quo tu*: בְּעוֹדִי, *quum adhuc ego*, sc. *supersum*, *quamdiu superstes futurus sum*: מֵעוֹדִי, *ex quo die* vel *tempore sum*, *quamdiu superstes sum* vel *fui*. עוֹדֶנִּי חַי, *tantisper dum ego vixero*, 1 Sam. XX. 14. vel בְּעוֹדֶנִּי חַי, Deut. XXXI. 27. הַעוֹדָם חַיִּים, *an adhuc ipsi vivi sint*, Exod. IV. 18. עוֹדֵינָה, *adhuc nobis*, sc. *superstitibus*, Thren. IV. 17. pro עוֹדֵינוּ. Chald. עוֹד, *adhuc*, Dan. IV. 28.

עָוָה *inique*, *perverse egit*. Præt. וְעָוִינוּ, *et perverse egimus*, Dan. IX. 5. עָוְתָה, *perverse egit*, Esth. I. 16. Niph. נַעֲוָה, *perverti*, *distorqueri*, *contorqueri*: præter. נַעֲוֵיתִי, *contorqueor*, Ies. XXI. 2. Partic. construct. וְנַעֲוֵה־לֵב, *et perversus animo*, Prov. XII. 8. Fœmin. construct. בֶּן־נַעֲוַת הַמַּרְדּוּת, *fili perversæ rebellione*, 1 Sam. XX. 30. Pih. præterit. וְעִוָּה, *et pervertet*, Ies. XXIV. 1. Pyh. part. מְעֻוָּת, *perversum*, Eccl. I. 15. Hiph. præterit. הֶעֱוָה, *inique egit*, 2 Sam. XIX. 20. הֶעֱוֵיתִי, *inique feci*, 2 Sam. XXIV. 17. הֶעֱווּ, *perverterunt*, Jer. III. 21. הֶעֱוִינוּ, *inique fecimus*, Psal. CVI. 6. Infinit. הַעֲוֵה, *perverse agendo*, Jer. IX. 5. בְּהַעֲוֹתוֹ, *quum perverse egerit*, 2 Sam. VII. 14.

עַוָּה, fœm. *perversitas*: *perversa*, Ezech. XXI. 32.

עִוְעִים, m. pl. *perversitates*, Ies. XIX. 14. ex geminata prima radicali: Chaldæus, רוּחַ דְּטָעוּ, *spiritum erroris*. R. Salomon inquit, שם חולי של טירוף הדעת, *esse nomen morbi abreptæ mentis*. Aben Esra vocem irregularem putat ab עָוָה.

עֲוָיָה, f. Chald. *iniquitas*: unde plur. וַעֲוָיָתָךְ, *et iniquitates tuas*, Dan. IV. 24.

עָוֹן, masc. *perversitas*, *iniquitas*: construct. עֲוֹון, 1 Par. XXI. 8. atque sic quater cum duplici ו scribi-

tur, alias semper cum unico. Affix. עֲוֺנוֹ, *iniquitatem suam*, Ps. XXXVI. 3. Affix. בַּעֲוֺנְךָ, *propter iniquitatem tuam*, Hos. XIV. 2. Plural. עֲוֺנִים. Cum aff. עֲוֺנֶיךָ, *iniquitatum tuarum*, Ezech. XXVIII. 18. Et cum defectu Jod, עֲוֺנֵנוּ, *iniquitates nostræ*, Jer.XIV. 7. מֵעֲוֺנֵינוּ, *ab iniquitatibus nostris*, Dan. IX. 18. Et fœmininum, עֲוֺנֹת, *iniquitates*, Levit. XVI. 21. Affix. עֲוֺנוֹתָיו, *iniquitates ejus*, Prov. V. 22. עֲוֺנֹתַי, *iniquitates meæ*, Psalm. XXXVIII. 5. Hinc juxta quosdam, לִשְׁתֵּי עֹינֹתָם, *propter duas iniquitates ipsorum*, Hos. X. 10. nam juxta Masorethas legendum עוֹנוֹתָם, quod LXX. acceperunt עֲוֺנוֹתָם, *iniquitates ipsorum*. Vide amplius in עין.

עוז Hiph. הֵעִיז, *coire*, *congregari*, *congregare se*; et active *congregare*. Præterit. הֵעִיזוּ, *congregant se*, Ies. X. 31. scil. *ad fugam*, ut R. Salomon explet. Imper. הָעֵז אֶת־מִקְנְךָ *congrega pecus tuum*, Exod. IX. 19. הָעִיזוּ, *congregate vos*, Jer. IV. 6. Et defective, הָעִזוּ, Jer. VI. 1.

עוֹל m. *infantulus*, *lactens*, *fœtus*, Ies. LXV. 20. Aff. עוּלָהּ, *fœtus* vel *infantuli sui*, Ies. XLIX. 15.

עָלוֹת, f. pl. *lactantes*, *fœtæ*, quæ *parvulos* vel *fœtum lactant*, Genes. XXXIII. 13.

עוֹלָל, עוֹל, vide in עָלַל.

עָוַל Pih. *inique egit*. Part. מְעַוֵּל, *inique agens*, Psalm. LXXI. 4. Fut. יְעַוֵּל, *inique aget*, Ies. XXVI. 10.

עֲוִיל, m. *iniquus*, Job XVI. 11. Plur. עֲוִילִים, *iniqui*, Job XIX. 18. juxta R. Levi: vel *parvuli*, quasi sit a præcedenti themate, juxta Chaldæum et Aben Esram: et sic affix. עֲוִילֵיהֶם, *parvulos suos*, Job XXI. 11.

Ad hoc ita notatur in Bereschit rabba sect. 36. בערביה צווחין לינוקא עוילה, *in Arabia vocant parvulum*, sive *puellam* עוילה. Est ergo arabicum, ut alia in libro Job.

עַוָּל, m. *iniquus*, Job XVIII. 21. לְעַוָּל, *iniquo*, Job XXXI. 3.

עָוֶל, m. *iniquitas*, Lev. XIX. 15. Constr. בְּעֶוֶל רְכֻלָּתְךָ, *propter iniquitatem* vel *improbitatem mercaturæ tuæ*, Ezech. XXVIII. 18. Aff. בְּעַוְלוֹ, *propter iniquitatem suam*, Ezech. XVIII. 26.

עַוְלָה, f. idem, 2 Sam. III. 34. Et ו ac ל transpositis, עַלְוָה, Hos. X. 9. Cum duplici signo fœminino, עַוְלָתָה, Hos. X. 13. Aff. בְּעַוְלָתָהּ, *in iniquitatem*, Psal. CXXV. 3.

עוֹלָה, f. idem: unde עֹלָתָה, *nequitia*, Job. V. 16. Plural. עוֹלֹת, *iniquitates*, Psal. LXIV. 7. et LIII. 3. Aliter vide in עלה.

עוֹנָה עוֹן, f. *tempus*, juxta hebræos communiter, sed *determinatum et statutum certæ rei*. Aff. עֹנָתָהּ, *tempus ejus*, Exod. XXI. 10. ut scil. *suo tempore* debitum conjugale ipsi præstet ad suscipiendam ex ea prolem, qui finis est conjugii. *Tria* enim in ista lege marito imponuntur, quæ uxori debet præstare; nempe שְׁאֵרָהּ, *alimentum ejus*; כְּסוּתָהּ, *vestitum ejus*; וְעֹנָתָהּ, id est, תַּשְׁמִישׁ, *officium debiti conjugalis*, quod verecunde a *tempore statuto* appellat, quia non quovis tempore convenit, propter immunditiem ejus statam, de qua et lex posita est. Aben Esra monet quosdam interpretari דִּירָתָהּ, *habitationem ejus*, sed priorem sensum genuinum esse. Plurale hujus quidam faciunt, לִשְׁתֵּי עֹינֹתָם, *in duabus habitationibus ipsorum*, Hos. X. 10. legendum enim illud est juxta Masorethas עוֹנוֹתָם. Id quidam accipiunt,

quasi idem sit cum sequenti מָעוֹן et מְעוֹנָה. Vide amplius in עַיִן.

עוֹנֵן, מְעוֹנֵן, vide infra in עַיִן.

מָעוֹן, m. *habitatio*, *habitaculum*, 1 Sam. II. 29. Constr. מְעוֹן, Psalm. XXVI. 8. Aff. מְעוֹנוֹ, *habitaculum ejus*, 2 Par. XXXVI. 15 מְעוֹנֶךָ, *habitaculum tuum*, Psal. XCI. 9. Plur. cum Schurek, וְאֶת־הַמְּעוּנִים, *et habitacula*, 1 Par. IV. 41. Scribitur cum ו, et legitur, מְעוֹנִים. Fœminin. מְעוֹנָה, idem, Deuter. XXXIII. 27. Aff. וּמְעוֹנָתוֹ, *et habitaculum ejus*, Psal. LXXVI. 3. Plur. בִּמְעוֹנוֹת, *in habitaculis*, Job XXXVIII. 40. Affix. וּמְעוֹנֹתָיו, *et habitacula sua*, Nah. II. 13.

* עוע, עִוְעִים, vide supra in עוה.

עוּף *volavit*, *volitavit*, *advolavit*; *avolavit*, *evolavit*; *involavit*, *convolavit*. Præter. וְעָפוּ, *et involent*, Ies. XI. 14. Particip. fœmin. עָפָה, *volans*, Zach. V. 1. Plur. עָפוֹת, Ies. XXXI. 5. Infin. לָעוּף, *ad volandum*, Proverb. XXVI. 2. Futur. אָעוּפָה, *evolarem*, Psalm. LV. 7. תָּעֻפָה, *evolabis*, juxta quosdam, scil. *ex tenebris calamitatum*; vel *splendebis*, R. Levi; vel *si obscurus fueris*, Aben Esra, Job XI. 17. estque cum ה paragogico præter morem. כְּנֶשֶׁר יָעוּף, *sicut aquila avolat*, Prov. XXIII. 5. quod legendum יָעוּף, ut Masorethæ notant. Pih. partic. שָׂרָף מְעוֹפֵף, *prester volans*, Ies. XIV. 29. Infinit. בְּעוֹפְפִי חַרְבִּי, *quum faciam ut volet gladius meus*, Ezech. XXXII. 10. id est, *cum vibravero*, *agitavero*, vel *motavero* gladium meum. Fut. יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ, *volet super terram*, Gen. I. 20. Hiph. הֲתָעִיף עֵינֶיךָ בּוֹ, *an facies ut involent oculi tui in eo?* Prov. XXIII. 5. Scribitur cum ף, sed juxta Masorethas legendum תָּעִיף. Hoph. particip. מֻעָף בִּיעָף, *volare jussus cum lassitudine*, Dan. IX. 21. id est, *coactus volare tanta contentione*, *ut lassus fuerit*: nam י in בִּיעָף est radicale, a יָעַף, formæ בִּיקָר, quod est a יָקַר, scribit Aben Esra. Alii, *volare factus volatu*, quasi יְעָף sit ex hac radice, et י servile, ut in יְקוּם, quod est a קוּם. Hithp. יִתְעוֹפֵף כְּבוֹדָם, *avolabit gloria eorum*, Hos. IX. 11.

עוֹף, masc. *avis*, *volucris*, *volatile*; collectivum est, et transfertur ad omnia volatilia. Chald. גַּפִּין אַרְבַּע דִּי־עוֹף, *alæ quatuor volucris*, Dan. VII. 6. וְעוֹף־שְׁמַיָּא, *et volucres cœli*, Dan. II. 38.

עֵיפָה, f. *obscuritas*, Amos IV. 13. Cum duplici signo fœm. עֵפָתָה, *obscuritas maxima*, Job X. 22.

עַפְעַפַּיִם, m. dual. *palpebræ*, a *vibratione* et *motu*, qui *volatui* comparatur, sic dictæ; ut suprà in Pihel de gladio usurpatur verbum. Constr. בְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר, *in palpebras auroræ*, Job III. 9. id est, *radios*, *lumina*. Aff. עַפְעַפָּיו, *palpebræ ejus* (*probant filios hominum*), Psal. XI. 4.

מָעוּף, m. *obscuratus*: construct. מְעוּף צוּקָה, *obscuratus angustia*, Ies. VIII. 22.

עוּץ *consuluit*, *consilium iniit*. Imper. עֻצוּ וְדַבֵּרוּ, *consilium inite*, *et colloquimini*, Jud. XIX. 30.

עוק Hiph. הֵעִיק, *premere*, *arctare*: part. מֵעִיק, *premo* vel *pressurus sum*, כַּאֲשֶׁר תָּעִיק, *quemadmodum premit plaustrum*, Amos II. 13.

עָקָה, f. *pressura*: construct. מִפְּנֵי

עָקַת רָשָׁע, *propter pressuram* vel *angorem improbi*, Psal. LV. 4.

מוּעָקָה, fœm. *pressura*, *constrictio*, Psal. LXVI. 11.

עוּר *evigilare*, *expergisci*: imper. עוּרָה כְבוֹדִי, *evigila gloria mea*, Ps. LVII. 9. Fœmininum, עוּרִי, Jud. V. 12. Semel activum, כִּי יְעִירֶנּוּ, *ut evigilare faciat*, *excitet eum*, Job XLI. 2. quod scribitur ex Hiphil, legitur יְעוּרֶנּוּ ex Kal, pro יָעוּר עִמּוֹ, vel יִתְעוֹרֵר עִמּוֹ. Niph. præter. נֵעוֹר, *excitatus fuit*, Zach. II. 17. cum Tzere sub נ præter morem. Futurum, יֵעוֹר, *excitabitur*, Jerem. VI. 22. עֶרְיָה תֵעוֹר, *nudatione excitabitur*, Hab. III. 9. vel potius, *nudando nudabitur*, ut hebræi exponunt; et significatio sit ab עָרָה. Pih. עִוֵּר, *excæcavit*, Jer. LII. 11. Futurum, יְעַוֵּר, *excæcat*, Exod. XXIII. 8. Et alia forma, *evigilare fecit*, *suscitavit*, *excitavit*. Præterit. עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ, *suscitavit lanceam suam*, id est, *vibravit*, 2 Sam. XXIII. 18. עוֹרְרוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ, *excitaverant palatia sua*, id est, *restauraverant*, *exstruxerant*, Ies. XXIII. 13. Hinc etiam juxta Aben Esram anomalum illud ex geminata prima radicali, יְעֹעֵרוּ, *excitabunt*, pro יְעֹרֵרוּ, Ies. XV. 5. R. Salomon, *vociferabuntur*, ex chaldaica lingua; juxta illud, יְעוֹעֲרוּן בְּקָלְהוֹן, *vociferantur voce sua*, quod citat ex Targum, Ies. XVI. 10. sed illic non reperitur. Possit esse pro יְרוֹעֲעוּ, juxta illud, לֹא יְרוֹעָע, *non habebitur vociferatio*, Ies. XVI. 10. Aliud geminatum עַרְעַר vide in עָרָה. Hiph. הֵעִיר, *excitavit*, *suscitavit*; et interdum intransitive, *evigilavit*. Imperat. הָעִירָה, *evigila*, Psalm. XXXV. 23. Hithp. præter. וְהִתְעוֹרַרְתִּי, *et excitavi me*, Job XXXI. 29. Particip. מִתְעוֹרֵר, *excitans se*, Ies. LXIV. 7. Imperat. הִתְעוֹרְרִי, *expergiscere*, Ies. LI. 17.

עֵר, m. *vigilans*, *vigil*, id est, *acris* et *excitatus* ad aliquid peragendum, Mal. II. 12.

עִיר, m. Chald. *vigil*, Dan. IV. 10. Plur. בִּגְזֵרַת עִירִין, *decreto vigilum*, ver. 14.

עִיר, *civitas*, vide infra suo loco.

עוּר, m. Chald. *gluma*, וַהֲווֹ כְּעוּר *fueruntque ut stupa*, Dan. II. 35. Forte, inquit Kimchi, est quasi נָעוּר *excussum*, ut hebraice נְעֹרֶת, *stupa*, a נָעַר, *excussit*.

עוֹר, מָעוֹר, vide in ערה.

עָר, m. *inimicus*, *adversarius*, quasi *in malum alterius vigilans*. Aff. עָרֶךָ, *inimicus tuus*, 1 Sam. XXVIII. 16. Plural. עָרֶיךָ, *adversarios tuos*, Mich. V. 13. Sic Psalm. CXXXIX. 20. Chald. לְעָרָיךְ, *inimicis tuis*, Dan. IV. 16. Possit plane esse chaldaicum pro hebræo צָר, per commutationem usitatam צ in ע. Masora octo in sensu adducit, Mich. V.

עִוֵּר, masc. *cæcus*, Exod. IV. 11. Plur. עִוְרִים, Ies. XXIX. 18. Fœm. עִוֶּרֶת, *cæca*. Plural. עִוְרוֹת, Ies. XLII. 7.

עִוָּרוֹן, m. *cæcitas*, Deut. XXVIII. 28.

עוּשׁ *coire*, *convenire*, *congregari*. Imperat. עוּשׁוּ, *coite*, *congregate vos*, Joel III. 11.

עָשׁ, m. *arcturus*: *plaustrum* septem stellarum congregatarum, quæ numquam separantur, juxta Aben Esram, Job IX. 9. Aliam significationem vide in עָשֵׁשׁ.

עַיִשׁ, m. idem, Job XXXVIII. 32. Talmudici, וְזָנָב טָלֶה, *caudam*

arietis definiunt, cod. Berachoth cap. 9. fol. 58.

עִוֵּת Pih. *pervertit*, *subvertit*. Præteritum, אֵת אֲשֶׁר עִוְּתוֹ, *quod perverterit ipse*, Eccl. VII. 13. עִוְּתָנִי, *subvertit me*, Job XIX. 6. Pyh. particip. מְעֻוָּת, *perversum*, Eccles. I. 15. Hithp. præter. וְהִתְעַוְּתוּ, *et pervertunt sese*, Eccles. XII. 3.

עַוָּתָה, f. *perversitas*: aff. עַוָּתָתִי, *perversitatem meam*, Thren. VIII. 59.

עֵז f. *capra*, Lev. III. 12. Plur. עִזִּים, *capræ*, Gen. XXVII. 9. Affix. וְעִזֶּיךָ, *et capræ tuæ*, Gen. XXXI. 38. Chald. עִזִּין, *capræ*, Esr. VI. 17.

• עֲזָאזֵל, *Hasasel*, nomen hirci in desertum emissi cum peccatis populi, quasi *hircus abiens* aut *oberrans* dictus, ab עֵז et אָזַל, *abiit*, Lev. XVI. 8. vel secundum hebræos nomen loci ab hirco isto sic dicti.

עָזַב *reliquit*, *dereliquit*, *deseruit*. Infinitivus cum futuro, וְחָדַלְתָּ מֵעֲזֹב לוֹ עָזֹב תַּעֲזֹב עִמּוֹ, *et cessaveris a relinquere ipsi; relinquendo* (*non*) *relinques cum eo*, Exod. XXIII. 5. Sensus: *et cessaveris a ferendo ipsi opem*, vel *non deponendo onus ab ipso: omnino opem feres*, *onus solves et asinum eriges*. Sic in versionibus germanicis reddunt Judæi, et confirmatur ex Deuter. XXII. 4. Futurum, וַיַּעַזְבוּ יְרוּשָׁלִַם, *et reliquerunt Jerusalem*, Neh. III. 8. Quidam *ædificarunt*, *restaurarunt*: Aben Esra, *pavimentarunt*, *viam straverunt*, unde מעזיבה, *pavimentum* apud Talmudicos. Niph. נֶעֱזַב, *relinqui*, Neh. XIII. 11. Pyh. עֻזַּב, idem, Ies. XXXII. 14. Fœm. עֻזָּבָה, *relicta esset*, Jer. XLIX. 25. Quidam, *ædificaretur*, *muniretur*.

עִזְבוֹנִים, m. pl. *nundinæ*. Cum affixo, עִזְבוֹנַיִךְ, (*in*) *nundinis tuis*, Ezech. XXVII. 12, 27.

עָזַז *roboravit*, *corroboravit; roboravit se*, *roboratus*, *corroboratus fuit*. Infinit. בַּעֲזוֹז, *quum roboraret*, Prov. VIII. 28. Hiph. הֵעֵז, *obfirmavit*, *induravit*: הֵעֵזָה פָנֶיהָ, *obfirmavit faciem suam*, Prov. VII. 13.

עַז, m. *robustus*, *obfirmatus*, *valens*, *fortis*, *vehemens*, *durus*, *sævus*, *acris*. Et substantive, juxta quosdam, *robur*, Gen. XLIX. 3. Plural. וּבְמַיִם עַזִּים, *et in aquis validis*, Ies. XXXIV. 16. Construct. עַזֵּי־נֶפֶשׁ, *robusti animo*, Ies. LVI. 11. Fœm. חֵמָה עַזָּה, *iram vehementem*, Prov. XXI. 14. Plural. עזות, *dura*, Prov. XVIII. 23. scilicet, אֲמָרוֹת, *verba*.

עוֹז, m. *robur*, *fortitudo*, Proverb. XVIII. 10. Affix. עֻזּוֹ, *robur ejus*, Psalm. LIX. 10. בְּעָזְּךָ, *in robore tuo*, Psalm. XXI. 2. עֻזֵּנוּ, *robur nostrum*, Psal. LXXXI. 2.

עִזּוּז, m. *robustus*, Psal. XXIV. 8.

עֱזוּז, m. *robur*, Ies. XLII. 25.

עָזְנִיָּה, f. *haliæetus*, aquilæ marinæ species, a *firmitate visus* sic dicta, qua adversos solis radios intueri potest, ut scribit Plin. lib. X. cap 3.

מָעוֹז, m. *robur*, Psal. XXVII. 1. Item *arx*, *munitio*, Jud. VI. 26. Affix. מָעֻזּוֹ, *roboris ejus*, Ies. XVII. 9. Et cum ה vice ו, עַד־מָעֻזֹּה, *usque ad munitionem ejus*, Dan. XI. 10. מָעוּזָּם, *robur eorum*, Psal. XXXVII. 39. Plural. מָעֻזִּים, *robora*, hoc est, *summum robur*, Dan. XI 38, 39.

מָעֻזְנִים, m. pl. *munitiones*. Affix. מָעֻזְנֶיהָ, *munitiones ejus*, Ies. XXIII. 11.

עִזֵּק Pih. *circumdedit*, *circum-*

munivit, circumsepsit: fut. וַיְעַזְּקֵהוּ, *et circumsepsit eam*, Ies. V. 2.

עִזְקָא, emphat. עִזְקְתָא, f. Chald. *annulus signatorius*, a *muniendo* vel *cingendo* dictus. Construct. וּבְעִזְקַת רַבְרְבָנוֹהִי, *et annulo procerum suorum*, Dan. VI. 18. Affix. בְּעִזְקְתֵהּ, *in annulo suo*, ibidem.

עָזַר *juvit, adjuvit, auxiliatus est; auxilio, adjumento fuit, opem tulit, opitulatus est:* construitur cum accusativo, quandoque cum dativo. Præt. מֶה־עָזַרְתָּ, *quam adjuvisti?* Job XXVI. 2. Infinit. לַעְזֹר לוֹ, *ut auxilia-rentur sibi*, 2 Paral. XXVIII. 16. Niph. præter. נֶעֱזַרְתִּי, *adjuvor*, Psal. XXVIII. 7. Infinit. לְהֵעָזֵר, *adjuvari*, 2 Par. XXVI. 15. Futur. וַיֵּעָזְרוּ, *et adjuti sunt*, 1 Paral. V. 20. Hiph. part. anomalum, מַעְזְרִים, *auxiliantes*, 2 Paral. XXVIII. 23. Simile vide in חָלַם.

עֵזֶר, m. *auxilium*, Genes. II. 18. Aff. עֶזְרוֹ, *auxilium ejus*, Ezech. XII. 14. cum ה loco ו. עֶזְרִי, *auxilium meum*, Psalm. LXX. 6. עֶזְרָה, idem, Psalm. XLVI. 2. Et in ת loco ה, עֶזְרָת, Psalm. LX. 13. cui simile זִמְרָת in זָמַר. Construct. עֶזְרַת, Ies. XXXI. 2. Cum duplici signo fœmineo, עֶזְרָתָה, *summum* vel *plenum auxilium*, Psalm. XLIV. 27. Affix. עֶזְרָתִי, *auxilium meum*, Psal. XXVII. 9. עֶזְרָתֵנוּ, *auxilium nostrum*, Thren. IV. 17.

עֲזָרָה, f. *atrium*, 2 Par. IV. 9. dictum quasi *auxiliatorium* vel *auxilii locus:* quia illuc conveniebat populus, orandi causa in templo, et qui corde integro oravit, is sensit *auxilium*, notat auctor Aruch, et R. David in Radice hac. Item *diazoma* vel *projectura, prominentia, structura*, Ezech. XLIII. 14.

עֵט m. *stylus, calamus:* עֵט סוֹפֵר מָהִיר, *stylus scribæ velocis*, sive *prompti*, Psal. XLV. 2. בְּעֵט־בַּרְזֶל, *stylo ferreo*, Job XIX. 24. Hinc quidam deducunt participium præter. Pyhal מְעֻטָּה, *acuminatus, exacutus, ut stylus acui solet* ad exarandum, Ezech. XXI. 20. Vide עָטָה.

עָטָה *obvelavit, operuit, amicivit; operuit* vel *amicivit se, amictus, opertus fuit.* Præter. וְעָטָה, *et amiciet*, Jer. XLIII. 12. Particip. עֹטֶה מְעִיל, *amictus pallio*, 1 Sam. XXVIII. 14. וְעֹטְךָ, *amiciens te*, Ies. XXII. 17. Fœm. כְּעֹטְיָה, *quasi operta seu velata*, Cant. I. 7. *lugens* scil. et *flens* propter gregem meum, juxta R. Salomonem. Alii, *quasi divertens:* et sic futur. וַיַּעַט, *et divertit*, 1 Sam. XIV. 32. de quo vide etiam in עִיט. וַיַּעַט, *et amicivit se*, Ies. LIX. 17. וַתַּעַט, vide in עִיט. Pyh. participium, מְעֻטָּה לְטָבַח, *opertus*, vel juxta Kimchium, *acutus ad mactationem*, Ezech. XXI. 20. vide עֵט paulo ante. Hiph. præter. הֶעֱטִיתָ עָלָיו, *operuisti eum*, Psal. LXXXIX. 46.

מַעֲטֶה, mascul. *pallium, amictus:* מַעֲטֵה תְהִלָּה, *pallium* vel *amictus laudis*, Ies. LXI. 3.

עֲטַלֵּף m. *vespertilio*, Lev. XI. 19. Plur. וְלָעֲטַלֵּפִים, *et vespertilionibus*, Ies. II. 20.

עָטִין עטן, m. *mulctrale*. Plur. cum aff. עֲטִינָיו, *mulctralia ejus*, Job XXI. 24.

עָטַף *operuit; obtectus, obrutus fuit;* et cum ad animum refertur, est *deficere, deliquium pati*. Particip.

præter. plur. הָעֲטֻפִים, *qui obruuntur*, Thren. II. 19. Et ex alia significatione, *serotinæ*, *serotinæ pecudes*, vel *oves*; sic dictæ, quod *debiliores* sint, et *infirmitate quasi obrutæ*, ut Aben Esra monet, Genes. XXX. 42. Infin. בַּעֲטֹף לִבִּי, *quum obruitur cor meum*, Psal. LXI. 3. Futurum, יַעֲטֹף, *obruetur*, Ies. LVII. 16. Item *operiet*, Job XXIII. 9. יַעַטְפוּ־בָר, *obteguntur frumento*, Psal. LXV. 14. Niph. infinit. בֵּעָטֵף, *cum obrueretur*, pro בְּהֵעָטֵף, Thren. II. 11. Quædam exemplaria habent Sægol sub ב, cui simile vide in הֵרָג. Hiph. infinit. וּבְהַעֲטִיף, *et in serotinando*, id est, *quum sero coirent*, *tempore* scilicet *secundæ admissuræ*, Gen. XXX. 42. Hithp. infin. בְּהִתְעַטֵּף עָלַי, *quum obrueretur in me*, Jon. II. 8. בְּהִתְעַטְּפָם, *quum obruuntur, deficiunt ipsi*, Thren. II. 12. Futur. תִּתְעַטָּף, *obruitur, deficit*, Psal. CVII. 5.

מַעֲטָפוֹת, f. pl. *amicula*, quasi *operimenta* dicta, Ies. III. 22. Targum, שׁוֹשִׁיפַיָּא, *palliola muliebria*, *pallia*: R. Salomon, *tapeta*.

עָטַר *circumcinxit*, *circumclusit*, *circumtexit*. Partic. עֹטְרִים אֶל־דָּוִד, *circumcludentes Davidem*, 1 Sam. XXIII. 26. Futur. תַּעְטְרֶנּוּ, *circumtegis eum*, Psalm. V. 13. vel *facis ut circumtegat eum*, quasi pro תַּעְטִירֶנּוּ, ex Hiphil, ut Kimchi vult. Pih. præteritum, עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוֹבָתֶךָ, *coronas annum bonitatis tuæ*, Psalm. LXV. 12. significatione ex nomine, quod *coronam* significat, deducta: שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ, *qua coronavit eum*, Cant. III. 11. Particip. הַמְעַטְּרֵכִי, *qui coronat* vel *circumtegit te*, Psalm. CIII. 4. Futur. תְּעַטְּרֵהוּ, *coronasti eum*, Psalm. VIII. 6. Hiph. partic. הַמַּעֲטִירָה, *coronans* vel *coronaria*, Ies. XXIII. 8.

עֲטָרָה, f. *corona*, Ezech. XXI. 26. Construct. עֲטֶרֶת־מַלְכָּם, *coronam regis ipsorum*, 2 Sam. XII. 30. Plur. עֲטָרוֹת, *coronæ*, Zach. VI. 11.

עטש עֲטִישָׁה, f. *sternutatio*. Plur. cum aff. עֲטִישֹׁתָיו, *sternutationibus suis*, Job XLI. 10. Verbum עָטַשׁ, *sternutare*, Rabbinis usitatissimum. עָטוּשׁ, *sternutatio*: עיטוש יפה לחולא, *sternutatio pulcra est*, id est, *salutaris*, *ægrotanti*. Sternutanti dicitur, חיים טובים, *vita bona*, *prosit vitæ*.

עיה עִי, m. *cumulus*, *acervus*. לְעִי, *in acervum*, Mich. I. 6. בְּעִי, *in acervum*, *tumulum*, vel *desolationem*, juxta Aben Esram et alios quosdam hebræos, Job XXX. 24. Quibusdam autem ב radicale est, quasi sit a בָּעָה; vide illic. Plural. עִיִּים, *acervi*, Jerem. XXVI. 18. Et in ן, עִיִּין, Mich. III. 12. Constr. בְּעִיֵּי, *ad cumulos*, Num. XXI. 11.

מְעִי, m. *acervus*, Ies. XVII. 1.

עיט Hiph. הֵעִיט, *involare*, proprie *more avis rapacis*. Metaphorice, *irruere*, *invehi in aliquem*, *subito contendere*. Futur. וַיַּעַט בָּהֶם, *et invectus est in eos*, scil. *verbis duris*, 1 Sam. XXV. 14. וַיַּעַט, *et involavit*, *subito contendit*, 1 Sam. XIV. 32. quod in textu scribitur וַיַּעַשׂ, sed est legendum per ט, ut a Masorethis in margine annotatum est. וַתַּעַט, *et contendit*, 1 Sam. XV. 19. quæ duo formam ab עָטָה habent.

עַיִט, m. *avis*, *volucris*, *volucres*, proprie *rapaces*, Job XXVIII. 7. Construct. לְעֵיט הָרִים, *volucribus montium*, Ies. XVIII. 6.

עָיִם m. *robur*, *fortitudo*: בַּעְיָם רוּחוֹ, *fortitudine, vehementia spiritus sui*, Ies. XI. 15. R. Salomon, בְּחוֹזֶק: Aben Esra, בְּכֹחַ interpretantur.

עַיִן c. sed f. sæpius, *oculus*; metaphorice *fons*; *superficies*, *color*, quasi *aspectum* aut *rei speciem externam* dicas. רַע עָיִן, *malignus oculo*, Prov. XXIII. 7. id est, *sordidus*, *parcus*, *illiberalis*: טוֹב־עַיִן, *benignus oculo*, Prov. XXII. 9. id est, *beneficus*: אֶל־הָעָיִן, *ad fontem*, Gen. XXIV. 42. Constr. עֵין הַמַּיִם, *fontem aquarum*, Gen. XVI. 7. כְּעֵין, *sicut color*, Num. XI. 7. וְעֵין נֹאֵף, *et oculus adulteri*, Job XXIV. 15. אֶת־עֵין הָאָרֶץ, *superficiem terræ*, Exod. X. 15. Affix. אֶת־עֵינוֹ, *colorem suum*, Lev. XIII. 55. בְּעֵונִי, *in oculum meum*, 2 Sam. XVI. 12. id est, דִּמְעַת עֵינַי, *lacrymas oculorum meorum*, ut Chaldæus habet: vel *in id quod vident et intuentur nunc oculi mei*, juxta R. Levi: vel *statum meum ac rerum mearum conditionem*, ut Kimchi explicat. Scribitur autem in medio cum ו, quasi בעוֹנִי, pro בְּעָנְיִי, *afflictionem meam*, atque sic quidam interpretes vocem scriptam, alii vocem lectam explicant. Duale, כְּסוּת עֵינַיִם, *operimentum oculorum*, Genes. XX. 16. בָּעֵינַיִם, *in duobus oculis istis*, Gen. XXXVIII. 21. id est, *in bivio isto*. Constr. עֵינֵי יְהוָה, *oculi Domini*, Psal. XXXIV. 16. Et semel עֵנֵי, Ies. III. 8. Cum aff. יִרְאוּ עֵינָו, *videbunt oculi ejus*, Job XXI. 20. pro עֵינָיו. Et octies sic cum defectu alterius י reperiri, Masorethæ notant ad 1 Sam. III. 2. וְעֵינֵיהוּ, *et oculi ejus*, Job XXIV. 23. Fœm. עֲיָנֹת, *fontes*, Deut. VIII. 7. Constr. עֵינֹת מַיִם, *fontes aquarum*, Exod. XV. 27. Hinc juxta quosdam, לִשְׁתֵּי עֹינֹתָם, *ad duos oculos ipsorum*, Hos. X. 10. id est, *amasios*, *vitulos* scilicet *duos*, quos in *Dan* et *Bethel* colebant, et ipsos tamquam *amasios* in oculis ferebant. Literæ referunt עֵינוֹת, quod עֵינַיִם, *oculos*, interpretantur: lectio quam Masorethæ indicant, habet עוֹנֹת. Atqui עֵינוֹת (sive עֲיָנוֹת) numquam *oculos* significat, sed semper *fontes*. Vide amplius in עָנָה. Chald. וְעֵין אֱלָהֲהֹם, *et oculus Dei ipsorum*, Esr. V. 5. Duale, עַיְנִין כְּעַיְנֵי אֲנָשָׁא, *oculi velut oculi hominis*, Dan. VII. 8. Affix. עַיְנַי, *oculos meos*, Dan. IV. 31.

עֹוֵן, *oculans*, *oculis observans*, nocendi causa, 1 Sam. XVIII. 9. Chald. כָּמִין, *insidians*. Apud Rabbinos verbum in Pihel usitatum, עִיֵּן, *vidit*, *inspexit*, *advertit*, *consideravit*.

עוֹנֵן, Pih. *præstigiis uti*, *præstigiari*, 2 Reg. XXI. 6. Participium, מְעוֹנֵן, *præstigiis utens*, *præstigiator*, Deut. XVIII. 10. Futur. וְלֹא תְעוֹנֵנוּ, *neque præstigiabimini*, Lev. XIX. 26. Hic Aben Esra deduci vult ab עָנָן, *nubes*; pro, *ex nubibus hariolari*, *conjectare et prædicere*, *hoc vel illo die* aut *tempore bonum malumve esse illud agere* vel *aggredi*. R. Salomon derivat ab עוֹן, *tempus*, pro, *tempore observare*. Sapientes prisci ab עַיִן deduxerunt; et מְעוֹנֵן esse eum, qui *tenet* ac *præstringit oculos*, *ut falsum pro vero videant*. Verba ipsorum sunt: חכמים אומרים זה אוחז את העינים ר״ עקיבא אומר זה המחשב עתים ושעות ואומר היום יפה לצאת למחר יפה ליקח וכו׳: id est; *sapientes dicunt*, מעונן, *est qui tenet oculos*: *Rabbi Akiva dicit*: *est qui supputat tempora et horas*, *dicens*; *hodie pulcrum est egredi*, *cras*

bonum est negotiari, etc. Sanhedrin cap. 7. fol. 65. 2. Horum meminit Kimchi in libro Radicum: posteriori etymologia curiosos astrologos significat, ex astrorum dispositione et operatione, certos dies bonorum vel malorum, tristium et lætorum, prosperorum et adversorum, constituentes.

עֹנְנִים, m. pl. *præstigiatores*, Ies. II. 6. Aff. עֹנְנֵיכֶם, *præstigiatores vestros*, Jer. XXVII. 9.

עֹנְנָה, fœmin. *præstigiatrix*, Ies. LVII. 3.

מַעְיָן, m. *fons*, Lev. XI. 36. Construct. אֶל־מַעְיַן, *ad fontem aquarum*, Jos. XV. 9. Cum ו paragogico, לְמַעְיְנוֹ־מָיִם, *in fontem aquarum*, Psal. CXIV. 8. cui simile vide in בְּנָה, in nomine בֵּן. Aff. מַעְיָנוֹ, *fons ejus*, Hos. XIII. 15. Plural. מַעְיָנִים, *fontes*, Psal. CIV. 10. Constr. מַעְיְנֵי הַמָּיִם, *fontes aquarum*, 1 Reg. XVIII. 5. Et cum Pathach sub ע, מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה, *de fontibus salutis*, Ies. XII. 3. Cum affixo, מַעְיָנַי, *fontes mei*, Psal. LXXXVII. 7. Fœm. מַעְיָנוֹת, *fontes*, Ies. XLI. 18. Construct. כָּל־מַעְיְנוֹת תְּהוֹם, *omnes fontes abyssi*, Gen. VII. 11. Affix. מַעְיְנֹתֶיךָ, *fontes tui*, Prov. V. 16.

עָיֵף *fessum, defessum, lassum esse*: præter. עָיְפָה נַפְשִׁי, *fessa fuit anima mea*, Jerem. IV. 31. Futurum anomalum, וַיָּעַף, *et fessus fuit*, Jud. IV. 21. habet Kametz quasi ab עוּף. Convenit cum יָעֵף.

עָיֵף, m. *fessus, lassus*, Gen. XXV. 29. Plural. עֲיֵפִים, *fessi*, Jud. VIII. 5. Fœm. עֲיֵפָה, *fessa*. Et metaphorice per catachresin, *sitibunda*, Proverb. XXV. 25.

עֵיפָה, f. vide supra in עוּף.

עִיר f. *urbs, civitas*: quidam ad עוֹרֵר referunt, quod hominum actionibus et operis *excitata sit*. Cum ה locali, הָעִירָה, *in civitatem*, Genes. XLIV. 13. Aff. בְּעִירוֹ, *in civitate sua*, Jud. VIII. 27. עִירָם, *civitatis eorum*, Gen. XXXIV. 20. Plur. עָרִים, *urbes*, Num. XXXV. 2. Constr. עָרֵי, Numer. XXXII. 36. Aff. עָרָיו, *urbes ejus*, Deut. II. 34. עָרֵיהֶם, *urbes eorum*, Num. XXI. 3. Aliam significationem vide infra in עָר. Et alia forma, עֲיָרִים, *urbes*, Jud. X. 4.

עַיִר m. *pullus*, proprie *asini*, *asellus*, Zach. IX. 9. וְעַיִר פֶּרֶא, *et pullus (et) onager*, Job XI. 12. Affix. עִירֹה, *pullum suum*, Gen. XLIX. 11. cum ה loco ו. Plural. עֲיָרִים, *aselli*, Jud. XII. 14. עַל־כֶּתֶף עֲוָרִים, *super humero asinorum*, Ies. XXX. 6. scriptum cum ו, sed juxta Masorethas legendum עֲיָרִים.

עַיִשׁ, vide supra in עוּשׁ.

עַכְבָּר m. *mus*, Levit. XI. 29. Plur. constr. עַכְבְּרֵי זָהָב, *mures auri*, 1 Sam. VI. 4.

עַכָּבִישׁ mascul. *araneus*, Job VIII. 14. וְקוּרֵי עַכָּבִישׁ, *et telas aranei*, Ies. LIX. 5.

עֶכֶס masc. *compes*. וּכְעֶכֶס אֶל־מוּסַר אֱוִיל, *et sicut (vir) compedis ad eruditionem stultorum*, Prov. VII. 22. Sensus: *qui meretricem sequitur*, *tamquam bos ad mactationem abit*, id est, vel in præsens vitæ periculum se conjicit; *vel sicut vir compedis*, hoc est, *compeditus*, id est, *vel in vincula et compedes se implicat*, quibus stulti castigari et sapere solent. Plur. עֲכָסִים, *compedes*; *periscelides*, dictæ a *vinciendo* et *ligan-*

do. Fuerunt autem inter ornamenta mulierum circa pedes; unde, יָסִיר אֲדֹנָי אֵת תִּפְאֶרֶת הָעֲכָסִים · *auferet Dominus decus compedum*, id est, *periscelidum*, Ies. III. 18. Aben Esra scribit in loco Proverbiorum, העכסים דומים לכבל, *Achasim similes sunt compedi.* R. Levi Ghersoni ibidem scribit: העכסים הם כמו תכשיטין נושאות אותן ברגליהן כאמרו וברגליהן תעכסנה: id est; *Achasim sunt sicut ornamenta, quæ gestant* (mulieres) *in pedibus suis, juxta id quod dicitur*, וברגליהן תעכסנה· Talmudici communi et proprio vocabulo nominant eas כְּבָלִים, et disputant, an licitum sit eas in sabbatho gestare? Locus in traditionibus ipsorum est. » בירית טהורה ויוצאין בה בשבת כבלים טמאין ואין יוצאין בהן בשבת: id est; *fascia cruris* (nempe communis, ad liganda tibialia, ne decidant, et pes nudetur, quod in muliebri sexu inverecundum) *munda est, et egrediuntur cum ea in sabbatho: compedes immundæ sunt, et non egrediuntur cum eis in sabbatho.* » Schabbath cap. 6. in Mischna. Doctores in Ghemara subjiciunt, fuisse istis compedibus alligatas catenulas aureas, ad moderandos passus, ne nimis lati fierent. Inde Majemonis glossa: כבלים עכסים בצורת האצעדה והיו מטילין ביניהם שלשלאות והיו מתקשטין באלו הכבלים הבתולות כדי שלא יפסיעו פסיעה גסה ויגיע היזק בבתוליהן: id est; כבלים *idem sunt quod* עכסים, *ad formam armillarum; gestabant autem inter eas catenulas* (*aureas*, ut interpretes Talmudici tradunt) *et ornabant se istis compedibus virgines, ne graderentur passus majores et accederet ipsis detrimentum in virginitate sua.* In eamdem sententiam scribit in libro suo יד, *Jad*, Tractatu de sabbatho, cap. 19. quo explicatur, *cum quibus rebus sabbatho egredi licitum sit vel non?* Verba ejus sunt: ולא בכבלים שיוצאין בהן הבנות ברגליהן כדי שלא יפסיעו פסיעה גסה שלא יפסידו בתוליהן: id est; *neque cum compedibus, cum quibus egredi solent filiæ gestantes eas in pedibus suis, ne faciant passus magnos, et noceant virginitati suæ.* Cum ergo sint ornamenta et ligamenta pedum, vocari a nobis possunt *periscelides*. Has ornamenta fuisse pedum, docet Porphyrius commentator in hunc locum Horatii: *Nota refert meretricis acumina, sæpe catellam, Sæpe periscelidem raptam sibi flentis;* lib. 2. ep. 17. Plin. lib. 33. c. 12. scribit: *argentum succedit aliquando et auro, luxu fœminarum plebis, compedes sibi ex eo facientium, quas induere aureas mos tristior vetat.* Porro Chaldæus paraphrastes vertit, תֻּשְׁבְּחַת מְסָנַיָּא, *ornamentum calceorum.* Hinc verbum apud eumdem prophetam, וּבְרַגְלֵיהֶן תְּעַכַּסְנָה, *et pedibus suis compediunt, compeditæ incedunt*, vel *periscelidibus ornatæ gradiuntur*, Ies. III. 16. Denique periscelides catenatæ istæ, onus erant, et in incessu sonitum aut tinnitum aliquem poterant edere, unde sabbatho prohibitæ. Inde *tinnitus* et *crepitaculorum* significatio apud quosdam interpretes.

עָכַר *turbavit, conturbavit, perturbavit*, 1 Sam. XIV. 29. Particip. עֹכֵר· *perturbans*, 1 Reg. XVIII. 17. Plural. בְּעֹכְרָי, *inter turbatores meos*, Jud. XI. 35. Fut. יַעְכָּרְךָ, *perturbabit te*, Jos. VII. 25. Niph. præt. וּכְאֵבִי נֶעְכָּר, *et dolor meus turbatus est*, Psalm. XXXIX. 3. Id est, *incrudescit*. Partic. fœm. נֶעְכֶּרֶת, *conturbatur*, Prov. XV. 6.

עַכְשׁוּב m. *aspis*, πτύας, Illud serpentum genus, quod *venenum procul exspuit*, Psal. CXL. 4.

עִלֵּג m. *balbus*, *balbutiens* : plur. עִלְּגִים, *balbi*, Ies. XXXII. 4. Affine est verbo לָעַג; unde R.Salomon scribit hic: quicumque non novit recte disponere sermonem suum, ut sit elegans, vocatur עִלֵּג et נִלְעָג.

עָלָה *scandit*, *ascendit*, *conscendit* : quandoque *ascendit* est, *abiit in nihilum*, *evanuit*, *periit*, *abiit in auras*, ut Gen. XLIX. 4. Jerem. XLVIII. 5. et alibi. Præter. עָלָה קִיטֹר, *ascendit fumus*, Genes. XIX. 28. etc. Niph. נַעֲלָה, *sustulit*, *extulit se*, *elatus*, *excelsus fuit ; abductus*, *deductus*, *traductus fuit ; subduxit se*, *recessit*. Præter. נַעֲלָה, *abductus fuit*, 2 Sam. II. 27. נַעֲלֵיתָ, *elatus es*, Ps. XCVII. 9. etc. Hiph. הֶעֱלָה, *ascendere fecit : abstulit, extulit, obtulit, sustulit, elevavit, extraxit, abduxit, adduxit, deduxit, eduxit, induxit, produxit, subduxit, everit, subrexit*, etc. Item *accendit*, cum de lumine agitur, cujus flamma sursum *ascendit*. Construitur cum accusativo, et præpos. מִן et עַל. Præter. הֶעֱלָה, *eduxit*, 1 Sam. XII. 6. הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ, *accendet lucernas ejus*, Num. VIII. 3. Exod. XXV. 37. הֶעֱלִיתָ מֵאֶרֶץ, *eduxisti ex terra* (*Ægypti*), Ex. XXXIII. 1. Hoph. הָעֳלָה et הֹעֲלָה, *ascendere factus* vel *jussus fuit*, *oblatus*, *relatus*, *abductus fuit* : præter. הֹעֲלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ, *oblatus fuit super altare*, Jud. VI. 28. Item, *jussus est ut ascendere faceret*, id est, *ut referret*, 2 Paral. XX. 34. הֹעֲלָתָה, *abducta*, vel *deducta est*, seu *abducetur*, Nah. II. 7. Hithp. futur. יִתְעַל, *extollet se*, Jer. LI. 3. pro יִתְעַלֶּה, per apocopam.

עָל, m. *excelsus*. הַגֶּבֶר הֻקַם עָל, *vir qui constitutus est excelsus*, 2 Sam. XXIII. 1. Vide et Hos. VII. 16. et XI. 7. ubi scribitur עַל per Pathach.

עַל, *super*, *supra*: *contra*, *adversus*: *coram* : *propter*, *eo quod* : *ad*, *apud*, *juxta*, *secundum*, quomodo pro אֶל sumitur : *cum*, pro עִם ; ut Exod. XXXV. 22. *in*, *per*, pro בְּ, Genes. XXVII. 40. Latissime usurpatur. Semel scriptum עַל et legendum אַל, *ne*, Ezech. IX. 5. עַל־כֵּן, *idcirco*, *propterea* : עַל כִּי, *eo quod*: עַל אֲשֶׁר, idem : עַל־דְּבַר, *propter*. Assumit י ad finem, עָלֵי, ut et aliæ quædam similes particulæ; ut עֲלֵי־אֹרַח, *juxta semitam*, Gen. XLIX. 17. Cum affixis ע habet Kametz, עָלַי, *contra me*, עָלֶיךָ, *contra te*, עָלָיו, *contra eum*, etc. exceptis affixis constructæ formæ, עֲלֵיכֶם ,עֲלֵיהֶם ,עֲלֵיהֶן, etc. מֵעַל, *a*, *ab*, *desuper*, *superne*. Chald. idem : עַל דְּנָה, *super hoc*, *propter hoc*, *propterea*. Cum affixis, עֲלוֹהִי, *contra eum*, *super eum*, *in eo*, *ad eum*; עֲלָךְ, *super*, *ad te*; עֲלֵיהוֹן, *ad eos*; עֲלַי, *ad me* ; עֲלֵינָא, *ad nos* ; עֲלֵיהֹם et עֲלֵיהוֹן, *ad eos*. Semel cum א in fine, וְעֵלָּא מִנְּהוֹן, *et supra ab istis*, id est, *supra istos*, Dan. VI. 3.

עֹלֶה, m. *ascensus*, *gradus*, juxta Kimchium. לָעֹלֶה לְפֶתַח, *ad ascensum ostii portæ*, Ezech. XL. 40. Quibusdam est participium, *ascendens*.

עָלֶה, m. *folium*, quia *sursum crescit*, vel levi flatu *sursum propellitur*. עָלֶה מִגֶּפֶן, *folium de vite*, Ies. XXXIV. 4. Constr. עֲלֵה תְאֵנָה, *folium ficus*, Gen. III. 7. Plur. constr. עֲלֵי־זַיִת, *folia oleæ*, Neh. VIII. 15. Aff. עָלֵהָ, *foliis suis*, Ies. I. 30. defective pro עָלֶיהָ, juxta Masorethas et hebræos.

עֹלָה, עוֹלָה, f. *holocaustum*, sic dictum, quod totum igne absumptum *sursum ascenderet* et *evanesceret*. Item, *ascensus:* aff. וְעֹלָתוֹ, *et ascensum ejus*, 1 Reg. X. 5. עֹלָתֶךָ, *holocaustum tuum*, Levit. IX. 7. Plural. עֹלוֹת, *holocausta*, Gen. VIII. 20. Aff. וְעֹלֹתֶיךָ, *et holocausta tua*, Psal. L. 8. עֹלוֹתָו, *ascensuum ejus*, Ezech. XL. 26. Plur. Chald. לַעֲלָוָן, *in holocausta*, Esr. VI. 9.

עֱלוֹת, pl. *pistilla*, juxta R. Salomonem, 2 Par. XXIV. 14. Potest et infin. Hiphil esse: scribitur enim הַעֲלוֹת, *offerendi*. Si esset nomen, articulus ה notaretur cum Kametz. Sensus tamen *vas* vel *instrumentum* aliquod videtur postulare.

עֱלִי, masc. *pistillum*, ab *attollendo*, Prov. XXVII. 22.

עֲלִיָּה, f. *ascensus*, *cœnaculum*, conclave *superius*, ad quod *ascenditur:* דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה, *fores cœnaculi*, Jud. III. 23. Construct. עֲלִיַּת הַשַּׁעַר, *cœnaculum portæ*, 2 Sam. XIX. 1. Aff. וַעֲלִיָּתוֹ, *et ascensum ejus*, 2 Par. IX. 4. בַּעֲלִיָּתוֹ, *in cœnaculo suo*, 2 Reg. I. 2. Plural. וַעֲלִיּוֹת, *et cœnacula*, Jer. XXII. 14. Affix. עֲלִיּוֹתָיו, *cœnacula excelsa sua*, Psal. CIV. 3.

עֶלְיוֹן, m *excelsus*, *supremus*, Gen. XIV. 18. Plur. Chald. עֶלְיוֹנִין, *excelsi*, Dan. VII. 18. Fœmin. הָעֶלְיוֹנָה, *summum*, Ezech. XLI. 7. Pl. עֶלְיוֹנוֹת, Ezech. XLII. 5.

עִלָּיָא, masc. Chald. *excelsus*, Dan. IV. 14. et VII. 25. Juxta Masorethas legendum עִלָּאָה, quæ est forma emphatica absoluti עִלָּי vel עִלָּאִי.

עִלִּית, f. *superius*, Jud. I. 15. Plur. עִלִּיּוֹת, *superiores*, Jos. XV. 19. Masculinum ejus esset עִלִּי.

עִלִּית, f. Chald. *cœnaculum:* affix. בְּעִלִּיתֵהּ, *in cœnaculo suo*, Dan. VI. 11.

מֹעַל, masc. *elatio*, *elevatio:* בְּמֹעַל יְדֵיהֶם, *cum elatione manuum ipsorum*, Neh. VIII. 6.

מַעַל, unde מִמַּעַל, *supra*, *superne*, Gen. XXII. 9. 1 Reg. VIII. 23. Cum ה paragogico et accentu in penultima manente, מַעְלָה, *supra*, de loco et tempore; ut Exod. XXX. 14. Geminatum, מַעְלָה מַעְלָה, *supra*, *supra*, id est, *perquam supreme*. Deut. XXVIII. 43. לְמַעְלָה, *supra*, *sursum versus*, Ezech. XLIII. 15. מִלְמַעְלָה, *superne*, Gen. VI. 16.

מַעֲלֶה, *ascensus*, *clivus*, *gradus*, *suggestum*, *excelsior* seu *superior locus*. בַּמַּעֲלֶה, *in ascensum*, Nehem. XII. 37. Construct. מַעֲלֵה, *ascensus*, Jos. X. 10. עַל-מַעֲלֵה, *super suggestum Levitarum*, Neh. IX. 4. בְּמַעֲלֵה הָעִיר, *per clivum civitatis*, 1 Sam. IX. 11. מִלְמַעֲלֵה הֶחָרֶס, *ab ascensu*, seu *ante ascensum solis*, Jud. VIII. 13. Plur. cum affixo, מַעֲלָו, *ascensus ejus*, Ezech. XL. 31. cum defectu י ante ו.

מַעֲלָה, f. *gradus*, *ascensus*, *ascensio*; *excellentia*, *dignitas excelsa*. הַמַּעֲלָה מִבָּבֶל, *ascensus e Babel*, Esr. VII. 9. הַמַּעֲלָה, *excellentiæ*, vel, (*de*) *hac excellentia*, 1 Paral. XVII. 17. Plur. מַעֲלוֹת, *ascensiones*, Ezech. XI. 5. וּמַעֲלוֹת, *et gradus*, Ezech. XL. 26. Aff. מַעֲלוֹתָו, *cœnacula sua*, Amos IX. 6. בְּמַעֲלוֹתָו, *per gradus ejus*, Ezech. XL. 6. וּמַעֲלֹתֵהוּ, *et gradus ejus*, Ezech. XLIII. 17. pro מַעֲלוֹתָיו.

תְּעָלָה, fœm. *aquæductus*, 1 Reg. XVIII. 32. Item, *curatio, emplastrum*, quasi *obductio* vel *ascensus cicatricis* aut vulneris, Jer. XXX. 13. Constr. תְּעָלַת, *aquæductus*, Ies. VII. 3. Plur. תְּעָלוֹתֶיהָ, *aquæductus suos*, Ezech. XXXI. 4.

עָלַז *exsultavit*, *gestivit præ gaudio*. Infinit. לַעֲלוֹז, *ad exsultandum*, Ies. XXIII. 12.

עָלֵז, m. *exsultabundus*, Ies. V. 14.

עַלִּיז, m. idem. Plur. שְׁאוֹן עַלִּיזִים, *sonitus exsultantium*, Ies. XXIV. 8. Construct. עַלִּיזֵי גַּאֲוָתִי, *exsultantes in excellentia mea*, Ies. XIII. 3. Fœmin. קִרְיָה עַלִּיזָה, *urbs exsultabunda*, Ies. XXII. 2.

עלם עֲלָטָה, f. *nox cæca*, *tenebræ*, *caligo maxima*, Gen. XV. 17.

עלל Pih. עוֹלֵל, *fecit*, *operatus est*: et in malum, *affecit*, *confecit*. Item *racemavit*. Præt. עוֹלַלְתָּ, *fecisti mihi*, Thren. I. 22. עוֹלַלְתִּי, *redegi* vel *confeci*, Job XVI. 15. vel passive ex Pyhal juxta quosdam *redactus sum*. עוֹלְלָה לְנַפְשִׁי, *conficit*, *afficit animam meam*, Thren. III. 51. Infin. עוֹלֵל יְעוֹלְלוּ, *racemando racemabunt*, Jer. VI. 9. Pyh. præter. עוֹלַל, *factus est*, Thren. I. 12. Hithp. הִתְעַלֵּל, *egit*, *operatus est*, *fecit*, *factitavit*, *machinatus est*: item *illusit*, *ludificatus est*, et sic cum ב construitur. Præter. הִתְעַלֵּל, *operatus est* vel *præclara gessit*, 1 Sam. VI. 6. הִתְעַלַּלְתִּי, *præclare gessero*, Ex. X. 2. וְהִתְעַלְּלוּ־בִי, *et illudant mihi*, 1 Sam. XXXI. 4. הִתְעַלַּלְתְּ בִּי, *ludificata es me*, Numer. XXII. 29. Infinit. לְהִתְעוֹלֵל עֲלִילוֹת, *ad agitandum actiones*, Psal. CXLI. 4. Fut. וַיִּתְעַלְּלוּ־בָהּ, *et malitiose factitassent* vel *facinus commisissent in eam*, Jud. XIX. 25.

עוֹלָל, m. *parvulus*, *puerulus*, lactente major, qui scil. *agitare aliquid* incipit, quasi *activus* dictus, Jerem. VI. 11. Plur. עוֹלָלִים, *parvulos*, Joel II. 16. Affix. עוֹלָלֶיהָ, *parvuli ejus*, Thren. I. 5.

עוֹלֵל, m. idem. מֵעוֹלֵל וְעַד־יוֹנֵק, *a puero usque ad lactentem*, 1 Sam. XV. 3. Plur. כְּעוֹלָלִים, *sicut parvuli*, Job III. 16. Constr. עוֹלָלַי, *parvuli*, Thren. II. 20. Aff. עוֹלְלֵיהֶם, *parvuli eorum*, Hos. XIV. 1.

מְעוֹלָל, m. *parvulus*, sed *consilio* et *judicio*, Ies. III. 12.

עֲלִיל, m. *catinus*, vas in quo purgantur metalla, quasi *operatorium* vel *laboratorium* dictum, Ps. XII. 7.

עֲלִילָה, f. *actio*, *opus*, *facinus*; *occasio*: plural. עֲלִילוֹת, *actiones*, *facinora*. Item *occasiones*, Deut. XXII. 14. Aff. עֲלִילוֹתָיו, *actiones ejus*, Ies. XII. 4.

עִלָּה, עִלָּא, f. Chald. *causa*, *occasio*, Dan. VI. 5. Sic verbum הִתְעַלֵּל est *causam*, *occasionem quærere*.

עֲלִילִיָּה, f. *actio*, Jer. XXXII. 19.

עוֹלֵלוֹת, f. pl. *racemationes*, *racemi*, Ies. XVII. 6. Constr. כְּעוֹלְלוֹת, *sicut racemi vindemiæ*, Mich. VII. 1.

עֹל, m. *jugum*, quasi *operatorium* dictum, Numer. XIX. 2. Aff. עֻלּוֹ, *jugum ejus*, Gen. XXVII. 40.

בְּלִיַּעַל, m. *nequitia*, *nequam*, quasi בְּלִי עֹל, *absque jugo*, qui *jugum laboris*, *pietatis* ac *legis Dei* excussit, ac proinde nihil boni agit; vel quasi בַּל יוֹעִיל, *qui nihil prodest*, qui nullius frugis et utilitatis est. אֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל, *homines filii nequitiæ*, id est, *nequissimi*, Deuter. XIII. 13. דְּבַר בְּלִיַּעַל, *res nequam*, Deut. XV.

9. דְּבַר־בְּלִיַּעַל, *res nequissima*, Psal. XLI. 9. Cl. 3. בַּת־בְּלִיָּעַל, *filia nequitiæ*, id est, *fæmina nequam*, 1 Sam. I. 16. Chald. et Kimchi *filia improbitatis*. אַנְשֵׁי הַבְּלִיַּעַל, *homines nequissimi*, 1 Reg. XXI. 13. Apud Talmudicos ad Deut. XIII. 14. בְּנֵי־בְלִיַּעַל, id est, שפרקו עול שמים מצואריהם, *qui ruperunt jugum Dei a cervicibus suis*, Sanhedrin fol. 111. 2.

מַעֲלָלִים, m. pl. *actiones*, 1 Sam. XXV. 3. Constr. מַעַלְלֵי־אֵל, *operum Dei*, Psal. LXXVIII. 7. Aff. מַעֲלָלָיו, *actionum suarum*, Jer. XVII. 10.

תַּעֲלוּלִים, m. pl. *facinora*, *ludificationes*, et metonymice *facinorosi*, *ludificatores*, Ies. III. 4. R. Salomon לֵיצָנִים, *illusores*, Chald. חַלָּשַׁיָּא, *debiles*, scilicet mente et judicio, *pueriles*. Affix. בְּתַעֲלוּלֵיהֶם, *ludificationes ipsorum*, Ies. LXVI. 4.

עלל עַל, Chald. *accessit*, *intravit*, *ingressus est*: frequenter pro hebr. בּוֹא, *venire*, in Targum usurpatur. Præt. defectivum, עַל, *ingressus est*, Dan. II. 16. עַלַּלַת, *accessit*, *ingressa est*, Dan. V. 10. Scribitur cum ל redundante, et legitur, עַלַּת: sic quoque part. עָלְלִין, *ingredientes*, Dan. IV. 4. Aphel, præt. הַנְעֵל, *introduxit*, Dan. II. 25. cum epenthesi נ. Imp. הַעֵלְנִי, *introduc me*, Dan. II. 24. Infin. cum ה paragogico, לְהָעָלָה, *ad adducendum*, Dan. V. 7. et cum epenthesi נ, לְהַנְעָלָה, *adducere*, Dan. IV. 3. Hophal, præt. הֻעַל, *adductus*, *introductus est*, Dan. V. 13. הֻעַלּוּ, *introducti sunt*, Dan. V. 15. Nomen plur. constr. עַד־מֶעָלֵי שִׁמְשָׁא, *usque ad ingressus*, id est, *usque ad occasum solis*, Dan. VI. 15.

עָלָה, עָלִית, vide in præced. radice.

עלם Niph. נֶעְלָם, *latitavit*, *abditum*, *absconditum*, *occultum fuit*: construitur cum præpositione מִן. Præter. מִשְּׁלֹמֹה נֶעְלָם, *absconditum fuit a Salomone*, 2 Par. IX. 2. וְנֶעֶלְמָה, *et abscondita est* (*ab oculis*), Job XXVIII. 21. Partic. נֶעְלָם מִמֶּלֶךְ, *occultum a rege*, 1 Reg. X. 3. Plur. נֶעְלָמִים, *absconditi*, Psal. XXVI. 4. Fœmin. נַעֲלָמָה, *abscondita eris*, Nah. III. 11. Hiph. הֶעְלִים, *abdidit*, *abscondit*, *celavit*, *occultavit*: præter. הֶעְלִים מִמֶּנִּי, *celavit me*, 2 Reg. IV. 27. Hithp. הִתְעַלֵּם, *abscondit se*, *occultavit se*. Præter. וְהִתְעַלַּמְתָּ, *et occultabis te*, Deut. XXII. 1.

עֶלֶם, m. *adolescens*, *puer adultus*, qui domi in parentum cura *latitat*, 1 Sam. XVII. 56. לָעֶלֶם, *adolescenti isti*, 1 Sam. XX. 22.

עַלְמָה, f. *adolescentula*, *puella*, *virgo*, domi adhuc *latitans*, neque nuptum propalam educta. Plur. עֲלָמוֹת, *puellæ*, Cant. I. 3. id est, בְּתוּלוֹת, *virgines*, juxta R. Salomonem: נערות קטנות, *puellæ parvæ*, juxta Aben Esram. At עַל־עֲלָמוֹת, *super Alamoth*, Psalm. XLVI. 1. et 1 Paral. XV. 20. plerique hebræorum nomen instrumenti musici, aut initium vulgaris cantici esse existimant: quidam musicam acutæ vocis esse volunt, quam virgines commode exprimunt, ut est *superior* et *altus*. Hebræi nomen hoc עַלְמָה, *ætatis* esse volunt, non *status virginei* simpliciter; sed notare *juvenculam* tam *tactam* quam *intactam*. Exstat autem solum in sequentibus locis, Genes. XXIV. 43. Exod. II. 8. Psalm. LXVIII. 26. Prov. XXX. 19. Cant. I. 3. et VI. 8. Ies. VII. 14. Multi

nostrorum ubique *virginem incorruptam significare volunt:* Judæi duo loca excipiunt, Iesaiæ et Proverbiorum; illum *falso*, hunc *probabiliter;* ut et nostrorum nonnulli, pro virgine corrupta, virginitatem tamen adhuc profitente, illic exponunt, propter comparationem cum uxore adultera, ver. 20. quæ marito fidem conjugalem *occulte frangit.*

עֲלוּמִים, m. pl. *adolescentia*, pars ætatis *occulta*, cum ad officia publica raro adhibeatur. Aff. עֲלוּמָיו, *adolescentiæ ejus*, Psalm. LXXXIX. 46. עֲלֻמֵנוּ, *occulta nostra*, Psal. XC. 8. id est, *peccata adolescentiæ nostræ*, quæ nobis sunt *incognita* et *occulta:* עֲלוּמָו, (*peccato*) *adolescentiæ ejus*, Job XX. 11. עֲלוּמֶיךָ, *adolescentiæ tuæ*, Ies. LIV. 4.

תַּעֲלוּמָה, fœm. *absconditum*, Job XXVIII. 11. Plur. תַּעֲלוּמוֹת, *abscondita*, Psal. XLIV. 22.

עוֹלָם, m. *seculum*, *tempus homini absconditum*, tam *infinitum* et *æternum*, quam *finitum*, ut Gen. XVII. 8. Exod. XXI. 6. 1 Sam. I. 22. et XIII. 13. 2 Sam. XII. 10. etc. מִן־הָעוֹלָם, *a seculo*, id est, *jam olim:* לְעֹלָם, *in seculum*, Exod. XXI. 6. Aff. עוֹלָמוֹ, *seculi sui*, Eccles. XII. 5. Plur. עוֹלָמִים, *secula*, 1 Reg. VIII. 13. לְעוֹלָמִים, *in secula*, Eccles. I. 10. Construct. עַד־עוֹלְמֵי עַד, *usque ad secula æternitatis*, Ies. XLV. 17. עוֹלָם est spatium *quinquaginta* annorum, Raschi ad Exod. XXI. 6. Vide et Aben Esram.

עָלְמָא, עָלַם, Chald. *seculum*. וּלְחַי עָלְמָא, *et viventem in perpetuum*, Dan IV. 31. Plur. לְעָלְמִין, *in secula*, Dan. V. 10. et לְעָלְמַיָּא, Dan. II. 44.

עֵילוֹם, m. idem: לְעֵילוֹם, *in seculum*, 2 Par. XXXIII. 7.

עַל־מוּת, Psal. XLVIII. 15. vide in מוּת: at illius, עַל־מוּת לַבֵּן, R. Salomon tam varias hebræorum interpretationes citat, ut adduci hoc loco omnes non possint, sitque difficile optimam eligere. Incertæ sunt omnes. Hæc vocabula, ut alia plura in titulis Psalmorum, hebræis ipsis nondum satis explorata sunt. Vide supra in בִּין.

עלס *exsultavit.* Futur. יַעֲלוֹס, *exsultabit*, Job XX. 18. Niph. præt. נֶעֱלָסָה, *exsultabunda*, Job XXXIX. 13. Hithp. fut. נִתְעַלְּסָה בָּאֳהָבִים, *exsultemus, exhilaremus nos amoribus*, Prov. VII. 18.

עלע Pih. *lambere*, *sorbere:* fut. יְעַלְעוּ, *lambent*, Job XXXIX. 30. Vide in לוּעַ.

עִלְעִין, m. pl. chald. *costæ*, Dan. VII. 5. ab hebræo צֶלַע, mutato ut alias, צ in ע.

עלף Pih. *texit*, *obtexit*. Metaphorice, *animo deficere*, quasi *dolore contegi*. Pyh. præt. עֻלְּפוּ, *animo deficiunt*, Ies. LI. 20. Part. fœmin. מְעֻלֶּפֶת, *tectum*, Cant. V. 14. Hithp. futur. וַיִּתְעַלָּף, *et animo defecit*, Jon. IV. 8. וַתִּתְעַלַּף, *et obtexit se*, Genes. XXXVIII. 14. תִּתְעַלַּפְנָה, *animo deficient*, Amos VIII. 13. Convenit cum עָטַף, literis ט et ל permutatis.

עֻלְפֶּה, m. *defectum*, *lassum*, *languescens*, *concussum*, Ezech. XXXI. 15.

עלץ *exsultavit:* עָלַץ לִבִּי בַּיהוָה, *exsultavit cor meum in Domino*, 1 Sam. II. 1. Infinit. בַּעֲלוֹץ, *quum exsultant*, Prov. XXVIII. 12. Convenit cum עָלַס et עָלַז.

עֲלִיצוּת, fœm. *exsultatio*. Cum affixo, עֲלִיצֻתָם, *exsultatio eorum*, Hab. III. 14.

עלק עֲלוּקָה, f. *sanguisuga*, *hi-*

rudo : לַעֲלוּקָה שְׁתֵּי בָנוֹת, *sanguisugæ duæ sunt filiæ*, Prov. XXX. 15.

• עֲלִיתָא, עֲלִית, vide supra in עָלָה.

עָמַד *stetit, adstitit, substitit, perstitit : mansit, permansit.* Construitur absolute et frequenter cum præpos. ב et עַל. Præter. לֹא־עָמַד, *non constitit*, Jos. XXIII. 9. עָמַדְתָּ, *stetisti*, Deut. IV, 10. etc. Futur. יַעֲמֹדְנָה, *stabunt*, Dan. VIII. 22. Simile vide in יָשַׁר. Hiph. הֶעֱמִיד, *stare, subsistere, permanere fecit ; stitit, statuit, constituit, instituit, restituit : stabilivit, distinuit.* Præter. הֶעֱמִיד, *constituit*, 2 Par. XIX. 8. הֶעֱמַדְתָּה, *constituisti*, Psal. XXX. 8. etc. Hoph. partic. מָעֳמָד, *distentus erat, distinebatur*, 1 Reg. XXII. 35. וְאֵין מָעֳמָד, *et non est stabilitum, stabile*, Psal. LXIX. 3. Aben Esra vult esse nomen, *status, standi locus.* Fut. יָעֳמַד, *sistitor*, Lev. XVI. 10.

עַמּוּד, m. *columna*, quasi *statuam* vel *statumen* dicas, Exod. XIII. 22. Plural. עַמּוּדִים, 1 Reg. VII. 41. Constr. עַמֻּדֵי הֶחָצֵר, *columnæ atrii*, Exod. XXXVIII. 17. Affix. עַמּוּדָיו, *columnas ejus*, Exod. XXXVI. 38.

עֶמְדָּה, f. *constitutio :* aff. עֶמְדָּתוֹ, *constitutionem suam*, Mich. I. 11.

עִמָּדִי, *mecum*, Psalm. XXIII. 4. quasi *apud me stans ;* nec reperitur cum aliis affixis.

מַעֲמָד, m. *status, statio, constitutio.* Constructum, וּמַעֲמַד, *et statum*, 1 Reg. X. 5. Affix. וּמִמַּעֲמָדְךָ, *et de statione tua*, Ies. XXII. 19. מַעֲמָדָם, *constitutio eorum*, 1 Par. XXIII. 28.

• **עָמַל** *laboravit, elaboravit : molestiam attulit.* Præt. שֶׁלֹּא עָמַל־בּוֹ, *in quo non laboravit*, Eccl. II. 21. etc.

עָמֵל, masc. *laboriosus, ærumnosus, molestus*, Job XX. 22. Plur. לְהַלְמוּת עֲמֵלִים, *ad malleum laborantium*, Jud. V. 26.

עָמָל, m. *labor, molestia, perversitas*, Num. XXIII. 21. Constr. עֲמַל הָאָדָם, *labor hominis*, Eccl. VI. 7. Fœmininum est, Eccl. X. 15. Aff. עֲמָלוֹ, *labor ejus*, Psal. VII. 17. עֲמָלֵנוּ, *laborem nostrum*, Deut. XXVI. 7.

עָמַם *texit, operuit, abscondit : obscuravit*, ex chaldaicæ linguæ usu. Præterit. עֲמָמֻהוּ. *abscondebant eum*, Ezech. XXXI. 8. עֲמָמוּךָ, *absconderunt a te*, Ezech. XXVIII. 3. Hoph. futur. יוּעַם זָהָב, *obscuratur aurum*, Thren. IV. 1.

עַם, עָם, c. sed masc. sæpius, *populus :* fœmininum est, Ies. XXVI. 20. Jerem. VIII. 5. Jud. XVIII. 7. Dicitur et de *multitudine* animalium quorumdam, ut de *locustis*, Joel II. 2. de *formicis*, Prov. XXX. 25. de *cuniculis*, sive juxta alios, *muribus montanis*, Prov. XXX. 26. Similia apud profanos scriptores reperiuntur, ut Columella de *apibus : duo populi conjungendi sunt.* Manilius de *avibus : Aerei populi.* Idem de *piscibus ; populos exponere captos.* Similis locutio est, Jer. XV. 3. *Et præficiam eis quatuor familias, gladium, canes, aves, bestias.* Affix. לְעַמּוֹ, *populo suo*, Psal. CXI. 6. Plur. עַמִּים, *populi*, Ies. X. 13. Constr. עַמֵּי, Deut. XXVIII. 10. Aff. עַמֶּיךָ, *populos tuos*, Num. XXVII. 13. Et plurale perfectum, וַעֲמָמִים, *et populos*, Neh. IX. 22. Constr. וְאֶת־עַמְמֵי, *et populos terræ*, Neh. IX. 24. Aff. בַּעֲמָמֶיךָ, *in populis tuis*, Jud. V. 14. Chald. וְעַם, *et populum*, Esr. VI. 12. Emph. וְעַמָּה, *ac populum*, Esr. V. 12. vel עַמָּא, Esr. VII. 16. Plur. perfectum, עַמְמַיָּא, *o populi*, Dan. III. 4.

עִם, *cum:* et quandoque *juxta*, *prope*, *apud*, ut Gen. XXXV. 4. Cum מ ab initio est, *a*, *e:* מֵעִם בְּרְכָיו, *a* vel *e genibus ejus*, Gen. XLVIII. 12. Aff. עִמּוֹ, *cum ipso;* עִמְּךָ, *tecum;* עִמִּי, *mecum;* מֵעִמִּי, *a me;* מֵעִמּוֹ, *ab eo;* מֵעִמָּנוּ, *a nobis*, etc. Chald. עִם, Dan. II. 11. עִמָּךְ, *tecum*, Esr. VII. 13. עִמְּהוֹן, *cum eis*, etc.

עָמַס *oneravit*, *onus imposuit:* interdum scribitur cum שׂ loco ס. Partic. עֹמְשִׂים, *onerantes*, Neh. IV. 11. עֹמְסִים, *onerabant*, Neh. XIII. 15. עֹמְסֶיהָ, *oneratores illius*, *onerantes se eo*, Zach. XII. 3. Partic. præteritum, הָעֲמֻסִים, *qui bajulamini*, Ies. XLVI. 3. Fœm. עֲמֻסוֹת, *onerata*, Ies. XLVI. 1. Futurum, וַיַּעֲמֹס, *et oneravit*, Genes. XLIV. 13. Hiph. præt. הֶעְמִיס עֲלֵיכֶם, *oneravit super vos*, 1 Reg. XII. 11.

מַעֲמָסָה, f. *onus*, Zach. XII. 3.

עָמַק *profundum esse:* præter. עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ, *profundæ sunt cogitationes tuæ*, Psalm. XCII. 6. Hiph. præter. הֶעֱמִיק, *profundavit*, *profundum fecit*, Ies. XXX. 33. הֶעְמִיקוּ, *profundarunt habitare*, Jer. XLIX. 8. id est, *profundas habitationes* petent et *abstrusas*.

עָמֹק, m. *profundus*, Lev. XIII. 3. Plur. עֲמֻקִּים, *profunda*, Prov. XVIII. 4. Fœm. עֲמֻקָּה, *profunda*, Prov. XXII. 14. Plur. עֲמֻקּוֹת, Job XII. 22.

עָמֵק, m. idem. Plural. construct. עִמְקֵי שָׂפָה, *profundi sermonis*, Ies. XXXIII. 19. בְּעִמְקֵי, *in profundis* sc. *locis* vel *profunditatibus*, Prov. IX. 18.

עֵמֶק, masc. *vallis a profunditate*, Gen. XIV. 13. Aff. עִמְקֵךְ, *vallis tua*, Jer. XLIX. 4. Plur. עֲמָקִים, 1 Reg. XX. 28.

עֹמֶק, m. *profunditas*, Prov. XXV. 3.

מַעֲמַקִּים, m. pl. *profunditates*, Psal. CXXX. 1. Constr. מַעֲמַקֵּי־יָם, *profundum maris*, Ies. LI. 10.

עֲמִיקָתָא, עֲמִיקָן, f. pl. Chald. *profunda*, Dan. II. 22.

עָמַר Pih. *manipulos fecit:* part. מְעַמֵּר, *manipulos faciens*, Psalm. CXXIX. 7. Hithp. הִתְעַמֵּר, *ad quæstum* vel *lucrum uti*, aut *abuti alicujus servitute*. Construitur cum præpositione ב. Præt. וְהִתְעַמֶּר־בּוֹ, *et ad quæstum abusus fuerit eo*, Deut. XXIV. 7. Fut. לֹא־תִתְעַמֵּר בָּהּ, *ne utitor ea ad quæstum*, Deut. XXI. 14. Hic R. Salomon scribit, *servitutem* aut *servile ministerium* persice vocari עִימְרָאָה.

עֹמֶר, m. *homer*, mensura aridorum, *decima pars ephæ*, Exod. XVI. 36. Vide infra in קבב. Item, *manipulus*, Deuter. XXIV. 19. Plural. הָעֳמָרִים, *manipuli*, Ruth II. 15.

עָמִיר, m. *manipulus*, Amos II. 13.

עֲמַר, m. Chald. *lana*, Dan. VII. 9. ab hebræo צֶמֶר, mutato צ in ע, ut sæpe.

עֻמַּת *secundum*, *juxta*. כָּל־עֻמַּת שֶׁבָּא, *omnia secundum* (ut latine, *ea propter*) *ut venit*, Eccles. V. 15. id est, *omnino prout venit*, *sic abiit*. כ notat similitudinem, et debebat regulariter dici כְּלְעֻמַּת, id est, כְּנֶגֶד, *e regione*, *ex adverso;* vel כַּאֲשֶׁר, *prout*, *quemadmodum;* sed divisæ sunt voces, ut et alias factum. Et עֻמַּת, numquam usurpatur absque præfixo לְ, sicut etiam semper dicitur לְמַעַן, scribit Kimchi in libro Radicum. Et sic לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת, *e re-*

gionæ clausuræ vel *tæniæ*, Exod. XXV. 27. מִלְּעֻמַּת הַבֶּטֶן, *e regione ventris*, id est, *projecturæ*, 1 Reg. VII. 20. Aff. לְעֻמָּתוֹ, *ex adverso ejus*, 2 Sam. XVI. 13. לְעֻמָּתָם, *e regione illorum*, Ezech. I. 20. Pluraliter, לְעֻמּוֹת אֶחָד, *ex adverso uniuscujusque* (*partium illarum*), Ezech. XLV. 7.

עָמִית, masc. *socius*, *proximus*, qui *e regione* alicujus et *circa aliquem* est. Aff. אֶת־עֲמִיתוֹ, *proximum suum*, Lev. V. 21.

עֵנָב m. *uva*, Deut. XXXII. 14. Plur. עֲנָבִים, Genes. XL. 10. Constr. עֲנָבֵמוֹ עִנְּבֵי רֹאשׁ, *uvæ eorum sunt uvæ veneni*, Deuter. XXXII. 32. ubi et affixum est, scribiturque juxta Masorethas, ex forma plurali defective, pro עֲנָבֵימוֹ.

עָנַג Pyh. *deliciari*: part. fœm. וְהַמְּעֻנָּגָה, *et delicata*, *delicate nutrita*, Jer. VI. 2. Hithp. הִתְעַנֵּג, *oblectare se*, *delicias agere*: construitur cum præpositione עַל et בְּ. Præt. וְהִתְעַנְּגוּ עַל־רֹב שָׁלוֹם, *et oblectabunt se in multitudine pacis*, Psal. XXXVII. 11.

עָנֹג, m. *delicatus*, Deut. XXVIII. 54. Fœm. עֲנֻגָּה, *delicata*, Deuter. XXVIII. 56.

עֹנֶג, m. *delicium*, *deliciæ*, *voluptas*, Ies. XIII. 22.

תַּעֲנוּג, m. *oblectatio*, Prov. XIX. 10. Plur. בַּתַּעֲנוּגִים, *in deliciis*, Cant. VII. 7. Aff. תַּעֲנוּגֶיהָ, *deliciarum suarum*, Mich. II. 9. Fœmin. וְתַעֲנֻגוֹת, *et delicias*, Eccles. II. 8.

עָנַד *alligavit*, *annexuit*: imper. עָנְדֵם, *annecte ea*, Prov. VI. 21. Fut. אֶעֶנְדֶנּוּ, *annectam eum*, Job XXXI. 36.

עָנָה *respondit*, *exaudivit*, quasi re vel verbis petenti respondit; inde latissime sumitur pro *dixit*, *locutus*, *allocutus*, *prolocutus est*, *fatus fuit*: *testificatus*, *attestatus*, *contestatus fuit*, et sic fere cum præpositione בְּ construitur: *clamavit*, *acclamavit*: *cecinit*, *cantavit*. Item, *afflixit*, *humiliavit*, *demisit*, *depressit se*, *afflictus ac depressus fuit*. Præter. עָנָה, *respondit*, Jer. XXIII. 35. עָנָה בִי, *testificatus est contra me*, Ruth I. 21. עָנָהוּ, *dixit ei*, 1 Sam. IX. 17. etc. Chald. præterit. עֲנוֹ, *responderunt*, Dan. II. 7. עֲנָת, *respondit illa*, Dan. V. 10. Part. præs. עָנֵה, *loquens*, *respondens*, Dan. II. 5, 8. Plur. עָנַיִן, *respondebant*, Dan. III. 24. Niph. נַעֲנָה, *responsare*, *exorari*, *exoratus respondere*: *exaudiri*: *affligi*. Præterit. נַעֲנֵיתִי, *responsabo*, quasi *exorabilem* vel *respondentem exhibebo me ei*, Ezech. XIV. 4. *afflictus sum*, Psal. CXIX. 107. Partic. נַעֲנֶה, *afflictus est*, Ies. LIII. 7. Item *responsabo*, *responsans ero*, *sinam me induci*, *ut respondeam*, Ezech. XIV. 7. Fœm. נַעֲנָה, *afflicta*, Ies. LVIII. 10. Infin. לַעֲנוֹת, *demittere*, *abjicere te*. Exod. X. 3. pro לְהֵעָנוֹת, cui simile vide in רָאָה in Niphal. Fut. אֵעָנֶה, *exaudiar*, Job XIX. 7. Pih. עִנָּה, *afflixit*, *compressit*, *subegit*, pudicitiæ scil. violandæ causa: *cecinit*, *cantavit*. Præt. לֹא עִנָּה, *non afflixit*, Thren. III. 33. עִנִּיתָהּ, *compressisti eam*, Deuter. XXI 14. Infin. עַנּוֹת, *cantare*, Exod. XXXII. 18. Psalm. LXXXVIII, 1. Imperat. וְעַנּוּ אוֹתָם, *et comprimite eas*, Jud. XIX. 24. Pyh. præterit. כִּי־עֻנֵּיתִי, *quod affligor*, Psal. CXIX. 71. Part. מְעֻנֶּה, *afflictus*, Ies. LIII. 4. Infinit. אֵת כָּל־עֻנּוֹתוֹ, *omnis affligi ejus*, id est, *omnium afflictionum ejus*, Psal.

CXXXII. 1. Hiph. particip. מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ, *respondet, annuit, testimonium perhibet lætitiæ cordis ejus*, Eccles. V. 19. Futur. יַעֲנֵנִי, *respondere facit me*, Job XX. 3. et Job XXXI. 35. juxta quosdam: וַיַּעֲנֵם, *et contestabitur istos*, Psalm. LV. 20. Vix plura in hac conjugatione reperias. Hithp. præt. הִתְעַנָּה, *afflictus est*; הִתְעַנִּיתָ, *afflictus es*, vel *afflixisti te*, 1 Reg. II. 26. Infin. לְהִתְעַנּוֹת, *ut affligeremus nos*, Esr. VIII. 21. Imperativ. הִתְעַנִּי, *demitte te*, Gen. XVI. 9.

עָנָו, m. *mansuetus*, *humilis*, Num. XII. 3. Plur. עֲנָוִים, *mansueti*, Psal. X. 17. Constr. עַנְוֵי, Soph. II. 3.

עֲנָוָה, f. *mansuetudo*, *abjectio*, *humilitas*, Prov. XV. 33.

עַנְוָה, f. idem, Psal. XLV. 5. Aff. וְעַנְוָתְךָ, *et mansuetudo tua*, Psalm. XVIII. 36. pro quo legitur, וַעֲנֹתְךָ, 2 Sam. XXII. 36.

עָנִי, m. *afflictus*, *pauper*, Deuter. XXIV. 12. Affix. לַעֲנִיֶּךָ, *erga pauperem tuum*, Deut. XV. 11. Plur. עֲנִיִּים, *pauperes*, Job XXXIV. 28. Construct. עֲנִיֵּי, Job XXIV. 4. Affix. וַעֲנִיָּיו, *et pauperum suorum*, Ies. XLIX. 13. Chald. עֲנָיִן, *afflicti*, Dan. IV. 24. Fœmin. עֲנִיָּה, *paupercula*, Ies. X. 30.

עֳנִי, m. *afflictio*, *paupertas*: רָאָה עֳנִי, *expertus est afflictionem*, Threu. III. 1. In pausa עֹנִי, Deuter. XVI. 3. Aff. עָנְיִי, *afflictionis meæ*, Gen. XLI. 52. עָנְיָם, *afflictionem eorum*, Ezech. IV. 31.

עוֹנוֹת, f. pl. *sulci*, juxta Aben Esram; quasi idem quod מַעֲנִית, quod sequitur. לִשְׁתֵּי עוֹנֹתָם, *in duobus sulcis suis*, Hos. X. 10. Vide supra in עָוָה in nomine עָוֹן.

עֱנוּת, f. *afflictio*. Psal. XXII. 25.

עִנְיָן, m. *occupatio*, *negotium*, *molestum* proprie, quod hominem *affligit*, Eccles. I. 13. Construct. עִנְיַן, Eccles. IV. 8. et V. 13.

תַּעֲנִית, f. *jejunium* ab *affligendo*. Aff. קַמְתִּי מִתַּעֲנִיתִי, *surrexi a jejunio meo*, Esr. IX. 5.

לְמַעַן, *ut*, *propter*; huc quidam reducunt, quasi causæ *redditionem* et *responsionem* denotet; vide in מען.

יַעֲנָה, יְעֵנָה, f. *ulula*, avis deserta incolens, a voce *resonante* sic dicta, Ies. XIII. 21. Plurale ex forma altera, יְעֵנִים, *ululæ*, Thren. IV. 3. Septuaginta interpretes, *struthionem*, reddunt.

מַעֲנֶה, m. *responsio*, *responsum*, *exauditio*, *locutio*, *sermo*. Constr. מַעֲנֵה אֱלֹהִים, *exauditio Dei*, Mich. III. 7. מַעֲנֵה לָשׁוֹן, *responsio linguæ*, Prov. XVI. 1.

מַעֲנָה, f. *jugerum*, a *subigendo*, 1 Sam. XIV. 14.

מַעֲנִית, f. *sulcus*, *striga*: affix. לְמַעֲנוֹתָם, *sulcum suum*, Psalm. CXXIX. 3. Scribitur cum ו ac si esset in forma plurali, sed juxta Masorethas legendum est לְמַעֲנִיתָם.

עָנָן masc. *nubes*, Ezech. I. 4. Constructum, כַּעֲנַן בֹּקֶר, *sicut nubes mane*, id est, *matutina*, Hos. VI. 4. Aff. עֲנָנוֹ, *nubis suæ*, Job XXXVII. 15. וַעֲנָנְךָ, *et nubes tua*, Num. XIV. 14. Fœmin. עֲנָנָה, *nubes*, Job III. 5. Chald. plur. masc. constructum, עִם־עֲנָנֵי שְׁמַיָּא, *cum nubibus cæli*, Dan. VII. 13.

עִנֵּן, Pih. *obnubilare*: infin. בְּעַנְנִי

עָנְנִי, *quum obnubilavero nube terram*, Gen. IX. 14. pro בְּעַנְנִי.

עָנָן, vide supra in עוֹן.

עָנָף m. *ramus*, Ezech. XVII. 8. Construct. וַעֲנַף עֵץ, *et ramum arboris*, Lev. XXIII. 40. Plur. cum aff. וַעֲנָפֶיהָ, *et ramos ejus*, Ps. LXXX. 11.

עָנָף, m. idem: affix. עַנְפְּכֶם, *ramum vestrum*, Ezech. XXXVI. 8. Chald. עַנְפוֹהִי, *ramus ejus*, Dan. IV. 11. וּבְעַנְפוֹהִי, *et in ramis ejus*, ver. 9.

עֲנֵפָה, f. *ramosa, frondosa*, Ezech. XIX. 10.

עֲנָק m. *torques*, Cant. IV. 9. Plur. וַעֲנָקִים, *et torques*, Prov. I. 9. Fœmin. מִן־הָעֲנָקוֹת, *præter torques*, Jud. VIII. 26.

עָנַק, *torque, torquis in modum cingere*. Præt. עֲנָקַתְמוֹ, *ut torques cingit eos*, Psalm. LXXXIII. 6. Hiph. הַעֲנִיק, *onerare*, juxta plerosque, scil. *muneribus; munerare, muneribus afficere*, quæ aspectui prostent; R. Salomon, et Aben Esra. Infinit. cum futuro, הַעֲנֵיק תַּעֲנִיק לוֹ, *munerando munerabis illi*, Deut. XV. 14.

עֲנָק, *Anak*, nomen proprium gigantis celebris, Numer. XIII. 22. quod postea ad omnes gigantes traductum fuit, qui vel עֲנָקִים, *Anakitæ*, vel *filii Anakitarum* inde dicti sunt, Deut. I. et II. et alibi. R. Salomon scribit, sic dictos fuisse, שמעניקים חמה בקומתן, *quod injicerent terrorem statura sua*.

עָנַשׁ *punivit, pœna affecit, mulctavit, mulctam imposuit*. Præt. וְעָנְשׁוּ, *et mulctabunt*, Deuter. XXII. 19. Niph. præter. נֶעֱנָשׁוּ, *mulctati sunt*, Prov. XXVII. 12. Futurum, יֵעָנֵשׁ, *mulctabitur*, Exod. XXI. 22.

עֹנֶשׁ, m. *mulcta*, Prov. XIX. 19. Chald. לַעֲנָשׁ־נִכְסִין, *ad mulctam facultatum*, Esr. VII. 26.

עֶנֶת Chald. *tempus*: כְּעֶנֶת, *juxta tempus*, Esr. IV. 10. id est, *tali die, mense, anno*, ut literis præfigi solebat. Et contracte, וּכְעֶת, ver. 17. Quidam ad עֵת referunt, ut נ sit epentheticum. Multi volunt esse proprium nomen loci. Vide Aben Esram prolixe, Eccl. IX. 11.

עָסַס *calcavit, conculcavit*: præt. וְעַסּוֹתֶם, *et conculcabitis*, Mal. III. 21.

עָסִיס, masc. *succus, mustum*, a *calcando* vel *contundendo*, Joel I. 5. Constr. מֵעֲסִיס רִמֹּנִי, *de succo malogranati mei*, vel *malogranatorum*, Cant. VIII. 2. וְכֶעָסִיס, *et quasi musto*, Ies. XLIX. 26.

עפה עֳפָאִים, m. pl. *rami, frondes*: chaldaicum est: מִבֵּין עֳפָאִים, *e medio ramorum*, Psalm. CIV. 12. עָפְיֵהּ, Chald. idem. Aff. וְעָפְיַהּ, *et rami ejus*, Dan. IV. 9.

עפל עֹפֶל, m. *clivus*: editior locus fuit urbis Jerusalem, post templum versus occidentem, inter *Ghichonem* torrentem et *portam piscium* (ut apparet ex 2 Par. XXVIII. 14.) quem inhabitarunt *Nethinæi*, Neh. III. 26. Quidam nomen arcis in urbe fuisse existimant: alii nomen proprium certi loci, quem *Ophlam* appellat Josephus de bello jud. lib. VI. cap. 7. ubi situm urbis describit. Item lib. VII. cap. 13. Fuit et alius quidam clivus, de quo 2 Reg. V. 24.

הֶעְפִּיל, Hiph. *in altum contendere, impetuose conari et contendere*. Futur. וַיַּעְפִּלוּ, *et impetuose contenderunt*, Num. XIV. 44. R. Salomon, *obfirmarunt, extulerunt animum suum, elato animo contenderunt*. Pyh. præterit. עֻפְּלָה, *effert se, elata est*, Hab. II. 4.

עֲפָלִים, m. pl. *hæmorrhoides : mariscæ*, Deut. XXVIII. 27. 1 Sam. V. et VI. Proprie autem hæc vox est כִּנּוּי לְתַחְתּוֹנִיּוֹת, *cognomen inferiorum partium corporis*, quæ sic obscœne hebræis ab *elevatis clunibus* appellantur. Prisci ergo hebræi pro ea substituerunt aliam pronunciatu honestiorem, nempe טְחֹרִים, quæ proprie *morbum ani* denotat, scribit Kimchi in libro Radicum et in Commentariis. R. Levi notat: טְחֹרִים est *morbus gravissimus*, in quo egreditur sanguis multus, maxime vero, quando extraordinarie a Deo immissus est. A Talmudicis itaque hæc vox inter eas etiam relata est, quæ honestatis causa correctæ sunt, codice Meghilla, cap. III. in fine: vide et in שׁגל.

עָפָר m. *pulvis*, Genes. II. 7. Constr. אֶת־עֲפַר הָאָרֶץ, *pulverem terræ*, Gen. XIII. 16. Aff. אֶת־עֲפָרוֹ, *pulverem ejus*, Deut. IX. 21. Plurale fœmin. constr. עַפְרוֹת תֵּבֵל, *pulveres orbis habitabilis*, Prov. VIII. 26.

עִפֵּר, Pih. *pulveravit, pulverem excitavit* vel *sparsit*. Præt. וְעִפַּר בֶּעָפָר, *et pulverabat pulvere*, 2 Sam. XVI. 13. id est, *pulverem spargebat*.

עֹפֶר, m. *hinnulus*, Cant. II. 9. Plur. עֳפָרִים, Cant. IV. 5.

עֹפֶרֶת, f. *plumbum*, quasi *pulvereum* seu *terreum* dictum, quod magnam partem terrestrem habeat, Zach. V. 7. כַּעֹפֶרֶת, *sicut plumbum*, Exod. XV. 10.

עֵץ masc. *lignum*, synecdochice *arbor* : generale est, ac ad arbusta etiam et frutices transfertur, et quidquid altius excrescit et ramos producit: עֵץ, *arborem*, Gen. I. 11. Aff. בְּעֵצוֹ, *in ligno suo*, Hos. IV. 12. עֵצְךָ, *arborem tuam*, Deut. XXVIII. 42. Plur. עֵצִים, *ligna*, Levit. I. 7. Construct. עֲצֵי עוֹלָה, *ligna holocausti*, Gen. XXII. 3. Aff. וְאֶת־עֵצָיו, *et ligna ejus*, Levit. XIV. 45. Fœm. עֵצָה, *lignum*, Jer. VI. 6.

עָצַב *doluit : dolore affecit*, *dolorem attulit*. Præterit. עֲצָבוֹ, *dolore affecit eum*, 1 Reg. I. 6. Part. præt. וַעֲצוּבַת רוּחַ, *et dolore affecta, dolens animo*, Ies. LIV. 6. Inf. לְבִלְתִּי עָצְבִּי, *ut non afficiat dolore me*, 1 Par. IV. 10. Niph. præt. נֶעֱצַב, *dolore afficiebatur*, 1 Sam. XX. 34. Futur. יֵעָצֵב, *dolore afficiatur*, 1 Sam. XX. 3. Pih. præteritum, וְעִצְּבוּ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ, *et dolore affecerunt Spiritum sanctum ejus*, Ies. LXIII. 10. עִצְּבוּנִי, *dolore afficiunt me*, Job X. 8. Fut. יְעַצֵּבוּ, *dolorem afferunt*, Psalm. LVI. 6. Hiph. infin. לְהַעֲצִבָהּ, *idololatricum cultum exhibendo ei*, Jer. XLIV. 19. vel *idola effingendo, idolorum formam offerendo ei*, juxta R. Salomonem, significatione a nomine, quod *idolum* significat, deducta. He in fine pronomen fœmininum est, et Mappik caret, juxta R. Davidem. Fut. וַיְעַצִּיבֻהוּ, *dolore affecerunt eum*, Ps. LXXVIII. 40. Hithp. futur. וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ, *et doluit apud animum suum*, Gen. VI. 6.

עֶצֶב, masc. *dolor*, *molestia*, Psal. CXXXIX. 24. Aff. מֵעָצְבְּךָ, *a dolore tuo*, Ies. XIV. 3. Semel *idolum, terriculum*, sic dictum, quod *dolorem* potius et *terrorem* afferat conscientiis, quam levamen. עָצְבִּי, *idolum meum*, Ies. XLVIII. 5.

עָצָב, **עֶצֶב**, m. *dolor, labor, molestia: idolum*, *simulacrum*, ut Jer. XXII. 28. Plur. הָעֲצַבִּים, *dolorum*, Psalm. CXXVII. 2. Aff. וַעֲצָבֶיךָ, *et labores tui*, id est, *facultates labore partæ*,

metonymice, Prov. V. 10. et sic Ies. LVIII. 3.

עָצִיב, Chald. *dolens, tristis*, Dan. VI. 21.

עֲצַבִּים, m. pl. *terricula, simulacra*, Hos. IV. 10. Constr. עֲצַבֵּי, Psalm. CXXXV. 15. Aff. אֶת־עֲצַבֵּיהֶם, *simulacra eorum*, Psal. CVI. 36.

עִצָּבוֹן, m. *dolor, labor*. בְּעִצָּבוֹן, *cum dolore*, Gen. III. 17. Construct. וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ, *et de labore manuum nostrarum*, Gen. V. 29. Aff. עִצְּבוֹנֵךְ, *dolorem tuum*, Gen. III. 16.

עַצֶּבֶת, f. *dolor, molestia*, Prov. X. 10. Constr. וּבְעַצְּבַת־לֵב, *et dolore cordis*, Prov. XV. 13. Plur. cum aff. עַצְּבֹתָם, *dolores eorum*, Psal. XVI. 4.

מַעֲצֵבָה, fœm. *dolor*. לְמַעֲצֵבָה תִּשְׁכָּבוּן, *in dolore decumbetis*, Ies. L. 11.

עצד מַעֲצָד, m. *ascia, securis*, Ies. XLIV. 12. בַּמַּעֲצָד, *cum securi*, Jerem. X. 3. Kimchi et R. Salomon, *dolabra*.

עצה *claudere leviter, connivere*. Part. עֹצֶה עֵינָיו, *connivens oculis suis*, Prov. XVI. 30.

עָצֶה, m. *spina dorsi*, Lev. III. 9.

עצל m. *piger*: לֵךְ אֶל־נְמָלָה עָצֵל, *abi ad formicam piger*, Prov. VI. 6.

עַצְלָה, f. *pigritia*, Prov. XIX. 15. Duale, בַּעֲצַלְתַּיִם, *pigritia duplici*, id est, *ambarum manuum*, Eccl. X. 18. quasi בַּעֲצְלוּת יָדַיִם.

עַצְלוּת, fœm. *pigritia*, Prov. XXXI. 27.

נֶעְצַל, Niph. *pigrari, pigrum esse* vel *fieri*. Fut. אַל־תֵּעָצְלוּ, *ne pigremini, ne pigri sitis*, Jud. XVIII. 9.

עצם *roborari, corroborari, potentem esse* vel *fieri*: *invalescere, roborare se: multum, plurimum, numerosum esse*: et semel, *obstipare, claudere*. Præter. וְעָצַם כֹּחוֹ, *et invalescet robur ejus*, Dan. VIII. 24. Partic. præsens, וְעֹצֵם עֵינָיו, *et obstipans oculos suos*, Ies. XXXIII. 15. Infin. וּכְעָצְמוֹ, *et quum roboratus esset*, Dan. VIII. 8. Pih. עִצֵּם, *exossavit*, vel *ossa comminuit* aut *contrivit*, juxta Kimchium et R. Salomonem. Præt. עִצְּמוֹ, *exossavit eum*, Jerem. L. 17. significatione ex nomine, quod *os* significat, deducta. Futur. וַיְעַצֵּם, *et obstipavit oculos eorum*, Ies. XXIX. 10. Hiph. futur. וַיַּעֲצִמֵהוּ, *et potentem effecit eum*, Psalm. CV. 24.

עָצוּם, m. *robustus, validus, potens, numerosus*: עָצוּם מְאֹד, *numerosum valde*, Num. XXXII. 1. וְעָצוּם, *et potentem*, Gen. XVIII. 18. Plural. עֲצוּמִים, *robusti*, Prov. XVIII. 18. Aff. בַּעֲצוּמָיו, *robustis suis*, sc. *membris*, Psalm. X. 10. Fœmin. עֲצֻמוֹת, *robora*: aff. עֲצֻמוֹתֵיכֶם, *robora vestra*, Ies. XLI. 21.

עֹצֶם, m. *robur*, Deut. VIII. 17. עָצְמִי, *robur meum, vis mea*, Psalm. CXXXIX. 15. Fœmin. עָצְמָה, *robur*, Ies. XL. 29. Constr. בְּעָצְמַת, *cum fortitudine* (*incantatorum tuorum*), Ies. XLVII. 9.

עֶצֶם, c. sed fœm. sæpius, *os ossis a robore*: Synecdochice *corpus, substantia*; et inde quod latini dicunt, *ipsemet, ipsummet, ille, ipse*: ut apud Rabbinos, עַצְמִי, *ego ipse*; עַצְמְךָ, *tu ipse*; בְּעַצְמוֹ, *per seipsum*, etc. עֶצֶם, *os*, Gen. II. 23. עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, *usque ad illum ipsum, hunc ipsum, huncmet diem*, Levit. XXIII. 14. בְּעֶצֶם תֻּמּוֹ, *in illa ipsa, ipsamet integritate sua*, Job XXI. 23. וּבְעֶצֶם

הַשָּׁמַיִם, *et sicut ipsummet cœlum* (*puritate sua*), Exod. XXIV. 10. Aff. אֶל־עַצְמוֹ, *ad ossa ejus*, Job II. 5. Plur. עֲצָמִים, *ossa*, Ezech. XXIV. 4. Cum aff. עֲצָמַי, *ossa mea*, Psal. VI. 3. עֲצָמֵינוּ, *ossa nostra*, Psal. CXLI. 7. Fœm. עֲצָמוֹת, *ossa*, Prov. XIV. 30. Constr. אֶת עַצְמוֹת, *cum ossibus prophetæ*, 2 Reg. XXIII. 18. Affix. וְעַצְמֹתֶיךָ, *et ossa tua*, Ies. LVIII. 11.

תַּעֲצֻמוֹת, fœm. plur. *vires*, Psalm. LXVIII. 36.

• נַעֲצוּץ, עצץ, vide in נָעַץ.

עָצַר *clausit, conclusit, inclusit, occlusit: continuit, detinuit: cohibuit, coercuit imperando, imperavit*: construitur cum accusativo et præposit. בְּ. Præt. עָצֹר עָצַר, *occludendo occluserat*, Genes. XX. 18. עֲצוֹר בְּמִלִּין, *continere sermones quis possit?* Job IV. 2. Futur. יַעְצֹר, *imperium obtinebit*, 1 Sam. IX. 17. Niph. præter. נֶעֶצְרָה, *cohibita esset*, Num. XVI. 50. Particip. נֶעְצָר, *detentus*, 1 Sam. XXI. 7. Infin. בְּהֵעָצֵר, *cum clausum fuerit*, 1 Reg. VIII. 35. Fut. וְתֵעָצַר, *ut cohibeatur*, 2 Sam. XXIV. 21.

עֶצֶר, m. *imperium*, Jud. XVIII. 7.

עֹצֶר, masc. *occlusio, coarctatio*: Prov. XXX. 16. Ies. LIII. 8.

עֲצָרָה, עֲצֶרֶת, f. *interdictio, prohibitio, detentio: dies feriatus, feria, cœtus ferians*. Dicebatur de certis diebus, qualis fuit *octavus* in celebri tabernaculorum festo, Levit. XXIII. 36. et *ultimus* paschatis, Deut. XVI. 8. et aliæ feriæ ab ecclesia indictæ, Joel I. 4. 2 Reg. X. 20. Plural. cum aff. בְּעַצְּרֹתֵיכֶם, *in festa aut ferias vestras*, Amos V. 21.

מַעְצוֹר, m. *prohibitio, impedimentum*, 1 Sam. XIV. 6.

מַעְצָר, masc. *coercitio, imperium*, Prov. XXV. 28.

עָקֵב m. *calx, calcaneus; extremum pedis*; inde late est, *finis, extremum, extremitas, extrema pars*; et adverbialiter, *extremo, in finem, tandem*. Kimchi addit, *merces*, quia *extremum laboris* est. Vide eum, Psalm. CXIX. 33. עָקֵב, *calcaneum*, Genes. III. 15. בְּעָקֵב, *in calcaneo*, Genes. XXV. 26. Aff. וְאֶת־עֲקֵבוֹ, *et calcem*, id est, *extremam partem ejus*, Jos. VIII. 13. Plural. constr. עִקְּבֵי־סוּס, *calces equi*, Genes. XLIX. 17. cum Daghesch euphonico. בְּעִקְּבֵי הַצֹּאן, *in vestigiis gregis*, Cant. I. 8. Aff. עֲקֵבַי, *vestigiorum meorum*, Psalm. XLIX. 6. עֲקֵבָיִךְ, *calcanei tui, pedes tui*, synecdochice, Jer. XIII. 22. Fœm. plural. עִקְּבוֹת מְשִׁיחֶךָ, *vestigia Christi tui*, Psal. LXXXIX. 52. Aff. וְעִקְּבוֹתֶיךָ, *et vestigia tua*, Psalm. LXXVII. 20.

עָקַב, *calcaneum tenuit* vel *apprehendit, calcaneo supposito pessum dedit, supplantavit, defraudavit, circumvenit*. Præterit. עָקַב אֶת־אָחִיו, *calcaneum tenuit fratris sui*, Hos. XII. 4. Infin. cum futur. עָקוֹב יַעְקֹב, *supplantando supplantat*, Jerem. IX. 4. וַיַּעְקְבֵנִי, *et supplantavit me*, Genes. XXVII. 36. Pih. עִקֵּב, *distulit ad extremum, retardavit*; idem quod עִכֵּב apud Chaldæos et Rabbinos, unde efformatum est, permutato כ in ק. Fut. יְעַקְּבֵם, *differt illa*, Chald. יְעַכְּבִנּוּן, Job XXXVII. 4.

עָקֹב, m. *fraudulentum, pravum, perversum*, Jer. XVII. 9. Ies. XL. 4. Hinc nomen Jacobi, יַעֲקֹב, *fraudulentus, supplantator*: quod in partu

calcem fratris tenuit, quasi ipsum in primogenitura *supplantare* volens, Genes. XXV. 26. Fœm. עֲקֻבָּה, *vestigiata*, *calcaneata*, *plena vestigiis*, Hos. VI. 8.

עָקְבָּה, fœm. *fraus*: בְּעָקְבָּה, *per fraudem*, *fraudulenter*, 2 Reg. X. 19.

עֵקֶב, masc. *emolumentum*, *fructus*, *præmium*, *merces*, quia eo operis *finis* est. Sic τὸ τέλος, 1 Petr. I. 9. Adverbialiter, *finaliter*, *ad extremum*, *in finem usque*: item, *pro*, *propter*, *quia*, *propterea quod*, *eo quod*: עֵקֶב רָב, *emolumentum magnum*, *merces magna*, Psal. XIX. 12. עֵקֶב עֲנָוָה, *præmium mansuetudinis*, Prov. XXII. 4. עֵקֶב, שֹׁחַד, *pro munere*, *propter munera*, Ies. V. 23. עֵקֶב הָיְתָה, *quia fuit*, Num. XIV. 24. עֵקֶב אֲשֶׁר, *pro eo quod*, *quandoquidem*, Gen. XXII. 18. עֵקֶב כִּי, *propterea quod*, Amos IV. 12. עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם, *pro mercede pudoris sui*, Psal. XL. 16. Absolute positum, עֵקֶב, *finaliter*, *in finem usque*, Psal. CXIX. 33, 112.

עקד *ligavit*, *colligavit*, proprie *artus*, ut oves quatuor pedibus colligari solent ad mactationem. Futur. וַיַּעֲקֹד, *et colligavit* (*artubus*), Genes. XXII. 9.

עָקֹד, m. *varium*, *maculosum*, proprie *cruribus*, ubi ligari solet pecus, scribit R. Salomon, Gen. XXX. 40. Plural. עֲקֻדִּים, *varios*, ver. 39.

בֵּית־עֵקֶד, *Beth-heked*, nomen proprium loci, a *ligatione* sic dicti, quod ibi oves *ad tonsuram ligare* solerent, 2 Reg. X. 12.

עקה מְעָקֶה, m. *lorica*, *loricatio*, *peribolus*, *septum tectorum*, Deuter. XXII. 8. Tecta enim in Palæstina fuerunt plana in ædificiis, unde munimento egebant, ne quis ex eis decideret.

עקל מְעֻקָּל, *perversum*, *tortuosum*, *obtortum*, Hab. I. 4. Est participium ex Pyhal.

עֲקַלָּתוֹן, masc. *tortuosus*, Ies. XXVII. 1.

עֲקַלְקַלּוֹת, f. pl. *tortuosa*, Jud. V. 6. Affix. עֲקַלְקַלּוֹתָם, *in tortuosis viis suis*, Psal. CXXV. 5.

עקר *exstirpavit*, *eradicavit*, *enervavit*: infinit. עֵת לַעֲקוֹר, *tempus exstirpandi*, Eccl. III. 2. Niph. futur. תֵּעָקֵר, *exstirpabitur*, Soph. II. 4: Pih. אֶת־סוּסֵיהֶם עִקֵּר, *equos ipsorum enervavit*, *suffragines succidit*, Jos. XI. 9. עִקְּרוּ־שׁוֹר, *exstirparunt*, *aculserunt murum*, juxta Aben Esram, Gen. XLIX. 6. Futurum, וַיְעַקֵּר, *et enervavit*, *suffragines succidit*, 1 Par. XVIII. 4. תְּעַקֵּר, *suffragines succides*, Jos. XI. 6. Chald. præterit. ex Ithpehal, אֶתְעֲקַרָה, *eradicata fuerunt*, Dan. VII. 8. Scribitur cum ו ex forma pluralis masculini, sed legendum juxta Masorethas, אֶתְעֲקַרָה ex forma fœminina.

עָקָר, m. et f. עֲקָרָה, עֲקֶרֶת, *sterilis*, Deut. VII. 14. Psal. CXIII. 9. ex quibus virtus pariendi *eradicata*.

עֵקֶר, m. *stirps*; *indigena*, qui e familia peregrina ortus, *alibi radices egit*, et *stirpem fecit*, Lev. XXV. 47.

עִקַּר, m. Chald. *stirps*, *radix*, *fundamentum*: עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי, *stirpem radicum ejus*, Dan. IV. 12.

עקרב m. *scorpio*, Deut. VIII. 15. Plur. עַקְרַבִּים, *scorpiones*, Num. XXXIV. 4. ubi multis proprium nomen loci est. וְאֶל־עַקְרַבִּים, *et apud scorpiones*, Ezech. II. 6. בָּעַקְרַבִּים, *scorpionibus*, id est, *flagellis aculeatis*, 1 Reg. XII. 11. *baculi pleni spinis*, qui pungebant et dolorem afferebant gravissimum, scribit R. Levi.

עָקַשׁ *pervertit:* futur. וַיַּעְקְשֵׁנִי, *perverteret me*, Job IX. 20. Pih. præterit. עִקְּשׁוּ, *pervertunt*, *depravant*, Ies. LIX. 8. Particip. וּמְעַקֵּשׁ, *et pervertens (vias suas)*, Prov. X. 9. Futur. יְעַקֵּשׁוּ, *pervertunt*, Mich. III. 9. Niph. particip. construct. וְנֶעְקַשׁ דְּרָכַיִם, *et perversus ambabus viis*, Prov. XXVIII. 18. id est, *in utramque partem*, vel *huc illuc se flectens;* et opponitur *integre et recta via ambulanti.*

עִקֵּשׁ, m. *perversus*, Psal. XVIII. 27. Plur. עִקְּשִׁים, *perversi*, Prov. II. 15. Constructum, עִקְּשֵׁי־לֵב, *perversi animo*, Prov. XI. 20.

עִקְּשׁוּת, f. *perversitas*, Prov. IV. 24.

מַעֲקַשִּׁים, m. pl. *perversitates*, Ies. XLII. 16.

עָרַב *miscuit*, *commiscuit*, unde ad varia transfertur: *negotiari: spondere*, *fidejubere*, et sic construitur cum accusativo et præpositionibus עִם, עַל et לְ: *oppignerare: amœnum*, *suave*, *gratum*, *jucundum*, *dulce esse*, et ita dativo jungitur: item *pertexere: advesperascere*, *obtenebrari*, *obscurari*, in quibus omnibus quædam est *commixtio*. Sumtæ vero sunt quædam significationes ex nominibus derivatis. Præter. עָרַב אֶת־הַנַּעַר, *spopondit pro hoc puero*, Genes. XLIV. 32. עָרַב אֶת־לִבּוֹ, *qui spondeat cum animo suo*, Jer. XXX. 21. אִם־עָרַבְתָּ לְרֵעֶךָ, *si spopondisti amico tuo*, Prov. VI. 1. לֹא־עָרְבוּ לִי, *non sunt suavia mihi*, Jer. VI. 20. עָרְבָה כָּל־שִׂמְחָה, *obscurabitur omnis lætitia*, Ies. XXIV. 11. id est, *occidet*, *abibit in tenebras*, id est, *in luctum*. Part. עֹרֵב עֲרֻבָּה, *spondens sponsionem*, Prov. XVII. 18. Plur. אֲנַחְנוּ עֹרְבִים, *nos oppigneramus*, Nehem. V. 3. בְּעֹרְבִים מַשָּׁאוֹת, *inter spondentes pro debitis*, Prov. XXII. 26. Construct. וְעֹרְבֵי מַעֲרָבֵךְ, *miscentes commercia tecum*, Ezech. XXVII. 27. et sic ver. 9. Infinitiv. רָפָה הַיּוֹם לַעֲרֹב, *remittit dies ad vesperascendum*, Jud. XIX. 9. Imper. עֲרֹב עַבְדְּךָ לְטוֹב, *sponde pro servo tuo in bonum*, Psal. CXIX. 122. R. Salomon, *esto fidejussor* vel *pignus pro me contra malum*, quasi dicas *defende et libera me*, *ne mali me opprimant.* Chald. part. ex Pyh. מְעָרַב, *mixtum*, Dan. II. 43. Hiph. infin. הַעֲרֵב, *vesperascendo*, 1 Sam. XVII. 16. id est, *vespere;* infinitivus loco adverbii, ut Kimchi in Commentario notat. Hithp. imperat. הִתְעָרֶב־נָא, *sponde nunc*, *sponsionem fac*, juxta hebræos communiter, 2 Reg. XVIII. 23. Quidam, *misce te bello cum*, etc. Futurum, לֹא יִתְעָרַב, *non miscebitur*, *non immiscebit se*, Proverb. XIV. 10. Chald. part. מִתְעָרַב, *commixtum;* et plurale, מִתְעָרְבִין, *commixta*, Dan. II. 43.

עָרֵב, m. *suavis*, *dulcis*, Cant. II. 14. Prov. XX. 17.

עֵרֶב, m. *miscellanea turba*, Exod. XII. 38. Nehem. XIII. 3. item *trama*, *subtegmen*, Levit. XIII. 52. quasi *mixturam* dicas, quod stamini ex transverso intexitur et *immiscetur.*

עֶרֶב, m. *vesper*, *vespera*, Gen. I. 5. sic dicta, quod tunc lux tenebris *commisceri* incipiat. Semel fœmininum, עַד־הָעֶרֶב הַשְּׁלִשִׁית, *usque ad vesperam tertiam*, 1 Sam. XX. 5. id est, *usque ad tempus vespertinum diei tertii*, ut Chaldæus explicat; et Kimchi illic dicit, adjectivum fœmininum שְׁלִישִׁית respectum habere ad nomen subauditum עֵת. Item, *miscellanea turba*, *mixtura variorum populorum*, Jer. XXV. 20, 24. ubi Kimchi scribit, Arabes vagos et mixtos, יוֹשְׁבֵי אֳהָלִים, *inhabitantes ta-*

bernacula, intelligi, qui ob id Plinio dicuntur *Scenitæ:* item Jer. L. 37. Plurale fœm. עֲרָבוֹת, *vesperæ*, Jer. V. 6. Duale, בֵּין הָעַרְבַּיִם, *inter duas vesperas*, Exod. XII. 6. id est, ut Kimchi in libro Radicum scribit, *a tempore inclinationis solis ad occidentem, quod est a sexta hora et ulterius usque ad noctem. Dicit autem* עַרְבַּיִם, *quod notat* duas vesperas: *nam a tempore, quando sol incipit declinare, ea est vespera una; post occasum solis est vespera altera. Inter hoc tempus est illud, de quo dicitur* בֵּין הָעַרְבַּיִם. Per *sextam* hic non intelligitur nostra sexta vespertina, sed sexta diei judaici, id est, Ipse meridies. Dies enim in duodecim horas erat divisus, Joh. XI. 9. Hæc latius explicanda. Jusserat Deus agnum paschalem mactari *inter duas vesperas*, Exod. VI. Jusserat etiam agnos duos quotidie offerri in sacrificium juge et quotidianum, unum *mane*, alterum *vespere* seu *inter duas vesperas*, Num. XXVIII. Ergo vespera paschatis *duo agni* erant mactandi. Agnus paschalis illum sequebatur, nam *ordinario* non debebat *accidentarium* præferri. De agno paschali traditio priscorum legitur: si juguletur Pæsach ante meridiem, profanum et illegitimum est, propterea quod dicitur: *et jugulabunt eum inter duas vesperas*, Exod. XII. 6. Ante sacrificium juge vespertinum, rectum est; maxime si quis misceat sanguinem agni, (ne scil. condensetur) usque dum sparsus fuerit sanguis sacrificii jugis, et postea ipse quoque spargatur, tum rectum est: tractatu Talmudico פסחים, *de Paschate*, cap. 5. fol. 6. De agno sacrificii jugis sive quotidiani traditio est, in eodem capite, initio, his verbis: » *tamid sive juge sacrificium agni, jugulabatur hora octava et dimidia* (id est, inter secundam et tertiam) *et offerebatur hora nona et dimidia* (inter tertiam et quartam). *Vespera paschatis, mactabatur septima et dimidia* (inter primam et secundam) *et offerebatur octava et dimidia*, (media ad tertiam); *quod si vespera paschatis incideret in vesperam sabbathi, mactabatur sexta et dimidia*, (inter duodecimam et primam) *et offerebatur septima* et *dimidia*, (media ad secundam) *et postea Pæsach.* » Hæc traditio; explicant et complent eam doctores in Ghemara hoc modo: » *unde hæc probantur? ex eo quod dicit Scriptura*, agnum unum parabis mane et agnum alterum parabis inter duas vesperas, (Num. XXVIII. 4.) *dividit illud tempus in duas vesperas, ut duæ horæ cum dimidia sint hinc, et totidem illinc, et hora una ad parandum eum. Quæsivit quidam, quare vespera paschatis anticipamus hora una? respondit Rabba: lex sacrificii jugis proprie est, a quo se inclinare incipiunt umbræ vesperæ. Quare id? ex eo quod dicit Scriptura*, inter duas vesperas, *id est*, מעידנא דמתחיל שמשא למערב, *a tempore quo incipit sol occumbere. At vespera paschatis, quando agnus paschatis post tamid, seu agnum quotidianum, mactandus est, anticipamus hora una. Quod si vespera paschatis incidat in vesperam sabbathi, ne assatura agni paschalis attingat sabbathum, ulterius hora una anticipamus, mactando eum sexta et dimidia.* » Hactenus Ghemara: unde satis liquet, quæ priscorum de hoc vespertino tempore sententia fuerit. Glossa R. Salomonis in hunc textum illustris est: *omnes sex horæ pomeridianæ rectæ sunt, ex quo scilicet incipiunt inclinare umbræ vespertinæ, quod fit a media septima et ulterius, quo sol vergit ad occidentem et umbra ad orientem, ut cum homo stat ex opposito solis, umbra ejus spargitur versus orientem; sed a dimidia sexta ad dimidiam septimam, sol consistit in medio firmamenti, et umbra in nullam partem declinat, sed recta deorsum sub hominem.* Hæc ibi. Omnino ergo per sextam, tam in Kimchio, quam aliis,

intelligendus ipse meridies, et sic reliquæ horæ, calculo diei judaici, in duodecim horas olim divisi. Majemon, tractatu תמיד, *de sacrificio jugi*, cap. 1. in eamdem sententiam scribit: *sacrificium juge duarum vesperarum jugulant, ex quo prolongari incipit umbra; et quum omnibus apparet, umbram prolongari, nempe a sexta hora et dimidia, et inde usque ad finem diei.* Vide eumdem ibidem latius, et de sacrificio Pesach cap. 1. et in tract. תפלה, *de Precibus*, cap. 3. Aruch in פלג. Gen. XLIX. 27. in Targum hierosol. et Jonathan, nec non Josephum Scaligerum de emendatione temporum fol. 532.

עָרֹב, m. *colluvies, mixtura insectorum* vel variorum animalium, Exod. VIII. 25.

עֹרֵב, m. *corvus*, Gen. VIII. 7. Plur. וְאֶת־הָעֹרְבִים, *et corvis præcepi*, 1 Reg. XVII. 4. Constr. עֹרְבֵי־נַחַל, *corvi torrentis*, Prov. XXX. 17.

עֲרָב, m. *Arabia*, 2 Par. IX. 14. sic dicta a *mixtis populis*, vel quod *quasi solitudo* et *deserta regio* esset, ex significatione nominis עֲרָבָה quod mox sequitur. Et in Pathach, עֲרַב, Ezech. XXVII. 21. הָעַרְבִי, *Arabs*, Nehem. II. 19. Plur. ערבים, 2 Par. XXI. 16. et עַרְבִיִּים, 2 Par. XXVI. 7. Et cum epenthesi א, הָעַרְבִיאִים, *Arabes*, 2 Paral. XVII. 11.

עֲרָבָה, f. *campestris locus*, *campestria*, Job XXIV. 5. Item *solitudo*, *desertus locus*, Jer. L. 12. כָּעֲרָבָה, *sicut solitudo*, Ies. XXXIII. 9. Cum ה locali, הָעֲרָבָתָה, *versus campestria*, Jos. XVIII. 18. Quibusdam est proprium nomen loci. Pluraliter, *cœli*: לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת, *equitanti super cœlos*, Psalm. LXVIII. 5. juxta Aben Esram; et explicat per ver. 34. ubi dicitur, לָרֹכֵב בִּשְׁמֵי שְׁמֵי־קֶדֶם, *qui insidet cœlis cœlorum antiquorum.* R. Moses dixit, sic appellari cœlum, quod *latum* et *extensum* sit *instar loci campestris*: Majemon in More, parte 1. cap. 70. et Kimchi in commentario accipiunt de cœlo supremo, Dei sede, ubi *amœnitas* et *suavitas* perfectissima. R. Elieser in capitulis suis scribit: *septem firmamenta creavit Deus, ex quibus non elegit thronum gloriosum regale, nisi hoc quod dicitur* עֲרָבוֹת. Constr. עַרְבוֹת, *campestria (Jericho)*, Jos. IV. 13. Et transpositis literis, בְּעִבְרוֹת הַמִּדְבָּר, *in campestribus deserti*, 2 Sam. XV. 28. quod legendum juxta Masorethas בְּעַרְבוֹת.

עֲרֻבָּה, f. *sponsio*, Prov. XVII. 18. Item, *arrha*, *pignus*. Cum aff. וְאֶת־עֲרֻבָּתָם, *et arrham eorum*, 1 Sam. XVII. 18.

עֲרָבִים, m. pl. *salices*, Psalm. CXXXVII. 2. ab *amœnitate*, quod inter prima virescentia sunt, vel quod *campestribus locis* gaudent. Construct. וְעַרְבֵי־נָחַל, *et salices torrentis*, Lev. XXIII. 40.

עֵרָבוֹן, m. *arrha, pignus, arrhabo*, Gen. XXXVIII. 17.

מַעֲרָב, m. *occidens*, *plaga occidentalis*, Dan. VIII. 5. dicta quasi *vespertina*, quod sole illic occidente *vespera fiat*: aut שהצורות מתערבות באותה שעה, *quod rerum formæ eo tempore commiscentur*. Cum ה locali, מַעֲרָבָה, *occidentem versus*, 1 Par. XXVI. 30. Et fœmin. וּמִמַּעֲרָבָה, *et ab occidente*, Ies. XLV. 6. Item *commercium*, *negotiatio*: aff. מַעֲרָבֵךְ, *negotiationem tuam*, Ezech. XXVII. 27. et ver. 19. Plur. וּמַעֲרָבַיִךְ, *et commerciorum tuorum*, ver. 33.

תַּעֲרֻבוֹת, f. pl. *sponsiones*. וְאֶת־בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת, *etiam filiis fidejussionum*, 2 Reg. XIV. 14. id est, *obsidibus.*

עָרַג *glocitavit*: verbum cervorum proprium: futur. כְּאַיָּל תַּעֲרֹג, *sicut cervus glocitat*, Psalm. XLII. 2. Inde et aliis animalibus tribuitur: *etiam bestiarum agri quælibet* תַּעֲרוֹג אֵלֶיךָ, *glocitabit ad te*, Joel I. 20. id est, *vociferabitur*, *mugiet*.

עֲרוּגָה, f. *areola*. Constr. כַּעֲרוּגַת הַבֹּשֶׂם, *ut areola aromatica*, Cant. V. 13. Plur. עַל־עֲרֻגֹת צִמְחָהּ, *cum areolis germinationis suæ* (*siccabitur*), Ezech. XVII. 10.

ערד עָרוֹד, masc. *onager*, Job XXXIX. 5. Plurale chaldaicum, וְעִם־עֲרָדַיָּא, *et cum onagris* (*habitatio ejus*), Dan. V. 21.

עָרָה *nudari*: infinit. irregularis, וְעָרָה, *et nudari*, Ies. XXXII. 11. pro לְעָרוֹת, *nudandum est*. Est autem infinitivus loco imperativi, *nudamini*, *nudate vos*, et formam habet a vicino verbo עוּר; vel est per transpositionem vocalium pro עֲרֵה: vide simile in רגז. Niph. נֶעֱרָה, *nudari*, *evacuari*, *effundi*: effusione enim vas quasi *nudatur*. Futur. עַד־יֵעָרֶה, *donec effundatur*, Ies. XXXII. 15. Et anomalum, תֵּעוֹר, *nudabitur*, Hab. III. 9. forma ab עוּר mutuata. Pih. עֵרָה, *nudavit*, *evacuavit*, *deplevit*, *effudit*: præterit. עֵרָה מָגֵן, *nudat clypeum*, Ies. XXII. 6. Infinit. עָרוֹת, *nudando*, Hab. III. 13. Imper. עָרוּ, *nudate*, Psalm. CXXXVII. 9. Futur. יְעָרֶה, *nudabit*, Ies. III. 17. Per apocopam, אַל־תְּעַר, *ne nudes*, Psalm. CXLI. 8. pro תְּעָרֶה: sic וַתְּעַר, *et deplevit*, Gen. XXIV. 20. וַיְעָרוּ, *et evacuarunt*, 2 Par. XXIV. 11. Hiph. præter. הֶעֱרָה, *effudit* (*in mortem animam suam*), Ies. LIII. 12. *nudavit*, Levit. XX. 18. Hithp. particip. מִתְעָרָה, *diffundens*, *explicans se*, *virescens*, Psalm. XXXVII. 35. Futur. תִּתְעָרִי, *nudabis te*, Thren. IV. 21. Et geminatis duabus literis, תִּתְעַרְעָר, *nudabitur*, Jer. LI. 58.

עֶרְוָה, f. *nuditas*, *nudatio*: *verenda*, *pudenda*, *turpitudo*, *probrum*: nuditas corporis humani propalam turpis et pudenda censetur, maxime partium genitalium, quas natura tectas voluit. בְּשַׂר עֶרְוָה, *carnem nuditatis*, Exod. XXVIII. 42. id est, *pudenda*. Construct. עֶרְוַת אָבִיו, *verenda patris sui*, Gen. IX. 22. Aff. עֶרְוָתוֹ, *nuditatem ejus*, Levit. XX. 17. Chald. וְעַרְוַת מַלְכָּא, *et nudationem regis*, Esr. IV. 14. ut tributo suo *nudetur* et *spolietur*: vel, *probrum regis*, quod accidet, si subditi tributum denegent.

עֶרְיָה, f. *retectio*; vel adjective, *retecta*, *nudata*, Ezech. XVI. 7. Mich. I. 11. Vel accipiendum pro בְּעֶרְיָה.

עוֹר, m. *cutis*, *pellis*, a *nuditate* sic dicta, Genes. III. 21. Aff. וְאֶת־עוֹרוֹ, *et pellem ejus*, Levit. VIII. 17. עוֹרִי, *pellem meam*, Job XIX. 26. juxta hebræos. Plur. עוֹרֵנוּ, *pelles nostræ*, Thren. V. 10. cum defectu י in medio. Et fœmin. עֹרֹת, Exod. XXVI. 14. Aff. עֹרֹתָם, *pelles eorum*, Levit. XVI. 27.

עָרוֹת, f. pl. *papyri*, juxta quosdam, Ies. XIX. 7. quasi *pelliculæ* dictæ: nam in prætenues, et multiplices membranulas acu dividebantur, ut docet Plin. lib. XIII. cap. 11. Hebræi *virentia*, *gramineta*, explicant.

עַרְעָר, masc. *nudatissimus*, juxta quosdam: aliis *myrica*, virgultum tenue, humile, fragile: פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת הָעַרְעָר, *respexit ad orationem*

nudatissimi, Psalm. CII. 18. id est, omni ope destituti, derelicti ab omnibus. R. Salomon, *vociferantis*, *clamantis*, ex significatione וְעוֹעֵרוּ, *vociferantur*, Ies. XV. 5. Aben Esra, *ad precationem populi qui est veluti myrica solitudinis*; ut in sequenti loco, כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה, *ut myrica solitudinis*, Jer. XVII. 6. vel, *ut locus nudatus* deserti: in quo scil. *nihil crescit*: R. Salomon, *ut arbor solitaria*, quasi ab עֲרִירִי, vel *ut locus vastus*. Sic juxta quosdam, כַּעֲרוֹעֵר בַּמִּדְבָּר, *sicut arbor nuda in deserto*, Jer. XLVIII. 6. Alias, *Aroer*, est proprium nomen loci.

מַעַר, m. *nuditas*: כְּמַעַר אִישׁ, *secundum nuditatem cujusque*, id est, spatium *nudum* et *vacuum*, 1 Reg. VII. 36. Kimchi, *secundum adhæsionem cujusque*, prout unum alteri adhærebat et conjunctum erat; et sic verbum in Pihel pro *adhærere* quidam exponunt: quidam vero *cœlaturam* vertunt, quod cœlando et exsculpendo res antea tecta *denudetur* et *retegatur*.

מַעֲרֶה, masc. *nuditas*, *denudatio*: constr. מִמַּעֲרֵה, *post denudationem* (*Ghibheae*) id est, postquam urbs Ghibhea præsidio *denudata esset*, Jud. XX. 33. R. Levi, *ex valle* seu *spelunca*, quasi idem sit cum sequenti nomine.

מְעָרָה, f. *spelunca*, *fossa*, quasi locum *nudum* et *evacuatum* dicas, 1 Sam. XXIV. 4. Constr. הַמְעָרַת פָּרִצִים, *an spelunca latronum?* Jer. VII. 11. Plur. מְעָרוֹת, *speluncæ*, Ies. XXXII. 14. cujus thema quidam faciunt inusitatum מער.

מְעוֹרִים, m. pl. *nuditates*: affix. מְעוֹרֵיהֶם, *nuditates eorum*, Hab. II. 15. quod formam habet ab עוּר.

עָרַךְ *ordinavit*, *disposuit*, *aptavit*, *struxit*, *instruxit*: *æstimavit*, *taxavit*, *comparavit*, *æquiparavit*, *par æstimatus fuit*. Præt. עָרַךְ אֵלַי, *disposuit mihi*, Job XXXII. 14. וְעָרַכְתָּ אֶת־עֶרְכּוֹ, *et ordinabis ordinationem ejus*, Exod. XL. 4. Hiph. præt. הֶעֱרִיךְ אֶת־הָאָרֶץ, *taxabat terram*, 2 Reg. XXIII. 35. וְהֶעֱרִיךְ אֹתוֹ, *et æstimet eum*, Levit. XXVII. 8. Futur. יַעֲרִיךְ אֹתוֹ, *æstimabit eam*, Lev. XXVII. 14.

עֵרֶךְ, m. *instructio*, *dispositio*, *æstimatio*: affix. וְחִין עֶרְכּוֹ, *et gratiam dispositionis ejus*, Job XLI. 4. עֶרְכְּךָ, *æstimatio tua*, Lev. XXVII. 16.

מַעֲרָכָה, fœm. *ordo*, *aptatio*, *acies*, *strues*. נֵרוֹת הַמַּעֲרָכָה, *lucernas aptationis*, Exod. XXXIX. 37. מֵהַמַּעֲרָכָה *ex ipsa acie*, 1 Sam. IV. 12. Plural. מַעֲרָכוֹת, *ordines*, Levit. XXIV. 6. Constr. מַעַרְכוֹת. *acies* (*Dei viventis*), 1 Sam. XVII. 26.

מַעֲרֶכֶת, f. *ordo*, *dispositio*, Levit. XXIV. 7. Plural. mascul. construct. מַעַרְכֵי־לֵב, *dispositiones cordis*, Prov. XVI. 1.

עָרֵל *præputiatum*, *obturatum habuit* vel *censuit*, juxta hebræos, qui per אָטַם exponunt; vel *præputium abstulit*, quasi *depræputiare* dicas. Præterit. וַעֲרַלְתֶּם עָרְלָתוֹ, *et obturabitis obturationem ejus*, Lev. XIX. 23. juxta R. Salomonem; id est, arborem impuram et fructus ejus pollutos et abominabiles censebitis, sicut est *præputium* seu *cutis obturans* membrum virile. Vel, *depræputiabitis*; id est, *auferetis præputium ejus*, id est, *fructus ceu impuros decutietis*; ut chaldaice, תְּרַחֲקוּן רַחָקָא יַת אִבֵּיהּ, *removendo removebitis fructus ejus*, id est, abjicietis tamquam immundos. Niph. imper. הֵעָרֵל, *præputium relege*, *præputiatum te ostende*, *pudendis nuda te*, ut ebrii solent, Hab. II. 16. juxta Aben Esram: R.

Salomon reddit, *obturator stuporæ cordis*.

עָרֵל, m. *præputiatus*, *incircumcisus*, *obturatus*, cujus membrum genitale obducto præputio *obturatum est*, Exod. XII. 48. Construct. עֲרַל שְׂפָתַיִם, *obturatus*, *præputiatus labiis*, Exod. VI. 12. Plural. עֲרֵלִים, *præputiati*, Lev. XIX. 23. Construct. עַרְלֵי־לֵב, *præputiati corde*, Jer. IX. 25. Fœmin. עֲרֵלָה, *præputiata*, Jer. VI. 10.

עָרֵל, mascul. *præputiatus*, Ezech. XLIV. 9.

עָרְלָה, fœmin. *præputium*, Genes. XXXIV. 14. Constr. עָרְלַת בְּנָהּ, *præputium filii sui*, Exod. IV. 25. Affix. עָרְלָתָם, *præputii sui*, Genes. XVII. 27. Plur. עֲרָלוֹת, 1 Sam. XVIII. 25. Affix. עָרְלֹתֵיהֶם, *præputia eorum*, ver. 27.

ערם *calliditate*, *astu usus fuit*: infinitiv. עָרוֹם, *astu utendo*, 1 Sam. XXIII. 22. Niph. נֶעֱרַם, *coacervari*: præter. נֶעֶרְמוּ־מַיִם, *coacervatæ sunt aquæ*, Exod. XV. 8. Hiph. futur. יַעְרִם, *astute aget*, *astutus fiet*, Prov. XIX. 25.

עָרוּם, masc. *astutus*, Gen. III. 1. Plur. עֲרוּמִים, Job XV. 5.

עָרוֹם, עָרֹם, masc. *nudus*, Ies. LVIII. 7. Plur. עֲרוּמִּים, *nudi*, Gen. II. 25. Fœm. עֲרֻמָּה, *nuda*, Hos. II. 3.

עֵירֹם, masc. *nudus*, Gen. III. 10. Item, *nuditas*, Deut. XXVIII. 48. Plur. עֵירֻמִּים, *nudi*, Gen. III. 7.

עָרְמָה, f. *astutia*, Prov. I. 4. Affix. בְּעָרְמָם, *in astutia ipsorum*, Job V. 13. contracte pro בְּעָרְמָתָם, cui simile vide in פֶּחָה.

עֲרֵמָה, f. *acervus*, Ruth III. 7. Construct. עֲרֵמַת חִטִּים, *acervus triticorum*, Cant. VII. 3. Plur. עֲרֵמוֹת, *acervi*, 2 Par. XXXI. 6. Et masculinum, עֲרֵמִים, *acervi*, Jer. L. 26.

מַעֲרֻמִּים, masc. plur. *nudi*: affix. מַעֲרֻמֵּיהֶם, *nudos eorum*, 2 Paral. XXVIII. 15.

*עַרְמוֹן, m. *platanus* arbor: hebræis, *castanea* arbor, Genes. XXX. 37. Plur. עַרְמֹנִים, *castaneæ*, Ezech. XXXI. 8.

ערס עֲרִיסוֹת, f. pl. *massæ*, farinæ scil. aqua conspersæ: affix. עֲרִיסֹתֵיכֶם, *massarum vestrarum*, Num. XV. 20.

*עַרְעָר, vide supra in עָרָה.

ערף עֹרֶף, masc. *cervix*, Exod. XXIII. 27. Affix. עָרְפּוֹ, *cervicis ejus*, Lev. V. 8. וְעָרְפְּכֶם, *et cervicem vestram*, Deut. X. 16.

עָרַף, *decollavit*, quasi *decervicare* dicas. Item, *stillavit*. Præt. וַעֲרַפְתּוֹ, *et decollabis ipsum*, Exod. XIII. 13. וְעָרְפוּ, *et decollabunt*, Deut. XXI. 4. Partic. עֹרֵף, *decollat*, Ies. LXVI. 3. Partic. præt. fœm. הָעֲרוּפָה, *decollata*, Deut. XXI. 6. Futur. יַעֲרֹף, *decollabit*, id est, *decutiet*, *diruet*, Hos. X. 2. Et secundum alteram significationem, יַעֲרֹף, *stillet*, Deut. XXXII. 2. יַעַרְפוּ, *stillabunt*, Deut. XXXIII. 28.

עֲרִיפִים, m. pl. *ruinæ*, ex significatione verbi, Hos. X. 2. juxta Aben Esram. Aff. בַּעֲרִיפֶיהָ, *in ruinis ejus*, nempe *terræ*, quo affixum fœmininum referendum est, Ies. V. 30. Quidam, *in caligine ejus*; alii *in stillationibus ejus* scil. *lucis*, et tunc discrepantia generis est in affixo.

עֲרָפֶל m. *caligo*, Job XXII. 13. לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל, *habitare in caligine*, 1 Reg. VIII. 12.

עָרַץ *violentia usus fuit, violenter exagitavit, confregit,* vel *contrivit; fortem* aut *violentum se exhibuit: expavit, consternatus fuit: terruit.* Infin. לַעֲרֹץ, *ad violenter exagitandum*, Psal. X. 18. Futur. אֶעֱרוֹץ, *violentia usus sim*, Job XXXI. 34. תַּעַרְצוּ, *expavescite*, Deut. XX. 3. תַּעֲרוֹצִי, *fortem præbueris te*, Ies. XLVII. 12. Niph. part. נַעֲרָץ, *formidabilis*, Psal. LXXXIX. 8. Hiph. futur. יַעֲרִיצוּ, *formidabunt*, Ies. XXIX. 23. תַּעֲרִיצוּ, *formidetis*, Ies. VIII. 12.

עָרִיץ, m. *violentus, tyrannus, formidabilis:* לֶעָרִיץ, *violento*, Job XV. 20. Plur. עָרִיצִים, *violenti, prævalidi*, Job VI. 23. Constr. עָרִיצֵי גוֹיִם, *violentissimi gentium*, Ezech. XXVIII. 7.

עָרוּץ, vel עָרוּץ, m. *ruptura, concavitas*, Job XXX. 6.

מַעֲרִיץ, masc. *pavor, terror*. Affix. מַעֲרִיצְכֶם, *pavor vester*, Ies. VIII. 13.

מַעֲרָצָה, f. *violentia*, Ies. X. 33.

עָרַק *fugit*, proprie chaldaicum est: part. הָעֹרְקִים, *qui fugiunt*, Job XXX. 3.

עֹרְקִים, m. pl. *arteriæ, nervi:* affix. וְעֹרְקַי, *et arteriæ meæ*, Job XXX. 17.

ערר עֲרִירִי, m. *solitarius, ἄτεκνος, sine liberis*. Genes. XV. 2. Plural. עֲרִירִים, Levit. XX. 20.

* עַרְעָר, vide supra in עָרָה.

עֶרֶשׂ f. *sponda, lectus*, Psalm. XLI. 4. Aff. עַרְשִׂי, *spondam meam*, Psalm. VI. 7. Plural. עַל עַרְשׂוֹתָם, *in spondis suis*, Amos VI. 4.

עֵשֶׂב m. *herba, sativa* proprie et cultura vel ex semine suo rursus proveniens, Gen. I. 11. Aff. עֶשְׂבָּם, *herbam eorum*, Ies. XLII. 15. Plural. עִשְּׂבוֹת, *herbæ*, Prov. XXVII. 25. Chald. בַּעֲשַׂב אַרְעָא, *in herba terræ*, Dan. IV. 12. וְעִשְׂבָּא, *et herbam*, ver. 22.

עָשָׂה *fecit, effecit; paravit, apparavit; comparavit, acquisivit; magnifecit, magnificavit: curavit, aptavit.* Item *confecit, subegit, consumpsit:* quomodo cum עָסַס convenit, ut notat R. Salomon, Mal. IV. 3. Præteritum, עָשָׂה, *fecerat*, Gen. I. 31. עָשְׂךָ, *magnifecit te*, Deut. XXXII. 6. Particip. עֹשֶׂה, *conficiens, consumens*, Soph. III. 19. Infinit. בַּעֲשׂוֹת, *in conficiendo*, id est, *in subigendo*, Ezech. XXIII. 21. etc. Semel etiam ex futuro scriptum, וַיַּעַשׂ, sed legendum וַיַּעַשׂ; vide עָשָׂה. Niph. נַעֲשָׂה, *fieri:* præt. נַעֲשָׂה, *factum est*, Eccl. IX. 3. Particip. וְנַעֲשִׂים, *et facti*, Esth. IX. 28. etc. Pih. præter. עִשּׂוּ, *confecerunt, subegerunt*, Ezech. XXIII. 3. Pyh. præt. עֻשֵּׂיתִי, *factus sum*, Psal. CXXXIX. 15.

מַעֲשֶׂה, m. *factum, opus, opificium.* Construct. וּמַעֲשֵׂה, *et opus*, 1 Reg. VII. 33. Affix. מַעֲשֵׂהוּ, *operi ejus*, 2 Reg. XVI. 10. Plural. מַעֲשִׂים, Numer. XVI. 28. Constr. מַעֲשֵׂי־יָהּ, *opera Dei*, Psal. CXVIII. 17. Affix. מִמַּעֲשָׂיו, *ab operibus suis*, Ex. V. 4.

עָשַׁן *fumavit:* præt. עָשַׁנְתָּ, *fumaturus es*, Psalm. LXXX. 5. metaphorice, pro *iratus eris*. Et sic futurum, יֶעְשַׁן, *fumabit*, Psal. LXXIV. 1. וְיֶעֱשָׁנוּ, *et fumabunt*, Ps. CIV. 32.

עָשָׁן, m. *fumus*, Genes. XV. 17.

Constr. עֲשַׁן, Jos. VIII. 20. Cum aff. עֲשָׁנָהּ, *fumus ejus*, Ies. XXXIV. 10.

עָשֵׁן, m. *fumans*, *fumigans*, Exod. XX. 18. Plural. הָעֲשֵׁנִים, *fumigantium*, Ies. VII. 4.

עָשָׁן, m. *fumus*, Exod. XIX. 18.

עָשַׁק *oppressit*, *vi* scilicet vel *fraude, fraudavit, fraudem fecit; fraude* vel *oppressione detinuit* : præter. עָשַׁק, *oppressit*, Ezech. XVIII. 18. Et passive, עָשְׁקָה־לִּי, *vis* vel *oppressio fit mihi*, Ies. XXXVIII. 14. quod juxta R. Salomonem est imperativus, *oppressionem fac* vel *opprime me*. Quibusdam est nomen substantivum cum Kametz chatuph ab initio, *oppressio*, etc. Pyh. particip. הַמְעֻשָּׁקָה, *o oppressa*, Ies. XXIII. 12.

עָשׁוֹק, m. *oppressor*, Jer. XXII. 3.

עֹשֶׁק, m. *oppressio*, *fraus*, Psal. LXXIII. 8.

מַעֲשַׁקּוֹת, masc. *oppressiones*, Ies. XXXIII. 15.

עשק Hithp. הִתְעַשֵּׂק, *litem habere* vel *movere*, *litigare*. Præter. הִתְעַשְּׂקוּ, *litem moverunt*, Genes. XXVI. 20.

עֵשֶׂק, m. *lis* ; est autem nomen proprium fontis propter quem litigarunt, Gen. XXVI. 20.

עָשַׁר *ditescere*, *ditari*. Præterit. עָשַׁרְתִּי, *ditatus sum*, Hos. XII. 9. Fut. לֹא־יֶעְשַׁר, *non ditescet*, Job XV. 29. Hiph. הֶעֱשִׁיר, *ditavit* : præterit. הֶעֱשַׁרְתִּי, *ditavi* (*Abrahamum*), Gen. XIV. 23. Absolute positum, est *ditescere* ; infin. לְהַעֲשִׁיר, *ut ditescas*, Prov. XXIII. 4. etc. Hithp. partic. מִתְעַשֵּׁר, *divitem se jactans* vel *fingens*, Prov. XIII. 7.

עָשִׁיר, m. *dives*, 2 Sam. XII. 1. Plur. וַעֲשִׁירִים, *et divites*, Eccl. X. 6. Construct. עֲשִׁירֵי עָם, *divites populi*, Psalm. XLV. 13.

עֹשֶׁר, m. *divitiæ*, 1 Sam. XVII. 25. Aff. עָשְׁרוֹ, *divitiarum suarum*, Ps. LII. 9.

עָשַׂר *decimavit*, *decimas accepit* : futur. יַעְשֹׂר, *decimabit*, 1 Sam. VIII. 15. Pih. participium, הַמְעַשְּׂרִים, *decimaturi sunt*, Neh. X. 38. Infin. et futur. עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ, *decimando decimaturus sum*, id est, *decimas daturus*, Genes. XXVIII. 22. Sic, עַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר, *decimando decimabis*, Deuter. XIV. 22. Hiph. infin. בַּעְשֵׂר, *in decimando*, *quando dabunt decimas*, Neh. X. 39. לַעְשֵׂר, *decimare*, *decimas dare*, Deut. XXVI. 12.

עָשָׂר, m. *decem*, *decimus* ; hæc forma adhibetur dumtaxat in numeris cum *denario* compositis, ut אַחַד עָשָׂר יוֹם, *undecimo die*, Deut. I. 2. וְאַחַד עָשָׂר, *et undecim*, Gen. XXXVII. 9. Chald. עֲשַׂר, *decem*, Dan. VII. 7. תְּרֵי־עֲשַׂר, *duodecim*, Dan. IV. 26.

עֶשֶׂר, f. *decem*, Exod. XXXVI. 21.

עָשׂוֹר, m. *decem*, *decimus*, Genes. XXIV. 55. בֶּעָשׂוֹר, *in ipso decimo*, scil. *die*, Exod. XII. 3. Item, *decachordum*, Psal. XXXIII. 2.

עֲשָׂרָה, m. *decem*, Genes. XVIII. 32. Chald: עַשְׂרָה, *decem*, Dan. VII. 24. Constr. עֲשֶׂרֶת, quod instar substantivi est, quasi *decadem* dicas : עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים, *decas verborum*, *decem verba*, Exod. XXXIV. 28. Plur. עֲשָׂרוֹת, *decuriæ*. וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת, *et præfecti decuriarum*, id est, *decuriones*, Exod. XVIII. 21.

עֶשְׂרֵה, f. *decem* : semper alii nomini numerali postponitur : ut אַחַת־עֶשְׂרֵה, *undecimo*, 2 Reg. IX. 29. שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה, *duodecim*, Gen. V. 8.

עֲשִׂירִי, m. *decimus*, Gen. VIII. 5.

עֲשִׂירִיָּה, f. *decimatio*, *decimæ*, Ies. VI. 13.

עֲשִׂירִית, f. *decima*, *pars decima*, Exod. XVI. 36. בַּשָּׁנָה הָעֲשִׂירִית, *in anno decimo*, Jer. XXXII. 1.

עֶשְׂרִים, c. pl. *viginti*, Gen. XVIII. 31. pro עֶשְׂרִים, *bis dena*. Item *vicesimus*, וּבְיוֹם עֶשְׂרִים, *et die vicesimo*, 2 Paral. VII. 10. Chald. עֶשְׂרִין, *viginti*, Dan. VI. 2.

עִשָּׂרוֹן, m. *decima pars*, Numer. XV. 4.

עֶשְׂרֹנִים, m. pl. *decimæ partes*, Lev. XIV. 10.

מַעֲשֵׂר, m. *decima*. Hæc erat duplex: *primam* dabat colonus Levitis, de qua ipsi rursus dabant decimam sacerdotibus, (Num. XVIII. 26, 28.) reliquum Levitarum fuit proprium et liberum, vers. 31. Deinde colonus rursus Levitis dabat decimam *secundam*, quæ sacra erat, et a Levitis in templo consumebatur, Deut. XIV. 23. וַיִּתֶּן־לוֹ מַעֲשֵׂר, *et dedit ei decimam (de omnibus)*, Gen. XIV. 20. Constr. מַעְשַׂר, *decimam (terræ)*, Deut. XIV. 25. מִמַּעַשְׂרוֹ, *de decima sua*, Levit. XXVII. 31. Plurale fœmin. מִכֹּל מַעְשְׂרֹתֵיכֶם, *de omnibus decimis vestris*, Num. XVIII. 28.

עָשַׁשׁ *depasci*, *contabescere*: præterit. (*et ossa mea*) עָשֵׁשׁוּ, *contabescunt*, Psalm. XXXI. 11. עָשְׁשָׁה, *contabuit*, *depastus est*, Psal. VI. 8. Quidam, *caligavit*.

עָשׁ, m. *tinea*, a *depascendo* dicta, Job XIII. 28. Aliam significationem vide in עוּשׁ.

עָשַׁת *nitidum esse*: עָשְׁתוּ, *nitidi sunt*, Jerem. V. 28. Hithp. הִתְעַשֵּׁת, *cogitavit*, ex chaldaico usu, ut sequitur: futur. יִתְעַשֵּׁת, *cogitabit*, *cogitationem suscipiet*; vel secundum quosdam, *nitidum*, id est, *amicum exhibebit se*, Jon. I. 6.

עֲשִׁית, Chald. *cogitavit*: præter. וּמַלְכָּא עֲשִׁית, *et rex cogitabat*, Dan. VI. 4.

עָשׁוֹת, m. *nitidum*, *tersum*, Ezech. XXVII. 19.

עֶשֶׁת, m. *nitor*, Cant. V. 14.

עַשְׁתֵּי, *unum*, *unus*, sed semper additur nomini numerali עָשָׂר vel עֶשְׂרֵה, pro *undecim*, *undecimus*. בְּעַשְׁתֵּי־עָשָׂר, *in undecimo*, Deut. I. 3. לְעַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה, *undecim*, Exod. XXVI. 8. Vide Aben Esram, Numer. VII. 72.

עֶשְׁתּוּת, f. *cogitatio*: לְעַשְׁתּוּת, *ad cogitationem*, Job XII. 5. Quidam libri habent, עַשְׁתּוֹת.

עֶשְׁתֹּנוֹת, f. pl. *cogitationes*: affix. עֶשְׁתֹּנֹתָיו, *cogitationes ejus*, Psalm. CXLVI. 4.

עַשְׁתָּרָה עשתר, f. *grex*: plur. constr. וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ, *et greges ovium tuarum*, Deuter. VII. 13. Apud Talmudicos legitur, sic dici שמעשרות את בעליהן, *quod ditant dominos suos*: Cholin fol. 84. 2. Chaldæus, עֶדְרֵי, *greges*. Est et nomen imaginum, ovium formam habentium, ut Kimchi notat, quas pro deabus colebant Tzidonii et Philistæi, Jud. II. 13. 1 Sam. XXXI. 10. Est et nomen proprium urbis, Deut. I. 4. Inde, עַשְׁתְּרָתִי, *hasteratæus*, 1 Par. XI. 44.

עָתַד Pih. *paravit*: imper. עַתְּדָהּ, *para illud*, Prov. XXIV. 27. Hithp. præt. הִתְעַתָּדוּ, *paratæ fuerunt*, vel *parant se*, Job XV. 28.

עָתִיד, m. *paratus*, Job XV. 24. Plur. עֲתִידִים, *parati*, Esth. III. 14. Fœmininum, עֲתִדֹת לָמוֹ, *parata eis*, id est, *quæ eventura sunt ipsis*,

Deut. XXXII. 35. Chald. עֲתִידִין, *parati estis*, Dan. III. 15. Apud Rabbinos, *futurum;* et sic grammaticis, עָתִיד, *tempus futurum.*

עַתּוּדִים, m. pl. *hirci*, majores proprie, qui gregis duces sunt, Numer. VII. 17. Metaphorice, *duces.* Constr. עַתּוּדֵי אָרֶץ, *duces terræ*, Ies. XIV. 9.

עֲתוּדִים, m. pl. *parata*, id est, *thesauri parati*, divitiæ *comparatæ*, juxta Kimchium. Aff. וַעֲתִידֹתֵיהֶם, *et paratos thesauros eorum*, Ies. X. 13. Scribitur in medio cum י, sed legendum juxta Masorethas per ו cum Schurek.

עתם Niph. נֶעְתַּם, *obscurari.* Præterit. נֶעְתַּם אֶרֶץ, *obscurata est terra*, Ies. IX. 18. Aben Esra scribit esse idem quod קדר, חָשַׁךְ. Sic arabice, juxta R. Davidem.

עָתַק *consenescere*, *veterascere: transferri:* præt. עָתְקוּ, *veterascunt*, Job XXI. 7. עָתְקָה, *consenuit*, Psal. VI. 8. Fut. וְיֶעְתַּק, *transferetur*, *refigetur*, Job XVIII. 4. Hiph. הֶעְתִּיק, *transcribere*, *transferre*, *refigere.* Præt. הֶעְתִּיקוּ, *transcripserunt*, *ex multis libris in unum contulerunt*, Proverb. XXV. 1. הֶעְתִּיקוּ מֵהֶם מִלִּים, *transtulerunt*, impersonaliter, pro *translati sunt ab illis sermones*, Job XXXII. 15. Part. הַמַּעְתִּיק הָרִים, *qui refigit*, *transfert montes*, Job IX. 5. Fut. וַיַּעְתֵּק, *et refixit*, *transtulit*, Genes. XII. 8.

עָתָק, m. *durum*, *perversum*, *detortum*, 1 Sam. II. 3. Psal. LXXV. 6.

עָתֵק, m. *durans*, *durabile*, *stabile*, quasi *antiquum* dicas, Prov. VIII. 18.

עָתִיק, m. idem, Ies. XXIII. 18.

עַתִּיק, Chald. *antiquus*, Dan. VII. 13. וְעַתִּיק יוֹמִין, *et antiquus dierum*, ver. 9. Plural. עַתִּיקִים, *antiqua*, *obsoleta*, 1 Par. IV. 22. Constr. עַתִּיקֵי מִשָּׁדָיִם, *translati*, *avulsi ab uberibus*, Ies. XXVIII. 9.

עָתַר *deprecatus est*, *supplex oravit:* construitur cum præp. אֶל et לְ. Fut. יֶעְתַּר אֶל־אֱלוֹהַּ, *supplex oraverit ad Deum*, Job XXXIII. 26. וַיֶּעְתַּר יִצְחָק לַיהוָֹה, *et supplex oravit Isaac ad Dominum*, Gen XXV. 21. Niph. נֶעְתַּר, *exoratus fuit*, Ies. XIX. 22. Et in Cholem, וְנַעְתּוֹר, *et exoratus fuerat*, 1 Par. V. 20. Simile vide in הָפַךְ. Particip. וְנַעְתָּרוֹת, *deprecanda*, *precibus avertenda*, quia *infida*, Prov. XXVII. 6. Fut. וַיֵּעָתֵר, *et exoratus est*, 2 Sam. XXIV. 25. Hiph. præterit. וְהַעְתַּרְתִּי, *et supplex orabo*, Exod. VIII. 25. וְהַעְתַּרְתֶּם, *et abunde profudistis*, Ezech. XXXV. 13. Imper. הַעְתִּירוּ, *supplices orate*, Exod. VIII. 24. Futur. אַעְתִּיר, *supplex orabo*, Exod. VIII. 5.

עָתָר, m. *abundantia:* construct. וַעֲתַר עֲנַן, *et abundantia nubis* (*suffitus*), Ezech. VIII. 11.

עֲתֶרֶת, f. idem, עֲתֶרֶת שָׁלוֹם, *abundantia pacis*, Jer. XXXIII. 6.

עֲתָרִים, m. pl. *supplices:* affix. עֲתָרַי, *supplices mei*, Soph. III. 10. quod multis proprium nomen populorum censetur, *Halaræi.*

עָתַת *tempestive eloqui:* infinit. לָעוּת, *ad tempestive loquendum*, Ies. L. 4. neimpe, לֵאמוֹר דָּבָר בְּעִתּוֹ, *loqui rem in tempore suo*, ut Kimchi exponit; et Schurek est loco Cholem, cui simile vide in חָלַל.

עֵת, c. *tempus*, Eccl. III. 2. Vide Aben Esram ad Eccl. X. 11. Affix. עִתּוֹ, *tempus suum*, Eccles. IX. 12. Plur.

עִתִּים, *tempora*, Job XXIV. 1. Cum affixo, עִתֶּיךָ, *temporum tuorum*, Ies. XXXIII. 6. Fœm. לְעִתּוֹת, *temporibus*, Psal. IX. 10. Affix. עִתּוֹתַי, *tempora mea*, Psal. XXXI. 16. וּכְעֶנֶת, Chald. vide in עֶנֶת. Deducunt vulgo ab עָוַת, *perdere*, sed Daghesch illis obstat.

עִתִּי, m. *tempestivus*, *opportunus*, Lev. XVI. 21.

עַתָּה, *nunc*, *jam*, *modo*, quasi hoc *tempore* vel *momento*: מֵעַתָּה, *ex nunc*, *ab hoc tempore*, *hinc*, Psalm. CXIII. 2.

פ

פֵּאָה f. *angulus*, *latus*, *plaga*: קְצוּצֵי פֵאָה, *extremati angulo*, Jer. IX. 25. id est, Arabes in *extremis angulis* deserti habitantes, ut Kimchi et R. Salomon exponunt. Construct. פְּאַת־נֶגֶב, *plaga australis*, Numer. XXXIV. 3. Plur. הַפֵּאוֹת, Exod. XXV. 26. Constructum ex terminatione masculina, פַּאֲתֵי, *latera*, *angulos* (*Moab*); vel juxta Chaldæum, *duces*, Num. XXIV. 17. Hinc verbum in Hiphil, unde futur. אַפְאֵיהֶם, *angulabo eos*, Deut. XXXII. 26. id est, *angulatim profligabo eos*, vel *in angulos* et *extremitates terræ relegabo eos*, aut *ex omnibus angulis ejiciam eos*: Jod est loco tertiæ radicalis, quasi pro אֲפָאֵה אוֹתָם, ut R. Salomon exponit.

* פא, vide infra in פֹּה.

פָּאַר Pih. *ornavit*, *decoravit*, *glorificavit*. Semel ex significatione nominis derivati est, *ramos scrutari*, *ramos singillatim recognoscere*, et *fructus decutere*: præt. פֵּאֲרָךְ, *decoravit te*, Ies. LV. 5. Futur. אֲפָאֵר, *ornabo*, Ies. LX. 7. לֹא תְפָאֵר אַחֲרֶיךָ, *non scrutaberis ramos post te*, postquam scil. olivas tuas decusseris, Deut. XXIV. 20. et notatur in medio cum Pathach discernendæ significationis causa, scribit Kimchi. Hithp. infinit. לְהִתְפָּאֵר, *ad gloriandum*, Ies. LX. 21. Imper. הִתְפָּאֵר עָלַי, *gloriare*, *gloriam assume supra me*, Exod. VIII. 5.

פְּאֵר, m. *ornatus*, *ornamentum*, *decus*, Ies. LXI. 3, 10. Item, *tiara*, *capitis ornamentum*, Ezech. XXIV. 17. Plur. הַפְּאֵרִים, *tiaræ*, Ies. III. 20. Constr. פַּאֲרֵי פִשְׁתִּים, *tiaræ lineæ*, Ezech. XLIV. 18. Aff. וּפַאֲרֵכֶם, *et tiaræ vestræ*, Ezech. XXIV. 23. cum defectu י in medio, pro פְּאֵרֵיכֶם, ut Kimchi notat.

פֻּארָה, פֹּארָה, f. *ramus*, quia *ornamentum arboris*, Ies. X. 33. Plur. פֹּארוֹת, *rami*, Ezech. XVII. 6. Affix. פֹּארֹתָיו, *ramos suos*, Ezech. XXXI. 5.

תִּפְאֶרֶת, תִּפְאָרָה, f. *ornatus*, *ornamentum*, *decor*, *gloria*. Aff. תִּפְאַרְתּוֹ, *decor ejus*, Ies. XXVIII. 1.

פָּארוּר, m. *elegantia*, *nitor*, juxta quosdam, per geminationem tertiæ radicalis, Joel II. 6. Nah. II. 11. Vide פרר.

פגג פַּגִּים, m. pl. *grossuli*, *ficus immaturae*. Aff. פַּגֶּיהָ, *grossulos suos*, Cant. II. 13.

פגל פִּגּוּל, m. *abominatio*, *res abominanda*: proprie dicitur de carne fætoris et coloris tetri: בְּשַׂר פִּגּוּל, *caro abominationis*, id est, *abominanda*, Ezech. IV. 14. Plural.

וּפְרַק פִּגֻּלִים, *et fragmen sive frustum carnium abominandarum*, Ies. LXV. 4.

פָּגַע *occurrit, incurrit, irruit, incidit, offendit, obviam venit, obviam factus fuit, intervenit, intercessit:* construitur cum præpos. בְּ et אֶל. Præt. וּפָגַע בְּדַבָּשֶׁת, *et incurrit in Dabbescheth*, וּפָגַע אֶל־הַנַּחַל, *et incurrit quoque in torrentem*, Jos. XIX. 11. Item cum accusativo, פָּגַעְתָּ אֶת־שָׂשׂ, *occurris gaudenti*, Ies. LXIV. 4. Futur. נִפְגְּעָ־בוֹ, *intercedemus apud eum*, Job XXI. 15. Hiph. הִפְגִּיעַ, *incurrere fecit: intervenit, intercessit:* præt. הִפְגִּיעַ־בּוֹ, *incurrere fecit in eum*, Ies. LIII. 6. הִפְגַּעְתִּי בְךָ, *intercederem pro te*, Jer. XV. 11.

פֶּגַע, m. *occursus, casus*, 1 Reg. V. 18. Eccles. IX. 11.

מִפְגָּע, m. *scopus*, Job VII. 20.

פָּגַר Pih. *piger, lassus, defectus viribus fuit*: præt. אֲשֶׁר פִּגְּרוּ, *qui defecti viribus erant*, 1 Sam. XXX. 10, 21. Quidam Chirek loco Kibbutz esse volunt, quasi sit ex Pyhal.

פֶּגֶר, *cadaver*, corpus *viribus defectum*, 1 Sam. XVII. 46. Plur. פְּגָרִים, *cadavera*, 2 Reg. XIX. 35. Construct. פִּגְרֵי הָאָדָם, *cadavera hominum*, Jer. XXXIII. 5. Aff. יִפְּלוּ פִּגְרֵיכֶם, *cadent cadavera vestra*, Num. XIV. 29.

פָּגַשׁ *occurrit:* construitur cum accus. et præpositione בְּ. Præt. אֲשֶׁר פָּגָשְׁתִּי, *cui occurri*, Gen. XXXIII. 8. Futur. וַתִּפְגֹּשׁ אוֹתָם, *occurrit eis*, 1 Sam. XXV. 20. Niph. præt. נִפְגָּשׁוּ, *occurrunt sibi*, Psal. LXXXV. 11. Pih. fut. יְפַגְּשׁוּ, *incurrent*, Job V. 14.

פָּדָה *redemit:* præterit. פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי, *redemit animam meam*, 2 Sam. IV. 9. Niph. præteritum, וְהָפְדֵּה לֹא נִפְדָּתָה, *redimendo non fuit redempta*, Lev. XIX. 20. Futur. לֹא יִפָּדֶה, *non redimetur*, Levit. XXVII. 29. Hiph. præter. וְהֶפְדָּהּ, *et redimi curet eam*, Exod. XXI. 8. Hoph. infin. וְהָפְדֵּה, Lev. XIX. 20.

פְּדוּיִם, *redemptio*, Num. III. 49.

פִּדְיוֹן, m. idem, vel *redemptionis pretium*, Exod. XXI. 30.

פְּדוּת, פְּדֻת, fœm. *redemptio*, Psal. CXI. 8.

פַּדָּן *Paddan*, nomen proprium loci, Gen. XLVIII. 7. מִפַּדַּן אֲרָם, *ex Paddan Aram*, Genes. XXV. 20. id est, *ex campestri* Syria; nam פַּדָּן arabice *ager, campus*, ut Aben Esra et R. Salomon tradunt. פַּדֶּנָה, *Paddanem*, Genes. XXVIII. 2. cum ה locali.

אַפֶּדֶן, *palatium, augustale.* Affix. וְיִטַּע אָהֳלֵי אַפַּדְנוֹ, *et figet tentoria palatii sui*, Dan. XI. 45. Sic in Targum, וְיִגּוֹד יָת אַפַּדְנֵיהּ עֲלֵיהוֹן, *et extendet augustale suum super eos*, hebraice שַׁפְרִירוֹ, Jer. XLIII. 10.

פָּדַע *redemit:* imper. פְּדָעֵהוּ, *redime eum*, Job XXXIII. 24. Convenit cum פָּדָה, mutato ה in ע.

פֶּדֶר m. *intestina*, vel juxta Aben Esram, *adeps*, Levit. I. 8. Aff. וְאֶת־פִּדְרוֹ, *et adipem ejus*, ver. 12.

פֶּה masc. *os, oris:* metaphorice, *acies*, cum de gladio dicitur, et variis deinceps rebus accommodatur. Radix esset פֶּה et פֵּיה pro פֵּיֶה, formæ גֵּאֶה, ut Kimchi ponit in Michlol. Simile ipsi est שֶׂה. פֶּה־לָהֶם, *os eis*, Psalm. CXV. 5. פֶּה לָפֶה, *ore ad os*, 2 Reg. X. 21. id est, *confertim*, adeo plene, ut ora hominum

se invicem contingerent. פֶּה אֶל־פֶּה, *ore ad os*, *coram*, Numer. XII. 8. Sic *στόμα πρὸς στόμα*, 2 Joh. I. 12. Constructum et cum affixis junctum, semper est cum Chirek et Jod: פִּי־צַדִּיק, *os justi*, Psalm. XXXVII. 30. פִּי שְׁנַיִם, *os duorum*, Deut. XXI. 17. id est, *portionem duplicem:* עַל־פִּי, *secundum os*, *ex præstituto*, *juxta mandatum*, Numer. III. 16. Sic פִּי sæpe est particula expletiva, seu syllabica adjectio, modum et æstimationem significans; ut, עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, *juxta verba hæc*, Gen. XLIII. 7. לְפִי־חָרֶב, *ore gladii*, Jos. VI. 21. id est, *acie gladii*, *per gladium*. Item לְפִי, *secundum*, *juxta*, *pro ratione:* כְּפִי, idem, quomodo etiam expletivum est, Exod. XVI. 21. Aff. עִם־פִּיךָ וְעִם־פִּיהוּ, *cum ore tuo et cum ore ejus*, Exod. IV. 15. לְפִיהֶן, *secundum illos (annos)*, Lev. XXV. 51. פִּי, *os meum loquitur ad vos*, pro פִּיו, Gen. XLV. 15. Plur. masc. פְּצִירָה פִּים, *lima ora habens*, 1 Sam. XIII. 21. id est, *cui sunt* פִּים רַבִּים, *ora multa*, hoc est, *plena incisuris*, *ad melius acuendum ferrum*. Et masculinum sub terminatione fœminina, וְלָהּ שְׁנֵי פֵיוֹת, *et ei erant duo ora*, id est, *duæ acies*, Jud. III. 16. Et פ cum Chirek, כְּחֶרֶב פִּיפִיּוֹת, *sicut gladius acierum*, id est, *bipennis*, Prov. V. 4. Et geminatum, חֶרֶב פִּיפִיּוֹת, *gladius acierum*, ut ante, Psal. CXLIX. 6.

פֹּה *hic*, Genes. XXII. 5. *huc*, 1 Sam. XVI. 11. מִפֹּה, *inde*, Ezech. XL. 39. עַד־פֹּה, *hucusque*, Job XXXVIII. 11. Cum א, וּפֹא, *et hic*, ibid. Sæpissime est cum ו loco ה: *tres* מִפּוֹ *hinc*, *et tres* מִפּוֹ *illinc*, Ezech. XL. 21. מִפּוֹ וּמִפּוֹ, *hinc et inde*, *utrimque*, ver. 34. Cum quæsitivo אֵי ab initio; אֵיפֹה, *ubinam?* Job XXXVIII. 4. *quales nam?* Jud. VIII. 18. Quater est cum ו loco ה: item absque Jod, אֵפוֹ, *jam*, *nunc*, Job IX. 24. וְאַיֵּה אֵפוֹ, *ubinam nunc est?* Job XVII. 15. דְּעוּ־אֵפוֹ, *scitote nunc*, Job XIX. 6. Sic cum א in fine, מִי־אֵפוֹא הוּא, *quis nunc ille?* Gen. XXVII. 33. Est quasi expletiva particula.

פּוּג *intermittere*, *cessare:* *deficere*, *deliquium pati:* futur. וַיָּפָג לִבּוֹ, *defecit animus ejus*, Gen. XLV. 26. תָּפוּג תּוֹרָה, *cessabit lex*, Hab. I. 4. Niph. præterit. נְפוּגוֹתִי, *debilitatus sum*, Psal. XXXVIII. 9.

פּוּגָה, fœm. *intermissio*, *cessatio:* constr. אַל־תִּתְּנִי פוּגַת לָךְ, *ne des intermissionem tibi*, Thren. II. 18. sc. עֵינָךְ, *oculi*, ut Aben Esra complet.

הֲפֻגוֹת, f. pl. *intermissiones*, Thren. III. 49.

פּוּחַ *afflavit*, *aspiravit:* עַד־שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם, *donec aspiraverit dies*, Cant. II. 17. Hiph. הֵפִיחַ, *conflavit*, *perflavit*, *sufflavit*, *exsufflavit*, *efflavit:* metaphorice *effatus*, *elocutus est*, quia sermo nihil aliud quam *flatus et spiritus* est; unde et *spiritus oris* alibi vocatur. Item *illaqueavit* ex significatione nominis derivati, quod *laqueum* significat. Infinitiv. הָפֵחַ, *illaqueando*, Ies. XLII. 22. Imperativ. הָפִיחִי גַנִּי, *perfla hortum meum*, Cant. IV. 16. Futur. יָפִיחַ כְּזָבִים, *efflat mendacia*, Prov. VI. 19. יָפִיחַ בָּהֶם, *sufflat in eos*, Psal. X. 5. יָפִיחוּ קִרְיָה, *exsufflant urbem*, vel *illaqueant*, Prov. XXIX. 8.

פִּיחַ, m. *favilla*, quia *flatu excitatur*, Exod. IX. 8.

פַּח, m. *laqueus*, Hos. V. 1. Plural. פַּחִים, *laquei*, Prov. XXII. 5. Item, *laminæ*, Numer. XVII. 3. Construct. אֶת־פַּחֵי הַזָּהָב, *laminas auri*, Exod. XXXIX. 3. Est quasi a פחח.

פוּךְ m. *stibium*, *fucus*, qui venustandæ faciei adhibetur. וַתָּשֶׂם בַּפּוּךְ עֵינֶיהָ, *et posuit in fucum oculos suos*, 2 Reg. IX. 30. Vide et Jer. IV. 30. Est et lapidis pretiosi nomen quem alii *carbunculum*, alii *rubinum* esse volunt, 1 Par. XXIX. 2. Ies. LIV. 11.

פוֹל m. *faba*, 2 Sam. XVII. 28. וּפוֹל וַעֲדָשִׁים, *et fabas et lentes*, Ezech. IV. 9.

פֻּם פום, m. Chald. *os oris*: עַל־פֻּם, *super os*, Dan. VI. 18. בְּפוּם, *in ore*, Dan. IV. 28. Cum aff. בְּפֻמֵּהּ, *in ore suo*, Dan. VII. 5.

פון *animi pendere; dubium, solicitum, anxium esse, hæsitare*: futur. אָפוּנָה, *animi pendeo*, Psalm. LXXXVIII. 16.

פֶּן, *ne forte*, *ne*, *ut ne*, *ut non*; quandoque hæsitantis, sæpe simpliciter negantis particula: פֶּן־תְּמֻתוּן, *ne moriamini*, Gen. III. 3. Construitur cum futuro, et semel abusive cum præterito, quod pro futuro ponitur, 2 Sam. XX. 6.

פוץ *spargere se*, *spargi*, *dispergi*, *dissipari*, *dissilire*: imperat. פֻּצוּ, *dispergite vos*, 1 Sam. XIV. 34. Fut. פֶּן־נָפוּץ, *ne forte dispergamur*, Gen. XI. 4. Niph. præter. נָפֹצוּ, *dispersæ sunt*, Genes. X. 18. נְפֹצוֹתֶם, *dispersi estis*, Ezech. XI. 17. Pih. futur. יְפֹצֵץ, *facit ut dissiliat* vel *dispergatur*, Jerem. XXIII. 29. Et geminatis duabus radicalibus, וַיְפַצְפְּצֵנִי, *et dissipavit me*, concutiendo *dissilire fecit me*, Job XVI. 12. Hiph. præt. וְהֵפִיץ יְהוָה אֶתְכֶם, *et disperget Dominus vos*, Deut. IV. 27. Hithp. fut. וַיִּתְפֹּצְצוּ, *et dissipati sunt*, Habac. III. 6.

מֵפִיץ, m. *malleus*, *marculus*: quasi *dispergens*, Prov. XXV. 18.

תְּפוּצוֹת, f. pl. *dispersiones*: affix. וּתְפוֹצוֹתִיכֶם, *et dispersiones vestræ*, Jerem. XXV. 34. cum duplici Vau Cholem.

פוק *titubavit*, *vacillavit*: præter. פָּקוּ, *titubant*, Ies. XXVIII. 7. Hiph. הֵפִיק, *vacillare fecit* vel *sivit*: item, *protulit*, *produxit*, *provexit*, *eduxit*, *exprompsit*, quæ significatio proprie chaldaica est. Part. מְפִיקִים, *proferunt*, Psalm. CXLIV. 13. Futur. וְלֹא יָפִיק, *ut non vacillet*, Jerem. X. 4. יָפִיק תְּבוּנָה, *educit intelligentiam*, Prov. III. 13. id est, *consequitur*.

פִּיק, masc. *titubatio*, Nah. II. 11. scribitur פֵּק defective.

פוּקָה, f. idem, 1 Sam. XXV. 31.

פור *disrumpi*: infinit. פּוֹר, *disrumpendo*, Ies. XXIV. 19. Pih. præt. פּוֹרַרְתָּ בְעָזְּךָ יָם, *disrupisti fortitudine tua mare*, Psalm. LXXIV. 13. Et geminatis duabus radicalibus, fut. וַיְפַרְפְּרֵנִי, *et disrupit me*, *minutim concidit* vel *confregit me*, Job XVI. 12. Hiph. הֵפֵר ,הֵפִיר, *fregit*, *irritum fecit*: præt. אֶת־בְּרִיתִי הֵפַר, *fœdus meum irritum fecit*, Genes. XVII. 14. cum Pathach propter pausam; ut etiam Num. XV. 31. הֵפִיר עֲצַת־גּוֹיִם, *irritum fecit consilium gentium*, Psalm. XXXIII. 10. Hoph. futurum, גַּם־בְּרִיתִי תֻּפַר, *et fœdus meum irritum fiet*, Jer. XXXIII. 21. Hithp. præter. הִתְפּוֹרְרָה, *disrupit se*, Ies. XXIV. 19.

פּוּרָה, f. *torcular*, a *confringendis uvis*, Ies. LXIII. 3.

פּוּר, m. *sors*, Esth. III. 7. persicum vocabulum. Plur. פּוּרִים, *sortes, sortium dies*, Esth. IX. 26.

פּוּשׁ *abundare*, *augescere*, *multiplicari*: præt. וּפָשׁוּ, *et abundabunt, multiplicabuntur*, Hab. I. 8. וּפִשְׁתֶּם, *et augescetis*, *crescetis*, Mal. III. 20. Niph. præt. נָפֹשׁוּ, *diffundent se, diffugient*, Nah. III. 18.

פַּשׁ, m. *abundantia*, *multitudo*, Job XXXV. 15.

פּוֹת m. *cardo fœmina*, ferramentum cavum januæ affixum: metaphorice, *pudendum muliebre*. Affix. פָּתְהֵן יְעָרֶה, *pudendum earum nudabit*, Ies. III. 17. nempe *per hostes*, qui eas *nudas in captivitatem abducent*. Aben Esra, אֲחוֹרֵיהֶן, *posteriora ipsarum;* Talmudici, פִּתְחֵיהֶן quod idem, Schab. fol. 62. 2. Sic et R. David. Græci, αἰσχύνωμα αὐτῶν. Aben Esra monet, quosdam interpretari, פְּאַתְהֶן, *angulos capitis ipsarum*, *quos* scil. *solent alienis crinibus ornare*. Plural. וְהַפֹּתוֹת, *et cardines*, 1 Reg. VII. 50.

פָּזַז *consolidari*, *roborari*: futur. וַיָּפֹזּוּ זְרֹעֵי יָדָיו, *et roborata sunt brachia manuum ejus*, Gen. XLIX. 24. Pih. מְפַזֵּז, *subsiliens, saltans*, 2 Sam. VI. 16. Sic Jonathan, מְרַקֵּד. Hoph. partic. זָהָב מוּפָז, *auro solido*, 1 Reg. X. 18. id est, *optimo* et *depuratissimo*, juxta Kimchium in commentario. Talmudici, זהב מופז שדומה לפז, quod simile est *margaritæ*, Ioma fol. 44. nempe *fulgore*.

פָּז, m. *aurum solidum*, Ps. XXI. 4. id est, *bene purgatum;* quanto enim *purius*, tanto *solidius* est: וּמִפַּז רָב, *et præ auro multo*, Psal. XIX. 11. Vide זהב.

אוּפָז, *Uphaz*, nomen proprium loci, Jerem. X. 9. qui alias *Ophir* dicitur, 1 Reg. IX. 28. ubi auri optimi fuit copia. בְּכֶתֶם אוּפָז, *auro insigni Uphaz*, id est, *præstantissimo*, Dan. X. 5. Quidam faciunt primitivum.

פָּזַר *dispersit:* part. Pahul, שֶׂה פְזוּרָה, *pecus dispersum*, Jer. L. 17. Niph. præt. נִפְזְרוּ, *dispersa sunt* (*ossa*), Psal. CXLI. 7. Pih. præt. פִּזַּר עַצְמוֹת, *dispersit ossa*, Psal. LIII. 6. פִּזַּרְתָּ אוֹיְבֶיךָ, *dispersisti inimicos tuos*, Psalm. LXXXIX. 11. Pyh. partic. עַם מְפֻזָּר, *populus dispersus*, Esth. III. 8.

פָּחַד *pavit*, *expavit:* construitur sæpius cum præpositione מִן et אֶל. Præt. וּמִדְּבָרְךָ פָּחַד לִבִּי, *et a verbo tuo pavet animus meus*, Psal. CXIX. 161. וּפָחֲדוּ אֶל־יְהוָה, *et pavebunt ad Dominum*, Hos. III. 5. id est, *pavidi accedent*. Pih. particip. מְפַחֵד, *pavens*, Proverb. XXVIII. 14. Futur. וַתְּפַחֵד, *paveasque jugiter*, Ies. LI. 13. Hiph. הִפְחִיד, *exterruit*, Job IV. 14.

פַּחַד, m. *pavor*, Gen. XXXI. 42. Aff. וּפַחְדּוֹ, *et pavor ejus*, Job XIII. 11. Plur. פְּחָדִים, *pavores*, Job XV. 21. Ex usu chaldaico, *testes virilitatis*, *testiculi:* aff. גִּידֵי פַחֲדָו, *nervi testiculorum ejus*, Job XL. 17. habetque aliam formam vocalium ad diversam significationem notandam. Fœm. פַּחְדָּה. Affix. פַּחְדָּתִי, *pavor mei*, Jer. II. 19.

פֶּחָה m. *dux*, *princeps*, *præses*, *præfectus*, Nehem. V. 14. Construct. פַּחַת יְהוּדָה, *principem Jehuda*, Hag.

I. 1. Est et ea forma absolutum, פַּחַת אֶחָד, *ducis unius*, 2 Reg. XVIII. 24. Aff. לְפֶחָתְךָ, *duci tuo*, Mal. I. 8. פֶּחָם, *dux eorum*, Neh. V. 14. contracte pro פֶּחָתָם, cui simile vide in פנך. Plur. פַּחוֹת, *duces, principes*, 1 Reg. XX. 24. Alia forma, פַּחֲוֹת, Esr. VIII. 36. Aff. פַּחוֹתֶיהָ, *duces ejus*, Jerem. LI. 57. Chald. פֶּחָה, *princeps*, Esr. V. 14. vel פחת, ver. 3. Plur. formæ fœmininæ, פַּחֲוָתָא, *duces*, Dan. VI. 8.

פחז פַּחֲזִים, m. pl. *instabiles*, *leves*, Jud. IX. 4. נְבִיאֶיהָ פֹּחֲזִים, *prophetæ ejus leves sunt*, Soph. III. 4. פַּחַז, m. *rapiditas*, *rapidus*, Genes. XLIX. 4.

פַּחֲזוּת, f. *levitas, instabilitas, rapiditas*: affix. וּבְפַחֲזוּתָם, *et rapiditate sua*, Jer. XXIII. 32.

פחם masc. *carbo*, *pruna*, Ies. LIV. 16. וּפֹעֵל בְּפֶחָם, *et operatur prunis*, Ies. XLIV. 12. Elias vult esse prunam exstinctam, et גחל ardentem.

פחר m. Chald. *figulus*; מִנְּהוֹן חֲסַף דִּי־פֶחָר, *partim ex luto figuli*, Dan. II. 41.

פחת masc. *fovea*, *fossa*, Jerem. XLVIII. 28. Plural. פְּחָתִים, *fossæ*, 2 Sam. XVII. 9.

פְּחֶתֶת, f. *corrosio*, *plaga corrodens*, Lev. XIII. 55.

פטד פִּטְדָה, fœm. *topazius* vel *smaragdus*, Exod. XXVIII. 17. Constr. פִּטְדַת־כּוּשׁ, *topazius Æthiopiæ*, Job XXVIII. 19. Chaldæus ubique vertit *lapidem viridem*, id est, *smaragdum*.

פטר *dimisit*, *emisit*, *laxavit*, *exemit*: *discessit*, *abscessit*: hinc apud Rabbinos נִפְטַר, *dimissus e vivis*, *mortuus*: פָּטוּר, *licitum*, *permissum*. Præt. לֹא־פָטַר, *non dimiserat* vel *exemerat Jehojada sacerdos ullas distributiones*, 2 Par. XXIII. 8. Particip. פּוֹטֵר מַיִם, *laxat aquas*, Prov. XVII. 14. Fut. וַיִּפְטַר, *et discessit* (*a facie Saulis*), 1 Sam. XIX. 10. Hiph. fut. יַפְטִירוּ בְשָׂפָה, *laxum faciunt labio*, Psal. XXII. 8. id est, *diducunt*, *distorquent labia*.

פֶּטֶר, masc. *apertio*, *laxatio*: פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם, *apertionem omnis vulvæ*, Exod. XIII. 2. id est, *quidquid vulvam primo aperit*, seu *e vulva primo emittitur*; hoc est, *primogenitum*. Fœm. פִּטְרָה, idem: construct. תַּחַת פִּטְרַת כָּל־רֶחֶם, *pro apertione prima omnis vulvæ*, Num. VIII. 16. id est, *pro primogenito*.

פְּטוּרִים, *dimissi*, *immunes*, 1 Par. IX. 33. et ita est participium Pahul. Et substantive, *apertiones*. Construct. וּפְטוּרֵי צִצִּים, *et apertiones florum*, 1 Reg. VI. 18. id est, *cælaturæ florum patulæ*.

פטש פַּטִּישׁ, m. *malleus*, Ies. XLI. 7. Jer. XXIII. 29. Chald. *subligaculum*, *femorale*, juxta Aben Esram. Plural. cum aff. פַּטְּשֵׁיהוֹן, *subligaculis suis*, Dan. III. 21. Scribitur cum י post ט redundante, juxta Masorethas.

פיד masc. *oppressio*, *casus* vel *eventus malus*, *infortunium*, Proverb. XXIV. 22. Aff. בְּפִידוֹ, *in oppressione ejus*, Job XXX. 24.

פים פִּימָה, fœmin. *plicatura*, *strigæ*, cutis propter pinguedinem conduplicatio: וַיַּעַשׂ פִּימָה, *et effecit strigas*, Job XV. 27. Quidam a plurali פִּים, *ora*, deducunt, de quo in פֶּה; quasi *orificationem* dicas, per metaphoram.

פָּכָה Pih. *manare, diffluere, effluere:* partic. מַיִם מְפַכִּים, *aquæ manabant*, Ezech. XLVII. 2.

פַּךְ, m. *lenticula:* אֶת־פַּךְ הַשֶּׁמֶן, *lenticulam olei*, 1 Sam. X. 1.

פלא Niph. נִפְלָא, *mirum, admirabile esse* vel *fieri, in admirationem rapi: occultari, occultum esse:* construitur cum præpos. מִן. Præter. נִפְלֵיתִי, *in admirationem rapior*, Psal. CXXXIX. 14. cum י in medio, loco א. Fœmin. הִיא נִפְלָאת, *hoc admirabile fuit*, Psalm. CXVIII. 23. contracte pro נִפְלְאָה, ut Kimchi notat. נִפְלְאָתָה אַהֲבָתְךָ לִי, *admirabilis fuit amor tuus mihi*, 2 Sam. I. 26. estque cum duplici signo fœminino, cui simile vide in חבא. Particip. לֹא־נִפְלֵאת הִוא מִמְּךָ, *non est occultum a te*, Deut. XXX. 11. Pih. infinitiv. לְפַלֵּא, vide in פָּלָה: nam hæ duæ radices formas inter se permutant. Hiph. הִפְלִיא, *mirifice, mirabiliter, mirifica egit, mirificum reddidit* vel *effecit.* Sunt et quædam ex hujus verbi forma, pro *segregare*, quæ pertinent ad פָּלָה. Præt. הִפְלִיא חַסְדּוֹ, *mirificam reddit benignitatem suam*, Psal. XXXI. 22. הִפְלִא עֵצָה, *mirificus est, mirifice agit consilio*, Ies. XXVIII. 29. וְהִפְלָא, *et mirificas efficiet*, Deut. XXVIII. 59. cùm Kametz, ex forma הִפְלָה. Futur. יַפְלִא, vide in פלה. Hithp. futur. תִּתְפַּלָּא בִי, *mirificum te exhibes contra me*, Job X. 16. Aben Esra, *vides mirabilia tua in me.*

* פֶּלֶא, m. *admirabilis*, Ies. IX. 5.

פִּלְאִי, m. *mirificus*, Jud. XIII. 18. quod juxta Masorethas legendum פֶּלִי absque א. Fœmin. פִּלְאִיָּה, *mirifica, admiranda*, Psal. CXXXIX. 6. quod legendum est פְּלִיאָה. Ex hac forma præcedens legi posset פָּלִיא.

פֶּלֶא, m. *mirum, miraculum, mirabile*, Exod. XV. 11. Plural. פְּלָאִים, *cum miraculis*, id est, *mirabiliter*, Thren. I. 9. Fœm. פְּלָאוֹת, *mirabilia*, Psal. CXIX. 129.

מִפְלָאוֹת, f. pl. *mirabilia:* constr. מִפְלְאוֹת תְּמִים דֵּעִים, *mirabilia perfecti scientiis*, Job XXXVII. 16.

פלג Pih. *divisit:* præterit. מִי־פִלַּג, *quis divisit?* Job XXXVIII. 25. Imperat. פַּלַּג לְשׁוֹנָם, *divide linguam ipsorum*, Psal. LV. 10. Niph. præter. נִפְלְגָה הָאָרֶץ, *divisa fuit terra*, Gen. X. 25.

פְּלַג, masc. Chald. *particula, dimidium.* וּפְלַג עִדָּן, *et dimidium temporis*, Dan. VII. 25.

פֶּלֶג, masc. *rivus*, quasi *divisum* aut *divergium* fontis: פֶּלֶג אֱלֹהִים, *rivus Dei*, Psalm. LXV. 10. Plur. פְּלָגִים, *rivi*, Ies. XXX. 25. Constr. פַּלְגֵי־מָיִם, *rivi aquarum*, Psal. I. 3. Affix. פְּלָגָיו, *rivi ejus*, Psal. XLVI. 5.

פְּלֻגָּה, f. *classis, divisio.* Plural. construct. לִפְלַגּוֹת בֵּית הָאָבוֹת, *in classes familiarum paternarum*, 2 Par. XXXV. 5. Chald. *partitio:* בִּפְלֻגָּתְהוֹן, *in partitione eorum*, Esr. VI. 18.

פְּלִיגָה, f. Chald. *divisum, diversum*, Dan. II 41.

פְּלַגּוֹת, f. pl. *partes*, Jud. V. 15. *rivi*, Job XX. 17.

מִפְלַגּוֹת, f. pl. *classes*, 2 Paral. XXXV. 12.

פִּלֶגֶשׁ פִּילֶגֶשׁ, f. *concubina uxor*, quæ uxor quidem erat, sed non *legitima:* nec *hera*, sed *serva:* unde et liberi earum non fiebant hæredes

paternorum bonorum, sed dono emittebantur, Gen. XXII. 24. et XXV. 6. In jure veterum legitur: » *quæ sunt* נָשִׁים, *uxores? et quæ sunt* פִּילַגְשִׁים, *uxores concubinæ? R. Jehuda dixit*: נָשִׁים *sunt, quæ scripto seu instrumento dotali et sollemnibus sponsalibus ducuntur*: פִּילַגְשִׁים, *quæ neutro.* » Sanhedrin cap. 2. fol 21. Vide Kimch. 2 Sam. V. 14. Quidam vocem compositam volunt ex פָּלַג *divisit*, et ex אִשָּׁה, *uxor*; quasi *uxor divisa*, vel *dimidia*. Aff. פִּילַגְשׁוֹ, *concubina ejus*, Jud. XIX. 2. Plural. פִּלַגְשִׁים וְנָשִׁים, *concubinas et uxores*, 2 Sam. V. 13. Constr. אֶל־פִּילַגְשֵׁי אָבִיךָ, *ad concubinas patris tui*, 2 Sam. XVI. 21. Aff. וְנֶפֶשׁ פִּלַגְשֶׁיךָ, *et animam concubinarum tuarum*, 2 Sam. XIX. 6.

פלד פֶּלֶד m. *lampas, fax, tæda*: plur. fœm. פְּלָדוֹת, *tædæ*, Nah. II. 4.

פלה Niph. נִפְלָה, *segregari, separari*: præter. נִפְלֵיתִי, vide in פלא: nam hæ duæ radices formas inter se commutant. וְנִפְלֵינוּ, *et separabimur*, Exod. XXXIII. 16. Pih. infin. לְפַלֵּא, *segregando*, Lev. XXII. 21. Hiph. præter. הִפְלָה, *segregavit*, Psal. IV. 4. וְהִפְלָה, *et separabit, separationem* aut *discrimen faciet*, Exod. IX. 4. וְהִפְלֵיתִי, *et separabo, excipiam* vel *eximam*, Exod. VIII. 22. Imper. הַפְלֵה חֲסָדֶיךָ, *separa benignitates tuas*, Ps. XVII. 7. Fut. יַפְלֶה, *separationem faciet, discrimen ponet*, Exod. XI. 7. יַפְלִא, *separaverit, separatim expresserit*, Lev. XXVII. 2.

פְּלוֹנִי, *ploni*, nomen *innominati*, cujus proprium nomen reticetur; græce, ὁ δεῖνα, Matth. XXVI. 18. πρὸς τὸν δεῖνα, *ad quemdam, ad N.* Jungitur ipsi אַלְמֹנִי, de quo in אלם dictum est; שְׁבָה־פֹּה פְּלֹנִי אַלְמֹנִי, *sede hic ploni almoni, tu N.*, Ruth IV. 1. Volunt et de loco usurpari, אֶל־מְקוֹם פְּלֹנִי אַלְמֹנִי, *ad locum N.*, 2 Reg. VI. 8. 1 Sam. XXI. 2. sed מְקוֹם in constructione positum, ostendit sequentia vocabula *virum quemdam* notare, ut Kimchi monet, pro, *ad locum cujusdam N.* Hinc פַּלְמֹנִי, ex פְּלֹנִי et אַלְמֹנִי compositum: לַפַּלְמוֹנִי הַמְדַבֵּר, *tali loquenti*, Dan. VIII. 13. Talmudici dicunt פְּלָן, et emph. פְּלָנְיָא; et fœmin. פְּלָנִיתָא, ut אני פלניא בר פלנייתא, *ego N. filius mulieris N.*

פלח פָּלַח *dissecuit*: vicinum verbo פלג. Part. פֹּלֵחַ וּבֹקֵעַ, *dissecans et findens*, Psalm. CXLI. 7. Pih. futur. יְפַלַּח חֵץ, *dissecet sagitta*, Prov. VII. 23. תְּפַלַּחְנָה, *dissecant, dilatant*, sc. *matricem* aut *ventrem ad pullos edendos*, Job XXXIX. 3.

פֶּלַח, masc. *fragmentum, segmentum*, 1 Sam. XXX. 12. Cant. IV. 3. כְּפֶלַח תַּחְתִּית, *sicut fragmen inferioris* sc. *molæ*, Job XLI. 16.

פלח פְּלַח Chald. *servivit, coluit*: part. פָּלַח־לֵהּ, *colis eum*, Dan. VI. 17. Plur. לָא פָלְחִין, *non colunt*, Dan. III. 12. Constr. פָּלְחֵי, *servientibus, ministris* (*domus Dei*), Esr. VII. 24. Futur. דִּי לָא־יִפְלְחוּן, *ut non colerent*, Dan. III. 28.

פָּלְחָן, m. Chald. *ministerium*, Esr. VII. 19.

פלט פָּלַט *evasit, effugit*: præterit. וּפָלְטוּ, *et evadent*, Ezech. VII. 16. Pih. פִּלֵּט, *evadere fecit, liberavit, eri-*

puit. Item, *parere*, *eniti*. Particip. וּמְפַלְטִי, *et liberator meus*, Psalm. XVIII. 3. Infinit. רָנֵּי פַלֵּט, *cantionibus liberandi*, pro, *liberationis*, Psal. XXXII. 7. Imper. פַּלֶּט־לָמוֹ, *parito eis*, Psal. LVI. 8. vel, *liberare*, seu *liberatio eis!* admirative juxta Kimchium. Cum ה paragogico, פַּלְּטָה נַפְשִׁי, *eripe animam meam*, Psalm. XVII. 13. Futur. תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ, *enititur vacca ejus*, Job XXI. 10. Hiph. futurum, וְיַפְלִיט, *et eripiet*, Ies. V. 29. וְלֹא־תַפְלִיט, *sed non liberabis*, Mich. VI. 14.

פָּלִיט, m. *evasor*, *evadens*, *effugiens*, *qui evasit*, *aut elapsus est*, Amos IX. 1. Plural. per Tzere in medio, פְּלֵטִים, *evadentes*, Ies. LXVI. 19. פְּלֵטִים מֵחֶרֶב, *evadentes e gladio*, Jer. LI. 50. Constr. פְּלִיטֵי חֶרֶב, *evasores gladii*. Ezech. VI. 8. Aff. פְּלִיטֵיכֶם, *evasores vestri*, *qui evaserint ex vobis*, Ezech. VI. 9.

פְּלֵיטָה, f. *evasio*; *effugium*, *liberatio*, *residuum*, *reliquiæ*; tria sunt absque י in medio פְּלֵטָה, Ezech. XIV. 22. Jud. XXI. 17. 2 Sam. XV. 14. Constr. פְּלֵיטַת, *residuum*, 2 Reg. XIX. 30.

מִפְלָט, m. *effugium*, Psal. LV. 9.

פֶּלֶךְ m. *scipio*, 2 Sam. III. 29. *colus*, Prov. XXXI. 19. Ex significatione chaldaica, *tractus*, Neh. III. 9. Aff. לְפִלְכּוֹ, *ad tractum suum*, ver. 17.

פלל Pih. *judicavit*, *adjudicavit*, *judicium exercuit*: præterit. וּפִלְלוֹ, *et judicabit eum*, 1 Sam. II. 25. פִּלַּלְתְּ לַאֲחוֹתֵךְ, *adjudicas sorori tuæ*, Ezech. XVI. 52. לֹא פִלָּלְתִּי, *non judicavi*, Gen. XLVIII. 11. id est, *putavi*, *cogitavi*, juxta R. Salomonem. Fut. וַיְפַלֵּל, *et judicium exercuit*, Psal. CVI. 30. Niph. præt. וְנִפְלַל, *et judicabitur*, Ezech. XXVIII. 23. Hithp. הִתְפַּלֵּל, *judicem se constituit*, semel tantum: alias, *oravit*, *supplex oravit*, *supplicavit*, *precatus est*: construitur cum præpos. אֶל ,ל et לִפְנֵי; quandoque cum עַל, sed id valet tum idem quod אֶל. Præterit. הִתְפַּלַּלְתָּ אֵלַי, *orasti ad me*, 2 Reg. XIX. 20. Futur. ex prima significatione, מִי יִתְפַּלֶּל־לוֹ, *quis se judicem constituet ipsi? quis judex constituetur ipsi?* 1 Sam. II. 25.

פְּלִילִי, m. *judex*; *judicialis*: עָוֹן פְּלִילִי, *iniquitas judicis*, Job XXXI. 28. id est, *judiciaria*, *quæ ad judicem pertinet*. Plur. פְּלִילִים, *judices*, Deut. XXXII. 31.

פְּלִילָה, f. *judicium*, Ies. XVI. 3.

פְּלִילִיָּה, f. *judicatio*, Ies. XXVIII. 7.

תְּפִלָּה, f. *precatio*, *oratio*, Ies. I. 15. Construct. אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ, *ad orationem servi tui*, 1 Reg. VIII. 28. Affix. תְּפִלָּתוֹ, *oratio ejus*, Proverb. XXVIII. 9. Plur. תְּפִלּוֹת, *orationes*, Psal. LXXII. 20.

*פַּלְמֹנִי פלם, vide supra in פלה.

*פְּלֹנִי פלן, vide supra in פלה.

פלס Pih. *libravit*, *appendit*; metaphorice, *expendit*, *consideravit*. Partic. מְפַלֵּס, *expendit*, Prov. V. 21. Imper. פַּלֵּס, *expende (orbitam pedis tui)*, Prov. IV. 26. Fut. יְפַלֵּס נָתִיב, *libravit semitam*, Psal. LXXVIII. 50.

פֶּלֶס, m. *statera*, *bilanx*, a *librando*, Prov. XVI. 11. Ies. XL. 12.

מִפְלָשִׂים, m. pl. *libramenta*, *pondera*; constr. עַל־מִפְלְשֵׂי־עָב, *de libramentis nubis*, Job XXXVII. 16. et ש est loco ס, juxta Aben Esram.

פלץ Hithp. הִתְפַּלֵּץ, *tremere*,

contremiscere : fut. יִתְפַּלָּצוּן, *contremiscant*, Job IX. 6.

פַּלָּצוּת, f. *tremor*, *terror*, *horror*, Ies. XXI. 4.

מִפְלֶצֶת, f. *horror*, *horriculum*, *idolum*, 1 Reg. XV. 13. sic dictum, שהוא מביא פלצות וצרות רבות לעובדיו, *quia adducit horrorem et calamitates multas cultoribus suis*, scribit hoc loco R. Levi cui assentit Kimchius. Apud Talmudicos legitur : « מפצלת dicitur, דהות מפליא ליצנותא, *eo quod mirificum risum præbuerit*. Quid ita? Rabbi Joseph docuerat : כמין זכרות עשׂתה לה והיתה נבעלת בו בכל יום. » Tractatu *de idololatria* cap. 3. fol. 84. editionis venetæ. Meminit eorum R. Salomon ad præcedentem locum, et eo respexit sine dubio auctor Vulgatæ latinæ, ad quam conferatur Lyra. Sed omnino ab *horrore* hoc idolum dictum fuit, sicut alias a *terrore*; ut est in אימ. Aff. אֶת־מִפְלַצְתָּהּ, *horrendum idolum ejus*, ibidem, et 2 Par. XV. 16.

תִּפְלֶצֶת, f. *horror*. Aff. תִּפְלַצְתְּךָ, *horror tuus*, Jer. XLIX. 16. *horrenda potentia tua*, vel *horrenda terra tua*, in qua nimium confidis.

פלש Hithp. הִתְפַּלֵּשׁ, *volvere*, *volutare se :* vel *conspergere se*. Imperat. הִתְפַּלְּשׁוּ, *volutate vos*, scil. *in pulvere* vel *cinere*, juxta hebræos, Jerem. XXV. 34. וְהִתְפַּלְּשִׁי בָאֵפֶר, *voluta te in cinere*, Jerem. VI. 26, הִתְפַּלָּשְׁתִּי, idem, Mich. I. 10. Scribitur cum ת redundante, ut Masorethæ notant.

* מְפְלָשִׂים, vide supra in פלס.

* פֵּן, vide supra in פנן.

פַּנַּג *Phœnicia*, nomen regionis, ut quibusdam placet, Ezech. XXVII. 17. Kimchi hic annotat, Josephum Gorionidem explicare אפרסמון, quod vocant *balsamum*. Idem tradit R. Salomon. Ejus in Jericho fuit copia, unde et a רֵיחַ, nempe ab *odore bono* nomen יְרִיחוֹ accepit.

פָּנָה *aspexit*, *respexit*, *spectavit : vertit*, *avertit*, *convertit*, *divertit*, *declinavit*, quomodo pro diversa constructione reddi potest. Construitur autem præcipue cum præpos. אֶל, לְ, מִן et עַל. Præt. פָּנָה הַיּוֹם, *divertit dies ; abit*, *declinat*, Jer. VI. 4. אָנָה פָּנָה, *quo respicit*, *vertit se dilectus meus*, Cant. VI. 1. וּפָנִיתָ בַבֹּקֶר, *et vertes te mane*, *reverteris*, Deut. XVI. 7. כָּל־יָמֵינוּ פָּנוּ, *omnes dies nostri declinant*, Psalm. XC. 9. Infinit. לִפְנוֹת עֶרֶב, *aspiciente vespera*, *quum appeteret vespera*, Genes. XXIV. 63. לִפְנוֹת הַבֹּקֶר, *quum appeteret mane*, Jud. XIX. 26. etc. Pih. פִּנָּה, *amovit*, *expedivit*, *paravit*, *præparavit :* præt. פִּנָּה אֹיְבֵךְ, *expedivit inimicum tuum*, Soph. III. 15. וּפִנָּה־דֶרֶךְ לְפָנָי, *et expediat*, *præparet viam ante me*, Mal. III. 1. Hiph. הִפְנָה, *aspicere fecit*, *faciem advertit*, *avertit* vel *obvertit : respexit*, *vertit se ;* præterit. הִפְנָה עֹרֶף, *obvertit cervicem*, Jer. XLVIII. 39. וְלֹא הִפְנוּ, *ut non obvertant* vel *avertant faciem*, Jerem. XLVI. 5. הִפְנְתָה לָנוּס, *vertit se ad fugiendum*, *in fugam*, Jerem. XLIX. 24. Hoph. præteritum הָפְנוּ, *fiet ut avertant se*, Jerem. XLIX. 8. Partic. מָפְנָה, *obversa* (*porta*), Ezech. IX. 2.

פָּנִים, m. pl. *facies*, *aspectus*, *conspectus*, *superficies*, et quælibet *externa anterior rerum species*. פָּנִים אֶל־פָּנִים, *facie ad faciem*, Genes. XXXII. 31. πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, 1 Cor. XIII. 12. *Facies* autem *anterior rei pars est ;* inde sumitur pro

ante, *a fronte*: פָּנִים וְאָחוֹר, *ante et retro*, *a fronte et a tergo*, Ezech. II. 10. Cum ל ab initio, *temporis* est, *ante*, *antea*, *prius*: לְפָנִים, *antea*, Jos. XIV. 15. Accedit ipsi etiam מ, מִלְּפָנִים, *ab ante*, *a superiori tempore*, *ab antiquitate*, Ies. XLI. 26. Construct. פְּנֵי אֱלֹהִים, *faciem Dei*, Genes. XXXIII. 10. עַל־פְּנֵי תְהוֹם, *in superficie abyssi*, Gen. I. 2. Est et interdum, *coram*, *e regione*, *ex adverso*, *in conspectu*, *a fronte*, Gen. XI. 28. et XXV. 9, 18. sed frequentissime superaddito ל ab initio, לִפְנֵי, *ad conspectum*, *coram*, *ante*: לִפְנֵי מוֹתִי, *ante mori me*, *antequam moriar ego*, Genes. XXVII. 7. מִלִּפְנֵי, *a facie*, *e conspectu*, *a præsentia*, Jon. I. 3. *propter*, 2 Paral. XXXII. 7. מִפְּנֵי, *a facie*, *a conspectu*, *propter*: מִפְּנֵי אֲשֶׁר, *propterea quod*, Exod. XIX. 18. Aff. פָּנָיו, *facies ejus*, Genes. XXXII. 22. לְפָנָיו, *ad conspectum ejus*, *coram eo*, Gen. XLIII. 33. In significatione *temporis*, לְפָנָיו, *ante eum*, Jos. X. 14. מִלְּפָנָיו, *a conspectu ejus*, 2 Reg. V. 27. Semel fœmininum est: אָנָה פָּנַיִךְ מֻעָדוֹת, *quo facies tuæ comparatæ* vel *constitutæ sunt*, Ezech. XXI. 21.

פְּנִים, m. *interius*, *intimum*, quasi *anterius* dictum, quod introrsum pergenti interiora sint *ante*, exteriora *retro*. Cum servilibus ab initio, מִלִּפְנִים, *intrinsecus*, 1 Reg. VI. 29. Cum ה locali, פְּנִימָה, *intus*, *intro*, *intrinsecus*, Lev. X. 18. לִפְנִימָה, *intrinsecus*, 1 Reg. VI. 30. מִפְּנִימָה, Idem, ver. 19.

פְּנִימִי, m. *interior*, *intimus*, Ezech. XLI. 15. Plur. הַפְּנִימִים, *interiora*, 1 Paral. XXVIII. 11. Fœm. פְּנִימִית, *interius*, 1 Reg. VI. 36. Plural. הַפְּנִימִיּוֹת, *interiora*, 2 Par. IV. 22. et hic מ servile transit in radicale.

לִפְנָי, m. *anterius*, 1 Reg. VI. 17.

פנן פִּנָּה, f. *angulus*, *extremitas*. לְרֹאשׁ פִּנָּה, *in caput anguli*, Psalm. CXVIII. 22. Constr. עַד־פִּנַּת שַׁעַר, *usque ad angulum portæ*, Jer. XXXI. 40. Affix. פִּנָּתָהּ, *anguli ejus*, Job XXXVIII. 6. Et contracte, פִּנָּהּ, *angulum illius*, pro פִּנָּתָהּ, Prov. VII. 8. cui simile vide in צוּר inter nomina. Plural. הַפִּנִּים, *anguli*, Zach. XIV. 10. Fœm. פִּנּוֹת הַבַּיִת, *angulos domus*, Job I. 19. Item, *turres angulares*, Soph. I. 16. Metaphorice *principes*, *primores*, *capita* populi, ut Chaldæus explicat, quod ipsi sint urbi, quod *angulus firmus* seu *lapis angularis* muro, ut Kimchi scribit, Jud. XX. 2. 1 Sam. XIV. 38.

פְּנִינִים, m. pl. *margaritæ*, *carbunculi*, lapides pretiosi in ignitum rubentes, Thren. IV. 7. Prov. XX. 15. מִפְּנִינִים, *præ carbunculis*, Proverb. VIII. 11.

פִּנֵּק Pih. *delicate educavit*: part. מְפַנֵּק מִנֹּעַר עַבְדּוֹ, *delicate enutriens a pueritia servum suum*, Prov. XXIX. 21. Chaldæum proprie est.

פִּסֵּג Pih. *extulit*, *sustulit*, *elevavit*: imper. פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ, *attollite palatia ejus*, Psalm. XLVIII. 14. R. Salomon, הַגְבִּיהוּ, *extollite*: Aben Esra, הַבִּיטוּ, *intuemini*, *oculos attollite in ea*: R. David, חַזְּקוּ, *munite*.

פִּסְגָּה, f. *collis*, Num. XXI. 20.

פָּסַח *transiit*, *transiliit*; construitur cum præpositione עַל. Item, *claudicavit*. Præteritum, אֲשֶׁר פָּסַח, *qui transivit*, Exod. XII. 27. וּפָסַחְתִּי עֲלֵכֶם, *et transibo præter vos*, vers. 13.

Participium, פִּסְחִים, *claudicatis*, 1 Reg. XVIII. 21. Infinitiv. פָּסוֹחַ, *transeundo*, Ies. XXXI. 5. Niph. fut. וַיִּפָּסֵחַ, *et claudus redditus est*, 2 Sam. IV. 4. Pih. futurum, וַיְפַסְּחוּ, *et transilierunt*, 1 Reg. XVIII. 26.

פֶּסַח, m. *transitus*, *transitio* proprie: metonymice *agnus* qui mactabatur et comedebatur ab Israelitis in Ægypto, cum angelus ægyptiorum primogenitos occidens, Israelitarum domos sanguine agni istius conspersas et signatas transiret, et Israelitis parceret. Hinc agnus iste vocatur *Pæsach*, *Pascha*, *Phase*, id est, *transitus*, quod sanguis ejus domibus adspersus, tantùm esset signum istius transitus, Exod. XII. 11. Item, *festum paschatis*, quo agnus iste comedebatur, 2 Reg. XXIII. 21, 22. Plur. עַל־שְׁחִיטַת הַפְּסָחִים, *super jugulatione pascharum*, 2 Par. XXX, 17. id est, *agnorum paschalium*.

פִּסֵּחַ, m. *claudus*, Levit. XXI. 18. Plurale, absque Daghesch, פִּסְחִים, *claudi*, Ies. XXXIII. 23.

פָּסַל *dolavit*, *sculpsit*: præt. כִּי פְסָלוֹ יֹצְרוֹ, *quod sculpserit illud formator illius*, Hab. II. 18. Imperat. פְּסָל־לְךָ, *sculpe tibi*, Exod. XXXIV. 1.

פֶּסֶל, m. *sculptile*, idolum sculptum et dolatum, Exod. XX. 4. Affix. עֵץ פִּסְלָם, *lignum sculptilis sui*, Ies. XLV. 20.

פָּסִיל, masc. idem: plural. אֶרֶץ פְּסִלִים, *terra sculptilium*, Jer. L. 38. מִן־הַפְּסִילִים, *a sculptilibus*, Jud. III. 19. et ver. 26. Quidam, *e lapicidinis*. Construct. פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם, *sculptilia deorum ipsorum*, Deut. VII. 25. Aff. פְּסִילֶיךָ, *sculptilia tua*, Mich. V. 13.

פְּסַנְתֵּרִין פסנתרין, masc. pl. chald. *psalteria*, instrumenta musica, Dan. III. 5. ex græco, ψαλτήριον.

פָּסַס *defecit*, *imminutum fuit*. Præter. כִּי־פַסּוּ אֱמוּנִים, *quia defecerunt veraces*, Psalm. XII. 2.

פַּס, m. Chald. *pars*, *particula*, quasi *minutum* vel *partem defectam* dicas: פַּס יְדָא, *pars manus*, Dan. V. 5. Emph. פַּסָּא דִי־יְדָא, *pars manus*, ver. 24.

פַּסִּים, m. pl. *particulæ*, *frusta*: כְּתֹנֶת פַּסִּים, *tunicam frustorum*, Genes. XXXVII. 3. 2 Sam. XIII. 18. id est, *variis particulis diversorum colorum consutam*, hoc est, *versicolorem*.

פִּסָּה, f. idem: constr. פִּסַּת־בַּר, *particula frumenti*, Psal. LXXII. 16. id est, *pugillus*, *parum*, *minimum*.

פָּעָה *exclamavit*: futur. כַּיּוֹלֵדָה אֶפְעֶה, *velut parturiens exclamabo*, Ies. XLII. 14. juxta Aben Esram. Quidam, *ut parturiens viperam*, quasi ab אֶפְעֶה.

פָּעַל *operatus est*, *egit*, *fecit*: præter. מַה־פָּעַל אֵל, *quid operatus est Deus*, Num. XXIII. 23. פָּעַלְתָּ לָּנוּ, *operatus es nobis*, Ies. XXVI. 12. Partic. וּפֹעֵל צֶדֶק, *et operans*, *exercens justitiam*, Psalm. XV. 2. Futur. מָה אֶפְעַל לָךְ, *quid agerem tibi?* Job VII, 20.

פֹּעַל, m. *opus*; metonymice, *operis merces*. וְאֵת פֹּעַל יְהוָה, *et opus Domini (non respiciunt)*, Ies. V. 12. Affix. פָּעֳלוֹ, *opus ejus*, Psalm. CXI. 3. וּפָעֳלוֹ, *et mercedem operis ejus*, Jer. XXII. 13. Plural. רַב־פְּעָלִים, *amplus operibus*, 1 Par. XI. 22.

פְּעֻלָּה, f. idem: construct. פְּעֻלַּת שָׂכִיר, *mercedem mercenarii*, Lev. XIX. 13. Aff. וּפְעֻלָּתִי, *et opus meum*,

Ies. XLIX. 4. Plur. פְּעֻלּוֹת, *opera*, Psal. XXVIII. 5.

מִפְעָלִים, m. pl. *opera*. Aff. מִפְעָלָיו, *opera ejus*, Psalm. VIII. 22. Fœmin. constr. מִפְעֲלוֹת יְהוָֹה, *opera Domini*, Psalm. XLVI. 9.

פעם Pih. *egit*, *agitavit*, *impulit*, *concussit*, *pulsavit*. Infin. לְפַעֲמוֹ, *agitare eum*, Jud. XIII. 25. Niph. præter. נִפְעַמְתִּי, *concutior*, Psalm. LXXVII. 5. Futurum, וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ, *cum concussus* vel *consternatus esset spiritus ejus*, Gen. XLI. 8. Hithp. fut. וַתִּתְפָּעֶם רוּחוֹ, *et consternatus erat spiritus ejus*, Dan. II. 1.

פַּעַם, c. sed f. sæpius, *ictus*, *pulsus*, *concussio*: item, *vice*; בְּפַעַם אֶחָד, *vice una*, 2 Sam. XXIII. 8. זֹאת הַפַּעַם, *hac vice*, Gen. II. 23. כְּפַעַם בְּפַעַם, *sicut vice in vicem*, Numer. XXIV. 1. id est, *hac vice ut antea*. Item *incus*, a *tundendo* et *concutiendo*, אֶת־הוֹלֶם פָּעַם, *ad percussionem incudis* vel *super incude*, Ies. XLI. 7. Duale, פַּעֲמַיִם, *duabus vicibus*, Num. XX. 11. Plur. שֶׁבַע פְּעָמִים, *septem vicibus*, Gen. XXXIII. 3.

פְּעָמִים, m. pl. *incessus*, *ingressus*; *pedes*: שְׁלֹשִׁים פְּעָמִים, *triginta pedum*, Ezech. XLI. 6. juxta Kimchium. Construct. פַּעֲמֵי מַרְכְּבוֹתָיו, *incessus curruum ejus*, Jud. V. 28. Aff. וְיָשֵׂם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו, *et ponet in viam pedes suos*, Psal. LXXXV. 14.

פְּעָמוֹת, f. pl. *anguli*, juxta Kimchium, R. Levi et Chaldæum. Affix. פַּעֲמֹתָיו, 1 Reg. VII. 30. Quidam, *pedes*, *bases*: alii *impages* reddunt.

פַּעֲמֹן, masc. *tintinnabulum*, Exod. XXVIII. 34. sic dictum, quod *concussione* personet. Pl. אֶת־פַּעֲמֹנִים, *tintinnabula*, Exod. XXXIX. 25. Construct. וּפַעֲמֹנֵי זָהָב, *et tintinnabula auri*, Exod. XXVIII. 33.

פער *aperuit*, *distendit*, et *ori* peculiariter tribuitur: præterit. פִּי פָּעַרְתִּי, *os meum distendi*, Psalm. CXIX. 131. פָּעֲרוּ, *distenderunt contra me*, בְּפִיהֶם, *ore suo*, id est, *os suum*, Job XVI. 10. et ב redundat. Vide Job XXIX. 23. Ies. V. 14.

פצה *aperuit*, *pandit*, *dilatavit*: et ex usu chaldaico, *liberavit*: præt. פָּצִיתָה אֶת־פִּיךָ, *pandisti os tuum*, Jud. XI. 36. פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ, *aperuit os suum*, Gen. IV. 11. Particip. הַפּוֹצֶה, *qui liberat* (*Davidem*), Psal. CXLIV. 10. Jonathan, דְּפָצֵי. Imper. פְּצֵנִי, *libera me*, ver. 11. Jonathan, פְּצֵי יָתִי. . . .

פצח *fragorem*, *sonum edidit*, *personuit*. Præt. פָּצְחוּ רִנָּה, *fragorem edunt cantu*, Ies. XIV. 7. Imper. פִּצְחוּ הָרִים רִנָּה, *fragorem edite montes cantu*, Ies. XLIV. 23. Pih. פִּצַּח, *diffregit*, proprie cum *fragore* et *sonitu*. Præt. עַצְמֹתֵיהֶם פִּצֵּחוּ, *ossa eorum diffringunt*, Mich. III. 3.

פצל Pih. *decorticavit*: præter. פִּצֵּל, Gen. XXX. 38. Futur. וַיְפַצֵּל בָּהֵן, *et decorticavit in eis*, ver. 37.

פְּצָלוֹת, f. pl. *decorticationes*, *cortices*, Gen. XXX. 37.

פצם *diffregit*: præt. פְּצַמְתָּהּ, *diffregisti eam*, Psalm. LX. 4. Sic in Targum, וּפְצַים לֵיהּ חֲרַכִּין, *et perfregit sibi fenestras*, Jer. XXII. 14.

פצע *vulneravit*: præt. פְּצָעוּנִי, *vulnerarunt me*, Cant. V. 7. Particip. præt. פְּצוּעַ דַּכָּה, *vulneratus contusione*, Deut. XXIII. 2. Infin. וּפָצֹעַ, *et vulnerando*, 1 Reg. XX. 37.

פֶּצַע, m., *vulnus*, Exod. XXI. 25. לְפִצְעִי, *ad vulnus meum*, Gen. IV. 23. Plural. פְּצָעִים, *vulnera*, Prov. XXIII. 29. Constr. פִּצְעֵי, Prov. XXVII. 6. Aff. פְּצָעַי, *vulnera mea*, Job IX. 17.

פָּצַר *institit*: construitur cum præpositione בְּ. Futur. וַיִּפְצַר־בָּם, *et institit apud eos*, Genes. XIX. 3. וַיִּפְצְרוּ, *et institerunt in virum*, ver. 9. Hiph. infinit. loco nominis, הַפְצַר, *instare*, pro *instantia*, *repugnantia*, *resistentia*, 1 Sam. XV. 23.

פְּצִירָה, f. *lima*, 1 Sam. XIII. 21. ab *insistendo*.

פָּקַד *visitavit*, tam conferendi boni, quam inferendi denunciati mali causa. Inde latissime sumitur, pro, *invisit*, *revisit*, *recognovit*, *rationem habuit*: *animadvertit*: *numeravit*, *recensuit*, *lustravit*: *præfecit*: *commisit*, *deposuit*: *requisivit*, *desideravit*; de defectu usurpatum, *defuit*. Constructionis ratio sæpe significationes distinguit. Construitur autem cum accusativo et præpositione עַל, אֶל, לְ, בְּ. Præt. פָּקַד, *visitavit* (*Saram*), Gen. XXI. 1. מִי־פָקַד עָלָיו, *quis commisit ipsi* (*viam ejus*)? vel *quis præstituit*, *præscripsit*? Job XXXVI. 23. וְהוּא־פָקַד עָלַי, *et ipse commisit mihi*, 2 Par. XXXVI. 23. וּפָקַדְתִּי, *et animadvertam*, Jerem. XLIV. 13. אֲשֶׁר פָּקְדוּ, *qui numerarent*, Numer. XXVI. 64. לֹא פָקָדוּ, *non desiderabunt*, Ies. XXXIV. 16. וּפָקְדוּ, *et præficient*, Deut XX. 9. פָּקַדְנוּ, *desideravimus*, 1 Sam. XXV. 15. etc. Niph. præter. לֹא נִפְקַד, *non deest ex nobis*, Numer. XXXI. 49. וְנִפְקַדְתָּ, *et desideraberis*, 1 Sam. XX. 18. Infinit. הִפָּקֵד יִפָּקֵד, *desiderando desiderabitur*, 1 Reg. XX. 39. Futurum, יִפָּקֵד, *visitabitur*, *animadvertetur*, Numer. XVI. 29. וַיִּפָּקְדוּ, *et recensiti fuerunt*, Nehem. VII. 1. Item *præfecti fuerunt*, Neh. XII. 44. Pih. particip. מְפַקֵּד, *lustrat*, Ies. XIII. 4. Pyh. præt. פֻּקַּד, *numeratum est*, Exod. XXXVIII. 21. פֻּקַּדְתִּי, *fit ut desiderem*, *carere factus sum*, id est, *privatus*, Ies. XXXVIII. 10. Hiph. præterit. הִפְקִיד אֹתוֹ, *præfecit eum*, Genes. XXXIX. 5. הִפְקַדְתּוֹ, *præfecisti eum*, 1 Sam. XXIX. 4. Imperat. הַפְקֵד, *præfice Levitas*, Num. I. 50. Fut. אַפְקִיד, *deponam spiritum meum*, Psal. XXXI. 6. וַיַּפְקִדוּ, *ut committerent*, vel *deponerent*, Jer. XXXVII. 21. Hoph. præter. אֲשֶׁר הָפְקַד, *quod depositum fuerat*, Lev. V. 23. Item, *visitata est*, vel *visitabitur*, Jerem. VI. 6. Partic. præter. מֻפְקָדִים, *præfecti*, 2 Paral. XXXIV. 12. Hithp. præt. הִתְפָּקְדוּ, *recensiti sunt*, Jud. XX. 15. Et forma composita ex Hophal et Hithpahel, הָתְפָּקְדוּ, *recensiti sunt*, Num. I. 47. Futur. וַיִּתְפָּקֵד, *et numeravit vel recensuit se*, Jud. XXI. 9. וַיִּתְפָּקְדוּ, *et numerati sunt*, Jud. XX. 15. ubique in medio Kametz est contra normam.

פָּקִיד, m. *præfectus*, 2 Reg. XXV. 19. Constr. וּפְקִיד, *et præfectus* (*Levitarum*), Neh. XI. 22. Aff. פְּקִידוֹ, *præfectus ejus*, Jud. IX. 28. Plural. פְּקִדִים, *præfecti*, Gen. XLI. 34. cum defectu י: et plenum, פְּקִידִים, Esth. II. 3.

פְּקֻדָּה, f. *præfectura*; *visitatio*, *animadversio*: *recensio*, *depositum*: לְיוֹם פְּקֻדָּה, *die visitationis*, Ies. X. 3. לִפְקֻדָּה, *in recensionem*, 1 Paral. XXIII. 11. Construct. פְּקֻדַּת, *præfectura custodum*, Num. III. 32. Aff. פְּקֻדָּתוֹ, *præfecturam ejus*, Psalm.

CIX. 8. Plural. פְּקֻדּוֹת, *præfecturæ*, 2 Par. XXIII. 11.

פִּקּוּדִים, m. pl. *mandata*, *commissa*, *commissiones*, ut vulgo loquuntur. Constr. פִּקּוּדֵי, *mandata* (*Domini*), Psal. XIX. 9. Aff. פִּקֻּדָיו, *mandata ejus*, Psal. CXI. 7.

פִּקָּדוֹן, m. *depositum*, Lev. V. 23.

פְּקֻדַּת, f. *præfectura*: בַּעַל פְּקִדֻת, *dominus præfecturæ*, id est, *præfectus*, Jerem. XXXVII. 13.

מִפְקָד, m. *mandatum*, *præfectura*, *census*, Neh. V. 31. Constr. מִפְקַד־הָעָם, *census populi*, 2 Sam. XXIV. 9. בְּמִפְקַד הַבַּיִת, *in loco constituto et destinato domus*, Ezech. XLIII. 21.

פקח *aperuit*. Præt. עֵינָיו פָּקַח, *oculos suos aperuit*, Job XXVII. 19. Participium, פֹּקֵחַ עִוְרִים, *aperiens cæcos*, id est, *oculos cæcorum*, Psal. CXLVI. 8. Niph. præterit. וְנִפְקְחוּ, *et aperient se* (*oculi vestri*), Gen. III. 5. Fut. תִּפָּקַחְנָה, *aperientur* (*oculi cæcorum*), Ies. XXXV. 5.

פִּקֵּחַ, m. *apertus*, scil. *oculis*, hoc est. *videns*, Exod. IV. 11. Plural. הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר פִּקְחִים, *munus excæcat videntes*, Exod. XXIII. 8.

פְּקַח־קוֹחַ, m. *omnimoda apertio*, Ies. LXI. 1. Scribitur ut duæ dictiones, sed est tantum una, constans ex geminatis duabus radicalibus literis, quo *gemina*, id est, *omnimoda apertio* denotatur, juxta Aben Esram. R. Salomon vult קוֹחַ esse nomen separatum, *carcer*, *captura*, a לָקַח.

פקע פְּקָעִים, m. pl. *colocynthides*, *cucurbitæ sylvestres*; vel *fungi*, 1 Reg. VI. 18.

פַּקֻּעֹת, f. pl. idem, 2 Reg. IV. 39.

פר m. *juvencus*, Exod. XXIX. 1. Plur. פָּרִים, *juvenci*, Exod. XXIV. 5. Aff. פָּרֶיהָ, *juvencos ejus*, Jer. L. 27.

פָּרָה, f. *juvenca*, *Ʒunix*, *vacca*: פָּרָה אֲדֻמָּה, *junicem rufam*, Num. XIX. 2. Plur. פָּרוֹת, *vaccæ*, Genes. XXXII. 15.

פרא masc. *onager*, Job VI. 5. פֶּרֶא אָדָם, *onager homo*, Gen. XVI. 12. id est, *ferus homo*. Et cum ה vice א, פֶּרֶה, *onager*, Jerem. II. 24. ubi pro *fœmina* usurpatur. Plural. פְּרָאִים, *onagri*, Job XXIV. 5.

יַפְרִיא, vide in radice פָּרָה.

פרבר m. *pars exterior*, foras spectans, 1 Par. XXVI. 18. Vox (ut videtur) chaldæa, composita ex פָּרַר, *divisit*, vel פְּרִיר, *frustum*, *pars*, et ex בַּר, *extra*. Veteres exposuerunt, כְּלַפֵּי בַר, *foras versus*, codice Zevachim cap. 5. fol. 55. 2. Quidam retinent vocem hebræam, quasi nomen proprium: quidam *cellulam* interpretantur.

פרד *separavit*, *disjunxit*. Part. Pahul פְּרֻדוֹת, *separatæ*, id est, *exporrectæ*, *expansæ*, Ezech. I. 11. Et participio in nomen converso, פְּרֻדוֹת, *grana*, sic dicta, quasi *hinc inde separata et dissita*, Joel I. 17. Niph. נִפְרַד, *dividi*, *disjungi*, *separari*, *separare se*: præt. נִפְרַד, *separaverat se*, Jud. IV. 11. et Kametz est propter pausam. נִפְרָדוּ, *divisæ sunt*, Gen. X. 5. Participium, נִפְרָד, *disparans* vel *separans se*, Prov. XVIII. 1. id est, *qui animo est ab omnibus alieno*, *et se ex omnium consortio subducit*, *ut in suo proposito et animi sententia persistat*. Pih. fut. יְפָרֵדוּ, *separant*, *separationem faciunt*, Hos. IV. 14. Pyh. partic. מְפֹרָד, *dissipatus*, *divisus*, Esth. III. 8. Hiph. הִפְרִיד, *separavit*, *separationem fecit*, *dissipavit*, *disjunxit*, *diremit*. Præt. הִפְרִיד, *separa-*

bat, Gen. XXX. 40. Particip. מַפְרִיד אַלּוּף, *disjungit ducem*, Prov. XVII. 9. Infinit. בְּהַפְרִידוֹ, *cum dissiparet ille*, Deut. XXXII. 8. Fut. יַפְרִיד, *separationem faciet*, Ruth I. 17. Hithp. præterit. וְהִתְפָּרְדוּ, *et disparant se* (*ossa mea*), Psalm. XXII. 15. Fut. יִתְפָּרְדוּ, *dissipantur*, Psalm. XCII. 10.

פֶּרֶד, m. *mulus*, 2 Sam. XVIII. 9. Affix. פִּרְדּוֹ, *mulum suum*, 2 Sam. XIII. 29. Plural. פְּרָדִים, *muli*, 2 Reg. V. 17. Fœm. פִּרְדָּה, *mula*, 1 Reg. I. 33.

פְּרֻדוֹת, vide Initio radicis.

פַּרְדֵּס m. *παράδεισος*, *paradisus*, *pomarium*, voluptatis et amœnitatis causa consitum, Cant. IV. 13. At Neh. II. 8. *sylvam*, *saltum*, R. Salomon exponit; quo nomine totam regionem comprehendi volunt interpretes a Libano ad Antilibanum, arboribus præstantissimis amœnissimam, in cujus extremitate fuit oppidum nomine *Paradisi*, cujus meminit Ptolemæus, et Plin. lib. V. cap. 23. Plur. פַּרְדֵּסִים, *pomaria*, Eccl. II. 5. ubi notat Aben Esra, גַּן esse *hortum*, qui *varias* habeat *species arborum*; פַּרְדֵּס vero, qui *unicam tantum*; ut, *hortus malorum punicorum*, Cant. IV. in quo tantum fuerunt *mala punica*. Aliis aliter placet.

פָּרָה *fructuosus fuit*, *fructum edidit*, *fœtavit*, *fœtificavit*. Præterit. פָּרוּ, *fœtificaverunt*, Ex. I. 7. וּפָרִינוּ, *et fructuosi sumus*, Gen. XXVI. 22. Particip. פֹּרֶה, *fructificans*, *fructum proferens*, Deut. XXIX. 17. Fœmin. irregulare, בֵּן פֹּרָת, *filius fœcundæ*, *fructiferæ*, scil. *arboris*, id est, *ramus fœcundus*, Genes. XLIX. 22. pro פֹּרָה, ut quibusdam placet. פֹּרִיָּה, *fructifera*, Psalm. CXXVIII. 3. ubi tertia radicalis ה mutata est in י. Hiph. הִפְרָה, *fructuosum reddidit*, *fœcundavit*, *fœtificare fecit*: præter. הִפְרַנִי, *fructuosum reddidit me*, Gen. XLI. 52. וְהִפְרֵיתִי אֹתְךָ, *et fœcundabo te*, Genes. XVII. 6. Participium, מַפְרְךָ, *fœcundabo te*, Gen. XLVIII. 4. Futur. וַיֶּפֶר, *fecit ut fœtificaret*, Psal. CV. 24. Et cum א loco ה, יַפְרִיא, *fructificabit*, Hos. XIII. 15.

פְּרִי, m. *fructus*, Gen. I. 11. Affix. פִּרְיוֹ, *fructum suum* (*dabit*), Psalm. I. 3. פֶּרְיְךָ, *fructus tuus*, Hos. XIV. 9. פִּרְיָהֶם, *fructum eorum*, Amos IX. 14. וּפֶרְיְכֶם, *et fructum vestrum*, Ezech. XXXVI. 8. פִּרְיָהֶן, *fructum eorum* (*hortorum*), Jer. XXIX. 28.

פֻּארָה, fœm. *ramus*, a *fructibus*; hinc potius secundum Kimchi deduci videtur, quod א quasi redundans sit: vide suprà in פֵּאֵר.

אַפִּרְיוֹן, m. *thronus*, *thalamus*, *lectus conjugalis*, a *fœcunditate*, Cant. III. 9.

פַּרְוַיִם *Parvajim*, nomen proprium loci, ubi auri præstantissimi copia, 2 Paral. III. 6. Quidam regnum Indiæ *Peru* esse, et dualem numerum utrique *Peru* servire putant. In notis interpretis doctissimi: *aurum Parvajim*; ex Chavila, ubi præstantissimum aurum fuisse, testatur Moses, Gen. II. 11. Est enim in ea, sive in Characenorum regno, *Parbatia* (sive *Barbatia*) oppidum corrupto nomine dictum, pro *Parvajimis*, Plinius nat. hist. lib. VI. cap. 28. quod aurum David ex devictis regibus regioni illi finitimis consecutus, ad hos usus asservarat, 1 Reg. VI. 20. Vide זָהָב.

פַּרְוָר m. *suburbium :* plural. בַּפַּרְוָרִים, *in ipsis suburbiis*, 2 Reg. XXIII. 11. Chaldæis usitata vox, ut hic, דִּבְפַּרְוָרַיָּא, *quæ in suburbanis.* Item, יִרְעֲשׁוּן פַּרְוָרַיָּא, *commovebuntur suburbia*, Ezech. XXVII. 28.

פרז פְּרָזוֹן, masc. *pagus*, absque muro; et metonymice, *paganus*, *paganitas*, id est, *homines inhabitantes pagos*, Jud. V. 7. Aff. פִּרְזוֹנוֹ, *pagorum* vel *paganorum ejus*, ver. 11.

פְּרָזוֹת, f. pl. *pagi*, Ezech. XXXVIII. 11. בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת, *in civitatibus pagorum*, Esth. IX. 19. per hypallagen, pro, *in pagis urbium.*

פְּרָזִי, m. *paganus*, Deuter. III. 5. Plurale contractum, הַפְּרָזִים, *pagani*, Esth. IX. 19. pro הַפְּרָזִיִּים. Affix. פְּרָזָו, *paganorum ejus*, Hab. III. 14. cum defectu Jod, pro פְּרָזָיו.

פַּרְזֶל m. Chald. *ferrum*, emph. פַּרְזְלָא, Dan. II. 33, 35. et deinceps.

פָּרַח *floruit*, *effloruit*, *refloruit*, *germinavit*, *regerminavit.* Præterit. פָּרַח, *floruerat* (*virga*), Num. XVII. 8. פָּרְחָה, *floruerit vitis*, Cant. VII. 13. Particip. פֹּרַחַת, *efflorescens*, *erumpens*, Exod. IX. 9. Hiph. וְהִפְרַחְתִּי, *et facio ut floreat*, Ezech. XVII. 24. Et intransitive, futurum, יַפְרִיחַ, *florebit*, Prov. XIV. 11. יַפְרִיחוּ, *florebunt*, *germina profundent*, Ps. XCII. 14. תַּפְרִיחִי, *feceris ut efflorescat*, Ies. XVII. 11.

פֶּרַח, m. *flos*, tam *apertus*, quam *clausus* adhuc, vel *semiapertus*; *germen*, Num. XVII. 23. וּפִרְחָם, *et flos istorum*, Ies. V. 24. Plural. וּפְרָחֶיהָ, *et flores ejus*, Exod. XXV. 31. Apud Rabbinos, פִּרְחֵי כְהֻנָּה, *flores sacerdotii*, id est, *filii in sacerdotio aliquando successuri.* Sic sequens.

פִּרְחַח, m. *pubertas*, quasi *florida ætas* dicta; et metonymice, *puberes filii*, Job XXX. 12. ח geminatum est.

פֹּרְחוֹת, *floralia*, Ezech. XIII. 20. Alii, *volantes.*

אֶפְרֹחִים, m. pl. *pulli avium*, a *plumarum flore* sic dicti, Deuter. XXII. 6. Aff. אֶפְרֹחֶיהָ, *pullos suos*, Psalm. LXXXIV. 4.

פֶּרֶט *particularitas : acini decidui*, quasi *uvarum particularitates*, Levit. XIX. 10.

פּוֹרְטִים, m. pl. *modulantes*, Amos VI. 5. vocibus sc. *minutim* et in *particulas quasi concisis*, et *sono vibrante* ac *frequentato*, quod germanice dicimus *quintilieren*, a chorda, quam musici *quintam* vocant. Apud Rabbinos, פְּרָטִי, פְּרַט, *particulare*, *speciale :* בִּפְרַט, *particulariter :* סִפּוּר פְּרָטִי, *prædicatio particularis:* לִפְרַט קָטוֹן, *ad æram minorem*, omisso scil. millenario: פְּרוּטָה, *numulus.*

פרך פֶּרֶךְ, m. *asperitas*, *sævitia:* בְּפָרֶךְ, *per sævitiam*, *sæviter*, Exod. I. 13, 14. Talmudici: » בפרך dicitur, quasi בפה רך, *ore leni*, *blandis verbis*, *traxerunt eos ad operas.* Alius dixit; בפריכה, *per sævitiam.* » Sota fol. 11. 2.

פָּרֹכֶת, f. *velum*, quod obductum erat arcæ et dividebat inter *sanctum* et *sanctum sanctorum*, Exod. XXVI. 31, 33. Hoc velum in epistola ad hebræos IX. 3. appellatur δεύτερον καταπέτασμα, *velum secundum*, nempe respectu veli *prioris* seu *anterioris*, quod dividebat *atrium populi* a *sancto sacerdotum.* Est formæ daghessatæ כַּפֹּרֶת.

פָּרַם *scidit*, *discidit*, *dissuit*, proprie *secundum suturam.* Participium Pahul sive præterit. פְּרֻמִים, *scissa*, Levit. XIII. 45. Futurum, לֹא

יִפְרֹם, *ne discindito*, Levit. XXI. 10. לֹא־תִפְרֹמוּ, *ne discindite*, Lev. X. 6.

פָּרַס *partitus est*, *divisit*, et ס quandoque in שׂ commutat: præt. וּפָרְשׂוּ, *et dividunt*, Mich. III. 3. Partic. פֹּרֵשׂ, *partiens*, *qui partiatur*, Thren. IV. 4. Inf. פָּרֹס, *partiendo*, *ut partiaris*, Ies. LVIII. 7. Fut. יִפְרְסוּ, *partientur* sc. *cibum*, Jer. XVI. 7. Chald. præter. פְּרֵס, *divisit*, Dan. V. 28. Part. præsens plural. וּפַרְסִין, *et dividunt*, Dan. V. 25. Partic. præter. fœmin. פְּרִיסַת, *divisum est*, ver. 28. Hiph. præt. הִפְרִיסוּ, *dividunt*, Deut. XIV. 7. הִפְרִיסָה, *dividit*, Lev. XI. 6. Part. מַפְרִים, *dividens*, ver. 4. Plur. constr. וּמִמַּפְרִיסֵי הַפַּרְסָה, *et ex dividentibus ungulam*, Lev. XI. 4. cum defectu literae י in medio, juxta Masorethas. Fœm. מַפְרֶסֶת, *dividens*, Lev. XI. 3. diciturque tantum in hac conjugatione de *ungula animalium divisa* vel *scissa*.

פֶּרֶס, m. *ossifraga*, aquilæ species immunda, Lev. XI. 13. Alii aliter.

פַּרְסָה, f. *ungula*, a *fissura*, Levit. XI. 3. Plural. פְּרָסוֹת, *ungulæ*, Lev. XI. 3. Construct. פַּרְסוֹת, Ies. V. 28. Aff. וּפַרְסֹתַיִךְ, *et ungulas tuas*, Mich. IV. 13. Et masc. וּפַרְסֵיהֶן, *et ungulas earum*, Zach. XI. 16.

פָּרַע *nudavit*, *retexit*, *abstraxit*, *abjecit*, *rejecit*, *deseruit*: *abstraxit se*, *recessit*, *avertit se*, *retrocessit*: item *ultus est*, ex usu chaldaico. Præterit. וּפָרַע, *et releget*, Numer. V. 18. כִּי־פְרָעֹה, *quod nudasset eum*, Exod. XXXII. 25. Particip. præsens, פּוֹרֵעַ, *abstrahens*, *rejiciens*, Prov. XIII. 18. Part. passivum, פָּרוּעַ, *retectum*, Lev. XIII. 45. Infin. בִּפְרֹעַ, *in ulciscendo*, Jud. V. 2. Imper. פְּרָעֵהוּ, *abstrahe*, *abjice eam*, Prov. IV. 15. Futur. אֶפְרַע, *abstraham me*, *retrocedam*, Ezech. XXIV. 14. יִפְרָע, *releget*, Levit. XXI. 10. תִּפְרָעוּ, *abstrahite cos*, Prov. VIII. 33. וַתִּפְרְעוּ, *et rejecistis*, Prov. I. 25. Niph. fut. יִפָּרַע, *abstrahitur*, *avertit se*, Prov. XXIX. 18. Hiph. præter. הִפְרִיעַ, *abstractionem* vel *aversionem fecerat*, sc. rex *Achas*, 2 Paral. XXVIII. 19. Futur. תַּפְרִיעוּ, *abstrahitis*, Exod. V. 4.

פֶּרַע, m. *coma*, Num. VI. 5. quia quo magis *nutritur*, eo magis *relegitur*.

פְּרָעָה, f. *ultio*: plur. פְּרָעוֹת, *ultiones*, Jud. V. 2. Constr. פַּרְעוֹת, Deut. XXXII. 42.

*פַּרְעֹשׁ, m. *pulex*: אַחֲרֵי פַּרְעֹשׁ אֶחָד, *post pulicem unum*, 1 Sam. XXIV. 15.

פָּרַץ *rupit*, *erupit*, *disrupit*, *irrupit*, *perrupit*, *rupturam fecit*, *effregit*: item *ursit*, *institit*, et tum cum præpos. בְּ construitur; estque significatio petita a פָּצַר, per literarum transpositionem. Quandoque est *copiæ* pro, *erumpere in multitudinem*; metaphora ab exundantibus aquis petita. Præt. פָּרַץ, *rupit* (*inimicos meos*), 2 Sam. V. 20. פָּרַצְתָּ, *perrupisti*, Gen. XXXVIII. 29. וּפָרַצְתָּ, *et erumpes* sc. *multitudine*, Gen. XXVIII. 14. etc. Futur. וַיִּפְרָץ־בּוֹ, *et institit in eum*, *ursit eum*, q. d. *irruit* vel *irrupit in eum*, 2 Sam. XIII. 25. וַיִּפְרְצוּ־בוֹ, *et institerunt apud eum*, 1 Sam. XXVIII. 23. Niph. particip. (*visio*) נִפְרָץ, *perrupta*, scil. *in publicum*, id est, *aperta*, 1 Sam. III. 1. Pyh. part. מְפֹרָצֶת, *disruptus*, Neh. I. 3. Hithp. part. הַמִּתְפָּרְצִים, *qui abrumpunt se*, (*qui abrumpentes se deficiunt a dominis suis*). 1 Sam. XXV. 10.

פֶּרֶץ, m. *ruptura*, *eruptio*, *irruptio*.

Plural. פְּרָצִים, *rupturæ*, Amos IV. 3. Aff. פְּרָצֵיהֶן, *rupturas earum*, Amos IX. 11. Fœm. בַּפְּרָצוֹת, *ad irruptiones* vel *rupturas*, Ezech. XIII. 5.

פָּרִיץ, m. *effractor, violentus, latro*, qui leges ac jura præfracta audacia *perrumpit*, Psalm. XVII. 4. Constr. וּפְרִיץ חַיּוֹת, *et violenta bestiarum*, Ies. XXXV. 9. Plural. הַמְעָרַת פָּרִצִים, *an ut spelunca effractorum?* Jer. VII. 11. Id est, λῃστῶν, *latronum*, Matth. XXI. 13.

מִפְרָצִים, m. pl. *rupturæ*: וְעַל־מִפְרָצָיו, *et super rupturis suis*, Jud. V. 17. id est, *locis præruptis*.

פָּרַק *rupit, abrupit, disrupit, dilacerarit: eripuit, liberavit, asseruit*: præter. וּפָרַקְתָּ עֻלּוֹ, *et abrumpes jugum ejus*, Gen. XXVII. 40. Partic. פֹּרֵק, *dilacerans*, Psal. VII. 3. *asserens, eripiens*, Thren. V. 8. Futurum, וַיִּפְרְקֵנוּ, *et asserit nos*, Ps. CXXXVI. 24. Chald. imper. פְּרֻק, *abrumpe*, Dan. IV. 24. Pih. particip. מְפָרֵק הָרִים, *perfringens montes*, 1 Reg. XIX. 11. Imper. פָּרְקוּ, *abrumpite*, Exod. XXXII. 2. Futur. יְפָרֵק, *perrumpet*, Zach. XI. 16. Hithp. præt. הִתְפָּרְקוּ, *rupti, fracti sunt (rami ejus)*, Ezech. XIX. 12. הִתְפָּרְקוּ, *abruperunt sibi*, vel *detraxerunt (inaures aureas)*, Exod. XXXII. 24.

פֶּרֶק, m. *diruptio, dilaceratio, laceratum*; Nah. III. 1. at Obad. ver. 14. ab hebræis exponitur *compitum*, quasi *viæ disruptio*. Rabbini *caput* in libris sic vocant.

פָּרָק, m. *frustum*: constr. וּפְרַק פִּגֻּלִים, *et fragmen* sive *frustum carnium abominandarum*, Ies. LXV. 4. pro quo legendum, juxta Masorethas, וּמְרַק. Vide radicem מָרַק.

מַפְרֶקֶת, f. *cervix, compages vertebrarum cervicis*, a *nodis* et *interruptionibus* sic dicta. Cum aff. מַפְרַקְתּוֹ, *cervix ejus*, 1 Sam. IV. 18.

פרר פָּרוּר, m. *cacabus*, Num. XI. 8. בַּפָּרוּר, *in cacabo*, Jud. VI. 19. Cum epenthesi א, פָּארוּר, *nigror ollaris, pallor livens*, juxta R. Salomonem, Joel II. 6. At juxta R. Aben Esram est a פֵּאֵר. Vide illic.

פָּרַשׁ *exposuit, explanavit, declaravit, explicuit*: infinit. לִפְרֹשׁ לָהֶם, *ad exponendum eis*, Lev. XXIV. 12. Niph. נִפְרַשׂ, *separari, dispergi, dissipari*. Part. צֹאנִי נִפְרָשׂוֹת, *ovium suarum dispersarum*, Ezech. XXXIV. 12. Pyh. præterit. פֹּרַשׁ, *expositum fuit*, Num. XV. 34. Particip. מְפֹרָשׁ, *explanatum*, loco adverbii, *explanate*, Neh. VIII. 8. Chald. מְפָרַשׁ, *explicate*, Esr. IV. 18. Hiph. ex alia significatione, fut. יַפְרִשׁ, *punget*, Prov. XXIII. 32.

פָּרָשׁ, masc. *eques*, quod equum *calcaribus* (quæ et hinc פְּרִישִׁים, Rabbinis dicuntur) *pungat*, Nah. III. 3. Aben Esra scribit ad Prov. XXIII. 32. » פרש dicitur בעבור הפרישים אשר ברגליו, *a calcaribus quæ sunt in pedibus ejus*. » Et in Pathach פָּרַשׁ, *equitis*, Ezech. XXVI. 10. ex forma daghessata פַּגַּג, שַׁדַּי. Plural. פָּרָשִׁים, *equites*, Genes. L. 9. Aff. וּפָרָשָׁיו, *et equitibus suis*, Ies. XXVIII. 28. Kimchi; *cuspidibus* (sive *dentibus*) *illius*, scil. הֶחָרוּץ, *tribulæ*, quæ sunt *acutæ* et *pungentes*. Sic esset pronomen affixum absque antecedente substantivo: nam *tribulæ* nomen non antecedit.

פֶּרֶשׁ, m. *fimus, stercus*, quasi *ventris expositum* dicas, Mal. II. 3. Aff. פִּרְשׁוֹ, *fimum ejus*, Exod. XXIX. 14.

פָּרָשָׁה, fœm. *expositio, explicatio.* Constr. וְאֵת פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף, *et expositionem argenti*, Esth. IV. 7. וּפָרָשַׁת גְּדֻלַּת מָרְדֳּכַי, *et explicatio amplitudinis Mordechai*, Esth. X. 2.

פָּרַשׂ *pandit, expandit, explicavit, extendit.* Præt. פָּרַשׂ עָנָן, *expandit nubem*, Psal. CV. 39. וּפָרַשְׂתָּ, *et expandes*, Job XI. 13. Part. רֶשֶׁת פּוֹרֵשׂ, *rete pandit*, Prov. XXIX. 5. Aliam significationem vide in פָּרַס. Part. præteritum, פָּרֻשׂ, *expansum*, Joel II. 2. etc. Niph. fut. יִפָּרֵשׂוּ, *dispandentur*, Ezech. XVII. 21. id est, *dispergentur.* Pih. præt. וּפֵרַשׂ יָדָיו, *et expandet manus suas*, Ies. XXV. 11. פֵּרַשְׂתִּי, *expandi (vos)*, Zach. II. 10. פֵּרְשָׂה, *expandit*, Thren. I. 17. etc.

מִפְרָשׂ, m. *extensio.* Plur. constr. מִפְרְשֵׂי־עָב, *extensiones nubis*, Job XXXVI. 29.

פַּרְשֶׁגֶן m. Chald. *exemplum, exemplar.* פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא, *exemplar epistolæ*, Esr. IV. 11. Vide et VII. 11.

פַּרְשְׁדֹנָה *podex*, Jud. III. 22. Secundum paraphrasten Chaldæum est compositum ex פֶּרֶשׁ, *fimus*, et ex שְׁדֵי vel שָׁדָה, *effudit*, quasi dicas *locum effusionis excrementi*; vel simpliciter, *excrementum*: ut Chaldæus, אוּכְלֵיהּ, quod sic aliquando *cibum concoctum* et *excrementum digestum* significat.

פַּרְשֵׁז Pih. *expandit*: præterit. פַּרְשֵׁז עָלָיו עֲנָנוֹ, *expandit super eum nubem suam*, Job XXVI. 9. et Pathach est loco Chirek, ex forma chaldaica; cui simile vide in קִיר.

פְּרָת masc. *Euphrates*, fluvius quartus paradisi, Gen. II. 14. græce Εὐφράτης, quod putant factum ex הוּא פְּרָת. Talmudici: « *quare vocatur* פְּרָת? שֶׁמֵּימָיו פָּרִים וְרָבִים, *quia aquæ eius fructificant et crescunt.* »

פַּרְתְּמִים, m. pl. *proceres, præfecti, dominatores*, Dan. I. 3. Esth. I. 3. R. Salomon scribit, lingua persica esse idem quod שלטונים, *dominatores.*

פָּשָׂה *expandit, diffudit se*: præt. פָּשָׂה הַנֶּגַע, *diffudit se plaga*, Levit. XIII. 5. פָּשְׂתָה, *diffudit se*, ver. 8. Futur. et infin. פָּשֹׂה יִפְשֶׂה, *diffundendo diffudit se*, ver. 35.

פָּשַׁח Pih. *discerpsit, discidit.* Futurum, וַיְפַשְּׁחֵנִי, *et discerpsit me*, Thren. III. 11. proprie chaldaicum est: ut, וּפַשַּׁח שְׁמוּאֵל, *et discerpsit Samuel (Agagum)*, 1 Sam. XV. 33. Syriace, דִּלְמָא נְפַשְּׁחוּנֵהּ, *ne forte discerperent eum*, Act. XXIII. 10. et alibi.

פָּשַׁט *exuit, detraxit, nudavit, spoliavit: irruit, irrupit, diffudit se, grassatus est*: construitur cum accusativo, et præpos. עַל, אֶל, et בְּ. Præt. פָּשַׁט, *irruit (latro)*, Hos. VII. 1. וּפָשַׁטְתָּ, *et irrues*, Jud. IX. 33. פָּשַׁטְתִּי, *exui (tunicam meam)*, Cant. V. 3. Infinitiv. פְּשֹׁטָה, *spoliare*, Ies. XXXII. 11. pro לִפְשׁוֹט, cum ה paragogico, antecedente Cholem præter normam: est autem infinitivus pro imperativo, פְּשׁוֹטְנָה, *spoliate.* Simile vide in ערה. Pih. infin. לְפַשֵּׁט, *ad spoliandum*, 1 Sam. XXXI. 8. Hiph. præt. הִפְשִׁיט, *detraxit*, Job XIX. 9. וְהִפְשִׁיט, *et detrahet*, sc. *pellem*, id est, *excoriabit*, Lev. I. 6. וְהִפְשִׁיטוּ, *et exuent (te)*, Ezech. XVI. 39. Hithp. futur. וַיִּתְפַּשֵּׁט, *et exuit se*, 1 Sam. XVIII. 4.

פָּשַׁע *defecit, prævaricatus est, rebellavit:* latius patet, quam מָרַד. Aben Esra scribit ad Hos. XIV. 10. esse פוֹשְׁעִים illos שיוצאים מהרשות, *qui egrediuntur ex potestate*, qui ex potestate legitimi magistratus se eximunt, eique se opponunt. Vide Kimchium, Psal. XXV. 7. Sæpius construitur cum בְּ, quasi dicas, *rebellare in* vel *contra aliquem*. Præt. פָּשַׁע בִּי, *rebellavit contra me*, *defecit a me*, 2 Reg. III. 7. פָּשְׁעוּ־בָךְ, *defecerunt a te*, 1 Reg. VIII. 50. Niph. præter. vel partic. אָח נִפְשָׁע, *frater defectione læsus* vel *offensus*, vel, *frater deficiens*, *rebellans*, Prov. XVIII. 19.

פֶּשַׁע, m. *defectio, rebellio, prævaricatio*. Kimchi, Psalm. XXV. 7. explicat per מֶרֶד, *rebellionem*, id est, *peccatum quod scienter et contumaciter committitur*. Cum aff. פִּשְׁעוֹ, *defectionis suæ*, Ezech. XXXIII. 12. Plur. פְּשָׁעִים, *prævaricationes*, Prov. X. 12. Construct. פִּשְׁעֵי, Amos I. 3. Aff. פְּשָׁעֶיךָ, *prævaricationes tuas*, Ies. XLIII. 25. פִּשְׁעֵיהֶם, *rebellionibus eorum*, 1 Reg. VIII. 50.

פָּשַׂע *incessit, gressus, ingressus est.* Futur. אֶפְשְׂעָה בָהּ, *ingrediar contra eam*, Ies. XXVII. 4.

פֶּשַׂע, m. *passus, gressus, gradus*, 1 Sam. XX. 3.

מִפְשָׂעָה, f. *gradatio, gradificatio*, proprie; *coxendix*, quod ibi gressus incipit, עַד־הַמִּפְשָׂעָה, *usque ad coxendices*, 1 Par. XIX. 4. id est, *ad nates*, quæ pro more Scripturæ sic honeste appellantur. In Samuele pro hac voce est, עַד־שְׁתוֹתֵיהֶם, quod idem valet, 2 Sam. X. 4.

פָּשַׂק *divaricavit:* partic. פֹּשֵׂק, *divaricans labia sua*, Prov. XIII. 3. Pih. futur. וַתְּפַשְּׂקִי, *et divaricasti (pedes tuos)*, Ezech. XVI. 25.

פְּשַׁר Chald. *interpretatus est:* infin. לְמִפְשַׁר, *interpretari*, Dan. V. 16. Pahel particip. מְפַשַּׁר, *interpretans*, Dan. V. 12. Est ab hebræo פֵּרַשׁ, per metathesin literarum; vel a פָּתַר, per commutationem שׁ et ת.

פְּשַׁר, m. et emph. פִּשְׁרָא, *interpretatio*, Dan. IV. 3. וּפִשְׁרָא נְהַחֲוֵא, *et interpretationem indicabimus*, Dan. II. 4. Aff. וּפִשְׁרֵהּ, *et interpretationem ejus*, Dan. II. 36. pro quo bis scribitur פִּשְׁרָא, IV. 15. et V. 8. Plur. פִּשְׁרִין לְמִפְשַׁר, *interpretationes interpretari*, Dan. V. 16.

פֵּשֶׁר m. *interpretatio*, Eccl. VIII. 1.

פשת פִּשְׁתָּה, fœm. *linum*, Ies. XLII. 3. Exod. IX. 31. Aff. וּפִשְׁתִּי, *et linum meum*, Hos. II. 9. contracte pro פִּשְׁתָּתִי; cui simile vide in בוז inter. nomina. Plur. פִּשְׁתִּים, *lina*, Ies. XIX. 8. לְפִשְׁתִּים, *linorum*, id est, *lineorum*, Lev. XIII. 48. Construct. בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ, *in linis ligni*, Jos. II. 6. id est, *in stipulis lini*, per hypallagen, quasi a singulari פִּשְׁתָּה.

פתא פִּתְאֹם, *subito*, *repente*, Malach. III. 1. Referunt ad פתה, et ם utroque modo est formativum, ut in adverbio שִׁלְשֹׁם.

פְּתִיגִיל masc. *toga muliebris exterior*, Ies. III. 24. Vestis tenuis ac subtilis phrygionica, quæ ponebatur super omnes vestes, scribit Aben Esra. R. Salomon cum Talmudicis, *semicinctum, ventrale*, exponit.

פִּתְגָם m. Chald. et emphatice, פִּתְגָמָא, *verbum, sermo, narratio, res, negotium*, late ut דָּבָר hebræis. עַל־דְּנָה פִּתְגָם, *super hoc negotio*, Dan.

III. 16. פִּתְגָמָא, *narrationem*, Esr. V. 7. Hinc hebraice est *sententia*, *decretum*, Eccl. VIII. 11. Esth. I. 20.

פָּתָה *seductus*, *pellectus*, *persuasus fuit*, tam in bonum quam in malum. Part. פֹּתֶה, vide inter nomina. Fut. יִפְתֶּה, *seducatur*, Deut. XI. 16. וַיִּפְתְּ, *et pellectum est* (*cor*), Job XXXI. 27. Niph. præter. נִפְתָּה, *pellectum fuit*, Job XXXI. 9. Fut. וָאֶפָּת, *et pellectus sum*, Jer. XX. 7. Pih. פִּתָּה, *pellexit*, *allexit*, *decepit blandiendo*: hinc juxta quosdam præteritum irregulare, וְהַפִּתִּית, *et numquid pellecturus esses?* Prov. XXIV. 28. quasi dicas, *minime debes pellicere quemquam labiis tuis, ut des falsum testimonium*: at negat Elias Levita copulam ו ante ה interrogativum poni: vide in פתח amplius. פִּתִּיתַנִי, *pellexisti me*, Jerem. XX. 7. Particip. מְפַתֶּיהָ, *pellecturus sum eam*, Hos. II. 16. ubi est י loco tertiæ radicalis ה, quæ alias solet abjici. Pyh. futur. יְפֻתֶּה, *pellectus fuerit*, Ezech. XIV. 9. יְפֻתֶּה קָצִין, *pellicietur princeps*, Prov. XXV. 15. Hiph. futurum, per apocopam, יַפְתְּ, *dilatet*, juxta paraphrasten Chaldæum et plerosque hebræos, Genes. IX. 27. nam ita hoc verbum Chaldæis usurpatur. Quidam, *alliciet*, scil. ut suo tempore ad cultum Dei et tentoria Sem, (id est, *ad ecclesiam*) accedat.

פֹּתֶה, m. *simplex*, *fatuus*, *imperitus*, qui facile pellicitur et blanditiis seducitur, Job V. 2. וּלְפֹתֶה שׂפָתָיו, *et simplici labiis suis*, Prov. XX. 19. fœmin. יוֹנָה פוֹתָה, *columba simplex*, *fatua*, Hos. VII. 11.

פֶּתִי, m. idem: et substantive, *fatuitas*, *simplicitas*, Prov. I. 22. Plur. פְּתָיִם, *fatui*, Prov. I. 22. pro פְּתָיִים, ut sequitur. פְּתָיִים, *simplices*, Psalm. CXIX. 130. Et cum epenthesi Aleph, פְּתָאִים, Prov. IX. 6.

פְּתַיּוּת, fœm. *fatuitas*, *simplicitas*, Prov. IX. 13.

פְּתָא, masc. Chald. *latitudo*. Cum affixo, פְּתָיֵהּ, *latitudo ejus*, Esr. VI. 3.

פָּתַח *aperuit*: metaphorice, *solvit*, *retexit*, *pandit*, *explicavit*: *strinxit*, cum de gladio dicitur. Præter. פָּתַח, *solvebat*, Ies. XIV. 17. וּפָתַחְתָּ, *et aperies*, 2 Reg. IX. 3. etc. Niph. præter. נִפְתַּח, *solvetur*, Ies. V. 27. נִפְתְּחוּ, *aperti sunt*, Ezech. I. 1. Particip. נִפְתָּח, *apertus*, Zach. XIII. 1. Infinit. לְהִפָּתַח, *ad solvendum*, Ies. LI. 14. Fut. יִפָּתַח, *aperietur*, Ezech. XLIV. 2. Pih. פִּתַּח, *aperuit*, *solvit*: *sculpsit*, *insculpsit*; *sulcavit*. Præter. פִּתַּח, *solvit*, Job XXX. 11. Et intransitive, פִּתַּח, *aperuit se* (*prima uva*), Cant. VII. 13. quasi pro passivo פֻּתַּח positum: et sic accipiendum tradunt, Ies. XLVIII. 8. et LX. 11. וּפִתַּח, *cum insculpsisset*, 2 Par. III. 7. Fut. יְפַתַּח, *sulcabit*, *proscindet*, quasi dicas, *aperiet terram*, Ies. XXVIII. 24. Pyh. part. מְפֻתָּחֹת, *sculptos*, Exod. XXXIX. 6. Chald. præterit. passivum Pehil, פְּתִיחוּ, *aperti sunt*, Dan. VII. 10. Particip. plural. פְּתִיחָן, *apertæ*, Dan. VI. 11. Hithp. imp. הִתְפַּתְּחִי, *explica*, *solve te*, Ies. LII. 2.

פֶּתַח, m. *janua*, *ostium*, *fores*; et semel cum Tzere, פֵּתַח, *aditus*, *ingressus*, Psalm. CXIX. 130. Cum aff. פִּתְחוֹ, *januam suam*, Prov. XVII. 19. Plur. פְּתָחִים, *ostia*, Prov. VIII. 3. Construct. פִּתְחֵי, Ies. XIII. 2. Aff. פְּתָחָי, *foribus meis*, Prov. VIII. 34.

וּכְפִתְחֵיהֶן, *et sicut ostia eorum*, Ezech. XLII. 11. בִּפְתָחֶיהָ, *in ostiis suis*, Mich. V. 5. R. Salomon, *in ostiis provinciarum:* Aben Esra, *ensibus suis*, ex significatione nominis sequentis.

פְּתִיחוֹת, f. pl. *stricti gladii*, Psal. LV. 22.

פִּתּוּחַ, masc. *sculptura*, *cælatura*, 2 Par. II. 14. Affix. מְפַתֵּחַ פִּתּוּחָהּ, *sculpturus sculpturam ejus*, Zach. III. 9. Plural. לְפַתֵּחַ פִּתּוּחִים, *ad sculpendum sculpturas*, 2 Paral. II. 7. Constr. פִּתּוּחֵי חֹתָם, *sculpturis sigilli*, Exod. XXVIII. 11. Aff. פִּתּוּחֶיהָ, *sculpturas ejus*, Psal. LXXIV. 6.

פִּתְחוֹן, m. *apertio*, *apertura*, Ezech. XXIX. 21.

מַפְתֵּחַ, m. *clavis*, ab *aperiendo*, Ies. XXII. 22.

מִפְתָּח, m. *apertio:* constr. וּמִפְתַּח שְׂפָתַי, *apertio labiorum meorum*, Prov. VIII. 6.

פתל Niph. נִפְתַּל, *luctari*, *contorqueri*, *intorqueri*, ut fit luctando. Præter. נִפְתַּלְתִּי, *luctata sum*, Gen. XXX. 8. Part. נִפְתָּל, *contortum*, *distortum*, Prov. VIII. 8. Plural. וַעֲצַת נִפְתָּלִים, *et consilium obtortorum* vel *reluctantium*, Job V. 13. Hithp. fut. עִם־עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל, *cum perverso eluctaris*, Psalm. XVIII. 27. id est, *luctaris cum eo*, *donec deviceris*, Aben Esra: vel juxta significationem participii, *cum perverso distortum te exhibes*, hoc est, *reddis ipsi juxta vias ipsius distortas*, ut Pharaoni: sic, *derisores ipse deridet*, Prov. III. 34. id est, *reddit ipsis*, *ut in sua derisione corruant*, R. Salomon. Ceterum, 2 Sam. XXII. 27. scribitur תִּתַּפָּל, contracte pro תִּתְפַּתָּל, ut sc. sit conjugium inter hoc verbum et præcedentia, תִּתַּמָּם, תִּתָּבָר, ut R. Salomon loquitur.

פְּתִיל, m. *filum*, *funiculus*, *panniculus contortus: vitta, sudarium.* צָמִיד פָּתִיל עָלָיו, *conjunctus panniculus super eo*, Num. XIX. 15. Constr. עַל־פְּתִיל תְּכֵלֶת, *cum vitta hyacinthina*, Exod. XXVIII. 37. פְּתִיל תְּכֵלֶת, *filum hyacinthinum*, Num. XV. 38. פְּתִיל־הַנְּעֹרֶת, *filum stupæ*, Jud. XVI. 9. Affix. וּפְתִילֶךָ, *et sudarium tuum*, Gen. XXXVIII. 18. alii, *linteum capitis;* alii, *pallium*, explicant. Plural. וְהַפְּתִילִים, *et fasciæ*, *lintea* vel *sudaria*, Genes. XXXVIII. 25. פְּתִלִם, *filamenta*, Exod. XXXIX. 3. defective sine Jod.

פְּתַלְתֹּל, m. *contortissimum*, Deut. XXXII. 5.

נַפְתּוּלִים, m. pl. *luctationes*, constr. נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים, *luctationibus Dei*, Gen. XXX. 8. id est, *maximis;* vide similem locutionem in לַהַב.

פֶּתֶן m. *aspis*, Psalm. LVIII. 5. Plur. וְראֹשׁ פְּתָנִים, *et venenum aspidum*, Deut. XXXII. 33. Quando senescit, surdescit; nec audit vocem incantantium: R. Salomon ad Ies. XI. 8.

מִפְתָּן, m. *limen*, *inferius* proprie, Soph. I. 9. Construct. עַל־מִפְתַּן דָּגוֹן, *super limen Dagonis*, 1 Sam. V. 5.

פֶּתַע *repente*, *momento*, *ad momentum*, *derepente:* בְּפֶתַע פִּתְאֹם *repente*, *subito*, Numer. VI. 9. sic, לְפֶתַע פִּתְאֹם, Ies. XXIX. 5. aut versim, פִּתְאֹם לְפֶתַע, Ies. XXX. 13. quæ *rem maxime improvisam* et *subitam* denotant.

פָּתַר *interpretatus est*, Genes. XL. 22. Partic. פֹּתֵר, *interpres*, Gen. XLI. 8. Infin. לִפְתֹּר, *ad interpretan-*

dum, ver. 15. וַיִּפְתָּר־לָנוּ, *et interpretatus est nobis*, ver. 12.

פִּתְרוֹן, masc. *interpretatio*, Gen. XLI. 11. Affix. פִּתְרוֹנוֹ, *interpretatio ejus*, Gen. XL. 12. Plur. פִּתְרוֹנִים, Gen. XL. 8.

פַּתְשֶׁגֶן masc. *exemplum*, *exemplar*: פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב, *exemplar scripti istius*, Esth. III. 14. idem quod supra, פַּרְשֶׁגֶן.

פָּתַת *fregit*: infinitiv. פָּתוֹת, *frangendo*, Lev. II. 6. Hiph. præter. וַהֲפִתִּיתָ, *et (ne) confringas*, *atteras*, pro הֲפִתּוֹתָ, Prov. XXIV. 28. Compositum est ex hujus verbi forma et ex פָּתָה: vide illic.

פַּת, f. *frustum*, *buccea*, *buccella*, *portio*, quasi *fragmentum* dicas. פַּת־לֶחֶם, *frustum panis*, Gen. XVIII. 5. מִפִּתּוֹ, *de buccella ejus*, vel *de frusto panis ejus*, 2 Sam. XII. 3. פִּתְּךָ, *buccam tuam*, Prov. XXIII. 8. Plural. כְּפִתִּים, *tamquam frusta*, Psalm. CXLVII. 17.

פְּתוֹתִים, m. pl. *frusta*: construct. וּבִפְתוֹתֵי לֶחֶם, *et pro frustulis panis*, Ezech. XIII. 19.

צ

צאל צֶאֱלִים, m. pl. *umbrosa*, *umbrosæ arbores*, Job XL. 21. 22. quod non aliene ad צָלַל referunt, ut א sit loco literæ geminandæ, quod et alias fit: vide illic.

צאן c. *oves*, *grex*, *greges*, *ovium* sc. et *caprarum*, minorum pascualium utriusque speciei; et semper *collective* sumitur. Inde et cum plurali construitur: צאן שְׁלֹשֶׁת־אֲלָפִים, *ovium tria millia*, 1 Sam. XXV. 2. צאן אוֹבְדוֹת, *oves pereuntes*, *perditæ*, Jer. L. 6. Aff. צֹאנוֹ, *oves suas*, Gen. XXXI. 19. צֹאנָם, *greges eorum*, Gen. XXXIV. 28. Hinc anomalum, cum א mobili et transposito, לְצֹנַאֲכֶם, *pro gregibus vestris*, Num. XXXII. 24. et aliter, צֹנֶה, *oves*, *greges*, Psal. VIII. 8.

• צַאֲנָן, m. *pecorosus locus*, Mich. I. 11. Proprium nomen urbis est.

• צָב, vide infra in צבה.

צבא צְבָה, Chald. *voluit*, *optavit*, *cupivit*. Præterit. צְבִית, *volui*, Dan. VII. 19. Partic. דִּי־הֲוָה צָבֵא, *quem erat volens*, *quem volebat*, Dan. V. 19. Infinit. כְּמִצְבְּיֵהּ, *secundum velle suum*, *pro voluntate sua*, Dan. IV. 32. Futur. יִצְבֵּא, *voluerit*, Dan. IV. 14.

צְבוּ, f. Chald. per apocopam, pro צְבוּת, *voluntas*, Dan. VI. 18.

צָבָא *militare*, *ministrare*, *turmatim concurrere*. Præter. בְּמַרְאוֹת הַצֹּבְאוֹת, *cum vel ex speculis mulierum ministrantium*, sive *turmatim convenientium*, אֲשֶׁר־צָבְאוּ, *quæ turmatim congregabant se*, Exod. XXXVIII. 8. sic 1 Sam. II. 22. Part. הַצֹּבְאִים, *qui militaverant*, Num. XXXI. 42. Hinc contractum, צֹבֶיהָ, *militantes contra eam*, Ies. XXIX. 7. pro צֹבְאֶיהָ. Infin. לִצְבֹּא, *ad militandum*, *ad obeundum ministerium*, Num. IV. 23. Futur. וַיִּצְבְּאוּ, *et militarunt*, Num. XXXI. 7. Hiph. *exercitum conseri-*

bere : militem facere : part. הַמַּצְבִּא, *qui exercitum conscribebat*, 2 Reg. XXV. 19.

צָבָא, m. *exercitus*, *militia : tempus militiæ*, Job VII. 1. Semel, מִצָּבָה, *propter exercitum*, cum ה loco א, Zach. IX. 8. Constr. צְבָא יִשְׂרָאֵל, *exercitus Israel*, 1 Reg. II. 32. Affix. צְבָאָם, *exercitus eorum*, Gen. II. 1. צְבָאִי, *militiæ meæ*, id est, *præfiniti temporis militiæ*, quam in hac vita milito, Job XIV. 14. sic צְבָאָהּ, *tempus præfinitum ejus*, Ies. XL. 2. Plur. cum aff. צְבָאָיו, *exercitus ejus*, Psal. CIII. 21. Et fœm. יְהוָה צְבָאוֹת, *Dominus exercituum*, Psalm. XXIV. 10. Aliam ejus significationem vide in sequenti radice. Constr. צִבְאוֹת, Exod. XII. 41. Aff. אֶת־צִבְאֹתַי, *exercitus meos*, Exod. VII. 4.

צָבָה *intumuit :* præterit. צָבְתָה בִטְנָהּ, *intumuit venter ejus*, Num. V. 27. Participium, צָבֶה, vide in præcedenti radice. Hiph. infin. לַצְבּוֹת, *ad tumidum reddendum*, Num. V. 22. pro לְהַצְבּוֹת.

צָב, m. *tumidum*, *tumens :* metaphorice, *concameratum*, Num. VII. 3. *bufo, testudo*, quia ejus operimentum concameratum est, Lev. XI. 29. Plur. צַבִּים, *(currus) camerati*, Ies. LXVI. 20. Fœm. צָבָה, *tumens*, Num. V. 21.

צְבִי, m. *decus, gloria, ornamentum*, sic dicta, quod hæc animum *tumidum* reddant. לַעֲטֶרֶת צְבִי, *pro corona decoris*, Ies. XXVIII. 5. וְאֶל־הַצֶּבִי, *et versus decus ipsum*, Dan. VIII. 9. id est, *Judæam*, quæ hoc elogio aliquoties appellatur, ut 2 Sam. I. 19. Ezech. XX. 6. et Dan. XI. 16. Et secundum aliam significationem, *caprea*, *capreolus*, Deuter. XII. 22. et XIV. 5. 1 Reg. IV. 23. Plur. הַצְּבָיִם, *caprearum*, 2 Sam. II. 18. et deficit in eo י plurale ; sic etiam cum epenthesi א, וְכִצְּבָאִים, *et sicut capreæ*, 1 Par. XII. 8. Similis flexio in פְּתִי, de quo in פָּתָה. Et fœmin. צְבִיָּה, *caprea*, Cant. IV. 5. Plural. בִּצְבָאוֹת, *cum capreis*, Cant. II. 7.

צָבַט *porrexit :* fut. וַיִּצְבָּט־לָהּ, *et porrexit ei*, Ruth II. 14. Targum, וְאוֹשִׁיט.

צָבַע *pinxit*, *tinxit*, *coloravit :* Chaldæis usitatius est. Part. Pahul, הַעַיִט צָבוּעַ, *avis colorata*, Jer. XII. 9. id est, *fœdata sanguine*, juxta R. Salomonem : vel, *digitata*, hoc est, *rapax*, *uncis unguibus* in prædam involans, ex significatione nominis אֶצְבַּע quod sequitur. Chald. part. Pahel, מְצַבְּעִין, *tingunt*, *intingunt*, Dan. IV. 22. Ithpeh. יִצְטַבַּע, *tingatur*, Dan. IV. 12.

צֶבַע, m. *color, tinctura : versicolor*, *coloratum*. Plur. שְׁלַל צְבָעִים, *præda versicolorum*, Jud. V. 30.

אֶצְבַּע, f. *digitus*, a *pingendo*. Aff. אֶת־אֶצְבָּעוֹ, *digitum suum*, Lev. IV. 6. Plural. אֶצְבָּעוֹת, *digiti*, Jer. LII. 21. Constr. וְאֶצְבְּעוֹת יָדָיו, *et digiti manuum ejus*, 2 Sam. XXI. 20. Aff. אֶצְבְּעֹתֶיךָ, *digitorum tuorum*, Psal. VIII. 4. Chald. plur. אֶצְבְּעָן, *digiti*, Dan. V. 5. emph. אֶצְבְּעָתָא, Dan. II. 41. Constr. וְאֶצְבְּעָת רַגְלַיָּא, *et digiti pedum*, Dan. II. 42. Porro digitorum nomina apud Talmudicos hæc recensentur : זֶרֶת, *minimus :* קְמִיצָה, *anularis :* אַמָּה, *medius :* אֶצְבַּע, *index :* גּוּדָל, *pollex*. Quærunt etiam, *quare sint*, משופות כיתדות, *acuti instar clavorum ?* respondent : שאם ישמע אדם דבר

שאינו הגון יניח אצבעותיו באזניו *ut si audiat homo verbum inhonestum, infigat digitos suos in aures suas, ne illud audiat:* Ketubhin fol. 5. 2.

צָבַר *congessit, collegit, coacervavit, congregavit:* fut. יִצְבֹּר, *congregat*, Psal. XXXIX. 7. וַתִּצְבָּר־כֶּסֶף, *et coacervaverit argentum*, Zach. IX. 3. צִבֻּרִים, m. pl. *acervi*, 2 Reg. X. 8.

צֶבֶת m. *manipulus, fasciculus:* plural. מִן־הַצְּבָתִים, *de manipulis*, Ruth II. 16.

* צדא. Vide mox infra in צְדִיָּה.

צד צדד. צַד. m. *latus:* עַל־צַד, *ad latus*, Ies. LX. 4. Aff. מִצִּדּוֹ, *ex latere ejus*, 1 Sam. VI. 8. צִדָּה, *ad latus ejus*, 1 Sam. XX. 20. cum defectu Mappik. Plural. לְצִדִּים, *ad latera*, Jud. II. 3. id est, *in flagella ad latera vestra*, ex Jos. XXIII. 13. alii, *in vepres ad latera:* alii, *in retia*, quasi pro צְדִים, vocali longa in brevem et Daghesch conversa, ut fit quoque in צִנִּים. Chaldæus מְעִיקִין, *hostes*, quasi legerit צָרִים, cum ר. Construct. צִדֵּי, *latera*, Exod. XXVI. 13. Affix. בְּצִדֵּיכֶם, *in lateribus vestris*, Jos. XXIII. 13. Chald. לְצַד, *ad latus, adversus, contra*, Dan. VII. 25. מִצַּד, *a latere, ex parte, ratione, propter*, Dan. VI. 5.

צָדָה *quærere, venari:* includit certum consilium et propositum. Præter. צָדָה, *quæsierit*, Exod. XXI. 13. Particip. צֹדֶה, *venaris*, 1 Sam. XXIV. 12. Niph. נִצְדָּה, *vastari, desolari*, ex usu chaldaico: præterit. נִצְדּוּ, *desolatæ sunt*, Soph. III. 6.

צְדִיָּה, fœm. *industria, propositum, studium certum* quo aliquid agere conamur. בְּלֹא צְדִיָּה, *absque proposito, non de industria*, Numer. XXXV. 22. בִּצְדִיָּה, *de industria*, ver. 20. Chald. הַצְדָא, *num de industria? an certo consilio?* Dan. III. 14. vel *verumne est? verene?* juxta Aben Esram.

צָדַק *justificari, justum esse, haberi* vel, *asserere se.* Præt. צָדַקְתָּ, *justus es*, Job XXXIII. 12. וְצָדַקְתִּי, *et si justus sim*, Job X. 15. Fut. אִם־אֶצְדָּק, *si justum assererem me*, Job IX. 20. Niph. præterit. וְנִצְדַּק, *et justificabitur*, Dan. VIII. 14. Pih. צִדֵּק, *justificavit, justum asseruit:* præterit. צִדְּקָה, *justificat*, Jer. III. 11. Infinit. עַל־צַדְּקוֹ נַפְשׁוֹ, *eo quod justificaret, justam assereret animam suam*, Job XXXII. 2. בְּצַדֶּקְתֵּךְ, *quum justifices tu*, Ezech. XVI. 52. ex forma paragogica צַדְּקָה. Futur. וַתְּצַדְּקִי, *et justificasti (sorores tuas)*, Ezech. XVI. 51. Hiph. הִצְדִּיק, *justificavit, justum pronunciavit, absolvit:* præt. וְהִצְדַּקְתִּיו, *et justum pronunciarem ipsum*, 2 Sam. XV. 4. Particip. מַצְדִּיק רָשָׁע, *absolvens improbum*, Prov. XVII. 15. etc. Hithp. fut. נִצְטַדָּק, *justificabimus nos*, Gen. XLIV. 16.

צַדִּיק, m. *justus*, Gen. VI. 9. Plur. צַדִּיקִים, *justi*, Psal. I. 5. Et defective, הַצַּדִּקִם, *justos*, Gen. XVIII. 24.

צֶדֶק, m. *justitia*, Deut. XVI. 20. Cum aff. צִדְקוֹ, *justitiam ejus*, Psal. L. 6. צִדְקֶךָ, *justitiam tuam*, Psalm. XXXV. 28. Addebatur aliquando regum nominibus; ut, מַלְכִּי־צֶדֶק, Gen. XIV. 18. אֲדֹנִי־צֶדֶק, Jos. X. 1. ubi hebræi scribunt, fuisse tunc commune nomen regum Jerusalem, ut aliquando פַּרְעֹה, regum ægyptiorum.

צְדָקָה, f. *justitia*, Ies. XLV. 23. Apud Rabbinos etiam est *eleemosyna*, quod *justum* sit, et *justitiæ symbolum*, pauperibus succurrere. Chald. בְּצִדְקָה, *justitia*, Dan. IV. 24. Construct. צִדְקַת, Ezech. XVIII. 20. Aff צִדְקָתוֹ, *justitiam ejus*, Psalm. XXII. 32. Plural. עֹשֵׂה צְדָקוֹת, *exercens justitias*, Psal. CIII. 6. Constr. צִדְקוֹת, Mich. VI. 5. Aff. צִדְקוֹתֵינוּ, *justitiæ nostræ*, Ies. LXIV. 5.

צהב צָהֹב, m. *fulvus*, Levit. XIII. 30. Jonathan, *splendens ut aurum;* nam convenit cum זָהָב, commutatis ז et צ, ut in עָלַז et עָלַץ. Hoph. particip. מֻצְהָב, *fulgens*, Esr. VIII. 27.

צָהַל *hinnivit:* verbum equorum proprium, ex lætitia et lascivia hinnientium: metaphorice hominibus tribuitur, pro, *claram*, *lætam vocem edere*, *jubilare*. Præterit. צָהֲלוּ, *hinnient*, Ies. XXIV. 14. צָהֲלָה, *jubilabat*, Esth. VIII. 15. Imperativ. צַהֲלוּ, *jubilate*, Jer. XXXI. 7. צַהֲלִי קוֹלֵךְ, *claram ede vocem tuam*, Ies. X. 30. Fut. אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ יְצַהֵלוּ, *ad uxorem proximi sui adhinniunt*, Jerem. V. 8. Hiph. infinit. לְהַצְהִיל פָּנִים, *lætam efficiendo faciem*, Psal. CIV. 15.

מִצְהָלוֹת, f. pl. *hinnitus:* constr. מִקּוֹל מִצְהֲלוֹת אַבִּירָיו, *a sono hinnituum robustorum ejus*, Jer. VIII. 16. Aff. וּמִצְהֲלוֹתַיִךְ, *et hinnitus tui*, Jer. XIII. 27.

צהר צֹהַר, m. *lumen*, *splendor*, *fenestra*, Genes. VI. 16. sic dicta, quod *lucem transmittit*. Verbum צְהַר, *lucere*, chaldæis usitatum est.

צָהֳרַיִם, m. dual. *meridies*, quia diem *in duas partes æquas* dividit, et *geminæ lucis*, antemeridianæ scilicet et vespertinæ, medium est interstitium et terminus. Est autem formæ אָזְנַיִם, ac proinde primum Kametz est breve. בְּעֵת צָהֳרָיִם, *tempore meridiano*, Jer. XX. 16. בַּצָּהֳרָיִם, *in meridie*, Gen. XLIII. 16.

יִצְהָר, masc. *oleum*, a *pellucido colore*, 2 Reg. XVIII. 32. Aff. וְיִצְהָרֶךָ, *et oleum tuum*, Deut. VII. 13.

הִצְהִיר, Hiph. *oleum facere*, vel *exprimere*. Futur. יַצְהִירוּ, *oleum exprimunt*, Job XXIV. 11. Aben Esra scribit, sic dici, quia oleum accensum lucem facit ut meridies.

* צוֹא, צוֹאָה, *excrementum:* vide in יָצָא.

* צַוָּאר, vide infra in צוּר.

צוד *venatus est:* præterit. צָדוּ צְעָדֵינוּ, *venati sunt gressus nostros*, Thren. IV. 18. et est Milrah præter morem, aut est a צָדָה. Part. הַצָּד, *qui venatus est*, Gen. XXVII. 33. etc. Pih. part. מְצֹדְדוֹת, *venamini*, Ezech. XIII. 20. Infin. לְצוֹדֵד, *ad venandum*, ver. 18. Futur. תְּצוֹדֵדְנָה, *venamini*, ibid. Hithp. præt. הִצְטַיַּדְנוּ, *in viaticum sumpsimus*, Jos. IX. 12. ex significatione sequentis nominis צַיִד.

צַיָּד, m. *venator:* plur. צַיָּדִים, *venatores*, Jer. XVI. 16.

צַיִד, masc. *venatio:* Genes. X. 9. Item, *esca*, *viaticum*, *commeatus*, Neh. XIII. 15. Construct. צֵיד חַיָּה, *venationem bestiæ*, Levit. XVII. 13. Affix. צֵידוֹ, *venationem suam*, Prov. XII. 27.

צֵידָה, צֵדָה, fœm. *viaticum*, Gen. XLII. 25. Jos. IX. 11.

מָצוֹד, masc. *rete*, proprie *venatorium*. Cum aff. וּמְצוּדוֹ, *et rete suum*, Job XIX. 6.

מְצוּדָה, f. *venatio*, Ezech. XIII. 21.

sagena : affix. בְּמְצוּדָתִי, *sagena mea*, Ezech. XII. 13. Vide in מצד.

מָצוֹד, m. *rete*, juxta Aben Esram; *præsidium*, *munitio*, juxta R. Salomonem. Construct. מְצוֹד רָעִים, *præsidium* vel *rete malorum*, Prov. XII. 12. Plur. מְצוֹדִים, *retia*, Eccl. VII. 26. Aliam significationem vide in מצד.

מְצוֹדָה, f. *sagena*, Eccles. IX. 12. Plur. vide in מצד.

צוה Pih. *præcepit*, *mandavit*, *jussit :* construitur cum accus. et præpositionibus עַל, אֶל et לְ. Aben Esra notat, cum עַל denotare interdictum et prohibitionem : vide Genes. II. 16. 1 Reg. II. 43 Ies. V. 6 Præterit. וְצִוָּה עָלֶיךָ, *et præcipiet super te*, Nah. I. 14. צִוָּה־לִי, *præcepit mihi*, 1 Sam. XX. 29. וְצִוְּךָ, *et præceperit tibi*, Exod. XVIII. 23. Particip. מְצַוֶּה אֶתְכֶם, *præcipio vobis*, Deut. IV. 2. Constr. מְצַוֵּה לְאֻמִּים, *præceptorem nationum*, Ies. LV. 4. Imper. per apocopam, צַו, *præcipe*, Num. V. 2. et sic futurum, וָאֲצַו, *et præcepi*, Deut. III. 18. Pyh. præter. צֻוָּה, *præceptum fuerat*, Numer. III. 16. צֻוֵּיתִי, *jussus sum*, Levit. VIII. 35. Futur. יְצֻוֶּה, *jussus fuerat*, Exod. XXXIV. 34.

צַו, m. *præceptum*, Ies. XXVIII. 10.

מִצְוָה, fœm. *præceptum*, *mandatum*, Prov. VI. 23. Constr. מִצְוַת, Psalm. XIX. 9. בְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ, *jussu*, *ex mandato regis*, 2 Paral. XXIV. 21. Aff. וְאֶת־מִצְוָתוֹ, *et præceptum ejus*, Num. XV. 31. Plural. מִצְוֹת, *præcepta*, Prov. X. 8. Aff. מִצְוֹתֶיךָ, *præcepta tua*, Psal. CXIX. 6.

צוח *vociferatus est :* fut. יִצְוָחוּ, *vociferabuntur*, Ies. XLII. 11.

צְוָחָה, f. *vociferatio*, *querela*, *clamor*, Ies. XXIV. 11. Constr. וְצִוְחַת, *et querela* (*Jerusalem*), Jer. XIV. 2. Affix. וְצִוְחָתֵךְ, *et clamore tuo* (*impleta est terra*), Jer. XLVI. 12.

צול צוּלָה, f. *profundum*, *profunditas :* לַצּוּלָה, *ipsi profundo*, Ies. XLIV. 27.

מְצוּלָה, f. idem, Psalm. LXIX. 3. Et cum Daghesch loco vocalis longæ, בַּמְּצֻלָּה, *in profundo*, Zach. I. 8. Plur. מִמְּצֻלּוֹת, *de profundis*, Psal. LXVIII. 23. Et cum Cholem in medio, בִּמְצוֹלֹת, *in profunda*, Exod. XV. 5.

צום *jejunavit :* præter. צַמְתֶּם, *jejunasti*, 2 Sam. XII. 21. Particip. צָם, *jejunans*, Neh. I. 4. Infin. הֲצוֹם, *numquid jejunando?* Zach. VII. 5.

צוֹם, m. *jejunium*, Ies. LVIII. 5. מִצּוֹם, *præ jejunio*, Psal. CIX. 24. Aff. צֹמְכֶם, *jejunii vestri*, Ies. LVIII. 3. Plur. fœm. דִּבְרֵי הַצֹּמוֹת, *verba jejuniorum*, Esth. IX. 31.

צוף *fluxit*, *effluxit*, *exundavit*, *supernatavit :* præter. צָפוּ־מַיִם, *exundarunt aquæ*, Thren. III. 54. Part. præsens fœm. צָפָתֶךָ, *fluentem ex te*, id est, *ex sanguine tuo*, ut sequitur illic, Ezech. XXXII. 6. vel *natationis tuæ*, ut sit nomen. Hiph. הֵצִיף, *inundare fecit*, Deuter. XI. 4. Futur. וַיָּצֶף, *et fluere* vel *natare fecit*, 2 Reg. VI. 6.

צוּף, m. *favus*, a *fluendo*, Proverb. XVI. 24. Plural. וְנֹפֶת צוּפִים, *et destillatione favorum*, Psal. XIX. 11.

צוק *arctari*, *coarctari*, *arcte cohærere :* futur. יָצוּק בּוֹ, *arcte* seu *te-*

naciter adhæret ei, Psalm. XLI. 9. Commutant hic quædam formam cum יָצַק. Hiph. הֵצִיק, *arctavit*, *coarctavit*, *anxit*, *pressit*, *angustavit*, *angustiis affecit*: construitur cum dativo, quandoque accusativo affixo. Præter. וַהֲצִיקוֹתִי, *et angustabo*, Ies. XXIX. 2. כִּי־הֵצִיקָה לּוֹ, *quum premeret illum*, Jud. XVI. 16. Particip. הַמֵּצִיק, *qui angustia afficit*, Ies. LI. 13. Plur. הַמְּצִיקִים לָהּ, *angustantes ipsam*, Ies. XXIX. 7. Futur. יָצִיק לְךָ, *anget te*, Deut. XXVIII. 53. יָצִיקוּ לָהֶם, *angent eos*, Jer. XIX. 9. Hoph. part. מוּצָק, *angustatum*, Ies. VIII. 23.

צוֹק, m. *angustia*, Dan. IX. 25.

צוּקָה, f. idem, Ies. VIII. 22.

מוּצָק, masc. *angustum*, ex forma participii Hophal, Job XXXVI. 16. Et in pausa, בְּמוּצָק, *in angustum*, Job XXXVII. 10. Vide aliam significationem in יָצַק.

מָצוֹק, masc. *pressura*, *angustia*, 1 Sam. XXII. 2. וּבְמָצוֹק, *et angustia*, Deut. XXVIII. 53.

מָצוּק, מְצוּק, m. *situs*, *constitutus*: מְצֻפּוֹן, *situs ab aquilone* (*scopulus*), 1 Sam. XIV. 5.

מְצוּקִים, m. pl. *situs*, *cardines*. Plur. constr. מְצֻקֵי אֶרֶץ, *cardines terræ*, 1 Sam. II. 8. R. David, עמודי, *columnæ*.

מְצוּקָה, f. *angustia*, Soph. I. 15. Plur. cum aff. מִמְּצוּקוֹתַי, *ex angustiis meis*, Psal. XXV. 17.

צוּר *obsedit*, *arctavit*; *inimicatus est*, *hostiliter egit*, *hostiliter pressit*: *ligavit*, *colligavit*, quod a צָרַר mutuatum est: *formavit*, quod a יָצַר habet. Construitur cum dativo et accusativo; item cum עַל et אֶל. Præter. וְצַרְתָּ, *et colligabis* (*argentum*), Deut. XIV. 25. צַרְתָּנִי, *obsides me*, Psalm. CXXXIX. 5. וְצַרְתִּי, *et hostiliter premam*, Exod. XXIII. 22. Particip. צָרִים, *hostiliter premunt* (*urbem*), Jud. IX. 31. Infin. לָצוּר אֶל־דָּוִד, *ut obsideret Davidem*, 1 Sam. XXIII. 8. Imper. צוֹר, *liga* (*testimonium*), Ies. VIII. 16. צוּרִי, *obside*, Ies. XXI. 2. Niph. וְהַנָּצוּר, *et obsessus*, Ezech. VI. 12. et Schurek est loco Cholem: fœm. נְצוּרָה, *obsessa*, Ies. I. 8. Pyh. particip. מְצֹרָרִים, vide in צָרַר. Hiph. הֵצִיר, *pressit*, *anxit*, *angustavit*, *angustia affecit*, et formam cum Hiphil verbi צָרַר confundit: construitur cum dativo. Præt. וְהֵצַר לְךָ, *et premet te*, Deuter. XXVIII. 52. Part. מֵצַר, vide inter nomina. Infin. הָצֵר לוֹ, *angustia afficere eum*, 2 Par. XXVIII. 22. Futur. וַיָּצֵרוּ לָהֶם, *et angustia affecerunt eos*, Neh. IX. 27.

צַר, צָר, m. *angustus*, *arctus*; et substantive, *angustia*; *hostis*, quasi *angens* et *arctator* dictus. בְּמָקוֹם צָר, *in loco angusto*, Num. XXII. 26. צַר־לִי הַמָּקוֹם, *angustus est mihi locus*, Ies. XLIX. 20. צָר, *hostis*, Ies. LIX. 19. צַר־לִי, *angustia est mihi*, 2 Sam. I. 26. Est etiam *rupes*, quæ proprie צוּר dicitur, ut sequitur: כַּצַּר, *similes rupi*, Ies. V. 28. Affix. צָרִי, *hostis meus*, Job XVI. 9. Plur. צָרִים, *hostes*, Thren. I. 7. Constr. צָרֵי, Ies. IX. 10. Aff. צָרֶיךָ, *hostes tuos*, Mich. V. 10. צָרֵינוּ, *hostes nostros*, Psalm. XLIV. 6. Fœm. צָרָה, *æmula*, quasi *arctatricem* vel *angentem* dicas: aff. צָרָתָהּ, *æmula ejus*, 1 Sam. I. 6. Alias, *angustia*. *anxietas*, Psal. XX. 2. Constr. צָרַת נַפְשׁוֹ, *angustiam*

animæ ejus, Genes. XLII. 21. Affix. מִצָּרָתוֹ, *ab angustia ejus*, Ies. XLVI. 7. צָרַתְכֶם, *angustiæ vestræ*, Jud. X. 14. Et duplicato signo fœmineo, בַּצָּרָתָה לִּי, *in maxima angustia mea*. Psalm. CXX. 1. simile vide in זָמַם. Plur. צָרוֹת, *angustiæ*, Psal. XXV. 17. Aff. וּמִכָּל־צָרוֹתָם, *et ex omnibus angustiis ipsorum*, Psalm. XXXIV. 18.

צוּר, m. *rupes, acies, acumen, cultri* scilicet vel *gladii*. תָּשִׁיב צוּר חַרְבּוֹ, *retudisti aciem gladii ejus*, Psalm. LXXXIX. 44. Aff. לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרָם, *non sicut rupes nostra, rupes eorum est*. Plural. צֻרִים, *rupes*. Psal. LXXVIII. 15. חַרְבוֹת צֻרִים, *cultros acierum*, id est, *acutos*, Jos. V. 2. Constr. צוּרֵי הַיְּעֵלִים, *rupes rupicaprarum*, 1 Sam. XXIV. 3. Fœmin. בַּצּוּרוֹת, *in rupibus*, Job XXVIII. 10.

צֹר, m. *acies, culter acutus*, Exod. IV. 25. Chald. טִינָרָא, *lapidem acutum*. *Rupes*, Ezech. III. 9.

צִירִים, m. pl. *tormina, cruciatus, dolores*, gravissimi proprie, quales parturientium, sic dicti, quod *coarctent* et *constringant* corpus, Ies. XIII. 8. Item, *imagines*, *idola*, ex *formandi* significatione, Ies. XLV. 16. Constr. כְּצִירֵי יוֹלֵדָה, *sicut tormina parturientis*, Ies. XXI. 3. Aff. צִירַי, *dolores mei*, Dan. X. 16. צִירֶיהָ, *dolores ejus*, 1 Sam. IV. 19. Vide infra in צִיר.

צוּרָה, fœm. *forma*. Constr. צוּרַת הַבַּיִת, *formam domus*, Ezech. XLIII. 11. Aff. צוּרָתוֹ, *formam ejus*, ibid. Contractum est, וְצִירָם, *et formam eorum*, Psal. XLIX. 15. pro צוּרָתָם, cui simile vide in פשת: scribitur autem in medio cum י, sed juxta Masorethas legendum צוּרָם. Plur. cum aff. צוּרֹתָו, *formis suis*, Ezech. XLIII. 11. Vide et paulo ante in צוּר.

צַוָּאר, m. *collum*, Ies. VIII. 8. sic dictum quod oneribus *arctatur* et *premitur*: aff. בְּצַוָּארוֹ, *in collo ejus*, Job XLI. 14. et sic א est epentheticum sive protractivum, ut hebræi vocant. Absque א, צַוְּרָם, *collum suum*, Neh. III. 5. Chald. cum aff. עַל־צַוְּארֵהּ, *ad collum ejus*, Dan. V. 7. עַל־צַוְּארָךְ, *in collo tuo*, ver. 16. Duale juxta Kimchium in libro Rad. צַוָּארַיִם; unde cum affixo וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָו, *et irruit in colla ejus*, Gen. XXXIII. 4. id est, *in utrunque latus colli* ipsius: scribitur autem defective juxta Masorethas, pro צַוָּארָיו, ut legitur Gen. XLV. 14. Plurale constr. עַל־צַוְּארֵי הַמְּלָכִים, *super colla regum*, Jos. X. 24. Affix. עַל־צַוְּארֵיהֶם, *super colla eorum*, ibidem. Fœm. צַוְּארֹתֵיכֶם, *colla vestra*, Mich. II. 3.

צַוְּרֹן, m. *collulum*. Plur. cum aff. מִצַּוְּרֹנָיִךְ, *e collulis, e faucibus tuis*, Cant. IV. 9.

מֵצָר, vide infra in צרר.

מָצוֹר, m. *obsidio: munitio, propugnaculum*. *præmunitio obsidionalis*: יְאֹרֵי מָצוֹר *rivos obsidionis*, 2 Reg. XIX. 24. Constr. וְאֶל־מְצוֹר, *et contra obsidionem* (*Jerusalem*), Ezech. IV. 7.

מָצוֹר, m. idem. Aff. מְצוּרֵךְ, *obsidionis tuæ*, Ezech. IV. 8. ubi multi codices habent מְצוּרַיִךְ, ex forma plurali. Fœmin. מְצוּרָה, *munitio*, 2 Par. XIV. 5. Plur. מְצֻרוֹת, *munitiones*, *obsidionalia munimenta*, Ies. XXIX. 5.

צָחַח *candidum*, *nitidum*, *serenum esse*. Præt. צַחוּ מֵחָלָב, *candi-*

diores, *nitidiores erant lacte*, Thren. IV. 7.

צַח, m. *candidus*, *nitidus*, *serenus*; כְּחֹם צַח, *ut æstus serenus*, Ies. XVIII. 4. רוּחַ צַח, *ventus nitidus*, Jerem. IV. 11.

צִחֶה, masc. *arens*, *aridum*, quasi *nitidum* dictum; pro זְחָחָה, formæ לְבָנָה, inquit Kimchi. Constr. צִחֵה צָמָא, *arens siti*, Ies. V. 13.

צַחוֹת, f. pl. *nitida*, *explanata verba*. לְדַבֵּר צַחוֹת, *loqui nitida verba*, Ies. XXXII. 4.

צְחִיחַ, m. *nitor*, *nitidum*: *arduus*, *eminens locus*, petræ vel montis, qui sua natura *aridus* et *glaber* existens, *nitorem* refert. עַל צְחִיחַ, *in loco arduo*, Ezech. XXIV. 7. Plur. בַּצְּחִיחִים, *in locis arduis*, Neh. IV. 7.

צְחִיחָה, f. *ariditas*, *locus aridus et siticulosus*, quasi *nitidus* dictus, Psal. LXVIII. 7.

צַחְצָחוֹת, f. pl. *siccitates*, *summa ariditas*, Ies. LVIII. 11.

צחן צַחֲנָה, f. *putor*, *putredo*: affix. וְתַעַל צַחֲנָתוֹ, *et ascendat putor ejus*, Joel II. 20.

צחק *risit*, *arrisit*: præt. צָחַקְתִּי, *risi*, Gen. XVIII. 15. צָחַקְתְּ, *risisti*, ibidem. Fut. יִצְחַק־לִי, *arridebit mihi*, *ridebit de me*, Genes. XXI. 6. Hinc יִצְחָק, *Isaac*, a *risu* dictus est. Pih. צִחֵק, *irrisit*; *lusit*, *illusit*, *collusit*, *jocatus est*: construitur cum בְּ et לְ. Partic. מְצַחֵק, *irridentem*, Genes. XXI. 9. Infin. לְצַחֶק בִּי, *ut illudat mihi*, Gen. XXXIX. 17. Futur. וַיְצַחֵק לִפְנֵיהֶם, *et lusit ante illos*, Jud. XVI. 25.

צְחֹק, m. *risus*: לִצְחֹק, *in risum*, Ezech. XXIII. 32.

צחר צְחֹרָה, *alba*, *candida*: plur. אֲתֹנוֹת צְחֹרוֹת, *asinas candidas*, Jud. V. 10.

צחר, *candor*, *nitor*. צֶמֶר צָחַר, *lana candoris*, Ezech. XXVII. 18.

ציה צִיָּה f. *siccitas*, *siccum*; *siticulosus*, *aridus locus*, Ies. XLI. 18. Plur. בַּצִּיּוֹת, *per siticulosa loca*, Psalm. CV. 41.

צִי, m. *navis*: וְצִי אַדִּיר, *et navis magnifica*, Ies. XXXIII. 21. Plurale contractum, וְצִים, *et naves*, Num. XXIV. 24. בַּצִּים, *in navibus*, Ezech. XXX. 9. Et integrum, צִיִּים, Dan. XI. 30. Item, *loca deserta et arida*; metonymice, *feri*, *barbari*, desertorum locorum incolæ, Psalm. LXXII. 9. לְעַם לְצִיִּים, *populo desertorum locorum*, *populis barbaris*, Psal. LXXIV. 14. לְצִיִּים, *pro barbaris*, Ies. XXIII. 13. Item, *fera animalia*, Ies. XIII. 21. et Jer. L. 39.

צִיּוֹן, m. *aridus locus*, Ies. XXV. 5. et XXXII. 2. Hinc mons צִיּוֹן, *Tzion* nomen habet a *siccitate* loci.

ציון צִיּוּן, masc. *signum*, *monumentum sepulcrale*, Ezech. XXXIX. 15. הַצִּיּוּן, *monumentum hoc*, 2 Reg. XXIII. 17. Plur. צִיּוּנִים, *monumenta*, Jer. XXXI. 21.

ציץ *floruit*, *effloruit*: præterit. צָץ הַמַּטֶּה, *effloruit virga*, Ezech. VII. 10. Hiph. particip. מֵצִיץ מִן־הַחֲרַכִּים, *efflorescens*, id est, *emicans*, *promicans e clathris* vel *cancellis*, Cant. II. 9. Futur. יָצִיץ, *florebit*, Ies. XXVII. 6. וַיָּצֵץ צִיץ, *et floruisset flos*, Num. XVII. 23.

צִיץ, m. *flos*, *apertus* proprie, Ies. XL. 7. *bractea*, *lamina*, Exod. XXVIII. 36. *penna*, *pennata ala*, Jer. XLVIII. 9. Plural. צִצִּים; *flores*, 1 Reg. VI. 18. cum Daghesch loco vocalis longæ,

euphoniæ causa. Fœmin. construct. ציצת נבל, *flos caduci*, Ies. XXVIII. 4. id est, *caducus, decidens vel marcescens.*

ציצת, f. *cincinnus*, Ezech. VIII. 3. Item, *peniculamentum, peniculatus filorum textus:* וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם, *et faciant sibi peniculamentum in oris vestimentorum suorum*, Num. XV. 38.

צִיר masc. *cardo; item legatus*, quod in eo rerum agendarum *cardo* vertatur: צִיר נֶאֱמָן, *legatus fidelis*, Prov. XXV. 13. Aff. עַל־צִירָהּ, *super cardine suo*, Prov. XXVI. 14. Plural. צִירִים, *legati*, Ies. XVIII. 2. Affix. צִרַיִךְ, *legatos tuos*, Ies. LVII. 9. Vide etiam in צור.

הִצְטַיֵּר, Hithp. *legatum se finxit.* Futur. וַיִּצְטַיָּרוּ, *et legatos se finxerunt*, Jos. IX. 4.

צית Hiph. הֵצִית, *incendit, succendit:* fut. אֲצִיתֶנָּה, *succendam eam*, Ies. XXVII. 4.

צלא צְלָה, Chald. *oravit:* Pahel particip. וּמְצַלֵּא, *et orans erat, orabat*, Dan. VI. 11. וּמְצַלַּיִן, *et orantes sint, orent*, Esr. VI. 10.

צָלָה *assavit:* infinitiv. לִצְלוֹת, *ad assandum*, 1 Sam. II. 15. Futur. אֶצְלֶה בָשָׂר, *assabo carnem*, Ies. XLIV. 19. יִצְלֶה צָלִי, *assabit assaturam*, ver. 16.

צָלִי, masc. *assum, assatura*, ut in præcedenti exemplo. Constr. צְלִי־אֵשׁ, *assum ignis* vel *igne*, Exod. XII. 8.

צְלוּל, m. *tostum, torta*, ut vulgo vocant, Jud. VII. 13. Scribitur cum ו, sed legitur per י, formæ הָגִיג ab הָגָה.

צלח *prosperari, secundari, prosperum, secundum esse; succedere; proficere, prodesse, utile esse:* item, *irruere, invadere, pervadere, transire*, et ita fere cum עַל et אֶל construitur. Præter. וַיִּצְלְחוּ, *et transiverunt* (*Jordanem*), 2 Sam. XIX. 17. וְצָלְחָה עָלֶיךָ, *et irruet in te*, 1 Sam. X. 6. צָלְחָה, *prosperatur*, Jerem. XII. 1. Imper. צְלַח, *prosperare*, Psal. XLV. 5. Futur. לֹא יִצְלַח לַכֹּל, *non prodest ulli rei*, Jer. XIII. 7, 10. יִצְלַח, *prosperabitur*, Jer. XXII. 30. Item, פֶּן־יִצְלַח, *ne forte pervadat*, Amos V. 6. Hiph. הִצְלִיחַ, *secundavit, prosperavit, prosperum effecit, secundatus, prosperatus fuit:* præt. הִצְלִיחַ דַּרְכִּי, *secundavit viam meam*, Gen. XXIV. 56. וְהִצְלַחְתָּ, *et prosperaberis*, 1 Par. XXII. 11. Partic. מַצְלִיחַ, *secundans*, Genes. XXIV. 42. Item intransitive *prosperans, prosperis rebus utens*, Genes. XXXIX. 2. Imperat. וְהַצְלַח, *et prosperare*, 1 Reg. XXII. 15. הַצְלִיחָה נָא, *prospera nunc*, Psalm. CXVIII. 25. cum accentu in ultima præter morem. Futur. יַצְלִיחַ, *prosperabitur*, Psal. I. 3. יַצְלִיחַ לָנוּ, *secundabit nos, prosperitatem largietur nobis*, Nehem. II. 20. Chald. præterit. הַצְלַח, *prosperos effecit*, Dan. III. 30. Item, *prospere egit*, Dan. VI. 28. Part. מַצְלַח, *prosperatur*, Esr. V. 8. מַצְלְחִין, *prosperabantur*, Esr. VI. 14.

צְלֹחִית, f. *paropsis*, 2 Reg. II. 20.

צַלַּחַת, f. *gabata, scutella;* vel *lebes*, juxta quosdam, ad figuram *gabatæ* formatus, 2 Reg. XXI. 13. Item, *manica, sinus*, Prov. XIX. 24. quem ironice sic appellat, quod *lebetis modo concavus* sit. Hebræi in prima significatione exponunt.

צְלָחוֹת, plur. fœm. *gabatæ*, 2 Par. XXXV. 13.

צָלַל *obumbrari: profundum petere: tinnire, palpitare.* Præt. כַּאֲשֶׁר צָלֲלוּ, *quum obumbrarentur*, Nehem. XIII. 19. צָלֲלוּ, *profundum petierunt*, Exod. XV. 10. Item *tinnierunt*, *palpitarunt*, Hab. III. 16. Niph. futur. תְּצִלֶּנָה אָזְנָיו, *tinnient aures ejus*, Jerem. XIX. 3. 2 Reg. XXI. 12. Hiph. partic. מֵצַל, *umbrosa, umbram faciens*, Ezech. XXXI. 3. Futurum, תְּצִלֶּינָה שְׁתֵּי אָזְנָיו, *tinnient ambæ aures ejus*, 1 Sam. III. 11.

צֵל, m. *umbra*, Jud. IX. 36. Affix. בצלו, *in umbra ejus*, Cant. II. 3.

צֵלֶל, m. idem: aff. צִלְלוֹ, *umbra sua*, Job XL. 22. Plural. צְלָלִים, *umbræ*, Cant. II. 17. Constr. צִלְלֵי־עֶרֶב, *umbræ vespertinæ*, Jer. VI. 4. Huc referunt quidam צֶאֱלִים, *umbrosa*, *umbrosæ arbores*, Job XL. 21, 22. cum א loco ל geminandi. Vide simile in מסם.

צָלִיל; vide paulo ante in צָלָה.

צְלָצַל. masc. *umbra densa*, Ies. XVIII. 1. Item, *fuscina*: וּבְצִלְצַל דָּגִים, *et fuscina piscaria*, Job XL. 31.

צְלָצַל, m. *sideratio*, arborum vitium, Deuter. XXVIII. 42. Quidam, *rubigo*, *ærugo*: alii, *locusta*: forte alterius originis est. R. Salomon scribit, 1 Paral. XIII. 8. esse locustam *clamosam*, a *strepera voce* sic dictam.

צֶלְצְלִים. m. pl. *cymbala*, a *tinnitu*, 2 Sam. VI. 5. Constr. בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע, *in cymbalis sonoris*, Psal. CL. 5.

צַלְמוֹן, m. *tenebræ*, *caligo*: תַּשְׁלֵג בצלמון, *albesces, nivesces in caligine*, Psal. LXVIII. 15. Chaldæus, מְטוּלָא דְמוֹתָא, *de umbra mortis* (*eripuit eam*). Aliis nomen proprium montis noti cis Jordanem, ut Jud. IX. 48.

צַלְמָוֶת, f. *umbr aletalis*, Ies. IX. 1. Composita vox ex צֵל, *umbra* et ex מָוֶת, *mors*.

מְצִלּוֹת, f. pl. *tintinnabula*, Zach. XIV. 20. Dual. מְצִלְתַּיִם, idem, Neh. XII. 27. Numeri varietas fortasse formæ diversitatem indicavit.

צֶלֶם m. *imago*, Genes. IX. 6. בְּצַלְמוֹ, *ad imaginem suam*, Gen. I. 27. Plurale construct. צַלְמֵי, Numer. XXXIII. 52. Aff. וְאֶת־צְלָמָיו, *et imagines ejus*, 2 Reg. XI. 18. Chald. צְלֵם חַד, *statua quædam*, Dan. II. 31. צַלְמָא דְכֵן, *statua hæc*, ibidem. לְצֶלֶם דְּהָבָא, *statuæ auri*, id est, *aureæ*, Dan. III. 5.

צַלְמָוֶת, vide in præcedenti radice.

צַלְמוֹן; vide ibidem.

צָלַע, צֶלַע, c. *costa*, synecdochice, *latus*: item *claudicatio*, quasi *lapsum lateris* dicas: *substructio*, *trabs substructionis*, *quæ lateribus ædificii adhæret*, quasi *structuram lateralem* dicas: *cella*, *cubiculum laterale*, seu *ad latus templi exstructum*. צֵלָע אֶל־צֵלָע, *substructio ad substructionem*, Ezech. XLI. 6. אֶת־הַצֵּלָע, *costam illam*, Gen. II. 22. לְצֶלַע, *ad claudicationem*, Psal. XXXVIII. 18. cum Sægol, cum alias ea forma sit constructum. צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן, *lateris tabernaculi*, Exod. XXVI. 26. בְּצֶלַע הָהָר, *in latere montis*, 2 Sam. XVI. 13. ubi tamen quædam exemplaria Tzere habent, sed male juxta Kimchium. Aff. לְצַלְעוֹ, *ad latus ejus*, Job XVIII. 12. וּבְצַלְעִי, *et in claudicatione mea*, Psal. XXXV. 15. Plural. masc. צְלָעִים, *valvæ*, 1 Reg. VI. 34. et fœm. צְלָעוֹת.

substructiones, 1 Reg. VI. 5. Constr. עַל־צַלְעֹת, *ad latera (arcæ)*, Exod. XXXVII. 5. בְּצַלְעוֹת אֲרָזִים, *trabibus, tabulis cedrinis*, 1 Reg. VI. 15. Affix. צַלְעֹתָיו, *lateribus ejus*, Exod. XXX. 4. מִצַּלְעֹתָיו, *e costis ejus*, Gen. II. 21.

צֹלֵעַ, m. *claudicans, claudus, in latus labens*, Gen. XXXII. 32. Fœm. הַצֹּלֵעָה, *claudicantem*, Mich. IV. 6.

צמא *sitivit.* Præter. צָמִתִי, *sitio*, Jud. IV. 19. deficiente Aleph: צָמְאוּ, *sitiunt*, Ies. XLVIII. 21. צָמְאָה נַפְשִׁי, *sitit anima mea*, Psal. XLII. 3. וְצָמִת, *et quum sities*, Ruth II. 9. cum Chirek, more verborum quiescentium tertia ה. Futur. וַיִּצְמָא, *et sitivit*, Exod. XVII. 3.

צָמֵא, m. *sitiens, sitibundus*, Ies. XXI. 14. Plural. צְמֵאִים, *sitibundi*, Psal. CVII. 5. Fœmin. אֶת־הַצְּמֵאָה, *cum sitiente*, Deut. XXIX. 18.

צָמָא, masc. *sitis*, Ies. V. 13. Affix. וְלִצְמָאִי, *et ad sitim meam*, Psalm. LXIX. 22. צְמָאָם, *sitim suam*, Psal. CIV. 11.

צִמָּאוֹן, m. *sitis*, Deut. VIII. 15.

צִמְאָה, f. idem, Jer. II. 25.

צמד Niph. נִצְמַד, *conjugavit, copulavit se.* Particip. הַנִּצְמָדִים, *qui copulati sunt* vel *copularunt se*, Num. XXV. 5. Futur. וַיִּצָּמֶד, *et copulavit se*, ver. 3. וַיִּצָּמְדוּ, *et copulaverunt se*. Psalm. CVI. 28. Pyh. particip. fœm. מְצֻמֶּדֶת, *copulatum, conjunctum*, 2 Sam. XX. 8. Hiph. futur. תַּצְמִיד מִרְמָה, *copulas, concinnas dolum*, Psal. L. 19.

צָמִיד, masc. *copulatus, conjunctus*, Num. XIX. 15. item, *armilla*: וְצָמִיד, *et armillam*, Num. XXXI. 50. Plur. צְמִידִים, *armillas*, Gen. XXIV. 22.

צֶמֶד, m. *copulatio, copula, copulatum, jumentum conjugatum, jugum, par.* צֶמֶד בָּקָר, *par boum*, 1 Sam. XI. 7. Aff. וְצִמְדּוֹ, *et jugum ejus*, id est, *jumentum conjugatum ejus*, Jer. LI. 23. Plur. צְמָדִים, *jugis, paribus boum*, 1 Reg. XIX. 19. רֹכְבִים צְמָדִים, *equitantes pares, bini, pariter*, 2 Reg. IX. 25. Constr. צִמְדֵּי־כֶרֶם, *jugera vinearum*, Ies. V. 10.

צמח *pullulare, germinare, efflorescere, reflorescere, provenire, oriri, exoriri.* Præter. צָמַח־בּוֹ, *effloruit in eo*, Lev. XIII. 37. וְצָמְחוּ, *et efflorescent*, Ies. XLIV. 4. Particip. צֹמֵחַ, *pullulans*, Eccl. II. 6. הַצֹּמֵחַ, *quidquid oritur*, Exod. X. 5. Plural. צֹמְחוֹת, *provenientes*, Gen. XLI. 6. Futur. יִצְמָח, *oriretur*, Genes. II. 5. Pih. præt. צִמֵּחַ, *germinaverat*, Ezech. XVI. 7. Infinit. לְצַמֵּחַ, *reflorescere*, Jud. XVI. 22. Futur. יְצַמַּח, *refloreseat*, 2 Sam. X. 5. Hiph. וְהִצְמִיחָהּ, *et facit ut producat ipsa*, Ies. LV. 10. Partic. מַצְמִיחַ, *faciens ut germinet*, Psal. CIV. 14. Infinit. וּלְהַצְמִיחַ, *et ut germinare faciat*, Job XXXVIII. 27. Fut. אַצְמִיחַ, *efficiam ut germinet*, Psalm. CXXXII. 17. תַּצְמִיחַ, *proferet*, Gen. III. 18. תַּצְמִיחַ, *efflorescat*, Ies. XLV. 8.

צֶמַח, m. *germen*, Ies. IV. 2. Affix. תּוֹצִיא צִמְחָהּ, *producet germen suum* Ies. LXI. 11.

צמם צַמָּה, fœm. *coma, crines.* Aff. צַמָּתֵךְ, *crines tuos*, Ies. XLVII. 2. מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ, *præ crine tuo*, vel, *præter crines tuos*, Cant. IV. 1.

• צַמִּים, masc. *horridus*, quasi *crinitum* dicas, id est, *prædo*, *latro*, Job V. 5. nam hi comam alere solent, et *horridi* incedere, scribit Rabbi Levi Ghersom.

צמק *arescere*, *flaccescere*: part. שָׁדַיִם צֹמְקִים, *ubera flaccida*, Hos. IX. 14.

צִמּוּקִים, masc. *uvæ passæ*, massæ uvarum passarum, a *flacciditate*, 1 Sam. XXV. 18.

צמר צֶמֶר, m. *lana*, Lev. XIII. 47. Aff. צַמְרִי, *lanam meam*, Hos. II. 7.

צַמֶּרֶת, *calamus*, *surculus*, *ramus summus*, sic dictus quasi *lanuginosus*; vel a זָמַר, *amputavit*, quod ad insitionem *amputari* et *avelli* soleat; et ita ז et צ permutantur. אֶת־צַמֶּרֶת, *surculum summum*, Ezech. XVII. 3. Aff. צַמַּרְתּוֹ, *calamus summus ejus*, Ezech. XXXI. 3.

צמת *exscidit*, *succidit*: præter. צָמְתוּ, *exscindunt*, Thren. III. 53. Niph. præt. נִצְמַתִּי, *excisus sum*, Job XXIII. 17. נִצְמָתוּ, *excisi sunt*, Job VI. 17. Pih. præter. cum geminata tertia radicali, צִמְּתֻתוּנִי, *exscindunt me*, Psal. LXXXVIII. 17. צִמְּתַתְנִי, *succidit me*, Psalm. CXIX. 139. Hiph. præter. הִצְמַתָּה, *exscindis*, Psalm. XXXVII. 27. Partic. plurale מַצְמִיתַי, *exscindentes me*, Psalm. LXIX. 5.

צְמִיתֻת, f. *excisio*, Lev. XXV. 23.

צנח *desiliit*, *insiliit*; *infixus fuit*. Fut. וַתִּצְנַח בָּאָרֶץ, *et defixus fuit in terram*, Jud. IV. 21. Chald. וּנְעָצַת, *et infixus fuit*. וַתִּצְנַח מֵעַל הַחֲמוֹר, *et desiliit de asino*, Jud. I. 14.

צנם צְנֻמוֹת, f. *gracilis*, *tenuis*: Plur. שִׁבֳּלִים צְנֻמוֹת, *spicæ graciles*. Gen. XLI. 23.

צנן צִנָּה, f. *clypeus*, *scutum*, *umbo*, 1 Reg. X. 16. Semel ex chaldaica significatione, *frigus*: constr. כְּצִנַּת־שֶׁלֶג, *sicut frigus nivis*, Prov. XXV. 13. Plural. צִנּוֹת, *clypei*, 2 Par. XI. 12. Et secundum aliam significationem, *aculei*, *hami*: בְּצִנּוֹת, *aculeis*, *hamis aculeatis*, Amos IV. 2.

צִנִּים, m. pl. *aculei*, *spinæ*, Prov. XXII. 5.

צְנִינִים, m. pl. idem, Numer. XXXIII. 55.

צנע Hiph. הַצְנֵיעַ, *humiliter*, *modeste agere*: infinit. הַצְנֵעַ, *modeste agendo*, Mich. VI. 8. Chaldæis et Rabbinis frequens est.

צְנוּעִים, m. pl. *modesti*, *verecundi*, Prov. XI. 2.

צנף *circumvolvit*, *volutavit*; *obvolvit*, *oblexit*: infinit. צָנוֹף יִצְנָפְךָ, *volutando volutabit te*, Ies. XXII. 18. Futur. יִצְנֹף, *obtegitor*, Lev. XVI. 4.

צָנִיף, m. *cidaris*, a *circumvolvendo*, Zach. III. 5. Constr. וּצְנִיף מְלוּכָה, *et cidaris regni*, Ies. LXII. 3. Plur, צְנִיפוֹת, Ies. III. 23.

צְנֵפָה, f. *volutatio*, Ies. XXII. 18.

מִצְנֶפֶת, f. *cidaris*, Exod. XXVIII. 4.

צִנְצֶנֶת fœmin. *urna*, Exod. XVI. 33. Utrumque Targum reddit צְלוֹחִית, *paropsis*, *scutella*. R. David deducit a צנן.

צנק. צִינֹק, m. *nervus*, *vinculum*, juxta R. Salomonem, quo *pedes* vel etiam *cervices impediuntur*: vel *manicæ*, *vincula manuum*, juxta R. D. Kimchi, Ier. XXIX. 26. Sunt qui compositum nomen existiment ex צִי et יָנַק, quasi *naviculam sugentem* dicas. Re-

fert autem Plutarchus in Artaxerxe, fuisse olim cruciatus seu carceris quoddam genus, quo duæ scaphæ pari commensu sibi respondentes, ita compingebantur, ut hominis corpus illis inditum, quasi in vagina esset, cui præbebatur mel temperatum cum lacte, ac invito etiam infundebatur in os, unde viveret, etc.

צנר צִנּוֹר, m. *emissarium*, *canalis*, *tubus*, per quem aquæ emittuntur, 2 Sam. V. 8. Plural. צִנּוֹרֶיךָ, *canalium tuorum*, Psal. XLII. 8.

צַנְתְּרוֹת m. pl. *tubi*, *fistulæ*, Zach. IV. 12. Aben Esra scribit, esse *vas in quo calcantur olivæ*.

צָעַד *gradi*, *progredi*, *procedere*, *itare*. Præt. צָעֲדוּ, *progressi essent*, 2 Sam. VI. 13. צָעֲדָה, *procedit*, Gen. XLIX. 22. Infinit. בְּצַעְדְּךָ, *quum gradereris tu*, Jud. V. 4. Fut. יִצְעַד, *gradiebatur*, Prov. VII. 8. Hiph. fut. וְתַצְעִידֵהוּ, *et incedere facit* vel *adigit eum*, Job XVIII. 14.

צַעַד, m. *gressus*, *passus*, *processus*, Prov. XXX. 26. Aff. אֶת־צַעֲדוֹ, *gressum suum*, Jer. X. 23. Plur. צְעָדִים, *gressus*, 2 Sam. VI. 13. Construct. צַעֲדֵי אוֹנוֹ, *gressus roboris ejus*, Job XVIII. 7. Aff. צְעָדַי, *gressus meos*, Job XIV. 16.

צְעָדָה, f. *incessus*, 2 Sam. V. 24. Pluraliter, *periscelides*, Ies. III. 20. juxta R. Salomonem et Chaldæum: juxta Aben Esram, *armillæ*.

אֶצְעָדָה, fœm. *periscelis*: *armilla*, Numer. XXXI. 50. 2 Sam. I. 10. ubi expresse dicitur brachiorum ornamentum esse.

מִצְעָדִים, m. pl. *gressus*: constr. מִצְעֲדֵי־גֶבֶר, *gressus viri*, Psalm. XXXVII. 23.

צָעָה *peragravit*, *peregrinatus est*, *peregre egit*: particip. צֹעֶה, *peregrinans*, *exsulans* seu *vagans*, Ies. LI. 14. Fœm. צֹעָה, *peragras*, Jer. II. 20. Pih. præt. וְצִעֲהוּ, *et peregre agant eum*, Jer. XLVIII. 12.

צַעֲצֻעִים, m. pl. *motiones*. מַעֲשֵׂה צַעֲצֻעִים, *opere motionum*, 2 Par. III. 10. id est, *mobili*, vel quod artificio *suapte sponte mobile* esset, et *vagari* videretur; vel quod propter magnitudinem et gravitatem *a se invicem dimoveri*, et *eximi ac divelli posset*. R. Salomon: *opere puerorum*, id est, *ad imaginem puerorum* facto. Sic est idem quod צֶאֱצָאִים, *pueri*, literarum ע et א permutatione.

צָעַן *disrumpi*, *dissipari*: futur. בַּל־יִצְעָן, *non dissipabitur*, Ies. XXXIII. 20. cum Kametz juxta Masorethas.

צעף צָעִיף, masc. *peplum*, Gen. XXIV. 65. Aff. צְעִיפָהּ, *peplum suum*, Gen. XXXVIII. 19.

צָעַק *clamavit*, *inclamavit*, *exclamavit*, *vociferatus est*: præter. צָעַק, *inclamavit*, 1 Reg. XX. 39. etc. Niph. futur. וַיִּצָּעֵק, *et convocatus est*, Jud. VII. 23. וַיִּצָּעֲקוּ, *et convocati sunt*, Jud. X. 17. Pih. partic. מְצַעֵק, *clamans*, 2 Reg. II. 12. Hiph. futur. וַיַּצְעֵק, *et convocavit*, 1 Sam. X. 17.

צְעָקָה, f. *clamor*, Genes. XXVII. 34. Construct. צַעֲקַת, Exod. III. 9. Affix. צַעֲקָתוֹ, *clamorem ejus* (*audiam*), Exod. XXII. 22.

צָעַר *minui*, *diminui*, *exiguum fieri*: fut. יִצְעָרוּ, *exigui fient*, Jer. XXX. 19.

צָעִיר, m. *parvus*, *exiguus*, qualitate et quantitate: וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר, *et major serviet minori*, Gen. XXV. 23.

Aff. צְעִירוֹ, *natu minimi sui*, 1 Reg. XVI. 34. Plural. צְעִירִים, *minores*, Job XXX. 1. Constr. צְעִירֵי הַצֹּאן, *minores pecorum*, Jerem. XLIX. 20. Aff. צְעִירֵיהֶם, *minimos suos*, Jerem. XIV. 3. Fœm. צְעִירָה, *minor natu*, Gen. XIX. 31. Et substantive, *minorennitas*. Affix. כִּצְעִרָתוֹ, *secundum minoritatem*, Id est, *minorem ætatem suam*, Gen. XLIII. 33.

צְעָרִים, masc. plural. *parvuli*, Zach. XIII. 7.

מִצְעָר, m. *perexiguum*, *res perexigua*, *paucitas*, Gen. XIX. 20. Est et nomen proprium montis. *Mitzhar*, Ps. XLII. 7. לְמִצְעָר, *ad minimum usque*, vel, *ad modicum, et exiguum tempus*, Ies. LXIII. 18. בְּמִצְעָר אֲנָשִׁים, *in paucitate hominum*, 2 Par. XXIV. 24.

מִצְעִירָה, fœm. *perparvum*, Dan. VIII. 9. cum Daghesch redundante; et מ heemantico, juxta hebræos.

צָפַר *adhærere*, *cohærere*, *concretum esse*: præt. צָפַר עוֹרָם, *cohæret* vel *concreta est cutis ipsorum*, Thren. IV. 8.

צָפָה *speculatus est*, *exspectavit speculando*, *exploravit*, *observavit*. Particip. צֹפֶה, *speculans*, *speculator*, Ezech. III. 17. Plur. צֹפִים nomen proprium loci, Num. XXIII. 14 et 1 Sam. I. 1. *speculatores*, Jerem. VI. 17. Fœm. צֹפִיָּה, *speculatur*, Prov. XXXI. 27. Particip. præterit. וְצָפוּ (legendum וְצָפוּי) *et exploratur*, Job XV. 22. Infinit. loco imperativi, צָפֹה, *speculare*, Ies. XXI. 5. Futurum per apocopam, יִצֶף, *speculetur*, Genes. XXXI. 49. Pih. צִפָּה, idem: item, *obtexit*, *obduxit*. Præt. צִפָּה זָהָב, *obduxit auro*, Exod. XXXVI. 34. צִפִּינוּ, *speculamur*, Thren. IV. 17. Pyh. particip. מְצֻפֶּה, *obducta*, Proverb. XXVI. 23.

צִפּוּי, m. *obductio*, *tectorium*, Num. XVII. 3

צֶפֶת, f. *coronamentum*, ab *obtegendo*, 2 Par. III. 15.

צְפִיָּה, f. *speculatio*. Aff. בְּצִפִּיָּתֵנוּ, *in speculatione nostra*, Thren. IV. 17.

צָפִית, fœm. idem, Ies. XXI. 5. vel *specula*.

צָפָה, unde צָפְתָּךְ, quod vide in צוּף.

מִצְפֶּה, masc. *specula*, Ies. XXI. 8. Constr. אֶת־מִצְפֵּה, *Mitzpe* (*Ghilhad*), nomen proprium loci, Jud. XI. 29.

מִצְפָּה, f. *specula*, sed sumitur ut nomen proprium, Gen. XXXI. 49.

צִפְצָפָה, f. *speculatio*, *circumspectio accuratissima*; et per subauditam præpositionem ב est adverbium, *circumspectissime*, Ezech. XVII. 5.

צִפְצֵף, vide infra in צפף.

צַפַּחַת צפח, f. *ampulla*, *lecythus*. צַפַּחַת הַמַּיִם, *ampullam aquæ*, 1 Sam. XXVI. 11. צַפַּחַת הַשֶּׁמֶן, *lecythus olei*, 1 Reg. XVII. 14.

צַפִּיחִת, f. *laganum*, placenta vel crustula mellita, Exod. XVI. 31.

צָפַן *abscondit*, *recondidit*, *reposuit*: quandoque est, *abscondit se*, *delituit*. Præterit. צָפַן רוּחַ, *abscondit ventum*, Prov. XXVII. 16. צָפַנְתָּ, *recondis*, Psalm. XXXI. 20. Futur. נִצְפְּנָה, *abscondamus nos*, Prov. I. 11. יִצְפֹּנוּ, *delitescunt*, Psalm. X. 8. Niph. præt. נִצְפַּן, *abdita est*, Jerem. XVI. 17. נִצְפְּנוּ, *reconditi sunt*; Job XV. 20. Hiph. infin. הַצְּפִינוֹ, *abscondere illum*, Exod. II. 3.

צָפוֹן, fœm. *septentrio*, *aquilo*, *plaga mundi septentrionalis*, quasi *abdita* dicta, nempe a sole, qui ad eam non

accedit, (unde R. Bechai scribit ad Deuter. III. 23. נקרא צפון על שם שהשמש צפון ומתעלם שם, *vocatur* Tzaphon, *quia sol abditus et absconditus est illic*) Exod. XXVI. 20. צָפֹונָה, *versus aquilonem*, Ezech. XLVII. 17. Constr. מִצְּפוֹן לָעַי, *ab aquilone Hai*, Jos. VIII. 11. מִצְּפוֹנָה לְבֵית־אֵל, *ab aquilone Bethel*, Jud. XXI. 19.

צְפוֹנִי, masc. *aquilonaris*, Joel II. 20. Est et gentilitium, צְפוֹנִי, *Tzephonita*, Num. XXVI. 15.

צָפוּן, m. *reconditum, res recondita, reconditus thesaurus*: aff. וּצְפוּנְךָ, *et recondito thesauro tuo*, Psalm. XVII. 14. scribitur cum י sed legitur per ן. אֶת־צְפוּנִי, *absconditum meum*, scil. *locum*, id est, *adytum*, Ezech. VII. 22. לִצְפוּנָיו, *in repositis ejus*, Job XX. 26. צְפוּנֶיךָ, *abditos tuos*, Psalm. LXXXIII. 4.

צָפְנַת, *Tzophnat*, cognomentum Josephi, Genes. XLI. 45. qui hinc dictus aegyptiace צָפְנַת פַּעְנֵחַ, *occultorum revelator* vel *interpres*. Sic Onkelos, גַּבְרָא דְּטָמִירָן גַּלְיָן לֵיהּ, *vir cui occulta revelata sunt*. Sic etiam Jonathan, et communiter hebræi: R. Bechai citat hoc loco, in quadam precatione legi, המפענח נעלמים, *qui revelat abscondita*. In Bereschit rabba, sect. 90. docuerunt Rabbini, esse idem quod צפונות מופיע, *occulta declarans*; et R. Chiskia dixit, צפונות מופיע בדעה, *occulta illustrans per scientiam*. Sapientes per notationem primarum literarum explicarunt, צ׳ופה פ׳ודה נ׳ביא ת׳ומיך פ׳ותר ע׳רום נ׳בון ח׳וזה, id est, *speculator, redemptor, propheta, tenens sceptrum, interpres, astutus, intelligens, videns futura*. Hæc illic.

מַצְפּוּנִים, m. pl. *abscondita, res repositæ et absconditæ*: affix. מַצְפֻּנָיו, *abdita ejus*, Obad. ver. 6.

צֶפַע masc. *regulus, basiliscus, hæmorrhois*, venenatissimi serpentis genus, Ies. XIV. 29.

צִפְעוֹנִי, m. idem, Ies. XI. 8. Plur. צִפְעוֹנִים, Jer. VIII. 17.

צְפִיעִים, m. pl. *egesta, excrementa*: constr. צְפוּעֵי הַבָּקָר, *egesta boum*, Ezech. IV. 15. Scribitur cum ו sed legitur per י.

צְפִעוֹת, f. pl. *nepotes, neptes*, secundum Chaldæum et R. Salomonem, Ies. XXII. 24. quasi *egressiones dictæ*.

צפף Pih. צִפְצֵף, *pipire*: partic. מְצַפְצֵף, *pipiens*, Jos. X. 14. Plural. הַמְצַפְצְפִים, *qui pipiunt*, Ies. VIII. 19. Futur. אֲצַפְצֵף, *pipio*, Ies. XXXVIII. 14. תְּצַפְצֵף, *pipiat*, Ies. XXIX. 4.

צַפְצָפָה, vide in צָפָה.

צפר *evolavit, maturavit*: chaldaicum est. Futur. וְיִצְפֹּר, *et evolet*, Jud. VII. 3.

צִפּוֹר, c. sed f. sæpius, *avis, avicula*, et synecdochice, *passer*. Nomen generale est omnium, quibus est *ala*, scribit Aben Esra Gen. VII. 14. צִפּוֹר טְהֹרָה, *avem mundam*, Deut. XIV. 11. כְּצִפּוֹר, *sicut passer*, Psal. CII. 8. Plur. צִפֳּרִים חַיּוֹת, *aves vivas*, Lev. XIV. 4. Item, צִפֳּרִים, Eccl. IX. 12. Chald. כְּצִפְּרִין, *sicut avium*, Dan. IV. 30. וְצִפְּרַיָּא, *et aves*, ver. 11. Constr. צִפְּרֵי שְׁמַיָּא, *aves cœli*, Dan. IV. 9.

צָפִיר, masc. *hircus*, Dan. VIII. 5. Constr. צְפִיר, ver. 5. Plur. construct. צְפִירֵי חַטָּאת, *hircos pro peccato*, Esr. VIII. 35. Chald. וּצְפִירֵי עִזִּין, *et hircos caprarum*, Esr. VI. 17.

צְפִירָה, fœmin. *matutinum tempus*,

Ezech. VII. 10. ex chaldæo, ubi צפר vel צְפָרָא, *mane:* item, *cidaris, diadema:* unde construct. וְלִצְפִירַת תִּפְאָרָה, *et pro cidari decoris*, Ies. XXVIII. 5. a *cingendo*, verbi significatione chaldaica.

צְפֹּרֶן, m. *unguis, ungula;* metaphorice, *stylus, scalprum*, ferramentum quo lapides cæduntur et veluti scalpuntur: בְּצִפֹּרֶן שָׁמִיר, *scalpro lapidis servabilis*, seu *diuturni*; aut, *stylo adamantis*, Jer. XVII. 1. Plur. cum affixo צִפָּרְנֶיהָ, *ungues suos*, Deuter. XXI. 12.

צפרדע צְפַרְדֵּעַ c. *rana;* et collective, *ranæ*, Exod. VIII. 6. Plur. צְפַרְדְּעִים, *ranas*, ver. 3.

צֶפֶת, vide in צְפָה.

צקל צִקְלוֹן, m. *gluma*, folliculus grani frumentarii: aff. בְּצִקְלֹנוֹ, *cum gluma sua*, 4 Reg. IV. 42.

צרב Niph. נִצְרַב, *adustus fuit:* præt. וְנִצְרְבוּ־בָהּ, *et adurentur in ea*, Ezech. XXI. 3.

צָרֶבֶת, f. *adurens*, Prov. XVI. 27. nomen Toar formæ קָשֶׁבֶת, *attenta*. Item, *adustio*, juxta Kimchium, Lev. XIII. 23. at secundum R. Salomonem est *cicatrix adustionis*.

צרה צֳרִי, צְרִי, m. *opobalsamum*, Gen. XXXVII. 25. Jerem. LI. 8. a Judæis in versione hebræo-germanica Pentateuchi *theriaca* redditur.

צרח *clamarit:* part. מַר צֹרֵחַ, *amare clamat*, Soph. I. 14. Hiph. יַצְרִיחַ, *exclamat*, Ies. XLII. 13.

צְרִיחַ, m. *arx, propugnaculum, turris munita;* sic dicta, quod speculator inde *exclamat*, scribit Kimchi. אֶל־צְרִיחַ, *in arcem* vel *propugnaculum*, Jud. IX. 46. Plural. וּבִצְרִיחִים, *et in arcibus* vel *turribus*, 1 Sam. XIII. 6.

צרך צֹרֶךְ, m. *necessitas, indigentia:* aff. צָרְכֶּךָ, *necessitatem tuam*, 2 Par. II. 15. Apud Rabbinos צָרִיךְ, *necesse, necessarium:* הִצְרִיךְ, נִצְרַךְ, הוּצְרַךְ, *necesse habere*.

צרע צָרוּעַ, m. *leprosus*, Lev. XIII. 44. Ex Pyhal partic. מְצוֹרָע, idem, Lev. XIV. 2. Plural. מְצֹרָעִים, *leprosi*, 2 Reg. VII. 3. Fœm. מְצֹרַעַת, *leprosa*, Exod. IV. 6.

צָרַעַת, f. *lepra*, Lev. XIII. 2. Aff. מִצָּרַעְתּוֹ, *a lepra sua*, 2 Reg. V. 3.

צִרְעָה, f. *crabro*, Exod. XXIII. 28.

צרף *conflavit, purgavit, defæcavit*, proprie *metalla:* metaphorice, *examinavit, exploravit, probavit*. Præt. צָרֹף צָרוֹף, *conflat conflando*, Jer. VI. 29. Imp. צָרְפָה כִלְיוֹתַי, *examina renes meos*, Psal. XXVI. 2. Fut. וְאֶצְרֹף, *et defæcabo*, Ies. I. 25. Niph. futur. וְיִצָּרְפוּ, *et conflabuntur*, Dan. XII. 10. Pih. מְצָרֵף, *conflans*, Mal. III. 3.

צֹרֵף, m. *conflans, conflator, fusor, aurifaber:* לַצֹּרֵף, *fusori*, Jud. XVII. 4. Plur. צֹרְפִים, *aurifabri*, Neh. III. 8.

צָרְפַת, f. *Tzorphat* nomen urbis, 1 Reg. XVII. 9. Obad. ver. 20. *Franciam, Galliam*, Rabbini interpretantur; et inde צָרְפָתִי, *Gallus*.

מַצְרֵף, m. *fusorium vas*, Proverb. XVII. 3.

צרר *ligavit, colligavit:* item, *hostiliter egit, oppugnavit, arctavit, angustiis affecit*, et ita cum צַר convenit. Præt. צָרַר רוּחַ אוֹתָהּ, *ligat ventus eam*, Hos. IV. 19. וְצָרְרוּ אֶתְכֶם, *et angustabunt vos, hostiliter agent vobiscum*, Num. XXXIII. 55. צְרָרוּנִי, *angustiis affecerunt me*, Psal. CXXIX. 1. Partic. צֹרֵר־מַיִם, *ligat*

ligamen dicas : צְרוֹר־כַּסְפּוֹ , *fasciculus pecuniæ suæ*, Genes. XLII. 35. צְרוֹר הַכֶּסֶף , *fasciculum*, *loculum pecuniæ*, Proverb. VII. 20. אֶל־צְרוֹר נָקוּב, *in loculum pertusum*, Hag. I. 6. Item, *granum*, *lapillus*, Amos IX. 9. מֵצַר , m. *angustia*, Psal. CXVIII. 5. Plural. בֵּין־הַמְּצָרִים , *inter angustias*, Threa. I. 3. וּמְצָרֵי שְׁאוֹל , *et angustiæ*, *angores inferni*, Psalm. CXVI. 3. Quidam hoc ad צור reducunt.

aquas, Job XXVI. 8. הַצֹּרֵר אֶתְכֶם , *oppugnantem vos*, Num. X. 9. Plurale, צֹרְרִים , *hostiliter agentes*, Numer. XXV. 18. Constr. צֹרְרֵי צַדִּיק , *hostes justi*, Amos V. 12. Affix. נֶגֶד צֹרְרָי , *coram hostibus meis*, Psal. XXIII. 5. Particip. præteritum, צָרוּר , *colligata est*, Hos. XIII. 12. Infinitiv. כִּצְרוֹר , *sicut qui ligat*, Prov. XXVI. 8. Pyh. partic. plur. וּמְצֹרָרִים , *et colligatos*, Jos. IX. 4.

צְרוֹר , m. *fasciculus*, *loculus*, quasi

ק

קַב , masc. *cabus*, mensura frumentaria parva : וְרֹבַע הַקַּב חֲרֵיוֹנִים , *et quarta pars cabi stercoris columbini*, 2 Reg. VI. 25. Quidam scribunt, eo stercore usos ipsos fuisse loco lignorum: alii intelligunt, *contenta in ingluvie*, id est, frumentum quod columbæ in agris collegerant. Videatur Kimchi. Porro *cabus* est sexta pars *seæ* sive *sati*, scribit Kimchi in libro Radicum. De hac et aliis quibusdam mensuris antiquis ita scriptum reperi in opere R. Alphes, tractatu de Paschate, cap. 5. fol. 176. » רְבִיעִית , *quadrans*, sive *quartarius legis*, (id est, quarta pars mensuræ sacræ in liquidis) continet *sesquiovum*. לוֹג , *log*, sive *sextarius*, quatuor *quadrantes*, id est, sex ova. קַב , *cabus*, quatuor *logos* sive *sextarios*, id est 16 *quadrantes*, 24 ova. הִין , *hin*, tres *cabos*, id est, 12 *logos*, 48 *quadrantes*, 72 ova. סְאָה , *sea*, *satum*, sex *cabos*, hoc est, 24 *sextarios*, duos *hin*, 92 *quadrantes*, 144 ova. אֵיפָה , *epha*, tres *seas*, id est, 18 *cabos*, 6 *hinos*, 72 *logos*, 288 *quadrantes*, 432 ova. עוֹמֶר , *homer*, deci-

• קָא , קָאָה , vide infra in קוא.

קָבַב *maledixit*, *exsecratus est*. Præter. מָה אֶקֹּב לֹא קַבֹּה אֵל , *quid exsecrabor, quem non exsecratur Deus?* Num. XXIII. 8. וְקַבֹּתוֹ , *ut exsecreris eum*, Num. XXIII. 27. Imperat. קָבָה־לִּי , *exsecrare mihi*, Numer. XXII. 11. cum Kametz loco Kametz chatuph et Daghesch : קָבְנוֹ , *exsecrare illum*, Num. XXIII. 13. pro קָבֶנּוּ. Simile affixum in voce יֶשְׁנוֹ vide in radice ישה. Futur. אֶקֹּב , ut ante ; quod a נָקַב esse possit. Similem formam vide in קדד.

קֻבָּה , f. *lupanar*, dictum quasi *exsecrabile*, Numer. XXV. 8. Hebræi exponunt אֹהֶל , *tentorium*.

קוֹבָה , f. idem : aff. אֶל־הַקֻּבָּה , *in lupanari illius*, Num. XXV. 8. Onkelos, לִמְעָהָא , *per ventrem ejus*.

קֵבָה , fœm. *ventriculus bestiarum*, *ingluvies*, Deut. XVIII. 3. quod (ut et præcedens) formam habet quasi a קוב.

mam *ephæ*, id est, 43 ova et ⅕ ovi. » Hæc ibi. Vide R. Salomonem, Exod. XVI. 36. et Aruch in קַב.

קִבֵּל Pih. *accepit*, *recepit*, *suscepit*: præterit. וְלֹא קִבֵּל, *et non accepit*, Esth. IV. 4. וְקִבְּלוּ, *et receperunt sacerdotes*, Esr. VIII. 30. Imperativ. קַבֶּל־לָךְ, *accipe tibi*, 1 Par. XXI. 11. Chald. præterit. קַבֵּל מַלְכוּתָא, *accepit regnum*, Dan. VI. 1. Futur. תְּקַבְּלוּן, *recipietis*, Dan. II. 6. וִיקַבְּלוּן, *et suscipient*, Dan. VII. 18. Hiph. partic. מַקְבִּילֹת, *recipientia*, hoc est, continentia unum cum altero, Exod. XXVI. 5.

קֳבֵל, *coram*, *ex adverso*. קֳבֵל־עָם, *coram populo*, 2 Reg. XV. 10. Affix. קָבְלוֹ, *adversum sibi*, id quod ex adverso situm est, Ezech. XXVI. 9. de quo vide etiam in מְחִי. Chald. וְלָקֳבֵל אַלְפָּא, *et coram mille*, Dan. V. 1. לָקֳבֵל מִלֵּי, *ob vel propter verba* (*regis*), ver. 10. לָקֳבֵל דְּנָה, *propter hoc*, *propterea*, Esr. IV. 16. כָּל־קֳבֵל vel כָּל־קֳבֵל, *propter*, *propterea*, *eo quod*, *quandoquidem*; et in Daniele semper adjunctum est דְּנָה vel דִּי. Cum affixo, לָקָבְלָךְ, *ex adverso tui*, Dan. II. 31.

קָבַע *rapuit*, *diripuit*, *spoliavit*: præt. וְקָבַע, *et rapiet*, Prov. XXII. 23. הֲיִקְבַּע, *an spoliet* (*homo Deum*)? *quod vos* קֹבְעִים אוֹתִי, *spoliatis me*, *et dicitis* בַּמֶּה קְבַעֲנוּךָ, *qua in re spoliamus te?* Mal. III. 8. ubi etiam participium, et futurum est. Hinc Rabbinis, קַבְעָן, *raptor*.

קוֹבַע, m. *galea*, 1 Sam. XVII. 38. et est idem quod כּוֹבַע, literis כ et ק commutatis.

קֻבַּעַת, f. *fæx*, *fæculentum*, Ies. LI. 17.

קָבַץ *collegit*, *aggregavit*, *congregavit*, *comportavit*, *contraxit*: dicitur proprie *de re dispersa*, ut אָסַף *de re non dispersa*. Sic recte dicitur, אֱסֹף יָדְךָ, *recollige*, *retrahe manum tuam*, 1 Sam. XIV. 19. non autem קְבֹץ: item וַיֶּאֱסֹף, *et retraxit* (*pedes suos in lectum*), Gen. XLIX. 33. non autem וַיִּקְבֹּץ; Kimchi ad Joel II. 6. Præterit. קָבַץ אֶת־כָּל־חֵילוֹ, *congregavit omnes copias suas*, 1 Reg. XX. 1. Niph. præter. נִקְבְּצוּ אֵלֵינוּ, *congregantur contra nos*, Jos. X. 6. Imper. הִקָּבְצוּ, *congregate vos*, Gen. XLIX. 2. Pih. præterit. קִבְּצָם, *congregavit eos*, Mich. IV. 12. Pyh. קֻבָּצָה, *collecta est*, pro קֻבָּצָה juxta Kimchium, Mich. I. 7. Partic. מְקֻבֶּצֶת, *congregatam*, Ezech. XXXVIII. 8. Hithp. præterit. כִּי הִתְקַבְּצוּ, *quod congregassent se*, Jud. IX. 47. Fut. יִתְקַבְּצוּ, *congregent se*, Ies. XLIV. 11.

קִבּוּצִים, m. pl. *collectiones*, *congregationes*, *catervæ*: aff. קִבּוּצַיִךְ, *catervæ tuæ*, Ies. LVII. 13.

קְבֻצָה, f. *congregatio*: construct. קְבֻצַת כֶּסֶף, *congregatione argenti*, Ezech. XXII. 20.

קָבַר *sepelivit*. Præterit. קָבַר, *sepelivit* (*Abrahamus Saram*), Gen. XXIII. 19. Partic. וְאֵין קֹבֵר, *et non erit sepeliens*, 2 Reg. IX. 10. Niph. futur. יִקָּבֵר, *sepelietur*, Jer. XXII. 19. תִּקָּבֵר, *sepelieris*, Gen. XV. 15. Pih. part. וְאֵין מְקַבֵּר לָהֵמָּה, *et non erit sepeliens eis*, Jerem. XIV. 16. Futur. תְּקַבְּרֵם, *sepelies eos*, Hos. IX. 6. Pyh. præter. קֻבַּר, *sepultus est* (*Abraham*), Gen. XXV. 10.

קֶבֶר, m. *sepulcrum*, Psal. V. 10. Aff. קִבְרוֹ, *sepulcrum suum*, Genes. XXIII. 6. Plural. קְבָרִים, *sepulcra*, Exod. XIV. 11. Construct. קִבְרֵי, Jer. XXVI. 23. Aff. מִקִּבְרֵיהֶם, *de sepulcris eorum*, Jer. VIII. 1. Fœm. plural. לְקְבָרוֹת, *ad sepulcra*, Job XXI. 32. Construct. קִבְרוֹת, Num. XI. 34. Aff. קִבְרֹתֶיהָ, *sepulcra ejus*, Ezech. XXXII. 23.

קְבוּרָה, f. *sepultura*, Ies. XIV. 20. Constr. קְבֻרַת־רָחֵל, *sepultura Rachelis*, Gen. XXXV. 20. Aff. קְבֻרָתוֹ, *sepulturam* vel *sepulcrum ejus*, Deut. XXXIV. 6.

קָדַד *inclinavit*, *incurvavit verticem*, honoris exhibendi causa. R. Salomon scribit ad Genes. XLIII. 28. » קידה כפיפת קדקד השתחויה משטח לארץ, id est: verbum קָדַד significat *incurvationem verticis*; הִשְׁתַּחֲוָה, *procubitum in terram*. » Vide בָּרַךְ. Fut. וָאֶקֹּד, *et verticem inclinavi*, Gen. XXIV. 48. וַיִּקֹּד, *et inclinavit verticem*, ver. 26. cum Daghesch et vocali brevi, loco vocalis longæ Kametz: simile vide in קָמַם. Item, וַיִּקְדוּ, *et incurvarunt se*, Genes. XLIII. 28. pro וַיִּקֹּדוּ: simile vide in בָּלַל.

קָדְקֹד, m. *vertex*, Psal. LXVIII. 22. Aff. וְעַל־קָדְקֳדוֹ, *et super verticem ejus*, Psal. VII. 17.

קִדָּה, f. *casia*, Ezech. XXVII. 19. Exod. XXX. 24.

קָדַח *accendit*, *accensus fuit*, *conflagravit*. Præt. כִּי־אֵשׁ קְדַחְתֶּם, *nam ignem accendistis*, Jer. XVII. 4. אֵשׁ קָדְחָה, *ignis accensus fuit*, Deut. XXXII. 22. Part. constr. קֹדְחֵי אֵשׁ, *accendentes ignem*, Ies. L. 11. Infinit. כִּקְדֹחַ, *sicut conflagrat ignis*, Ies. LXIV. 2.

קַדַּחַת, fœm. *febris ardens*, Lev. XXVI. 16.

אֶקְדָּח, m. *carbunculus*, Ies. LIV. 12.

קָדַם Pih. *antevertit*, *anticipavit*, *anteivit*, *prævivit*, *prævenit*, *obvenit*. Præter. קִדַּמְתִּי, *anteverti*, Jon. IV. 2. Imper. קַדְּמָה פָנָיו, *anticipa faciem ejus*, Psalm. XVII. 13. Hiph. præter. מִי הִקְדִּימַנִי, *quis prævenit me?* Job XLI. 3. Futur. וְתַקְדִּים, *et obveniet*, Amos IX. 10.

קֶדֶם, m. *antiquitas*; *æternitas*, si de Deo dicatur: *antiquum*, *priscum*: et adverbialiter, *antique*, *ante*, *pridem*, *olim*: *antrorsum*. Item, *oriens*, plaga mundi orientalis, quasi *anterior* dicta: ferunt enim Adamum creatum, facie versus orientem disposita, ut lucem et solem mundi orientem aspiceret; unde oriens ipsi fuit *Kedem*, hoc est, *anterior mundi pars*: R. Bechai, Deut. III. 23. Ab eo situ reliquæ deinceps mundi plagæ, *occidentalis* nempe, *australis*, et *borealis* nominantur, *posterior*, *dextra*, *sinistra*. כְּקֶדֶם, *sicut antea*, *olim* vel *pridem*: מִקֶּדֶם, *ab antiquitate*, *ab æterno*, *inde a principio*, Habac. I. 12. *ab oriente*, Mich. V. 1. Plural. constr. מִקַּדְמֵי־אָרֶץ, *ante primordia*, *a primordiis terræ*, Prov. VIII. 23. Cum ה locali, קֵדְמָה, *orientem versus*, Gen. XXV. 6. קֵדְמָה מִזְרָחָה, *ad anteriorem plagam orientem versus*, Exod. XXVII. 13. Similem locutionem vide Exod. XXVI. 18.

קִדְמָה, f. idem. Construct. קִדְמַת, *ad orientem*, Genes. II. 14. Et cum Pathach ab initio, שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף, *quæ antequam egrediatur*, Psalm. CXXIX. 6. Aff. לְקַדְמָתָן, *ad antiqui-*

tatem, *pristinum statum suum*, Ezech. XVI. 55. לְקַדְמַתְכֶן, *ad pristinum statum vestrum*, ibid. Plur. כְּקַדְמוֹתֵיכֶם, *sicut priscis temporibus vestris*, Ezech. XXXVI. 11. Chald. קֳדָם, *coram*: מִן קֳדָם, *a coram*: קָדָמַי, *coram me*: מִן־קֳדָמַי, *a coram me*, id est, *a me*, Dan. II. 6. מִן־קֳדָמוֹהִי, *a conspectu ejus*, Dan. V. 19. קֳדָמֵיהוֹן, *coram eis*, etc. מִקַּדְמַת vel מִן קַדְמַת דְּנָה, *ab ante hoc*, *antehac*, Esr. V. 11. קַדְמָיָא, *priores*, Dan. VII. 24. Fœm. sing. קַדְמָיְתָא, *prima*, *prior*, *antecedens*, Dan. VII, 4. Plural. emph. קַדְמָיָתָא, *priora*, ver. 8.

קָדִים, m. *oriens*, *plaga orientalis mundi*; *eurus*, ventus orientalis. Cum ה locali, קָדִימָה, *ad orientem*, Hab. I. 9.

קְדוּמִים, m. pl. *antiquitates*, Jud. V. 21.

קַדְמֹנִי, masc. *antiquus*, *antiquum*, 1 Sam. XXIV. 14. *orientalis*, Ezech. XLVII. 18. Plur. וְקַדְמֹנִים, *et priores*, *superiores*, *antiqui*, Job XVIII. 20. Fœm. וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת, *et sicut anni antiqui*, Mal. III. 4.

קַדְמֹנָה, f. *orientalis*, Ezech. XLVII. 8.

קָדַר *obtenebratus*, *obscuratus*, *atratus fuit*; *ater*, *atratus*, *pullatus incessit* vel *ivit*; *ater*, *teter fuit*. Præter. וְקָדַר, *et obtenebrabitur* (*super eos dies*), Mich. III. 6. Part. קֹדֵר, *atratus*, *ater*, Psalm. XXXV. 14. Plur. וְקֹדְרִים, *et pullati*, Job V. 11. Hiph. præter. וְהִקְדַּרְתִּי, *et atratas reddam* (*stellas eorum*), *faciam ut tenebrescant*, Ezech. XXXII. 7. Futur. וָאַקְדִּר, *et atratum reddidi*, Ezech. XXXI. 15. Hithp. præter. וְהַשָּׁמַיִם הִתְקַדְּרוּ, *et cœli obscurati sunt*, 1 Reg. XVIII. 45.

קַדְרוּת, f. *atror*, Ies. L. 3.

קְדֵרָה, f. *olla*, quia *atrorem* ab igne contrahit; apud Rabbinos.

קְדֹרַנִּית, *atrate*, *obscure*, Malach. III. 14.

קָדַשׁ *parari*, *præparari*, *destinari ad aliquid*, generaliter: in specie, *sacrari*, *consecrari*, *sanctificari*; *sanctum*, *sacrum esse* vel *fieri*. Præt. קְדַשְׁתִּיךָ, *sanctior sum te*, Ies. LXV. 5. id est, קָדוֹשׁ אֲנִי מִמְּךָ, juxta hebræos. Futur. יִקְדָּשׁ, *sanctum esto*, Exod. XXIX. 37. Niph. præt. וְנִקְדַּשׁ בִּכְבֹדִי, *et sanctificabitur in gloria mea*, Exod. XXIX. 43. Pih. קִדֵּשׁ, *consecravit*, *sanctificavit*; *reparavit*, *restauravit ad sanctum usum*: item, *præparavit*, *edixit*, *indixit*, cum de bello aut jejunio dicitur. Præt. קִדַּשׁ, *consecravit* (*rex*), 1 Reg. VIII. 64. etc. Pyh. partic. הַמְקֻדָּשׁ, *quisquis sanctificatus fuerit*, Ezech. XLVIII. 11. Plural. הַמְקֻדָּשִׁים, *qui consecrati sunt*, 2 Par. XXVI. 18. etc. Hiph. præter. גַּם־אוֹתָם הִקְדִּישׁ, *etiam illa consecravit*, 2 Sam. VIII. 11. Infinit. vel imper. הַקְדִּשֵׁם, *præparando*, vel *præpara eos*, Jerem. XII. 3. Hithp. præter. הִתְקַדֶּשׁ־חָג, *sanctificatur festum*, Ies. XXX. 29.

קָדוֹשׁ, masc. *sanctus*, Ies. VI. 3. Constr. אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל, *sanctum Israelis*, Ies. I. 4. Et genere neutro, *sanctum*, *sanctissimus locus*, Psalm. XLVI. 5. Aff. קְדוֹשִׁי, *sanctus meus*, Hab. I. 12. קְדוֹשְׁכֶם, *sanctus vester*, Ies. XLIII. 15. Plur. קְדוֹשִׁים, *sancti*, Zach. XIV. 5. Affix. קְדוֹשָׁיו, *sancti ejus*, Deut. XXXIII. 3.

קַדִּישׁ, m. Chald. *sanctus*, Dan.

IV. 10. Plur. קְדוֹשֶׁיךָ, *sancti*, ver. 5. Construct. קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין, *sanctorum excelsorum*, Dan. VII. 18.*

קֹדֶשׁ, masc. *sanctitas*, *res sancta*, *sanctum*, *sacrum*, Exod. III. 5. Affix. קָדְשׁוֹ, *sanctitatis suæ*, Ies. LII. 10. Plur. קֳדָשִׁים, *sanctitates*, Exod. XXX. 10. cum Kametz ab initio præter analogiam; primum propter adjunctum Maethaegh, deinde quia caret duobus punctis, sine quibus Chateph kametz numquam scribitur, quod hic esse debebat, ut sequitur. Et cum Chateph kametz, קֳדָשִׁים, 2 Par. XXXV. 13. et קֳדָשִׁים, Neh. X. 34. juxta Biblia veneta magna. Constr. וְקָדְשֵׁי, *et res sacras (filiorum Israel)*, Num. XVIII. 32. Aff. קָדָשֶׁיךָ, *res sacras tuas*, Deuter. XII. 26. וְקָדָשָׁיו, *et res sacras* vel *consecratas*, 2 Par. XV. 18. Quidam libri habent קָדָשָׁיו.

מִקְדָּשׁ, m. *sanctuarium*: *asylum*, *locus sacer*, in quem quis fugit, ut tutus sit: juxta Aben Esram, Ies. VIII. 14. Interdum scribitur, מִקְּדָשׁ cum Daghesch redundante, ut Exod. XV. 17. ubi vide Aben Esram. Constr. מִקְדַּשׁ, Ezech. XLVIII. 10. Affix. אֶל־מִקְדָּשׁוֹ, *in sanctuarium suum*, Ies. XVI. 12. Et alia forma ac significatione, *res sancta*: אֶת־מִקְדְּשׁוֹ, *rem* vel *partem sacram ejus*, Num. XVIII. 29. quasi a forma מִקְדָּשׁ. Plur. מִקְדָּשִׁים, *loca sancta*, Ezech. XXI. 2. Constr. מִקְדְּשֵׁי־אֵל, *sanctuaria Dei*, Psal. LXXIII. 17. Affix. מִקְדְּשֵׁיכֶם, *sanctuaria vestra*, Lev. XXVI. 31.

מִקְדָּשׁ, m. *sanctuarium*; plural. מִקְדְּשֵׁיהֶם, *sanctuaria ipsorum*, Ezech. VII. 24.*

קָדֵשׁ, m. *meritorius*, *cinædus*, qui se *prostituit*, et quasi *consecrat* libidini. Deuter. XXIII. 18. Plural. הַקְּדֵשִׁים, 2 Reg. XXIII. 7. Fœm. קְדֵשָׁה, *meretrix*, Deut. XXIII. 18. Plur. וְעִם־הַקְּדֵשׁוֹת, *et cum meretricibus*, Hos. IV. 14. Aben Esra scribit: « קדשה, est *prostibulum publicum*, quod cuilibet obvio se prostituit: זונה, *meretrix*, quæ cum delectu et magis privatim peccat, etsi etiam publica fiat. »

קָהָה *obstupescere*, *obtusum fieri*: futur. וְשִׁנֵּי בָנִים תִּקְהֶינָה, *et dentes filiorum obstupescunt*, Jerem. XXXI. 29. Pih. קֵהָה, *hebetavit*, Eccl. X. 10.

קָהַל *congregare*. Part. fœmin. קֹהֶלֶת, *congregans*, *congregatrix*, scil. *anima*, nempe regis Salomonis, Eccl. VII. 27. Alias semper genere masculino usurpatur pro persona integra congregantis cœtum ecclesiastícum, et ita est *ecclesiastes*, ἐκκλησιαστής. Sic dicitur: לפי שהיה מקהיל קהלות ברבים, *propterea quod congregaret cœtus ecclesiasticos publicos*, scribit R. Abraham in libro Tzeror hammor, (id est, *fasciculus myrrhæ*). Niph. præt. נִקְהֲלוּ, *congregarerunt se*, Esth. IX. 2. Hiph. præt. הִקְהַלְתָּ, *congregasti* (*congregationes tuas*), Ezech. XXXVIII. 13.

קָהָל, m. *congregatio*, *cœtus*, Psal. XX. 23. Constr. קְהַל, Lev. XVI. 17. Aff. קְהַלְכֶם, *congregationi vestræ*, Deut. V. 19. בִּקְהָלָם, *in congregatione eorum*, Gen. XLIX. 6.

קְהִלָּה, f. idem, Neh. V. 7. Constr. קְהִלַּת, Deut. XXXIII. 4.

מַקְהֵלִים, m. pl. *congregationes*, Psal. XXVI. 12. Fœm. בְּמַקְהֵלוֹת, *in congregationibus*, Psal. LXVIII. 27.

קוֹא *vomuit*, *evomuit*. Irregula-

riter flectitur: imperat. וּקְיוּ, *et vomite*, Jer. XXV. 27. Particip. קָאָה, *evomet*, Lev. XVIII. 28. Hiph. præt. וְהֱקֵאתוֹ, *et evomas illud*, Proverb. XXV. 16. Futur. וַיָּקֵא, *et evomuit*, Jon. II. 11. וַיְקִאֶנּוּ, *et evomuit illam* (*substantiam*, *opulentiam*), Job XX. 15.

קִיא, m. *vomitus*, Ies. XXVIII. 8. Affix. בְּקִיאוֹ, *in vomitu suo*, Ies. XIX. 14.

קֵא, m. idem. Aff. כְּכֶלֶב שָׁב עַל־קֵאוֹ, *sicut canis revertitur ad vomitum suum*, Prov. XXVI. 11.

קִיקָלוֹן, masc. *vomitus ignominiæ*, seu *ignominiosus*, Habac. II. 16. Compositum ex קִיא et קָלוֹן, de quo in קָלָה.

קָאָה, קָאַת, fœm. *platea*, *platalea*, *pelecanus*, Levit. XI. 18. Ies. XXXIV. 11. a *vomitu*. Conchas enim calore ventris coctas, rursus evomit, ut rejectis testis, esculenta seligat, scribit Plinius lib. X. cap. 40. et Aristoteles lib. 9. cap. 10. de histor. anim. Construct. לִקְאַת, Psal. CII. 7.

קִוָּה *exspectavit*, *exspectationem habuit*. Partic. plur. construct. וְקוֹיֵ יְהוָה, *et exspectantes Dominum*, Psal. XXXVII. 9. Irregulare est, וְקוֹיֵ, Ies. XL. 31. pro קֹוֵי. Affix. קוֹיַי, *exspectantes me*, Ies. XLIX. 23. לְקוָֹיו, *exspectantibus eum*, Thren. III. 25. Pih. קִוָּה, idem; et construitur cum dativo et accusativo et præpositione אֶל. Præt. וְקִוֵּיתִי־לוֹ, *et exspectavi eum*, Ies. VIII. 17. Infinit. קַוֹּה קִוִּיתִי, *exspectando exspectavi*, Psal. XL. 2. Niph. נִקְוָה, *confluere*, de aquis: *congregare se*, de hominibus. Præt. וְנִקְווּ אֵלֶיהָ, *et confluent ad eam*, Jer. III. 17. Futur. יִקָּווּ הַמַּיִם, *confluant aquæ*, Gen. 1. 9.

קַו, קָו, m. *linea*, *delineatio*, *regula*, *amussis*, *filum mensorium*, Ies. XVIII. 2. et XXVIII. 10. Scribitur et cum ה redundante, קָוֶה, *linea*, Jer. XXXI. 39. Aff. קַוָּם, *delineatio eorum*, Psalm. XIX. 5. In Targum, כְּקַוִּין דְּעַכּוּבִיתָא, *sicut fila*, vel *telæ araneæ*, Ies. LIX. 6.

מִקְוֶה, m. *exspectatio*, *spes*: *confluens*, *confluentia*, *conceptaculum*, *congregatio*. יֵשׁ־מִקְוֶה, *est spes* (*Israeli*), Esr. X. 2. Constr. מִקְוֵה מַיִמֵיהֶם, *congregationem aquarum*, Exod. VII. 19. מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל, *spes Israelis*, Jer. XIV. 8. Fœmin. וּמִקְוָה עֲשִׂיתֶם, *et conceptaculum aquarum fecistis*, Ies. XXII. 11.

מִקְוֵא, מִקְוֶה, masc. *netum*, *filatum*, 1 Reg. X. 28. et 2 Par. I. 16.

תִּקְוָה, f. *exspectatio*, *spes*, Job V. 16. Constr. תִּקְוַת, Psal. IX. 19. Item, *funiculus*. Constr. תִּקְוַת חוּט הַשָּׁנִי, *funiculum fili dibaphi*, Jos. II. 18. Aff. תִּקְוָתְךָ, *spes tua*, Job IV. 6.

קוּט *fastidivit*, *fastidio habuit*. Fut. אָקוּט, *fastidio habui*, Psal. XCV. 10. et cum Cholem, אֲשֶׁר־יָקוֹט כִּסְלוֹ, *quem fastidit spes ejus*, Job VIII. 14. Niph. præterit. וְנָקֹטּוּ, *et fastidio erunt*, Ezech. VI. 9. cum Daghesch, quasi a קָטַט, ut sæpe hæc verba formas inter se permutant. וּנְקֹטֹתֶם, *et fastidio eritis*, Ezech. XX. 43. נָקְטָה נַפְשִׁי, *fastidio sibi est anima mea*, Job X. 1. Hithp. אֶתְקוֹטָט, *fastidio torqueo me*, Psal. CXXXIX. 21.

קֹט, masc. *fastidium*, Ezech. XVI. 47. vel est verbum.

קוֹל m. *vox*, *sonus*, *sonitus*, *concentus*, *strepitus*. אֶת־קוֹל יְהוָה, *vo-*

cem Domini., Gen. III. 8. Aff. קוֹלוֹ, *sonus ejus*, Exod. XXVIII. 35. אֶת־קֹלְךָ, *vocem tuam*, Gen. III. 10. Plur. קֹלֹת, *soni*, *tonitrua*, Exod. IX. 23. מִקֹּלוֹת מַיִם, *propter sonos aquarum*, Psalm. XCIII. 4. Chald. קָל, *vox*, *sonus*, Dan. VII. 11.

קוּם *surrexit, assurrexit, exsurrexit, insurrexit: stetit, exstitit, constitit, substitit: præstitit.* Construitur frequenter cum præpositionibus עַל, ב, אֶל, et לְ. Præt. וְקָאם, *et exsurgit*, Hos. X. 14. quod habet א epentheticum. Particip. קָמִים, *surgentes*, Psalm. III. 2. Cum affixis, *adversarii* qui in, vel contra aliquem insurgunt: קָמֶיךָ, *adversarios tuos*, vel *insurgentes contra te*, quasi קָמִים עָלֶיךָ, Exod. XV. 7. Chald. præter. וְקָם, *et surrexit*, Dan. III. 24. קָמוּ, *surrexerunt*, Esr. V. 2. Particip. קָאֵם, *stans erat*, *stabat*, Dan. II. 31. Plur. קָאְמִין, *stabant*, Dan. III. 3. Scribitur cum א, sed legitur קָיְמִין, cui simile vide in דור. Ethph. קָאֲמַיָּא, *adstantes*, Dan. VII. 16. Imper. קוּמִי, *surge*, Dan. VII. 5. Futur. יְקוּם, *surget*, Dan. VI. 20. יְקוּמוּן, *consurgunt*, Dan. VII. 17. Pih. קִיֵּם et קוֹמֵם, *surgere* vel *stare fecit*, *erexit*, *stabilivit*, *statuit*, *statum reddidit*, *præstitit.* Præt. קִיֵּם, *stabilivit*, Esth. IX. 32. קִיְּמוּ, *stabiliverunt*, Esth. IX. 31. Inf. לְקַיֵּם, *statuendo*, *instituendo*, Esth. IX. 21. Imp. קַיְּמֵנִי, *erige*, *confirma me*, Psal. CXIX. 28. Fut. וַאֲקַיֵּמָה, *et præstabo*, Psalm. CXIX. 106. Ex altera forma, אֲקוֹמֵם, *erigam*, Ies. XLIV. 26. Et semel intransitive præter morem, יְקוֹמֵם, *insurgebat*, Mich. II. 8. Chald. infinitiv. לְקַיָּמָה, *ad statuendum*, Dan. VI. 8. Hiph. הֵקִים idem. Item, *statuit*, *constituit*, *restituit*, *confirmavit*, *suscitavit*, *exsuscitavit*, *excitavit*: præt. הֵקִים אֹתָם, *stabilivit ea*, Num. XXX. 15. Partic. מֵקִים, *excitaturus sum*, Hab. I. 6. etc. Hoph. præt. הוּקַם, *erectum est*, Exod. XL. 17. vel הֻקַם, 2 Sam. XXIII. 1. Chald. præterit. הֲקִים, *erexerat*, Dan. III. 2. אֲקִימֵהּ, *erexit eam*, Dan. III. 1. הֲקִימֵהּ, *constituit eum*, Dan. V. 11. הֲקֵימְתָּ, *erexisti*, Dan. III. 12. הֲקִימֶת, *erexi*, Dan. III. 14. Fœm. הֲקִמַת, *erexit*, Dan. VII. 5. הֲקִימוּ, *statuerunt*, Esr. VI. 18. Partic. מְהָקֵים, *constituens*, Dan. II. 21. Infinit. לַהֲקָמוּתֵהּ, *ad constituendum* seu *præficiendum eum*, Dan. VI. 4. Futur. יְהָקֵים, *statuerit*, Dan. VI. 16. Et omissa characteristica, יְקִים, *constituet*, Dan. IV. 14. תְּקִים, *statues*, Dan. VI. 9. Hoph. præt. כֶּאֱנָשׁ הֳקִימַת, *sicut homo stare coacta* vel *facta est*, Dan. VII. 4. Hithp. part. וּמִתְקוֹמְמִי, *et insurgens in me*, Job XXVII. 7. Plur. מִמִּתְקוֹמְמִים, *ab insurgentibus*, Psalm. XVII. 7. Hinc deperdito מ. וּבִתְקוֹמְמֶיךָ, *et propter insurgentes in te*, Psalm. CXXXIX. 21. Fœm. מִתְקוֹמָמָה, *insurgens*, Job XX. 27. cum Kametz in medio propter accentum, quasi a מִתְקוֹמֵם.

קִים, m. *substantia*: aff. קִימָנוּ, *substantia nostra*, Job XXII. 20. Fœm. קִימָה, *surrectio*: aff. קִימָתָם, *surrectionem eorum (intuere)*, Thren. III. 63.

קְיָם, m. Chald. *statutum*, Dan. VI. 8.

קַיָּם, m. Chald. *stabilis*; חַיָּא וְקַיָּם *vivus et stabilis*, Dan. VI. 27. Fœm. קַיָּמָא, *stabile (regnum tuum)*, Dan. IV. 23.

קוֹמָה, f. *statura*, *altitudo*, Ezech. XIII. 18. Construct. וְקוֹמַת, *et altitudo* (*rotæ unius*), 1 Reg. VII. 32. Aff. קוֹמָתוֹ, *altitudo ejus*, 1 Reg. VI. 20.

קָמָה, f. *seges*, adhuc *stans* et in culmum *erecta*, 2 Reg. XIX. 26. Exod. XXII. 5. Plur. בְּקָמוֹת, *in segetes* (*Philistæorum*), Jud. XV. 5.

קוֹמִים, m. pl. *insurgentes*, *adversarii*, 2 Reg. XVI. 7.

קוֹמְמִיּוּת, f. *erectio*, Lev. XXVI. 13. subaudienda autem illic præpositio ב, *cum erectione*, id est, *erecte*.

יְקוּם, m. *subsistens*, *substantia viva*, Gen. VII. 4. ubi Aben Esra scribit, esse generale ad omne vivens super terram. Talmudici scribunt, in Sanhedrin fol. 110. 1. יְקוּם esse facultates, quæ hominem *erigunt in pedes suos*, juxta Deuter. XI. 6.

מָקוֹם, c. in sing. sed masc. sæpius, *locus*; sic dictus, quod *in eo cuncta creata subsistunt*: אֶל־מָקוֹם אֶחָד, *in locum unum*, Gen. I. 9. Constr. עַד־מְקוֹם שְׁכֶם, *usque ad locum Schechem*, Gen. XII. 6. Affix. תְּשׁוּרֶנּוּ מְקוֹמוֹ, *contemplabitur eum* (*in*) *loco suo*, Job XX. 9. scil. *contemplabitur eum* עַיִן, *oculus*, quod fœmininum nomen est; et ita verbum convenit in genere fœminino cum antecedenti substantivo, non cum sequenti מְקוֹמוֹ. Plur. masc. בְּכָל־מְקֹמוֹת מֶמְשַׁלְתּוֹ, *in omnibus locis dominationis ejus*, Psalm. CIII. 22. Affix. בְּכָל־מְקוֹמֹתֵיכֶם, *in omnibus locis vestris*, Amos IV. 6. Apud Rabbinos מָקוֹם inter nomina Dei est; et quidem cum articulo, הַמָּקוֹם, per antiphrasin, quasi *illocalis*, *infinitus*, qui *nullo loco capitur*, sed omnibus rebus *locum dat*.

אַלְקוּם, *alkum*, *invictus*. Vocabulum compositum ex אַל, *ne*, *non*, et קוּם, *surgere*, *insurgere*: וּמֶלֶךְ אַלְקוּם עִמּוֹ, *et rex non insurgere* vel *resistere cum ipso*, Prov. XXX. 31. id est, *invictus*, *in quem* vel *contra quem nemo insurgit* bellandi causa, ut Aben Esra et Rabbi Levi interpretantur. Sic אַל־מָוֶת, *non mors*, id est, *immortalis*, Prov. XII. 28.

תְּקוּמָה, f. *resurrectio*, Lev. XXVI. 37.

קון Pih. קוֹנֵן, *lamentatus est*. Præter. וְקוֹנְנוּ עָלַיִךְ, *et lamentabuntur super te*, Ezech. XXVII. 32. Partic. plur. לַמְקוֹנְנוֹת, *lamentatrices*, Jer. IX. 16. Fut. תְּקוֹנֵנָּה אוֹתָהּ, *lamentabuntur eam*, 2 Par. XXXV. 25.

קִינָה, f. *lamentatio*, Ezech. XIX. 14. Plur. עַל־הַקִּינוֹת, *in lamentationibus*, 2 Par. XXXV. 25. Aff. בְּקִינוֹתֵיהֶם, *in lamentationibus suis*, ibidem.

קִנִים, m. pl. *lamentationes*, Ezech. II. 10.

קוס Pih. קוֹסֵס, *succidere*. Convenit cum קצץ. Fut. פִּרְיָהּ יְקוֹסֵס, *fructum ejus succidet*, Ezech. XVII. 9.

קוף קוֹף, masc. *simia*: plural, קוֹפִים, *simiæ*, 1 Reg. X. 22. 2 Par. IX. 21. Affine est verbo יקף, *circumire*; nam et simia *volubilis* est.

תְּקוּפָה, f. *circumactio*, *revolutio*, *circulus*: *conversio*. Constr. תְּקוּפַת הַשָּׁנָה, (*in*) *revolutione anni*, Exod. XXXIV. 22. Aff. תְּקוּפָתוֹ, *revolutio ejus*, Psal. XIX. 7. Plur. לִתְקוּפוֹת הַיָּמִים, (*in*) *revolutionibus dierum*, 1 Sam. I. 20. Forma hinc est, sed significatio a יקף. Hinc Rabbini *solstitia* et *æquinoctia* vocant תקופות, *tekuphoth* sive *tekuphas*.

קוץ *tædere*, *distædere*: construitur cum præpositione ב et מִפְּנֵי. Semel est *æstivare*, *æstatem transigere*, ex

nomine derivato, quod *æstatem* significat. Præt. קָץ עָלָיו, *et æstivabit super eo*, Ies. XVIII. 6. קַצְתִּי בְחַיַּי, *tædet me vitæ meæ*, Gen. XXVII. 46. Futur. וָאָקֻץ בָּם, *et tædet me eorum*, Levit. XX. 23. Hiph. הֵקִיץ, *tædio afficere: evigilare, expergisci*, quod a יקץ habet. Præteritum, הֵקִיץ אֵלָיִךְ, *evigilat ad* vel *adversum te*, Ezech. VII. 6. הֱקִיצוֹתִי, *experrectus sum*, Psal. III. 6. Infinitiv. בְּהָקִיץ, *quum expergiscar*, Psal. XVII. 15. Futur. וּנְקִיצֶנָּה, *et tædio afficiamus, defatigemus eam*, Ies. VII. 6. Juxta Kimchium et Aben Esram, nec amplius hac significatione occurrit: R. Salomon, *expergefaciamus eam bello*: sed activum hoc sensu numquam reperitur.

קַיִץ, m. *æstas*, quia terræ nascentia *expergisci* facit, quæ per hyemem videbantur quasi *sopore demersa*. Metonymice, *æstivi fructus*: בְּטֶרֶם קַיִץ, *ante æstatem*, Ies. XXVIII. 4. כְּלוּב קָיִץ, *canistrum æstivorum fructuum*, Amos VIII. 1. Affix. עַל־קֵיצֵךְ, *de æstivis fructibus tuis*, Ies. XVI. 9.

קוֹץ, m. *spina*, Hos. X. 8. a *tædio*, quod pungendo affert, aut quod *celeriter* hominem *excitat*: R. Salomon tradit ad Ezech. II. 6. viginti spinarum nomina esse. קוֹץ מַכְאִב, *spina dolore afficiens*, Ezech. XXVIII. 24. Plur. קוֹצִים, *spinæ*, Exod. XXII. 5. Constr. אֶת־קוֹצֵי הַמִּדְבָּר, *cum spinis deserti*, Jud. VIII. 7.

קִיצוֹן, vide in קָצָה.

קְוֻצּוֹת, f. pl. *capilli*: aff. קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים; *capilli ejus crispi sunt*, Cant. V. 11. Sic autem a *succidendo* dicti videntur, quasi a קָצַץ.

קוּר *fodit, effodit*: præt. קַרְתִּי, *fodi*, 2 Reg. XIX. 24. Hiph. הֵקִיר, *manare, eructare*. Præt. cum infinit. כְּהָקִיר, *sicut manat, eructat (puteus aquas suas)*, כֵּן הֵקֵרָה רָעָתָהּ, *ita manat illa malitiam suam*, Jer. VI. 7.

קוּרִים, m. pl. *telæ*. Constr. וְקוּרֵי עַכָּבִישׁ יֶאֱרֹגוּ, *et telas araneæ texunt*, Ies. LIX. 5. Affix. קוּרֵיהֶם, *telæ eorum*, ver. 6.

מָקוֹר, m. *scaturigo, fons, profluvium*: מָקוֹר נִפְתָּח, *fons apertus*, Zach. XIII. 1. Constr. מְקוֹר דָּמֶיהָ, *profluvium sanguinis ejus*, Lev. XX. 18. Aff. יְהִי־מְקוֹרְךָ בָרוּךְ, *sit scaturigo tua benedicta*, Prov. V. 18.

קוֹשׁ *tendiculam ponere*: futur. יְקֹשׁוּן, *tendiculam ponunt*, Ies. XXIX. 21. Convenit cum יָקֹשׁ.

קטב קֶטֶב, masc. *succisio, excidium: lues, exitium*, שַׁעַר קֶטֶב; *turbo excidii*, Ies. XXVIII. 2. id est, *exitialis*. Affine est verbo חָטַב, *succidere*; nam Kimchi ad Hos. XIII. 14. citat Targum hierosolymitanum לְמִקְטַב אָעִין, *ad succidendum ligna*, pro hebræo לַחְטוֹב עֵצִים, Deuter. XIX. 5. nostræ tamen editiones hodie ibi habent, לְמִקְטַע.

קֹטֶב, masc. idem. Aff. קָטָבְךָ, *exitium tuum*, Hos. XIII. 14. servato Kametz ab initio præter morem istius formæ. Simile tamen est mox in קָטֹן.

קָטַל *occidit, interfecit, interemit, enecuit*: futur. יִקְטָל־עָנִי, *interficiet pauperem*, Job XXIV. 14. אִם־תִּקְטֹל, *si occideris*, Psalm. CXXXIX. 19. Chald. particip. הֲוָה קָטֵל, *fuit occidens*, id est, *occidebat*, Dan. V. 19. Passivum Pehil, קְטִיל, *interfectus fuit*, ver. 30. Fœm. עַד דִּי קְטִילַת, *donec interfecta esset*, Dan. VII. 11. Pahel præterit. קַטֵּל הַמּוֹן,

interfecit eos, Dan. III. 22. Infinitiv. לְקַטָּלָה, *ad interficiendum*, Dan. II. 14. Ithpeh. infin. לְהִתְקְטָלָה, *ad interficiendum*, Dan. II. 13. Ithpah. partic. plur. וְחַכִּימַיָּא מִתְקַטְּלִין, *ut sapientes interficerentur*, Dan. II. 13.

קְטֶל, m. *occisio*, Obad. ver. 9.

קָטֹן *minus, parum, parvum esse.* Præt. קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים, *minor* vel *impar sum omnibus his beneficiis*, Gen. XXXII. 11. Fut. וַתִּקְטַן, *et parum fuit*, vel *visum fuit hoc*, 2 Sam. VII. 19. Hiph. infin. לְהַקְטִין, *ad minuendum*, Amos VIII. 5.

קָטֹן, m. *parvus, minor, minimus:* דָּבָר קָטֹן אוֹ גָדוֹל, *rem parvam aut magnam*, 1 Sam. XXII. 15. Constr. קְטֹן בָּנָיו, *minimus filiorum ejus*, 2 Paral. XXI. 17. Aff. קָטָנִּי, *minimus meus*, scilicet *digitus*, 1 Reg. XII. 10. Simile vide paulo ante in קטב.

קָטָן, m. idem; בֵּן־קָטָן, *filius parvus*, 2 Sam. IX. 12. Affix. מִקְּטַנָּם, *a minimo eorum*, Jerem. VI. 13. Plural. נְעָרִים קְטַנִּים, *pueri parvi*, 2 Reg. II. 23. Constr. קְטַנֵּי־אָרֶץ, *minima terræ*, Prov. XXX. 24. Fœmin. עִיר קְטַנָּה, *civitas parva*, Eccles. IX. 14. Plural. לְיוֹם קְטַנּוֹת, *diem parvarum*, Zach. IV. 10. scilicet. *rerum*, *parvorum operum:* אֶל־הַקְּטַנּוֹת מִמֵּךְ, *ad minores te*, Ezech. XVI. 61.

קָטַף *decerpsit*, Ezech. XVII. 4. וְקָטַפְתָּ מְלִילֹת, *et decerpes spicas*, Deut. XXIII. 26. Niph. futur. לֹא יִקָּטֵף, *non decerpetur*, Job VIII. 12.

קִטֵּר Pih. *adolevit*, *suffivit*, *suffumigavit*, *suffitum*, *fumum fecit.* Præter. קִטְּרוּ־שָׁמָּה, *suffitum faciebant illic*, 2 Reg. XXIII. 8. Particip. מְקַטְּרִים לוֹ, *adolentes ei*, 2 Reg. XVIII. 4. Puh. partic. מְקֻטֶּרֶת מוֹר, *suffumigata myrrha*, Cant. III. 6. Hiph. præter. וְהִקְטִיר עָלָיו, *et adolebit super eo*, Exod. XXX. 7. Præter. מַקְטִיר, *adolens*, 1 Reg. III. 3. Infin. וְהַקְטֵיר אִתּוֹ, *et suffitum adoleri curabat in eo*, 1 Reg. IX. 25. nam אִתּוֹ, juxta hebræos et Chaldæum, idem est quod עליו. Hoph. part. מֻקְטָר, *suffimentum fiet*, Mal. I. 11. Potest et nomen esse, *suffitus*. Futur. כָּלִיל תָּקְטָר, *prorsus adoletor*, Lev. VI. 15.

קִטֵּר, m. *suffitus*, Jer. XLIV. 21.

קִיטוֹר, m. *fumus*, Gen. XIX. 28. *exhalatio*, Psal. CXLVIII. 8.

קְטוֹרָה, fœmin. *suffitus*, Deuter. XXXIII. 10.

קְטֹרֶת, f. idem. קְטֹרֶת זָרָה, *suffitum alienum*, Exod. XXX. 9. Affix. וּקְטָרְתִּי, *et suffitum meum*, Ezech. XVI. 18. et XXIII. 41.

קְטוּרָה, f. *fumigatum*, *caminatum.* Plur. חֲצֵרוֹת קְטֻרוֹת, *atria caminata*, Ezech. XLVI. 22. *caminis* et *vaporariis* instructa, propter sacrificia, quæ ibi coquebantur. Hebræi; *conjuncta*, *coagmentata*, ex significatione chaldaica, qua קטר idem quod קשׁר.

מֻקְטָר, m. *suffimentum*, Mal. I. 11. *thymiaterium;* unde constr. מִקְטַר קְטֹרֶת, *thymiaterium suffitus*, Exod. XXX. 1.

מִקְטֶרֶת, f. *suffimentum*, *thuribulum*, 2 Par. XXVI. 19. Aff. מִקְטַרְתּוֹ, *thuribulum suum*, Ezech. VIII. 11.

מְקַטְּרוֹת, f. pl. *suffitoria*, *aræ thurariæ*, 2 Par. XXX. 14.

קְטַר Chald. *ligavit*, *colligavit;* in Targum idem quod hebraice קָשַׁר. Hinc quidam exponunt, קְטֻרוֹת, *alligata*, Ezech. XLVI. 22.

קִטְרִין, m. pl. *nodi*, *vincula*, Dan.

V. 12. Constr. וְקִטְרֵי חַרְצָהּ, *et cingula lumborum ejus*, ver. 6.

קֵיט m. Chald. *æstas*, Dan. II. 35. ab hebræo קַיִץ, mutato צ in ט, ut sæpe.

קַיִן m. *lancea*, *hasta*. Aff. וּמִשְׁקַל קֵינוֹ, *et pondus lanceæ ipsius*, 2 Sam. XXI. 16.

• קַיִץ, vide supra in קוּץ.

קִיק קִיקָיוֹן, m. *ricinus*, Jon. IV. 6. Virgultum vel arbuscula ramos suos in longum extendens, in altum crescens et umbram faciens, ut scribit Kimchi. Quæ præterea ex Talmudicis adducit, exstant in cod. de Schabbath, cap. 2. fol. 21.

קִיר m. *paries*, *murus*, Levit. I. 15. Plural. אֶת־קִירוֹת הַבַּיִת, *parietes domus*, 1 Reg. VI. 5. קִירוֹת לִבִּי, *parietes cordis mei*, Jer. IV. 19. id est, *præcordia*.

קַרְקַר, Pih. *destruxit*, Num. XXIV. 17. cum Pathach ab initio ex forma chaldaica. Particip. מְקַרְקַר קִר, *destruens parietem*, Ies. XXII. 5.

• קָל, nomen chaldaicum; vide supra in קוֹל.

קלה *torrefecit*, *assavit*: præter. קָלָם, *torrefecit eos*, Jer. XXIX. 22. Particip. Pahul קָלוּי בָאֵשׁ, *tostas igne*, Levit. II. 14. Niph. נִקְלָה, *vilescere*, *vilem reddi* vel *haberi*, Deut. XXV. 3. Particip. טוֹב נִקְלֶה, *melior est vilis*, Proverb. XII. 9. אִישׁ־רָשׁ וְנִקְלֶה, *vir pauper et vilis*, 1 Sam. XVIII. 23. Hiph. particip. מַקְלֶה אָבִיו, *vilipendens patrem suum*, Deut. XXVII. 16.

קָלִיא, קָלִי, m. *tostum*, Lev. XXIII. 14. 1 Sam. XVII. 17.

קָלוֹן m. *levitas*, *ignominia*, *vilitas*, Psalm. LXXXIII. 17. בָּא זָדוֹן וַיָּבֹא קָלוֹן, *veniente superbia venit etiam ignominia*, Prov. XI. 2. Aff. קְלוֹנֵךְ, *ignominia tua*, Jer. XIII. 26.

קִיקָלוֹן, m. *vomitus ignominiosus*, Hab. II. 16. Vide supra in קוֹא.

קלח קַלַּחַת, f. *lebes*, *ahenum*, *olla*; 1 Sam. II. 14. וּכְבָשָׂר בְּתוֹךְ קַלָּחַת, *et sicut caro in aheno*, Mich. III. 3.

קלט קָלוּט, m. *contractum*, *curtum membro uno*, Levit. XXII. 23. Onkelos, חָסִיר, *deficiens*; cujus oppositum, שָׂרוּעַ, *redundans*.

מִקְלָט, m. *asylum*, *receptus*, *refugium*, quasi *retractum* dicas, Num. XXXV. 6. Aff. אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ, *ad urbem refugii ejus*, ver. 25.

קָלַל *levari*; *levem*, *velocem*, *vilem esse* vel *haberi*, *vilescere*: est quantitatis et qualitatis. Præterit. כִּי קַלּוֹתָ, *postquam vilueris*, Nah. I. 14. יָמַי קַלּוּ, *dies mei velociores fuerunt*, Job VII. 6. הֲקַלּוּ הַמַּיִם, *an levatæ essent aquæ*, Genes. VIII. 8. Niph. præter. וּנְקַלֹּתִי, *et levem habuero me*, id est, *abjecero me*, 2 Sam. VI. 22. Particip. נָקֵל, *leve est*, Ies. XLIX. 6. Fœmin. עַל־נְקַלָּה, *per leviculum*, *rem leviculam*, Jerem. VI. 14. הַנְקַלָּה בְעֵינֵיכֶם, *an leviculum est in oculis vestris?* 1 Sam. XVIII. 23. Futurum, וָאֵקַל, *et levis habita sum*, pro אֶקַל, Gen. XVI. 5. יֵקַלּוּ, *leves erunt*, Ies. XXX. 16. וּבֹזַי יֵקָלּוּ, *contemptores mei leves fient*, 1 Sam. II. 30. Pih. קִלֵּל, *maledicere*, *blasphemare*, *execrari*, Regit accusativum, ut oppositum

ejus בָּרֵךְ, *benedixit*. Præterit. אָבִיו וְאִמּוֹ קִלֵּל, *patri suo et matri suæ maledixit*, Lev. XX. 9. Partic, הוֹצֵא אֶת־הַמְקַלֵּל, *educ maledicentem, blasphemum*, Lev. XXIV. 14. Hinc irregulare, מְקַלְלַוְנִי, *maledicit mihi*, Jer. XV. 10. composita forma ex קלה et קלל, quasi קְלוּנִי, *ignominia afficiunt me*, et מְקַלְלֵנִי, *maledicit mihi quisque*. Et geminata prima radicali, קִלְקֵל, *lævigavit, tersit, expolivit*, Ezech. XXI. 26. Eccles. X. 10. Pyh. partic. וּמְקֻלָּלָיו, *et maledicti ejus*, sive *ab eo*, Psal. XXXVII. 22. Futur. יְקֻלָּל, *maledicetur*, Ies. LXV. 20. Hiph. הֵקַל, *levare, allevare; leve et vile reddere, vilipendere*. Præter. הֵקַל אַרְצָה, *allevavit terram, levius affecit*, Ies. VIII. 23. וּמַדּוּעַ הֱקִלֹּתַנִי, *et quare vilipendisti me?* 2 Sam. XIX. 44. Infinitiv. לְהָקֵל, *ad levandum a se*, Jon. I. 5. Hithp. præterit. הִתְקַלְקָלוּ, *leviter vel velociter movent se, levantur*, Jer. IV. 24.

קַל, mascul. *levis, velox, celer*: קַל בְּרַגְלָיו, *levis pedibus suis*, Amos II. 15. מְהֵרָה קַל, *cito et lëvis, velocissime et levissime*, Ies. V. 26. Et versim, קַל מְהֵרָה, Joel IV. 4. Plural. קַלִּים, *leves*, Thren. IV. 19. Fœmin. קַלָּה, *velox*, Jer. II. 23.

קֹל, masc. *levitas*, Jer. III. 9. juxta Masoram, Targum et alios.

קָלָל, m. *tersum*, Ezech. I. 7.

קְלָלָה, f. *maledictio, exsecratio*, Gen. XXVII. 12. Constr. קִלְלַת חִנָּם, *maledictio gratis*, id est, *immerita*, Prov. XXVI. 2. Aff. קִלְלָתְךָ, *maledictio tua*, Gen. XXVII. 13.

קְלוֹקֵל, masc. *vilissimus*; Numer. XXI. 5.

קָלַס Pih. *ludificavit, elusit*. Infinitiv. לְקַלֵּס אֶתְנָן, *eludendo mercedem*, Ezech. XVI. 31. Hithp. futur. בַּמְּלָכִים יִתְקַלָּס, *regibus illudet*, Hab. I. 10.

קֶלֶס, m. *ludificatio, illusio*, Jerem. XX. 8.

קַלָּסָה, f. idem, Ezech. XXII. 4.

קָלַע *sculpsit, incidit*: item, *funda mittere* vel *projicere*, ex nomine petita significatione. Præterit. קָלַע, *incidit sculpturis*, 1 Reg. VI. 29. Part. קֹלֵעַ בָּאֶבֶן, *funda mittens lapidem*, Jud. XX. 16. Pih. fut. וַיְקַלַּע, *et funda misit*, 1 Sam. XVII. 49.

קֶלַע, m. *funda*, 1 Sam. XXV. 29. Aff. קַלְעוֹ, *funda ejus*, 1 Sam. XVII. 40. Plural. וּלְאַבְנֵי קְלָעִים, *et lapides fundarum*, 2 Par. XXVI. 14. Item, *tapetes ocellati*, Exod. XXVII. 9. *valvæ incisæ*, 1 Reg. VI. 34. Constr. אֶת־קַלְעֵי הֶחָצֵר, *tapetes ocellatos atrii*, Exod. XXXV. 17.

קַלָּעִים, m. pl. *funditores*, 2 Reg. III. 25.

מִקְלַעַת, fœm. *incisura, sculptura*; 1 Reg. VI. 18. Plurale, מִקְלְעוֹת, *incisuræ* (*cherubim*), ver. 29.

קלש קִלְּשׁוֹן, m. *furca, instrumentum*, (scribit Kimchi) *ferreum, habens dentes, quo fimus et palea sive stramen removetur*. לִשְׁלֹשׁ קִלְּשׁוֹן, *triplici*, seu *tridente furca*, 1 Sam. XII. 21. id est, קִלְּשׁוֹן שְׁלֹשׁ הַשִּׁנַּיִם, *furca trium dentium*.

קֶמַח m. *farina*, Gen. XVIII. 6. וְטַחֲנִי קָמַח, *et mole farinam*, Ies. XLVII. 2.

קָמַט *corrugavit, rugas contraxit* seu *obduxit*. Futur. וַתִּקְמְטֵנִי,

et rugas obduxisti mihi, Job XVI. 8. Pyh. præt. אֲשֶׁר־קֻמְּטוּ, *qui corrugati sunt*, Job XXII. 16. R. Levi et Aben Esra, נִכְרְתוּ, *excisi sunt* ex hoc mundo per diluvium. Solent autem cadavera hominum aquis mersa *corrugari*.

קָמַל *languere*, *exarescere*, *marcescere*, *marcidum fieri*: præterit. קָמַל, *languebat*, Ies. XXXIII. 9. Rabbi Salomon, *exaruit*, ac proinde *excisus fuit*. קָמֵלוּ, *languebant*, Ies. XIX. 6. Rab. Salomon, *exarescent*, exsiccatis scilicet fluminibus; Aben Esra, *exscindentur*.

קָמַץ *collegit in pugillum*, quasi dicas, *pugillavit*. Præt. וְקָמַץ מִשָּׁם, *et colliget inde*, Lev. II. 2.

קֹמֶץ, m. *pugillus*, *manipulus*, à *colligendo*. מְלֹא קֻמְצוֹ, *plenum pugillum suum*, Levit. II. 2. Aff. בְּקֻמְצוֹ, *pugillo suo*, Levit. VI. 8. Plurale, לִקְמָצִים, *ad manipulos*, *manipulatim*, *copiosos manipulos frumenti*, Genes. XLI. 47.

קמשׂ קִמּוֹשׂ, קִימוֹשׂ, m. *carduus*, *chamæleon*, cardui species, Ies. XXXIV. 13. קִימוֹשׂ יִירָשֵׁם, *chamæleon possidebit ea*, Hos. IX. 6. Quidam, *urtica*.

קִמְּשֹׂנִים, m. pl. *cardui*, Proverb. XXIV. 31. Distinguitur heic a חָרוּל, *urtica*, quomodo quidam reddunt.

קָנָא Pih. *zelotypus fuit*, *zelo affectus*, *zelo prosecutus fuit*: *ad zelum movit* vel *commovit*. Cum præpositione ל constructum, in bonum sumitur; cum ב fere in malum, ut notat Aben Esra, Zach. I. 14. Hinc est etiam, *invidere*, *æmulari*: nam *æmulationis affectus* ex *invidia* plerumque nascitur. Præter. קִנֵּא לֵאלֹהָיו, *zelotypus fuit pro Deo suo*, Num. XXV. 13.

וְקִנֵּא אֶת־אִשְׁתּוֹ, *et zelotypus fuerit uxoris suæ*, Num. V. 14. קִנֵּאתִי בַּהוֹלְלִים, *invidebam insanientibus*, Psal. LXXIII. 3. Futur. וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ, *et inviderunt ei*, Genes. XXVI. 14. Hiph. הִקְנִיא, *zelare fecit*, *ad zelotypiam commovit*, *concitavit*, *provocavit*. Partic. הַמַּקְנֶה, *ad zelotypiam provocans*, Ezech. VIII. 3. ad formam quiescentium tertia ה. Fut. אַקְנִיאֵם, *ad zelotypiam commovebo eos*, Deuter. XXXII. 21.

קַנָּא, m. *zelotes*, Exod. XX. 5.

קַנּוֹא, m. idem, Jos. XXIV. 19.

קִנְאָה, f. *zelotypia*; *zelus*, *invidia*, *invidentia*, *æmulatio*. Constr. קִנְאַת יְהוָה, *zelus Domini* (*exercituum*), Ies. XXXVII. 32. Aff. וּבְאֵשׁ קִנְאָתוֹ, *et igne zeli ejus*, Soph. I. 18. Plurale, מִנְחַת קְנָאוֹת, *oblatio zelotypiarum*, Num. V. 15.

קָנָה *comparavit*, *emit*, *acquisivit*, *acquisitum possedit*. Præt. אֲשֶׁר־קָנָה, (*ager*) *quem emerat*, Genes. XXV. 10. יְהוָה קָנָנִי, *Dominus possedit me*, Prov. VIII. 22. Part. קֹנֶה לֵב, *possidet animum*, Prov. XV. 32. Infinit. לִקְנוֹת בַּכֶּסֶף, *ad emendum pecunia*, Amos VIII. 6. Futur. per apocopam, וַיִּקֶן, *et emit*; Genes. XXXIII. 19. Niph. præter. וְנִקְנָה הַשָּׂדֶה, *et comparabitur ager*, Jer. XXXII. 43. Fut. עוֹד יִקָּנוּ בָתִּים, *adhuc comparabuntur domus*, ver. 15. Hiph. præt. הִקְנַנִי, *possidere fecit me*, Zach. XIII. 5. scil. *terram*, juxta Aben Esram; vel, *pecuarium* fecit me, *pecoribus custodiendis* præfecit me, juxta R. Salomonem, ex significatione nominis derivati מִקְנֶה.

קוֹנֶה, קֹנֶה, m. *possessor*, *emptor*. בְּקֹנֶה

כַּמּוֹכֵר, *sicut emptor sic venditor*, Ies. XXIV. 2.

קָנֶה, m. *canna, calamus, culmus; arundo; calamus odoratus; calamus mensorius; scapus* in statera, unde *bilances* dependent. קָנֶה רָצוּץ, *arundinem quassatam*, Ies. XLII. 3. קִדָּה וְקָנֶה, *casia et calamus odoratus*, Ezech. XXVII. 19. Constr. בִּקְנֵה הַמִּדָּה, *calamo mensuræ*, id est, *mensorio*, Ezech. XLII. 16. Hic fuit *sex cubitorum*, ut dicit Targum, Ezech. XL. 5. et R. David ibidem ad ver. 6. Affix. מִקָּנָה, *de canna sua*, vel *lacerto suo*, Job XXXI. 22. et sic vocatur os longum brachii instar *calami*, a junctura cubiti usque ad juncturam humeri, scribit Kimchi: deest Mappik quod Chaldæus expressit. Plural. קָנִים, *rami, calami*, Exod. XXV. 32. Constr. קְנֵי מְנֹרָה, *calami candelabri*, ver. 32. Fœm. cum affixo, וּקְנוֹתָם, *et calami eorum*, ver. 36.

קִנְיָן, m. *possessio, acquisitio, negotiatio*: עֹשֶׂה מִקְנֶה וְקִנְיָן, *facientem pecuariam et negotiationem*, Ezech. XXXVIII. 12. Constr. קִנְיַן כַּסְפּוֹ, *acquisitione pecuniæ suæ*, Lev. XXII. 11. Aff. מִקְנֵה קִנְיָנוֹ, *pecus acquisitionis suæ*, Gen. XXXI. 18. Plural. קִנְיָנֶיךָ, *possessionibus tuis*, Psalm. CIV. 24.

מִקְנָה, fœm. *acquisitio, possessio, emptio, comparatio*. אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה, *librum emptionis*, Jer. XXXII. 11. לְמִקְנָה, *in possessionem*, Gen. XXIII. 18. Constr. וְאֵת כָּל־מִקְנַת כַּסְפּוֹ, *et omnem emptionem argenti sui*, Genes. XVII. 23. Aff. תַּרְבֶּה מִקְנָתוֹ, *augebis emptionem ejus*, Levit. XXV. 16. id est, *emptionis pretium*.

מִקְנֶה, m. *pecus, possessio*, maxime *pecuaria*. אַנְשֵׁי מִקְנֶה, *homines pecoris*, id est, *pecuarii*, Gen. XLVI. 34. מִקְנֶה כָּבֵד מְאֹד, *possessio gravis valde*, Exod. XII. 38. Constr. מִקְנֵה־ צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר, *possessio ovium et possessio boum*, Genes. XXVI. 14. Aff. מִקְנֵהוּ, *possessio ejus*, Job I. 3. Plural. cum aff. יִרְעֶה מִקְנֶיךָ, *pascet pecora tua*, Ies. XXX. 23.

קנם קִנָּמוֹן, m. *cinnamomum*, Cant. IV. 14. Constr. וְקִנְּמָן־בֶּשֶׂם, *et cinnamomi aromatis*, id est, *odorati*, Exod. XXX. 23.

קנן Pih. *nidificare*. Præt. קִנְּנוּ, *nidificaverunt*, Ezech. XXXI. 6. Fut. תְּקַנֵּן, *nidificabit*, Jer. XLVIII. 28. Pyh. partic. fœm. מְקֻנַּנְתְּ, *quæ facta es ut nidificares*, Jerem. XXII. 23. forma est ex præterito et participio composita.

קֵן, m. *nidus*, Psal. LXXXIV. 4. Constr. קַן־צִפּוֹר, *nidus avis*, Deut. XXII. 6. Aff. קִנֶּךָ, *nidum tuum*, Num. XXIV. 21. Plural. קִנִּים, *nidos*, Gen. VI. 14. id est, *mansiones*.

• קִנְצֵי קנץ, vide infra in קצץ.

קסם קָסַם *divinavit*: partic. קֹסֵם קְסָמִים, *divinans divinationes*, Deut. XVIII. 10.

קֶסֶם, m. *divinatio*, Ezech. XXI. 26. In bonum sumitur, Prov. XVI. 10. et potest dici *sagacitas*: *oraculum*. Plur. קְסָמִים, ut ante: וּקְסָמִים בְּיָדָם, *et divinationes erant in manibus suis*, Num. XXII. 7. Vide R. David ad Jer. XIV. 14.

מִקְסָם, m. *divinatio*, Ezech. XII. 24.

קֶסֶת m. *atramentarium*: וְקֶסֶת הַסֹּפֵר, *et atramentarium scribæ*, Ezech. IX. 2.

קעע קַעֲקַע, m. *stigma*: וּכְתֹבֶת קַעֲקַע, *et scripturam stigmatis*, Lev. XIX. 28.

קער קְעָרָה, fœm. *scutula*, *scutella*, Numer. VII. 85. Constr. קְעָרַת־כֶּסֶף אַחַת, *scutula argenti una*, ver. 13. Plur ale, אֶת־הַקְּעָרוֹת, *scutulas*, Num. IV. 7. Constr. קְעָרֹת, Num. VII. 84. Aff. קְעָרֹתָיו, *scutulas ejus*, Exod. XXV. 29.

קפא קָפָא *concrescere*, *coagulari*. Præter. קָפְאוּ תְהֹמֹת, *concreverunt abyssi*, Exod. XV. 8. Part. הַקֹּפְאִים עַל־שִׁמְרֵיהֶם, *qui concreti sunt cum fæcibus suis*, Soph. I. 12. Hiph. fut. וְכַגְּבִינָּה תַּקְפִּיאֵנִי, *et sicut caseum coagulasti me*, Job X. 10.

קִפָּאוֹן, masc. *concretio*, *densitas*, Zach. XIV. 6.

קפד קִפֵּד Pih. *præcidit*: præterit. קִפַּדְתִּי כָאֹרֵג חַיַּי, *præcidi ut textor vitam meam*, Ies XXXVIII. 12. id est, *ad finem perduxi*, ut textor pertextam telam præcidit.

קִפֹּד, m. *anataria*, aquilæ species lacus amans, Ies. XIV. 23. Kimchi scribit esse avem deserta loca incolentem. R. Salomon, *ericium*, hic exponit, et Ies. XXXIV. 11. *noctuam* explicat.

קְפָדָה, f. *excidium*, Ezech. VII. 25. ubi jungitur verbo masculino; unde videtur ה paragogicum esse, ut scribit Kimchi in Comment. Habet etiam accentum in penultima, vel ob monosyllabam vocem sequentem, vel quod ה sit paragogicum; et ita masculinum esse posset קֶפֶד vel קִפֹּד.

קפז קִפּוֹז, masc. *merula*, Ies. XXXIV. 15. R. Salomon et Aben Esra volunt idem esse quod קִפֹּד, *ericius*; et sic Kimchi in libro Radicum. *Merula* autem avis est *saltuatim incedens*; et קָפַז Rabbinis et in Targum est, *subsilire*, ut et sequens קפץ in Pihel.

קפץ קָפַץ *occlusit*, *obdidit*. Præterit. אִם־קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו, *an occluderet in ira miserationes suas?* Psal. LXXVII. 10. קָפְצָה פִּיהָ, *occludat os suum*, Psal. CVII. 42. Niph. futur. יִקָּפֵצוּן, *occludentur*, scil. *sepulcro*, Job XXIV. 24. Pih. קִפֵּץ, *subsilire*, *subsultare*. Particip. מְקַפֵּץ, *subsultans*, Cant. II. 8.

קצב קָצַב *præcidit*. Participium Pahul כְּעֵדֶר הַקְּצוּבוֹת, *sicut grex præcisarum ovium*, Cant. IV. 2. id est, *tonsarum*. Futur. וַיִּקְצָב־עֵץ, *et præcidit lignum*, 2 Reg. VI. 6.

קֶצֶב, m. *præcisio*, *incisio*, *cæsura*: קֶצֶב אֶחָד, *cæsura eadem*, 1 Reg. VII. 37. id est, *eadem* et *æqualis proportio omnibus erat*. Plurale constructum, לְקִצְבֵי הָרִים, *ad præcisiones montium*, Jon. II. 7. id est, *ad radices*, ubi montes *præcisi* videntur.

קצה קָצָה *scidit*, *succidit*, *præcidit*, *abscidit*, *abrasit*, *amputavit*, *decurtavit*, *detruncavit*, proprie *finem* et *extremitatem*. Infin. קְצוֹת־עַמִּים, *exscindendo populos*, Hab. II. 10. Pih. particip. מְקַצֶּה רַגְלַיִם, *detruncans pedes*, Proverb. XXVI. 6. Infinit. לְקַצּוֹת, *truncare*, 2 Reg. X. 32. Hiph. præter. אֲשֶׁר הִקְצוּ, *quem abraserint*, Levit. XIV. 41. Infinit. וְאַחֲרֵי הִקְצוֹת, *et postquam abraserint*, ver. 43. ubi Chirek est loco Pathach.

קָצֶה, קֵצֶה, קָצֶה, vide in קָצַץ.

קָצֶה, m. *finis*, *extremum*, *extremitas*, quasi *præcisum* dicas: ubi enim res *præciditur*, ibi ejus *finis* est. מִן־הַקָּצֶה אֶל־הַקָּצֶה, *ab extremo ad extremum*, Exod. XXVI. 28. Construct. בִּקְצֵה הַמָּיִם, *in extremo aquarum*, Jos. III. 15. Aff. בְּקָצֵהוּ, *in extremi-*

tatem ejus, Exod. XIX. 12. Plur. cum aff. מִקְּצֵיהֶם, *ab extremitatibus suis*, Ezech. XXXIII. 2. et deficit Daghesch in Koph.

קָצָה, f. *extremum*, Exod. XXXVII. 8. Plur. קָצוֹת; et constructum, קְצוֹת, *extremitates*, Exod. XXVIII. 23. מִקְצוֹת הָאָרֶץ, *ab extremitatibus terræ*, Ies. XLI. 9. Aff. קְצוֹותָו, *extremitatibus ejus*, Exod. XXXIX. 4. Scribitur cum ו, quasi legendum fuisset קְצוּוֹתָו, ut mox dicitur קַצְוֵי, sed juxta Masorethas alterum ו redundat. עַד־קְצוֹתָם, *usque ad extremitates eorum*, Psal. XIX. 7.

קְצָוִים, m. pl. *extremitates*. Constr. עַל־קַצְוֵי־אֶרֶץ, *in extremitatibus terræ*, Psal. XLVIII. 11.

קְצוֹת, f. pl. idem, Exod. XXXVIII. 5. In hac et in præcedenti voce, ו est loco tertiæ radicalis ה, ut in חַגְוֵי, a חגה.

קִיצוֹן, masc. *extremus*: fœmin. קִיצוֹנָה, *extrema*, *ulterior*, Exod. XXVI. 4. Est formæ אִיתוֹן ab אָתָה.

קְצָת, Chald. *pars, finis*: מִן־קְצָת, *ex parte*, Dan. II. 42. לִקְצָת יַרְחִין, *ad* vel *post finem mensium* (*duodecim*), Dan. IV. 26. Rabbinice est, *quidam*, *nonnulli*.

מִקְצָת, f. idem. וּמִקְצָת כְּלֵי, *et partem vasorum* (*domus Dei*), Dan. I. 2. וּמִקְצָת יָמִים, *et a fine dierum* (*decem*), ver. 15. וּלְמִקְצָת הַיָּמִים, *et post finem dierum istorum*, ver. 18. וּמִקְצָת רָאשֵׁי הָאָבוֹת, *tum pars capitum paternarum familiarum*, Neh. VII. 70. id est, *aliqui*, *quidam e primoribus*, quomodo Rabbinis familiare est. Affix. וּמִקְצָתָם, *et a fine istorum*, id est, *exactis illis annis*, Dan. I. 5. juxta R Saadiam: alii, *pars istorum*, *aliqui*, *quidam ex illis*.

קֶצַח masc. *melanthion*, *nigella*, Ies. XXVIII. 25. Aben Esra scribit, ejus semen esse cumino minus et nigrum.

קצן קָצִין, m. *dux*, *ductor*, *princeps*: Ies. III. 6. וְהָיִיתָה לָּנוּ לְקָצִין, *et esto nobis in ducem*, Jud. XI. 6. Plur. constr. וּקְצִינֵי, *et principes* (*domus Israel*), Mich. III. 1. Affix. כָּל־קְצִינַיִךְ, *omnes duces tui*, Ies. XXII. 3.

קצע Hiph. הִקְצִיעַ, *tectorio nudavit*, *lituram* vel *superficiem muri abrasit*. Futurum, וְאֶת־הַבַּיִת יַקְצִעַ מִבַּיִת, *et domum nudabit tectorio*, vel *circumradet*, *intrinsecus*, Levit. XIV. 41. Hophal vide in fine hujus radicis.

קְצִיעֹת, f. pl. *casiæ*, Psal. XLV. 9. Chaldæus utitur hac voce pro hebræo קִדָּה, de quo supra in קדד.

מִקְצֹעַ, m. *angulus*; מִן־הַמִּקְצוֹעַ, *ab angulo*, Neh. III. 20. Plur. constr. מִקְצוֹעֵי הֶחָצֵר, *angulos atrii*, Ezech. XLVI. 21. Fœm. מִקְצֹעֹת, *anguli*, Ezech. XLVI. 22. Aff. וּמִקְצְעֹתָיו, *et anguli ejus*, Ezech. XLI. 22.

מִקְצָעָה, f. idem. Plur. construct. לִמְקְצְעוֹת הַמִּשְׁכָּן, *angulis tabernaculi*, Exod. XXVI. 23.

מַקְצֻעָה, f. idem. Plural. יַעֲשֵׂהוּ בַּמַּקְצֻעוֹת, *aptat illud in angulos* (*suos*), Ies. XLIV. 13. R. Salomon, *dolabris*: R. Jona, *regula*, *amussi*.

מְהֻקְצָעוֹת, f. pl. *angulata*, *angularia*, Ezech. XLVI. 22. ex participio Hophal.

קָצַף *effervescere*, *spumare*: metaphorice tantum de irato dicitur, pro, *ira effervescere*, quod *gravius irati* aliquando *spument*. Construitur absolute, et cum præpositione עַל. Præt. קָצַף עַל־עֲבָדָיו, *efferbuit* (*Pharao*)

contra servos suos, Gen. XLI. 10. Chald. præt. וּקְצַף שַׂגִּיא, *et efferbuit vehementer*, Dan. II. 12. Quibusdam nomen est, ut infra. Hiph. præt. הִקְצַפְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, *ira effervescere fecisti Dominum deum tuum*, Deuter. IX. 7. Part. מַקְצִפִים, *facientes ira effervescere*, ver. 22. Hithp. præt. וְהִתְקַצַּף, *et efferbuerit*, Ies. VIII. 21.

קֶצֶף, m. *spuma*, Hos. X. 7. *ira fervens et quasi spumans*, *fervor*: מִקֶּצֶף יְהוָה, *propter fervorem Domini*, Jerem. L. 13. Affix. בְּקִצְפִּי, *in fervore meo*, Ies. LX. 10. אַל־בְּקֶצְפְּךָ תוֹכִיחֵנִי, *ne fervore tuo corripias me*, Psal. XXXVIII. 2.

קְצַף, m. Chald. idem: לֶהֱוֵא קְצַף *ad esse iram, ut sit ira*, Esr. VII. 23.

קְצָפָה, f. *spuma*: וּתְאֵנָתִי לִקְצָפָה *et ficum meam in spumam*, Joel I. 7. id est, *rem nihili*, juxta Aben Esram. Quidam, *in clavum* vel *fungum*, qui scilicet *effervescentia* quædam et *spuma* est in arbore. Quidam, *decorticationem*.

קָצַץ *amputavit*, *truncavit*, *mutilavit*: de *extremitate* proprie dicitur. Præter. וְקַצֹּתָה אֶת־כַּפָּהּ, *et amputabis manum illius*, Deut. XXV. 12. Partic. præt. קְצוּצֵי פֵאָה, *amputati latere* vel *angulo*, Jerem. IX. 25. id est, *attonsam* et *circumrasam comam habentes*, ut mos fuit Arabum. Aliam expositionem vide in פֵּאָה. Pih. præt. קִצֵּץ, *truncavit*, 2 Reg. XVIII. 16. Fut. וַיְקַצֵּץ, *et truncavit*, id est, *decerpsit* vel *concidit*, 2 Reg. XXIV. 13. וַיְקַצְּצוּ אֶת־יְדֵיהֶם, *et amputarunt manus eorum*, 2 Sam. IV. 12. Chald. imp. Pahel, וְקַצִּצוּ עַנְפוֹהִי, *et amputate ramos ejus*, Dan. IV. 11. Pyh. part. מְקֻצָּצִים, *mutilati*, Jud. I. 7.

קֵץ, m. *finis*, *extremum*. קֵץ כָּל־בָּשָׂר, *finis universæ carnis*, Gen. VI. 13. מִקֵּץ יָמִים, *a fine dierum*, Gen. IV. 3. id est, *post dies aliquot*. Cum ה paragogico, קִצָּה, Ies. II. 7. vel קֵצֶה, Nah. II. 10. et III. 9. estque Milhel, sive penacutum, propter ה paragogicum, scribit Aben Esra. Affix. קִצּוֹ, *finis* vel *extremitatis ejus*, Ies. XXXVII. 24. Et cum ה loco ו, מְלוֹן קִצֹּה, *habitaculum extremitatis ejus*, 2 Reg. XIX. 23. Plural. constr. תְּשִׂימוּן קִנְצֵי לְמִלִּין, *ponetis fines sermonibus*, Job XVIII. 2. cum נ loco Daghesch, more chaldaico, ut in אבב ; et ידע.

* קְוֻצּוֹת, f. pl. *capilli*, a *resectione* sic dicti: vide in radice קוץ.

קָצַר *abbreviari*, *decurtari*, *breve*, *curtum esse* aut *fieri*, *angustari*, *imminui*: *metere*, *demetere*. Præt. קָצַר הַמַּצָּע, *brevius est stratum*, Ies. XXVIII. 20. וְקֹצִים קָצָרוּ, *et spinas metent*, Jerem. XII. 13. Part. קֹצֵר, *metens*, *messor*, Psalm. CXXIX. 7. Pih. præter. קִצַּר יָמָי, *curtavit dies meos*, Psal. CII. 24. Hiph. præter. הִקְצַרְתָּ יְמֵי עֲלוּמָיו, *decurtasti dies adolescentiæ ejus*, Psal. LXXXIX. 46.

קְצַר, m. *brevis*, *curtus*, *contractus*: *præceps*. Constr. קְצַר־אַפַּיִם, *brevis irarum*, Prov. XIV. 17. id est, *iracundus*, *præceps ad iram*: וּקְצַר־רוּחַ, *et brevis spiritu*, ver. 29. id est, *præceps animo*: קְצַר יָמִים, *brevis dierum*, Job XIV. 1. Plurale constructum, קִצְרֵי־יָד, *breves manu*, 2 Reg. XIX. 26. id est, *contracti*, *manci*.

קֹצֶר, masc. *brevitas*, *imminutio*, *angustia*: מִקֹּצֶר רוּחַ, *præ angustia spiritus*, Exod. VI. 9.

קָצִיר, m. *messis*; item, *ramus*, ab *amputando*, vel *decurtando*. בִּימֵי

קָצִיר, *in diebus messis*, 2 Sam. XXI. 9. Constr. קְצִיר־הַשְּׂעֹרִים, *messis hordeorum*, Ruth II. 23. Aff. יִמַּל קְצִירוֹ, *succidetur ramus ejus*, Job XVIII. 16. בִּקְצִירִי, *in ramo meo*, Job XXIX. 19. כִּי תִקְצֹר קְצִירְךָ, *quum metes messem tuam*, Deut. XXIV. 19. Plur. cum aff. תְּשַׁלַּח קְצִירֶיהָ, *emisit ramos suos*, Psal. LXXX. 12.

קָרָא *vocavit, advocavit, accersivit, convocavit, evocavit, invocavit; invitavit, clamavit, exclamavit, inclamavit, proclamavit*, proprie *voce significativa, conceptis* et *expressis verbis*, quomodo ab aliis clamandi verbis differt. Item *evenit, obvenit, occurrit*, quæ significatio ad קָרָה pertinet. Item, *legit*, ubi ad *scripturam*, vel *librum* refertur. Construitur cum ל sive dativo, et accusativo et præpositionibus ב, עַל, אֶל. Præter. וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה, *et tenebris*, hoc est, *tenebras vocavit noctem*, Gen. I. 5. וְקָרָא לְךָ, *et advocet te, invitet te*, Exod. XXXIV. 15. וְקָרָא בוֹ, *et leget in eo*, Deut. XVII. 19. וּקְרָאָהוּ, *et obvenerit ipsi*, Gen. XLII. 38. בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ, *in nomine tuo non vocant*, Jerem. X. 25. id est; *nomen tuum non invocant*. Particip. præs. לְמַעַן יָרוּץ קוֹרֵא בוֹ, *ut percurrat legens in eo*, Hab. II. 2. Particip. præter. קְרוּא־לָהּ, *vocatus ipsi*, id est, *ab ipsa invitatus*, Esth. V. 12. Plural. וּקְרוּאִים, *et vocatos*, id est, *celeberrimos*, Ezech. XXIII. 23. יֹאכְלוּ הַקְּרֻאִים, *comedent vocati*, id est, *invitati*, 1 Sam. IX. 13, 22. 1 Reg. I. 41. Constr. קְרִיאֵי הָעֵדָה, *vocati cœtus*, Num. I. 16. id est, *convocati e cœtu*, nempe tamquam præcipui et celebriores, qui ad consilia capienda et ardua peragenda *convocari*, et eligi solent. Scribitur autem cum י, sed legendum per ו in medio. Chald. particip. præs. וְכָרוֹזָא קָרֵא, *et præco proclamavit*, Dan. III. 4. Particip. præterit. קְרִי קֳדָמַי, *lecta est coram me*, Esr. IV. 18. Infin. לְמִקְרָא, *ad legendum*, Dan. V. 8. Futur. כְּתָבָא אֶקְרֵא, *scripturam istam legam*, Dan. V. 17. כָּל־אֱנָשׁ דִּי־יִקְרֵה, *omnis homo qui legerit*, id est, *quisquis, quicumque legerit (scripturam hanc)*, ver. 7. cum ה loco א. Plur. יִקְרוֹן, *legerent*, ver. 15. Ex Ithpeh. futurum, יִתְקְרֵי, *vocetur*, ver. 12. Niph. præt. נִקְרָא עָלֶיךָ, *invocatur super te*, Deut. XXVIII. 10. נִקְרָא בְּסֵפֶר מֹשֶׁה, *lectum est in libro Mosis*, Neh. XIII. 1. לֹא נִקְרֵאתִי, *non fui vocata*, Esth. IV. 11. Infinitiv. נִקְרֹא נִקְרֵיתִי, *incidendo incidi, casu incidi*, 2 Sam. I. 6. in Cholem ex forma Kal; cui simile vide in שָׁאַל. Futur. יִקָּרֵא לָךְ, *vocabitur tibi*, id est, *vocaberis*, Ies. I. 26. Pyh. præter. וְקֹרָא לָךְ, *et vocabitur tibi*, Ies. LXII. 2. id est, *nomen indetur tibi*. Partic. מְקֹרָאִי, *vocatus meus*, id est, *a me*, vel, *qui nomen habes a me*, Ies. XLVIII. 12. Hiph. futur. וַתַּקְרֵא אֹתָם, *et fecisti ut eveniret illis*, Jer. XXXII. 23.

קֹרֵא, m. *perdix*, 1 Sam. XXVI. 20. Jer. XVII. 11. R. Salomon, *cuculus*, a *clamando* dictus.

קְרוּאִים, m. pl. *vocati*: construct. קְרוּאֵי הָעֵדָה, *vocati cœtus*, id est, *e cœtu*, Num. XXVI. 9. Scribitur cum ו in medio, sed juxta Masorethas legendum קְרִיאֵי.

קְרִיאָה, f. *proclamatio, prædicatio, lectio*, Jon. III. 2. Ad hujus formam Rabbini a quibuslibet verbis nomina verbalia deducunt. Talia etiam sunt, שְׁנִינָה, נְגִינָה, אֲכִילָה, quæ vide suis locis.

קְרָאָה, vide infra in קרה.

מִקְרָא, m. *convocatio*, Exod. XII. 16. Item, *scriptura sacra*, quasi *lectura* dicta, quod ab omnibus hominibus, quibus salutis suæ causa data est, *legi debeat*, Neh. VIII. 8. Plural. constr. מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, *convocationes sanctitatis*, id est, *sanctæ*, Levit. XXIII. 2. Affix. וְעַל־מִקְרָאֶיהָ, *et super convocationes*, *cœtus convocatos ejus*, Ies. IV. 5.

קָרַב *appropinquavit*, *propinquus fuit*, *accessit*, *processit*, *congressus est*. Construitur cum præpositionibus אֶל, לְ, et interdum עַל pro אֶל usurpato. Præter. קָרַב אֵלֶיהָ, *accesserat ad eam*, Gen. XX. 4. Infin. בִּקְרֹב עָלַי, *accedentibus ad me*, Psal. XXVII. 2. Imp. קְרַב עַד־הֵנָּה, *accede hucusque*, 2 Sam. XX. 16. קְרַב אֵלֶיךָ אַל־תִּגַּשׁ־בִּי, *appropinqua ad te*, *ne attingito me*, Ies. LXV. 5. id est, *contine te*, *mane in tuo loco*, *ne accedas ad me*. Fut. וַיִּקְרַב עַל־הַמִּזְבֵּחַ, *et accessit* (*rex*) *ad altare*, 2 Reg. XVI. 12. ubi עַל pro אֶל. Chald. præt. בֵּאדַיִן קְרֵב לִתְרַע אַתּוּן, *tunc accessit* (*Nebucadnetzar*) *ad ostium fornacis*, Dan. III. 26. קִרְבֵת עַל־חַד, *accessi ad unum*, Dan. VII. 16. קְרִבוּ, *accesserunt*, Dan. III. 8. Inf. וּכְמִקְרְבֵהּ, *et secundum appropinquare eum*, *cum appropinquaret*, Dan. VI. 21. Niph. נִקְרַב, *sistere se*: præterit. וְנִקְרַב, *et sistet se*, Exod. XXII. 7. וְנִקְרַבְתֶּם, *et accedetis*, *sistetis vos*, Jos. VII. 14. Pih. קֵרַב, *appropinquare fecit*, *amovit*, *applicuit*: quandoque, sed rarius, intransitive, *appropinquavit*. Præt. כִּי קֵרְבוּ לָבוֹא, *cum appropinquaverint venire*, Ezech. XXXVI. 8. id est, *cum prope advenerint*: קֵרְבוּ, *applicant*, Hos. VII. 6. Imper. וְקָרַב אוֹתָם, *et admove ea* (*ligna*), Ezech. XXXVII. 17. Fut. אֲקָרְבֶנּוּ, *accedam ad illum*, Job XXXI. 37. Chald. futur. וּתְקָרֵב הִמּוֹ, *et offeres illa*, Esr. VII. 17. Hiph. הִקְרִיב, *appropinquare fecit* vel *jussit*, *admovit*; *obtulit*. Præter. וְהִקְרִיב, *et admovit*, scil. מַחֲנֵהוּ, *castra sua*, ut Aben Esra supplet, Ex. XIV. 10. וְהִקְרַבְתָּ, *et offeres* (*ea*), Exod. XXIX. 3. Et intransitive, כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא, *quum appropinquaret venire*, Gen. XII. 11. Fut. תַּקְרִיב לָלֶדֶת, *quæ appropinquabit parere*, *propediem paritura*, Ies. XXVI. 17. וַיַּקְרֵב מֵאֵת פְּנֵי, *et accedere fecit ex conspectu* (*domus*), id est, *recedere fecit*, *amovit*, 2 Reg. XVI. 14. Chald. præt. וְהַקְרִיבוּ, *et obtulerunt*, Esr. VI. 17. הַקְרְבוּהִי, *stiterunt*, *accedere jusserunt eum*, Dan. VII. 13. Part. מְהַקְרְבִין, *offerentes*, Esr. VI. 10.

קָרֵב, m. *propinquus*, *appropinquans*, *accedens*, 1 Sam. XVII. 41. Plural. אַתֶּם קְרֵבִים, *vos propinqui* (*hodie ad bellum*), Deut. XX. 3.

קָרוֹב, m. *propinquus*, *propinquum*, *prope*, loci et temporis. וְהָיִיתָ קָרוֹב אֵלַי, *erisque propinquus mihi*, Gen. XLV. 10. וְקָרוֹב לָבוֹא, *et prope est ut adveniat*, Ies. XIII. 22. Aff. אֶת־קְרֹבוֹ, *propinquum suum*, Exod. XXXII. 27. Plur. קְרוֹבִים, *propinqui*, Ies. XXXIII. 13. Affix. קְרוֹבַי, *propinqui mei*, Job XIX. 14. Fœm. עִיר הַקְּרֹבָה, *civitas propinqua*, Deuter. XXI. 3. Plural. הַקְּרֹבוֹת, *quæ propinquæ*, Ezech. XXII. 5.

קְרָב, m. *prælium*, *bellum*: proprie *congressum*, seu *conflictum* denotat, estque magis chaldaicum: לְיוֹם קְרָב, *ad diem prælii*, Job

XXXVIII. 23. Plural. fœm. קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ, *prælia volunt*, Psal. LXVIII. 31. Chald. עָבְדָא קְרָב, *gerebat bellum*, Dan. VII. 21.

קֶרֶב, m. *medium, intimum: venter: intestinum*. Item, *in*, *inter*, *intra*. וְקֶרֶב אִישׁ, *et intimum viri*, Psalm. LXIV. 7. בְּקֶרֶב הָאָרֶץ, *in medio terræ*, Gen. XLV. 6. Aff. וְעַל־קִרְבּוֹ, *et cum intestinis ejus*, Exod. XII. 9. אֶל־קִרְבֶּנָה, *in ventrem istarum*, Gen. XLI. 21. Plur. cum aff. וְכָל־קְרָבַי, *et omnia interiora mea*, Psal. CIII. 1..

קְרָבָה, f. *appropinquatio, accessus*. Constr. קִרְבַת אֱלֹהִים, *accessu Dei* vel *ad Deum*, Ies. LVIII. 2. Psalm. LXXIII. 28.

קָרְבָּן, m. *oblatio*, Lev. I. 2. Constr. קָרְבַּן, Levit. II. 1. et cum Kibbutz, וּלְקֻרְבַּן, *et ad oblationem (lignorum)*, Neh. XIII. 31. Aff. קָרְבָּנוֹ, *oblatio ejus*, Levit. I. 3. Plurale cum affixo, קָרְבְּנֵיהֶם, *oblationes suas*, Levit. VII. 38.

קַרְדּוֹם m. *securis*: aff. וְאֶת־קַרְדֻּמּוֹ, *et securim suam*, 1 Sam. XIII. 20. Plur. וּלְהַקַּרְדֻּמִּים, *et securibus*, ver. 21. Fœm. קַרְדֻּמּוֹת, *secures*, Jud. IX. 48.

קָרָה *evenit, obvenit, occurrit*: sæpe pro ה habet א. Construitur cum accusativo, et semel cum dativo. Præter. כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ, *quidquid obtigerat sibi*, Esth. IV. 7. Partic. plur. fœm. הַקֹּרֹת אֹתָם, *quæ sibi evenerant*, Gen. XLII. 29. Fut. שֶׁמִּקְרֶה אֶחָד יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם, *quod eventus unus eveniet omnibus istis*, Eccl. II. 14. אֲשֶׁר יִקְרָה לְעַמְּךָ, *quod obventurum est populo tuo*, Dan. X. 14. cum Kametz ad formam verbi קָרָא. Niph. præterit. et infin. נִקְרָא נִקְרֵיתִי, vide in Niphal verbi קָרָא. Futur. אוּלַי יִקָּרֶה יְהוָה לִקְרָאתִי, *fortasse obvium se exhibebit Dominus in occursum mihi*, Numer. XXIII. 3. Per apocopam, וַיִּקָּר, *et obviam factus est*, ver. 4. Pih. קֵרָה, *contignare, contabulare*: præterit. הֵמָּה קֵרוּהוּ, *ipsi contignaverunt eam*, Neh. III. 3. Particip. הַמְקָרֶה, *qui contignat*, Psal. CIV. 3. Infinitiv. לְקָרוֹת, *ad contignandum*, Neh. II. 8. Hiph. הִקְרָה, *obvenire fecit*, Genes. XXVII. 20. וְהִקְרִיתֶם לָכֶם, *et facietis ut obveniant vobis*, Num. XXXV. 11. id est, *sorte constituetis*. Imper. הַקְרֵה־נָא לְפָנַי, *fac ut occurrat nunc mihi*, Gen. XXIV. 12.

קוֹרָה, f. *tignum, trabs*; קוֹרָה אֶחָת, *trabem unam*, 2 Reg. VI. 2. בָּאוּ בְּצֵל קֹרָתִי, *venerunt in umbram tigni mei*, Gen. XIX. 8. id est, *in tabulati*, vel *tecti mei præsidium*. Plurale, קֹרוֹת, *tigna*, Cant. I. 17. 2 Par. III. 7. Aliam significationem vide in initio radicis.

קָרֶה, m. *accidens, casus*: constr. מִקְרֵה־לָיְלָה, *ex accidente* vel *casu nocturno*, Deut. XXIII. 11.

קֶרִי, m. idem: וְאִם־תֵּלְכוּ עִמִּי קֶרִי, *et si ambulaveritis mecum per accidens*, Lev. XXVI. 21. id est, *temere*, *utut accidat*, poniturque pro בְּקֶרִי, ut est ver. 41. Sægol autem est propter pausam.

קֶרֶת, f. *civitas*, Job XXIX. 7. a mutuo hominum *occursu*, vel *plurium ædificiorum contignatione*: לְפִי־קָרֶת, *in ore urbis*, Prov. VIII. 3. id est, *in ipso aditu*, *in ingressu* vel *porta* civitatis. Hinc chaldaicum קִרְתָּא.

קִרְיָה, f. idem, Deut. II. 36. Constr. קִרְיַת מֶלֶךְ, *civitas regis magni*, Psal.

XLVIII. 3. Duale, קְרְיָתַיִם, *Kirjathaim ;* et קְרִיּוֹת, *Kerioth*, nomina propria urbium sunt, Jer. XLVIII. 1, 41. Chald. absolute et emphatice, קִרְיְתָא דָךְ קִרְיָא מָרָדָא, *civitas ista civitas rebellis est*, Esr. IV. 15. בְּקִרְיָה, *in urbe*, (*in urbibus Samariæ*), ver. 10.

קְרָאָה, f. *occursus*. Constructum, לִקְרַאת הָאֱלֹהִים, *in occursum Dei, obviam Deo*, Exod. XIX. 17. Affix. לִקְרָאתוֹ, *obviam ipsi*, Num. XXII. 36. לִקְרַאתְכֶם, *in occursum vestri*, Deut. I. 44.

מִקְרֶה, m. *casus, eventus, accidens :* מִקְרֶה הוּא, *casus est*, 1 Sam. VI. 9. Constr. כְּמִקְרֵה הַכְּסִיל, *sicut accidens stulti*, Eccl. II. 15. Aff. וַיִּקֶר מִקְרֶהָ, *et accidit casus ejus, casu ipsi contigit*, Ruth II. 3.

מְקָרֶה, m. *contignatio*, Eccl. X. 18. Similis forma in קָדַשׁ.

קרח *glabrare se, calvitium sibi inducere.* Imper. קָרְחִי, *glabra te*, Mich. I. 16. Fut. לֹא־יִקְרְחָה קָרְחָה, *non glabrabunt se calvitio*, Lev. XXI. 5. cum ה in fine loco ך. Niph. futur. וְלֹא יִקָּרֵחַ לָהֶם, *neque calvitium inducetur ipsis*, Jer. XVI. 6. Hiph. præt. וְהִקְרִיחוּ אֵלַיִךְ קָרְחָה, *et glabrabunt propter te calvitium*, Ezech. XXVII. 31. id est, *inducunt sibi propter te calvitium.* Hoph. part. רֹאשׁ מֻקְרָח, *caput decalvatum*, Ezech. XXIX. 18.

קֵרֵחַ, m. *calvus*, Lev. XIII. 40.

קֶרַח, masc. *gelu*, Gen. XXXI. 40. quod terram gramine, et arbores plantasque foliis dejectis quasi *glabret :* item, *glacies, crystallus*, Job VI. 16. Ezech. I. 22.

קֶרַח, m. idem : aff. מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ, *emittit glaciem suam*, Psal. CXLVII. 17. id est, *grandinem.*

קָרְחָה, f. *calvitium*, Deut. XIV. 1. et semel cum א, ut supra in Hiphil. Affix. קָרְחָתֵךְ, *calvitium tuum*, Mich. I. 16.

קָרַחַת, f. *calvities, calvum, locus calvus* aut *decalvatus*, Lev. XIII. 42. Affix. בְּקָרַחְתּוֹ, *in loco calvo ejus*, ibidem. R. Salomon hic notat, קָרַחַת, esse *glabritiem occiput versus :* Aben Esra, *totius capitis ;* גַּבַּחַת, *calvitiem summi capitis* sive *verticis.* Est autem formæ גַּבַּחַת.

קָרַם *superindere* vel *superindi, superinducere, obducere.* Præteritum, וְקָרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר, *et superindam vobis cutem, ducam super vos cutem*, Ezech. XXXVII. 6. וַיִּקְרַם עֲלֵיהֶם עוֹר, *et superindita* vel *ducta esset super ea cutis*, aut *obduxisset eis* (*Deus*) *cutem*, ver. 8.

קֶרֶן c. sed f. sæpius, *cornu :* metaphorice, *robur*, quod cornuta animalia *in cornibus robur suum habeant.* קֶרֶן־אַחַת, *cornu unum*, Dan. VIII. 9. Aff. קַרְנוֹ, *cornu ejus*, Psal. LXXXIX. 25. Duale, קַרְנַיִם, *cornua duo*, Hab. III. 4. Aben Esra, *radii splendentes*, per metaphoram. Et alia forma, עַד־הָאַיִל בַּעַל הַקְּרָנַיִם, *usque ad arietem dominum duorum cornuum*, Dan. VIII. 6. id est, *habentem duo cornua, bicornem.* Constr. קַרְנֵי רְשָׁעִים, *cornua improborum*, Psal. LXXV. 11. Aff. אֶת־שְׁתֵּי קְרָנָיו, *duo cornua ejus*, Dan. VIII. 7. ex forma duali. Et ex forma altera, בְּקַרְנָיו, *cornibus suis*, Gen. XXII. 13. Fœmin. קְרָנוֹת, *cornua*, Ezech. I. 18. Construct. קַרְנוֹת שֵׁן, *cornua eboris*, Ezech. XXVII. 15. Chald. קֶרֶן אָחֳרִי, *cornu aliud*, Dan VII. 8. קָל קַרְנָא, *sonitum cornu*, Dan. III. 5. Plur. קַרְנַיִן עֲשַׂר, *cornua decem*, Dan.

VII. 7. emphat. מִן־קַרְנַיָּא, *ex cornibus*, ver. 8.

קָרַן, *splendere*, *radiare*, radios splendoris, *instar cornuum*, emittere, per metaphoram. Præter. כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו, *quod splenderet* vel *splendida facta esset cutis faciei ipsius*, Exod. XXXIV. 29, 30. Hiph. part. מַקְרִין, *cornua producens*, Psalm. LXIX. 32.

קָרַס *curvum*, *reflexum esse*. Præt. קָרְסוּ, *reflexi sunt*, Ies. XLVI. 2. Partic. קֹרֵס, *reflexus est*, ver. 1.

קְרָסִים, m. pl. *ansulæ*, a forma *reflexa*, Exod. XXVI. 33. Construct. קַרְסֵי זָהָב, *ansulas aureas*, ver. 6. Aff. אֶת־קְרָסָיו, *ansulas ejus*, Exod. XXXV. 11.

קַרְסֹל m. *talus*, *malleolus pedis*. Plurale cum aff. קַרְסֻלָּי, *malleoli pedum meorum*, 2 Sam. XXII. 37.

קָרַע *fidit*, *laceravit*, *rupit*. Præter. קָרַע, *laceravit* (*Dominus regnum Israelis a te*), 1 Sam. XV. 28. קָרַעְתָּ בְּגָדֶיךָ, *lacerasti vestimenta tua*, 2 Reg. V. 8. Niph. præterit. הַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע, *altare findetur*, 1 Reg. XIII. 3. Futur. לֹא יִקָּרֵעַ, *ne laceretur*, Exod. XXVIII. 32.

קְרָעִים, m. pl. *fragmenta*, 1 Reg. XI. 30. *lacera vestimenta*, Prov. XXIII. 21.

קָרַץ *incidit*, *concidit*: *nictavit*, *annuit*: particip. קֹרֵץ בְּעֵינָיו, *nictat oculis suis*, Prov. VI. 13. et sic X. 10. קֹרֵץ שְׂפָתָיו, *incidens labia sua*, Prov. XVI. 30. id est, *agitans*, *motitans*, ut et de oculis usurpatur: vel *incidens sermones suos*, id est, *dolose* et *mutile* sua consilia proponens, celans et quasi *amputans* contraria, quæ in animo habet. Pyh. præterit. קֹרַצְתִּי, *decisus sum*, Job XXXIII. 6.

קֶרֶץ, m. *excidium*, Jer. XLVI. 20.

קְרַץ, קַרְצָא, m. Chald. *accusatio*, *criminatio*, *querela*, in *alterius excidium* instituta: exempla vide in אכל.

קַרְקַע masc. *solum*, *fundum*, 1 Reg. VI. 15. מֵהַקַּרְקַע עַד־הַקַּרְקַע, *a solo usque ad solum*, 1 Reg. VII. 7. id est, *ab una parte soli usque ad alteram*, Kimchi et R. Salomon. Rabbinis, קַרְקָעִים, sunt *bona immobilia*.

קָרַר *frigescere*, apud Chaldæos et Rabbinos usitatum verbum.

קֹר, m. *frigus*, Gen. VIII. 22.

קַר, masc. *frigidum*: plural. מַיִם קָרִים, *aquæ frigidæ*, Prov. XXV. 25.

קָרָה, f. *frigus*, Neh. III. 17. Aff. לִפְנֵי קָרָתוֹ, *coram frigore ejus*, Psal. CXLVII. 17.

מְקֵרָה, fœm. *refrigeratio*: *refrigerium*: בַּעֲלִיַּת הַמְּקֵרָה, *in cœnaculo refrigerationis*, id est, *æstivo*, Jud. III. 20.

קַרְקַר. Vide infra in קִיר.

קֶרֶשׁ masc. *asser*, *tabula*, Exod. XXVI. 18. Aff. קַרְשֶׁךָ, *tabulam*, hoc est, *tabulas tuas*, id est, *transtra tua*, Ezech. XXVII. 6. Plur. אֶת־הַקְּרָשִׁים, *asseres istos*, Exod. XXVI. 18. Constr. לְכֹל קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן, *omnibus asseribus tabernaculi*, ver. 17. וְאֶת־קְרָשָׁיו, *et asseres ejus*, Exod. XXXV. 11.

קשא קִשֻּׁאִים, m. pl. *cucumeres*, Numer. XI. 5. Aben Esra scribit א esse loco ה, a קָשֶׁה, sicut et sequens scribitur cum ה. Hinc Talmudici: « *quare vocatur nomen ipsum* קִשּׁוּאִים? מפני שקשין לגופו של אדם כחרבות, *propterea quod graves sunt corpori hominis instar gladiorum*. » Abhoda zara fol. 11. 1. et Berachoth fol. 57. 2.

מִקְשָׁה, fœm. *cucumerarium*, Ies. I. 8. et ה ponitur loco א.

קָשַׁב *auscultavit, attendit, intentus fuit*: futur. תַּקְשַׁבְנָה, *intentæ erunt, auscultabunt*, Ies. XXXII. 3. Hiph. הִקְשִׁיב, et construitur cum accusativo et præpositionibus אֶל, לְ, בְּ et עַל. Præter. מִי־הִקְשִׁיב דְּבָרוֹ, *quis attendit verbo ejus?* Jerem. XXIII. 18. הִקְשִׁיב בְּקוֹל תְּפִלָּתִי, *attendit in vocem orationis meæ*, Psalm. LXVI. 19. וְלֹא־הִקְשִׁיבוּ אֵלַי, *et non attenderunt ad me*, Zach. I. 4.

קֶשֶׁב, m. *attentio*, 2 Reg. IV. 31.

קַשֶּׁבֶת, f. *attenta*; אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת, *(sit quæso) auris tua attenta*, Neh I. 6. קַשֻּׁבוֹת f. pl. *attentæ*, Psal. CXXX. 2.

קָשָׁה *durum, difficile esse*: præt. כִּי־קָשְׁתָה יָדוֹ, *quia dura est manus ejus*, 1 Sam. V. 7. Fut. אֲשֶׁר יִקְשֶׁה, *quæ difficilior fuerit (vobis)*, I. Deut. 17. Niph. particip. נִקְשֶׁה, *difficultatibus pressus*, Ies. VIII. 21. Pih. fut. per apocopam, וַתְּקַשׁ בְּלִדְתָּהּ, *et difficilem reddidit partum suum*, vel *difficilis fuit in partu suo*, Genes. XXXV. 16. Hiph. præt. כִּי־הִקְשָׁה, *cum durum præbuisset se (Pharao)*. Ex. XIII. 15. Intransitive, הִקְשָׁה אֶת־עֻלֵּנוּ, *induravit jugum nostrum, durum ac difficile jugum nobis imposuit*, 1 Reg. XII. 4. Partic. וּמַקְשֶׁה לִבּוֹ, *et indurans cor suum*, Prov. XXVIII. 14.

קָשֶׁה, m. *durus, difficilis*, 1 Sam. XXV. 3. בְּיַד אֲדֹנִים קָשֶׁה, *in manum dominorum duri*, Ies. XIX. 4. id est, *domini duri*; ubi R. Salomon scribit: כל לשון אדנות קרוי בלשון רבים אפילו יחיד, id est, *omne nomen dominii dicitur numero plurali; etiam de unico*. Constr. עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף, *populus durus cervice*, Exod. XXXII. 9. Plur. קָשִׁים מִמֶּנִּי, *duriores*, id est, *firmiores sunt me*, 2 Sam. III. 39. Constr. קְשֵׁי פָנִים, *duri vultu*, Ezech. II. 4. וּקְשֵׁי־לֵב, *et obdurati animo*, Ezech. III. 7. Fœm. קָשָׁה, *dura*, Exod. I. 14. Constr. קְשַׁת רוּחַ, *dura animo*, 1 Sam. I. 15. id est, *afflicto animo (sum)*. Plur. וַיְדַבֵּר אִתָּם קָשׁוֹת, *et locutus est cum illis dura*, Genes. XLII. 7.

קְשִׁי, m. *durities*, Deuter. IX. 27. Kimchi scribit cum Chateph kametz קֳשִׁי, et inde Rabbini notant קוֹשִׁי, litera ו vocalem O indicante. Hinc etiam apud Rabbinos, קַשְׁיָא קוּשְׁיָה, *quæstio, objectio argumenti* vel *quæstionis difficilis*: הִקְשָׁה, *quæstionem movit, objecit argumentum, opposuit dubium*: מַקְשֶׁה, *opponens, quæstionem dubiam* aut *difficilem movens*: מַקְשָׁן, idem.

מִקְשָׁה, f. *soliditas, firmitas, continens opus*: מִקְשָׁה תֵּיעָשֶׂה, *opere continenti fiet*, Exod. XXV. 31. R. Salomon, *ex frusto uno seu materia solida et continenti*, etc. Aliam significationem vide in קשא.

מִקְשֶׁה, m. *pexum, æquale*; vel *implexum, crispum*, Ies. III. 24. Chaldæus, נְגִיד, *tractum, ductum*.

קָשָׂה f. *scutella*, juxta quosdam: plur. וְאֵת קְשׂוֹת הַנָּסֶךְ, *et scutellas tegminis*, Num. IV. 7. quibus sc. panes juges *tegebant*, ut mundi conservarentur. R. Salomon scribit, fuisse quasi *dimidiatos calamos cavos*, per medium in longitudinem scissos, qui inter panes poni solebant, ut aer transire posset, et ita a mucore conservarentur. Judæi germani exponunt, *halbe rohren*. Aff. וּקְשׂוֹתָיו, *et scutellas ejus*, Exod. XXV. 29.

קְשָׂוֹת, f. pl. *idem*, Exod. XXXVII. 16. 1 Par. XXVIII. 17. ubi ו est loco tertiæ radicalis ה.

קשח Hiph. הִקְשִׁיחַ, *obdurare, duriter tractare:* præt. הִקְשִׁיחַ בָּנֶיהָ לְלֹא־לָהּ, *duriter tractat pullos suos, tamquam non suos,* Job XXXIX. 16. confer ver. 17. Futur. תַּקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ, *obdurares animum nostrum,* Ies. LXIII. 17. Sic affine est verbo קָשָׁה.

קשט קֹשְׁטְ, m. *veritas,* Psalm. LX. 6. Proverb. XXII. 21. Chald. קְשׁוֹט, *veritas,* Dan. IV. 34. מִן־קְשֹׁט, *ex veritate, vere,* Dan. II. 47.

קשט קְשִׂיטָה, m. *agnus; numus,* sub agni figura: בְּמֵאָה קְשִׂיטָה, *centum numis;* Chald. בְּמֵאָה חוּרְפָּן, *centum agnis,* Genes. XXXIII. 19. Jos. XXIV. 32. קְשִׂיטָה אֶחָת, *numum unum,* Chald. חוּרְפָא חֲדָא, *agnum unum,* Iob XLII. 11. Aben Esra etiam apud Jobum, כבשה קטנה, *tenellam pecudem* vel *agnellum,* interpretatur. Unde apud veteres Talmudicos legitur: » dixit R. Akiva: cum peregrinarer per Africam, audivi illic מָעָה, *pecuniam,* sive *numum,* nominari קְשִׂיטָה. » Cod. Talmud. ראש השנה, *de novi anni initio,* cap. 3. fol. 26.

קשקש קַשְׂקֶשֶׂת, f. *squama,* Lev. XI. 9. Plur. cum aff. בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ, *squamis tuis,* Ezech. XXIX. 4. Masc. וְשִׁרְיוֹן קַשְׂקַשִּׂים, *et lorica squamarum,* id est, *squamata,* 1 Sam. XVII. 5. Potest esse a קשש.

קָשַׁר *ligavit, alligavit, colligavit, devinxit: conjuravit, conspiravit, ligam fecit,* ut vulgo loquuntur. Construitur cum accusativo et præpositionibus בְּ, לְ, et עַל. Præt. וְקִשְׁרוֹ אֲשֶׁר קָשָׁר, *et conjuratio ejus qua conjuravit,* 1 Reg. XVI. 20. קָשַׁרְתִּי עַל־אֲדֹנִי, *conspiravi contra dominum meum,* 2 Reg. X. 9. Niph. præter. נִקְשְׁרָה, *ligata est,* 1 Sam. XVIII. 1. Futur. וַתִּקָּשֵׁר כָּל־הַחוֹמָה, *et colligatus fuit,* id est, *constructus totus murus,* Neh. IV. 6. Pih. futur. הַתְקַשֵּׁר, *num ligabis?* Job XXXVIII. 31. Pyh. partic. הַצֹּאן הַמְקֻשָּׁרוֹת, *oves colligatæ,* Genes. XXX. 41. id est, juxta Chaldæum, *primitivæ, robustæ* et *compactæ corpore.* Hithp. præter. הִתְקַשְּׁרוּ עָלָיו, *ligarunt se contra eum, conjurarunt inter se adversus eum,* 2 Par. XXIV. 25. Part. וְאֵלֶּה הַמִּתְקַשְּׁרִים, *et isti sunt qui conjurarunt* (*inter se contra eum*), ver. 26. Fut. וַיִּתְקַשֵּׁר, *et conjuravit* (*Jehu contra* etc.), 2 Reg. IX. 14.

קֶשֶׁר, m. *conjuratio,* 2 Reg. XIV. 19. Aff. קִשְׁרוֹ, ut ante in Kal.

קִשֻּׁרִים, m. pl. *redimicula, alligamenta,* Ies. III. 20. Aff. קִשֻּׁרֶיהָ, *alligamenta sua,* Jer. II. 32. Ornamenta colli fuerunt.

קָשַׁשׁ *recollegit, excussit, inquisivit.* Juxta Kimchium, proprie est *stipulas colligere:* id fit accurata scrutatione: hinc dicitur *de qualibet diligenti inquisitione.* Imperat. הִתְקוֹשְׁשׁוּ וָקוֹשׁוּ, *excutite vos ipsos, iterumque excutite,* Soph. II. 1. Pih. præt. וִקֹשְׁשׁוּ לָהֶם תֶּבֶן, *et conquirant sibi stramen,* Exod. V. 7. Part. מְקֹשֵׁשׁ עֵצִים, *conquirentem sive colligentem ligna,* Num. XV. 32. Fœm. מְקֹשֶׁשֶׁת, *conquirens,* 1 Reg. XVII. 10. Infin. לְקֹשֵׁשׁ קַשׁ, *ad conquirendum stipulam,* Exod. V. 12. Hithp. imper. vide ante in Kal.

קַשׁ, m. *stipula, stramen,* Exod. V. 12.

קֶשֶׁת c. sed f. sæpius, *arcus:* קֶשֶׁת לֹא נָשׂוֹג, *arcus (Jonathanis) non recessit (retrorsum),* 2 Sam. I. 22. ubi est masculinum. Vide et 2 Sam. XXII. 35. קֶשֶׁת דְּרוּכָה, *arcus ad-*

ductus vel *intentus*, Ies. XXI. 15. Aff. קַשְׁתִּי, *arcum meum* (*dabo in nubibus*), Genes. IX. 13. Plural. וּקְשָׁתוֹת, *et arcus*; Ies. XIII. 18. Aff. וְקַשְׁתוֹתָם תְּשַׁבַּרְנָה, *et arcus eorum confringentur*, Psalm. XXXVII. 15.

קַשָּׁת, m. *sagittarius*, *arcitenens*: רֹבֶה קַשָּׁת, *jaculator arcitenens*, id est, *sagittarius*, Gen. XXI. 20.

קַתְרוֹס קִיתְרוֹס, m. Chald. *cithara*, Dan. III. 5. Scribitur cum י quasi legendum fuisset, קִיתָרוֹס, *κιθάρα*, sed juxta Masorethas et hebræos legitur absque י, קַתְרוֹס. R. Saadias explicat per hebræum, כִּנּוֹר. Jonathan eo semel usus in Targum, קַתְרוֹס וְאַבּוּבָא, *cum cithara et organo*, Ies. V. 12. pro hebræo תֹּף. Falsi sunt, qui putant pro hebræo כִּנּוֹר in Targum usurpari.

ר

רָאָה *vidit*, *invisit*: *prævidit*, *providit*: *aspexit*, *inspexit*, *prospexit*, *perspexit*, *respexit*, *circumspexit*. Est et animi et aliorum sensuum, *experiri*, *animadvertere*, *percipere*, *frui*. Construitur absolute et cum accusativo et præpositionibus ב et ל. Præt. רָאָה יְהוָה בְּעָנְיִי, *respexit Dominus ad afflictionem meam*, Gen. XXIX. 32. וְטוֹבָה לֹא רָאָה, *et bono non fruatur*, Eccles. VI. 6. רָאֲתָה עֵינֵנוּ, *vidit oculus noster*, Psal. XXXV. 21. sc. *ultionem*, vel *malum* quod optamus; et sic LIV. 9. et alibi. Part. רֹאִים אֶת־הַקּוֹלֹת, *videbant tonitrua ista*, Exod. XX. 18. id est, *percipiebant*. Part. Pahul, הַנְּעָרוֹת הָרְאֻיוֹת לָתֶת לָהּ, *puellas quas visum fuit dare ipsi*, Esth. II. 9. Hinc Rabbinis, רָאוּי, *dignum*, *conveniens*, *congruum*, et sic deinceps in utroque genere et numero. Infin. irregularis, לְרַאֲוָה בָךְ, *ut aspiciant te*, Ezech. XXVIII. 17. cum ה paragogico et tertia radicali mutata in ו. Futur. per apocopam, אַל־יֵרֶא, *ne videat*, Job XX. 17. Niph. נִרְאָה, *videndum se exhibuit* vel *ostendit*; *visus*, *conspectus*, *conspicuus fuit*; *apparuit*, *comparuit*, *ostensus fuit*: construitur cum ל vel אֶל. Præter. נִרְאָה־אֵלַי, *apparuit mihi*, Genes. XLVIII. 3. Infinit. לְהֵרָאוֹת, *apparere*, 1 Sam. III. 21. Hinc contractum, לִרְאוֹת פָּנָי, *ut compareatis in conspectu meo*, Ies. I. 12. et פָּנַי est pro לְפָנַי, *coram me*. Sic alias, פְּנֵי cum hoc verbo junctum, ponitur pro לִפְנֵי, Exod. XXXIV. 24. Psal. XLII. 3. 1 Sam. I. 22. etc. Pyh. præter. לֹא רֹאוּ, *non visa sunt*, Job XXXIII. 21. Hiph. הֶרְאָה, *videre*, *frui*, *experiri*, *sentire*, *aspicere fecit* vel *effecit*; *videndum exhibuit*; *ostendit*, *ostentavit*, *demonstravit*: construitur cum accusativo. Præter. הֶרְאָה אֶת־פַּרְעֹה, *videre fecit Pharaonem*, Gen. XLI. 28. id est, *ostendit Pharaoni*: הֶרְאֲךָ אֶת־אִשּׁוֹ, *videndum exhibuit tibi ignem suum*, Deuter. IV. 36. Particip. מַרְאֶה אוֹתְךָ, *ostendo tibi*, Exod. XXV. 9. Hoph. præter. וְהָרְאָה אֶת־הַכֹּהֵן, *et videri fiet*, *ostendetur sacerdoti*, Levit. XIII. 49. אַתָּה הָרְאֵתָ, *tu videri factus es*, Deut. IV.

35. id est, *tibi videnda exhibita sunt*. Particip. אֲשֶׁר־אַתָּה מָרְאֶה, *quæ tibi videndo exhibita est*, Exod. XXV. 40. הוֹי מוֹרְאָה, *væ monstrosæ*, *spectatu horrendæ*, Soph. III. 1. R. Jeschua, *væ rebelli*, *contumaci*, quasi a מָרָה; ut א sit loco tertiæ radicalis ה. Alii, *væ inquinatæ*, ex significatione nominis רְאִי Vide illic. Hithp. futur. נִתְרָאֶה פָנִים, *videamus nos invicem facie*, 2 Reg. XIV. 8. id est, *coram dimicemus alter contra alterum*: לָמָּה תִּתְרָאוּ, *ut quid aspicitis vos mutuo?* Gen. XLII. 1.

רֹאֶה, m. *videns*, participialiter: et substantive, *propheta*: כִּי לַנָּבִיא, *nam qui propheta hodie*, *antiquitus vocabatur* הָרֹאֶה, *videns*, 1 Sam. IX. 9. Item, *visio prophetica*, Ies. XXVIII. 7.

רָאָה, f. *cornix*, avis a *visus acumine* sic dicta, ut hebræi volunt, Deuter. XIV. 13. Pro hac voce alibi legitur דַּאָה, *milvus*, Levit. XI. 14. quasi idem hæc duo sint.

רְאִי, רֳאִי, m. *visus*, *visio*, *aspectus*: *speculum*, quia *objecta videnda refert*; כִּרְאִי מוּצָק, *sicut speculum fusum*, Job XXXVII. 18. אֵל רֳאִי, *Deus visionis meæ*, Genes. XVI. 13. Hoc in pausa dicitur רֹאִי, et est Milhel: ut, עֵין רֹאִי, *oculus visionis*, Job VII. 8. id est, *perspicax*: וְטוֹב־רֹאִי, *et bonus aspectu*, 1 Sam. XVI. 12. id est, *pulcher*, *decorus*, *decoro aspectu*: וְשַׂמְתִּיךְ כְּרֹאִי, *et disponam te ut speculum*, Nah. III. 6. id est, *exemplum*, quod omnes *intueantur*. R. Salomon, זֶבֶל, *fimum*, *stercus*: Aben Esra, טִנּוּף, *inquinamentum*, a quo omnes *visum avertunt*. Hinc juxta quosdam, מוֹרְאָה, *inquinata*, *fœdata*; *monstrosa*, quæ fœdum *spectaculum* et *monstrum* est: vide et mox in fine hujus radicis.

רְאוּת, f. *aspectus*, Eccles. V. 10. ubi scribitur רְאִית, sed legitur per Vau Schurek רְאוּת.

רְאָיָה, f. *demonstratio*, *apodixis*, apud Rabbinos: pl. רְאָיוֹת גְּמוּרוֹת, *demonstrationes perfectæ*, nempe *a priori*.

רְאוֹת, f. *visio*, *visiones*. הַמֵּבִין בִּרְאֹת הָאֱלֹהִים, *intelligens in visionibus Dei*, 2 Par. XXVI. 5. Notatum hic a doctis, in manuscripto antiquissimo exemplari Palatino esse בְּיִרְאַת, *in timore Dei*, hoc est, *in rebus*, *quæ ad Dei timorem pertinent*. Sic quoque legitur in R. Salomone, et in Concordantiis hebraicis in Rad. ירא, non in ראה. His addo veteres Talmudicos, apud quos similiter scriptum reperi ביראת, cod. Sotah, cap. 9. fol. 48. In Masora tamen hæc lectio hic non est annotata, sed vide eam, 1 Par. XXI. 28. et 2 Par. XXVI. 5.

מַרְאֶה, m. *visio*, *visus*, *aspectus*, *vultus*, *species*. יְפַת־מַרְאֶה אָתְּ, *pulcra aspectu es*, Gen. XII. 11. Constr. לְמַרְאֵה עֵינָיו, *ad aspectum oculorum suorum*, Ies. XI. 3. Affix. מַרְאֵהוּ, *aspectus ejus*, Lev. XIII. 30. Plurale cum aff. מַרְאֵינוּ, *vultus nostri*, Dan. I. 13. Fœmin. מַרְאָה, Dan. X. 7. Plurale, וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת, *et vidi visiones*, Ezech. I. 1. Et secundum aliam significationem, *specula*: בְּמַרְאֹת, *ex speculis (mulierum)*, Exod. XXXVIII. 8. et ב est loco præpositionis מ, scribit Aben Esra; cui similis locutio habetur Lev. VIII. 32.

מֻרְאָה, f. *ingluvies*, vesicula gutturis in avibus, quæ et cibi et sordium receptaculum est; unde Aben Esra, מקום ראי, explicat. Chaldaice et Rabbinice vocatur זֶפֶק. וְהֵסִיר אֶת־מֻרְאָתוֹ, *et removebit ingluviem*

ejus, Levit. I. 16. Hinc juxta quosdam, הוי מוראה, *væ ingluviei*, Soph. III. 1. id est, urbi Jerusalem, quæ est quasi *ingluvies* et *receptaculum* opum per avaritiam, fraudem et vim partarum: vide supra in Hophal.

רְאֵם m. *monoceros*, *unicornis*, Numer. XXIII. 22. Contracte, רֵים, Job XXXIX. 10. Plurale, רְאֵמִים, *unicornes*, Ies. XXXIV. 7. Ex forma contracta, רֵמִים, Psal. XXII. 22.

. רָאמוֹת. Vide infra in רוּם.

רֹאשׁ masc. *caput*, late ut latinum: *vertex*, *summitas*, *fastigium*: *principium*: *summa*: *præstantissimum*, *præcipuum*, *primarium*. Item, *venenum*, Deuter. XXXII. 33. *cicuta*, herba venenosa, Deuter. XXIX. 17. *fel*, *amaror*, Psalm. LXIX. 22. עַל־רֹאשׁ הָהָר, *super verticem montis*, Exod. XXXIV. 2. אֶת־רֹאשׁ, *summam (filiorum Israel)*, Exod. XXX. 12. הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ, *sacerdos primarius*, 2 Par. XXXI. 10. Aff. וְרֹאשׁוֹ, *et summitas ejus*, Genes. XI. 4. Plurale, רָאשִׁים, Genes. II. 10. Construct. רָאשֵׁי הָאָבוֹת, *capita*, *primores patrum*, Numer. XXXVI. 1. וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם, *et in principiis mensium vestrorum*, Num. X. 10. Aff. וּלְרָאשָׁיו, *et primores ejus*, Jos. XXIV. 1. עַל־רָאשֵׁיהֶם, *super capita sua*, Job II. 12. Cum Cholem, sed improprie, בְּכָל־רֹאשָׁיו, *in cunctis capitibus ejus*, Ies. XV. 2. Et alterum, בְּרֹאשֵׁנוּ, *in capite nostro*, 1 Reg. XX. 31. Fœm. הָאֶבֶן הָרֹאשָׁה, *lapidem summum* vel *capitalem*, Zach. IV. 7. Chald. רֵאשׁ, *caput*, *summa*, Dan. VII. 1. emphatice, רֵאשָׁה, Dan. II. 38. cum ה loco א. Aff. רֵאשָׁךְ, *caput tuum*, רֵאשֵׁהּ, *caput ejus*, רֵאשְׁהוֹן, *caput eorum*, etc.

Plurale, רָאשִׁין, *capita*, Dan. VII. 6. Aff. בְּרָאשֵׁהֹם, *inter primarios eorum*, Esr. V. 10. cum Kametz ex hebraismo.

רִאשׁוֹן, m. *prior*, *primus*. רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם, *primus ipse vobis erit*, Exod. XII. 2. Semel, רִישׁוֹן, Job VIII. 8. cum י loco א: rursus semel, הֲרִאישׁוֹן, *num primus?* Job XV. 7. מֵרִאשׁוֹן, *inde a principio*, Jerem. XVII. 12. nempe מראשית בריית עולם, *a principio creationis mundi*, ut R. Salomon explicat. Plurale, רִאשֹׁנִים, *priora*, Lev. XXVI. 45.

רִאשׁוֹנָה, f. *prior*, *prius*, *primum*, Lev. V. 8. et semel, ut supra in masculino, הַגּוֹרָל רִאישֹׁנָה, *sors prima*, Jos. XXI. 10. Adverbialiter, בָּרִאשֹׁנָה, *primum*, Deut. XIII. 10. Sic, כְּבָרִאשֹׁנָה, *sicut primum*, pro כְּבָרִאשֹׁנָה, ut est Jud. XX. 32. לָרִאשֹׁנָה, *primum*, *prius*, Gen. XXVIII. 19. Et cum tribus servilibus per pleonasmum, לְמִבָּרִאשׁוֹנָה, *inde a principio*, *principio*, 1 Paral. XV. 13. Similem formam vide in דַּי. Plurale, רִאשֹׁנוֹת, *priorum*, Ies. XLIII. 18.

רִאשֹׁנִית, f. *primus*: וְהִיא הַשָּׁנָה רִאשֹׁנִית, *et iste est annus primus*, Jer. XXV. 1.

רֵאשִׁית, f. *principium*, *primum*, *præstantissimum*, *primitivum*, *primitiæ*. רֵאשִׁית דְּגָנְךָ, *primitiæ frumenti tui*, Deut. XVIII. 4. רֵאשִׁית דַּעַת, *principium scientiæ*, Prov. I. 7. Semel absque א, מֵרֵשִׁית, *a principio (anni)*, Deut. XI. 12. Aff. מֵרֵאשִׁיתוֹ, *præ*, *magis quam principium ejus*, Eccl. VII. 8.

רָאשׁוֹת, f. pl. *primordia*: affix. מֵרָאשֹׁתֵיכֶם, *præ primordiis vestris*, Ezech. XXXVI. 11.

רַאֲשׁוֹת, f. pl. *cervicalia*, quasi di-

cas *capitalia*. Constr. cum terminatione masculina, מְרַאֲשֹׁתֵי שָׁאוּל, *a cervicalibus Saulis*, 1 Sam. XXVI. 12. מְרַאֲשׁוֹת, fœm. plur. idem: aff. מְרַאֲשֹׁתָו, *versus cervical ejus*, ver. 7. מַרְאָשׁוֹת, fœm. plur. *principatus*: מַרְאֲשֹׁתֵיכֶם, *principatus vestri*, Jer. XIII. 18. id est, *quælibet et omnis dignitas vestra*.

רָבַב *multum*, *copiosum esse*, *multiplicari*: *jaculari*, a vicino verbo רָבָה. Præterit. וּבְרָקִים רָב, *et fulgura jaculatus est*, Psal. XVIII. 15. juxta Aben Esram, et Kimchium in commentario; nam priori significatione semper intransitivum est. Et sic juxta eosdem, וָרֹבּוּ, *et jaculati sunt*, Gen. XLIX. 23. רַבּוּ, *multiplicant*, Psal. IV. 8. Fœm. כִּי־רַבָּה, *quia multus est (clamor)*, Gen. XVIII. 20. Infin. לָרֹב, *multiplicari*, Gen. VI. 1. Pyh. part. מְרֻבָּבוֹת, *myriadibus auctæ sint*, *myriades pariant*, Psalm. CXLIV. 13. quæ significatio a nomine רְבָבָה, *myrias*; petita est.

רַב. m. *multus*, *magnus*, *major*, *amplus*: *magister*, qui *multis* præfectus est, aut *multos* doctrina et dignitate antecellit. Quandoque substantive, *multum*, *magnum*; et adverbialiter, *multum*, *satis*. עַם־רָב, *populus multus*, Jos. XI. 4. יֶשׁ־לִי רָב אָחִי, *est mihi multum*, *frater mi*, Gen. XXXIII. 9. רַב־לָכֶם, *satis esto vobis*, Num. XVI. 3. עַל כָּל־רַב בֵּיתוֹ, *super unumquemque magistrum domus suæ*, Esth. I. 8. מוֹשִׁיעַ וָרָב, *servatorem et magnatem*, Ies. XIX. 20. Hinc Judæi, *magistrum*, *præceptorem*, *doctorem*, ob *multiplicem* doctrinam, appellant רַב, vel רַבִּי, *Rabh* vel *Rabbi*, quomodo et Christus sæpe appellatus fuit. Et pluraliter forma fœminina, cum affixo pronomine tantum, רַבּוֹתֵינוּ, *magistri nostri*. Quidam etiam dicti fuere רַבָּן, *Rabban*, et plur. רַבָּנִים et רַבָּנָן, de quibus vide *Abbreviaturas* nostras in principio literæ ר. Sed רִבּוֹן, *Dominus*, est nomen Dei. Plural. רַבִּים, *multi*, *magni*, *magnates*; *jaculatores*: apud Rabbinos, בְּרַבִּים, *in multis*, id est, *palam*, *publice*: לְשׁוֹן רַבִּים, *numerus pluralis*. Constr. וְרַבֵּי הַמֶּלֶךְ, *et magnates regis*, Jer. XLI. 1. Affix. רַבָּיו, *jaculatores ejus*, Job XVI. 13. Fœmin. רָעַתְכֶם רַבָּה, *malitia vestra magna est*, 1 Sam. XII. 17. לֹא־אֶמּוֹט רַבָּה, *non dimovebor multum*, Psalm. LXII. 3. vel subaudito substantivo conjugato, מוֹטָה, *motione magna*, ut Rabbi Salomon complet. Et in ת, רַבַּת, *multum*, Psalm. CXXIII. 4. vide et Psal. CXXIX. 1. Item, *magna pars*, *multitudo*, 2 Par. XXX. 17. Construct. וְרַבַּת בָּנִים, *et multa filiis*, 1 Sam. II. 5. id est, *filiis abundans*. Cum י paragogico, רַבָּתִי עָם, *multa populo*, id est, *populosa*, Threu. I. 1. Plurale, רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת, *multæ sunt cogitationes (in corde viri)*, Prov. XIX. 21.

רַב, m. Chald. idem: וְחֶזְוַהּ רַב, *et aspectus ejus major erat*, Dan. VII. 20. רַב חַרְטֻמַּיָּא, *magister magorum*, Dan. IV. 6. לְיַמָּא רַבָּא, *in mari magno*, Dan. VII. 2. Fœm. בָּבֶל רַבְּתָא, *Babel ista magna*, Dan. IV. 27. Plur. geminata prima radicali, כְּמָה רַבְרְבִין, *quam magna sunt!* Dan. III. 33. Et substantive, cum aff. וְרַבְרְבָנַי, *et magnates mei*, Dan. IV. 33. וְרַבְרְבָנוֹהִי, *et magnates ejus*, Dan. V. 2. Fœm. חֵיוָן רַבְרְבָן, *bestiæ magnæ*, Dan. VII. 3. וּפֻם מְמַלִּל רַבְרְבָן,

et os loquebatur grandia, ver. 8. ac forma emphatica, מַלְּלָא רַבְרְבָתָא, *verborum grandium*, ver. 11.

רֹב, masc. *multitudo, maxima pars, amplitudo :* רֹב־זִבְחֵיכֶם, *multitudo sacrificiorum vestrorum*, Ies. I. 11. בְּרֹב דְּבָרִים, *in multitudine verborum*, Proverb. X. 19. Ante Makkaph, רָב־אֹכֶל. *multitudo cibi*, Prov. XIII. 23. רָב־אָדָם, *multitudo, maxima pars hominum*, Prov. XX. 6. Aff. מֵרֻבְּכֶם, *propter multitudinem vestram*, Deut. VII. 7. Plur. construct. רֻבֵּו תּוֹרָתִי, *amplitudines legis meæ*, Hos. VIII. 12. scribitur cum ו, sed legitur per י in fine.

רִבּוֹא, f. *myrias*, *multitudo decem millium*, Neh. VII. 66. Et absque א, רִבּוֹ, Jon. IV. 11. Duale, רִבּוֹתַיִם, *duæ myriades*, Psalm. LXVIII. 18. Plurale, רִבֹּאוֹת, *multæ myriades*, Dan. XI. 12. Et absque א, רִבּוֹת, Nehem. VII. 71. Chald. sing. et plur. וְרִבּוֹ רִבְבָן, *et myrias myriadum*, Dan. VII. 10. Daghesch ex plurali ejecto, et juxta Masorethas legendum רִבְבָן, quasi a singulari רִבְבָא.

רִבּוּי, masc. *multitudo*, *pluralitas : numerus pluralis*, apud grammaticos. Item, *exaggeratio*, *copia*, Rabbinis.

רְבָבָה, f. idem, Levit. XXVI. 8. Plural. רְבָבוֹת, *myriades*, 1 Sam. XVIII. 8. Construct. רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל, (*revertere Domine* ad) *myriadas millium Israelis*, Num. X. 36.

רְבִיבִים, m. pl. *imbres*, *guttæ imbris*, a *magnitudine*, Jerem. II. 3. וְכִרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב, *et sicut imbres super adultam herbam*, Deuter. XXXII. 2.

רָבַד *adornavit*, *instruxit*, *instravit*. Præter. מַרְבַדִּים רָבַדְתִּי עַרְשִׂי, *cadurcis instruxi spondam meam*, Prov. VII. 16.

רָבִיד, masc. *torques*, Ezech. XVI. 11. Constr. רְבִד הַזָּהָב, *torquem aureum* (*in collo ejus*), Gen. XLI. 42.

מַרְבַדִּים, m. pl. *cadurca*, *tapetes lectorum*, *lectisternia ornatoria*, Prov. VII. 16. et XXXI. 22.

רָבָה *multum esse*, *multiplicari*, *augeri*, *augescere*, *crescere*, *magnum esse :* item, *jaculari*. Præter. וְחָיִיתָ וְרָבִיתָ, *ut vivas et multipliceris*, Deut. XXX. 16. וְרָבוּ כְּמוֹ רָבוּ, *et multiplicabuntur sicut multiplicati sunt*, Zach. X. 8. Particip. רֹבֶה, *jaculans*, *jaculator*, Genes. XXI. 20. Imper. פְּרֵה וּרְבֵה, *cresce et multiplicare*, Genes. XXXV. 11. Fut. per apocopam, יִרֶב, *augescat*, *multiplicetur*, Gen. I. 22. Et aliter, וַתֵּרֶב, *et major erat*, 1 Reg. V. 10. Chald. præter. רְבָה אִילָנָא, *crevit arbor*, Dan. IV. 8. דִּי רְבַית, *qui crevisti*, ver. 19. ubi Masorethæ notant י abundare; literæ tamen repræsentant formam רְבַיְתָ, quæ legitur Dan. II. 31. IV. 1. et alibi. Fœmin. רְבָת, *crevit*, Dan. IV. 19. Pih. רִבָּה, *multiplicare*, *augere*, *crescere facere*, *educare :* præter. רִבִּיתָ, *multiplicasti*, Psal. XLIV. 13. וְרִבִּיתִי, *et educabam*, Thren. II. 22. רִבְּתָה גוּרֶיהָ, *educavit catulos suos*, Ezech. XIX. 2. Imperat. רַבֵּה, *multiplica exercitum tuum*, Jud. IX. 29. cum Sægol præter normam. Chald. præt. רַבִּי לְדָנִיֵּאל, *Danielem magnificavit* Dan. II. 48. Hiph. præter. הִרְבָּה אֶתְכֶם, *auxit vos*, Deut. I. 10. Part. מַרְבֶּה הוֹנוֹ, *augens substantiam suam*, Prov. XXVIII. 8. Infin. irregulariter in Kametz, הַרְבָּה אַרְבֶּה עִצְּבוֹנֵךְ.

multiplicando multiplicabo dolorem tuum, Gen. III. 16. et sic XXII. 17. Hinc alia irregularis forma, מַהֲרְבִּית, *ne multiplicetur*, 2 Sam. XIV. 11. cum י redundante, pro מֵהַרְבַּת, quæ forma nominibus quibusdam fœmininis communis est, ut זִמְרָה et זִמְרָת. Imper. הַרְבֵה כַּבְּסֵנִי, *multiplica lava me*, Psalm. LI. 3. id est, *multum*, *plurimum lavato me*: scribitur cum ה, quasi ex integra forma, הַרְבֵּה; sed juxta Masorethas legitur per apocopam, הֶרֶב, ut Jud. XX. 38. Fut. per apocopam, תֶּרֶב גְּדֻלָּתִי, *auges magnitudinem meam*, Psalm. LXXI. 21.

רְבוּ, m. Chald. *amplitudo*, *magnificentia*, Dan. IV. 33. per apocopam pro רְבוּת: emphat. וּרְבוּתָא, *et amplitudo (regni)*, Dan. VII. 27. Aff. רְבוּתָךְ, *amplitudo tua*, Dan. IV. 19.

רִבּוּי, m. *multitudo*: *numerus pluralis*, apud Rabbinos.

אַרְבֶּה, m. *locusta*, *locustæ*, collective; sic dictæ, quod *multæ* semper sint, Exod. X. 4.

הַרְבֵּה, הַרְבֵּה, m. *multum*, *plurimum*: וְזַרְעְתֶּם הַרְבֵּה, *seminastis multum*, Hag. I. 6. טוֹבָה הַרְבֵּה, *bonum multum*, Eccles. IX. 18. מְעַט מֵהַרְבֵּה, *parum ex multo*, Jer. XLII. 2. id est, *pauci ex multis*. Est et forma imperativi et infinitivi Hiphil quandoque talis.

מַרְבֶּה, idem; vel *multitudo*, *amplitudo*: שָׁלָל מַרְבֶּה, *spolii permulti*, Ies. XXXIII. 23. Constr. לְםַרְבֵּה הַמִּשְׂרָה, *amplitudini principatus*, Ies. IX. 6. Scribitur cum ם clauso, sive finali in medio, sed juxta Masorethas legendum est cum מ aperto, לְמַרְבֵּה. De ם clauso videatur Petrus Galatinus lib. 4. cap. 19. Locus tamen, quem ibi ex Talmudicis adducit, quod ם clausum denotet *rem clausam*, falsus est; nihil enim tale quid toto isto capite in Talmud dicitur.

מַרְבָּה, f. *amplus*, *ampla*: מַרְבָּה לְהָכִיל, *amplum est ad capiendum*, Ezech. XXIII. 32. id est, *capacissimum*.

מַרְבִּית, f. *multitudo*; *pars multa* vel *magna*, 1 Par. XII. 29. *fœnus*, quasi *augmentum*, *auctarium sortis principalis*, Levit. XXV. 37. *soboles*, 1 Sam. II. 33. *amplitudo*, 2 Par. IX. 6. Aff. מַרְבִּיתָם, *magna pars*, *multi illorum*, 1 Par. XII. 29.

תַּרְבּוּת, fœm. *turba*, *multitudo*: תַּרְבּוּת אֲנָשִׁים חַטָּאִים, *turba hominum peccatorum*, vel, *soboles*, *progenies*, *indoles*, Numer. XXXII. 14. quasi *educationem* dicas.

תַּרְבִּית, f. *fœnus*, Lev. XXV. 36.

רבך מֻרְבֶּכֶת, fœmin. *bullatum*, *frixum*, *frigendo* vel *coquendo bullatum* effectum, Lev. VI. 14. Est participium Hophal. Sic Chaldaice, רְבִיכָא, *frixum*.

רבע *quadratum esse* vel *fieri*: item, *coire*, *inire*, et de coitu quadrupedum tantum dicitur. Part. Pahul, רָבוּעַ, *quadratum*, Exod. XXVII. 1. Plural. רְבֻעִים, *quadrata*, 1 Reg. VII. 5. Fœm. מזוזת רבעה, *postis quadratus*, Ezech. XLI. 21. Infinitivus ex altera significatione, לְרִבְעָה, *ut ineat eam*, Levit. XVIII. 23. et XX. 16. Pyh. particip. מְרֻבָּע, *quadratum*, Ezech. XLV. 2. Fœm. מְרֻבַּעַת, Ezech. XL. 47. Plural. מְרֻבָּעוֹת, *quadrata*, 1 Reg. VII. 31. Hiph. futur. לֹא־תַרְבִּיעַ, *ne facito* vel *sinito coire*. Lev. XIX. 19.

רֶבַע, m. *quarta pars*, 1 Sam. IX. 8. item, *accubitus*, ex chaldaica signifi-

catione. Affix. וְרִבְעִי, *et accubitum meum*, Psalm. CXXXIX. 3. Chaldæi enim pro hebræo רָבַץ, *accumbere*, dicunt רְבַע, literis צ et ע inter se commutatis. Plur. רְבָעִים, *quadraturæ*: affix. רְבָעָיו, *quadraturis ejus*, Ezech. XLIII. 16. רִבְעֵיהֶם, *quadraturis ipsorum*, Ezech. I. 8. id est, *quaternis partibus* ipsorum.

רֹבַע, m. *quarta pars*, Num. XXIII. 10. 2 Reg. VI. 25.

רְבִיעִי, masc. *quartus*, Gen. I. 19. Plur. בְּנֵי רִבֵּעִים, *filii quartorum*, sc. *majorum*, hoc est, *abnepotes ex quarta generatione*, 2 Reg. X. 30. Fœm. בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית, *anno quarto*, Lev. XIX. 24. רְבִיעִית הַהִין, *quarta pars mensuræ hin*, Numer. XXVIII. 14. Chald. f. וּמַלְכוּ רְבִיעָיָא, *et regnum quartum*, Dan. II. 40. scribitur cum postremo י redundante, et legitur רְבִיעָאָה. Emph. וְחֵיוָתָא רְבִיעָיְתָא, *et bestia illa quarta*, Dan. VII. 19.

רִבֵּעִים, m. pl. *quartani*, *quartæ generationis*, Exod. XX. 5.

אַרְבַּע, f. *quatuor*, Genes. XI. 16. אַרְבַּע מֵאוֹת, *quadringenti*, Genes. XI. 17. וּבְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה, *et quartodecimo anno*, Genes. XIV. 5. Masculin. אַרְבָּעָה מְלָכִים, *quatuor reges*, Gen. XIV. 9. Constr. אַרְבַּעַת, Ezech. XLIII. 16. Affix. אַרְבַּעְתָּם, *quatuor istis*, Dan. I. 17. Chaldaice, אַרְבַּע רוּחֵי, *quatuor venti*, Dan. VII. 2. אַרְבַּע מֵאָה, *quadringenti*, Esr. VI. 17. גֻּבְרִין אַרְבְּעָה, *viros quatuor*, Dan. III. 25. Dualis forma, אַרְבַּעְתָּיִם, *quadruplum*, 2 Sam. XII. 6. cum quo confer Exod. XXII. 1. Ies. XXX. 26. Plurale, אַרְבָּעִים, *quadraginta*, Deut. XXIX. 4.

רָבַץ *cubare*, *excubare*, *incubare*, *recubare*, *incumbere*, *succumbere*. Præterit. רָבַץ כְּאַרְיֵה, *cubuit tamquam leo*, Genes. XLIX. 9. Particip. רֹבֵץ תַּחַת מַשָּׂאוֹ, *succumbentem oneri suo*, Exod. XXIII. 5. וְהָאֵם רֹבֶצֶת, *et mater incubans*, Deuter. XXII. 6. Hiph. particip. אָנֹכִי מַרְבִּיץ, *ego cubare facio*, Ies. LIV. 11. Plurale, מַרְבִּצִים צֹאן, *facientium ut recubent greges*, Jerem. XXXIII. 12. Futur. יַרְבִּיצֵנִי, *recubare facit me*, Psalm. XXIII. 2.

רֵבֶץ, m. *accubitus*, *cubile*, Prov. XXIV. 15. Aff. רִבְצָם, *cubile suum*, Jer. L. 6.

מַרְבֵּץ, masc. *cubile*, Soph. II. 15. Constr. לְמַרְבֵּץ־צֹאן, *in cubile gregis*, Ezech. XXV. 5. quod videtur esse a מִרְבָּץ.

רבק מַרְבֵּק, masc. *saginarium*, Amos VI. 4. כְּעֶגְלֵי מַרְבֵּק, *sicut vituli saginarii*, Mal. III. 20.

רֶגֶב m. *gleba*: plural. וּרְגָבִים יְדֻבָּקוּ, *et glebæ conglutinentur*, Job XXXVIII. 38. Construct. רִגְבֵי־נָחַל, *glebæ vallis*, Job XXI. 33.

רָגַז *contremiscere*, *commoveri*, *ira vel pavore*. Præter. וְרָגַז, *sive commoveatur*, Proverb. XXIX. 9. רָגְזָה לְךָ, *commotum est tibi*, id est, *tua causa*, Ies. XIV. 9. Infinitiv. cum ה paragogico, רְגָזָה, *commoveri*, Ies. XXXII. 11. forma irregularis. Est autem enallage infinitivi pro imperativo, *commovemini*; unde quidam pro רְגַזְנָה positum existimant. Sunt alia duo ibidem similia: vide פָּשַׁט. Imper. רִגְזוּ, *commovemini*, Psal. IV. 5. Futur. וַתִּרְגְּזִי־לִי, *et commota es propter me*, Ezech. XVI. 43. Hiph. הִרְגִּיז, *commovit*, *ad iram provocavit*. Præter. הִרְגִּיז מַמְלָכוֹת, *commo-*

vet regna, Ies. XXIII. 11. Particip. מַרְגִּיז אֶרֶץ, *commovens terram*, Job IX. 6. Plurale constr. לְמַרְגִּיזֵי־אֵל, *commoventibus Deum*, id est, *ad iram provocantibus*, Job XII. 6. Chald. præter. מִן־דִּי הַרְגִּזוּ לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא *ex quo provocarunt ad iram (patres nostri) Deum cœli*, Esr. V. 12. Hithp. infinit. יַעַן־הִתְרַגֶּזְךָ אֵלַי, *propter commoveri te ad me*, 2 Reg. XIX. 28. id est, *quoniam furis contra me.*

רַגָּז, m. *trepidus*, *commotus*. לֵב רַגָּז, *cor trepidum*, Deut. XXVIII. 65.

רֹגֶז, m. *commotio*: חָדְלוּ רֹגֶז, *desistunt a commotione*, Job III. 17.

רְגַז, m. Chaldaic. *ira*, *commotio*: בִּרְגַז, *per iram*, Dan. III. 13.

רָגְזָה, f. *commotio*, Ezech. XII. 18.

אַרְגָּז, m. vide suo loco in litera א.

רָגַל *obtrectare*, *detrahere*. R. Salomon confert hoc verbum cum ריכל, quasi כ et ג inter se permutentur. Vide eum ad Lev. XIX. 16. Præter. לֹא רָגַל עַל־לְשֹׁנוֹ, *non obtrectat lingua sua*, Psalm. XV. 3. Pih. רִגֵּל, idem. Item, *explorare*: particip. מְרַגְּלִים אַתֶּם, *exploratores estis*, Gen. XLII. 9. כִּמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ, *tamquam explorantes terram*, ver. 30. Infin. לְרַגֵּל, *ad explorandum*, Jos. XIV. 7. Fut. וַיְרַגֵּל בְּעַבְדְּךָ אֶל־אֲדֹנִי, *et obtrectatorem egit in servum tuum apud Dominum meum*, 2 Sam. XIX. 28. id est, *detulit*, *traduxit*. Hiph. הִרְגִּיל, *assuefecit*. Præter. irregulare, תִּרְגַּלְתִּי לְאֶפְרַיִם, *assuefeci Ephraimum*, Hos. XI. 3. quasi dicas, *pedavi*, id est, *ire* vel *incedere* feci; et ת est loco ה ab initio, præter normam.

רֶגֶל, c. sed fœmin. sæpius, *pes*. רֶגֶל יְשָׁרָה, *pes rectus*, Ezech. I. 7. Aff. מִכַּף רַגְלְךָ, *a planta pedis tui*, Deuter. XXVIII. 35. Duale, רַגְלַיִם, *pedes*, *bini* proprie; sed quadrupedibus etiam, ac insectis tribuitur, quod in illis *bis bini* pedes, aut *duo ordines* pedum, loco *duorum* sint. מַרְבֵּה רַגְלַיִם, *multum* sive *numerosum pedibus*, Lev. XI. 42. Construct. וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים, *et pedes virorum*, Genes. XXIV. 32. Affix. מֵסִיךְ הוּא אֶת־רַגְלָיו, *tegit ipse pedes suos*, Jud. III. 24. id est, *alvum purgat*, quod sic honeste per periphrasin dicitur: vide etiam, 1 Sam. XXIV. 4. קַל בְּרַגְלָיו, *levis pedibus suis*, 2 Sam. II. 18. רַגְלֵיהֶם לָרַע יָרוּצוּ, *pedes ipsorum ad malum currunt*, Prov. I. 16. ubi masculinum est. Potest tamen hic subintelligi præpositio ב, pro בְּרַגְלֵיהֶם, *pedibus suis ad malum currunt*, sc. *impii*. בְּטֶרֶם יִתְנַגְּפוּ רַגְלֵיכֶם, *antequam offendentur pedes vestri*, Jer. XIII. 16. hic masculinum est. Vide et Proverb. VII. 11. Chald. וְעַל־רַגְלַיִן, *et in* vel *super pedes*, Dan. VII. 4. (*quod autem vidisti*) רַגְלַיָּא, *pedes*, Dan. II. 41. Affix. רַגְלוֹהִי, *pedes ejus*, Dan. II. 33. בְּרַגְלַיהּ, *in pedibus suis*, Dan. VII. 7, 19.

רֹגֵל, *Roghel*, nomen proprium fontis, Jos. XV. 7. Chaldæus קַצְרָא, *fullo*, sic dictus, inquiunt R. Salomon et Kimchi, quod pannos inter lavandum *pedibus calcat*.

רַגְלִי, m. *pedes*, *pedites*, Num. XI. 21. Plur: כִּי אֶת־רַגְלִים רַצְתָּה, *quia cum peditibus cucurristi*, Jer. XII. 5.

רְגָלִים, m. pl. *vices*, quasi *repedationes*, vel *coitiones* dicas: שָׁלֹשׁ רְגָלִים, *tribus vicibus*, Exod. XXIII. 14. Chaldæus, זִמְנִין, *temporibus*.

בְּאָהֳלֵיהֶם, *et murmurarunt in tentoriis suis*, Psal. CVI. 25.

רָגַע *disrupit; disruptus, fissus fuit*. Præt. עוֹרִי רָגַע, *cutis mea disrumpit se*, Job VII. 5. רָגַע הַיָּם, *disrupit mare*, Job XXVI. 12. Niph. נִרְגַּע, *quietum esse*. Imper. הֵרָגְעִי, *quiesce, quieta esto*, Jerem. XLVII. 6. Hiph. הִרְגִּיעַ, *quievit, quietum reddidit, quiescere fecit*. Præterit. שָׁם הִרְגִּיעָה, *ibi quiescit*, Ies. XXXIV. 14. Infinit. לְמַעַן הִרְגִּיעַ אֶת־הָאָרֶץ, *ut quietam reddat hanc terram*, Jerem. L. 34. ה cum Chirek loco Pathach, cui simile vide in נָצַל in Hiphil. Futur. אַרְגִּיעַ, *quiescere faciam*, Ies. LI. 4. Cum ה paragogico, אַרְגִּיעָה, *quiescam momentum*, Jer. XLIX. 19. significatione petita ex nomine derivato רֶגַע, *momentum*: sic וְעַד־אַרְגִּיעָה, *et donec momentum transigam*, Prov. XII. 19.

רֶגַע, masc. *momentum*, quasi *fragmentum* temporis *minutissimum*: רֶגַע אֶחָד, *momento uno*, Exod. XXXIII. 5. וּבְרֶגַע, *et in momento*, Job XXI. 13. juxta R. Levi: Chald. בְּמַרְגּוֹעָא, *cum quiete*: Aben Esra, *absque afflictionibus*, id est, *quiete*. Plur. לִרְגָעִים, *ad momenta, singulis momentis*, Ies. XXVII. 3.

רָגֵעַ, m. *quietus*: plural. construct. רִגְעֵי, Psalm. XXXV. 20.

מַרְגּוֹעַ, m. *requies*, Jer. VI. 16.

מַרְגֵּעָה, f. idem, Ies. XXVIII. 12.

רָגַשׁ *tumultuari, tumultuose concurrere* vel *convenire*: præter. לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם, *quare tumultuantur gentes?* Psal. II. 1. Chald. præter. Aphel הַרְגִּשׁוּ עַל־מַלְכָּא, *convenerunt ad regem*, Dan. VI. 6. apud Rab-

מַרְגְּלוֹת, f. pl. *stragulæ pedales*: aff. וְגִלִּית מַרְגְּלֹתָיו, *et retegas pedales stragulas ejus*, Ruth III. 4. Kimchi et Aben Esra simpliciter explicant, רַגְלָיו, *pedes ejus*; et sic וּמַרְגְּלָתָיו, *et pedes ejus*, Dan. X. 6.

רָגַם *lapidavit, lapidibus obruit*. Præter. וְרָגְמוּ אֹתוֹ, *et lapidabunt eum*, Lev. XXIV. 14. Infin. cum fut. רָגֹם יִרְגְּמוּ־בוֹ, *lapidando lapidabunt in eum*, ver. 16.

רֶגֶם, *Reghem*, nomen proprium principis, Zach. VII. 2.

רִגְמָה, f. *cœtus*: aff. רִגְמָתָם, *cœtus eorum*, Psal. LXVIII. 28. id est, קְהָלָם, ut Kimchi explicat in libro Radicum: vel קִבּוּצָם, *congregatio, cœtus collectus ipsorum*, ut habet in Commentario. Alii aliter.

מַרְגֵּמָה, f. *ballista, funda*. כִּצְרוֹר אֶבֶן בְּמַרְגֵּמָה, *secundum ligare lapidem in ballista*, Prov. XXVI. 8. id est, sicut aliquis lapidem alligat vel applicat *ballistæ*, ut eum ejaculetur; sic gloria quæ stulto tribuitur, cito ab illo transit. Chaldæus, בְּקַלְעָא. LXX. ἐν σφενδόνῃ, *in funda*. Aliis, *acervus lapidum*, unde Aben Esra inquit: *ut ligamen lapidis pretiosi in acervo lapidum vulgarium; ita honoris exhibitio stolido*. Aliis, *purpura*, quasi idem quod אַרְגָּמָן, quem sensum Kimchi adducit. Eodem respexisse videtur R. Levi, inquiens: *ut est ligatio lapidis vilis in re pretiosa, sic honor in stulto*.

רָגַן *susurrare, murmurare, mussitare*. Part. וְרֹגְנִים, *et murmurantes*, Ies. XXIX. 24. id est, *susurrones, obstreperi, murmurantes* contra verba prophetarum, ut R. Salomon exponit. Niph. particip. דִּבְרֵי נִרְגָּן, *verba susurronis* vel *murmuratoris*, Proverb. XVIII. 8. Futur. וַיֵּרָגְנוּ

binos. הִרְגִּישׁ, *sensit* : הַרְגָּשָׁה, *sensio*, *sensus*.

רֶגֶשׁ, m. *cœtus conveniens, frequens conventus* : בְּרָגֶשׁ, *in* vel *cum cœtu frequenti*, Psal. LV. 15.

רִגְשָׁה, fœm. *tumultuatio*, *societas*. Construct. מֵרִגְשַׁת, Psal. LXIV. 3.

רדד *extendit, expandit, diduxit; metaphorice, stravit, substravit, subdidit*. Part. הָרוֹדֵד עַמִּי, *qui substernit populum meum (mihi)*, Psal. CXLIV. 2. ubi Masorethæ notant, tria scribi עַמִּי, quæ existimantur legenda עַמִּים numero plurali. Reliqua duo loca sunt, 2 Sam. XXII. 44. Thren. III. 14. Infinit. לָרֹד, *ad sternendum*, Ies. XLV. 1. Hiph. fut. וַיָּרֶד עַל־הַכְּרוּבִים, *et diduxit super Cherubim*, 1 Reg. VI. 32.

רְדִיד, m. *carbasus : pallium muliebre, peplum* : juxta Aben Esram, ornamentum muliebre est, quod *expanditur*. Aff. רְדִידִי, *carbasum meum*, Cant. V. 7. Plural. רְדִידִים, *carbasa*, Ies. III. 23.

מוּרָד, m. *diductum*. מַעֲשֵׂה מוּרָד, *opere ducto* vel *extenso*, 1 Reg. VII. 29. Kimchi scribit hic, esse idem quod רָקוּעַ; nam Chaldæus verbum רְדִידוּ, reddit וַיְרַקְּעוּ, Exod. XXXIX. 3.

רדה *dominari, dominium, dominatum exercere*, et sic fere construitur cum præpositione בְּ : item, *capere, accipere, desumere*. Præt. רָדָה הַדְּבַשׁ, *desumpsit mel illud*, Jud. XIV. 9. וְרָדוּ בָכֶם, *et dominium exercebunt in vos*, Levit. XXVI. 17. Et sic cum accusativo, רְדִיתֶם אֹתָם, *dominati estis eis*, Ezech. XXXIV. 4. quasi dicas, *dominio subegistis* vel *subjecistis* illos vobis. Futur. per apocopam, וְיֵרְדְּ, *et dominabitur*, Psal. LXXII. 8. pro וְיִרְדֶּה. Affix. לֹא־יִרְדֶּנּוּ, *non dominabitur in eum*, Lev. XXV. 53. pro יִרְדֶּה־בּוֹ, ut Kimchi resolvit. וַיִּרְדֵּהוּ אֶל־כַּפָּיו, *et accepit illud in manus suas*, Jud. XIV. 9. וַיִּרְדֶּנָּה, *et dominatus est ei*, Thren. I. 13. יִרְדּוּ עַל יְדֵיהֶם, *capiunt in manus suas*, Jerem. V. 31. scilicet *munera* : nam sequente nomine יָד Kimchi vult idem esse, quod *capere*, *accipere*. R. Salomon, *dominantur per manus eorum, opera eorum*. Pih. futur. per apocopam, יְרַד, *dominari facit, dominium tradit*, Jud. V. 13. pro יְרַדֶּה. Hiph. fut. וּמְלָכִים יַרְדְּ, *et in reges faciet ut dominetur*, Ies. XLI. 2. et subauditur præpositio בְּ, וּבִמְלָכִים.

רדם Niph. נִרְדַּם, *somno sopiri, sopore obrui*. Præter. נִרְדַּמְתִּי, *sopore obrutus fui*, Dan. VIII. 18. Part. וְהוּא נִרְדָּם, *et ipse sopore obrutus*, Jud. IV. 21. מַה־לְּךָ נִרְדָּם, *quid tibi est somnolente?* Jon. I. 6. Futur. וַיֵּרָדַם, *et somno sopitus fuit*, Jon. I. 5.

תַּרְדֵּמָה, f. *sopor*, Genes. II. 21. Construct. כִּי תַּרְדֵּמַת יְהוָה, *nam sopor Domini*, 1 Sam. XXVI. 12. id est, *maximus* et *divinitus immissus sopor* ceciderat super eos.

רדף *persecutus, prosecutus, secutus, sectatus, insectatus est* : construitur cum accusativo et præpositione אַחֲרֵי. Præterit. רָדַף אַחֲרֵי הָרֶכֶב, *persecutus est currus illos*, Jud. IV. 16. Futur. אֶרְדּוֹף אוֹיְבַי, *persequar inimicos meos*, Psal. XVIII. 38. צֶדֶק תִּרְדֹּף, *justitiam sectaberis*, Deuter. XVI. 20. מַה־נִּרְדָּף־לוֹ, *quid persequimur eum?* Job XIX. 28. Niph. præter. נִרְדָּפְנוּ, *persecutionem patimur*, Thren. V. 5. Partic. אֶת־נִרְדָּף,

consequens, consequentia, Eccl. III. 15. Pih. præter. וְרִדְּפָה אֶת־מְאַהֲבֶיהָ, *et sectabitur amatores suos*, Hos. II. 7. Particip. מְרַדֵּף רָעָה, *sectaris malum*, Prov. XI. 19. Fut. יְרַדֶּף־חֹשֶׁךְ, *persequentur tenebræ*, Nah. I. 8. Anomalum ex forma Kal et Pihel, יִרַדֹּף, *persequatur*, Psal. VII. 6. id est, ex יִרְדֹּף et יְרַדֵּף. Pyh. præterit. וְרֻדַּף, *et persecutionem patietur, agitabitur*, Ies. XVII. 13. Hiph. præt. הִרְדִיפֻהוּ, *persequendum curaverunt eum*, Jud. XX. 43. Hoph. particip. מֻרְדָּף, *persecutionem patitur, persecutione agitatur*, Ies. XIV. 6.

רְדִיפָה, f. *persecutio, consequens*, apud Rabbinos. שֵׁם הַנִּרְדָּף, vel הַמּוּרְדָּף, *nomen consecutivum, synonymum.*

רָהַב *corroboravit; extulit;* vel intransitive, *corroboravit, extulit se.* Imper. וּרְהַב רֵעֶיךָ, *et robora amicum tuum*, Prov. VI. 3. juxta Kimchium, et Aben Esram verbum transitivum est. Fut. יִרְהֲבוּ הַנַּעַר בַּזָּקֵן, *efferent se puer quisque in senem*, Ies. III. 5. Hiph. præterit. הִרְהִיבֻנִי, *extulerunt me*, Cant. VI. 5. Futur. תַּרְהִבֵנִי, *fecisti ut efferret me*, Psal. CXXXVIII. 3.

רַהַב, m. *elatio, superbia*, Job IX. 13. *robur, fortitudo.* רַהַב הֵם שָׁבֶת, *fortitudo eorum* vel *ipsis*, *est manere*, Ies. XXX. 7. et הֵם est pro לָהֶם; vel pronomen separatum est loco affixi, ut R. Salomon notat, pro רָהְבָּם, *fortitudo ipsorum.* מָחַץ רָהַב, *discidit elationem*, id est, *aquas elatas, mare tumidum*, Job XXVI. 12. Appellatur et *Ægyptus* hoc nomine propter summam suam superbiam, Psalm. LXXXVII. 4. Ies. LI. 9. et alibi sæpius. Plurale, אֶל־רְהָבִים, *ad superbos*, Psal. XL. 5.

רֹהַב, masc. idem: aff. וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן, *et robur eorum*, (id est, *excellentissimum quodque*) *labor et molestia est*, Psalm. XC. 10. Quidam volunt esse infinitivum Kal, quibus obstat Daghesch lene in בּ, quod in literis בגד כפת in eo modo adhiberi non solet: recte in nominibus. Vide simile in ארב.

רָהָה *formidavit, timuit:* futur. וְאַל־תִּרְהוּ, *neque timeatis*, Ies. XLIV. 8. Jonathan, תִּתַּבְרוּן, *consternemini.*

רהט רָהִיט, masc. *ambulacrum*, juxta Kimchium in libro Radicum. Affix. רָהִיטֵנוּ, *ambulacrum nostrum*, Cant. I. 17. Chaldæus et hebræi prisci, *lignum, tigillum* exponunt, ut in Aruch videre est; quamquam in Talmud Basileæ edito, loca in Aruch citata aliter legantur.

רְהָטִים, m. pl. *ambulacra*, Cant. VII. 6. juxta quosdam: alii aliter. Item, *canales*, Gen. XXX. 38. Exod. II. 16. A *currendo* hæc dicuntur ex significatione verbi chaldaica; nam רְהַט, chaldæis est, *currere.*

רֵוָא m. Chald. *aspectus, forma.* Affix. וְרֵוֵהּ דְּחִיל, *et forma ejus terribilis erat*, Dan. II. 31. et III. 25. sic in Targum, שַׁפִּיר בְּרֵוָא, *pulcher aspectu*, 1 Reg. I. 6. Est a רָאָה.

ריב *litigavit, contendit, causam egit:* verbum forense. Construitur cum accusativo et præpos. עִם et עַל. Præterit. cum infinitivo, הֲרוֹב רָב עִם־יִשְׂרָאֵל, *an contendendo contendit cum Israele?* Jud. XI. 25. Particip. הִנְנִי־רָב אֶת־רִיבֵךְ, *ecce ego judicaturus* vel *acturus sum causam tuam*, Jerem. LI. 36. Hiph. הֵרִיב, idem: præt. מַדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹתָ, *quare adversus eum litigas?* Job XXXIII. 13. per aphæresin literæ characteri-

sticæ ה; cui simile vide in בּוּן. Sic imperat. רִיבָה רִיבִי, *contende contentionem meam, age causam meam*, Psal. CXIX. 154. רִיבוּ בְאִמְּכֶם, *contendite cum matre vestra*, Hos. II. 4.

רִיב, m. *contentio, lis, causa, controversia.* וַיְהִי־רִיב, *et fuit contentio*, Gen. XIII. 7. Absque י, עַל־רִב, *super* vel *de lite*, Exod. XXIII. 2. Aff. יָרִיב אֶת־רִיבָם אִתָּךְ, *aget causam illorum tecum*, Prov. XXIII. 11. Plur. masc. constr. רִיבֵי נַפְשִׁי, *lites animæ meæ*, Thren. III. 58. Fœmin. דִּבְרֵי רִיבֹת, *res controversiarum*, id est, *res controversæ*, Deut. XVII. 8. Absque י, וְרִבוֹת שְׂפָתַי, *et contentiones labiorum meorum*, Job XIII. 6.

יָרִיב, masc. *litigator, litigans, contendens.* Aff. אֶת־יְרִיבֵךְ, *contendentem tecum, adversarium tuum*, Ies. XLIX. 25. Plur. cum aff. אֶת־יְרִיבַי, *adversarios meos, contendentes mecum*, Psal. XXXV. 1. item Jer. XVIII. 19.

מְרִיבָה, f. *contentio*, Genes. XIII. 8. Est et proprium nomen loci a *contentione* sic dicti, Exod. XVII. 7.

רוּד *dominatus est.* Præter. רָד עִם־אֵל, *dominabatur cum Deo*, Hos. XII. 1. id est, *de dominatu contendebat.* רַדְנוּ, *dominati sumus*, Jer. II. 31. Hiph. secundum aliam significationem, *plorare, plangere :* futur. אָרִיד בְּשִׂיחִי, *plango in sermone* vel *meditatione mea*, Psal. LV. 3. כַּאֲשֶׁר תָּרִיד, *quum planxeris*, Gen. XXVII. 40. id est, quum *lamentabilem servitutem aliquamdiu sustinueris.* Quidam, *quum dominari incipies.*

מָרוּד, m. *planctus, ploratus.* Affix. וּמְרוּדִי, *et ploratus mei*, Thren. III. 19. Plurale, מְרוּדִים, *deplorati*, Ies. LVIII. 7. Aff. וּמְרוּדֶיהָ, *et ploratuum suorum*, Thren. I. 7. Vide מָרַד.

רָוָה *inebriari, ubertim expleri, irrigare se.* Præter. וְרָוְתָה מִדָּמָם, *et inebriatur sanguine istorum*, Jerem. XLVI. 10. Futur. נִרְוֶה דֹדִים, *inebriemur, ubertim expleamus nos amoribus*, Proverb. VII. 18. יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ, *uberrime explebuntur pinguedine domus tuæ*, Psalm. XXXVI. 9. Pih. præt. וְרִוֵּיתִי, *et irrigabo*, Jer. XXXI. 14. Et intransitive, רִוְּתָה, *inebriatus est(ensis meus)*, Ies. XXXIV. 5. Imp. רַוֵּה, *irriga*, Psalm. LXV. 11. Futur. irregulare, אֲרַיָּוֶךְ דִּמְעָתִי, *irrigabo te lacryma mea*, Ies. XVI. 9. י est loco ו; et ך loco tertiæ radicalis ה; Sægol autem est pro Tzere, propter accentum in penultima. Hiph. præt. הִרְוָה אֶת־הָאָרֶץ, *inebriat, irrigat terram*, Ies. LV. 10. Particip. מַרְוֶה, *irrigans, ubertim communicans*, Prov. XI. 25.

רָוֶה, m. *irriguus.* כְּגַן רָוֶה, *sicut hortus irriguus*, Ies. LVIII. 11. Fœm. רָוָה, *ebria*, Deut. XXIX. 18.

רְוָיָה, f. *irriguum, inebrians, exuberans.* וַתּוֹצִיאֵנוּ לָרְוָיָה, *et eduxisti nos in irriguam* scil. *terram*, ut Kimchi in Comm. supplet; et sic quoque Aben Esra notat esse adjectivum, Psalm. LXVI. 12. כּוֹסִי רְוָיָה, *poculum meum exuberans (reddis)*, Psal. XXIII. 5.

רִי, m. *irrigatio :* אַף־בְּרִי, *etiam pro irrigatione*, Job XXXVII. 11. id est, *ut terram irriget.* Aben Esra dicit id esse longe petitum. Vide ברה.

רָוַח *respiravit, respiratio fuit*, et sic cum dativo construitur. Præt. וְרָוַח לְשָׁאוּל, *et respiratio erat Sauli*, 1 Sam. XVI. 23. Futur. וְיִרְוַח־לִי, *ut respiratio sit mihi*, Job XXXII. 20.

Pyh. part. plur. מְרֻוָּחִים, *perspirata*, *perflatilia ; vel spatiosa*, quæ etiam *respirationi commoda* sunt, Jerem. XXII. 14.

רֶוַח, m. *respiratio*, Esth. IV. 14. *spatium*, Genes. XXXII. 16. et hinc מְרֻוָּח, *spatiosum, latum*. נִרְוָח Idem. זָוִיָּה נִרְוַחַת, *angulus latus*, id est, *obtusus*, apud Rabbinos.

רוּחַ, c. sed f. sæpius, *spiritus, ventus, flatus:* inde, *animus : plaga mundi*, unde *ventus spirat*. וְרוּחַ אֶחָד לַכֹּל, *et spiritus unus omnibus istis est*, Eccles. III. 19. אִישׁ הָרוּחַ, *vir ventosus*, Hos. IX. 7. רוּחַ גְּדוֹלָה וְחָזָק, *ventus magnus ac vehemens*, 1 Reg. XIX. 11. וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים, *et spiritus revertetur ad Deum*, Eccl. XII. 7. רוּחָה, *in plagam quamque*, Jer. LII. 23. Aff. כָּל־רוּחוֹ, *totum spiritum suum*, Proverb. XXIX. 11. בְּרוּחֲךָ, *spiritu tuo*, Eccles. VII. 9. Plur. אַרְבַּע רוּחוֹת, *quatuor ventos*, Jer. XLIX. 36. לְאַרְבַּע רוּחוֹת, *ad quatuor plagas*, Ezech. XLII. 20. Chald. רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין, *spiritus deorum sanctorum*, Dan. IV. 5. emph. רוּחָא, Dan. II. 35. Aff. רוּחִי, *spiritus meus*, Dan. VII. 15. Plurale, אַרְבַּע רוּחֵי שְׁמַיָּא, *quatuor venti cælorum*, Dan. VII. 2.

רוּחָנִי, *spiritualis :* רוּחָנִית, *spiritualiter*, apud Rabbinos.

רַחַת, f. *vannus : pala*, instrumentum, quo *ventilando* frumentum purgatur a paleis, Ies. XXX. 24.

רְוָחָה, f. *respiratio*, Exod. VIII. 11. Aff. לִרְוָחָתִי, *ad respirationem meam*, Thren. III. 56.

רוּם *altum, elatum, excelsum esse; efferre se, efferri, elevari, exaltari, extolli, attollere se*. Præt. וְרָם לְבָבְךָ *et efferat se animus tuus*, Deut. VIII. 14. יָדֵנוּ רָמָה, *manus nostra excelsa est*, Deuter. XXXII. 27. Cum epenthesi א, וְרָאֲמָה, *et exaltata erit*, Zach. XIV. 10. et sic part. רָאמוֹת, *excelsæ sunt*, Prov. XXIV. 7. Infinit. לְבִלְתִּי רוּם־לְבָבוֹ, *ut non efferat se cor ejus*, Deuter. XVII. 20. Futur. אָרוּם, *exaltabor*, Psalm. XLVI. 11. וְיָרֹם, *et extolletur*, Num. XXIV. 7. Hinc (Cholem in Kametz chatuph correpto, propter accentum ad penultimam retractum) וַיָּרָם לִבָּם, *et extulit se cor eorum*, Hos. XIII. 6. Chald. præter. וּכְדִי רִם לִבְבֵהּ, *quum autem elatus esset animus ejus*, Dan. V. 20. Pih. רוֹמֵם, *exaltare, efferre, tollere, extollere*. Præt. רוֹמַמְתִּי בְתוּלוֹת, *extollo virgines*, Ies. XXIII. 4. Part. מְרוֹמֵם, *extollit*, 1 Sam. II. 7. Chald. partic. מְשַׁבַּח וּמְרוֹמֵם, *laudo et extollo*, Dan. IV. 34. Pyh. וְרוֹמַם, *et exaltatus fuit*, Psalm. LXVI. 17. R. Salomon, *et elatio, laus elata*, idem quod רוֹמְמוּת. Particip. וּמְרוֹמַם, *et exaltatum*, Neh. IX. 5. Futur. תְּרוֹמַמְנָה, *exaltantur*, Psal. LXXV. 11. Hiph. הֵרִים, *elevare, exaltare, erigere, extollere, offerre, tollere, auferre*. Præt. הֵרִים יַד בַּמֶּלֶךְ, *sustulit manum contra regem*, 1 Reg. XI. 27. וְהֵרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן, *et tollet cinerem*, Levit. VI. 10. הֲרִימוֹתָ קוֹל, *extulisti vocem*, 2 Reg. XIX. 22. אֲשֶׁר הֵרִימוּ, *quod obtulerunt*, Num. XXXI. 52. Partic. מֵרִים רֹאשִׁי, *exaltans caput meum*, Psal. III. 4. Imper. הָרֵם אֶת־מַטְּךָ, *attolle virgam tuam*, Exod. XIV. 16. Chald. particip. הֲוָה מָרִים, *erat extollens*, Dan. V. 19. cum Kametz sub characteristica, ut Dan. II. 21. Hoph. præter. וַאֲשֶׁר הוּרָם, *et qui eleva-*

tur, Exod. XXIX. 27. הֻרַם הַתָּמִיד, *ablatum est juge sacrificium*, Dan. VIII. 11. cum י redundante. Futur. כַּאֲשֶׁר יוּרָם, *sicut aufertur*, Levit. IV. 10. Hithp. futur. אֲרוֹמָם, *exaltabor*, pro אֶתְרוֹמַם, Ies. XXXIII. 10. וְיִתְרוֹמַם, *et extollet se*, Dan. XI. 36. Chald. præterit. הִתְרוֹמַמְתָּ, *extulisti te*, Dan. V. 23.

רָם, masc. *elatus*, *celsus*, *excelsus*. עַל־כִּסֵּא רָם, *super solium excelsum*, Ies. VI. 1. Plur. עַל־הֶהָרִים הָרָמִים, *super montes excelsos*, Deut. XII. 2. Constr. וְרָמֵי הַקּוֹמָה, *excelsi statura*, Ies. X. 33. Fœm. בְּיָד רָמָה, *manu excelsa*, Exod. XIV. 8. Plur. עֵינַיִם רָמוֹת, *oculos elatos*, Prov. VI. 17.

רוּם, m. *elatio*. רוּם עֵינַיִם, *elatio oculorum*, Prov. XXI. 4. Chald. cum affixo, רוּמֵהּ, *altitudo ejus*, Esr. VI. 3. Dan. III. 1.

רוֹם, m. *altitudo*, *altum*. רוֹם יָדֵיהוּ נָשָׂא, *in altum manus suas levavit*, Hab. III. 10.

רוֹמָה, f. idem: וְלֹא תֵלְכוּ רוֹמָה, *nec ambulabitis* (cum) *elatione*, Mich. II. 3. id est, *elate*: Chaldæus בְּקוֹמָה זְקוּפָה, *statura erecta*.

רִים, m. *exaltatio*, juxta quosdam. Cum articulo, הָרִים, Psal. LXXV. 7. Chaldæus et hebræi, *montium*.

רָמָה, f. *excelsum*, *suggestum*, *locus editior*, Ezech. XVI. 24, 31. Est et proprium nomen loci. Plur cum aff. רָמֹתַיִךְ, *excelsa tua*, ver. 39.

רָמוּת, fœm. *altitudo*. Aff. רָמוּתֶךָ, *altitudine tua*, Ezech. XXXII. 5. nempe, *cadaverum tuorum*, ut Chaldæus et Kimchi interpretantur.

רָאמוֹת, f. pl. *sandastri*, juxta quosdam, gemmæ vel margaritæ pretiosæ species. Quidam, *coralia*: alii aliter. Lapides fuerunt pretiosi, qui nunc ignoti sunt, ut scribunt hebræi;. Job XXVIII. 18. Ezech. XXVII. 16.

רוֹמֵמָה, f. *excelsa*, *elata*, Psalm. CXVIII. 16. Plur. רוֹמְמוֹת אֵל, *exaltationes Dei*, Psal. CXLIX. 6.

רוֹמְמוּת, f. *exaltatio*. Aff. מֵרוֹמְמֻתֶךָ, *ab exaltatione tua*, Ies. XXXIII. 3.

מָרוֹם, m. *altum*, *altitudo*, *celsitudo*, *excelsum*, *sublime*. יֹשְׁבֵי מָרוֹם, *habitatores excelsi*, Ies. XXVI. 5. וַתִּשָּׂא מָרוֹם, *et attollis* (in) *sublime oculos tuos*, Ies. XXXVII. 23. pro לַמָּרוֹם; et ita sæpe præpositio ב vel ל in hoc nomine deficit. Construct. מְרוֹם הָרִים, *altitudinem montium*, Ies. XXXVII. 24. Plural. הוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֹּן, *ipse excelsa inhabitat*, Ies. XXXIII. 16. בַּמְּרוֹמִים, *in excelsis* sc. *dignitatibus*, *in excellentiis*, Eccl. X. 6. Constr. מְרוֹמֵי קָרֶת, *excelsa urbis*, scil. *loca*, Prov. IX. 3. Aff. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו, *faciens pacem in excelsis suis*, Job XXV. 2.

תְּרוּמָה, f. *oblatio*, quæ *sponte* dabatur *Deo*, *sacerdotibus* et *Levitis*, cui in lege nec *mensura*, nec *æstimatio*. Ditiores postea de *quadraginta*, mediocres de *quinquaginta*, tenuiores ue *sexaginta*, *unum* dabant: de *centum*, communiter *duo*. Unde תְּרוּמָה dictum, quasi תְּרֵי מִמֵּאָה, *duo de centum*. Si quis horreum pleuum collegisset manipulis frugum, separabat ex æquo et bono aliquot sacerdoti, et postea totum horreum erat liberum domino suo. De his multæ hebræorum exstant traditiones: vide in Talmud cod. תרומות, cap. 4. וְיִקְחוּ־לִי תְּרוּמָה, *ut accipiant mihi oblationem*, id est, *acceptam offerant*, Exod. XXV. 2. Constr. יִתֵּן תְּרוּמַת יְהוָֹה, *det oblationem Domini*, Exod. XXX. 14. Aff.

תִּקְחוּ אֶת־תְּרוּמָתִי, *accipietis oblationem meam*, Exod. XXV. 2. Plur. וּשְׂדֵי תְרוּמוֹת, *et agri oblationum*, de quibus scil. oblationes dari solebant, 2 Sam. I. 21. וְאִישׁ תְּרוּמוֹת, *et vir oblationum*. Prov. XXIX. 4. id est, *avarus*, *injustas oblationes colligens*, vel iniquas *exactiones* subditis imponens, juxta Aben Esram. Aff. אֶת־מִשְׁמֶרֶת תְּרוּמֹתָי, *observationem oblationum meorum (dedi tibi)*, Num. XVIII. 8.

תְּרוּמִיָּה, f. *collativa*, *oblativum*, Ezech. XLVIII. 12.

רוּעַ *malum esse vel videri; convenit cum* יָרַע: *clangendi, vociferandi* significatum, vide infra in רִיעַ: *confringendi*, *conterendi*, in רָעַע: *sociandi*, *socii*, vide in רָעָה. Formæ, et significata hic confunduntur. Præt. וּבְעֵינֵי מֹשֶׁה רָע, *et in oculis Mosis malum visum fuit*, Numer. XI. 10. Fœm. וְרָעָה לְךָ זֹאת, *et malum erit tibi hoc*, 2 Sam. XIX. 8. וְרָעָה עֵינְךָ, *et malignus sit oculus tuus*, Deuter. XV. 9. Infin. רֹעָה, vide in רָעַע. Imp. רֹעוּ, ibid. Fut. יֵרַע, in יָרַע: et יָרוֹעַ, in רָעַע. Niph. futur. וְרֹעֶה כְסִילִים יֵרוֹעַ, *et qui consociat se stolidis, pejor efficietur*, Prov. XIII. 20. vide et רָעַע. Pyh. futur. יְרֹעַע, vide in רִיעַ. Hiph. הֵרַע, *malum facere*, *male agere*, *malefacere*, *malo* aut *damno afficere*: construitur communiter cum dativo, quandoque cum accusativo, semel cum עַל; quasi dicas, *inducere malum super aliquem*, obruere aliquem malo. Præt. הֵרַע לָעָם הַזֶּה, *malefecit populo huic*, Exod. V. 23. וְלֹא הֲרֵעֹתִי אֶת־אַחַד מֵהֶם, *neque malo affeci ullum ex eis*, Num. XVI. 15. הֲרֵעֹתֶם לַעֲשׂוֹת, *pejus fecistis faciendo*, id est, *longe pejus egistis* quam majores vestri, Jerem. XVI. 12. in alia significatione vide in רִיעַ: הֵרֵעוּ, *pejus fecerunt*, Jer. VII. 26. vide et רִיעַ, etc. Observandum hac significatione non exprimi in medio י: nam quæ illud expressum habent, pertinent ad רִיעַ. Hithp. הִתְרֹעֲעָה, vide in רָעַע. Infinit. אִישׁ רֵעִים לְהִתְרוֹעֵעַ, *viro amicorum colenda est amicitia*, Prov. XVIII. 24. vel, *vir amicorum habendus amice est*: forma hinc est, sed significatio a רָעָה. Alia ex hac conjugatione vide in רִיעַ.

רֵעַ, vide in רִיעַ.

רַע, רָע, m. *malus*, et substantive, *malitia*, *malum*: רַע מִנְּעֻרָיו, *malum est a pueritia sua*, Genes. VIII. 21. מַרְאֵיהֶן רַע, *aspectus earum malus erat*, Gen. XLI. 21. בֵּין טוֹב וּבֵין רָע, *inter bonum et inter malum*, Levit. XXVII. 12. סוּר מֵרָע, *recede a malo*, Prov. III. 7. Per pleonasmum literæ ל, לְמֵרַע, *a malo*, 2 Sam. XIII. 22. Plural. מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים, *quare facies vestræ malæ sunt?* Gen. XL. 7. id est, *afflictæ*, *tristes*. Fœm. חַיָּה רָעָה, *bestia mala*, Genes. XXXVII. 20. וְרָעָה, *et malum*, *malitia*, 1 Sam. XXV. 28. Constr. רַבָּה רָעַת הָאָדָם, *multa malitia hominum*, Gen. VI. 5. Affix. וְרָעָתוֹ, *et malum ejus (festinat valde)*, Jerem. XLVIII. 16. Plural. רָעוֹת רַבּוֹת, *mala plurima*, Deut. XXXI. 17. Aff. בְּרָעוֹתֵיהֶם, *in malis eorum*, Psal. CXLI. 5.

רֹעַ, m. *malitia*, *malignitas*: רֹעַ לֵב, *malum cordis*, Nehem. II. 2. רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם, *malignitatem operum vestrorum*, Ies. I. 16.

מֵרַע, m. *malignus*, *maleficus*, Prov. XVII. 4. חָנֵף וּמֵרַע, *hypocrita et*

maleficus, Ies. IX. 16. Est etiam מ præpositio, ut ante in רַע: et substantive, לְמֵרַע, *ad malum*, Dan. XI. 27. id est, לְהָרַע, *ad malefaciendum*. Plural. זֶרַע מְרֵעִים, *semen maleficorum*, Ies. I. 4. ex forma participii Hiphil. Vide et infra in רעה.

תְּרוּעָה, vide in רוע.

רוף Pih. רוֹפֵף, *concutere*, *quassare*. Pyh. futur. יְרֹפָפוּ, *concutiantur*, Job XXVI. 11.

רִיפוֹת, f. pl. *contusa*, *grana commolita*, quæ latini *molam* dicunt, 2 Sam. XVII. 19. בְּתוֹךְ הָרִיפוֹת, *in medio molarum*, Prov. XXVII. 22.

תְּרוּפָה, f. *sanatio*, *curatio*, Ezech. XLVII. 12. Formam hinc habet, sed significatione pertinet ad רָפָא.

רוץ *currere*, *accurrere*, *concurrere*, *decurrere*, *discurrere*, *excurrere*, *præcurrere*. Præt. רָץ, *cucurrit*, Gen. XVIII. 7. cum ה, רַצְתָּה, *cucurristi*, Jer. XII. 5. Part. לָמָּה זֶּה אַתָּה רָץ, *quamobrem tu curris?* 2 Sam. XVIII. 22. מִגֵּי־רָץ, *præ cursore*, Job IX. 25. Quæ ex hujus verbi forma, *confringendi* significationem habent, vide in רָצַץ. Niph. נָרוֹץ, תֵּרוֹץ, vide in רָצַץ. Pih. futur. יְרֹצֵצוּ, *discurrent*, Nah. II. 5. vide in רָצַץ. Hiph. הֵרִיץ, *currere*, *excurrere fecit*, *fugavit*: imper. וְהָרֵץ, *et currere fac*, id est, *celeriter deporta*, 1 Sam. XVII. 17. Futur. אֲרִיצֶנּוּ מֵעָלֶיהָ, *faciam ut transcurrat ab ea*, *fugabo eum*, Jerem. XLIX. 19. תָּרִיץ יָדָיו לֵאלֹהִים, *currere faciet manus suas ad Deum*, Psal. LXVIII. 32. id est, *manuum suarum donum offeret Deo*: וַתָּרֶץ, vide רָצַץ: plural. וַיְרִצֻהוּ, *et currere fecerunt eum*, Genes. XLI. 14. Hithp. וַיִּתְרֹצְצוּ, vide in רָצַץ.

רָץ, m. *currens*, *cursor*, ut in principio radicis. Plur. רָצִים, *cursores*, 2 Reg. XI. 6. et in Nun, הָרָצִין, *cursorum*, 2 Reg. XI. 13.

מֵרוֹץ, m. *cursus*, Eccles. IX. 11.

מְרוּצָה, f. *concussio*, Jer. XXII. 17. Forma hinc est, sed significatio a רָצַץ. Item, *cursus*: construct. אֶת־מְרוּצַת הָרִאשׁוֹן, *cursum prioris*, 2 Sam. XVIII. 27. Affix. מְרוּצָתָם, *cursus ipsorum*, Jer. XXIII. 10.

רוש *pauperari*. Præt. כְּפִירִים רָשׁוּ, *leunculi pauperantur*, Psalm. XXXIV. 11. Pih. futur. יְרֹשֵׁשׁ, *depauperabit*, Jer. V. 17. Pyh. præter. רֻשַּׁשְׁנוּ, *depauperati sumus*, Mal. I. 4. Hithp. particip. מִתְרוֹשֵׁשׁ, *qui se pauperem fingit*, Prov. XIII. 7.

רָשׁ, m. *pauper*: אִישׁ רָשׁ וְנִקְלֶה, *vir pauper et vilis*, 1 Sam. XVIII. 23. Interdum est cum epenthesi א, רָאשׁ, Prov. X. 4. Plural. בְּרָשִׁים יִמְשׁוֹל, *in pauperes dominabitur*, Prov. XXII. 7. Cum א, רָאשִׁים, Prov. XIII. 23. cujus aliam significationem vide in ראשׁ.

רֵישׁ, m. *paupertas*, Proverb. XIII. 18. vel רִישׁ, Prov. XXVIII. 19. vel רֵאשׁ, Prov. XXX. 8. Aff. רִישׁוֹ, *paupertatis suæ*, Prov. XXXI. 7. רֵאשֶׁךָ, *paupertas tua*, Prov. VI. 11. רֵישָׁם, *paupertas eorum*, Prov. X. 15. Similem formam vide in איך.

רוֹשׁ, vide in ראשׁ.

רז m. Chald. *secretum*, *arcanum*: emphatice, רָזָא, Dan. II. 19. Plur. גָּלֵא רָזִין, *revelans arcana*, Dan. II. 28. וְגָלֵא רָזַיָּא, *et qui revelat secreta*, ver. 29.

רזה *emaciavit*: præterit. רָזָה,

emaciavit (*omnes deos terræ*), Soph. II. 11. Niph. futur. וּמִשְׁמַן בְּשָׂרוֹ יֵרָזֶה, *et pinguedo carnis ejus emaciabitur*, Ies. XVII. 4.

רָזֶה, f. *macilenta*, Num. XIII. 21. in masculino diceretur רָזֶה, formæ יָפֶה.

רָזִי, m. *macies*: רָזִי-לִי רָזִי-לִי, *macies est mihi*, *macies est mihi*, Ies. XXIV. 16. id est, *macrore contabesco*. Chaldæus, *secretum*.

רָזוֹן, m. *macies*, Ies. X. 16. vide et רזן.

תִּרְזָה, f. *cupressus*, Ies. XLIV. 14.

רזח מַרְזֵחַ, masc. *curator*, *designator funebris*, juxta quosdam, Jer. XVI. 5. qui scilicet *informat de omnibus*, *quæ ad luctum et parentalia* pertinent. Chald. מַרְזִיחָא; R. Salomon, בית משתה, *domum convivii*, scil. *funebris*: Kimchi, בית אבל, *domum lugentis*. Sic prisci hebræi: מאן יתיב בי מרזיחא ברישא. *quis considebit in domo lugentis in capite?* id est, *loco primario* et *summo?* scil. *epulandi* et *lugentem consolandi* causa. Item: « מאי מרזיחא ; אבל *quid est marsecha?* אָבֵל, *Abhel*, *lugens*. » Kethuvoth fol. 69.

מִרְזַח, m. *luxus funebris*: constr. וְסָר מִרְזַח סְרוּחִים, *et recedet luxus luxuriantium*, Amos VI. 7. R. Salomon, *et recedet*, vel *amovebitur convivatio luxuriosorum*: probat ex libro antiquo *Siphre*, hanc vocem idem esse, quod *convivium*. Aben Esra, *canticum*. Quidam, *designatio*, apparatus scil. omnis convivalis propter mortuos.

רזם *spectavit*, *collimavit*: fut. וּמַה-יִּרְזְמוּן עֵינֶיךָ, *ad quid collimant oculi tui? quid innuunt*, *quorsum spectant oculi tui?* Job XV. 12.

רזן רָזוֹן, m. *rex*, *princeps*, *dominator*, Prov. XIV. 28. Plerique hebræorum, *maciem* exponunt, a רָזָה. Nempe rex aut princeps sine subditis *macie atteritur*.

רֹזְנִים, m. pl. *dominatores*, Jud. V. 3. Chald. שִׁלְטוֹנַיָּא.

רחב *dilatari*: præter. רָחַב פִּי, *dilatatur os meum*, 1 Sam. II. 1. וְרָחַב לְבָבֵךְ, *et dilatabitur cor tuum*, Ies. LX. 5. Niph. part. כַּר נִרְחָב, *pascuum latum*, Ies. XXX. 23. Hiph. præter. הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ, *dilatavit Dominus nobis*, Genes. XXVI. 22. הִרְחַבְתָּ לִּי, *dilatasti mihi*, Psalm. IV. 2. Et intransitive, צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ, *angustiæ cordis mei dilatant se*, Psal. XXV. 17. הִרְחַבְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ, *dilatasti cubile tuum*, Ies. LVII. 8.

רָחָב, m. *amplus*, *latus*, Job XXX. 14. Constr. רְחַב-נֶפֶשׁ, *latus animo*, Prov. XXVIII. 25. וּרְחַב לֵבָב, *et latus corde*, *tumens animo*, Psal. CI. 5. Plur. constr. רַחֲבֵי יָדַיִם, *ampli*, *lati spatiis*, Ies. XXXIII. 21. Fœmin. רְחָבָה, *latum*, Psalm. CXIX. 96. Constr. רַחֲבַת יָדַיִם, *ampla spatiis*, Ies. XXII. 18.

רֹחַב, m. *latitudo*, Exod. XXVI. 16. Aff. רָחְבּוֹ, *latitudo ejus*, Exod. XXV. 10.

רַחַב, m. idem, Job XXXVI. 16.

רֹחַב, m. *amplitudo*: construct. וּרְחַב-לֵב, *et amplitudo animi*, Prov. XXI. 4. Plural. constr. עַד-רַחֲבֵי-אָרֶץ, *usque ad latitudines terræ*, Job XXXVIII. 18.

רְחֹב, c. *platea*, *lata* proprie, Esth. IV. 6. Aff. מֵרְחֹבָהּ, *a platea ejus*, Psal. LV. 12. Plur. רְחֹבוֹת, *plateæ*, Amos V. 16. Aff. בִּרְחוֹבֹתֵינוּ, *in plateis nostris*, Thren. IV. 18.

רַחֲבָה, f. *latitudo*, Psal. CXIX. 45.

מֶרְחָב, masc. *latitudo*, *locus latus*, *amplus et spatiosus.* בַּמֶּרְחָב. *in loco amplo*, Psal. XXXI. 9. Plur. constr. לְמֶרְחֲבֵי אֶרֶץ, *per latitudines terræ*, Hab. I. 6.

רָחֵל f. *ovis*, fœmina proprie, Ies. LIII. 7. Plur. רְחֵלִים, Genes. XXXII. 15. Aff. רְחֵלֶיךָ, *oves tuæ*, Gen. XXXI. 38.

רָחַם *dilexit*, proprie *ex intimis visceribus*, quasi deductum a nomine, רֶחֶם, *uterus*, qui tenerrimo affectu fœtum complectitur. Futur. אֶרְחָמְךָ, *ex intimis visceribus diligam te*, Psal. XVIII. 2. Pih. רִחֵם, *misereri:* construitur cum accusativo et præpos. עַל. Præt. cum infin. כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים, *sicut miseretur pater super filios*, רִחַם יְהוָֹה עַל־יְרֵאָיו, *miseretur Dominus timentium ipsum*, Psal CIII. 13. וְרִחַמְתִּי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם, *et miserebor cujus misertus fuero*, Exod. XXXIII. 19. Pyh. præterit. לֹא רֻחָמָה, *non est misericordiam consecuta*, Hos. I. 6. sed usurpatur ut proprium nomen. Futur. בְּךָ יְרֻחַם, *in te misericordiam consequetur*, Hos. XIV. 4. יְרֻחָם, *misericordia afficietur*, Prov. XXVIII. 13.

רַחוּם, masc. *misericors*, Exod. XXXIV. 6. Est formæ תַּנּוּר.

רַחֵם, m. *misericordia*, *miseratio*, nomen formæ מַקֵּל, aut est infinitum ipsum Pihel, Habac. III. 2. Plural. רַחֲמִים, *miserationes*, *misericordiæ*, *viscera*, pro *ipso affectu misericordiæ.* וְנָתַן לְךָ רַחֲמִים, *et ut largiatur tibi misericordiam*, Deuter. XIII. 17. אֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־הָרַחֲמִים, *benignitatem et miserationes*, Jer. XVI. 2. Constr. רַחֲמֵי רְשָׁעִים, *miserationes improborum*, Prov. XII. 10. Aff. כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמָיו, *nam incalescebant* vel *æstuabant viscera ejus*, affectu scilicet *misericordiæ*, Genes. XLIII. 30. Sic 1 Reg. III. 26. כְּרֹב רַחֲמֶיךָ, *secundum multitudinem miserationum tuarum*, Psalm. LI. 3. Chald. וְרַחֲמִין לְמִבְעֵא, *et misericordiam petendam esse*, Dan. II. 18.

רֶחֶם, masc. *vulva*, *uterus:* רֶחֶם מַשְׁכִּיל, *vulvam abortientem*, Hos. IX. 14. מֵרֶחֶם מִשְׁחָר, *ab utero auroræ*, Psal. CX. 8. id est, *a tempore ascensus auroræ*, Aben Esra.

רַחַם, masc. idem: בִּרְכוֹת שָׁדַיִם וָרָחַם, *benedictionibus uberum et uteri*, Genes. XLIX. 25. Aff. וַיִּפְתַּח אֶת־רַחְמָהּ, *et aperuit vulvam ejus*, Gen. XXIX. 31.

רַחַם, f. *puella*, Jud. V. 30. Dual. רַחֲמָתַיִם, *puellæ duæ*, ibidem; cujus singulare esset רַחֲמָה.

רָחָם, masc. *merops*, Lev. XI. 18. avis ab *amore* et *misericordia* erga parentes sic dicta, quod eos in altissimis specubus reconditos alat, ut Plinius scribit lib. X. cap. 33. Cum ה paragogico, רָחָמָה, Deut. XIV. 17. Talmudici, *picam*, explicant, codice Cholin cap. 3. p. 63. et sic quoque Judæi germani.

רַחֲמָנִיּוֹת, fœm. præt. *misericordes*, Thren. IV. 10. Masculine, רַחְמָן, *misericors*, apud Rabbinos.

רָחַף *commoveri*, *commovere se.* Hebræi notant verbum proprium esse avium alas motitantium, dum vel pullos ad volatum provocant, ut ciconiæ et aquilæ; vel se in aere suspendunt prædæ inhiantes; et inde, *incubare.* Præt. רָחֲפוּ כָּל־עַצְמוֹתַי, *commovent se, tremunt omnia ossa mea*, Jer. XXIII. 9. Pih. particip. fœmin.

וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת, *et spiritus Dei incubabat superficiei aquarum*, Genes. I. 2. scil. כיונה מרחפת על בניה ואינה נוגעת, *quemadmodum columba incumbit pullis suis, neque eos attingit* aut *lædit alis suis*, ut explicatur cod. Talmud. Chaghiga, cap. 2. fol. 15. Futur. עַל־גּוֹזָלָיו יְרַחֵף, *pullis suis incubat*, Deut. XXXII. 11.

רָחַץ *lavit, lavit se*: præterit. רָחַץ בְּשָׂרוֹ, *laverit carnem suam*, Lev. XXII. 6. וְרָחַץ בַּמַּיִם, *et lavabit se* vel *lavabitur aqua*, Levit. XIV. 8. רָחַצְתִּי אֶת־רַגְלַי, *lavi pedes meos*, Cant. V. 3. Pyh. præt. וּמִצֹּאָתוֹ לֹא רֻחָץ, *et a sorde sua non est lota, abluta*, Prov. XXX. 12. לֹא רֻחַצְתְּ, *non es lota*, Ezech. XVI. 4. Hithp. אִם־הִתְרָחַצְתִּי, *si lavero me*, Job IX. 30.

רַחַץ, m. *lotio*: aff. סִיר רַחְצִי, *olla lotionis meæ*, Psal. LX. 10.

רַחְצָה, f. *lavacrum, ablutio*. שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה, *quæ ascenderunt de lavacro*, Cant. IV. 2.

רְחַץ, Chald. *confisus est*. Ithpeh. præter. הִתְרְחִצוּ, *confisi sunt*, Dan. III. 28. ה usurpatum ex hebraismo, quod Danieli familiare. Hinc apud Rabbinos, לְרְחָצָן, *ad confidentiam*, id est, *tuto, secure*.

רָחַק *procul, longe, longinquum esse, abesse, existere* vel *distare; longe* vel *in longinquum abire, abscedere, recedere* vel *proficisci*. Frequenter cum præposit. מִן construitur. Præteritum, רָחַק מִשְׁפָּט מִמֶּנּוּ, *procul recessit jus a nobis*, Ies. LIX. 9. Infinitiv. כִּרְחֹק, *quam longe distat*, Psalm. CIII. 12. Futur. יִרְחַק מֵהֶם, *procul erit ab eis*, Proverb. XXII. 5. Niph. futur. יֵרָחֵק, *procul amoveatur*, Eccles. XII. 6. vide רתק. Pih. præt. וְלִבּוֹ רִחַק, *et cor suum procul amovet a me*, Ies. XXIX. 13. יְרַחֲקוּ אֶת־זְנוּתָם, *longe amovebunt scortationem suam*, Ezech. XLIII. 9. Hiph. אַחַי מֵעָלַי הִרְחִיק, *fratres meos procul a me abegit*, Job XIX. 13. Infinit. הַרְחֵק מְאֹד, *procul abscedendo valde*, Jos. III. 16. Futur. אַרְחִיק נְדֹד, *elongarem vagari*, Psalm. LV. 8. id est, *quam longissime evagarer* et *fugerem*.

רָחוֹק, m. *longinquus, longinquum*; et adverbialiter, *longe, procul*. רָחוֹק יְהוָה מֵרְשָׁעִים, *longinquus est Dominus ab improbis*, Prov. XV. 29. Plural. רְחֹקִים, *longinqui*, Ies. XXXIII. 13. Fœm. מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה, *ex terra longinqua*, Deuter. XXIX. 21. Plur. רְחֹקֹת מִמְּךָ מְאֹד, *longinquis a te valde*, Deut. XX. 15. Chald. רַחִיקִין הֲווֹ מִן־תַּמָּה, *procul remoti estote inde*, Esr. VI. 6.

רַחֵקִים, m. pl. *longinqui*: רְחֵקֶיךָ, *longinqui tui* vel *a te*, Psalm. LXXIII. 27.

מֶרְחָק, m. *longinquitas, remotio*. בֵּית הַמֶּרְחָק, *in domo remotionis*, 2 Sam. XV. 17. id est, *in loco quodam remoto*: מֵאֶרֶץ הַמֶּרְחָק, *e terra longinquitatis*, id est, *longinqua*, Jerem. IV. 16. מִמֶּרְחָק תָּבוֹא, *e longinquitate (e loco longinquo) veniet*, Ies. X. 3. Plur. מֵאֶרֶץ מַרְחַקִּים, *e terra longinquitatum*, id est, *remotissima*, Jerem. VIII. 19. Constr. מֶרְחַקֵּי־אָרֶץ, *longinquitates terræ*, Ies. VIII. 9.

רָחַשׁ *ebullivit*. Præt. רָחַשׁ לִבִּי דָּבָר טוֹב, *ebullit cor meum rem bonam*, Psal. XLV. 2.

מַרְחֶשֶׁת, f. *ahenum, cacabus, vas*

in quo aliquid *ebullitur*, Levit. II. 7. et VII. 9.

*רַחַת, vide supra in רוח.

רָטַב *madere, humidum esse.* Futur. מִזֶּרֶם הָרִים יִרְטָבוּ, *ab inundatione montium madent*, Job XXIV. 8.

רָטֹב, m. *succosus, humidus*, Job VIII. 16.

*רָטָה. Hinc posset esse, יִרְטֵנִי, quod vide in radice ירט.

רטט רֶטֶט, m. *tremor, horror:* וְרֶטֶט הֶחֱזִיקָה, *et tremorem membrorum comprehendit*, Jer. XLIX. 24. Verbum רְטַט, *tremere*, Chaldæis usitatissimum.

רֻטֲפַשׁ Pyh. *recreatus fuit.* Præt. רֻטֲפַשׁ בְּשָׂרוֹ, *recreatur caro ejus*, Job XXXIII. 25. Jonathan Chaldæus, אִתְקְלִישׁ, *attenuatur;* et sic Kimchi et Aben Esra: R. Levi, *humidior, recentior est.* R. Salomon notat, esse compositum ex רָטֹב, de quo paulo ante, et ex פָּשׁ, *crescens, augescens.*

רטשׁ Pih. *allisit, collisit.* Futur. וְעוֹלְלֵיהֶם תְּרַטֵּשׁ, *et parvulos illorum allides*, 2 Reg. VIII. 12. תְּרַטַּשְׁנָה, *allident*, Ies. XIII. 18. Pyh. præt. אֵם עַל־בָּנִים רֻטָּשָׁה, *mater cum filiis collidetur*, Hos. X. 14. Fut. עוֹלְלֵיהֶם יְרֻטָּשׁוּ, *parvuli eorum allidentur*, Hos. XIV. 1.

ריח Hiph. הֵרִיחַ, *odoratus est, olfecit: sensit.* Construitur cum accusativo, et præpositione בְּ. Infin. לַהֲרִיחַ בָּהּ, *ad odorandum in ea*, Exod. XXX. 38. Aff. וַהֲרִיחוֹ, *et odorari ejus*, Ies. XI. 3. Fut. אָרִיחַ בְּרֵיחַ, *odorabor odorem*, Lev. XXVI. 31.

רֵיחַ, masc. *odor:* וְרֵיחַ שַׂלְמֹתַיִךְ, *et odor vestimentorum tuorum*, כְּרֵיחַ לְבָנוֹן, *sicut odor Libani*, Cant. IV. 11. Chald. וְרֵיחַ נוּר, *et odor ignis*, Dan. III. 27.

רֵחַיִם, m. dual. *molæ*, ab *odore farinæ perpetuo:* dualis forma *duas* molæ partes indicat, quarum superior dicitur *catillus;* inferior, *meta.* וְטָחֲנוּ בָרֵחַיִם, *et molebant molis*, Num. XI. 8. אֲשֶׁר אַחַר הָרֵחָיִם, *qui est post molas*, Exod. XI. 5. nempe *ad eas trudendas*, manibus et corpore toto, labore durissimo, ad quem servi et captivi adhibebantur; ut Jud. XVI. Kimchius notat. Per synecdochen pro *inferiore parte* tantum adhibetur; רֵחַיִם וָרָכֶב, *metam et catillum*, Deuter. XXIV. 6.

ריע Hiph. הֵרִיעַ, *clangere, fracto sono* proprie, (nam aliter etiam clangebant *sono fixo et æquali*, Num. X. 8.) unde deinceps generalius sumitur pro *vociferari.* Præt. וַהֲרֵעֹתֶם, *et fracto sono clangetis*, Num. X. 9. וַהֲרִיעֹתֶם, *et vociferabimini*, Jos. VI. 10. הֵרִיעוּ, *vociferabantur*, Jud. XV. 14. Esr. III. 11. וְהֵרֵעוּ, *ut vociferarentur*, 1 Sam. XVII. 20. Part. מְרִיעִים, *vociferantes*, Esr. III. 13. Imper. הָרִיעוּ, *clangite*, Psal. XLVII. 2. Fut. יָרִיעוּ, *vociferati fuerint*, Jos. VI. 5. וַיָּרַע, *et vociferatus est*, ver. 20. Pyh. fut. יְרֹעָע, *vociferatio agitabitur*, Ies. XVI. 10. Hithp imper. הִתְרֹעֲעִי, *clangentem age*, Psal. LX. 10. Fut. אֶתְרוֹעָע, *clangentem agam*, Psal. CVIII. 10. יִתְרוֹעֲעוּ, *clangunt*, Psal. LXV. 14. Vide amplius in רָעָה et רָעַע.

רֵעַ, m. *vociferatio*, Mich. IV. 9. Aff. בְּרֵעֹה, *in vociferatione sua*, Exod.

XXXII. 17. cum ה loco ך. Aliam significationem vide in רָעָה.

תְּרוּעָה, f. *clangor*, *fractus sonus*, Num. X. 5. *vociferatio*, 1 Sam. IV. 5.

ריק Hiph. הֵרִיק, *evacuavit*, *exhausit*, *effudit*, *deplevit*, *protulit*, *exseruit*; *evaginavit*, *evaginare fecit*, cum ad gladium refertur. Præt. וַהֲרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה, *et proferam vobis benedictionem*, Malach. III. 10. וְהֵרִיקוּ חַרְבֹתָם, *exserent gladios suos*, Ezech. XXVIII. 7. Part. מְרִיקִים שַׂקֵּיהֶם, *evacuabant saccos suos*, Gen. XLII. 35. Imper. הָרֵק חֲנִית, *exsere hastam*, Psal. XXXV. 3. Futur. אֲרִיקֵם, *evacuabo eos*, Psalm. XVIII. 43. Vide in רקק latius. וַיָּרֶק אֶת־חֲנִיכָיו, *fecit ut evaginarent vernæ sui gladios*, Genes. XIV. 14. id est, *armavit*, *armatos reddidit*, *ad evaginationem exercuit*. Hoph. præter. וְלֹא הוּרַק, *neque evacuatus est*, Jerem. XLVIII. 11. Futur. תּוּרַק שְׁמֶךָ, *diffunditur nomen tuum*, Cant. I. 3.

רֵק, m. *vacuus*, *inanis*: metaphorice, *vanus*. וְהַבּוֹר רֵק, *et cisterna erat vacua*, Gen. XXXVII. 24. Plur. כֵּלִים רֵקִים, *vasa vacua*, 2 Reg. IV. 3. אֲנָשִׁים רֵקִים, *viri vani*, 2 Paral. XIII. 7. אַחַד הָרֵקִים, *quispiam vanissimorum hominum*, 2 Sam. VI. 20. Fœmin. וְרֵקָה נַפְשׁוֹ, *et vacua est anima ejus*, Ies. XXIX. 8. Plur. הַשִּׁבֳּלִים הָרֵקוֹת, *spicæ illæ vacuæ*, Gen. XLI. 27. Hinc vox convitii syra, רָקָא, Matth. V. 22. *ῥακά*, *vanus*, *cerebro vacuus*, *mente et judicio carens*, *vanus*, *levis et temerarius*. Talmudicis familiare רֵיקָא, et quandoque רֵיקָה; semper cum י, quo Tzere indicatur et Chirek.

רִיק, m. *inanitas*, *inane*, Psal. IV. 3. et adverbialiter, *inaniter*, *frustra*, Psal. LXXIII. 13. Ies. XLIX. 4.

רֵיקָם, *immerito*, *inaniter*: quandoque transit in naturam nominis, *vacuus*, singulariter et pluraliter utriusque generis. רֵיקָם, *vacuum vel vacue dimisisses me*, Gen. XXXI. 42. לֹא תֵלְכוּ רֵיקָם, *non abibitis vacui*, Exod. III. 21.

ריר *salivavit*: *fluxit*. Præter. רָר בְּשָׂרוֹ, *si salivaverit caro ejus*, Levit. XV. 3.

רִיר, m. *saliva*: metaphorice, *albumen ovi*: בְּרִיר חַלָּמוּת, *in albumine vitelli*, Job VI. 6. Aff. וַיּוֹרֶד רִירוֹ, *et demisit salivam suam*, 1 Sam. XXI. 14.

רָכַב *equitavit*, *insedit*, *vectus fuit*, curru vel animali: construitur cum præpositione עַל et ב. Præt. אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו, *cui insidebat*, Esth. VI. 8. Part. רֹכֵב עַל־הַפֶּרֶד, *insidebat mulo*, 2 Sam. XVIII. 9. Hiph. הִרְכִּיב, *vehere vel vehi fecit*, *vexit*, *vehendum imposuit*; apud Rabbinos, *composuit*. Præt. הִרְכַּבְתָּ אֱנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ, *equitare fecisti hominem super caput nostrum*, Psalm. LXVI. 12. Imper. cum fut. הַרְכֵּב יָדְךָ עַל־הַקֶּשֶׁת, *equitare fac manum tuam super arcum*, id est, *impone* vel *appone manum tuam ad arcum*, וַיַּרְכֵּב יָדוֹ, *et apposuit manum suam*, 2 Reg. XIII. 16.

רֶכֶב, m. *currus*, collective; item, *catillus*, molæ pars superior; sic dicta, quod *vehitur* super inferiorem, quæ Rabbinis quidem dicitur שֶׁכֶב, (quia *cubat* infra superiorem), latinis vero *meta*, hebraice רֵחַיִם, ut supra in ריח dictum. רֶכֶב בָּחוּר, *currus electos*, Exod. XIV. 7. אֶל־חֵיק הָרֶכֶב, *in sinum currus*, 1 Regum

XXII. 35. Aff. וַיְּאַסּוּר אֶת־רִכְבּוֹ, *et ligavit, junxit currum suum*, Exod. XIV. 6. Plural. construct. בְּרִכְבֵי, *in curribus (Pharaonis)*, Cant. I. 9. Fœm. רִכְבָּה, *currus*, Ezech. XXVII. 20.

רַכָּב, masc. *eques; auriga*, 2 Reg. IX. 17. Aff. לְרַכָּבוֹ, *aurigæ suo*, 1 Reg. XXII. 34.

רְכוּב, m. *vehiculum*. הַשָּׂם עָבִים רְכוּבוֹ, *qui disponit nubes vehiculum suum*, Psal. CIV. 3.

מֶרְכָּב, m. *sedile, ephippium, stratum equi; equitatus*, Levit. XV. 9. Aff. מֶרְכָּבוֹ, *stragula ejus*, Cant. III. 10. לְמֶרְכָּבוֹ, *pro equitatu suo*, 1 Reg. V. 6.

מֶרְכָּבָה, f. *currus*, 2 Sam. XV. 1. Construct. בְּמִרְכֶּבֶת הַמִּשְׁנֶה, *in curru secundani*, Genes. XLI. 43. cum Chirek sub מ. Affix. וַיֶּאְסֹר יוֹסֵף מֶרְכַּבְתּוֹ, *et ligavit*, hoc est, *junxit Joseph currum suum*, Genes. XLVI. 29. Plural. מַרְכָּבוֹת, *currus*, Zach. VI. 1. Construct. מַרְכְּבוֹת, *currus (Pharaonis)*, Exod. XV. 4. Affix. *cur tardaverunt incessus* מַרְכְּבוֹתָיו, *currum ejus?* Jud. V. 28. quæ sunt cum Pathach sub מ ab initio.

מוּרְכָּב, mascul. *compositum*: veluti שֵׁם הַמּוּרְכָּב, *nomen compositum*, est בֵּיתְאֵל, ex בֵּית et אֵל: vox rabbinica.

הַרְכָּבָה, *compositio*. Inde Eliæ Levitæ liber, ספר ההרכבה, *liber compositionis*, id est, *vocum irregularium, ex diversis formis compositarum*: rabbinice.

אַרְכֻּבָּה, m. Chald. *poples*, a *vehendo*: synecdochice, *genu*. Affix. וְאַרְכֻּבָּתֵהּ, *et genua ejus*, Dan. V. 6. Hebraice inversis literis dicitur, בֶּרֶךְ.

רָכַךְ *molliri, mollescere, molle esse*. Præterit. רַךְ־לְבָבְךָ, *mollitus est animus tuus*, 2 Reg. XXII. 19. רַכּוּ דְבָרָיו מִשֶּׁמֶן, *molliora sunt verba ejus oleo*, Psal. LV. 22. Niph. futur. אַל־יֵרַךְ, *ne mollescat*, Deut. XX. 3. Pyh. præt. רֻכְּכָה בַשָּׁמֶן, *emollita est oleo*, Ies. I. 6. Hiph. præt. הֵרַךְ לִבִּי, *emollit cor meum*, Job XXIII. 16.

רַךְ, m. *mollis, tener*: בֶּן־בָּקָר רַךְ וָטוֹב, *filium bovis*, (id est, *vitulum*), *tenerum et bonum*, Genes. XVIII. 7. וְרַךְ הַלֵּבָב, *et mollis corde*, Deuter. XX. 8. Plural. הַיְלָדִים רַכִּים, *pueri isti teneri sunt*, Genes. XXXIII. 13. Fœmin. לָשׁוֹן רַכָּה, *lingua mollis*, Prov. XXV. 15. Plur. רַכּוֹת, *mollia*, Job XL. 27.

רֹךְ, m. *mollities*, Deut. XXVIII. 56.

מֹרֶךְ, m. idem, Lev. XXVI. 36.

רכל רֹכֵל, m. *negotiator, mercator: aromatarius*. מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל, *omni pulvere aromatarii*, Cant. III. 6. Plur. בְּעִיר רֹכְלִים, *in urbe negotiatorum*, Ezech. XVII. 4. Construct. רֹכְלֵי, *negotiatores (Seba)*, Ezech. XXVII. 23. Affix. רֹכְלַיִךְ, *mercatores tui*, ver. 17. Fœmin. רֹכֶלֶת הָעַמִּים, *mercatrix populorum*, Ezech. XXVII. 3. Affix. רֹכַלְתֵּךְ, *negotiatrix tua*, ver. 20.

רָכִיל, m. *detractor*, quasi *famæ ac honoris proximi nundinator*. לֹא תֵלֵךְ רָכִיל, *non ambulabis* (ut) *detractor*, Lev. XIX. 16. Aben Esra: רֹכֵל. *mercator, emit ab uno, et vendit alteri*; sic רָכִיל, *detractor, revelat huic id, quod audivit ab illo*. אַנְשֵׁי רָכִיל, *viri detractionis*, Ezech. XXII. 9.

רְכֻלָּה, f. *mercatura*: affix. בְּרֹב רְכֻלָּתְךָ, *in multitudine mercaturæ tuæ*, Ezech. XXVIII. 16.

מַרְכֹּלֶת, fœm. *mercatus*. Cum aff.

בְּמַרְכֻלְתֵּךְ, *in mercatu tuo*, Ezech. XXVII. 24.

רָכַס *ligavit*, *alligavit*. Futur. וְיִרְכְּסוּ, *et alliganto*, Exod. XXVIII. 28. et XXXIX. 21. Quidam, *attollunto*.

רְכָסִים, m. pl. *perversitates*, *salebrosa*, *salebræ*: וְהָרְכָסִים לְבִקְעָה, *et salebras in convallem*, Ies. XL. 4. Plur. constr. alterius formæ, מֵרֻכְסֵי אִישׁ, *a perversitatibus viri*, Psalm. XXXI. 21. Sing. רֹכֶס, vel רֶכֶס.

רָכַשׁ *acquisivit*, *comparavit*, substantiam scil. et opes: præter. כָּל־רְכֻשׁוֹ אֲשֶׁר רָכָשׁ, *omnem substantiam ejus quam substantiavit*, id est, *acquisivit et comparavit sibi*, Gen. XXXI. 18. אֲשֶׁר רָכָשׁוּ, *quam acquisiverunt*, Gen. XII. 5.

רְכוּשׁ, m. *substantia*, *facultates*, omne *acquisitum* hominis, Genes. XIV. 11. Aff. רְכוּשָׁם רָב, *substantia eorum multa*, Gen. XIII. 6.

רֶכֶשׁ, m. *equus* vel *mulus* levis et celer, tam ad *equitatum*, ut hodie sunt *postæ*, quam *vecturæ celeriori*, ut *cameratorum curruum*, Mich. I. 13. et 1 Reg. V. 8.

רָמָה *jecit*, *dejecit*, *projecit*, *jaculatus est*. Præter. רָמָה בַיָּם, *dejecit in mare*, Exod. XV. 21. Partic. constr. וְרֹמֵה קֶשֶׁת, *et jaculantis arcu*, Jer. IV. 29. Plur. רוֹמֵי־קָשֶׁת, *jaculantes arcu*, Psalm. LXXVIII. 9. Chald. præt. וּרְמוֹ לְגֻבָּא, *et projecerunt in foveam*, Dan. VI. 17. רְמֵינָא לְגוֹא־נוּרָא, *projecimus in medium ignis*, Dan. III. 24. וּרְמִיו, *et projecerunt*, ver. 21. Infin. לְמִרְמֵא, *ad projiciendum*, ver. 20. Pih. רִמָּה, *decipere*, *defraudare*, *fallere*: præterit. רִמָּה אֶת־רֵעֵהוּ, *decipit proximum suum*; Proverb. XXVI. 19. רִמִּיתֶם אֹתָנוּ, *decepistis nos*, Jos. IX. 22. Infin. וְאִם־לְרַמּוֹתַנִי, *et si ad decipiendum me*, 1 Paral. XII. 17. Chald. ex Ithpehal, fut. יִתְרְמֵא לְגוֹא־אַתּוּן, *projicietur in medium fornacis*, Dan. III. 6. תִּתְרְמוֹן, *projiciemini*, ver. 15.

רְמִיָּה, f. *falsitas*, *fallacia*, *dolus*: *dolosus*: כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה, *sicut arcus doli*; id est, *dolosus*, Hos. VII. 16. לָשׁוֹן רְמִיָּה, *lingua dolosa*, Psalm. CXX. 3. כַּף־רְמִיָּה, *manus fraudulenta*, Prov. X. 4. לֹא־יַחֲרֹךְ רְמִיָּה, *non aduret* (vir) *doli* (*venationem suam*), Prov. XII. 27. id est, *ignavus*, ver. 24. ejusdem capitis et in loco præcedenti, et XIX. 15. nam quod labore et industria acquirere refugit, id *fraude* comparare tentat, et sæpe se et alios decipit.

מִרְמָה, f. idem: אִישׁ־דָּמִים וּמִרְמָה, *vir sanguinum et fraudis*, id est, *sanguinolentus et fraudulentus*, Psalm. V. 7. Plural. דִּבְרֵי מִרְמוֹת, *verba fraudum*, id est, *fraudulenta*, Psal. XXXV. 20.

תָּרְמָה, f. *dolus*: בְּתָרְמָה, *per dolum*, *dolose*, Jud. IX. 31. Chald. בְּרָז, *secreto*; *clam*; et R. Salomon notat esse proprium nomen loci, qui ver. 41. dicitur ארומה, *Aruma*.

תַּרְמִית, f. *dolus*: לְשׁוֹן תַּרְמִית, *lingua doli*, *dolosa*, Soph. III. 13. וְתַרְמִית, *et dolus*, Jerem. XIV. 14. scribitur cum ו, sed legendum juxta Masorethas per י.

רֹמַח masc. *spiculum*; *lancea*: וַיִּקַּח רֹמַח, *et accepit lanceam*, Num. XXV. 7. Plur. מִרְקוּ הָרְמָחִים, *tergite spicula*, Jerem. XLVI. 4. Affix. רָמְחֵיהֶם, *lanceis suis*, Neh. IV. 7.

רַמָּךְ masc. *equa*: plural. בְּנֵי הָרַמָּכִים, *natos equarum*, Esth. VIII.

10. Aben Esra scribit sic etiam arabice vocari *equas*.

רמם *attolli, elevari*. Præteritum ex forma Cholem, רֹמּוּ מְעַט, *attollunt se aliquantulum*, Job XXIV. 24. Ex alia significatione, *verminosum fieri*, quasi dicas *vermificare*: fut. וַיָּרֻם תּוֹלָעִים, *et vermificavit vermes*, id est, *produxit vermes*, Exod. XVI. 20. Niph. imper. הֵרֹמּוּ, *tollite vos*, *recedite*, Num. XVII. 10. Fut. יֵרֹמּוּ, *extulerunt se*, Ezech. X. 17.

רִמָּה, f. *vermis*, Exod. XVI. 24.

רמן רִמּוֹן, m. *malus punica*, *malogranatum*, Joel I. 12. Aff. מֵעֲסִיס רִמֹּנִי, *de succo malogranati mei*, Cant. VIII. 2. vel est plurale per defectum literæ Mem, quod et in aliis quandoque fit, ut Kimchi notat. Plurale, כָּל־הָרִמֹּנִים, *omnia mala punica*, Jer. LII. 23. Constr. רִמֹּנֵי תְּכֵלֶת, *malogranata hyacinthina*, Exod. XXVIII. 33.

רמס *calcavit*, *conculcavit*, *proculcavit*: præterit. וְרָמַס, *et calcat*, Mich. V. 7. Particip. תַּמּוּ רֹמֵס, *consumpti sunt calcans*, id est, *calcatores singuli*, Ies. XVI. 4. Imperat. וְרִמְסִי בַחֹמֶר, *et calca lutum*, Nah. III. 14. Niph. futur. בְּרַגְלַיִם תֵּרָמַסְנָה, *pedibus conculcabuntur*, Ies. XXVIII. 3.

מִרְמָס, m. *conculcatio*, Dan. VIII. 13. Constr. מִרְמַס רַגְלֵיכֶם, *conculcationem pedum vestrorum*, Ezech. XXXIV. 19. Eadem forma etiam absolutum est, Ies. X. 6. et VII. 25.

רמש *repsit*, *reptavit*: particip. אֲשֶׁר־רֹמֵשׂ, *quod reptat*, Gen. VII. 8. Fœm. הָרֹמֶשֶׂת, *quæ reptat*, Gen. I. 21. Futur. אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ, *quod reptat (super terram)*, Gen. IX. 2.

רֶמֶשׂ, masc. *reptile*, *reptilia*, Gen. XXIV. 25.

רנה *sonuit*: futur. עָלָיו תִּרְנֶה אַשְׁפָּה, *contra ipsum sonabit pharetra*, Job XXXIX. 23.

רנן *cecinit*, *cantavit*, *cantillavit*: *exclamavit*, *acclamavit*: infinit. בְּרָן־יַחַד, *quum canerent simul*, Job XXXVIII. 7. Imperat. רָנּוּ שָׁמַיִם, *cantate cœli*, Ies. XLIV. 23. Imper. רֹנִּי בַלַּיְלָה, *exclama*, *vociferare de nocte*, Thren. II. 19. Fut. in Schurek loco Cholem, יָרוּן, *cantabit*, Proverb. XXIX. 6. Simile vide in רצץ. Cum ה paragogico, בַּחוּץ תָּרֹנָּה, *foris clamitat*, Proverb. I. 20. Simile vide in דשן. Pih. præterit. וְרִנְּנוּ, *et cantabunt*, Jerem. XXXI. 12. Infinit. רַנֵּן יְרַנֵּנוּ, *cantando cantabunt*, Psalm. CXXXII. 16. Pyh. futur. לֹא־יְרֻנָּן, *non cantabitur*, Ies. XVI. 10. Hiph. imper. הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ, *cantate gentes (et) populus ejus*, Deut. XXXII. 43. Futur. אַרְנִן, *cantare faciam*, Job XXIX. 13. תַּרְנִין, *facis ut cantent*, Psal. LXV. 9. Hithp. partic. מִתְרוֹנֵן מִיָּיִן, *cantans ex vino*, Psalm. LXXVIII. 65.

רֹן, m. *cantio*: plural. constr. רָנֵּי פַלֵּט, *cantionibus liberandi*, id est, *liberationis*, Psal. XXXII. 7.

רִנָּה, fœm. *cantus*, *cantio*, *clamor*: בְּקוֹל־רִנָּה, *voce cantus*, Psal. XLII. 5. וַיַּעֲבֹר הָרִנָּה, *et transivit clamor*, 1 Reg. XXII. 36. id est, juxta hebræos, קוֹל הָרִנָּה, *vox clamoris*, ad tollendam discrepantiam generis. *Vox clamoris*, hoc est, *præconis clamantis*. Aff. הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי, *attende ad clamorem meum*, Psal. XVII. 1.

רְנָנָה, f. *cantus*, *cantio*, Job III.

7. Constr. רִנְנַת רְשָׁעִים, *cantus improborum*, Job XX. 5. Plur. וְשִׂפְתֵי רְנָנוֹת, *et labiis cantionum*, Psalm. LXIII. 6.

רְנָנִים, m. pl. *pavones*, a *clamore* sic dicti, Job XXXIX. 13.

רֶסֶן m. *lupatum*, *frænum*, Psalm. XXXII. 9. Affix. רִסְנוֹ, *fræni ejus*, Job XLI. 5. Rabbini plerumque volunt esse *ferrum ori equi inditum;* germanice, *gebis.*

רָסַס *aspersit*, *conspersit*: infin. לָרֹס אֶת־הַסֹּלֶת, *ad conspergendum similam*, Ezech. XLVI. 14.

רְסִיסִים, m. pl. *conspersiones* : *fragmenta*; *scissuræ*, Amos VI. 11. Construct. רְסִיסֵי לָיְלָה, *aspersionibus noctis*, Cant. V. 2.

רַע Chald. *infra*, *subtus*, sed semper cum servili litera. לְרַע לְאַרְעָא, *infra terram*, Eccles. III. 21. in Targum, pro hebræo לְמַטָּה. Et cum superaddito מ, מִלְרַע, *de subtus*, pro hebræo מִלְמַטָּה vel מִתַּחַת. Unde grammatici vocem *Milrah* appellant, quæ accentum *infra* habet, id est, *in ultima.* Et denique cum servili א ab initio; אֲרַע, *infra*: unde, אֲרַעא מִנָּךְ, *inferius te*, Dan. II. 39. id est, *demissius* ac *humilius* tuo regno. Scribitur autem in fine cum א redundante, et legendum אֲרַע, juxta Masorethas.

אַרְעִית, fœm. *infimum*; לְאַרְעִית גֻּבָּא, *ad imum foveæ*, Dan. VI. 24. hebraice, לְתַחְתִּית; et in Targum, מְדוֹרִין אַרְעָאִין, *mansiones infimæ*, Genes. VI. 16. לְאַרְעָא אַרְעִיתָא, *in terram imam*, Ezech. XXXI. 14. Hinc *terra* dicitur אַרְעָא, quasi *ima*; כִּי הִיא לְמַטָּה מֵהַכֹּל, *quia omnibus rebus inferior est*, scribit Aben Esra, Dan. III. 39. Vide ארע.

רָעֵב *esurivit*: præterit. אִם־רָעֵב שֹׂנַאֲךָ, *si esurierit odio habens te*, Prov. XXV. 21. Fut. אִם־אֶרְעַב, *si esuriero*, Psal. L. 12. Hiph. futur. לֹא־יַרְעִיב, *non sinet esurire*, Prov. X. 3. וַיַּרְעִבֶךָ, *et esurire fecit te*, Deut. VIII. 3.

רָעֵב, masc. *esuriens, famelicus.* הָעָם רָעֵב, *populus (est) famelicus*, 2 Sam. XVII. 29. Plural. כִּי־רְעֵבִים אֲנָחְנוּ, *quia famelici sumus*, 2 Reg. VII. 12. Fœmin. וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה כָּל־מַר מָתוֹק, *et animæ famelicæ omne amarum dulce est*, Prov. XXVII. 7.

רָעָב, m. *fames*: רָעָב גָּדוֹל, *fames magna*, 2 Reg. VI. 25.

רְעָבוֹן, m. idem: וּבִימֵי רְעָבוֹן, *et in diebus famis*, Psalm. XXXVII. 19. Construct. רַעֲבוֹן בָּתֵּיכֶם, *famem domuum vestrarum*, Gen. XLII. 19.

רָעַד *tremuit*: futur. וַתִּרְעָד, *et tremuit illa*, Psal. CIV. 32. Hiph. partic. עָמַדְתִּי מַרְעִיד, *steti tremens*, Dan. X. 11. Plur. מַרְעִידִים, *trementes*, Esr. X. 9.

רַעַד, masc. *tremor*: יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד, *apprehendit eos tremor*, Exod. XV. 15. Fœmin. רְעָדָה אֲחָזָתַם, *tremor comprehendit eos*, Psal. XLVIII. 7.

רָעָה *pascere*, *pascere se*, *pasci*, *depascere*: metaphorice, *consociare se*, *socium*, *amicum præbere se*, ut inter greges simul pascentes mutua est societas et amicitia: præterit. וְרָעָה אֶתְהֶן, *et pascet eas*, Ezech. XXXIV. 23. רָעוּ אִישׁ אֶת־יָדוֹ, *depascent singuli locum suum*, Jerem. VI. 3. וְרָעוּ, Jerem. XI. 6. vide in רעע. Particip. רֹעֶה אֶת־צֹאן, *pascens oves*, Exod. III. 1. Sæpe transit in nomen sub-

stantivum, *pastor.* וְרֹעֶה כְּסִילִים, *et consocians se stultis*, Prov. XIII. 20. רֹעֶה עֲקָרָה, *consociat ei sterilem*, Job XXIV. 21. Hebræi, *conterit*, *confringit*; ex significatione verbi רָעַע. Constr. רֹעֵה צֹאן, *pastor ovium*, Gen. IV. 2. כְּאֹהֶל רֹעִי, *sicut tentorium pastoris*, Ies. XXXVIII. 12. cum י paragogico, propter quod abjecta tertia radicalis ה. Quidam putant deesse Mem plurale, pro רֹעִים, ut supra fuit רַמִּנִי. Est et affixum pronomen, רֹעִי, *pastor meus*, Psal. XXIII. 1. Fœmin. רֹעָה, vide infra in רעע. Imper. רֹעוּ, *consociamini*; Ies. VIII. 9 juxta R. Salomonem et Chaldæum: vide etiam in רָעַע. Futur. תִּרְעֶה אֶת־עַמִּי, *pasces populum meum*, 2 Sam. V. 2. יִרְעוּךְ קָדְקֹד, *depascunt tibi verticem*, Jerem. II. 16. Hebræi, *conterent*, *confringent*, ex significatione רָעַע. Pih. præterit. אֲשֶׁר רֵעָה לוֹ, *quem consociaverat sibi*, Jud. XIV. 20. Hiph. fut. וַיִּרְעֵם, *et pavit eos*, Psal. LXXVIII. 72. Quædam exemplaria habent Chirek sub י, quasi ex Kal. Hithp. fut. per apocopam, אַל־תִּתְרַע אֶת־בַּעַל אָף, *ne amicitiam colas cum domino iræ*, id est, *iracundo*; Prov. XXII. 24. pro תִּתְרָעֶה.

רֵעַ, m. *amicus*, *socius*, *proximus*: formam habet ex quiescentibus secunda radicali: בְּכָל־עֵת אֹהֵב הָרֵעַ, *omni tempore diligit*, *qui amicus est*, Proverb. XVII. 17. Affix. רֵעֲךָ וְרֵעַה אָבִיךָ, *amicum tuum et amicum patris tui* (*ne relinquas*), Prov. XXVII. 10. ubi ה in altero redundat juxta Masorethas: אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ, *quisque ad proximum suum*, id est, *alter alteri*, Gen. XI. 3. Est etiam ex usu linguæ chaldaicæ, *cogitatio*, *voluntas*: בַּנְתָּה לְרֵעִי, *intelligis cogitationem meam*, Psalm. CXXXIX. 2. עַל־רֵיעֲכֶם, *contra amicum vestrum*, Job VI. 27. hic apparet י, quasi a רוּעַ vel רִיעַ ex genere quiescentium secunda. Plural. רֵעִים רַבִּים, *amici multi*, Jer. III. 1. Aff. מַה־יָּקְרוּ רֵעֶיךָ, *quam pretiosæ sunt cogitationes tuæ!* Psal. CXXXIX. 17. אֹהֲבַי וְרֵעַי, *amici mei et proximi mei*, Psalm. XXXVIII. 12. Fœmin. וְרֵעוֹתַי, *et amicæ meæ*, Jud. XI. 37.

רֵעֶה, m. *amicus*: רֵעֶה דָוִד, *amicus Davidis*, 2 Sam. XV. 37. ubi retinet Sægol in constructione præter morem.

רְעִי, m. *pascuum*, 1 Reg. V. 3.

רַעְיָה, f. *amica*: aff. רַעְיָתִי, *amica mea*, Cant. I. 9.

רְעוּת, f. *amica*, *proxima*: affix. מֵאֵת רְעוּתָהּ, *a proxima sua*, Exod. XI. 2. לִרְעוּתָהּ, *proximæ ejus*, Esth. I. 19. Et secundum aliam significationem, *afflictio*, *depastio*, Eccles. I. 14. quæ significatio est a רעע, *conterere*; unde Chaldæus reddit תְּבִירָא, *confractio*. Sic et sequens nomen. Chald. וּרְעוּת מַלְכָּא, *et voluntatem regis*, Esr. V. 17.

רַעְיוֹן, m. *depastio*, *afflictio*, Eccles. I. 17. Chald. *cogitatio*: unde plurale constr. וְרַעְיוֹנֵי לִבְבָךְ, *et cogitationes cordis tui*, Dan. II. 30. Aff. רַעְיוֹנָךְ, *cogitationes tuæ*, Dan. II. 29. רַעְיוֹנַי יְבַהֲלֻנַּנִי, *cogitationes meæ perturbant me*, Dan. VII. 28. וְרַעְיוֹנֹהִי, *et cogitationes ejus*, Dan. IV. 16.

מֵרֵעַ, m. *amicus*, *socius*, *sodalis*. Aff. מֵרֵעֵהוּ, *amicus ejus*, Gen. XXVI. 26. לְמֵרֵעֵהוּ, *sodali suo*, Jud. XIV. 20. Et מ cum Scheva, מְרֵעֵהוּ רָחֲקוּ, *quisque sociorum ejus procul absunt* (*ab illo*), Prov. XIX. 7. Potest plurale esse, per defectum literæ י ante af-

fixum: plur. מֵרֵעִים, *socii*, *sodales*, Jud. XIV. 11. vide supra in רוע.

מִרְעֶה, m. *pascuum*, Gen. XLVII. 4. Construct. מִרְעֵה עֲדָרִים, *pascuum gregum*, Ies. XXXII. 14.

מַרְעִית, f. idem: aff. עַם מַרְעִיתוֹ, *populus pascui ejus*, Psal. XCV. 7.

רעל *horrere*, *tremere*. Chaldæum est; unde, רְכוּבִין דְּרָעֲלָן, *genua trementia*, Ies. XXXV. 3. Hoph. præt. הָרְעָלוּ, *horride agitatæ sunt*, *tremere factæ sunt* (*abietes*), Nah. II. 4.

רַעַל, m. *horror*, *tremor*: סַף־רַעַל, (*ut*) *pelvem horroris*, Zach. XII. 2. Aben Esra, *stuporis*.

רְעָלוֹת, f. pl. *bracteolæ*, Ies. III. 19. quæ collaribus, vittis ac peplis muliebribus addi solent; sic dictæ, quod *semper tremulæ* appareant. Synecdochice, *peplum*, *velum*, quo faciem *velant*, et *bracteolis* ornatum esse solet; *tenue* etiam ac *facile mobile*, et *tremulum* est.

תַּרְעֵלָה, f. *horror*: יֵין תַּרְעֵלָה, *vinum horroris*, Psalm. LX. 6. Ies. LI. 17.

רעם *tonare*, *intonare*, *fremere*, *strepere*, *personare*, *commoveri*, *percelli*. Præt. רָעֲמוּ פָנִים, *percelluntur vultu*, Ezech. XXVII. 35. Fut. יִרְעַם הַיָּם, *perstrepet mare*, Psalm. XCVI. 11. Hiph. præter. אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים, *Deus gloriæ intonat*, Psal. XXIX. 3. Infinit. בַּעֲבוּר הַרְּעִימָהּ, *ut ad fremitum commoveret eam*, 1 Sam. I. 6. Fut. בַּשָּׁמַיִם יַרְעֵם, *in cœlis intonabit*, 1 Sam. II. 10.

רַעַם, m. *tonitru*, Psal. LXXXI. 8. רַעַם שָׂרִים, *tonitru principum*, Job XXXIX. 25. וְרַעַם גְּבוּרֹתָו, *et tonitru potentiæ ejus*, Job XXVI. 14. Aff. קוֹל רַעַמְךָ, *vox tonitru tui*, Psal. LXXVII. 19.

רַעְמָה, f. idem, Job XXXIX. 19.

רען Pih. רַעֲנַן, *virescere*. Præt. וְכִפָּתוֹ לֹא רַעֲנָנָה, *et ramus ejus non virescet*, Job XV. 32.

רַעֲנָן, m. *virens*, *viridis*: עֵץ רַעֲנָן, *arbore viridi*, Deut. XII. 2. כְּאֶזְרָח רַעֲנָן, *ut laurus virens*, Psal. XXXVII. 35. Chald. וְרַעְנַן בְּהֵיכְלִי, *et virens in palatio meo*, Dan. IV. 1. Plural. דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ, *pingues et virentes erunt*, Psalm. XCII. 15. Fœm. עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה, *lectus noster virens est*, Cant. I. 16.

רעע Chald. *fregit*, *confregit*, *contrivit*: futur. תַּדִּק וְתֵרֹעַ, *comminuet et confringet*, Dan. II. 40. In Targum verbum frequens est, factum ex hebræo, רָצַץ, literis צ et ע permutatis. Pahel particip. דִּי־מְרָעַע, *quod confringit*, Dan. II. 40. Præter. heb. וְרָעוּ דָּלִיּוֹתָיו, *et frangent propagines ejus*, Jerem. XI. 16. ubi Kametz compensativum est ejecti Daghesch: alias etiam a רָעָה est, et tum habet Kametz analogum. Infin. cum ה paragogico, רֹעָה הִתְרֹעֲעָה, *confringendo confringet se terra*, Ies. XXIV. 19. pro, רוֹעַ, ut accentus in penultima indicat: inde per crasin, רַע יֵרוֹעַ, *confringendo confringetur*, Prov. XI. 15. Imper. רֹעוּ, *confringimini*, juxta Aben Esram, Ies. VIII. 9. Vide etiam supra in רָעָה. Futur. תְּרֹעֵם, *confringes eos*, Psalm. II. 9. יָרֹעַ, *conteret*, Job XXXIV. 24. הֲיָרֹעַ, *num fracturum esset?* Jerem. XV. 12. Niph. futur. יֵרוֹעַ, ut paulo ante. Fuit idem quoque in רוֹעַ: vide illic in Niphal. Hithp. præterit. הִתְרֹעֲעָה, ut paulo ante. Alias significationes, quæ ex hac forma esse possint, vide in רָעָה et רִיעַ.

רֹעַ, m. *fractus, confractus:* fœm. שֵׁן רֹעָה, *dens confractus*, Proverb. XXV. 19. Fuit et eadem forma antea in infinitivo.

רָעַף *stillavit, destillavit:* futur. יִרְעֲפוּ־טָל, *stillabunt rorem*, Proverb. III. 20. Job XXXVI. 28. Hiph. imp. הַרְעִיפוּ, *destillate*, Ies. XLV. 8.

רָעַץ *confregit:* futur. תִּרְעַץ אוֹיֵב, *confregit inimicum*, Exod. XV. 6. וַיִּרְעֲצוּ, *et confregerunt*, Jud. X. 8.

רָעַשׁ *movere, commovere se; moveri, commoveri, concuti, contremiscere:* præter. רָעֲשׁוּ שָׁמַיִם, *commovebuntur cœli*, Joel II. 10. רָעֲשָׁה־כָל הָאָרֶץ, *commota est universa terra*, Jer. VIII. 16. Partic. וְהִנֵּה רֹעֲשִׁים, *et ecce tremebant;* Jer. IV. 24. Niph. præt. נִרְעֲשָׁה הָאָרֶץ, *commota est terra*, Jerem. L. 46. Hiph. præter. הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ, *commovisti terram*, Psal. LX. 4. Partic. וַאֲנִי מַרְעִישׁ, *et ego commoturus sum (cœlum et terram)*, Hag. II. 6.

רַעַשׁ, m. *commotio, concussio, motus terræ*, per synecdochen, ut Amos I. 1. Zach. XIV. 5. וְקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל, *et sonum concussionis magnæ*, Ezech. III. 13.

רָפָא *sanavit, curavit, medicatus est: sanatus fuit.* Construitur cum dativo et accusativo: sæpe etiam cum sequente radice רפה formam commutat. Præt. וְרָפָא לוֹ, *et sanitas obveniat ipsi*, Ies. VI. 10. רְפָאתִים, *sanavi eos*, Hos. XI. 3. Part. præsens, הָרֹפֵא לְכָל תַּחֲלוּאָיְכִי, *qui sanat omnes infirmitates tuas*, Psalm. CIII. 3. Transit et in nomen, *medicus*. Plur. constr. רֹפְאֵי אֱלִל, *medici nihili*, Job XIII. 4. Imper. רְפָה שְׁבָרֶיהָ, *cura fractiones ejus*, Psalm. LX. 4. cum ה loco א: et sic futurum, וְיָדָיו תִּרְפֶּינָה, *et manus ejus medicantur*, Job V. 18. Niph. præt. נִרְפָּא־לָנוּ, *fit curatio nobis*, Ies. LIII. 5. Fœm. וְלֹא נִרְפָּתָה, *et non est curata*, Jer. LI. 9. ex forma sequentis radicis. Sic infin. לְהֵרָפֵה, *curari*, Jer. XIX. 11. sic futurum, וַיֵּרָפוּ הַמַּיִם, *et sanatæ sunt aquæ istæ*, 2 Reg. II. 22. Pih. præter. רִפֵּאתִי לַמַּיִם הָאֵלֶּה, *sanavi aquas istas*, 2 Reg. II. 21. Infinit. cum fut. וְרַפֹּא יְרַפֵּא, *et curando curato*, Exod. XXI. 19. Hithp. infinit. לְהִתְרַפֵּא, *ad curandum se*, 2 Reg. VIII. 29.

רִפְאוּת, f. *sanatio*, Prov. III. 8.

רְפוּאָה, f. *curatio, medicamentum, medela, sanatio:* plural. רְפֻאוֹת, Jer. XXX. 13.

רְפָאִים, m. pl. vide in רָפָה.

מַרְפֵּא, m. *medicina, curatio, sanatio:* Prov. IV. 22. et VI. 15. Invenitur etiam cum ה, לְעֵת מַרְפֵּה, *tempus sanationis*, Jer. VIII. 15.

תְּרוּפָה, f. vide in רוף.

רָפַד *stravit, substravit:* futur. יִרְפַּד חָרוּץ, *substernit exacutum*, Job XLI. 22. vide חָרוּץ. Pih. præt. רִפַּדְתִּי יְצוּעָי, *stravi strata mea*, Job XVII. 13. Imperat. רַפְּדוּנִי, *substernite mihi*, Cant. II. 5. sc. *mala ista*, ut ipsorum fragranti odore recreer. Aben Esra scribit, arabice idem esse quod חַזְּקוּנִי, *confortate me*.

רְפִידָה, f. *stratum:* affix. רְפִידָתוֹ, *stratum ejus*, Cant. III. 10.

רָפָה *remittere, remissum esse; remitti, desistere, deficere:* construitur absolute et cum præposit. מִן. Præterit. רָפָה הַיּוֹם, *remittit dies*,

Jud. XIX. 9. רָפוּ יָדֵינוּ, *remissæ sunt manus nostræ*, Jerem. VI. 24. Futur. וַחֲשַׁשׁ לֶהָבָה יִרְפֶּה, *et cremium flamma deficit*, Ies. V. 24. וַיִּרֶף מִמֶּנּוּ, *et destitit ab eo*, Exod. IV. 26. per apocopam. Niph. particip. plur. כִּי־נִרְפִּים הֵם, *quia desides sunt*, Exod. V. 8. Pih. רִפָּה, *remissum, debile reddidit, debilitavit, destituit, deficere fecit:* præter. וּמְזִיחַ אֲפִיקִים רִפָּה, *et zona validos destituit*, Job XII. 21. Particip. מְרַפֵּא, *remissas reddit*, Jer. XXXVIII. 4. ex forma רָפָא. Futur. תְּרַפֶּינָה כַנְפֵיהֶן, *remittebant alas suas*, Ezech. I. 24. Hiph. הִרְפָּה, *desistere, absistere, sinere, remittere, dimittere:* Imperativ. הַרְפֵּת מִמֶּנִּי, *desiste a me*, Jud. XI. 37. הַרְפֵּה־לָהּ, *sine eam*, 2 Reg. IV. 27. per apocopam, הֶרֶף מִמֶּנִּי, *desiste a me*, Deuter. IX. 14. Hithp. prætcrit. הִתְרַפִּיתָ, (*si*) *remisse te gesseris*, Prov. XXIV. 10. Part. מִתְרַפֶּה בִמְלַאכְתּוֹ, *remisse se gerens in opere suo*, Prov. XVIII. 9. Plural. אַתֶּם מִתְרַפִּים, *remissi estis*, Jos. XVIII. 3.

רָפֶה, m. *remissus, debilis*, Numer. XIII. 18. Construct. וּרְפֵה יָדַיִם, *et remissus manibus*, 2 Sam. XVII. 2. Fœm. plur. חַזְּקוּ יָדַיִם רָפוֹת, *confirmate manus remissas*, Ies. XXXV. 3.

רָפָה, רָפָא, m. *gigas*, 2 Sam. XXI. 16, 18. sic dictus, quod horrenda statura sua aliorum animos *debilitaret et remissos redderet*. Inde Rabbi Bechai scribit ad Deuter. II. נקראים רפאים על שם שכל הרואה אותם ידיו מתרפות, id est, *vocantur* רְפָאִים, *propterea quod quicumque eos aspiceret, manus ejus remissæ fierent*, metu scil. Unde et אֵימִים vocantur. Sæpius est רָפָא, 1 Paral. XX. 8. Plural. רְפָאִים, *gigantes*, Deuter. II. 11. Item, *mortui, vitæ expertes*, in quibus *virtus vitalis defecit*, Psalm. LXXXVIII. 11. Est et populorum nomen, Gen. XIV. 5.

רִפְיוֹן, m. *remissio*, Jer. XLVII. 3.

רָפַס *conculcavit; conturbavit, perturbavit*, cum ad aquas refertur. Pro ס est quandoque שׂ. Futurum, וַתִּרְפֹּשׂ נַהֲרֹתָם, *et perturbas flumina illarum*, Ezech. XXXII. 2. תִּרְפֹּשׂוּן, *conculcatis*, Ezech. XXXIV. 18. Chald. particip. fœmin. בְּרַגְלַיהּ רָפְסָה, *pedibus suis conculcabat*, Dan. VII. 7. Niph. part. מַעְיָן נִרְפָּשׂ, *fons conculcatus*; id est, *pedibus conturbatus*, Prov. XXV. 26. Hithp. הִתְרַפֵּס, *subjicere, submittere se*, et *quasi calcandum se præbere*. Partic. מִתְרַפֵּס, *se subjiciens*, Psalm. LXVIII. 31. Imperat. הִתְרַפֵּס, *subjice te*, Prov. VI. 3.

מִרְפָּשׂ, m. *conturbatio, conturbatum;* construct. וּמִרְפַּשׂ רַגְלֵיכֶם, *et conturbationem pedum vestrorum*, Ezech. XXXIV. 19. id est, *aquam turbidam*.

רַפְסֹד f. *ratis, connexæ trabes*. Plur. fœm. רַפְסֹדוֹת, *rates*, 2 Par. II. 15. Est formæ חַרְגּוֹל.

רפק Hithp. הִתְרַפֵּק, *associare, adjungere se, adhærere*. Participium, מִתְרַפֶּקֶת עַל־דּוֹדָהּ, *associans se amico suo*, Cant. VIII. 5. R. Salomon et Aben Esra, מתחברת. Uterque scribit, arabibus hoc sensu esse familiare; et inde רפקתא, id est, חבורה, *societas*.

רֶפֶשׁ m. *cœnum, lutum:* וַיִּגְרְשׁוּ מֵימָיו רֶפֶשׁ וָטִיט, *et expellent aquæ ejus cœnum et lutum*, Ies. LVII. 20.

רָפַשׂ, quæ hinc sunt, vide supra in רפס.

רֶפֶת m. *bovile:* plural. וְאֵין בָּקָר בָּרְפָתִים, *et non erant boves in bovilibus*, Habac. III. 17.

רָצָא *cucurrit:* infinit. וְהַחַיּוֹת רָצוֹא, *et animalia currendo*, pro *currebant*, *excurrebant*, Ezech. I. 14. Idem est quod רוּץ.

רָצַד Pih. *dejicere*, *deprimere se;* vel, ut quidam volunt, *exsilire*, *exsultare*. Futur. לָמָּה תְּרַצְּדוּן, *ut quid dejicitis*, *humiliatis vos?* Psal. LXVIII. 17. Targum, תְּפַזּוּן, *exsilitis*, et sic alii hebræi.

רָצָה *velle*, *bene velle*; *benevolum esse*, *benevole prosequi*; *benevole accipere* vel *acceptare*; *gratum*, *acceptum esse* vel *habere*; *acquiescere*, *beneplacitum habere in aliquo*, *delectari re aliqua*. Item, *perficere*, *complere*, *absolvere*, *exsolvere*, quod in iis acquiescamus. Construitur cum accus. et præpos. בּ: quandoque cum עִם. Præter. בִּי רָצָה, *me voluit*, 1 Paral. XXVIII. 4. וְרָצֵאתִי אֶתְכֶם, *et acceptos habebo vos*; Ezech. XLIII. 27. cum א in medio, loco י. Particip. רוֹצֶה יְהוָה בְּעַמּוֹ, *benevolus est Dominus erga populum suum*, Psalm. CXLIX. 4. Participium præter. sive Pahul; רָצוּי לְרֹב אֶחָיו, *acceptus multitudini fratrum suorum*, Esth. X. 3. Constr. רְצוּי אֶחָיו, *acceptissimus fratrum suorum*, Deuter. XXXIII. 24. Futur. per apocopam, וַתִּרֶץ עִמּוֹ, *acquiescis in eo*, Psal. L. 18. עַד־יִרְצֶה כְּשָׂכִיר יוֹמוֹ, *usque dum absolverit ut mercenarius diem suum*, Job XIV. 6. יִרְצוּ אֶת־עֲוֹנָם, *accepient iniquitatem suam*, Levit. XXVI. 41, 43. id est, *pœnam iniquitatis suæ*, vel juxta Aben Esram, *absolvant et exsolvant iniquitatem suam*, datis scil. pœnis: וְאַחֲרֵיהֶם בְּפִיהֶם יִרְצוּ, *et posteri ipsorum in ore ipsorum acquiescunt*, Psalm. XLIX. 14. id est, *dicta consiliaque approbant*. Niph. præterit. נִרְצָה עֲוֹנָהּ, *acceptata est iniquitas ejus*, id est, *expiatio iniquitatis*, Ies. XL. 2. vel *absoluta*, *exsoluta est iniquitas ejus*, juxta hebræos: וְנִרְצָה לוֹ, *ut sit acceptum ipsi*, Levit. I. 4. Futur. לֹא יֵרָצֶה, *non erit acceptum*, Lev. VII. 18. Pih. fut. יְרַצּוּ דַלִּים, *gratificantur tenuibus*, *benevole habent tenues*, Job XX. 10. Hiph. וְהִרְצָת אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ, *et perficiet* (*terra*) *sabbatha sua*, Lev. XXVI. 34. juxta Aben Esram: vel, *acquiescet in sabbathis suis*. Est autem vox contracta, pro וְהִרְצְתָה, cui simile vide in גָּלָה in Hophal. Hithp. fut. וּבַמֶּה יִתְרַצֶּה זֶה אֶל־אֲדֹנָיו, *quanam in re benevolentiam conciliabit sibi iste apud dominum suum?* 1 Sam. XXIX. 4. מִתְרַצֶּה, *conciliatus*, *contentus*, Rabbinis.

רָצוֹן, m. *voluntas*, *benevolentia*, *beneplacitum*, *studium*: שְׂבַע רָצוֹן, *satur beneplacito*, Deut. XXXIII. 23. יַעֲלוּ עַל־רָצוֹן מִזְבְּחִי, *ascendent ad beneplacitum altare meum*, Ies. LX. 7. pro לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי. Constr. רְצוֹן יְרֵאָיו, *voluntatem timentium se*, Psal. CXLV. 19. Aff. חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ, *vita est in benevolentia ejus*, Psal. XXX. 6.

רָצַח *occidit*, et dicitur tantum de homine. Præter. וְרָצַח, *et occiderit*, Num. XXXV. 27. וּרְצָחוֹ נֶפֶשׁ, *et occiderit eum anima*, Deut. XXII. 26. id est, *percusserit ipsum*, *adeo ut vitam amittat*. Niph. part. הָאִשָּׁה הַנִּרְצָחָה, *mulieris occisæ*, Jud. XX. 4. Futur. אֵרָצֵחַ, *occiderer*, Proverb. XXII. 13. Pih. participium loco nominis, מְרַצֵּחַ, *occisor*, *homicida*, 2 Reg. VI. 32. Plural. מְרַצְּחִים, *homicidæ*, Ies.

I. 21. Futur. וְיָתוֹמִים יְרַצֵּחוּ, *et pupillos occidunt*, Psal. XCIV. 6. Pyh. futur. תְּרָצְּחוּ, *occidemini*, Psal. LXII. 4. et Kametz sub ר est Kametz chatuph, loco Kibbutz. Masorethæ notant, *filium Naphthali*, hoc est, *orientales Judæos*, legere תְּרַצְּחוּ per Pathach sub ר; et tunc est ex Pihel, *occidetis*.

רֶצַח, m. *occisio*, Ezech. XXI. 27. item, *gladius*, *sica*: *occisionis instrumentum*. בְּרֶצַח בְּעַצְמוֹתַי, *cum gladio in ossa mea*, scilicet *penetrant*, Psal. XLII. 11. Kimchi in Commentario scribit רצח hic significare *gladium occisoris*: Chaldæus, R. Salomon, et Aben Esra, *quasi occisio*, *transfixio* vel *vulneratio est in ossibus meis*; et ב accipiunt loco כ similitudinis. Sive hoc, sive priori modo accipiatur, comparationis nota semper subaudienda est.

רָצַע *perforavit*: præterit. וְרָצַע אֲדֹנָיו אֶת־אָזְנוֹ, *et perforabit dominus ipsius aurem ejus*, Exod. XXI. 6.

מַרְצֵעַ, m. *subula*, a *perforando* dicta, Deut. XV. 17.

רָצַף *stravit*: particip. Pahul, תּוֹכוֹ רָצוּף אַהֲבָה, *interius ejus stratum est amore*, Cant. III. 10.

רִצְפָּה, f. *pavimentum*, Ezech. XLII. 3. Item, *pruna*, *carbo*, Ies. VI. 6. Constr. עַל רִצְפַּת בַּהַט, *super pavimentum porphyreticum*, Esth. I. 6. Plur, masc. רְצָפִים, *carbones*, 1 Reg. XIX. 6.

מַרְצֶפֶת, fœm. *pavimentum*, 2 Reg. XVI. 17.

רָצַץ *quassavit*, *conquassavit*; *collisit*; *confregit*, *contrivit*, *concussit*. Præter. וְלֹא רַצּוֹתָנוּ, *neque concussisti nos*, 1 Sam. XII. 4. אֶת־מִי רַצּוֹתִי, *quem concusserim*, ver. 3. Partic. הָרֹצְצוֹת אֶבְיוֹנִים, *quæ conteritis egenos*, Amos IV. 1. Futur. וַיָּרָץ מִשָּׁם, *et concussit ea inde*, 2 Reg. XXIII. 12. וְתָרֻץ, *et confringitur*, Eccles. XII. 6. juxta Kimchium et Aben Esram. Quidam, *et excurrit*, quasi a רוּץ deductum. וְלֹא יָרוּץ, *neque quassabit*, Ies. XLII. 4. cum Schurek loco Cholem, cui simile vide in יָשׁוּד. Forte plura hinc non occurrunt: alia ergo ad רוּץ pertinebunt. Niph. præter. וְנָרֹץ, *et disrumpitur*, Eccl. XII. 6. Fut. תֵּרוֹץ, *confringeris*, Ezech. XXIX. 7. Pih. præt. כִּי־רִצַּץ, *quia quassavit*, Job XX. 19. רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי לִוְיָתָן, *conquassasti capita balænæ*, Psal. LXXIV. 14. Futur. וַיְרַצֵּץ, *et conquassabat*, 2 Par. XVI. 10. וַיְרֹצְצוּ, *et conquassaverunt*, Jud. X. 8. Hiph. futur. וַתָּרֶץ, *et confregit*, Jud. IX. 53. cum Chirek loco Sægol. Hithp. futur. וַיִּתְרֹצְצוּ, *et collidebant se*, Genes. XXV. 22.

רַץ, m. *frustum*, *fragmen*: plurale constr. בְּרַצֵּי־כָסֶף, *cum fragminibus argenti*, Psal. LXVIII. 31.

רָקַב *putridum esse*, *putrescere*: fut. לֹא־יִרְקַב, *non putrescit*, Ies. XL. 20. וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב, *nomen improborum putrescit*, Prov. X. 7.

רָקָב, m. *putredo*, Hab. III. 16. Constr. וּרְקַב עֲצָמוֹת, *et putredo ossium*, Prov. XIV. 30.

רִקָּבוֹן, m. idem, Job XLI. 18.

רָקַד *saliit*, *subsiliit*, *saltavit*. Præterit. הֶהָרִים רָקְדוּ, *montes subsilierunt*, Psal. CXIV. 4. Infin. וְעֵת רְקוֹד, *et tempus saltandi*, Eccl. III. 4. Pihel, particip. מְרַקֵּד, *saltans*, 1 Par. XV. 29. Fœminin. וּמֶרְכָּבָה מְרַקֵּדָה, *et currus saliens*, Nah. III. 2.

Futur. יִרְקֵדוּ, *salient*, Ies. XIII. 21. Hiph. futur. וַיַּרְקִידֵם, *et exsilire facit eos*, Psal. XXIX. 6.

רָקַח *condire*, *conficere unguenta*, *pigmenta* vel *condimenta*, miscendo ea artificiose, ut apothecarii solent, quasi *unguentare* vel *pigmentare* dicas. Particip. vel nomen participiale, מַעֲשֵׂה רֹקֵחַ, *opere unguentarii*, vel *apothecarii*, Exod. XXX. 25, 35. Plur. רֹקְחֵי הַמִּרְקַחַת לַבְּשָׂמִים, *unguentarii unguenti aromatum*, 1 Par. IX. 30. id est, *confectores unguenti ex aromatibus*. Futurum, יִרְקַח, *conficiet unguentum*, Exod. XXX. 33. Pyh. part. מְרֻקָּחִים, *confecta*, 2 Par. XVI. 14. Hiph. inf. הַרְקַח הַמֶּרְקָחָה, *conficiendo confecturam*, Ezech. XXIV. 10. Quidam per imperativum explicant.

רֹקַח, m. *unguentum*, *pigmentum*, Exod: XXX. 25, 35.

רִקּוּחַ, masc. idem: plur. רִקֻּחַיִךְ, *unguenta tua*, Ies. LVII. 9.

רַקָּח, m. *unguentarius*, *pigmentarius*, *apothecarius*: plur. בֶּן־הָרַקָּחִים, *filius cujusdam e pigmentariis*, Neh. III. 8. Fœm. לְרַקָּחוֹת, *in unguentarias*, 1 Sam. VIII. 13.

רֶקַח, m. *conditura*: אַשְׁקְךָ מִיַּיִן הָרֶקַח, *propinabo tibi de vino conditurae*, Cant. VIII. 2.

מֶרְקָחָה, f. *unguentatio*, *conditura*, *pigmentum*, Ezech. XXIV. 10. Plur. masc. מֶרְקָחִים, *pigmenta*, Cant. V. 13.

מִרְקַחַת, f. *unguentum*, 1 Par. IX. 30.

רָקַם *acupingere*, *arte* scilicet vel *opere phrygionico*. Participium loco nominis, מַעֲשֵׂה רֹקֵם, *opere acupictoris* vel *phrygiano*, Exod. XXVI. 36. et XXXV. 35. Vide חֹשֵׁב in nomine חָשַׁב. Pyh. præter. רֻקַּמְתִּי, *depictus*, *artificiose confectus sum*, Psal. CXXXIX. 15. metaphora ab *acupictoribus*, ad formationem corporis humani in utero materno, traducta.

רִקְמָה, f. *acupictum*, *opus phrygionicum*, Jud. V. 30. Dual. רִקְמָתַיִם, *bis phrygionicum*, *utraque parte figuratum*, ibidem.

רְקָמוֹת, f. pl. *vestes phrygionicæ*, Psal. XLV. 15.

רָקַע *expandit*, *dispandit*, *extendit*, *diduxit*; item, *plausit*, *percussit*, locutione ab iis deducta, quæ *tundendo* et *percutiendo distenduntur*, ut pavimenta lutea. Particip. רֹקַע הָאָרֶץ, *expandens terram*, Ies. XLII. 5. Infin. וְרִקְעֲךָ בְּרֶגֶל, *et plaudere te pede*, Ezech. XXV. 6. id est, *eo quod complodis*, *plaudis*. Imper. וּרְקַע, *et plaude*, Ezech. VI. 11. Fut. אֶרְקָעֵם, *dispandam eos*, 2 Sam. XXII. 43. Pih. fut. וַיְרַקְּעוּ אֶת־פַּחֵי הַזָּהָב, *et diduxerunt*, *extenderunt bracteas auri*, Exod. XXXIX. 3. Pyh. part. כֶּסֶף מְרֻקָּע, *argentum ductum*, Jerem. X. 6. Hiph. futur. תַּרְקִיעַ, *expandes*, Job XXXVII. 18.

רָקִיעַ, m. *expansum*, *cæli* scil. *in latum diductio* et *extensio*, quod græci dixerunt στερέωμα, latini *firmamentum*, Gen. I. 6. Constr. רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם, *expansi cælorum*, ver. 20. Hebræi *septem firmamenta* enumerant. Vide R. Salomonem ad Psal. XIX. 7.

רִקֻּעִים, m. pl. *diductiones*: constr. רִקֻּעֵי פַחִים, *diductiones bractearum*, Num. XVII. 3. id est, *laminas ductiles*.

רָקַק *spuere*, *despuere*, quod ab affini verbo יָרַק mutuatur. Fut. יָרֹק, *despuerit*, Levit. XV. 8. Ex Hiphil quidam deducunt, אֲרִיקֵם, *friabo*, *ex-*

tenuabo eos, Psalm. XVIII. 43. ut Daghesch in vocalem longam diductum sit. Aben Esra scribit esse ex significato nominis sequentis רַקּוֹת, *tenues*. R. Salomon, כטיח הנרוק שאינו עב, *sicut cæmentum tenue, quod non est crassum*. Erit ergo רקק, *attenuare, tenue reddere*, et *spuendi* significatum ex nomine efformatum. Vide supra in ריק.

רֹק, m. *sputum, saliva*. Job XXX. 10. Affix. עַד־בִּלְעִי רֻקִּי, *donec deglutiam sputum meum*, Job VII. 19.

רַק, *tantum, tantummodo, dumtaxat*, particula *extenuandi*. Gen. XX. 11. et XIX. 8. הֲרַק אַךְ, *an tantummodo dumtaxat?* Num. XII. 2. pleonasmus ad magis extenuandum; vide אַךְ.

רַקָּה, fœm. *tenuis*, unde plurale, רַקּוֹת בָּשָׂר, *tenues carne*, Gen. XLI. 19. הַפָּרוֹת הָרַקּוֹת, *vaccæ tenues*, ver. 20.

רַקָּה, f. *tempus*, pars capitis: aff. רַקָּתוֹ, *tempora ejus*, Jud. V. 26. בְּרַקָּתוֹ, *in tempora ejus*, Jud. IV. 21.

רָקִיק, m. *laganum*, placenta *tenuis*, Exod. XXIX. 23. Plurale construct. וּרְקִיקֵי מַצּוֹת, *et lagana azymorum*, id est, *azyma*, ver. 2. Apud Rabbinos, *tenue, transparens, pellucidum, diaphanum*.

רשה רְשְׁיוֹן, m. *facultas, licentia*, Esr. III. 7. pro quo Rabbini dicunt רְשׁוּת.

רְשַׁם Chald. *exaravit, consignavit*. Præt. רְשַׁם כְּתָבָא, *consignavit scripturam*, Dan. VI. 10. הֲלָא אֱסָר רְשַׁמְתָּ, *nonne edictum exarasti?* ver. 13. Part. Pehil sive præt. רְשִׁים, *exaratum*, ver. 11. Fut. וְתִרְשֻׁם, *et consignabis*, ver. 9. Hebraice partic. Pahul; רָשׁוּם, *exaratum*, Dan. X. 21.

רוֹשֶׁם, *descriptio, annotatio, nota, signatura*, apud Rabbinos.

רָשַׁע *improbum esse, improbe se gerere, improbe agere* vel *facere*. Construitur absolute, et bis cum præpositione מִן. Præt. וְלֹא רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי, *neque improbe egi a Deo meo*, 2 Sam. XXII. 22. Psal. XVIII. 22. id est, *defeci* vel *averti me per improbitatem a Deo meo*. Nam, הרשע הוא הנטייה מדבר הראוי והצדק ההליכה בדרך הראוי, id est, *improbitas est declinatio ab eo quod decet et justum est; et probitas est incessus in via recta et convenienti*, scribit hic R. Levi. אִם־רָשַׁעְתִּי, *si improbus sim*, Job X. 15. Hiph. הִרְשִׁיעַ, *improbum fecit* seu *pronunciavit, improbavit, damnavit, condemnavit*: et interdum, *improbe agere*. Item, *inquietavit, exagitavit*. Præterit. הוּא הִרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת, *ipse improbe egit faciendo*, 2 Par. XX. 35. id est, *impiissime se gessit*: וְהִרְשִׁיעוּ אֶת־הָרָשָׁע, *et improbum pronunciabunt eum qui improbus est*, Deut. XXV. 1. Particip. plur. constr. מַרְשִׁיעֵי בְרִית, *improbe agentes fœderis*, id est, in vel *contra fœdus*, Dan. XI. 32. Fut. יַרְשִׁיעַ, *inquietabat*, 1 Sam. XIV. 47. וְהוּא יַשְׁקִט וּמִי יַרְשִׁעַ, *ipso tranquillante, quis inquietabit?* Job XXXIV. 29.

רָשָׁע, m. *improbus*, ἀσεβής, Gen. XVIII. 23. Plur. בַּעֲצַת רְשָׁעִים, *in consilio improborum*, Psal. I. 1. ubi Aben Esra scribit, improbos sic dictos, quasi *inquietos*, qui numquam in eadem constitutione permanent, juxta illud: *et improbi sunt ut mare propulsum*, Ies. LVII. 20. et juxta præcedentia duo loca, ubi *inquietare* significat, quasi hæc sit prima verbi significatio. At hæc inquietudo potius est effectum improbitatis sive

aversionis a Deo ejusque verbo, et provenit ab eo spiritu, qui eos agitavit, ut a Deo declinarent. מֵרְשָׁעִים יֵצֵא־רֶשַׁע, *ab improbis egreditur improbitas*, 1 Sam. XXIV. 14. Constr. רִשְׁעֵי־אָרֶץ, *improbi terræ*, Psalm. LXXV. 9. Fœmin. רְשָׁעָה, *improba*, Ezech. III. 18.

רֶשַׁע, masc. *improbitas*, ut paulo ante: aff. וְאֶל־רִשְׁעוֹ, *et ad improbitatem ejus*, Deuter. IX. 27. Fœmin. רִשְׁעָה, idem, Ies. IX. 17. Constr. וְרִשְׁעַת הָרָשָׁע, *et improbitas improbi*, Ezech. XVIII. 20.

מִרְשַׁעַת, f. *improba*, *improbe se gerens*, 2 Par. XXIV. 7. Habet vim participii.

רֶשֶׁף m. *pruna ignita*, *scintilla*; metaphorice, *anthrax*, *inflammatio* vel *morbus ardens*: וּלְחֻמֵי רֶשֶׁף, *et exesi anthrace*, Deuter. XXXII. 24. Sic Hab. III. 5. וּבְנֵי רֶשֶׁף *et filii prunæ*, id est, *scintillæ*, Job V. 7 Plur. לָרְשָׁפִים, *prunis ignitis*, Ps. LXXVIII. 48. Constr. רִשְׁפֵי־קָשֶׁת, *scintillas arcus*, Psal. LXXVI. 4. id est, *scintillantes sagittas*. Aff. רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ, *prunæ ejus prunæ ignis sunt*, Cant. VIII. 6.

רשש Pyh. רֻשַּׁשׁ, *depauperari*. Præterit. רֻשַּׁשְׁנוּ, *depauperati sumus*, Malach. I. 4. Convenit cum רוּשׁ; ubi vide reliqua, quæ hinc esse possint.

רֶשֶׁת f. *rete*, Psalm. LVII. 7. וְרֶשֶׁת פְּרוּשָׂה, *et rete expansum*, Hos. V. 1. Aff. וְרִשְׁתּוֹ, *et rete illius*, Psalm XXXV. 8. Quidam deducunt a יָרַשׁ, quod capta *possideat* et *retineat*.

רִתַּח Pih. *fervefecit*. Imperat. רַתַּח רְתָחֶיהָ, *fervefac fervefactiones ejus*, Ezech. XXIV. id est, *fac ut vehementer ferveant*. Pyh. præterit. מֵעַי רֻתְּחוּ, *viscera mea effervefacta sunt*, Job XXX. 27. Hiph. futur. יַרְתִּיחַ כַּסִּיר מְצוּלָה, *fervefacit tamquam ollam*, *profundum*. Job XLI. 23.

רְתָחִים, m. pl. *ebullitiones*; *fervefactiones*. Aff. רְתָחֶיהָ, ut paulo ante.

רָתַם *ligavit*, *junxit*: imper. רְתֹם הַמֶּרְכָּבָה, *liga* vel *junge currum*, Mich. I. 13.

רֹתֶם, c. *juniperus*: תַּחַת רֹתֶם אֶחָד, *sub junipero quadam*; 1 Reg. XIX. 5. et versu 4. fœmininum est. Plur. רְתָמִים, *juniperi*, Job XXX. 4.

רתק Niph. נִרְתַּק, *concatenari*, *catenis jungi* aut *vinciri*. Futur. יֵרָתֵק, *concatenetur*, *catenæ instar jungatur*, Eccles. XII. 6. sic Masorethæ legendum tradunt pro יִרְחַק, *procul amoveatur*, ut in textu scriptum est. Tales voces observatæ sunt *undecim*, quæ leguntur per ת, et non sunt scriptæ per ת: vide Masoram. Pyh. præt. רֻתְּקוּ, *concatenati*, *vincti sunt compedibus*, Nah. III. 10.

רַתּוֹק, m. *catena*: *funis*, Ezech. VII. 23. Plur. בְּרַתִּיקוֹת, *catenis* (*auri*), 1 Reg. VI. 21. Scribitur per י, sed legitur per ו.

רַתֻּקוֹת, f. pl. idem, Ies. XL. 19.

רְתֵת m. *tremor*, Hos. XIII. 1. proprie chaldaicum est: nam pro hebræo רַעַד, in Targum est רַתִּיתָא, Exod. XV. 15.

ש

שָׁאַב *hausit*: præt. וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם, *et haurietis aquas*, Ies. XII. 3. Infinit. לִשְׁאֹב מָיִם, *ad hauriendum aquas*, Gen. XXIV. 13.

מַשְׁאַבִּים, m. pl. *haustra*, juxta quosdam: R. Salomon vult esse *loca ubi hauriuntur aquæ*, Jud. V. 11.

שָׁאַג *rugiit*, leonum proprium, sed aliis etiam per metaphoram accommodatur. Præt. אַרְיֵה שָׁאָג, *leo rugit*, Amos III. 8. שָׁאֲגוּ צֹרְרֶיךָ, *rugierunt hostes tui*, Psal. LXXIV. 4.

שְׁאָגָה, fœm. *rugitus*, Ies. V. 29. Constr. שַׁאֲגַת כְּפִירִים, *rugitus leonum*, Zach. XI. 3. Aff. דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי, *verba rugitus mei*, Psal. XXII. 2.

שָׁאָה *vastari*, proprie *cum tumultu*, *fragore* et *irruptione*: inde est, *tumultuari*. Præt. שָׁאוּ עָרִים, (*donec*) *vastentur urbes*, Ies. VI. 11. Niph. futur. תִּשָּׁאֶה שְׁמָמָה, *vastata sit desolatione*, ibid. יִשָּׁאוּן, *tumultuantur*, Ies. XVII. 12. Hiph. infinit. לְהַשְׁאוֹת, *ad vastandum*, Ies. XXXVII. 26. Contractum hinc, לַהְשׁוֹת, 2 Reg. XIX. 25. quod juxta Masorethas legendum, ut præcedens. In Hithp. *stupere*, *obstupescere*: metaphorice ad animum relatum, quasi *animo vastari*. Partic. וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאֵה לָהּ, *et vir ille stupens erat*, *stupebat ipsi*, id est, *de* vel *super ea*, Gen. XXIV. 21. Similis usus est verbi שָׁמַם, quod vide illic.

שׁוֹאָה, fœm. *vastatio tumultuosa*, *vastitas*, *vastum*: שׁוֹאָה וּמְשׁוֹאָה, *vastationem et pervastationem*, id est, *in locum vastissimum*, Job XXX. 3. Constr. וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים, *et a vastatione improborum*, Prov. III. 25.

שְׁאִיָּה, f. *vastatio*, Ies. XXIV. 12.

שֵׁאת, f. idem, Thren. III. 47.

שׁוֹאִים, m. pl. *vastationes*: affix. מִשֹּׁאֵיהֶם, *a vastationibus* sive *tumultuationibus ipsorum*, Psal. XXXV. 17.

שָׁאוֹן, m. *tumultuatio*, *tumultus*, *strepitus*: קוֹל שָׁאוֹן, *voce tumultus*, id est, *tumultuosa*, Ies. LXVI. 6. Construct. שְׁאוֹן יַמִּים שְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם, *strepitum marium*, *strepitum fluctuum eorum*, Psalm. LXV. 8. Aff. וּשְׁאוֹנָהּ, *et tumultuatio ejus*, Ies. V. 14.

שַׁאֲנָן, m. idem: aff. וְשַׁאֲנַנְךָ, *et tumultuatio tua*, 2 Reg. XIX. 28. Sic Chaldæus, אִתְרְגָשׁוּתָךְ: et Kimchi deducit a שָׁאוֹן, per geminationem literæ נ, ad *vehementem tumultuationem* designandam. Vide etiam שׁאן.

מְשׁוֹאָה, f. *devastatio*, *pervastatum*, Job XXX. 3.

מַשָּׁאוֹן, m. *vastitas*, *solitudo vasta*: תִּכַּסֶּה שִׂנְאָה בְּמַשָּׁאוֹן, *legitur odium in solitudine*, (*sed relegitur malitia ejus in cætu* id est, *publice*), Prov. XXVI. 26. Vide et נָשָׁא.

מְשׁוּאוֹם. מַשּׁאוֹת, f. pl. *vastitates*, Psalm. LXXIII. 18. et LXXIV. 3. Significatione quidem huc pertinet, ut Aben Esra refert, sed propter Daghesch est quasi a נָשָׁא.

תְּשֻׁאוֹת. תְּשֻׁאוֹת, f. pl. *fragores*, *exclamationes*, *fragosi clamores*, *tu-*

multuationes: תְּשֻׁאוֹת נוֹגֵשׂ, *fragosi clamores exactoris*, Job XXXIX. 7. תְּשֻׁאוֹת חֵן חֵן לָהּ, *acclamationes gratiæ*, *gratiæ ei sunt*, Zach. IV. 7. Phrasis in familiaribus Judæorum scriptis usitatissima, quando summas alicui gratias agere volunt. Habet autem hoc nomen formam ex ordine quiescentium secunda, quasi a שׁוּא, sed significatione ad hanc radicem pertinet.

שָׁאַט, שְׁאָט, שָׁאֹט, *depopulari*, *spernere*. Verbum est irregulare, origine chaldaicum: nam שׁוּט, chaldæis usurpatur pro hebræo בָּזָה, *sprevit*, *contempsit*, Psalm. XV. 4. et Genes. XXV. 34. in utroque Targum, Jonathanis, scil. et Onkeli. Habet א quiescens, uno tantum loco excepto, quasi protractionis sit (ut hebræi loquuntur), et thema habeat שׁוּט ex ordine quiescentium secunda, sitque א loco mediæ quiescentis ו, imitatione chaldæorum. Sic קוּם et רוּם quandoque in medio habent א. Vide illic. Particip. הַשָּׁאטִים אֹתָם, *qui depopulentur eos*, Ezech. XXVIII. 24. Chaldæus, דְּבָזְזִין, *qui diripiunt eos*. הַשָּׁטִים, vide in שׁוּט. Fœm. הַשָּׁאטוֹת אוֹתָךְ, *quæ depopulantur*, *prædantur te*, Ezech. XVI. 57. juxta Kimchium: Chaldæus et R. Salomon, *quæ spernunt te*.

שְׁאָט, m. *contemptus*, vel *depopulatio*: בִּשְׁאָט בְּנֶפֶשׁ, *cum contemptu in animo*, Ezech. XXV. 15. id est, *summo* et *ignominioso contemptu*, vel *depopulatione*. Sic בִּשְׁאָט נֶפֶשׁ, Ezech. XXXVI. 5. Aff. בְּכָל־שָׁאטֵךְ בְּנֶפֶשׁ, *in toto contemptu tuo ex animo*, Ezech. XXV. 6. Chaldæus tribus hisce posterioribus locis, צְפוּת, *lætitiam*, transfert.

שָׁאַל שָׁאֵל, *rogavit*, *interrogavit*, *petiit*, *expetiit*; *consuluit*, *quæsivit*, *requisivit*, *percunctatus est*. Item, *mendicavit*. Construitur cum accusativo, et præpos. מִן, מֵאֵת, et לְ. Præt. שָׁאַל אֶת־עֲבָדָיו, *interrogaverat servos suos*, Gen. XLIV. 19. חַיִּים שָׁאַל מִמְּךָ, *vitam petiit a te*, Psalm. XXI. 5. וְשָׁאַל לוֹ, *ut consulat illum*, Numer. XXVII. 21. וְשָׁאַל בַּקָּצִיר, *et mendicat in æstate*, Prov. XX. 4. וּשְׁאֵלֵךְ, *et rogaverit te*, Jud. IV. 20. quod est, ex terminatione Tzere. וְשָׁאֲלוּ לְךָ לְשָׁלוֹם, *et interrogabunt te pacis*, hoc est, *valetudinis causa*, 1 Sam. X. 4. id est, *pacifice te salutabunt*: vide 1 Sam. XXV. 5. et 2 Sam. VIII. 10. Chald. præt. לָא שְׁאֵל לְכָל־חַרְטֹּם, *non petiit ab ullo mago*, Dan. II. 10. אֱדַיִן שְׁאֵלְנָא, *tunc interrogavimus*, Esr. V. 9. Futur. כָּל־דִּי יִשְׁאֲלֶנְכוֹן, *quidquid postulaverit*, Esr. VII. 21. cum נ epenthetico. Niph. נִשְׁאַל, *exorari*, *precibus obtinere*. Præter. cum infinitivo, נִשְׁאֹל נִשְׁאַל מֵעִמָּדִי, *expetendo expetivit* (*David*) *a me*, 1 Sam. XX. 28. id est, *obnixe petiit a me*, et *obtinuit*. Similem formam vide in שׁלח נִשְׁאַלְתִּי מִן־הַמֶּלֶךְ, *precibus obtinui a rege*, Nehem. XIII. 6. Pih. præt. וְשִׁאֲלוּ, *et petant*, id est, *mendicent*, Psalm. CIX. 10. Futur. שָׁאוֹל יְשָׁאֲלוּ, *interrogando interrogabunt*, 2 Sam. XX. 18. Hiph. הִשְׁאִיל, *mutuavit*, *commodato dedit petenti*. Præt. וְהִשְׁאִלְתִּיהוּ לַיהוָה, *et mutuo eum Domino*, 1 Sam. I. 28. id est, *quem precario ab ipso acceperam*, *nunc rursus ipsi sisto et consecro*, *ut ipsius minister sit*. Fut. וַיַּשְׁאִלוּם, *et commodato dederunt ipsis petentibus*, Exod. XII. 36. Hoph. הוּשְׁאָל, *commodatum*; apud Rabbinos.

שְׁאוֹל, c. *sepulcrum*, *infernus*. Se-

pulcrum autem sic a *petendo* et *postulando* dictum, quod ore hiante et dilatato, (Ies. V. 14. Habac. II. 5.) repleri *expetat;* unde et *insatiabile* dictum, Prov. XXVII. 20. et XXX. 16. Significat autem in genere locum corporum humanorum post mortem, unde communiter pro *sepulcro*, interdum etiam pro *inferno* ponitur. Dicitur etiam de *loco infimo*, qui *altissimo* opponitur, Job XI. 8. Masculinum, עָרוֹם שְׁאוֹל; *nudum est sepulcrum*, Job XXVI. 6. id est, *abditissima et intima* terræ pars, juxta Aben Esram; vel מַרְכֵּז הָאָרֶץ, *centrum ipsius terræ* (*ipsi in aperto et propatulo est*). Fœmininum, הִרְחִיבָה שְׁאוֹל נַפְשָׁהּ, *dilatat sepulcrum animam suam*, id est, *seipsum*, Ies. V. 14. Cum ה paragogico, לִשְׁאוֹלָה, *in sepulcrum usque*, Psalm. IX. 18. Et sic cum accentu in ultima præter morem, שְׁאֹלָה, *in sepulcrum*, Gen. XXXVII. 35.

שְׁאֵלָה, f. *petitio:* שְׁאֵלָה אַחַת, *petitionem unam (ego peto a te)*, 1 Reg. II. 16. Affix. אֶת־שְׁאֵלָתִי, *petitionem meam*, 1 Sam. I. 27. Hinc contractum, יִתֵּן אֶת־שֵׁלָתֵךְ, *det petitionem tuam*, 1 Sam. I. 17. Et aliter, תָּבוֹא שְׁאֵלָתִי, *eveniat petitio mea*, Job VI. 8. Chald. שְׁאֵלְתָא, f. *petitio, postulatum*, Dan. IV. 14. Apud Rabbinos etiam est, *quæstio*, *interrogatio*, *metaphora:* ה׳ הַשְּׁאֵלָה. *He interrogationis;* עַל דֶּרֶךְ הַשְּׁאֵלָה, *per modum interrogationis*, vel, *per metaphoram.*

מִשְׁאָלוֹת, f. pl. *petitiones:* affix. כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ, *omnes petitiones tuas*, Psalm. XX. 6.

שאן Pih. geminata tertia radicali. שַׁאֲנַן, *tranquillum esse, tranquille agere*. Praeter. שַׁאֲנַן מוֹאָב, *tranquillus fuit Moab*, Jer. XLVIII. 11. שַׁאֲנַן מִפַּחַד רָעָה, *tranquillus erit a timore mali*, Proverb. I. 33. שַׁאֲנָנוּ, *tranquille agent*, Job III. 18.

שַׁאֲנָן, m. *tranquillus:* נָוֶה שַׁאֲנָן, *habitaculum tranquillum*, Ies. XXXIII. 20. Aff. וְשַׁאֲנַנְךָ, *et tranquillitas tua*, 2 Reg. XIX. 28. id est, *insolentia*, *ferocia*, quam *tranquillitas* tibi parit. Vide et שאה. Plural. הוֹי הַשַּׁאֲנַנִּים, *væ tranquillis* (*in Tzione*), Amos VI. 1. Fœm. נָשִׁים שַׁאֲנַנּוֹת, *mulieres tranquillæ*, Ies. XXXII. 9.

שַׁלְאֲנָן, m. *tranquillissimus*, Job. XXI. 23. cum epenthesi ל, vel potius (ut Kimchi scribit in libro Radicum), est vox composita ex שָׁלֵו et שַׁאֲנָן. et notatur eo *summe tranquillus*, id est, *tranquillissimus*.

שָׁאַף *hausit*, proprie aerem vel ventum; *anhelavit, adspiravit;* metaphorice, *absorbuit*, *deglutivit*. Præter. וְשָׁאַף, *et exhaurit*, *absorbet*, Job V. 5. Scribitur cum ו, sed legitur per ר. שְׁאָפַנִי, *absorbet me*, *anhelus persequitur ad deglutiendum me*, Psalm. LVI. 2. שָׁאֲפוּ רוּחַ, *haurient ventum*, Jerem. XIV. 6. Particip. וְאֶל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף, *et ad locum suum anhelat*, Eccl. I. 5.

שָׁאַר *reliquum esse*, *superesse*. Præter. עוֹד שָׁאַר, *adhuc reliquus est* (*minimus*), 1 Sam. XVI. 11. Niph. נִשְׁאַר, *reliquum*, *residuum esse* vel *fieri*, *relinqui:* *superstitem manere*, *remanere*, *superesse*. Frequenter construitur cum præpos. ב, quæ quandoque per *e*, *ex*, explicanda est. Præter. וְהוּא לְבַדּוֹ נִשְׁאָר, *et ipse solus est relictus*, Genes. XLII. 38. cum Kametz propter pausam. Anomalum cum epenthesi א. וְנֵאשְׁאַר אֲנִי, *et reliquus fui ego*, Ezech. IX. 8. pro נִשְׁאַרְתִּי. Kimchi in commentario scribit esse compositum ex præterito

Niphal et ex futuro Kal, quasi dicere propheta voluerit: *cum ego, percutientibus illis, videre vellem*, מִי נִשְׁאַר, *quis reliquus maneret; animadverti*, כִּי אֶשָּׁאֵר אֲנִי, *quod ego tantum reliquus essem*. Non dissimile vide in שָׂחָה in Hithpahel. וְלֹא נִשְׁאֲרוּ־בָם, *neque relicti sunt in eis*. id est, *ex eis, duo pariter*, 1 Sam. XI. 11. Hiph. הִשְׁאִיר, *reliquit; reliquum, residuum, superstitem fecit* vel *reliquit*: Præter. הִשְׁאִירוּ־לוֹ, *reliquerunt ei superstitem*, Num. XXI. 35. וְהִשְׁאִיר אַחֲרָיו בְּרָכָה, *et relinquat post se benedictionem*, Joel II. 14. Futur. וְלֹא־נַשְׁאֵר בָּהֶם אִישׁ, *ut non reliquum faciamus ex eis quemquam*, 1 Sam. XIV. 36.

שְׁאָר, m. *reliquus, reliquum, residuum, reliquiæ*. In constructione non mutatur. וּשְׁאָר עֵץ, *et reliqua ligna*, Ies. X. 19. וּשְׁאָר, *et residuum*, Ies. XIV. 22. וּשְׁאָר רוּחַ לוֹ, *et (nonne) residuum spiritus ipsi?* Mal. II. 15. Vide hic Rabbi Salomonem. Chald. עִם־שְׁאָר חַכִּימֵי, *cum reliquis sapientibus* (*Babyloniæ*), Dan. II. 18. וּשְׁאָרָא, *et residuum*, Dan VII. 7.

שְׁאֵר; m. *caro*, et generaliter, *alimentum*: item, *propinquus, propinqua*, de *eadem carne* existens, nempe *consanguineus*; et sic eodem genere de utroque sexu dicitur. אָכְלוּ שְׁאֵר עַמִּי, *comedunt carnem populi mei*, Mich. III. 3. אֶל־כָּל־שְׁאֵר, *ad omnem propinquum* (*carnis suæ*), Lev. XVIII. 6. שְׁאֵר אָבִיךָ, *propinqua patris tui est*, ver. 12. Aff. לִשְׁאֵרוֹ, *propinqua ejus*, Num. XXVII. 11. שְׁאֵרָהּ, *alimentum ejus*, Exod. XXI. 10. וּשְׁאֵרֶךָ, *et corpus tuum*, Prov. V. 11. Sic reddunt propter præcedens nomen *carnis*, cui synonymum est.

שַׁאֲרָה, fœm. *propinquitas*. שַׁאֲרָה הֵנָּה, *propinquitas sunt*, Lev. XVIII. 17. id est, *propinquæ una alteri*.

שְׁאֵרִית, f. *residuum, reliquiæ*. Semel scribitur contracte absque א. שֵׁרִית, 1 Par. XII. 38. Aff. וּשְׁאֵרִיתוֹ, *et residuum ejus*, Ies. XLIV. 17. Contracte ut ante, שֵׁרוּתִךָ, *residuum tuum*, Jer. XV. 11. Scribitur cum ו, sed legendum per י juxta Masorethas: Chirek autem sub ת est loco Sægol, pro שֵׁרִיתֶךָ. Simile vide in פּוּץ, inter nomina.

מִשְׁאֶרֶת, fœm. *mactra*. Cum aff. וּמִשְׁאַרְתֶּךָ, *et* (*benedicta*) *mactra tua*, Deut. XXVIII. 5. Plur. וּבְמִשְׁאֲרוֹתֶיךָ, *et in mactras tuas*, Exod. VII. 28.

שְׂאֹר m. *fermentum*: תַּשְׁבִּיתוּ שְׂאֹר מִבָּתֵּיכֶם, *amovebitis fermentum e domibus vestris*, Exod. XII. 15.

שְׁבָב m. *fragmentum*: plurale, שְׁבָבִים, *fragmenta*, Hos. VIII. 6. Verbum שָׁבַב, *frangere*, apud Talmudicos usitatum est.

שְׁבִיב, m. *scintilla*, quasi *fragmen ignis dicta*, Job XVIII. 5: Chald. שְׁבִיבָא דִּי נוּרָא, *scintilla* vel *flamma ignis*, Dan. III. 22. Plurale, שְׁבִיבִין דִּי־נוּר, *scintillæ ignis*, Dan. VII. 9.

שָׁבָה *captivum cepit, duxit, abduxit, deportavit, fecit, tenuit, detinuit*. Præterit. אֲשֶׁר־שָׁבָה, *quem captivum abduxit*, Jerem. XLI. 14. שָׁבִיתָ שֶּׁבִי, *captivam duxisti captivitatem*, Psalm. LXVIII. 19. Part. שֹׁבִים לְשֹׁבֵיהֶם, *captivos capient captivantes ipsos*, Ies. XIV. 2. Futur. per apocopam, וַיִּשְׁבְּ מִמֶּנּוּ שֶׁבִי, *et captivam fecit ex eo captivam turbam*, Numer. XXI. 1. Niph. præter. כִּי נִשְׁבָּה, *quod capti-*

vus abduceretur, Gen. XIV. 14. נִשְׁבּוּ, *capti essent*, 1 Sam. XXX. 3.

שְׁבוֹ, m. *achates*, lapis pretiosus, Exod. XXVIII. 19. Judæis germanis *topazius* est.

שְׁבִי. m. *captivitas*, *captiva turba*, *captivorum multitudo*. שְׁבִי צַדִּיק, *captiva turba justi*, Ies. XLIX. 24. בַּשְּׁבִי יֵלֵכוּ, *in captivitatem ibunt*, Jer. XXII. 22. Aff. מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם, *de terra captivitatis ipsorum*, Jerem. XLVI. 27. Cum Sægol sub שׁ, שֶׁבְיֵךְ, *captivitatem tuam*, Jud. V. 12.

שְׁבִיָּה, f. *captiva*, Ies. LII. 2.

שִׁבְיָה, f. *captivitas*, ut ante, 2 Par. XXVIII. 5.

שִׁיבָה, f. idem. Constr. שִׁיבַת צִיּוֹן, *captivam multitudinem Tzionis*, Psal. CXXVI. 1. Formam habet a שׁוּב, quasi *reducem captivam turbam* dicas. Aliam significationem vide in יָשַׁב.

שְׁבִית, f. *captivitas*, Numer. XXI 29. Affix. אֶת־שְׁבִיתֵנוּ, *captivitatem nostram*, Psal. CXXVI. 4. Scribitur cum ך, sed legitur per י. Plurale cum aff. שְׁבִיתַיִךְ, *captivitatum tuarum*, id est, *multitudinis captivorum tuorum*, Ezech. XVI. 53.

שְׁבוּת, f. idem, Jerem. XXX. 3. Affix. אֶת־שְׁבוּתְךָ, *captivitatem tuam*, Deut. XXX. 3. Quædam scribuntur per י in medio, sed legenda per ך; שְׁבִיתֵךְ, *captivitatem tuam*, Thren. II. 14.

שִׁבַּח Pih. *laudavit*, *laudibus celebravit*: item, *repressit*, *compescuit*. Præter. וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי, *et laudavi ego* (*lætitiam*), Eccles. VIII. 15. Futur. תְּשַׁבְּחֵם, *reprimis illos* (*fluctus*), Psal. LXXXIX. 10. et sic Prov. XXIX. 11. Chald. præter. שַׁבַּחְתָּ, *laudasti*, Dan. V. 23. וּלְחַי עָלְמָא שַׁבְּחֵת, *et vicentem in perpetuum laudavi*, Dan. IV. 31. וְשַׁבַּחוּ לֵאלָהֵי דַהֲבָא, *et laudabant Deos aureos*, Dan. V. 4. Particip. מְשַׁבַּח, *laudo*, etc. לְמֶלֶךְ שְׁמַיָּא, *regem cælorum*, Dan. IV. 34. ubi notanda constructio cum dativo. Hiph. particip. מַשְׁבִּיחַ שְׁאוֹן יַמִּים, *compescens strepitum marium*, Psalm. LXV. 8. Hithp. infinitiv. לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ, *ad laudationibus commendandum nos in laude tua*, Psalm. CVI. 47.

שַׁבֵּחַ, masc. *laudans*, vim et usum habet participii: וְשַׁבֵּחַ אֲנִי אֶת־הַמֵּתִים, *et laudabam ego mortuos*, Eccl. IV. 2.

שֶׁבַח, m. *laus*, apud Rabbinos usitatissimum.

שֵׁבֶט c. sed m. sæpius, *virga*, *baculus*, Exod. XXI. 20. Proverb. X. 13. *sceptrum*: לֹא־יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה, *non recedet sceptrum de Jehuda*, Gen. XLIX. 10. id est, *reges* et *regia auctoritas*, juxta triplex Targum, et hebræos veteres Talmudicos, (cod. Sanhedrin cap. 1. fol. 5. et cod. Horajoth cap. 3. fol. 11.) ac recentiores, Kimchium, R. Salomonem, Aben Esram, R. Abrahamum hispanum, R. Tanchuma, R. Bechai, R. Mosche ben Nachman, R. Jitzchack ben Arama, Chaskuni sive R. Chiskia, quos ego vidi; unde frustra sunt, qui aliter interpretantur. Item, *tribus*, Deut. XVIII. 1. *stylus*, *calamus*: מֹשְׁכִים בְּשֵׁבֶט סֹפֵר, *trahentes stylo scribæ*, Jud. V. 14. id est, *scribentes* בְּקוּלְמוּס, *calamo scriptorio*, ut Chaldæus transfert; estque periphrasis poetica *scribarum*, sive *doctorum* et *sapientum*. שֵׁבֶט מֹאֶסֶת, *virga spernens*, Ezech. XXI. 15. ubi fœmininum est. Aff. שִׁבְטוֹ, *virgam suam*, Prov. XIII. 24. Plurale, שְׁבָטִים, *tribus*,

Jos. XVIII. 2. *tela, spicula*, 2 Sam. XVIII. 14. Constr. שִׁבְטֵי, *tribus* (*filiorum Israel*), Jos. IV. 8. Aff. בִּשְׁבָטָיו, *in tribubus ejus*, Psalm. CV. 37. Chald. לְמִנְיָן שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל, *secundum numerum tribuum Israelis*, Esr. VI. 17.

שְׁבָט, m. *Schebhat*, nomen mensis *undecimi*, respondentis *Januario* nostro, Zach. I. 7.

* שׂבך, quæ hinc esse possint vide in סָבַךְ.

שׁבל שְׁבִיל, masc. *semita: via.* Affix. וּשְׁבִילְיךָ, *et semita tua*, Psalm. LXXVII. 20. ubi legendum juxta Masorethas, שְׁבִילְךָ. Plur. construct. שְׁבִילֵי עוֹלָם, *semitæ seculi*, Jerem. XVIII. 15.

שֹׁבֶל, mascul. idem: חֶשְׂפִּי־שֹׁבֶל, *denuda* (*pedes*) *ad semitam*, Ies. XLVII. 2. Vide et XX. 2.

שִׁבֹּלֶת, f. *spica*, Job XXIV. 24. Item, *fluxus*, *fluentum*, Psalm. LXIX. 3, 16. Plural. fœm. sub terminatione masculina, שִׁבֳּלִים דַּקּוֹת, *spicæ tenues*, Gen. XLI. 6.

שִׁבֳּלִים, m. pl. *baccæ*: construct. שְׁתֵּי שִׁבְּלֵי הַזֵּיתִים, *duæ baccæ olivarum*, Zach. IV. 12.

שַׁבְּלוּל, m. *limax*, Psal. LVIII. 9. In codice Talmudico Mohed katon cap. 1. fol. 6. scribit scholiastes ad locum Psalmi: שַׁבְּלוּל, est *reptile*, quod cum egreditur e concha sua, saliva fluit ab ipso, donec plane liquescat et moriatur. Et in cod. de Schabbath, cap. 8. fol. 77.

שׁבס שְׁבִיסִים, m. pl. *reticula*, ornamenta muliebria capitis, juxta R. Salomonem, Ies. III. 18.

שׁבע שֶׁבַע f. *septem*, *septies*: שֶׁבַע שָׁנִים, *septem annos*, Gen. V. 7. שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ, *septies in die laudavi te*, Psalm. CXIX. 164.

שִׁבְעָה, m. idem; item, *septimus*. שִׁבְעָה פָרִים, *septem juvencos*, Num. XXIII. 29. שִׁבְעָה שִׁבְעָה, *septem septem*, id est, *septena*, Gen. VII. 2. בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם, *septimo decimo die* (*mensis*), Gen. VII. 11. Semel cum נ epenthetico, שִׁבְעָנָה, Job XLII. 13. Construct. לְשִׁבְעַת הַיָּמִים, *septimo dierum*, id est, *die septimo*, Genes. VII. 10. Aff. שִׁבְעָתָּם, *septem illi*, 2 Sam. XXI. 9 Scribitur cum י redundante, et est quasi a separata forma שִׁבְעַת. Duale, שִׁבְעָתַיִם, *septies*, *septuplum*; idem quod שֶׁבַע, inquit R. Salomon, ut apparet ex Ies. XXX. 26. Sic etiam, אַרְבַּעְתַּיִם, *quadruplum*, effertur numero *duali*, ut est in רָבַע: forma autem dualis adhibetur ad differentiam numeri. Plurale, שִׁבְעִים, *septuaginta*: שִׁבְעִים שָׁנָה, *septuaginta annos*, Gen. V. 12. Chald. שִׁבְעָה עִדָּנִין. *septem tempora*, Dan. IV. 13. Constr. וְשִׁבְעַת יָעֲטֹהִי, *et septem consiliarios ejus*, Esr. VII. 14.

שְׁבִיעִי, m. *septimus*: בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, *die septimo*, Gen. II. 2. Fœm. וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת, *et anno septimo*, Levit. XXV. 4. Semel etiam medio י deficiente, וּבַשְּׁבִעִת, *et septimo* (*anno*), Exod. XXI. 2.

שָׁבוּעַ, m. *septimana*, vel *dierum*, ut communiter; vel *annorum*, ut Dan. IX. 27. Constr. שְׁבֻעַ זֹאת, *septimanam hujus*, Gen. XXIX. 27. Dual. שְׁבֻעַיִם, *septimanæ duæ*, Lev. XII. 5. Plur. שָׁבֻעִים שִׁבְעָה, *septimanæ septem*, Dan. IX. 25. Constr. שְׁבֻעֵי, vide mox infra. Fœm. וְחַג שָׁבֻעוֹת, *et festum septimanarum* (*facies*), Exod. XXXIV. 22. Aff. בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם, *in septimanis vestris*, Num. XXVIII. 26.

נִשְׁבַּע, Niph. *juravit.* Præt. נִשְׁבַּע־בִּי לִי, *juravit mihi*, Gen. XXIV. 7. נִשְׁבַּעְתִּי, *per me juravi*, Gen. XXII. 16. Particip. וְהַנִּשְׁבָּע בָּאָרֶץ, *et qui jurat per terram*, Ies. LXV. 16. Hiph. הִשְׁבִּיעַ, *adjuravit.* Præt. cum infinit. הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ, *adjurando adjuraverat (filios Israelis)*, id est, *jurejurando obstrinxerat*, Exod. XIII. 19. הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם, *adjuro vos*, Cant. II. 7.

שָׁבוּעַ, m. *juramentum*, *jusjurandum.* Plur. constr. שְׁבֻעֵי שְׁבֻעוֹת לָהֶם, *juramenta juramentorum istis sunt*, Ezech. XXI. 28.

שְׁבוּעָה, f. *juramentum*, *jusjurandum*, *adjuratio.* בַּעֲלֵי שְׁבוּעָה לוֹ, *domini juramenti ipsi*, id est, *conjurati*, Neh. VI. 18. Constr. וּשְׁבֻעַת שֶׁקֶר, *et juramentum falsitatis*, Zach. VIII. 17. Aff. וּשְׁבוּעָתוֹ, *et juramenti sui*, Psal. CV. 9. Plur. שְׁבֻעוֹת, Hab. III. 9.

שָׂבַע *satiari*, *saturari*, *saturum esse.* Præt. וְאָכַל וְשָׂבַע, *et comedet et saturabitur*, Deut. XXXI. 20. שָׂבַעְתָּ קָלוֹן, *saturaris ignominia*, Hab. II. 16. וּשְׂבַעְתֶּם אֹתוֹ, *ut saturemini eo*, Joel II. 19. שָׂבְעָה בְרָעוֹת נַפְשִׁי, *saturata est malis anima mea*, Psalm. LXXXVIII. 4. Pih. imper. שַׂבְּעֵנוּ, *satura nos*, Psal. XC. 14. Fut. נַפְשָׁם לֹא יְשַׂבֵּעוּ, *animam suam non saturabunt*, Ezech. VII. 19. Hiph. præter. הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה, *satiat animam appetentem*, Psal. CVII. 9. Particip. וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי, *et saturas omne vivens*, Psal. CXLV. 16.

שָׂבֵעַ, m. *satur*, Genes. XXV. 8. Constr. וּשְׂבַע יָמִים, *et satur dierum*, Genes. XXXV. 29. Plur. שְׂבֵעִים, *saturi*, 1 Sam. II. 5. Fœmin. נֶפֶשׁ שְׂבֵעָה תָּבוּס נֹפֶת, *anima satura calcat favum*, Prov. XXVII. 7.

שָׂבָע, m. *saturitas*, Gen. XLI. 29.

שֹׂבַע, m. idem, Exod. XVI. 3. Aff. שָׂבְעֲךָ, *ad saturitatem tuam*, Deut. XXIII. 25.

שָׂבְעָה, f. idem, Ies. LVI. 11. Aff. מִבִּלְתִּי שָׂבְעָתֵךְ, *eo quod non esset satietas tibi*, Ezech. XVI. 28.

שִׂבְעָה, f. idem. Constr. שִׂבְעַת־לֶחֶם, *saturitas panis*, Ezech. XVI. 49.

שִׁבֵּץ Pih. *tessellatum*, *ocellatum*, *intertextum opus fecit*: præterit. וְשִׁבַּצְתָּ, *et tessellatum facies*, Exod. XXVIII. 39. Pyh. partic. מְשֻׁבָּצִים זָהָב, *intexti*, *impacti auro (erunt)*, id est, *fundis aureis insiti*, ver. 20.

שָׁבָץ, masc. *ocellata chlamys*: כִּי אֲחָזַנִי הַשָּׁבָץ, *quia detinuit me hæc ocellata chlamys*, 2 Sam. I. 9.

מִשְׁבְּצָה, f. *ocellatio*: *pala*, *funda annuli.* Plurale, מִשְׁבְּצוֹת זָהָב, *fundis aureis*, Exod. XXVIII. 11. מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ, *ex ocellationibus auri vestis ejus*, Psal. XLV. 14.

תַּשְׁבֵּץ, masc. *tessella*, *ocellatio*: כְּתֹנֶת תַּשְׁבֵּץ, *tunica ocellationis*, Exod. XXVIII. 4. id est, *tessellata*, vel *ocellata.*

שְׁבַק Chald. *sivit*, *reliquit*, *dimisit*, *remisit*: infin. לְמִשְׁבַּק, *ad relinquendum*, Dan. IV. 23. Imper. שְׁבֻקוּ, *sinite*, Esr. VI. 7. Ithpeh. futur. לָא תִשְׁתְּבִק, *non relinquetur*, Dan. II. 44.

שָׁבַר *fregit*, *confregit*, *diffregit*,

effregit, perfregit. Item, vendidit: emit, comparavit annonam, a nomine שֶׁבֶר, annona, quasi annonare dicas. Præter. שָׁבַר יְהוָה, fregit Dominus, Ies. XIV. 5. Infin. לִשְׁבּוֹר אֶל־יוֹסֵף, ut emerent a Josepho, Gen. XLI. 57. et אֶל est pro מִן; aut est transpositio verborum, pro venerunt ad Josephum ut emerent. Imper. שִׁבְרוּ־לָנוּ, emite, comparate nobis, Gen. XLIII. 2. Fut. וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם, et vendidit Ægyptiis, Gen. XLI. 56. אֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ, cibarium emetis (ab eis), Deut. II. 6. וְאֹתוֹ תִשְׁבֹּרוּ, illud (vas) confringetis, Lev. XI. 33. Niph. præt. כִּי נִשְׁבַּר שֵׁבֶט, quod confracta fuerit virga, Ies. XIV. 29. נִשְׁבַּרְתִּי אֶת־לִבָּם, fractus sum ab animo ipsorum, Ezech. VI. 9. et אֶת est loco מִן, scribit Kimchi. Pih. præterit. שִׁבַּר דַּלְתוֹת, effregit valvas, Psalm. CVII. 16. Particip. מְשַׁבֵּר סְלָעִים, confringens petras, 1 Reg. XIX. 11. Hiph. הִשְׁבִּיר, vendidit. Partic. וּבְרָכָה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר, et benedictio (erit) super caput vendentis, Prov. XI. 26. Et sic Gen. XLII. 6. Fut. הַאֲנִי אַשְׁבִּיר, an ego effringerem matricem? Ies. LXVI. 9. ad partum aperirem? significatio a nomine petita est, quod os matricis significat. אֹכֶל בַּכֶּסֶף תַּשְׁבִּרֵנִי, cibum pro argento vendes mihi, Deuter. II. 28. et ponitur pro תַּשְׁבִּיר לִי. Hoph. præter. הָשְׁבַּרְתִּי, confractus sum, Jer. VIII. 21.

שֶׁבֶר · שֵׁבֶר, m. fractura, fractio, confractio, contritio. Item, annona, Gen. XLII. 1, 19. quasi famis fractura dicta, ut et aqua, sive potus, dicitur frangere sitim, Psal. CIV. 11. Metaphorice, explicatio, enucleatio; quasi rei aut quæstionis difficilis fractio et solutio. Aff. וְאֵת כֶּסֶף שִׁבְרוֹ, et pecuniam annonæ ejus, Gen. XLIV. 2. וְאֶת־שִׁבְרוֹ, et interpretationem ejus, Jud. VII. 15. Plural. שְׁבָרִים, nomen proprium loci, Jos. VII. 5. מִשְּׁבָרִים, propter confractiones, Job XLI. 17. id est, pericula et calamitates. Aff. רְפָה שְׁבָרֶיהָ, cura fracturas ejus, Psalm. LX. 4. Ceterum grammatici quidam Rabbinorum Chirek breve vocant, שֶׁבֶר, ut Aben Esra, Num. XXXV. 19.

שִׁבָּרוֹן, m. fractio, contritio, Jer. XVII. 18. Constr. בְּשִׁבְרוֹן מָתְנַיִם, cum fractione lumborum, Ezech. XXI. 11.

מִשְׁבֵּר, masc. matrix, os matricis, 2 Reg. XIX. 3. juxta Kimchium; Chaldæus et R. Salomon, sellam parturientis, explicant. Dicitur sic a frangentibus doloribus, qui tum mulieri parienti, tum ipsi fœtui in articulo partus obveniunt.

מִשְׁבָּר, m. idem; constr. בְּמִשְׁבַּר בָּנִים, in matrice filiorum, Hos. XIII. 13. id est, in ore matricis. Plurale, מִשְׁבָּרִים, fluctus, sic dicti, quod se mutuo, vel etiam naves confringant. Constr. מִשְׁבְּרֵי־מָוֶת, fluctus mortis, 2 Sam. XXII. 5. Aff. כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ, omnes fluctus tui, Jon. II. 4.

שִׂבֵּר Pih. speravit, spectavit, exspectavit, exspectationem habuit: construitur cum præpos. אֶל vel לְ. Præterit. שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ, exspecto salutem tuam, Psal. CXIX. 166. Futur. אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ, ad te spectant, Psalm. CXLV. 15.

שֶׂבֶר, m. exspectatio: שִׂבְרוֹ, cujus exspectatio, Psal. CXLVI. 5. מִשִּׂבְרִי, ab exspectatione mea, Psal. CXIX. 116.

שְׂבַשׁ Chald. perplexum, attonitum reddi, obstupescere, conturbari.

שְׁבַת, *m. cessatio.* שֶׁבֶת מֵרִיב, *cessatio a lite*, Prov. XX. 3. שֶׁבֶת, *cessatio*, Ies. XXX. 7. Possint hæc etiam esse infinitivus a יָשַׁב, *sedere*, *manere.* Aff. שִׁבְתּוֹ, *cessationem ejus*, Exod. XXI. 19.

שַׁבָּתוֹן, *m. quies, requies, cessatio:* שַׁבָּתוֹן שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, *quies, sabbathum sanctum erit*, Exod. XVI. 23. שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן, *sabbathum quietis*, Exod. XXXV. 2.

מִשְׁבַּתִּים, m. pl. *cessationes:* affix. עַל־מִשְׁבַּתֶּיהָ, *propter cessationes ejus*, Thren. I. 7.

שְׂגָא, שְׂגָה, Chald. *crescere*, *multiplicari*, *augeri:* futur. לְמָה יִשְׂגֵּא, *ad quid cresceret?* Esr. IV. 22. שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא, *pax vestra multiplicetur*, Dan. III. 31. Quædam exemplaria illic שׁ habent loco ס. Hinc hebraice futur. יִשְׂגֶּה, *crescit*, *augetur*, Job VIII. 7, 11. Pih. geminatis literis, futur. תְּשַׂגְשֵׂגִי, *facies ut crescat*, vel *adolescat*, Ies. XVII. 11. Hiph. præter. הִשְׂגּוּ, *auxerunt*, Psal. LXXIII. 12. Particip. מַשְׂגִּיא, *augens*, Job XII. 23. Futur. תַּשְׂגִּיא, *amplificabis*, Job XXXVI. 24.

שַׂגִּיא, m. *amplus*, Job XXXVI. 26. Chald. וִיקָר שַׂגִּיא, *et gloriam multam*, Dan. II. 6. Plur. מַתְּנָן רַבְרְבָן שַׂגִּיאָן, *munera magna et ampla*. Dan. II. 48. Et adverbialiter, שַׂגִּיא בְּאֵשׁ, *vehementer malum visum fuit*, vel *displicuit*, Dan. VI. 15. שַׂגִּיא מִתְבָּהַל, *valde conturbatus fuit*, Dan. V. 9.

שָׂגַב *exaltari*, *extolli*, *altum*, *editum esse: roborari*, *robustum esse.* Præt. שָׂגְבוּ יֶשַׁע, *extollantur salute*, Job V. 11. אֲשֶׁר שָׂגְבָה מִמֶּנּוּ, *quæ robustior nobis fuerit*, Deut. II. 36.

Ithpah. part. plural. מִשְׁתַּבְּשִׁין, *attoniti*, Dan. V. 9.

שִׁבּוּשׁ, rabbinice, *perplexitas*, *difficultas*, *error.*

שָׁבַת *quievit*, *cessavit:* præterit. כִּי בוֹ שָׁבַת, *nam in illo quievit*, Gen. II. 3. שָׁבְתָה מַדְהֵבָה, *cessavit aurea*, Ies. XIV. 4. Futur. וַיִּשְׁבֹּת, *et quievit*, Gen. II. 2. Niph. וְנִשְׁבַּת מִבְצָר, *et cessabit munitio*, Ies. XVII. 3. וְנִשְׁבְּתוּ גִּלּוּלֵיכֶם, *et cessabunt stercorea idola vestra*, Ezech. VI. 6. Hiph. הִשְׁבִּית, *cessare fecit* vel *sivit; abolevit, sustulit, amovit, removit, summovit:* præt. וְהִשְׁבִּית אֶת־הַכְּמָרִים, *et abolevit atratos sacrificulos*, 2 Reg. XXIII. 5. וְהִשְׁבַּתִּי גְּאוֹן זֵדִים, *faciamque ut cesset fastus superborum*, Ies. XIII. 11. Futurum, אַשְׁבִּיתָה מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם, *et faciam ut cesset e mortalibus memoria ipsorum*, Deuter. XXXII. 26.

שַׁבָּת, c. *cessatio*, *requies*, *sabbathum*, dies septimus hebdomadæ *cessationi ab operibus* destinatus; et synecdochice, *septimana*, a septimo die appellata. Quater legitur שַׁבָּת, ut tradit Masora ad Levit. XXV. 6. שֹׁמֵר שַׁבָּת, *custodiens sabbathum*, Ies. LVI. 2. Construct. וְהָיְתָה שַׁבַּת הָאָרֶץ, *eritque requies terræ*, Levit. XXV. 6. Aff. שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ, *sabbathi in sabbatho suo*, Num. XXVIII. 10. ubi prius in Pathach desinit, cui simile שַׁבַּת שַׁבָּת, *sabbatho sabbatho*, id est, *unoquoque sabbatho*, 1 Par. IX. 32. וְשַׁבַּתָּהּ, *et sabbathum ejus*, Hos. II. 13. Plur. שַׁבָּתוֹת, *sabbatha*, *septimanæ:* constr. שַׁבְּתֹת שָׁנִים, *septimanas annorum*, Lev. XXV. 8. Affix. אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ, *sabbatha sua*, Lev. XXVI. 34.

Niph. præter. וְנִשְׂגָּב, *editusque erit*, Ies. II. 11. Part. נִשְׂגָּב שְׁמוֹ, *exaltatum est nomen ejus*, Ies. XII. 4. Pih. futur. אֲשַׂגְּבֵהוּ. *extollam*, vel *roborabo eum*, Psalm. XCI. 14. Pyh. futur. יְשֻׂגָּב, *in edito collocatur*, Proverb. XXIX. 25. Hiph. fut. יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ, *roborat, extollit virtute sua*, Job XXXVI. 22.

מִשְׂגָּב, masc. *locus editus, munitio, arx edita.* מִשְׂגָּב לָנוּ, *locus editus est nobis*, Psalm. XLVI. 8. Construct. מִשְׂגַּב חוֹמֹתֶיךָ, *locum editum murorum tuorum*, Ies. XXV. 12. Affix. מִשְׂגַּבִּי, *munitio edita mea*, Psalm. LIX. 10.

שָׁגַג *erravit*; præt. עַל שִׁגְגָתוֹ אֲשֶׁר־שָׁגָג, *super errore quo erravit*, Lev. V. 18. Part. אֲנִי שֹׁגֵג, *ego errabam*, Psal. CXIX. 67. Fœm. הַשֹּׁגֶגֶת, *quæ erravit*, Num. XV. 28.

שְׁגָגָה, f. *error; peccatum ex ignorantia*, Num. XV. 28.

מְשׁוּגָה, fœm. idem: affix. אִתִּי תָּלִין מְשׁוּגָתִי, *mecum morabitur error meus*, Job XIX. 4. quod formam a שׁוּג habet.

שָׁגָה *erravit, aberravit, oberravit*: præter. וּמַה־שָּׁגִיתִי, *et in quo erraverim*, Job VI. 24. Partic. וְכָל־שֹׁגֶה בּוֹ, *et quisquis oberrat in eo*, Prov. XX. 1. Hiph. particip. מַשְׁגֶּה עִוֵּר, *errare faciens cæcum*, Deuter. XXVII. 18.

מִשְׁגֶּה, *error*, Genes. XLIII. 12.

שְׁגִיאוֹת, f. pl. *errores*: שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין, *errores quis intelligit?* Psal. XIX. 13.

שִׁגָּיוֹן, m. *cantio erratica*, Psalm. VII. 1. id est, *varia*, quæ omnibus rationibus artis musicæ decantabatur simul. Vocabulum musicum est, cujus ratio hebræis ignota: plurale fœmin. שִׁגְיוֹנוֹת, *odæ erraticæ*, vel *mixtæ*, Hab. III. 1.

• שָׂגָה, שְׂגַשֵׂג, vide supra in שָׂגָא.

שגח Hiph. הִשְׁגִּיחַ, *prospexit, respexit, consideravit*: præt. הִשְׁגִּיחַ, *prospicit (in omnes habitatores terræ)*, Psal. XXXIII. 14. Particip. מַשְׁגִּיחַ מִן־הַחַלֹּנוֹת, *prospiciens e fenestris*, Cant. II. 9. Fut. אֵלֶיךָ יַשְׁגִּיחוּ, *ad te respicient*, Ies. XIV. 16.

הַשְׁגָּחָה, f. *providentia Dei*, apud Rabbinos.

שָׁגַל *vitiare, violare mulierem.* Verbum est, hebræis actum venereum propriissime denominans, ac proinde pronunciatu obscœnum in communi sermone ipsis habitum. Unde Masorethæ verbum שָׁכַב, *cubuit, concubuit*, pro eo legendum substituerunt, quomodo germani dicunt, *beyschlaffen, beyliegen*. Similem correctionem vide infra in שׁוּן. Vide Rambam in More p. 3. c. 8. circa finem. Futur. יִשְׁגָּלֶנָּה, *vitiabit eam*, Deut. XXVIII. 30. legendum יִשְׁכָּבֶנָּה, *cubabit cum ea.* Niph. fut. וּנְשֵׁיהֶם תִּשָּׁגַלְנָה, *et fœminæ eorum vitiabuntur*, legendum תִּשָּׁכַבְנָה, *concubitu violabuntur*, Ies. XIII. 16. Item, Zach. XIV. 2. Pyh. præterit. אֵיפֹה לֹא שֻׁגַּלְתְּ, *ubi non fueris vitiata*, legendum, שֻׁכַּבְתְּ, Jer. III. 2.

שֵׁגָל, f. *conjux, uxor*, appellatione honesta, ut sponsæ vocabulum germanis, cujus verbum obscœnum. Dicitur autem tantum de *Augusta*, sive de *regina*, aut *regia conjuge*. נִצְּבָה שֵׁגָל, *assistit conjux (ad dexteram tuam)*, Psal. XLV. 10. Vide etiam Neh. II. 6. et utrobique in Bibliis venetis magnis scribitur cum Pathach. Chald. plur. cum

afflixo, שֵׁגְלָתֵהּ וּלְחֵנָתֵהּ, *uxores ejus et concubinæ ejus*, Dan. V. 2. שֵׁגְלָתָךְ, *uxores tuæ*, ver. 23.

שׁגע Pyh. part. וְהָיִיתָ מְשֻׁגָּע, *et eris amens, demens*, Deut. XXVIII. 34. Plur. חֲסַר מְשֻׁגָּעִים אָנִי, *an careo amentibus ego?* 1 Sam. XXI. 16. Hithp. part. מִשְׁתַּגֵּעַ, *insanum, amentem agens*, 1 Sam. XXI. 15. Infinitiv. לְהִשְׁתַּגֵּעַ עָלָי, *ut amentem agat coram me*, ver. 16.

שִׁגָּעוֹן, m. *amentia*, Deuter. XXVIII. 28.

שׁגר שֶׁגֶר, m. *fœtus*: proprie, *emissum*, vel *emissio*; nam verbum שְׁגַר in Targum et apud Rabbinos est *mittere, emittere*. Constr. שְׁגַר אֲלָפֶיךָ, *fœtui boum tuarum*, Deut. VII. 13.

שֶׁגֶר, masc. idem: כָּל־פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה, *omnem apertionem fœtus jumenti*, Exod. XIII. 12. id est, *omnem primogenitum fœtum*.

שַׁד m. *mamma*: חָלְצוּ שַׁד, *extrahunt mammam*, Thren. IV. 3. id est, *extractam præbent*; metaphora a lactantibus. Dual. וְיוֹנְקֵי שָׁדָיִם, *et sugentes ubera*, Joel II. 16. Constr. שְׁדֵי אִמִּי, *ubera matris meæ*, Cant. VIII. 1. Affix. בֵּין שָׁדַי, *inter ubera mea*, Cant. I. 13.

שֹׁד, m. idem, Ies. LX. 16. מִשֹּׁד, *ab ubere*, Job XXIV. 9. Aliam significationem vide in sequenti radice.

שֵׁד, vide in seq. radice.

שָׁדַד *vastavit, devastavit*. Præt. וְשָׁדְדוּ אֶת־גְּאוֹן, *et vastabunt fastum (Ægypti)*, Ezech. XXXII. 12. שַׁדּוּנִי, (*ab impiis qui*) *vastarunt me*, Psal. XVII. 9. Futur. in Schurek pro Cholem, יְשׁוּד, *vastabit*, Psalm. XCI. 6. Vide simile in רָנַן. Cum affixo, וְשָׁדֵּם, *vastabit eos*, quod legitur, יְשָׁדֵּם, Prov. XI. 3. Niph. præter. שָׁדוֹד נְשַׁדֻּנוּ, *vastando vastati sumus*, Mich. II. 4. Kibbutz est loco Cholem. Pih. partic. מְשַׁדֶּד־אָב, *devastans patrem*, Prov. XIX. 26. Futur. יְשֹׁדֵד מַצְּבוֹתָם, *vastabit statuas eorum*, Hos. X. 2. יְשָׁדְדֵם, *vastabit eos*, Jer. V. 6. ubi Cholem propter affixum corruptum est. Pyh. præter. שֻׁדַּד, *vastatus est*, Ies. XV. 1. et integre, שָׁדְּדָה, *vastata est (Nineve)*, Nah. III. 7. Hoph. futur. וְכָל־מִבְצָרַיִךְ יוּשַּׁד, *et quæque munitionum tuarum vastabitur*, Hos. X. 14.

שֹׁד, m. *vastator*, Ies. XVI. 4. Et substantive, *vastitas*, *vastatio*, Ies. XXII. 4. Hos. VII. 13. Aliam significationem vide in præcedenti radice.

שֵׁד, m. *dæmon*, quasi *vastator* dictus: plur. יִזְבְּחוּ לַשֵּׁדִים, *sacrificaverunt dæmonibus*, Deut. XXXII. 17.

שִׁדָּה, f. *symphonia*, sic dicta, quod voces pares et impares, soni contrarii et similes se ita invicem grata mixtura et temperamento *frangant* et *vastent*, ut inde concinnum melos, concordiaque discors oriatur: שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת, *symphonia et symphonias*, id est, *omnis generis symphonias*, Eccl. II. 8. Hanc Kimchius in libro Radicum omnibus aliis interpretationibus præfert.

שַׁדַּי, masc. *præpotens, omnipotens*, Gen. XVII. 1. Est unum ex nominibus Dei a *potentia* ejus desumptum; qua enim potentia omnia creavit, eadem omnia *vastare*, et in nihilum redigere potest. Vide Pirke Rab. Elieser cap. 3. Hinc et Judæi in versione hebræo-germanica, *Allmechtig*, reddunt. LXX. in hunc sensum sæpe reddiderunt παντοκράτωρ; et Job VIII. 3. ὁ τὰ πάντα ποιήσας. Aben Esra, תַּקִּיף, *fortem*, *potentem*, explicat. R. Salo-

non vult illud idem esse quod דַּי, *sufficiens*, *ad omnia* scil. *præstanda*; et qui talis est, is recte etiam dicitur *omnipotens*. Vide דַּי.

שִׂדֵּד Pih. *occavit*. Fut. אִם־יְשַׂדֵּד עֲמָקִים, *an occaret valles?* Job XXXIX. 10. וִישַׂדֵּד אַדְמָתוֹ, *et occabit terram suam*, Ies. XXVIII. 24.

שִׂדִּים, *Siddim*, nomen proprium vallis, Gen. XIV. 3.

שָׂדֶה m. *ager*, tam *cultus* et *sativus*, quam *pascuosus*, ut scribit Kimchi ad Jos. VIII. 24. Uterque habitationi hominum inservit; unde et pro *terra aliqua* vel *regione* sumitur, quam homines incolunt. אֶל־שָׂדֶה טוֹב, *in agro bono*, Ezech. XVII. 8. Constr. בִּשְׂדֵה מוֹאָב, *in agro Moab*, Genes. XXXVI. 35. Aff. בִּקְצֵה שָׂדֵהוּ, *in extremitate agri sui*, Gen. XXIII. 9. שָׂדְךָ, *agrum tuum* (*non seres*), Levit. XIX. 19. Est et שָׂדַי pro שָׂדֶה, juxta Kimchium, Psalm. XCVI. 12. Ies. LVI. 9. Similem formam vide in הָרַר in הַר. Plurale, שָׂדִים; unde constr. עַל־שְׂדֵי־חֶמֶד, *super agros desiderii*, Ies. XXXII. 12. Aff. לֵךְ עַל־שָׂדֶיךָ, *ito in agros tuos*, 1 Reg. II. 26. Fœmin. וּמִן־הַשָּׂדֹת, *et de agris*, Exod. VIII. 9. Constr. וּמִשְּׂדוֹת, *et de agris* (*Ghebah*), Neh. XII. 29. Aff. בִּשְׂדֹתָם, *in agris eorum*, Neh. XI. 25.

שדם שְׁדֵמָה, f. *ager*, *arvum uredine tactum*, Ies. XXXVII. 27. idem quod שְׁדֵפָה, 2 Reg. XIX. 26. per commutationem מ et פ, quæ sunt literæ homogeneæ, ut hebræi scribunt. Pluraliter in genere sumitur pro *agris* vel *arvis*, sive *frumentum* sive *vinum* proferant; unde et *vites* significat. Ob generalem hunc usum masculine usurpatur: וּשְׁדֵמוֹת לֹא־עָשָׂה אֹכֶל, *et agri non fecit cibum*, Habac. III. 17. id est, *nullus agrorum*. Construct. שַׁדְמוֹת חֶשְׁבּוֹן, *vites Chesbon*, Ies. XVI. 8. R. Salomon, *arva*, *agri*, et sic quoque, Deuter. XXXII. 32. accipit.

שדף שְׁדֻפוֹת, f. *adustæ*, *uredine tactæ*, Gen. XLI. 27. item ver. 6. Est participium Pahul.

שְׁדֵפָה, f. *adustio*, *uredo segetum*, 2 Reg. XIX. 26.

שִׁדָּפוֹן, m. idem, 1 Reg. VIII. 37.

שְׁדַר Chald. *mittere*. Ithpah. הִשְׁתַּדַּר, *conari*, *satagere*, *contendere*, *operam dare*; et ponitur pro הִשְׁתַּדֵּל, quod proprie illud significat, ל et ר inter se permutatis, scribit Elias in suo Methurgheman. Part. הֲוָה מִשְׁתַּדַּר, *erat satagens*, Dan. VI. 15.

אֶשְׁתַּדּוּר, m. *conspiratio*, *rebellio*: אֶשְׁתַּדּוּר עָבְדִין, *conspirationem faciunt*, Esr. IV. 15. Rectum est, scribit Kimchi in libro Radicum, esse hoc ex significatione *mittendi*: nam rebellare conantes, frequenter et inter se et ad eum, ad quem deficere volunt, vel a quo auxilium sperant, *nuncios missitant*.

שדר• שְׂדֵרוֹת, vide in סֶדֶר.

שֶׂה c. sed m. sæpius, *pecus*, proprie *parva*; et sæpe est singulare, *agnus*, *hœdus*. Radix est שׂוּה, et שֶׂה pro שֶׂיֶה, formæ גֵּאֶה. Simile ipsi פֶּה, *os*. כָּל־שֶׂה נָקֹד, *omnem pecudem punctis respersam*, Genes. XXX. 32. שֶׂה תָמִים, *agnus integer*, Exod. XII. 5. Fœm. שֶׂה פְזוּרָה, *pecus dispersa*, Jer. L. 17. Constr. שֵׂה כְשָׂבִים, *pecudes ovium*, וְשֵׂה עִזִּים, *et pecudes caprarum*, Deut. XIV. 4. Affix.

אֶת־שֵׂיוֹ, *pecudem ejus*, Deut. XXII. 1. שֵׂיהוּ, *pecus suum*, 1 Sam. XIV. 34. Hinc patet esse שֶׂה pro שֵׂיה, formæ בְּאֵה.

שָׂהֵד שהד, m. *testis*, *testificator*. Affix. וְשָׂהֲדִי בַּמְּרוֹמִים, *et testificator meus in excelsis est*, Job XVI. 19. hoc diversimode in exemplaribus punctatum est: nam quædam habent שָׂהֲדִי quasi a שָׂהֵד; alia, שָׂהֳדִי quasi a שֹׂהַד, formæ קֹדֶשׁ. Præstat שָׂהֵד, formæ אָבֵל. Origine chaldæum est; nam סְהֵד, *testari*, in Targum frequens est; et inde nomen sequens.

שָׂהֲדוּתָא, f. Chald. *testimonium*: יְגַר שָׂהֲדוּתָא, *acervus testimonii*, Genes. XXXI. 47. nomen proprium cumuli lapidum, quem Laban syre vel chaldaice sic appellavit.

שֹׁהַם m. *sardonyx*, lapis pretiosus, Exod. XXV. 7. Quibusdam, *onyx*, est.

• שַׂהֲרֹנִים. שהר, vide in סָהַר.

שָׁוְא m. *vanitas*, *vanum*, *falsitas*, *falsum*, *mendacium*: et adverbialiter, *frustra*, *in vanum*: אַל־יַאֲמֵן בַּשָּׁו כִּי־שָׁוְא, *ne credat vanitati*, *nam vanitas* (*erit compensatio ejus*), Job XV. 31. prius scribitur defective absque א. עֵד שָׁוְא, *testimonium falsitatis*, Deuter. V. 20. לַשָּׁוְא, *in vanum*, Exod. XX. 7. Vide et Jerem. II. 30. Kimchi monet esse formæ מָוֶת, et dicendum שָׁוֶא; sed ultimam vocalem correptam esse in Scheva, ut in חֵטְא, *peccatum*, pro חֵטֶא.

שׁוּב *reverti*, *redire*; *convertere se*, *converti*; *avertere se* vel *averti*; *recedere*, *retro agi*, pro diversa structura. Construitur absolute et cum præposit. מֵאַחֲרֵי vel אַחֲרֵי, ל, אֶל, מִן, quibus motus, vel ad aliquem, vel ab aliquo, significatur. Sæpe etiam transitivum est, *restituit*, *reduxit*, *redire fecit*. Sunt et qui interdum pro *quietum esse*, *requiescere* exponant, ut Psalm. XXIII. 6. Num. X. 36. Ante aliud verbum continuo positum significat *verbi ipsius actionem iteratam*, et latine verti potest per *rursus*, aut *denuo*. Id fit vel simpliciter, vel cum Vau. Vide Dan. IX. 25. Zach. V. 1. et VI. 1. Ps. LXXXV. 7. Præt. שַׁבְ אֶת־שְׁבוּת, *restitui captivitatem*, Job XLII. 10. Et sic Soph. II. 7. שַׁבְתָּ שְׁבִית, *reduxeras captivam turbam*, Psal. LXXXV. 2. וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם, *reversusque fuero in pace*, Gen. XXVIII. 21. שַׁבְתֶּם, *aversi estis*, Numer. XIV. 43. Fœmin. וְשָׁבַת לַנָּשִׂיא, *et revertetur ad principem*, Ezech. XLVI. 17. In ת ad formam chaldaicam. Simile vide in אָזַל. Infinit. בְּשׁוּב יְהוָה, *in reducere*, hoc est, *quum reduceret Dominus*, Psal. CXXVI. 1. בְּשׁוּב מִצִּדְקָתוֹ, *quum avertit se* (*justus*) *a justitia sua*, Ezech. XVIII. 26. Fut. אִם־יָשׁוּב וְלֹא יָשׁוּב, *si convertatur*, *nonne revertetur?* Jer. VIII. 4. id est, *si populus convertatur a malitia sua*, *annon convertetur etiam Deus ab ardore iræ suæ?* Kimchi et R. Sal. Pih. שׁוֹבֵב, *reverti fecit*, *convertit*, *restituit*, *reduxit*: *avertit*, *pervertit*, *perversum reddidit*: præt. וְשֹׁבַבְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל, *faciam ut revertatur Israel*, Ies. L. 19. שׁוֹבְבָתֶךְ, *perversum reddidit te*, Ies. XLVII. 10. Partic. מְשׁוֹבֵב נְתִיבוֹת, *restituens semitas*, Ies. LVIII. 12. Futurum, נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב, *animam meam reverti facit*, Psal. XXIII. 3. id est, *recreat*, *revocat*, *quietam efficit*: תְּשׁוֹבֵב לָנוּ רְצוֹנֶךָ, *redire facias nobis benevolentiam tuam*, Psalm. LX. 3. Pyh. particip. מְשׁוֹבֶבֶת מֵחֶרֶב, *reducem a gladio*, Ezech. XXXVIII. 8. id est: cujus habitatores *reversi sunt* ex captivitate, in quam deportati erant *gladio inimici*: R. Salomon, et in eumdem sensum Chaldæus. Hiph. הֵשִׁיב, *redire*, *reverti fecit*, *reduxit*, *retulit*, *reportavit*, *reposuit*; *reddidit*, *resti-*

tuit, *rependit*; *retorsit*, *retudit*; *convertit*, *avertit*; *respondit*. Præterit. וּרְכֻשׁוֹ הֵשִׁיב, *et facultates illius reduxit*, Genes. XIV. 16. הֵשִׁיב עָלֶיךָ, *convertit in te*, 2 Sam. XVI. 8. וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ, *reducas in animum tuum*, Deut. IV. 39. וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם דָּבָר, *et reddam vobis verbum*, Num. XXII. 8. id est, *respondebo*. Constructio cum accusativo personæ: sic Jos. XIV. 7. et sæpe cum affixis. וְהוֹשְׁבוֹתִים, *et tranquille collocabo eos*, Zach. X. 6. composita vox ex הוֹשַׁבְתִּי a יָשַׁב, et hinc הֲשִׁבוֹתִי. Hoph. præt. הוּשַׁב כַּסְפִּי, *redditum est argentum meum*, Genes. XLII. 28. Particip. וְאֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּשָׁב, *et pecuniam restitutam*, Gen. XLIII. 12. Fut. וַיּוּשַׁב, *et reductus est* (*Moses*), Exod. X. 8. (שׁוּב, *adhuc*, *amplius*, *præterea*, *porro*, apud Rabbinos).

שׁוּבָה, f. *reversio*, *quies*, juxta quosdam, Ies. XXX. 15.

שִׁיבָה, vide in שָׁבָה.

שׁוֹבָב, m. *aversus*, Ies. LVII. 17. Plural. בָּנִים שׁוֹבָבִים, *filii aversi*, Jer. III. 14. Fœm. הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה, *o filia aversa*, Jer. XXXI. 22. cum Tzere sub ב, quasi a masc. שׁוֹבֵב.

מְשׁוּבָה, f. *aversa*, Jer. III. 12. Et substantive, *aversio*, Jerem. VIII. 5. Constr. מְשׁוּבַת פְּתָיִם, *perversitas fatuorum*, Prov. I. 32. juxta Chaldæum; vel juxta Aben Esram et R. Levi, *requies*, otiosa prosperitas qua ad nova peccata subinde alliciuntur. Aff. לִמְשׁוּבָתִי, *ad aversionem meam*, Hos. XI. 7. id est, *propter aversionem a me*, ubi Aben Esra scribit: משובה לעולם לגנאי, id est; *vocabulum* משובה, *semper ignominiose accipitur*, id est, non *conversionem* in bonum, sed *aversionem* in malum, significat. Plural. מְשֻׁבֹתֵיהֶם, *aversiones ipsorum*, Jer. V. 6.

תְּשׁוּבָה, f. *reditus*, *regressio*, *responsio*: constr. לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה, *in reditu anni*, 2 Sam. XI. 1. id est, *anno vertente*. Plural. cum affixo, וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם, *et responsiones vestræ*, Job XXI. 34. Rabbinis etiam est, *resipiscentia*.

שׂוּב *canescere*. Præter. זָקַנְתִּי וָשַׂבְתִּי, *senui et incanui*, 1 Sam. XII. 2.

שָׂב, masc. *canus*, Job XV. 10. Chald. plural. emphat. שְׁאֵלְנָא לְשָׂבַיָּא, *interrogavimus seniores illos*, Esr. V. 9. Constr. עַל־שָׂבֵי יְהוּדָיֵא, *super senes Judæorum*, ver. 5.

שֵׂיב, m. *canities*. Affix. מִשֵּׂיבוֹ, *propter canitiem ejus*, 1 Reg. XIV. 4. Fœmin. מִפְּנֵי שֵׂיבָה תָּקוּם, *coram canitie assurgito*, Lev. XIX. 32. Aff. אֶת שֵׂיבָתוֹ, *canitiem ejus*, 1 Reg. II. 9. Kimchi ad locum Samuelis scribit: השיבה יותר מהזקנה, *canities plus est quam senectus*. Nam ut in פרקי אבות, *capitulis patrum*, cap. 5. scribunt; בן ששים לזקנה בן שבעים לשיבה, *filius sexaginta annorum*, *ad senectutem*; *filius septuaginta annorum*, *ad canitiem pervenit*. Postea fit יָשִׁישׁ, *decrepitus*.

* שׂוּג, vide in סוּג.

* שׁוֹדֵד יָשׁוּד שׁוּד, vide in שָׁדַד.

שׂוּד *linere*, *oblinere*: præterit. וְשַׂדְתָּ אוֹתָם בַּשִּׂיד, *et oblines eos calce*, Deut. XXVII. 4.

שִׂיד, m. *calx*, ut in præcedenti loco, et Amos II. 1.

שָׁוָה *æquari*, *adæquari*, *æqualem esse*: *utile esse*, *prodesse*, *convenire*, *expedire*. Construitur cum præpos. ב et ל. Præterit. וְלֹא־שָׁוָה לִי, *et non profuerat mihi*, Job XXXIII. 27. Particip. וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שֹׁוֶה, *et regi*

non est utile, Esth. III. 8. Futur. פֶּן־תִּשְׁוֶה־לּוֹ, *ne adæqueris ei*, Proverb. XXVI. 4. לֹא יִשְׁווּ־בָהּ, *non possunt æquari ei*, Prov. III. 15. Niph. vide in Hithpahel. Pih. שִׁוָּה, *æquavit; posuit, composuit, disposuit, proposuit*, ex significatione chaldaica. Præter. שִׁוִּיתִי, *proponebam*, Ies. XXXVIII. 13. Particip. מְשַׁוֶּה רַגְלַי, *disponens pedes meos*, 2 Sam. XXII. 34. Chald. præter. עִם־חֵיוְתָא שַׁוִּי, *cum bestiis posuit, ad bestias applicuit*, Dan. V. 21. Hiph. מָה אַשְׁוֶה־לָּךְ, *quid æquabo tibi?* Thren. II. 13. וְתַשְׁווּ, *et æquabitis*, Ies. XLVI. 5. Hithp. נִשְׁתָּוָה, *æquatur*, Prov. XXVII. 15. forma composita ex Niphal et Hithpahel: simile in כֻּפַּר. Chald. futur. וּבַיְתֵהּ נְוָלִי יִשְׁתַּוֵּה, *et domus ejus sterquilinium ponatur*, Dan. III. 29.

שׁוּחַ *inclinari, propendere*: præterit. fœm. כִּי שָׁחָה אֶל־מָוֶת בֵּיתָהּ, *nam propendet ad mortem domus ejus*, Prov. II. 18. R. Joseph a שָׁחָה deducit, pro *deprimitur, incurvat se, inclinat ad mortem domus ejus*, sensu eodem, nihil obstante quod sit penacutum. Atque sic manet convenientia generis inter verbum, et nomen בַּיִת, quod semper masculinum est: si vero sit a שׁוּחַ, tunc est fœmininum, et genere discrepat a masculino בַּיִת.

שׁוּחָה, f. *fossa, fovea*, Jer. XVIII. 20. שׁוּחָה עֲמֻקָּה, *fossa profunda*, Prov. XXII. 14. וְשׁוּחָה, *et fovea*, Jer. II. 6.

שִׁיחָה, f. idem, Psalm. LVII. 7. Plur. שִׁיחוֹת, Psalm. CXIX. 85.

שַׁחַת, f. *fovea*, Psal. XCIV. 13. Sic est formæ רַחַת, נַחַת. Vide שָׁחַת.

שׂוּחַ *meditari, eloqui*. Tribuitur enim animo et ori. Infin. לָשׂוּחַ, *ad meditandum*, Gen. XXIV. 63. id est, לְצַלָּאָה, *ad orandum*, ut Chaldæus reddit. Pih. fut. אֲשׂוֹחֵחַ, *meditabor*, Psal. CXLIII. 5. וְאֶת־דּוֹרוֹ מִי יְשׂוֹחֵחַ, *et generationem ejus quis eloquetur?* Ies. LIII. 8. Hiph. הֵשִׂיחַ, *meditari, colloqui, confabulari, eloqui*: imper. שִׂיחַ לָאָרֶץ, *loquere ad terram*, Job XII. 8. שִׂיחוּ, *colloquimini*, Psal. CV. 2. Futur. אָשִׂיחָה בְּפִקֻּדֶיךָ, *meditabor præcepta tua*, Psal. CXIX. 78.

שִׂיחַ, masc. *meditatio, colloquium: querimonia, querela, oratio querula*: כִּי־שִׂיחַ לוֹ, *nam colloquium ipsi*, 1 Reg. XVIII. 27. Affix. שִׂיחוֹ, *meditationem* vel *orationem suam*, Psalm. CII. 1. Aliam significationem vide infra suo loco proprio.

שֵׂחַ, m. idem: aff. מַה־שֵּׂחוֹ, *quæ sit meditatio sua*, Amos IV. 13.

שִׂיחָה, f. idem, Psalm. CXIX. 99. Aff. כָּל־הַיּוֹם שִׂיחָתִי, *tota die meditatio mea*, Psal. CXIX. 97.

שׁוּט *itare, circuire, peragrare, discurrere; percurrere, cursitare*. Præter. שָׁטוּ הָעָם, *itabant populus*, Num. XI. 8. Infinit. מִשּׁוּט בָּאָרֶץ, *a peragrando per terram*, Job I. 7. בְּשׁוֹט לָשׁוֹן, *quum discurrit lingua* scil. *maledica*, Job V. 21. Aben Esra, et R. Levi: aut, *quum flagellat lingua*, significatione a nomine שׁוֹט petita. Imper. שׁוּט־נָא, *discurre nunc*, 2 Sam. XXIV. 2. Futur. וַיָּשֻׁטוּ, *et cum discurrissent*, ver. 8. Pih. partic. מְשׁוֹטְטִים, *peragrantes* (*universam terram*), Zach. IV. 10. Imper. שׁוֹטְטוּ בְּחוּצוֹת, *percurrite plateas*, Jer. V. 1. Hithp. imp. וְהִתְשׁוֹטַטְנָה בַּגְּדֵרוֹת, *et cursitate per septa*, Jer. XLIX. 3.

שׁוֹט, m. *flagellum, scutica*, a cir-

oumagendo. שׁוֹט שׁוֹטֵף, *flagellum inundans*, Ies. XXVIII. 15. id est, *plaga* erumpentis torrentis instar *terram pervadens*, R. Salomon. Scribitur autem cum ו, sed juxta Masorethas legendum per ן. שׁוֹט לַסּוּס, *flagellum equo*, Prov. XXVI. 3. בְּשׁוֹט, vide in principio radicis. Plural. יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים, *castigavit vos scuticis*, 1 Reg. XII. 11.

שׁוֹטֵט, m. *flagellum*, *scutica*, Ies. XXIII. 13.

שָׁט, masc. *remex*, *qui remos agit*. Plur. הָיוּ שָׁטִים לָךְ, *fuerunt remiges tibi*, Ezech. XXVII. 8. הַשָּׁטִים אוֹתָךְ. *remiges tui*, ver. 26. Kimchi in libro Rad. vult אוֹתָךְ idem hic esse, quod antea לָךְ, pro *remiges tibi*, id est, *remiges tui*: sed in commentario exponit שָׁאטִים, *deprædantes*. quomodo et Chaldæus explicat. Quidam volunt esse participium Kal, *remis agentes te*.

שַׁיִט, m. *remus*: אֳנִי־שַׁיִט, *navis remi*, id est, *impulsa remis*, Ies. XXXIII. 21.

מָשׁוֹט, m. idem, Ezech. XXVII. 29.

מִשּׁוֹטִים, m. pl. *remi*: מִשּׁוֹטָיִךְ, *remos tuos*, Ezech. XXVII. 6. Rabbini dicunt מְשׁוֹטוֹת, ut Jon. I. 13, in Aben Esra et Kimchi.

שׂוּט *declinare*: part. שָׂט, *declinans*: plur. constr. וְשָׂטֵי כָזָב, *et declinantes ad mendacium*, Psal. XL. 5.

שֵׂטִים, vide in שׂטה.

שׂוּךְ *sepsit*, *obsepsit*: præt. הֲלֹא־אַתְּ שַׂכְתָּ בַעֲדוֹ, *nonne sepsisti circa eum?* Job I. 10. Part. שָׂךְ אֶת־דַּרְכֵּךְ, *obsepio viam tuam*, Hos. II. 8. Pih. fut. תְּשֹׂכְכֵנִי, vide in סָכַךְ.

שׂוֹךְ, m. *sepes*: aff. שֻׂכּוֹ, *sepem suam*, Thren. II, 6. cum Daghesch loco vocalis longæ: vel est a סָכַךְ. Vide illic.

שׂוֹכָה, f. *ramus*, a *sepimentis*, quibus adhibetur. Construct. שׂוֹכַת עֵצִים, *ramos arborum*, Jud. IX. 48. Aff. שׂוֹכֹה, *ramum suum*, ver. 49. contracte pro שׂוֹכָתוֹ, cui simile vide in צור in fine radicis.

מְסוּכָה, מְשׂוּכָה, f. *sepimentum*: מִמְּסוּכָה, *præ sepimento*, Mich. VII. 4. Constr. כִּמְשֻׂכַת חָדֶק, *sicut sepimentum spinæ*, hoc est, *spinosum*, Prov. XV. 19. Aff. מְשׂוּכָתוֹ, *sepem ejus*, Ies. V. 5.

שֻׂכִּים, m. pl. *vepres*, *spinæ*, a *sepimentis*; Daghesch autem est euphonicum loco vocalis longæ, pro שׂוּכִים, aut radix ponenda שָׂכַךְ. Fœminin. בְּשֻׂכּוֹת, *spinis*; metaphorice, *hamis*, *harpagonibus*, Job XL. 31. Et sic alia *spinarum* vocabula ad *hamos* transferuntur, ut est in סיר et חוח.

שׁוּל m. *fimbria*: plur. constr. עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל, *super fimbrias pallii*, Exod. XXVIII. 34. Aff. עַל־שׁוּלָיו, *super fimbrias ejus*, ver. 33.

שׁוּם m. *allium*: plural. וְאֶת־הַשּׁוּמִים, *et alliorum*, Num. XI. 5.

שׂוּם Chaldaicum, vide in שִׂים.

שׁוּם rabbinice, *ullus*, *aliquis*: et על שום מה, *quamobrem*, *quare?* על שום שלא, *propterea quod non*: משום הכי, *propterea*: מִשּׁוּם, *propter*, *quia*.

שׂוּם *posuit*, *apposuit*; *composuit*, *disposuit*; *imposuit*, *interposuit*. *proposuit*, *reposuit*: *statuit*, *constituit*. *collocavit*. Construitur cum accus. et præp. על, אֶל, ל, ב. Præt. שָׂם עַל־שִׁכְמָהּ, *posuit super humerum ejus*, *humero ejus imposuit*, Gen. XXI. 14. וְשַׂמְתָּ, *et pones (verba hæc)* בְּפִיו, *in ore ipsius*, Exod. IV. 15. Chald. præter. שָׂם,

posuit, Dan. VI. 14. שָׂמֵהּ, *constituerat eum*, Esr. V. 14. שָׂמְתָּ טְעֵם, *proposuisti edictum*, Dan. III. 10. שָׂמֶת טְעֵם, *constitui legem*, Esr. VI. 12. Part. Pahul sive Pehil, וּמִנִּי שִׂים טְעֵם, *a me igitur proponitur edictum*, Dan. III. 29. Imper. שִׂימוּ טְעֵם, *proponite consilium*, Esr. IV. 21. Hiph. part. מֵשִׂים, *apponens*, *disponens*, Job IV. 20. Infin. לְבִלְתִּי שׂוּם, *non ponendo* (*viro meo nomen*), 2 Sam. XIV. 7. hoc est, *non relinquendo nominis superstitem*. Scribitur cum ך, sed legendum per י: deficit etiam characteristica ה pro הָשִׂים, ut et in aliis fit; vide גָּדַל. Et sic in imper. שִׂימוּ לֶחֶם, *apponite panem*, Gen. XLIII. 31. pro הָשִׂימוּ. Hoph. fut. וַיּוּשַׂם, *et appositum fuit*, Genes. XXIV. 33. quod juxta Masorethas legendum וַיּוּשַׂם; Kibbutz autem posuerunt sub primo י, ut admoneretur lector, sequens י esse per ו cum Schurek legendum, adeoque differre ab altera forma sequentis vocis, וַיִּישֶׂם, *et repositus est*, Gen. L. 26. ubi Masorethæ notant, sic scriptum et sic legendum esse. Chald. in Ithpehal part. מִתְּשָׂם, *apponitur*, Esr. V. 8. Futur. טַעְמָא יִתְּשָׂם, *consilium constitutum sit*, Esr. IV. 21. נְוָלִי יִתְּשָׂמוּן, *sterquilinium ponentur*, Dan. II. 5. Ex præterito passivo Pehil est fœmininum שָׂמַת, *positus est*, Dan. VI. 18. unde et R. Saadias exponit pro præterito Hophal, הוּשָׂמָה.

תְּשׂוּמֶת, f. *positio*: בִּתְשׂוּמֶת יָד, *de positione manus*, Levit. V. 21. id est, juxta Chaldæum, בְּשׁוּתָפוּת יְדָא, *de societate manus*, hoc est, *commercio*, in quo *manum suam posuit* cum illo, ut una invicem negotientur. Et sic habet Aben Esra.

שׁוע *vociferari*: Imp. ex forma Cholem; וְשֹׁעוּ, *et vociferamini*, Ies. XXIX. 9. Pih. שִׁוַּע, et frequenter construitur cum præpos. אֶל: præt. שִׁוַּעְתִּי, *vociferor*, Psal. LXXXVIII. 14. Partic. מְשַׁוֵּעַ, *vociferantem*, Psal. LXXII. 12. Infin. בְּשַׁוְּעוֹ אֵלָיו, *cum vociferatur ad ipsum*, Psalm. XXII. 25. Hiph. הָשַׁע, *illinere*, *oblinere*, *incrustare*, ex usu chaldaico: imper. וְעֵינָיו הָשַׁע, *et oculos ejus illinito*, Ies. VI. 10. Jonathan עַמְעֵם, *obscurato*. In Targum pro hebræo טוּחַ ponitur, Levit. XIV. 42, 43. Vide et שָׁעָה.

שֶׁוַע, m. *vociferatio*, *clamor*: affix. לְקוֹל שַׁוְעִי, *ad vocem clamoris mei*, Psal. V. 3.

שׁוּעַ, m. idem, Job XXX. 24. Et juxta aliam significationem, *nobilitas*: *dignitas*: *divitiæ liberales*. Aff. הֲיַעֲרֹךְ שׁוּעֲךָ, *an æstimabit nobilitatem tuam?* Job XXXVI. 19. Aben Esra, et R. Levi, *divitias tuas*.

שׁוֹעַ, m. *vociferatio*, Ies. XXII. 5. Item, *liberalis*, *nobilis*, *dives*: וּלְכִילַי לֹא יֵאָמֵר שׁוֹעַ, *et tenax non dicetur liberalis*, Ies. XXXII. 5. Aben Esra; שׁוֹעַ idem est quod נָדִיב, *liberalis*; et opponitur כִּילַי, *tenaci*. R. Salomon scribit: שׁוֹעַ dicitur, שהכל שׁוֹעין ופונין אליו, *quia omnes respiciunt et vultum convertunt in ipsum*. Vide et Job XXXIV. 19.

שַׁוְעָה, f. *clamor*, *vociferatio*. Constr. שַׁוְעַת הָעִיר, *clamor civitatis*, 1 Sam. V. 12. Affix. לְשַׁוְעָתִי, *ad clamorem meum*, Thren. III. 56.

תְּשׁוּעָה, vide in ישע.

שׁוּף *contrivit*: fut. הוּא יְשׁוּפְךָ

רֹאשׁ , *ipsum conteret tibi caput*, וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב. *tu autem conteres ipsi calcaneum*. Gen. III. 15. בִּשְׂעָרָה יְשׁוּפֵנִי, *turbine conteret me*, Job IX. 17. Et secundum aliam significationem, *abscondit*, *obscuravit*; mutuata significatione a נֶשֶׁף. *crepusculum*, *tenebræ*. Sic dicitur כּוֹל et גָּמַל pro eodem. Futur. אַךְ־חֹשֶׁךְ יְשׁוּפֵנִי, *utique tenebræ occultarent me*, Psal. CXXXIX. 11.

שׁוּק Pih. שׁוֹקֵק, *appetivit*, *desideravit*, *concupivit*. Futur. וַתְּשֹׁקְקֶהָ, *et appetis eam*, Psalm. LXV. 10. Vide ulterius in שָׁקַק. Hiph. הֵשִׁיק, *excurrit*, *exundavit*, *redundavit*, *effluxit*. Præt. הֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים, *exundarunt lacus torcularium*, Joel IV. 13. et II. 24.

שׁוּק, m. *platea*, *vicus*, *forum*; sic dictum, quod homines illuc *concurrant* et *transcurrant*, a שָׁקַק significatione mutuata. עֹבֵר בַּשּׁוּק, *transiens per vicum*, Prov. VII. 8. Plur. בַּשְּׁוָקִים, *per plateas*, Cant. III. 2. Simile vide infra in שׁוֹר.

שׁוֹק, f. *armus*, *crus*: אֵת־שׁוֹק הַיָּמִין, *armum dexterum*, Exod. XXIX. 22. id est, צַד יָמִין, *lateris dexteri*: nam שׁוֹק fœmininum est: אֶת־הַשּׁוֹק וְהֶעָלֶיהָ, *armum et quod erat super ipsum*, 1 Sam. IX. 24. Duale, דַּלְיוּ שֹׁקַיִם, *tollite crura*, id est, *cothurnos*, *cruralia ornamenta*, juxta quosdam, Prov. XXVI. 7. וְעַל־הַשֹּׁקַיִם, *et in cruribus*, Deut. XXVIII. 35. Constr. בְּשׁוֹקֵי הָאִישׁ, *in cruribus viri*, Psal. CXLVII. 10. Aff. שׁוֹקָיו, *crura ejus*, Cant. V. 15.

שָׁק, m. Chald. idem: plural. cum aff. שָׁקוֹהִי, *crura ejus*, Dan. II. 33.

שׁוֹקְקָה, f. *appetens*, Ies. XXIX. 8.

תְּשׁוּקָה, fœmin. *appetitus*: affix. וְאֶל־אִישֵׁךְ תְּשׁוּקָתֵךְ, *et ad virum tuum (erit) appetitus tuus*, Genes. III. 16. Aben Esra: *obedientia tua*, viro tibi præcipienti *obedies*.

שׁוּר *cecinit*: item, *contemplatus est*; quæ significatio etiam ad שָׁרַר referri possit. Præter. שָׁר לַיהוָה, *cecinit Domino*, Psalm. VII. 1. Partic. שָׁר בַּשִּׁרִים, *canens cantica*, Prov. XXV. 20. Plural. בְּקוֹל שָׁרִים וְשָׁרוֹת, *vocem cantorum et cantatricum*, 2 Sam. XIX. 36. Aff. שָׁרוֹתַיִךְ, *cantatrices tuæ (erant)*, Ezech. XXVII. 25. Imper. וְשׁוּר שְׁחָקִים, *et contemplare superiores nubes*, Job XXXV. 5. Futur. אֲשׁוּר, *contemplabor*, Hos. XIII. 7. ubi Masorethæ notant, non reperiri hanc vocem amplius cum Kametz. Et omne aliud אשּׁוּר daghessatum est, ut R. Salomon monet; nempe אַשּׁוּר, *Assyrius* vel *Assyria terra*: quare hic decepti LXX. græci. Semel in Cholem, יָשֹׁר עַל־אֲנָשִׁים, *contemplabitur homines*, Job XXXIII. 27. Pih. præterit. אֲשֶׁר שֹׁרְרוּ, *quod contemplati sunt*, Job XXXVI. 24. juxta Aben Esram et R. Levi: Chaldæus, *laudarunt*. Part. וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר, *et canticum canebat*, 2 Par. XXIX. 28. *canticum* pro *viro cantici*, id est, *cantore*. הַמְשׁוֹרֵר, *cantor*, 1 Par. VI. 18. Plur. מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת, *cantores et cantatrices*, Esr. II. 65. Futur. יְשׁוֹרֵר, *cantabit*, Soph. II. 14. Hiph. infin. לָשִׁיר, *ad cantandum*, 1 Sam. XVIII. 6. Scribitur cum ר, sed legitur per י. Imper. שִׁירוּ־לוֹ שִׁיר חָדָשׁ, *cantate ei canticum novum*, Psal. XXXIII. 3. Futur. אָשִׁיר עֻזֶּךָ, *canam fortitudinem tuam*,

Psal. LIX. 17. וַתָּשַׁר, *et cecinit* (*Debora*), Jud. V. 1. cum Pathach loco Sægol, propter accentum ad penultimam retractum.

שִׁיר, m. *canticum*, ut paulo ante. Aff. שִׁירוֹ, *canticum ejus*, 1 Reg. V. 12. Plural. שִׁיר הַשִּׁירִים, *canticum canticorum*, Cant. I. 1. id est; *canticum præstantissimum* : aff. שִׁירֵיכֶם, *cantica vestra*, Amos VIII. 10. Fœm. שִׁירָה, idem, Exod. XV. 1. Constr. שִׁירַת דּוֹדִי, *canticum dilecti mei*, Ies. V. 1. Plural. שִׁירוֹת, *cantica*, Amos VIII. 3.

שׁוּר, m. *inimicus*, quasi *observator* dictus, qui subinde *observat* et *contemplatur*, quibus malefaciat: item, *murus*, ex usu chaldaico: nam pro hebræo חוֹמָה, Targum habet שׁוּר. Plur. cum aff. בְּשׁוּרָי, *in inimicis meis*, Psalm. XCII. 12. אֲדַלֶּג־שׁוּר, *transiliam murum*, 2 Sam. XXII. 30. Aff. בֵּין־שׁוּרֹתָם, *inter muros suos*, Job XXIV. 11. Et cum Kametz sub שׁ, עֲלוּ בְשָׁרוֹתֶיהָ, *ascendite in muros ejus*, Jerem. V. 10. Chald. plural. emph. שׁוּרַיָּא, *muri*, Esr. IV. 12, 13. Item, אֻשַּׁרְנָא, *muros istos*, Esr. V. 3, 9. cum א et נ formativis: de hoc vide in אֻשַּׁר.

שׁוֹר, m. *bos*, a *terribili* vel *torvo* visu sic dictus, aut a forma *conspicua* et *insigni*, ut R. Bechai notat ad Gen. II. Collective, *boves* : וַיְהִי־לִי שׁוֹר, *sunt mihi boves*, Gen. XXXII. 6. עִקְּרוּ־שׁוֹר, *avulserunt boves*, Gen. XLIX. 6. nempe *Sichemitarum*, Gen. XXXIV. Aben Esra, *murum*. Aff. וְשׁוֹרוֹ, *et bovem ejus*, Exod. XX. 17. Plur. שְׁוָרִים, *boves*, Hos. XII. 12. Similem formam vide in חוֹחַ et in דּוּד.

שָׁרוֹן, vide in שָׁרָה.

שׁוֹרֵר, m. *inimicus*: plural. לְמַעַן שׁוֹרְרָי, *propter inimicos meos*, Psalm. V. 9.

תְּשׁוּרָה, f. *munus*, *donum*, dignum proprie et conspicuum quod magnati offertur, ut notat Rabbi Salomon ex R. Menachemo. וּתְשׁוּרָה אֵין־לְהָבִיא, *et munus non est quod adducamus*, 1 Sam. IX. 7. Aben Esra monet, ex significatione hujus nominis quosdam explicare verbum, וַתָּשֻׁרִי לַמֶּלֶךְ בַּשֶּׁמֶן, *et munera defers ad regem cum unguentis*, quibus scil. terra Israel abundabat, adeoque alio deportabantur, Ies. LVII. 9.

שׂוּר *principatum tenuit* vel *gessit*, *principem egit*: construitur absolute et cum præposit. עַל et אֶל. Infin. בְּשׂוּרִי, vide in radice סוּר. Fut. וַיָּשַׂר אֶל־מַלְאָךְ, *et principem se gessit cum angelo*, Hos. XII. 5. id est, *luctando de principatu et victoria contendit*. וַיָּשַׂר, *et principatum tenuit* (*Abimelech*) עַל־יִשְׂרָאֵל, *super Israelem*, Jud. IX. 22. יָשֹׂרוּ, *principatum tenebunt*, Prov. VIII. 16. Ies. XXXII. 1. quæ omnia etiam a שָׂרַר esse possunt. Hiph. præter. הֵשִׂירוּ, *principes constituunt*, Hos. VIII. 4.

שַׂר, masc. *princeps* cum Pathach loco Kametz in singulari, ut et in aliis: in pausa majori habet Kametz. הַשָּׂר, *o princeps* 2 Reg. IX. 5. Plur. שָׂרִים, *principes*, 2 Sam. XIX. 7. Constr. שָׂרֵי, Num. XXIII. 6. Aff. שָׂרֵיהֶם, *princeps eorum*, Ies. III. 4. Fœmin. cum י paragogico, שָׂרָתִי, *princeps*, Thren. I. 1. Similia vide in אָהַב et גָּנַב. Plural. שָׂרוֹת, *principes fœminæ*, 1 Reg. XI. 3. Aff. וְשָׂרוֹתֵיהֶם,

et principes eorum, Ies. XLIX. 23. Quidam referunt ad שָׂרַר.

שׂוֹרָה, f. *principale*: חִטָּה שׂוֹרָה, *triticum principale*, id est, *præstantissimum*, Ies. XXVIII. 25.

מְשׂוּרָה, f. *mensura*, quasi rerum dividendarum *domina* et *princeps*, 1 Par. XXIII. 29. Lev. XIX. 35.

שׂוּשׂ שׂוֹשׂ *gavisus*, *lætatus fuit*: construitur absolute et cum præpos. עַל et בְּ. Præter. כַּאֲשֶׁר־שָׂשׂ, *quemadmodum gavisus est* (*Dominus*) עֲלֵיכֶם, *super vos*, Deut. XXVIII. 63. וְשַׂשְׂתִּי בְעַמִּי, *et gavisus sum in populo meo*, Ies. LXV. 19. Hiph. imper. שׂוֹשׂוּ, *gaudete*, Ies. LXV. 18.

שָׂשׂוֹן, m. *gaudium*, Ies. XXXV. 10. Construct. שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ, *gaudium salutis tuæ*, Psal. LI. 14.

מָשׂוֹשׂ, m. *gaudium*: Ies. XXXII. 13. Construct. וּמְשׂוֹשׂ חָתָן, *et gaudium sponsi*, Ies. LXII. 5. Aff. קִרְיַת מְשׂוֹשִׂי, *civitas gaudii mei*, Jerem. XLIX. 25.

שׁוּת שִׁית *posuit*, *disposuit*, *præposuit*, *apposuit*, *imposuit*: construitur cum accusat. et præposit. בְּ, לְ, אֶל, עַל et aliis. Præterit. שָׁת־לִי, *reposuit mihi*, Gen. IV. 25. וְלֹא־שָׁת לִבּוֹ גַּם־לָזֹאת, *et non apposuit animum suum etiam ad hoc*, Exod. VII. 23. כֹּל שַׁתָּה, *omnia posuisti*, Psalm. VIII. 7. כַּצֹּאן לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ, *sicut pecudes ad sepulcrum disponunt eos*, Psalm. XLIX. 15. pro *disponuntur*, *dispositi sunt*. Hiph. infinit. לָשִׁית עִם־כַּלְבֵי צֹאנִי, *ponere cum canibus gregis mei*, Job XXX. 1. Imper. שִׁית לִבְּךָ לַעֲדָרִים, *appone animum tuum ad greges*, Prov. XXVII. 23. Futur. אָשִׁית בְּיֵשַׁע, *ponam in salute*, Psalm. XII. 6. תָּשִׁית לְרֹאשׁוֹ, *imposuisti capiti ejus*, Psal. XXI. 4. Hoph. futurum, יוּשַׁת עָלָיו, *impositum fuerit ei*, Exod. XXI. 30.

שִׁית, m. *ornatus*, *ornamentum*, ab *impositione* vel *compositione*, Prov. VII. 10. Psal. LXXIII. 6.

שֵׁת, m. *nates*, quasi *positivum* dicas, quod homo sessurus *se in eam partem ponat*. וַחֲשׂוּפַי שֵׁת, *etiam denudatos nate* vel *natibus*, Ies. XX. 4. Plural. cum aff. עַד־שְׁתוֹתֵיהֶם, *usque ad nates ipsorum*, 2 Sam. X. 4.

שֵׁת, Chald. vide suo loco in שֵׁת.

שָׁתוֹת, f. pl. *fundamenta*, Psalm. XI. 3. Aff. שָׁתֹתֶיהָ, *fundamenta ejus*, Ies. XIX. 10. id est, *consilia prava adversus alios inita*.

שֵׁיזִב Chald. in Pahel, *liberavit*, *eripuit*: præter. וְשֵׁיזִב לְעַבְדוֹהִי, *et eripuit servos suos*, Dan. III. 28. et Chirek est loco Tzere. Particip. מְשֵׁיזִב, *liberans*, Dan. VI. 28. Infin. cum aff. לְשֵׁיזָבוּתָךְ, *eripere te*, Dan. VI. 21. Futur. הוּא יְשֵׁיזְבִנָּךְ, *ipse eripiat te*, Dan. VI. 17. דִּי יְשֵׁיזְבִנְכוֹן, *qui erepturus est vos*, Dan. III. 15.

שָׁזַף *contuitus est*, *conspexit*. Præter. שְׁזָפַתּוּ, *qui contuebatur eum*, Job XX. 9. et sic Job XXVIII. 7. שֶׁשְּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ, *quod contuitus me sit sol*, Cant. I. 6.

שׁזר מָשְׁזָר, m. *contortum*, *conduplicatum*, Exod. XXVI. 1. sic Chaldæus שְׁזִיר; et apud Rabbinos, חוּטִין שְׁזוּרִין, *fila duplicata*, *contorta*.

שָׁחַד *muneravit*, *munus exhibuit*. Imper. שִׁחֲדוּ בַעֲדִי. *munera exhibete propter me*, Job VI. 22. Futur.

וַתְּשַׁחֲדִי אוֹתָם, *et munerala es eos*, Ezech. XVI. 33.

שֹׁחַד, m. *munus*, Deuter. X. 17. הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר פִּקְחִים, *munus excæcat videntes*, Exod. XXIII. 8. Hinc in malum sumitur, quod datur corruptelæ causa. Unde apud priscos dictum: מאי שׂוחד שׁהוא חד, *quid est* שׂוחד? *quod facit* חד *unum*, *dantem* scil. et *accipientem*. Etenim, כיון דקביל ליה שׁוחדא מיניה איקרבא ליה דעתיה לגביה והוי כגופיה, *quamprimum accipit munus ab ipso, tunc accedit animus ejus ad ipsum, et fit sicut ille ipse*: Kethubhoth fol. 105. 2. Vide et R. Bechai, Deut. XVI. 19. in principio Paraschæ שׁופטים.

שָׁחָה *abjecit*, *prostravit*, *depressit*, *inclinavit*, *incurvavit se*. Præt. juxta quosdam, שָׁחָה אֶל־מָוֶת בֵּיתָהּ, *inclinat ad mortem domus ejus*, Prov. II. 18. Si hinc est, tunc accentam irregulariter habet in penultima: si est a שׁוּחַ vel שָׁחַח, tunc est discrepantia generis: nam בית masculinum est. Vide שׁוּחַ. Imper. fœmin. שְׁחִי, *abjice te*, *incurva te*, Ies. LI. 23. Hiph. futurum, יַשְׁחֶנָּה, *deprimit illam*, Prov. XII. 25. Hithp. הִשְׁתַּחֲוָה, *procubuit*, *incurvavit se adorandi* vel *honoris exhibendi causa*; unde græci προσκυνεῖν, latini interpretes plures, *adorare*, exponunt. Tertia radicalis mutata in ו et superadditum aliud ה. Ista mutatio et alias fit, ut in שַׁלְוָה et in nomine גַּאֲוָה a גָּאָה. Sunt qui putant hac geminatione tertiæ radicalis, geminum incurvationem indicari, *corporis* et *animi*, *latriam* scil. et *duliam* quam vocant. Plura honoris exhibendi verba sunt. Hoc totius corporis prostrationem in terram significat, ex more orientalium. Vide בָּרַךְ, et mox in nomine. Construitur cum præpositionibus ל, אֶל, עַל, לִפְנֵי. Præteritum, וְהִשְׁתַּחֲוָה עַל־מִפְתַּן, *et incurvavit se in limine portæ*, Ezech. XLVI. 2. וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם, *et incurvando te honorem exhibeas illis*, Deuter. IV. 19. Participium anomalum, מִשְׁתַּחֲוִיתֶם, *incurvant se orientem versus ipsi soli*, Ezech. VIII. 16. ex præterito et participio compositum. Nam, scribit Kimchi in Commentario, propheta volebat dicere, וְהֵמָּה מִשְׁתַּחֲוִים, *et ipsi incurvabant se*: at aspectu commotus sermonem illico in interrogationem convertit, volens dicere, וְאַתֶּם הִשְׁתַּחֲוִיתֶם, *vosne incurvatis vos?* Fut. וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לֹו, *et incurvavit se illi*, 1 Reg. XXII. 54. Hinc per apocopam specialem וַיִּשְׁתַּחוּ, *et incurvavit se pronus in terram usque*, Gen. XVIII. 2. pro וַיִּשְׁתַּחֲוֶה, sicut dicitur וַיַּעַשׂ pro וַיַּעֲשֶׂה. Et sic, וַתִּשְׁתַּחוּ, *et incurvavit se in terram*, 2 Reg. IV. 37. בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה, *venite procumbamus*, *inclinemus caput*, *flectamus genua*, Psal. XCV. 6. ubi tria honorum verba conjuncta.

שְׁחוּת, f. *fovea*, *fossa*, quasi *locus depressus*: aff. בִּשְׁחוּתוֹ, *in foveam suam*, Prov. XXVIII. 10.

שְׁחִיתָה, f. idem: plurale cum aff. בִּשְׁחִיתוֹתָם, *in foveis ipsorum*, Thren. IV. 20. Psalm. CVII. 20. Sic שְׁבוּת et שְׁבִית, *captivitas*, a שָׁבָה.

הִשְׁתַּחֲוָיָה, f. *incurvatio*: affix. בְּהִשְׁתַּחֲוָיָתִי, *in incurvatione mea*, 2 Reg. V. 18. id est, *dum me incurvo*; habet enim usum infiniti: R. Salomon scribit ad Levit. XXVI. 1. השתחוואה בפשוט ידים ורגלים היא ואסרה התורה לעשות כך חוץ מן המקדש, id est, *histachavaah*, *fit cum expansione manuum et pe-*

dum; unde prohibet lex agere sic extra sanctuarium.

שָׂחָה *natavit:* part. cum infin. הַשֹּׂחֶה לִשְׂחוֹת, *natator ad natandum*, Ies. XXV. 11. Hiph. futur. אַשְׂחֶה, *feci ut natet*, Psal. VI. 7.

שָׂחוּ, *natatio:* מֵי שָׂחוּ, *aquæ natationis*, Ezech. XLVII. 5. id est; quas necesse erat *natando trajicere*, neque amplius propter altitudinem pede transiri poterant, R. Salomon: estque nomen, ut אָחוּ ab אחה.

שָׁחַח *curvari, incurvari, incurvare se, deprimi, dejici*; convenit cum שָׁוַח et שָׁחָה. Præt. וְשַׁח רוּם אֲנָשִׁים, *et deprimetur altitudo hominum*, Ies. II. 11. Fœmin. שָׁחָה, vide paulo ante in שָׁחָה. שַׁחוֹתִי, *curvarem me*, Psalm. XXXV. 14. שַׁחוּ רָעִים, *incurvant se mali*, Prov. XIV. 19. Infin. שְׁחוֹחַ, *incurvando se*, Ies. LX. 14. Fut. יָשֹׁחַ, *incurvat se*, Psal. X. 10. Niph. futur. וַיִּשַּׁח אָדָם, *et incurvatus est homo*, Ies. II. 9. תִּשַּׁח אִמְרָתֵךְ, *demissus prodeat sermo tuus*, Ies. XXIX. 4. וְיִשַּׁחוּ כָּל־בְּנוֹת הַשִּׁיר, *et deprimentur omnes filiæ cantici*, Eccles. XII. 4. id est, כָּל־הַשִּׁירִים, *omnia cantica;* et sic conciliaanda discrepantia generis inter verbum masculinum, et nomen fœmininum. Hiph. præt. הֵשַׁח, *depressit*, Ies. XXV. 12. Hithp. fut. עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח, *in me anima mea dejicit se*, Psal. XLII. 7. Fœm. מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי, *quid dejicis te?* ver. 6.

שַׁח, m. *demissus*: וְשַׁח עֵינַיִם, *et humilem oculis*, Job XXII. 29.

שְׁחוֹחַ, m. *incurvatio*. Kimchio est nomen, formæ גְּבֹהַּ. Potest et infinitivus esse. Vide supra.

שָׁחַט *mactavit, jugulavit*, quod fit cultro acutissimo per jugulum animalis ducto et reducto, quos actus vocant הֲלָכָה וַהֲבָאָה, *abitum et reditum*. Præt. וְשָׁחַט אֶת־בֶּן הַבָּקָר, *et jugulabit filium bovis*, Lev. I. 5. id est, *juvencum subrumum:* וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הַפָּר, *et mactabis juvencum istum*, Exod. XXIX. 11. Infin. cum ה paragogico, וְשַׁחֲטָה, *et ad jugulandum*, Hos. V. 2. Niph. futur. יִשָּׁחֵט לָהֶם, *jugulabitur ipsis*, Num. XI. 22.

שָׁחוּט, m. *ductum, tractum:* זָהָב שָׁחוּט, *ex auro ducto*, 2 Par. IX. 15. id est, *malleato, ductili*, quod præ bonitate *diduci* potest, etiam in fila; unde שָׁחוּט dictum hebræi scribunt, שֶׁנִּטְוֶה בְּחוּט, *quod netur filo:* Ioma fol. 45. חֵץ שָׁוחֵט, *sagitta tracta*, Jer. IX. 7. *acuta, polita, ducta per cotem*. Legendum juxta Masorethas שָׁחוּט.

שַׁחֲטָה, fœm. *mactatio:* ut paulo ante. Potest enim et nomen et infinitivus esse.

שְׁחִיטָה, f. *jugulatio:* construct. עַל־שְׁחִיטַת הַפְּסָחִים, *jugulationi paschatum*, 2 Par. XXX. 17.

שָׂחַט *expressit*, proprie *succum* vel *humorem:* fut. וָאֶשְׂחַט אֹתָם, *et expressi eas (uvas in calicem)*, Gen. XL. 11.

שַׁחַל m. *leo ferox*, vel *immanis*, mediæ ætatis, Job IV. 10. שַׁחַל בַּדָּרֶךְ, *leo ferox est in via*, Prov. XXVI. 13. Vide ארה.

שְׁחֵלֶת, f. *onyx:* species aromatis, quæ ad suffitum adhibebatur, Exod. XXX. 34. Judæi germani, *nagelwurtz*.

שחן שְׁחִין, m. *ulcus, inflamma-*

tio, *apostema*, Exod. IX. 10. שְׁחַן Chaldæis, *calere:* et apud Rabbinos, שנה שחונה, *annus calidus.*

שחם שָׁחִים, *sponte nascens*, Ies. XXXVII. 30. idem quod סָחִישׁ. Vide illic.

שחף שַׁחַף, m. *æsalon*, accipitris species: aliis *larus*, avis immunda, Lev. XI. 16.

שַׁחֶפֶת, fœm. *tabes*, *phthisis*, Lev. XXVI. 16. Deut. XXVIII. 22. Est formæ daghessatæ דַּלֶּקֶת.

שחת שְׁחִיף, m. *tectorium:* שְׁחִיף עֵץ, *tectorium ligni*, id est, *lignum*, Ezech. XLI. 16.

שַׁחַץ m. *fera:* בְּנֵי־שָׁחַץ, *filii feræ*, id est, *feræ juvenes*, Job XXVIII. 8. Targum, בְּנֵי אַרְיָוָן, *catuli leonum*. Legitur et Job XLI. 26. Sic et Talmudici illud inter leonum nomina referunt, ut est in ארה. Sed et Psalm. XVII. 12. pro hebræo כְּפִיר in regiis in Targum legitur שַׁחְצָא.

שָׁחַק *contudit*, *comminuit:* præt. וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק, *et contundes ex eo minutim*, Exod. XXX. 36. אֲבָנִים שָׁחֲקוּ מַיִם, *lapides comminuunt aquæ*, Job XIV. 19.

שַׁחַק, m. *pulvis tenuissimus*, qui scil. ex *contusione* oritur et spargitur, Ies. XL. 15. Item, *nubes superiores*, tenuissimæ scil. et subtilissimæ, *cœlum:* וְעֵד בַּשַּׁחַק נֶאֱמָן, *et testis in cœlo fidelis*, Psal. LXXXIX. 38. Plural. שְׁחָקִים, *superiores nubes*, Deut. XXXIII. 26. עָבֵי שְׁחָקִים, *nubes cœlorum*, Psal. XVIII. 12. Sic et a Talmudicis inter cœli nomina refertur. Vide infra in שָׁמַיִם in radice שָׁם.

שָׂחַק *lusit*, *risit*, *derisit*, *irrisit:* construitur cum præpos. עַל et לְ. Præter. שָׂחֲקוּ עָלַי, *rident super me*. Job XXX. 1. Futur. אֶשְׂחַק אֲלֵיהֶם, *si riderem eos;* Job XXIX. 24. id est, עֲלֵיהֶם, *super eos;* vel, *jocarer cum eis:* יִשְׂחַק־לוֹ, *ridet eum*, Psal. XXXVII. 13. Pih. particip. הֲלֹא־מְשַׂחֵק אָנִי, *nonne rideo* vel *ludo ego?* Prov. XXVI. 19. Plur. מְשַׂחֲקִים, *ludentes erant*, *ludentium more gestiebant*, 2 Sam. VI. 5. Infin. לְשַׂחֶק־בּוֹ, *ludendo in eo*. Psal. CIV. 26. Hiph. partic. מַשְׂחִיקִים עֲלֵיהֶם, *irridebant eos*, 2 Par. XXX. 10.

שְׂחֹק, m. *ludus*, *lusus*, *risus*, *derisio:* הָיִיתִי שְׂחֹק, *fui risus*, Thren. III. 14.

מִשְׂחָק, m. idem, Hab. I. 10.

שָׁחַר *denigrari*, *nigrescere*, *nigrum esse:* præt. עוֹרִי שָׁחַר, *cutis mea denigrata est*, Job XXX. 30. Pih. שִׁחֵר, *diluculo*, *mane*, *sedulo*, *tempestive*, *studiose quærere*, *pervestigare:* a nomine שַׁחַר; *aurora*, quasi *aurorare* vel *diluculare* dicas. Præt. שִׁחֲרוֹ מוּסָר, *mane quærit ipsi disciplinam*, Prov. XIII. 24. Part. מְשַׁחֲרֵי לַטָּרֶף, *a diluculo pervestigantes prædam*, Job XXIV. 5. Infinit. לְשַׁחֵר פָּנֶיךָ, *studiose quærendo faciem tuam*, Prov. VII. 15. Futur. אֲשַׁחֲרֶךָּ, *tempestive requiro te*, Ies. XXVI. 9.

שַׁחַר, masc. *aurora*, sic a *nigrore* dicta, qui eam comitatur: וּכְמוֹ הַשַּׁחַר עָלָה, *et quum aurora ascenderet*, Gen. XIX. 15. Aff. לֹא תֵדְעִי שַׁחְרָהּ, *non scies auroram ejus*, Ies. XLVII. 11. id est, *exortum*.

שָׁחֹר, m. *niger*, *nigrum*, *nigricans:* וְשֵׂעָר שָׁחֹר, *et pilus nigricans*, Lev.

XIII. 31. Plur. סוּסִים שְׁחֹרִים, *equi nigri*, Zach. VI. 2. Fœmin. שְׁחוֹרָה אֲנִי, *nigra sum*, Cant. I. 5. Plural. שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב, *nigri ut corvus*, Cant. V. 11.

שְׁחוֹר, m. *nigredo*, Thren. IV. 8.

שִׁיחוֹר, *Schichor*, nomen fluvii, Jos. XIII. 3. Jer. II. 18.

שַׁחֲרוּת, f. *juventa*, Eccles. XI. 10.

שְׁחַרְחֹרֶת, *nigra*, *subnigra*, Cant. I. 6.

מִשְׁחָר, m. *aurora*, Psal. CX. 3.

שָׁחַת Pih. *corrupit*, *perdidit*, *peremit*, *interfecit*: præter. כִּי שִׁחֵת עַמְּךָ, *quia corrupit populus tuus*, scil. *viam* vel *mores suos*, Exod. XXXII. 7. שִׁחֵת לוֹ, *corrupte agit sibi*, *corrupit se*, Deuter. XXXII. 5. שִׁחֵת מִבְצָרָיִךְ, *perdet munitiones tuas*, Jer. XLVIII. 18. Infin. לִפְנֵי שַׁחֵת, *antequam perdidisset*, Genes. XIII. 10. Niph. præter. נִשְׁחַת, *corruptum erat*, Jer. XIII. 7. וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה, *et ecce corrupta erat*, Genes. VI. 12. Hiph. præterit. הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר, *corrupit omnis caro* (*viam suam*), Gen. VI. 12. Particip. כִּי־מַשְׁחִית, *quia perditurus est*, Gen. XIX. 14. Hoph. particip. וּמָקוֹר מָשְׁחָת, *et scaturigo corrupta*, Prov. XXV. 26. Masora notat duo esse cum Kametz: ergo alterum וְזוֹבֵחַ מָשְׁחָת, *et sacrificat corruptum*, Mal. I. 14. quod in plerisque exemplaribus est cum Pathach, erit legendum cum Kametz.

שַׁחַת, m. *corruptio*, Psal. XVI. 10. *fovea*, quasi *corruptionis locus*, Psal. XCIV. 13. Aff. בְּשַׁחְתָּם, *in fovea illorum*, Ezech. XIX. 4.

שְׁחוּת, שְׁחִיתָה, vide supra in שָׁחָה.

שְׁחִיתָה, Chald. *corruptum*: וּמִלָּה כִדְבָה וּשְׁחִיתָה, *et verbum mendax et corruptum*, Dan. II. 9. atque ita est ex forma Pehil. Et substantive, וְכָל־עִלָּה וּשְׁחִיתָה, *et ullam occasionem aut corruptelam*, Dan. VI. 5.

מַשְׁחִית, מַשְׁחֵת, m. *corrumpens*, *perdens*; et substantive, *corruptio*, *perditio*, *internecio*, *exitium*, Ezech. XXI. 36. et IX. 6. Exod. XII. 13. Aff. כְּלִי מַשְׁחֵתוֹ, *instrumentum perditionis suæ*, id est, *letiferum*, Ezech. IX. 1.

מָשְׁחָת, m. *corruptum*, ut ante in Hophal: item, *corruptio*, *corruptela*. Aff: מָשְׁחָתָם, *corruptio eorum*, Levit. XXII. 25. Masora notat, duo esse in duplici significatione: alterum vide in משׁח, ubi מ radicale est.

מִשְׁחַת, masc. *corruptus*: מִשְׁחַת מֵאִישׁ מַרְאֵהוּ, *corruptus est præ viro aspectus ejus*, Ies. LII. 14, id est, non amplius *virilem* aut *humanam speciem* habet. Est nomen Toar juxta Aben Esram.

שָׂטָה *declinavit*: præter. וְאִם־לֹא שָׂטִית, *et si non declinasti*, Num. V. 19. Imper. שְׂטֵה מֵעָלָיו, *declina ab ea*, Prov. IV. 15. Futur. per apocopen, אַל־יֵשְׂטְ, *ne declinet*, Prov. VII. 25.

שֵׂטִים, m. pl. *declinantes*, Hos. V. 2. Et cum ס., סֵטִים, Psalm. CI. 3. Singularis esse potest שֵׂטֶה, formæ רֵעֶה.

שָׁטַח *expandit*: præt. וּשְׁטָחוּם, *et expandent ea*, Jerem. VIII. 2. Infinit. cum futur. וַיִּשְׁטְחוּ לָהֶם שָׁטוֹחַ, *et expanderunt eos sibi expandendo*, Num. XI. 32. Pih. præterit. שִׁטַּחְתִּי אֵלֶיךָ כַּפָּי, *expandi ad te manus meas*, Psal. LXXXVIII. 10.

מִשְׁטָח, masc. *expansio* : constr. מִשְׁטוֹחַ חֲרָמִים, *expansio sagenarum*, Ezech. XXVI. 5.

מִשְׁטוֹחַ, m. idem, Ezech. XLVII. 10.

שטט שִׁטָּה, f. *cedrus*, aut ejus lectissima quædam species, Ies. XLI. 19. Plur. שִׁטִּים, Exod. XXV. 5.

שָׂטַם *odit*, *odio prosecutus est* : fut. וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו אֶת־יַעֲקֹב, *et odio prosecutus est Esau Jacobum*, Gen. XXVII. 41.

מַשְׂטֵמָה, f. *odium*, Hos. IX. 7, 8.

שָׂטַן *adversari* ; *odio habere*. Part. plur. constr. שֹׂטְנֵי נַפְשִׁי, *adversantes animæ meæ*, Psal. LXXI. 13. שׂוֹטְנַי, *adversantes mihi*, Psalm. CIX. 29. Futur. יִשְׂטְנוּנִי, *adversantur mihi*, Psal. XXXVIII. 21.

שָׂטָן, *Satan*, *adversarius* ; spiritus malus, salutis hominum *adversarius*, 1 Reg. V. 18. Job I. 7.

שִׂטְנָה, fœm. *adversatio*, *accusatio*, Esr. IV. 6.

שָׁטַף *exundavit*, *præceps ruit*, *inundavit*, *immersit*, *immergendo abluit* : præterit. לֹא שָׁטַף בַּמַּיִם, *non immersit in aquas*, Levit. XV. 11. שָׁטַף וְעָבַר ; *inundabit et transibit*, Ies. VIII. 8. Partic. וְגֶשֶׁם שֹׁטֵף, *et imber inundans*, Ezech. XIII. 13. Futur. וָאֶשְׁטֹף דָּמַיִךְ, *et inundarem sanguinem tuum a te*, Ezech. XVI. 9. id est, *inundando eluerem*. Niph. futur. יִשָּׁטֵף בַּמַּיִם, *immergitor in aquam*, Lev. XV. 12. הַשֶּׁטֶף יִשָּׁטְפוּ *inundatione inundabuntur*, Dan. XI. 22. Pyh. præterit. וְשֻׁטַּף בַּמַּיִם, *et immergetur in aquam*, Levit. VI. 21.

שֶׁטֶף, שֵׁטֶף, m. *inundatio*, Psal. XXXII. 6.

שטר שֹׁטֵר, m. *moderator*, *præfectus et curator negotiorum publicorum*. Sæpe conjungitur nomini שֹׁפֵט, *judex* ; unde scribunt hebræi שֹׁפֵט esse, qui simpliciter *judicat* et sententiam pronunciat ; שׁוֹטֵר executorem qui *judicatum exequitur*, et refractarios cogit obedire sententiæ judicis. Vide Majemonidem in principio Sanhedrin. Hoc etiam faciebant נֹגְשִׂים, *exactores*, quorum tamen officium latius extendebatur. שֹׁטֵר וּמֹשֵׁל, *moderator et dominator*, Prov. VI. 7. Plur. שֹׁטְרִים, *moderatores*, Deut. I. 15. Constr. אֶת־שֹׁטְרֵי הָעָם, *moderatoribus populi*, Jos. I. 10. Aff. וְאֶת־שֹׁטְרָיו, *et moderatoribus ejus*, Exod. V. 6.

שְׂטַר, Chald. *dominatus* : וְלִשְׂטַר־חַד, *et dominatum unum (erexit)*, Dan. VII. 5. Hebræi legunt per שׂ, vel ס, לְסְטַר, *ad latus unum erexit*, scilicet *regnum* : Aben Esra, ולְצַד אֶחָד הוּקְמָה, *et ad latus unum erectum est*.

מִשְׁטָר, m. *gubernatio*, *dominatus* : aff. מִשְׁטָרוֹ, *dominatum ejus*, Job XXXVIII. 33.

שַׁי m. *munus* : יוֹבִילוּ שַׁי, *afferant munus*, Psal. LXXVI. 12. יוּבַל־שַׁי, *adducetur munus*, Ies. XVIII. 7.

• שִׂיג, vide in נָשַׂג.

שִׂיחַ m. *stirps*, *frutex*, Gen. II. 5. Plur. בֵּין־שִׂיחִים, *inter stirpes*, Job XXX. 7.

• שִׁיל, שִׁילֹה, vide in שָׁלָה.

שין שֵׁינִים, m. pl. *urinæ* : affix. שֵׁינֵיהֶם, *urinas suas*, 2 Reg. XVIII. 27. Ies. XXXVI. 12. cujus singulare possit esse שַׁיִן formæ זַיִת. Est vero hoc vocabulum apud hebræos

in sermone vulgato obscœnum, unde Masorethæ honestatis causa legendum substituerunt (ut et Chaldæus transtulit) מֵימֵי רַגְלֵיהֶם, *aquas pedum suorum*; quarum vocum vocales præcedenti dictioni subjecerunt, hoc modo, שֵׁינֵיהֶם. Vide quoque in חרר.

שֵׁיצִיא Chald. *perfici*, *consummari*, *finiri*: præter. וְשֵׁיצִיא בַּיְתָה דְנָה, *et perfecta* vel *finita est domus ista*, Esr. VI. 15. א juxta Masorethas redundat. In Targum etiam est, *perdidit*.

שיר. שֵׁרוֹת, f. pl. *catenulæ*, Ies. III. 19. Chaldæum est, et generale; sic hoc loco in Targum, שֵׁירֵי יְדַיָּא, *catenæ manuum*; et versu seq. שֵׁירֵי רִגְלַיָּא, *catenæ pedum*, pro *ornamentis manuum* et *pedum*.

שַׁיִשׁ m. *marmor*, 1 Par. XXIX. 2. Contracte, שֵׁשׁ, Esth. I. 6. Usus ejus in templo fuit ad columnas, mensuras, et pavimentum, scribit Rab. Salomon. Chaldæus dicit, מַרְמְרָא; ut עַמּוּדֵי מַרְמְרִין, *columnæ marmoreæ*, Esth. I.

שַׁיִת m. *vepres*, *vepretum*, Ies. XXVII. 4. et VII. 23. Aff. שֵׁיתוֹ, *vepres ejus*, Ies. X. 17. cum Chirek.

שָׁכַב *jacere*, *cubare*, *accumbere*; *concumbere*, *decumbere*, *incumbere*; *occumbere*, *recumbere*. Construitur cum variis præpositionibus ל, ב, עִם, עַל, אֵת, אֵצֶל. Præterit. שָׁכַב, *concubuerit* (*unus ex hoc populo*) אֶת־אִשְׁתֶּךָ, *cum uxore tua*, Gen. XXVI. 10. וְשָׁכַב אִישׁ אֹתָהּ, *et concubuerit quis cum ea*, Numer. V. 13. וְשָׁכַבְתָּ אֶת־אֲבוֹתֶיךָ, *et occubueris cum patribus tuis*, 2 Sam. VII. 12. Partic. וְהַשֹּׁכֵב *et qui cubuerit* (*in ea domo*), Lev. XIV. 47. Niph. vide in שָׁגַל. Pyh. vide ibid. Hiph. הִשְׁכִּיב, *jacere* vel *cubare fecit*, *collocavit*, *deposuit*, *dejecit*, *prostravit*: præter. וְהִשְׁכַּבְתִּים לָבֶטַח, *et cubare faciam eos secure*, Hos. II. 20. Infinit. הַשְׁכֵּב אוֹתָם, *dejiciendo eos*, 2 Sam. VIII. 2. Futur. וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי יַשְׁכִּיב, *et utres cœli quis prosternet?* Job XXXVIII. 37. Kimchi, *effundit*. Sic mox inter nomina. Hoph. præterit. וְהָשְׁכַּב, *et prostratus fuerit*, Ezech. XXXII. 32. Partic. מֻשְׁכָּב עַל־מִטָּתוֹ, *jacere factus*, *collocatus in lecto suo*, 2 Reg. IV. 32. Infinit. cum ה paragogico, וְהָשְׁכְּבָה, *ut prosternaris*, Ezech. XXXII. 19.

שְׁכָבָה, f. *cubatio*: *cubatum*, *stratum*: constr. שִׁכְבַת הַטָּל, *cubatio*, *stratum roris*, id est, *ros stratus*: vel juxta Kimchium, *effusio roris*, Exod. XVI. 13. שִׁכְבַת־זֶרַע, *concubitus seminis*, Lev. XV. 17. per hypallagen, pro *semen concubitus*. Kimchi, *effusio seminis*.

שְׁכֹבֶת, f. idem: aff. שְׁכָבְתּוֹ, *concubitum suum*, Lev. XX. 15.

מִשְׁכָּב, m. *cubile*, *cubatum*, *stratum*, *concubitus*: מִשְׁכָּב וְסַפּוֹת, *cubatum et pelves*, 2 Sam. XVII. 28. id est, *cubilia*, *lectos*, *strata*. Constr. מִשְׁכַּב זָכָר, *concubitum maris*, Num. XXXI. 18. וְהוּא שֹׁכֵב אֵת־מִשְׁכַּב הַצָּהֳרָיִם, *et ipse erat recumbens cubatu meridiano*, 2 Sam. IV. 5. hoc est, *meridiabatur*, *somnum meridianum capiebat*. Aff. לִשְׁכַּב בְּמִשְׁכָּבוֹ, *ut cubaret in lecto suo*, 2 Sam. XI. 13. Plurale construct. מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ, *cubilia patris tui*, Gen. XLIX. 4. Fœm. יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם, *requiescent in cubi-*

libus suis, Ies. LVII. 2. Chald. עַל־מִשְׁכְּבָךְ, *in cubili tuo*, Dan. II. 28.

שָׂכָה *aspicere*, *prospicere*, *perspicere*. Chaldaicum est: nam pro hebræo הִשְׁקִיף, chaldaice dicitur in Ithpehal אִסְתְּכֵי per ס. Ad animum relatum, est *imaginari*, *cogitare*.

שְׂכִיָּה, fœm. *imago, effigies, figura, pictura*: plurale, שְׂכִיּוֹת הַחֶמְדָּה, *imagines desiderii*, hoc est, *desideratissimæ*, Ies. II. 16.

שֶׂכְוִי, m. *intellectus*, *mens*, quasi *imaginatrix* et *figuratrix* dicta, quod omnia pervideat et cognoscat. מִי נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה, *quis dedit menti intelligentiam?* Job XXXVIII. 36. Chaldæus לְלִבָּא, *cordi*, *animo*; et sic Aben Esra. Vulgatus latinus interpres, *quis dedit gallo intelligentiam?* Ea interpretatio ex priscis hebræis petita est, apud quos legitur: R. Schimeon filius Lakis dixit: » *cum peregrinarer in Africa*, audivi quod כַּלָּה, *sponsam* appellarent, נִנְפֵי, *nympham*; et תַּרְנְגוֹל, *gallum gallinaceum*, שֶׂכְוִי. Unde hoc? inde quod apud Jobum dicitur: quis indidit בַּטֻּחוֹת, *præcordiis* sapientiam? quis dedit לַשֶּׂכְוִי, (id est, לְתַרְנְגוֹל, *gallo gallinaceo*) *intelligentiam?* » Codice Rosch haschana, c. 3. fol. 26. Simile quid de gallo observatum in טלל. Vide illic. Horum meminerunt R. Salomon et Ramban, id est, R. Mosche ben Nachman. Hinc etiam Judæi in precibus matutinis quotidie precantur: *benedictus sit dominus Deus noster*, *rex hujus mundi*, אשר נתן לשׂכוי בינה, *qui dedit gallo gallinaceo intelligentiam*, nempe quia *cantu suo est præco diei*, et homines ad opera excitat: ideoque non tantum mane, quando surrexerunt, sed etiam *ad gallicinia* hanc preculam dicere debent. Præterea in Bereschit rabba, sectione 25. legitur: בערביא צווחין לתרנגולא סכויה, *in Arabia vocant gallum* סכויה.

מַשְׂכִּית, f. *imago*, *imaginatio*, *cogitatio, figura, effigies*, וְאֶבֶן מַשְׂכִּית, *et lapidem effigiei*, id est, *figuratum*, Lev. XXVI. 1. Aff. בְּחַדְרֵי מַשְׂכִּיתוֹ, *in conclavibus picturæ suæ*, hoc est, *figuratis*, Ezech. VIII. 12. בְּמַשְׂכִּתוֹ, *in imaginatione* vel *cogitatione ejus*, Prov. XVIII. 11. R. Levi. Plurale, מַשְׂכִּיּוֹת לֵבָב, *imaginationes cordis*, Psalm. LXXIII. 7. בְּמַשְׂכִּיּוֹת כָּסֶף, *cum figuris argenteis*, Prov. XXV. 11. Aff. כָּל־מַשְׂכִּיֹּתָם, *omnes effigies ipsorum*, Num. XXXIII. 52.

שָׁכַח *oblivisci*: construitur absolute et cum accusativo. Præter. וְשָׁכַחְתָּ אֶת־יְהוָה, *et obliviscaris domini* (*Dei tui*), Deuter. VIII. 14. הַשְׁכַחְתֶּם אֶת־רָעוֹת, *an obliti estis malorum?* Ier. XLIV. 9. Niph. præt. כִּי נִשְׁכַּח זִכְרָם, *nam oblivioni tradita est memoria ipsorum*, Eccles. IX. 5. Pih. præter. שִׁכַּח יְהוָה, *omnino obliviscitur Dominus*, Thren. II. 6. vel *oblivisci fecit*, *passus est oblivioni dari*. Hiph. infinit. לְהַשְׁכִּיחַ אֶת־עַמִּי שְׁמִי, *ad oblivisci faciendum populum meum nominis mei*, Jer. XXIII. 27. Hithp. futur. וְיִשְׁתַּכְּחוּ, *et oblivioni tradentur*, Eccles. VIII. 10.

שָׁכֵחַ, *obliviscens*, *oblitus*: plural. הַשְּׁכֵחִים אֶת־הַר קָדְשִׁי, *obliviscentes montis sanctitatis meæ*, Ies. LXV. 11. Construct. שִׁכְחֵי אֱלֹהִים, *oblitæ Dei*, Psalm. IX. 18.

שְׁכַח Chald. *invenire*. Ithpeh. præter. וְהִשְׁתְּכַח, *et inventum est*, Esr. VI. 2. Fœm. זָכוּ הִשְׁתְּכַחַת לִי, *puritas invenitur apud me*, Dan. VI. 23. וְהִשְׁתְּכַחַת חַסִּיר, *et inventus es de-*

ficiens, Dan. V. 27. Aphel præterit. וְהַשְׁכַּחוּ, *et invenerunt*, Esr. IV. 19. לָהֵן הַשְׁכַּחְנָא, *nisi inveniamus*, Dan. VI. 6. הַשְׁכַּחַת גְּבַר, *inveni virum*, Dan. II. 25. irregulariter pro הַשְׁכְּחַת. Infinit. לְהַשְׁכָּחָה, *invenire*, Dan. VI. 5. Futur. נְהַשְׁכַּח לְדָנִיֵּאל, *inveniemus contra Danielem*, ver. 6. וּתְהַשְׁכַּח, *et invenies*, Esr. IV. 15.

שָׁכַךְ *poni*, *ponere se*, id est, *sedari*, *quietari*, *quietum reddi*, *quiescere*. Item, *ponere*, *tendere laqueos vel retia*. Præt. וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ שָׁכָכָה, *et ira regis sedata est*; Esth. VII. 10. Infinit. כְּשֹׁךְ, *quum sedata esset*, Esth. II. 1. כְּשַׁךְ יְקוּשִׁים, *secundum ponere aucupes*, *ut tendentes aucupes*, Jer. V. 26. Futur. וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם, *ut ponerent se aquæ*, *ut quiescerent*, Genes. VIII. 1. Hiph. præter. וַהֲשִׁכֹּתִי מֵעָלַי, *et seponam*, *faciam ut quiescant a me*, Num. XVII. 20.

* שָׂכַךְ, vide in סָכַךְ.

שָׁכַל *orbatus fuit*: præterit. כַּאֲשֶׁר שָׁכֹלְתִּי שָׁכָלְתִּי, *quum orbatus fuero*; *orbatus fuero*, Genes. XLIII. 14. Duplex forma præteriti, ex Cholem et Pathach, pro quo in posteriore est Kametz propter pausam. Pih. præter. שִׁכְּלָה נָשִׁים חַרְבֶּךָ, *orbavit mulieres gladius tuus*, 1 Sam. XV. 33. et juxta aliam significationem, *abortire*: וְעִזֶּיךָ לֹא שִׁכֵּלוּ, *et capræ tuæ non abortiverunt*, Gen. XXXI. 38. Sic Job XXI. 10. Exod. XXIII. 26. Hiph. particip. רֶחֶם מַשְׁכִּיל, *vulvam arbortientem*, Hos. IX. 14. כְּגִבּוֹר מַשְׁכִּיל, *sicut potentis orbantis*, Jer. L. 9.

שַׁכּוּל, m. *orbatus*, 2 Sam. XVII. 8. Fœm. וְשַׁכֻּלָה, *et orba*, Cant. IV. 2. Plural. נְשֵׁיהֶם שַׁכֻּלוֹת, *uxores ipsorum orbæ*, Jer. XVIII. 21.

שְׁכוֹל, m. *orbitas*, Ies. XLVII. 8, 9.

שִׁכֻּלִים, m. pl. *orbitates*: affix. בְּנֵי שִׁכֻּלָיִךְ, *filii orbitatum tuarum*, Ies. XLIX. 20.

אֶשְׁכּוֹל, m. *botrus*, *bacca*, Cant. I. 14. Num. XIII. 23, 24. Plural. כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן, *sicut botri vitis*, Cant. VII. 9. Et cum Pathach ab initio, לְאַשְׁכֹּלוֹת, *botris*, ver. 8. Affix. הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ, *maturescebant botri ejus*, Gen. XL. 10.

שָׂכַל *secundari*, *prosperari*. Præterit. שָׂכַל דָּוִד, *secundatus est David*, 1 Sam. XVIII. 30. Pih. שִׂכֵּל, *intelligere fecit*, *intelligenter egit*, שִׂכֵּל אֶת־יָדָיו, *intelligere fecit manus suas*, Genes. XLVIII. 14. id est, *sciens*, *scite*, *consulto et de industria manus suas direxit*. Hiph. הִשְׂכִּיל, *intellexit*, *intelligentiam habuit*, *adhibuit vel consecutus est*: *intelligentia imbutus*, *intelligens*, *factus fuit*; *animadvertit*, *attendit*, *animum advertit*. Et active, *intelligentia imbuit*, *erudiit*, *instruxit*, *informavit*. Item, *secundatus*, *prosperatus fuit*. Et active, *secundavit*. Præter. הִשְׂכִּיל, *instruxit me*, 1 Par. XXVIII. 19. מִכָּל־מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי, *omnibus doctoribus meis intelligentior fio*, Psal. CXIX. 99. Part. לְכָל־דְּרָכָיו מַשְׂכִּיל, *in omnibus viis suis secundus*, 1 Sam. XVIII. 14. מַשְׂכִּיל, *intelligens*, Psalm. XIV. 2. Infinit. לְהַשְׂכִּיל, *ad intelligendum*, Genes. III. 6. Futur. אַשְׂכִּילְךָ, *erudiam te*, Psal. XXXII. 8. Ex Hophal apud Rabbinos, מוּשְׂכָּלוֹת, *intelligibilia*; מוּשׂכלות ראשונות, *notiones primæ*, שׁניות, *secundæ*. Chald. in Ithpah. part. מִשְׂתַּכַּל הֲוֵית, *animadvertens*, *considerans eram*, Dan. VII. 8.

שֵׂכֶל, m. *intellectus*, *intelligentia*,

prudentia: secundatio, successus: שֵׂכֶל טוֹב, *successus optimus*, *secundatio bona*, Psalm. CXI. 10. Sic Proverb. III. 4. et alias, quando nomen טוֹב adjunctum habet, ut quibusdam placet. מִשֶּׂכֶל, *ab intellectu*, Job XVII. 4. Aff. לְפִי שִׂכְלוֹ, *pro ratione intellectus sui*, Prov. XII. 8. Plur. apud Rabbinos, שְׂכָלִים, *intelligentiæ*, *mentes angelicæ*.

שִׂכְלוּת, f. *prudentia*, juxta quosdam: vide et סכל.

הַשְׂכֵּל, m. *intelligentia*, nomen ex infinito, Prov. I. 3. et XXI. 16. Cum Jod, בְּהַשְׂכֵּיל, *cum intelligentia*, Job XXXIV. 35.

מַשְׂכִּיל, masc. *intelligens*, *prudens*. Item, *carmen erudiens*, *ode didascalica*, in titulis Psalmorum.

שָׂכְלְתָנוּ, fœm. Chald. *intelligentia*, Dan. V. 11. per apocopam literæ ת chaldæis frequentem.

שַׁכְלֵל Chald. in Pahel, *perfecit*, *absolvit:* est ab hebræo כָּלַל per prosthesin literæ שׁ chaldæis frequentem. Præt. וְשׁוּרַיָּ אַשְׁכְלִלוּ, *et muros perficiunt*, Esr. IV. 12. Sic scribitur, sed legendum juxta Masorethas וְשׁוּרַיָּא שַׁכְלִלוּ. Affix. וְשַׁכְלְלַהּ, *et perfecerat eam*, Esr. V. 11. Infinit. לְשַׁכְלָלָה, *ad perficiendum*, ver. 3. Ithpah. fut. יִשְׁתַּכְלְלוּן, *perficiantur*, Esr. IV. 16.

שׁכם Hiph. הִשְׁכִּים, *matutinare*, *diluculare*, id est, *mane*, *matutino tempore*, *mature*, *diluculo paratum* aut *expeditum esse*, *parare* vel *expedire se:* quandoque additur ipsi vocabulum בֹּקֶר, *mane;* quandoque etiam קוּם, *surgere;* unde non significat proprie *surgere*, vel etiam *mane surgere*. Præterit. וְהִשְׁכִּים, *et mane surgens*, 2 Sam. XV. 2. וְהִשְׁכִּים בַּבֹּקֶר, *et surgens mane*, Job I. 5. Particip. וְכַטַּל מַשְׁכִּים, *et sicut ros matutinans*, Hos. VI. 4. id est, *mane cadens*, *matutinus*. Plural. מַשְׁכִּימֵי קוּם, *diluculantes surgere*, id est, *summo diluculo surgentes*, Psalm. CXXVII. 2. Infinit. הַשְׁכֵּם, et semel אַשְׁכֵּים, *mane surgendo*, Jer. XXV. 3. cum א loco ה ex forma chaldaica; cui simile vide in בָּרַךְ in Hiphil. Apud Rabbinos, הִשְׁכִּים, *convenire*, *consentire:* שֵׁם מוּשְׁכָּם, *nomen univocum*, *synonymon*.

שְׁכֶם, m. *humerus*, *dorsum*, Genes. IX. 23. *pars*, *portio*, Gen. XLVIII. 22. *tumulus*, *agger*, Psalm. XXI. 13. Aff. וַיֵּט שִׁכְמוֹ, *et inclinavit humerum suum*, Gen. XLIX. 15. Est et proprium nomen oppidi, *Sichem*, Gen. XII. 6. Hinc cum ה locali, שְׁכֶמָה, *Sichemum versus*, Hos. VI. 9. vel, *more sichemitico*, exemplo Schimeonis et Rubeu. שְׁכֶם אֶחָד, *humero uno*, Soph. III. 9.

שָׁכַן *habitavit*, *inhabitavit*, *degit*, *mansit*, *resedit*, *commoratus est:* construitur absolute cum accusativo, ac præposit. ב, עַל, עִם. Præter. כִּי־שָׁכַן עָלָיו הֶעָנָן, *quod maneret super eo nubes*, Exod. XL. 35. וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם, *et habitem in medio illorum*, Exod. XXV. 8. Particip. cum י paragogico, שֹׁכְנִי סְנֶה, *inhabitans rubum*, Deut. XXXIII. 16. Chald. futur. fœmin. וּבְעַנְפוֹהִי יִשְׁכְּנָן, *et in ramis ejus habitabant*, Dan. IV. 18. Pih. præt. שִׁכֵּן, *inhabitandum dederat*, *collocaverat*, Psal. LXXVIII. 60. שִׁכַּנְתִּי, *feceram ut habitaret (nomen meum illic)*, Jerem. VII. 12. Chald. præter. דִּי שַׁכִּן שְׁמֵהּ תַּמָּה, *cujus nomen habitat illic*, vel, *qui fecit habitare nomen suum illic*, Esr. VI. 12. Hiph. præt.

וְהִשְׁכַּנְתִּי עָלֶיךָ כָּל־עוֹף, *et faciam ut habitent super te omnes aves cœli*, Ezech. XXXII. 4.

שָׁכֵן, m. *habitans, habitator, vicinus:* טוֹב שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק, *melior est vicinus propinquus, quam frater longinquus*, Prov. XXVII. 10. Constr. שְׁכַן שֹׁמְרוֹן, *habitator Schomeron*, Hos. X. 5. Affix. וּשְׁכֵנוֹ, *et vicinum suum*, Exod. XII. 4. Plural. cum aff. וְאֶל־כָּל־שְׁכֵנָיו, *et ad omnes vicinos ejus*, Dan. I. 7. Fœm. שְׁכֶנֶת, *vicina*. Affix. מִשְּׁכֶנְתָּהּ, *a vicina sua*, Exod. III. 22. Plur. הַשְּׁכֵנוֹת, *vicinæ*, Ruth IV. 17.

שְׁכִינָה, f. *divinitas, majestas, gloria divina inter homines habitans.* Nam illud, וְשָׁכַנְתִּי, *et habitabo in medio filiorum Israel*, Exod. XXIX. 45. et similes locutiones, Chaldæus solet reddere, וְאַשְׁרֵי שְׁכִנְתִּי, *et habitare faciam majestatem meam:* unde Rabbini scribunt: לא נאמר וְשָׁכַנְתִּי אלא על כבודו של הק״בה, id est, *non dicitur* et habitabo, *nisi de majestate Dei sancti benedicti*, juxta illud: *ut habitet gloria* (*Dei*) *in terra nostra*, Psal. LXXXV. 10.

מִשְׁכָּן, m. *habitatio, habitaculum, tabernaculum.* Constr. סָבִיב לְמִשְׁכַּן הָעֵדֻת, *circa tabernaculum testimonii*, Num. I. 53. Affix. וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי, *et ponam tabernaculum meum*, Levit. XXVI. 11. Plur. constr. מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן, *habitacula excelsi*, Psalm. XLVI. 5. Fœmin. מִשְׁכָּנוֹת, et constr. מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים, *tabernacula pastorum*, Cant. I. 8. Aff. מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ, *habitacula tua*, Num. XXIV. 5. Chald. מִשְׁכַּן. unde cum affixo, מִשְׁכְּנֵהּ, *habitaculum ejus*, Esr. VII. 15.

שַׂכִּין שכן, m. *culter, cultellus*, Prov. XXIII. 2. Chaldaicum est, et sæpius per ס effertur, unde apud Rabbinos vulgatum: סַכִּין בְּיַד שׁוֹטֶה סַכָּנָה, *culter in manu stulti periculum est.*

שָׁכַר *inebriari:* præter. שָׁכְרוּ וְלֹא־יַיִן, *inebriantur, at non vino*, Ies. XXIX. 9. Imp. שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ, *bibite et inebriamini*, Cant. V. 1. Pih. part. מְשַׁכֶּרֶת כָּל־הָאָרֶץ, *inebrians omnem terram*, Jerem. LI. 7. Hiph. præter. וְהִשְׁכַּרְתִּי שָׂרֶיהָ, *et inebriabo principes ejus*, Jer. LI. 57. Hithp. fut. עַד־מָתַי תִּשְׁתַּכָּרִין, *usquequo ebriam ages?* 1 Sam. I. 14.

שֵׁכָר, masc. *inebriativum, inebrians potus*, qui græcis hinc vocatus σικέρα, latinis *sicera*. A *vino communi* distinguitur, Lev. X. 9. Num. VI. 3. et alibi. *Vinum* tamen etiam comprehendere, liquet ex Num. XXVIII. 7. ubi ad libamen adhibitum, cui alias vinum attributum. Inde Onkelos Chald. hic et alibi plerumque reddit, חֲמַר עַתִּיק, *vinum forte vetus*, cui *vinum novum* opponitur: ut ubi hebraice est, מִיַּיִן וְשֵׁכָר יַזִּיר, *a vino et sicera abstinebo;* chaldaice est, מֵחֲמַר חֲדַת וְעַתִּיק, *a vino novo et veteri.* Sic Deut. XIV. 26. et XXIX. 5. Vetus autem vinum *fortitudine* et *generositate* commendari solet. Aben Esra scribit Deut. XIV. esse *potum fortem* factitium, ex *melle* et *dactylis*, aut ex *tritico* et *hordeo*. In Midrasch 1 Sam. I. 15. ad illud, יַיִן וְשֵׁכָר לֹא שָׁתִיתִי, notatur: יין זה חדש ושכר זה ישן מזה ומזה לא שתיתי: id est; Jajin, *est vinum novum;* Sechar, *est vinum vetus; neque de hoc, neque de illo bibi.* Sic ibidem Chaldæus: at, inquit Kimchi ibidem, rectius est, ut שכר sit potus

factus ex fructibus. Huc respexit D. Hieronymus scribens ad Nepotianum: *Sicera*, inquit, hebræo sermone omnis potio nominatur, quæ *inebriare* potest, sive illa quæ *frumento* conficitur, sive *pomorum succo*: aut cum *favi decoquuntur* in dulcem et barbaram potionem: aut *palmarum fructus exprimuntur* in liquorem: *coctisque frugibus* aqua pinguior coloratur.

שִׁכֹּר, m. *ebrius*, 1 Sam. XXV. 36. Plural. שִׁכֹּרִים, Joel I. 5. Construct. שִׁכֹּרֵי, *ebriis*, Ies. XXVIII. 1. Fœm. לְשִׁכֹּרָה, *pro ebria*, 1 Sam. I. 13.

שִׁכָּרוֹן, m. *ebrietas*, Ezech. XXXIX. 19.

אֶשְׁכָּר, m. *donarium*, *munus*, Psal. LXXII. 10. Affix. אֶשְׁכָּרֵךְ, *donarium tuum*, Ezech. XXVII. 15. Chaldæus, דּוֹרוֹן, (e græco δῶρον), *donum*, exponit.

שָׂכַר *mercede conduxit*, *mercedem dedit*: præter. שָׂכַר־עָלֵינוּ, *mercede conduxit adversus nos*, 2 Reg. VII. 6. Partic. שֹׂכֵר, *mercedem dans*, Proverb. XXVI. 10. Niph. præter. נִשְׂכָּרוּ, *conducuntur*, 1 Sam. II. 5. Hithp. part. וְהַמִּשְׂתַּכֵּר, *et qui mercedem operæ reportat*, Hag. I. 6.

שָׂכִיר, masc. *mercenarius*, *mercede conductus*, Exod. XXII. 14. Plural. aff. שְׂכִירֶיהָ, *mercenarii ejus*, Jerem. XLVI. 21. Fœm. שְׂכִירָה, *mercenaria*, Ies. VII. 20.

שָׂכָר, masc. *merces*, Num. XVIII. 31. Constr. שְׂכַר הָאָדָם, *merces hominis*, Zach. VIII. 10. Affix. תִּתֵּן שְׂכָרוֹ, *dabis mercedem ejus*, Deuter. XXIV. 15.

שֶׂכֶר, m. idem, Prov. XI. 18. Vide et סכר.

מַשְׂכֹּרֶת, fœm. idem: affix. מַה־מַּשְׂכֻּרְתֶּךָ, *quæ sit merces tua*, Genes. XXIX. 15.

שֶׁל Rabbinis est articulus genitivi casus: hebraice cum ב ab initio, est *propter*. בְּשֶׁל אֲשֶׁר יַעֲמֹל, *propter quod laborat (homo)*, Eccles. VIII. 17. id est, בַּעֲבוּר, Aben Esra. בְּשֶׁלִּי, *propter me*, Jon. I. 12. id est, בַּעֲבוּרִי. Item, בְּשֶׁלְּמִי, *propter quem*, ver. 7. id est, בַּעֲבוּר מִי vel בַּאֲשֶׁר לְמִי, ut est versu 8. Et aliter, שַׁלָּמָה, *propter quid?* pro בְּשֶׁלָּמָה, Cant. I. 7. At hoc, מִשֶּׁלָּנוּ, *ex nostris*, 2 Reg. VI. 11. est ex simplici שֶׁ et לָנוּ, et ex præpositione מִן. Sic Rabbini, מִשֶּׁלּוֹ, *ex suo*, *de proprio*.

שַׁלְאֲנָן, vide supra in שׁאן.

שלב שְׁלַבִּים, m. pl. *gradus*, *scalæ*. Metaphorice, *prominentiæ gradatæ*, 1 Reg. VII. 28. Hinc participium Pyhal, מְשֻׁלָּב, *scalari forma dispositus*; cujus plur. fœmininum, מְשֻׁלָּבוֹת, Exod. XXVI. 17. et XXXVI. 22.

שֶׁלֶג m. *nix*, Psalm. CXLVIII. 8. מִשֶּׁלֶג אַלְבִּין, *nive candidior ero*, Psal. LI. 9.

הִשְׁלִיג, Hiph. *nivescere*, *albescere*: futur. תַּשְׁלֵג, *nivesces*, id est, *sicut nix albesces*, Psal. LXVIII. 15.

שָׁלָה *tranquillum esse*, *quiescere*: tertia radicalis interdum in ו commutatur. Simile supra in שׁחה. Præterit. לֹא שָׁלַוְתִּי, *non quiescebam*, Job III. 26. שָׁלוּ, *tranquilli sunt*, Thren. I. 5. Infinit. בְּשַׁלְוִי, *dum tranquillus essem ego*, Psal. XXX. 7. de quo vide etiam infra inter nomina. Futur. יִשְׁלָיוּ, *tranquilli sint*, Psal. CXXII. 6. Niph. נִשְׁלָה, *errare*: futur. אַל־תִּשָּׁלוּ, *ne erretis*, 2 Paral.

XXIX. 11. Hiph. futur. לֹא תַשְׁלֶה אֹתִי, *ne errare facias*, *ne fallas me*, 2 Reg. IV. 28. יַשְׁל, vide in נשל.

שָׁלֵיו, שָׁלֵו, masc. *tranquillus*, Job XVI. 12. et XXI. 23. Et cum Scheva ab initio, שְׁלֵיו, Jerem. XLIX. 31. Plural. constr. וְשַׁלְוֵי עוֹלָם, *et tranquilli seculi*, Psal. LXXIII. 12. Fœm. שְׁלֵוָה, *tranquilla*, Zach. VII. 7.

שְׁלֵה, m. Chald. *tranquillus*, Dan. IV. 1.

שָׁלוּ, f. Chald. *error*, Dan. VI. 5. Et cum ה, שָׁלָה, Dan. III. 29.

שְׁלִי, m. *tranquillitas*, 2 Sam. III. 27.

שַׁל, m. *error*, *imprudentia*, 2 Sam. VI. 7.

שַׁלְוָה, f. *tranquillitas*, Psal. CXXII. 7. Constr. וְשַׁלְוַת הַשְׁקֵט, *et tranquillitas quietis*, hoc est, *quieta*, Ezech. XVI. 49. Aff. בְּשַׁלְוִי, *in tranquillitate mea*, Psalm. XXX. 7. Contracte pro בְּשַׁלְוָתִי, sicut et dicitur פִּשְׁתַּי pro פִּשְׁתָּתִי. Possit et absolutum hujus fingi שֶׁלֶו.

שְׁלֵוָה, f. Chald. *tranquillitas*: aff. לִשְׁלֵוְתָךְ, *tranquillitati tuæ*, Dan. IV. 24.

שִׁלְיָה, fœm. *secundina*, *secundæ*, a *tranquillitate fœtus*: aff. וּבְשִׁלְיָתָהּ, *etiam in secundas ipsius*, Deuter. XXVIII. 57.

שִׁילֹה, m. *Schilo*. Quidam absolutum faciunt שִׁיל, *secundina*; metonymice *fœtus*, *filius*; et cum affixo ה loco ו, ut sæpe, עַד כִּי־יָבֹא שִׁילֹה, *donec veniat filius ejus*, Gen. XLIX. 10. *filius*, nempe *Messias*: *ejus*, scilicet *Jehudæ*, ex stirpe Jehudæ natus. Aben Esra post varias vocis *Schilo* explicationes concludit, dicens: aut denique שִׁילֹה idem est quod בְּנוֹ, *filius ejus*, et ה est loco ו, ut in אָהֳלֹה, *tabernaculum ejus*, et multis aliis; idque ex significatione verbi in hoc loco, לֹא תַשְׁלֵה אֹתִי, *ne parere facito me*, 2 Reg. IV. 28. id est, לֹא תוֹלִיד, *ne facias ut pariam liberos*, *ne des mihi liberos*. Sic Jonathan paraphrastes chaldæus: *donec veniat rex Messias*, *parvus filius ejus*. R. Bechai in commentario suo in hunc locum scribit: « שִׁילֹה, id est, בְּנוֹ שֶׁיִּוָּלֵד מִשִּׁלְיַת אִשָּׁה כְּדֶרֶךְ כָּל־הַנּוֹלָדִים: *Schilo*, id est, *filius ejus*, *qui nascetur ex secundis mulieris*, *juxta viam omnium qui nascuntur*: estque vox desumpta ex significatione vocis בְּשִׁלְיָתָהּ, Deut. XXVIII. 57. Quod autem potius dicit שִׁילֹה quam בְּנוֹ, eo innuit Jacob, se de Messia peculiariter loqui, etc. » Vel ה non est affixum pronomen, et vocatur Messias κατ' ἐξοχὴν *Schilo*, quasi *tranquillus* et *æternæ tranquillitatis* auctor; aut quod singulari modo *ex secundis* tantum, sine viri operatione nasci debebat. Quod autem veteres hebræi per *Schilo* Messiam intellexerint, docet triplex Targum sive paraphrasis chaldaica, Onkeli, Jonathanis et hierosolymitana, in quibus legitur pro *Schilo*, *rex Messias*. Tum etiam Talmudici, ex quibus locus adductus est in radice נין, ubi vide. Et denique antiquissimus liber *Bereschit rabba*, in quo scribitur: שִׁילֹה זֶה מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ, *Schilo est rex Messias*. Ex posterioribus id approbarunt, R. Salomon, Kimchi, Bechai et alii. At Messiam istum, Jesum Christum fuisse, omnes Judæi negant. Cabalisticum: literæ יָבֹא שִׁילֹה faciunt 358: totidem מָשִׁיחַ. Id adducitur in Chaskuni et in Pentateucho cum triplici Targum.

שַׁלְהֶבֶת, vide in להב.

שְׂלָו f. *cornix*, Psal. CV. 40. Exod. XVI. 13. Plural. שַׂלְוִים, *coturnices*, Num. XI. 31. ab alia forma.

שָׁלַח *misit*, *emisit*, *extendit*, *immisit*, *præmisit*, *remisit*, *transmisit*: construitur cum accusativo, et præpos. ב. ל. אֶל. על. Præterit. שָׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ, *misit Mosen servum suum*, Psal. CV. 26. אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֵלַי, *quos miseras ad me*, Num. XXIV. 12. שָׁלַחְתִּי אֶת־יָדִי, *extendi manum meam*, Exod. IX. 15. וּשְׁלַחְתֶּם בְּיָדָם, *et mittetis per manus eorum*, 2 Sam. XV. 36. etc. Chald. præt. דִּי־שְׁלַח, *qui misit*, Dan. III. 28. שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי, *miserunt ad eum*, Esr. V. 7. עַל־דְּנָה שְׁלַחְנָא, *idcirco mittimus*, Esr. IV. 14. שְׁלַחְתּוּן עֲלֶינָא, *misistis ad nos*, ver. 18. Pehil, שְׁלִיחַ, *missus es, mitteris*, Esr. VII. 14. שְׁלִיחַ פַּסָּא דִי־יְדָא, *missa est pars illa manus*, Dan. V. 24. Fut. יִשְׁלַח עֲלֶינָא, *mittat ad nos*, Esr. V. 17. דִּי יִשְׁלַח יְדֵהּ, *qui extenderit manum suam*, Esr. VI. 12. Niph. infinitiv. נִשְׁלוֹחַ, *mittendo*, Esth. III. 13. Similem formam vide supra in שָׁאַל et in לָחַם. Pih. שִׁלַּח, *dimittere*, *ejicere*, *expellere*. Præterit. וְלֹא שִׁלַּח אֶת־הָעָם, *et non dimisit populum*, Exod. VIII. 28. וְרַגְלַי שִׁלֵּחוּ, *et pedes meos expellunt*, scil. *loco firmo*, et *ad lapsum impellunt*, Job XXX. 12. Fut. וּפֶרַע לֹא יְשַׁלֵּחוּ, *et cæsariem non demittant*, Ezech. XLIV. 20. id est, *promissam non habeant*. Pyh. præt. שֻׁלַּח, *missus*, *emissus*, *dimissus fuit*, Obad. v. 1. Part. נַעַר מְשֻׁלָּח, *puer dimissus*, Proverb. XXIX. 15. id est, *sibi et suæ voluntati ac libidini permissus*. Hiph. præt. וְהִשְׁלַחְתִּי בָכֶם, *nam immittam in vos*, Lev. XXVI. 22.

שֶׁלַח, masc. *missile*, *missilia arma*, 2 Paral. XXXII. 5. *gladius*, *ensis e vagina emissus*, Joel II. 8. Affix. שִׁלְחוֹ, *missile suum*, vel *gladium suum*, 2 Par. XXIII. 10. Plural. *propagines*: affix. שְׁלָחַיִךְ, *propagines tuæ*, Cant. IV. 13. quasi *emissiones* dicas.

שִׁלּוּחַ, m. *munus*, proprie illud quod *transmittitur*. Plur. תִּתְּנִי שִׁלּוּחִים, *dato munera*, Mich. I. 14. וַיִּתְּנָהּ שִׁלֻּחִים לְבִתּוֹ, *et dedit eam pro muneribus filiæ suæ*, 1 Reg. IX. 16. Item, *dimissiones*: aff. אַחַר שִׁלּוּחֶיהָ, *post dimissiones ejus*. Exod. XVIII. 2. id est, *postquam dimisisset* vel *remisisset eam*.

שֻׁלְחָן, m. *mensa*, a ciborum *missione* sive *missis*: שֻׁלְחָן עָרוּךְ, *mensa instructa*, Ezech. XXIII. 41. Affix. מַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ, *cibus mensæ ejus*, 1 Reg. X. 5. Plur. שֻׁלְחָנוֹת, *mensæ*, Ies. XXVIII. 8. Constr. לְשֻׁלְחֲנוֹת הַכָּסֶף, *pro mensis argenteis*, 1 Paral. XXVIII. 16.

שְׁלֻחוֹת, f. pl. *propagines*: affix. שְׁלוּחוֹתֶיהָ נִטְּשׁוּ, *propagines ejus evelluntur*, Ies. XVI. 8.

מִשְׁלָח, m. *extensio*, *emissio*: constr. בְּכֹל מִשְׁלַח יֶדְכֶם, *in omni extensione manus vestræ*, Deut. XII. 7. id est, in omni re ad quam *extenderitis manum vestram*: לְמִשְׁלַח שׁוֹר, *pro emissione bovis*, Ies. VII. 25. id est, *loco pascuo in quem bos immittatur*.

מִשְׁלוֹחַ, m. *missus*, *missio*, *immissio*, Ies. XI. 14. וּמִשְׁלוֹחַ מָנוֹת, *et missu portionum*, Esth. IX. 19.

מִשְׁלַחַת, f. *missio*, Psal. LXXVIII. 19. *missile*, Eccles. VIII. 8.

שָׁלַט *dominari*, *dominium exercere*, *dominium habere*. Construitur cum præposit. עַל et בְּ Præterit. שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם, *dominatur homo in hominem*, Eccles. VIII. 9. שָׁלְטוּ עַל־הָעָם, *dominabantur in populo*, *super populum*, Neh. V. 15. Chald. præter. דִּי לָא־שְׁלֵט נוּרָא, *quod non dominatus esset ignis*, Dan. III. 27. שְׁלִטוּ, *dominati sunt*, Dan. VI. 25. Futur. יִשְׁלַט, Dan. V. 7. תִּשְׁלַט בְּכָל־אַרְעָא, *dominabitur in tota terra*, Dan. II. 39. תִּשְׁלַט, *dominaberis*, Dan. V. 16. Hiph. הִשְׁלִיט, *dominari fecit*, *dominium concessit*, *dominari sivit*, *copiam* vel *potestatem fecit*: præt. וְהִשְׁלִיטוֹ, *et dominium*, id est, *copiam concessit ei*, Eccles. V. 18. Fut. וְלֹא־יַשְׁלִיטֶנּוּ, *et non facit copiam ipsi*, Eccles. VI. 2. וְאַל־תַּשְׁלֶט־בִּי, *ne sinas dominari in me*, Psal. CXIX. 133. Chald. præt. וְהַשְׁלְטָךְ, *et dominatorem constituit te*, Dan. II. 38. וְהַשְׁלְטֵהּ, *et dominatorem constituit eum*, ver. 48.

שַׁלִּיט, m. *dominator; dominium, potestatem habens*, Gen. XLII. 6. Eccl. X. 5. Plural. שַׁלִּיטִים, *dominatores*, Eccles. VII. 19. Fœmin. שַׁלֶּטֶת, *dominatrix*, Ezech. XVI. 30. Chald. וְשַׁלִּיט, *aut dominator*, Dan. II. 10. שַׁלִּיטָא דִי־מַלְכָּא, *dominatori regis*, ver. 15. לָא שַׁלִּיט, *non copiam habens*, Esr. VII. 24. Plural. וְשַׁלִּיטִין, *et dominatores*, Esr. IV. 20.

שִׁלְטוֹן, m. *dominatio*, Eccles. VIII. 4. Chald. *dominator*. Plur. constr. וְכֹל שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא, *et omnes dominatores provinciarum*, Dan. III. 2. R. Salomon scribit Zach. XIII. 7. hoc nomen de principibus Israelis numquam dici, neque in textu hebræo, neque in Targum.

שָׁלְטָן, m. Chald. *dominium*, *dominatus*: בְּכָל־שָׁלְטַן מַלְכוּתִי, *in toto dominatu regni mei*, Dan. VI. 27. Aff. וְשָׁלְטָנֵהּ, *et dominatus ejus*, ibid. Vide et Dan. IX. 14. שָׁלְטָנְהוֹן, *dominatus eorum*, Dan. VII. 12. Plur. שָׁלְטָנַיָּא, *dominatus*, *dominatores*, Dan. VII. 27.

שְׁלָטִים, masc. plur. *scuta*, *umbones*, 2 Reg. XI. 10. Constr. שִׁלְטֵי, Cant. IV. 4. Affix. שִׁלְטֵיהֶם, *scuta sua*, Ezech. XXVII. 11.

שלך Hiph. הִשְׁלִיךְ, *jecit*, *abjecit*, *conjecit*, *dejecit*, *disjecit*, *injecit*, *projecit*: construitur cum præpos. עַל, אֶל, מִן, לְ, בְּ. Præt. הִשְׁלִיךְ עָלָיו, *projecit super eum*, Numer. XXXV. 20. Hoph. præter. הֻשְׁלַךְ et הָשְׁלַךְ, *abjectus*, *dejectus*, etc. *fuit*, Dan. VIII. 11. Ies. XIV. 19. Part. מֻשְׁלָךְ אֵלֶיךָ, *projicietur ad te*, 2 Sam. XX. 21.

שָׁלָךְ, masc. *mergus*, avis sic dicta, quod se ad capiendos pisces *in aquam dejiciat*, Lev. XI. 17.

שַׁלֶּכֶת, f. nomen portæ Hierosolymis, a *conjecta* et *accumulata terra*, ad parandam viam regis, sic dicta, 1 Par. XXVI. 16. Ies. VI. 13. Confer, 1 Reg. X. 5, 12. et 2 Paral. IX. 11.

שָׁלַל *spoliavit*, *prædatus*, *deprædatus est*: præterit. וְשָׁלַל שְׁלָלָהּ, *et spoliet spolium ejus*, Ezech. XXIX. 19. שַׁלּוֹתָ, *spoliasti*, Hab. II. 8. שֹׁל תָּשֹׁלּוּ־לָהּ, *spoliando spoliabitis ipsi*, id est, *relinquetis ipsi spolium*, spicas scil. quas colligat, Ruth II. 16. Niph. fut. יִשַּׁל vide in נָשַׁל. Hithp. præt. אֶשְׁתּוֹלְלוּ, *in prædam dederunt se*, Psal. LXXVI. 6. ex usu chaldaico pro הִשְׁתּוֹלְלוּ: simile vide in חָבַר in Hithpahel. Part. מִשְׁתּוֹלֵל, *prædæ exponit se*, Ies. LIX. 15. Rabbi

Salomon, *aberrans*, *vesanus*, *stultus habetur*, et sic quoque præcedentem locum Psalmi explicat.

שׁוֹלָל, m. *spoliatus*, Mich. I. 8. R. Salomon, *aberrans*, *vesanus*, *insanum agens;* quasi מְטוֹרָף מִדַּעְתּוֹ, *raptus et spoliatus mente sua*, ut Aben Esra scribit: sic הַמּוֹלִיךְ יוֹעֲצִים שׁוֹלָל, *qui facit ut consiliariorum quisque amens*, *demens fiat*, Job XII. 17, 19.

שְׁלָל, m. *præda*, *spolium*, Genes. XLIX. 27. Constr. אֶת־שְׁלַל אֹיְבֶיךָ, *prædam inimicorum tuorum*, Deuter. XX. 14. Aff. כָּל־שְׁלָלָהּ, *omnem prædam ejus*, ibidem.

שׁוֹלֵל, *negans*: שְׁלִילָה, *negatio*, apud Rabbinos.

שָׁלַם *compleri*, *perfici*: *pacem habere vel colere*, *pace*, *prosperitate frui*, *pacem precari*, id est, *salutare*. Præter. וְשָׁלְמוּ, *et completi erunt* (*dies luctus tui*), Ies. LX. 20. Partic. præsens, שׁוֹלְמִי, *pacem colenti mecum*, Psal. VII. 5. Infin. לִשְׁלוֹם, *ad salutandum*, 2 Reg. X. 13. Imper. וּשְׁלָם, *et pacem habeto*, Job XXII. 21. Chald. part. Pehil, וְלָא שְׁלִים, *necdum est perfecta* sive *absoluta*, Esr. V. 16. Pih. שִׁלֵּם, *perficere*, *complere*, 1 Reg. IX. 25. Job VIII. 6. Item, *solvere*, *persolvere*, *reddere*, *rependere*, *retribuere*, *compensare*: præt. וְשִׁלַּם אֹתוֹ, *et rependat illud*, Lev. V. 24. Partic. וּמְשַׁלֵּם עֲוֹן, *et rependis iniquitatem*, Jer. XXXII. 18. Pyh. part. כִּמְשֻׁלָּם, *sicut perfectus*, vel *pacatus*, vel *cui perfecte retributum est*, Ies. XLII. 19. Futur. יְשֻׁלַּם, *rependetur*, Psalm. LXV. 2. Hiph. וְכִי הִשְׁלִימוּ, *et quod pacem fecissent*, Jos. X. 1. et sic, 1 Reg. XXII. 45. Futur. יַשְׁלִים, *perficiet*, *absolvet*, Ies. XLIV. 26, 28. Chald. præter. וְהַשְׁלְמֵהּ, *et perfecit illud*, Dan. V. 26. Imper. הַשְׁלֵם, *redde*, Esr. VII. 19. Hoph. præterit. הָשְׁלְמָה־לָּךְ, *pacata efficietur tibi*, Job V. 23.

שִׁלּוּם, שִׁלֻּם, masc. *retributio*, Mich. VII. 3. Hos. IX. 7. Plural. שְׁנַת שִׁלּוּמִים, *annus retributionum*, Ies. XXXIV. 8. Fœm. construct. וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה, *et retributionem improborum videbis*, Psal. XCI. 8.

שִׁלֵּם, m. idem, Deut. XXXII. 35.

שָׁלֵם, masc. *integrum*, *perfectum*, *completum*: *integer*, *incolumis*, cujus res omnes *integræ* et *salvæ* sunt, Gen. XXXIII. 18. Est et urbis nomen, *Salem*, quæ postea *Jerusalem* dicta, Gen. XIV. 18. Psal. LXXVI. 3. Plural. שְׁלֵמִים, *pacifici*, Genes. XXXIV. 21. Nah. I. 12. Fœm. אֶבֶן שְׁלֵמָה, *lapis integer*, id est, *pondus integrum*, Deut. XXV. 15. Plural. אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת, *lapidibus integris*, Deut. XXVII. 6.

שֶׁלֶם, m. *sacrificium eucharisticum* sive *pacificum*, quod pro *pace* et *incolumitate*, *salute* ac *beneficiis* Deo offerebatur, Amos V. 22. Plur. זְבָחִים שְׁלָמִים, *sacrificia eucharistica*, Exod. XXIV. 5. Affix. אֶת־שְׁלָמֶיךָ, *eucharistica tua*, Exod. XX. 24.

שָׁלוֹם, masc. *pax*, *prosperitas*, *incolumitas*, *integritas*: שָׁלוֹם לָכֶם, *pax vobis sit*, Genes. XLIII. 23. id est, *pacato* et *tranquillo sitis animo*. Construct. וְלִשְׁלוֹם הַמִּלְחָמָה, *et de pace belli*, 2 Sam. XI. 7. id est, *de statu* et *prospero successu belli*, Aff. אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֶךָ, *viri pacis tuæ*, Jer. XXXVIII. 22. Plur. הָגְלַת שְׁלוֹמִים, *deportabitur* (*civitas*) *pacatorum*, id est, *pacatissima*, Jerem. XIII. 19.

וְלִשְׁלוּמִים, *et pro retributionibus*, Psal. LXIX. 23. Aff. בִּשְׁלֹמָיו, *in pacificos suos*, Psalm. LV. 21. id est *colentes pacem secum*. Chald. שְׁלָם, *pax*, Esr. IV. 17. שְׁלָמָא כֹלָּא, *pax omnis*, Esr. V. 7. Aff. שְׁלָמְכוֹן, *pax vestra*, Dan. III. 31.

שַׁלְמֹנִים, m. pl. *retributiones*, Ies. I. 23.

שַׂלְמָה שלם, fœm. *vestis. vestimentum*, Exod. XXII. 8. Construct. שַׂלְמַת רֵעֶךָ, *vestimentum proximi tui*, Exod. XXII. 25. Affix. בְּשַׂלְמָתוֹ, *in veste sua*, Deut. XXIV. 13. Plural. וּשְׂלָמוֹת בָּלוֹת, *et vestes veteres*, Jos. IX. 5. Aff. שַׂלְמוֹתַי, *vestimenta mea*, Job IX. 31.

שָׁלַף *eduxit, extraxit, detraxit, strinxit*: fere semper de gladio dicitur. Præterit. שָׁלַף הַנַּעַר חַרְבּוֹ, *strinxit puer gladium suum*, Jud. VIII. 20. שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף, *quod (gramen) antequam extrahat quis*, scil. *falcem*, Psal. CXXIX. 6.

שָׁלֹשׁ fœm. *tres*: שָׁלוֹשׁ עָרִים, *tres civitates*, Deut. XIX. 2. Constr. לִשְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים, *pro tribus annis*, quasi dicas, *pro ternario* vel *triade annorum*, Lev. XXV. 21. Masc. שְׁלֹשָׁה, et communè, שְׁלֹשֶׁת, Gen. VII. 13. et XXX. 36. Affix. שְׁלָשְׁתָּם, *tres illi*, Num. XII. 4. Plural. שְׁלֹשִׁים, comm. *triginta*, Gen. V. 16. כִּשְׁלֹשִׁים אִישׁ, *quasi triginta viri*, 1 Sam. IX. 22.

שְׁלִישִׁי, masc. *tertius*, Gen. I. 13. Plural. שְׁלִשִׁים, *tertii, tertiani*, contracte pro שְׁלִישִׁיִּים, Genes. VI. 16. Num. II. 24. Fœm. שְׁלִישִׁית, *tertia, tertia pars*, Deut. XXVI. 12. Num. XV. 6. Cum ה paragogico, שְׁלִישִׁתָה, *tertia* scil. *vice*, Ezech. XXI. 14. Aff. שְׁלִשְׁתֵּךְ, *tertia pars tui*, Ezech. V. 12.

שְׁלִישִׁיָּה, f. *tertia pars*, Ies. XIX. 24. עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה, *vitula trima*, Jer. XLVIII. 34.

שִׁלֵּשִׁים, m. pl. *tertiani, tertiæ generationis nepotes, abnepotes*, Genes. L. 23. Exod. XXXIV. 7.

שִׁלְשׁוֹם, *dies tertius, nudius tertius*, quasi ex שְׁלֹשָׁה et יוֹם compositum: synecdochice, *antea*, Gen. XXXI. 2. 1 Sam. IV. 7.

שָׁלִישׁ, m. *tribunus, dux*, 2 Reg. VII. 2. *triens, triental*, mensura, Psal. LXXX. 6. Ies. XL. 12. Affix. שָׁלִישׁוֹ, *tribunus ejus*, 2 Reg. XV. 25. Plur. שָׁלִישִׁים, *tribuni, duces*, Ezech. XXIII. 23. Et plane defective, שָׁלִשִׁם, Exod. XIV. 7. Et retinet semper Kametz ab initio, ad differentiam שְׁלִישִׁים, de quo ante. Item, *pandura*, instrumentum musicum *trium chordarum*: וּבְשָׁלִשִׁים, *et in panduris*, 1 Sam. XVIII. 6. Affix. וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו, *et delectus ducum ejus*, Exod. XV. 4.

שָׁלִישִׁי, masc. *tribunitius*, 2 Sam. XXIII. 8.

מִשְׁלֹשׁ, mascul. *tertiatio*, Genes. XXXVIII. 24.

שִׁלֵּשׁ, Pih. *tertiavit, trifariam partitus est, tertio fecit, triplicavit*. וְשִׁלַּשְׁתָּ, *quum tripertitus fueris*, Deut. XIX. 3. Imper. cum futuro, שַׁלֵּשׁוּ, *tertio facite*; וַיְשַׁלֵּשׁוּ, *et tertio fecerunt*, 1 Reg. XVIII. 34. Pyh. particip. וְאַיִל מְשֻׁלָּשׁ, *et arietem triennem*, וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת, *et capram triennem*, Gen. XV. 9.

שֵׁם שם masc. *nomen*, Gen. II. 11. אַנְשֵׁי הַשֵּׁם, *viri nominis*, Gen. VI. 4.

id est, *nominatissimi*, *celeberrimi*: לְתְהִלָּה וּלְשֵׁם, *in laudem et in nomen*, Deut. XXVI. 19. Apud Rabbinos, עַל שֵׁם, *propter*, *propterea*; כְּשֵׁם, *sicut*; לְשֵׁם, *propter*. Aff. שְׁמוֹ, *nomen ejus*, Gen. IV. 25. שִׁמְךָ et שְׁמֶךָ, *nomen tuum*; שִׁמְכֶם, *nomen vestrum*, etc. Plural. שֵׁמוֹת, *nomina*, Gen. II. 20. Construct. שְׁמוֹת, Exod. I. 1. Aff. שְׁמוֹתָם, *nomina illorum*, Genes. XXV. 16. Chald. שֻׁם, שֵׁם; sed cum affixis, ש habet Scheva ut hebraice: בִּשְׁם, *in nomine* (*Dei Israelis*), Esr. V. 1. Aff. דִּי־שְׁמֵהּ, *cujus nomen erat*, Dan. IV. 16. Plur. fœmin. מַן־אִנּוּן שְׁמָהָת, *quæ sunt nomina virorum istorum*, Esr. V. 4. Aff. שְׁמָהָתְהֹם, *nomina eorum*, ver. 10. Apud Syros radix est שְׁמָה vel שְׁמִי, *nomen imposuit*, *nominavit*. Apud Rabbinos מִשּׁוּם, *nomine*, *propter*.

שָׁם *ibi*, *illic*, *illuc*, *isthuc*, *eo*: cum ה paragogico, אָשׁוּב שָׁמָּה, *redibo illuc*, Job I. 21. מִשָּׁם, *inde*, Genes. II. 10. 2 Reg. VII. 2.

שָׁמַיִם, m. duale, *cælum*, *cæli*. Formam habet dualem quasi a מַיִם, ab *aquis*, quæ duplices, *superiores* et *inferiores*. Hinc etiam compositum volunt, quasi ex שָׁם, *illic*, מַיִם, *aquæ*, scil. *sunt* vel *subsistunt*. Quidam a שָׁאָה, *stupere* (ut in Hithpahel significat), et מַיִם; quod *stupendo modo aquæ illic suspensæ hæreant*, donec Dei nutu demittantur: vel quia homines *obstupescunt* de ejus opificio. Quidam ab אֵשׁ et מַיִם, ab *igne* et *aqua*. Utrumque Talmudici afferunt in Chaghiga cap. 2. fol. 12. Et inde R. Bechai, in principio Paraschæ שופטים scribit: « שמים נבראו תהלה ונקראו שמים לפי שהם אש ומים, id est, *cœli creati sunt ab initio*, *et vocantur* שמים, *quia sunt* אש et מים, *ignis et aqua*. In Bereschit rabba, sectione quarta legitur: נטל הקב״ה אש ומים ופתכן זה בזה ומהן נעשו שמים, id est, *accepit Deus sanctus benedictus ignem et aquam*, *et permiscuit ista invicem*, *et ex illis facti sunt cæli*. Et mox: שמים שהבריות משתוממים עליהן לאמור של מה הן של אש הן של מים הן אתמהא, id est, *cœli dicuntur*, *quod homines obstupescunt de iis*, *dicentes*: *ex quanam re sunt? ex igne sunt*: *ex aqua sunt*: *id mirabile est*. » Talmudici tradunt ante citato loco, *septem* esse cœli nomina: וִילוֹן, רָקִיעַ, שְׁחָקִים, זְבוּל, מָעוֹן, מָכוֹן, עֲרָבוֹת. Primum, וילון, *velum*, *aulæum*, in scriptura non exstat; vide autem, Ies. XL. 22. Reliqua vide suis locis. Porro Aben Esra vult semper esse duale, et affixum singulare, quod ei respondet, Job XXXVIII. 33. distributive sumendum esse, respectu cœli superioris et inferioris. Assumit ה locale: ut הַשָּׁמָיְמָה, *cœlum versus*, Gen. XV. 5. Constr. שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, *cæli cælorum*, Psal. CXLVIII. 4. Aff. שָׁמָיו, *cæli ejus*, Deut. XXXIII. 28. שָׁמֶיךָ, *cæli tui*, Deut. XXVIII. 23. Chald. שְׁמַיָּא, *cælum*, *cæli*, Jer. X. 11. Dan. II. 18, 19. דִּי שַׁלִּטִין שְׁמַיָּא, *quod dominantur cæli*, Dan. IV. 23. id est, *dominatur Deus cœlos inhabitans*. Sic apud Rabbinos et Talmudicos, שָׁמַיִם, passim pro *Deo* ipso sumitur: et inde locutio, *e cælo*, *an ex hominibus?* id est, *a Deo*, Matth. XXI. 25. Sic: *pater*, *peccavi in cælum et coram te*, Luc. XV. 18.

* שְׂמֹאל, vide infra in שמל.

שמד Hiph. הִשְׁמִיד, *perdidit*,

disperdidit. Præt. הִשְׁמִיד אֶת־הַחֹרִי, *perdidit Choræos*, Deuter. II. 22. וְהִשְׁמַדְתִּי, *et perdam*, Levit. XXVI. 30. Chald. infin. לְהַשְׁמָדָה, *disperdendo*, Dan. VII. 26. Niph. præt. וְנִשְׁמַד, *et perdetur*, Jer. XLVIII. 8. וְנִשְׁמַדְתִּי, *et perdar ego*, Genes. XLIII. 30. Apud Rabbinos שְׁמָד, *perditio*, *persecutio*; מְשׁוּמָּד, *apostata*, a religione judaica deficiens, ita dictus quasi *perditus*.

שָׂמַח *lætatus*, *lætus*, *hilaris fuit:* metaphorice, *claruit*, *luxit*, Prov. XIII. 9. unde et *lucis* nomine sæpe *læta* et *prospera* significantur, ut Esther VIII. 16. Construitur cum præposit. ב. ל. מִן. אֶל. עַל. לִפְנֵי. Præter. וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ, *et lætabitur in corde suo*, Exod. IV. 14. שָׂמְחוּ לָךְ, *lætatæ sunt de te*, Ies. XIV. 8. Pih. שִׂמַּח, *lætificavit*, *lætitia affecit*: *exhilaravit*. Præter. וְשִׂמַּח אֶת־אִשְׁתּוֹ, *et exhilaret uxorem suam*, Deuter. XXIV. 5. וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם, *et lætificabo eos a mæstitia ipsorum*, Jer. XXXI. 13. Hiph. præter. הִשְׂמַחְתָּ, *lætificasti*, Psal. LXXXIX. 43.

שָׂמֵחַ, masc. *lætans*, *lætus*, *hilaris*, Prov. XV. 13. Plur. שְׂמֵחִים, *læti*, 1 Reg. I. 45. Construct. שְׂמֵחֵי et שְׂמֵחֵי, Ies. XXIV. 7. Psal. XXXV. 26.

שִׂמְחָה, f. *lætitia*: constr. כְּשִׂמְחַת בַּקָּצִיר, *secundum lætitiam in messe*, Ies. IX. 2. Aff. רֹאשׁ שִׂמְחָתִי, *caput lætitiæ meæ*, Psalm. CXXXVII. 6. Plur. שְׂמָחוֹת, Psal. XVI. 11.

שָׁמַט *intermisit*, *intermissionem fecit*, Exod. XXIII. 11. Jer. XVII. 4. *dimisit*, *demisit*, *deturbavit*, 2 Reg. IX. 33. כִּי שָׁמְטוּ, *quia dimiserant* scil. *eam* (*arcam*), et sic Chaldæus: R. Salomon addit affixum, שְׁמָטוּהָ, *amoverant eam*, 2 Sam. VI. 6. Niph. præter. נִשְׁמְטוּ, *dimovent se*, Psal. CXLI. 6. Hiph. futur. תַּשְׁמֵט, *intermittes*, Deut. XV. 3.

שְׁמִטָּה, f. *intermissio*, Deut. XV. et XXXI. 10. Sic vocatur annus septimus, quo omne opus agricolationis intermittitur. Ut autem שַׁבָּת significat *septimum diem* septimanæ et *septem dies* septimanæ, id est, *septimanam integram*, sic Rabbinis שְׁמִטָּה et *septimum annum*, et integros *septem annos*, id est, totius hebdomadis annalis complexum denotat.

שמך שְׂמִיכָה, f. *stragula villosa*, Jud. IV. 18. Kimchi scribit esse tegumentum crassum, ex quo utrinque exeunt ציציות של צמר *villi sive flocci lanæ; ἀμφίταπις*, *amphitapa*.

שמל שְׂמֹאל, m. *sinistra manus*, *pars* vel *latus sinistrum*. א ponitur loco ו, scribit Kimchi, quod ex abundanti quandoque abjicitur: וְאֶפְנֶה עַל־יָמִין אוֹ עַל־שְׂמֹאל, *et respiciam ad dexteram*, *aut ad sinistram*, Gen. XXIV. 49. Affix. וְאֶת־שְׂמֹאלוֹ, *et sinistram suam*, Gen. XLVIII. 14.

שְׂמָאלִי, m. *sinister*, 1 Reg. VII. 21. Fœm. עַל־כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית, *super manum sacerdotis sinistram*, Lev. XIV. 15.

הִשְׂמִיל, Hiph. *sinistrare*, *sinistram petere*, *ad sinistram flectere* vel *divertere*: part. מַשְׂמְאלִים, *sinistrantes*, *sinistrorsum petentes*, 1 Par. XII. 2. Infinitiv. לְהַשְׂמִיל, *ad sinistram flectendum*, 2 Sam. XIV. 19. Imperativ. הַשְׂמִילִי, *pete sinistram*, Ezech. XXI. 21. Futur. אַשְׂמְאִילָה, *sinistram petam*, Gen. XIII. 9.

שִׂמְלָה, f. *restis*, *vestimentum*, Ies.

III. 7. Construct. שִׂמְלַת אִשָּׁה, *vestimento muliebri*, Deut. XXII. 5. Affix. שִׂמְלָתְךָ, *vestimentum tuum*, Deuter. VIII. 4. Plural. שְׂמָלוֹת, Gen. XLV. 22. Aff. שִׂמְלוֹתָם, *vestimenta sua*, Gen. XLIV. 13.

שָׁמֵם שָׁמַם, *desolare*, *desolari: obstupescere*, cum ad animum refertur; et sic construitur cum præpositione עַל. Præt. שֶׁשָּׁמֵם, *qui desolatus est*, Thren. V. 18. שָׁמְמוּ עָלֶיךָ, *obstupuerunt super te*, Ies. LII. 14. Infinit. *propter* שַׁמּוֹת וְשָׁאֹף, *desolare et exhaurire*, Ezech. XXXVI. 3. Similem formam vide in חָנַן. Futur. אַשִּׁם, *desolabo*, Ies. XLII. 14. Similem formam vide in קָבַב. Niph. præter. נָשַׁמּוּ מְסִלּוֹת, *desolatæ sunt viæ*, Ies. XXXIII. 8. *obstupescunt*, Jerem. IV. 9. Pih. particip. וָאֵשְׁבָה מְשׁוֹמֵם, *et sedi stupens*, Esr. IX. 3. *desolans*, Dan. IX. 27. Hiph. præt. הֲשִׁמּוֹתָ, *desolasti*, Job XVI. 7. Particip. מַשְׁמִים, *stupens*, Ezech. III. 15. Infinitiv. הַשְׁמֵם, *desolando*, Mich. VI. 13. Imperat. הָשַׁמּוּ, *stupore corripiamini*, Job XXI. 5. intransitive, ut in participio. Futur. יַשִּׁים, *desolet*, Jer. XLIX. 20. cum vocali brevi et Daghesch, loco vocalis longæ, ut ante. Aliud hujus formæ vide in יָשַׁם. Hoph. infinit. הָשַּׁמָּה, *desolari ejus*, id est, *desolationis*, et ה in fine intelligitur habere Mappik, 2 Paral. XXXVI. 21. Levit. XXVI. 34. בְּהָשַּׁמָּה מֵהֶם, *dum esset desolata illis*, pro בָּהּ, transpositis punctis, ver. 43. Hithp. futur. וָאֶשְׁתּוֹמֵם, *et obstupescebam*, Dan. VIII. 27. לָמָּה תִּשּׁוֹמֵם, *cur desolationem accerses tibi?* Eccles. VII. 16. habet formam ex Niphal et Hithpahel compositam; aut plane est ex Niphal, ut Aben Esra vult, et Cholem est loco Kametz. Chald. præter. אֶשְׁתּוֹמַם, *obstupuit*, Dan. IV. 16.

שֹׁמֵם, m. *desolans*, *desolatum*, *stupendum*, Dan. VIII. 13. et XII. 11. עַל־שֹׁמֵם, *super desolatum*, Dan. IX. 27. Plur. שׁוֹמֵמִים, *desolati*, Thren. I. 16. Et in Nun, שׁוֹמֵמִין, ver. 4. Fœm. שׁוֹמֵמָה, *desolata*, Ies. LIV. 1. Plur. נְחָלוֹת שֹׁמֵמוֹת, *possessiones desolatæ*, Ies. XLIX. 8. Constr. שֹׁמְמוֹת, Ies. VII. 4. Affix. שֹׁמְמוֹתֵינוּ, *desolationes nostras*, Dan. IX. 18.

שְׁמָמָה, f. *desolatio*, Jer. IV. 27.

שִׁמְמָה, f. idem, Ezech. XXXV. 7. Plural. שְׁמָמוֹת, ver. 9. Et מ cum simplici Scheva, לְשִׁמְמוֹת, *in desolationes*, Jer. XXV. 12.

שִׁמָּמוֹן, m. idem, Ezech. XII. 19. et IV. 16.

שַׁמָּה, f. *res stupenda*, Jerem. V. 30. *stupor*, Jer. VIII. 21. *desolatio*, Psalm. LXXIII. 19. Plural. שַׁמּוֹת, *desolationes*, Psal. XLVI. 9.

מְשַׁמָּה, f. *stupor*, Ezech. V. 15. *desolatio*, Ezech. VI. 14. Plur. מְשַׁמּוֹת, *desolationes*, Ies. XV. 6.

שׂמם שְׂמָמִית, f. *araneus*, *aranea:* שְׂמָמִית בְּיָדַיִם תְּתַפֵּשׂ, *araneus manibus prehendit: (et est in palatiis regum)*, Prov. XXX. 28. Talmudici scribunt per ס, unde אימת סממית על העקרב, *terror aranei in scorpionem*, Schabbath fol. 77. 2. Ingreditur autem aures scorpii, unde terrori ipsi est: סממית לעקרב, *araneus contra scorpionem*, scil. *creatus est;* nempe si quis a scorpione sit læsus, tunc araneus quassatus ac vulneri impositus, illud curat. Hinc patet minus recte vel prave potius scribi in quibusdam libris per שׂ.

Vulgata latina. *stellio*. non frustra: nam הַלְּטָאָה juxta quosdam est *stellio*, Levit. XI. 30. et id a Jonathane transfertur. שְׁמָמִיתָא. Posteriores quidam hebræi, *simiam*, explicant. LXX. καλαμώτης, quod piscis genus. Forte melius, καλαβώτης ex Levit. XI. 30. quod est, *stellio*. Vide Plinium lib. XXIX. cap. 5.

שָׁמַן *saginari*, *pinguem esse* vel *fieri*, *impinguari*: præter. שָׁמַנְתָּ, *saginatus es*, Deut. XXXII. 15. שָׁמְנוּ, *pingues sunt*, Jerem. V. 28. Futur. וַיִּשְׁמַן, *et saginatus est*, Deuter. XXXII. 15. Hiph. imper. הַשְׁמֵן לֵב־הָעָם הַזֶּה, *fac ut pinguescat cor populi hujus*, Ies. VI. 10. Futur. וַיַּשְׁמִינוּ, *et saginati sunt*, Neh. IX. 25.

שֶׁמֶן, m. *pinguedo*, *oleum*, *unguentum*, Gen. XXVIII. 18. Levit. VIII. 2. בְּקֶרֶן בֶּן־שָׁמֶן, *in cornu filio pinguedinis*, Ies. V. 1. *in cornu*, id est, *loco edito*, simili *cornu elevato*: *filio olei*, id est, *pingui* et *optimo*: Aben Esra. Aff. שַׁמְנִי, *oleum meum*, Hos. II. 7. Plur. מִשְׁתֵּה שְׁמָנִים, *convivium* (*rerum*) *pinguium*, Ies. XXV. 6. רֵאשִׁית שְׁמָנִים, *præstantissimo unguentorum*, Amos VI. 6. Aff. לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ, *ad odorem unguentorum tuorum*, Cant. I. 3.

שָׁמֵן, masc. *pinguis*; metaphorice, *opulentus*, juxta quosdam, Jud. III. 29. Fœmin. וַאֲדָמָה שְׁמֵנָה, *et terram pinguem*, Neh. IX. 25.

שְׁמֹנָה, m. *octo*: פָּרִים שְׁמֹנָה, *juvencos octo*, Num. XXIX. 29. Constr. וּבֶן־שְׁמֹנַת יָמִים, *et filius octo dierum*, Gen. XVII. 12. Fœm. שְׁמֹנֶה אַמּוֹת, *octo cubitorum*, Ezech. XL. 9. Plural. com. שְׁמֹנִים, *octoginta*, Exod. VII. 7. בִּשְׁמוֹנִים שָׁנָה, *anno octogesimo*, 1 Reg. VI. 1.

שְׁמִינִי, m. *octavus*, Levit. XXIII. 39. Fœm. הַשָּׁנָה הַשְּׁמִינִת, *anno octavo*, Lev. XXV. 22. Sumitur et pro *instrumento musico*, 1 Paral. XV. 21. et Psalm. VI. 1. ab *octo chordis* sic dicto; aut pro *cantico*, quod *octo vocibus* (ut loquuntur musici) canebatur, ut Aben Esra vult. Quidam, *gravem symphoniam*, explicant, qualis est *il basso*, ut musici loquuntur.

מִשְׁמַן, m. *pinguedo*, *pingue*, Ies. XVII. 4. Plur. constr. מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ, *pinguedines terræ*, Gen. XXVII. 28, 39. Aff. בְּמִשְׁמַנָּיו, *in pingues ejus*, Ies. X. 16. id est, *robustos*; et sic Psalm. LXXVIII. 31.

מַשְׁמַנִּים, m. pl. *pinguia*, Nehem. VIII. 10.

אַשְׁמַנִּים, masc. pl. *pinguedines*: בָּאַשְׁמַנִּים, *inter pinguedines*, Ies. LIX. 10. id est, *in omnium rerum affluentia*: Aben Esra, *inter gentes*, *tamquam inter mortuos*, et א est additiium: R. Menachem, *in tenebrosis locis*. Vide etiam in אָשַׁם.

שָׁמַע *audivit*, *exaudivit*, *attendit*, *auscultavit*: *obtemperavit*, *obedirit*, *acquievit*. Construitur cum accusativo et præpos. אֶל, ל, ב. Aben Esra, Exod. XV. 26. cum ל vel ב constructum, vult esse, *obedire*, *obtemperare* ad faciendum quod auditur. Præt. שָׁמַע יְהוָֹה אֶל־עָנְיֵךְ, *attendit Dominus ad afflictionem tuam*, Genes. XVI. 11. שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי, *auscultasti voci meæ*, Genes. XXII. 18. Infinit. לִשְׁמוֹעַ לִי, *ut auscultetis mihi*, Levit. XXVI. 21. Chald. præter. שְׁמִיעַת, *audivi*, Dan. V. 14. Particip. præs. שָׁמְעִין, *audiunt*, Dan. III. 7. Futur. דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל, *cum audietis sonum*, ver. 5. Niph. præt. נִשְׁמַע, *audita est vox eorum*, Ies. XV. 4. Futur. יִשָּׁמְעוּ לִי, *obediunt mihi*, Psalm. XVIII. 45.

Pih. futur. וַיְשַׁמַּע, *et audiri fecit*, *promulgavit*, 1 Sam. XV. 4. et XXIII. 8. vel, per *promulgationem* aut *promulgando convocavit*. Hiph. הִשְׁמִיעַ, *audire* vel *audiri* aut *exaudiri fecit; audiendum proposuit; sonum edidit, sonuit, personuit, resonuit; pronunciavit, promulgavit, enunciavit, promulgatione convocavit;* et sic fere cum עַל vel אֶל construitur, etc. Præt. מִי הִשְׁמִיעַ זֹאת, *quis fecit ut auditum sit hoc?* Ies. XLV. 21. Imper. הַשְׁמִיעוּ עָלֶיהָ, *promulgate contra eam*, Jerem. LI. 27. Vide et L. 29. Chald. in Ithpah. futur. וְיִשְׁתַּמְּעוּן, *et auscultabunt*, Dan. VII. 27.

שֹׁמַע. שֵׁמַע. שֶׁמַע. m. *auditio, rumor, fama; sermo, nuncium, sonus.* Affix. שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעֲךָ, *audiverunt famam tuam*, Num. XIV. 15. שָׁמַעְנוּ אֶת־שָׁמְעוֹ, *audivimus famam ejus*, Jer. VI. 24.

שְׁמוּעָה, f. idem: constr. שְׁמֻעַת שָׁאוּל, *fama de Saule*, 2 Sam. IV. 4. Aff. לִשְׁמֻעָתֵנוּ, *auditui nostro*, Ies. LIII. 1. id est, *sermoni*. Plurale, וּשְׁמֻעוֹת, *et rumores*, Dan. XI. 44.

מִשְׁמָע, m. idem: constr. לְמִשְׁמַע אָזְנָיו, *ad auditum aurium suarum*, Ies. XI. 3. Rabbinis, מַשְׁמָע, est *simplex et verbalis vocis significatio*: כמשמעו, *juxta literalem sensum suum.*

מִשְׁמַעַת, f. *auscultatio, obedientia*: aff. וְסָר אֶל־מִשְׁמַעְתֶּךָ, *et incedens ad auscultationem tui*, 1 Sam. XXII. 14.

הַשְׁמָעוּת, f. *auditus*: לְהַשְׁמָעוּת אָזְנָיִם, *ad auditum aurium*, Ezech. XXIV. 26. Nomen est ex infinito Hiphil ad formam chaldaicam factum.

שֶׁמֶץ m. *particula, pauxillum, minimum*: שֶׁמֶץ מֶנְהוּ, *pauxillum de eo*, Job IV. 12. וּמַה־שֶּׁמֶץ דָּבָר, *et quantulum, quantam particulam rei?* Job XXVI. 14. Onkelos, קְצָת, *aliquid*: Rabbini, מְעַט, *parum.*

שִׁמְצָה, f. *ignominia, infamia*, quasi *bonæ famæ imminutio*, Exod. XXXII. 25. Onkelos, שׁוּם בִּישׁ, *nomen malum.*

שָׁמַר *custodivit, servavit, asservavit, conservavit, observavit, reservavit*: construitur cum accusativo, et quandoque cum præpos. אֶל, לְ. Præt. וְלָמָּה לֹא שָׁמַרְתָּ אֶל־אֲדֹנֶיךָ, *et quare non observasti ad dominum tuum?* 1 Sam. XXVI. 15. Et sic 2 Sam. XI. 16. Fut. אֶשְׁמָר־לוֹ חַסְדִּי, *custodiam ipsi misericordiam meam*, Psalm. LXXXIX 29. et sic Jerem. V. 24. 1 Reg. III. 6. Niph. נִשְׁמַר, *servari, observare*, vel *custodire se, cavere sibi*: construitur cum præpos. עַל. מִן et ב. Præt. לֹא־נִשְׁמַר, *non cavebat sibi*, 2 Sam. XX. 10. וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם, *et cavebitis in animo vestro*, Mal. II. 15. Pih. partic. מְשַׁמְּרִים, *observantes*, Jon. II. 9. Hithp. futur. וָאֶשְׁתַּמְּרָה, *et caveo mihi*, 2 Sam. XXII. 24. וְיִשְׁתַּמֵּר, *et observatur*, Mich. VI. 16.

שָׁמִיר, m. *sentis, senticetum*, spinæ genus sic dictum, quod aculeis suis *servet* ac *retineat tacta*: שָׁמִיר וָשַׁיִת, *sentis et vepres*, Ies. V. 6. Item, *lapis durissimus*, quasi *diu servabilis*, *adamas*, Jer. XVII. 1. Zach. VII. 12. Affix. וּשְׁמִירוֹ, *et sentes ejus*, Ies. X. 17.

שִׁמֻּרִים, m. pl. *observationes*, *custodiæ*, Exod. XII. 42.

שְׁמָרִים, m. *fæces*, Ies. XXV. 6. a *conservando* vino: מִשְׁתֵּה שְׁמָרִים, *convivium vini e fæcibus*, hoc est, *vini defæcati* atque *purissimi*, Ies. XXV. 6. Aff. עַל־שְׁמָרָיו, *super fæces suas*, Jer. XLVIII. 11.

שְׁמֻרוֹת, f. pl. *vigiliæ*, Psal. LXXVII. 5. juxta R. Salomonem: vel *palpebræ*, sic dictæ, quod oculorum sint *custodiæ*, juxta Aben Esram.

מִשְׁמָר, m. *custodia, carcer: observatio.* מִכָּל־מִשְׁמָר, *præ omni observatione*, Proverb. IV. 28. Construct. בְּמִשְׁמַר, Gen. XL. 3. Aff. בְּמִשְׁמָרוֹ, *in custodia sua*, Nehem. VII. 3. Plur. cum aff. בְּמִשְׁמָרָיו, *in custodiis suis*, Nehem. XIII. 14.

מִשְׁמֶרֶת, f. idem: affix. מִשְׁמַרְתּוֹ, *observationem ejus*, Num. III. 7. Plur. מִשְׁמָרוֹת, *custodiæ*, Neh. XIII. 30. Constr. מִשְׁמְרוֹת, *custodiæ* (*habitantium*), Neh. VII. 3. Aff. בְּמִשְׁמְרוֹתָם, *in observationibus suis*, Num. VIII. 26.

אַשְׁמוּרָה, f. *vigilia*, Psal. XC. 4. Plural. לְרֹאשׁ אַשְׁמֻרוֹת, *in principio vigiliarum*, Thren. II. 19.

אַשְׁמֹרֶת, f. idem, Exod. XIV. 24. ubi scribit R. Salomon: » שלשה חלקי הלילה קרויין אשמורה ואותה שלפני הבקר קרוא אשמורת הבקר: *tres partes noctis vocantur* vigilia; *et ea, quæ est ante mane, vocatur* vigilia matutina. »

*מִשְׁמְרוֹת שׁמר, vide in סמר.

שַׁמֵּשׁ Chald. in Pahel, *ministravit*: fut. יְשַׁמְּשׁוּנֵּהּ, *ministrabunt ei*, Dan. VII. 10.

שֶׁמֶשׁ, m. Chald. et emph. שִׁמְשָׁא, *sol*, sic dictus, quod in *administrando* lumine, totius mundi *minister* sit: וְעַד־מֶעָלֵי שִׁמְשָׁא, *et usque ad occasum solis*, Dan. VI. 15. Sic etiam hebraice, שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ, *sol et luna*, Joel II. 10. Aff. שִׁמְשֵׁךְ, *sol tuus*, Ies. LX. 20. Plur. terminatione fœm. *specularia, fenestræ*, per metaphoram: affix. שִׁמְשֹׁתַיִךְ, *specularia tua*, Ies. LIV. 12.

שִׁמּוּשׁ, *ministerium, servitus*, apud Rabbinos: ב׳ השימוש, *Beth ministerii*, id est, *servile*.

*שׁנא, שִׁנְאָן, vide mox in שָׁנָה.

שָׂנֵא *odit, odio* vel *exosum habuit, odio prosecutus fuit*: præt. כִּי־שָׂנֵא, *quia odio habuit*, 2 Sam. XIII. 22. שָׂנֵאתָ, *odisti*, Psal. V. 5. שְׂנֵאתֶם אוֹתִי, *odistis me*, Gen. XXVI. 27. Chald. part. plur. cum aff. לְשָׂנְאַיִךְ, *odio habentibus te*, Dan. IV. 16. Niph. fut. יִשָּׂנֵא, *odio erit*, Proverb. XIV. 17. Pih. partic. מְשַׂנְאִי, *odio habens me, osor meus*, Psal. LV. 13.

שְׂנִיאָה, f. *exosa*, Deut. XXI. 15.

שִׂנְאָה, f. *odium*, Psal. CXXXIX. 22. Constr. וְשִׂנְאַת חָמָס, *et odio violentiæ*, hoc est, *violento*, Psal. XXV. 19. Affix. מִשִּׂנְאָתוֹ אוֹתָם, *propter odium ejus* (*in*) *ipsos*, Deut. IX. 28. id est, *quia oderat illos.* Plur. anomalum, מִשִּׂנְאָתֶיךָ בָּם, *præ odio tuo contra illos*, Ezech. XXXV. 11. Similia vide, Psalm. IX. 15. Jer. III. 2.

אֶשְׁנָב שנב, m. *fenestra, fenestella*, Jud. V. 28. Aff. בְּעַד אֶשְׁנַבִּי, *per fenestellam meam*, Prov. VII. 6.

שָׁנָה *iterare, secundo facere, mutari, variari.* Præter. וְלֹא־שָׁנָה לוֹ, *et non iteravit ei*, scil. *ictum*, 2 Sam. XX. 10. לֹא־שָׁנִיתִי, *non mutor*, Mal. III. 6. Particip. וְשֹׁנֶה בְדָבָר, *et iterans rem*, Prov. XVII. 9. Plur. שׁוֹנִים, *varia, diversa, mutata*, Esth. I. 7. Fut. cum א, יִשְׁנָא, *mutatur*, Thren. IV. 1. Chald. שְׁנָה, שְׁנָא: præter. לָא שְׁנוֹ, *non mutatæ fuerunt*, Dan. III. 27. שְׁנוֹהִי, *immutati fuerunt ipsi*, Dan. V. 6. Particip. plur. שָׁנַיִן, *mutati erant*, Dan. V. 9. Fœmin. שָׁנְיָה מִן־כָּלְהֵן, *diversa ab omnibus istis*,

Dan. VII. 19. Plural. שָׁנְיָן, *diversæ*, ver. 3. Fut. יִשְׁנֵא, *diversus erit*, ver. 24. דִּי לָא־תִשְׁנֵא, *ut non mutaretur*, Dan. VI. 18. Niph. infinit. וְעַל הִשָּׁנוֹת, *et propter iterari*, Genes. XLI. 32. Pih. præter. וְשִׁנָּא, *et mutavit*, 2 Reg. XXV. 29. cum א pro ה. Partic. מְשַׁנֶּה פָנָיו, *mutans vultum suum*, Job XIV. 20. Chald. præterit. שַׁנִּיו, *mutarunt*, Dan. III. 28. Particip. fœmin. וְהִיא מְשַׁנְיָה, *eratque diversa*, Dan. VII. 7. Futur. יְשַׁנּוֹן, *mutent*, Dan. IV. 13. Pyh. futur. יְשֻׁנֶּה, *duplicetur*, Eccl. VIII. 1. Chald. in Aphel particip. מְהַשְׁנֵא, *mutans*, Dan. II. 21. Infinit. דִּי לָא לְהַשְׁנָיָה, *ad non mutandum*, Dan. VI. 9. Futur. דִּי יְהַשְׁנֵא, *qui mutaturus est*, Esr. VI. 11. Hithp. præter. וְהִשְׁתַּנִּית, *et mutabis te*, *dissimulabis te*, 1 Reg. XIV. 2. Chald. præt. אֶשְׁתַּנִּי, *immutatus fuit*, Dan. III. 19. Futur. יִשְׁתַּנֵּא, *mutabitur*, II. 9. יִשְׁתַּנּוֹ, *mutentur*, V. 10. וְזִיוַי יִשְׁתַּנּוֹן עֲלַי, *et splendores mei mutati fuissent in me*, VII. 28.

שְׁנַיִם, m. duale, *duo*, *bini*, Gen. VI. 20. שְׁנַיִם עֵצִים, *duo ligna*, 1 Reg. XVII. 12. Constr. שְׁנֵי עֵדִים, *duorum testium*, Deut. XIX. 15. שְׁנֵי עָשָׂר, *duodecim*, Num. VII. 3. בִּשְׁנֵי־עָשָׂר חֹדֶשׁ, *duodecimo mense*, Ezech. XXXII. 1. In compositione cum hoc numero, sæpissime resumit ם, præcedente Tzere, ut, שְׁנֵים־עָשָׂר. Gen. XVII. 20. Aff. שְׁנֵיהֶם, *ambo illi*, Gen. XXI. 31. Fœmin. שְׁתַּיִם, *duæ*, *duo*, habetque se ut suum masculinum. Constr. שְׁתֵּי et שְׁתֵּים. Affix. שְׁתֵּיהֶן, *ambæ illæ*, 1 Sam. XXV. 43. Dicitur autem, שְׁתַּיִם pro שְׁנְתַּיִם, retinetque Daghesch post Scheva euphoniæ causa, alioqui contra proprietatem linguæ.

שֵׁנִי, m. *secundus*, Gen. I. 8. Plur. שְׁנִיִּם, *secundæ*, *secundanæ contignationes*, Gen. VI. 16. וּשְׁנִיִּם, *et secundani*, Num. II. 16. Fœm. שֵׁנִית, *secunda*, Gen. IV. 19. Verbo junctum adverbiascit, *secundo*, *iterum*, 2 Sam. XIV. 29. et XVI. 19.

שָׁנָה, f. *annus*, ab *iteratione* dictus, quod sole ad punctum, unde digredi cœperat, redeunte, *iteretur* et in se sua per vestigia semper volvatur et *redeat*. שָׁנָה שָׁנָה, *de anno in annum*, id est, *annuatim*, Deut. XIV. 22. Constr. שְׁנַת שִׁלּוּמִים, *annus retributionum*, Ies. XXXIV. 8. Aff. בֶּן־שְׁנָתוֹ, *filium anni sui*, id est, *anniculum*, Lev. XII. 6. Dual. שְׁנָתַיִם, *duo anni*, Amos I. 1. Plural. constr. שְׁנוֹת חַיִּים, *anni vitæ*, Prov. IV. 10. Aff. שְׁנוֹתֶיךָ, *anni tui*, Psal. CII. 25. Et masculina terminatione, שָׁנִים, Malach. III. 4. Construct. שְׁנֵי רָעָב, *anni famis*, Gen. XLI. 30. Aff. שָׁנָיו, *anni ejus*, Levit. XXV. 52. וּשְׁנֵיהֶם, *et anni eorum*, Job XXXVI. 11. Chald. בִּשְׁנַת חֲדָה, *in anno unius*, id est, *primo*, Dan. VII. 1. Esr. V. 13. Plural. שְׁנִין שַׂגִּיאָן, *annis multis*, Esr. V. 11.

שָׁנִי, m. *dibaphum coccineum*, quasi *duplicatum* aut *bis tinctum* dicas, Exod. XXV. et XXVI. et XXVIII. et passim: *filum coccineum*, Genes. XXXVIII. 28. Construct. שְׁנִי, Lev. XIV. 4, 6. Plur. לָבֻשׁ שָׁנִים, *vestitus coccineis*, id est, *pretiosis vestibus*, aut *duplicibus*, Prov. XXXI. 21.

שִׁנְאָן, masc. *iteratio*. אַלְפֵי שִׁנְאָן, *millia iterationis*, Psal. LXVIII. 18.

id est, *iterata* ac *multiplicata*: א autem est loco י, pro שְׁנָן, formæ קִנְיָן. ut scribit Aben Esra.

מִשְׁנֶה, m. *duplicitas*, *duplum*, *secundum*, *secundanum*, *secundus*, *secunda pars*: *exemplar*, *exemplar duplicatum et iteratum*. מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ, *secundus a rege*, Esth. X. 3. וּמִשְׁנֶה־כֶסֶף, *et duplex argentum*, Genes. XLIII. 15. Constr. מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה, *duplum*, *exemplar legis*, Deut. XVII. 18. Aff. מִשְׁנֵהוּ, *secundus ejus*, 1 Sam. XVII. 13. Plur. מִשְׁנִים, *secundarii*, *secundi*, *duplices*, Esr. I. 10. הַמִּשְׁנִים, *secundani*, 1 Par. XV. 18. וְהַמִּשְׁנִים, *et secundarios*, 1 Sam. XV. 9. id est, *minus præstantes* et *pingues*. R. Salomon, *præpingu a*, id est, *carne et pinguedine duplicata corpora habentia*.

שֶׁנְהַבִּים, vide in sequenti radice.

שָׁנַן *acuere*: præt. אִם־שַׁנּוֹתִי, *si acuero*, Deuter. XXXII. 41. Pih. præter. וְשִׁנַּנְתָּם, *et exacues ea*, id est, *accurate* et *commodissime inculcabis*, Deuter. VI. 7. Hithp. futur. אֶשְׁתּוֹנָן, *pungebar*, *meipsum exacuebam*, Psalm. LXXIII. 21.

שֵׁן, c. *dens*, *scopulus acutus*, 1 Sam. XIV. 4. Synecdochice, *ebur*, seu *dens elephantis*, 1 Reg. XXII. 39. Affix. שִׁנּוֹ, *dente ejus*, Exod. XXI. 27. Dual. שִׁנַּיִם, *dentes*, Genes. XLIX. 12. dualis forma est propter *duplicem ordinem* dentium: sic etiam *bis bini* pedes, ponuntur pro *duobus*, ut in רֶגֶל dictum est. Constr. שִׁנֵּי רְשָׁעִים, *dentes improborum*, Psalm. III. 8. Aff. תִּקְהֶינָה שִׁנָּיו, *obstupescent dentes ejus*, Jer. XXXI. 30. Chald. וְשִׁנַּיִן, *et dentes*, Dan. VII. 7. Aff. בֵּין־שִׁנַּיהּ, *inter dentes ejus*, ver. 5. quod Masorethæ absque י legendum scribunt.

שְׁנִינָה, f. *dicterium*, *acutum dictum*, Deut. XXVIII. 37.

שֶׁנְהַבִּים, pl. m. *dentes elephantum*: *ebora*, 1 Reg. X. 22. Ex nomine שֵׁן compositum judicatur, etsi vera ejus ratio incognita sit. Targum vertit, שֵׁן דְּפִיל, *dens elephanti*: nam פִּיל, *elephas*.

שִׁנֵּס Pih. *accinxit*: fut. וַיְשַׁנֵּס מָתְנָיו, *et accinxit lumbos suos*, 1 Reg. XVIII. 46.

שָׁסָה *diripuit*, *deprædatus est*. Præter. שָׁסוּ לָמוֹ, *diripuerunt sibi*, Psal. XLIV. 11. Partic. מִיַּד שֹׁסֵהוּ, *e manu diripientis eum*, 1 Sam. XIV. 48. Cum epenthesi א, שֹׁאסַיִךְ, *diripientes te*, Jer. XXX. 16. Pih. cum ש loco ס, שׁוֹשֵׂתִי, *deprædatus sum*, Ies. X. 13. Cholem ponitur loco Daghesch; aut est forma mixta ex שָׁסַס et ex שָׁסָה.

שָׁסַס *diripuit*, *deprædatus est*. Præt. שַׁסֻּהוּ, *diripuerunt eum*, Psal. LXXXIX. 42. Fut. וַיָּשֹׁסּוּ אוֹתָם, *et diripuerunt eos*, Jud. II. 14. Niph. præt. וְנָשַׁסּוּ הַבָּתִּים, *et diripientur domus*, Zach. XIV. 2. Futur. יִשַּׁסּוּ, *diripientur*, Ies. XIII. 16.

מְשִׁסָּה, f. *direptio*, Ies. XLII. 22. Jer. XXX. 16. Plur. לִמְשִׁסּוֹת, *in direptiones*, Hab. II. 7.

שָׁסַע *diffindere*, *diffissum*, *bifidatum*, *bifidum esse*; ita tamen ut posterior pars cohæreat. Part. וְשֹׁסַע שֶׁסַע, *et findens fissuram* (*ungulæ*), Lev. XI. 7. Fœm. שֹׁסַעַת, *bifidata*, ibidem, ver. 26. Pih. præter. וְשִׁסַּע אֹתוֹ, *et findet eam*, Lev. I. 17. Infin. כְּשַׁסַּע, *juxta discindere*, Jud. XIV. 6. Futur.

וַיְשַׁסַּע, *et discidit*, 1 Sam. XXIV. 8. id est, *distraxit* et *cohibuit*.

שֶׁסַע, m. *fissura*, Lev. XI. 3, 7, 26.

שִׁסֵּף Pih. *dilaniavit*, *dissecuit*. Futur. וַיְשַׁסֵּף, *et dilaniavit*, 1 Sam. XV. 33.

שָׁעָה *respexit*, *attendit;* et construitur cum אֶל: *avertit se*, vel *vultum suum*, *destitit*, *desiit ab aliquo;* et sic construitur cum מִן vel מֵעַל: *oblectavit se in re aliqua*, et sic construitur cum בְּ: denique ex linguæ chaldaicæ usu, *illini*, *oblini*, *obduci*, quod est a שׁוּעַ chaldaico. Præter. וְאֶל-קַיִן וְאֶל-מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, *ad Cainum autem et oblationem ejus non respexit*, Genes. IV. 5. Imper. שְׁעֵה מֵעָלָיו, *respice ab illo*, *averte*, *desiste ab illo*, Job XIV. 6. Futur. וְאֶשְׁעָה בְחֻקֶּיךָ, *et oblectabo me in statutis tuis*, Psal. CXIX. 117. cum Kametz loco Sægol, juxta Aben Esram et Kimchium. וְלֹא תִשְׁעֶינָה עֵינֵי רֹאִים, *neque erunt obducti oculi videntium*, Ies. XXXII. 3. Chaldæus, וְלָא יְטַמְטְמָן, *et non erunt obturati*, scil. sicut nunc sunt, sed clare perspicient: hebræi accipiunt in eadem significatione, qua הָשַׁע, Ies. VI. 10. de quo in שׁוּעַ. Pih. שִׁעֲשַׁע, *oblectavit*, vel *oblectavit se*, Ies. XI. 8. תּוֹרָתְךָ שִׁעֲשָׁעְתִּי, *lege tua oblecto me*, Psal. CXIX. 70. Fut. יְשַׁעַשְׁעוּ נַפְשִׁי, *oblectabunt animam meam*. Ps. XCIV. 19. Pyh. fut. תְּשָׁעֳשָׁעוּ, *oblectabimini*, Ies. LXVI. 12. Hiph. imper. הָשַׁע מִמֶּנִּי, *averte te*, *desiste a me*, Psalm. XXXIX. 14. quod formam habet a שׁוּעַ, sed significatione et structura pertinet huc. Hithp. הִשְׁתָּעָה, *stupere*, *obstupescere*. Futur. אַל-תִּשְׁתָּע, *ne stupeto*, Ies. XLI. 10. per apocopam. וְנִשְׁתָּעָה, *ut obstupescamus*, ibid. ver. 23. vel ex chaldaico usu, *enarrabimus ea*, *confabulabimur de iis*. Ex forma Pihel, præter. הִשְׁתַּעַשְׁעוּ, *oblectant se*, Ies. XXIX. 9. Futur. אֶשְׁתַּעֲשָׁע, *oblectabo me*, Psal. CXIX. 16.

שָׁעָה, f. Chald. *hora*, quasi *temporis nunciatrix:* nam שָׁעָה in Targum usurpatur pro hebræo סִפֵּר, *nunciavit*, *enarravit*. Aut si ab hebræo deducas, sic dicitur, quod ad eam homines in cunctis suis actionibus *respiciant* et *attendant*. כְּשָׁעָה חֲדָא, *quasi horam unam*, Dan. IV. 16. בַּהּ-שַׁעֲתָא, *eadem ipsa hora*, Dan. III. 15. Plur. in Targum, שָׁעִין, Cant. I. 4.

שַׁעֲשֻׁעִים, m. pl. *oblectationes*, *oblectamenta*, *deliciæ*, Prov. VIII. 30. Aff. שַׁעֲשֻׁעָיו, *deliciarum ejus*, Ies. V. 7.

מִשְׁעֶה, m. *aspectus:* aff. לְמִשְׁעִי, *ad aspectum meum*, Ezech. XVI. 4. id est, *quum primum te aspexi*. Sic, לְרַגְלִי, *ad pedem meum*, id est, *quum primum ad te pedem intuli*, Gen. XXX. 30. Vel est pro absoluto מִשְׁעֶה, (ut et supra רֵעִי fuit pro רֵעֶה) *ad aspectum*, id est, *ut jucunda aspectu esses*, *corpore eleganti*, *cute molli* et *nitida*, ut lotiones vel aquæ calidæ infantes reddere solent.

שעט שַׁעֲטָה, f. *strepitus*, *plausus:* constr. מִקּוֹל שַׁעֲטַת, *a sono plausus*, Jer. XLVII. 3.

שַׁעַטְנֵז, m. *varie commixtum*, *heterogeneum vestimentum*, veluti ex *lana* et *lino*, aut aliis prohibitis generibus confectum, Lev. XIX. 19. Deuter. XXII. 11. Vox peregrina judicatur esse. Talmudici tripliciter vocem compositam esse volunt, tractatu Nidda, cap. 9. fol. 61. unde petita

sunt quæ Kimchius in libro Radicum, adfert. Prolixiora sunt et incerta, unde prætereo.

שׁעל שֹׁעַל, m. *pugillus*. Affix. בְּשָׁעֳלוֹ, *pugillo suo*, Ies. XL. 12. Plur. לְשָׁעֳלִים, *pugillis*, 1 Reg. XX. 10. Constr. בְּשַׁעֲלֵי שְׂעֹרִים, *pro pugillis hordei*, Ezech. XIII. 19.

שׁוּעָל, m. *vulpes*, Neh. III. 35. Plur. שׁוּעָלִים הִלְּכוּ־בוֹ, *vulpes ambulant in eo*, Thren. V. 18.

מִשְׁעוֹל, m. *trames*, *semita*, Num. XXII. 24.

שׁען Niph. נִשְׁעַן, *niti*, *inniti*, *incumbere:* construitur cum præpos. עַל, et quandoque cum אֶל et לְ. Præter. נִשְׁעָן עַל־חֲנִיתוֹ, *incumbebat hastæ suæ*, 2 Sam. I. 6. Cum לְ construitur, Numer. XXI. 15. Infinit. לְהִשָּׁעֵן, *inniti*, Ies. X. 20. Futurum, וְאֶל־בִּינָתְךָ אַל־תִּשָּׁעֵן, *et intelligentiæ tuæ ne innititor*, Prov. III. 5.

מִשְׁעָן, m. *scipio*, *baculus*, *bacillus*, 2 Sam. XXII. 19. Constr. וְכָל־מִשְׁעַן־לֶחֶם, *et omnem scipionem panis*, Ies. III. 1.

מַשְׁעֵן, m. idem, Ies. III. 1.

מַשְׁעֵנָה, f. idem, Ies. III. 1.

מִשְׁעֶנֶת, f. idem, 2 Reg. XVIII. 21. Aff. עַל־מִשְׁעַנְתּוֹ, *super scipione suo*, Exod. XXI. 19. Plural. cum aff. בְּמִשְׁעֲנֹתָם, *scipionibus suis*, Num. XXI. 18.

* שְׁעִפִּים שׁעף, vide in סעף.

שׁער שָׁעַר *æstimavit:* præterit. כְּמוֹ־שָׁעַר בְּנַפְשׁוֹ, *ut æstimat cum animo suo*, Prov. XXIII. 7.

שַׁעַר, m. *porta*, Genes. XXII. 17. Vide mox in fine hujus radicis. Cum ה locali, שַׁעְרָה, *in portam*, Ies. XXVIII. 6. et sic Deut. XXII. 15. Dual. שַׁעֲרַיִם, *Saharajim*, proprium nomen oppidi, 1 Sam. XVII. 52. Jos. XV. 36. Plur. שְׁעָרִים, *portæ*, Psalm. XXIV. 9. Et semel juxta aliam significationem, *mensuræ;* מֵאָה שְׁעָרִים, *centum mensuras*, Genes. XXVI. 12. Construct. שַׁעֲרֵי, *portæ*, Psalm. LXXXVII. 2. Affix. בֹּאוּ שְׁעָרָיו, *ingredimini portas ejus*, Psalm. C. 4.

שׁוֹעֵר, m. *janitor*, 2 Reg. VII. 10. Plur. שׁוֹעֲרִים, Neh. XII. 25. Constr. לְשֹׁעֲרֵי הַסִּפִּים, *janitoribus liminum*, 2 Par. XXIII. 4.

שֹׁעָר, masc. *horrendus*, ex significatione sequentis radicis. Plural. כַּתְּאֵנִים הַשֹּׁעָרִים, *sicut ficus horrendas*, Jer. XXIX. 17.

שַׁעֲרוּרָה, f. *res horrenda*, Jerem. V. 30.

שַׁעֲרֻרִית, fœmin. idem, Jerem. XVIII. 13.

שַׁעֲרוּרִיָּה, f. idem, Hos. VI. 10. Ex *horroris* significatione quidam שַׁעַר, *portarum* nomen traductum putant; quod tum *robore* et *munitionibus suis*, tum *judiciis publicis* quæ sub illis exercebantur, *horrori* sive *horrendæ* essent.

שׂער שָׂעַר *horrere*, *horrescere:* præterit. שָׂעֲרוּ שַׂעַר, *horrescunt horrore*, Ezech. XXVII. 35. שְׂעָרוּם, *horruerunt ab eis*, Deuter. XXXII. 17. pro שָׂעֲרוּ מֵהֶם. Imperativ. וְשַׂעֲרוּ, *et horrescite*, Jerem. II. 12. Alia quæ hinc esse possint, vide in rad. סער.

שַׂעַר, m. *horror*, Job XVIII. 20. *turbo*, vide סַעַר: *capillus*, *pilus*, Ies. VII. 20. Aff. שַׂעְרֵךְ, *pilus tuus*, Cant. IV. 1. Fœmin. שַׂעֲרָה, idem, Jud. XX. 16. Construct. שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי, *pi-*

lus carnis meæ, Job IV. 15. Affix. מִשַּׂעֲרָתוֹ, *de capillis ejus*, 1 Reg. I. 52. Plural. מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי, *præ capillis capitis mei*, Psal. XL. 13.

שֵׂעָר, m. *pilus*, *capillus*, Lev. XIII. 10. Construct. אֶת־שְׂעַר רֹאשׁ, *pilum capitis*, Numer. VI. 18. Aff. שְׂעָרוֹ, *pilum suum*, Levit. XIV. 8. Chald. וּשְׂעַר רֵאשְׁהוֹן, *et capillus capitis ipsorum*, Dan. III. 27. עַד דִּי שַׂעְרֵהּ, *donec capillus* vel *pili ejus*, Dan. IV. 30.

שָׂעִיר, m. *pilosus*, *hirsutus*, Genes. XXVII. 11. *hircus*, a *longis pilis* sive *villis* sic dictus, Lev. IV. 24. *dæmon sylvestris*, Ies. XXXIV. 14. sic dictus, quod *forma hirci* in sylvis et desertis locis appareret, et videntibus horrorem incuteret. Quidam, *scops*, avis horrenda. Constr. שְׂעִיר עִזִּים, *hircum caprarum*, Gen. XXXVII. 31. Plural. וּשְׂעִירִים, *et scopes*, Ies. XIII. 21. Aben Esra notat, hic præstare ut intelligantur *aves horrendæ* desertorum locorum, quam *hirci sylvestres*, *dæmones*, *fauni* aut similia monstra. *Hirci*, Levit. XVI. 7. *dæmones*, Lev. XVII. 7. Et juxta aliam significationem, *imbres tenues*, Deut. XXXII. 2. Construct. שְׂעִירֵי עִזִּים, *hircos caprarum*, Lev. XVI. 5. Fœm. שְׂעִירָה, *capra*: construct. שְׂעִירַת, Levit. IV. 28. Plural. שְׂעָרֹת, *pilosæ*, Gen. XXVII. 23.

שְׂעֹרָה, f. *hordeum*, Deuter. VIII. 8. quod sit *hirsutum*. Plural. קְצִיר הַשְּׂעֹרִים, *messis hordeorum*, Ruth II. 23.

*שַׁעֲשַׁע, vide supra in שָׁעָה.

שׂפה Niph. נִשְׂפֶּה, *eminere*, *eminens*, *excelsum esse*: partic. נִשְׂפֶּה, Ies. XIII. 2. Pyh. præterit. וְשֻׁפּוּ, *et emineant*, juxta R. Levi, Job XXXIII. 21. Aben Esra, *conterantur*, ex chaldaica verbi significatione.

שְׁפִי, m. *clivus*, locus *eminens*: וַיֵּלֶךְ שֶׁפִי, *et abiit in clivum*, Num. XXIII. 3. pro אֶל־שֶׁפִי, Aben Esra: paraphrastes Chaldæus, *solus*. Plur. עַל־שְׁפָיִם, *ad eminentia loca*, Jerem. III. 2. quod defectivum est; sed plene, שְׁפָיִים, habetur versu 21.

שְׁפוֹת, f. plur. *casei*, quasi *eminentes*, 2 Sam. XVII. 29.

אַשְׁפּוֹת, הָאַשְׁפּוֹת, vide in אָשַׁף.

שָׂפָה f. *labium*, oris proprie: inde, *labrum*, *ora*, *ripa*, *littus*: item, *sermo*, ut Gen. XI. 1, 6. Construct. עַל־שְׂפַת הַיָּם, *in littore maris*, Gen. XXII. 17. Aff. עַל־שְׂפָתוֹ, *in ora ejus*, Ex. XXVIII. 26. Duale, עֲרַל שְׂפָתַיִם, *incircumcisus labiis*, Exod. VI. 12. Construct. שִׂפְתֵי מִרְמָה, *labia doli*, id est, *dolosa*, Psalm. XVII. 1. Affix. שְׂפָתַי תִּפְתָּח, *labia mea aperias*, Psalm. LI. 17. Et formæ fœmininæ, שִׂפְתוֹתָיו, *labia ejus*, Cant. V. 13.

שׁפח שִׁפְחָה, f. *ancilla*, *famula*, Gen. XVI. 1. Constr. שִׁפְחַת, ver. 8. Affix. שִׁפְחָתְךָ, *ancilla tua*, 1 Sam. I. 18. Plur. וּשְׁפָחוֹת, *et ancillæ*, Gen. XII. 16. Aff. כְּאַחַת שִׁפְחוֹתֶךָ, *sicut una ancillarum tuarum*, Ruth II. 13.

מִשְׁפָּחָה, f. *familia*, *genus*. Interdum pro tota aliqua gente sumitur; quod ea, maxime post confusionem linguarum, a capite alicujus familiæ originem duxerit, ut Amos III. 1. Construct. מִשְׁפַּחַת, Zach. XII. 12. Affix. וְכָל־מִשְׁפַּחְתּוֹ, *et omnem familiam ejus*, Jud. I. 25. Plur. מִשְׁפָּחוֹת, *familiæ*, Zach. XII. 12. Constr. כָּל־מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם, *omnes familiæ gen-*

tium, Psal. XXII. 28 Aff. לְמִשְׁפְּחֹתָיו, *per familias suas*, Num. XI. 10.

*שָׁפַח, vide in סָפַח.

שָׁפַט *judicavit*, *judicium exercuit*, *judicem egit*, *jus dixit*, *sententiam tulit*. Præterit. שָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל, *judicaverat Israelem*, Jud. XVI. 31. id est, *rexerat*, *jure* et *justitia vindicaverat*: וּשְׁפַטְתֶּם צֶדֶק, *judicate justitia*, id est, *juste*, pro בְּצֶדֶק, Deut. I. 16. Partic. שֹׁפֵט, *judicans*, et *judex*. Niph. נִשְׁפַּט, *judicatus fuit*, *judicium subiit*: *in jus venit*, *disceptavit*, *contendit*. Præteritum loco futuri, נִשְׁפָּט, *disceptabit*, *judicem exhibebit se*, Ies. LXVI. 16. נִשְׁפַּטְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם, *disceptavi cum majoribus vestris*, Ezech. XX. 36. וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ, *et disceptabo cum illo*, Ezech. XVII. 20. et sic plerumque cum אֶת loco præpositionis עִם, *cum*, construitur. Pih. præter. cum Cholem loco Daghesch, הִיא שֹׁפְטָה, *ipsa judicabat* (*Israelem*), Jud. IV. 4. Part. לִמְשֹׁפְטִי, *judicanti me*, *judici meo*, Job IX. 15.

שֹׁפֵט, m. *judicans*, *judex*, ut ante dictum est. Aff. שֹׁפְטֵנוּ, *judex noster*, Ies. XXXIII. 22. Plural. שֹׁפְטִים, *judices*, etc.

שְׁפַט, m. Chald. idem: plural. מַנִּי שָׁפְטִין, *constitue judices*, Esr. VII. 25.

שְׁפוֹט, m. *judicium*, id est, *vindicta*, *plaga*, 2 Par. XX. 9. Plural. cum Schurek, שְׁפוּטִים, *judicia*, Ezech. XXIII, 10. Id Kimchi deducit a singulari, שְׁפוּט, formæ זְבוּל.

שְׁפָטִים, m. pl. *judicia*, Exod. XII. 12.

מִשְׁפָּט, m. *judicium*, *jus*: metaphorice. *ratio*, *mos*, *ritus*, *modus*: semel absolute, מִשְׁפָּט, Lev. XXIV. 22. Construct. מִשְׁפַּט־צֶדֶק, *judicio justitiæ*, id est, *justo*, Deut. XVI. 18. עַל־מִשְׁפָּטוֹ, *pro ratione sua*, Jer. XXX. 18. Plur. אֲדַבֵּר מִשְׁפָּטִים, *eloquar jura* (*eis*), Jer. IV. 12. Constr. וּמִשְׁפְּטֵי־פִיו, *et judicia oris ejus*, Psal. CV. 5. Affix. מִשְׁפָּטֶיךָ, *judicia tua*, Psal. LXXII. 1.

שָׁפַךְ *fudit*, *effudit*, *profudit*. Præter. דָּם שָׁפַךְ, *sanguinem fudit*, Levit. XVII. 4. שָׁפַכְתִּי חֲמָתִי, *effudi iram meam*, Ezech. XXII. 22. Fut. וְאֶשְׁפּוֹךְ אֶת־נַפְשִׁי, *sed effundo animam meam*, 1 Sam. I. 15. Niph. præt. נִשְׁפַּךְ, *effusum est* (*in terram*), Thren. II. 11. כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי, *sicut aqua effundor*, Psalm. XXII. 15. Pyh. præter. אֲשֶׁר שֻׁפַּךְ־בָּהּ, *qui effusus est in ea*, Num. XXXV. 33. שֻׁפְּכָה אֲשֻׁרָי, *effusi sunt gressus mei*, Psal. LXXIII. 2. Hithp. infin. בְּהִשְׁתַּפֵּךְ, *quum effundit sese*, Thren. II. 12. Fut. תִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשִׁי, *effunditur anima mea*, Job XXX. 16.

שֶׁפֶךְ, m. *effusio*, Lev. IV. 12.

שָׁפְכָה, f. *virilitas*, *virilia*: וּכְרוּת שָׁפְכָה, *et exsectus virilibus*, Deuter. XXIII. 2. Sic dicuntur ab *effusione* seminis.

שָׁפֵל *humiliari*, *deprimi*; *humile*, *demissum*, *submissum*, *dejectum*, *depressum esse*. Præter. וְשָׁפֵל, *et deprimetur*, Ies. II. 17. Futur. וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ, *et humiliavit se vir*, Ies. V. 15. Hiph. הִשְׁפִּיל, *humiliavit*, *demisit*, *dejecit*, *depressit*: interdum etiam intransitive sumitur. Præt. וְהִשְׁפִּיל גַּאֲוָתוֹ, *et demittet superbiam ejus*,

Ies. XXV. 11. Part. מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים, *deprimit improbos*, Psal. CXLVII. 6. Cum י paragogico, הַמַּשְׁפִּילִי, Psal. CXIII. 6. Intransitive, imp. הַשְׁפִּילוּ, *demittite vos*, Jerem. XIII. 18. et sic Ies. LVII. 9. Chald. præt. הַשְׁפֵּלְתְּ, *depressisti*, Dan. V. 22. Particip. præsens, מַשְׁפִּיל, *deprimebat*, ver. 19. Infinit. יָכִל לְהַשְׁפָּלָה, *potest humiliare* vel *deprimere*, Dan. IV. 34. Futur. יְהַשְׁפִּיל, *deprimet*, Dan. VII. 24.

שָׁפָל, שָׁפֵל, m. *humilis, demissus, submissus, abjectus, dejectus*: שָׁפָל בְּעֵינָי, *humilis in oculis meis*, 2 Sam. VI. 22. Construct. שְׁפַל־רוּחַ, *humilis spiritu*, Ies. LVII. 15. Plur. שְׁפָלִים, *humiles*, Job V. 11. Fœmin. מַמְלָכָה שְׁפָלָה, *regnum humile*, Ezech. XVII. 14. וּשְׁפָלָה, *et depressior*, Lev. XIII. 21. Constr. שִׁפְלַת קוֹמָה, *humilis statura*, Ezech. XVII. 6. Chald. וּשְׁפַל אֲנָשִׁים, *et abjectissimum, humillimum virorum*, Dan. IV. 14.

שֵׁפֶל, masc. *abjectio*, Eccles. X. 6. Aff. שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ, *qui in abjectione nostra*, Psal. CXXXVI. 23.

שְׁפֵלָה, m. *planities; humilis, depressus locus*, Jos. XI. 16. Affix. וּשְׁפֵלָתֹה, *et planitiem ejus*, ibidem.

שִׁפְלָה, f. *depressio*, Ies. XXXII. 19.

שִׁפְלוּת, fœm. *demissio*, Eccles. X. 18.

שָׂפָם m. *mystax*, Levit. XIII. 45. Ezech. XXIV. 22. Affix. וְלֹא־עָשָׂה שְׂפָמוֹ, *neque aptaverat mystacem suum*, 2 Sam. XIX. 25.

שָׁפָן masc. *cuniculus*, vel juxta alios, *mus montanus*, Prov. XXX. 26.

*שְׂפֻנֵי, *שׂפן, vide in סָפַן.

שׁפע שֶׁפַע, m. *affluentia, abundantia*: שֶׁפַע יַמִּים יִינָקוּ, *affluentiam marium sugent*, Deut. XXXIII. 19. Chaldæum est et verbum שְׁפַע, *redundare*: unde, חֲמָרָא נִשְׁפְּעָן, *vino redundabunt*, Prov. III. 10. Apud Rabbinos, *influentia cœlestis astrorum*.

שִׁפְעָה, f. *agmen, affluentia*. Constr. אֶת־שִׁפְעַת יֵהוּא, *agmen Jehu*, 2 Reg. IX. 17. וְשִׁפְעַת־מַיִם, *et affluentia* sive *inundatio aquarum*, Job XXII. 11.

שפף שְׁפִיפוֹן, m. *cerastes*, vel ut alii, *serpens jaculus*, Gen. XLIX. 17. Unde possit et ad שפה referri, quod *ex excelso loco* præceps, jaculi instar, feratur. *Jaculi serpentis* meminit Plinius lib. VIII. cap. 23.

*שָׂפַק, quæ hinc esse possint, vide in סָפַק.

שָׁפַר *decorum, elegans, pulcrum esse*. Præter. שָׁפְרָה, *elegantissima est*, Psalm. XVI. 6. Chald. præter. שְׁפַר קָדָמַי, *pulcrum est coram me, decet me*, Dan. III. 32. שְׁפַר קֳדָם דָּרְיָוֶשׁ, *pulcrum visum fuit, placuit coram Dario*, Dan. VI. 2. Fut. יִשְׁפַּר, *placeat*, Dan. IV. 24. Pih. præter. שִׁפְּרָה, *pulcros effecit, ornavit*, Job XXVI. 13. absque Daghesch in פ.

שַׁפִּיר, m. Chald. *elegans, pulcher*, Dan. IV. 9.

שֶׁפֶר, m. *elegantia*, Gen. XLIX. 21.

שׁוֹפָר, m. *buccina, tuba*, Exod. XIX. 16. Plural. הַשּׁוֹפָרוֹת, *buccinæ*, Jud. VII. 20. Constr. שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים, *buccinæ arietinæ*, Jos. VI. 4.

שָׁפִיר, m. *locus elegans*, juxta quosdam, Mich. I. 11. Hebræis nomen urbis est.

שַׁפְרִיר, m. *tentorium*, *tarbenaculum*, augustale et speciosissimum, Jer. XLIII. 10.

שְׁפַרְפָּרָא, m. Chald. *aurora*, Dan. VI. 20. Sic in Targum, בְּשַׁרוּי שְׁפַרְפָּרָא, *in principio auroræ*, Thren. II. 19.

אֶשְׁפָּר, m. *frustum*, *portio pulcra*, id est, *ampla*, veluti *quarta pars* animalis mactati, quales invicem mittere et ad convivia magna donare solebant, 2 Sam. VI. 19. R. Levi Gherson. Vide אֶשְׁפָּר in litera א.

שָׁפַת *disposuit*, *ordinavit*: imperat. שְׁפֹת הַסִּיר, *dispone ollam istam*, 2 Reg. IV. 38.

שְׁפַתַּיִם, m.dual. *lapides focarii*, inter quos ignis succenditur, et ollæ *disponuntur*, Ps. LXVIII. 14. Ez. XL. 43.

מִשְׁפְּתַיִם, *duæ sarcinæ*, quales equis et asinis ferendæ imponuntur, Gen. XLIX. 14. Quibusdam, *chytropodes*.

שֶׁצֶף masc. *pauculum*: בְּשֶׁצֶף קֶצֶף, *pauculo fervore*, Ies. LIV. 8. juxta Aben Esram: Chaldæus et R. Salomon, *momentum*, exponunt, ut sit temporis.

שַׂק masc. *saccus*, *cilicium*: affix. אֶל־שַׂקּוֹ, *in sacco suo*, Gen. XLII. 25. Plur. שַׂקִּים בָּלִים, *saccos tritos*, Jos. IX. 4. מִתְכַּסִּים בַּשַּׂקִּים, *tectos ciliciis*, 2 Reg. XIX. 2. Aff. שַׂקֵּיהֶם, *saccos suos*, Gen. XLII. 35. Est quasi a שקק.

שָׁקַד *sedulus*, *assiduus fuit*, *sedulo institit*, *observavit*, *advigilavit*: *festinus fuit*, *maturavit*: construitur absolute et cum præpositione על. Præterit. שָׁוְא שָׁקַד, *frustra advigilat (custos)*, Psal. CXXVII. 1. שָׁקַדְתִּי עֲלֵיהֶם, *sedulus fui contra ipsos*, Jer. XXXI. 28. Partic. שֹׁקֵד אֲנִי עַל־דְּבָרִי, *maturaturus sum ego super verbo meo*, Jer. I. 12. Pyhal, vide mox.

שָׁקֵד, m. *amygdala*, arbor sic dicta, quod florem ac fructum maturat. Etenim, *floret prima omnium amygdala*, *mense januario*: *martio vero pomum maturat*, scribit Plin. lib. XVI. cap. 25. וְיָנֵאץ הַשָּׁקֵד, *et florebit amygdalus*, Eccles. XII. 5. Plural. שְׁקֵדִים, *amygdalæ*, Gen. XLIII. 11.

מְשֻׁקָּדִים, m. pl. *amygdalati*, amygdalæ speciem referentes, Ex. XXV. 34.

שׂקד Niph. נִשְׂקַד, *conjunctum*, *compactum*, *colligatum esse*, Thren. I. 14. Hoc vocabulum, scribit Aben Esra, in scriptura neque patrem neque matrem habet, et sensus ejus est, נִמְשַׁךְ, *pertractum est*, vel נִמְהַר, *acceleratum*. R. Salomon, נָקוּד, *punctatum*, מְסוּמָּן, *signatum*, *signo memoriali notatum*, ne in oblivionem veniat: nam סָקַד est *pungere*; מַסְקְדָא, *stimulus bovis*, apud Rabbinos. Kimchi, מְחוּבָּר, *compactum*, נִקְשַׁר, *colligatum*, *constructum*. Quidam libri legunt per שׁ, unde orta *vigilandi* interpretatio. Vera lectio est per שׂ.

שקה Hiph. הִשְׁקָה, *bibendum dedit*, *bibere fecit*, *jussit* vel *curavit*; *potum præbuit*: *adaquavit*, *irrigavit*. Præterit. וְהִשְׁקָה אֶת־הָאִשָּׁה, *et bibere faciet mulierem istam*, Num. V. 24. וְהִשְׁקִיתָ אוֹתָם יָיִן, *ut bibendum des eis vinum*, Jerem. XXXV. 2. וְהִשְׁקֵיתִי אֶרֶץ, *et irrigabo terram*, Ezech. XXXII. 6. וְהִשְׁקוּ אֶת־הַצֹּאן, *et adaquabant gregem*, Genes. XXIX. 3. Particip. מַשְׁקֶה, *irrigans*, Psal. CIV. 13. Vide et mox inter nomina. Futur. per apocopam, וַיַּשְׁקְ, *et ada-*

quavit, Gen. XXIX. 10. Niph. וְנִשְׁקָה, vide infra in שָׁקַע. Pyh. fut. יְשֻׁקֶּה, *irrigabitur*, Job XXI. 24.

שִׁקּוּי, masc. *potus, potio: irrigatio*, Prov. III. 8. Plur. cum affix. וְשִׁקּוּיָי, *et potiones meas*, Hos. II. 7. וְשִׁקֻּוַי, *et potiones meas*, Psal. CII. 10. cum ך loco י.

שֹׁקֶת, fœmin. *aqualiculus, canalis, aquarium*, Genes. XXIV. 20. Plural. בְּשִׁקֲתוֹת הַמָּיִם, *in aquariis*, Gen. XXX. 38.

מַשְׁקֶה, m. *potum præbens, a poculis, pincerna, pocillator*, Genes. XL. Item, *potus*, Lev. XI. 34. Construct. מִמַּשְׁקֵה יִשְׂרָאֵל, *ex irriguo pascuo Israelis*, Ezech. XLV. 15. Affix. מַשְׁקֵהוּ, *pincerna ejus, a poculis ejus:* Gen. XL. 13. Plur. שַׂר הַמַּשְׁקִים, *præfectus a poculis*, ver. 2. Aff. וּמַשְׁקָיו, *et pincernarum ejus*, 1 Reg. X. 5.

שָׁקַט *quievit, requievit; quietus, tranquillus fuit.* Præterit. וְשָׁקַט, *et quiescat*, Jer. XXX. 10. וְלֹא־שָׁקַטְתִּי, *et non quievi*, Job III. 26. Particip. שֹׁקֵט, *quiescens, quietus*, Jud. XVIII. 7. Hiph. הִשְׁקִיט, idem: et intransitive, *quiescere fecit, quietem præstitit, sedavit.* Infin. הַשְׁקֵט, *quiescere*, Ies. LVII. 20. לְהַשְׁקִיט לוֹ, *ad quietem præstandam ipsi*, Psalm. XCIV. 13. Futur. יַשְׁקִיט רִיב, *sedat litem*, Prov. XV. 18.

שֶׁקֶט, m. *quies*, 1 Par. XXII. 9.

הַשְׁקֵט, masc. *tranquillitas*, Ies. XXXII. 17. Nomen ex infinito Hiphil factum.

שָׁקַל *pendit, appendit, expendit, libravit, ponderavit.* Præterit. וְשָׁקַל אֶת־שְׂעַר רֹאשׁוֹ, *ut penderet capillos capitis sui*, 2 Sam. XIV. 26. Partic. שֹׁקֵל, *appendens*, 2 Sam. XVIII. 12. Infinit. שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל, *pendendo pendetur*, Job VI. 2. Niph. præt. נִשְׁקַל הַכֶּסֶף, *appensum est argentum*, Esr. VIII. 33. Fut. יִשָּׁקֵל, ut paulo ante.

שֶׁקֶל, m. *siclus*, moneta argentea, pondere, ut hodie adhuc visitur, *dimidio Joachimico* sive *imperiali* respondens: et hic dictus fuit *siclus sacer*, viginti *gheras* continens, Exod. XXX. 13. *Ghera*, sive obolus, pendebat sexdecim *grana hordeacea.* Siclus communis *quadrantem taleri* valuit. Plur. שְׁקָלִים, *sicli*, Exod. XXI. 32.

מִשְׁקָל, m. *pondus*, Ezech. V. 1. Constr. מִשְׁקַל הַזָּהָב, *pondus auri*, 1 Reg. X. 14. Aff. מִשְׁקָלוֹ, *pondus ejus*, Gen. XXIV. 22. Apud Rabbinos per metaphoram est, *forma, analogia* cujusque vocis, ad quam alia similis accommodatur. Interdum etiam שֶׁקֶל, ita sumitur.

מִשְׁקוֹל, m. idem, Ezech. IV. 10.

מִשְׁקֹלֶת, f. *perpendiculum*, 2 Reg. XXI. 13.

מִשְׁקֶלֶת, f. idem, Ies. XXVIII. 17.

שִׁקְמִים שקם, m. pl. *sycomori*, arbores, Ies. IX. 9. Pro *fructu* ipso, Amos VII. 14. Fœmininum cum affixo, וְשִׁקְמוֹתָם, *et sycomoros ipsorum*, Psalm. LXXVIII. 47.

שָׁקַע *submergi, in profundum deprimi, comprimi, reprimi.* Præt. וְשָׁקְעָה, *atque submergitur*, Amos IX. 5. Fut. תִּשְׁקַע, *submergetur*, Jerem. LI. 64. Niph. præt. וְנִשְׁקָה, *et submergetur*, Amos VIII. 8. Sic scribitur absque ע, sed legendum juxta Masorethas, וְנִשְׁקְעָה. Hiph. futurum, אַשְׁקִיעַ מֵימֵיהֶם, *faciam ut profundum petant*, id est, *limpidæ fiant, subsidant aquæ illo-*

rum, Ez. XXXII. 14. תַּשְׁקִיעַ לְשׁוֹנוֹ, *demerges linguam illius*, Job XL. 25.

מִשְׁקָע, m. *sedimentum, quod subsidit*. Constr. וּמִשְׁקַע־מַיִם תִּשְׁתּוּ, *et sedimentum aquarum bibetis*, Ezech. XXXIV. 18. per hypallagen, pro, *aquas sedimenti*, id est, *puras*, *limpidas*, in quibus omnis crassa aut terrea materia *subsidit*, et *in profundum depressa est*.

שְׁקַעֲרוּרוֹת, f. pl. *fossulæ, profunditates fœdæ*, Lev. XIV. 37. Quidam compositum censent ex שָׁקַע et שַׁעֲרוּר sive שְׁעָר: alii ex שָׁקַע et רָר, quasi *profunditates salivantes*, sive *fluentes*.

שׁקף Niph. נִשְׁקַף, *spectavit*, *prospectavit*, *prospexit*, *respexit*: construitur cum præposit. עַל, בְּעַד, vel מִן. Præter. מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף, *e cœlis prospectat*, Psal. LXXXV. 12. בְּעַד אֶשְׁנַבִּי נִשְׁקָפְתִּי, *per fenestellam meam prospexi*, Prov. VII. 6. et sic Jud. V. 28. Hiph. præter. הִשְׁקִיף, *prospicit*, Psalm. XIV. 2. Imper. הַשְׁקִיפָה, *prospice* (*ex habitaculo sanctitatis tuæ*), Deut. XXVI. 15.

שֶׁקֶף, m. *aspectus*, 1 Reg. VII. 5.

שְׁקוּפִים, m. pl. *prospectus*, 1 Reg. VI. 4. et VII. 4.

מַשְׁקוֹף, m. *superliminare*, Exod. XII. 7. ita dictum ab *aspectu*.

שׁקץ Pih. *abominari*, *detestari*, *abominabile reddere*: præt. וְלֹא שִׁקַּץ, *neque abominatur*, Psal. XXII. 25. Infin. cum fut. שַׁקֵּץ תְּשַׁקְּצֶנּוּ, *detestando detestaberis eam* (*abominationem*), Deuter. VII. 26.

שֶׁקֶץ, m. *abominatio*, Lev. XI. 10.

שִׁקּוּץ, m. idem, 1 Reg. XI. 5. Plural. שִׁקֻּצִים, *abominationes*, Nah. III. 6. Constr. שִׁקּוּצֵי עֵינָיו, *res detestandas oculorum suorum*, Ezech. XX. 7. Affix. שִׁקּוּצֶיךָ, *res abominandas tuas*, Jer. IV. 1.

שׁקק *discurrere*: partic. שׁוֹקֵק, *discursans*, Ies. XXXIII. 4. et sic Prov. XXVIII. 15. Fut. בָּעִיר יָשֹׁקּוּ, *per civitatem discurrent*, Joel II. 9. Hithp. per geminationem primæ radicalis, יִשְׁתַּקְשְׁקוּן, *discursitant*, vel, *allidunt se discurrendo*, *ut crura solent*, quasi a שׁוֹק mutuata sit significatio, Nah. II. 5. Alia quæ hinc esse possint, vide in שׁוֹק.

מֶשֶׁק, m. *discursitatio*: וּבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתִי, *et filius discursitationis domus meæ*, Gen. XV. 2. id est, omnium rerum mearum domesticarum *procurator* et *futurus heres*, cum ego liberis caream. Est autem ut מֶכֶס a כָּסַס, scribit Aben Esra. Quidam a מוּשׁ deducunt, quasi idem sit, quod מִמּוּשׁ, *et filius derelictionis domus meæ*, id est, cui ut heredi extraneo domus et bona mea *possidenda relinquentur*.

מַשַּׁק, m. *discursio*, Ies. XXXIII. 4.

שׁקר *mentiri*, *fallaciter dicere* vel *agere*. Fut. אִם־תִּשְׁקֹר לִי, *si mentitus fueris mihi*, Gen. XXI. 23. In Pihel construitur cum præpositione בְּ. Præt. וְלֹא־שִׁקַּרְנוּ בִּבְרִיתֶךָ, *et non mentimur*, vel *mendaciter agimus contra fœdus tuum*, Psalm. XLIV. 18. Futur. וְלֹא־אֲשַׁקֵּר בֶּאֱמוּנָתִי, *neque mentiar contra fidem meam*, Psalm. LXXXIX. 34.

שֶׁקֶר, m. *mendacium*, *falsitas*: et adverbialiter, *falso*, *mendaciter*, *falsis de causis*: עֵד־שֶׁקֶר, *testis falsitatis*, id est, *falsus*, Deut. XIX. 18. שֶׁקֶר רְדָפוּנִי, *falso*, *falsis de causis persequuntur me*, Psal. CXIX. 86. Plur. דֹּבֵר שְׁקָרִים, *loquens mendacia*, Psal.

Cl. 7. Aff. בְּשִׁקְרֵיהֶם, *mendaciis suis*, Jer. XXIII. 32.

שַׁקְרָן, m. *mendax*, apud Rabbinos.

שִׂקֵר Pih. *nutare*, *nictare*: part. וּמְשַׂקְּרוֹת עֵינָיִם, *et nictantes oculis*, Ies. III. 16. Chaldaicum est; unde, עֵינָא דִסְקַרְתַּהּ, *oculus qui intuebatur eum*, Job XX. 9. וְלָא סְקַרְתֵּהּ, *neque intuitus est eam* (*viam*), Job XXVIII. 7. pro hebræo שְׁזָפַתּוּ.

שְׁרָא Chald. *habitavit*, *mansit*: *solvit*, *dissolvit*: *cæpit*, *incepit*: præt. שְׁרֵא, *habitat*, Dan. II. 22. Partic. plur. Pehil, שְׁרַיִן, *solutos*, Dan. III. 25. Infin. לְמִשְׁרֵא, *solvere*, Dan. V. 16. Pahel præterit. וְשָׁרִיו לְמִבְנֵא, *et cæperunt ædificare*, Esr. V. 2. Part. וּמְשָׁרֵא, *et solvens*, Dan. V. 12. Hithp. partic. plur. מִשְׁתָּרַיִן, *dissoluta*, Dan. V. 6.

שָׁרָב m. *æstus*; *torridus*, *aridus locus*, Ies. XXXV. 7. et XLIX. 10. Chaldaicum est, unde in Targum, אַכְלַנִי שָׁרְבָא, *consumpsit me æstus*, Gen. XXXI. 40.

שַׁרְבִיט m. *sceptrum*; אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב, *sceptrum aureum*, Esth. V. 2.

שׂרג Pyh. שֹׂרַג, *perplexum esse*, *implicari*. Fut. יְשֹׂרָגוּ, *implexi sunt*. Job XL. 17. Hithp. futur. יִשְׂתָּרְגוּ, *implicantur*, *contorquentur*, Thren. I. 14.

שָׂרִיגִים, m. pl. *propagines*, *surculi*, *palmites*, sic dicti, quod *implicari* soleant, Genes. XL. 10, 12. Affix. שָׂרִיגֶיהָ, *palmites ejus*, Joel I. 7.

שָׂרַד *superesse*, *residuum esse* vel *manere*: præt. וְהַשְּׂרִידִים שָׂרְדוּ מֵהֶם, *et superstites qui supererant ex eis*, Jos. X. 20.

שָׂרִיד, m. *superstes*, *residuus*, *residuum*, Num. XXI. 35. Plur. ut ante. Affix. שְׂרִידָיו, *superstites ejus*, Job XXVII. 15.

שֶׂרֶד, m. *amussis*, filum mensorium fabrorum lignariorum, Ies. XLIV. 13.

שְׂרָד, masc. *ministerium*, Exod. XXXI. 10. et XXXIX. 41. Chaldæus, שִׁמּוּשָׁא, quod idem. Intelliguntur *panni* vel *mappæ ministerii sacri*, quibus tegebatur *arca* et *mensa* et *candelabrum*; ac proinde similes erant cortinis aut velis, quæ chaldaice dicuntur סְרָדִין. R. Salomon.

שָׁרָה *solvere*, *dimittere*, *emittere*; et est chaldæum, idem quod ante שְׁרָא. Futur. יִשְׁרֵהוּ, *solvit*, *solutum emittit illud*, Job XXXVII. 3. Alii, *dirigit illud*, quasi sit a יָשַׁר. Nomen שֵׁרוּתְךָ, vide in שָׁאַר.

שִׁרְיָה, f. *lorica*, Job XLI. 18.

שִׁרְיוֹן, masc. idem, 1 Sam. XVII. 38. Cum ס vide in סרה. Plural. וְהַשִּׁרְיֹנִים, *et loricæ*, Nehem. IV. 10. Fœmin. וְשִׁרְיֹנוֹת, *et loricas*, 2 Paral. XXVI. 14.

שִׁרְיָן, m. idem, Ies. LIX. 17.

שָׁרוֹן, *Scharon*, proprium nomen regionis campestris pascuosissimæ, 1 Paral. V. 16. et XXVII. 29. et alibi. Fuit et vini optimi ferax, unde יֵין הַשָּׁרוֹנִי, *vinum scharoniticum*, cui duas partes aquæ immiscebant: Schabbath fol. 77. Nidda fol. 19.

מִשְׁרָה, fœm. *maceratio*, *maceratum*, *dissolutum*, ex prima significatione. Constr. וְכָל־מִשְׁרַת עֲנָבִים, *et omne maceratum uvarum*, Numer. VI. 3.

שָׂרָה *principem se gerere*, *de principatu contendere*: præter. שָׂרָה אֶת־אֱלֹהִים, *principem se gessit cum Deo*, Hos. XII. 4. id est, *de principatu* contendit.

מִשְׂרָה, f. *principatus*, Ies. IX. 6.

שָׂרַט *cædere*, *incidere*: infinit. Kal cum futuro Niphal, שָׂרוֹט יִשָּׂרֵטוּ, *cædendo cædentur*, Zach. XII. 3. Futur. יִשְׂרְטוּ שָׂרֶטֶת, *incident cæsuram*, Levit. XXI. 5. Niph. futurum, ut ante.

שֶׂרֶט, masc. *cæsura*, *incisio*, Levit. XIX. 28.

שָׂרֶטֶת, m. idem: vide in futuro.

שׂרך שְׂרוֹךְ, m. *corrigia*, Gen. XIV. 23. Ies. V. 27.

מְשָׂרֶכֶת, participium Pih. fœmininum, *corrigians*, id est, *implicans*, ut *nodus corrigiæ implicatur constringendo*: מְשָׂרֶכֶת דְּרָכֶיהָ, *implicans vias suas*, Jerem. II. 23. id est, *huc illuc discurrens æstu libidinis*: sic tu fervore idolatriæ.

שָׂרַע *redundare*. Partic. Pahul, שָׂרוּעַ, *prælongus*, *redundans membris*, Levit. XXI. 18. Hithp. infinit. מֵהִשְׂתָּרֵעַ, *a redundando*, *quam ut redundet*, aut *longius se protendat*, Ies. XXVIII. 20.

שַׂרְעַף m. *cogitatio*. Plur. cum aff. בְּרֹב שַׂרְעַפַּי, *in multitudine cogitationum mearum*, Psal. XCIV. 19. et CXXXIX. 23. Est formæ גַּנְזַךְ.

שָׂרַף *ussit*, *combussit*, *exussit*, *incendit*, *cremavit*. Præterit. שָׂרַף בָּאֵשׁ, *combussit igne*, Lev. VIII. 17. וְהָעִיר שָׂרְפוּ, *et civitatem incenderunt*, Jos. VI. 24. Particip. וְהַשֹּׂרֵף אֹתָם, *et comburens illa*, Lev. XVI. 28. Niph. futur. יִשָּׂרֵף, *comburetur*, Levit. IV. 12. Pih. particip. juxta quosdam, מְסָרֵף, quod vide in סרף. Pyh. præter. שֹׂרָף, *exustus erat*, Lev. X. 16. Kametz est ob accentum, loco Pathach.

שָׂרָף, m. *prester*, *serpens ignitus*, Num. XXI. 8. Plural. שְׂרָפִים, *presteres*, ver. 6. Est et *Seraphim*, angelorum nomen, qui a *claritate* et aspectus *splendore*, quasi *flammantes* et *ignei* visi sunt, Ies. VI. 2.

שְׂרֵפָה, f. *incendium*, *ustio*, *combustio*, *conflagratio*, Deut. XXIX. 22. Levit. X. 6. Construct. כִּשְׂרֵפַת אֲבֹתָיו, *secundum ustionem patrum suorum*, 2 Par. XXI. 19.

מִשְׂרָפָה, f. idem: plur. construct. מִשְׂרְפוֹת שִׂיד, *combustiones calcis*, Ies. XXXIII. 12.

שָׂרַץ *repere*, *reptare*: *abunde progignere* vel *producere*, quasi *reptilificare* dicas. Præt. שָׂרַץ אַרְצָם, *abunde produxit terra ipsorum*, Psal. CV. 30. שָׂרְצוּ, *abunde progenuerunt*, Gen. I. 21. Particip. בַּשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ, *ex reptili quod reptat*, Levit. XI. 29. Fut. וַיִּשְׁרְצוּ, *et abunde progenuerunt*, *more reptilium multiplicaverunt se*, Exod. I. 7.

שֶׁרֶץ, m. *reptile*, *reptilia animantia*: complectitur autem *terrestria*, *aquatilia* et *amphibia*, *natatilia* et *volatilia*, Gen. I. Lev. XI.

שָׁרַק *sibilavit*, *exsibilavit*, *sibilando advocavit*: construitur cum dativo. Præter. וְשָׁרַק לוֹ, *et sibilavit ei*, Ies. V. 26. id est, *sibilans advocavit eum*. Futur. אֶשְׁרְקָה לָהֶם, *sibilabo eis*, Zach. X. 8. וְיִשְׁרֹק עָלָיו, *et sibilavit super eum*, Job XXVII. 23.

שְׁרֵקָה, fœm. *sibilus*, Jer. LI. 37. Plural. cum Chirek, שְׁרִיקוֹת, *sibili*, Jud. V. 16.

מַשְׁרוֹקִיתָא, f. Chald. *fistula*, a sono *sibili* sic dicta, Dan. III. 5.

שׂרק שׂוֹרֵק, m. *vitis generosa*, *et selecta*, Ies. V. 2. Jer. II. 21. Fœm. שׂוֹרֵקָה, idem, Gen. XLIX. 11.

שְׂרֻקִים, m. pl. *vites selectæ*: item, *balii*, varii coloris equi, Zach. I. 8. a *colore*, ut quidam volunt, *uvarum præstantissimarum*. Affix. שְׂרוּקֶיהָ, *selectissimas vites ejus*, Ies. XVI. 8.

שְׂרִיקוֹת, f. pl. *serica præstantissima* sive *multicoloria*, Ies. XIX. 9.

שׂרר יָשֹׂר, שׂוֹרֵר et alia similia vide in שׂוּר.

שֹׁרֶר, m. *umbilicus*: affix. שָׁרְרֵךְ, *umbilicus tuus*, Cant. VII. 3. Defective, לְשָׁרֶּךָ, *umbilico tuo*, Prov. III. 8. Notatur hic ר habere Daghesch, ut et Ezech. XVI. 4. Aben Esra monet, sic dici a *firmitate*: nam שָׁרִיר, *firmum*, apud Rabbinos.

שְׁרִירִים, m. pl. *umbilici*: constr. בִּשְׁרִירֵי בִטְנוֹ, *in umbilicis ventris ejus*, Job XL. 16. pluralis pro singulari.

שְׁרִירוּת, f. *aspectus*, *contemplatio*, *speculatio*, Deut. XXIX. 18. Jerem. III. 17. ubi absque י scribitur. Significationem habet a שׁוּר.

שָׂרַר *principatum tenuit*: part. שֹׂרֵר, *principatum tenens*, Esth. I. 22. Fut. וַיָּשַׂר, *et principatum tenuit*, Jud. IX. 22. Convenit cum שׂוּר et שָׂרָה. Hithp. futur. תִשְׂתָּרֵר עָלֵינוּ, *principatum sumis tibi in nos*, Num. XVI. 13.

שׁרשׁ שֹׁרֶשׁ, m. *radix*, Deut. XXIX. 17. וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים, *et radix justorum*, Prov. XII. 3. Aff. שָׁרְשׁוֹ, *radix ejus*, Job XIV. 8. Plural. שָׁרְשֵׁי רַגְלַי, *radices pedum meorum*, Job XIII. 27. Aff. שָׁרָשָׁיו, *radices ejus*, Job XVIII. 16. Apud grammaticos *radix* est *thema*, *vox prima*, sive *primitiva*: שׁוֹרְשִׁי, *radicalis*: אוֹתִיּוֹת שׁוֹרְשִׁיּוֹת, *literæ radicales*.

שֵׁרֵשׁ, שֹׁרֵשׁ, Pih. *radices agere*, *radicari*: item, *eradicare*. Præterit. בַּל־שֹׁרֵשׁ, *neque radicatur (in terra)*, Ies. XL. 24. et sic Jerem. XII. 2. וְשֵׁרֶשְׁךָ, *et eradicabit te*, Psal. LII. 7. et sic Job XXXI. 12. Pyh. futur. יְשֹׁרָשׁוּ, *eradicentur*, Job XXXI. 8. Hiph. part. אֱוִיל מַשְׁרִישׁ, *impium radices agentem*, Job V. 3. Fut. יַשְׁרֵשׁ, *radicari faciet*, Ies. XXVII. 6. וַתַּשְׁרֵשׁ שָׁרָשֶׁיהָ, *et fecisti ut radicaret radices suas*, Psal. LXXX. 10.

שֹׁרֶשׁ, m. Chald. *radix*: *eradicatio*. Aff. עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי, *stirpem radicum ejus*, Dan. IV. 12.

שְׁרֹשִׁי, f. idem: לִשְׁרֹשׁוּ, *ad eradicationem*, Esr. VII. 26. id est, *expulsionem in exsilium*: Aben Esra, *ad eradicationem ex hoc mundo*. Scribitur cum ו in fine, sed juxta Masorethas legendum per י pro שְׁרֹשִׁית, per apocopam Chaldæis usitatissimam.

שַׁרְשׁוֹת, vide mox in sequenti voce.

שַׁרְשְׁרֹת, fœm. pl. *catenæ*, Exod. XXVIII. 14. Singulare possit esse שַׁרְשְׁרָה vel שַׁרְשֶׁרֶת. Absque posteriore ר, שַׁרְשֹׁת, ver. 22. Hinc Aben Esra thema vult esse שֹׁרֶשׁ, et ר geminatum. Ratio est, scribit R. Salomon, quod ut *radix ligat arborem*, ut firmiter in terra persistat, sic *catena rem quamlibet*, quam firmiter hærere et subsistere volumus. Talmudici dicunt שַׁלְשֶׁלֶת, per com-

mutationem utriusque ד in ל, ut alias hæ literæ commutantur.

שֵׁרֵת Pih. *ministravit*. Construitur cum accusativo. Præter. וְשֵׁרֵת אֶת־אֶחָיו, *et ministrabit fratribus suis*, Num. VIII. 26. וַיְשָׁרְתוּ אֹתוֹ, *et ministrabunt illi*, Num. III. 6. Partic. מְשָׁרֵת, *ministrans*, et *minister*, Num. XI. 28. 1 Par. VI. 17. Fœm. contractum, מְשָׁרַת, *ministrans erat*, *ministrabat*, 1 Reg. I. 15. cujus integrum esset מְשָׁרֶתֶת.

שָׁרֵת, m. *ministerium*, Num. IV. 12. 2 Par. XXIV. 14. Nomen ex infinitivo factum.

מַשְׂרֵת שרת, masc. *sartago*, 2 Sam. XIII. 9. Chaldæis usitatius est, et per ס scribitur, ut et hic, מַסְרֵיתָא.

שֵׁשׁ m. *xylinum*, *byssus*, Genes. XLI. 42. Species lini præstantissimi et subtilissimi ægyptiaci; quod candidissimum est, nec umquam coloratum, uti scribit Aben Esra ad Exod. XXV. 4. Chaldæus habet, בוּץ, *byssus*. Aliam significationem vide in radice שַׁיִשׁ.

שֵׁשׁ f. *sex*: שֵׁשׁ שָׁנִים, *sex annis*, Exod. XXI. 2. שֵׁשׁ־עֲגָלֹת, *sex plaustra*, Num. VII. 3. Masc. שִׁשָּׁה בָנִים, *sex filios*, Genes. XXX. 20. לְשִׁשָּׁה עָשָׂר, *decimo sexto*, 1 Paral. XXV. 23. Constr. שֵׁשֶׁת יָמִים, *sex diebus*, Exod. XVI. 26. Plur. generis communis. שִׁשִּׁים, *sexaginta*, Num. VII. 88. Gen. V. 15.

שִׁשִּׁי, m. *sextus*, Genes. XXX. 19. et I. 31. Fœmin. שִׁשִּׁית, *sexta*, Levit. XXV. 21. Substantive, *sexta*, *sexta pars*, *sextarius*, Ezech. IV. 11.

שִׁשֵּׁא, Pih. *sextavit*, quod diversimode sumitur. Præt. וְשִׁשֵּׁאתִיךָ, *et sextabo te*, Ezech. XXXIX. 2. id est, *hamo* (ut XXXVIII. 4. dixit), *unco* vel *harpagone sextuplici*, (hoc est, *sex uncis digitis ferreis* constante), *extraham te ex extremis aquilonis partibus*. Triplici harpagone solent res in puteos aut profundas aquas delapsæ, investigari et extrahi: hic *sextuplicem* nominat, ut tanto certius hostem comprehendat, et firmius retineat. Uncos etiam ad damnatos aut reos adhibitos fuisse constat; unde illud Juvenalis Sat. X. 66.

Sejanus ducitur unco.

Et Cic. 1. Philip. §. 2. *uncus impactus est fugitivo illi*. Confer Ezech. XXXVIII. 4. Parens R. Davidis Kimchii, *sextuplici pœna afficiam te*; juxta *sex* pœnas, quæ recensentur, XXXVIII. 22. Kimchius ipse, *sextam*, id est, *minimam partem relinquam ex te*. וְשִׁשִּׁיתֶם, *et sextabitis*, id est, *sextam partem offeretis*, Ezech. XLV. 13.

שׁוֹשַׁן שושן, m. *lilium*, sic dictum, quod *sex foliis* constet, scribit Kimchi, 1 Reg. VII. 19. *hexachordum*, instrumentum musicum *sex chordarum*, Psalm. LX. 1.

שׁוֹשָׁן, m. *lilium*, 1 Reg. VII. 22. Scribitur illic cum Kametz, propter pausam. Plur. עַל־שֹׁשַׁנִּים, *ad hexachorda*, Psalm. XLV. 1. *lilia*, Cant. II. 16. et VII. 3. Fœmin. שׁוֹשַׁנָּה, idem, Hos. XIV. 6.

שָׁשַׁר m. *indicum*, *indicus color*, Jer. XXII. 14. Ezech. XXIII. 14. Kimchi *minium* esse scribit.

שֵׁת Chald. *sex*, Dan. III. 1. et שֵׁת, Esr. VI. 15. שִׁתִּין, *sexaginta*, Dan. III. 1. ex hebræo שֵׁשׁ mutato ultimo שׁ in ת.

שֵׁת, vide supra in שׁוּת.

שָׁתָה *bibit*, *ebibit*, *combibit*, *com-*

potavit, *convivatus est*, quia in conviviis *largiter bibi* solet. Præt. וּמַיִם לֹא שָׁתָה, *et aquam non bibit*, Exod. XXXIV. 28. שָׁתִיתִי, *bibi*, 1 Sam. I. 15. Infinit. וְשָׁתוֹ, *et bibendum*, Exod. XXXII. 6. Per *convivari* reddi potest, Gen. XLIII. 34. Esth. III. 15. et VII. 1. Imp. וּשְׁתוּ בְּיַיִן, *et compotate in vino*, Prov. IX. 5. Futur. per apocopam, וַיֵּשְׁתְּ מִן־הַיַּיִן, *et bibit de vino*, Genes. IX. 21. pro וַיִּשְׁתֶּה. Chald. præter. cum prothesi א, אִשְׁתִּיו, *biberunt*, Dan. V. 4. וְאִשְׁתִּיו בְּהוֹן, *et biberunt ex eis*, ver. 3. Partic. חַמְרָא שָׁתֵה, *vinum bibebat*, ver. 1. Plur. שָׁתַיִן, *bibentes*, ver. 23. Futur. וְיִשְׁתּוֹן, *ut biberent*, ver. 2. Niph. fut. אֲשֶׁר יִשָּׁתֶה, *qui bibi solet*, Lev. XI. 34.

שְׁתִי, m. *compotatio*, Eccl. X. 17. Item, *stamen*, Levit. XIII. filum scil. tendens per longitudinem telæ, scribit Kimchi lu libro Radicum; sic dictum, quod sit *positio* et *fundamentum texturæ*, a שׁוּת significatione petita; etsi forma sit ex hac radice, ut notat Aben Esra. Nam hæc verborum genera formas sæpe inter se permiscent.

שְׁתִיָּה, f. *potus*, *potio*, Esth. I. 8.

מִשְׁתֶּה, m. *convivium*, *potio*, *potus*: מַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה, *cibum et potum*, Esr. III. 7. Construct. בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן, *in convivio vini*, Esth. V. 6. et VII. 7. Plur. cum aff. וּבְיַין מִשְׁתָּיו, *et in vino potionum ejus*, Dan. I. 8. מִשְׁתֵּיהֶם, (*in*) *conviviis ipsorum*, Ies. V. 12. Chald. מִשְׁתְּיָא, *convivium*, Dan. V. 10.

שָׁתַל *plantavit*. Præt. וְשָׁתַלְתִּי, *et plantabo*, Ezech. XVII. 22. Part. Pahul, כְּעֵץ שָׁתוּל, *sicut arbor plantata*, Psalm. I. 3. Futur. אֶשְׁתֳּלֶנּוּ, *plantabo illum*, Ezech. XVII. 23.

שְׁתִילִים, m. pl. *plantæ*, *plantulæ*. Constr. כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים, *sicut plantulæ olearum*, Psal. CXXVIII. 3.

שָׁתַם *aperire*, *recludere*: hinc tantum particip. Pahul construct. שְׁתֻם הָעָיִן, *aperti oculis*, Numer. XXIV. 3. id est, cujus oculi nunc *illustrati sunt* ad res futuras prævidendas: versu seq. eodem sensu dicitur גְּלוּי, *retectus*. Chaldæus, *qui pulcre videt*. Aben Esra: *opponitur ipsi* סָתוּם, *occlusus*, *obturatus*. R. Salomon hic ridiculus. Quæ affert ex doctorum priscorum sententia, exstant in codice Talmudico Nidda, cap. 3. fol. 31. Legat qui delectatur.

*שְׁתֻם, vide in סָתַם.

שָׁתַן Hiph. הִשְׁתִּין, *mingere*. Partic. præs. מַשְׁתִּין בְּקִיר, *mingens in parietem*, 1 Sam. XXV. 22, 34.

שָׁתַק *tacuit*, *conticuit*: *siluit*. Futur. יִשְׁתֹּק מָדוֹן, *silebit contentio*, Prov. XXVI. 20. וְיִשְׁתֹּק הַיָּם, *et conticescat mare*, Jon. I. 11. יִשְׁתֹּקוּ, *conticuerunt*, Psal. CVII. 30.

*שתר, וַיִּשָּׁתְרוּ, vide in סָתַר.

ת

תָּא m. *thalamus*: προκοιτων, *procœton*, sive *excubitorium stipatorum regis* vel *principis*, 1 Reg. XIV. 28. Plur. וּבֵין הַתָּאִים, *et inter thalamos*, Ezech. XL. 7. Constr. וְתָאֵי הַשַּׁעַר, *et thalami portæ*, ver. 10. Aff. וְתָאָו, *et thalami ejus*, ver. 21. Fœm. לִפְנֵי הַתָּאוֹת, *ante thalamos*, ver. 12.

תָּאַב *desideravit*: præt. תָּאַבְתִּי לְפִקּוּדֶיךָ, *desideravi præcepta tua*, Psalm. CXIX. 40. Pih. *abominari*: partic. מְתָאֵב אָנֹכִי, *abominor ego*, Amos VI. 8. pro מְתָעֵב, secundum R. Salomonem.

תַּאֲבָה, f. *desiderium*, Psalm. CXIX. 20.

תָּאָה *determinare*, *definire*. Pih. futur. תְּתָאוּ לָכֶם, *definitote vobis*, Numer. XXXIV. 7. et sic versu 8. Idem quod תָּוָה, unde א potest esse loco ו.

תְּאוֹ, m. *bubalus*, *bos sylvestris*, Deut. XIV. 5.

תּוֹא, m. idem, Ies. LI. 20.

תַּאֲוָה, fœm. *finis*, *terminus*, juxta quosdam. Constr. עַד־תַּאֲוַת, *usque ad terminum* (*collium seculi*), Genes. XLIX. 26. Tertia radicalis ה mutata est in ו, cui simile vide in גָּאָה. Aliam significationem vide in אָוָה.

תאם תְּאוֹמִים, m. pl. *gemelli*, Gen. XXXVIII. 27. Contracte, תֹּמִם, Genes. XXV. 24. Construct. תְּאוֹמֵי צְבִיָּה, *gemelli capreæ*, Cant. IV. 5.

תְּאֹם, masc. idem: plural. constr. תָּאֳמֵי, Cant. VII. 4.

תָּאַם, *gemellos parere*: particip. plural. וְיִהְיוּ תֹאֲמִם, *eruntque gemelliparæ*, Exod. XXVI. 24. At, תַּמִּים pro תֹּאֲמִים, ibidem. Chaldæus etiam eodem modo utramque vocem explicat. Hiph. particip. plural. fœm. מַתְאִימוֹת, *gemelliparæ*, Cant. VI. 6.

תאן תְּאֵנָה, fœm. *ficus*, arbor et fructus, Gen. III. 7. Aff. וּתְאֵנָתְךָ, *et ficum tuam*, Jer. V. 17. Plur. וְאֵין תְּאֵנִים בַּתְּאֵנָה, *nec sunt ficus in ficu*, Jerem. VIII. 13. Aff. וּתְאֵנֵיכֶם, *et ficus vestræ*, Amos IV. 9.

תְּאֳנִים, vide in און.

תֹּאֲנָה, et תַּאֲנִיָּה vide in אָנָה.

תָּאַר *definire*, *delineare*, *formare*: præter. וְתָאַר הַגְּבוּל, *et definit terminum istum*, Jos. XV. 9, 11. Pih. futur. יְתָאֲרֵהוּ, et mox יְתָאֳרֵהוּ, *format illud*, Ies. XLIV. 13. Pyh. particip. הַמְּתֹאָר, *qui describitur*, Jos. XIX. 13. quod tamen quibusdam est proprium nomen.

תֹּאַר, masc. *forma*, *species*: יְפַת־תֹּאַר, *pulcra forma*, Genes. XXIX. 17. Affix. מַה־תָּאֳרוֹ, *quæ* aut *qualis est forma ejus?* 1 Sam. XXVIII. 14. Et Cholem manente, וְתֹאֲרוֹ, *et forma* vel *species illius*, Ies. LII. 14.

תֵּבָה fœm. *arca*, Gen. VI. 14. Constr. תֵּבַת גֹּמֶא, *arcam scirpeam*, Exod. II. 3.

תֵּבֵל f. *orbis*, *terra habitabilis*,

Psalm. IX. 9. Prov. VIII. 31. אֶרֶץ, generale est.

תֶּבֶל, vide in בָּלַל.

תֶּבֶן m. *stramen*, *palea*, Genes. XXIV. 25. כְּתֶבֶן לִפְנֵי־רוּחַ, *sicut palea coram vento*, Job XXI. 18.

מַתְבֵּן, m. idem, Ies. XXV. 10.

תְּבַר Chald. *fregit*. Part. Pehil fœmin. תְּבִירָה, *fractum*, *fragile*, Dan. II. 42. Est ab hebræo שָׁבַר.

תדר תְּדִירָא, Chald. et cum ב ab initio, בִּתְדִירָא, *jugiter*, *continuo*, Dan. VI. 17, 21.

תהה תֹּהוּ, masc. *inanitas*, *inane*, *res informis*. הָיְתָה תֹהוּ, *erat res informis*, Gen. I. 2. Chaldæus, *vasta*, quasi *omni forma carens*: R. Salomon, *res stupenda*. אַחֲרֵי הַתֹּהוּ, *post inanitatem*, 1 Sam. XII. 21. Chaldæus: *post idola*, דְּאִנּוּן לְמָא, *quæ nihilum sunt*. קִרְיַת־תֹּהוּ, *civitas inanitatis*, Ies. XXIV. 10. Jonathan, צְדִיאַת, *vasta*.

תהם תְּהוֹם, c. sed f. sæpius, *abyssus*. תְּהוֹם אָמַר, *abyssus dixit*, Job XXVIII. 14. ubi masculinum, ut et Psal. XLII. 8. Fœmininum, תְּהוֹם רַבָּה, *abyssus magna*, Ies. LI. 10. Plur. תְּהֹמֹת, *abyssi*, Exod. XV. 5. בַּתְּהֹמוֹת, *per abyssos*, Ies. LXIII. 13.

* תּוֹא, vide supra in תְּאָה.

תּוּב Chald. *reverti*, *redire*. Futur. מַנְדְּעִי יְתוּב עֲלַי, *intellectus meus reversus est in me*, Dan. IV. 33. Aphel præter. הֲתִיב עֵטָא, *retulit consilium*, Dan. II. 14. הֲתִיבוּנָא, *responderunt nobis*, Esr. V. 11. Infin. לַהֲתָבוּתָךְ, *ad respondendum tibi*, Dan. III. 16. Futur. יַהֲתִיבוּן, *restituunto*, Esr. VI. 5. וֶאֱדַיִן יְתִיבוּן, *et tunc responderunt*, Esr. V. 5.

תְּוַהּ Chald. *expavit*, *trepidavit*, Dan. III. 24. In Targum usurpatur pro hebræo חָרַד.

תִּוָּה Pih. *signare*, *designare*, *describere*, *circumscribere*, *definire*. Fut. per apocopam, וַיְתָו, *et signabat*, 1 Sam. XXI. 14. Hiph. præterit. וְהִתְוִיתָ תָּו, *et signato signum*, Ezech. IX. 4. Vide hic Kimchium, et codicem Talmudicum *de Sabbatho*, fol. 55. הִתְווּ, *circumscripserunt*, Psalm. LXXVIII. 41. Compositum est, וְהִתְאַוִּיתֶם, *et designabitis*, Num. XXXIV. 10. ex תָּאָה et תָּוָה.

תָּו, m. *signum*, Ezech. IX. 4. Aff. תָּוִי, *signum meum*, Job XXXI. 35. id est, *designationem* ad causæ meæ defensionem. Vel est, pro תַּאֲוָתִי, *desiderium meum*.

תָּוֶךְ m. *medium*: בַּתָּוֶךְ, *in medio*, Gen. XV. 10. Num. XXXV. 5. בְּשַׁעַר הַתָּוֶךְ, *in porta medii*, id est, *mediana*, Jer. XXXIX. 3. Construct. אֶל־תּוֹךְ הַיָּם, *in medium maris*, Exod. XIV. 23. בתוֹךְ הַמָּיִם, *in medio aquarum*, Gen. I. 6. Aff. אֶל־תּוֹכוֹ, *in medium ejus*, Levit. XI. 33. בְּתוֹכֵכִי, *in medio tui*, Psal. CXVI. 19. cum י redundante in fine, forte metri causa. Et sic Psal. CXXXV. 9. בְּתוֹכֵכִי, *in medio illarum*, Ezech. XVI. 53. cum epenthesi, et paragoge literæ ה, pro בְּתוֹכְהֶנָה. Hinc deducunt verbum, תֻּכּוּ לְרַגְלֶךָ, *medientur ad pedes tuos*, Deut. XXXIII. 3. id est, *in medio pedum collocentur*. Vel est a תּוֹךְ, formæ אוֹר, pro תֹּרוּ, ut dicitur אֹרוּ, *illustrati sunt*: R. Salomon explicat per הִתְוְכוּ, *in medio ponantur*.

תִּיכוֹן, m. *medianum*, Ezech.

XLVII. 16. Exod. XXVI. 28. Fœm. תִּיכוֹנָה, 1 Reg. VI. 8. Ezech. XLI. 7. Plural. וּמֵהַתִּיכוֹנוֹת, *et ex medianis*, Ezech. XLII. 5.

תּוּר *exploravit*, *scrutatus est*: præter. תַּרְתִּי בְלִבִּי, *scrutatus sum in animo meo*, Eccles. II. 3. תָּרוּ, *exploraverunt*, Num. XIII. 32. Partic. מִן־הַתָּרִים אֶת־הָאָרֶץ, *ex iis qui exploraverunt terram*, Num. XIV. 6. Degenerat et in nomen, *exploratores*: *negotiatores*, *mercatores*: sic dicti quod varias terras *explorent*. 1 Reg. X. 15. Hinc cum prothesi א, דֶּרֶךְ הָאֲתָרִים, *via exploratorum*, Num. XXI. 1. Infin. לָתוּר, *ad explorandum*, Num. X. 33. Hiph. futurum, וַיָּתִירוּ, *et explorari curabant*, Jud. I. 23.

תֹּר, תּוֹר, m *terminus*, *ordo*, *conditio*, *ratio*, Esth. II. 12, 15. 1 Par. XVII. 17. quomodo fere cum טוּר convenit. Item, *turtur*, avis a voce quam edit, sic dicta; estque sic generis communis. Gen. XV. 9. Levit. XII. 6. Affix. נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ, *animam turturis tui*, Psal. LXXIV. 19. Plural. וּשְׁתֵּי תוֹרִים, *et duos turtures*, Lev. XIV. 22. ubi fœmininum, et ver. 30. masculinum est. Nomen, scribit Kimchi in libro Radicum, est generis communis ad indicandum, quod uterque sexus oblationi fuerit commodus. בַּתּוֹרִים, *inter ordines*, Cant. I. 10. scil. *lapillorum* vel *gemmarum*. Sic construct. תּוֹרֵי זָהָב, *ordines auri*, ver. 11. ut *frons* et *fræna equorum regiorum* ornari solent.

תּוֹרָה, f. *forma*, *ratio*, *conditio*. Constr. וְזֹאת תּוֹרַת הָאָדָם, *et hoc ratione hominis*, id est, *humana*, 2 Sam. VII. 19. hoc est, ita familiariter, ut homo cum homine agere solet: confer 1 Sam. XVII. 17. Vide et ירה.

יְתוּר, m. *exploratio*, *exploratum*: יְתוּר הָרִים, *exploratio montium* (*est pascuum ejus*), Job XXXIX. 8. Est nomen formæ יְבוּל. Vide etiam יָתַר.

אֲתָרִים, vide paulo ante in verbo.

תּוֹר, m. Chald. *bos*: plur. תּוֹרִין, *boves*, Dan. IV. 22. et V. 21. וּבְנֵי תוֹרִין, *et filii boum*, *juvenci*, Esr. VI. 9. a שׁוֹר hebraico.

תזז Hiph. הֵתַז, *amputavit*, *resecuit*, Ies. XVIII. 5. Pathach loco Tzere, propter pausam.

תחר תַּחֲרָא, m. *lorica*, Exod. XXVIII. 32. et XXXIX. 23. Ponunt inter tetragrammata.

תִּחֲרָה vel תַּחֲרָה, Pih. *miscuit*, *commiscuit*. Partic. מְתַחֲרֶה, *miscens es*, *misces te*, Jerem. XXII. 15. Futur. תְּתַחֲרֶה, *miscebis te*, Jer. XII. 5.

תִּתְחַר, vide in חָרָה in Hithpahel.

תַּחַשׁ m. *taxus*, *melis*, Numer. IV. 6. *pelles taxeæ*, Ezech. XVI. 10. Plur. תְּחָשִׁים, Exod. XXV. 5.

תַּחַת *sub*, *subter*, *infra*, *inferne*: *pro*, *loco*, *in locum*: *propter*, *propterea quod*, *eo quod*, et sic fere sequente אֲשֶׁר usurpatur. עַיִן תַּחַת עָיִן, *oculum pro oculo*, Exod. XXI. 24. תַּחַת אֲשֶׁר, *propterea quod*, Deut. XXVIII. 47. תַּחַת מֶה, *propter quid?* Jer. V. 19. מִתַּחַת לָרָקִיעַ, *de subter firmamento*, Gen. I. 7. Aff. תַּחְתָּיו, *pro eo*, *loco ejus*, 2 Sam. X. 1. מִתַּחְתָּיו, *de sub se*, Exod. X. 23. וְתַחְתַּי אֶרְגָּז, *et subtus me commoveor*, Hab. III. 16. וְעָמַדְנוּ תַחְתֵּינוּ, *et stabimus pro nobis*, 1 Sam. XIV. 9. Chald. תְּחוֹת, *sub*, Jerem. X. 11. Aff. תְּחוֹתוֹהִי, *sub ea*, Dan. IV. 9. vel ad formam hebraicam, מִן־תַּחְתּוֹהִי, *de sub ea*, Dan. IV. 11.

תַּחְתִּי, m. *inferior* : plur. תַּחְתִּיִּם, *infima*, Gen. VI. 16. Fœm. תַּחְתִּיָּה, *imum*, *inferius*, Psal. LXXXVI. 13. תַּחְתִּית, Deut. XXXII. 22. Plural. תַּחְתִּיּוֹת, *inferiora*, Jos. XV. 19.

תַּחְתּוֹן, m. *inferior*, Jos. XVIII. 13. Cum ה paragogico, (ut accentus in penultima indicat), הַתַּחְתּוֹנָה, Ezech. XL. 19. Fœmin. הַתַּחְתֹּנָה, 1 Reg. VI. 6. cum accentu in ultima. Plur. מֵהַתַּחְתֹּנוֹת, *ab inferioribus*, Ezech. XLII. 5.

תַּיִשׁ m. *hircus* : *aries*, *caper*, Prov. XXX. 31. Plur. תְּיָשִׁים, *hirci*, *arietes*, Gen. XXX. 35. et XXXII. 15.

תכה*, unde תֻּכּוּ, quod vide supra in תָּוֶךְ.

תכך תֹּךְ, תּוֹךְ, m. *dolus*, *fraus*, Psalm. X. 7. LV. 12. et LXXII. 14. Quidam deducunt a תָּוֶךְ, quod *intra hominem* concipiatur.

תְּכָכִים, m. pl. *calliditates*, *industriæ fraudulentæ*. רָשׁ וְאִישׁ תְּכָכִים, *pauper et vir industriarum*, Proverb. XXIX. 13.

תֻּכִּיִּים, תּוּכִּיִּים, m. pl. *pavones*, vel juxta quosdam, *psittaci*, 1 Reg. X. 22. 2 Par. IX. 21.

תכל תְּכֵלֶת, f. *hyacinthus* ; et metonymice, *hyacinthinum*, Exod. XXVI. et XXXV.

תָּכַן *expendit*, *perpendit*, numero et pondere. Particip. תֹּכֵן רוּחוֹת, *perpendens spiritus*, Prov. XVI. 2. וְתֹכֵן לִבּוֹת, *et perpendit animos*, Prov. XXI. 2. Niph. נִתְכַּן, *aptari*, *disponi*, *rectificari; rectum, æquum, conveniens esse.* Affine est verbo כּוּן. Præt. וְלֹא נִתְכְּנוּ, *et non aptantur*, 1 Sam. II. 3. ubi Masorethæ legendum tradunt וְלוֹ, *et ipsi.* Fut. לֹא יִתָּכֵן, *non est æqua* (*via Domini*), Ezech. XVIII. 29. יִתָּכְנוּ, *rectæ erunt?* ibidem. Pih. præter. וְשָׁמַיִם בַּזֶּרֶת תִּכֵּן, *et cælos palmo expendit*, Ies. XL. 12. מִי־תִכֵּן, *quis expendit?* ver. 13. וּמַיִם תִּכֵּן, *et aquas appendit*, Job XXVIII. 25. תִכַּנְתִּי, *aptari*, *direxi*, Psalm. LXXV. 4. Pyh. participium, הַכֶּסֶף הַמְתֻכָּן, *argentum* (*pecuniam*) *appensum*, 2 Reg. XII. 12.

תֹּכֶן, m. *summa, demensum, mensura:* תֹּכֶן אֶחָד, *mensuræ unius*, Ezech. XLV. 11. וְתֹכֶן, *et summam* (*laterum*), Exod. V. 18.

תָּכְנִית, f. idem, Ezech. XXVIII. 12. et XLIII. 10.

תְּכוּנָה, vide in כּוּן.

תִּיכוֹן, תִּיכוֹנָה, vide in תָּוֶךְ.

מַתְכֹּנֶת, f. *summa*, *mensura*, *forma*, *dispositio.* וְאֶת־מַתְכֹּנֶת, *et summam* (*laterum*), Exod. V. 8. Aff. עַל־מַתְכֻּנְתּוֹ, *in formam suam*, 2 Par. XXIV. 13.

תְּלַג masc. Chald. *nix* : כִּתְלַג חִוָּר, *ut nix album erat*, Dan. VII. 9. ab hebræo שֶׁלֶג; mutato, pro more, שׁ in ת.

תָּלָה *suspendit.* Præt. וְאֵת שַׂר הָאֹפִים תָּלָה, *et præfectum coquorum suspendit*, Gen. XL. 22. וְאֹתוֹ תָּלוּ, *et ipsum suspenderunt*, Esth. VIII. 7. Particip. תֹּלֶה אֶרֶץ, *suspendens terram*, Job XXVI. 7. Partic. Pahul, תָּלוּי, *suspensus*, Deuter. XXI. 23. Plural. תְּלוּיִם et תְּלֻאִים, Deuter. XXVIII. 66. Niph. præter. נִתְלוּ, *suspensi sunt*, Thren. V. 12. Futur. וַיִּתָּלוּ, *et suspensi sunt*, Esth. II. 23. Pih. שִׁלְטֵיהֶם תִּלּוּ, *scuta sua suspenderunt*, Ezech. XXVII. 11.

תְּלִי, m. *pharetra*. Aff. תֶּלְיְךָ, *pharetram tuam*, Gen. XXVII. 3.

תַּלְפִּיּוֹת, f. pl. *armaria*, Cant. IV. 4. Vox composita ex תָּלָה et פִּיּוֹת (de quo in פֶּה) quasi, *locus* לִתְלוֹת פִּיּוֹת, *ad suspendendum acies*, id est, *gladios acutos*, ut Aben Esra monet. Vel a תֵּל, quod sequitur; quasi, תֵּל שֶׁהַכֹּל פּוֹנִים לוֹ, *tumulus ad quem omnes respiciunt*, ut est in Talmud, *Berachoth* fol. 30. 1. Vel, תֵּל שֶׁכָּל פִּיּוֹת מִתְפַּלְּלִים עָלָיו, *tumulus super quem omnia ora orant*, juxta 1 Reg. VIII. 44. de urbe Jerusalem. Aruch.

תָּלַל *aggerare*, *aggerere*, *accumulare*. Partic. עַל הַר־גָּבֹהַּ וְתָלוּל, *super montem excelsum et aggestum*, Ezech. XVII. 22.

תֵּל, m. *tumulus*, *agger*, Deuter. XIII. 16. Aff. עַל־תִּלָּהּ, *super aggere suo*, Jer. XXX. 18.

תּוֹלָלִים, m. pl. *contumulatores*. Aff. וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה, *et contumulatores nostri lætitiam*, scil. *postulaverunt*, Psalm. CXXXVII. 3. id est, *inimici nostri*, *qui in tumulum nos nostraque redegerant*. Chaldæus, בָּזוֹזָנָא, *raptores nostri*, hostes *qui nos rapuerunt*.

תַּלְתַּלִּים, m. pl. *crispaturæ capillorum*, Cant. V. 11.

תֶּלֶם m. *porca*: synecdochice, *aratio*, Job XXXIX. 10. Plural. constr. עַל תַּלְמֵי שָׂדָי, *per porcas agrorum*, Hos. X. 4. Aff. תְּלָמֶיהָ רַוֵּה, *porcas ejus irrigando*, Psal. LXV. 11.

תלע תּוֹלָע, m. *coccus*, *coccum*, *coccineum*, Ies. I. 18. Thren. IV. 5. Plur. תּוֹלָעִים, Exod. XVI. 20.

תּוֹלֵעָה, f. *vermis*, Job XXV. 6. Ies. XIV. 11.

תּוֹלַעַת, f. idem, Psalm. XXII. 7. Ies. XLI. 14. Et secundum primam significationem, תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי, *coccineum dibaphum*, Exod. XXXIX. 3.

מְתֻלָּעִים, *coccinati, coccino induti*, Nah. II. 4.

מְתַלְּעוֹת, vide in לתע.

תַּלְפִּיּוֹת, vide supra in תָּלָה.

תְּלָת Chald. *tres*. וּתְלָת עִלְעִין, *et tres costæ*, Dan. VII. 5. וְזִמְנִין תְּלָתָה, *et temporibus tribus*, Dan. VI. 11. Aff. תְּלָתֵּהוֹן, *tres illi*, Dan. III. 23. Plur. תְּלָתִין, *triginta*, Dan. VI. 8. Ex hebræo שָׁלוֹשׁ, mutato utroque שׁ in ת.

תַּלְתָּא, תַּלְתִּי, Chald. *tertius*, Dan. V. 7, 16. Fœmin. תְּלִיתָיָא, Dan. II. 39. quod legendum תְּלִיתָאָה.

תַּם. תַּמָּה, Chald. *illic*, *ibi*, Esr. V. 17. et. VI. 12. מִן־תַּמָּה, *de illic*, *inde*, Esr. VI. 6. Est ex hebræo שָׁם.

תמד תָּמִיד, m. *jugis, juge*; et adverbialiter, *jugiter*. וְלֶחֶם הַתָּמִיד, *et panis jugis*, Num. IV. 7. עֵינַי תָּמִיד אֶל־יְהוָֹה, *oculi mei jugiter ad Dominum*, Psal. XXV. 15.

תָּמַהּ *miratus*, *admiratus fuit*, *obstupuit*: præt. כֵּן תָּמָהוּ, *sic admirati sunt*, Psal. XLVIII. 6. Imper. וּתְמָהוּ, *et admiramini*, Ies. XXIX. 9. Fut. אַל־תִּתְמַהּ, *ne mireris*, Eccl. V. 7. Hithp. imper. וְהִתַּמְּהוּ תְּמָהוּ, *et admirabundi admiramini*, Hab. I. 5. contracte pro וְהִתְתַּמְּהוּ.

תִּמָּהוֹן, m. *stupor*, Zach. XII. 4. Constr. וּבְתִמְהוֹן לֵבָב, *et stupore cordis*, Deut. XXVIII. 28. Chald. plur. וְתִמְהִין, *et mirabilia*, Dan. VI. 28. וְתִמְהַיָּא, *et miracula*, Dan. III. 32. Aff. וְתִמְהוֹהִי, *et miracula ejus*, ver. 33.

תָּמַךְ *sustentavit*, *apprehendit*,

tenuit. sustinuit: construitur cum accusativo et præpos. ב. Præt. תָּמַכְתָּ בִּי, *sustentabis me*, Psal. XLI. 13. et sic LXIII. 9. תְּמַכְתִּיךָ, *sustento te*, Ies. XLI. 10. Particip. in Chirek, תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי, (*tu*) *sustentas sortem meam*, Psal. XVI. 5. cui simile vide in יָסַף. Et in Tzere, וְתוֹמֵךְ שֵׁבֶט, *et tenentem sceptrum*, Amos I. 5. Infinit. מִתְמֹךְ בְּשֹׁחַד, *ne apprehendat munus*, Ies. XXXIII. 15. Niph. futur. יִתָּמֵךְ, *tenebitur*, Prov. V. 22.

תמל תְּמוֹל, *heri;* synecdochice, *ante, antea*, 2 Sam. III. 17. מִתְּמוֹל, *ab heri*, Exod. IV. 10.

אֶתְמוֹל, idem, 2 Sam. V. 2. כְּאֶתְמוֹל, *sicut heri*, 1 Sam. XIV. 21. Et א cum Chirek, מֵאִתְּמוֹל, *ab heri*, 1 Sam. X. 11. Cum Schurek, וְאֶתְמוּל, *et heri*, Mich. II. 8. מֵאֶתְמוּל, *ab hesterno die, jam ante*, Ies. XXX. 33.

תמם *absolvere, absolvi, compleri, perfici, confici, absumi, deficere;* quandoque, *absolvere, consumere.* Præterit. כִּי אִם־תַּם הַכֶּסֶף, *quod certe absumpta est pecunia*, Genes. XLVII. 18. כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ, *cum confecti essent*, Deuter. II. 16. תַּמְנוּ, *perficiunt*, Psal. LXIV. 7. pro תַּמּוּ; vel pro תַּמֹּנוּ, *conficimur.* Infin. עַד־תֻּמִּי אֹתָם, *donec consumpsero eos*, Jer. XXVII. 8. Niph. futur. irregulare, אֵיתָם, *integer ero*, pro אֶתַּם, Psal. XIX. 14. יִתַּמּוּ, *conficientur*, Num. XIV. 35. וַיִּתְּמוּ, *et absoluti sunt*, Deut. XXXIV. 8. ubi Daghesch ejectum est ex מ. Hiph. præt. וַהֲתִמֹּתִי, *et absumam*, Ezech. XXII. 15. הֵתַמּוּ, *absolverunt*, 2 Sam. XX. 18. Infin. הָתֵם הַבָּשָׂר, *consumendo carnem*, Ezech. XXIV. 10. כַּהֲתִמָּם, *quum absolverint*, Dan. VIII. 23. וּלְהָתֵם, *et ad finiendum*, quod scribitur וּלְחָתֵם, Dan. IX. 24. Futur. וְיַתֵּם אֶת־הַכֶּסֶף, *et absolvat pecuniam*, 2 Reg. XXII. 4. וְתֹם דְּרָכֶיךָ, *integras asseris vias tuas*, Job XXII. 3. Hithp. fut. תִּתַּמָּם, *integrum exhibes te*, Psal. XVIII. 26.

תָּם, m. *integer, perfectus.* אִישׁ תָּם, *vir integer*, Gen. XXV. 27. Plur. תַּמִּים, vide in תאם. Fœm. cum affixo, תַּמָּתִי, *integra mea*, Cant. V. 2.

תֹּם, תָּם, m. *integritas, integer.* תֹּם־וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי, *integritas et rectum custodiant me*, Psal. XXV. 21. לַתֹּם, *integro*, Proverb. X. 29. Construct. תָּם־דָּרֶךְ, *integer via*, Prov. XIII. 6. בְּתָם־לְבָבִי, *in integritate cordis mei*, Psal. CI. 2. Aff. בְּעֶצֶם תֻּמּוֹ, *in ipsa integritate sua*, Job XXI. 23. Fœm. תֻּמָּה; construct. תֻּמַּת יְשָׁרִים, *integritas rectorum*, Prov. XI. 3. Affix. בְּתֻמָּתוֹ, *in integritate sua*, Job II. 3.

תָּמִים, m. *perfectus, integer: integritas.* אִישׁ תָּמִים, *vir integer*, Gen. VI. 9. לַהֹלְכִים בְּתָמִים, *ambulantibus in integritate*, Psal. LXXXIV. 12. sic Amos V. 10. Jud. IX. 16. Plural. תְּמִימִם, *integros*, Lev. IX. 2. cum defectu י posterioris. Constr. תְּמִימֵי־דָרֶךְ, *integri via*, Psal. CXIX. 1. Fœmin. הָאַלְיָה תְמִימָה, *caudam integram*, Lev. III. 9. Plur. תְּמִימֹת, *integræ*, Lev. XXIII. 15.

תֻּמִּים, m. pl *Thummim*, Exod. XXVIII. 30. Affix. תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ, *Thummim tui et Urim tui*, Deuter. XXVIII. 8. Vide אוֹר.

מְתֹם, m. *perfectio, integritas*, Ies. I. 6. Psal. XXXVIII. 4.

תָּמָר m. *palma*, Cant. VII. 8. כְּתָּמָר, *sicut palma*, Psal. XCII. 13. Plur. תְּמָרִים, Exod. XV. 27.

תֹּמֶר, m. idem, Jud. IV. 5.

תִּמֹּרָה, f. idem, Ezech. XLI. 18, 19. Plural. וְתִמֹּרֹת, *et palmæ*, 1 Reg. VI. 29. Et term. masc. וְתִמֹּרִים, Ezech. XLI. 18. Aff. וְתִמֹּרָיו, *et palmæ ejus*, Ezech. XL. 22.

תִּמָרוֹת, f. pl. *elationes*, *columnæ*, ad formam *palmæ* assurgentes. Constr. וְתִמְרוֹת עָשָׁן, *et elationes* vel *columnæ fumi*, Joel III. 3. Cant. III. 6.

תַּמְרוּרִים, m. pl. *obelisci*, *pyramides*, *mucronatæ* et *fastigatæ instar summitatis palmæ*, Jer. XXXI. 21. et tertia radicalis est geminata. Inde R. Salomon expiicat, תמרים קטנים, *palmas parvas plantatas in indicium viæ*. Legitur et Hos. XII. 15. ubi potest esse a מרר: vide illic.

תָּנָה *mercede conduxit*. Futur. יִתְנוּ בַגּוֹיִם, *mercede conduxerunt inter gentes*, Hos. VIII. 10. Pih. *confabulari*: infinit. לְתַנּוֹת, *ad confabulandum*, Jud. XI. 40. juxta Kimchium: ut scil. *amicis colloquiis eam de virginitate et statu vitæ solitario consolarentur*: Chaldæus et R. Salomon, *ad lamentandum*, nempe, *super virginitate ejus*, ut Kimchi eos explicat. Vide et תנן. Futur. שָׁם יְתַנּוּ, *illic confabulentur*, Jud. V. 11. Hiph. præter. הִתְנוּ אֲהָבִים, *mercede conduxerunt amores*, Hos. VIII 9.

אֶתְנָה, f. *merces meretricia*, Hos. II. 14.

אֶתְנַן, m. idem, Ezech. XVI. 31, 34, 41. Hos. IX. 1. et in pausa אֶתְנָן Constr. מֵאֶתְנַן זוֹנָה. *ex mercede meretricis* sive *meretricia*, Mich. I. 7. Aff. וְאֶתְנַנָּהּ, *et merces ejus*, Ies. XXIII. 18. Plur. cum affixo, אֶתְנַנֶּיהָ, *mercedes ejus*, Mich. I. 7.

תִּנְיָן Chald. *secundus*. Fœmin. תִּנְיָנָה, *secunda*, *secundum*, Dan. VII. 5.

תִּנְיָנוּת, fœm. *iteratio*; *secundo*: Dan. II. 7. Sunt ab hebræo שָׁנָה, mutato שׁ in ת.

תנך תְּנוּךְ, masc. *tenerum*, *imum auris*: עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן, *super infimum auris*, Exod. XXIX. 20.

תנן תַּנִּין, m. *draco*, *balæna*, *cetus*, *serpens*: interdum in fine habet ם. אִם־תַּנִּין, *an cetus?* Job VII. 12. הַתַּנִּים הַגָּדוֹל. *balæna maxima*, Ezech. XXIX. 3. sic XXXII. 2. וַיְהִי לְתַנִּין, *et fuit in serpentem*, Exod. VII. 10. Plur. חֲמַת תַּנִּינִם, *venenum draconum*, Deut. XXXII. 33. Hinc contractum, תַּנִּים, Jerem. IX. 10. et XIV. 6. Et in ן, תַּנִּין, Thren. IV. 3. pro תַּנִּינִים. Plural. fœmin. לְתַנּוֹת מִדְבָּר. *draconibus deserti*. Mal. I. 3.

תנר תַּנּוּר, m. *furnus*, *fornax*: תַּנּוּר עָשָׁן, *furnus fumans*, Genes. XV. 17. Plural. תַּנּוּרִים, Neh. XII. 38. Aff. וּבְתַנּוּרֶיךָ, *et in furnis tuis*, Exod. VII. 28.

תעב Niph. נִתְעַב, *abominabile visum fuit*, 1 Paral. XXI. 6. Partic. נִתְעָב, *abominabilis*, Ies. XIV. 19. Pih. תִּעֵב, *abominatus est*, *abominandum reddidit*. Præterit. וְתִעֲבוּנִי, *et abominabuntur me*, Job IX. 31. Part. לִמְתָעֵב גּוֹי, *et quem abominatur gens*, Ies. XLIX. 7. Infinit. cum futuro, וְתַעֵב תְּתַעֲבֶנּוּ, *et abominando abominator eam*, Deut. VII. 26. Hiph. præterit. הִתְעִיבוּ עֲלִילָה, *abominan-*

dam perpetrant actionem, Psalm. XIV. 1. et LIII. 2.

תּוֹעֵבָה, fœm. *abominatio*, Genes. XLIII. 32. Construct. תּוֹעֲבַת, Gen. XLVI. 34. Plural. תּוֹעֵבוֹת, *abominationes*, Lev. XVIII. 26. Construct. כְּתוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם, *secundum abominationes gentium*, 2 Reg. XVI. 3. Aff. תּוֹעֲבֹתָם, *abominationes eorum*, Deut. XX. 18.

תָּעָה *errare*, *vagari*: convenit cum טָעָה. Præterit. תָּעָה לְבָבִי, *errat animus meus*, Ies. XXI. 4. לֹא תָעִיתִי, *non erravi*, Psal. CXIX. 110. Particip. תֹּעֶה בַּשָּׂדֶה, *errabat per agrum*, Genes. XXXVII. 15. Plural. construct. תֹּעֵי לֵבָב, *errantes corde*, Psal. XCV. 10. Futur. per apocopam, אַל־תֵּתַע, *ne aberrato*, Proverb. VII. 25. Niph. præter. נִתְעָה, *errare factus*, *subductus est*, Job XV. 31. Infin. כְּהִתָּעוֹת, *sicut oberrat*, Ies. XIX. 14. Pih. geminatis duabus literis, particip. כִּמְתַעְתֵּעַ, *sicut errare faciens*, *seductor*, Genes. XXVII. 12. Hiph. הִתְעָה, *errare fecit*, *in errorem induxit*, *seduxit*. Præt. הִתְעָה, *seduxit*, Hos. IV. 12. הִתְעוּ אֹתִי, *quum errare faceret me*, Gen. XX. 13. Particip. מַתְעֶה, *errare facit*, Prov. X. 17. Plural. מַתְעִים, *seductores*, Ies. IX. 15. Hithp. part. plur. וּמִתַּעְתְּעִים, *et seducebantur*, 2 Par. XXXVI. 16.

תּוֹעָה, f. *error*, Ies. XXXII. 6. Neh. IV. 2.

תַּעְתֻּעִים, m. pl. *errores*, *seductiones graves*, Jer. X. 15.

תַּעַר masc. *novacula*, *scalpellum*, Numer. VI. 5. Ies. VII. 20. בְּתַעַר הַסֹּפֵר, *novacula scribæ*, Jer. XXXVI. 23. Et secundum aliam significationem, *vagina*: aff. בְּתַעְרָהּ, *in vagina sua*, 2 Sam. XX. 8.

תפח תַּפּוּחַ, m. *malus*, *malum*, *pomum*, arbor et fructus, Joel I. 12. Cant. II. 3. Plural. כַּתַּפּוּחִים, *sicut malorum*, Cant. VII. 9. Construct. תַּפּוּחֵי זָהָב, *mala aurea*, Proverb. XXV. 11. Sic R. David vult esse primitivum: quidam deducunt a נָפַח, quod *flatum* excitet.

תָּפֵל masc. *insulsum*, *insipidum*, Job VI. 6. Thren. II. 14. Item, *cæmentum inconditum*, Ezech. XIII. 10, 15. תִּפְלָה, *insulsitas*, *fatuitas*, Job I. 22.

• תְּפִינֵים **תפן**, vide in radice אָפָה.

תפת תֹּף, m. *tympanum*, a *sono*, Psal. LXXXI. 3. Plur. שָׁבַת מְשׂוֹשׂ תֻּפִּים, *cessavit gaudium tympanorum*, Ies. XXIV. 8. Affix. מְלֶאכֶת תֻּפֶּיךָ, *opus tympanorum tuorum*, Ezech. XXVIII. 13.

תֹּפֶת, f. *tympanizatio*, Job XVII. 6. id est, *fabula vulgi*. Est et nomen proprium loci *Tophet*, 2 Reg. XXIII. 10. qui et תָּפְתֶּה vocatur, et ponitur pro *loco exitii æterni*, Ies. XXX. 33. Vide גַּיְא.

תּוֹפְפוֹת, fœm. pl. *tympanistriæ*, Psal. LXVIII. 26.

מְתֹפְפוֹת, f. pl. idem, Nah. II. 8.

תָּפַר *consuit*: præt. שַׂק תָּפַרְתִּי, *saccum consui*, Job XVI. 15. Infinit. וְעֵת לִתְפּוֹר, *et tempus consuendi*, Eccl. III. 7. Futur. וַיִּתְפְּרוּ, *et consuerunt* (*folia ficus*), Gen. III. 7. Pih. partic. הוֹי לִמְתַפְּרוֹת, *væ consuentibus* (*pulvillos*), Ezech. XIII. 18.

תָּפַשׂ *prehendit*, *apprehendit*, *tractavit*, *cepit*, *occupavit*. Præt. וְתָפַשׂ אֶת־הַסֶּלַע, *et occupavit petram*, 2 Reg.

XIV. 7. וְתָפַשְׂתִּי שֵׁם אֱלֹהָי, *et capiam nomen Dei mei*, scilicet *leviter*, Prov. XXX. 9. תְּפָשׂוּ חָי, *ceperunt vivum*. Jos. VIII. 23. Particip. תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר, *tractantis citharam*, Genes. IV. 21. Plur. constr. תֹּפְשֵׂי הַמִּלְחָמָה, *tractantes bellum*, Numer. XXXI. 27. וְתֹפְשֵׂי הַתּוֹרָה, *et tractantes legem*. Jerem. II. 8. Niph. præter. נִתְפַּשׂ, *captus est*, Ezech. XIX. 4. Infinit. לְהִתָּפֵשׂ, *ut capiatur*, Ezech. XXI. 28. Pih. futur. בְּיָדַיִם תְּתַפֵּשׂ, *manibus prehendit*, Prov. XXX. 28.

תפת תֹּפֶת, *Tophet*. Vide paulo ante in תפף.

תִּפְתָּיֵא, m. pl. Chald. *exactores*, *justitiæ exsecutores*, Dan. III. 2. R. Saadias, *janitores*, explicat.

תְּקַל Chald. *ponderavit*, *appendit*, Dan. V. 25. Præt. Pehil, תְּקִלְתָּא בְמֹאזַנְיָא, *appensus es lancibus*, ver. 27. Est ab hebræo, שָׁקַל.

תָּקַן *ordinari*, *dirigi*, *corrigi*: infin. מְעֻוָּת לֹא־יוּכַל לִתְקֹן, *perversum non potest dirigi*, Eccles. I. 15. Pih. præter. תִּקֵּן מְשָׁלִים, *ordinavit sententias*, Eccles. XII. 9. Infin. מִי יוּכַל לְתַקֵּן, *quis potest corrigere?* Eccles. VII. 13. Chald. in Hophal præter. הָתְקְנַת, *directus, confirmatus fui*, Dan. IV. 33. Pathach in fine est loco Tzere.

תָּקַע *figere*: cum nomine buccinæ, *clangere sono æquabili et fixo*: cum nomine manus, *plaudere*, *complodere*. Psal. XLVII. 2. Prov. VI. 1. Præter. תָּקַע אֶת־אָהֳלוֹ, *fixerat tentorium suum*, Genes. XXXI. 25. וְתָקַעְתִּי בַּשּׁוֹפָר, *et clangam buccina*, Jud. VII. 18. Niph. fut. לְיָדִי יִתָּקֵעַ, *manui meæ plaudatur*, Job XVII. 3. id est, *porrecta manu mihi spondeatur*. יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר, *clangetur buccina*, Ies. XXVII. 13.

תֵּקַע, m. *clangor*, Psal. CL. 3.

תָּקוֹעַ, m. *classicum*, Ezech. VII. 14.

תְּקוֹעַ, *Tekoa*, nomen proprium urbis, Jer. VI. 1. Inde, תְּקֹעִי, *Tekoeus*, 2 Sam. XXIII. 26. Fœmin. תְּקֹעִית, *Tekoæa*, 2 Sam. XIV. 4.

תָּקַף *prævaluit*, *fortis*, *valens*, *robustus fuit*. Futur. וְאִם־יִתְקְפוֹ, *et si fortior sit altero*, Eccles. IV. 12. תִּתְקְפֵהוּ, *prævales ei*, Job XIV. 20. Chald. תְּקִיף vel תְּקֵף, *roboratus fuit*, Dan. IV. 8. Fœm. וְרוּחֵהּ תִּקְפַת, *et spiritus ejus obduratus esset*, Dan. V. 20. וּתְקֵפְתְּ, *et roboratus es*, Dan. IV. 19. Pahel infin. וּלְתַקָּפָה אֱסָר, *et ad firmandum interdictum*, Dan. VI. 8.

תַּקִּיף, m. *potens*, *valens*, Eccles. VI. 10. Chald. plur. כְּמָה תַקִּיפִין, *quam fortia sunt!* Dan. III. 33. Fœm. sing. תַּקִּיפָה כְּפַרְזְלָא, *durum ut ferrum*, Dan. II. 40. תֶּהֱוֵא תַקִּיפָא, *erit forte*, ver. 42.

תֹּקֶף, m. *robur*, Esth. IX. 29. בְּתֹקֶף, *cum robore*, Dan. XI. 17. Aff. תָּקְפּוֹ, *roboris ejus*, Esth. X. 2. Chald. וְתָקְפָּא, *et robur*, Dan. II. 37. Alia forma, בִּתְקַף חִסְנִי, *robore potentiæ meæ*, Dan. IV. 27.

תַּרְגֵּם Chald. in Pahel, *exposuit, interpretatus est*. Part. Pyhal, מְתֻרְגָּם, *expositum*, Esr. IV. 7. תַּרְגּוּם, *expositio*, *paraphrasis* chaldaica, *Targum*.

תרה תְּרֵי, Chald. *duo*, *duæ*: תְּרֵי־עֲשַׂר, *duodecim*, Dan. IV. 26. תַּרְתֵּין, idem, Dan. VI. 1.

תרז תִּרְזָה, fœm. *arboris infru-*

giferæ nomen hebræis. Alii *cupressum;* alii *fagum;* alii *ilicem* redduut. Chald. תְּרַז. Vide et in רָזָה.

תֹּרֶן m. *malus*, arbor navis, Ezech. XXVII. 5. Aff. תָּרְנָם, *malum suum*, Ies. XXXIII. 23.

תְּרַע m. Chald. *porta*, *janua*: בִּתְרַע מַלְכָּא, *in porta regis*, Dan. II. 49. לִתְרַע אַתּוּן נוּרָא, *ad portam fornacis ignis*, Dan. III. 26.

תָּרָעַיָּא, m. pl. *janitores*, Esr. VII. 24. Venit ab hebræo שַׁעַר, per metathesin ע et ר, et mutationem ש in ת.

תרף תְּרָפִים, m. pl. *idola, imagines*, Gen. XXXI. 19. et ver. 30. vocantur *Dii*, *penates* scilicet. Vide R. Salomonem ad Hos. III. 4. Kimchium 1 Sam. XIX. 13. Aben Esram ad Gen. XXXI. Pirke R. Elieseris cap. 36.

תַּרְשִׁישׁ m. *beryllus thalassius* sive *marinus*, lapis pretiosus, Exod. XXVIII. 20. Est et urbis maritimæ nomen, Jon. I. 3.

תֵּשַׁע f. *novem*: תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה, *nongenti anni*, Gen. V. 5. Masc. תִּשְׁעָה, Num. I. 23. בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ, *nona mensis*, 2 Reg. XXV. 3. Constr. לְתִשְׁעַת הַשְּׁבָטִים, *novem tribubus*, Jos. XIII. 7. Plur. generis communis, תִּשְׁעִים, *nonaginta*: תִּשְׁעִים שָׁנָה, *nonaginta annos*, Gen. V. 9.

תְּשִׁיעִי, *nonus*, Num. VII. 60. Fœm. עַד־הַשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִת, *usque ad annum nonum*, Lev. XXV. 22.

תּוֹתָח m. *ballista;* metonymice, *lapides ballistæ*, Job XLI. 21. juxta R. Levi; unde plurali verbo jungitur. Alii aliter.

בריך דיהב חילא לעבדיה בר אמתיה

LEXICON

BREVE

RABBINICO-PHILOSOPHICUM.

אָב, *julius mensis*, quintus a martio.

אבק, אֲבוּקָה, *fax.*

אֵבֶר, *membrum;* synecdochice, *membrum genitale.*

אגב. vide גב.

אַגָּדָה, *enarratio mystica, expositio allegorica: discursus historicus.*

אגס, *pirum:* plur. אֲגָסִים, *pira.*

אַדְהָכִי, *simul, interim.*

אַדְכִי, *tunc, adhuc, amplius.*

אָדַם, *rubere.* אָדוֹם, *Mars planeta.* Item, *stella polaris antarctica*, apud Aben Esram, Amos V. 8. מַאְדִים, *Mars stella:* כּוֹכָבִים הַמַּזִּיקִים שַׁבְּתַאי וּמַאְדִים, *stellæ noxiæ sunt Saturnus et Mars*, Prov. XXVIII. vers. ult. in Kafvenaki. גַּלְגַּל מַאְדִים, *sphæra Martis*, Aben Esra. אַדְמִימוּת, *rubedo.*

אָדַק, *adhærere:* אָדוּק בְּמִצְווֹת, *adhærens, addictus præceptis divinis.*

אֲדָר, *februarius mensis:* וְאָדָר, *februarius secundus*, mensis nempe embolismicus sive intercalaris.

אדרב, אַדְרַבָּא, אַדְרַבֵּי, *contra, e contrario.*

אוף, *etiam;* hierosolymitane pro אַף.

אֲוִיר, *aer, æther;* ex græco ἀήρ. שֶׁאֲוִיר מִצְרַיִם לַח, *quod aer Ægypti sit humidus*, Gen. XLI. 35. in Aben Esra. Item, *spatium, vacuum:* שִׁיטָה בְּלֹא אֲוִירָה, *linea absque spatio.*

אות, *litera:* plur. אוֹתִיּוֹת, *literæ.*

אוֹתוֹ, *ipse*, et *ipsum*, casu accusativo.

אַוְתִּיאוּס, *confestim, mox, statim:* ex græco, εὐθύς.

אִזְמֵל, *novacula, cultellus, scalpellum.*

אֶחָד, *unus.* Item, *numerus singularis.* In sententia continuata repetitum, *sive, vel, tam quam, cum, tum.* כָּל אֶחָד, *unusquisque:* אַחְדוּת, *unitas:* אֲחָדִים, *unitates.*

אַחַר, *post, postea.* מְאוּחָר, *postpositum:* מוּקְדָם וּמְאוּחָר, *præmissum et postpositum*, id est, *hysteron proteron.* אַחְרָיוּת, *obligatio, oppigneratio, cautio de futuro damno.*

אֲטָבַּח, vide Abbreviaturas nostras.

אַמַּאי, *cur, quare, quamobrem, quid ita?*

אֵי, *ubi?* interrogationibus inservit, et variis particulis jungitur. אֵי מִכָּן, *undenam?* אֵי מָתַי, *quousque?* אֵי אֵלּוּ, *quæ istæ?* אֵי מִדַּיִן, *undenam?* אֵיכְדֵין, *quomodo?*

אִי, *non*, per apocopam pro אִין, ut 1 Sam. XXI. 8. in hebræo. Hinc, אִי אֶפְשָׁר, *non est possibile, impossibile:* אִי הֶכְרֵחַ, *non necessarium, contingens.*

אִי, *si*, per apocopam pro אִין, אִן, chaldaice pro hebræo, אִם. Hinc,

לֵימָא, *si dicendum;* ubi אִי לֵימָא Talmudice pro לֵאמוֹר, ut est in Grammatica nostra chaldaica. In sententia continua repetitum, est *sive, tam, quam.* אִי בְעִיר אִי גְּבַר, *sive bestia sive vir*, Exod. XIX. 13. in Targum hierosolymitano, ubi Jonathan אִין, Onkelos cum hebr. אִם.

אֵיד, *vapor, exhalatio humida:* item, *festum, dies festivus et sollemnis.* Sic in posteriore Targum, יוֹמָא דְאֵידָא לֵיהּ, *dies festus erat ipsi*, Esth. I. 3.

אִידֵי, *iste:* אִידֵי וְאִידֵי, *iste et iste, uterque.*

אִיהוּ, *ipse:* אִיהִי, *ipsa, ista.*

אֵיךְ, *quomodo, qualiter, sicut, quemadmodum:* אֵיכָא, *ubi, ubinam?* אֵיכְדֵין, *quomodo?* אֵיכוּת, *qualitas, prædicamentum qualitatis.* In Elia: סֵפֶר מְעַט הַכַּמּוּת וְרַב הָאֵיכוּת, *liber brevis quantitate, sed magnus qualitate.* Plur. in physica R. Aben Tibbon: הֵם הָאֵיכוּיוֹת הַנִּמְשָׁכוֹת בְּטֶבַע אַחַר צוּרָתוֹ, *sunt qualitates quæ trahuntur natura post formam suam*, id est, *formam comitantur.*

אִיכָּא, *est, sunt.* אִיכָּא דְ, *est qui:* לֵיכָּא, *non est*, quod conflatum est ex לָא et אִיכָּא.

אֵין, אַיִן, *non:* יֵשׁ וְאַיִן, *est et non*, id est, *ens et non ens.* אֵין סוֹף, *infinitum.*

אִין, *si:* repetitum, *sive*, ut supra אִי.

אִין, אֵין, *ita, sic, etiam.* Est affirmantis, ubi sententiam absolvit apud Talmudicos: בְּסַכָּנָה אִין שֶׁלֹּא בסכְנָה לא, *in periculo; ita: si non cum periculo; non.* Sic syre: אִין מָרִי, *etiam, Domine mi*, Matth. XV. 27. אָמַר לְהוֹן אִין, *dixit ipsis, ita*, Matth. XVII. 25. אִינִי, *itane?* admirative; et post se habet וְהָא, *et ecce, atqui*, in dialogismis et disputationibus. Judæi pronunciant אֵינִי.

אִינְהוּ, *ipse;* אִינְהוֹ, *ipsi*, pro אִנְהוֹן, pluraliter, et in libris non punctatis ex sensu distinguenda sunt. Sic אִינְהִי, *ipsa:* אִנְהֵי, *ipsæ*, pro אִנְהֵן.

אִנּוּן, *ipsi:* plur. אִנִּין, אִנֵּין, *ipsæ.*

אִיָּר, *aprilis mensis.*

אִישׁ, *individuum. specificum:* אִישֵׁי הַמִּין, *individua specifica.* אִישׁ, *vir:* אִישִׁיִּי, *virilis; specificum, particulare.* הַשְׁגָּחָה הָאִישִׁיִּית, *providentia particularis.* אִישׁוּת, *virilitas, maritatio.*

אִית, אִיתָא, אִיתַי, *est, sunt*, chaldaice pro hebræo יֵשׁ. Hinc, כְּדְאִיתָא, *sicut est;* vel כִּדְאִית, aut כְּדְאִי per apocopam: כֻּלְּהוֹ אִיתְנְהוֹ בֵּיהּ, *omnia ista sunt in eo*, Kimchi Jer. XV. 2. ex Talmud; ubi duplex apocopa literæ ן, de qua figura vide Grammaticam nostram chaldaicam.

אֻכָּם, אוּכָּם, *ater, niger, atratus, pullatus.* אוּכָּמוּת, *nigredo.*

אַכְסָן, *hospes, viator:* corruptum ex græco ξένος. Plural. אַכְסָנִין, *hospites:* אַכְסַנְאי, *hospes*, activus et passivus. אַכְסַנְיָא, *hospitium.* נִתְאַכְסֵן, *hospitio excipi.*

אִכְפַּת. Ejus usus est cum dicitur, מאי איכפת לך, *quid tua interest? quid tibi nocet? quid tibi curæ est?* R. Salomon Hos. XIII. 9.

אֶל, *ad:* מֵאֵלָיו, *a seipso;* מֵאֵלֶיהָ, *a seipsa;* מֵאֲלֵיהֶם, *a seipsis.*

אֶלָּא, *sed, nisi*, ex græco ἀλλα. Præcedente לֹא, *non tantum;* et sequi

solet אֲבָל , *sed et.* אֶלָּא אִם , *sed si.* אֶלָּא אִם כֵּן, *sed si sic, nisi, alioqui.*

אֱלָהּ , Chald. אֱלֹהַּ , *Deus.* Plur. אֱלֹהִים et אֱלֹהוֹת , de diis falsis, ut Exod. XX. 3. in R. Salomone, et Gen. IV. 26. אֱלֹהִי , אֱלֹהִי , *divinus:* אִישׁ הָאֱלֹהִי , *theologus.* תּוֹרָה אֱלֹהִית , *lex divina* , *theologia.* הַפִּילוֹסוֹפִים הָאֱלֹהִיִּים , *philosophi divini* , *metaphysici* : דָּתוֹת הָאֱלֹהִיּוֹת, *leges, jura divina.* אֱלָהוּת, *divinitas* , *deitas* : חָכְמַת הָאֱלָהוּת, *theologia.*

אֱלָהֵן , *sed* , *nisi* , *præterquam.* Scribi solet אילהין.

אֵלּוּ , *illi* , *isti* , plurale: idem quod אֵלֶּה hebraice.

אִלּוּ , *si* , ex אִם et לוּ. Adsciscit interdum syllabicam adjectionem, אִלּוּפוֹן: ut, אִלּוּפוֹן לָא סְטַת, *si quidem non recessisset* , Num. XXII. 33. כְּאִלּוּ , *ac si.*

אִלּוּלֵי, et אִלּוּלֵיפוֹן, *si, nisi, si non;* hebraice, לוּלֵי. Adjicitur autem פוֹן nunc conjunctim, nunc divisim. Dicitur et אִלּוּלָפוֹן , Gen. XXXI. 42. et alibi, ex forma אִלּוּלָא.

אַלְוַי , *ah!* optantis pro, *utinam.* Dicitur et לְוַי.

אֵילָךְ, *ultra, ulterius:* מִכָּאן וְאֵילָךְ, *hinc et ulterius.* אֵילָךְ וְאֵילָךְ , *huc illuc.* מֵאֵילָךְ , *hinc* , *deinceps.*

אֲלַכְסוֹן , vide לכם.

אֱלוּל , *augustus mensis.*

אַלִּים אלם , *fortis* , *robustus.*

אַלְמָא , *itaque* , *profecto.*

אִלְמָלֵי , אִלְמָלֵא, *si, nisi,* quasi ex אֶלָּא אִם לא. In Targum, אִלְמָלֵא מֹשֶׁה, *nisi Moses*, Psal. CXVI. 23. juxta Biblia regia, et in Venetis אִלְמָלֵי legitur. אִלְמָלֵי דִי הוּא חָתִים , *et nisi ipse obsignatus esset* , Cant. IV. 12. Apud Rabbinos , שֶׁאִלְמָלֵא לֹא בָא מַלְאָךְ , *quod si non venisset angelus.* Usus non probat differentiam, quam Elias notavit inter scripturam cum א vel י in fine.

לְאַלְתַּר , אַלְתַּר , *cito* , *mox.* Absque ל numquam usurpatur.

אַמַּאי , *quare* , *ad quid* , *quorsum?*

אֲמַד , *metiri, æstimare, conjectare.* אוֹמֶד, *æstimatio, conjectatio, conjectura* , *mensura.* שֶׁמָּא תֹאמְרוּ מֵאוֹמֶד *ne forte dicatis per conjecturam* : כְּפִי אוֹמֶד דַּעְתָּם , *juxta mensuram vel conjecturam sententiæ ipsorum.*

אַמָּה, *digitus medius* : גִּיד הָאַמָּה , *membrum genitale viri.*

אוּמָּן אמן, *artifex, opifex.* אוּמָּנוּת, *artificium* , *opificium:* כָּל אוּמָּן שׂוֹנֵא בְּנֵי אוּמָּנוּתוֹ, *omnis artifex odit consortes artificii sui.* אַמֵּת , *verificare;* מְאַמְּתִים , *veritatis assertores* , *orthodoxi.* נִתְאַמֵּת , הִתְאַמֵּת , *verificari* , *confirmari* , *stabiliri* , verbum a nomine deflexum. אֲמִתָּה , *veritas.* אֲמִתִּי , *verus.* Fœm. אֲמִתִּית , *vera.* אֲמִתּוּת , הִתְאַמְּתוּת , *verificatio.*

אֲמַר , *dixit,* hebr. אֲמִירָה, *sermo.* מַאֲמָר , *oratio; prædicamentum, categoria* , in logicis : מַאֲמָר הַגָּדִי , *oratio enunciativa:* מַאֲמָר הַמִּתְאַוֶּה , *oratio optativa.* מַאֲמָרִים , *prædicationes.* אֲמוֹרָאָה , *doctor* , Job III. 18. in Targum. Hinc אֲמוֹרָאִים , *doctores Talmudici* , auctores primi Ghemaræ seu decisionum Talmudicarum.

אָן , אָנָה, *ubi? quo?* Prædicamen-

tum, *Ubi*, in logicis. אָן אֵיזֵל, *quo ibo?* לְאָן, *quo?* כִּמַּן ·כִּכָּאן, *unde?* מִנָּאלָן · מִנָּלָן, *unde nobis?*

אִן ·אִין, *si*, pro hebræo אִם, ut supra אִי.

אִינָּא, *is*, *ille*, *ipse*: אִנּוּן, *ipsi*, plur. et fœm. אִינִּין · אִנִּין.

אַנְדְרוֹגִינוֹס, *androgynus*: unde, *dictio androgynos*, 1 Sam. VI. 12. in R. Salomone, quæ est masculinæ et fœmininæ formæ.

אַנְדְרוֹלוֹמוֹסְיָא, *pestis*, *pestilentia*, Gen. VI. 13. in Raschi.

אוּנְקְלָיוֹת, *uncini*, *clavi*, Exod. XXV. 32. R. Sal.

אֱנוֹשׁ, Chald. אֱנָשׁ, *homo*: plural. כִּדְאָמְרֵי אֱנָשֵׁי, *sicut dicunt homines*: in citatione proverbiorum usurpant. אֱנוּשִׁי, *humanus*. אֱנָשׁוּת · אֱנוּשׁוּת, *humanitas*; unde, מְתִים שֵׁם לֶאֱנוּשׁוּת, *Methim nomen est humanitatis*, Kimchi Jud. XX. 48. id est, *generale omnium hominum*.

אָסָא, *mederi*, *curare*, *sanare*: אַסוּתָא, *sanitas*, *salus*, qua voce sternutanti respondent.

אִסְטַגְנִינָא, *astrologus*: plurale, אִסְטַגְגִינִין, *astrologi*: אִסְטַגְנִינוּת, *astrologia*. Pro ס etiam צ scribunt.

אִסְטוֹמְכָא, *stomachus*: hinc, שֶׁנִּשְׁתְּהָא הַמַּאֲכָל בְּאִסְטוֹמְכָא, *quod commoratus sit cibus in stomacho*, 1 Reg. XIX. 9. in Kimchio.

אִסְקוּפָּה, *limen*, R. Sal. 2 Sam. V. 4. Plur. אִסְקוּפּוֹת, *limina*.

אָסַר, *vetare*, *prohibere*. אָסוּר, *vetitum*. אִסּוּר, idem, cujus oppositum הֵיתֶר, *licitum*; et de cibis licitis ac vetitis plerumque dicitur.

אַף, hierosolymitane אוּף, *etiam*: repetitum, *tam quam*, *cum tum*. אַפְעַלְפִּי, *etsi*, *quamvis*, *licet*, *etiamsi*. Sequi solet שֶׁ. Scribitur etiam disjunctim, אף על פי. Item, אַף עַל גַּב, idem. אַף עַל פִּי כֵן, *etiamsi ita sit*, *attamen*. אַף כֵּן, *itidem*, *similiter*.

אֲפִילוּ, *etiam*, *etiamsi*: ex אַף et אִלּוּ, unde per ל daghessatum rectius scriberetur.

אַפִּיטְרוֹפּוֹס, *tutor*, *curator*, *procurator*. Græcum est, ἐπίτροπος. Dicitur et אַפִּיטְרוֹפָּא.

אוֹפַן אפן, *rota*, *circulus*: *motus*, *ratio*. אוֹפַן הַמַּזָּלוֹת, *Zodiacus*: אוֹפַן הַמִּישׁוֹר, *circulus æquitatis*, *æquator*: אוֹפָן הַמַּפְרִיס, *circulus distinguens*, *horizon*.

אַפּוֹפַסִים, *sententia judicialis*. Græcum est, ἀπόφασις. בא ליתן לו הק״בה איפופסין, *venit ut daret ipsi Deus sententiam judicialem*, Kimchi Psalm. XCII. 1. explicat גְּזֵר הַדִּין.

אַפִּיפְיוֹר, *Papa*, *pontifex romanus*.

אֶפִּיקוּרוֹס, *Epicurus*, *epicureus*: plural. אֶפִּיקוֹרִין et אֶפִּיקוּרוֹסִין.

אֶפַּרְכוֹס, *eparchus*, ἔπαρχος, *præfectus*: אֶפַּרְכְיָא, *præfectura*. אִיפַּרְכַיָּא, *hyparchi*, Psal. LXXII. 9. in Targum.

אֲפַרְסְמוֹן, *balsamum*.

אֶפְשָׁר, *possibile est*, *fieri potest*. Sequi solet שׁ vel ד in Chaldaismo, id est, *ut* vel *quod*. הַאֶפְשָׁר, *an possibile est? numquid fieri potest?* לְפִי מַה שֶּׁאֶפְשָׁר, *juxta id quod possibile*, *quantum fieri potest*. לֵית אֶיפְשָׁר · אִי אֶיפְשָׁר, *non est possibile*, *impossibile est*. אֶפְשָׁרוּת, *possibilitas*. אֶפְשָׁרִיִּים, *possibilia*.

אִצְטַגְנִין, vide supra in forma אסט.

אִצְטַבְלָאוֹת, *stabula*, 1 Reg. IV. 26. in R. David Kimchi.

אִצְטְוָנִיּוֹת, *lapides extra murum prominentes*, *proceres*: R. David 1 Reg. VII. 10. *qui trabes sustinent.*

אִצְטוֹמְכָא, *stomachus*, R. Levi 1 Reg. XVIII. 21.

אִצְטוֹרְלָבִיּוֹ, *astrolabium*, R. Levi Jos. X.

אִצְטוֹרְלוֹגִין, *horologium*, Gen. XXXIX. 1. in Raschi.

אָצַל, *separare*, *seponere*. נֶאֱצַל, *emanare*, *infundi*: כֹּחַ הַנֶּאֱצָל, *virtus infusa*: נֶפֶשׁ הַשִּׂכְלִית הַנֶּאֱצֶלֶת בְּאָדָם, *anima intellectualis* sive *rationalis infusa in hominem*, nempe *cælitus*. אֲצִילוֹת, *separata*, *individua*. אֲצִילוּת, *emanatio*, *influxus*, *separatio ex alio in aliud.*

אַקְלִים, אַקְלִימָה, *clima*, κλίμα: באקלים אשר אנחנו בו, *in climate in quo nos sumus*, R. Levi, Job XXXVIII. 32. Plur. אַקְלִימִין.

אוֹקְיָנוֹס, *oceanus*, Aben Esra Gen. I. 6.

אֲרַי, *quod*, *quia*, *quoniam*, *quum*, *si*, *nam*.

אַרְיֵה, *leo*; et *signum cæleste leonis.*

אָרַךְ, *prolongari*. אֲרִיכוּת, אֲרוּכָה, *prolixitas*, *prolongatio*: בַּאֲרִיכוּת, *prolixe.*

אוֹרְלוֹגִין, *horologium*, Ies. XXXVIII. 8. R. Sal.

אָרִים, ארס, *hortulanus.*

אֶרֶס, *venenum*, Psalm. LVIII. 5. in Kimchio.

אֲרִסְטוֹ, *Aristoteles*, voce truncata.

אָרַע, *contingere*, *evenire*: מְאוֹרָעוֹת, *contingentia.*

אַשְׁכְּנָז, *Germania*: אַשְׁכְּנָזִי, *Germanus.*

אוֹשְׁפִּיזָא, אוֹשְׁפִּיז, *hospes*, mas, et fœmina. Item, *hospitium*: בַּעֲלֵי אוֹשְׁפִּיזִין, *hospites excipientes hospitio*. אוֹשְׁפִּיזִינָא, *hospita*.

אֶת, pluraliter adhibetur a R. Salomone ad Gen. IV. ג' אתים רבויים הם, *tria* אֶת (juxta Kain et Habel scripta) *multitudinem denotant.*

אַתְבַּשׁ, vide Abbreviaturas nostras.

ב

בֵּאֵר, *declarare*, *explicare*. בֵּיאוּר, *declaratio*. בְּבֵיאוּר, *clare*, *perspicue*, *cum declaratione*. תּוֹסֶפֶת הַבֵּיאוּר, *additio declarationis*, *exegesis*, *amplior declaratio præcedentis*. הוּא מְבוֹאָר מְאֹד, *id satis clarum* vel *declaratum est.*

בְּגִין, *propter*: בְּגִין כָּךְ, בְּגִין כֵּן, *propter*, *quapropter*, *idcirco*: בְּגִין דְ, *propterea ut*, *eo ut*, *eo quod*. בְּגִין דִּי, idem. בְּגִינִי, *propter me*, בְּגִינְהוֹן, *propter eos*, Psal. CV. 14. in Targum.

בָּגַר, *pubescere*. בּוֹגֶרֶת, *pubescens*, *virgo pubes*. בַּגְרוּת, *pubertas.*

בָּדָא, *mentiri*, *fingere*, *comminisci*. בַּדָּאי, *mendax*. בְּדוּי, *mendacium.*

בָּדַד, *solitarium esse* vel *agere*. הִתְבּוֹדֵד, idem. בּוֹדֵד, *solitarius*: פּוֹעַל בּוֹדֵד, *verbum intransitivum*, *neutrum*, quasi *solitarium* dictum, quia destituitur subjecto, in quod agat. הִתְבּוֹדְדוּת, בְּדִידוּת, *solitudo*, Kimchi Psalm. XCI. 5. חַיֵּי הִתְבּוֹדְדוּת, *vita solitudinis*, i. e.

solitaria. הַמִּתְבּוֹדְדִים, *solitarii, solitariam vitam agentes*, Kafvenaki, Proverb. VIII. 20.

הִבְדִּיל, בָּדַל, *separare, distinguere.* הֶבְדֵּל, *discrimen, differentia.* הַבְדָּלָה, *separatio, distinctio.* מַבְדִּיל, *differentia; prædicabile:* apud logicos.

בְּדִיל, *stannum:* כֵּלִים הַמְּבוּדָּלִים. *vasa stanno obducta.*

בְּדִיל, *ob, propter:* בְּדִילִי, *propter me;* בְּדִיל דְּ, *eo quod, propterea ut.*

בִּגְלִי, vide in גָּלָה.

בְּהֶדְיָא, בְּהָדֵי, vide הָדֵי.

בְּהֵמָה, *bestia, brutum:* נֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית, *anima brutalis, sentiens.*

בהק, מוּבְהָק, *illustris, splendidus; excellens, evidens.*

בּוֹא, *venire:* בָּאֵי עוֹלָם, *venientes in mundum*, id est, *homines*, Exod. XV. 2. in R. Salomone.

בּוּל, *october mensis.*

בּוּן, *intelligere.* הֲבָנָה, *intelligentia, intellectus, mens.* הַגֶּדֶר או הָרוֹשֶׁם נוֹתֵן הֲבָנָה צוּרִית. *definitio*, vel *descriptio dat intellectum formalem.* הִתְבּוֹנְנוּת, idem.

בּוּר, בּוּרָא, *incultus, sylvestris:* metaphorice, *brutus, bardus, stupidus, rudis, incivilis:* שָׂדֶה בּוּר, *ager incultus;* אִילָנוֹת בּוּרִיּוֹת, *arbores sylvestres.* Majemon scribit: בּוּר הוּא שֶׁאֵין לוֹ חָכְמָה וְלֹא מִדּוֹת, *Bur est, qui neque sapientia, neque moribus præditus est:* בַּיָּר, *incultus, vastus.*

בּוֹשׁ, בּוֹשֶׁן, *erubescere, pudere.* בַּיְשָׁן, *verecundus;* אֵין בַּיְשָׁן לָמֵד, *verecundus non bene discit.*

בזז, בִּזְבֵּז, *expendere, erogare, dissipare, prodigere, dilapidare pecunias.*

בָּחַן, *probare, explorare.* בְּחִינָה, *probatio, exploratio, notio, intelligentia:* אַנְשֵׁי הַבְּחִינָה, *viri intelligentes, qui norunt examinare et expendere rem.*

בָּחַר, *eligere:* בָּחִיר, *electus.* בָּחוּר, *juvenis, studiosus literarum.* בַּחֲרוּת, *juventus:* מוּבְחָר, *selectissimum:* אֵינוֹ מִן הַמּוּבְחָר, *illud non est ex selecto, optimo.* בְּחִירָה, *electio, liberum arbitrium.*

בָּטָא, *pronunciare, proferre, effutire.* מִבְטָא, *pronunciatio:* הָאוֹת יְתֵרָה בְּמִבְטָא, *litera redundans in pronunciatione.* בִּטּוּי, *futilitas: sermo, pronunciatio.*

בָּטַח, *fidere:* הִבְטִיחַ, *fidere; fidem, spem fecit, promisit.* מוּבְטָח, *confisus, certus, indubitatus.* הַבְטָחָה. *promissio, fiducia.*

בָּטַל, *cessare, vacare.* בָּטֵל, *cessans, otiosus:* דְּבָרִים בְּטֵלִים, *verba otiosa, inania.* בִּטּוּל, *abrogatio, abolitio: refutatio, confutatio: otium, vacatio.* בַּטְלָן, *otiosus.*

בֵּי, interdum est nuda præpositio apud Chaldæos pro ב, *in:* ut, בֵּי הִיא שַׁעְתָּא, *in ipsa hora*, Cant. I. 9. Interdum per apocopam pro בֵּין, *inter:* quandoque pro בַּיִת, *domus;* ut, בֵּי רַבָּא, *in domo doctoris* sive *præceptoris*, Job III. 18. Sic frequenter apud Talmudicos: sic Psalm. CVII. 32. in R. Salomone.

בֵּין, בֵּינֵי, *inter.* Repetitum, *sive, tam, quam;* בָּשָׂר בֵּין תָּפֵל בֵּין מָלִיחַ, *caro tam insulsa quam salita.* בֵּין כָּךְ, *interea, interim.* בֵּינְתַיִם, *intermedie, interim, interea.* Item, בֵּי pro בֵּין, ut jam dictum. בֵּינוֹנִי, *medius, intermedius: tempus præsens participii*, apud grammaticos, quia medium est inter præteritum et futurum. Fœmin. אֲמָה

בֵּינוֹנִית, *cubitus medius.*

בֵּיצָה, *ovum* : metaphorice, *testis, testiculus:* plurale, בֵּיצִים, בֵּיצוֹת.

בַּל, בְּלִי, בִּלְתִּי, *non ;* et in compositis idem quod *in* privativum apud latinos : בלתי מתחלק, *indivisibile ;* בלי מה, *nihilum*, ut in Aben Esra, Prov. XXX. 4.

בָּלַט, *eminere, prominere :* עֵינֶיהָ בּוֹלְטוֹת, *oculi ejus prominent;* צִיּוּרִים בּוֹלְטִים, *figuræ sculptæ prominentes :* oppositum, צוּרוֹת מְשֻׁקָּעוֹת, *figuræ immersæ in fundum.* בְּלִיטָה, *prominentia, tumor eminens.*

בָּלַל, *confundere.* בִּלְבֵּל, *perturbare, conturbare, confundere penitus.* מְבַלְבֵּל *confundens:* מְבֻלְבָּל, *confusus.* בִּלְבּוּל, *confusio.* בְּלִילָתָה, *confusio, mixtura.*

בּוּלְמוּס, *fames, esuries continua sine satietate.* Græcum est, βούλιμος; 1 Sam. XXI. 5. in R. Salomone.

בָּלַס, *miscere.* עסה בלוסה, *massa farinacea mixta :* italice, *pasta.*

בַּלְסְמוֹן, *balsamum.* כְּרֵיחַ בַּלְסְמוֹן, *sicut odor balsami.*

בָּלַע, *absorbere, deglutire.* בְּלִיעָה, *absorptio.* בֵּית הַבְּלִיעָה, *œsophagus, gula.* גַּרְגְּרָן וּבַלְעָן, *vorator, et absorptor, potator.*

בִּלְתִּי, *non : in*, privative; et assumit ה ab initio, הַבִּלְתִּי.

בְּמָטוּ, בְּמְטוּתָא, *quæso, obsecro.* Sequi solet מן : ב servile est, et radix videtur מְטָא, sed eam significationem non habet. Simile mox in בעה.

בָּנָה, *ædificare.* בִּנְיָן, *ædificium : conjugatio*, apud grammaticos : בִּנְיָן הַדָּגוּשׁ, *conjugatio daghessata*, id est, *Pihel*, Eccl. II. 1. in Aben Esra.

בִּסֵּר, *nunciare;* idem quod בִּשֵּׂר, hebraice.

בָּעָה, *petere, quærere, rogare.* בְּעוּת, et per apocopam בָּעוּ, *petitio, quæstio.* בְּבָעוּ, *quæso, obsecro*, (ut antea בְּמָטוּ), Gen. XIX. 18. in Targum.

בוּצִינָא בצן, *lucerna, candelabrum : cucumis.*

בצע, בְּצָעִים, *fossæ, foveæ, lacunæ:* בִּצְעֵי הַמַּיִם, *lacunæ aquarum, loca palustria.*

בְּקָא, *probare, explorare, experiri.* בְּקִי, בָּקִיא, *probatus, exercitatus.* בְּקִיאוּת, *exercitatio.*

בַּר, *extra, foras, præter :* בַּר מִן, *præterquam, excepto :* בַּר מִנִּי, *præter me ;* בַּר מִנָּן, *præter nos, extra nos, a nobis*, scil. *absit.* בַּר, בְּרָא, *foris, foras, ager, sylva :* חֵיוַת בָּרָא, *fera agrestis.*

ברא בָּרִיא, *sanus, pinguis, fortis, valens:* בְּרִיאוּת, *sanitas, pinguedo.*

ברח בְּרִיחַ, *axis mundi.*

בְּרַם, *verum, verumtamen, certe, utique, sane.*

בָּרַר, *declarare.* בָּרוּר, *clarum, perspicuum :* יָדַעְנוּ דַעַת בְּרוּרָה, *scimus ratione clara, clare nobis constat.* בֵּירוּר, *declaratio, expositio.* בְּבֵירוּר, *clare, perspicue.* מִתְבָּרֵר, *clarum, perspicuum est.*

בְּרֵאשִׁית, vox prima biblica, historiam creationis mundi incipiens: inde, מַעֲשֵׂי בְּרֵאשִׁית, *opera creationis.*

בִּשְׁבִיל, *propter :* בִּשְׁבִיל כָּךְ, *propterea.*

בָּשַׁל, *elixare : coquere.* תַּבְשִׁילִין, *elixa, cibi elixi, cocturæ.* כֹּחַ מְבַשֶּׁלֶת, *facultas concoctrix*, 4 Reg. XIX. 9. in R. D. Kimchi.

בת, *vices:* בְּבַת אַחַת, *vice una.*

בַּת, *filia:* בַּת קוֹל, *filia vocis, oraculum cœleste.*

ג

גַּב, *superficies.* אַגַּב, *juxta, secundum, pro*, Num. XXXV. 8. in Jonathane. גַּבֵּי, *apud, juxta, penes, secundum : cum, ad, super, supra : a, abs, de :* pro diversa structura varie sumitur : jungitur frequenter pronominibus; גַּבִּי, *apud me*, גַּבָּךְ, *apud te*, גַּבָּנָא, *nobiscum :* גַּבָּךְ, *ad te*, Job IV. 5. גַּבֵּי מִיתַת מֹשֶׁה, *super, de morte Mosis.* גַּבֵּהּ, *juxta se*, Gen. XXXIX. 16. in Jonathan. עַל גַּבֵּי מַדְבְּחָא, *super altari*, Lev. XXII. 27. in Targum hieros. שַׂעַר גַּב הֶחָזֶה, *crinis super pectore*, etc. Frequenter גַּבָּאי. גַּבַּאי, *super.* עַל גַּבֵּי, עַל גַּב *collector eleemosynæ*, a גבב, *elevare*, id est *a singulis colligere.*

גֹּבַהּ, *altitudo : aux*, apud astronomos.

גְּבוּל גבל, גְּבוּל, *terminus :* גְּבוּל הַמִּשְׁפָּט *terminus propositionis, extremum :* גְּבוּל אֶמְצָעִי, *terminus medius*, apud logicos. גְּבָלָה, *categoria, prædicamentum determinatum.*

גָּבַר, *prævalere*, גְּבוּרָה, *potentia.* Est et unum ex *decem numerationibus*, sive *prædicamentis* cabalisticis; et apud vulgatos Rabbinos unum ex *decem* nominibus Dei, ut : שֶׁדִּבֵּךְ נֶאֱמַר לוֹ מִפִּי גְבוּרָה, *quod sic dictum est ipsi ex ore Dei*, Kimchi Jos. VII. in fine. גִּבְרָן, *virilis.* Fœminin. אִשָּׁה גַּבְרָנִית וְדַעְתָּנִית, *mulier virilis et perita*, Kafvenaki, Prov. XII. 4.

גָּדַר, *sepire :* metaphorice, *definire, describere, circumscribere.* נִגְדַּר, נִתְגַּדֵּר, *definiri.* גֶּדֶר, *definitio :* גֶּדֶר הָאָדָם שֶׁהוּא חַי הַמְּדַבֵּר, *definitio hominis, quod est animal loquens.*

גַּו, *medium :* constructe, בְּגוֹ יַמָּא, *in medium maris*, Exod. XIV. 22. לְגוֹ, idem. Scribitur etiam cum Kametz et Tzere : מִגָּיו, *ab intra :* לְגָיו, לְגֵיו, *intus :* מִלְּגָיו, *intrinsecus :* בְּגַוֵּיהּ, *in medio ejus :* בֵּיתָא גַוָּאָה, *domus interior*, chaldaice.

גּוֹן, *color :* metaphorice, *modus, forma, similitudo :* כְּהָאי גַוְנָא, *secundum hunc modum*, Ruth IV. 6. וּכְהָאי גַוְנָא, *et his similia, et id genus alia.*

גּוּף, *substantia, corpus :* גּוּפָנִי, *corporalis :* עוֹנֶשׁ גּוּפָנִי, *pœna corporalis.* Fœm. תַּאֲוָה גּוּפָנִית, *concupiscentia corporalis.* גּוּפָנִי et גּוּפָנִית, idem. Item, שְׁלֹשָׁה גוּפִים, *tres personæ Deitatis.*

גָּזַל, *rapere.* גַּזְלָן, *raptor.* גַּזְלָנוּת, *rapina.*

גוזם גִּזּוּם, גּוּזְמָא, *ironia, sarcasmus : hyperbole.* עַל דֶּרֶךְ גִּזּוּם, *ironice*, Amos IV. 4. in Kimchi.

גָּזַר, *decernere, decidere.* גְּזֵרָה, *decretum : edictum, persecutionis* vel *profligationis : prædestinatio :* גְּזֵרָה מִקַּל וָחוֹמֶר, *decisio a levi ad difficile*, id est, argumentatio *a minori ad majus.* גְּזֵרָה שָׁוָה, *argumentum par, o pari.* גִּזְרָה, *sectio, classis : derivatio, deflexio.*

גֵּט, *libellus repudii.*

גיג, גִּיגִית, *cupa, tina;* נִכְפָּה עֲלֵיהֶם כְּגִיגִית, *obtectus fuit super eos mons veluti cupa*, Ex. XIX. 17. in R. Sal.

גַּיִס, *exercitus :* רָאשֵׁי גַיָסוֹת, *duces exercitus*, 2 Reg. XIX. 35. in R. Salomone.

גלד, גְּלִיד, גְּלִידָא, *gelu, glacies*,

pruina : הִתְגַּלִּיד et הִגְלִיד , *congelare* : הַמַּיִם מַגְלִידִים , *aquæ congelantes*, R. Salomon Psal. CXLVII. 16.

גָּלָה , *retegere*, hebr. גִּלָּיוֹן , *margo libri* , *locus scriptura vacuus* , *et retectus* : plur. גִּלְיוֹנִים , *margines*. גִּלּוּי , *retectio*. בְּגִלּוּי הַפָּנִים , *cum retectione vultus* , *audacter* , *proterve*. בְּגָלוּי , בְּגָלְיָא , *publice* , *aperte*, *palam* : אַיְתֵי , בְּגָלְיָא , *adducam palam* , Ies. XLI. 25. vide et ver. 2. et XLV. 13. Joel III. 7, 9. Est ab hebræo גָּלָה , *revelari*. Sic syre , בְּגָלְיָא אָמְרוּהָ , *palam dixerunt ei* , Actor. IV. 13. Elias dubitans , putavit esse *festinanter* , *cito*.

גָּלַח , *radere*: גָּלָח , *rasus* , *monachus* , *sacerdos*.

גָּלַל , *volvere* : גַּלְגַּל , *rota* , *orbis* , *circulus* , *sphæra* : גַּלְגַּל קָבוּעַ , *orbis fixus*. גַּלְגַּל חוֹזֵר , *orbis mobilis*. גִּלְגּוּל , *revolutio*.

גְּלוּסְקָאוֹת , *placentæ* , R. Sal. Psal. LXXII. 27. et גְּלוּסְקִין , Gen. XL. 1.

גִּמַטְרִיָּא גמט , *Ghematria*, *species cabalæ*. Vide Abbreviaturas nostras.

גמגם , גִּמְגֵּם , *balbutire* : מְגַמְגֵּם , *balbutiens* , *balbus*. R. Salomon Deut. VI. 7. Non habebis opus hæsitare in eo, sed dicito illud מִיָּד , *prompte* , *expedite*. גִּמְגּוּם , *balbuties*.

גָּמַל , *retribuere* : גְּמִילוּת חֲסָדִים , *beneficentia*.

גָּמַר , *discere*: גָּמַר , *docere*: גַּמְרִינָן , *discimus* : vide et Targum , Job XXII. 22. וְגוֹמֵר , *et complementum* , *et cetera* , quod scribunt concise וגו׳ : לִגְמָרֵי , *absolute* , *prorsus* , *omnino* , *totaliter*.

גָּנָה , *deturpare*, *dehonestare*: מַאֲמָר מְגֻנֶּה , *sermo turpis*: מַעֲשִׂים מְגֻנִּים , *opera turpia*. גְּנוּת , גְּנַאי , *turpitudo*, *ignominia*: בִּגְנַאי , *turpiter*. גְּנַאי הוּא לוֹ , *turpe hoc ipsi est*.

גַּס , *elatus* : *crassus* : גַּסֵּי הָרוּחַ , *elati animo* : גַּס הַשֵּׂכֶל , *crasso ingenio præditus*. גַּסּוּת , *elatio*.

גּוּם , *affinis* : גִּיסִי , *affinis meus*: fœm. גִּיסָה. Sine pronomine non usurpantur.

גָּרַם , *in causa esse* , *causam præbere* : יִגְרוֹם לְעַצְמוֹ הַכִּשָּׁלוֹן , *causa erit sibi ipse ruinæ* , Kafvenaki , Prov. X. 10. גְּרָמָה , גֶּרֶם , *causa* , *occasio*. Sumitur etiam גֶּרֶם , גַּרְמָא ut עֶצֶם: ut כְּגַרְמֵיהּ , *per se ipse*. לְגַרְמֵיהּ , *sibi ipsi* : לְגֶרֶם אִתְּתָהּ , *pro ipsamet uxore* , Job I. 3. in Bibliis venetis.

גָּרַס , *legere*, *discere* : גָּרְסִינָן , *legimus*, *discimus* : גִּרְסָה , גִּרְסָא , *lectio*, *studium* , *doctrina* : וְאִם לָתֵת לֵב לְגִירְסָא , *si animus ponendus est ad lectionem* , sive *studia* , Eccl. XII. 12. in R. Sal. יָגֵיעַ בְּגִירְסָא , *operam dat studiis* , Eccl. IV. 8. in R. Sal.

גָּרַע , *detrahere*, *diminuere*. מִגְרַעַת , *subtractio*, *diminutio*. Oppositum ejus, תּוֹסֶפֶת , *additio*.

גָּרַר , *trahere*. Hebr. גַּרְגָּרָה , *gula*, *faux*. גַּרְגְּרָן , *gulosus* , *vorax* : fœm. גַּרְגְּרָנִית , *voratrix* , *epulatrix*.

גֶּשֶׁם , גּוּשְׁמָא , *corpus quantum et tractabile*. גֶּשֶׁם חַי , *corpus vivens* , *sentiens* : גֶּשֶׁם נָזוֹן , *corpus nutribile* , *vegetabile* : הַגֶּשֶׁם הַחֲמִישִׁי , *corpus* , *sive essentia quinta*. גַּשְׁמִי , *corporalis*. גַּשְׁמוּת , *corporalitas* , *corporeitas*. בְּהִסְתַּלֵּק הַגַּשְׁמוּת יִסְתַּלֵּק הַמָּקוֹם , *sublata corporeitate* , *tollitur locus*. הַגְשָׁמָה , idem.

גֶּשֶׁר , *pons* : הָעוֹלָם דּוֹמֶה לְגֶשֶׁר רָעוּעַ , *mundus similis est ponti ruinoso*

ד

ד׳, דִּי, *qui, quæ, quod:* item articulus genitivi casus, apud chaldæos, ut שֶׁ et אֲשֶׁר apud hebræos. דִּלִי, דִּילִי, *quod meum, meum.* Item, דִּידִי, *quod meum;* עַל דִּידִי, (hebraice, עַל אֲשֶׁר לִי) *super meum*, Gen. XLVII. 6. דִּלְהוֹן, *quod ipsorum*, et sic cum allis pronominibus. עַד דִּי, *quousque.*

דָּא, *hæc, ista:* דָּא לְדָא, *hoc ad illud, invicem:* דָּא מִן דָּא, *hoc ab illo:* chaldaice.

דָּבַק, *adhærere, conjunctum esse.* דָּבוּק, *conjunctum: constructum*, hoc est, *in regimine positum*, apud grammaticos.

דִּבֵּר, *loqui*, hebraice: דִּבּוּר, *sermo articulatus:* per synecdochen generis, *verbum Dei prolatum et scriptum.* מְדַבֵּר, *loquens:* apud grammaticos, *prima persona*, quia ea loquitur. יוד כִּנּוּי הַמְדַבֵּר, *Jod affixum primæ personæ.* דַּבְּרָן, *loquax, garrulus.* Fœmin. אִשָּׁה דַּבְּרָנִית, *mulier garrula, loquacula:* plur. דַּבְּרָנִיּוֹת, *loquaces fœminæ.* חַי הַמְדַבֵּר, *animal loquens*, id est, *rationale:* nam locutio a *ratione* provenit. מִדְבָּר, *desertum:* מִדְבָּרִי, *sylvestris:* אִילָנוֹת מִדְבָּרִיּוֹת, *arbores sylvestres.* דָּבָר, *res.* שֵׁם הַדָּבָר, *nomen rei*, id est, *substantivum.*

דְּבַשׁ, *mel*, hebr. דּוּבְשָׁן, *mellitum, placenta mellita.*

דגם דּוּגְמָה, δεῖγμα, *forma, figura, exemplum, similitudo:* plur. דּוּגְמוֹת, vel דּוּגְמָאוֹת.

דָּגֵשׁ, *Daghesch*, punctum grammaticum. דָּגוּשׁ, מוּדְגָּשׁ, *daghessatum:* הַתָּיו מוּדְגֶּשֶׁת, *Thau daghessatum est*, Ies. XLI. 17. in R. Sal. דְּגִשׁוּת, *daghessatio*, Hos. II. 7. in Aben Esra.

דּוּן, *judicare.* מְדִינָה, *provincia, urbs.* מְדִינִי, *provincialis, civilis, politicus.* פִּילוֹסוֹפְיָא הַמְדִינִית, *philosophia politica*, R. Levi Prov. XXIII. 12.

דּוּק, *advertere, attendere, considerare, expendere, perpendere.* Pihel, דִּיֵּק, *minutim, accurate excussit, expendit, consideravit.* מְדוּיָּק, *expensum: excussum.* סֵפֶר מְדוּיָּק, *liber excussus, correctus.* דִּיּוּק, דִּיְקוּת, *attentio, animadversio, consideratio.* בְּדִיּוּק, *attente, considerate, exquisite.* דַּיְקָן, מְדַיֵּק, *observator, perscrutator accuratus et curiosus.*

דַּוְקָא, *maxime, præsertim, imprimis, solummodo, dumtaxat.* Cum negandi particula, *non tantum, non simpliciter, non præcise;* unde in Kimchio, Amos VI. 9. (ad verba, עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים, *decem viri*) אֵינוֹ דַוְקָא אֶלָּא רוֹצֶה לוֹמַר רַבִּים, *non præcise* (decem) *sed vult dicere*, multi.

דָּחָה, *pellere, depellere, repellere:* סַכָּנַת הַנֶּפֶשׁ דּוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת, *periculum vitæ pellit sabbathum*, nempe, ut liceat opus aliquod facere in sabbatho, quo alterius vita conservetur. Sic, לֶחֶם הַפָּנִים לֹא הָיְתָה אֲפִיָּיתָהּ דּוֹחָה שַׁבָּת, *panis jugis coctura non pellebat sabbathum, sed vespera sabbathi coquebant eum*, Kimchi, 1 Sam. XXI. 6. Item, זֶה מְדָחֶה קוּשְׁיָא שֶׁל זֶה, *hic repellit, refutat quæstionem sive objectionem alterius*, דְּחִיָּה, *depulsio, repulsio.*

דִּיד, idem quod שֶׁל; unde, לְדִידִי, *mihi*, *me*, *meum*, etc.

דְּיוֹ, *atramentum*, R. David Ezech. IX. 2.

דוּכָן דכן, *suggestum*, *suggestus templi* vel *scholæ*.

דוּכָס דכס, דוּכוּס, *dux*: plur. תְּמַנְיָן דוּכְסִין, *octoginta duces*, Cant. VI. 7. דוּכְסוּת, *ducatus*.

דִּלָטוֹר, *delator*, *calumniator*. Plur. דִּלָטוֹרִין, R. Salomon Exod. II. 14.

דָּלַל, *attenuari*. Hinc דִּלְדֵּל, *attenuare*, *infirmare*, *debilitare*. מְדוּלְדָּל, *attenuatum*, *infirmatum*, *languidum*. Hithp. הִתְדַּלְדֵּל vel נִדַּלְדֵּל, *attenuari*, *languescere*, *pendulum esse* vel *fieri*, ut *languidum*. דַּלּוּת, *tenuitas*, *attenuatio*, *paupertas*.

דִּלְמָא דלם, *ne forte*, *ut non*, *nequando*.

דְּלוּסְקְמָא דלם, *theca*, *pera*, *sacculus*, R. Salomon Exod. XVI. 14.

דָּמִין, דָּמִים דם, *pecuniæ*, *pretium pecuniæ*. מוֹכְרוֹ בְּדָמִים יְקָרִים, *vendit illud pecuniis pretiosis*, id est, *pretio caro*.

דָּמָה, *similem esse*, *assimilari*: נִדְמֶה, *assimilatum*, *pictura similem alterius speciem referens*. דִּמָּה, *imaginari*. כִּמְדוּמֶּה, *sicuti videtur*, *ut apparet*. דִּמְיוֹן, *simile*, *similitudo*, *species*, *quæ sensui offertur*, *phantasia*: כּוֹחַ דִּמְיוֹנִי, *facultas imaginatrix*, *phantasia*, R. Levi, Prov. IV. 27. כּוֹחַ הַמְדַמֶּה, idem, R. Levi, Prov. II. 16. Plur. צוּרוֹת הַדִּמְיוֹנִיּוֹת, *formæ imaginariæ*, R. Levi, Prov. V. 15.

דָּמַם, *silere*, hebr. דּוֹמֵם, *silens*. Hinc, הַנִּמְצָאוֹת שְׁלֹשָׁה הֵן חַי, צוֹמֵחַ וְדוֹמֵם, *entia triplicia sunt*, *animatum*, *virescens*, (*vegetabile*, *ut plantæ*) *et silens* (*ut lapides et metalla*) Kimchi, Jer. X. 8.

דִּינָר, *denarius*, *nummus*.

דַּף, *asser*, *tabula*: metaphorice, *folium libri*: plur. דַּפִּין.

דפס Hiph. הִדְפִּים, *typis imprimere*, *exprimere*, *excudere*, *curare excudi*. נִדְפַּס, *imprimi*: נִדְפָּס, *impressum*. אֲשֶׁר הוּדְפְּסוּ מִקֹּדֶם, *qui impressi sunt jam antea*. דְּפוּס (formæ גְּבוּל) *impressio*, *editio*, *typus*, *forma*. בֵּית הַדְּפוּס, *typographia*: בַּעַל הַדְּפוּס, *typographus*. דְּפִיסָה, *impressio*.

דִּקְדֵּק דקק, *acute*, *subtiliter*, *minutim disserere*, *disputare*, *considerare*, *explicare*, *excutere*: וְלֹא דִקְדֵּק אֶת אֲשֶׁר שָׁמַע מֵרַבּוֹ, *neque repetit aut considerat quæ audivit a præceptore suo*, Eccl. IV. 10. in R. Sal. דִּקְדּוּק, *grammatica*, *subtilitas*, *subtilis et accurata disquisitio*. מְדַקְדֵּק, *grammaticus*. דַּקּוּת, *subtilitas*: בְּדַקּוּת, *subtiliter*.

דָּרַשׁ, *inquirere*, hebr. Apud Rabbinos etiam *concionari*, *concionem habere*, *inquirere in textum Scripturæ*, *et eum varie explicare*, *anagogice*, *allegorice*, *mystice*. דָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, *exponunt Rabbini nostri*, nempe *allegorice*, vel *mystice*. דְּרַשׁ, דְּרוּשׁ, *expositio allegorica*, *et vaga*; *explicatio mystica*. דְּרָשִׁים, *conciones*: דְּרָשָׁה, *concio*, *homilia*, *allegorica expositio*: דַּרְשָׁן, *concionator*. מִדְרָשׁ, מֶדְרָשׁ *commentarius vagus*, *et allegoricus*: *inquisitio*, *studium*: בֵּית הַמִּדְרָשׁ, *schola*. *gymnasium*: אָעִילוּ יָתִי לְבֵית מֶדְרָשָׁא, *introducite me in scholam*, Cant. II. 5. מִן בֵּית מַקְדְּשָׁא לְבֵית מֶדְרָשָׁא, *ex templo in scholam*, Psal. LXXXIV. 8.

ה

ה. servit interdum adverbiis, ut הָתָם, *ibi*, *illic*, ex תָּם quod est pro hebræo שָׁם. Item. הָכָא. *hic*: הִבִּלְתִּי, *non*. Alias Rabbinis sumitur, ut hebraice.

הָא, הֵא, *en*, *ecce*: וְלָא וְהָא כְּתִיב, *et numquid*, *ecce scriptum est?* Kimchi, Jon. I. 1. וְהָא, *et ecce*, *atqui*, הָא, *hic*, *hæc*. *iste*: הָאי גַּבְרָא, *iste vir*: בְּהָא שַׁעְתָּא, *in ipsa hora*: הָאֲנָא, *ecce me*, Gen. XXII. 7. in Jonathan, pro quo Onkelos, הָא־אֲנָא. הֵא כְּדִי, *sicut*, *tamquam*, et הֵא pleonasticum est.

הָאִדָּנָא, *hoc tempore*, *nunc*. אִידָּן, *tempus*, Talmudice pro עִדָּן; et ה servile est ex הָא.

הָאן, *ubi*, *ubinam?* מִן הָאן, *de ubi*, *unde?* Psal. CXXI. 1. quod et מֵהָאן.

הבא הֲבַאי, *hyperbole*, *superlatio sermonis*; ut ad illud, *civitates magnæ*, *et munitæ in cælum usque*, Deut. I. 28. notat R. Salomon, דִּבְּרוּ הַכְּתוּבִים בִּלְשׁוֹן הֲבַאי, *loquuntur scripturæ aliquando hyperbolice*. Vocatur et גּוּזְמָא: ut דֶּרֶךְ הַפְלָגָה וְהַגּוּזְמָא, *modo excessus et hyperboles*, R. Levi ad 1 Reg. I. 40. Kimchi Psalm. VI. 7.

הֶבֶל, *vanitas*: *vapor*, *exhalatio calida*, *halitus*.

הבר הֲבָרָה, *repercussio vocis*, *sonus reflexus*, *echo*: item, *syllaba*, apud grammaticos.

הַגָּדָה, *enarratio*, *historia*.

הָגָה, *meditari*. הִגָּיוֹן, *logica*, *dialectica*, *mentis operatio et meditatio*. Hebræam logicam R. Schimeonis Munsterus latine reddidit. הֶגְיוֹנִי, *logicus*. הַגְּהָה, vide נָגַהּ.

הגם הֶגְמוֹן, ἡγεμὼν, *episcopus*.

הגן הָגוּן, *honestum*, *decens*, *conveniens*, *aptum*, *idoneum*. דְּבָרִים בִּלְתִּי הֲגוּנִים, *verba inhonesta*. אִשָּׁה הֲגוּנָה, *mulier honesta*, מְהוּגָּן, idem. הוֹגֶן, *honestas*, *decus*, *decentia*: פֵּירַשְׁתִּיו כַּהוֹגֶן, *explicavi illud sicut decet*.

הָדָא, כְּהָדָא vel כְּהָדָא, *in hunc modum*.

הֲדָדֵי, לַהֲדָדֵי, *continuo*, *continenter*. Sic, אַהֲדָדֵי, *invicem*.

הֲדֵי, בַּהֲדֵי, *dum*, *donec*, *cum*, *una simul*: בַּהֲדַיְהוּ, *cum eis*, *apud eos*. Scribitur et בְּהָדֵי. Potest et esse בַּהֲדֵי, ut אַחֲרֵי, לִפְנֵי. Interdum י est affixum: גִּירֵי שַׁדַּי בַּהֲדִי, *sagittæ omnipotentis erant in me*; hebraice, עִמָּדִי, *mecum*, Job VI. 4. et sic Job IX. 35. בַּהֲדָנָא, *nobiscum*, Job XV. 9. Dicitur et בַּהֲדָדֵי, *simul*, *una*, *mecum*: לַהֲדֵי, *circa*, *juxta*. Prima vox est הדי, ut ex servilibus diversis apparet.

הֶדְיָא, בְּהֶדְיָה, *clare*, *perspicue*, *palam*, *manifesto*, *publice*. Videtur esse ex græco ἰδίᾳ, ut ex ἰδιώτης dicunt הֶדְיוֹט.

הֶדְיוֹט, ἰδιώτης, *idiota*, *plebeius*, *vulgaris*: plural. הֶדְיוֹטִין, *id est*. שֵׁמוֹת הֶדְיוֹטוֹת. *nomina vulgaria*.

הדר, הָדַר, *reverti*. הֶדֵּר, *reditus*, *reversio*: et adverbialiter, *rursus*. הֲדַרַן עֲלָךְ, *reduc super te*, *repete*.

הָוָה, *esse*, hebraice. הָוָה (scribunt

הוֶֹה) *ens, existens: præsens;* לְשׁוֹן הוֹוֶה, *tempus præsens.* הוֹוִים וְנִפְסָדִים, *existunt et corrumpuntur.* הִתְהַוָּה. נִתְהַוָּה, *fieri, effici, gigni,* R. Levi Prov. VIII. 29. הֲוָיָה, *essentia, existentia, ortus, generatio:* הַהֲוָיָה וְהַהֶפְסֵד, *generatio* (quasi dicas *fientia*) *et corruptio.*

הוֹאִיל, *postquam, quandoquidem.* Post se semper habet ו, ut הוֹאִיל וְהִזְכִּירוֹ, *postquam ejus meminit:* הוֹאִיל וְכֵן הוּא, *postquam ita est, ita se res habet*, Eccl. II. 1. in R. Sal.

הוֹדוּ, *India:* חַכְמֵי הוֹדוּ, *sapientes Indiæ*, Aben Esra Exod. XX.

הֵי, particula est, ut hebraice אֵי; et variis vocibus præfigitur et interdum disjungitur; הֵיאַךְ, *quomodo;* הֵידֵין, *iste;* הֵילְכָךְ, *propterea;* הֵי כְּדִי et הֵי כְ et הֵיכְמָא, הֵכְמָא, הֵיכְדֵין et *sicut, sic, quemadmodum.*

הֵידֵין, *tunc;* in posterioribus paraphrastis.

הִיוּלִי, *materia, materia prima:* עַד שֶׁיִּתְיַחֵס הַהִיוּלִי אֶל הַצּוּרָה, *donec conjungatur materia cum forma.* כּוֹחַ הִיוּלָאנִי, *potentia materialis:* בִּלְתִּי הִיוּלָאנִי, *immaterialis:* הַתְחָלָה הַהִיוּלָאנִית, *principium materiale*, R. Levi, Job XI. et הַשֵּׂכֶל הַהִיוּלָאנִי Job XXXVIII. 36. in R. Levi. Corruptum ex græco ὕλη.

הֵיכִי, הֵיכְמָה, הֵיךְ מָה, הֵיכְנָא, *sicut ita, sicut, veluti, quasi, ceu, quemadmodum:* הֵיכִי דְ, *sic, sicut.*

הֵיכָן, *ubi? quomodo?* מֵהֵיכָן, *unde?*

הֵימֶנּוּ, *ab eo;* הֵימֶנָּה, *ab ea.*

הַיְנוּ, *id est, hoc est, illud est:* vocabulum compositum ex verbo הָיָה, *est*, et affixo נוּ, quod est etiam in hebræo יֶשְׁנוֹ, et in יִלְכְּדֻנוֹ, Prov. V. 22. הַיְנוּ הָךְ. *idipsum est.*

הָךְ, *hic, hæc*, gen. com. Idem est quod זֶה, זֹאת.

הָכָא, *hic, huc:* repetitum in sententia continuata, *hic, illic.*

הָכִי, *sic, ita:* אֲפִילוּ הָכִי, *etsi ita sit:* אַדְּהָכִי, *interim.*

הָלְאָה, הַלָּא, cum ל semper, לְהַלָּא, *ultra, ulterius, illuc:* hierosolymitane, לְהַלָּן. Ex hebræo הָלְאָה contractum est sine dubio.

הַלְוַאי הַלְוַי, *utinam!* plerumque sequi solet דְ aut וְ.

הֲלַךְ, *ire, ambulare*, hebr. הֲלָכָה, *expositio* sive *lectio* ex Ghemara. In his discursibus multa sunt, quæ per oralem traditionem, inde a Mose usque accepta; de quibus dicunt, הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי, *expositio Mosis a monte Sinai.* הִלְכְתָא, *via, iter, ambulatio, incessus, mos, consuetudo, ritus, ratio.*

הָלְכָא, *huc:* fortasse pro, לְהָכָא.

הַלָּלוּ, *isti, ista*, plur.

הלן, לְהַלָּן, *illic, ibi: ultra, ulterius.*

הִמֶּנּוּ, הימנו, vide הֵימֶנּוּ.

הֵן, *si:* repetitum in sententia continuata est, *sive*, ut Dan. III. 7. Esr. VII. 26. Apud Rabbinos quandoque est affirmantis; *ita, etiam, est:* cujus oppositum לָא, *non.* Scribitur et הֵין.

הָן, *ubi?* Job XXIV. 25.

הַנֵּי, *isti, ista:* הַנֵּי מִלֵּי, *ista verba, istæ res:* הַנֵּי הָךְ, *ista ipsa.* הַנֵּי הוּא, *illud, id est*, idem quod paulo ante הַיְנוּ הָךְ.

הֲנָא, הֲנָה, *commodum, utilitatem percipere* vel *afferre, prodesse, lu-*

crari. נֶהֱנָה, idem. הֲנָאָה, *utilitas, commodum, lucrum.*

הַנְדֵּם, *metiri, mensurare.* מוֹפְתִים הַנְדָּסִיִּים, *demonstrationes geometricæ*, R. Levi 1 Reg. VI. 4.

הָפַךְ, *vertere*, hebr. הֶפֶךְ, *diversum, contrarium, contra*: לְהֶפֶךְ, *e contrario.* הִפּוּךְ, *inversio: conversio.* וָו הִפּוּךְ, *Vau hippuch* sive *conversionis*, apud grammaticos. הִפּוּךְ הָאוֹתִיּוֹת, *inversio literarum*, id est, *transpositio.* מִשְׁפָּטִים מִתְהַפְּכִים, *propositiones contrariæ*, apud logicos. תַּהְפּוּכוֹת, *contraria*, Prov. VIII. 13. in Aben Esra.

הֶקֵּשׁ, *syllogismus, ratiocinatio, comparatio, propositio*: vide קשט.

הֲרֵי, *en, ecce: certe: nonne? numquid?*

הִרְהֵר הרר, *imaginari, cogitare.* הִרְהוּר, *cogitatio.*

הָשְׁתָּא, *nunc*: contractum ex הָא שַׁעְתָּא, *hac hora, hoc momento*: מֵהָשְׁתָּא, *ex nunc, deinceps.*

הָתָם, *hic illic: huc illuc*, compositum ex הָ et תָּם, id est, שָׁם.

הֶתֵּר, *permissum, licitum*: oppositum ejus, אִסּוּר, *prohibitum.* מוּתָּר, idem. הוּתְּרוּ, *permissi fuerunt*: הִתִּירוּ, *permiserunt.*

ו

וַדַּאי, *confessum, certum*: בְּוַדַּאי, *certo, in confesso.* Ab hebræo, יָדָה, deflexum: וַדָּיָא, וַדָּאִין, *certa, indubitata*, apud Masorethas: הוֹדָאָה, *confessio, celebratio.* וִידּוּי, *confessio formularis peccatorum*: הִתְוַדָּה, *confiteri.*

וַיי וַי, *væ*: וַי לְכוֹן, *væ vobis*: וַי עַל דְּ, *væ super eos qui*, Ies. L 4. וַי לָךְ, *væ tibi.*

וִיכּוּחַ, *disputatio*, a יכח.

וָלָד, *puer*: plural. וְלָדוֹת, a radice ילד.

וִילוֹן, *velum, aulæum, cortina*: plur. וִילָאוֹת.

וֶסֶת, *consuetudo*: שִׁנּוּי וֶסֶת תְּחִלַּת חוֹלִי, *mutatio consuetudinis*, (id est, *diætæ*) *est principium morbi.* Synecdochice, *consuetudo mulieris menstrua.*

וַעַד, *cætus, congregatio, conventus.* בֵּית הַוַּעַד, *domus conventus, schola, synagoga.*

וַרְדָּא, וֶרֶד vel וַרְדָּא, וֶרֶד, *rosa.*

וֶשֶׁט, *œsophagus, gula.*

וָתִיק, *pius, sanctus: justus, probus.*

וַתְּרָן ותר, *abundans, affluens, dives, prodigus*, וַתְּרָנִית, *prodiga.* וַתְּרָנוּתָא, *abundantia, affluentia, prodigalitas.* Scribunt וותרן, cum duplici Vau, ad indicandum Vau consonam esse.

ז

זָבַל, *fimare, stercorare agrum.* זֶבֶל, *fimus, stercus :* זֶבֶל הַזָּב מִן הַיּוֹנִים, *fimus fluens ex columbis*, R. Salomon 2 Reg. VI. 25. Hinc in Targum, וּתְהֵי נְבֵילְתָּא דְאִיזֶבֶל כְּזֶבֶל עַל אַפֵּי חַקְלָא *eritque cadaver Isebelis sicut stercus in superficie agri*, 2 Reg. IX. 38. allusio ad nomen *Isebelis* a stercore deducti.

זָבַן, *emere, acquirere, comparare pretio.* זַבֵּן, *vendere.* אִזְדַּבַּן, *vendi.* Chald. זְבוּן, *venditio.*

זָהוּ, *illud ipsum.* זֶהוּ שֶׁאָמַר הַכָּתוּב, *illud est quod dicit Scriptura:* ex זֶה et הוּא compositum.

זָהַם, *sordere, inquinari, inquinatum esse.* זָהִים, *sordidus.* אִזְדְּהַם, *se inquinare, inquinari*, chaldaice. Apud Rabbinos, זִהֵם, *polluere, inquinare.* מְזוּהָם, *pollutus, inquinatus.* זִיהוּם, זוֹהַם, *pollutio, inquinamentum, sordes, fœditas.*

זהר הִזְהִיר, *splendere : monere, admonere :* נִזְהַר, *moneri.* אִזְדְּהַר, *moneri, cavere sibi:* אִזְדְּהַר לָךְ, *cave tibi*, Ex. X. 28. in Jonathane. זִיהוּר, זִיהוּרָא, *monitio, cautio; splendor:* אַזְהָרָה, זְהִירוּת, *monitio, præmonitio, commonefactio, adhortatio, dehortatio.*

זַוֵּג, *combinare, copulare, conjugare, jungere conjugio.* הִזְדַּוֵּג vel נִזְדַּוֵּג, *copulari; matrimonio, conjugio jungi; nubere.* זִוּוּג, *conjugium:* זוֹג, זוּגָא, *par, copula duorum;* בַּר זוּגָא, *compar, consors*, Psal. LXVIII. 7. in Jonathane. זוֹג וְנִפְרָד, *par et impar*, apud Rabbinos. Item, זוֹג, *forfex:* זוֹג שֶׁל סַפָּרִים, *forfex tonsorum.* זוּג, *tintinnabulum :* פָּרָה יוֹצֵאת בְּזוּג, *vacca exiens cum tintinnabulo.*

זְוָד, זְוָדָא, *viaticum :* plur. זְוָדִין, in Targum tantum reperi. Hinc verbum, אִזְדָּוֵג, *viaticum sumere, viatico se instruere*, Jos. IX. 12. Deut. XV. 14. in Targum hierosol. Rabbinis æque familiare.

זוּז, *moveri, movere se, discedere, recedere:* לֹא זָז מִשָּׁם, *non movit se inde.* Item, זוּז, זוּזָא, *denarius*, olim *quadrans* sicli argentei. מְזוּזָה, *scheda sacra, quæ posti januæ includitur*, ex præcepto Deut. VI. 9.

זוּט, זוּטָא, *parvum:* סֵדֶר עוֹלָם זוּטָא, *chronicon mundi minus :* oppositum ejus est, רַבָּא, *magnum.*

זוּל, *vile, vilis pretii esse.* בְּזוּל, *viliter, vili pretio :* oppositum, בְּיוֹקֶר, *care.* זְלוּת, *despectus, vilis.* זִלְזֵל, *vilipendere.*

זוּלַת, *præter, absque, sine.* בִּזוּלַת, *absque.* Et cum Jod paragogico זוּלָתִי אֲחָדִים, *præter pauca.* Potest etiam esse, *præter me*, ut sit affixum pronomen : זוּלָתוֹ, *præter id:* וְזוּלָתָם, *et præter ea*, id est, *et alia plura*, et *alia ipsi similia.*

זוּף, vide mox זִיף.

זוּר, *alienum esse:* זָר, *anomalum ;* זָרוּת, *anomalia.*

זטר זוּטָר, זוּטְרָ, *parvus, minor; junior.*

זִיו, *splendor.* זִיוְתָּן, *splendidus.*

זִיּוּן, *apex literæ ; virgula parva.*

זיף, זִיפָא, *stylus sculptorius.* זַיֵּף, *adulterare, corrumpere, falsare.*

זִיְּפָן, *falsarius.* זִיּוּף, *falsatio, falsum, adulterinum.* מְזוּיָּף, *falsatum:* טַעֲנוֹת מְזוּיָּפוֹת, *argumenta falsata*, id est, *sophistica:* שְׁטָרוֹת מְזוּיָּפִין, *instrumenta literarum falsata.*

זָכָה, *mereri, dignum esse* vel *haberi.* זַכָּאי, *justus.* זַכָּאוּת, *justificatio.* זְכוּת, *justitia:* זְכוּת, *meritum justitiæ:* יָדִין אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, *judicet eum lance justitiæ*, id est, *æqua.*

זָכָר, *masculus*, hebraice. לְשׁוֹן זָכָר, *vocabulum masculinum.* זַכְרוּת, *virilitas, genitalia:* hinc, כָּל שֶׁזַּכְרוּתוֹ מִבָּחוּץ מוֹלִיד מִבִּפְנִים מֵטִיל בֵּיצִים *omne cujus genitale membrum est extrinsecus, generat: intrinsecus, ponit ova.* אַזְכָּרוֹת, nomina *Dei* sic vocant, quasi ejus *monimenta*: vide Thisbi Eliæ. Masorethæ ex forma chaldaica vocant, אַדְכָּרָא num. sing. Prov. I. 3.

זָלַף, *stillare: effluere.* זִלּוּף, *stillatio, effusio.*

זְמָן, *tempus;* plur. זְמַנִּים. Id continuata sententia repetitum valet, *quandoque, interdum:* זְמַנִּים מֶחְמַת בְּחִישׁוּתָא וּזְמַנִּים מֶחְמַת בְּרִיאוּתָא *quandoque propter maciem, quandoque propter pinguedinem.* זְמַנִּי, *temporalis:* עִנְיָנִים זְמַנִּיִּים, *res temporales.*

זִמֵּן, *citare ad judicium: invitare ad convivium: convocare, congregare ad cœtum.* מְזוּמָּן, *citatus, invitatus:* הַזְמָנָה, *citatio.* נִזְדַּמֵּן, *obvenire:* נִזְדַּמֵּן לוֹ אָדָם אֶחָד, *obvenit ipsi homo quidam.* Vide et Kimchi, Psal. XXV. in principio.

זער זְעִיר, *parum:* כִּזְעֵיר, *fere.*

זֶפֶק, *ingluvies, vesica gutturis:* זֶפֶק הַיּוֹנִים, *ingluvies columbarum*, 2 Reg. VI. 25. in Kimchio.

זָקַף, *erigere, elevare: suspendere, crucifigere.* זְקִיפָה, *crux, patibulum.* זְקִיפוּת, *suspensio, crucifixio.*

זָקַק, נִזְקַק, *commisceri carnaliter, coire.* Item, הוּזְקַק, idem quod הוּצְרַךְ, *opus, necesse est, oportet.*

זָרַז, *accingere; accingi: armare: insternere equum, admonere, excitare, incitare: festinare, urgere, expedire.* זָרִיז, *expeditus, accinctus.* זֵירוּז, זְרִיזוּת, *excitatio, incitatio: monitio: alacritas.* זָרֶז, זָרַז, *cingulum.*

ח

חָבַב, *diligere.* חָבִיב, חַבִּיב, *dilectus.* חִבּוּב, *dilectio, amor.*

חבה חֲבִית, *vas, dolium:* plur. חֲבִיּוֹת. Ex hac forma Elias probat, ת non esse radicale.

חָבַט, *percutere:* חִבּוּט הַקֶּבֶר, *percussio sepulcri.* Vide Eliam in Thisbi.

חֲבָל, *corruptio*, Dan. III. 25. Hinc, *væ, heu.*

חִבֵּר, *componere, conscribere librum.* מְחַבֵּר, *compositor, auctor libri.* חִבּוּר, *compositio, conscriptio libri:* item, *numerus pluralis*, quasi *numerorum consociatio.* Item, *copula, copulatio;* unde *Vau chibbur*, id est, *copulativum.* חַבְרוּת, *societas.*

חָגַר, *claudicare.* חָגוּר, חַגִּיר, *claudus.*

חַד, *unus, primus.* בְּחַד, *invicem.* כַּחֲדָה, *una, simul, pariter.* לַחֲדָא, *valde, vehementer.*

חוב, *reum, debitorem esse.* חִיֵּב, *debitorem efficere : condemnare :* מְחַיֵּב, *debitorem constituens : convincens affirmando :* מִשְׁפָּט מְחַיֵּב, *propositio affirmativa.* מְחוּיָּב, *convictus, debere factus, obligatus : necesse debetur* vel *consequitur.* Sic, הִתְחַיֵּב, *consequitur, necessario sequitur :* הָיָה מִתְחַיֵּב, *consequeretur.* לֹא יִתְחַיֵּב מֵהֶם, *non infertur, concluditur, sequitur inde.* מִתְחַיֵּב מִזֶּה בְּהֶכְרֵחַ, *consequitur hinc necessario.* חִיּוּב, *debitum : sequela : affirmatio, concessio debita, necessitas.* הִתְחַיְּבוּת, *consecutio, consequentia : obligatio.* חוֹב, *debitum.* בַּעַל חוֹב, *debitor, creditor,* pro diverso respectu. חוֹבָה, *debitum, officium.*

חוז מְחוֹז, *terminus : provincia, vicus, platea, urbs.* מְחוֹזְנָאֵי, *urbani.*

חוט חַיֵּט, *suere, consuere.* חוּט, *filum :* חוּטֵי שֵׂעָר, *fila capillorum, quibus* scilicet *puellæ capillos innectunt.* חַיָּט, *sartor.* מַחַט, *acus sartoria.*

חול, חָל vel חַל *cadere, incidere :* de festis et sollemnitatibus usurpant, quæ in diem aliquem certum incidunt.

חוס, *parcere, propitium esse ;* חָס לָנָא, *propitius esto nobis*, Jos. XXII. 29. חָס וְשָׁלוֹם, *parce et pax sit*, locutio Rabbinorum, quando infaustum aliquod verbis amoliuntur. Communiter id abbreviate scribunt ח"ו. Vide amplius in Abbreviaturis nostris.

חוק חַוָּקִים, *gradus, scalæ*, R. Salomon ad Exod. XXVI. 25.

חָוַר, *albescere :* חַוֵּר, *dealbare.* נִתְחַוֵּר, metaphorice, *dilucidum, perspicuum esse* aut *fieri.* הַלָּשׁוֹן אֵינוֹ מְחֻוָּר, *sermo hic non est dilucidus.* לֹא נִתְחַוְּרוּ דִּבְרֵיהֶם, *non sunt perspicua verba ipsorum.*

חוש, *sensus.* Plur. חוּשִׁים, *sensus.* Sunt quinque : חוּשׁ הַטַּעַם, *sensus gustus ;* הָרֵיחַ, *olfactus ;* הַשֵּׁמַע, *auditus ;* הָרְאוּת, *visus ;* הַמִּשּׁוּשׁ, *tactus.* חוּשִׁי, *sensilis, sensibilis :* הַשָּׂגוֹת הַחוּשִׁיּוֹת, *apprehensiones sensibiles*, Prov. V. 19. In R. Levi, quibus opponuntur הַשִּׂכְלִיּוֹת, *intellectuales*, et דִּמְיוֹנִיּוֹת, *imaginatrices* sive *æstimativæ.* מוּחָשׁ, *sensibile, sensatum, in sensum cadens.* מַכְחִישׁ הַמּוּחָשׁ, *negat sensibile, id quod contra communem sensum est ; negat principia.* הַמּוּחָשׁ אֵין צָרִיךְ מוֹפֵת, *sensibile non eget demonstratione.*

חָזָה, *videre.* חֲזֵי, *vide, en, ecce.* Ex usu chaldaico, *dignum, decens, conveniens.* עַל דִּי חֲזֵה, *magis quam conveniebat*, Dan. III. 19. דַּחֲזֵי לְמִשְׁתֵּי, *quod dignum erat ut biberetur*, Esth. I. 7. כִּדְחָזֵי, *sicut decet.*

חָזַר, *redire, circuire :* חָזַרְתִּי עַל כָּל הַמִּקְרָא, *circuivi per totam Scripturam :* חֲזוֹר בָּךְ, *redi in te, repetas tecum.* חָזוֹר, *circum, circa,* idem quod סָבִיב. Geminatum, חֲזוֹר חָזוֹר, *circumquaque.* חֲזָרָנוּת, *circuitus, ambitus.* מַחְזוֹר, *circulus, cyclus astronomicus.*

חָטָא, *peccare.* חֵטְא, *peccatum.* יְרֵא חֵטְא, *timet peccatum*, id est, *pius, Dei reverens est, peccare metuens.* Trita locutio. Sed et prisci Chaldæi sic locuti : וּתְהֵי לִגְבַר דָּחֵיל חֶטְאִין, *et esto in virum timentem peccata*, 2 Reg. II. 2.

חֹטֶם, *nasus, nares, ira,* ut hebraice אַף.

חָמַף, *rapere.* חָמֵף, *rapiens.* חָמוּף, *raptum.* Inde nomina vocalium quarumdam quarum pronunciatio *rapta*, id est, *correpta.* מִיתָה חֲטוּפָה, *mors rapta, subitanea.*

חטר חֲטֹטֶרֶת, חֲטֶרֶת, *gibbus, gibbositas camelorum*, Ies. XXX. 6. in R. David et R. Salomone.

חָיָה, *vivere.* חַי, *vita:* בַּעֲלֵי חַיִּים, *animata, animantia, vita prædita.* חַיֶּךָ, *per vitam tuam*, juramenti forma. חִיּוּת, *animalitas, vivacitas, vitalis facultas:* בְּלֵב תָּלוּי חִיּוּת הָאָדָם, *in corde sita est vitalitas hominis.* חִיּוּנִי, *vitalis animalis.* כֹּחוֹת חִיּוּנִיּוֹת, *facultates vitales.* תְּחִיָּה, *revivificatio, resuscitatio ad vitam*, Kimchi Psalm. CIV. 30. Plerumque Talmudici statuunt, כִּי תְּחִיַּת הַמֵּתִים לְצַדִּיקִים וְלֹא לִרְשָׁעִים, *quod revivificatio mortuorum, justorum est, non autem improborum.*

חָלָב, *lac:* חֲלָבִי, *lacteus:* עִגּוּל הַחֲלָבִי, *circulus lacteus in cælo*, R. Levi ad Job XXVI. 13.

חלד חָלוּד, *rubiginosum;* unde in R. Salomone » terra vocatur חֶלֶד, propterea quia est נוֹשֶׁנֶת וַחֲלוּדָה, *veterascens et rubiginosa* » Psalm. XLIX. 2. Ex Hiphil, מָעוֹת שֶׁהֶחֱלִידוּ, *pecuniæ quæ rubiginem contraxerunt.* חֲלוּדָה, *rubigo.*

חָלָה, *ægrotare.* חֳלִי, *morbus.* חֳלָאִים, *morbi.*

חלט מוּחְלָט, כְּמוּחְלָט, *præcise, absolute simpliciter.* בַּחֲלוּטִין, לַחֲלוּטִין, idem. חֲלָטִי, *absolutus, simplex.* סִלּוּק הַחֲלָטִי, *discessus absolutus et perpetuus.*

חלל חָלַל, *perforare, excavare.* חָלוּל, חָלִיל, *excavatum, concavum, cavum, concavitas.* מְחוּלָּל, *excavatum.* חֲלָלִין, *cavitates.* חִלּוּל, *profanatio.*

חלף חִלּוּף, *permutatio; pro, vice.*

חָלַק, *partiri*, hebraice: hinc, *dissentire, in partes distractum esse, disceptare, contendere.* Sic Niphal, נֶחְלְקוּ רַבּוֹתֵינוּ, *dissentiunt Rabbini nostri.* חִלּוּק, *divisio arithmetica, partitio, discrimen, differentia, dissensio.* חֲלוּקָה, *divisio, distributio:* חֲלוּקָה הֶכְרֵחִית, *distributio necessaria;* item, *pars.* חָלוּק, *indusium.* חֵלֶק, *pars, minutum astronomicum.* מַחֲלוֹקֶת, *controversia, dissensio.*

חַמָּה, *sol, planeta solis.*

חמר הֶחֱמִיר, *difficile, grave reddere, difficultatem movere* vel *ponere.* חוֹמֶר, *difficultas, difficile, grave:* קַל וָחוֹמֶר, *leve et grave*, argumentum a *minori ad majus*, aut *contra.* Item, *materia, corpus materiatum.* חוֹמֶר הָרִאשׁוֹן, *materia prima:* חוֹמְרִי, *materiale, corporale;* נֶפֶשׁ הַחוֹמְרִית, *anima bruta*, quasi *corporalis* dicta, Prov. XII. 10. in R. Levi. כֹּחוֹת הַחָמְרִיּוֹת, *facultates corporales*, quibus opponuntur שִׂכְלִיּוֹת, *intellectuales*, Prov. XXVIII. versu ult. in Kafvenaki. חָמוּר, *grave, difficile.* עֲבֵירוֹת חֲמוּרוֹת, *transgressiones graves*, R. David, Amos II. 6.

חמת מֵחֲמַת, *propter.* Servile est מ, juxta Eliam.

חָנָה, *castrametari.* חָנוּת, *hospitium, diversorium: officina*, et synecdochice, *officina numularia.* חַנְוָנִי, *numularius: hospes.*

חנך חינכים, *gingivæ, palatum superius et inferius*, Psal. XXII. 16. in Kimchio.

חָנַף, adulari, *hypocritam agere.* חָנֵף, חָנִיף, *adulator, hypocrita:* חֲנִיפוּת, *adulatio.*

חָסַל, *absumi, consumi: finiri, compleri:* חָסְלַת בְּרֵאשִׁית, *finita est* (scil. פָּרָשָׁה, *sectio*) *Bereschit*, gen. fœm. Sic in R. Salomonis comment. singulis *paraschis* subjunctum est; inde imprudenter aliquando fini librorum apponunt, חָסְלַת, genere fœminino, ubi חָסַל dicendum erat; maxime si סֵפֶר adjunctum sit.

חָסַר, *deficere.* חִסּוּר, *defectus: subtractio arithmetica.*

חפס חֲפִיסָה, *sacculus*, R: Salomon, Exod. XVI. 14. quasi ab hebræo חָפַשׂ, *scrutari.*

חצף חָצוּף *impudens:* chaldaice, חוּצְפָּא.

חָקַר, *scrutari.* מֶחְקָר, *scrutatio:* חַכְמֵי הַמֶּחְקָר, *sapientes scrutationis*, id est, *physici*, rerum naturalium causas perscrutantes. Aben Esra vocat eos etiam, אנשי הנחקר.

חרט הִתְחָרֵט, *pœnitere, pœnitentia duci.* חֲרָטָה, *pœnitentia.* מִתְחָרֵט, *pœnitens.*

חרף חָרִיף, *acutum: acutus, acuti judicii.* חֲרִיפוּת, *acumen, subtilitas*, Hab. I. 8. in Kimchio.

חרץ חָרוּץ, *fossa*, in Daniele: חֲרִיצָה, idem.

חשא חֲשָׁאי, *silentium: susurratio tacita:* בַּחֲשָׁאי, *tacite, silenter, clam, in secreto.*

חשב חָשׁוּב, *reputatus, æstimatus, magnæ existimationis vir.*

חָשַׁד, *suspicari, insimulare.* חָשׁוּד, נֶחְשָׁד, *suspectus.* חֲשָׁדָה, *suspicio.*

חָשַׁשׁ, חַשׁ, *curare, curiosum, solicitum esse:* item, *dolere, dolorem sentire.* חוֹשֵׁשׁ בְּשִׁנָּיו, *dolet ex dentibus.* חֲשָׁשָׁה, *cura, solicitudo.*

חָתַךְ, *scindere, præscindere.* חֶתֶךְ, חֲתִיכָה, *scissio, frustum, sectio, segmentum.*

חתל חָתוּל, חַתּוּל, *felis, catus murilegus et marinus:* plur. חֲתוּלִים, Lev. XI. 27. in R. Salomone.

חָתַם, *obsignare: concludere, absolvere, finire.* חֲתִימָה, *obsignatio, absolutio, conclusio.*

חָתָן, *sponsus.* חוֹתֵן, *socer.* חִתּוּן, *connubium, desponsatio.* מְחוּתָּן, *affinitate junctus, affinis, socer:* מְחוּתָּנִים, *soceri utriusque partis.* חֲתֻנָּה, *sponsalia, nuptiæ.*

ט

טָבַח, *mactare.* טְבִיחָה, *mactatio.* טַבָּח, *lanio.*

טָבַל, *intingere, immergere.* טְבִילָה, *immersio, ablutio, baptismus.* טִבּוּל, idem.

טָבַע, *figi, infigi, imprimi: immergi, demergi:* הָאָדָם מוּטְבָּע בְּחֵטְא, *homo naturaliter immersus est in peccatum*, id est, *in peccato originali natus*, Kimchi Ies. XLIII. 27. Item, *figere, cudere monetam.* טֶבַע, *natura, indoles, constitutio:* חַכְמֵי הַטֶּבַע, *periti naturæ, physici.* טִבְעִי, *naturalis:* חָכְמָה הַטִּבְעִית, *physica.*

כּוֹחַ טִבְעִי, idem. חָכְמַת הַטֶּבַע, *facultas naturalis.* חוּץ מִן הַטֶּבַע, *præternaturale.* מַטְבֵּעַ, *moneta.* טַבַּעַת, *anulus.* פִּי טַבַּעַת, *podex.*

טבר, טַבּוּר, *umbilicus*, R. David, 1 Sam. V. 4.

טוֹב, *bonum esse; bonum.* מוּטָב, *melius;* לְמוּטָב, *in melius.*

טוּל, טִיֵּל, *deambulare otii causa.* טַיָּל. מְטַיֵּל, *deambulator otiosus:* אטייל עמכם, *spaciabor vobiscum*, Levit. XXVI. 12. in R. Sal. טִיּוּל. *deambulatio.* הֵטִיל, *ejicere, dejicere, projicere.* הַמֵּטִיל מַיִם, *ejiciens aquas, urinam reddens*, R. David 1 Sam. XXIV. 4.

טום טִמְטֵם, *obturare, obstruere.* מְטוּמְטוּם, *obturatus, cujus genitalia obstructa sunt.*

טָוָס, *pavo*, 1 Reg. X. 22. in R. Salomone. Est graecum, ταώς.

טוף טִפְטֵף, *stillare: fluere guttatim.* טִפְטוּף, *stillatio.* טִפָּה, *stilla, gutta.* Plur. טִפִּין : טִפִּין טִפִּין, *guttatim.* Potest etiam a נטף esse.

טוּשׁ, *incrustare, obducere parietem.* טִשְׁטֵשׁ, *fœdare, maculare.* מְטוּשְׁטָשׁ, *maculatum, maculosum.* אוֹתִיּוֹת מְטוּשְׁטָשׁוֹת, *literæ attritæ et maculosæ.* טִשְׁטוּשׁ, *maculatio.*

טִיב, *conditio, status.*

טיט. טִיֵּט, *maculare:* מְטַיֵּט אותו בִּדְיוֹ, *maculat illud atramento.* טִיּוּט, *macula, maculatio.*

טִכֵּס, *ordinare, instruere:* טִכְּסִים, *ordo, series,* τάξις: item, κόσμος, *mundus, ornatus muliebris.*

טָלֶה, *aries, signum cœleste.*

טלת, טַלִּית, *pallium, vestis villosa*, Gen. XXV. 25. in R. Salom. **Judæis peculiare palliolum est quod** imponunt sibi tempore precum. Possit esse a טלל, *obtegere.*

טִנֵּף, *inquinare.* מְטוּנָּף, *inquinatus.* טִנּוּף, *inquinatio, spurcities.*

טַס, *lamina*, Exod. XXVIII. 36. in R. Salomone.

טָעָה, *errare.* טָעוּת, *error, erratum,* טָעוּת סֵפֶר, *erratum libri, error typographicus:* plur. לוּחַ הַטָּעֻיּוֹת, *index erratorum.* סֵפֶר מוּטְעֶה, *liber mendosus.* מַטְעָאָה, *sophistica.* מַטְעִינוּת, *fallacia, captio, elenchus sophisticus.* הַטְעָאָה, idem.

טַעַם, *accentus grammaticus; ratio, gustus:* מַאי טַעְמָא, *quæ ratio, quid juris?* Item, *sensus;* ut, הָעִבְרִים יִשְׁמְרוּ הַטְּעָמִים וְלֹא הַמִּלּוֹת, *hebræi observant sensum, non verba*, Aben Esra, Gen. V. 29. טְעִימָה, *gustatio.*

טָעַן, *argumentari, arguere, disceptare, objicere argumenta:* אוּלַי יִטְעוֹן טוֹעֵן, *forte objecerit aliquis opponens*, Aben Esra Psal. XC. 10. טוֹעֵן, *argumentator, disceptator, disputator, objiciens, opponens:* טוֹעֲנֵי הָאֱמֶת, *disputatores veritatis*, id est, *pro veritate*, Kimchi, Amos II. 6. הַטַּעֲנָה, *argumentatio, argumentum, ratio, objectio:* טַעֲנוֹת צוֹדְקוֹת, *rationes justæ:* טַעֲנוֹת הַפְּחוּתוֹת, *rationes invalidæ, nullius momenti*, R. Levi, Job VIII. טַעֲנוֹת בְּרִיאוֹת וַחֲזָקוֹת, *argumenta valida et fortia*, Ies. XLI. 21. in R. Salom. הוּא בְנוּי עַל טַעֲנוֹת חֲלוּשׁוֹת, *exstructum est super rationes infirmas:* טַעֲנוֹת תּוֹכְחִיּוֹת, *rationes disputabiles.* הַטַּעֲנָה לא צוֹדֶקֶת בָּה, *argumentatio illegitima est in eo,*

R. Levi, Job XXXIII. טָעוּן, *oneratus: onustus:* item, *opus, necesse habens*, idem nempe quod צָרִיךְ.

טְפֵי, *multum, plurimum, valde. vehementer:* שַׁפִּיר טְפֵי, *pulcher valde.*

טפל טָפֵל, טְפֵילָה, *adjunctum, accessorium:* oppositum ejus עִקָּר, *principale*, 2 Reg. XVIII. 17. in Kimchio.

טפס טוֹפֶס, *typus, figura, exemplar*. Est græcum τύπος.

טפף טָפוּף, *refertum:* מִדָּה שֶׁיֵּרָאוּ, טְפוּפָה, *mensura referta:* גַסוֹת וּטְפוּפוֹת, *ut viderentur crassæ et refertæ*, R. Salomon, Ies. III. 16. de filiabus Zion.

טפש אִטַּפַּשׁ, טִפֵּשׁ, *obesari, pinguefieri:* metaphorice, *crassum, stupidum, fatuum, stultum fieri, stulte agere.* טִפֵּשׁ, *stultus*, *fatuus.* טִפְּשׁוּת, *stultitia:* מִטַּפֵּשׁ, *stultescens.*

טקס, idem quod supra טִכֵּס.

טרד טָרַד, *detineri, occupari, laborare, defatigari.* טָרוּד, *occupatus, molestatus labore.* טְרָדָה טִרְדָּה, *occupatio, labor, molestia.*

טרף טָרַף, *rapere, discerpere.* טְרֵיפָה, *caro rapta et discerpta a feris*, ideoque vetita. Inde de quovis cibo illicito usurpatur. מְטוֹרָף, *raptus mente, turbatus animo.*

טרק טְרַקְלִין, *triclinium.*

י

יאה יָאֵי, יָאֶה, *pulcher.* יָאוּת, *pulcritudo: pulcre.*

יאל, unde הוֹאִיל, vide supra in litera ה.

יאש יָאַשׁ, נוֹאַשׁ, הִתְיָאֵשׁ, *desperare, despondere animum.*

יבח יַבְחוּשִׁין, *muscæ parvæ*, R. Salomon, Lev. XI. 41.

יבל הוֹבִיל, *afferre, adportare.* מוֹבִיל, *apportans*, synecdochice, *tabellarius, lator literarum:* frequens in epistolis. Vide Epistolas nostras hebraicas. מוּבָלָה, *onus, sarcina.*

יד יָד, *manus*, בְּיַד, *per manus, per.* עַל יְדֵי, עַל יַד, idem. מִן יַד, מִיַּד, *statim, repente, confestim, illico.* Simili sensu latini, a pedibus, dicunt, *e vestigio.*

ידה יָדָה, hinc וִדּוּי, וַדַּאי quæ vide in litera ו. הוֹדָאָה, *confessio, affirmatio*, cujus oppositum כְּפִירָה, *negatio.* מוֹדֶה, *confitens, astipulans, assentiens.* Conf. Exod. XXI. 13. in R. Sal.

ידע יָדַע, *scire, cognoscere.* Ex Ithpehal chaldaico dicunt, אֵינוֹ אִתְיְדַע, *id non percipitur, non intelligitur.* דֵּעָה, *sententia, opinio.* יְדִיעָה, יְדִיעוֹת, *scientia, notio.* ה׳ הַיְּדִיעָה, *He notionis, emphaticum, articulus.* Hinc Kimchi Jos. VII. 21. הָאָהֳלִי scribit esse בִּשְׁתֵּי יְדִיעוֹת, *cum duabus notionibus*, nempe cum articulo ה (præter morem) et affixo. Vide Syntaxin nostram cap. 5. יְדִיעִי, *scientialis, scientificus.* Fœm. יְדִיעִית, *scientifica.* דַּעְתָּן, *sciens, peritus;* unde dicunt, דַּעְתָּן שֶׁבָּאֲנָשִׁים צָרִיךְ עֵצָה, *peritissimus hominum opus habet consilio.* דַּעְתָּנִית, *perita*, R. Levi, Prov. XII. 4. בְּיָדוּעַ, *certum, notum, in confesso est.*

יום, *dies*: יוֹם טוֹב, *dies festus*, *dies convivalis*. יוֹמִי, *diurnus*: גַּלְגַּל יוֹמִי, *orbis diurnus*, *primum mobile*: fœmin. תְּנוּעָה הַיּוֹמִית, *motus diurnus*.

יָוָן, *Javan*, *pater græcorum*, Gen. X. 2. Hinc, לְשׁוֹן יָוָן, *lingua græcorum*: לָשׁוֹן יְוָנִי, *sermo græcus*: מִלָּה יְוָנִית, *dictio græca*; et יְוָנִית, *græce*.

יחד יָחִיד, *unicus*: לְשׁוֹן יָחִיד, *vocabulum unici*, id est, *numeri singularis*: oppositum ejus, רִבּוּי, *pluralitas*, sive *pluralis numerus*. יִחוּד, *unitas*, *appropriatio*: בְּיִחוּד, *unice*. *proprie*, *singulariter*. הִתְיַחֲדוּת, *proprietas*, *proprium*, cui solet opponi *accidens*. מְיוּחָד, *peculiaris*, *proprius*, *appropriatus*, *dicatus*, *addictus certæ rei*.

יַחַס, יִחוּס, יוּחָס, *prosapia*, *familia*, *genealogia*, *genus*, *gentilitas*, *stemma*: *proportio*. יַחַס מִסְפָּר, *proportio numeri*. שֵׁם הַיַּחַס, *nomen gentilitium*, *patronymicum*. מְיוּחָס, *prosapiatus*. הִתְיַחֵס, *accenseri*, *accommodari*, *appropriari*, quasi *ad certum genus*. הִתְיַחֲסוּת, *familia*, *stemma*, *cognatio*, *affinitas*; *analogia*, *proportio*.

יחר יִחוּר, *palmes*, Gen. IX. 20. in R. Salomone.

יַיִן *vinum*: plur. יֵינוֹת, *vina*. יֵינוֹת מְבֻשָּׂמִים, *vina condita*. יֵינִי, *vinosus*.

יכח הִתְוַכַּח, *disceptare*, *disputare*, *arguere*. וִכּוּחַ, *disputatio*, *disceptatio*. הִתְוַכְּחוּת, idem, R. Levi, Job XVII.

יָכוֹל, interdum adverbialiter, *fortassis*, *fortasse*, *fieri potest*: יָכוֹל שֶׁ, *fieri potest*, *ut* etc.

יָלַד, *gignere*, *generare*. הוֹלִיד, *conclusit syllogistice*. מוֹלִיד, *generans*: כֹּחַ הַמּוֹלִיד, *facultas generativa*. מוֹלָד, *novilunium*. תּוֹלָדָה, *generatio*, *conclusio syllogismi*, ejus quasi *proles*, *generata ex præmissis*. Hinc in Logica R. Schimeonis: הַמִּשְׁפָּט הַשְּׁלִישִׁי הַמִּתְחַבֵּר מֵחִבּוּר אוֹתָם שְׁנֵי הַהַקְדָּמוֹת יִקָּרֵא הַתּוֹלָדָה, id est, *propositio tertia illata ex conjunctione duarum præmissarum*, *vocatur conclusio*. Plur. תּוֹלָדוֹת, *generationes*. item, *qualitates primæ quatuor*, scil. *calidum*, *frigidum*, *humidum* et *siccum*. Unde Kimchi: בהסכמת ארבע תולדות יהיה בריאות הגוף, *in consensu vel æquali temperamento quatuor qualitatum consistit sanitas corporis*. Ies. XLV. 7. Sunt autem istæ: חַמָּה, *calidum*; קָרָה, *frigidum*; לֵיחוּת, *humidum*; יַבָּשָׁה, *siccum*. Item, *eventus*, *res gestæ*, *historiæ*.

יָנַק, *sugere*. תִּינוֹק, *lactens*, *sugens*: plur. תִּינוֹקוֹת.

יָסַד, *fundare*. יְסוֹד, *fundamentum*: metaphorice, *elementum*, *principium rerum naturalium*: plural. יְסוֹדוֹת. Sunt autem quatuor: אֵשׁ, *ignis*; רוּחַ vel אֲוִיר, *aer*; מַיִם, *aqua*; עָפָר vel אֶרֶץ, *terra*. עֵירוּב הַיְסוֹדוֹת, *mixtio elementorum*. יְסוֹדִי, *fundamentalis*. אוֹתִיּוֹת יְסוֹדִיּוֹת, *literæ radicales*.

יָסַף, *addere*. מוּסָף, *additamentum*, *auctarium*. נוֹסָף, idem: fœm. נוֹסֶפֶת, *additilium*, *paragogicum*, ut de talibus literis loqui solent. תּוֹסֶפֶת, תּוֹסֶפְתָּא, *additio*, *additamentum*: תּוֹסֶפְתָּא דְמַעַלְיוּתָא, *additamentum laudis*, *laudabile*, *dignum*.

יָסַר, *castigare*. יִסּוּר, *castigatio*. מוּסָר, *disciplina*: מְשָׁלִים מוּסָרִיִּים,

sententiæ disciplinales, id est, *ethicæ*. Prov. X. 1. in Kafvenaki.

יעל הוֹעִיל, *prodesse*, *utile esse*: תּוֹעֶלֶת, *utilitas*.

יָפָה, *pulcrum esse*: יוֹפִי, *pulcritudo*. יִפּוּי, *exornatio*.

יפת מוֹפֵת, *demonstratio logica vel syllogistica*: hinc, אֵין צוֹרֶךְ לְהָבִיא עֲלֵיהֶם מוֹפְתִים לְאַמְּתָם, *non est necesse adducere probationes ad confirmandum ista*, Prov. XXX. 4. in Kafvenaki. הֶקֵּשׁ מוֹפְתִי, *syllogismus demonstrativus*: טְעָנוֹת מוֹפְתִיּוֹת, *rationes demonstrativæ*.

יָצָא, *egredi*. הוֹצִיא, *egredi facere*: *proferre, expendere*: *impendere*, si de pecunia dicatur. הוֹצָאָה, *impensæ*, *sumptus*. הַיְצָאָה, idem. יוֹצְאָנִיּוֹת, *vagatrices mulieres*. וְכַיּוֹצֵא בוֹ, *et juxta egrediens cum ipso*, id est, *et ei similia*. Sic plur. וְכַיּוֹצְאִים בָּהֶם, *et eis similia plura*.

יצב מַצָּב, *status*, *situs*, *categoria logica*. נִצָּב, *basis*.

יצע הִצִּיעַ, *sternere*, *substernere*. הַצָּעָה, *substratum*, *propositio*, *præfatio*. הִצִּיעַ, *substravit*, *supposuit*, *præmisit* quasi fundamentum sequentium.

יָצַר, *fingere*, *formare*. יֵצֶר, *figmentum, cogitatio, voluntas. concupiscentia*: יֵצֶר טוֹב, *voluntas bona*. יֵצֶר הָרַע, *voluntas mala*, id est, concupiscentia, inclinatio et affectus hominis ad malum, originale malum. יְצִירָה, *creatio*, *formatio rerum*.

יקף הִקִּיף, *ambire, cingere*. מַקַּף, *Makkaph*, virgula grammatica nota, duas pluresve voces complectens, ut conjunctim uno accentu proferantur. הַקָּפָה, *circulus*.

יָקַר, *pretiosum esse*: יָקָר, *pretiosus*, *carus*, *magni pretii*: יוֹקֶר, *caritas annonæ*: *gravitas pretii*.

יָרַד, *descendere*. יְרִיד, *nundinæ*, *mercatus*, *forum*. יְרִידָה, *descensus*, *descriptio*.

ירה הוֹרָה, *docuit*. תּוֹרָה, *doctrina*, *lex*, *verbum divinum*. תּוֹרָנִי, תּוֹרִיִי, *legalis, divinus*. אִישׁ הַתּוֹרָנִי, *vir theologus*, *legis divinæ peritus*. רְאָיָה הַתּוֹרִיָּה, *demonstratio ex lege*, sive *scriptura sacra petita*. הוֹרָאָה, *significatum*. מוֹרֶה מָקוֹם, *index loci*, *index libri*, *concordantia*.

יָשַׁב, *sedere*. מְיוּשָּׁב, *locatus*, *sedatus*, *paratus*: בָּקִי וּמְיוּשָּׁב, *exercitatus et fundatus* sive *expeditus*, Hos. XIV. 2. in R. Sal. הִתְיַשֵּׁב, *dispositum, constantem esse*, *acquiescere*. הִתְיַשְּׁבוּת, *acquiescentia*, *constantia animi*. Vide interpretes, Hos. X. 9. Psal. LXXVIII. 63. Prov. X. 8. שֶׁבֶת, *sessio*: כּוֹכְבֵי שֶׁבֶת, *stellæ sessionis*, id est, *fixæ*. יְשִׁיבָה, *consessus*, scil. *discipulorum*, *schola*, *academia*. רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה, *caput*, *rector academiæ*. יִשּׁוּב, *terra habitabilis et culta*: יִשּׁוּב הַדַּעַת, *constantia mentis*.

ישה יֵשׁ, *est*, *sunt*. Inde transit in aliam naturam, ut sit idem quod, *quidam*, *quædam*: בְּיֵשׁ סְפָרִים, *in quibusdam libris*: יֵשׁ מְפָרְשִׁים, *quidam interpretes*. יֵשׁוּת, *essentia*, Prov. VIII. 14. in Kafvenaki: חוּץ לְיֵשׁוּתוֹ, *extra essentiam ejus*. Item, יֵשׁ וָאַיִן, *ens et non ens*.

יָשָׁן, *vetus*. יוֹשֶׁן, יוּשְׁנָה, יְשָׁנָה, *antiquitas*, *vetustas*, *antiquus et priscus status et splendor*.

יָשַׁר, *rectum esse*. הִתְיַשֵּׁר, *dirigi*:

שֶׁיִּתְיַשֵּׁר אֶל הַתַּכְלִית, *ut dirigatur ad finem suum*, Prov. X. 8. in R. Levi. מֵישׁוֹר, *æquitas*, *rectitudo*: אוֹפַן הַמֵּישׁוֹר, *circulus æquitatis*, *æquator*, apud astronomos. הַיְשָׁרָה, *rectificatio*, *aptatio*, *accommodatio*, *directio*. יַשְׁרוּת, idem.

יַתּוּשׁ יתשׁ, *musca*, Psal. CXLVIII. 9. in R. David Kimchi.

כ

כָּאן כאן, *hic*, *huc*: בְּכָאן, *hic*: מִכָּאן, *hinc illinc*: מִכָּאן לְכָאן וּמִכָּאן, *hinc illinc*. In sententia continuata repetitum, est *tam quam*.

כַּבֵּד, *honorare*: *everrere domum*, id enim ejus honor est, R. David, Ies. XIV. 23.

כִּבְיָכוֹל, *ut ita dicam*, *ut ita mihi dicere liceat*, *ac si possit dici*, quando scil. usurpatur in irregularibus de Deo dictis, ut Jud. X. 16. in R. Salomone. Interdum simpliciter reddi potest, *nempe*, *videlicet*: *puta*.

כבן כְּבֵינָה, *peplum*, *sindon*, R. David, Amos VI. 7. 2 Sam. XVII. 28.

כְּגוֹן, *sicut*, *quemadmodum*, *veluti*.

כַּד ,כַּד, *cum*, *quum*, *quando*, idem quod כַּאֲשֶׁר; unde etiam valet, *sicut*, quando aliis vocibus præfixum est; quod fit in chaldaicis et Talmudicis.

כַּדַּאי, *sufficiens*, *satis est*, *sufficit*: composita vox ex דַּי et כ servili.

כדון ,כְּדוּ, chaldaice, *nunc*, hierosolymitane pro עַתָּה. Interdum et pro כֵּן; unde, בָּתַר כְּדוּ, id est, אַחַר כֵּן, *postea*, Esth. I. 1. in Targum.

כְּדֵי, *ut*, *eo ut*; ante infinitivum, *propter*. Post se habet שֶׁ cum futuro tempore, כְּדֵי שֶׁיִּתֵּן, *ut det*. בִּכְדֵי, *quatenus*.

כְּדִי, Chald. *quum*, in Daniele frequens, ex כ et דִּי. Interdum, *sicut*; ut, הָא כְדִי, in eodem Daniele.

כְּדֵין ,כִּדְנָה ,כִּדְנָן, *sicut*: ex כ et pronomine דֵין.

כדר כַּדּוּר, *sphæra*, *globus*. כַּדּוּר הָאֵשׁ, *sphæra ignis*. כַּדּוּרִי, *globosum*, *sphæricum*: צוּרָה כַדּוּרִית, *figura sphærica*.

כֹּחַ, *facultas*, *vis*, *potentia*, *affectio*: לֹא כֹחַ, *impotentia*. כוח מוסיף לגדול, *facultas augescendi*: כוח המוליד בדומה, *facultas generandi*: כוח הזן, *facultas alendi*: כוח צמיחה, תנועה, המושך המחזיק, המעכל, דוחה, המדמה המשער, המנהיג, *facultas vegetativa*, *motrix*, *attractrix*, *retentrix*, *concoctrix*, *expultrix*, *imaginativa*, *divinatrix*, *gubernatrix*, ἡγεμονικόν.

כַּוֵּן, *dirigere*, *respicere*, *attendere*, *intendere* vel *intentum esse*. לֹא כִוֵּן, *non intentus fuit*, *non studio fecit*. מִתְכַּוֵּין, *studio*, *ex proposito agens*. Sic, לְזֶה נִתְכַּוְּנוּ, *in hoc intenti fuerunt*. כַּוָּנָה, *intentio*, *attentio*. Hinc Kimchianum illud, אֵין דָּבָר בְּמִקְרֶה אֶלָּא הַכֹּל בְּכַוָּנַת הַמְכַוֵּין, *nulla res fit per accidens*, *sed omnia per intentionem intendentis* scil. *Dei*, Psal. CIV. 4. הֲכָנָה, idem; הַהֲכָנָה הַשִּׂכְלִית, *intentio intellectualis*, Job IV. 20. in R. Levi: item, *regula*, *amussis*. כִּוּוּן, idem. כֵּיוָן, *postquam*,

quandoquidem, quum, simul ac, quamprimum. Post se habet שֶׁ vel ד communiter.

כְּוָת , chald. *sicut:* et semper cum affixis usurpatur; כְּוָתָךְ , *sicut tu.* Accipit ד ab initio: לֵית דִּכְוָתֵיהּ, *non est qui sicut ille* (id est , *similis* vel *simile ipsi*), sed ד illud ad sensum redundat.

כָּזַב, *mentiri.* רְאָיוֹת כּוֹזְבוֹת, *rationes falsæ.* כַּזְּבָן, *mendax vir.* כַּזְּבָנִית, *mendax mulier.*

כָּחֵשׁ, *corrumpere, perdere, abnegare: mendacem, falsum reddere.* Hiph. הִכְחִישׁ , idem ; שהיו מכחישים מוחש , *quia mendax reddiderunt sensatum* , id est , *contra communem sensum argumentati sunt* , Job XV. in principio in R. Levi.

כִּי nota particula. וְכִי , *et quid?* מִכִּי , *ex quo* , *postquam.*

כָּךְ , כָּכָה, *sic, ita.* בֵּין כָּךְ, *interea.* כָּל כָּךְ, *usque adeo.* אַחַר כַּךְ, *postea.*

כּוֹכָב ככב , *stella : Mercurius planeta* per synecdochen. כּוֹכְבֵי לֶכֶת, *stellæ erraticæ* sive *ambulatoriæ* , vel כּוֹכְבֵי הַנְּבוּכָה , *stellæ perplexitatis:* כּוֹכְבֵי שֶׁבֶת , *stellæ fixæ.*

כְּלִי כלה, *vas, organum, instrumentum,* כִּלָּיוֹן, *perditio, consumptio ;* כִּלְיוֹן הַזְּמַן, *perditio temporis.* תַּכְלִית, *finis;* בַּעַל תַּכְלִית , *finitum ;* בִּלְתִּי בַּעַל תַּכְלִית , *infinitum.* סִבָּה תַּכְלִיתִית, *causa finalis* , R. Levi , Prov. I. 1.

כָּלַל , *perficere* , *absolvere* , *complecti universaliter omnia.* כְּלָל , *summa, regula universalis : universale* , *generale :* oppositum ejus, פְּרָט , *particulare.* בִּכְלָל , דֶּרֶךְ כְּלָל , *generaliter :* יוֹצֵא מִכְּלָל , *egreditur*, id est, *excipitur a regula :* מִכְּלָל , absolute positum , *omnino, prorsus, universe :* כְּלָל וּכְלָל , *omnibus modis* , *omnino ;* vel cum negatione adjuncta , *nullo modo* , *omnino non.* רָאשִׁים כלליים , *capita* , *puncta universalia* , ut sunt *decem prædicamenta* apud logicos , et *decem numerationes cabalisticæ.* כּוֹלֵל , *collectivum* , *commune* , *prædicatum :* שֵׁם כּוֹלֵל , *nomen collectivum:* הֶחָכָם הַכּוֹלֵל , *sapiens omnibus modis* , *sapientissimus.* כְּלָלִי , *universalis.* כְּלָלִיּוֹת, *universalia.* כּוֹלְלוּת ,כְּלָלוּת, *universalitas :* כְּלָלוֹת , *universalia.*

כֹּל , כָּל , *omne, totum, universum :* מִכָּל וְכֹל , *omnino* , *in universum* , R. David Hos. X. 9. כָּל אֶחָד , *unusquisque.* כָּל כְּדֵן , *nihilominus.* כָּל כָּךְ , *tantopere* , *tam* , *usque adeo.* כָּל שֶׁכֵּן , *quanto magis* , vel *quanto minus.* כָּל שֶׁהוּא , *quidquid sit* , *tantillum, quantumlibet.* מִכָּל מָקוֹם, *nihilominus tamen ;* וְכוּלֵּי , *et cetera, et reliqua :* quando verba vel sententiam alicujus auctoris abrumpunt , utuntur eo : in sacris vero , וְגוֹמֵר.

כְּלוּם כלם , *aliquid* , *quidquam :* אֵין כְּלוּם, *nihil quidquam.* אֵינוֹ רָאוּי לִכְלוּם , *non est aptum ad quidquam* , Ezech. XV. 4. in R. Sal. Item , *num? an forte?* R. Sal. Amos II. 11.

כְּלַפֵּי כלף , *ex adverso* , *e regione* , *versus* , *contra.*

כְּמָא , כְּמָה, *sicut*, *quemadmodum.*

כַּמָּה , *quot* , *quantum* , *quantitas* , *prædicamentum logicum.* עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה, *de uno, quot et quantum?* id est , *si de uno est* , *quanto magis de pluribus ?* et simpliciter , *quanto magis.* כַּמָּה מִתְדַּבֵּק , *quantitas continua ;* מִתְפָּרֵד , *discreta.* כַּמּוּת.

quantitas : כַּמּוּת הַמִּשְׁפָּט , quantitas propositionis.

כְּמוֹת · כְּמ ת · sicut; כְּמוֹתִי · כְּמָתִי · sicut ego כְּמוֹת שֶׁהוּא , sicut se res habet, Exod. XXVIII. 6. in R. Sal.

כָּנָּה, cognominare. כִּנּוּי, cognomen, agnomen, pronomen, epitheton, antitheton, periphrasis, antiphrasis, relativum.

כָּנַס, colligere, congregare. Niphal, נִכְנַס, ingredi, intrare. הִכְנִים, intromittere, introducere. הַכְנִיסָה , כִּנּוּס , כְּנֶסֶת , כְּנִיסָה , congregatio , cœtus, conventus , ingressus : בֵּית הַכְּנֶסֶת , synagoga , ecclesia.

כָּסַס , manducare , comedere , R. David, Jos. IX. 5.

כְּעַן , nunc. כְּעַן , huc usque.

כָּעַס. indignari, irasci, כַּעְסָן, iracundus, Prov. XV. 18. in R. Levi.

כער כָּעוּר · מְכוּעָר · fœdum, turpe, inquinatum. מַעֲשִׂים מְכוּעָרִים · opera turpia , inhonesta. אִשָּׁה מְכוּעֶרֶת mulier fœda , deformis : כִּיעוּר , fœditas , turpitudo.

כָּפָה , incurvare , inclinare , inflectere , invertere , inversa re aliquid tegere et operire , sicut vase inverso quid tegi solet. Item, cogere, subigere, adigere. כְּפוּי. כְּלִי כָּפוּי, vas inversum. כְּפוּי טוֹבָה , supprimens beneficium , ingratus. נִכְפֶּה , invertens se , subactus : epilepticus ; בָּנִים נִכְפִּים , filii epileptici. כִּפּוּי , suppressio , dissimulatio. כִּפָּה , convexitas cœlorum , sublunaris regio.

כָּפָר. pagus, vicus. כַּפְרָנִי , כַּפְרִי · vilicus , vicanus , paganus.

כָּפַר , negare , abnegare. כּוֹפֵר בְּעִקָּר . abnegans fundamentum , id est , Deum et veram religionem. Antiqua locutio: nam et in Targum , דְּכָפְרִין בְּעִקָּרָא , Psal. XII. 5. כּוֹפֵר בְּמַלְוֶה , negat creditori , scil. debitum. כְּפִירָה, negatio : כְּפִירַת הֶעָוֹן שְׁתֵּי עֲוֹנוֹת, negatio peccati est duplex peccatum. כַּפְרָן , negator.

כֵּיצַד , quomodo? a צדד vel צַד , latus.

כִּרְבֵּל , cribrare : כַּרְבֹּלֶת , crista galli , Lev. XI. 19. In R. Salomone.

כרז הִכְרִיז , proclamare , promulgare. כָּרוֹז , præco : הַכְרָזָה , promulgatio.

כרח הִכְרִיחַ, cogere: הוּכְרַח. coactus fuit , necesse habuit. מוּכְרָח , coactum , necessarium. כּוֹרַח . coactio. עַל כָּרְחֲךָ , per coactionem tui, invito te; בְּעַל כָּרְחִי , invito me. הֶכְרֵחִי , necessarius: הֶכְרֵחִיּוֹת עֲצוּמוֹת , necessitates validæ.

כָּרַךְ , involvere , involucro tegere : ligare. תַּכְרִיךְ , involucrum, pallium : תַּכְרִיכִין , involucra, vestimenta mortuorum. תַּכְרִיכָה , involutio : ligatio , fasciculus. כֶּרֶךְ , כְּרַךְ , ligatio , ligatura : שְׁנֵי סְפָרִים בְּכֶרֶךְ אֶחָד , duo libri in ligatura una : אַרְבָּעָה כְּרָכִים , quatuor ligaturæ , id est , volumina , partes ligatæ diversæ.

כְּרַךְ, urbs. Plur. כְּרַכִּים, urbes.

כַּרְכְּשָׁא , intestinum rectum, R. Salomon ad 1 Sam. V. 6.

כָּרֵס , venter , ingluvies : כְּרֵיסָן נִבְקַעַת , venter ipsorum fuit ruptus , Thren. IV. 9. in R. Sal. שׁוֹר כַּרְסְתָן , bos ventrosus.

כרע הִכְרִיעַ , depressit, prostravit : præponderavit : item , solvit , refutavit argumentum. הַכְרָעָה vel הַכְרַעַת , depressio, præponderatio : solutio argumenti.

כָּרַת, excidere, præcidere. מוּכְרָת ,

præcisum, id est, *nomen formæ absolutæ;* cujus oppositum, סָמוּךְ, et נִסְמָךְ, *conjunctum* vel *constructæ formæ*, Gen. XI. 1. in Aben Esra. Et sic, פעם סמוכה ופעם מוכרתת, *quandoque constructa, quandoque absoluta forma ejus est.*

כְּשֶׁ, *quum, quando.* Aliis vocibus præfigitur, estque idem quod כַּאֲשֶׁר.

תַּכְשִׁיטִין כשׁט, *vestes et ornamenta pretiosa muliebria.*

כְּשֵׁם, *sicut, quemadmodum:* כ servile est. Talmudice, כְּשׁוּם.

כְּשֵׁף, *præstigiis uti:* מְכַשֵּׁף, *maleficus, præstigiator.* כַּשְׁפָנִית, *malefica:* plur. כַּשְׁפָנִיּוֹת.

כָּשֵׁר, *rectus, rectum, licitum, legitimum:* כְּשֵׁרָה, *recta.* Opponitur variis illicitis et illegitimis. כַּשְׁרוּת, *rectificatio, legitimatio.*

כָּתַב, *scribere.* כְּתִיב, *scriptum:* est formæ chaldaicæ pro כָּתוּב. Familiare Masorethis, de vocibus aliter scriptis et lectis; et ejus oppositum קְרִי, *lectum.* כָּתוּב, *scriptum, Scriptura sacra.* כְּתוּבָּה, *instrumentum dotale, literæ matrimoniales*, Hos. I. 10. in R. Salomone. כְּתוּבִים, *libri sacræ scripturæ, hagiographi.* כַּתָּב, *scriba, notarius:* vide Thisbi Eliæ. Item, *Mercurius*, quia præest *scribis* et doctrinæ.

כַּת, *secta, cœtus, caterva, societas.*

ל

לא, chaldaico לָא, talmudice לָאו. Item, לָאו, *præceptum legis prohibitivum*, quale est, *non occides.* Hinc sub forma plurali, לָאוִין: ut, לא מְנוּ לָאו זֶה בִּכְלַל הַלָּאוִין, *non numerant præceptum hoc prohibitivum in genere negativorum.* E contrario, præcepta *jubentia*, sive *factiva*, vocant עֲשֵׂה, *fac*, ut dicemus suo loco.

מַלְאָךְ לאך, *angelus:* מַלְאָכוּתִי, *angelicus.* Hinc Majemon, מְצִיאוּתָם טִבְעִיה לא מַלְאָכוּתִית. *essentia ipsorum naturalis est, non angelica.* מְלָאכָה, *opus, ars, artificium:* מְלָאכָיִית, *artificiale.* דְּבָרִים מְלָאכוּתִיִּים, *res artificiales.* טִבְעִיִּים, *naturales.*

לְאַפּוּקֵי, *contra, præter, e diverso.*

לַבְלָר, *libellarius, scriba*, apud Rabbinos, et in Targum, Esth. III. 12. et VIII. 9.

לְגַם, *gustare, comedere.* לְגִימָה, *gustatio.*

לַהַב, *flamma.* הִלְהִיב, *incendere, inflammare.* הִתְלַהֵב, *inflammari, incendi.*

לָוָה, *adhærere, adjungere se*, et sic נִלְוָה. Hiph. הִלְוָה, *deduxit, comitatus est.* לִוָּה, idem. לְוָיָה, *comitatus, deductio, conductus;* Aben Esra, Gen. XII. 20.

לוּץ, הֵלִיץ, *irridere, deridere:* item, *ornate, oratorie loqui, interloqui.* מֵלִיץ, *orator, rhetor, interpres linguæ.* לֵיצָנוּת, *irrisio.* הֲלָצָה, *oratio prosa.* בַּעַל הַהֲלָצָה, *rhetor, orator.* טעם הֲלָצִיִי, *ratio rhetorica.* מְלִיצָה, *oratio, interpretatio.* מְלִיצוּת. *eloquentia:* מְלִיצָה נִמְרָצָה, *oratio vehemens, prosopopœia.*

לַח, *virens, humens, humidum, re-*

ens. לֵיחוּת . לֵיחָה. *humor*, *humiditas*: לֵיחוּת שָׁרְשִׁי, *humidum radicale*: לֵיחָה סְרוּחָה, *humor fœtens*. Plur. מֶזֶג הָאָדָם מוּרְכָּב מֵאַרְבַּע לֵיחוּת. *temperamentum hominis compositum est ex quatuor humoribus.* לַחְלוּחִית idem, 1 Reg. II. 28. in Kimchi. לִחְלַח, *humectare*: וילחלח ארצו, *et humectet terram ejus*. Aben Esra, Exod. III. 2. הִתְלַחְלֵחַ, *humectari*, *recreari*, *reviviscere*, Job XXXIII. 20. in R. Levi.

להד. לחוד, *tantum*, *tantummodo*, *solum*, *seorsum*, *separatum*.

לַחְדָא, *valde*, *vehementer*, idem quod מְאֹד.

לָחַשׁ, *mussitare*, *susurrare*, *mussitando benedicere*; germanice, *segnen.* הלוחש על המכה, *qui mussitat super vulnus*, germanice, *versegnen.* לַחַשׁ, לְחִישָׁה, *benedictio superstitiosa*, *mussitatio*, *incantatio*.

לכך. לִכְלֵךְ, *polluere*, *inquinare.* מְלוּכְלָךְ, *inquinatum*, Psal. CVI. 20. in R. Sal. הִתְלַכְלֵךְ, *inquinari.* לִכְלוּךְ, *inquinatio*, *inquinamentum*. לִכְלוּכִית, idem.

לכס. לוּכְסָן, *obliquum*, *incurvum*, *transversum*, apud Talmudicos sæpius. אֲלַכְסוֹן, idem. בַּאֲלַכְסוֹן, *oblique*, *per obliquum*: est græcum, λοξός.

ללב. לוּלָב, *ramus*, *spathula palmæ*.

למד. לָמַד, *discere*. הִתְלַמֵּד, *studere*; הִתְלַמֵּד בִּמְלֶאכֶת הַהִגָּיוֹן, *studet in arte logica*. לִמּוּדִי, *discibilis*, *doctrinalis*: plur. לִמּוּדִיּוֹת, *doctrinalia*, *scientiæ*, *artes*. חָכְמוֹת לִמּוּדִיּוֹת, *artes disciplinales*, *scientiæ doctrinales*. תַּלְמוּד, *Talmud*, *doctrina*, *doctrinale*, liber complectens universum jus. et omnem scientiam Judæorum. תַּלְמוּד לוֹמַר, *doctrina vult dicere*, *doctrinæ mens est*. הִתְלַמְּדוּת, *studium*, *disciplina*, Joel II. 28. in Kimchio.

לסט. לִסְטִים, *latro*, *sicarius*, *prædo*. Græcum est, λῃστής. Plur. לִסְטִין et לִסְטִסִין, *latrones*. לְסַטֵּם, *latrocinari*, *occidere more latronum*, R. Salomon ad Hos. VII. 1. לִסְטוּת, *latrocinium*, *prædatio*.

לָעַס, *manducare*, *mandere*, *masticare*: שֶׁלּוֹעֲסִים בָּהֶן, *quibus masticat*, Joel I. 6. in R. Salomone. לְעִיסָה, *manducatio*.

לָפַף, *involvere*: hinc, מְלַפְּפִין אֶת הַוָּלָד, *involvunt fasciis infantem*, Ezech. XVI. 4. in R. Salomone. לִפּוּף, *involucrum*, *fasciæ*.

לָקָה, *vapulare*, *percuti*, *flagellari*. Transferunt etiam ad solem: יִהְיֶה הַגּוּף לוֹקֶה כֻּלּוֹ, *erit corpus ejus percussum totum*, id est, *eclipticum*, *obtenebratum*. לְקוּת, לִקּוּי, *percussio*: *eclipsis*, *defectus solis* vel *lunæ*. הַלְקָאָה, *percussio*. מַלְקוּת, *flagellatio*, sed specialis quædam; de qua vide præfationem in Abbreviaturas nostras.

לֵשׁ, *eo ut*: *ut*: præfigitur aliis vocibus. לְשֵׁם, *propter*: לִשְׁמוֹ, *propter eum*.

לָשׁוֹן, *lingua*, *sermo*: *locutio*, *loquendi modus*, *vocabulum*, *vox*, *significatum*, *significatio*.

מ

מָה·מָאי·מָא, *quæ, quod* vel *quid.* לְמָא, *quorsum, ad quid, quare?* item, *nihil, nihilum.* כִּלְמָא, *quasi nihil, fere.* דִּלְמָא, *ut ne, ut non, ne forte, fortassis.* לְלְמָא, *in nihilum.* מָהוּ, *quid illud est?* מָהוּת, *quidditas.* בְּמָה, *in quantum, qualenus, in eo, in quo, de eo:* בְּאוֹפָן מָה, *modo quodam.* בְּפֵרוּשׁ מָה, *per explicationem aliquam.*

מְאֹד, *valde.* מְאֹדִי, *validum, firmum,* in libro More: עִנְיָנִים הַמִּקְרִים, אֵינָם תְּמִידִים וְלֹא מְאוֹדִיִּים, *res accidentariæ non sunt perpetuæ neque validæ.*

מָאִם, *quid si?* ex מָה sive מָא et אִם: inde, *fortassis, forte, si fortassis.*

מַגָּן, *frustra.* בְּמַגָּן, *gratis.*

מָדַד, *metiri, mensurare.* מְדִידָה, *mensuratio:* מִדָּה, *mensura, dimensio: proprietas, conditio, affectio mensurata, mos, consuetudo:* מִדּוֹת טוֹבוֹת·הֲגוּנוֹת·מְשׁוּבָּחוֹת·מְגוּנּוֹת *mores boni, decentes, elegantes, turpes:* סֵפֶר הַמִּדּוֹת, *liber morum,* id est, *ethicus;* ita Aristotelis libros appellant. מַעֲמִיד עַל מִדּוֹתָיו, *insistit proprietatibus, affectibus suis.* פְּעוּלוֹת הַמִּדּוֹתִיּוֹת, *actiones, opera moralia,* R. Levi ad Job XXXIV.

מִדַּעַם, *quidquam, aliquid:* שׁוּם מִדַּעַם, *aliquid omnino,* Esth. VI. 3. לָא מִדַּעַם, *nihil omnino.* Syri contracte pro hoc dicunt מֶדֶם, et Talmudici מִידֵי·כָּל מִדַּעַם, *quodcumque,* Num. XXXI. 23.

מָה, *quid.* מָהוּת, *quidditas,* R. Levi, Prov. VIII. 14.

מָהַל, *circumcidit.* מוֹהֵל, *circumcisor, abscindens præputium.*

מֵהֶם, *ex illis: quidam.* Repetitum significat, *partim.* Sic, מִמֶּנּוּ.

מוֹחַ, *medulla, cerebrum.*

מוּךְ, *tenue, molle, lene esse.* מוּכִין, *mollia.* נָמוּךְ, *depressus, declivis.* נְמִיכוּת, *submissio, depressio.* נְמִיכוּת הַקּוֹל, *submissio vocis.*

מוּל, *circumcidere, præcidere præputium.* מִילָה, *circumcisio.* בְּרִית מִילָה, *fœdus circumcisionis.* בַּעַל בְּרִית, *dominus circumcisionis, susceptor infantis circumcidendi.*

הֵמִיר מוּר, *mutare.* מוּמָר, *mutatus, apostata qui veram religionem mutavit.* תְּמוּרָה, *vicissitudo, permutatio: pro, vice: contrarium, oppositum.*

מוּת, *mori.* מֵת·מִית, *mortuus.* מִיתָה·מִיתוֹת, *mors.*

מָזַג, *miscere, temperare, infundere.* יַיִן מָזוּג, *vinum temperatum.* מוֹזְגִין לוֹ כּוֹס שֵׁנִי, *infundunt ipsi poculum secundum.* נִמְזַג, *misceri.* אֲוִיר מְמוּזָּג, *aer temperatus.* מֶזֶג, *mixtio, potus infusus: temperamentum corporis ex quatuor qualitatibus.* מְזִיגָה, *mixtio, infusio.* מָזוֹג·מוֹזְגָא, *pincerna.*

מָחַל, *condonare, remittere, ignoscere.* מוֹחֵל, *condonans, propitius.* מוֹחְלָן, *condonator.* מְחִילָה, *remissio, condonatio.*

מָחַק, *radere, eradere, delere, expungere.* נִמְחַק, *eradi, deleri.* מִדּוֹת מְחוּקוֹת, *mensuræ rasæ.* מֶחֶק, *rasio, expunctio.* מְחִיקָה, idem. מוֹחֵק, *hostorium, lignum rasorium frumenti.*

מָטוּ, מְטוּתָא, vide in litera ב: nam absque ea non usurpatur.

מְטַטְרוֹן, *Metatron.* Nomen angeli, qui Gen. V. 22. in Jonathane vocatur, סַפְרָא רַבָּא, *archicancellarius cœlestis.*

מטל מְטוּל, אַמְטוּל, אַמְטוּלָא. *propter*, *pro.* Sequente דְּ vel דִי, *propterea quod*, *eo quod*, *quoniam*, *quia.* Sequente הָכִי כְנָא, *propterea*, *quare, quamobrem.* מְטוּל כֵּן, *idcirco.*

מטר מַטְרוֹנָא, מַטְרוֹנִית, *matrona.*

מִידֵי, *quidquam: causa*, *propterea quod*, Talmudicis. Cum negatione, *nihil*, *nullus.*

מִיל, *milliare:* plur. מִילִין, *milliaria.*

מִין, *species: hæreticus*, qui et מִינָאי. Plural. מִינִים, *hæretici*, qua voce sæpe *christianos* intelligunt. מִינוּת. *hæresis.* מִין אַחֲרוֹן, *species infima*, *specialissima:* מִין אֶמְצָעִי, *species media*, id est, *suballerna.* צוּרָה הַמִּינִית. *forma specifica:* plur. צוּרוֹת מִינִיּוֹת, *formæ specificæ.*

מכס מוֹכֵס. *publicanus, telonarius.*

מַלֵּל, *loqui, dicere.* מִלָּה, *dictio, vocabulum;* et synecdochice, *vox indeclinabilis*, quæ et מִלַּת הַטַּעַם, *vox gustus* dicitur, quia vocis *declinabilis* condimentum est.

ממח מוּמְחֶה, *probatus, exploratus, expertus:* רוֹפֵא מוּמְחֶה, *medicus probatus.* Auctor Aruch ponit radicem, מָחָה.

מִמֵּילָא, *a seipso;* id est, מֵאֵלָיו. Sic, מִמֵּילֵיהֶם, *a seipsis*, pro מֵאֲלֵיהֶם, Talmudicis.

ממון מָמוֹן, *opes, divitiæ, facultates, substantia.* יש אדם חביב ממונו על נפשו, *quibusdam hominibus cariores sunt opes corpore suo.*

מַמָּשׁ, *aliquid, quidquam; solidum, substantiale:* legitur et in Targum hierosol. Deut. XXXII. 47. Et Jonathan pro eo habet מִדַּעַם, quod ante explicatum est. אֵין בּוֹ מַמָּשׁ, *nihil in eo est solidi* vel *certi.* מַמָּשׁוּת, idem.

מִן, *a*, *ex.* Sæpe inservit allegationibus locorum Scripturæ. *Ex*, scil. *loco* vel *locutione sequenti.* מְנָּן, *unde?* vide אָן.

מָנַע, *prohibere.* נִמְנַע, *prohiberi:* הוּא מִן הַנִּמְנָע, *illud est de prohibito*, id est, *de impossibili*, *impossibile est.* מְנִיעָה, *prohibitio.* מִנָּעִים, *impossibilia.* מוֹנְעִים, *impedimenta.*

מְנָת; hinc cum præpositione, עַל מְנָת, *hoc pacto*, *hac lege*, *ea conditione*, *propterea ut.*

מָסַר, *tradere*, veluti *de manu in manum:* item, *prodere.* מוֹסֵר, *proditor;* plur. מוֹסְרוֹת, *proditores.*

מָסוֹרֶת, *traditio.* Sic vocant etiam notas grammaticas et criticas circa textum biblicum.

מָעָה, *obolus:* מֵעָה vel מְעָה, *pecunia:* מָעוֹת, *pecuniæ*, *denarii.*

מְעַט, *parum.* מִיעוּט, *paucitas.* עַל מְעַט, *paucies*, *raro.* זְמַן מוּעָט, *tempus parvum*, *exiguum.*

מַפָּה, *mappa*, *mantile.*

מוֹפֵת, vide in יפת.

מָצָא, *invenire:* item, *posse*, apud Talmudicos. נִמְצָא, *existens*, *ens: præsens. Persona secunda*, apud grammaticos; unde, כ״ף הנמצא, *Caph personæ secundæ affixum*, R. David Hos. IV. 6. הוּא לֹא בְּנִמְצָא, *illud*

non est in existentia, id est, *non exi-stit* vel *invenitur amplius.* נִמְצָאִים הַתַּחְתּוֹנִים, *entia inferiora.* מָצוּי, *existens, præsens:* מָעוֹת מְצוּיוֹת, *pe-cuniæ præsentes.* מְצִיאוּת, *existentia, entitas, substantia:* יֵשׁוּת וּמְצִיאוּת הָאֲמִיתִּי, *essentia et substantia vera*, Proverb. VIII. 14. in Kafvenaki. תַּמְצִית, *substantia.* הַמְצָאָה, *in-ventio.*

מצע, אֶמְצַע, *medium.* מְצִיעוּת, *medietas.* אֶמְצָעִי, *mediator.* מִיצוּעַ, *medium, medietas, mediatio, centrum*

מֶקַח, *acceptio, emptio.* Est a לקח, et loquuntur sic Rabbini pro מִקַּח: hinc, מֶקַח וּמִמְכָּר, *emptio et venditio.*

מר, מָרָא, מָרֵי, *dominus*, vox ba-bylonica. Interponunt et א, ut מָארֵי. Inde, מָארֵי עָלְמָא, *Dominus mundi*, Exod. XII. 11. in Jonathane. Fœmin. מָרַת בֵּיתָא, *hera domestica.* מָרָן. *do-minus.* מָרָן דְּבִשְׁמַיָּא, *Dominus qui in cœlis*, id est, *cœlestis Deus.* Plur. מָרָנָן.

מַרְחֶשְׁוָן, *october mensis:* scribi-tur interdum et חֶשְׁוָן.

מַרְכּז, vide in רכז.

מָשַׁךְ, *trahere.* נִמְשַׁךְ, *trahi, sequi.* מְשִׁיכָה, *consecutio, tractio.*

מָתָא, *urbs, civitas.* Scribunt et מַתָּא cum daghesch.

מָתַי, *quando? categoria logica.*

מתן הִמְתִּין, *exspectavit.* מְתִינוּת, *exspectatio.* בִּמְתִינוּת, *pedetentim.* הַמְתָּנָה, *exspectatio, mora;* cujus oppositum, מְהִירוּת, *festinatio;* ut Prov. VIII. 14. in Kafvenaki.

נ

נָאֶה, *pulcrum, decorum, decens, elegans:* דּוֹרוֹן נָאֶה, *donum pul-crum.* נָאָה, *pulcra.* נָאוֹת, idem. Plur. נְאוֹתִים, *pulcri.* נוֹי, *pulcri-tudo.* סִבּוֹת נְאוֹתוֹת, *causæ pulcræ.*

נָבוּב, *cavum, concavum.*

נִבֵּל, *stulte, turpiter agere* vel *di-cere.* נִבּוּל, *turpitudo, obscœnitas.* נִבּוּל פֶּה, *obscœnitas oris, os obscœnum.* נַבְלוּת, *turpituda.*

נגב, אִתְנְגִיב, *arescere, exarescere.* מְנוּגָּב, *arefactus.* מְנַגֵּב, *arefaciens, exsiccans.*

נֶגֶד, *contra:* מִשְׁפָּטִים נֶגְדִּיִּים, *propositiones contrariæ* vel *oppositæ.* הִתְנַגְּדוּת, *oppositio, contrarietas.* כְּנֶגֶד, *respectu, pro, contra.*

הִגִּיד נגד, *enarrare, annunciare.* הַגָּדָה, *historia, enarratio:* הגדה של פסח, *historia paschalis.* אַגָּדָה, *dis-cursus narrationis varius.*

נָגַהּ, *lucere, splendere.* נֹגַהּ, *splen-dor: Venus* planeta. הִגִּיהַּ, *illustrare: emendare, corrigere libros.* מַגִּיהַּ, *correctoɾ librorum.* סֵפֶר מוּגָּה, *liber correctus.* הַגָּהָה, *correctio:* item, *ob-servatio, annotatio, animadversio mar-ginalis* in vocem vel locutionem ali-quam.

נִגֵּן, *pulsare fides, psallere.* נְגִינָה, *pulsatio, concentus, accentus gramma-ticus, musicæ index.* נִגּוּן, *melodia, harmonia, musica.* כְּלִי נִגּוּן, *instru-*

mentum musicum. מְנַגֵּן, *psaltes.*

נָדַד, *vagari:* פּוֹעֵל נוֹדֵד, *verbum transitivum;* quod et יוֹצֵא, *egrediens,* vocant.

נָדָה, *amovere, removere, separare.* נִדּוּי, *separatio, excommunicatio.* מְנֻדֶּה *excommunicatus.* מְנַדֶּה, *excommunicans.*

נדן נְדוּנְיָא, *dos sponsæ*, quam ipsa marito tempore nuptiarum affert: R. Salom. Gen. XXXI. 15.

נָהַג, *solere, in more habere, assuescere.* הִנְהִיג, *assuefacere, gubernare, ducere.* מִתְנַהֵג, *usitatus: assuefactus, exercitatus.* מִנְהָג. הַנְהָגָה, *ritus, mos, consuetudo:* סֵפֶר מִנְהָגִים, *liber rituum, ritualis, ecclesiasticus, breviarium*, ut vocant. הַנְהָגָה מְשׁוּבַּחַת, *mos laudabilis.* מַנְהִיג, *gubernator, dux, rector.*

נוח, *quiescere.* נוּחַ, נַיִח, *quies, requies.* לְנַיִח, *quiete, leniter, tranquille.* בְּנַיִח, idem. נוֹחַ, *tranquillum, facile;* unde, דָּבָר שֶׁנּוֹחַ לְדָּלֵק, *res quæ facile incendi potest*, Ies. XXXIII. 14. in R. Salomone. נוֹחַ לוֹ לְאָדָם, *expedit homini, melius est ipsi, ut hoc agat, quam*, etc.

נוּל, *inquinare, conspurcare, fœdare.* מְנֻוָּל, *fœdum, turpe, abominabile.* נִוּוּל, *fœditas, turpitudo*, Threu. IV. 9. in R. Salomone. נְוָלָה, idem.

נוּם, *dormitare, dormiturire.* מְנַמְנֵם, מִתְנַמְנֵם, *dormituriens.*

נוּעַ, *moveri.* מִתְנוֹעֵעַ, *mobile:* בִּלְתִּי מִתְנוֹעֵעַ, *immobile.* הַמֵּנִיעַ, *movens, motor.* אוֹת מוּנַעַת, *litera mota*, quæ pronuntiatur. הֲנָעָה, תְּנוּעָה, *motio: vocalis*, apud grammaticos, quia movet literam per pronuntiationem.

מַזָּל נזל, *sidus, signum cœleste:* חַכְמֵי הַמַּזָּלוֹת, *periti astronomiæ, astronomi.* גַּלְגַּל הַמַּזָּלוֹת, vel אוֹפַן הַמַּזָּלוֹת, *circulus signorum, zodiacus.* מַזָּל, *Fortuna.*

נָזַף, *increpare, objurgare.* נָזוּף, *reprehensibilis.* נְזִיפָה, *increpatio, objurgatio.*

נָזַק, *nocere, lædere, damnum inferre.* אִתְנְזַק, *lædi, damnum pati.* הַמַּזִּיק, *qui lædit, damnum inferens.* מַזִּיקִין, *dæmones.* הַנִּזָּק, *damno affectus:* נֶזֶק, *damnum.* הֶיזֵק, idem.

נחץ נָחוּץ, *urgens, acceleratum:* נְחִיצָה, *acceleratio, festinatio:* בִּנְחִיצָה, *festinanter, velociter.*

נָטָה, *inclinare.* נְטִיָּה, *inclinatio: declinatio*, ut est נְטִיַּת הַשֵּׁמוֹת, *declinatio nominum:* שֵׁם הַנּוֹטֶה, *nomen inclinans se, obliquum, obliqui casus;* cujus oppositum, שֵׁם הַיָּשָׁר, *nomen rectum.*

נָטַל, *capere, accipere: elevare, tollere, auferre:* in Hiphil, *lavare*, proprie *de manibus*, quia speciali cæremonia elevationis illud fit; ut יַטִּיל יָדָיו, *lavabit manus suas.* טוֹל קוֹרָה מִבֵּין עֵינֶיךָ, *tolle trabem e medio oculorum tuorum.* נְטִילָה, *elevatio:* נְטִילַת יָדַיִם, *lotio manuum.*

נָטַף, *stillare.* טִפָּה, *stilla, gutta:* vide טוּף.

נטר נוֹטָרִין, נוֹטָרִיקוֹן, *notarii, notaricum;* genus scriptionis, quo certæ vocis literæ singulæ, totidem alias diversas dictiones denotant. Vide Abbreviaturas nostras.

נְיָר, *charta, papyrus:* נְיָר וּדְיוֹ, *charta et atramentum.*

נָכָה, הִכָּה, *percutere:* מְנַכִּין לוֹ

מִן הַמָּעוֹת, *decutiunt ipsi de pecuniis*, id est, *detrahunt*, *subtrahunt*, *deminuunt*. Germani in sensu simili, *abschlagen*. **הַכָּאָה**, *percussio : multiplicatio arithmetica*.

נֹכַח, *coram : persona secunda*, grammaticis. Hinc Kimchi Psal. V. 6. scribit : דֶּרֶךְ הַלָּשׁוֹן לְדַבֵּר פַּעַם לְנוֹכַח וּפַעַם שֶׁלֹּא לְנוֹכַח, *mos hujus linguæ est*, *ut aliquando loquatur in persona secunda*, *et non in persona secunda* (in uno scilicet eodemque loco, vel versu). Idem habetur in eodem, Obad. 1. נוֹכְחִי, *præsens*.

נָכַר, *agnoscere*. הָכֵר, הַכִּירָה, *discretio*, *dijudicatio*.

נַמִי, *etiam*.

נָמוּךְ נמך, *depressus*, *declivis*. מָקוֹם נָמוּךְ, *locus declivis*. רוּחַ נְמוּכָה, *spiritus*, *animus depressus*. לְהַגְבִּיהַּ וּלְהַנְמִיךְ, *ad attollendum* vel *deprimendum* scil. vocem, Amos VI, 5. in R. Salomone. נְמִיכוּת, *depressio*, *submissio* : נְמִיכוּת הַקּוֹל, *submissio vocis*.

נִימוּס נמס, *lex*, *mos*, *consuetudo*; est græcum νόμος. Plur. נִימוּסִין, *leges*, *statuta*. דָּת טִבְעִית וְנִימוּסִית, *jus naturale et legale* seu *civile*.

נִמְפֵי נמף, *nympha*, *sponsa*. Est græcorum νύμφη, et legitur, Cant. IV. 12. in Targum. Scribunt etiam נִנְפֵי.

נִמּוּקִים נמק, *observationes*, *animadversiones*, *annotationes marginales* ad auctorem aliquem.

נָמֵר, *pardus*, *cujus pellis variegata*. מְנוּמָּר בְּשֶׁבַע גְּוָנִים, *variegatum septem coloribus*.

נָנָס, *pumilio*, *pygmæus* : אֲנָשִׁים נָנָסִים, *homines pumiliones*, *mensuræ cubitalis*, Kimchius ad Ezech. XXVII. 11. et R. Salomon ibidem.

נִנְפֵי ננף, ut ante in נמף.

נִסָּה, *tentare*, *experiri*. נִסָּיוֹן, *experientia*, *tentatio*, *probatio* : plural. נִסְיוֹנוֹת.

נָסַח, *evellere*, *eruere*, *transferre*. נוּסְחָא, *exemplar libri* vel *scripti* : plural. נוּסְחָאוֹת, *exemplaria*. הִסִּיחַ vel הִסַּח, *transtulit*, *evulsit*.

מַסֶּכֶת נסך, מַסֶּכְתָּא, *tractatus absolutus*, *pars*, *volumen libri*; sic vocantur libri Talmudici singuli.

נִיסָן נסן, *martius mensis*.

נִסֵּר, *incidere*, *secare*. נֶסֶר, *asser*, *tabula*. נְסוֹרֶת, *fragmentum*, *frustum*, *festuca*.

נְפַק, *egredi*, *exire*. אַפִּיק, *produxit*, *protulit*. מַפִּיק, *proferens* : hinc, *Mappik*, punctum grammaticale, docens literam suam pronunciandam. נָפֵק בַּר, *egrediens foras*, scil. *scortandi causa*, *scortator* : נָפְקַת בָּרָא, *scortum*, *meretrix vaga*. בֵּית נָפְקַת בָּרָא, *lupanar*. נָפְקוּתָא, *consequentia*. נָפְקָא מִנֵּיהּ, *egreditur*, *sequitur inde*.

נֶפֶשׁ, *anima : corpus*, *ipse*, *ipsemet* : בְּנַפְשׁוֹ, *per se ipse* : בַּעַל הַנֶּפֶשׁ, *animatum*. כֹּחוֹת נַפְשִׁיּוֹת, *facultates animales*. דִּינֵי נְפָשׁוֹת, *judicia corporum*, id est, *capitalia*, *criminalia*; quibus opponuntur, דִּינֵי מָמוֹנוֹת, *judicia pecuniaria*, quæ bona tantum spectant, 2 Sam. XXV. 13. in Kimchio.

נֶצַח, *æternitas*, *æternum*. נִצְחִי, *æternus* : חַיִּים נִצְחִיִּים, *vita æterna*. נִצּוּחַ, *victoria*. סֵפֶר הַנִּצּוּחַ, *liber topicorum*, in Aristotele : טְעָנוֹת נִצּוּחִיּוֹת, *rationes probabiles*, qui-

bus opponuntur, מוֹפְתִיּוֹת, *demonstrativæ.*

נָצַל, *eradere, eripere se.* הִתְנַצְּלוּת, *ereptio sui defensio, excusatio.* הִתְנַצֵּל, *excusare, defendere se* per refutationem et remotionem contrariorum, ex Exod. XXXIII. 6.

נִיצוֹץ נצץ, *scintillatio, radiatio:* נִיצוֹץ הַחַמָּה, *radiatio solis, radii solares.*

נוֹצְרִי נצר, *Nazarenus;* יֵשׁוּעַ הַנּוֹצְרִי, *Jesus Nazarenus.* הַנּוֹצְרִים, *christiani.* Hinc in R. Ghedalia, הַיְּהוּדִים שֶׁנִּתְנַצְּרוּ, *Judæi qui christiani facti sunt.*

נָקַב, *perforare.* נְקָבִים, *foramina, meatus.* Hinc, צָרִיךְ לִנְקָבָיו, *opus habet meatus suos,* scil. laxare. אַל יַשְׁהֶה אָדָם נְקָבָיו, *ne quis remoretur meatus suos:* periphrasi honesta dicuntur hæc de evacuatione alvi. Et quidem, נְקָבִים גְּדוֹלִים, de alvo: נְקָבִים קְטַנִּים, de urina. נְקֵבָה, *femina:* לָשׁוֹן נְקֵבָה, *vocabulum femininum.*

נָקַד, *punctare.* מְנוּקָּד, *punctatum.* נַקְדָן, *punctator.* נִקּוּד, *punctatio.*

נָקַר, *effodere: inquirere.* נִקּוּר, *effossio, inquisitio.*

נַרְתֵּק, *theca, vagina,* R. Salomon ad Ies. XLIX. 2.

נָשָׂא, *ferre, portare.* נוֹשֵׂא, *subjectum;* נָשׂוּא, *prædicatum, adjunctum,* apud logicos. Hinc, הַהֲפוּכוֹת לֹא יַעַמְדוּ בְנוֹשֵׂא אֶחָד, *contraria non subsistunt in eodem subjecto,* Prov. VIII. 13. in Aben Esra. נְשׂוּא פָנִים, *honorabilis, elati vultus.* הִשִּׂיא, *nuptui dedit, elocavit filiam,* quasi *ferre fecit.* נָשׂוּי, *portatus, uxoratus;* cujus oppositum, פָּנוּי, *cœlebs, otiosus.* מַשָּׂא, *onus, acceptum:* מַשָּׂא וּמַתָּן, *acceptum et datum, creditum et debitum.*

הִשִּׂיג. נשג, *assequi, attingere, apprehendere.* מַשִּׂיגִים, *eventa, accidentia:* חָכְמָה הַמּוּשֶּׂגֶת, *sapientia adquisita.* הַשָּׂגוֹת, *apprehensiones;* הַשָּׂגוֹת הַחוּשִׁיּוֹת, *apprehensiones sensibiles,* Prov. V. 13. in R. Levi.

נָתַח, *dissecare, dividere.* נִתּוּחַ, *dissectio:* נִתּוּחַ אֵבָרִים, *dissectio membrorum, anatomia.*

נָתַךְ, *fundere.* מַתָּכוֹת, *fusilia; mineralia, metalla.*

נָתַן, *dare.* מַתָּן, *datum,* ut paulo ante in נשא positum. נְתִינָה, *datio.*

הִתִּיר נתר, *solvit, expedivit: licitum reddidit, permisit, concessit.* מוּתָּר, *licitum, permissum, concessum.* הֶיתֵּר, idem; cujus oppositum, אָסוּר, *prohibitum.*

ס

סָבַב, *circuire, circumdare.* סוֹבֵב, *in orbem moveri, agi:* סְבִיבָה, *circumactio in orbem, motus circularis.* סְבִיבַת הַגַּלְגַּלִּים, *motus circularis sphærarum.* סִבָּה, *causa:* מְסוּבָּב, *causatum,* id est, *effectum:* hinc, בְּסוּר הַסִּבָּה יָסוּר הַמְּסוּבָּב, *sublata causa, tollitur effectum,* Prov. XXII. 11. in Kafvenaki. סִבָּה רִאשׁוֹנָה, *causa prima,* id est, *Deus,* qui etiam vocatur סִבַּת הַסִּבּוֹת, *causa causarum.* סִבָּה חוֹמְרִית, פּוֹעֶלֶת, צוּרִית,

תַּכְלִית, *causa materialis, efficiens, formalis, finalis.* מְסִבָּה, *ambitus, circuitus.* סִבּוּבִי, *circularis:* כִּי תְנוּעַת הַגַּלְגַּלִּים הַסִּבּוּבִית, *nam motus orbium cœlestium circularis est*, Prov. VIII. 28. Kafvenaki. סוּבִּין, סְבִין, *furfures*, R. David Amos VII. 14. et IX. 9. in Raschi.

סבט סַבָּטְיוֹן, *sabbathimum flumen*, de quo belle fabulantur Rabbini.

סבל סָבַל, *portare, bajulare.* סַבָּל. סַבְלָן, *bajulus.* סַבְלוֹנוֹת, *paraphernalia*, dona sponsi quæ sponsæ suæ affert tempore nuptiarum.

סבר סָבַר, *putare, opinari, existimare.* סְבָרָה, *opinio.* סֵבֶר. סְבַר, *aspectus:* מַרְאֶה סֵבֶר אַפִּין יָפוֹת לַחֲבֵרוֹ, *ostendit aspectum vultus sereni socio suo.* סְבִיר אַפִּין, *honorabilis, spectabilis.* סָבוּר, *persuasus, opinione imbutus.* סָבוּר הָיִיתִי, *opinatus sum.*

סגל סָגַל, *lucrari, proprium sibi facere, proprietatis jure adquirere,* מְסַגֵּל, *lucrum.* סְגוּלָּה, *proprietas, proprium, proprium logicum, propria ac peculiaris conditio:* שֵׁם סְגוּלָּה, *nomen proprietatis* sive *proprium;* veluti, גָּעָה, סְגוּלָּה לְשׁוֹר, *mugire, est proprium boum:* צְחוֹק סְגוּלָּה לְאָדָם, *risus, est proprium hominis.*

סגן סִגְנוֹן, *argumentum, thema, propositum, tenor, stylus*, R. Sal. Jer. XXIII. 30. Est latinum, *signum.*

סדן סַדָּן, *polus: truncus.* סֶדֶן הַצְּפוֹנִי, *polus borealis*, sive *arcticus:* סֶדֶן הַדְּרוֹמִי, *polus meridionalis, antarcticus*, Amos V. 8. in Aben Esra.

סדק סָדַק, *findere:* סֶדֶק, *fissura.*

סדר סִדֵּר, *ordinare, disponere.* סֵדֶר, סִדּוּר, *ordo, ordinatio, series, dispositio.* סוּדָר, *sudarium, linteum, velamen.* סָדוּר, *ordinatum.* סִדְרָא, *sectio Legis.*

סוב סִיב, סִיבָא, *senescere:* סִיב, *senex.* סִיבוּ, סִיבוּתָא, *senectus.*

סוג סוּג, *genus logicum, prædicabile:* סוּג הָעֶלְיוֹן, *genus generalissimum.* סוּג אֶמְצָעִי, *genus subalternum.* Item, סוּג, *sepire.* סְיָג, *sepes.* סוּגְיָה, *ordo, usus, consuetudo*, Psalm. CIV. 30. in Kimchio.

סום סִיֵּים, *finire, complere, absolvere.* סִיּוּם, *finis, complementum.*

סון סִיוָן, *maius mensis.*

סוס, *equus:* סוּסְיוֹת, *equæ*, Esth. VIII. 10. in Aben Esra.

סור In Hiphil, הֵסִיר, *auferre, subtrahere;* cujus oppositum, הוֹסִיף, *addere:* הֲסָרָה, *subtractio*, תּוֹסֶפֶת, *additio*, in arithmeticis.

סחט סָחַט, *exprimere succum* aut *humorem.* הַסּוֹחֵט זֵיתִים, *exprimens olivas.* סְחִיטָה, *expressio.*

סטן סָטָן, *adversari.* סָטָן, *adversarius, Satan, spiritus malignus.*

סטר סָטַר, *demoliri, destruere: alapam impingere.* סְטַר, *latus:* בִּסְטַר, *in latere, juxta, prope.*

סַיִף, *gladius, sica, ensis.*

סיע סַיַּע, *juvare.* סִיּוּעַ, *auxilium:* סִיעָא, סִיַּעְתָּא, idem. בְּסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא, *auxilio cœlorum*, id est, *Dei.*

סך, *summa, numerus consummatus:* סַךְ הַחֶשְׁבּוֹן, *summa numeri.* סַךְ הַכֹּל, *summa summarum:* סַךְ הַמָּעוֹת, *summa pecuniæ.*

סכם סָכַם, *numerare, computare, supputare.* סְכוּם, *numerus, summa numerata.* הִסְכִּים, *consentire, conve-*

nire. מַסְכִּים *, consentiens, conformis.* מוּסְכָּם *, consensus, id de quo convenit, transactum :* שֵׁמוֹת הַמּוּסְכָּמִים*, nomina univoca, synonyma :* הַסְכָּמָה*, convenientia, univocatio.*

נִסְכַּן סכן*, periclitari, in periculo esse.* מְסוּכָּן *, periculosus, in periculo constitutus :* בְּהֵמָה מְסוּכֶּנֶת*, jumentum periclitans.* סַכָּנָה *, periculum.*

סִכֵּן*, depauperare.* מִסְכֵּן *, pauper.* מִסְכֵּנוּת*, paupertas.* הִתְמַסְכֵּן*, depauperari*, quod verbum ex nomine præcedenti formatum : כָּל הָעוֹסֵק בְּבִנְיָן הִתְמַסְכֵּן *, qui occupatus est ædificiis exstruendis, pauper fit.* Legitur et Psal. XCVII. 7.

סַכִּין*, culter:* unde, סַכִּין בְּיַד שׁוֹטֶה*, culter in manu stulti,* סַכָּנָה *periculum est.*

נִסְכַּר סכר *, obturari.* אַסְכָּרָה *, angina, obturatio fistulæ gutturis.*

סָלַד*, æstuare, ardere : contrahi, corrugari ex ardore : orare, precari.*

סָלַח*, condonare.* סְלִיחָה*, condonatio :* סְלִיחוֹת*, precationes pro remissione peccatorum.*

סִלּוֹן סלן*, fistula*, unde aqua fontana effluit.

סִלֵּק*, removere.* סִלּוּק*, remotio.* סָלִיק*, finitus, absolutus :* quomodo in fine librorum scribere solent. Hinc, סִלּוּק, accentus, versum quemque finiens. כְּשֶׁיְּסוּלַּק אֶחָד מֵהֶם יְסוּלַּק אַחֵר*, sublato uno ipsorum, tollitur alterum.*

סַם*, aroma*, in bonum : *venenum*, in malum : סַם הַמָּוֶת*, aroma mortis, venenum lethale.* סַמִּים *, aromata.*

סַמְבַּטְיוֹן*, Sambation*, fluvius, qui et סַבַּטְיוֹן, de quo supra.

סָמַךְ*, niti, inniti, incumbere :* סָמוּךְ *, vicinum, conjunctum : nomen constructum, syntacticum.* נִסְמָךְ, idem. סֶמֶךְ *, sustentatio, fulcrum : probatio.* אַסְמַכְתָּא, idem, Gen. XVI. 3. et Lev. XXII. 7. in Aben Esra. סְמִיכָה, idem; item, *impositio manuum*, χειροθεσια, qua creabantur ad rabbinatum. סוֹמֵךְ *,* χειροθέτης*, manus imponens, promotor.* נִסְמָךְ*, promotus :* סָמוּךְ *, licentiatus, rabbinatui proximus.* סְמִיכוּת*, regimen, constructio, forma nominis constructa*, apud grammaticos : *relatio, categoria logica*, apud logicos.

סְמְלוֹנִין סמל*, clavi jugi*, vel *lora quibus jugum ligatur ad caput bovis*, Hos. X. 10. in R. Salomone.

סִמֵּן*, signare, insignire.* סִימָן *, signum*, σημεῖον*, sectio, caput, paragraphus.* Item, *litera.*

סְמַרְטוּט סמר*, frustum panni* aut *vestis tritæ.*

סָנֵיגוֹר סנג*,* συνήγορος*, advocatus, procurator.* סָנֵיגוֹרְיָא*,* συνηγορία*, defensio, patrocinium.* Oppositum ejus est, קָטֵיגוֹר, quod vide suo loco.

סַנְדָּל סנד*, calceus, calceamentum.* סַנְדְּלָר*, calcearius, sutor*, quomodo Rabbi quidam celebris fuit appellatus.

סַנְדָּק*, susceptor pueri in circumcisione, compater ;* synecdochice etiam vocatur בַּעַל בְּרִית*, confœderatus.*

סַנְהֶדְרִין*,* Συνέδριον*, Sanhedrin*, senatus magnus hebræorum, senatores prætorii magni hierosolymitani septuaginta judicum.

סִנֵּן*, colare, purgare.*

סָנַק*, laboravit, defatigatus fuit :* סִנּוּק*, labor, defatigatio.* Gen. XXX. 11. in R. Salomone. סַנְקְלִיטִין*, judices* (σύγκλητοι) R. Salomon ad Amos IX. 1.

סָפַג*, sugere, sorbere.* סִפּוּג *,*

אִסְפּוֹגָא , *spongia*: נִסְתַּפֵּג , *abstergere se* , proprie *spongia*.

ספן סְפִינָא , *navis*. סַפָּן , *nauta*: *artifex navis*.

סַפְסָל , *sella* , *scabellum* , 2 Reg. XII. 14. in R. David Kimchi..

ספק הִסְפִּיק , *sufficere* , *sufficiens esse*. סִפּוּק , *sufficientia*. סִבָּה מַסְפֶּקֶת , *causa efficiens*: שֵׁם הַמְּסוּפָּק , *nomen analogum*. הִסְתַּפְּקוּת , *sufficientia*.

סָפֵק , *dubium* , *ambiguum* , *ambigue*: מספיק , *dubium* , *ambiguum*: item , *forte*, *fortassis*. הִסְתַּפֵּק , *in dubio esse*. סְפֵקוּת , *dubitatio*. שֵׁם מְסוּפָּק , *nomen amphibolon*: מִסְתַּפֵּק , *dubius*.

סַפֵּר , *tondere* , *radere*. סַפָּר , *tonsor*. מִסְפָּרַיִם , תִּסְפּוֹרִין , *forfices*. תִּסְפּוֹרֶת , *rasura* , *rasio*. מַסְפֵּר , *novacula*.

סַפֵּר , *narrare*. סִפּוּר , *narratio*: *prædicatio logica*: סִפּוּרִים , *prædicationes* , *historiæ*.

סָרֵב , *rebellare*. סַרְבָּן , *rebellis*. סַרְבָּנוּת , *rebellio*. סִירוּב , idem, unde illud Rabbinorum: הָרָצוֹן וְהַסִּירוּב הֵם שְׁנֵי קְטָבִים שֶׁכָּל הַפְּעוּלוֹת סוֹבְבוֹת עֲלֵיהֶן , *voluntas et noluntas* sive *rebellio*, *sunt duo poli*, *circa quos vertuntur omnes actiones*.

סַרְבֵּל , *tegere* , *operire*: מסורבל , *opertus* , R. Saadias Dan. VII. 5.

סַרְגֵּל , *lineare* , *lineas ducere*: מְסַרְגְּלִין אֶת הַסְּפָרִים , *lineant libros*. מְסוּרְגָּל , *lineatum*.

סַרְדְּיוֹט , *lictor* , *præfectus*. Plur. סַרְדְּיוֹטוֹת , R. Salomon 1 Sam. X. 5.

סָרַח , נִסְרַח , *fœtere*, *computrescere*. הִסְרִיחַ , *fœtidum reddidit*. טִפָּה סְרוּחָה , *gutta fœtida*. סִרְחוֹן , *fœtor*.

סָרַח , *rebellare*. סוֹרְחָן , *rebellio* , *contumacia*: *rebellis*.

סרט סַרְטָן , *cancer* , signum cœleste.

סָרַס , *castrare*: *exstirpare*. מִקְרָא מְסוֹרָס , *lectio*, *textus exstirpatus* , id est , *transpositus* , *inversus* ; aut *qui per parenthesin interruptus est*, Esr. VII. 6. in Aben Esra. סֵירוּס , *transpositio verborum* , *hysterologia* : *parenthesis* , *intersectio sententiæ*. סְרִיסוּת , *castratio*.

סָרַק , *pectinare*. מַסְרֵק , *pecten*; unde, הָיוּ סוֹרְקִין אֶת בְּשָׂרוֹ בְּמַסְרֵק הַבַּרְזֶל , *fuerunt pectinantes carnem ejus pectine ferreo*. סְרַק , *sterile* , *vacuum fructu*: אִילָנֵי סְרַק , *arbores steriles* , Ies. XLI. 19. in R. Sal.

סְתָו , *hiems*: סְתָוִי vel סְתָוָנִי , *hibernus*: עֲנָבִים סְתָוָנִיּוֹת , *uvæ hibernæ* , *labruscæ*.

סָתַם , בִּסְתָם , *absolute*, *simpliciter*: מִשְׁפָּטִים סְתָמִים , *propositiones absolutæ* , *indefinitæ*. סְתָמָה , *antonomasia*.

סָתַר , *latere*. נִסְתָּר , *persona tertia*, in verbis: נִסְתָּרִים , *pronomina tertiæ personæ* , quia ea *absens* dicitur , ideoque quasi *latens*. סֵתֶר , *latebra*: בֵּית הַסְּתָרִים , *locus secretus*.

סָתַר , *repugnare*: דְּבָרָיו סוֹתְרִים דִּבְרֵי תוֹרָה , *verba ejus repugnant verbis legis* , Dan. V. 12. in Aben Esra. דְּבָרָיו סוֹתְרִים זוּ אֶת זוּ , *verba ejus repugnant sibi invicem* , Prov. VIII. 7. in Kafvenaki. סְתִירָה , *repugnantia* , *contrarietas* , ibidem.

ע

עבד עֲבוֹדָה, *cultus.* עֲבוֹדָה זָרָה, *cultus alienus*, id est, *idololatricus*, *idololatria*, *idolum.* כְּדֵי עָבֵד, *postquam ita factum est.*

עבה עָבֶה, *densum, opacum, crassum.*

עבר עָבַר, *transire*, *præterire.* עָבָר *præteritum tempus*, apud grammaticos. עוֹבֵר, *verbum transitivum*, quod et יוֹצֵא vocant. עוֹבְרִים וְשָׁבִים, *viatores*, Psalm. I. 3. in R. David Kimchio. עֲבֵירָה, *transgressio.* עֲבַרְיָנִים, *transgressores.* הַעֲבָרָה, *transitus*, *translatio*, דֶּרֶךְ הַעֲבָרָה, *translate*, *metaphorice.* עִבֵּר, *imprægnavit*, hebraice, Job XXI. 10. אִשָּׁה מְעוּבֶּרֶת, *mulier imprægnata;* מִתְעַבֶּרֶת, idem. עוּבָּר, *fætus in utero, embryo.* עִבֵּר, *intercalare.* עִבּוּר, *embolismus, intercalatio.* שָׁנָה מְעוּבֶּרֶת *annus intercalaris*, *embolismicus.*

עגל עִגּוּל, *circulus:* עִגּוּל הַמַּזָּלוֹת, *circulus signorum cœlestium:* חֲצִי עִגּוּל, *semicirculus:* עִגּוּלוֹת נְכוֹחִיּוֹת, *circuli paralleli*, *æquidistantes.* הִתְעַגֵּל *rotundari*, *circulari:* מְעַגֵּל, *circulans*, *circulum describens.* הָעֲגָלָה, *plaustrum*, constellatio. בַּעֲגָלָא, *cito*, *celeriter*, *festinanter.*

עד עַד, עֲדַיִין, *hactenus*, *hucusque.* עַד לֹא, *priusquam.* עַד הֵנָּה, *hucusque:* עַד כָּאן, idem.

עִדָּן, *tempus.* בְּעִדָּנָא, *nunc*, *hoc tempore* vel *momento:* מֵעִדָּנָא, *ex hoc tempore*, *posthac.*

עדר נֶעְדַּר, *deficere*, *deesse*, *desiderari.* נֶעְדָּר, *privatus:* הֶעְדֵּר, *privatio*, physica scilicet; unde, הַסִּכְלוּת הֶעְדֵּר קִנְיַן הַחָכְמָה, *stultitia est privatio habitus sapientiæ.*

עור עִרְעֵר, *litigare*, *contendere*, *disceptare.* עִרְעוּר, *contentio*, Exod. XX. 1. in Aben Esra.

עזז עַז, *obfirmatus:* עַז פָּנִים, *obfirmatus vultu*, *perfrictæ frontis*, *impudens:* sic, עַזּוּת פָּנִים, *impudentia.*

עָטַשׁ, *sternutare.* עִטּוּשׁ, *sternutatio.*

עַיִן, *oculus.* עִיֵּן, *inspicere*, *videre*, *advertere*, *attendere*, *considerare.* עִיּוּן, *consideratio:* צָרִיךְ עִיּוּן, *opus habet consideratione.* עִיּוּנִי, *speculativus:* חָכְמָה עִיּוּנִית, *scientia speculativa*, *theorica.*

עִיר, *civitas*, *urbs.* עִירָנִי, עִירוֹנִי, *urbanus*, *civis:* עִירוֹנִית, *femina civis*, *urbana.*

עִכֵּב, *moram facere*, *morari*, *impedire*, *retardare*, *detinere:* הִתְעַכֵּב, *retardari*, *impediri.* עִכּוּב, *mora*, *retardatio.* עֲכָבָה, idem.

עִכֵּל, *concoquere*, *consumere cibum in stomacho.* אִתְעַכֵּל, *concoqui.* עִכּוּל, *concoctio.* כּוֹחַ הַמְעַכֵּל, *facultas concoctrix.*

עכש עַכְשָׁיו, *modo, nunc.* מֵעַכְשָׁיו, *deinceps*, *posthac.*

עלב נֶעֱלַב, *contumelia*, *injuria*, *conviciis affici.*

עלה עַל, עֵיל, לְעֵיל, מִלְעֵיל, *supra*, *super*, *contra:* synecdochice, מִלְעֵיל, *Milhel*, *vox penacuta.* עִלָּה, *extollere*, *efferre aliquem laudibus.* מַעֲלָה, *dignitas*, *excellentia.* עִלּוּי, *laudatio:* *sublimitas*, *elatio.*

עָלַל, *causam*, *occasionem præbere.*

עִלָּה, *causa, occasio*: עַד שֶׁיִּמְצָא לוֹ קְצָת עִלָּה, *donec invenerit aliquam occasionem ipsius occidendi*, 1 Reg. XXVIII. in Kimchio. עִלַּת הָעִילּוֹת, *causa causarum*. עָלוּל, *causatum, effectum*. מְעוּלָּה, idem.

נֶעְלָם עלם, *occultum*. Sic aliquando vocatur ipsis *litera quiescens*, quæ in pronunciatione et scriptura *occultata est*: cujus oppositum, נִרְאֶה, ut sæpe in Kimchi et Elia. עָלוּמֵי הָעַיִן, *abscondita Ajin*, id est *verba quiescentia secunda radicali*. Frequens in Aben Esra. עוֹלָם הַבָּא, *seculum venturum*, quo partim *vitam æternam*, partim *tempora Messiæ* (quem exspectant) intelligunt.

עַם עם, *populus*. עַם הָאָרֶץ, *populus terræ*, id est, *plebeius*, *indoctus*, *imperitus*, *idiota*: כֹּהֵן עַם הָאָרֶץ, *sacerdos idiota, plebeius*.

עָמַד, *stare*: פֹּעַל עוֹמֵד, *verbum stans*, id est, *intransitivum*, *absolutum*, *neutrum*.

עִנְבָּל ענב, *malleus campanæ*.

עִנְיָן ענה, *negotium, res, ens, materia*, *significatum*, *argumentum quod tractatur*. עִנְיָן טִבְעִי, *ens naturale*. עֲנִיּוּת, *paupertas*; לְפִי עֲנִיּוּת דַּעְתִּי, *pro paupertate scientiæ meæ*, *pro tenuitate ingenii et doctrinæ meæ*. עָנָו, *humilis*, *mansuetus*: עֲנָוָה, עַנְוְתָן, עִנְוְתָנוּתָא, *mansuetudo*.

הִתְעַסֵּק עסק, *occupari*, *vacare*, *operam dare* vel *navare in aliqua re*: עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, *operam dat theologiæ*: מִתְעַסְּקִין בְּיַיִן, *indulgent vino, compotationibus*, Ies. XXVIII. 1. in R. Sal. עֵסֶק, *negotium*, *studium*, *opera*.

עָפָר, *pulvis*, *terra*. יְסוֹד הֶעָפָר, *elementum terræ*.

הִתְעַפֵּשׁ עפש, *mucescere*, *mucidum fieri*: *putrescere*, *putrefieri*. לֶחֶם מְעוּפָּשׁ, *panis mucidus*: פִּתָּן מִתְעַפֶּשֶׁת, *panis ipsorum mucescebat*. עִפּוּשׁ, *mucor*: *putrefactio*: עִפּוּשׁ הָאֲוִיר, *putrefactio aeris*, *corruptus et humidus aer*, *tempestas pluviosa*.

עָצֵל, *piger*. הִתְעַצֵּל, נֶעֱצַל, *pigritia torpere*, *segnem esse*. עַצְלָן, *piger*: נָשִׁים עַצְלָנִיּוֹת, *mulieres pigræ*.

עֶצֶם, *os*, *ossis*: *corpus*, *substantia*. שֵׁם הָעֶצֶם, *nomen substantiæ*, *nomen proprium* vel *substantivum*. *Categoria logica substantiæ*. *Ipse*, *ipsemet*: עַצְמִי, *ego ipse*; מֵעַצְמִי, *a meipso*; בְּעַצְמִי, *per meipsum*; בְּעַצְמָם, *per seipsos*. עַצְמוּת, *substantia*: בְּעַצְמוּת, *substantialiter*, *suapte natura*, *per se*, cui opponitur, בְּמִקְרֶה, *per accidens*. עַצְמוּתִיִּים, *essentialia*, *substantialia*. עַצְמִיִּים, idem. חֲלָקָה עַצְמִיָּה, *pars essentialis*. Oppositum ejus est, מִקְרֶה, *accidens*.

מְעוּקָּב עקב, *æquilaterum*, *cubicum*. מִסְפָּר מְעוּקָּב, *numerus cubicus*, *æquilaterus*. מְשׁוּלָּשׁ מְעוּקָּב, *triangulum æquilaterum*.

עָקַם, *incurvare*, *depravare*, *torquere*. עָקוֹם, *obliquus*, *curvus*: קַוִּים עֲקוּמִים, *lineæ obliquæ*, *curvæ*. עוֹקֶם, *circumferentia*. עֲקִימוּת, עַקְמִימוּת, *obliquitas*, *tortuositas*. עַקְמוּמִית, *convexitas*.

עָקַף, *callide agere*. עֶקֶף, עָקִיף, *calliditas*, *dolus*: בָּא עָלָיו בַּעֲקִיפִין, *venit ad eum per calliditates*, Ies. V. 8. in Kimchio.

עוּקָץ עקץ, *pes*, *pediculus* pomi, cerasi, aut aliorum fructuum: *caput mammæ*, *papilla*.

עִקָּר עקר, *radix*, *fundamentum*,

principale. Hoc etiam *Deus* aliquando significatur, ut cum dicunt, כּוֹפֵר בְּעִקָּר, de quo in כפר. Item, כָּל עִקָּר, *omne præcipuum, totum fundamentum:* כְּלָל וְעִקָּר, *universum et præcipuum.* מֵעִקָּרָא, *a fundamento, a principio.* עִקָּרִים, *literæ radicales:* quarum oppositum, מְשָׁרְתִים, *serviles.*

עַקְרָב, *scorpio*, et signum cœleste.

עֲרָאִי, *accidens, casus fortuitus:* בַּעֲרַאי, *fortuito, per accidens:* דֶּרֶךְ עֲרַאי, idem. Ponitur autem א pro ע: nam עָרַע vel אָרַע, *evenire, contingere*, ut sequitur. Sic, שֵׁינַת עֲרַאי, *somnus accidentalis.*

ערב עִרְבֵּב, *turbare, confundere:* לְעַרְבֵּב הַשָּׂטָן, *ad confundendum Satanam.* עִרְבּוּב, *mixtura, confusa turba.*

עָרָה, *nudari.* הַעֲרָה, *nudatio:* in R. Levi sæpe est, *doctrina nuda, nuthesia ex textu collecta, rem nude proponens.*

עָרַךְ, *ordinare, instruere, disponere.* עֵרֶךְ, *ordo, dispositio, proportio, collatio, comparatio:* בְּעֵרֶךְ, *respectu, ratione.* עָרוּךְ, *ordinatum: lexicon*, ab *ordine vocum* sic dictum: בַּעַל הֶעָרוּךְ, *auctor lexici Aruch.* עַרְכָּאוֹת, *tribunalia, judicia, consistoria judicialia.* מַעֲרֶכֶת, *dispositio.* מַעֲרֶכֶת מַזָּל, *dispositio, influentia astrorum.*

ערע עָרַע, אָרַע, *evenire, occurrere*, *contingere.* הִתְעָרֵעַ, *obviam fieri.* עֲרָאִי, *accidens.*

ערף עָרִיף, *familiaris, notus.* Quidam scribunt et pronunciant מְעָרֵב, quasi sit *amicus, socius, multum cum alio commercii habens.*

עָשָׂה, *facere, efficere.* מַעֲשִׂי, *practicus:* שֵׂכֶל מַעֲשִׂי, *intellectus practicus:* מַעֲשִׂית, *practica*, cujus oppositum, עִיּוּנִית, *speculativa.* מִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, *præcepta practica;* quibus opponuntur, שִׂכְלִיּוֹת, *intellectualia, theorica.* Dicunt et, מִצְוַת עֲשֵׂה, *præceptum fac*, id est, *affirmativum, quod jubet facere:* מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה, *præceptum non facies*, id est, *negativum.* עֲשִׂיִּים, *præcepta jubentia, affirmativa.*

עתד עָתִיד, *futurus, futurum tempus*, apud grammaticos, לֶעָתִיד, *in futurum:* לֶעָתִיד לָבוֹא, idem. כְּמוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ עֲתִידִים לְפָרֵשׁ, *sicut nos futuri sumus declarare*, id est, *declaraturi sumus.*

עתק עָתַק, *transferri.* הֶעְתִּיק, *transferre, transcribere.* הַעְתָּקָה, *translatio, transcriptio.* מַעְתִּיק, *translator.* שֵׁם הַנֶּעְתָּק, *nomen translatum, translativum.*

עֵת, *tempus:* עִתִּים, *tempora.* Repetitum, est *nunc, quandoque, interdum:* עִתִּים חָלוּם עִתִּים שׁוֹטֶה, *nunc sanus, nunc stultus est.*

פ

פֵּאָה, *latus, angulus, pars:* מִפְּאַת, *ex parte.*

פאר תִּפְאֶרֶת, פְּאֵר, *elegantia, decus:* לְתִפְאֶרֶת הַקְּרִיאָה, *ad elegantiam pronunciationis* sive *lectionis*, id est, *euphoniæ causa.*

פגל פִּגּוּל, *immunditiss, res immunda et abominabilis, cadaver.*

פגם פִּגּוּם, פְּגִימוּת, פְּגִימָה,

scissura: פְּגִימַת הַסַּכִּין, *scissura cultri, ruptura aciei*, germanice, *scharten*, פְּגִימַת הַלְּבָנָה, *scissura lunæ, maculatio, macula lunæ*, qua videtur quasi *concisa:* פְּגִימַת הַנֶּפֶשׁ, *labes animæ, vitium originale.*

פדג פֶּידְגוֹג, *pædagogus*, Nah. III. 8. in R. Salomone. פִּידְגוֹגְתָּא, *nutritia*, Gen. XXXV. 8. in Targum Jonathanis.

פדח פַּדַּחַת, *frons*, Eccl. XII. 2. in R. Salomone.

פָּהַק, *oscitare.*

פזם פִּזְמוֹן, *concentus, rhythmus carminis.*

פַּחַד, *pavor.* פַּחֲדוּת, idem, Prov. X. 24. in Kafvenaki.

פָּחַת, *minuere, diminuere.* אָדָם פְּחוּת, *homo parvus, vilis, despectus.* לְפָחוּת. *ad minus* vel *minimum.* לֹא פָּחוּת וְלֹא יוֹתֵר, *nec minus, nec majus.* פְּחִיתוּת, *diminutio: despectio.* Plural. פְּחִיתִיּוֹת, *defectus*, Prov. IX. 4. in Aben Esra.

פָּטַט, *obloqui, obgannire, garrire:* פָּטוֹט, *garrulus.* פַּטְטָנִית, *garrula:* מְפַטְפֵּט בְּדִבְרֵי תוֹרָה, *obloquitur verbis legis, verbo Dei:* כָּל פִּטְפּוּטַיָּא בִּישִׁין וּפִטְפּוּטַיָּא דְאוֹרַיְיתָא טָבִין, *omnes garrulitates malæ sunt, sed garrulitas de verbis legis bona est.*

פָּטַר, *discedere:* פִּטֵּר, *dimittere.* פָּטוּר, *dimissum, permissum, licitum, immune.* נִפְטָר, *dimissus e vivis, mortuus.* הַנִּפְטָר מֵרַבּוֹ, *dimissus, discedens a præceptore suo.* פְּטִירָה, *discessus animæ ex corpore.* פִּטּוּר, *dimissio, repudiatio; solutio:* גֵּט־פִּטּוּרִין, *literæ repudii.* שְׁטַר פִּטּוּר, *literæ solutionis.* מַפְטִיר, *dimittens:* sic vocatur, qui postremam lectionem in cœtu sacro legens, populum postea *dimittit.* הַפְטָרָה, *lectio sacra prophetica*, qua absoluta, populus *dimittitur:* vide Abbreviaturas nostras.

פּוֹטִירִי, *poculum, scyphus*, Gen. XL. 1. in R. Salomone. Est græcum [illegible].

פִּיֵּט, *deprecari:* פִּיּוּט, *deprecatio.*

פַּיָּט, *poeta:* פַּיְטָן, idem: פִּיּוּט, *poesis*, Aben Esra Psalm. VII. 1.

פִּילִי, *phiala*, R. Salomon ad Gen. XL. 1.

פִּיֵּס, *contentum reddidit, conciliavit, placavit.* פִּיּוּס, *quietatio.* Item, פִּיֵּס vel פִּיֵּס, *deprecari, petere, rogare.*

פֶּלֶא, *mirum, mirandum.* רוֹפֵא מוּפְלָא, *medicus admirandus.* חכם מופלא, *sapiens excellentissimus.* פְּלִיאָה, *admiratio.*

פָּלַג. *dividere, dimidiare.* פַּלְגּוּת, *medium, dimidium, dimidia pars.* הִפְלִיג, *excedere, excellere; dissentire:* מוּפְלָג, *divisus, separatus.* בֵּין סָמוּךְ בֵּין מוּפְלָג, *sive conjunctum sive separatum.* זָקֵן מוּפְלָג, *senex separatus, excedens ætatem sui seculi.* דְּעֵהוּ שֶׁהוּא מוּפְלָג, *scito eum excellentem esse.* הַפְלָגָה, *excessus, excellentia sermonis, hyperbole;* זֶה עַל צַד הַפְלָגָה וְגוּזְמָא, *illud est per modum excessus et per hyperbolen*, Job XXVI. 6. in R. Levi. פְּלוּגְתָּה, פְּלוּגָא, *dissensio:* הִפְלִיגוּ בִתְשׁוּבָה, *dissentiunt in responsione:* מַפְלִיגִין, *separant se, discrepant, contendunt:* פֵּילָגוֹס, *pelagus.*

פלט אַפְלָטוֹן פְּלָטוֹן, *Plato philosophus.* פַּלְטִין, *palatium:* פַּלְטוֹרִין, *palatia:* פְּלַטְיָא, *platea.*

פִּלְפֵּל פלל, *exercitare se disputando.* מְפַלְפֵּל, *disputans*, exercens se acutis et subtilibus quæstionibus. פִּלְפּוּל, *disputatio*, acuta quæstionis disquisitio et discussio. מְפוּלְפָּל, *exercitatus*, *acutus disputator.* פִּלְפַּלְתָּא פִּלְפֵּל, *piper.*

פּוֹלֵימַרְכוֹס, πολέμαρχος, *dux*, *præfectus summus belli*, Hos. XIV. 2. in R. Salomone.

פִּילוֹסָא פלס, vide mox in פסל.

פִּלְסוֹף, *philosophus.* פִּילוֹסוֹפְיָא, *philosophia:* מִתְפַּלְסְפִין, *philosophantes.* אֵצֶל כֹּל מִי שֶׁנִּתְפַּלְסֵף, *apud quemcumque philosophorum.*

בְּפוֹמְבִּי פמב, *in pompa*, *publice*, *palam*, *aperte.*

פָּמַלְיָא, פְּמַלְיָא פמל, *familia:* פְּמַלְיָא שֶׁל מַעְלָה, *familia superior*, scil. *cælestis*, *angelica.* נמלך בכמליא שלו, *consultavit cum familia sua*, Gen. I. 26. in R. Salomone.

פּוּנְדָּק, פּוּנְדְּקִי פנר, *hospes*, *caupo:* פּוּנְדְּקִיתָא, *hospita*, *cauponaria.* Ex græco πανδοχεῖον, R. David Jos. II. 1.

פָּנָה, *evacuare*, *expedire*, *removere.* In Niphal *egerere*, *evacuare alvum:* הַנִּפְנֶה בַּשָּׂדֶה, *qui evacuat se in agro:* נִפְנִין אַחַר הַגָּדֵר, *egerunt post sepem:* שֶׁהָיוּ נִפְנִין שָׁם, *ubi solebant egerere*, 2 Reg. X. 27. in Kimchio. פָּנָה, *vacare*, *otiosum esse*, *respicere et vertere se a negotiis et labore:* פָּנוּי, *otiosus*, *vacans:* item, *cælebs;* פְּנוּיָה, *innupta.* פְּנַאי, *otium.* פָּנִים, *modi*, *rationes*, ut in logicis, *Barbara*, *celarent* etc. עַל כָּל פָּנִים, *omnibus modis.* Item, *persona secunda*, apud grammaticos; unde, מְדַבֵּר בְּפָנִים, *loquitur in conspectu*, *coram*, id est, *persona secunda*, quæ *coram* semper est, et quam *coram* alloquimur; שֶׁלֹּא בְּפָנִים, *quæ non coram*, id est, *persona tertia*, quæ *absens* et *occulta* dicitur. בִּפְנֵי עַצְמוֹ, *pro se ipso*, *seorsum.* פְּנִים, *intra*, *interius*, *intimum:* *textus libri* qui *interior* dicitur, respectu commentariorum, quæ ponuntur *exterius* in circuitu marginis. לִפְנִים, *intra*, לִפְנִים מְשׁוּרַת הַדִּין, *intra mensuram judicii*, Kimchi in fine Psalm. CX. פְּנִימִיּוּת, *intimum.* אֵיבָרִים פְּנִימִיִּים, *membra interiora*, *viscera intima*, R. Levi 1 Reg. XVIII. 21. הרגשות פנימיות, *sensus exteriores.* לְפָנִים, *ante*, *paulo ante;* *mox*, *infra*, *paulo post.*

פִּנְקָס פנק, *pugillaris libellus*, in quo scribuntur rationes extemporariæ. Est græcum πίναξ.

פְּסִידָה, פֶּסֶד, הִפְסִיד פסד, *perdere.* הֶפְסֵד, *perditio*, *damnum*, *jactura.*

פָּסוּל פסל, *profanum*, *illegitimum*, *illicitum*, *ineptum.* פְּסִילוֹסָא, *balbus*, *blæsus*, Ies. VI. 8. in Kimchio, et sic legendum in eodem Kimchio in principio Amos, ubi prave scribitur פִּילוֹסָא: est enim græcum ψελλός.

פָּסַק, נִפְסַק, *cessare*, *desinere*, *deficere.* הֶפְסֵק, פָּסוּק, *versus biblicus*, *periodus.* הַפְסָקָה, *pausa*, *membrum sententiæ majus*, *accentus pausans.* פְּסִיק, *Pesik*, virgula exiguæ pausulæ nota: טְעָמִים הַמַּפְסִיקִים, *accentus distinguentes:* פִּסּוּק, *pausa.*

פָּסַק, *decidere*, *amputare:* *decernere*, *sententiam ferre.* פּוֹסֵק, *arbiter*, *sententiam ferens.* פְּסַק, פִּסְקָא, *sententia*, *decretum.*

פָּעַל, *agere*, *operari:* grammaticis, *verbum:* פֹּעַל יוֹצֵא, *verbum transitivum*, *activum:* פּוֹעַל עוֹמֵד, *ver-*

bum intransitirum, *neutrum*: פּוֹעַל עָבַר, *verbum præteritum*, Aben Esra Exod. XIX. 18. פּוֹעַל, *actus*, *actio*, categoria *agere*. מִתְפָּעֵל, *passivum*, *patiens*. הִתְפָּעֲלוּת, *passio*, 4 Reg. XXI. 4. in R. Levi.

פָּקַק, *obturare, claudere*. פְּקָק, *operculum*. פִּקְפֵּק, *fodere*, *scrutari*. אין מפקפקין בה, *non scrutantur*, *inquirunt in eam*. פִּקְפּוּק, *obturatio*, *impedimentum*.

פָּקַר, *præsumere*: פּוֹקְרִים הַמִּינִים, *præsumunt hæretici*: מַפְקִיר, *præsumptuosus*. Deducit Elias ab אַפִּיקוּרוֹס, *Epicurus*. הִפְקִיר, *liberum, commune facere*, *prostituere*: הפקירה עצמה, *prostituit seipsam*, R. Salomon Gen. XXXVIII. 14. et Gen. XXIV. 19. הֶפְקֵר, *liberum, commune*: נְשֵׁי הַכּוּשִׁיִּים הֶפְקֵר, *uxores Æthiopum communes sunt*, *nec ullus vir novit*, *quis pater suus sit*, Aben Esra Amos IX. 8. Hinc et *lupanar* Judæis vocatur, הֶפְקֵר.

פַּרְגּוֹד פרג, *velum*, *cortina*.

פְּרַגְמָטוֹס, *pragmaticus*, πραγματεύς, *mercator*, *negotiator*. פְּרַגְמַטְיָא, πραγματεία, *negotiatio*. Scribitur et פְּרַקְמַטְיָא.

פָּרַד, *dividere*, *separare*, *disjungere*. נִפְרָד, *separatum*, *abstractum*, *absolutum* vel *absolutæ formæ nomen*; cujus oppositum, נִסְמָךְ, *conjunctum*, *constructum*: מִלָּה מְפוֹרֶדֶת, *dictio collectiva*, ut צֹאן, *ovis*, *oves*. שְׂכָלִים הַנִּפְרָדִים, *intelligentiæ separatæ*, *abstractæ*. פֵּירוּד, *separatio*. נִתְפָּרֵד, *separari*; *separatum, singulare fieri; in numerum singularem deduci*, Aben Esra Gen. XXIII. 1.

פַּרְדְּסָאוֹת, *custodes*, vel *custodiæ militum*, 2 Reg. XVII. ab initio in Kimchio. Scribitur et פַּרְדְּסִיאוֹת, in R. Salomone. Vide et Hos. V. ab initio in commentario.

פִּרְכֵּס, *trepidare*, *tremere*, *movere se*, Gen. XXV. 22. in R. Salomone.

פַּרְהֶסְיָא פרה, παῤῥησία, unde בְּפַרְהֶסְיָא, *publice, palam, manifeste*, Num. XI. 10. in Aben Esra. Oppositum ipsi, בְּצִנְעָה, *secreto*, *occulte*.

פְּרוֹזְדוֹר פרז, *vestibulum*, *porticus*: unde illud in *Capitulis patrum*, הַתְקֵן עַצְמְךָ בִּפְרוֹזְדוֹר שֶׁתִּכָּנֵס לְטְרַקְלִין, *præpara te in vestibulo*, *ut possis ingredi in triclinium*. Est procul dubio græcum, πρόθυρον.

פֶּרַח, *flos*: פִּרְחֵי כְהֻנָּה, *flores sacerdotii*, Job XXX. 12. in R. Levi. Sic vocant adolescentes sacerdotum filios, jam se ad sacerdotium applicantes.

פְּרַט, *particulare, specificum, individuum, singulare*. בִּפְרָט, *specialim*, *particulariter, in specie*. לִפְרַט קָטוֹן, *ad numerum minorem*; de annis mundi, quando *millenarium* omittunt. פְּרָטִי, *specialis*, *particularis*: סִפּוּר פְּרָטִי, *prædicatio particularis*, apud logicos: עִנְיָנִים פְּרָטִיִּים, *res particulares*. הַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, *providentia specialis*. פְּרָטִיּוּת, *particularitas*, *singularitas*. פְּרוּטְרוּט, *minuritio, modulatio minuta*, Amos VI. 6. in R. Salomone. Item, פָּרַט, *commutare magnas pecunias in parvas*, quasi dicas, *particulare, in particulas redigere* pecunias. פְּרוּטָה, *obolus*, *numulus*.

פָּרַךְ, *frangere*: הִתְפָּרֵךְ, *frangi*, R. Levi Jos. IX. 5.

פַּרְנֵס פרן, *gubernare*, *pascere*, *cibare*. פַּרְנָס, *gubernator*, *pastor*: מְפַרְנֶסֶת, *nutrix*, *cibatrix*. פַּרְנָסָה, *alimonia*, *victus*, *sustentatio*.

פרס פִּרְסֵם. *publicare, divulgare, manifestare.* נִתְפַּרְסֵם, *revelari, manifestari.* מְפוּרְסָם, *publicum, manifestum:* הַמְפוּרְסָם אֵין צָרִיךְ רְאָיָה *manifestum non eget probatione:* בִּמְקוֹמוֹת הַמְפוּרְסָמִים, *in locis publicis.* בְּפִרְסוּם. *palam, manifeste, in propatulo.*

פָּרַע, *rependere, retribuere, vindicare, ulcisci, solvere debitum:* נִפְרַע, אִתְפְּרַע, *vindicare, ulcisci se.* פּוּרְעָנוּת. *vindicta, ultio* פִּירְעוֹן, פֵּרָעוֹן, *solutio, compensatio, retributio, ultio:* לָאו בְּנֵי פִּרְעוֹן נִינְהוּ, *non sunt filii solutionis ipsi*, id est, *non sunt solvendo.* פּוּרְעָן *ultor:* מְרוּבָּה מִדָּה טוֹבָה מִמִּדַּת פּוּרְעָנוּת, *amplior est proprietas bona (gratia) quam proprietas vindictæ.* אֵין הקב״ה נִפְרַע מִן הָאָדָם עַד שֶׁתִּתְמַלֵּא סְאָתוֹ, id est, *Deus sanctus non sumit vindictam ab homine, nisi dum impleta est mensura ejus.* בִּפְרִיעַ, *cito, celeriter:* לְמַפְרֵעַ, *retro, præpostere.*

פְּרְפָרָא, *purpura*, Jos. VII. 21. in R. David.

פרץ פַּרְצוּף, *vultus, facies, effigies, figura, persona:* ex græco πρόσωπον: plur. פַּרְצוּפִין.

פרק פְּרַקְלִיטָא, *consolator.* Plur. פרקליטין, in R. David 2 Sam. XXIV. 15. Est græcum παράκλητος.

פְּרַקְמַטְיָא, *mercatura, negotiatio*, Eccl. IV. 8. in R. Salomone.

פרר פִּרְפֵּר, *conterere, comminuere.* הִתְפַּרְפֵּר, *comminui.* פְּרוּרִין, פִּרְפוּרִין, פַּרְפְּרָאוֹת, *minutiæ, micæ.*

פָּרַשׁ, *explicare.* פֵּירוּשׁ, *explicatio, commentarius.* מְפָרֵשׁ, *interpres, commentator.* בְּפֵירוּשׁ, *in commentario:* item, *clare, distincte.*

פָּרַשׁ, *separare se, discedere, distinguere, dividere.* הֶפְרֵשׁ, *discrimen, differentia.* אַפְרָשׁוּת, *separatio.* פָּרָשָׁה, *separatio, sectio.* Sic vocantur sectiones Legis mosaicæ, quæ a triplici פ vel ס majusculo incipiunt. Item versus quilibet biblicus sic vocatur, ut in Kimchi, Amos I. 11. פְּרִישִׁים, *calcaria*, a *pungendo.* Nam הִפְרִישׁ, *pungere*, Prov. XXIII. 32. Inde Kimchio, פָּרָשִׁים, *equites* appellantur, שֶׁמַּפְרִישִׁים בִּפְרִישִׁים שֶׁבְּרַגְלֵיהֶם, *quia pungunt calcaribus, quæ sunt in pedibus ipsorum*, Jud. III. 31.

פָּשַׁט, *extendere, diffundere se:* הִתְפַּשֵּׁט, *diffundi, effundi, effluere, extendi.* פָּשׁוּט, *nudum, simplex*, ut *elementa, cæli*, et *corpora simplicia:* item, *vulgare:* שֵׁם פָּשׁוּט, *nomen simplex et absolutum;* cujus oppositum, מוּרְכָּב, *compositum:* מִנְהָג פָּשׁוּט, *consuetudo vulgaris.* שֵׁם הַמּוּפְשָׁט, *nomen abstractum.* הֶפְשֵׁט. *simplicitas.*

פשט פְּשַׁט. פָּשׁוּט, *simplex, literalis vocis aut loci alicujus sensus.* עַל דֶּרֶךְ הַפְּשַׁט, *juxta literalem sensum*, cui opponitur מְדְרָשׁ, *allegoricus et mysticus sensus.* Dicunt etiam, אֵין מִקְרָא יוֹצֵא מִידֵי פְשׁוּטוֹ, *non egreditur versus biblicus ex literali sensu suo*, scil. *simpliciter* et *absolute*, ut nullum literalem sensum admittat. פְּשִׁיטָא, *certum, simplex, absolutum:* פְּשִׁיטָא לָךְ, *certumne tibi est, certusne es?* פְּשִׁיטִין, פְּשׁוּטִין, *numi minimi, indivisibiles.*

פָּשַׁר, *liquescere, tepescere:* מַיִם פּוֹשְׁרִים, *aquæ tepidæ.* הִתְפַּשֵּׁר שֶׁלֶג, *liquefacta est nix.* פִּשֵּׁר, *transigere, convenire, componere partes litigantes.* אַחַר שֶׁנִּתְפַּשְּׁרוּ, *postquam concordes*

facti sunt. פְּשָׁרָה , *transactio, compositio, conventio.*

פִּשְׁפֵּשׁ פשש , *scrutari, pervestigare.* פִּשְׁפּוּשׁ , *scrutatio.* פִּשְׁפֵּשׁ, *cimex.*

פִּתְאֹם פתא , *repente :* פִּתְאֹמִי , *repentinus:* רָעוֹת פִּתְאֹמִיּוֹת, *mala repentina*, Prov. XXIV. 22. in R. Levi.

פָּתָה , *aperire: incipere :* נִפְתַּח תְּחִלָּה , *incipiemus primum.* פְּתִיחָה , *apertio : initium, ingressus, prologus, exordium libri* vel *sermonis.* פַּתָּח , idem. פַּתַּח, *Pathach*, vocalis. פִּתְחוּת, *Pathachatio, notatio cum Pathach*, Kimchi, Psal. XIX. 14.

פָּתַךְ , *miscere, commiscere.*

פָּתַק פתק , *projicere, impellere.* פִּתְקָא, *libellus, scheda :* פִּתְקָא דְהַזְמָנָא , *libellus citationis :* פִּתְקִין קְטַנִּים , *schedæ parvæ.*

פָּתוֹר פתר , *mensa*, chaldaice.

פָּתַת, *secare, frangere.* פַּת, *frustum, buccella panis:* פִּתִּין , פִּתִּיתִין, *frusta.*

צ

צָבַע , *tingere, colorare.* צַבָּע , *tinctor.* אֶצְבַּע , *digitus ;* אֶצְבְּעִי , *digitalis :* צֶבַע , *tinctura, color.*

צָבַר , *congregare.* צִבּוּר , *congregatio, cœtus ecclesiasticus :* שְׁלִיחַ צִבּוּר , *minister cœtus* vel *synagogæ, æditurus, negotia synagogæ curans.*

צַד צדד. *latus:* עַל כָּל־צַד, *ab omni latere, ex omni parte :* מִצַּד , *ratione, propter :* מִצַּד שֶׁ, *eo ut.* מִצִּדּוֹ, *ex parte ejus.* בְּאֵיזֶה צַד, *quodam modo :* כֵּיצַד , *quomodo : nam, nempe :* בְּצַד , *juxta :* בְּצִדְּךָ , *juxta te.* Plur. צְדָדִים , *latera : modi.* מִשְׁפָּט צְדָדִי, *propositio modalis.*

צֶדֶק צדק. *Jupiter planeta.* צְדָקָה, *eleemosyna.* רְאָיוֹת צוֹדְקוֹת, *rationes justæ, certæ, legitimæ, veræ.* וְאַחַר כָּךְ תְּבָרֵר צוֹדֶקֶת מֵהַבִּלְתִּי צוֹדֶקֶת , *postea declarabis* vel *distingues legitimum* sive *verum ab illegitimo*, sive *falso*, R. Levi Prov. II. ab initio. הַקְדָּמוֹת צוֹדְקוֹת , *præmissæ veræ ;* quibus opponuntur, כּוֹזְבוֹת , *falsæ.* צִדְקָנִיּוֹת , *justæ, probæ mulieres.*

צָהַב, *splendere, rutilare ut aurum:* פַּדַּחַת מְאִירָה וּמַצְהֶבֶת , *frons lucens et splendens*, R. Sal. Eccl. XII. 2. מוּצְהֶבֶת , *inauratum.* צָהֹב , *aureus color, aurum.*

צִוָּה , *præcipere, imperare.* צִוּוּי , *præceptum : imperativus modus*, apud grammaticos. נִצְטַוָּה , *præcipi, mandari.* בְּמִצְוַת, *mandato, jussu, licentia* τοῦ *N.* in titulis librorum. בַּר מִצְוָה , *filius præcepti*, hoc est, *tredecim annorum*, Aben Esra Gen. XVII.

צִיֵּר , צור , *formare, designare :* צוּיַּר , *formari.* צוּרָה , *forma, figura.* צִיּוּר , *formatio, figura, pictura, imaginatio.* צַיָּר , *formator, pictor :* מְצַיֵּר , idem : כֹּחַ הַמְּצַיֵּר , *facultas figurativa, imaginativa.* מְצוּיָּר, *efformatum, figuratum.*

צָחַח , *candidum, nitidum, splendidum esse.* צחוּת , *nitor, elegantia sermonis.* לְדַבֵּר צחוֹת , *loqui nitida, elegantia verba*, Ies. XXXII. 4. צַחְצָחָן , idem. מְצוּחְצָח . *splendens, nitens, pellucidum, illustre, lucidum.*

צָחַם , *udere.* מְלֶאכֶת הַצִּיחוּם ,

ars lusoria: צַחְקָן. *lusor.*

צִיֵּן, *signare, designare.* צִיּוּן, *signum, circumscriptio, delineatio: monimentum sepulcrale, epitaphium.*

הֶצִית צית, *attendere, auscultare.* צַיְּתָנִית, *auditrix*, quibuslibet rumoribus et sermonibus aures præbens, ut mos est mulierum: *auscultatrix, obediens.* צֵית, *exitus, extremitas:* לְצֵית שְׁמַיָּא, *ad extremitatem cælorum*, aut, *versus cælum.*

צְלָא, *orare, precari.* צַיְּלָנִית, *oratrix, precibus jugiter incumbens:* בְּתוּלָה צַיְּלָנִית, *virgo jugiter orans.*

צְלַב, *suspendere, crucifigere.* צְלוּב, *patibulum.*

הִצְלִיחַ. צָלַח, *prosperari, felicem esse.* הַצְלָחָה, *felicitas, prosperitas:* הַצְלָחָה נִצְחִית, *felicitas æterna.*

צָלַל, *profundum petere:* צָלוּל, *limpidum, clarum, cujus fæculentum omne subsidit:* יַיִן צָלוּל, *vinum clarum:* מַיִם צְלוּלִים, *aquæ limpidæ.* Oppositum ejus est, עָכוּר, *turbidum:* vide R. Sal. Gen. XXXIV. 30.

צָמַח, *germinare.* צוֹמֵחַ, *germinans, vegetabile.* צְמִיחָה, *germinatio: vegetatio, accretio:* נֶפֶשׁ הַצּוֹמַחַת, *anima vegetabilis*, Psal. LXXVIII. 47. in Kimchio.

צָמַל, *pubescere:* צֶמֶל, *fructus turgescens;* metaphorice, *virgo pubescens.*

צִמְצֵם צמם, *constringere, coarctare: succidere, præcidere.* מַרְעִית מְצוּמְצֶמֶת, *pascuum succisum*, R. Salomon ad Hos. IV. 16.

צָמַת, *contrahi, constringi:* צוֹמֶת הַגִּידִים, *contractio nervorum.*

צָנַן, *frigescere.* צוֹנֵן, *frigens:* צוֹנֶנֶת, *aqua frigida:* צִנָּה, *frigus.* צְנוֹן, *rhaphanus.*

צָנַע, *reponere, abscondere, asservare.* בְּצִנְעָה, *in occulto, clam;* cujus oppositum, בְּפַרְהֶסְיָא, *palam, in publico.* צָנוּעַ, *verecundus, modestus:* צְנוּעָה, *verecunda.* צְנִיעוּת, *verecundia.*

הִצְטַעֵר, צָעַר, *dolere, angi, angustia affici.* צַעַר, *angor, dolor, angustia.* מִצְטַעֵר, *anxius, solicitus, dolens.* לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא, *pro dolore merces: prout quis laborat, ita mercedem reportat.*

צָרַב, נִצְרַב, *aduri.* Hinc, צוּרְבָא מֵרַבָּנָן, *ignitabulum sapientum: subtilis, acutus discipulus, rabbinatui proximus, sed juvenis adhuc*, R. Sal. Psal. CVII. 32.

צֹרֶךְ, *necessitas:* דִּבְרֵי צְרָכִים, *verba necessitatum, rerum necessariarum:* צָרִיךְ, *opus, necesse, necessarium:* צְרִיכִים לְמַאֲכָל, *opus habent cibo.* הוּצְרַךְ, *cogi, necessitate adigi, opus habere.* הוּצְרְכוּ מָעוֹת, *opus habent pecuniis.* צְרִיכוּת, *indigentia,* הִצְטָרֵךְ, idem. לֹא יִצְטָרֵךְ לְבֵיאוּר, *non opus habet declaratione.*

צָרַף, *conjungere, conglutinare.* צֵירוּף, *conjunctio, combinatio: relatio logica.* מִלָּה מְצָרֶפֶת, *dictio relativa:* מִצְטָרְפִים, *correlativa.* הִצְטָרְפוּת, *correlatio.* מְצוּרָף לָזֶה, *adjunctum huic est, accedit huc.*

ק

קָא dictio expletiva apud Talmudicos, et usurpatur conjunctim, et separatim ante voces. Reddi sæpe potest, *quidem*; sæpe nihil sensui addit. **דְּקָא**, *quoniam*: **מִדְּקָא**, *ex quo quidem*. **קָאָמַר**, *dicit*.

קֻבְיָא קוּבְיָא קבא, *alea*, *κυβεία*: **שׂוֹחֵק בְּקֻבְיָאוֹת**, *ludit aleis*. **קוּבְיוּסְטוּס**, *aleator*, *κυβευτής*.

קִבֵּל, *accipere*, *recipere*. **קַבָּלָה**, *acceptio*; *cabbala*, *theologia mystica*, doctrina *ore tenus tradita* et *accepta de divino auditu*, ut vocant, et de arcanis ac mysteriis legis divinæ. **מְקוּבָּל**, *cabbalisatus*, *per cabbalam doctus*: **מְקוּבָּלְנִי**, *per cabbalam edoctus sum* vel *accepi*. Ejus duæ sunt partes, **עִיּוּנִית**, *speculativa*, et **מַעֲשִׂית**, *practica*. **קִבּוּל**, *acceptio*, *receptio*. **קַבְּלָן**, *cabbalista: receptor alicujus rei*.

קָבַע, *figere*, *firmare*: **עֵת קָבוּעַ**, *tempus fixum*: **קָבַע לוֹ זְמַן**, *fixit*, *determinavit ipsi diem*. **קְבִיעָה**, *dies*, *terminus fixus*, *fixio*: **קְבִיעוּת**, **קֶבַע**, *stabilitas*.

קָבַץ, *colligere*: **קֻבַּץ**, *colligi*. Hoc dicitur apud grammaticos pro, *in numerum pluralem deduci*, sive *formari*. **שֵׁם מְקוּבָּץ**, *nomen plurale*, R. David ad Jer. XXV. 12. **קִבּוּץ**, *collectio*, *numerus pluralis. Additio arithmetica*.

קַבַּרְנִיט קבר, *gubernaculum*, *clavus navis*, Ezech. XXVII. 8. in R. David.

קִדֵּם, **הִקְדִּים**, *prævenit*, *præmisit*, *præposuit*, *antevertit*. **כְּמוֹ שֶׁהִקְדַּמְנוּ**, *sicut præmisimus*, *antea scripsimus*. **הַקְדָּמָה**, *præfatio*, *proœmium*, *præmissa*: *propositio*. **הַקְדָּמָה גְדוֹלָה**, *propositio major*; **קְטַנָּה**, *minor*. **קֹדֶם**, **קוֹדֵם לָכֵן**, **קוֹדֵם זֶה**, **קוֹדֵם**, *ante*, *antequam*, *priusquam*. **קְדִימָה**, **קַדְמוּת**, **קֶדֶם**, *principium*, *prioritas*, *prius*, *æternitas*. **קַדְמוֹנִי**, **קַדְמוֹן**, *prior*, *pristinus*, *antiquus*: *oriens*. **מוּקְדָּם**, *præventus*, *anticipatus*, vel *anticipans*. **מוּקְדָּם וּמְאוּחָר**, *anticipatum et posteriorutum*, *hysteron proteron*. **עַל יְדֵי מוּקְדָּם**, *per manus prioris*, *primum occurrentis*, *per primum*.

קָדַר, *atrari*. **נִקְדַּר נִתְקַדֵּר**, *atrorem*, *eclipsin*, *defectum luminis pati*, *obscurari*, *deficere*. **קִדּוּר**, **קַדְרוּת**, *eclipsis*: *defectus*, *obscuratio*, *obtenebratio*.

קִדּוּשׁ קדש, *sanctificatio*. **קְדוּשָּׁה**, *sanctitas*. **קִדּוּשִׁים**, *sponsalia sacra ob matrimonium*.

קָהָה, *aggregare*, *congregare*: **קְהִיָּה**, *aggregatio*, *congregatio*, Gen. XLIX. 10. in R. Salomone.

הִקִּיז קוז, *venam secare*. **הַקָּזָה**, *venæ sectio*. **סַכִּין הַהַקָּזָה**, *phlebotomium*, *scalpellum*.

קוֹל, *vox*. **קוֹלִי**, *vocalis*: **דְּבָרִים קוֹלִיִּים**, *res vocales quæ in voce consistunt*. **קוֹלָנִית**, *strepera mulier*.

קוּם, *surgere*, *stare*, *subsistere*, *desistere*. **קוֹמָה**, *statura*, *altitudo*. **קִיּוּם**, **קְיָמָה**, *statio*, *subsistentia*, *consistentia*, **קַיָּם**, *stabilis*. **הִתְקַיֵּם**, *perstare*, *subsistere*, *stabiliri*, *confirmari*. **קַיְמָא לָן**, *probatio nobis est*. **מָקוֹם**, *locus*: *Deus*, quia *illocalis* et tamen *ubique locorum* præsens: item, quod *omnis locus est plenus gloria ejus*, scribit Aben Esra in principio Esther. **לנגד המקום ירבה דברים**, *contra deum multiplicat verba*, Job XXXIV. 37. in Aben Esra. **מְקוֹמִי**, *localis*.

קוץ, *tædere*, *nauseare*. מוּקְצָה, *nausea*, *tædium*.

קיר הֵקִיר, *manare*, *scaturire*. מָקוֹר, *scaturigo*: *infinitivus modus*, quasi *fons* et *scaturigo* variarum significationum per tempora et personas. Item, *metallum*, vel *minerale*.

קֹטֶב, קוֹטֶב, *polus*.

קַטֵּיגוֹר, *accusator*, κατήγορος.

קַטֵּיגוֹרְיָא, κατηγορία, *accusatio*. R. Sal. Hos. XIV. 2. Vide eumdem Gen. XVIII. 33.

קָטַט, הִתְקוֹטֵט, *rixari*, *contendere*, *rixis irritare*. קְטָטָה, *contentio*, *rixa*, Prov. X. 13. in Kafvenaki.

קֶטֶם, קִטְמָא, *cinis*. קִטְמָן, *cinereus*.

קָטֹן, *minor*, *minorennis*: קְטַנָּה, *minorennis puella*. קַטְנוּת, *parvitas*, *minorennitas*. קִטְנִית, *legumen*. קִטְנִיּוֹת, *legumina*. קְטַנֵּי אֲמָנָה, *parvi fide*, *vacillantes*, *errantes in vera fide*, Psal. CVI. 7. in R. Salomone.

קָטַע, *incidere*, *succidere*: שָׁנָה מְקוּטָּעָה, *annus intercisus*.

קָטַר, *ligare*, *constringere*, R. David ad Amos V. 8. קוֹטֶר, *diameter*: מַחֲצִית קוֹטֶר, *semidiameter*. קִטּוּר, *exhalatio*, *fumus*, *vapor calidus et siccus*.

קִטְרֵג, *accusare*, *deferre*: κατηγορεῖν.

קַיִץ, *æstas*: קֵיצִי, *æstivus*.

קָלַח, *effundi*, *emanare*. קִלּוּחַ, *emanatio*, *eruptio*, *effluxus*: מִקְלַחַת, *fistula*, ut *fontis* unde aqua emanat.

קָלַט, *recipere*, *receptum detinere*, *retinere*. קְלִיטָה, *receptio*, Jos. VII. 19. in Kimchio. מִקְלָט, *receptus*, *refugii locus*.

קלל קַל, *leve*: קַל וָחוֹמֶר, vide חמר. Geminata prima litera, קִלְקֵל, *vastare*, *corrumpere*, *destruere*. קִלְקוּל, *vastatio*, *perditio*: item, *despectio*, *vilipensio*. קָלִיל, *leve*, *modicum*, *parum*, בְּנָקֵל, נָקֵל, *levissime*, *facillime*. קַלּוּת רֹאשׁ, *erectio capitis levis*, *levitatem et superbiam denotans*. בְּקַלּוּת, *leviter*, *facile*.

קלם קוּלְמוֹס, *calamus scriptorius*: plur. קוּלְמוּסִין, *calami*. קַלְמָר, *calamarium*, *theca calamaria*.

קִלֵּס, *laudare*. קִלּוּס, *laudatio*, *laus*.

קָלַף, *decorticare*. קְלִיפָּה, *decorticatio*, *cortex*: קְלִיפַּת בֵּיצָה, *putamen ovi*. קְלָף, *membrana*, *pergamenum*.

קלש קָלוּשׁ, *tenue*. טִים קָלוּשׁ, *lutum tenue*.

קָם, *ante*. קָמוֹהִי, *ante eum*. קַמָּא, *primum*, *anterius*, apud Talmudicos; contractum ex קֳדָם vel קֶדֶם. Item, לְקַמָּן, *mox*, *infra*, *paulo post*, quasi *ante nos*: oppositum ejus, לְעֵיל, *supra*.

קָמַט, *corrugari*: קְמָטִין, *rugæ*.

קמע קָמֵיעַ, *amuletum*, *charta experimentalis de collo suspensa*: קְמֵיעָה idem. קִמְעָא, *parum*, *modicum*.

קָמַץ, *colligere in pugillum*. קַמְצָן, *parcus*, *tenax*. קְמִיצָה, *digitus anularis*, *minimo proximus*. קָמוּץ, *Kametzatum*, *cum Kametz notatum*. נִקְמָץ, idem ex Niphal.

קנא קַנָּא, קַנְאָן, *zelotypus*, *zelotes*: קַנְאָתָנִית, *zelotypa mulier*.

קַנְבּוֹס, *cannabis*.

קוֹנְדִּיטוֹן, *conditum vinum*, *confectus potus ex aromatibus*, *melle et aliis*, Eccl. II. 1. in R. Salomone.

קָנָה, *adquirere*, *possidere*. קִנְיָן, *adquisitum*, *possessio*: *habitus adquisitus*: oppositum ejus, הֶעְדֵּר, *privatio*.

קנח , *abstergere.* קִנּוּחַ , *abstersio.*

קנט הִקְנִיט , *irritavit.* קִנְטֵר ; *vexare, irridere.* קִנְטוּרִין , *vexationes.* קַנְטְרָן , *vexator.* קִנְטָר , *pondus centenarium.* קוּנְטְרֵס , *quinternio ; folium, pagina libri.*

קנן קְנוּנְיָא , *concentio, conspiratio.*

קָנַס , *punire, mulctare.* קְנָס , *mulcta, pœna.* Plur. קְנָסוֹת , *pœnæ, mulctæ pecuniariæ.*

קַנְקַן , *cantharus ;* unde illud , אַל תִּסְתַּכֵּל בְּקַנְקַן אֶלָּא בְמַה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ , *ne inspicias cantharum, sed id quod in eo est.*

קֵסַר . קֵיסַר , *Cæsar, imperator, rex :* קֵיסָרִין , *Cæsares : Cæsarea,* urbis nomen.

קָפָא , *concrescere, coagulari, condensari.* קִפּוּי , *concretio :* קִפּוּי הַמַּיִם , *concretio aquarum.*

קפד הִקְפִּיד , *curare, curiosum, solicitum, attentum esse :* אֵינָהּ מַקְפֶּדֶת עַל מַעֲשֶׂיהָ , *non est solicita de operibus suis,* Eccl. III. 21. in R. Salomone. הַקְפָּדָה , *cura, solicitudo.* קַפְּדָן , *præceps, iracundus.* אֵין הַקַּפְּדָן מְלַמֵּד , *nullus iracundus bene docet.*

קָפַז , *subsilire, saltare.*

קָפַח , *abscindere, rescindere, amputare, succidere, occidere, tollere,* Ies. XXVIII. 1. et Hos. I. 1. in R. Salomone.

קְפַנְדְּרִיָּא , *compendium.* Est latinum, *compendiaria,* scil. *via :* vide R. Sal. et R. David, Ezech. XLVI. 8.

קפס קוּפְסָא , *capsa,* R. Salomon Exod. XVI. 13. Plur. קוּפְסָאוֹת , R. Salomon, 2 Reg. X. 22.

קפף קוּפָּה , *arca, cista :* קוּפָּה שֶׁל צְדָקָה , *arca eleemosynaria :* קוּפָּה שֶׁל בְּשָׂמִים , *arca aromatum.*

קָפַץ , *insilire, irruere.* Item, *innuere, annuere,* Gen. XXIV. 10. in R. Sal.

קָצַב , *succidere.* קַצָּב ; *lanio, carnes vendens et secans.* קָצוּב , *præcisum, determinatum.* קֶצֶב , *præordinatio, prædestinatio.*

קצה קְצָת . מִקְצָת , *pars : quidam, quædam,* in utroque numero : קְצָתָם , *pars ipsorum, quidam* vel *quædam ipsorum :* קְצָתָם אֶת קְצָתָם , *alii alios :* בְּמִקְצָת סְפָרִים , *in nonnullis libris.* קָצֶה , *tropicus :* קָצֶה קֵיצִי , *tropicus æstivus* (sive *cancri*). סְתָוִי , *hybernus,* id est, *capricorni.* Item, קָצֶה , *extremum, terminus syllogismi.*

קָצַר , *abbreviare.* קְצִירוּת . קְצָרָה , קִצּוּר , *brevitas, abbreviatio :* בְּקִצּוּר , *breviter.* דֶּרֶךְ קְצָרָה , *brevitatis causa.* מִקְרָא קָצֵר , *sermo ellipticus, ratio loquendi elliptica,* R. Sal. Obad. 12.

קָרָא , *legere.* קָרָא (formæ גָּנַב), מִקְרָא , *lectura,* scil. *sacra,* per synecdochen, id est, *scriptura sacra, scripta biblica, biblia.* Interdum et מִקְרָא , significat *versum biblicum.* Plur. מִקְרָאוֹת . קָרָאִי , *biblicus, textualis, versatus in lectione scripturæ.* קְרִי , *lectum,* de voce variæ lectionis in bibliis usurpant. Item, *casus nocturnus seminis effluentis, fluxus seminis :* בַּעַל קְרִי , *qui fluxum talem passus est,* Lev. XV. Item, קָרָאִים , *Karræi, Zaducæi,* quasi *textuales* dicti, quod nullas *traditiones* vel *glossas* admitterent. קְרִיאָה , *lectio.* לְתִפְאֶרֶת הַקְּרִיאָה , *ad ornatum lectionis, euphoniæ causa.* קוֹרִין , *legunt,* pro קוֹרְאִין.

קָרָה , *evenire, contingere, accidere.* מִקְרֶה , *accidens, eventus, casus :* מִקְרִי , *accidentalis.* חֲלָקָה מִקְרִיָּה , *pars accidentalis.* תִּקְרָה , *contignatio,*

tabulatum: בַּיִת מְקוֹרָה, domus tabulata. מִקְרֶה קַיָּם, accidens firmum, inseparabile; נִפְרָד, separabile. קוֹרוֹת contingentia.

קרם קֹרֶט, granum, bacca, frustulum; gruma: קוֹרֶט דָּם, gruma, gutta sanguinis: קוֹרֶט לְבוֹנָה, granum thuris.

קֶרֶן, sors principalis (italice, il capitale): קֶרֶן וְרֶוַח, sors et lucrum.

קָרוֹן, carrum, carruca: plur. קְרוֹנוֹת.

קָרַר, frigescere. קוֹר. קְרִירוּת, frigus, Psal. XCI. 6. in Kimchi. הִתְקָרֵר, frigescere: per metaphoram, לֹא נִתְקָרְרָה דַּעְתּוֹ, non frigescebat mens ejus, id est, non sedabatur. קוֹרָה, refrigeratio, frigus: קוֹרַת רוּחַ, refrigeratia spiritus, recreatio animi.

קֶרֶת, urbs: קַרְתָּנִי, urbanus.

קָשָׁה, durum, difficile esse. הִקְשָׁה, difficile reddere: objicere, opponere difficile et dubium. מַקְשָׁן, opponens, quærens, interrogans quæstionem dubiam. קוּשְׁיָא קֻשְׁיָא, objectio, quæstio difficilis. קָשֶׁה, grave, difficile. קֹשִׁי, difficultas: בְּקוֹשִׁי, cum difficultate, difficulter, Hos. XI. 7. in R. Sal.

קִשֵּׁט, ornare: הִתְקַשֵּׁט, ornari. קִשּׁוּט, ornatus, ornamentum.

קָשַׁר, נִקְשַׁר, ligare, ligari; construi, constructum esse, apud grammaticos, Psal. XXII. 8. in Aben Esra. קֶשֶׁר, ligatura, vinculum; præpositio, nomen et verbum ligans. פּוֹעֲלֵי קֶשֶׁר, verba vinculi, id est, per præpositionem cum alia voce constructa et ligata.

קשש הֵקִישׁ, assimilare, comparare proportionaliter. הֶקֵּשׁ, הֶקְשֵׁה, proportio, syllogismus: comparatio analoga. הֶקֵּשׁ מַטְעָאָה, syllogismus sophisticus, erroneus, errare faciens. קִשְׁקֵשׁ, pulsare campanam, sonum, tinnitum edere. קִשְׁקוּשִׁים, campanæ, sonitus campanæ. קִישׁ, sonus, tinnitus, strepitus, pulsus, proprie campanæ vel tintinnabuli: unde illud, אִסְתְּרָא בְּלָגִינָא קִישׁ קִישׁ קָרְיָא, stater in lagena, kis kis clamat, id est, numus commotus in lagena vacua magnum edit strepitum. Proverbium in gloriosos et jactabundos.

קֶשֶׁת, arcus, iris: קַשָּׁת, sagittarius; arcitenens, signum cæleste.

ר

רָאָה, videre. רָאוּי, dignum, conveniens: יוֹתֵר מִן הָרָאוּי, magis quam convenit. כְּפִי הַנִּרְאֶה, sicut videtur, juxta apparentiam. רְאִיָּה, visio. רַאְיָה, ratio, probatio, demonstratio. רַאְיוֹת גְּמוּרוֹת, rationes perfectæ, demonstrationes a priori: חַכְמֵי הָרַאְיוֹת, physici naturales rerum causas pervestigantes, Eccl. VII. 3. in Aben Esra. הַמּוֹצִיא מֵחֲבֵירוֹ עָלָיו הָרַאְיָה, actori incumbit probatio: nam actor elicere, educere cupit ab altero, quem accusat, aut a quo petit. אין מביאין ראיה מן השוטים, non adducitur probatio a fatuis, Gen. XXXVIII. 15. in Aben Esra. רְאוּת, visio, visus: כְּלֵי רְאוּת, organa visus. רֵיאָה, pulmo. מַרְאֵה מָקוֹם, index loci, index libri, concordantia.

רָבַב, multum, multiplex esse. רוֹב, multitudo, magna pars. רוּבָּם, pleri-

que ipsorum. רִיבּוּי, idem: *numerus pluralis* et *signum numeri pluralis*, ut Hos. II. 1. in Kimchio. רַבִּים, *multi.* בְּרַבִּים, *numerus pluralis:* לְשׁוֹן רַבִּים *in numero plurali:* item, *publice*, *in communi* sive *publico*, *palam.* רִבּוֹן. *dominus.* רִבּוֹנְתָּא, *domina.* רַב, *doctor*, *magister;* רַבֵּנוּ, רַבּוֹ, רַבְּכֶם, *præceptor noster*, *ejus*, *vester.* Plur. רַבּוֹת; sed semper cum affixo, ut רַבּוֹתֵינוּ, *rabbini*, *doctores nostri.* רַבָּן, idem: plur. רַבָּנָן, *rabbini.* רַבָּנוּת; *rabbinatus*, *magisterium: magistra*, Hos. I. 1. in R. Salomone.

רָבָה, *multiplicari*, *crescere.* רִבָּה, *multiplicare*, *magnificare*, *educare.* תַּרְבּוּת, *indoles:* יצא לתרבות רעה, *progreditur in indolem malam*, *malis imbuitur moribus*, R. Sal. Gen. XXI. 11. et XXV. 30. תַּרְבִּית, רִבִּית, *fœnus*, *usura.*

רבע רְבִיעָה, *pluvia*, Joel II. 23. in Kimchi. מְרוּבָּע, *quadratum.*

רָבַץ, *cubare:* הִרְבִּיץ, *cubare fecit:* הִרְבִּיץ תּוֹרָה בְּרַבִּים, *cubare facit legem publice*, id est, *docet*, *propagat.*

רָגַז, *irasci*, *commoveri.* רַגְזָן, *iracundus;* רַגְזָנִית, *iracunda.*

רגל הִרְגִּיל, *assuefacere*, *exercere*, *consuescere.* רָגִיל, *assuetus*, *exercitatus*, *assuefactus.* מוּרְגָּל, *usitatum.* הֶרְגֵּל, רְגִילוּת, *assuefactio*, *conversatio.* *usus*, *exercitatio;* unde, הֶהָרְגֵּל יַעֲשֶׂה, אוּמָן, *usus facit artificem.*

רגש הִרְגִּישׁ, *sentire*, *sensibiliter percipere.* הֶרְגֵּשׁ, הַרְגָּשָׁה, *sensus.* נֶפֶשׁ הַמַּרְגֶּשֶׁת, *anima sensitiva*, Prov. XXIII. 22. in R. Levi. הַרְגָּשִׁי, *sensibile*, *sensitivum:* כֹּחוֹת הַרְגָּשִׁיּוֹת, *facultates sensitivæ.* מוּרְגָּשׁ, *sensatum*, *quod sub sensum cadit.* צוּרָה מוּרְגֶּשֶׁת, *forma sensibilis.*

רָדַף, *persequi*, *insequi*, *consequi.* רְדִיפָה, *consecutio*, *consequens.* שֵׁם הַנִּרְדָּף, *nomen synonymum.* הַרְדָּפָה, *cognominatio*, *synonymia.*

רָהַט, *currere:* לְפוּם רִיהֲטָא, *cursus*, *festinationis causa.*

רָוָה, *irrigari:* רִוּוּי, *irrigatio.*

רוּחַ, *spiritus.* רוּחָנִי, רוּחָנִיִּי, *spiritualis:* תַּעֲנוּג רוּחָנִיִּי, *voluptas spiritualis*, Prov. X. 17. in Kafvenaki. רוּחָנִית, *spiritualiter.* רוּחוֹת, *partes*, *plagæ cæli;* מִכָּל־רוּחוֹתָיו, *ab omnibus plagis suis.*

רֶוַח, *spatium*, *intervallum*, *distantia.* נִרְוָח, מְרֻוָּח, *latum*, *spatiosum:* זָוִיָּה נִרְוַחַת, *angulus latus*, *obtusus.* הִרְוִיחַ, *respirare fecit*, *recreavit*, *refocillavit: dilatavit: lucratus est.* רֶוַח, *lucrum.* הַרְוָחָה, *latitudo;* cujus oppositum, צוּקָה, *angustia.*

רום רוֹמִי, *Roma*, *romanus.* רוֹמָאֵי, רוֹמִיִּים, *Romani.*

רָוָק, *cælebs.* Plur. רַוָּקִין, *cælibes*, *juvenes innubi:* יוֹלְדִים רַוָּקִים וּפְנוּיִים, *generant cælibes et liberi.*

רַחֵם, *misereri.* רַחְמָן, *misericors*, nomen Dei apud Rabbinos. רַחְמָנָא לִבָּא בָּעֵי, *Deus cor quærit.* רַחְמָנִית, *misericors fœmina.* Plur. רַחְמָנִיּוֹת, *misericordes.* מִדּוֹת רַחְמָנִיּוֹת, *affectus misericordes* sive *misericordiæ.* רַחְמָנוּת, *misericordia.*

ריק הֵרִיק, *evacuare.* רֵיקָנוּת, רֵיקוּת, *vacuitas*, *vacuum.* לְרֵיקָנוּת, *frustra:* אֵין רֵיקוּת בָּעוֹלָם, *non est vacuum in mundo.* רֵיקָן, *vacuus*, *vanus.*

רכב הִרְכִּיב, *componere, conjungere: inserere ramos arborum*, germanice, *zweigen.* מוּרְכָּב, *compositum*, cujus oppositum, פָּשׁוּט, *simplex:* מִלָּה מוּרְכֶּבֶת, *dictio composita.* הַרְכָּבָה, *compositio, insitio.* גְּשָׁמִים מוּרְכָּבִים, *corpora composita, mixta, concreta:* אֵין מַרְכִּיבִין עֵץ מַאֲכָל עַל גַּבֵּי עֵץ מַאֲכָל, *non inserunt arborem cibi*, id est, fructiferam, *super arborem fructiferam.*

רכז מַרְכָּז, *centrum:* מַרְכַּז הָאָרֶץ, *centrum terræ*, Job XXVI. 6. in R. Levi. אוֹפַן יוֹצֵא מַרְכָּז, *circulus egrediens centrum*, id est, *eccentricus.*

רָמַז, *indicare, annuere.* רְמִיזָה, *nutus, indicium.*

רַם, רִסִּין, *supercilia:* רִסֵּי עֵינַיִם, *supercilia oculorum.*

רַע, לְרַע, *infra.* מִלְרַע idem: et *vox penacuta*, accentum *infra*, id est, in *ultima syllaba* habens.

רָעֵב, *esurire.* רַעַבְתָּן, *famelicus.*

רעה רְעִי, *stercus, excrementum.*

רעם הִתְרַעֵם, *obmurmurare.* תַּרְעוֹמָה, *murmuratio.*

רָצָה, *velle.* רָצוֹן, *voluntas.* רְצוֹנִי, *voluntarius.* תְּנוּעָה רְצוֹנִית, *motus voluntarius:* אֵינוֹ עַל דֶּרֶךְ מִצְוָה רְצוֹנִית, אֶלָּא עַל דֶּרֶךְ גִּזּוּם, *id non est per modum præcepti voluntarii, sed ironice*, Amos IV. 4. in Kimchio. נִתְרַפָּה, *placari*, Hos. I. 10. in R. Sal.

רצע רְצוּעָה, *corrigia calcei.* מַרְצֵעַ, *subula.* רַצְעָן, *cerdo.*

רצף רָצוּף, *continuum, conjunctum, consequens.* יָמִים רְצוּפִים, *dies continui, consequentes.* עוֹנֶג רָצוּף, *oblectatio continua.*

רקק רָקִיק, *tenus, transparens, diaphanum:* טִיחַ נָרוֹק, *cæmentum tenue.*

רשה רְשׁוּת, רִשְׁיוֹן, *facultas, potestas, licentia.* בִּרְשׁוּתְךָ, *cum licentia tua:* בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, *in potestate publica, in publico.* Plur. רְשׁוּיוֹת, *potestates, licentiæ, privilegia.* הַרְשָׁאָה, idem. רַשַּׁאי, *licitus, liber, qui licentiam habet:* אֵין רַשָּׁאִין, *non licet illis.*

רשל אִתְרַשֵּׁל, *pigrari, pigrum, remissum esse.* הִתְרַשְּׁלוּת, *pigritia, remissio.* מְרַשֵּׁל, *laxans, remittens.*

רָשַׁם, *designare, describere, notare.* רוֹשֶׁם, *descriptio, designatio, obsignatio, nota.* רִשּׁוּם, *delineatio.*

רָתַח, *fervere.* מַיִם רוֹתְחִים, *aquæ ferventes.* רִתַּח, *fervefecit.* רִתּוּחַ, *fervefactio, ebullitio.* מְרוּתָּח, *fervidum.*

ש

שָׁאַל, *rogare, interrogare, petere, quærere.* הִשְׁאִיל, *mutuo, commodato dedit petenti:* מוּשְׁאָל, *mutuatum, commodatum:* שֵׁם הַמּוּשְׁאָל, *nomen commodatum, mutuatitium, metaphoricum.* הַשְׁאָלָה, *mutuatio, metaphora:* עַל דֶּרֶךְ הַשְׁאָלָה, *metaphorice*, Psal. LXXVIII. 47. ad verba, *occidit vites.* שְׁאֵילָה, *quæstio, interrogatio, petitio:* ה הַשְּׁאֵילָה, *He interrogationis.*

שָׁבַב, *frangere:* שְׁבָבִים, שִׁבִּין, *fragmenta, frustula, segmenta lignorum.*

שִׁבַּח, *laudare.* מְשׁוּבָּח, *laudatum, laudabile.* שְׁבָחָה, שֶׁבַח, *laus.* לְשֶׁבַח וּלְגְנַאי, *in laudem et vituperium*,

Num. XI. 18. in Aben Esra. Est etiam שֶׁבַח, *incrementum*, *melioratio rei*; unde, אִילָן מַשְׁבִּיחַ, *arbor crescit.*

בִּשְׁבִיל שבל, *propter*, *propterea.*

שָׁבַר, *frangere* : שֶׁבֶר, *fractura* : *fractura numerorum arithmetica*, *fractio* : שְׁבָרִים, *fractiones.* Item, שֶׁבֶר, *Chirek* vocalis, ut apud Aben Esram, Num. XXXV. 19. et שָׁבוּר, *Chirekatum*, *cum Chirek notatum.*

הִשְׁתַּבֵּשׁ שבש, *perplexum*, *attonitum*, *obstupefactum esse* : *confundi*, *seduci*, *corrumpi*: כִּי בְּגָלוּת נִשְׁתַּבְּשׁוּ הַנּוּסְחָאוֹת, *nam in captivitate confusa sunt exemplaria;* sumpserunt unum ex hoc, et transtulerunt in aliud, etc. Kimchi, 1 Reg. XVII. 14. שִׁבּוּשׁ, *confusio*, *perplexitas*, *error*, *corruptio.* אִישׁ מְשׁוּבָּשׁ, *vir perplexus.*

שַׁבְּתָאי שבת, *Saturnus planeta.*

הִשְׁגִּיחַ שגח, *providere*, *prospicere* : הַשְׁגָּחוּת, *contemplatio*, *speculatio.* הַשְׁגָּחָה, *providentia.* הַהַשְׁגָּחָה הָאֱלֹהִית, *providentia divina.*

שָׁגַר, *mittere*, *emittere.* שָׁגוּר, *emissum* : *assuetum* : *usitatum*, *promptum*, *expeditum* : אִם שְׁגוּרָה תְּפִלָּתוֹ בְּפִיו, *si expedita sit precatio ejus in ore ipsius*, *si expedite egrediatur* : שֵׁם שָׁמַיִם שָׁגוּר בְּפִיו, *nomen Dei consuetum erat in ore ejus.*

שִׁדֵּךְ, *desponsare*, *conjugio jungere.* לְשַׁדֵּךְ הַבָּנוֹת, *desponsare filias (sabbatho licitum).* שִׁדּוּךְ, *desponsatio*, *copulatio.* שַׁדְּכָנוּת, *affinitas*, *desponsatio.* שַׁדְּכָן, *desponsator*, *affinis.*

הִשְׁתַּדֵּל שדל, *operam dare*, *curare*, *incumbere rei*, *occupatum esse* : הִשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת אִישׁ, *cura ut te virum præbeas.* הִשְׁתַּדְּלוּת, *opera*, *cura*, *studium*, *conatus solicitus.* שִׁדֵּל, *persuadere.* שִׁדּוּל, *persuasio.*

שִׁדְרָה שדר. *spina dorsi* : חוּט הַשִּׁדְרָה, *filum spinæ dorsi*, quod ex cerebro per vertebras descendit.

שָׁהָה, *morari*, *tardare.* שְׁהִיָּה, שָׁהוּת, *mora*, *tardatio*, *tarditas.*

שׁוּב, *amplius*, *præterea*, *adhuc.*

שָׁוָה, *æquari.* שְׁוָאָה, *æquatio*, *comparatio* : hinc, וֹ הַשְׁוָאָה, *Vau adæquationis*, quod apodosin similitudinis denotat, quale saepe in Proverbiis Salomonis. שָׁוּוּי, *æquum*, *æquale*, *pretium rei*, quod venditæ rei est *æquatio* et *comparatio.* קַו שָׁוֶה *linea æquinoctialis* : אוֹפַן שָׁוֶה, *circulus æquus*, *concentricus.*

שׁוּם, *nomen*, chaldaice; unde, שׁוּם בַּר נָשׁ, *nomen filii hominis.* Nomen proprium viri, apud Masorethas. Apud Rabbinos, *aliquis*, *aliquid.* Præcedere vel sequi solet אַיִן, vel לֹא. מִשּׁוּם, *propter* : מִשּׁוּם שֶׁ, *propterea quod*, *eo quod.* עַל שׁוּם מָה, *qua de causa? quamobrem?* מִשּׁוּם הָכִי, *propterea.*

שׂוּם, *ponere.* שָׂמוּת, *positio.*

שׁוּרָה שור, *linea* : שׁוּרוֹת הַסֵּפֶר, *lineæ libri.* שׁוֹר, *taurus*, *signum cœleste.*

שׁוּר, *canere* : מְשׁוֹרֵר, *cantor* : *poeta.* שִׁירָה, *canticum* : *carmen poeticum* sive *rhythmicum.* מְלֶאכֶת הַשִּׁיר, *ars poetices.* שִׁירִיּוּת, *poetica.*

שָׁזַר, *filare*, *fila ducere et intorquere* sive *duplicare.* חוּטִין שְׁזוּרִין, *fila duplicata*, *contorta.*

שֶׁחִי שחה, בֵּית הַשֶּׁחִי, *axilla*, *locus concavus sub brachio*, Deuter. XXII. 5. in R. Salomone.

שַׁחַר, *aurora*, *mane.* שַׁחֲרִי, *matutinus* : תְּפִלָּה שַׁחֲרִית, *oratio matutina.* שַׁחֲרוּת, *nigredo.* שִׁיחוּר, *atra-*

mentum. שָׁחַר, *nigrescere*, *nigrum esse*. שִׁחְרֵר, *libertate donare*, *manumittere*: עֶבֶד מְשׁוּחְרָר, *servus manumissus*. אִשָּׁה מְשׁוּחְרֶרֶת, *mulier libertate donata*.

שָׁטָה, *stultescere*. שׁוֹטֶה, *stultus*, *vesanus*: אֵין מְבִיאִין רְאָיָה מִן הַשּׁוֹטִין, *non adducunt probationes a stultis*. שְׁטוּת, *stultitia*: רוּחַ שְׁטוּת, *spiritus insaniæ*. שַׁטְיוּתָא, idem. שִׁיטָה, *linea*: *ordo*, *usus*, *discursus*, *ritus*, *stylus*. שִׁיטַת הַתַּלְמוּד, *ordo*, *usus*, *stylus talmudicus*.

שֶׁטַח, *expansio*: *superficies*.

שְׁטָר, *literæ contractus*, *instrumentum literarum*, *litera procurationis*: שְׁטַר הַחוֹב, *chirographum*, *literæ debiti*: plur. שְׁטָרוֹת.

שַׁיַּךְ, *congruit*, *convenit*: לֹא שַׁיַּךְ לְמֵימַר, *non convenit dicere*: בִּגְדֵיהָ הַשַּׁיָּכִים לְגוּפָהּ, *vestes ejus pertinentes ad corpus ejus*. שַׁיָּךְ, *decens*, *conveniens*, *pertinens*.

שִׁיר, שִׁירִין, *monilia*, *catenæ*, *armillæ*. שְׁיָרָה, *turma*, *exercitus*, *caterva*: בִּשְׁיָרָה, *catervatim*.

שָׁכַב, *cubare*: שְׁכִיב מְרַע, *ægrotus*: et שָׁכִיב, *mortuus*, *qui occubuit*. שְׁכִיבָה, *obdormitio*, *decubitus* vel הַחוֹלִי, *morbi*, vel הַמָּוֶת, *mortis*, ut docet Kimchius ad Ies. L. 11.

שָׁכַח, *invenire*: שְׁכִיחַ, *inventum*, *præsens*; דְּלָא שְׁכִיחַ, *quæ non invenitur*, *non exsistit*.

שֵׂכֶל, הִשְׂכִּיל שׂכל, *intelligere*. שֵׂכֶל, *ingenium*, *intellectus*: שִׂכְלִי, *intellectualis*; מִצְוֹת שִׂכְלִיּוֹת, *præcepta intellectus*, quibus oppponuntur מַעֲשִׂיּוֹת, *actualia*, *practica*. מוּשְׂכָּלוֹת, *intellectualia*, *quæ sub intellectum cadunt*. קִנְיַן הַמּוּשְׂכָּלוֹת, *habitus intellectualis*: מוּשְׂכָּלוֹת רִאשׁוֹנוֹת, *notiones primæ*, שְׁנִיּוֹת, *secundæ*. שִׂכְלוּת, *intellectus*. שַׂכְלְתָן, *intelligens*, *prudens*, *ingeniosus*: שַׂכְלְתָנוּת, *intelligentia*. נֶפֶשׁ הַמַּשְׂכֶּלֶת, *anima intelligens*.

הִשְׁכִּים שׁכם, *convenire*, *consentire*, idem quod סכם.

שָׁכַן, *habitare*, *cohabitare*. שְׁכוּנָה, *vicus*, *vicinia*, *platea urbis habitata*. שְׁכִינָה, *majestas Dei*, *præsentia Dei*, *Spiritus sanctus*, *divinitas*. מַשְׁכּוֹן, *pignus*. מִשְׁכֵּן, *oppigneravit*. נִתְמַשְׁכֵּן, *oppigneratus fuit*, מ factum radicale, ut et in aliis quibusdam.

שָׁלַח, *mittere*: שָׁלִיחַ, *missus*, *legatus*, *nuncius*, *apostolus*: שָׁלִיחַ מְיוּחָד, *nuncius proprius*. שְׁלִיחוּת, *legatio*, *ablegatio*, *apostolatus*. שֻׁלְחָן, *mensa*: שֻׁלְחָנִי, *trapezita*, *numularius*.

שָׁלַל, *negare*. שׁוֹלְלִים, *negativa*, *negantia*: שְׁלִילָה, שׁוֹלְלוּת, *negatio*. מִשְׁפָּט שׁוֹלֵל כְּלָלִי, *propositio negativa universalis*. עִנְיָן מְשׁוּלָּל, *ens abstractum*. Item, תּוֹאַר שׁוֹלְלִיִּי, *forma abstracta*, cui opponitur חִיּוּבִי, *concreta*. שָׁלִיל, *embryo fœtus matricis*, Lev. XI. in R. Sal. Item, *abortivum*.

שָׁלַם, נִשְׁלַם, *perfici*, *compleri*. שְׁלֵימוּת, *perfectio*: כָּל מִינֵי שְׁלֵימוּת, *omnis generis perfectiones*: אֱמוּנָתוֹ בִּלְתִּי שְׁלֵימָה, *fides ejus imperfecta erat*, Job I. in R. Levi.

שָׁלַק, *elixare*: יְרָקוֹת שְׁלוּקִין, *olera elixa*.

שִׁלְשֵׁל, *concatenare*: שַׁלְשֶׁלֶת, *catena*. Plur. שַׁלְשְׁלָאוֹת, et forma chaldaica, שַׁלְשְׁלָן. Item, שַׁלְשֶׁלֶת הַיַּחַס,

catena genealogiæ. בְּהִשְׁתַּלְשְׁלוּת הַסִּבּוֹת, *in connexione causarum*, Psal. CIV. 27. in Kimchio. שִׁלְשׁוּל, *diarrhœa, ventris solutio et fluxus.*

מְשׁוּלָּשׁ שׁלשׁ, *triplicatum: triangulum:* צוּרַת מְשׁוּלָּשׁ, *figura trianguli.* שִׁלּוּשׁ, *trinitas.*

שֵׁם, *nomen, Deus.* Cum articulo, הַשֵּׁם. Item, כְּשֵׁם, *sicut, quemadmodum.* עַל שֵׁם, לְשֵׁם, *propter, propterea.*

שָׁמַיִם, *cœli: Deus*, ab *inhabitatione cœlesti* sic dictus. לְשֵׁם שָׁמַיִם, *propter Deum.* Sic, שְׁמַיָּא, *Deus*, Dan. IV. 23. שָׁמַיְמִי, *cœlestis:* גְּרָמִים שָׁמַיְמִיִּים, *corpora cœlestia*, R. Levi, Job XXVI. 6.

שֶׁמָּא, *forte, fortassis, si forte, ne forte:* וְשֶׁמָּא, *quod si forte.*

הִשְׁמִיד שׁמד, *disperdidit, delevit, destruxit.* מְשׁוּמָּד, *apostata*, quasi *perditus* dictus, 2 Reg. XVIII. 17. in Kimchio de Rabsaka. הַשְׁמָדָה, הַשְׁמָדוּת, *perditio, apostasia a fide vera.* הִשְׁתַּמֵּד, *apostata factus est.* שְׁמַד, שֶׁמֶד, *persecutio:* גָּזְרוּ שְׁמָדוֹת, *decreverunt persecutiones.*

שֶׁמֶן, *pinguedo:* שַׁמְנוּנִית, Idem.

שָׁמַע, *audire.* מַשְׁמָע, *literalis vocis auditio, sensus literalis et simplex.*

שִׁמֵּשׁ, שַׁמֵּשׁ, *ministrare, servire:* שַׁמָּשׁ, מְשַׁמֵּשׁ, *minister.* שִׁמּוּשׁ, *ministerium.* אוֹת שִׁמּוּשִׁית, *litera ministerialis.* Item, שַׁמֵּשׁ, *coire, rem habere.* שַׁמֵּשׁ עִם בַּת־שֶׁבַע, *coivit cum Bathscheba*, Psal. LI. 2. in Targum. תַּשְׁמִישׁ, *concubitus, coitus:* תַּשְׁמִישׁ הַמִּטָּה, *ministerium lecti:* תַּשְׁמִישֵׁי מִצְוָה, *ministeria legis.* Tertio, שִׁמֵּשׁ, *uti:* שִׁמְּשׁוּ בוֹ בְּבִנְיַן פִּיעֵל, *utuntur eo in conjugatione Pihel.*

שַׁמְּתָא שׁמת, *excommunicationis species.*

שָׁנָה, *mutari.* שׁוֹנִים, *mutata, varia, diversa:* מִלּוֹת שׁוֹנוֹת, *voces diversæ.* שִׁנּוּי, *mutatio*, ut *generatio* et *corruptio.* מִשְׁתַּנֶּה, *alteratum, variabile, mutabile.* שְׁנִיּוּת, *diversitas: dualitas.* הִשְׁתַּנּוּת, *variatio, mutabilitas, alteratio.* מִשְׁנָה, textus talmudicus, מִשְׁנֶה, *Deuteronomion*, qui liber vocatur מִשְׁנֵה תוֹרָה, *repetitio legis*, quia Moses præcedentem legis doctrinam in eo repetit: et Talmud continet *repetitam legem* per Rabbinos, quæ vocatur *Mischna.* מְשׁוּנֶּה, *repentinum, mirabile, quod subitam mutationem inopinato et extraordinarie subiit:* מִיתָה מְשׁוּנָּה, *mors repentina:* דָּבָר מְשׁוּנֶּה, *res mirabilis.*

שִׁעְבֵּד, *servituti subjecit, oppressit, subegit.* מְשׁוּעְבָּד, *subditus, subjectus.* הִשְׁתַּעְבֵּד, *subjici, subditum esse.* שִׁעְבּוּד, *servitus, subjectio.* שִׁעְבֵּד אֶת עַצְמוֹ, *subjecit seipsum.*

שָׁעַר, שִׁיעֵר, *æstimare, putare, conjectare.* שִׁיעוּר, *conjectura;* unde, כ׳ הַשִּׁיעוּר, *Caph conjecturæ*, quando scil. significat *quasi, quodammodo.* Item, *mensura ex æquo æstimata:* כְּשִׁיעוּר, *juxta mensuram* vel *æstimationem, quasi: plus minus, tantum, tam multum.* כּוֹחַ הַמְשַׁעֵר, *virtus æstimativa, conjecturalis, divinatrix.*

שָׁפָה, *tranquillum esse.* שָׁפוּי, *tranquillus.* שׁוֹפִי (formæ יוֹפִי, חוֹלִי) *tranquillitas*, Num. XXIII. 3. in R. Sal.

מִשְׁפָּט שׁפט, *judicium, jus: proprietas: propositio*, apud logicos.

שָׁפַךְ, *effundere.* מַשְׁפֵּךְ, *infundibulum, clepsydra.* שְׁפִיכוּת, *effusio.*

שֶׁפַע, *influentia, influxus:* שׁפע

הַשְׁפִּיעַ, *influxus stellarum.* הַכּוֹכָבִים, *influere fecit. affudit, abunde et affluenter contulit.* מְשׁוּפָּע, *declive.* Jos. XVII. 5. in Kimchio. שִׁפּוּעַ, *declivitas.*

שְׁפַף, שִׁפְשֵׁף, *conterere, conquassare, conculcare, calcare,* Jos. XV. 7. in Kimchio. Item, *confricare:* שִׁפְשׁוּף, *confricatio.*

שֶׁקֶל, מִשְׁקָל, *pondus: forma, analogia vocis,* ad quam aliæ similes accommodantur.

שָׁקַע, *mergi:* de sole, *occumbere: sculpi in profundum.* צוּרוֹת מְשׁוּקָּעוֹת, *figuræ in fundum sculptæ:* oppositum, בּוֹלְטוֹת, *prominentes.* שְׁקִיעָה, *occasus solis.*

שׂרט שְׂרִיטָה, *linea:* ut chartæ, manuum et similium: שִׂרְטֵט, *lineare: lineas ducere.* שִׂרְטוּטִין, *lineamenta:* שִׂרְטוּט, *amussis, regula.*

שׁרר שָׁרִיר, *firmum, stabile, ratum.*

שֹׁרֶשׁ, *radix.* שׁוֹרְשִׁית, *radicalis:* אוֹתִיּוֹת שָׁרְשִׁיּוֹת, *literæ radicales.*

שֻׁשְׁבֵּן, *sociavit:* שׁוֹשְׁבִינִים, *socii, amici, sodales.* שֻׁשְׁבִינוּת, *societas.*

שתן הִשְׁתִּין, *mingere, urinam reddere.* שֶׁתֶן, *urina.* הַשְׁתָּנָה, *mictio, urina.*

שִׁתֵּף, *communicare,* Jos. VI. 2. in Kimchio. שׁוּתָּף, מְשׁוּתָּף, *socius, cooperator:* שׁוּתֶּפֶת, *socia.* שׁוּתָּפוּת, *societas, commercium.* שִׁתּוּף, idem: item, *communicatio, homonymia, æquivocatio:* שֵׁם מְשׁוּתָּף, vel מִשְׁתַּתֵּף, *nomen æquivocum, homonymon, ambiguum, commune.* מִלָּה מְשׁוּתֶּפֶת, *vocabulum æquivocum.* חוֹמֶר מְשׁוּתָּף, *materia communis, prima* scil. quæ quatuor elementis communis est.

שתת שְׁתוּת, *pars sexta:* הַמִּשְׁתַּכֵּר אַל יִשְׂתַּכַּר יוֹתֵר מִשְׁתוּת *qui lucratur, ne lucrator plus sexta parte;* ut qui emit *quinque,* vendat *sex.* Regula juris talmudici est.

ת

תאם תְּאוֹמִים, *gemini, signum celeste.*

תאר תּוֹאַר, *forma:* שֵׁם תּוֹאַר, *nomen formæ, formale, concretum, adjectivum, denominans:* ut, רְאוּבֵן חָכָם, *Ruben est sapiens,* Hic, *sapiens,* est, תוֹאַר, *formale; Ruben,* est, הַמְּתוֹאָר, *formatum, denominatum.* תֵּאֵר, *denominare a forma, formare:* מְתוֹאָר, *denominatum, paronymum, conjugatum:* הִתְאַר, *denominari,* a *forma* proprie, *informari.* בְּתֹאַר, *formaliter.*

תֵּבָה, תֵּיבָה, *dictio, vox, vocabulum* proprie *scriptum.* רָאשֵׁי תֵיבוֹת, *capita dictionum, abbreviaturæ ex prima vocum litera constitutæ.*

תָּבַל, *condire cibos.* תָּבוּל, *condimentum.* מְתֻבָּל, *conditum.* תַּבְלִין, *condimenta ciborum, cibi conditi.*

תָּבַע, *exigere, repetere aliquid ab altero jure.* תְּבִיעוֹת, *postulationes.*

תָּג, *apex:* plur. תָּגִין.

תּוּב, et per apocopam תּוּ, *præterea, porro, amplius, iterum, rursus:* ex שׁוּב, quod supra positum.

תּוֹךְ, מִתּוֹךְ, *propterea, idcirco, quia.* מִתּוֹךְ כָּךְ, *interim, interea.*

תָּחַב, *figere:* נִתְחַב, *infigi.*

תחל הִתְחִיל, *incipere.* הַתְחָלָה, *principium,* ab hebraico nomine תְּחִלָּה.

תָּחַם, *terminare, determinare.* תְּחוּם, *terminus, finis, confinium:* תְּחוּם שַׁבָּת, *terminus sabbathi,* qui continebat *bis mille passus,* quod exstruunt ex Jos. III. 4.

תִּיק, תֵּיקָא, θήκη, *theca, vagina.*

תַּיָּר, *speculator,* Cant. II. 12. in R. Salomone. Item, *ductor itineris, sal-*

vum conductum præstans. תְּיוּר, *salvus conductus.*

תָּכַן, *ponderare, appendere, numerare.* תְּכוּנָה, *astronomia.* תּוֹכֵן, *astronomus,* לֹא יִתָּכֵן, *non convenit, non quadrat.*

תֵּכֶף ,תֵּכֵיף, *mox, statim, subito:* תֵּכֶף לִגְאוּלָּה, *statim post redemptionem:* תֵּכֶף שֶׁיָּשַׁן, *quamprimum obdormivisset.* Numerant rabbini. שָׁלֹשׁ תְּכֵיפוֹת, *tria statim*, quæ illico fieri debent: vide Thisbi Eliæ.

תלה ,תְּלִי, *draco, stella:* רֹאשׁ הַתְּלִי, *stella draconis*, Job XXVIII. 3. in R. Levi.

תְּלִים, *Psalmi Davidis*, pro תְּהִלִּים, Eccles. XI. 9. in R. Sal. alias תְּלִים, *cumuli.*

תָּלַשׁ, *evellere, exstirpare.*

תָּם, *ibi, illic.* תַּמָּה ,תַּמָּן, idem. מִתָּם ,מִתַּמָּן, *inde.* לְתַמָּן, *illuc.* ex hebræo שָׁם.

תמד ,תָּמִיד, *jugiter, continuo.* הִתְמִיד, *continuavit.* מַתְמִיד, *jugis, assiduus, continuus.* מָקוֹר תְּמִידִי, *scaturigo continua, perennis.* הַתְמָדָה, *continuatio, assiduitas:* בְּהַתְמָדָה, *jugiter*, Prov. XIX. 13. in R. Levi.

תָּמַהּ, *mirari.* תְּמִיהָה ,תֵּימַהּ, תְּמִיאָה, *admiratio.* בִּתְמִיהָה, *admirative, interrogative.*

תְּנָה ,תְּנָא, *discere:* תָּנוּ רַבָּנָן, *didicerunt rabbini nostri*: ex Chaldaismo. תַּנָּאִי, *doctor Talmudicus.*

תנה ,הִתְנָה, *pacisci certis conditionibus.* תְּנָאִי, *conditio:* בִּתְנָאִי, *conditionaliter:* עָשׂוּ תְּנָאִים, *fecerunt conditiones, pacta conditionalia.* מִשְׁפָּט תְּנָאִי *propositio conditionalis.*

תָּפַר, *suere, consuere.* תְּפִירָה, *sutura.*

תָּפַשׂ, *apprehendere: insectari.* תָּפַשׂ עֲלֵיהֶם, *insectatur, carpit eos,* Joel II. 6. in Kimchi.

תִּקֵּן, *ordinare, rectificare.* תִּקּוּן, *ordinatio, directio, directorium.* תַּקִּין, *commodum, conveniens, rectum.* תַּקָּנָה, *directio, commoditas.*

תרה ,הִתְרָה, *præmonere, protestari.* מֵעִיד וּמַתְרֶה בָּךְ, *testor et protestor contra te.* הַתְרָאָה, *præmonitio, protestatio*, Joel II. 18. in R. Sal.

תְּרֵין ,תְּרֵי, *duos* תְּרֵי עֲסַר, *duodecim.* Sic vocantur duodecim prophetæ minores.

תרם תַּרְמִיל, *saccus viatorius, pera pastoralis.*

תרן תַּרְנְגוֹל, *gallus gallinaceus*, Ies. XXII. 17. in R. Sal. תַּרְנְגוֹלֶת, *gallina.*

תרף ,בֵּית הַתִּרְפָּא, *domus turpitudinis, ignominiæ.* Sic per contemptum ecclesias gentiles, in quibus idololatria exercetur, vocant.

תָּרַץ, *solvere, explicare quæstionem dubiam.* תֵּירוּץ, *solutio, explicatio.* תַּרְצָן, *respondens, explicator quæstionis.*

תָּשַׁשׁ תֵּשׁ, *infirmari, debilitari:* תָּשַׁשׁ כֹּחוֹ כִּנְקֵבָה, *debilitata fuit vis ejus quasi mulieris*, Num. XI. 15. in R. Sal. Et defective תַּשׁ. Active תּוֹשֵׁשׁ, *debilitavit.* תְּשׁוּשִׁים, *debiles, infirmi.*

תות ,תּוּת, *morus arbor:* plur. תּוּתִים, Ps. LXXXIV. 7. in Kimchio תּוֹת pro תְּחוֹת, *sub, pro*, Hierosolymitane et Talmudice.

ברוך יהוה לעולם אמן ואמן

AD STUDIOSOS

LINGUÆ HEBRÆÆ

CONCLUSIO MONITORIA.

Non eadem semper homini mens est, non idem in humanis consilium et propositum. Ne prudentissimi quidem idem semper sentiunt, nec eodem colliment spectantque semper. Præterit dies hodiernus, quæ invenit crastinus. Probantur nunc, quæ mox improbantur, si meliora succedant. Sic rerum est vicissitudo, sic mentis varietas; quia meliora quærendo, ad perfectionem annititur. Haud dissimiliter mihi nunc evenit. Lexicon hoc ad literam ש exierat, neque dum vel minima de sylloge hac vocum Rabbinicarum addenda, cogitatio animum subiverat. Superfuturæ erant ad nundinas una alterave septimana, quas inanes abire, damnosum sibi futurum, operæ typographicæ conquerebantur. Sic de materia Lexici cogitanti, venit in mentem studium illorum, qui apud me in lectione Rabbinica in voces quasdam subinde impegerunt, quarum usus Rabbinis erat proprius. Ut his nunc succurrerem, hæc qualiacumque hoc tantillo tempore collegi. Paucula tibi ista videri possunt, sed si utaris, opinione plura reperies. Commentatores præstantiores communi hebraismo utuntur, et non nisi rarius extra biblicum sermonem, Rabbinismum adhibent. Unde ad illos intelligendos, non ita magno Lexico opus est. Alia ratio in Talmudicis auctoribus, philosophis, cabalistis, et illis qui Medraschim scripserunt, et allegorico ac vago commentandi genere delectati sunt. In his ut amplior materia, ita pluribus vocabulis opus fuit, ad tantam rerum diversitatem exprimendam. Lento gradu in Rabbinica procedendum, et in faciliora scripta aditus primo dirigendus. Hæc sunt Commentaria illa Biblica, quæ literalem sensum maxime explicant, ut Rabbi Salomonis, R. Davidis Kimchii, R. Saadiæ, R. Aben Esræ, R. Levi Gersom; qui duo sæpe philosophantur, in astronomica, physica et ethica excurrentes, unde et voca-

bulis ad tales terminos commode exprimendos, sæpiuscule utuntur, quorum bonam partem attigimus, et ex istorum forma alia similia perfacile intelligi poterunt. Omnium frequentissime nomina usurpant, vel in Bibliis inusitata, a radicibus tamen biblicis deflexa: vel quorum forma in Bibliis rarior, ipsis in ore ubique. Ex omnibus conjugationibus nomina deducunt, plura tamen ex Kal, Pihel, Hiphil et Hithpahel, pauciora ex aliis formis passivis. Hæc ut melius intelligas, breviter te de quibusdam præcipuis monebo.

Formæ usitatissimæ sunt:

1. דִּבּוּר, *sermo, locutio.* אִבּוּד, *perditio,* גִּלּוּי, *revelatio,* קִיּוּם, *confirmatio.* Fere actionem significant, ut Latina ista in *IO.* Exempla biblica בִּכּוּר, *primitiæ,* גִּדּוּף, *blasphematio,* שִׁקּוּי, *potatio,* et similia plura, ex conjugatione Pihel derivata.

2. כְּתִיבָה, *scriptio.* A quiescentibus tertia ה formata habent י cum Mappik notatum: רְאִיָּה, *visio.* Et hæc proprie exprimuntur per Latina *IO.* Exempla biblica, אֲכִילָה, *esus, cibus.* נְגִינָה, *pulsatio musica.* קְרִיאָה, *vocatio, lectio.* שְׁנִינָה, *dictitatio, dicterium.* שְׁתִיָּה, *bibitio, potus,* et similia, ex Kal.

3. Nomina in וּת, sed diversæ formæ: גַּשְׁמוּת, *corporeitas* a גֶּשֶׁם, *corpus:* עַצְמוּת, *substantia,* ab עֶצֶם quod idem. אֱלָהוּת vel אֱלֹהוּת, *Deitas,* ab אֱלֹהַּ, *Deus:* דְּבֵקוּת, *adhærentia,* a דָּבֵק, *adhærens:* סְמִיכוּת, *conjunctio, syntaxis,* a סָמִיךְ, *conjunctum,* quæ forma Chaldæis usitata pro סָמוּךְ ex participio Pahul in Kal. Exempla biblica יַלְדוּת, *nativitas.* מַרְדּוּת, *rebellio.* אֱיָלוּת, *fortitudo.* כְּבֵדוּת, *gravitas.* יְדִידוּת, *dilectio.* כְּסִילוּת, *stultitia,* et similia ex Kal.

4. גַּזְלָן, *raptor, prædo,* רַחֲמָן, *misericors,* דַּבְּרָן, *loquax:* דַּעְתָּן, *intelligens,* a גֶּזֶל, *rapina,* דַּעַת, *scientia.* Horum fœminina, דַּבְּרָנִית רַחֲמָנִית. Et substantiva abstracta רַחֲמָנוּת, *misericordia.* דַּבְּרָנוּת, *loquacitas.* Et alia forma a participio Benoni Kal deflexa: גּוֹזֵל, *rapiens.* גּוֹזְלָן, *raptor,* כּוֹעֵס, *irascens,* כּוֹעֲסָן, *iracundus.* Exemplum biblicum hic unum est, plurale fœmininum, נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת, *fœminæ misericordes,* Thren. IV: 10. a sing. רַחֲמָנִית. Hæc partim ex Kal, partim ex Pihel proveniunt. Biblica exempla, אַלְמָן, *viduus,* חַרְצָן, *acinus,* in quibus Pathach propter gutturalem: nam alias כִּבְשָׁן, *fornax,* פִּשְׁתָּן, בִּנְיָן, etc.

5. Nomina concreta sive adjectiva masculina in י, a substantivis abstractis quibuslibet: ut יוֹמִי, *diurnus,* a יוֹם, *dies:* מִינִי, *specificum,* a מִין, *species:* גּוּפִי, גּוּפִיִּי vel גּוּפָנִי, *corporeum,* a גּוּף, *corpus:* לִמּוּד, *disciplina,* לִמּוּדִי,

disciplinalis: עִיּוּן, *speculatio,* עִיּוּנִי, *speculativus:* תּוֹרָה, *lex,* תּוֹרִיִּי vel תּוֹרָתִי, *legalis:* אֶרֶץ, *terra,* אַרְצִי, *terrestris:* נֶגֶד, *contra,* נֶגְדִּי, *contrarium.* Horum fœminina desinunt in ית.

6. זַכָּאִי, *justus,* בַּנָּאִי, *architectus,* קָרָאִי, *Karæus,* in quo exclusum est Daghesch, et per Kametz primum compensatum. Fuerunt autem Karæi, Judæi textuales biblici, solo textu scripturæ contenti, et omnes scriptas traditiones repudiantes. Forma hæc tantum ex Pihel quiescentium tertia petita est, et Chaldæorum ac Talmudicorum propria, ad formam hebraicam perfectam גַּנָּב, *fur.*

7. Nomina ex Hiphil formata, cum ה ab initio, ut verborum sic nominum formativo. Prima forma, הַפְלָגָה, *excessus,* ab הִפְלִיג, *excedere:* הַבְדָּלָה, *separatio,* ab הִבְדִּיל, *separare:* הַתְחָלָה, *initium,* ab הִתְחִיל, *incipere,* quod verbum defectivum a nomine hebræo תְּחִלָּה litera ת adscita in radicalem, quod et in aliis quibusdam paucis factum est. Hujus formæ in perfectis exemplum biblicum nullum est: ex defectivis quidem prima נ duo exstant, הַצָּלָה, *liberatio,* הַכָּרָה, *agnitio,* quorum integra essent הַנְצָלָה, הַנְכָּרָה. Secunda הַמְצָאוּת vel הַמְצִיאוּת, *existentia, substantia.* Biblicum huic simile unicum הַשְׁמָעוּת, *auditus.* Tertia הֶפְרֵשׁ, *discrimen,* הֶפְקֵר, *commune,* הֶרְגֵּל, *usus, exercitatio.* Hujus formæ exemplum biblicum nullum est. Ex quiescentibus secunda etiam forma familiaris הֲבָנָה, *intelligentia,* הֲנָעָה, *motio* et similia. Unicum hujus formæ in Bibliis est הֲנָחָה, *quies.* Tertia radicalis ה mutatur plerumque in י vel א: ut, הַטָּיָה, *declinatio,* a נָטָה, *inclinare:* הַכָּאָה, *plaga, percussio,* a נָכָה, unde in Hiphil הִכָּה, *percutere:* הוֹדָאָה et הוֹדָיָה, *confessio,* a יָדָה, unde in Hiphil הוֹדָה, *confiteri.*

8. Nomina ex Hithpahel. הִתְנַצְּלוּת, *excusatio, defensio,* הִתְלַמְּדוּת, *studium,* הִתְגַּלּוּת, *revelatio,* הִתְבּוֹנְנוּת, *consideratio, intelligentia,* et similia. Unicum in Bibliis est ex quiescentibus tertia הִשְׁתַּחֲוָיָה, *adoratio.* Ex his formis alia similia exempla facillime intelligentur, quæ in hocce dictionariolo non posuimus: poni enim singula minime necesse judicavimus, maxime illa, quorum radices in Lexico hebræo.

Quæ ex Niphal Pyhal et Hophal formata sunt, participialia fere sunt. Ex Niphal tamen etiam aliæ formæ occurrunt, ut נִמְחוּת, *deletio,* נִמְסוּת, *liquefactio,* a מָחָה et מָסָה. Item נִימּוּק, *animadversio, annotatio,* a מָקַק juxta quosdam.

Multa etiam vocabula Rabbini cum Chaldæis communia habent, ex quibus aliquot posuimus magis vulgata, maxime particulas sive voces in-

declinabiles. Eas tunc inprimis usurpant, quando Talmudica aut ex similis dialecti libris quædam adducunt.

Sed hæc qualiacunque in transitu adjecimus; neque animus nunc est, pleniorem de istis commentationem instituere. Fiet hoc proxime, si Deo placuerit, cum iterata editione Thesauri nostri grammatici hebraici. Dicetur illic speciatim, quæ sit Rabbinismi in singulis grammaticæ partibus ab Hebraismo biblico differentia; quibus lectio Rabbinica tractanda; quis ejus usus, quomodo incipienda, et per quæ media et subsidia illam facile acquirere singuli possint. Neque enim hoc studium tam difficile est, ut plerique sibi imaginantur, neque tam sterile et inutile, ut imperiti ejus sibi persuadent. Quantum Sebastiano Munstero, Sancti Pagnino, Johanni Mercero, Reuchlino, Postello, Ariæ Montano, Fagio et aliis plurimis profuerit, satis ipsorum libri et scripta declarant. Lucernam in meridie accenderit, qui hoc probare velit. His utere donec meliora et pleniora tecum communicare divina concesserit gratia. Nunc tempus et multiplices occupationes aliæ, plura non permiserunt. Pluribus intentus, minus potest in singulis. Ut corporis est defatigatio, ita quoque animorum languor ex multitudine et varietate laborum nascitur. Tranquillitas autem, cum ad alia, tum ad scientiam et prudentiæ exercitationem commodissima est. Hanc pariet aliud tempus, cum quo negotiorum turba volvitur, quibusdam sublatis, aliis succedentibus, aliis incisis. Angustissimum habet dies gyrum, qui serio agentibus citissime circumagitur. In cursu semper est, et tantum remanet, quantum in duratura collocatur. Sed ea rerum humanarum mixtura est et variatio, ut paucæ in uno aliquo statu constanter, et diu permaneant. *Nunc parens, nunc noverca dies est.* Turbulenta excipit læta tranquillitas. Hæc ipsa faciet, ut gratiosa Dei adjuti manu, plus temporis et laboris in tua, lector, impendamus commoda, et studia promoveamus. Quod ut nobis cordi est, sic Deus votis clementer annuat. Vale.

INDEX

VOCUM LATINARUM

LEXICI HEBRAICI ET CHALDAICI.

A

D

P

FINIS.

REIMPRIMATUR

F. D. Buttaoni O. P. S. P. A. Mag.

REIMPRIMATUR

Joseph Canali Patr. Constantinop. Vicesg.

ERRATA	CORRIGE
Pag. 260. col. 2. lin. 31.	
(*jussus Joseph*,)	*jussus est* (*Joseph*)
Pag. 392. col. 2. lin. 13.	
aquarum,	*aquarum ipsorum*,
Pag. 591. col. 2. lin. 56.	
vilis	vitis
Pag. 592. col. 1. lin. 20.	
Foeniferia	Foenisecia
Pag. 600. col. 2. lin. 6.	
pretium	praelium
Pag. 601. col. 1. lin. 27.	
montana	montanus
Pag. 602. col. 1. lin. 29.	
Nundiri	Nundinae
Pag. 603. col. 2. lin. 36.	
Oxycanthae	Oxyacanthae
Pag. 604. col. 2. lin. 53.	
agers	agens
Pag. 607. col. 1. lin. 33.	
Probo	Probro
Pag. 611. col. 1. lin. 35.	
Saline	Salire
Pag. 613. col. 2. lin. 53.	
subsidiales	subdiales